9
3
9
3 L
28

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

15/8 17-f-15
9. 3. F. 3.

Digitized by Google

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK INNSBRUCK

F. Chauveau jn.

J. Langlois Sculp.

C. SALLUSTII CRISPI

Quæ extant.

In usum

SERENISSIMI GALLIARUM

DELPHINI,

DILIGENTER RECENSUIT,
& Notulas addidit

DANIEL CRISPINUS.

BIBLIOTECA ROMA VITTORIO EMANUELE

PARISIIS,
Apud FREDERICUM LEONARD Typographum Regis, Sereniſſimi Delphini, & Cleri Gallicani, viâ Jacobæâ.

M. DC. LXXIV.
CUM PRIVILEGIO REGIS.

SERENISSIMO GALLIARUM

DELPHINO

S. P. D.

DANIEL CRISPINUS.

QVOD mihi non ità pridem ſummis in votis fuit, DELPHINE SERENISSIME, ut tibi aliquem ex meis ſtudiis fructum conſecrarem, illud, ubi obtigit, propè eſt ut omnino refugiam. Neque verò

animus erga Te meus immutatus eſt, non ſtudium ; ſed me totum uſque adeò præpedivit admiratio & veneratio, ut, quæ ego antehac diu conquiſieram, ea nunc neque expedire poſſim, neque certè audeam. Arbitratus eram in laudibus tuis concelebrandis tam argutam tamque ſolicitam famam, quandoquidem minima maxima conſectaretur, pleraque omnia de Te puero revelaſſe : Adeòque, ex ejus, de admirandis tuis progreſſibus, ſilentio, cùm Te inter Grammatices ſpinas hæſitantem adhuc, non ſine causâ, mihi fingerem, tua tam luculentè oſtentata manſuetudo hanc mihi plenam verecundiæ audaciam indiderat, ut alicubi ſaltem viam Tibi planam & munitam facere conarer.

Quantùm verò me opinio fefellit, dicam uno verbo, ne tibi diutiùs moleſtus ſim. Cùm primùm ad Te Illuſtriſſimi Ducis Montauſerii beneficio ſum admiſſus, obſtupui. Quid enim? In feſtiviſſimo Naſone explanando; neque troporum audacia, neque implicata verborum complexio, neque fabularum involucra Tibi obicem opponunt: Quin gemmæ novæ efflorescunt, cùm Tu ſentibus iſtis manum admoves: Decore tuo Vatis elegantiam quodam quaſi fulgore colluſtras! Itaque non me cohibuit in enodandis difficultatibus conatus tui ſolertia, non loci ſanctitas: Stupidus exclamavi, num Tu quadraginta illos verſus, (nam tot me præſente explicuiſti) tunc

primò legeres: Quod quidem non priùs mihi fuit confirmatum, quàm temeritatem meam, jam satìs re ipsâ damnatam, apud Te verbis cœpi accusare. Meæ igitur tenuitatis conscius in eo constitissem, nisi me, & benignitas tua, & Illustrissimi Moderatoris tui humanitas sustentasset: Non enim jam, ut ille opportunè submonuit, Tibi exhibentur animadversiones nostræ, eas ut legas, sed ut corrigas. Nimirum laboris tui minuendi causâ, adornandas curaverat sapentissimus Dux Montauserius; sed incredibili tuâ alacritate aspera omnia pervasisti; omnium expectationem anteveniisti. Itaque, DELPHINE SERENISSIME, *offero Tibi Sallustium, Autorem profecto*

fectò eximium, quâ potui equidem, maximâ cum diligentiâ elucidatum; ſed eo tantùm fine, ut reverentiam meam, & advorſum Te cultum teſtatum faciam. Conſilium fuit Regis ut Gallicæ juventuti non omni modò virtute præluceres; ſed & illi Patriæ Pater voluit, ut eadem propè, quibus uſus fueris, ſapientiæ inſtrumenta benignè præberes. Prius illud jam diu ità impleviſti, ut, niſi Te creſcentem videremus, nequidem majora expectaremus; Quin ità es ingreſſus, ut magni Illius tui Parentis vota æquare videaris. Alterum ſupereſt ubi nutui ac arbitrio tuo obſequentiſſimè ſervientes, propoſitum tuum aliquâ ratione adjuvare audea-

mus. Eò verò mea vota ſpectant ; & , ſi oculis tuis hocce opuſculum illuſtrare non dedignatus fueris , tum demum me facilè beatum , & gloriâ cumulatum credidero. Non equidem per omnia penetravit Criſpus Politices myſteria , quibus Rex hodie attonitum orbem retinet : At neque omnes Aquilæ habent oculos , qui illum aſpiciant. Tu , qui magnum es ejus incrementum , illum intueberis , illum audies , illius denique facta ſcrutaberis ; cujus vel ſola vox Nationum etiam mentes obtundit : Tuis , quæ Tibi data fuerint inſtitutionis rudimenta , ut minora , ità magìs ad eorum captum accommodata , poſtquam delibaveris , & commendaveris , re-

linques. Iam mos ſuadet, SERENISSIME PRINCEPS, *ut in laudes tuas excurram ſaltem. Nihil meliùs; Nam quiſquis, vel leviter, tuam ſpeciem adumbraverit, is profectò; tanta in Te eſt vis boni, tam manifeſtè, & color, & omnia virtutis lineamenta in Te apparent, Perfecti Principis ideam expreſſerit. At certè unde incipiam, vel, quid ſit in Te maximè eximium, prorſum neſcio. Minima aucupanti maxima eniteſcunt; &, quòcumque oculos verto, novus decor, novus me ſplendor occupat. Quis verò, quam à* PARENTE *habes, animi magnitudinem, mirâ cum tuâ ſuavitate ſcribendo pingere & comprehendere audeat? Ne potuit quidem*

hactenus regios vultus penicillus imitari: Quantumvis perſpicax & loquax, cæca tamen & muta in ipſo fama fuit: Tu credo ſolus, & Te, & Illum poſtfuturis repræſentabis. Vive diu, & multùm vale, tuorum omnium Spes, ac Deliciæ.

AD LECTOREM.

QUIS fuerit Criſpus Salluſtius, antè quàm tibi ſiſteretur, monendus eſſes, amice Lector: Sed illud quia Viri juxtà docti & celebres egregiè præſtiterunt, ſupervacaneum duximus eorum bene ſcripta recoquere: Adeòque ex illis, ſi lubet, Autoris noſtri & vitam & mores cognoveris. Aliud eſt, quod à nobis jure meritòque expectes; quemnam, ſcilicet, ex hâc novâ Salluſtii editione, fructum carpere poſſis. Inſtitutum, totiuſque operis deſignationem ſi ſpectes, nihil non ſperare audeas: Nam, quod ante omnia monitum te volumus, non inſtinctu noſtro, ſed ſapientiſſimi Ducis Montauſerii, Sereniſſimi Delphini Moderatoris juſſu, conſilioque, eximium, eo quo videbis ornatu, Hiſtoricum tibi exhibemus. Ille, ut eſt omni humaniorum litterarum elegantiâ excultus, ubi inſtituendo Principi

præpoſitus eſt, quonam potiſſimùm modo ſinguli Autores facilè feliciterque legerentur, cœpit cogitare : quæ lucem adderent legentium animis: quæ impedimentum inferrent : eaque omnia animadvertit, quæ non modò Sereniſſimi Delphini, ſed publica etiam ſtudia juvare poſſent. Duæ ſunt in legendis Autoribus difficultates, quæ feſtinantibus & minùs exercitatis negotium faceſſant : Prior quidem, quam facit ipſe ſermo & dictio; ſeu quæ ex linguâ & idiomate oritur : Alia verò, quæ rebus ipſis adſcribitur; quas vel obiter illi in curſu orationis, vel tanquam abundè cognitas attigerunt, quâvis de causâ denique, non ſatìs ad captum omnium, explicaverunt. Multam equidem, eamque maximè laudabilem operam in his ſolvendis difficultatibus collocaverunt hactenus viri eruditiſſimi: At ſuo loco, nec ſatìs commodè viſa ſunt poſita quæ illi cæteroquin optimè ſcripſerunt. Eorum enim Commentarios ubi inſpicias, quæ ad nudam vocum & phraſis pertinent ſignificationem, aut peculiarem ſermonis declarationem, ea cum ulteriori rerum enarratione commixta invenies : Ex quo oritur, ut cùm aliquam ex his notis inſpicere velis, non ea priùs occurrat, quàm in aliis, contra animi tui deſiderium, tempus conſumſeris. Ne quid ejuſmodi eveniret egregiè providit Vir prudentiſſimus. Namque Interpretationem, quæ ad vocum & ſermonis facit explanationem, ſeorſum à notis, quæ res ipſas evolvunt, proponendam decrevit : Niſi

fortè ; quandoque ad notas , majores nonnullæ , circa dictionem , difficultates eſſent retrahendæ. Deſignavit inſuper , quò omnia primo ſtatim intuitu occurrerent , ut notis arithmeticis loca , ubi interpretatione opus eſſet , indicarentur ; Alphabeti autem litteris quæ notas poſcerent. Minuta verò hæc ſunt , quæ primò delineantis animum occupaverunt. Aliud unâ & eâdem operâ ab ipſo quæſitum eſt , ubertas , ſcilicet , & ſermonis copia. Non enim tantùm in Interpretatione ſuo quoque & naturali loco reſtituendas voluit partes orationis ſingulas , Nominativum ante Verbum , deinde Accuſativum , &c. Sed Synonyma , obſcuratum vice præſertim , aliarum etiam vocum ſubſtituenda ſtatuit : Ut ſic , tum ſenſus clariſſimus appareat , tum verborum vis & propria ſignificatio dijudicetur , abundantiaque inducatur : Quamquam ex Poëtis hic fructus erit multò uberrimus. Reſtabat aliud nihil , niſi tam utili , tamque laudabili conſilio manum admovere. Rem verò ipſam , ut videtur , in ſe recepit gratus bonarum litterarum Genius : nam à quo incœpto retrahere impenſam maximam quivis credidiſſet , ei rei ne minimum quidem obtulit impedimentum. Nimirum in ea tempora incidimus , quibus Regum munificentiſſimus , hominumque oculatiſſimus imperium obtinet. Cùm ergo Dux Illuſtriſſimus Montauſerius ad honoris ſummum faſtigium ſublatus , lectuſque inter Proceres fide ac ſapientiâ præcellentes , quos magno numero hodie præſertim habet alma Gal-

lia, Regiæ Delphini inſtitutioni incumberet, ea perficienda curavit, quæ antè cogitaverat : Studioſiſſimè apud omnes litteratos, intra & extra regni fines, requirendos juſſit, viros inſtituti ſui adminiſtros; quos beneficentiâ, & omni favore clientes ſuos fecit. Quantùm de bonis litteris, litteratiſque, totò denique Muſarum choro meruerit, qui omnes, quotquot habemus Latinæ linguæ Autores, eo, quo præſcripſit modo, caſtigandos & enarrandos procuravit, non ego, in hâc infantiâ, ſed quibuſcumque bonorum omnium non fuerit innata turpis averſatio, omnes prædicabunt. Jam nihil opus erit vernaculis iſtis, & quotannis ferè renovandis interpretationibus, quæ vix ſatìs unquam Autoris ſenſum & ſcopum aſſequuntur; ſemper ab ejus ratione, modoque receduntur. Quiſquis in Latinæ linguæ cognoſcendis principiis operam ſuam, per ſex menſes adhibere voluerit, is poſtea ſolus magnam illam virtutis altricem, veterem Romam dico, poterit perluſtrare; tutuſque venerandorum ejus ſepultorum Manes in auxilium & conſilium evocare. Utinam verò, quod reliquum eſt, tam multis commoditatibus culpâ noſtrâ nihil detractum fuerit. Socordiâ non evenerit profectò : Quæ autem per imperitiam turbata fuerint, ea ut humanitate tuâ excuſare velis, Lector benevole, oramus. Quòd ſi Illuſtriſſimus Condomienſis Epiſcopus ex aſſiduis, quibus, in erudiendo Principe, detinetur curis, ad hæc levia animum demittere potuiſſet; aut Nobiliſſimo Huetio

tio in earundem curarum partem aſcito, quâ benevolentiâ laborantibus nobis nonnunquam ſubvenit, eâdem totum opus ad examen ſuum revocare licuiſſet, aliquid certè promovendis ſtudiis utilius excudere potuiſſemus. Quod nobis, qui priores in hanc arenam deſcendimus, quoniam fortuna melior invidit, ſi quid in hoc quaſi præludio peccaverimus, aliorum qui idem decurrunt ſtadium diligentiâ ſarcietur. Multa dicenda ſupereſſent, ut quibuſdam hominibus, quos nominare nihil attinet, non tam ſatisfaceremus, quod nemo natus fecerit, quàm reſponderemus: At, quietem noſtram qui nihil turbaverunt, illis multò meliùs erit quietam mentem bonâ prece deprecari. Quomodocumque errata noſtra patefecerint, niſi fortè etiam illis, apud Superos ſemper commorantibus, indignum videbitur ad tam vilia ſeſe demittere, lubentiſſimo animo corrigemus. Tu modò, id quod res eſt, cogita, candide Lector, nos maximo ſtudio eniſos eſſe, ut Autorem noſtrum in perfacili cognitione poneremus. Hinc inde, indiſcriminatim, quæcumque ad hunc ſcopum ducere credidimus, ſecuri deſumſimus: Neque eo minimùm cujuſquam Scriptoris laudi gloriæve detractum voluimus, quòd, utenda quæ illi in lucem ediderunt, ea nos ex illorum benignitate hauſerimus. Ità verò agere ſatius fore viſum eſt, quàm, ut alii factitarunt, ſingula ſuis Autoribus attribuere. Nam, ut taceam quòd prolixæ eſt iſtud quandoque diſquiſitionis, nullius, aut certè

minimæ utilitatis ; pronum eſt , eâ diligentiâ , in eam , quam maximè vitaveris , incidere vituperationem : Quippe quem ſtatim malevoli furem appellaverint , ſi quid , quod tute bene annotaveris, alii , quos quidem nunquam videris , ante te obſervaverint. Tentavimus ſiquidem ex proprio ceriſu nonnulla tibi eruere , Lector ; exinde tamen laudem nullam aucupamur. Minima ſunt , quæ, Tu niſi , pro tuâ æquitate , ex bonâ noſtrâ voluntate metitus fueris , vix tantilli eſſe pretii confitemur. Fructum verò , magnamque laboris noſtri mercedem , qui nos ſtimulavit , aculeum , benefaciendi ſtudium , nobis duximus: Ut jam , ſi quid ad Te perveniat compendii , voluptati noſtræ accedat cumulus. Diu verò multùmque vale.

PRIVILEGE DU ROY.

LOUIS PAR LA GRACE DE DIEU ROY DE FRANCE ET DE NAVARRE. A nos Amez & Feaux Conſeillers, les Gens tenans nos Cours de Parlement, grand Conſeil, Requeſtes de noſtre Hôtel, & de noſtre Palais à Paris, Baillifs, Seneſchaux, Prevoſts, leurs Lieutenans, & à tous autres nos Juſticiers qu'il appartiendra; SALUT. Ayant fait choix de noſtre bien amé FREDERIC LEONARD noſtre Imprimeur, pour mettre ſous la Preſſe les anciens Autheurs Latins, Hiſtoriens, Poëtes, & autres, ſur leſquels on a fait des Commentaires & des Notes pour l'inſtruction de noſtre fils le Dauphin, deſquels Autheurs le Terence, le Plaute, le Phedre, le SALLUSTE, le Tite-Live, le Florus, & le Cornelius Nepos ſont en eſtat d'eſtre imprimez. Et ledit LEONARD Nous ayant fait treshumblement remontrer le prejudice qu'il recevroit, ſi aprés les grands frais qu'il doit faire pour l'impreſſion de ces Livres, d'autres entreprenoient de les contrefaire, ce qui pourroit arriver ſi Nous ne luy accordions nos Lettres de Privilege ſur ce neceſſaires. A CES CAUSES deſirant traiter favorablement ledit LEONARD, & empeſcher qu'il ne ſoit fruſtré de ſon labeur, & des grandes dépenſes qu'il luy convient ſupporter pour leſdites impreſſions; Nous luy avons permis & accordé, permettons & accordons d'imprimer ou faire imprimer, vendre & debiter leſdits Livres dans tous les lieux de noſtre obeïſſance, en telles Marges, Volumes & Characteres qu'il voudra, pendant le temps & eſpace de vingt années, à compter du jour que chacun d'iceux ſera achevé d'imprimer pour la premiere fois: faiſant tres-expreſſes inhibitions & défenſes à tous Marchands Libraires, Imprimeurs, & à tous autres de quelque qualité & condition qu'ils ſoient, d'imprimer ou faire imprimer, contrefaire, ou alterer leſdits Livres, les vendre ny les diſtribuer par toutes les Terres & Seigneuries de noſtre obeïſſance, d'autre impreſſion que de celle dudit Expoſant, à peine de trois mille livres d'amende applicable, un tiers à Nous, un tiers à l'Hoſpital General, & l'autre tiers audit Expoſant; de confiſcation des Exemplaires contrefaits, & de tous dépens, dommages & intereſts: A la charge de mettre deux Exemplaires de chacun deſdits Livres en noſtre Bibliotheque publique, un en celle du Cabinet de nos Livres de noſtre Chaſteau du Louvre, & un en celle de noſtre tres-cher & feal le ſieur d'Aligre Chevalier, Chancelier de France, avant que de les expoſer en vente,

à peine de nullité des Preſentes. Si vous mandons que du contenu en icelles vous faſſiez & ſouffriez jouïr & uſer pleinement & paiſiblement ledit LEONARD, & ceux qui auront droit de luy, ſans ſouffrir qu'il leur ſoit donné aucun empêchement. VOULONS qu'en mettant au commencement ou à la fin deſdits Livres Copie des Preſentes, ou un Extrait d'icelles, elles ſoient tenuës pour bien & deuëment ſignifiées, & que foy y ſoit adjoûtée, & aux Copies collationnées par l'un de nos amez feaux Conſeillers & Secretaires, comme à l'Original. MANDONS au premier noſtre Huiſſier ou Sergent ſur ce requis, faire pour l'execution des Preſentes tous Exploits, ſaiſies, & autres actes requis & neceſſaires, ſans demander aucune autre permiſſion, nonobſtant toutes oppoſitions ou appellations quelconques, clameur de Haro, Chartre Normande, Priſe à partie, & Lettres à ce contraires, dont Nous nous reſervons la connoiſſance, & à noſtre Conſeil; CAR TEL EST NOSTRE PLAISIR. DONNE' à Verſailles le vingtiéme jour d'Aouſt, l'An de grace mil ſix cens ſoixante-quatorze; & de noſtre Regne le trente-deuxiéme. Signé, Par le Roy en ſon Conſeil, DESVIEUX.

Regiſtré ſur le Livre de la Communauté des Libraires & Imprimeurs de Paris le dixiéme Septembre 1674. *ſuivant l'Arreſt du Parlement du* 8. *Avril* 1653. *& celuy du Conſeil Privé du Roy du ſixiéme Février* 1665. *Signé*, TIERRY *Syndic.*

Achevé d'imprimer pour la premiere fois le 6. jour de Novemb. 1674.

PETRUS CRINITUS
DE HISTORICIS
AC ORATORIBUS LATINIS.

CRISPUS SALLUSTIUS Amiterni natus traditur, in agro Sabino, quo anno Athenienſium urbs à L. Sullâ devicta, atque vaſtata eſt, ut Romani annales referunt; ex nobili Salluſtiorum familiâ ortus eſt, quæ diu in ſecundo ordine dignitatem ſervavit. idem in urbe educatus creditur, & à teneris annis operam, ac ſtudium impendiſſe optimis diſciplinis. ſed cùm in ea tempora incidiſſet, quibus corrupti civium mores variis partibus, atque factionibus forent, neque virtuti præmia, aut bonis ingeniis adeſſent, in tam depravatâ civitate, quod idem Salluſtius faretur, victum ejus ingenium voluptatibus, facilè ſuccubuit. itaque cùm ad remp. pro ætate foret delatus, propter civium improbitatem & factiones, multa adverſa pertulit. nam tum præcipuè Sullanis partibus infecta civitas æſtuabat. Conſtat ex veterum commentariis, Salluſtium ipſum ingenio fuiſſe acri, & in ſtudiis literarum accurato, tum maximè in ſcribendâ hiſtoriâ. Præceptorem habuit inter alios Ateium Prætextatum, qui Philologum ſe appellavit, & ab eo edoctus eſt de ratione rectè ſcribendi, ut à Suetonio Tranquillo traditur, qui & Aſinium quoque Pollionem ſcribit ab eodem Prætextato eruditum, atque inſtructum maximè autem M Catonis ſtudioſus fuit: ex cujus commentariis, verba excerpſit, & velut breviarium ad uſum proprium habuit: quod Octavius quoque Aug. in epiſtolâ ad M. Antonium refert, in quâ ipſum Antonium, ceu inſanientem increpat, quòd ea ſcribere vellet, quæ mirentur potiùs homines, quàm quæ intelligant. Sed interim ad Salluſtii commentarios. Hiſtoriam compoſuit de L. Catilinæ conjuratione contra R. Senatum, & item de bello Jugurthæ, qui Numidiæ rex factus, diu contra Romanos ſtrenuè rem geſſit. Hiſtoriam præterea de Romanorum geſtis, ut de Mario, & Sulla, necnon de Pompeio contra regem Mithridatem: quod opus libris aliquot à Salluſtio abſolutum traditur, & adhuc ſuperſunt quædam, veluti abſolutiſſimi operis reliquiæ, in quibus Salluſtii diligentia in hiſtoriâ deſcribendâ, atque gravitas appareat. In parte operis de rebus Punicis, tanto animi ſtudio incubuit, ut à quibuſdam ſcriptum ſit, cum regionem adiiſſe, ac

Vide pag. 157, ad notam c.

maximâ ſolertiâ perluſtraſſe, quò majore fide atque officio veritatem exploraret. Avienus certe Rufus plurimum Salluſtii diligentiam, atque ſtudium commendavit: ſed & Gellius, vir Romanus, qui veterum eruditionis Ariſtarchus habebatur, ità de Salluſtii oratione differit: *Elegantia*, inquit, *Salluſtii, verborumque facundia, & novandi ſtudium, cum multâ prorsùs invidiâ fuit; plures non mediocri ingenio viri conati ſunt reprehendere pleraque, & obtrectare, in quibus plura inſcitè, aut malignè vellicant.* quin & hunc proprietatis ſervantiſſimum vocat. Titus autem Livius tam iniquus Salluſtio fuit, ſicuti ab Annæo Senecâ ſcribitur, ut quædam ex hiſtoriâ Thucydidis tranſlata, & eleganter aſſumta, velut depravata, & corrupta illi objecerit; idque ipſum non in Thucydidis gratiam effecit, ut Arellius Fuſcus dicebat, verùm putavit ſe faciliùs Salluſtium vincere, ſi priùs Thucydidem ipſum præferret. Aſinius quoque Pollio librum ſcripſit, quo Salluſtii ſcripta reprehenderet, quod in iis nimiâ quâdem affectatione antiquitatem ſequeretur. Fabius vero Quintilianus, vir maturo, & gravi judicio, aſſeruit, oratione Salluſtii, atque brevitate nihil fieri poſſe perfectius, præſertim apud vacuas & eruditas aures: neque veritus eſt idem Fabius, Thucydidi, in ſcribendâ hiſtoriâ apud Græcos principi, Salluſtium ipſum opponere, ſicuti T. Livium Herodoto: quo factum eſt, ut cùm plures voluerint dicendi genus Salluſtianum ſequi, minimè ſint aſſecuti. eſt enim ejus oratio tam abſoluta, tam caſta, innocens, ut meritò ab eruditis divina brevitas cenſeatur. nam & Arruntius, qui belli Punici hiſtoriam ſcripſit, Salluſtio tantùm conceſſit, ut ejus orationem maximo ſtudio ſequeretur: quod alibi diximus. Nec illud ignoratur, conſueviſſe Salluſtium magno labore ac ſtudio ſcribere, ut nihil non abſolutum, atque perfectum videri poſſet; quod ex ipsâ lectione facilè colligitur. Amicos in primis doctrinâ, & ingenio nobiles, habuit, ut Cornelium Nepotem, Meſſalam, & Nigidium Figulum, qui periiſſe in exſilio traditur; Julium præterea Cæſarem magno ſtudio dilexit, à quo etiam, ut creditur, dignitate præfecturæ honeſtatus eſt. Illud item à Suetonio refertur, Lenæum grammaticum, Pompeii libertum, ſatyras contra Salluſtium compoſuiſſe, eumque mordaci & virulento carmine laceraſſe, ut qui lurconem illum, popinonemque, & nebulonem, ac laſtaurum appellarit, tum vitâ ſcriptiſque monſtroſum, ac M. Catonis verborum furem eruditiſſimum: quod ipſum non aliâ ratione à Lenæo factum creditur, quàm ut ſtudium ſuum, atque officium erga patronum Pompeium probaret: quem virum Salluſtius ore improbo, animo autem inverecundo eſſe ſcripſerat. itaque mirandum non eſt, ſi tam acerbè, atque ſatyricè libertus Lenæus contra Salluſtium aciem ſtyli exacuit. Quantùm odii, atque inimicitiæ inter hunc & M. Ciceronem exſtiterit, notiſſimum eſt: quod utriſque violentæ, atque acerrimæ orationes ita demonſtrant, ut neuter videri poſſit ſatis ſui rationem habuiſſe, dum alteri malè diceret. Quâ in re non ſunt multa referenda, cùm ex Hieronymi, ac Fabii au-

thoritate conſtet, eos homines longè aberaſſe, qui confictas magis orationes ab aliis, quàm à Salluſtio & Cicerone habitas crediderint. Et ſanè tam corruptis moribus Salluſtius, ingenio tam proclivi ad luxum fuit, ut paternam domum, vivente adhuc patre, turpiſſimâ ratione venalem haberet, quod illi inter alia vitia à M. Cicerone exprobratur. Sed à Varrone etiam & Gellio traditum eſt, eundem fuiſſe in adulterio deprehenſum ab Annio Milone, loriſque cæſum, ac datâ pecuniâ dimiſſum, quâ ratione factum eſt, ut M. Cicero appellare illum non dubitaverit, menſarum aſſeclam, cubiculorum pellicem & adulterum. Dignitates publicas geſſit, & quæſturæ, & tribunatus honorem aſſecutus eſt, ſed nullâ quidem laude, aut commendatione, adeò lubidine magis, quàm ratione, & publicè & privatim vixit: nam & ad judicum ſubſellia abſtractus, fortunâ extremâ (ut inquit Cicero) ſtetit. Scribunt autem grammatici eâ de causâ ſenatu ejectum fuiſſe à cenſoribus, quod ingenti libidine matronas conſectaretur. Illud quoque de Salluſtio relatum eſt, patrocinio & favore C. Cæſaris conſecutum fuiſſe præturam Africæ inferioris, ex quâ dives factus, cùm in urbem rediret, pretioſiſſimos hortos in regione ad Malum Punicum comparavit, ac Tiburti villam, quæ à Cicerone itidem illi objiciuntur. Neque deſunt, qui ſcribant Terentiam M. Ciceronis uxorem ab eo repudiatam, Salluſtio nupſiſſe, ac deinceps Meſſalæ Corvino, viro in eloquentiâ clariſſimo: quod etiam ſuo loco ſcripſimus. Sciendum eſt fuiſſe plures Salluſtios: nam & Cneus à M. Tullio celebratur in Salluſtiorum familiâ inſignis, & M. Ciceroni, ac Cn. Pompeio maximè familiaris: quod ex iis epiſtolis colligitur, quas Cicero ad Pomponium Atticum ſcribit, quâ in re imprudenter quidam decepti ſunt, cùm Salluſtii Empedoclea ignorarent, ut alibi demonſtravi. Sunt, qui tradant, ad annum ſecundum & LX. eum vixiſſe, & in patriâ annis aliquot poſt obitum C. Cæſaris diem extremum obiiſſe: quod ex veterum commentariis colligitur. Illud præterea de hoc ipſo Criſpo Romæ circumlatum eſt, ut multi teſtantur:

Hic erit, ut perhibent doctorum corda virorum,
Criſpus Romanâ primus in hiſtoriâ.

GERARDUS JOANNES VOSSIUS
DE HISTORICIS LATINIS.

C. SALLUSTIUS CRISPUS *natus Olympiad.* CLXXIII. *an.* III. *quem ad annum Anonymus* ἐν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ *hæc annotat:* Σύλλας τὰς Ἀθήνας ἑξιπολιόρκησε μηνὶ Ἀνθεστηριῶνος. Κρίσπος Σαλλούστιος ἱστορικὸς γραμματεὺς ἐγεννήθη. Sylla Athenas expugnat ſecundo menſe hiberno. Criſpus Salluſtius hiſtoricus naſcitur. *Is eſt annus Urbis conditæ* IↃCLXVIII. *Ubi videmus, Græcos ſcribere* Σαλλούστιος. *Et ſanè itidem in* Mss *meis, & antiquioribus editionibus, vocatur* SALUSTIUS. *Sed ſcribendum* SALLUSTIUS *gemino* LL. *quomodo legitur in alii.* MSS, *& lapidibus. Marmor effoſſum juxta rudera Salluſtianæ domus:*

M. AURELIUS PACORUS
ET M. COCCEIUS STRATOCLES
ÆDITUI VENERIS HORTORUM
SALLUSTIANORUM BASEM CUM
PAVIMENTO MARMORATO
DEANÆ.
D. D.

Neque aliter lapis alius, cujus vide ſis inſcriptionem apud Aldum de Orthographia. Natus autem eſt Amiterni in Sabinis, anno uno poſt natum Veronæ Catullum, ut notat Euſebius ad annum MDCCCCXXXI: *quadriennio autem ante bellum obiit Actiacum, ut idem ſcribit ad annum* MDCCCCLXXX. *Doctiſſimus Hieronymus Volſius putabat, nomen ejus ſimplici* L. *ſcribi oportere, quia vel à ſale ſit, vel ſalute. Sed* ἄτοπον *utrumque eſt incertum. Et cur non à ſale geminato* LL. *æquè eſſe poſſit, ac ab eodem venit* ſallo, *unde* ſallitus, *pro ſalſo? Quare puto, non recedendum eſſe à libris antiquis, atque inſcriptionibus, in quibus* L *geminatur. Tribunus plebis erat quo anno Clodius à Milone occiſus fuit, puta anno* IↃCCII, *quo Cn. Pompeius Magnus, compluribus menſibus conſul ſine collega fuit. Tribunatu eo, quem nulla cum laude geſſit, ut Ciceroni, ita & Miloni, infeſtus admodum erat: idque quia in Fauſtæ, L. Sullæ filiæ, adulterio deprehenſus, virgis à Milone eſſet cæſus, nec niſi pecuniâ datâ dimiſſus. Nempe iſtud in cauſſâ eſt, cur Clodianis ſemper ſtuduerit adverſus Milonem. Vide Pedianum, Gellium, Servium, Horatii interpretes. item orationem ſub Ciceronis nomine jam Auguſtæo, vel Tiberii ævo, editam. Ex quibus etiam diſcimus, ob adulteria ac ſtupra ſenatu fuiſſe motum ab Appio Claudio Pulcro, & L. Calpurnio Piſone Cæſonio conſſ. nempe anno Urbis* IↃCCIII, *ſive juxta alios* IↃCCIV: *quo conſules erant L. Æmilius Paullus & C. Claudius Marcellus. Ejus*

è Senatu

è Senatu ejectionis meminit & Dio lib. XL. *Ac ne alium Sallustium signari putes, clarè ait id contigisse* Σαλουστίῳ, τῷ τὴν ἱστορίαν συγγράψαντι. *Eo anno Milo jam exulabat: unde consequitur, quod à Milone Tribuno pl. virgis cæsum dicebamus, id antea contigisse; non eopse anno, ut vir eruditus putabat. Etiam discimus iisdem ex Scriptoribus, à C. Julio Cæsare, rerum potito, dignitatem Senatoriam recuperasse, quæstoremque factum, & postea etiam præturam obtinuisse. Præturæ mentionem quoque invenio apud Hirtium penè initio libri de bello Africano:* Item C. Sallustium Crispum prætorem ad Cercinam insulam versus, quam adversarii tenebant, cum parte navium ire jubet; quòd ibi magnum numerum frumenti esse audiebat. *Item apud Dionem lib.* XLII. *de hoc ipso legas:* Στρατηγὸς γὰρ ὄντι τῷ τὴν βουλὴν ἀναλαβεῖν ἀπεδέδεικτο. *Narrat ibidem, ut cùm in Campaniâ Cæsaris milites, quos in Africam præmittere statuerat, seditionem concitâssent: ac Sallustius prætor Romam contenderet, quò Cæsarem hujus rei faceret certiorem: propemodum fuerit occisus à compluribus militum, qui eum insequebantur, nec cuiquam parcebant, imò duos etiam senatores occiderant. Apud eundem lib.* XLIII. *refertur, ut Cæsar Numidiæ præfecerit Sallustium; ille autem provinciam expilaverit: ac à Cæsare quidem fuerit absolutus; sed infamiam non effugerit; quòd qui in historiâ acerbus esset alienorum vitiorum castigator, turpiter ipse in hoc munere se dedisset. Ex hac autem prædâ Numidicâ ità ditatus fuit, ut in Quirinali monte forum emeret, quod Sallustii vocatur, ubi nunc ædes S. Susannæ: item hortos, qui hodieque Sallustiani nominantur. Hæc ostendunt, vitam ejus laudari à nemine posse. Nempe omnis ejus gloria à præclaris scriptis proficiscitur. Sed vix ejus quicquam integrè ad nos pervenit, præter bellum Jugurthinum, & Catilinarium. Ità vulgo inscribuntur. Sed posterior genuina inscriptio,* DE CONJURATIONE CATILINARIA. *Testis Sallustius ipse his verbis:* Igitur de Catilinæ conjuratione, quàm verissimè potero, paucis absolvam. *At ex nobili historiarum opere, quo imprimis historici principis nomen meruit, nihil habemus præter quatuor oratiunculas, epistolas duas, & lacera aliquot fragmenta, quæ ex Grammaticis antiquis, atque aliis scriptoribus, collecta sunt. Duæ verò ad Cæsarem orationes, ut vocant, de Rep. ordinandâ, utrùm Sallustii sint, non convenit inter eruditos. Carrio Sallustio abjudicat: & pro illo est, quòd veterum nemo, qui tantopere gaudent Sallustium ad partes advocare, inde aliquid depromat. Dissentit autem Douza, cui favent libri vett. & dictio ipsa, quæ, quicquid dicat Carrio, planè Sallustium redolet. Sin genuinæ non sint, negari tamen non possit, valde esse antiquas, & quidem Juliani, aut Augustæi ævi: saltem non infra Flavianum. Sed genuinas esse arbitror, non tamen ut orationes esse putem, sed epistolas duntaxat. Nam posterioris auctor bis ait, se illa scribere, ac disertim litteras appellat. Planèque verisimile est, missas esse ad Cæsarem, cùm in Hispanias contra Petreium & Afranium proficisce-*

retur : quemadmodum jamdudum Ciacconius obſervavit. Illa verò in Ciceronem oratio, etſi à Fabio quoque tanquam Salluſtii laudetur : tamen, quod res indicat, omnino eſt alicujus declamatoris : credo Porcii Latronis, vel alterius alicujus ex illis, quos nominat M. Seneca in Suaſoriis, & Controverſiis. Fidem ejus valde commendant antiqui. Nam certiſſimus auctor *dicitur Vibio Sequeſtri de Fluminibus. Item Hieronymo libro de locis Hebraicis, & exinde Iſidoro lib.* XIII. *cap.* XXI. *Adhæc* nobilitatæ veritatis hiſtoricus *muncupatur ab Auguſtino lib.* I. *de Civitate Dei, cap.* V. *Avienus etiam in deſcriptione oræ maritimæ, dicit omnia illius dicta eſſe* præjudicatæ auctoritatis, *appellat quoque* expreſſorem efficacem ſtyli, & veritatis. *Objectant adverſus ea aliqui, quòd, pravo loliginis ſucco, pleraque ad Ciceronis laudem pertinentia, quæ apud alios legere ſit, præterierit. Verùm ea potiùs neglexiſſe ego arbitror, vel ut falſa, vel ut incerta planè, vel ut exigua ac minuta. Quod ad dictionem Salluſtii attinet, omnes antiqui judicant, brevem ac nervoſam eſſe, & Thucydideæ æmulam. Sanè ſcriptor eſt planè Atticus, quâ laude Demoſtheni propior eſt, quàm Cicero ipſe : ut bene cenſet Turnebus in Adverſariis ſuis. Sed ut Thucydidem non omnes probarunt, ita nec Salluſtii dictio omnibus probabatur. Nam Aſinius Pollio damnabat eam, tanquam obſcuram, & in tranſlationibus audacem : ut Tranquillus auctor eſt lib. de claris Grammaticis in Philologi vitâ. Imprimis verò reprehendi ſolet, quòd antiqua verba ex Catonis Originibus excerperet : cujus rei meminêre Auguſtus apud Tranquillum in ejuſce Cæſaris vitâ, idemque Tranquillus lib. de claris Grammaticis in vitâ Lenæi, & Fabius ex antiquo epigrammate lib.* VIII. *cap.* III. *Sed hæc impedire non potuêre, quò minùs à Tacito (at quanto viro !)* rerum Romanarum florentiſſimus auctor *lib.* III. *Hiſtoriarum diceretur. Imò juxta Martialem lib.* XIV : Criſpus Romanâ primus in hiſtoriâ *eſt. Auguſtino quoque lib. de vitâ beatâ vocatur* electiſſimus penſator verborum. *Imò Græci ipſi ejus hiſtorias tanti fecêre, ut eas verterit Zenobius, ſophiſta is, qui Romæ docuit ſub Adriano Cæſare ; quique epitomen proverbiorum Didymi, & Tarrhæi ſcripſit ; ut teſtis eſt Suidas in Ζηνόβιος. Atque indeeſt, quòd Salluſtii quoque meminit Stephanus in Ἄζιλις. Vtinam verò exſtaret Aſper Grammaticus, Salluſtii interpres, teſte Hieronymo. Quædam ex eo citat Soſipater. Joannes Baptiſta Pius annotationum Poſteriorum cap.* LXXXIV. *citat antiquum auctorem, qui vitam Salluſtii ſcripſit. Eum non vidi. Sed ſcio vitam Salluſtii è veteribus reliquiſſe Aſconium Pedianum : ut cognoſcere eſt ex Acrone ad Horat. Sat.* II. *lib.* I. *E junioribus idem conati Pomponius Lætus, & Petrus Crinitus. Sed his fides habenda, quatenus veterum ſcrinia compilârunt. Cave autem cum Salluſtio hoc confundas Criſpum Salluſtium, ad quem in odis ſcribit Horatius, hiſtorici hujus ſororis filium, Auguſti amicum : de quo Seneca lib.* I. *de Clementia, & Tacitus lib.* I. *&* III. *annal. A quo & metallum quoddam Salluſtianum eſſe dictum, Plinius auctor eſt lib.* XXXIV. *cap.* II.

VETERUM SCRIPTORUM & nonnullorum recentiorum de SALLUSTIO Judicia & Teſtimonia.

AUGUSTUS CÆSAR.

Suetonius in vita Auguſti.

TUque dubitas Cimberne Annius, an Verrius Flaccus imitandi ſint tibi? ita, ut verbis, quæ Criſpus Salluſtius excerpſit ex Catonis Originibus, utaris, an potiùs Aſiaticorum oratorum inanibus ſententiis, verborum volubilitas in noſtrum ſermonem transferenda?

Velleius Paterculus Hiſt. lib. 2.

Æmulus Thucydidis Salluſtius.

&:

Penè ſtulta eſt inhærentium oculis ingeniorum enumeratio: inter quæ maximè noſtri ævi eminent, princeps carminum Virgilius, Rabiriuſque, & conſecutus Salluſtium Livius, Tibulluſque & Naſo, perfectiſſimi in forma operis; nam vivorum ut magna admiratio, ita cenſura difficilis eſt.

Horatius, Serm. lib. 1. ſat. 2.

Libertinarum dico: Salluſtius in quas
Non minùs inſanit, quàm qui mœchatur.

Aſconius Pedianus:

Fertur Salluſtius tanto ardore inſaniviſſe in libertinas, quanto mœchus in matronas: quod cùm illi in Senatu à cenſoribus objectum eſſet, reſpondit, ſe non matronarum ſectatorem eſſe, quare ex ſenatu ejectus eſt, quod ipſe excuſat in Catilinæ bello.

Hæc vetus interpres Horatii.

Seneca Rhetor. Decl. lib. 3.

Orationes Salluſtii in honorem hiſtoriarum legantur.

Seneca Philoſophus Epiſt. 114.

Salluſtio vigente, amputatæ ſententiæ, & verba ante expectatum cadentia & obſcura brevitas fuêre pro cultu. Arruntius vir raræ frugalitatis, qui hiſtorias belli Punici ſcripſit, fuit Salluſtianus, & in illud genus nitens.

Et ibidem:

Quæ apud Salluſtium rara fuerunt, apud Arruntium crebra ſunt, & penè continua, nec ſine cauſâ, ille enim in hæc incidebat: at hic illa quærebat.

Et Lib. 9. decl. 1. & controverſ. 25. lib. 5.

Cùm ſit præcipua in Thucydide virtus, brevitas, hâc eum Salluſtius vicit, & in ſuis illum caſtris cecidit. nam in ſententiâ Græcâ tam brevi, quàm ſalvo ſenſu detrahas vocem aliquam, conſtabit ſenſus, etiamſi non æquè comtus, attamen integer, at ex Salluſtii ſententiâ nihil demi ſine ſenſus detrimento poteſt. Titus autem Livius tam iniquus Salluſtio fuit, ut hanc ipſam ſententiam, & tamquam tranſlatam, & tamquam corruptam, dum tranferretur, objiceret Salluſtio. nec amore Thucydidis facit, ut illum præferat, ſed laudat, quem non timet; & faciliùs putat poſſe à ſe Salluſtium vinci, ſi antè à Thucydide vincatur.

Martialis lib. 14.

Hic erit, ut perhibent doctorum corda virorum,
Criſpus Romanâ primus in hiſtoriâ.

Quinctilianus lib. 2. cap. 5.

Livius à pueris magis legendus, quàm Salluſtius. & hic hiſtoriæ majoris eſt auctor: ad quem tamen intelligendum jam profectu opus ſit.

& libro 3. cap. 10.

Criſpus Salluſtius in bello Jugurthino & Catilinario nihil ad hiſtoriam pertinentibus principiis orſus eſt.

& lib. 4. cap. 2.

Vitanda illa Salluſtiana, quamquam in ipſo virtutis locum obtinet, brevitas, & abruptum ſermonis genus: quod otioſum fortaſſe lectorem minùs fallit, audientem tranſvolat, nec, dum repetatur exſpectat.

& lib. 8. cap. 3.

Nec minus noto Salluſtius epigrammate inceſſitur:

Et verba antiqui multum furate Catonis,
Criſpe Jugurthina conditor hiſtoria.

& lib. 9. cap. 3.

Ex Græco tranſlata Salluſtii plurima.

& libro 10. cap. 1.

Neque illa Salluſtiana brevitas, quâ nihil apud aures vacuas atque eruditas poteſt eſſe perfectius, apud occupatum variis cogitationibus judicem & ſæpius ineruditum captanda nobis eſt: neque illa Livii lactea ubertas docebit ſatis eum, qui non ſpeciem expoſitionis, ſed fidem quærit.

& ibidem.

At non hiſtoria ceſſerit Græcis: nec Thucydidi opponere Salluſtium verear: nec indignetur Herodotus æquari ſibi T. Livium, cum in narrando miræ jucunditatis, clariſſimique candoris; tum in concionibus, ſuprà quàm narrari poteſt, eloquentem. ità dicuntur omnia tum rebus tum perſonis accommodata. ſed affectus quidem, præcipuè eos qui ſunt dulciores, ut parciſſimè dicam, nemo hiſtoricorum commendavit magis: ideoque immortalem illam Salluſtii velocitatem diverſis virtutibus conſecutus eſt. nam mihi egregiè dixiſſe videtur Servilius Norianus, pares eos magis quàm ſimiles.

& ibidem:

Attici præciſis concluſionibus obſcuri, Salluſtium atque Thucydidem ſuperant: triſtes ac jejuni Pollionem æmulantur; otioſi & ſupini, ſi quid modò longius circumduxerunt, jurant Ciceronem ita locuturum fuiſſe.

& lib. 10. cap. 3.

Sanè manifeſtus eſt Salluſtii ex ipſo opere labor.

Statius Papinius lib. 1. Sil. 4.

Sed tuas artes puer ante diſcat o
Omne quis mundi ſenium remenſus,
Orſa Salluſtî brevis, & Timavi
Reddis alumnum.

Cornelius Tacitus Hiſt. lib. 1.

C. Salluſtius rerum Romanarum florentiſſimus auctor.

Juſtinus Hiſt. lib. 38.

Pompeius Trogus in Livio & Salluſtio reprehendit, quod conciones directas, ac orationes operi ſuo inſerendo hiſtoriæ modum exceſſerint.

Agellius lib. 1. cap. 15. Noct. Attic.

Salluſtius novator verborum.

& lib. 3. cap. 1.

Salluſtius vel ſubtiliſſimus brevitatis artifex.

& lib. 4. cap. 15.

Elegantia orationis Salluſtii, verborumque facundia & novandi ſtudium cum multâ prorsùs invidiâ fuit: multique non mediocri ingenio viri conati ſunt repre-

hendere pleraque & obtrectare: in quibus plura inſcitè aut malignè vellicant, nonnulla tamen videri poſſunt non indigna reprehenſione.

& lib. 10. cap. 20.

Salluſtius proprietatis in verbis retinentiſſimus conſuetudini conceſſit.

& lib. eod. cap. 26.

Aſinio Pollioni in quâdam epiſtolâ, quam ad Plancum ſcripſit, & quibuſdam aliis C. Salluſtio iniquis, dignum notâ viſum eſt, quòd, &c.

& lib. 17. cap. 18.

M. Varro in litteris atque vitâ, fide homo multâ, & gravis, in libro quem inſcripſit, *Pius*, aut, *De Pace*, C. Salluſtium ſcriptorem ſeriæ illius & ſeveræ orationis, in cujus hiſtoriâ notiones cenſorias fieri atque exerceri videmus, in adulterio deprehenſum ab Annio Milone loris bene cæſum dicit, & cùm deduſſet pecuniam dimiſſum.

Suetonius de claris Grammaticis: de Philologo:

Aſinius Pollio librum ſcripſit, in quo Salluſtii ſcripta reprehendit, ut nimiâ verborum affectatione oblita.

& ibidem:

Philologus coluit familiariſſimè C. Salluſtium, & eo defuncto, Aſinium Pollionem, quos hiſtoriam componere aggreſſos, alterum breviario rerum Romanarum, ex quibus quas vellet eligeret, inſtruxit; alterum præceptis de ratione dicendi. quo magis miror Aſinium Pollionem credidiſſe, antiqua eum verba & figuras ſolitum eſſe colligere Salluſtio, cùm ſciat eum ſibi nihil aliud ſuadere, quam ut noto civilique & proprio ſermone utatur, vitetque maximè obſcuritatem Salluſtii, & audaciam in tranſlationibus.

& de Lenæo:

Lenæus tanto amore erga patroni (Pompeii) memoriam exſtitit, ut Salluſtium hiſtoricum, quòd eum otiis improbi, animo inverecundo, ſcripſiſſet, acerbiſſimâ ſatyrâ laceraverit, laſtaurum, & lurconem, & nebulonem, popinonemque appellans, & vitâ ſcriptiſque monſtroſum, præterea priſcorum Catoniſque verborum ineruditiſſimum furem.

Macrobius Sat. 3. cap. 15.

Salluſtius graviſſimus alienæ luxuriæ objurgator & cenſor.

& lib. 5. cap. 1.

Quatuor ſunt genera dicendi: copioſum; in quo Cicero dominatur: breve; in quo Salluſtius regnat: ſiccum; quod Frontoni adſcribitur: pingue & floridum; in quo Plinius Secundus quondam; & nunc, nullo veterum minor, noſter Symmachus luxuriatur.

Symmachus lib. 5. Epiſt. 66.

Interea recuſo ſententiam, quæ rem venaticam ſervile dicit officium. Statuerit hoc ſcriptor ſtilo tantùm probandus; nam morum ejus damna non ſinunt, ut ab illo agendæ vitæ petatur auctoritas.

Auſonius in protreptico:

Iam facinus Catilina tuum, Lepidique tumultum,
Ab Lepido & Catulo jam res & tempora Roma,
Orſus, bis ſenos ſeriem connectio per annos:
Iam lego civili miſtum Mavorte duellum,
Movit quod ſocio Sertorius exſul Ibero.

Sidonius Apollinaris in panegyri Athemii Auguſti:

Quâ Criſpus brevitate placet, quo pondere Varro,
Quo genio Plautus, quo flumine Quintilianus,
Quâ pompâ Tacitus, numquam ſine laude legendus.

& in panegyri Narbonenſi:

Et te, multimoda ſatis verendum
Scriptorum numeroſitate, Varro:
Et te qui brevitate Criſpe polles:
Et qui pro ingenio fluente, nulli
Corneli Tacite es tacendus ori.

Apuleius Apologiâ:

Neque Cato gravitatem requirit, neque Lælius levitatem, neque Gracchus impetum, nec Cæſar calorem, nec Hortenſius diſtributionem, nec Calvus argutias, nec parcimoniam Salluſtius, nec opulentiam Cicero.

Feſtus Avienus, in orâ Maritimâ:

Interrogaſti, ſi tenes, Matici
Situs quis eſſet aquoris: Salluſtium
Noram id dediſſe, dicta & ejus omnibus
Præjudicata auctoritatis ducier
Non abnuebam. ad ejus igitur inclytam
Deſcriptionem (quâ locorum formulam
Imaginemque, expreſſor efficax ſtilo
Et veritatis, penè in obitus dedit
Lepôre linguæ) multa rerum junximus.

Vibius Sequeſter lib. de fluminib.

Salluſtius auctor certiſſimus.

Marius Victorinus in librum Cic. de Inventione.

Hiſtoria & brevis eſſe debet in expoſitione, & aperta, & probabilis, ut Salluſtius ſibi omnia in Catilinâ tribuit.

Spartianus in D. Hadriano.

Amavit (Hadrianus) genus dicendi vetuſtum, controverſias declamavit, Ciceroni Catonem, Virgilio Ennium, Salluſtium Cælio prætulit: eâdemque jactatione de Homero ac Platone judicavit.

Vopiſcus in Aureliano.

Nemo ſcriptorum, quantùm ad hiſtoriam pertinet, non eſt aliquid mentitus, in quo Livius, in quo Salluſtius, in quo Cornelius Tacitus, in quo denique Trogus, manifeſtis erroribus convincerentur.

& in Probo:

Et mihi quidem id animi fuit, non ut Salluſtios, Livios, Tacitos, Trogos, atque omnes diſertiſſimos imitarer viros, ſed Marium Maximum, Suetonium Tranquillum, &c.

Et lib. 2. cap. 13.

Quod quidem non fugit hominem nequam Salluſtium, qui ait: Sed omnis noſtra vis in animo & corpore ſita eſt; animi imperio, corporis ſervitio magis utimur. Rectè, ſi ità vixiſſet, ut locutus eſt. ſervivit enim fœdiſſimis voluptatibus, ſuamque ipſe ſententiam vitæ pravitate diſſolvit.

Hieronymus in epitah. Nepotiani ad Heliodorum:

Neque enim propoſui hiſtoriam ſcribere, ſed noſtras breviter flere miſerias. Alioquin merito ad hæc explicanda & Thucydides & Salluſtius muti ſint.

& lib. 1. adverſus Iovianum:

Cicero rogatus ab Hirtio, ut poſt repudium Terentiæ, ſororem ejus duceret, omnino hoc facere ſuperſedit, dicens, non poſſe uxori ſe & Philoſophiæ pariter operam dare. illa interim conjunx egregia, & quæ de fontibus Tullianis hauſerat ſapientiam, nupſit Salluſtio inimico ejus, & tertio Meſſalæ Corvino, & quaſi per quoſdam gradus eloquentiæ devoluta eſt.

Idem de locis Hebraïcis, & ex eo Iſidorus Orig. lib. 13. cap. 21.

Salluſtius auctor certiſſimus.

JUDICIA ET TESTIMONIA.

Auguſtinus de Civitate Dei lib. 1. cap. 5.

Salluſtius nobilitatæ veritatis hiſtoricus.

& Epiſt. 5. ad Marcellinum:

Nobiliſſimus hiſtoricus.

Iohannes Sarisberienſis, Polycritici 3. cap. 12.

Unde & Criſpo Hiſtoricorum inter Latinos potiſſimo, ſed & ipſi Ciceroni placuit: in malis factionem eſſe, quod in viris bonis vera amicitia eſt.

Volaterranus:

Cajus Salluſtius Criſpus, Romanâ primus in hiſtoriâ, ut ait Martialis: Thucydidi ex Græcis opponitur a Quinctiliano, elegantiâ dicendi, Atticâ brevitate, ſententiarum celebritate. Taxatur autem à Pollione, ut uimis antiquarius, & ex Catonis Originibus verba mutuatus. Trogo autem, quòd orationibus nimis longis ac directis utatur: ſicuti etiam Thucydides. Hic ille inimicus Ciceronis, divitus præditus, cujus hortorum veſtigia adhuc cernimus Romæ: quorum Plinius quoque meminit libro Naturalis hiſtoriæ ſeptimo, capite decimo ſexto. Hic etiam ille alienæ luxuriæ graviſſimus objurgator & cenſor, qui Metellum Pium in hiſtoriâ reprehendit, quòd præter ejus, & populi Romani dignitatem & modeſtiam, convivüs in Hiſpaniâ, omnique luxu uteretur. Poſtea verò ipſe deprehenſus in adulterio, ab Annio Milone, & loris bene cæſus, & poſtquam pœnas dediſſet, dimiſſus eſt. Auctores Varro & Macrobius, Aulus Gellius.

Petrarcha:

Criſpus Salluſtius nobilis hiſtoricus veritatis (ſic enim de illo apud auctores veriſſimos ſcriptum video) quò fidelius res Africæ complecteretur, libros Punicos perquiſivit, peregrinamque linguam, per interpretem, flagranti ſtudio ſcrutatus eſt. quin & maria tranſgreſſus dicitur, ut oculis ſuis crederet de conditionibus locorum. Bellum Jugurthinum, conjurationemque Catilinæ, compendioſo, & ad unguem, ut dici ſolet, caſtigato ſtylo complexus eſt. ſed nullo famoſior quàm Hiſtoriarum libro, qui ætati quoque noſtræ, ne certum ejus ſileam dedecus, amiſſus eſt: veterum quidem teſtimonio illuſtris, apud nos ſolo jam nomine ſuperſtes.

L. Vives.

Salluſtius, rerum Romanarum florentiſſimus ſcriptor, ut inquit Tacitus*, frequens eſt in manibus puerorum, ſed mihi aptior videtur provectioribus. Inimitabilis eſt in illius ſcriptis gratia: quæ quotieſcunque repetita, nunquam tædium ſui, aut ſatietatem lectori afferant.

Qu. Eſtaugius.

Nemini dubium eſt Salluſtium plures majoreſque hiſtoriarum libros ſcripſiſſe: qui partim temporum injuriâ, partim invidiâ hominum jam dudum periêre. Neque abſurdum eſt inde ſuſpicari, ſi bellum Jugurthinum, quod ipſe non vidit, & tamen Romanis ſuis ità diligenter notavit, ea quoque memoriæ mandaſſe, quæ ſuo tempore potiſſimum contigêre: quemadmodum contentionem inter Marium, Sullamque ortam, ob bellum Mithridaticum: Octavii, Matiique necem: Africam Pompeii Magni victoriam: Sullæ tyrannidem: Metelli Pompeiique in Hiſpanias miſſionem: Sertorii, pugnæque ejus finem: Gladiatorum bellum: Tribunatum plebi reſtitutum: Pyratarum exitium: Syriam victam: Et cum his pleraque alia, quæ à Salluſtii nativitate uſque ad Catilinæ conſpirationem geſta ſunt, ubi interfuerunt anni exacti viginti & quinque. Deinde, à Catilinæ conjuratione uſque ad Salluſtii obitum, etiam ardua haud panca acciderunt: velut, Magni Pompeii triumphus: Ciceronis exſilium, & trucidatio: Gallicum bellum: Clodius interemtus: Reſpublica oppreſſa: Africana expeditio: Julius Cæſar conſoſſus: Octaviani Aug. imperium: L. Antonii ſeditio. Quare haud facile creditu, tam diligentem hiſtoricum hæc Romana omiſiſſe. Sed hanc, prô dolor, jacturam debemus aut Gothis & Vandalis orbis devaſtatoribus: aut Ciceronianis vel Livianis Salluſtio infenſiſſimis: nam iſte Patavinus tunc viginti quatuor annorum natus erat, cùm Salluſtius ex humanis ceſ-

ſit: cujus tandem libri etiam à jacturâ quantumvis mitiore, immunes non fuerunt. Sic ex Livio, parum ſupereſt: ex Ennio fere nihil, ex Salluſtio pauca, uti res humanæ ſemper fuerunt. Præterea non abs re, à quibuſdam dicitur inimitabilis, veluti liquet vel ex auctoribus, qui poſt eum de Jugurthâ ſcripſerunt: ut Livius, & abbreviatores ejus, præſertim Florus lib. 3. cap. 1. & lib. 62. Oroſius lib. 5. cap. 15. Valerius Maximus lib. 2. cap. 2. & lib. 6. cap. 11. Frontinus lib. 1. cap. 8. & lib. 2. cap. 1. & 4. Eutropius lib. 4. cap. 8. Plinius, & alii, qui ad tantam dicendi gratiam nunquam pervenerunt. Vir ille clariſſimus, philoſophus, orator magnus, verus hiſtoricus: adverſarios habuit Ciceronem in primis, propter Terentiam: Aſinium Pollionem, propter Ciceronem: Titum Livium, propter ſcribendi famam: qui cum ſuis curarunt aſſiduè, ut omnino Salluſtii vitium, non cum ſcriptis ejus oblivioni traderetur. Ità ſimilitudo illa ſtudii, rarò benevolentiam, æmulationem potius afferre ſolet.

Julius Caſ. Scaliger Oratione pro Cicerone:

Id quod & Salluſtius omnium ſcriptorum numeroſiſſimus nuſquam aſpernatus eſt.

Et ibidem:

A Salluſtio autem brevitatem illam peti debere, cum ſcribis; neque quid velis intelligo, neque tam vulgi animo conceptam, adeò perſuaſam, adeò decantatam in illo viro brevitatem umquam comprehendi. Nam ſi, quoniam frequentibus aſyndetis utitur, aut quod non longis periodis ambit argumenta rerum, properare tibi videtur, iſto tibi quoque pacto brevibus atque interceptis ſaltibus centum milliariorum iter minus longum videbitur, quàm unius modo ſtadii intervallum, quod uno ſpiritu confeceris. At contrà videmus Salluſtium ipſum, cùm quid ſemel dicendum aſſumpſit, adeò perſtare, ut ſæpenumero egredi videatur, &c.

Ibidem:

Neque verò Salluſtium politiſſimum auctorem rejiciunt: (Ciceroniani) ſed anxium illud atque inſititium dicendi genus, ſed multa ſuperſtitioſa verba.

Idem lib. 4. Poët. cap. 24.

Quaſi verò commentarium ſcripſerit ille, non Hiſtoriam pleniorem; qui ſit Hiſtoriæ pater appellatus.

Et lib. 3. cap. 96.

Ambitioſè igitur feciſſe videtur Salluſtius quibuſdam, quod Poëtarum more, cùm dicere orſus eſſet de Catilinâ, omiſſa eâ narratione repetit hiſtoriam ab ipſis ultimis Romæ rudimentis. Nos virum ſuo in genere præſtantem cùm rectè tum neceſſariò feciſſe judicamus: ut oſtenderet corruptam civitatem, cujus & pars eſſet Catilina.

C. SALLUSTII CRISPI CATILINA, SEU BELLUM CATILINARIUM.

OMNIS homines, qui [1] sese student præstare cæteris animalibus, summâ ope niti decet, ne vitam silentio transeant, veluti pecora, quæ natura prona, atque ventri obedientia finxit. [b] Sed nostra omnis vis in animo & corpore sita est. Animi imperio, corporis servitio magis utimur. alterum nobis

INTERPRETATIO.

[1] *DECET omnes homines, qui student sese præstare cæteris animalibus, cenari totis viribus ne transeant vitam nihil agendo, sicut pecora, quæ natura fecit in terram propensa, & ventri obedientia.*

NOTÆ.

[a] *OMNIS.*] Accusativus pluralis. Solebant enim veteres nomina in *is* desinentia, in singulari, eodem sono efferre in Accusativo plurali; mutatâ tamen syllabâ brevi in longam, utpote natâ ex diphtongo *eis*, quâ terminabantur olim Accusativi illi plurales.

[b] *Sed.*] Hic non est adversativa; posita est vocula pro *verùm*, *autem*; Gallicè, *Or*.

eum dIs, alterum cum belluis commune eſt. [1] Quo mihi rectius videtur, ingenii, quàm virium opibus gloriam quærere; &, quoniam vita ipſa, quâ fruimur, brevis eſt, memoriam noſtri quàm maximè [a] longam efficere. Nam divitiarum & formæ gloria, fluxa atque fragilis eſt; virtus clara, æternaque habetur. Sed diu magnum inter mortalis certamen fuit, vi-ne corporis, an virtute animi, res militaris magìs procederet. [2] Nam & priùs, quàm [b] incipias, conſulto, &, ubi conſulueris, maturè facto opus eſt. Ita utrumque per ſe indigens, alterum alterius auxilio eget. Igitur initio reges (nam in terris nomen imperii id [c] primum fuit) [d] diverſi, pars ingenium, alii corpus exercebant, etiam tum vita hominum ſine cupiditate agitabatur: [3] ſua cuique ſatìs placebant. poſtea verò quàm in Aſia [e] Cyrus, in Græcia Lacedæmonii, & Athenienſes [4] cœpere urbes, atque nationes ſubigere; lubidinem dominandi, cauſam belli habere; maximam gloriam in maximo imperio putare: tum demum periculis, atque negotiis compertum eſt, in bello plurimùm ingenium poſſe. Quòd ſi regum, atque imperatorum animi virtus in pace ita, ut in bello, valeret, [f] æquabiliùs, atque conſtantiùs ſeſe res humanæ haberent, [5] neque aliud aliò ferri, neque mutari, ac

INTERPRETATIO.

[1] *Quapropter videtur mihi rectiùs quærere gloriam opibus & facultatibus ingenii, quàm opibus virium* corporearum.

[2] *Nam ex alterâ parte, oportet deliberare, priuſquàm incipias, & ex altera oportet tempeſtivè exequi, poſtquam conſulueris.*

[3] *Vnuſquiſque ſic ſatìs contentus erat iis quæ poſſidebat.*

[4] *Poſtquam verò Cyrus in Aſia, Lacedæmonii & Athenienſes in Græciâ, cœperunt in ſuam poteſtatem redigere urbes atque nationes; habere lubidinem dominandi pro cauſâ belli; putare maximam gloriam in maximo imperio ſitam eſſe, tum denique compertum eſt experientiâ atque negotiis, ingenium plurimùm poſſe in bello.*

[5] *Neque videres opes & divitias, ex hâc aut illâ regione, in aliam deportari.*

NOTÆ.

[a] *Longam.*] Hoc vult Salluſtius, ut unuſquiſque, hominum recordationem præclaris factis mereatur, itâque in ipſorum vivat memoriâ.

[b] *Incipias.*] Id eſt, *quilibet incipiat.* Hæ locutiones per ſecundam ſingularis numeri perſonam ſunt frequentiſſimæ & elegantiſſimæ. Iis utimur etiam cum ad multitudinem præſentem ſermo dirigitur.

[c] *Primum.*] Id eſt, *vocati ſunt Reges, qui primi dominium exercuerunt in Gentes.* Quod quidem Autoris ſenſu, intelligendum eſt, quatenus, cum aliis, initium rerum repetit ex profanis Autoribus.

[d] *Diverſi.*] Id eſt, *diverſas vias inſiſtentes.*

[e] *Cyrus.*] Cambyſis & Mandanes filius, qui Imperium Medorum ad Perſas tranſtulit. Cur verò ejus meminerit Salluſtius, cum ante Cyrum, Ninus Aſſyriorum Rex Aſiam bello vaſtaverit, crediderim eſſe factum, quia ante Cyrum obſcurata ſit admodum rerum memoria; neque ante ipſum ſatis cognitum fuerit vine corporis, an virtute animi res militaris magis procederet.

[f] *Æquabiliùs.*] Id eſt, *magìs ſuum & eundem ſtatum obtinerent.* Gall. *Auroient un cours bien plus reglé.*

miſceri omnia cerneres. Nam imperium facilè iis artibus retinetur, quibus initio partum eſt. Verùm, ubi pro [a] labore deſidia, pro [b] continentia & [c] æquitate [d] lubido atque [e] ſuperbia invaſêre; fortuna ſimul cum moribus [f] immutatur. Ita imperium ſemper ad optumum quemque ab minùs bono transfertur. Quæ homines [g] arant, navigant, ædificant, virtuti omnia [i] parent. Sed multi mortales, dediti ventri, atque ſomno, indocti, incultique, vitam ſicuti [h] peregrinantes tranſiêre. quibus profectò, [i] contra naturam, corpus voluptati, anima oneri fuit. eorum ego vitam mortemque [k] juxta æſtumo, quoniam de utraque ſiletur. Verùm enimvero is demum mihi vivere, & frui animâ videtur, qui aliquo negotio intentus, præclari facinoris, aut artis bonæ famam quærit. [l] Sed in magnâ copiâ rerum, aliud alii natura iter oſtendit. Pulchrum eſt bene facere reip. etiam bene dicere haud abſurdum eſt. Vel pace, vel bello clarum fieri licet. & qui fecêre, & qui facta aliorum ſcripſêre, multi laudantur: [m] Ac mihi quidem, tametſi haudquaquam par gloria ſequatur ſcriptorem, & actorem rerum: tamen in primis arduum vi-

INTERPRETATIO.

[a] *Omnia obediunt virtuti, & illi ſubjecta ſunt.*

[b] *Ego tanti facio mortem illorum ac vitam,*

[c] *Atque, quanquam ſcriptor rerum geſtarum nullo modo, nec mereatur, nec obtineat eandem gloriam, quam conſequitur ille, qui eas perficit, attamen videtur, mihi quidem, in primis difficile ſcribere hiſtoriam.*

NOTÆ.

[a] *Labore.*] *Labor* hic poſitus eſt pro *propenſione ad laborem*; pro *laboriositate*, ſi ita loqui liceret: Opponitur enim *deſidia*.

[b] *Continentia.*] Apud Politicos, adeoque & Hiſtoricos perſæpè non idem dicit quod apud Philoſophos. Hi per *continentiam* eam virtutem intelligunt quæ moderatur appetitui circa cibum, potum, &c. Illis verò *continentia* eſt quâ homo qui ſedet in gubernaculo Reipublicæ, abſtinet ab omni injuſtâ exactione.

[c] *Æquitate.*] Plus eſt *Æquitas* quàm *Juſtitia*. Hæc ſuas habet formulas ita digeſtas, ut ſæpè ſummum jus ſumma ſit injuria: At verò Æquitas illud unum reſpicit quod in ſe, & reverâ æquum & bonum eſt: Judicat ex foro conſcientiæ; quandoque leges tranſgreditur juſtitiæ; imò contra eas facit.

[d] *Lubido.*] Ea eſt, cùm homo Politicus, quamobrem aliquid injuſti incipiat interrogatus, is reſpondet, *Quia lubet.* Alibi aliud libido indigitat.

[e] *Superbia.*] Tyrannidis gradus eſt ultimus & ſupremus, cùm ſcilicet Rex aliquis, cum faſtu, & faſtidio perinde injuſtitiam ſuam in ſubditos exercet, ac ſi bruta eſſent, aut vilia mancipia.

[f] *Immutatur.*] Id eſt, *ex favente fit adverſa.*

[g] *Arant.*] Id eſt, *quacumque terra culturâ creſcunt. Navigant* id eſt, *navigationibus comparantur.* Sed inſolentior eſt tropus.

[h] *Peregrinantes.*] *Quaſi eſſent à vitâ extranei, quoſque minimè tangat quicquid in eâ eſt.*

[i] *Contra naturam.*] Omnino, nam ſecundum eam, qui minor eſt ſervit majori: Animus verò corpori præſtat.

[k] *S.d in magnâ, &c.*] Senſus eſt, Cum tam variæ ſint artes quibus gloria comparari poſſit, naturam diversè hunc aut illum ad quamlibet inſtituere.

detur, res geſtas ſcribere: primùm, quòd facta dictis [a] exæquanda ſunt: dein quia plerique, quæ delicta reprehenderis, malivolentiâ, & invidiâ dicta putant. ubi de magna virtute, atque gloriâ bonorum memores; [b] quæ ſibi quiſque facilia factu putet, æquo animo accipit; ſuprà, veluti ficta pro falſis ducit. Sed ego adoleſcentulus, initio, ſicuti plerique, [c] ſtudio ad rempubl. [b] latus ſum: [c] ibique mihi multa adverſa fuêre. nam pro pudore, pro [d] abſtinentiâ, pro [e] virtute, audacia, [f] largitio, avaritia, vigebant. quæ tametſi animus aſpernabatur, inſolens malarum artium: tamen inter tanta vitia imbecilla ætas, ambitione corrupta, tenebatur. Ac me, cum ab reliquis malis moribus diſſentirem, nihilominus honoris cupido eadem, quæ ceteros, [g] fama, atque [h] invidia vexabat. [i] Igitur, ubi animus ex multis miſeriis, atque periculi à Republicâ, nolui perdere bonum otium, animi ſocordiâ & ignaviâ, aut corporis deſidiâ & ſegnitie: neque verò volui me intentum ſervilibus officiis transfigere vitam colendo agrum, aut venando: ſed poſtquam regreſſus ſum ad inſtitutum & ſtudium, à quo ambitio mala avocaverat me, conſtitui perſcribere res geſtas Pop. Rom. carptim, prout ſingula videbantur digna hominum recordatione.

[a] *Vnuſquiſque legit & audit cum æquitate animi ea quæ putat ſibi factu facilia; ea verò quæ ſunt ſuprà, & ſibi impoſſibilia, habet pro falſis, veluti ficta.*

[b] *Magno cum affectu conatus ſum munus aliquod in Republicâ ſuſcipere.*

[c] *Igitur cum animus fuit mihi liber à multis curis & ſolicitudinibus, atque periculis & diſcriminibus, & conſtitui vitam reliquam mihi tranſigendam eſſe pro-*

INTERPRETATIO.

NOTÆ.

[a] *Exæquanda.*] Ea demum ſcriptoris laus eſt, cùm ita ille orationem ſuam ex ipſis rebus effingit, ut in ſcripturâ & picturâ, quàm fuerit in re, & exemplari, nec plùs, nec minùs conſpiciatur.

[b] *Latus ſum.*] Id eſt, *Eadem libidine quâ ceteri ad Magiſtratus anhelabant, quaſi turbine correptus ſum.* At enim, vide mihi, quæſo, quâ ſolertiâ errata ſua excuſet Salluſtius: Vult ille videri graſſante pravitate, & quaſi æſtu quodam ſublatus.

[c] *Ibique.*] Id eſt, *In muneribus adipiſcendis & gerendis.*

[d] *Abſtinentiâ.*] Eadem eſt atque innocentia & continentia.

[e] *Virtute.*] Propriè hoc in loco, eam virtutem indicat, quâ quis animo eſt præſtanti & claro. Gall. *La nobleſſe du courage.*

[f] *Largitio.*] Qui ad honores aſpirabant, quandoque epulis & conviviis Populi ſuffragia captabant, & illius auram venabantur; quandoque frumenta diſtribuebant, &c. Illud eſt largitio: atque ut largirentur, opus erat omninò aliquos expilare.

[g] *Fama.*] Quomodo reponit Salluſtius famam in malis moribus? Quia ſcilicet ille, ſicut & reliqui, eam ſibi malis artibus, quas excuſat tamen, quantum poteſt, magnam facere ſtudebat; ambiendo, &c.

[h] *Invidia.*] Mirè ſe hic torquent interpretes: Quidam textum corrigunt; alii *invidiam* exponunt, quaſi Salluſtius maligna invidorum judicia expertus fuerit. At certè illud non agitur: Autor enim loquitur de malis moribus quibus & ipſe corruptus fuerat; quod patet ex eo quòd ſe dicit à reliquis diſſentire. Ergo, quanquam cunctanter à doctiſſimorum virorum ſententiâ diſcedo, pace ipſorum diſcedo tamen. *Invidia*, uti quidem arbitror, nihil eſt aliud quàm idem ille morbus, quo hodieque laborant omnes, qui nimio affectu, ſe præponi poſtulant iis, qui ſibi gratiâ præpollent apud Principem aut Populum.

cùlis requievit, & mihi reliquam ætatem [a] à rep. procul habendam decrevi, non fuit consilium, socordiâ, atque desidiâ bonum otium conterere: neque verò, agrum colendo, aut venando, [b] servilibus officiis intentum, ætatem agere: sed, à quo incepto, studioque me ambitio mala detinuerat, eòdem regressus, statui res gestas Populi Rom. strictim, uti quæque memoriâ digna videbantur, perscribere: eò magìs, quòd mihi à spe, metu, [c] partibus Reip. animus liber erat. Igitur de Catilinæ conjuratione, quàm verissumè potero, paucis absolvam. Nam id facinus in primis ego memorabile existumo, sceleris atque periculi novitate. de cujus hominis moribus pauca priùs explananda sunt, quàm initium narrandi faciam.

L. Catilina, [d] nobili genere natus, fuit magnâ vi & animi, & corporis, sed ingenio malo, pravoque. Huic ab adolescentiâ bella intestina, cædes, rapinæ, discordia civilis, grata fuêre: [1] ibique juventutem suam exercuit. corpus [e] patiens inediæ, algoris, vigiliæ, suprà quàm cuiquam credibile est. animus audax, subdolus, varius, cujuslibet rei [f] simulator ac dissimulator, alieni appetens, sui profusus; ardens in cupiditatibus. satìs eloquentiæ, sapientiæ parùm. vastus animus immoderata, incredibilia, nimis alta semper cupiebat. Hunc, post dominationem [g] L. Sullæ, lubido maxuma invaserat reip. [2] capiundæ: [1] neque, id quibus modis assequeretur, dum sibi regnum pararet, quidquam [h] pensi habebat. agitabatur magìs magisque in dies animus ferox inopiâ

Interpretatio.

[1] *Et exercuit juventutem suam in illis rebus.*

[2] *Hunc lubido maxuma invaserat Reipublicæ invadendæ.*

[1] *Neque ullomodo curabat quibus modis illud assequeretur, modò sibi summum imperium pararet.*

Notæ.

[a] *A Republicâ procul.*] Id est, *Absque omni honorum ambitu.*

[b] *Servilibus.*] Quamvis eâ causâ maximè vexatus fuit Sall. non tamen ideo credendum est, eum venationem inter servilia officia, quasi ea non sit libero homine digna, per contemtum rejecisse: minime: est enim belli quoddam tyrocinium, & exercitium utile, si quis modò sobriè utatur. Persequitur Autor a primo institutam distinctionem inter ea quæ virtute & imperio animi parantur, & ea quæ vi & servitio corporis acquiruntur; tantùmque sibi illa placuisse magis, testatur.

[c] *Partibus.*] Gall. *Parti, faction.*

[d] *Nobili.*] Patritius fuit, ut liquet ex Cicerone, & aliis; ex Sergiâ familiâ oriundus, cujus ultimus fuit.

[e] *Patiens.*] Nomen est: Eum significat qui potest inediam tolerare, quanquam reapse non patiatur. Patiens verò Participium, cum Accusativo, ille est qui revera patitur, quamvis ægrè toleret.

[f] *Simulator.*] Is dicitur qui id esse ostendit, quod non est: *Dissimulator* contrà, qui id non esse, quod est.

[g] *L. Sulla.*] Hic ille est felix & notissimus Sylla, qui Mario oppresso, Dictaturam & summum Imperium nactus, Patriam quoque & Rempublicam usque adeò sibi fecit obnoxiam, ut, invito illo, nec bona, nec vitam retinere quisquam posset.

[h] *Pensi.*] *Pensum* fit à *Pendo*, quod, inter alia, significat *æstimo, curo.* Itaque, *nihil pensi habere*, est *nihil curare.*

rei familiaris, & conſcientiâ ſcelerum: quæ utraque his artibus auxerat, quas ſuprà memoravi. incitabant præterea corrupti civitatis mores: quos peſſima, ac [a] diverſa inter ſe mala, luxuria, atque avaritia vexabant. Res ipſa hortari videtur, quoniam de moribus civitatis [1] tempus admonuit, ſuprà repetere, ac paucis inſtituta majorum domi militiæque, quomodo remp. [2] habuerint, quantamque reliquerint, & ut paullatim immutata, ex pulcherrimâ, peſſuma ac flagitioſiſſima facta ſit, diſſerere.

URBEM Romam, ſicut ego accepi, condidêre atque habuêre initio [b] Troïani; qui, Æneâ duce, profugi, ſedibus incertis vagabantur; cumque his [c] Aborigines, genus hominum agreſte, ſine legibus, [d] ſine imperio, liberum, atque ſolutum. hi poſtquam in una mœnia convenêre, diſpari genere, diſſimili linguâ, alius alio more viventes, incredibile memoratu eſt, quàm facilè coaluerint. ſed poſtquam res eorum civibus, moribus, agris aucta, ſatis proſpera, ſatiſque pollens videbatur, [3] ſicuti pleraque mortalium habentur, invidia ex opulentiâ orta eſt. Igitur [e] reges, populique finitimi bello tentare: pauci ex amicis auxilio eſſe. nam cæteri, metu perculſi, à periculis aberant. at Romani, domi, militiæque intenti, feſtinare, parare, alius alium hortari; hoſtibus obviam ire; libertatem, patriam, parentesque armis tegere. poſt, ubi pericula virtute propulerant, ſociis, atque amicis auxilia portabant; magiſque dandis, quam accipiundis beneficiis amicitias parabant: imperium legitimum, nomen imperii [f] regium habebant: [4] delecti, quibus corpus annis infirmum, ingenium ſapientiâ validum erat, reipublicæ conſultabant. hi, vel ætate, vel curæ [g] ſimilitudine, patres appellabantur. Poſt, ubi regium imperium, quod initio conſervandæ liberta-

INTERPRETATIO.

[1] *Quandoquidem occaſio nos admonuit de moribus civitatis.*

[2] *Quomodo Rempublicam adminiſtraverint.*

[3] *Invidia orta eſt ex opulentiâ, ſicut id plerumque accidit inter homines.*

[4] Quidam *delecti, quibus corpus erat infirmum ex ſenectute, ingenium verò validum ſapientiâ, conſulebant Reipublicæ.*

NOTÆ.

[a] *Diverſa.*] Id eſt, *oppoſita*. Sæpiùs ita ſumendum in noſtro Autore.

[b] *Troïani.*] Alii à Romulo conditam Romam aſſerunt. Is fortè, quod primò Troïani ædificaverant, minuſque deinde coluerant, reſtituit, & auxit.

[c] *Aborigines.*] *Indigenæ*. Antiquiſſimi Italiæ populi.

[d] *Sine imperio.*] Mortuo, ſcilicet, Latino, ſuo Rege.

[e] *Reges.*] Acron putâ, Rex Ceninenſium, Tatius Sabinorum.

[f] *Regium.*] Id eſt, Reges vocabantur qui primi imperium obtinuerunt apud Romanos: quod quidem verum eſt, ſive eorum tempora à Romulo, ſive à Latino vel Æneâ repetas.

[g] *Similitudine.*] Id eſt, *quia eam Reipublicæ quam patres familiæ curam habebant, ideo Patres vocabantur.* Centum verò à Romulo fuerunt primò inſtituti, quorum progenies Patritia dicta eſt: quanquam alii deinde in eum numerum adſciti fuerunt.

tis atque augendæ reipubl. fuerat, in ſuperbiam, [a] dominationem que convertit; immutato more, annua imperia, binos imperatores ſibi fecêre. eo modo minimè poſſe putabant per licentiam inſoleſcere animum humanum. Sed ea tempeſtate cœpêre ſe quiſque magìs magiſque extollere, ingeniumque [b] in promptu habere. nam [c] regibus boni, quàm mali, ſuſpectiores ſunt: ſemperque his aliena virtus formidoloſa eſt. Sed civitas, incredibile memoratu eſt, adeptâ libertate, quantùm brevi creverit. tanta cupido gloriæ inceſſerat. Jamprimum juventus, ſimul ac [d] belli patiens erat, in caſtris per laborem uſu militiam diſcebat: magiſque in decoris armis, & militaribus equis, quàm in ſcortis atque conviviis, [e] lubidinem habebat. Igitur talibus viris non labos inſolitus, non locus ullus aſper, aut arduus erat, non armatus hoſtis formidoloſus: [f] virtus omnia domuerat. ſed gloriæ maximum certamen inter ipſos erat. quiſque hoſtem [g] ferire, murum aſcendere, conſpici, dum tale facinus faceret, properabat: [h] eas divitias, eam bonam famam, magnamque nobilitatem putabant. laudis avidi, pecuniæ liberales erant; gloriam ingentem, divitias [i] honeſtas volebant. Memorare poſſem, quibus in locis maximas hoſtium copias populus Rom. [k] parvâ manu fuderit, quas urbes naturâ munitas pugnando ceperit, ni ea res longiùs nos ab incepto traheret. [l] Sed profectò fortuna in omni re dominatur.

Interpretatio.

[i] *Volebant divitias mediocres.*

Notæ.

[a] *Dominationem.*] Hic pro *tyrannide* poſita eſt *dominatio*, quam Tarquinius adeò invexit immoderatam, ut eo dejecto, ſibi binos Imperatores, Conſules ſcilicet, Romani delegerint.

[b] *In promptu.*] Id eſt, *Non jam illi vires ingenii occultabant, ne tyranne forent formidoloſi; quin contrà, virtutem ſuam quiſque quàm maximè expromtam & manifeſtam habebat.*

[c] *Regibus.*] Malis ſcilicet, de quibus nunc agitur; niſi fortè omnes pariter uno & eodem odio Salluſtius, Popularium opinioni ſerviens, perſequitur.

[d] *Belli patiens.*] Anno ætatis circiter 17. quo pueri eſſe deſinebant; protractâ deinde juventute ad annum uſque 46. à quo incipiebat ſenectus.

[e] *Lubidinem.*] Tametſi ſæpiùs *lubido* in malam partem accipitur, pro *deſiderio pravo*; attamen, ut vides, quandoque etiam ſumitur in bonam.

[f] *Virtus.*] Fortitudinem intellige.

[g] *Ferire.*] Nihil frequentius quàm loquendi formulas iſtius modi videbis, per infinitivum, pro indicativo: ſunt autem valdè ſignificantes & elegantes.

[h] *Eas divitias.*] Vulgò diceremus, *In eo poſitas eſſe divitias, in eo poſitam eſſe bonam famam, &c. putabant.*

[i] *Parvâ manu.*] Fruſtrà ſunt, ni fallor, qui, ut Romanorum gloriam militarem magnam fuiſſe probent, huc multa ex hiſtoriâ nobis pervulgatâ congerunt; intendit enim Autor majorem fuiſſe eam, quàm ſcriptis celebrata fuerit.

[l] *Sed.*] Adverſativa eſt: ex eo verò difficultatem parit, quòd ſententiæ integræ non reſpondeat. Superiori periodo dixit Sall. ſe poſſe memorare quibus in locis P. Romanus fuderit copias, &c. Inde ille nihil excipit. Verùm in illa propoſitione, hæc aſſertio includitur, *Populus Romanus fudit copias parvâ manu. &c.* Huic aſſertioni reſpondet particula *ſed*. Quaſi dicat, *Illo maximi fuerunt Patres noſtri: ſed fortuna illis gloriam ſuam invidit: nam facta eorum Hiſtoriâ, uti digna erant, non fuere concelebrata.*

ea res cunctas, ex lubidine magìs, quàm ex vero, celebrat, obſcuratque. Athenienſium reſgeſtæ, ſicut ego exiſtumo, ſatis amplæ, magnificæque fuêre, verùm aliquantò minores tamen, quàm fama feruntur: ſed, quia provenêre ibi magna [a] ſcriptorum ingenia, per terrarum orbem Athenienſium facta pro maximis celebrantur. ita eorum qui ea fecêre, virtus tanta habetur, quantùm verbis ea potuêre extollere præclara ingenia. At populo Rom. numquam ea copia fuit: quia prudentiſſimus quiſque negotioſus maximè erat. ingenium nemo ſine corpore exercebat. optumus quiſque facere, quàm dicere, ſua ab aliis benè facta laudari, quam ipſe aliorum narrare, malebat. Igitur domi, militiæque boni mores colebantur. concordia maxuma, minuma avaritia erat. jus [b] bonumque apud eos non legibus magìs, quàm [c] naturâ, valebat. jurgia, diſcordias, ſimultates cum hoſtibus exercebant: cives cum civibus de virtute certabant. in [d] ſuppliciis deorum magnifici, domi parci, in amicos fideles erant. duabus his artibus, audaciâ in bello; ubi pax evenerat, æquitate, ſeque, remque publicam curabant. Quarum rerum ego maxuma documenta hæc habeo; quòd in bello ſæpiùs vindicatum eſt in eos, qui [e] contra imperium in hoſtem pugnaverant, quique tardiùs, revocati, prælio exceſſerant, quàm qui ſignæ relinquere, aut pulſi, loco cedere auſi erant; in pace verò, beneficiis magìs, quàm metu, imperium agitabant; acceptâ injuriâ, ignoſcere, quàm perſequi, malebant. Sed, ubi [f] labore, atque juſtitiâ teſp. crevit; reges magni bello domiti; nationes feræ, & populi ingentes vi ſubacti; Carthago, æmula imperii Romani, ab ſtirpe interiit; cuncta maria, terræque patebant, fortuna ſævire ac miſcere omnia cœpit. [g] qui labores, pericula, dubias atque aſpetas res facilè toleraverant, iis otium, divitiæ, optandæ aliis

Interpretatio.

[g] *Otium & divitiæ, quas* Romani *debuiſſent optare aliis, fuerunt cauſa oneris & infelicitatis iis qui toleraverant facilè, & cordatè paſſi erant labores, pericula, res dubias atque aſperas.*

Notæ.

[a] *Scriptorum.*] In his fuêre Herodotus, Thucydides, Xenophon.

[b] *Bonumque.*] Formulâ ſolemni *Benum* cum *jure*, aut *æquo* jungitur, *jus bonumque*, *æquum & bonum*: Quia, ſcilicet, interdum ſummum jus cum ſit ſumma injuſtitia, jus & lex ſcripta mitiganda eſt æquitate quadam & bonitate naturali.

[c] *Naturâ.*] Illam intellige quam bona educatio ingeneraverat, quæ altera eſt natura. Hoc dicit Salluſtius, *Non magìs veteres Romanos ex præſcripto legum, aut earum comminationibus probos fuiſſe, quàm quia probitas ipſis placebat, & quaſi congenita erat.*

[d] *Suppliciis.*] Id eſt, *Sacrificiis*; priſca enim paupertas ex noxiorum bonis ſacra diis feciſſe fertur.

[e] *Contra imperium.*] In his fuit Manlius, quem Torquatus pater virgis cæſum capite mulctavit. Imò Poſthumius à patre quoque eodem ſupplicio ultimo affectus, quòd rei bene gerendæ occaſione oblatâ, ſine imperio victoriam reportaſſet.

[f] *Labore.*] In bello præſertim; *Juſtitiâ*, in pace.

oneri

oneri miseriæque fuêre. Igitur primò pecuniæ, dein imperii cupido crevit. ea quasi materies omnium malorum fuêre. namque avaritia fidem, probitatem, cæteraſque artes bonas ſubvertit; pro his ſuperbiam, crudelitatem, deos negligere, omnia venalia habere, edocuit: ambitio multos mortalis [1] falſos fieri ſubegit; aliud clauſum in pectore, aliud promptum in linguâ habere; amicitias, inimicitiaſque [a] non ex re, ſed ex commodo æſtumare; magisque vultum, quàm ingenium, bonum habere. hæc primò paullatim creſcere, interdum [b] vindicari. poſt, ubi [c] contagio, quaſi peſtilentia, invaſit; civitas immutata, imperium ex juſtiſſimo, atque optumo, crudele, intolerandumque factum. Sed primò magis ambitio, quàm avaritia, animos hominum exercebat: quod tamen vitium propius virtutem erat. nam gloriam, honorem, imperium, [d] bonus, ignavus, æquè ſibi exoptant. ſed ille [e] verâ viâ nititur; huic quia bonæ artes deſunt, dolis, atque fallaciis contendit. avaritia pecuniæ ſtudium habet: quam nemo ſapiens concupivit. ea quaſi venenis malis imbuta, corpus animumque virilem effœminat: ſemper infinita, inſatiabilis eſt: neque copiâ, neque inopiâ minuitur. Sed, poſtquam L. Sulla, armis [f] receptâ rep. [g] bonis initiis [h] malos eventus habuit, rapere omnes, trahere: domum alius, alius agros [i] cupere: neque modum, neque modeſtiam victores habere: fœda crudeliaque in civis facinora facere. huc accedebat, quòd L. Sulla exercitum, quem in Aſiâ [k] ductaverat, quo ſibi fidum faceret, contra morem majorum luxuriosè, nimiſque [l] liberaliter habuerat. loca amœna, voluptaria, facilè

INTERPRETATIO.

[1] *Ambitio coëgit multos homines fieri fallaces & fraudulentos.*

[a] *Exercitum tractaverat luxuriosè & nimis licenter.*

NOTÆ.

[a] *Non ex re.*] Id eſt, *non ex pulchritudine & merito, aut contrà; ſed tantùm pro ratione commodi & turpiſſimi quæſtus.*

[b] *Vindicari.*] Ideo latæ Leges *de Ambitu, & pecuniis repetundis*: quæ (prout boni vel mali opibus & autoritate præpollebant) vigebant, vel torpeſcebant.

[c] *Contagio.*] Morbus eſt quilibet, qui contactu contrahitur: Hoc in loco morum notat fœdam immutationem & contaminationem, quæ exemplo, & conſuetudine malorum invehitur.

[d] *Bonus.*] Pro *forti & cordato*: ſic ſæpe.

[e] *Verâ.*] *Legitimâ, & bonâ*: Sæpenumerò hoc ſenſu invenies.

[f] *Receptâ.*] *Recuperatâ, & liberatâ* à tyrannide Marii, præſertim, & Cinnæ.

[g] *Bonis initiis.*] Primò enim videbatur Sylla omnia pro Senatu, & Reipublicæ bono, agere.

[h] *Malos.*] Ne ita intelligas quaſi Sylla perpetuò in Republicâ felix non fuerit: Mali eventus ad Rempublicam ſpectant, quam ille oppreſſit.

[i] *Cupere.*] Non modò cupiebant, ſed ut quiſque domum aut villam concupiverat, dabat operam ut in Proſcriptorum numero eſſet. Unde Q. Aurelius, cum in iis nomen ſuum legiſſet, *Va mihi miſero*, inquit, *Albana me villa perſequitur.*

[k] *Ductaverat.*] Id eſt, *cui præfuerat*; nam ſi aliter ſumas, non, *in Aſiâ*, ſed, *in Aſiam*, legendum foret.

in otio ferocis militum animos molliverant. ibi primùm insuevit exercitus populi Rom. amare, potare, [a] signa, tabulas pictas, vasa cælata [b] mirari, ea [1] privatim ac publicè rapere, delubra spoliare, sacra prophanaque omnia polluere. Igitur hi milites, postquam victoriam adepti sunt, nihil reliqui victis fecêre. Quippe secundæ res sapientium animos [c] fatigant: [2] ne illi, corruptis moribus, victoriæ [d] temperarent. Postquam divitiæ honori esse cœperunt, & eas gloria, imperium, potentia sequebatur: [e] hebescere virtus, paupertas probro haberi, innocentia [f] pro malivolentiâ duci cœpit. Igitur ex divitiis juventutem luxuria, atque avaritia cum superbiâ invasêre. Rapere, consumere; sua parvi pendere, aliena cupere; pudorem, pudicitiam, divina atque humana promiscua, nihil pensi, neque moderati habere. Operæ pretium est, cum domos atque villas cognoveris in urbium modum exædificatas, visere templa deorum, quæ nostri majores, religiosissimi mortales, fecêre. [g] verùm illi delubra deorum pietate, domos suas gloriâ decorabant, neque victis quidquam, præter injuriæ [3] licentiam, eripiebant.

Interpretatio.

[1] *Ea rapiebant ex privatis & publicis ædibus.*

[2] *Multò minùs illi, qui erant corruptis moribus, victoriæ modum fecissent.*

[3] *Neque eripiebant quicquam victis præter facultatem lædendi.*

Notæ.

[a] *Signa.*] Quælibet intelligo figuras, quâvis materiâ effictas, eminentes modò fuerint & extantes. Gall. *Tout ouvrage de sculpture & de relief.*

[b] *Mirari.*] Eodem sensu Horatius hoc verbum pro affectuum commovendorum causâ proximè usurpat: nisi potiùs credas in admiratione positam esse primam animi commotionem. Uno verbo, *Mirari* positum est pro *Amare, Cupere.*

[c] *Fatigant.*] Id est, *vix possunt sapientes fortunam ferre: diffluunt in rebus secundis & quandoque insolescunt*, nisi pectus bene præparatum fuerit: nam plures voluptas, quàm dolor vincit.

[d] *Temperarent.*] Id est, *minùs potestate suâ in illos uterentur; jus aliquod servarent, quo, non omnibus modis victos vexarent & torquerent.* Jus militum, *Quod libet.*

[e] *Hebescere.*] Id est, *minùs stimulis ejus excitabantur.*

[f] *Pro malivolentiâ*] Quomodo isthuc? Eo planè quo & hodie illud fit: Cum aliquem vident inculpatis moribus, quique non in unam & eandem ruit pravitatem, *Quia ille invidet*, dicunt. Quando eò mores lapsi sunt, certè eorum admodum difficilis est curatio. Si verò per innocentiam intelligas tantùm abstinentiam ab omni rapinâ, tunc malivolentia fuerit equidem invidia, at paulò aliter explicanda; quasi scilicet aliquis eo fine fit abstinens, ut alios, si minùs tales fuerint, increpare & damnare possit.

[g] *Verùm.*] Respondet sensui intellecto, non expresso, quasi dicat, *Minùs te moveat videre habitationes, quas tam humiles diis posuerant prisci patres nostri, postquam eas comparaveris cum magnificis villis nostrorum hominum: illi enim, contrà quàm fit hodie, templa deorum pietate, domos suas gloriâ decorabant.* Celebantur à veteribus Religiones piè magis quàm magnificè, ut Livius loquitur; unde in lege duodecim tabularum, *Ad divos adeunto castè: Pietatem adhibento, Opes amovento.*

at hi contra, ignaviſſimi homines, per ſummum ſcelus, omnia ea ſociis adimere, quæ fortiſſimi viri victores hoſtibus reliquerunt: proinde quaſi injuriam facere, id [a] demum eſſet imperio uti. [1] Nam quid ea memorem, quæ, niſi his, qui vidêre, nemini credibilia ſunt; à privatis compluribus ſubverſos montes, maria [b] conſtrata eſſe? quibus mihi ludibrio videntur fuiſſe divitiæ. quippe, quas honeſtè habere licebat, per turpitudinem abuti properabant. Sed lubido ſtupri, ganeæ, cæterique [c] cultus non minor inceſſerat. viri pati muliebria: mulieres pudicitiam in propatulo habere: veſcendi causâ, terrâ, marique omnia exquirere: dormire priùs, quàm ſomni cupido eſſet: non famem, aut ſitim, neque frigus, neque laſſitudinem operiri, ſed ea omnia luxu antè capere. [d] hæc juventutem, ubi familiares opes defecerant, ad facinora incendebant. animus imbutus malis artibus, haud facilè lubidinibus carebat: eò profuſiùs omnibus modis quæſtui, atque ſumptui deditus erat.

[2] In tantâ tamque corruptâ civitate, Catilina, id quod factu facillimum erat, omnium flagitioſorum atque facinoroſorum circum ſe, tamquam ſtipatorum, catervas habebat. Nam quicumque impudicus, adulter, ganeo, manu, ventre, pene, bona patria laceraverat, quique alienum æs grande conflaverat, [3] quo flagitium, aut facinus [e] redimeret; præterea, omnes undique parricidæ, ſacrilegi, convicti judiciis, aut pro factis judicium timentes; ad hoc, quos manus, atque lingua, perjurio, & ſanguine civili alebat; poſtremò, omnes, quos flagitium, egeſtas, [f] conſcius animus exagitabat, hi Catilinæ proxumi,

Interpretatio.

[1] *Nam quâ de causâ narrarem ea, quæ nullus poſſit credere, niſi qui viderit, montes ſcilicet ſubverſos & ſublatos à privatis compluribus, maria conſtrata eſſe & ædificata.*

[2] *Catilina habebat circum ſe catervas & agmina omnium flagitioſorum atque facinoroſorum, tanquam ſtipatorum & cuſtodum, id quod erat facillimum factu in civitate tantâ & tam corruptâ.*

[3] *Vt flagitium, aut facinus elueret.*

Notæ.

[a] *Demum.*] Id eſt, *quaſi imperium non aliter inſigne eſſet, quàm hominibus malefaciendo, aut in eo conſiſteret.*

[b] *Conſtrata.*] Sive *cenſtructa*, aut *contracta* legeris, eodem modo Romanorum luxus circa ædificia in mari extruenda carpetur; quâ de re Horatius quoque ita conqueſtus eſt,

Centracta piſces æquora ſentiunt,
Iactis in altum molibus, &c.

Ob ingentes ſumtus, & profuſam in ædificiis & convictibus luxuriam, Lucullus *Xerxes togatus* à Pompeio dictus eſt.

[c] *Cultus.*] Hic in malam partem accipitur, pro *nimiâ & laſcivâ corporis curatione*, aut *in cutem indulgentiâ, & blanditiis.*

[d] *Hæc.*] Præpoſtera, ſcilicet, vivendi conſuetudo, moreſque propudioſi.

[e] *Redimeret.*] Id eſt, *ut ſe liberaret, atque delicti pœnam effugeret*, vel pecuniâ judices corrumpendo, vel cum iis qui litem intentabant tranſigendo.

[f] *Conſcius.*] Scelerum ſcilicet: *Conſcius* enim quandoque in bonam partem ſumitur.

familiareſque erant. Quòd ſi quis etiam à culpâ vacuus in amicitiam ejus inciderat; quotidiano uſu, atque illecebris, facilè par, [a] ſimiliſque cæteris efficiebatur, ſed maximè adoleſcentium familiaritates appetebat. eorum animi molles, & ætate fluxi, dolis haud difficulter capiebantur. [b] nam, utì cujuſque ſtudium ex ætate flagrabat; aliis ſcorta præbere, aliis canes, atque equos mercari: poſtremò neque ſumtui, neque [b] modeſtiæ ſuæ parcere, dum [c] obnoxios, fidoſque ſibi faceret. Scio fuiſſe nonnullos, qui ità exiſtumatent, juventutem, quæ domum Catilinæ frequentabat, parùm honeſtè pudicitiam habuiſſe. ſed ex [d] aliis rebus magìs, quàm quòd cuiquam id compertum foret, hæc fama valebat. [e] Jamprimùm adoleſcens Catilina multa nefanda ſtupra fecerat, cum [f] virgine nobili, cum [g] ſacerdote [h] Veſtæ, & alia hujuſcemodi contra [i] jus, faſque. poſtremò, captus amore [k] Aureliæ Oreſtillæ, cujus, præter formam, nihil umquam bonus laudavit: [a] quòd ea nubere illi

INTERPRETATIO.

[a] *Nam præbebat aliis ſcorta, aliis emebat canes atque equos, prout unuſquiſque ardebat à ſiderio alicujus rei, ſecundum ſuam ætatem.*

[b] *Creditur pro certo, Catilinam feciſſe domum ſuam vacuam nuptiis flagitioſis, filio ſuo necato, eò quòd Aurelia Oreſtilla, timens eum futurum privignum, qui ætate adultus erat, dubitabat nubere ipſi Catilinæ.*

NOTÆ.

[a] *Similiſque.*] Cum *ſimilis* non tantùm dicat quantùm *par*, petinde eſt ac ſi dixiſſet Salluſt. *Uſu & conſuetudine, quicumque in Catilinæ amicitiam inciderat, facilè illi par, aut ſaltem ſimilis efficiebatur.* Niſi malis *Tò par* gradus nequitiæ notare, *ſimilis* verò genus ipſum, in quo illi pares fiebant.

[b] *Modeſtiæ.*] Hic Gallicè vertas, *ſon honneur.* Alibi aliter.

[c] *Obnoxios.*] *Obſtrictos.* Gall. *Attachez à ſa perſonne.*

[d] *Aliis rebus.*] Ubi manifeſtum fecerat Catilina, ſe nullo ſcelere aut flagitio vacare, ſed profligatæ nequitiæ hominem eſſe.

[e] *Jamprimum.*] Inſtituit Salluſtius earum rerum enumerationem, ex quibus, eos juvenes qui Catilinam frequentabant, parùm honeſtè pudicitiam habuiſſe, conjecturâ proſpiciebatur.

[f] *Cum virgine.*] Fottè de eo ſtupro loquitur, quod ei obtulit quæ poſtea ſocrus fuit: Nam & illud quoque Cicero Catilinæ objecit; tacito tamen, ut hic, mulieris nomine, ne illi & familiæ nota inureretur.

[g] *Sacerdote Veſtæ.*] Virgines erant, Veſtales, caſtitatis eximiæ, quibus nefas erat virum tangere, ad ſacri & æterni ignis cuſtodiam, in penetralibus Veſtæ adhibitæ.

[h] *Veſtæ.*] Eſtha Chaldæis *ignem* denotat, à quo Græcis ἑστία factum, id eſt, *focus*; unde Latinis *Veſta*. id eſt, *Ignis*. *Veſta* verò nomine æthereum & divinum quendam ignem intellexerunt, ſeu mentem, quæ non oculis, ſed animo tantùm percipitur; ex quo factum ut nullum in Veſtæ Templo ſimulachrum conſpiceretur. Atque notandum eſt, duas fuiſſe Veſtas, alteram veterem Saturni matrem, quæ *Cybele*, & *Pales*, & *Terra*, imò *Ops*, & *Ceres* dicitur; alteram verò Saturni, ex illâ alterâ filiam, quæ hæc noſtra eſt: Quanquam hæc omnia non uno modo apud omnes Mythologos reperias; imò ſæpiſſime confundantur.

[i] *Jus.*] *Jus* ad homines, *fas* refertur ad Deos.

[k] *Aureliæ.*] Quæ fuerit non ſatis conſtat: Eam forma & divitiis inter primas claruiſſe, certum eſt.

dubitabat, timens privignum adultum ætate; pro certo creditur, [a] necato filio, vacuam domum ſceleſtis nuptiis feciſſe. Quæ quidem res mihi in primis videtur cauſſa fuiſſe [b] facinoris maturandi. namque animus impurus, diis, hominibuſque infeſtus, neque vigiliis, neque quietibus ſedari poterat: ita conſcientia mentem [c] excitam vexabat. igitur color ei [d] exſanguis, [e] fœdi oculi; citus modò, modò tardus inceſſus: prorsùs in [f] facie, vultuque [g] vecordia inerat. Sed juventutem, quam, ut ſuprà diximus, illexerat, multis modis mala facinora edocebat. ex illis teſtes, ſignatoreſque falſos [h] commodare; fidem, fortunas, pericula vilia habere. poſt, ubi eorum famam, atque pudorem [i] attriverat, majora alia imperabat. ſi cauſſa peccandi in præſens minùs ſuppetebat: nihilominus [j] inſontes, ſicuti ſontes, circumvenire, jugulare. ſcilicet, ne per otium torpeſcerent manus, aut animus, [k] gratuitò potiùs malus, atque crudelis erat. [l] His amicis, ſociiſque confiſus Catilina; ſimul, quòd æs alienum per omnis terras ingens erat; &, quòd plerique Sullani milites, largiùs ſuo uſi, rapinarum & victoriæ [k] veteris memores, civile bellum exoptabant; opprimundæ reip. conſilium cepit. in Italia nullus exercitus: Cn. Pompeius in [l] extremis terris bellum gerebat: ipſi conſulatum

Interpretatio.

[a] *Quando minuerat famam atque pudorem eorum.*

[b] *Erat potiùs malus atque crudelis ſine mercede.*

[l] *Catilina confiſus his amicis & ſociis cepit conſilium Reipublicæ opprimendæ; ſimul quòd ille grandem pecuniam ubique debebat, & quòd plerique milites Sullani, qui prodigè uſi erant bonis ſuis, optabant bellum civile, memores rapinarum & victoriæ veteris.*

Notæ.

[a] *Necato.*] Veneno, ut refert Valer. Max.

[b] *Facinoris.*] De opprimendâ Republicâ intelligit.

[c] *Excitam.*] Non enim uſquequaque conſcientia ſopita eſt; mentem quandoque commovet, excitat, & turbat. Dixit verò Autor *mentem excitam vexabat*, pro *exciebat & vexabat.*

[d] *Exſanguis.*] Perturbatio conſcientiæ triſtitiam & metum comites habet, quibus ſanguis ad intimas corporis partes evocatur.

[e] *Fœdi.*] *Savitiam & immanitatem declarantes.* Alias *Fœdus deformem* tantùm dicit.

[f] *Facie.*] Id eſt, *Specie & omni exteriore aſpectu.* Nonnunquam *facies* os tantùm aut *vultum* ſignificat. *Le viſage.*

[g] *Vecordia.*] Magis ad animum ſpectat, & mentem notat ſceleratam & nefariam: Ea verò ex ſpecie, vultu præſertim cognoſcitur.

[h] *Commodare.*] Id eſt, *In ſuum & amicorum commodum ſubminiſtrare.*

[i] *Inſontes.*] Ne abſolutè ſontes, aut inſontes intelligas, quaſi ſe judicem & vindicem Catilina in Republicâ geſſerit. Per *inſontes* eos indicat qui ejus conſiliis nihil officiebant, quique erga illum inſontes erant.

[k] *Veteris.*] Adverſus Marium; ex quâ omnes ſuos Sylla ditaverat.

[l] *Extremis.*] Per reſpectum ad Romanos, qui ſe Orbis Dominos jactabant, iſtud intelligendum: Pompeius enim in Aſiâ erat, cum Mithridate bellum gerens.

petundi magna ſpes ; ſenatus nihil ſanè intentus : tutæ, tranquillæque res omnes. ſed ea prorſùs opportuna Catilinæ. Igitur circiter Kal. Jun.[a] L. Cæſare & C. Figulo Coſſ. primò ſingulos appellare : hortari alios, alios tentare ; opes ſuas, imparatam remp, magna præmia conjurationis docere. ubi ſatìs explorata ſunt, quæ voluit, in unum omnis convocat, quibus maxuma [b] neceſſitudo, & plurimùm audaciæ inerat. eò convenêre Senatorii ordinis P. Lentulus [c] Sura, P. [d] Autronius, L. Caſſius Longinus, C. [e] Cethegus, P. & Ser. Sullæ [f] Servii filii ; L. Vargunteius, Q. Annius, M. Porcius Læca, L. [g] Bellia, Q. [h] Curius : præterea, ex equeſtri ordine, M. Fulvius Nobilior, L. Statilius, P. Gabinius Capito, C. Cornelius : ad hoc, multi ex [i] coloniis, & [k] municipiis, [l] domi nobiles. erant præterea [m] complures paulò occultiùs conſilii hujuſce participes, quos magìs dominationis ſpes hortabatur, quàm inopia, aut alia neceſſitudo. cæterùm juventus pleraque, ſed maximè nobilium, Catilinæ inceptis favebat. [1] quibus in otio vel magnificè, vel molliter vivere copia erat, incerta pro certis, bellum, quàm pacem.

INTERPRETATIO.

[1] *Illi qui poterant vivere vel magnificè, vel molliter in otio* ſequebantur *incerta pro certis, malebant bellum quàm pacem.*

NOTÆ.

[a] *L. Cæſare.*] Id eſt, anno mundi 3886. Ante Chriſtum natum 62. A Româ conditâ 689. vel ſecundum alios 690.

[b] *Neceſſitudo.*] Hic pro *neceſſitate* ponitur : Aliàs pro *familiaritate.*

[c] *Sura.*] Ita vocatus fuit, quòd, pecuniâ publicâ abſumtâ, cùm Quæſturæ rationem reddere non poſſet, ſe dixit ſuram præbiturum, ut ſolebant pueri, qui in ludo pilæ peccaſſent. Poſt Conſulatum, Senatu ob malos mores ejectus fuit : quare iterum Prætor eſt factus, ut priſtinam dignitatem recuperaret : & in Præturâ conjuravit.

[d] *Autronius.*] Hic Conſul deſignatus, de ambitu interrogatus, lege damnatus eſt.

[e] *Cethegus.*] Is fuit ex gente Corneliâ : Homo vehemens & furioſus.

[f] *Servii.*] Hic Servius Sylla, pater Publii & Servii Syllæ, frater fuit Syllæ Dictatoris, ut ſcribit Dio.

[g] *Beſtia.*] Hic eſt, qui tribunus plebis de Cicerone conqueſtus eſt ; ut infrà videbimus.

[h] *Curius.*] Per hunc conjuratio primùm patefacta eſt.

[i] *Coloniis.*] Colonia multitudo eſt hominum, qui publico conſilio ad novas terras deducuntur, quæ in ſingulos diviſæ ab iis coluntur. Romani per Triumviros, Quinqueviros, &c. colonias ſuas conſtituebant. Vide plura apud Gellium lib. 16. cap. 13.

[k] *Municipiis.*] Fuerunt municipia civitates, quarum incolæ, Cives Romani ex municipiis dicti ſunt. Illorum quibuſdam civitas Romana cum ſuffragio, aliis abſque eo data fuit. Priores jus petendi Magiſtratus habebant, & Romanis legibus vivebant : Poſteriores, cùm ſuis moribus relicti eſſent, etiam à Magiſtratibus Romæ vacabant. Atque hæc omnia variè mutata ſunt : ſed adi Roſinum.

[l] *Domi.*] Quare *domi ?* Quia ſcilicet, quamvis eorum opes, & potentia in ſuâ civitate, maxima eſſet, non illi pariter Romæ valebant.

[m] *Complures.*] Romani ſcilicet, quales fortè Cæſar, Antonius, alii.

malebant. Fuêre item eâ tempeſtate, qui crederent M. Licinium [a] Craſſum non ignarum ejus conſilii fuiſſe: quia Cn. Pompeius, inviſus ipſi, magnum exercitum ductabat; cujuſvis opes voluiſſe contra illius potentiam creſcere: ſimul conſiſum, ſi conjuratio valuiſſet, facilè apud illos principem ſe fore.

[b] Sed antea item conjuravere pauci, in quibus Catilina. [c] de quo, quàm veriſſimè potero, dicam. [d] L. Tullo, M. Lepido Coſſ. P. Autronius, & P. Sulla, [e] deſignati conſules, [f] legibus ambitus interrogati, [g] pœnas dederant. poſt paullò Catilina, [h] pecuniarum repetundarum reus, [i] prohibitus erat petere conſulatum; quod intra [k] legitimos dies [l] profiteri nequiverit. Erat eodem tempore C. Piſo, adoleſcens [m] nobilis, ſummæ audaciæ, egens, factioſus; quem ad perturbandam rempubl. inopia, atque mali mores ſtimulabant. cum [n] hoc Catilina, & Autronius, circiter Nonas Decembr. conſilio communicato, parabant in Capitolio Kalendis. Januar. L. Cottam & L. Torquatum Coſſ. interficere; [o] ipſi, [p] faſcibus correptis, Piſonem cum exercitu ad obtinen-

NOTÆ.

[a] *Craſſum.*] Hic fuit, quo non alius Romæ ditior extabat; quem tamen auri fames ad bellum contra Parthos impulit, ubi unà cum exercitu trucidatus eſt.

[b] *Sed antea.*] Hic abrumpitur narratio, ut aliquid de aliâ conjuratione dicatur, cujus volunt Autorem fuiſſe Craſſum, quanquam ſtudio id diſſimulat Salluſt. Igitur poſt aliquot periodos, hinc repetendum erit filum inſtitutæ orationis.

[c] *De quo.*] Id eſt, *de quâ re, de quâ conjuratione.*

[d] *L. Tullo.*] Hoc eſt, *tertio anno ante ultimam conjurationem.*

[e] *Deſignati.*] Ita vocabantur qui in annum proximum electi fuerant.

[f] *Legibus.*] Paratæ fuerant multæ contra ambitum, quas ſi voles, apud Alexandrum Neapolit. lib. 3. cap. 17. videbis. Ex earum legum autoritate interrogabantur, de ambitu qui accuſati fuerant.

[g] *Pœnas.*] Magiſtratu movebantur, atque iis etiam mulcta pecuniaria irrogabatur.

[h] *Pecuniarum.*] Africam Catilina cum diripuiſſet, Legati Afri in Senatu de illo abſente conqueſti ſunt, deinde ejus nomen à Clodio delatum eſt: unde prohibitus fuit petere Conſulatum; nam reo illud legibus interdictum erat.

[i] *Prohibitus.*] Quia, ut modo vidimus, Catilina reus erat; atque etiam Lucius Volcatius alter Conſul publicum conſilium habuerat, An Catilinæ ratio habenda eſſet. Sciendum eſt enim non tantùm debuiſſe eos qui candidati eſſent, publicè declarare ſe Magiſtratum petere velle; ſed inſuper nomen apud eum qui Comitia habiturus erat, profiteri adſtrictos fuiſſe, à quo recipiebantur, ſi digni eſſent, ſin minùs rejiciebantur.

[k] *Legitimos.*] *Lege inſtitutos*: dies enim certos Accuſatori & Defenſori ad actionem inſtituendam præſcribebant.

[l] *Profiteri.*] Defenſionem ſuam & expurgationem, ſcilicet.

[m] *Nobilis.*] Utpote à Calpo, Numæ filio oriundus: Piſones enim ex gente Calpurniâ fuerunt, quam Ovidius a Calpo deducit.

[n] *Hoc.*] Piſone ſcilicet.

[o] *Ipſi.*] Catilina & Autronius.

[p] *Faſcibus.*] Notum eſt faſces Virgas fuiſſe ex ulmo, aut betulâ cum ſecuri colligatas, quas Magiſtratibus lictores præferebant: Cum verò inſignia eſſent dignitatis, hinc factum, ut pro eâ faſces accipiantur; atque hic pro Conſulatu poſiti ſunt.

das [a] duas Hiſpanias mittere. eâ re cognitâ, rurſus in Nonas Februar. conſilium cædis tranſtulerunt. jam tum non conſulibus modò, ſed pleriſque Senatoribus perniciem machinabantur. quòd ni Catilina maturaſſet [b] pro curiâ ſignum ſociis dare; eo die poſt conditam urbem Romam, peſſumum facinus patratum foret. quia nondum frequentes armati convenerant; ea res conſilium diremit. Poſtea Piſo in citeriorem Hiſpaniam quæſtor [c] pro prætore miſſus eſt, adnitente Craſſo; [d] quòd eum infeſtum Cn. Pompeio cognoverat. neque tamen Senatus [e] Provinciam invitus dederat. quippe fœdum hominem à repub. procul abeſſe volebat: ſimul, quia boni complures [f] præſidium in eo putabant, & jam tum potentia Cn. Pompeii formidoloſa erat. Sed is Piſo, in Provinciam, ab equitibus Hiſpanis, quos in exercitu ductabat, iter faciens, occiſus eſt. Sunt qui ità dicant, imperia ejus injuſta, ſuperba, crudelia barbaros nequiviſſe pati: alii autem, equites illos, Cn. Pompeii veteres, fidoſque clientes, [g] voluntate ejus Piſonem aggreſſos: numquam Hiſpanos [h] præterea tale facinus feciſſe, ſed imperia ſæva multa antea perpeſſos. nos eam rem [i] in medio relinquimus. De ſuperiori conjuratione ſatìs dictum.

[k] Catilina, ubi eos, quos paulò antè memoravi, conveniſſe videt; tametſi cum ſingulis multa ſæpe egerat; tamen, [l] in rem fore credens univerſos appellare, & cohortari, in abditam partem ædium ſeceſſit; atque ibi, omnibus arbitris procul amotis, orationem hujuſcemodi habuit.

Ni virtus, fideſque veſtra ſatìs ſpectata mihi foret, nequicquam

INTERPRETATIO.

[l] *Cum crederet ad Conjurationis utilitatem pertinere.*

NOTÆ.

[a] *Duas.*] Ulteriorem ſcilicet & citeriorem; idque cum per vim, tum contra morem: Nam Hiſpaniæ Provinciæ erant Prætoriæ, Piſo Quæſtor tantùm erat; deinde alterutra, non ambæ, uni aſſignabantur.

[b] *Pro curia.*] Id eſt, *Ante locum ubi Senatus congregatus erat*; non enim uno & eodem loco ſemper habebatur.

[c] *Pro Prætore.*] Id eſt, *Quamvis Prætor non eſſet, miſſus eſt tamen in Provinciam Prætoriam, cum Prætoriâ poteſtate.*

[d] *Quod eum infeſtum.*] Sperabat enim Pompeii potentiam per Piſonem immi-nutum iri.

[e] *Provinciam.*] Hiſpaniam ſcilicet. Nimirum Pop. Romanus, quando nationem aliquam bello domuerat, eam plerumque Magiſtratibus ſuis ſubjiciebat.

[f] *Præſidium.*] *Auxilium Reipublicæ adverſus Pompeium, illi reſiſtendo.*

[g] *Voluntate.*] *Pompeii hortatu.*

[h] *Præterea.*] Omnino hunc locum ità arbitror intelligendum, ut non ſit excuſatio, quod alii volunt, ſed facti negatio. Quaſi dicat, *Quidam dicunt, Hiſpanos interfeciſſe Piſonem, & inter eos nonnulli ejus crudelitatem cauſam mortis faciunt, alii juſſum Pompeii: At verò alii negant ab Hiſpanis Piſonem interfectum eſſe.*

[i] *In medio.*] Ità ut cuivis liberum ſit quod volet credere, aut pro alterutrâ ſententiâ argumenta proferre.

[k] *Catilina.*] Nunc ad poſtremam Catilinæ conjurationem Autor revertitur.

opportuna

opportuna res cecidiſſet ; ſpes magna dominationis in manibus fruſtrà fuiſſet : neque , per ignaviam , aut vana ingenia , incerta pro certis captarem. ſed , quia multis , & magnis [1] tempeſtatibus vos cognovi fortes , fidoſque mihi ; eò animus auſus eſt maximum , atque [a] pulcherrimum facinus [b] incipere ; ſimul , quia vobis eadem , quæ mihi , bona , malaque eſſe intellexi. [c] nam , idem velle , atque idem nolle , ea demum firma amicitia eſt. Sed ego , quæ mente agitavi , omnes jam antea [2] diverſi audiſtis. Cæterùm mihi in dies magìs animus accenditur , cùm conſidero , quæ condition vitæ futura ſit , niſi noſmet ipſos vindicamus in libertatem. nam , poſtquam reſp. in paucorum potentium jus , atque [3] ditionem conceſſit , ſemper illis reges , [d] tetrarchæ vectigales eſſe ; populi , nationes , [e] ſtipendia pendere : cæteri omnes , ſtrenui , boni , nobiles , atque ignobiles , [4] vulgus fuimus , ſine [f] gratiâ , ſine [g] auctoritate , his obnoxii , quibus , ſi reſp. [h] valeret , formidini eſſemus. itaque omnis gratia , potentia , honos , divitiæ apud illos ſunt , aut ubi illi vo-

Interpretatio.

[1] *Quia multis & magnis periculis vos cognovi fortes.*

[2] *Omnes jam antea audiviſtis ſeparatim , quæ ego cogitavi.*

[3] *Poſtquàm Reſpublica redacta eſt ſub imperium & dominationem paucorum.*

[4] *Pro face & colluvione habiti ſumus.*

Notæ.

[a] *Pulcherrimum.*] Ea vis eſt boni , ut illius ſpecie etiam perditiſſimi parricidæ ſuas adumbrent machinationes.

[b] *Incipere.*] Hic Gruterum virum doctiſſimum pudet barbarici Attamen idem prorsùs in Terentii Eunucho , Act. 5. ſc 9. legitur ,

an me , qui id auſu' ſim
Incipere ; an fortunam collaudem ? &c.

Unde ſatis conſtat , hinc *Incipere* , ut ille voluit , non eſſe deturbandum.

[c] *Nam.*] Hæc partim concluſio firmiſſimis nititur fundamentis ; verùm eam obſcuravit Catilina , dum honeſtis nominibus nefandum ſcelus obvelare ſtuduit. Ità verò reſolvas ejus ratiocinationem. *Auſus ſum pulcherrimum facinus , non tantùm quia vos eſtis fortes ; verùm etiam quia ſumus amici firmi : Conſtat vero firmos nos eſſe , quia eadem volumus & nolumus ; At volumus eadem , quia eadem ſunt nobis bona & mala.* Atque hæc poſterior probatio detruncata eſt ; & aperta ut ſit , addas oportet , *quorum quidem bonorum aut malorum ea eſt natura , ut nos omnes , uno & eodem modo eòdem eòdem vergant.* Falſum autem eſt quod dicit Catilina , eadem velle & eadem nolle , efficere amicitiam : Honeſtas ſi adſit , tunc illud nomine cohoneſtabitur amicitiæ ; quæ ſi Catilinæ non defuiſſet , nihil ferè pulchrius aut utilius ejus oratione extaret.

[d] *Tetrarchæ.*] Non ſunt illi qui quatuor Provinciis , ſed qui unius Provinciæ quartæ parti præſunt.

[e] *Stipendia.*] Hic fuit dolus quorumdam populorum , & fraus Romanorum. Cùm illis horum cognita eſſet avaritia , hi verò omnium ferè gentium metum perſpectum haberent , concordabant inter ſe , ità ut Romani , qui ſaltem gratiâ & auctoritate pollerent , ab illis populis publicam injuriam averterent , Patronis verò ſuis illi ſtipendia , aut , quod magis ad noſtrum ſermonem accedit , penſiones ſolverent.

[f] *Gratia*] Apud populum ; *Sans faveur.*

[g] *Auctoritate*] In Senatu ; *Sans crédit.*

[h] *Valeret.*] Id eſt , *ſi latum ſuum legitimum obtineret.*

tunt: nobis reliquerunt pericula, [a] repulſas, [b] judicia, egeſtatem. quæ quouſque tandem patiemini, fortiſſimi viri? nonne emori per virtutem præſtat, quàm vitam miſeram, atque inhoneſtam, ubi alienæ ſuperbiæ ludibrio fueris, per dedecus amittere? Verùm enimvero, prô deûm atque hominum fidem, victoria in manu nobis eſt: viget ætas: animus valet. contrà illis, annis, atque divitiis, omnia [c] conſenuerunt. tantummodo incepto opus eſt: cætera [d] res expediet. etenim quis mortalium, cui virile ingenium eſt, tolerare poteſt, illis divitias ſuperare, quas profundant in [e] exſtruendo mari, & montibus coæquandis, nobis rem familiarem etiam ad neceſſaria deeſſe? illos binas, aut amplius domos continuare: nobis [f] larem familiarem nuſquam ullum eſſe? cum tabulas, ſigna, [g] toreumata emunt, [h] nova diruunt, alia ædificant; poſtremò omnibus modis pecuniam trahunt, [i] vexant: tamen ſummâ lubidine divitias ſuas [k] vincere nequeunt. at nobis eſt domi inopia, foris æs alienum; mala res, ſpes multò aſperior. denique quid reliqui habemus, præter miſeram animam? quin igitur expergiſcimini? en illa, illa, quam ſæpe optaſtis, libertas, præterea divitiæ, decus, gloria [l] in oculis ſita ſunt. fortuna ea omnia victoribus præmia poſuit. res, tempus, pericula, egeſtas, belli ſpolia magnifica, magis quàm oratio mea, vos hortentur. vel imperatore, vel milite me utemini. neque [k] animus, neque corpus à vobis aberit. hæc ipſa, ut ſpero, vobiſcum unà conſul agam: niſi fortè me animus fallit, & vos ſervire magis, quàm imperare, parati eſtis.

Poſtquam accepêre ea homines, quibus mala abundè omnia erant, ſed neque res, neque ſpes bona ulla: tametſi illis, quieta movere, ma-

Interpretatio.

[i] *Tamen per ſuam ſummam libidinem & ſumtus immenſos non poſſunt exhaurire ſuas divitias.*

[l] *Decus, gloria vobis ſe oggerunt.*

Notæ.

[a] *Repulſas.*] Catilina bis Conſulatum petiit, bis repulſus fuit.

[b] *Judicia.*] Quæ in nos exercentur ſcilicet. Alii ambitûs, alii repetundarum pœnas dederant.

[c] *Conſenuerunt.*] Id eſt, *imminuta ſunt, aut prorsùs interiêrunt.*

[d] *Res expediet.*] Id eſt, *reliqua ſine nobis perficientur.* Gall. *Le reſte ſe fera de ſoi-même.*

[e] *Exſtruendo.*] *Exſtruere* hic eſt *ædificare, donec locus mari ſubtrahatur.* Gallicè optimè dicimus, *Combler les mers.*

[f] *Larem.*] Lares dii erant domeſtici, quibus focus ſacer erat: Undè ipſi pro foco & domo ſæpe poſiti, ut hoc in loco.

[g] *Toreumata.*] Toreuma eſſe videtur quicquid cœlo, aut torno elaboratum eſt, Gall. *Tout ouvrage de relief, & fait en boſſe: Ouvrage fait au tour.*

[h] *Nova.*] Id eſt, *quod nuper ædificaverant, hodie diruunt, ut denuo extruant.*

[i] *Vexant.*] Verbum iſtud prorsùs referendum eſt ad pecunias, non, uti volunt nonnulli, ad homines. Hoc dicit, Aliquos, quamquam pecunias ſuas profunderent, non potuiſſe tamen exhaurire: Sed verbum quo uſus eſt Autor, magnam habet emphaſim.

[k] *Animus.*] Id eſt, *vos conſilio & manu juvero.*

gna merces videbatur; tamen poſtulare plerique, uti proponeret, quæ conditio belli foret: quæ armis præmia peterent: quid ubique opis, aut ſpei haberent. Tum Catilina polliceri [a] tabulas novas, [b] proſcriptionem locupletium, magiſtratus, [c] ſacerdotia, rapinas, alia omnia, quæ bellum, atque libido victorum fert: præterea, eſſe in Hiſpaniâ citeriore [d] Piſonem, in [e] Mauritaniâ cum exercitu P. Sitium [f] Nucerinum, conſilii ſui participes: petere conſulatum [g] C. Antonium, quem ſibi collegam fore ſperaret, hominem & familiarem, & omnibus neceſſitudinibus circumventum: cum eo conſulem ſe initium agendi facturum. Ad hoc, maledictis increpabat omnis bonos: ſuorum unumquemque nominans, laudare, admonere alium egeſtatis, alium cupiditatis ſuæ, complures periculi, aut ignominiæ, multos victoriæ Sullanæ, quibus ea prædæ fuerat. Poſtquam omnium animos [i] alacris videt; cohortatus, ut [k] petitionem ſuam curæ haberent, conventum dimiſit. Fuêre eâ tempeſtate, qui dicerent, Catilinam, oratione habitâ, cùm ad jusjurandum [l] populares ſceleris ſui adigeret, humani corporis ſanguinem vino permixtum in pateris [i] circumtuliſſe; inde, cùm poſt exſecrationem omnes deguſtaviſſent, ſicuti in [k] ſolemnibus ſacris fieri conſuevit, aperuiſſe conſilium ſuum; atque eò dictitare feciſſe, quò inter ſe magìs fidi forent, alius alii tanti facinoris conſcii. nonnulli ficta & hæc, & multa

INTERPRETATIO.

[i] Poſtquam videt animos omnium oratione commotos & accenſos.

[l] Cum adigeret ad jusjurandum illos quòſceleris ſui conſcii erant & fautores.

NOTÆ.

[a] *Tabulas.*] Tabulæ novæ appellantur, cùm abolitis prioribus debitis, nemo, quod antè à creditoribus acceptum eſt, cogitur ſolvere: quæ quidem propoſitæ ſunt aliquando tabulæ, cùm ære alieno, & præſertim uſuris plebs Romana oppreſſa erat. Gall. *Abolition de dettes.*

[b] *Proſcriptionem.*] Ex quo factioſis locupletium bona veniebant. Illud verò malum in civitatem invexerant bella civilia. Nam qui per illa victoriam adepti fuerant, illi nomina eorum, qui diverſarum partium fuiſſe putabantur, in tabulis deſcripta proponebant, conſtitutis præmiis, ſi quis eorum quemquam occidiſſet; bonis etiam Proſcriptorum publicatis atque haſtæ ſubjectis.

[c] *Sacerdotia.*] Non tam dignitatem ipſam ſacerdotalem, cujus nebulones illi propè nullam curam habebant, quàm ex dignitate lucrum, aut, quod vocamus nos, *beneficium* aut *prabendam.*

[d] *Piſonem.*] Quem occiſum fuiſſe Catilinam latebat, aut certè diſſimulabat.

[e] *Mauritaniâ.*] Africæ regio eſt, verſus Gaditanum fretum.

[f] *Nucerinum.*] *Nucriâ ortum.* Quatuor autem Nuceriæ fuerunt in Italiâ.

[g] *C. Antonium.*] Hic fuit Triumviri patruus.

[h] *Petitionem.*] Conſulatus ſcilicet, ut illi ambirent, &c.

[i] *Circumtuliſſe.*] Ut ſinguli biberent, ſeu potiùs libarent, & leviter attingerent.

[k] *Solemnibus.*] Id eſt, *qua certis anni temporibus fieri ſolerent.* In iis autem mos erat Sacerdoti, priuſquam inter victimæ cornua vinum funderet, ſimpulo, id eſt, vaſculo ligneo aut fictili, propinare, atque aſtantibus circumferre, ut pariter libarent, & de vino guſtarent.

præterea existumabant ab iis, qui [a] Ciceronis invidiam, quæ postea orta est, leniri credebant, atrocitate sceleris eorum qui pœnas dederant. nobis ea res pro magnitudine parùm comperta est. Sed in eâ conjuratione fuit Q. Curius, natus haud obscuro loco, flagitiis atque facinoribus coopertus: quem censores senatu, [1] probri gratiâ moverant. huic homini non minor [2] vanitas inerat, quàm audacia. neque reticere quæ audierat, neque suamet ipse scelera occultare; prorsùs neque dicere, neque facere, quicquam pensi habebat. erat ei cum Fulviâ, muliere nobili, stupri vetus consuetudo. cui cùm minùs gratus esset, quòd inopiâ minùs largiri poterat, repentè glorians, maria, montisque polliceri, [b] minari interdum ferro, ni sibi obnoxia foret: postremò, ferociùs agitare, quàm solitus erat. At Fulvia, insolentiæ Curii caussâ cognitâ, tale periculum reipubl. haud occultum habuit: [3] sed, sublato auctore, de Catilinæ conjuratione; quæ, quo modo audierat, compluribus narravit. Ea res in primis studia hominum accendit ad consulatum mandandum M. Tullio Ciceroni. namque antea pleraque nobilitas invidiâ æstuabat, & quasi pollui consulatum credebat, si eum, quamvis egregius, homo [c] novus adeptus foret. sed, ubi periculum advenit, invidia, atque superbia [4] post fuêre. Igitur, [d] comitiis habitis, consules declarantur M. Tullius, & C. Antonius. quod factum primò populares conjurationis [5] concusserat. neque tamen Catilinæ furor minuebatur; sed in dies plura agitare; arma per Italiam locis opportunis parare; pecuniam, suâ, aut amicorum fide sumtam mutuam, [e] Fæsulas ad Mallium quemdam portare; qui postea [6] princeps fuit belli faciundi. Eâ tempestate plurimos cujusq; generis homines adscivisse sibi dicitur; mulieres etiam aliquot, quæ primò ingentis sumtus stupro corporis toleraverant: post, ubi ætas, tantummodo quæstui, neque luxuriæ modum fecerat, æs alienum grande [f] conflaverant.

INTERPRETATIO.

[1] *Quem Censores ex Senatu ejecerant, ut ipsum ignominiâ multarent.*

[2] *Non minor levitas & futilitas inerat huic quàm audacia.*

[3] *Sed, tacito nomine Autoris, narravit compluribus ea quæ* audiverat *de conjuratione Catilinæ, eo modo quo audiverat.*

[4] *Invidia atque superbia postpositæ fuerunt.*

[5] *Quod factum turbaverat primò conjuratos.*

[6] *Qui postea primus bellum intulit.*

NOTÆ.

[a] *Ciceronis.*] Hoc est, *quæ in eum exarsit.*

[b] *Minari.*] Dicebat se eam gladio interfecturum.

[c] *Novus.*] Ille novus homo dicebatur, cujus Majores amplissimis usi non essent honoribus: Qui primus virtute suâ Majoribus prælucebat.

[d] *Comitiis.*] Comitia, conventus erant Populi ad creandos Magistratus, leges ferendas, &c.

[e] *Fæsulas.*] Fæsulæ, urbs Tusciæ versus Apenninum, juxta Florentiam.

[f] *Conflaverant.*] Id est, *quæ se alieno ære obstrinxerant.* Gall. *Qui s'étoient endétées.*

per eas ſe Catilina credebat poſſe [1] ſervitia urbana ſollicitare, urbem [2] incendere, viros earum, vel adjungere ſibi, vel interficere. ſed in his erat Sempronia, quæ multa ſæpe virilis audaciæ facinora commiſerat. hæc mulier genere atque formâ, præterea viro atque liberis ſatis fortunata fuit: litteris Græcis & Latinis docta; pſallere; ſaltare elegantiùs, quàm neceſſe eſt probæ: multa alia, quæ inſtrumenta luxuriæ ſunt, ſed ei cariora ſemper omnia, quàm decus, atque pudicitia fuit. pecuniæ, an famæ minùs parceret, haud facilè diſcerneres; lubidine ſic accenſa, ut ſæpius peteret viros, quàm peteretur. Sed ea ſæpe antehac [b] fidem prodiderat, [3] creditum abjuraverat, cædis conſcia fuerat, luxuriâ atque inopiâ præceps abierat. verùm ingenium ejus haud abſurdum: poſſe verſus facere: [c] jocum movere: ſermone uti, vel [d] modeſto, vel [e] molli, vel [f] procaci. prorsùs multæ [g] facetiæ, multuſque lepos inerat. His rebus comparatis, Catilina nihilominus in proximum annum conſulatum petebat; ſperans, ſi deſignatus foret, facilè ſe ex voluntate Antonio uſurum. neque interea quietus erat, ſed omnibus modis inſidias parabat Ciceroni. neque illi tamen ad cavendum dolus, aut aſtutiæ deerant. namque à principio conſulatus ſui, multa per Fulviam pollicendo, effecerat, ut Q. Curius, de quo paulò antè memoravi, conſilia Catilinæ ſibi proderet. ad hoc, collegam ſuum Antonium [h] pactione provinciæ perpulerat, ne contra remp. ſentiret: circùm ſe præſidia amicorum, atque clientium occultè habebat. Poſtquam dies comitiorum venit; & Catilinæ neque petitio, neque inſidiæ, quas conſuli fecerat, proſperè ceſſêre; conſtituit bellum facere, & extrema omnia experiri; quoniam, quæ occultè tentaverat, aſpera, fœdaque evenerant. Igitur C. Mallium Fæſulas, atque in eam partem [i] Etruriæ, Septimium quemdam [k] Camertem

INTERPRETATIO.

[1] *Credebat ſe poſſe per eas multitudinem ſervorum urbanorum ad defectionem impellere.*

[2] *Pejerando, rem creditam negaverat.*

NOTÆ.

[1] *Incendere.*] Ut ſcilicet, per tumultum faciliùs eſſet quos vellent, interficere.

[b] *Fidem prodiderat.*] Id eſt, *promiſſis cum ſacramento, non ſteterat; Perfidam ſe prabuerat.*

[c] *Jocum.*] Gall. *Elle entendoit la raillerie.*

[d] *Modeſto.*] Gall. *Le ſérieux.*

[e] *Molli.*] *Le galant.*

[f] *Procaci.*] *Le langage qui ét trop libre; qui n'ét bon qu'à des effrontées.*

[g] *Facetia.*] Id eſt, *urbanitas, & gratia, decus & exulta elegantia.* Fortè non malè vertas Gallicè, *Enjoüement.*

[h] *Pactione.*] Ciceroni Macedonia cùm obtingeret, quæ optima erat Provincia ex commercio & mercibus Orientis, eam ille Antonio conceſſit, ut obſequio ipſum mitigaret, atque impediret ne contra Remipublicam machinaretur.

[i] *Etruria.*] Italiæ regio non longè à Latio, ad occaſum. Hodie *Toſcane.*

[k] *Camertem.*] *Ex oppido Umbria Camerta, aut Camerino oriundum.*

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

in [a] agrum Picenum, C. Julium in [b] Apuliam dimiſit, præterea alium aliò, quem ubique opportunum ſibi fore credebat. interea Romæ multa ſimul moliri: conſuli inſidias tendere: parare incendia: opportuna loca armatis hominibus obſidere: ipſe cum [1] telo eſſe, item alios jubere, hortari, uti ſemper intenti, paratique eſſent: dies, noctesque feſtinare: vigilare, neque [c] inſomniis, neque labore fatigari. poſtremò, ubi multa agitanti nihil procedit. rurſus [d] intempeſtâ nocte conjurationis principes convocat per M. Porcium Læcam. ibique multa de ignaviâ eorum queſtus, docet ſe præmiſiſſe Mallium ad eam multitudinem, quam ad capiunda arma paraverat; item alios in alia loca opportuna, qui initium belli facerent; ſeque ad exercitum proficiſci cupere, ſi priùs Ciceronem oppreſſiſſent: cum ſuis conſiliis multùm officere. Igitur, perterritis ac dubitantibus cæteris, C. Cornelius, eques Romanus, operam ſuam pollicitus, & cum eo L. Vargunteius Senator, conſtituêre [2] eâ nocte paullò poſt, cum armatis hominibus, ſicuti ſalutatum, introire ad Ciceronem, & de improviſo domi ſuæ inparatum confodere. Curius, ubi intelligit, quantum periculum conſuli impendeat, properè per Fulviam Ciceroni dolum, qui parabatur, enunciat. ita illi [e] januâ prohibiti, tantum facinus fruſtrà ſuſceperant. Interea Mallius in Etruriâ plebem ſolicitare, egeſtate ſimul, ac [f] dolore injuriæ, novarum rerum cupidam: quòd Sullæ dominatione, agros, bonaque omnia amiſerat; præterea, latrones cujuſque generis, quorum in eâ regione magna copia erat, nonnullos ex Sullanis [g] colonis, quibus lubido atque luxuria ex magnis rapinis nihil reliqui fecerant. Ea cùm Ciceroni nunciarentur; [h] ancipiti malo permotus, quod neque urbem ab inſidiis privato conſilio longiùs tueri poterat, neque exercitus Mallii quantus, aut quo conſilio foret, [i] ſatis compertum

Interpretatio.

[1] *Ipſe cum gladio in publicum prodibat.*
[2] *Conſtituerunt introire ad Ciceronem eâ nocte, paulò poſt, ſicuti ſalutatum iviſſent.*

Notæ.

[a] *Agrum Picenum.*] In mediâ propemodum Italiâ, ad mare Adriaticum: Hodie, *La marche d'Ancone.*

[b] *Apuliam.*] Ad mare Adriaticum jacet, in Italiæ orâ extremâ ferè quæ vergit ad Orientem.

[c] *Inſomniis.*] Inſomnia eſt, cùm quis dormire non poteſt.

[d] *Intempeſtâ.*] *Circa mediam noctem, cùm tempus non eſt amplius operandi. Conticinio. Concubio.*

[e] *Januâ.*] Ciceronis ſcilicet.

[f] *Dolore.*] Quòd ſibi à Syllâ bona erepta fuiſſent.

[g] *Colonis.*] Syllæ milites erant, quibus Hetruſcorum agros diviſerat, quòd ii Marii partes ſequuti eſſent.

[h] *Ancipiti.*] Id eſt, *quod ex utrâque parte imminebat.*

[i] *Satis.*] Ex toto hoc negotio maximum certè erat periculum. Cùm enim in Senatu ipſo plurimi eſſent, iique maximè potentes, qui Conjurationi faverent, invidioſum erat homines accuſare tanto favore ſubnixos, niſi pariter coarguerentur: Deinde ipſis Reipublicæ conſilia manifeſtabantur.

habebat, rem ad ſenatum [a] refert, jam antea vulgi rumoribus exagitatam. Itaque, quod plerumque in atroci negotio ſolet, ſenatus decrevit, [b] darent operam conſules, ne quid reſpub. detrimenti caperet. ea poteſtas per ſenatum, more Romano, magiſtratui maxuma permittitur, exercitum parare, bellum gerere, coërcere omnibus modis ſocios, atque cives: domi, militiæque imperium, atque judicium ſummum habere. aliter, ſine populi juſſu, nullius earum rerum conſuli jus eſt. Poſt paucos dies L. Senius ſenator in ſenatu literas recitavit, quas Fæſulis allatas ſibi dicebat; in quibus ſcriptum erat, C. Mallium arma cepiſſe cum magnâ multitudine ante diem VI. Kal. Nov. Simul, [c] id quod in tali re ſolet, alii portenta atque prodigia nunciabant: alii, conventus fieri, arma portari, [d] Capuæ, atque in Apulia [e] ſervile bellum moveri. Igitur [f] ſenati decreto, Q. [g] Marcius Rex Fæſulas; Q. [h] Metellus Creticus in Apuliam, circumque ea loca miſſi. hi utrique ad urbem imperatores erant impediti, ne triumpharent, calumniâ paucorum, quibus omnia honeſta, atque inhoneſta vendere mos erat. ſed Prætores Q. Pompeius Rufus Caputam, Q. [k] Metellus Celer in agrum Picenum: hiſque [l] permiſſum, uti pro tempore, atque periculo exercitum compararent. ad hoc, ſi quis indicaſſet de conjuratione, quæ contra remp. facta erat, præmium, ſervo libertatem & [m] H. S C.; libero impunitatem ejus rei, & H. SCC. itemque

Notæ.

[a] *Refert.*] *Referre, eſt rem agitandam in Senatu proponere.*

[b] *Darent operam.*] His verbis ſolemnibus, ſummum Imperium, & quaſi Dictatorium Conſulibus deferebatur.

[c] *Id quod.*] Parentheſis eſt. Gall. *Comme c'eſt la coûtume en de pareilles rencontres.*

[d] *Capuæ.*] Urbs fuit Campaniæ nobiliſſima, mari Tyrrheno adjacens: Cujus illecebris & amœnitate uſque adeò captus Annibal, ut ipſius domitrix dicta fuerit.

[e] *Servile.*] Id eſt, *quod per ſervos geretur.* Gall. *Qu'on tâchoit d'y faire ſoûlever les eſclaves.*

[f] *Senati.*] Pro *Senatus*: Ità olim.

[g] *Marcius.*] Marciorum familia ab Anco Marcio quarto Romanorum rege deducitur. Hic Conſul fuit cum L. Metello, quo mortuo, & eo qui in ejus locum ſuffectus erat, ſolus Marcius Conſulatum geſſit.

[h] *Metellus.*] Cognomen habuit à devictâ Cretâ poſt Conſulatum.

[i] *Ad urbem.*] Quia ante triumphum urbem intrare non erat licitum.

[k] *Metellus Celer.*] Hic beneficio Ciceronis, Galliam ipſi deſtinatam, ſed in concione depoſitam, adminiſtravit: Conſul fuit poſtea cum Afranio.

[l] *Permiſſum.*] Imò & imperatum.

[m] *H-S.*] Seſtertium denotat hæc figura, cujus ſi accuratiorem cognitionem habere voles, opus erit adire eos qui de ære tractarunt, Budæum, putà, Hottomannum, alioſque: neque enim quæcumque ab aliis bene ſcripta ſunt opus eſt huc tranſcribere. Interim, ne omninò vacuus diſcedas, quantùm ſatis erit, dicemus ad hujus loci intelligentiam. Seſtertius, uti quidem plurimis ex locis colligere videor, nummus fuit primò æreus, valore duorum aſſium cum ſemiſſe, qui poſtea ex argento conflatus quinque æſtimatus fuit: Atque utrumque ſi ad monetæ noſtræ Gallicæ rationem exigas, prior decem Turonenſibus denariolis, paulò pluris; vel ſecundum alios quatuordecim, poſterior duplo valebit. Verùm difficultas in eo non eſt, cum ubique proſtent Tabulæ pro monetarum æſtimatione. Numerandi ratio hac in parte obſcuritatem attulit, quàm

decrevêre, uti [a] familiæ gladiatoriæ Capuam, & in cætera municipia diſtribuerentur pro cujuſque [b] opibus; Romæ per totam urbem vigiliæ haberentur, eiſque [c] minores magiſtratus præeſſent. Quibus rebus permota civitas, atque immutata facies urbis erat: ex ſummâ lætitiâ, atque [d] laſcivîâ, quæ diuturna quies pepererat, repentè omnis triſtitia invaſit. feſtinare, trepidare, neque loco, neque homini cuiquam ſatis credere: neque bellum gerere, neque pacem habere: ſuo quiſque metu pericula metiri. ad hoc, mulieres, quibus [*] pro reip. magnitudine belli timor inſolitus inceſſerat, afflictare ſeſe; manus ſupplices ad cælum tendere; miſerari parvos liberos; rogitare; omnia pavere; ſuperbiâ atque deliciis omiſſis, ſibi patriæque diffidere. At Catilinæ crudelis animus eadem illa

INTERPRETATIO.

[*] *Propter Reipublica magnitudinem.*

NOTÆ.

tamen ex pauculis ſequentibus lineis intelliges. Quando numerus intra mille continetur, nulla eſt prorſus difficultas; rotundè & abſque ullâ præciſione Romani, ſicut & alii, numerant: ſed numerus quando mille nummos ſeu ſeſtertios excedit ſæpe detruncatus eſt; ita ut mille pro ſingulis ſint intelligendi. Cùm ſumma eo quo dixi modo amplius quam mille complectebatur, tum per Genitivum pluralem *Seſtertiûm* illam exprimebant; adeò ut *Seſtertiûm*, & mille ſeſtertii ſint res una & eadem. Unde factum, ut Poëtæ, ex Genitivo illo plurali, nomen genere neutro effecerint, quo tamen niſi in numero plurali non utuntur; atque ita illis ſingula ſeſtertia pro mille veniunt ſeſtertiis illis parvis a maſculino ſeſtertius, quo ſolo Oratores utuntur. Si verò ſumma eſſet minimùm decies centenorum millium, tum adverbiis decies, vicies, centies, &c. utebantur, quæ adverbia centena millia faciebant, quamvis ea non exprimerentur. Jam res ſatis clara eſt, interim nodus unus reſtat explanandus; ſcicndum enim, an hoc Salluſtii loco centum ſeſtertii, an centum ſeſtertiûm ſeu ſeſtertiorum intelligantur. Hic verò opus eſt conjecturâ & judicio. Dico itaque, primò, ab aliis prolixè probatum eſſe hanc figuram H-S. pro minoribus ſeſtertiis, in maſculino genere, poſitam eſſe, quatenus nullus numerus, niſi qui expreſſus eſt intelligitur; deinde venire etiam eandem figuram pro *ſeſtertiûm*, vel *ſeſtertia* Poëtarum. Hoc poſito, nihil facilius eſt quàm videre, ineptum fore Senatus, in re quæ ſalutem publicam reſpiciebat, centum ſeſtertios, viliſſimam pecuniam, decreviſſet. Ergo figura hæc H-S. C. centum, hoc in loco, facit Seſtertiûm, vel, ſi cum Poëtis loqui ames, Centum ſeſtertia, id eſt, centena millia nummorum, ſeu ſeſtertiorum: quæ ad noſtram monetam, ſi per ſummam integram & ſolidam referas, quingentos efficient aureos dupliones; *Cinq cens piſtoles.*

[a] *Familiæ.*] Qui gladiatores apud unum laniſtam ſeſe exercebant, diſcebant, aut ſerviebant, ii familia dicebantur.

[b] *Opibus.*] Sæpe gladiatores à privatis emti, ad tumultum & cædem: ipſi aliquando bella & quidem gravia excitaverunt: Adeòque minimè mirum ſi ſuſpecti eſſent; ex urbe deducerentur; atque pro ratione virium, in municipia diſtribuerentur.

[c] *Minores.*] Quæſtores, putà, Ædiles minores, Trimviri capitales, &c.

[d] *Laſcivia.*] Non hic poſita pro incontinentiâ ſeu obſcœnâ libidine; ſed tantùm pro ludibundâ, exultante, & profuſâ lætitiâ.

movebat,

movebat, tametsi præsidia parabantur, & ipse lege [a] Plautiâ interrogatus erat ab L. [b] Paulo: postremò, dissimulandi causâ, & quasi, sui expurgandi, sicuti [c] jurgio lacessitus foret, in senatum venit. Tum M. Tullius consul, sive [d] præsentiam ejus timens, sive irâ commotus, orationem habuit luculentam atque utilem reipubl. quam postea scriptam edidit. Sed ubi ille assedit, Catilina, ut erat paratus ad dissimulanda omnia, demisso vultu, voce supplici, postulare à patribus, ne quid de se temerè crederent: [1] eâ familiâ ortum, ità ab adolescentiâ vitam instituisse, ut omnia [e] bona in spe haberet: ne existimarent, sibi patricio homini, cujus ipsius, atque majorum plurima beneficia in plebem R. essent, perditâ republ. opus esse; cùm eam [f] servaret M. Tullius, [g] inquilinus civis urbis Romæ, ad hoc, maledicta alia cùm adderet; obstrepere omnes; hostem, atque parricidam vocare. tum ille furibundus: *Quoniam quidem circumventus*, inquit, *ab inimicis præceps agor, incendium* [h] *meum ruinâ exstinguam.* Dein se ex curiâ domum proripuit. ibi multa secum ipse volvens, quòd neque insidiæ consuli procedebant, & ab incendio intelligebat urbem vigiliis munitam, optumum factu credens exercitum augere, ac priùs, quàm legiones scriberentur, multa antè capere, quæ bello usui forent, nocte intempestâ cum paucis in Malliana castra profectus est. sed Cethego, atque Lentulo, cæterisque, quorum cognoverat promptam audaciam, mandat,

Interpretatio.

[1] Pergit dicere, *se esse ortum eâ familiâ, ità instituisse vitam ab adolescentiâ ut non, nisi bonam spem, de se præberet.*

Notæ.

[a] *Plautiâ.*] Eam tulit Plautius Tribunus plebis, adjuvantibus Catulo & Lepido, anno ante conjurationem Catilinæ 15, ut quæreretur in eos qui quovis modo Senatui, Magistratibus, imò & privatis hominibus, insidias aut vim fecissent.

[b] *Paulo.*] Is postea Consul fuit.

[c] *Jurgio.*] *Comme si on luy eût fait une querelle mal à-propos.*

[d] *Præsentiam.*] Timebat ne fortè, cùm Catilina ausus esset in Senatum venire, minùs crederent Senatores quæ ipse de Conjuratione indicaverat.

[e] *Bona in spe.*] *Qu'on ne pouvoit avoir que des espérances avantageuses de lui.*

[f] *Servaret.*] Id est, *servare studeret, aut servandam simularet:* Neque verò Catilinæ mens est dicere, servatâ opus esse Republicâ, aut se ejus ruinam quæsisse.

[g] *Inquilinus.*] Peregrinus, Arpino oriundus.

[h] *Meum.*] Id est, *quod in me excitatum est.* Metaphora sumta ab incendiis, quæ, ut ne in dissita ædificia grassentur, ruinâ intermediorum, impediri solent. Intendit Catilina se pestem Reipublicæ, aut saltem inimicis importaturum, potiùs quàm periturum. Cæterùm auctoritate Ciceronis contendunt, non istud in Senatu à Catilinâ dictum fuisse, sed cum Catoni ante comitia Consularia Judicium minitanti, respondisse volunt, si quod esset in fortunas suas incendium excitatum, id se non aquâ, sed ruinâ restincturum.

quibus rebus poſſent, opes factionis confirment, inſidias conſuli maturent; cædem, incendia, aliaque belli facinora parent: ſeſe propediem cum magno exercitu ad urbem acceſſurum. Dum hæc Romæ geruntur, C. Mallius ex ſuo [1] numero legatos ad Q. Marcium regem mittit, cum mandatis hujuſmodi:

DEOS, *hominesque teſtamur, Imperator, nos arma neque contra patriam cepiſſe, neque* [2] *quò periculum aliis faceremus, ſed uti corpora noſtra ab injuriâ tuta forent: qui miſeri, egentes, violentiâ atque crudelitate fœneratorum, plerique patriâ, ſed omnes famâ, atque fortunis expertes ſumus: neque cuiquam noſtrûm licuit, more majorum,* [a] *lege uti, neque, amiſſo patrimonio,* [b] *corpus liberum habere: tanta ſævitia feneratorum, atque prætoris fuit. ſæpe majores veſtrûm miſeriti plebis R. decretis ſuis inopiæ ejus* [c] *opitulati ſunt: ac noviſſimè, memoriâ veſtrâ, propter magnitudinem æris alieni, volentibus omnibus bonis, argentum* [d] *ære ſolu-*

INTERPRETATIO.

[1] *Mallius mittit quoſdam ex ſuis militibus legatos ad Q. Marcium regem.*

[2] *Neque ut alios in diſcrimen adduceremus.*

NOTÆ.

[a] *Lege.*] Papiriâ, aut quâvis aliâ, quæ civibus adverſus fœneratores conſuleret; ne illi in debitores ſævirent, eos ligarent, aut alio modo vexarent.

[b] *Corpus liberum.*] Lex fuit duodecim tabularum atrociſſima contra perfidiam debitorum, quâ, non tantùm illi vinciri, ſed etiam in partes ſecari, ab iis quibus adjudicati eſſent, licitum erat. Illam eo fine paraverant; ut ne, perfidiâ debitorum, ſubſidium pecuniæ mutuatitiæ, quo communis hominum vita indiget, inopiæ temporariæ adimeretur. Quoniam verò ſævitia iſta pœnæ non quita eſt contemni, quemquam diſſectum eſſe antiquitus, Gellius teſtatur, ſe nec legiſſe, nec audiviſſe: Hinc factum ut ſitu & ſenio, tum etiam legibus ſubſequentibus, de iſtâ acerbitate detractum fuerit. Ligari corpus debitorum non pariter in deſuetudinem abiit: Nam, pro moribus & temporibus Reipublicæ, plebem hac de re conqueſtam eſſe, cùm ex aliis locis, tum ex hac Mallii epiſtolâ omnino conſpicimus.

[c] *Opitulati ſunt.*] Fœnus cùm pro libitu non ſemel auctum fuiſſet, aliquando etiam tribunitiâ rogatione diminutum eſt adeò, ut non tantùm ex unciario, quod cautum fuerat duodecim tabulis, ſemunciarium, in ſingulos menſes, factum ſit, ſed omnino lege L. Genutii Tribuni plebis ſublatum.

[d] *Ære.*] Hic per æs nonnulli æs commune, ſeu ærarium intelligunt; atque arbitrantur ex publicis pecuniis expedita fuiſſe nomina hominum privatorum; quod ut firment, aliquid ſimile ex Livio, multò antè tamen actum, proferunt. At certè, cùm de iſtâ noſtrâ ſolutione nullum veſtigium, quod quidem ſciam, aut ab illis indicetur, uſpiam appareat; non modò de re ipsâ dubius hæreo, ſed utut maximè vera eſſet, eam Mallii verbis ſignificari non equidem arbitratus fuero. Potiùs eſt ut credam, hoc in loco, quamvis obſcurè, illud indicari tamen quod præſtitit Valerius Flaccus in Marii locum ſuffectus, qui, ut refert Paterculus lib. 2. turpiſſimæ legis Autor fuit, quâ creditoribus quadrantem ſolvi juſſit. Si enim verum eſt, uti quidem libenriſſimè credo, quod alicubi teſtatur Lambinus in commentariis ad Horatium, ſe ſeſtertium vi-

tum eſt. ſæpe ipſa plebes, aut dominandi ſtudio permota, aut ſuperbiâ magiſtratuum armata, [a] à patribus ſeceſſit. at nos non imperium, neque divitias petimus, quarum rerum causâ, bella, atque certamina omnia inter mortalis ſunt: ſed libertatem, quam nemo [b] bonus, niſi cum animâ ſimul, amittit. Te, atque ſenatum obteſtamur, [c] conſulatis miſeris civibus; legis præſidium, quod iniquitas prætoris eripuit, reſtituatis, neve nobis eam neceſſitudinem imponatis, ut quæramus, quonam modo, maximè ulti ſanguinem noſtrum, pereamus.

Ad hæc, Q. Marcius reſpondit, ſi quid ab ſenatu petere vellent, ab armis diſcedant, Romam ſupplices proficiſcantur: [1] eâ miſericordiâ atque manſuetudine ſenatum, populumque Romanum ſemper fuiſſe, ut nemo umquam ab eo fruſtrà auxilium petiverit. At Catilina [d] ex itinere pleriſque [e] conſularibus, præterea optumo cuique litteras mittit: ſe, falſis [2] criminibus circumventum, quoniam factioni inimicorum reſiſtere nequiverit, fortunæ cedere, [f] Maſſiliam in exilium proficiſci; non [3] quo ſibi tanti ſceleris conſcius eſſet; ſed uti reſp. quieta foret; neve ex ſuâ contentione ſeditio oriretur. Ab his longè diverſas literas Q. Catulus in ſenatu recitavit; quas ſibi [g] nomine Catilinæ redditas dicebat. earum [h] exemplum infrà ſcriptum eſt.

INTERPRETATIO.

[1] Dicit, *Senatui & Populo Romano talem miſericordiam atque manſuetudinem ſemper fuiſſe, ut, &c.*

[2] Dicit *ſe circumventum falſis criminibus & accuſationibus, cedere fortunæ.*

[3] *Non ideo quòd ſibi conſcius eſſet tanti ſceleris.*

NOTÆ.

diſſe argenteum V ſignatum, id eſt, ut ille exponit, valore quinque aſſium, nullus dubito quin ad illud reſpexerit Mallius, cùm as qui æreus eſt, nequidem quartam partem faciat ſeſtertii, qui argenteus fuit; idque tam egregiè ad ejus ſcopum pertineat. Atque ità tempora optimè convenient; & vetè dixerit Mallius *memoriâ veſtrâ*, cùm tantea viderimus ſuperſtites Syllanos milites, Valerium in Marii locum ſubrogatum, nec quemquam lateat Syllam & Marium coævos fuiſſe.

[a] *A patribus.*] A ſenatu & potentioribus; quod quidem ter aut quater factum fuiſſe legimus, ſeu libertatem, ſeu pudicitiam, ſeu natalium dignitatem, ſeu honorum decora & inſignia Populus vindicaverit; ut loquitur Florus.

[b] *Bonus.*] Id eſt, *cordatus.*

[c] *Conſulatis.*] Id eſt, *eorum rationem habeatis, ipſis proſpiciatis, & ruinam avertatis.*

[d] *Ex itinere.*] Poſtquam Româ diſceſſerat; ex locis ubi commorabatur.

[e] *Conſularibus.*] Illis qui Conſulatum geſſerant ideo ſcripſit Catilina, quòd major eorum in Senatu auctoritas eſſet, primique ſententiam ſuam dicerent.

[f] *Maſſiliam.*] Urbs eſt Galliæ Narbonenſis maritima, quæ & antiquiſſima; à profugis ex Ionia Phocenſibus condita. Hodie *Marſeille.*

[g] *Nomine.*] Gall. *De la part.*

[h] *Exemplum.*] Gall. *La copie.* Atque ipſius Catilinæ propria eſſe verba arbitror; cujus ut mens, ita ſtylus perplexus eſt.

L. Catilina Q. Catulo S. [a] *Egregia tua fides, re cognitâ,* [b] *gratus mihi, ſ magnis in meis periculis,* [d] *fiduciam commendationi* [e] *meæ tribuit.* [f] *quamobrem defenſionem in* [g] *conſilio novo* [h] *non ſtatui parare: ſatisfactionem ex nullâ conſcientiâ de culpâ proponere decrevi:* [i] *quæ medius* [k] *fidius licet vera mecum recognoſcas. Injuriis, contumeliiſque concitatus, quod, fructu laboris induſtriaque meæ privatus,* [l] *ſtatum dignitatis non obtinebam, publicam miſerorum cauſam pro meâ conſuetu-*

NOTÆ.

[a] *Egregia.*] Id eſt, *excellens, cuique vix ſimilis reperiatur.*

[b] *Grata.*] Id eſt, *jucunda*; ſed iſtud ità intelligendum eſt, ut grati animi teſtificationem involvat. Gall. diceremus, *Dont je vous ſuis obligé.*

[c] *Magnis.*] Catuli enim gratiâ fultus maximè, cùm inceſti cum Fabiâ virgine Veſtali accuſatus eſſet, judicium effugit.

[d] *Fiduciam.*] Id eſt, *facit ut confidam, tibi commendans meam fortunas.*

[e] *Meæ.*] Id eſt, *quâ ego fortunas meas tibi committo.*

[f] *Quamobrem.*] Locum maximè difficilem nobis fecit mens Catilinæ ſcelerata & perturbata, cui inſuper tenebras offuderunt variæ eòdem congeſtæ commentationes. Quidam iſtud *quamobrem* ad præcedentia, alii ad ſequentia referunt, idque totum diverſè connectunt: Prolixus eſſem ſi omnia conarer excutere; adeòque id tantùm proferam quod magis probatum fuerit. Caſtilionenus ita exponit, *Decrevi proponere ſatisfactionem ex nullâ conſcientiâ de culpâ, quamobrem non ſtatui parare defenſionem in novo conſilio. Id eſt, decrevi purgare me apud te, cum nullius mihi delicti conſcius ſim, cur Roma cauſam non dixerim, meque defenderim ab inimicorum calumniis.* Agnoſco equidem hanc expoſitionem non multùm ab ipſis Autoris verbis recedere; at certè vereor ejus ut mentem ſatis aſſequatur. Itaque paucis rem, ut videtur, expedio: *Ob eam rem, & quia tibi confidendum eſſe experientiâ didici, ego diſceſſi, nec ſtatui me defendere in Senatu denuo convocato. Non enim decrevi me expurgare, aut ſatisfactionem proponere, cùm nullius culpæ ſim mihi conſcius: atque ita eſſe facilè cognoſces, ſi mecum ſtatum & rationes meas velis perluſtrare.* Pergit porrò Catilina, atque ſigillatim oſtendere conatur, illud ſibi minimè vitio vertendum eſſe quod à Senatu maximè reprehendebatur. Dicet fortè aliquis, me particulam negantem ex longinquo in meam explicationem retraxiſſe; aliquid etiam addidiſſe; quivis quidlibet objiciet: Unum omnibus reſpondeo, Quorſum iret, aut quid ageret, quem conſcientia & lictores inſectarentur, Catilinam neſciviſſe; adeòque opus eſſe gradus ipſius firmare, quodque minùs expoſuit, apertiùs declarare.

[g] *Conſilio.*] Nonnulli, per conſilium novum, ipſam Conjurationem intelligunt, quam vocaverit novum conſilium, cùm antea omnia alia ſimulaſſet. Malim accipi de Senatu.

[h] *Non ſtatui.*] *Imò contra liberè fateri, quod & acriter perſequar, quamquam id mihi crimini vertant, me ſcilicet, cauſam miſerorum ſuſcepiſſe.*

[i] *Quæ.*] Me ſcilicet nullius culpæ eſſe conſcium.

[k] *Fidius.*] Arbitratur ex Feſto doctiſſimus Voſſius, *Me-dius-fidius* juramentum eſſe per Herculem Jovis filium; ita ut *dius* poſitum ſit pro Græco *διος*, quod *Jovis* ſignificat; & *fidius* pro *filius* mutato L, in D, more antiquo; *Me* verò pro Græco *ωὰ*, quod eſt adverbium juranti. Confirmat eam ſententiam ex Varrone & Tertulliano, qui Dium-fidium, Græcis Herculem eſſe dicunt. Alii alia, quibus non aſſentior.

[l] *Statum.*] Id eſt, *ex eo gradu dignitatis, ad quem meâ virtute aſſurrexeram, dejiciebar.* Equidem, cum ille tantâ familiâ, & tantis animis eſſet, poſt Præturam, non abs re, ſi bonus fuiſſet, ad Conſulatum aſpiraſſet.

dine ſuſcepi : non , quin [a] *as alienum* [b] *meis nominibus ex poſſeſſionibus ſolvere poſſem : cùm &* [c] *aliis nominibus liberalitas Aureliæ Oreſtillæ , ſuis , filiæque copiis perſolveret : ſed , quòd non dignos homines honore honeſtatos videbam , meque falsâ ſuſpicione* [d] *alienatum eſſe ſentiebam :* [e] *hoc nomine ſatis honeſtas pro meo* [f] *caſu ſpes reliquæ dignitatis conſervandæ ſum ſecutus. Plura cum ſcribere vellem , nunciatum eſt mihi vim parari. nunc Oreſtillam tibi commendo , tuæque fidei trado. eam ab injuriâ defendas , per liberos tuos rogatus. Haveto.*

Sed ipſe , paucos dies commoratus apud C. Flaminium in agro [g] Reatino , dum vicinitatem antea ſolicitatam armis exornat , cum faſcibus , atque aliis imperii inſignibus in caſtra ad Mallium contendit. Hæc ubi Romæ comperta ſunt ; ſenatus Catilinam , & Mallium hoſtes judicat , cæteræ multitudini diem ſtatuit , ante quam liceret [i] ſine fraude ab armis diſcedere , [h] præter rerum [k] capitalium condemnatis. præterea , decernit , uti conſules [k] delectum habeant , Antonius cum exercitu Catilinam perſequi maturet , Cicero urbi præſidio ſit. Eâ tempeſtate mihi imperium populi R. multò maxumè [l] miſerabile viſum eſt : cui cùm ad occaſum ab ortu ſolis [m] omnia domita armis parerent , domi otium , atque divitiæ, quæ [n] prima mortales putant , affluerent ; fuêre tamen cives , qui ſeque , remque publicam obſtinatis animis perditum

INTERPRETATIO.

[i] *Præſcribit diem cæteræ multitudini , ante quam liceret impunè diſcedere ab armis.*

NOTÆ.

[a] *Æs alienum.*] *Pecuniam mutuò ſumtam.* Hinc verò ſatis conſtat arma movendi unum & eundem Conjuratis fuiſſe prætextum ; violentiam nempe fœneratorum.

[b] *Meis nominibus.*] *En mon nom ; ſous mon propre ſeing.*

[c] *Aliis nominibus.*] Intelligo de pecuniâ ſumtâ à Catilinâ , prædibus & ſponſoribus amicis ; illud enim ab ipſo factum fuiſſe ſuprà vidimus : Atque ità ſumendum eſſe non difficile eſſet oſtendere , ſi tanti haberetur

[d] *Alienatum.*] *Rejectum.* Gall. *Diſgracié , Rendu ſuſpect.*

[e] *Hoc nomine.*] Id eſt , *Eâ causâ ; præſertim verò quòd me ſuſpicione falsâ alienatum ſentio , poſtquam Cicero atroci criminatione innocentiam meam ad Senatum divexavit.*

[f] *Pro meo caſu.*] Id eſt , *pro eo ſtatu in quo ego ſum.* Gall. *Vû l'état ou je me trouve.*

[g] *Reatino*] Reate urbs fuit in Sabinis , Româ prorsùs ad Septentrionem. *Rieti* vocatur in novis tabulis Geographicis.

[h] *Præter*] Adverbium eſt. Gall. *Excepté.*

[i] *Capitalium.*] Id eſt , *rerum aut criminum , quæ capitis pœnam arceſſunt , vel morte multantur.*

[k] *Delectum.*] Id eſt , *milites deligerent , & ad militiam conſcriberent.* Gall. *Qu'ils levaſſent des troupes.*

[l] *Miſerabile.*] Id eſt , *miſeratione dignum.* Gall. non dicas *miſerable* , ſed , *digne de compaſſion.*

[m] *Omnia.*] Hyperbole eſt , eo , quo volunt Autores , ſenſu intelligenda ; ut , ſcilicet, quaſcumque terras Romani cognoſcerent , ex ipſorum ſubirent aut venerarentur imperium.

[n] *Prima.*] Id eſt , *præcipua & excellentiſſima.*

irent. namque, [a] duobus ſenati decretis, ex tantâ multitudine, neque præmio inductus conjurationem patefecerat, neque ex caſtris Catilinæ quiſquam omnium diſceſſerat. tanta vis morbi, atque ùti tabes pleroſque civium animos invaſerat. neque ſolum illis [b] aliena mens erat, qui conſcii conjurationis fuerant, ſed omnino cuncta plebes, novarum rerum ſtudio, Catilinæ incepta probabat. id adeò more ſuo videbatur facere. nam ſemper in civitate, quibus opes nullæ ſunt, [c] bonis invident, malos extollunt; vetera odêre, nova exoptant; odio ſuarum rerum mutari omnia ſtudent; [d] turba, atque ſeditionibus [d] ſine curâ aluntur: quoniam egeſtas facilè habetur ſine damno. Sed urbana plebes ea verò [e] præceps ierat multis de cauſis. Primùm omnium, qui ubique probro, atque petulantiâ maximè præſtabant; item alii, [f] per dedecora, patrimoniis amiſſis; poſtremò omnes, quos flagitium, aut facinus domo expulerat, hi Romam, ſicuti in [g] ſentinam, confluxerant. dein multi, memores Sullanæ victoriæ, quòd ex [h] gregariis militibus alios ſenatores videbant, alios ità divites, ut regio victu, atque cultu ætatem agerent, ſibi quiſque, ſi in armis foret, ex victoriâ talia ſperabat. præterea juventus, quæ in agris [i] manuum mercede inopiam toleraverat, [i] privatis atque [k] publicis largitionibus excita, urbanum otium [l] ingrato labori prætulerat. eos, atque alios [m] omnis malum publicum alebat. quò minus mirandum eſt, homines egentis, malis moribus, maximâ ſpe,

Interpretatio.

[d] *Aluntur ſine curâ inter turbas & ſeditiones.*

[i] *Quæ toleraverat inopiam fructu lædoris ſui.*

Notæ.

[a] *Duobus.*] Prius vidimus, ubi agitur de feſtertiis, poſterius verò, ubi dies ſtatuitur ante quam ſine fraude liceret ab armis diſcedere.

[b] *Aliena.* [*Averſa à bono Reipublicæ; Alienata.*

[c] *Bonis.*] *Iis qui in Republicâ potentes ſunt & florentes.*

[d] *Sine curâ.*] Rerum ſuarum ſcilicet, quia nihil poſſident: Deinde etiam de iis minùs ſolliciti quæ in uſum quotidianum requiruntur; cùm hinc inde quælibet, per turbam, rapiant;

[e] *Præceps.*] *Caro impetu ad Catilinam deferebat, & ipſius incæptis favebat.*

[f] *Per dedecora.*] Id eſt, *flagitiosè*. Jam ſæpiùs vidimus Salluſtium adverbiis non ità libenter uti, ſed ea per præpoſitionem & ſubſtantivum exprimere ſolitum eſſe.

[g] *Sentinam.*] Propriè eſt *ſentina* pars navis infima, in quam ſordes omnes defluunt. Hic metaphoricè ſumitur pro improborum receptaculo.

[h] *Gregariis.*] Id eſt, *infimis, quorum laus nulla eſt.*

[i] *Privatis.*] *Quæ à privatis hominibus fiebant, ut Populi gratiam aucuparentur, & ejus ſuffragia demererentur.*

[k] *Publicis.*] Frumenta enim in populum publicè diſtribuebantur: Deinde donationes publicè in ludis à quibuſdam Magiſtratibus fiebant.

[l] *Ingrato.*] Id eſt, *ex quo quantumvis illi vellent non capiebant.*

[m] *Omnis.*] Ejuſdem generis, ſupple; quos appellare nihil attinet.

reipub. juxtà ac ſibi[a] conſuluiſſe. præterea quorum, victoriâ Sullæ, parentes proſcripti, bona erepta, jus libertatis [b] imminutum erat, haud ſanè [c] alio animo belli eventum exſpectabant. ad hoc, quicumque aliarum, atque ſenatus partium erant, conturbari rempublic. [d] quàm minùs valere ipſi, malebant. id adeò [e] malum [f] multos poſt annos in civitatem reverterat. Nam poſtquam Cn. Pompeio, & M. Craſſo Coſſ. tribunitia poteſtas [g] reſtituta eſt; homines adoleſcentes, [h] ſummam poteſtatem nacti, quibus ætas, animuſque ferox erat, cœpêre, ſenatum criminando, plebem exagitare; dein largiundo, atque pollicitando magìs incendere; ità ipſi clari, potenteſque fieri. contra eos ſummâ ope nitebatur pleraque nobilitas; [i] ſenatus ſub ſpecie, pro ſuâ magnitudine. namque uti paucis verum abſolvam, [j] per illa tempora quicumque rempublic. agitavêre, honeſtis [k] nominibus, alii, ſicuti jura populi defenderent, pars, quò ſenatus auctoritas maxuma foret, bonum publicum ſimulantes, pro ſuâ quiſque potentiâ certabant: neque illis modeſtia, neque modus contentionis erat: utrique victoriam crudeliter exercebant. Sed, poſtquam Cn. Pompeius ad bellum [l] maritimum, atque [m] Mithridaticum miſſus eſt; plebis opes imminutæ; paucorum potentia crevit. hi magiſtratus, provincias, aliaque omnia tenere: ipſi [n] innoxii, florentes,

INTERPRETATIO.

[x] *Quicumque turbaverunt Rempublicam illis temporibus, eam* turbaverunt *honeſto prætextu.*

NOTÆ.

[a] *Conſuluiſſe.*] Id eſt, *non majorem Reipublicæ, quàm ſuarum rerum curam habuiſſe:* Vel, *Reipublicæ commodum ſuumque idem feciſſe.* Gall. *Ne prenoient pas d'autres meſures pour la Republique que pour eux. Confondoient l'interêt du public avec le leur.*

[b] *Imminutum.*] Sylla enim Proſcriptorum liberis jus petendorum honorum eripuit.

[c] *Alio.*] Id eſt, *adeptâ victoriâ ſe quoque quoſvis ſpoliaturos ſperabant.*

[d] *Quàm minùs.*] *Que de perdre la moindre choſe de leur crédit.*

[e] *Malum.*] Diſſenſiones intellige, quæ Senatui cum populo intercedebant.

[f] *Multos.*] Tribunitiam poteſtatem Sylla, ante aliquot annos ità disjecerat, ut Tribunis ſolum & nudum jus intercedendi reliquiſſet.

[g] *Reſtituta.*] Ab ipſo Pompeio, ut Populi gratiam promereretur; Cujus facti mox ipſum pœnituit.

[h] *Summam.*] A primâ inſtitutione ſummâ non fuit, quamvis Sacro-ſancta dicta poteſtas Tribunitia: Verùm eò uſque progreſſa, & limites tranſgreſſa eſt, ut convocare Senatum, dimittere ab aliis convocatum, Tribuni aliquando auſi ſint.

[i] *Senatus.*] Id eſt, *cum pro Senatus dignitate ſe certare ſimularent, pro ſuâ quiſque gloriâ nitebantur.*

[k] *Nominibus.*] Sic ſolent homines; vel, quod mali faciunt occultum habent; vel, palam ſi audent, virtutis ſpecie & nomine obtrudunt: Adeòque per fraudem pleraque conantur & exequuntur.

[l] *Maritimum.*] Adverſus Cilices, qui etiam à Mithridate ſuſtentabantur. Hoc bellum Piraticum vocatur in Flori titulis.

[m] *Mithridaticum.*] Mithridates Rex fuit Ponti, in Aſiâ, qui longum & grave bellum adverſus Romanos ſuſtentavit.

[n] *Innoxii.*] Paſſivè, quibus nemo nocere audebat: nam *innoxius* activè etiam dicitur pro eo qui nemini nocet.

ſine metu ætatem agere, cæteroſque [a] judiciis terrere, [b] quò plebem in magiſtratu placidiùs tractarent. Sed ubi primùm [c] dubiis rebus novandis ſpes oblata eſt, vetus [d] certamen animos eorum arrexit. quòd ſi [e] primo prælio Catilina ſuperior, aut æquâ manu diſceſſiſſet; profectò magna clades, atque calamitas rempubl. oppreſſiſſet; neque illis, qui victoriam adepti forent, diutiùs eâ uti licuiſſet; quin defeſſis & exſanguibus, [f] qui plus poſſet, imperium atque libertatem extorqueret. Fuêre [g] tamen extra conjurationem complures, qui ad Catilinam initio profecti ſunt. in his erat Fulvius, ſenatoris filius; quem retractum ex itinere parens necari [h] juſſit. iiſdem temporibus Romæ Lentulus, ſicuti Catilina præceperat, quoſcumque moribus, aut [i] fortunâ novis rebus idoneos credebat, aut per ſe, aut per alios ſollicitabat; neque ſolùm cives, ſed cujuſcumque modi genus hominum, quod modò uſui bello foret. Igitur P. Umbreno cuidam negotium dat, uti legatos [k] Allobrogum [l] requirat; eoſque, ſi poſſit, impellat ad ſocietatem belli; exiſtumans, [m] publicè, privatimque ære alieno oppreſſos, præterea quod naturâ gens Gallica bellicoſa eſſet, facilè ad tale conſilium adduci poſſe. Umbrenus, quòd in Galliâ negotiatus erat, pleriſque principibus civitatum notus erat, atque eos noverat: itaque ſine morâ, ubi primùm legatos in foro conſpexit, percunctatus pauca de ſtatu civitatis, & quaſi dolens ejus [n] caſum, requirere cœpit, quem exitum tantis malis ſperarent. Poſtquam

NOTÆ,

[a] *Judiciis.*] *Condemnationibus, aut certè earum periculo.*

[b] *Quo plebem.*] Locus obſcurus. Sic intelligo. Pauci, qui omnia ad libitum inflectebant, Tribunos præſertim, judiciis & condemnationibus terrebant, ut nec illi plebem exagitarent, ſed eam placidam & obſequentem efficerent.

[c] *Dubiis.*] *Seditionibus*, quibus Reſpublica in dubio & diſcrimine ponitur; quibuſque pro imperio ità certatur, ut pœnes quos futurum ſit, lateat.

[d] *Certamen.*] Quod Patritios inter & plebem per Tribunos intercedebat.

[e] *primo.*] Gave hinc concludas ſæpius eum Catilinâ prælium commiſſum eſſe: Semel enim & in perpetuum armis cum ipſo certatum eſt. Dicit tantùm, maximum futurum periculum, ſi ſuperior, aut æquâ manu diſceſſiſſet; quia videlicet plurimi ad ipſum confugiſſent.

[f] *Qui plus poſſet.*] Tertius aliquis ex Republicâ, Craſſus fortè, Pompeius, Cæſar: Niſi inſuper tantam fuiſſe peſtem Salluſtius arbitratus eſt, ut etiam per hanc conjurationem, exhauſta Reſpublica nudum, regibus & exteris hoſtibus, latus porrigeret.

[g] *Tamen.*] Tranſitio eſt.

[h] *Juſſit.*] Patriâ poteſtate, quæ antiquis temporibus maxima erat in filios; ut major eſſet quàm in ſervos: tametſi poſtea de rigore tanto eò uſque detractum eſt, ut, patres filios contumaces judici, qui ferè ex eorum præſcripto pœnas infligeret, offerrent.

[i] *Fortunâ.*] Adversâ ſcilicet & duriore.

[k] *Allobrogum.*] Populi erant lacus Lemanni accolæ & Rhodani. *Les Savoyards, les Dauphinois, & les Breſſans.*

[l] *Requirat.*] Id eſt, *quærat ſiduld, & ad belli ſocietatem adducat.* Gall. *Qu'il les cherchât ſoigneuſement, & qu'il tâchât de les gagner.*

[m] *Publicè.*] Propter tributa & vectigalia quæ Romanis victoribus perſolvebant.

[n] *Caſum.*] Quòd ità ſcilicet, Magiſtratuum avaritiâ opprimerentur. Gall. *Plaignant leur malheur.*

illos

illos videt queri de avaritiâ magiſtratuum, accuſare ſenatum, quòd in eo auxilii nihil eſſet; miſeriis ſuis remedium mortem expectare: *At ego*, inquit, *vobis, ſi modò viri eſſe vultis, rationem oſtendam, quâ tanta mala iſta effugiatis*. Hæc ubi dixit; Allobroges, in ſpem maxumam adducti, Umbrenum orare; uti ſui miſereretur: nihil tam aſperum, neque tam difficile eſſe, quod non cupidiſſimè facturi eſſent, dum ea res civitatem æte alieno liberarer. Ille eos in domum D. Bruti perducit; quòd foro propinqua erat, neque aliena conſilii, propter Semproniam. nam tum Brutus ab Româ abetat. Præterea Gabinium arceſſit, quò major auctoriras ſemoni ineſſet. eo præſente conjurationem aperit; nominat ſocios, præterea multos cujuſque generis [a] innoxios; quò legatis animus amplior eſſet: dein eos, pollicitos operam ſuam, domum dimittit. Sed Allobroges diu in incetrum habuête, quidnam conſilii caperent. in [b] alterâ parte erat æs alienum, ſtudium belli, magna mercès in ſpe victoriæ: at [c] in alterâ [d] majores opes, tuta conſilia, pro incertâ ſpe certa præmia. Hæc illis [e] volventibus, tandem vicit [f] fortuna reip. Itaque Q. Fabio Sangæ, cujus [f] patrocinio civitas plurimum utebatur, rem omnem, utì cognoverant, aperiunt. Cicero, per Sangam conſilio cognito, legatis præcipit, ut ſtudium [g] conjurationis vehementer ſimulent; [g] cæteros adeant: bene polliceantur, dentque operam, ut eos quàm maxumè manifeſtos habeant. Iiſdem fetè temporibus, in Galliâ [h] citeriore, atque ulteriore, item in agro Piceno, [i] Bruttio, Apuliâ, [k] motus erat. Namque illi, quos antè Catilina [l] dimiſerat, inconſultè, ac veluti per dementiam cuncta [m] ſimul agere: nocturnis conſiliis, ar-

INTERPRETATIO.

[e] *Cùm hæc illi animo reputarent.*

[g] *Legatis præcipit ut maximè ſimulent ſe ad conjurationem propenſos eſſe.*

NOTÆ.

[a] *Innoxios.*] *Viros bonos, qui conjurationis conſcii non erant.* Atque ideo eos nominabant conjurati, ut in validiſſimas partes confugere ſe Allobroges crederent.

[b] *Alterâ.*] Si nimirum, à conjuratorum partibus ſtarent; credere enim erat ſe ære alieno, per eos victores, liberatum iri; &c.

[c] *Alterâ.*] Si Romanis fidem ſervarent.

[d] *Majores opes.*] In fide permanendum eſſe hæ rationes ſuadebant; Potentia maxima Reipublicæ, (neque enim plurimos videbant inter Conjuratos, qui multùm valerent.) Tuta conſilia; &c.

[e] *Fortuna.*] *Urbis genius*, qui Romæ publicè colebatur.

[f] *Patrocinio.*] Romæ habebant ſingulæ civitates ſuos Patronos, in quorum clientelâ eſſent; per quos etiam negotia ſua curarent.

[g] *Cæteros.*] Conjuratos ſcil.

[h] *Citeriore.*] Ea eſt quæ Italiæ proxima; Ulterior quæ trans Alpes.

[i] *Bruttio.*] Calabria eſt inferior, in Italiæ extremo angulo Orientali, ad meridiem.

[k] *Motus.*] Bellicus ſcil. *Des ſoulèvements.*

[l] *Dimiſerat.*] *In diverſas partes miſerat*, qui ſibi ſocios adjungerent.

[m] *Simul.*] Prudentibus, contrà, omnia diviſa ſunt temporibus.

morum, atque telorum portationibus, festinando, agitando omnia, plùs timoris, quàm periculi efficerant. Ex eo numero complures Q. Metellus Celer prætor, ex [a] S. C. causâ cognitâ, in vincula conjecerat; item in citeriore Galliâ C. Murena, qui ei provinciæ legatus præerat. At Romæ Lentulus cum cæteris, qui principes conjurationis erant, pararis, utì videbatur, magnis copiis, constituerat, uri, cùm Catilina in agrum Fæsulanum cum exercitu veniſſet, L. Bestia tribunus pleb. concione habitâ, quereretur de [b] actionibus Ciceronis, bellique gravissimi [c] invidiam optimo consuli imponeret; eo signo, proximâ nocte cætera multitudo conjurationis suum quisque negotium exequeretur. Sed ea [c] divisa hoc modo dicebantur: Statilius, & Gabinius uri, cum magnâ manu, duodecim simul opportuna loca urbis incenderent; [1] quò, tumultu, facilior aditus ad consulem, cæteroſque, quibus insidiæ parabantur, fieret: Cethegus Ciceronis januam obsideret, eumque vi aggrederetur; alius aurem alium: sed filii familiarum, quorum ex nobilitate maxima pars erat, parentes interficerent; simul, cæde, & incendio perculsis omnibus, ad Catilinam erumperent. Inter hæc parata, atque decreta, Cethegus semper querebatur de ignaviâ sociorum: illos dubitando, & dies [e] prolatando, magnas opportunitates corrumpere; facto, non consulto, in tali periculo opus esse: seque, si pauci adjuvarent, languentibus aliis, impetum in curiam facturum. naturâ ferox, vehemens, manu promtus [f] erat: maximum bonum in celeritate putabat. [g] Sed Allobroges, ex præcepto Ciceronis, [h] per Gabinium, cæteros conveniunt: ab Lentulo, Cethego, Statilio, item Cassio postulant jusjurandum, quod [i] signatum ad civis perferant: aliter haud facilè eos ad tantum negotium impelli posse. cæteri nihil suspicantes [k] dant: Cassius semet [l] eò brevì venturum pollicetur, ac paulò ante legatos ex urbe proficiscitur. Len-

Interpretatio.

[1] *Vt per tumultum aditus esset facilior ad Consulem & reliquos quibus insidiæ parabantur.*

Notæ.

[a] *S. C.*] *Senatusconsulto*: Ita enim malim legere, quàm, ut habent alii, *ex sociis*, quod invectum ex compendiariâ scribendi ratione. Si tamen retineas *ex sociis*, intellige quosdam ex illis nebulonibus, festinatione suâ deprehensos, conjurationem & socios manifestos fecisse.

[b] *Actionibus.*] *De querelis adversus Conjuratos in Senatu habitis.* Gall. *Des procédures.*

[c] *Invidiam.*] Ità ut ille, querimoniis suis, belli Auctor videretur.

[d] *Divisa.*] Id est, *Vnusquisque sibi hoc ut illud exequendum receperat.*

[e] *Prolatando.*] *En tirant de longue; en differant.*

[f] *Erat.*] Mallem hoc verbum abesset.

[g] *Sed.*] Transitio est.

[h] *Per Gabinium.*] Legatos ille ad conjuratos introducebat.

[i] *Signatum.*] Signum seu sigillum apposuerunt. *Signatum*: *Cacheté.*

[k] *Dant.*] Jusjurandum, scilicet, signo confirmatum.

[l] *Eò.*] *Ad Allobroges.* Cautus hac in parte fuit.

culus cum his T. Vulturtium quemdam [a] Crotonienſem mittit; ut Allobroges, priùs quàm domum pergerent, cum Catilinâ, datâ atque acceptâ fide [b] ſocietatem confirmarent. ipſe Vulturtio litteras ad Catilinam dat: quarum [c] exemplum infra ſcriptum eſt:

Qui ſim, ex eo, quem ad te miſi, cognoſces. Fac cogites, in quantâ calamitate ſis, & memineris, te virum eſſe: conſideres, quid tua [d] rationes poſtulent; auxilium petas ab omnibus, etiam ab [e] infumis.

Ad hoc, [f] mandata verbis dat: cùm ab ſenatu hoſtis judicatus ſit, quo conſilio [1] ſervitia repudiet: in urbe parata eſſe, quæ juſſerit: ne cunctetur ipſe propiùs accedere. His rebus ità actis, conſtitutâ nocte, quâ proficiſcereritur, Cicero, per legatos cuncta edoctus, L. Valerio Flacco, & C. Pomptino prætoribus imperat, ut in ponte [g] Mulvio, per inſidias, Allobrogum [h] comitatus deprehendant: rem omnem aperit, cujus gratiâ mittebantur: cætera, utì facto opus ſit, [i] ità agant. Homines [k] militares, ſine tumultu [l] præſidiis collocatis, ſicuti præceptum erat, occultè pontem obſident. Poſtquam ad id loci legati cum Vulturtio, venêre, ſimul [m] utrimque clamor exortus eſt: Galli, citò cognito conſilio, ſine morâ prætoribus ſe tradunt. Vulturtius primò, cohortatus cæteros, gladio ſe à multitudine defendit; dein, ubi à legatis deſertus eſt, multa priùs de ſalute ſuâ Pomptinum obteſtatus, quòd ei notus erat, poſtremò timidus ac [n] vitæ diffidens, velut hoſtibus, ſeſe præto-

INTERPRETATIO.

[1] *Praterea verbis imperat*, ut dicat Catilinæ, *quâ causâ ſervos rejiciat, cum hoſtis à Senatu judicatus ſit.*

NOTÆ.

[a] *Crotonienſem.*] Duæ fuerunt urbes in Italiâ, Croton, aut Crotona, nominatæ, altera in extremâ Calabriâ ad ortum, altera in Umbriâ.

[b] *Societatem.*] Fœdus conjurationis.

[c] *Exemplum.*] Fortè verba non ſunt eadem, ſed ſenſus. Anſam præbet dubitandi, quòd paulò aliter hæc & ſimilia à Ciceronе referuntur, in Catilinam: Illumque adeò, ſi penitiùs de hâc conjuratione tibi compertum eſſe cupis, adibis.

[d] *Rationes.*] Ex Cicerone vim vocis iſtius cognoſces: Ità verò illam reddit, *Cogita quem in locum ſis progreſſus, & vide quid jam tibi ſit neceſſe.* Gallicè, *Les meſures que vous avez priſes; l'état de vos affaires.*

[e] *Infumis.*] *Servis.*

[f] *Mandata.*] Quæ perferret ad Catilinam. Gall. *Il luy recommanda de luy dire de bouche.*

[g] *Mulvio.*] Vocatur hodie *Ponte-molle.* Diſtat ab urbe duobus millibus paſſuum, plùs minùs.

[h] *Comitatus.*] *Omnes eos qui Allobroges comitarentur.*

[i] *Ità agant.*] Imperat ut pro re natâ conſilium capiant. *Qu'ils priſſent leurs meſures ſelon qu'ils le jugeroient à propos.*

[k] *Militares.*] Ejuſmodi expeditionibus aſſueti.

[l] *Præſidiis.*] In villas proximas bipartiti ſunt, referente Cicerone, qui Vulturtio inſidias fecerunt; ut Tiberis inter vos, & pons intereſſet.

[m] *Utrimque.*] Scilicet ſtatim cognovit Vulturtius, dolos & inſidias ſubeſſe.

[n] *Vitæ diffidens.*] Timens ne in loco interficeretur.

tibus dedit. Quibus rebus confectis, omnia properè per nuncios consŭli declarantur. at illum ingens cura atque lætitia simul occupavêre. lætabatur intelligens conjuratione patefactâ, civitatem periculis ereptam esse. porrò autem anxius erat, in maximo scelere tantis civibus deprehensis, quid facto opus esset; [1] pœnam illorum sibi [a] oneri, impunitatem perdundæ reipublicæ fore. igitur [b] confirmato animo, vocari ad sese jubet Lentulum, Cethegum, Statilium, Gabinium, itemque Ceparium [c] Tarracinensem; qui in Apuliam ad concitanda servitia proficiscî parabat. cæteri sine morâ veniunt. Ceparius, paulò antè domo egressus, cognito [d] indicio, ex urbe profugerat. Consul Lentulum, quòd prætor erat, [2] ipse manu tenens, in senatum perducit; reliquos cum custodibus in ædem Concordiæ venire jubet. eò senatum advocat, magnâque frequentiâ ejus [e] ordinis Vulturtium [f] cum legatis introducit; Flaccum prætorem scrinium cum litteris, quas à legatis acceperat, eòdem adferre jubet. Vulturtius interrogatus [g] de itinere, de litteris, postremò quid, [3] aut quâ de [h] causâ, consilii habuisset; primò fingere alia omnia, dissimulare de conjuratione; post, ubi [i] fide publicâ dicere jussus est, omnia, utî gesta erant, aperit: se paucis antè diebus à Gabinio, & Cepario socium ascitum: nihil ampliùs scire, quàm legatos: tantummodo audire solitum ex Gabinio, P. Autronium, Ser. Sullam, L. Vargunteium, multos præterea in eâ conjuratione esse. eadem Galli fatentur: at Lentulum dissimulantem [4] coarguunt, præter litteras, sermonibus, quos ille habere solitus erat, ex libris [k] Sibyllinis, regnum Romæ tribus

INTERPRETATIO.

[1] Cogitabat *supplicium illorum futurum sibi oneri, impunitatē perdendæ Reipublicæ.*
[2] *Consul ipse tenens Lentulum manu, quia Prætor erat, eum deducit in Senatum;*
[3] *Vulturtius interrogatus de itinere, de litteris, postremò quid consilii habuisset, aut quâ de causâ illud cepisset, primò cæpit fingere alia omnia.*
[4] *At convincunt Lentulum dissimulantem, præter litteras, sermonibus, quos ille habere solitus erat.*

NOTÆ.

[a] *Oneri.*] Quemadmodum fuit, nam ideo postea in exilium actus est.
[b] *Confirmato.*] Ad id corroborato, ut Conjurati punirentur.
[c] *Tarracinensem.*] Tarracina urbs est Volscorum maritima, ab urbe Româ ad ortum.
[d] *Indicio.*] *Ayant découvert la trame : Ayant ú le vent de ce que l'on faisoit.*
[e] *Ordinis.*] Senatorii, scilicet. Gall. *L'assemblée étant fort complette.*
[f] *Cum legatis.*] Allobrogum, scilicet. Cicero dicit non introductos fuisse eos unà cum Vulturtio.
[g] *De itinere.*] Quò iret, cur noctu: monet enim Cicero sub vesperam missos fuisse qui eum cum cæteris deprehenderunt.
[h] *Causâ.*] Quamobrem nefaria consilia contra Rempublicam cepisset.
[i] *Fide publicâ.*] Id est, *impunitate promissâ, si verum diceret.*
[k] *Sibyllinis.*] Fuerunt Sibyllæ, virgines fatidicæ, quarum una, iquæ Erythræa dicta est, ob origine, urbe, scilicet, Erythris, in Ioniâ; & Cumana, ab habitatione urbis in Campania, quæ dicitur *Cuma*, libros tres Tarquinio obtulit, quorum auctoritas tanquam divinitus missorum oraculorum, apud Romanos Sacro-sancta fuit.

[a] Corneliis portendi: Cinnam, atque Sullam antea; ſe tertium eſſe, cui [b] fatum foret urbis potiri; præterea, ab [c] incenſo Capitolio illum eſſe vigeſimum annum, quem ſæpe ex prodigiis [d] haruſpices reſpondiſſent bello civili cruentum fore. Igitur, perlectis litteris, cùm priùs omnes ſigna ſua cognoviſſent, ſenatus decernit, ut, [e] abdicato magiſtratu, Lentulus, itemque cæteri, in [f] liberis cuſtodiis habeantur. Itaque Lentulus P. Lentulo Spintheri, qui tum [g] ædilis erat, Cethegus Q. Cornificio, Statilius C. Cæſari, Gabinius M. Craſſo, Ceparius (nam is paulò antè ex fugâ retractus erat) Cn. Terentio ſenatori traduntur. Interea plebes, conjuratione patefactâ, quæ primò cupida rerum novarum nimis bello favebat, mutatâ mente, Catilinæ conſilia exſecrari, Ciceronem ad cælum tollere; velut ex ſervitute erepta, gaudium atque [h] lætitiam agitabat. Namque alia belli facinora [i] prædæ magis, quàm detrimento fore, incendium verò crudele, immoderatum, ac ſibi maximè calamitoſum putabat; quippe cui omnes copiæ in [j] uſu quotidiano, & cultu corporis erant. Poſt eum diem quidam L. Tarquinius ad ſenatum adductus erat; quem, ad Catilinam proficiſcentem, ex itinere retractum aiebant. Is, cùm ſe diceret de conjuratione indicaturum, ſi fides publica data eſſet, juſſus à conſule, quæ ſciret, edicere, eadem fere, quæ Vulturtius, de paratis incendiis, de cæde bonorum, de itinere hoſtium, ſenatum edocet: præterea, ſe miſſum à M. Craſſo, [k] qui Catilinæ nunciaret, ne eum Lentulus, & Cethegus, aliique ex conjuratione deprehenſi terrerent; eòque magis properaret ad urbem accedere, quò & [l] cæterorum animos reficeret, & illi faciliùs è periculo eriperentur. Sed, ubi Tarquinius Craſſum nominavit, hominem nobilem, maximis divitiis, ſummâ potentiâ; alii rem incredibilem rati; pars, tametſi verum exiſtuma-

Interpretatio.

[i] *Namque plebes putabat alia belli facinora fere magis præda quàm detrimento.*

Notæ.

[a] *Corneliis.*] Id eſt, *tribus hominibus, qui ex clariſſimâ Corneliorum gente eſſent oriundi.*

[b] *Fatum.*] *A qui la deſtinée promettoit l'Empire.* Fati verò nomine indeclinabilis intelligitur ſeries, & rerum concatenatio.

[c] *Incenſo.*] Primò; nam ter templum illud incendio everſum eſt.

[d] *Haruſpices.*] Illi erant qui ex inſpectis harugis, ſive hoſtiis, futura prædicebant.

[e] *Abdicato*] Ante tempus depoſito.

[f] *Liberis.*] Liberis cuſtodiis detinetur qui non in publicum carcerem detruditur, ſed cuipiam aſſervandus reus committitur.

[g] *Ædilis.*] Magiſtratus erant Ædiles, qui ædificia curabant, & ludos ſolemnes, itemque annonam, ut liquet ex Ciceronе.

[h] *Lætitiam.*] Addit ad gaudium, quòd corporis geſtu demonſtratur.

[i] *Uſu.*] Id eſt, *in iis rebus, quarum uſus erat quotidianus; quibuſque carere non poterant.* Ideo plebi incendium crudele viſum eſt.

[k] *Qui.*] Pro *ut.* Optimè.

[l] *Cæterorum.*] Ut conjuratis, iis, ſcilicet, qui deprehenſi non erant, animum relevaret.

bant, tamen, quia in tali tempore tanta vis hominis magis leniunda, quàm [a] exagitanda, videbatur, plerique Craſſo ex negotiis ptivatis obnoxii, conclamant, indicem falſum eſſe; deque eâ re poſtulant uti [a] referatur. Itaque, Cicerone [a] conſulente, [b] frequens ſenatus decernit, Tarquinii indicium falſum videri, eumque in vinculis retinendum; neque ampliùs poteſtatem [c] faciundam; niſi de eo indicaret, cujus conſilio tantam rem eſſet mentitus. Erant eo tempore, qui exiſtumarent, indicium illud à P. Autronio machinatum: quò faciliùs, [f] appellato Craſſo, [d] per ſocietatem periculi reliquos illius potentia tegetet. Alii Tarquinium à Cicerone [e] immiſſum aiebant, ne Craſſus, more ſuo, ſuſcepto malorum patrocinio, remp. conturbaret. Ipſum Craſſum ego poſtea prædicantem audivi, tantam illam contumeliam ſibi ab Cicerone impoſitam. Sed iiſdem temporibus Q. [f] Catulus, & C. [g] Piſo neque gratiâ, neque precibus, neque precio Ciceronem impellere quivêre, uti per Allobroges, aut alium indicem C. [h] Cæſar falsò nominaretur. Nam uterque cum illo gravis inimicitias exercebant; Piſo, [i] oppugnatus in judicio repetundarum propter cujuſdam [k] tranſpadani ſupplicium injuſtum; Catulus ex petitione [l] pontificatus odio incenſus, quòd, extremâ ætate, maximis honoribus uſus, ab [m] adoleſcentulo Cæſare [n] victus diſceſſerat.

INTERPRETATIO.

[a] *Quia tanta potentia illius hominis videbatur magis mulcenda, quàm irritanda.*

[a] *Poſtulant, ut de eo ſermo habeatur denuò in Senatu.*

[f] *Ut, Craſſo inter conjuratos recenſito, potentia illius tegeret reliquos, eum ipſe in idem periculum adductus eſſet.*

NOTÆ.

[a] *Conſulente.*] *Préſidant, & recueillant les voix.*

[b] *Frequens.*] Illud eſt quod ſuprà dixit, *magnâ frequentiâ ejus ordinis.*

[c] *Faciundam.*] Ulteriùs, ſcilicet, loquendi in Senatu, aut quicquam de conjuratione dicendi.

[d] *Per ſocietatem.*] Ut, cum ille, eodem ſupplicio mulctandus, potentiâ ſuâ evaderet; cæteri, qui in eodem eſſent reatu, damnari non poſſent.

[e] *Immiſſum.*] Delegatum. Gall. *Attiré. Apoſté.*

[f] *Catulus*] Hic ille fuit, omnium confeſſione princeps Senatus; cui, cùm bellum maritimum Pompeio committendum, dehortaretur, addidiſſetque, *Si quid huic acciderit, quem in ejus locum ſubſtituetis?* Succlamavit univerſa concio, *Te Quinte Catule.*

[g] *Piſo*] Hic eſt quem Cicero defendit: Conſul fuit cum Glabrione; deinde Galliam adminiſtravit, ubi tranſpadanum, de quo nunc agitur, morte affecit.

[h] *Cæſar.*] Julius eſt, primus Imperatorum.

[i] *Oppugnatus.*] Accuſationem intentaverat Cæſar contra ipſum.

[k] *Tranſpadani.*] Padus Fluvius eſt in Italiæ parte ſupremâ, quem Galliæ veteres accentebant. Tranſpadanus eſt qui trans Padum habitat, Romæ habitâ ratione.

[l] *Pontificatus.*] In maximo fuit honore apud Romanos Pontificum dignitas, præſertim verò Pontificis maximi, de quâ nunc agitur.

[m] *Adoleſcentulo.*] Nato tamen 35. aut 36. annos, circiter. Ut verò te minùs moveat hæc appellatio, à te velim obſervari, iſthuc dictum eſſe cum comparatione ad ætatem Catuli, & quodammodo ex ipſius perſonâ.

[n] *Victus,*] A Pontificatu excluſus,

Res autem [a] opportuna videbatur ; quod is, [b] privatim egregiâ liberalitate, publicè maximis muneribus, grandem pecuniam debebat. Sed ubi conſulem ad tantum facinus impellere nequeunt, ipſi [c] ſingillatim circumeundo, atque ementiendo quæ ſe ex Vulturtio, aut Allobrogibus audiſſe dicerent, magnam illi invidiam conflaverant ; uſque adeò, uti nonnulli equites R. qui, præſidii causâ, cum telis erant circum ædem Concordiæ, ſeu periculi magnitudine, ſeu animi [d] mobilitate impulſi, quò ſtudium ſuum in remp. clarius eſſet, egredienti ex ſenatu Cæſari gladio minitarentur. Dum hæc in ſenatu aguntur, & dum legatis Allobrogum, & T. Vulturtio, [e] comprobato eorum indicio, præmia decernuntur : liberti, & pauci ex clientibus Lentuli, diverſis [c] itineribus, opifices, atque ſervitia in vicis ad eum eripiendum ſolicitabant : partim exquirebant [f] duces multitudinum, qui pretio rempub. vexare ſoliti erant. Cethegus autem per nuncios [g] familiam, atque libertos ſuos, lectos, & exercitatos in audaciam, orabat, uti grege facto, cum telis ad ſeſe irrumperent. Conſul, ubi ea parari cognovit, diſpoſitis præſidiis, utì res atque tempus monebat, convocato ſenatu refert, quid de his fieri placeat, qui in cuſtodiam traditi erant. ſed eos paulò antè frequens ſenatus judicaverat contra remp. feciſſe. tum D. Junius Silanus, primus ſententiam rogatus, quòd eo tempore conſul deſignatus erat, de his, qui in cuſtodiis tenebantur, & præterea de L. Caſſio, P. Furio, P. Umbreno, Q. Annio, ſi deprehenſi forent, ſupplicum ſumendum decreverat : iſque poſtea permotus oratione C. Cæſaris, [h] pedibus in ſententiam Ti. Neronis iturum ſe dixerat ; quòd de eâ re, [i] præſidiis additis, referundum cenſuerat. Sed Cæſar, ubi ad eum ventum eſt, rogatus ſententiam à conſule, [k] hujuſcemodi verba locutus eſt.

INTERPRETATIO.

[a] *Indicio eorum pro vero recognito.*

NOTÆ.

[a] *Opportuna.*] Id eſt, *conjuraſſe Cæſarem facile erat creditu.* Gall. *La choſe paroiſſoit plauſible ; vrai-ſemblable.*

[b] *Privatim.*] *Par une dépenſe magnifique dans ſa maiſon.*

[c] *Singillatim.*] *Les uns d'un côté, les autres d'un autre.*

[d] *Mobilitate.*] *Legereté de jeunes gens.* Hos alicubi Cicero inſigniter, & prope tanquam Catilinæ ſocios notat.

[e] *Itineribus.*] Id eſt, *hìc & illìc omnibus modis conabantur quoſvis ad Patronum eripiendum incitare.*

[f] *Duces multitudinum.*] Illi ſunt qui otioſis nebulonibus, quales plurimi ſunt in magnis urbibus, imperant, quia ipſi ad omnem nequitiam maximè ſunt exercitati.

[g] *Familiam.*] Id eſt, *omnes ſuos ſervos.*

[h] *Pedibus.*] Quandoque hoc modo ſententiam ſuam aperiebant : Cùm ex Senatoribus aliquis ſuam dixiſſet, quibus ea probabatur, illi in eundem locum cum ipſo diſcedebant : Atque ea ratio vocabatur, *Per diſceſſionem.*

[i] *Præſidiis.*] Cuſtodum numero circa eorum domos adaucto, quibus Lentulus & reliqui commiſſi fuerant : Itemque urbe vigiliis bene firmatâ.

[k] *Hujuſcemodi.*] Neque enim iiſdem omninò verbis Cæſar uſus eſt ; ſed in hunc ſenſum orationem habuit.

Omnis homines, P. C. qui de rebus [a] *dubiis conſultant, ab odio, amicitiâ, irâ, atque miſericordiâ vacuos eſſe decet. haud facilè animus verum provident, ubi illa officiunt: neque quiſquam omnium lubidini ſimul &* [1] *uſui paruit. ubi intenderis ingenium, valet. ſi lubido poſſidet,* [b] *ea dominatur; animus nihil valet. Magna mihi copia eſt memorandi P. C. qui reges, aut qui populi, irâ, aut miſericordiâ impulſi, malè conſulſerint: ſed ea malo dicere, quæ majores noſtri contra lubidinem animi ſui, rectè atque ordine fecere. Bello Macedonico, quod cum rege* [c] *Perſe geſſimus,* [d] *Rhodiorum civitas, magna, atque magnifica, quæ populi R. opibus* [e] *creverat, infida, atque adverſa nobis fuit: ſed poſtquam, bello* [f] *confecto, de Rhodiis conſultum eſt, majores noſtri, ne quis* [g] *divitiarum magis, quàm injuriæ bellum inceptum diceret, impunitos eos dimiſêre. item bellis* [h] *Punicis omnibus, cùm ſæpe Carthaginienſes & in pace, & per inducias multa* [i] *nefanda facinora feciſſent, numquam ipſi per occaſionem talia fecêre: magis, quod ſe dignum foret, quàm quod in illos jure fieri poſſet, quærebant. Hoc* [k] *item vobis providendum eſt, P. C. ne* [k] *plus valeat apud vos P. Lentuli, & cæterorum ſcelus, quàm veſtra dignitas; neu magis iræ veſtræ, quàm famæ, conſulatis. Nam ſi digna pœna pro factis eorum reperitur,* [l] *novum conſilium approbo: ſin magnitudo ſceleris omnium* [m] *ingenia exſuperat; nihil iis utendum cenſeo, quæ legibus comparata ſunt. Plerique eorum, qui ante me ſententias dixerunt,* [o] *compoſitè atque magnificè ca-*

INTERPRETATIO.

[1] *Neque quiſquam omnium ſimul fecit ea quæ lubido, & ea quæ utilitas ſuaſit.*

NOTÆ.

[a] *Dubiis.*] *Délicates & difficiles.*

[b] *Ea dominatur.*] Iſtud opus eſſet oculis ſemper obverſari.

[c] *Perſe.*] Macedonum rex fuit ultimus Perſes, ſeu Perſeus, filius Philippi, à P. Æmilio in triumphum ductus.

[d] *Rhodiorum.*] Rhodus inſula eſt maris Mediterranei, Soli olim ſacra, ubi & ejus fuit Coloſſus. Sita eſt ad angulum minoris Aſiæ Occidentalem.

[e] *Creverat.*] Rhodii Romanis auxilio, bello Syriaco, adverſus Antiochum fuerant; quo devicto, illis quaſdam civitates de ejus regno Pop. Romanus conceſſit.

[f] *Confecto.*] Rege Perſe debellato.

[g] *Divitiarum.*] *Causâ* ſuppl. *Ne quis crederet magis inceptum bellum deſiderio divitiarum, quàm ulciſcendæ injuriæ.*

[h] *Punicis.*] Adverſus Carthaginienſes, qui & *Pœni* dicti ſunt.

[i] *Nefanda.*] Cùm, verbi gratiâ, Cornelio Aſinæ, Conſuli & Legato, catenas injecerunt.

[k] *plus valeat.*] Id eſt, *proſpiciendum eſt, ne dum plus æquo in pœnâ Conjuratis pro merito infligendâ, attenti eritis, minus quid vobis dignum ſit, videatis.*

[l] *Novum.*] Ut, ſcilicet, Conjurati, contra morem & leges, eâ causâ paratas, morte multentur.

[m] *Ingenia.*] Ità ut pœna non poſſit ſatis gravis excogitari.

[n] *Iis.*] *Exilio*, aut *Carcere.*

[o] *Compoſitè.*] Iſtud invidioſè dictum, Gall. diceremus, *Ils ont fait paroître leur bel eſprit à. &c. Ils nous ont fait de beaux diſcours touchant, &c.*

ſum-

ſum reip. miſerati ſunt: quæ belli ſævitia eſſet; quæ victis acciderent, enumeravêre; rapi virgines, pueros; divelli liberos à parentum complexu; matres familiarum pati, quæ victoribus collibuiſſent; fana, atque domos expoliari; cædem, incendia fieri: poſtremò armis, cadaveribus, cruore, atque luctu omnia compleri. Sed, per deos immortales, quò illa oratio pertinuit? an, uti vos infeſtos conjurationi faceret? [a] ſcilicet, quem res tanta, atque tam atrox non permovit, eum oratio accendet! Non [b] ità eſt: neque cuiquam mortalium injuria ſuæ parvæ videntur: multi eas [c] graviùs æquo habuêre. ſed [d] alia aliis licentia eſt, P. C. Qui [e] demiſſi in obſcuro vitam agunt, ſi quid iracundiâ deliquêre, pauci ſciunt; fama, atque fortuna eorum pares ſunt: qui, magno imperio præditi, in excelſo ætatem agunt, eorum facta cuncti mortales novêre. Ità [f] in maximâ fortunâ minuma licentia eſt. neque [g] ſtudere, neque odiſſe, ſed minumè iraſci decet. quæ apud alios iracundia dicitur, ea in imperio ſuperbia, atque crudelitas appellatur. Equidem ego ſic exiſtumo, P. C. omnis cruciatus minores, quàm facinora illorum, eſſe. ſed plerique mortales [h] poſtrema meminêre; & [i] in hominibus impiis, ſceleris eorum obliti, de pœnâ [k] diſſerunt, ſi ea paulò ſeverior fuerit. D. [l] Silanum, virum fortem atque ſtrenuum, certè ſcio, quæ dixerit,

NOTÆ.

[a] *Scilicet.*] Reſponſio eſt obliqua & amara, ut oſtendat, non modò Senatores opus non eſſe Conjuratis infeſtos facere; ſed inſuper inutilia eſſe quæcumque alii eâ gratiâ dixiſſent.

[b] *Ità eſt.*] Interrogationi expreſſæ non reſpondet, *An uti ves infeſtos conjurationi faceret?* Sed intellectæ, *An quia non eſtis infeſti Conjurationi?* Operoſa eſt hæc oratio, quia Cæſar, apertè, quæ ſentiebat & optabat, proloqui minùs audebat.

[c] *Graviùs.*] Gall. *Ont porté leurs reſſentimens plus loin qu'il ne falleit.*

[d] *Alia.*] Id eſt, *non omnes, uno & eodem modo, ulciſci decet injurias.*

[e] *Demiſſi.*] *Hominis ignobilis qui in turbâ latent.*

[f] *In maximâ.*] Nihil magis verum & æquum eſt; interim ſeculs planè inter homines evenit: Nam ut quiſque in ſublimi poſitus eſt, ità plerumque ſe ille putat malè faciendi licentiam adeptum eſſe.

[g] *Studere.*] Nota, pro *favere.*

[h] *Poſtrema.*] Pœnam ſcilicet, quæ impiis infligitur.

[i] *In hominibus.*] Hoc eſt, *cùm de iis agitur.*

[k] *Diſſerunt.*] In malam partem, ſcilicet, adverſus eos qui nocentes pœnæ addixerunt.

[l] *Silanum.*] Nominis proximitas in memoriam revocat quæ ego vidi, imò & expertus ſum, de illorum, quos nos *bonos homines* vocamus, mollitiâ, & animi imbecillitate. Non poſſis pejores alios rerum publicarum adminiſtrationi præficere; quippe qui obvio cuique affectatæ ſuæ plerumque ſanctitatis admiratori, non omnes modò verè bonos & ſtrenuos ſpoliandos & lacerandos objiciunt, ſed & ſe ipſos tandem, cum ſuâ ineptâ lenitate, perverſis inſidiatoribus deridendos propinant. Bonitas iſta pravitas eſt ſemper, & ſæpe nequitia; atque ſatiùs eſſet ab uno malo regi, quàm a bono, mille latronibus tradi. Hunc vide, quæſo, Silanum, quò abducant Cæſaris laudes flagitioſæ. Primò optimè cenſuerat capite multandos parricidas, qui Patriæ interitum moliti fuerant: Non priùs accedit callidus aſſentator, qui quatuor verbis gratiam init, quàm ille tranſverſus ridiculè ſententiam mutat, atque liberandos, finit, qui poſtea urbem ferro & igne devaſtent. Optimè ineptam & pravam, de quâ diximus, levitatem, in Adelphis, pingit & illudit Terentius.

[a] *ſtudio reip. dixiſſe, neque illum in tantâ re gratiam, aut inimicitias exercere. Eos mores, eamque modeſtiam viri cognovi. Verùm ſententia ejus mihi non crudelis, (quid enim in talis homines crudele fieri poteſt?) ſed* [b] *aliena à rep. noſtrâ videtur. Nam profectò aut metus, aut injuria te ſubegit, Silane, conſulem deſignatum, genus pœnæ novum decernere. De timore, ſupervacaneum eſt diſſerere, cùm, præſenti diligentiâ clariſſimi viri conſulis, tanta præſidia ſint* [c] *in armis.* [d] *De pœnâ, poſſum equidem dicere id quod res habet; in luctu, atque miſeriis, mortem ærumnarum requiem, non cruciatum, eſſe; eam cunctæ mortalium mala diſſolvere;* [e] *ultrà neque curæ, neque gaudio locum eſſe. Sed, per deos immortalis, quamobrem in ſententiam non addidiſti, uti priùs verberibus in eos animadverteretur? an, quia lex Porcia vetat? at alia leges item condemnatis civibus non animam eripi, ſed exſilium permitti jubent. an quia gravius eſt verberari, quàm necari? quid autem acerbum, aut nimis grave eſt in homines tanti facinoris convictos? ſin, quia levius eſt: qui convenit in minore negotio legem obſervare, cùm eam in majore neglexeris?* [f] *At enim quis reprehendat, quod in parricidas reip. decretum erit?* [g] *tempus, dies,* [h] *fortuna, cujus lubido gentibus moderatur. illis meritò accidet, quidquid evenerit: cæterùm vos, P. C. quid in alios ſtatuatis, conſiderate. omnia mala exempla ex bonis initiis orta ſunt: ſed, ubi imperium ad ignaros, aut minùs bonos pervenit; novum illud exemplum ab dignis, & idoneis, ad indignos, & non idoneos* [i] *transfertur. Lacedæmonii, devictis Athenienſi-*

INTERPRETATIO.

[a] *Novi ità ſe habere mores & modeſtiam Silani.*

NOTÆ.

[a] *Studio.*] Id eſt, *ſingulari in Rempublicam benevolentiâ.*

[b] *Aliena.*] Id eſt, *extra uſum, unde etiam detrimentum & damnum inferatur.*

[c] *In armis.*] Præſidium, ſæpiùs ex ſe, illud indicat quod armis paratur: Attamen, cùm Amici, Muri, Latebræ præſidio nobis eſſe poſſint, non malè hic additum *in armis*, ad diſtinctionem.

[d] *De pœnâ.*] Hic aliquid deeſſe putant nonnulli, quia non reſumit Cæſar quod propoſuerat, cùm dixit, *aut metus, aut injuria, &c.* atque illi membrum poſterius omiſſum eſſe aiunt. Non ita mihi videtur, nam injuria & pœna ſunt, in hoc negotio, termini relativi & æquivalentes, quod patebit attendenti ad ſcopum Cæſaris. Hoc enim tantùm voluit, Silanum motum fuiſſe in ferendâ ſententiâ, aut rationibus quas metus ſuggeſſiſſet, aut iis, quæ ex ſceleris naturâ politicè naſcerentur.

[e] *Ultrà.*] *Poſt mortem.*

[f] *At enim.*] Objectio ex parte eorum quos ſibi Cæſar facit adverſarios.

[g] *Tempus.*] Reſponſio Cæſaris ad objectionem adverſariorum. Per tempus autem, intelligit homines, qui poſt longum tempus de Conjuratorum pœnâ diſſertarent.

[h] *Fortuna.*] Innuit Conjuratorum ſupplicium, pravo exemplo, in Reipublicæ malum poſſe converti.

[i] *Transfertur.*] Non tantùm intelligit exemplum ad indignos transferri, ſed eos, præſertim, exemplo perversè uti.

bus, triginta viros impoſuêre, qui rempub. tractarent. Hi primò cœpêre peſſumum quemque & omnibus inviſum [a] indemnatum necare. eo populus lætari, & meritò dicere fieri. poſt, ubi paullatim [b] licentia crevit, juxtà bonos & malos lubidinosè interficere, cæteros metu terrere. ità civitas, ſervitute oppreſſa, [c] ſtultæ lætitiæ gravis pœnas dedit. Noſtrâ memoriâ victor Sulla, cùm [d] Damaſippum, & alios hujuſmodi, qui malo reip. creverant, jugulari juſſit, quis non factum ejus laudabat? Homines ſceleſtos, & factioſos, qui ſeditionibus remp. exagitaverant, meritò necatos aiebant. Sed ea res magnæ initium cladis fuit. Namque, utì quiſque domum, aut villam, poſtremò aut vas, aut veſtimentum alicujus concupiverat, dabat operam, ut is in [e] proſcriptorum numero eſſet. Ità illi, quibus Damaſippi mors lætitiæ fuerat, paulò poſt ipſi [f] trahebantur: neque priùs finis jugulandi fuit, quàm Sulla omnis ſuos divitiis explevit. Atque ego hoc non in M. Tullio, neque his temporibus vereor. Sed in magnâ civitate multa & varia ingenia ſunt. poteſt alio tempore, alio conſule, cui item exercitus in manu ſit, falſum aliquid pro vero credi. Ubi hoc exemplo, per ſenatus [g] decretum, conſul gladium eduxerit, [h] quis illi finem ſtatuet, aut quis moderabitur? Majores noſtri, P. C. neque conſilii, neque audaciæ unquam egnêre: neque ſuperbia obſtabat, quò minùs inſtituta aliena, ſi modò proba erant, imitarentur. Arma atque tela militaria ab [i] Samnitibus, inſignia magiſtratuum ab [i] Tuſcis pleraque ſumſerunt: poſtremò, quod ubique apud ſocios, aut hoſtis idoneum videbatur, cum ſummo ſtudio domi exſequebantur: imitari, quàm invidere bonis, malebant. Sed eodem illo tempore Græciæ morem imitati, verberibus animadvertebant in civis, de condemnatis ſummum ſupplicium ſumebant. Poſtquam reſpub. adole-

INTERPRETATIO.

[a] *Ipſi paulò poſt indignè trucidabantur.*

NOTÆ.

[a] *Indemnatum.*] Hoc eſt, *Causâ indictâ.* Gall. *Sans aucune forme de procés.*

[b] *Licentia.*] Triginta tyrannorum, ſcil. qui paſſim optimum quemque, per avaritiam, aut ambitionem, uſu confirmatâ tyrannide, necabant.

[c] *Stultæ.*] Quia non providerant illi bonos perinde ac malos tolli poſſe, ſi quibus cauſam dicendi poteſtas adimeretur.

[d] *Damaſippum.*] Homo fuit nullius nominis, niſi quod Marii partes ſequutus, quo ſuis ad ipſius nutum interfecit.

[e] *Proſcriptorum.*] Bonis enim ſuis ſpoliabantur.

[f] *Decretum.*] Illud intellige, quo ſumma poteſtas Conſulibus, verbis ſolennibus permittitur, *Dent illi operam ne quid Reſpublica detrimenti capiat.*

[g] *Quis illi*] Maximè cavendum eſt, ne bonis regnantibus, cæ in malos ſancientur leges, per quas mali poſtea bonos oppreſſum eant.

[h] *Samnitibus.*] Samnites, ſeu Sabelli, Italiæ populi ſupra Campaniam, ad Septentrionem.

[i] *Tuſcis.*] Populi Italiæ, mari eorum nomine adjacentes, non longè à Româ ad occaſum.

vit, & multitudine civium factiones valuêre, [a] *circumveniri innocentes, alia hujuſcemodi fieri cœpêre: tunc lex Porcia, aliæque leges paratæ ſunt; quibus legibus exſilium damnatis permiſſum eſt. Hancego cauſam, P. C. quò minus conſilium novum capiamus, in primis magnam puto. Profectò virtus, atque ſapientia major in illis fuit, qui ex parvis opibus tantum imperium fecêre, quàm in nobis, qui ea bene parta vix retinemus.* [b] *Placet igitur eos dimitti, & augeri exercitum Catilinæ? minumè: ſed ità cenſeo: publicandas eorum* [c] *pecunias: ipſos in vinculis habendos* [d] *per municipia, quæ maxumè opibus valent: neu quis de his poſtea ad ſenatum referat, neve* [e] *cum populo agat: qui aliter fecerit, ſenatum exiſtumare, eum contrà remp. & ſalutem omnium facturum.*

Poſtquam Cæſar dicendi finem fecit; cæteri [f] *verbo*, alius alii, variè aſſentiebantur: at M. Porcius [g] Cato rogatus ſententiam; hujuſcemodi orationem habuit.

Longè mihi alia mens eſt, P. C. cùm res, atque pericula noſtra conſidero, & cùm ſententias nonnullorum mecum ipſe reputo. illi mihi diſſerviſſe videntur de pœnâ eorum, qui patriæ, parentibus, [h] *aris, atque focis ſuis bellum paravêre. res autem monet, cavere ab illis magis, quàm, quid in illos ſtatuamus, conſultare. Nam cætera maleficia tum* [i] *perſequare,*

NOTÆ.

[a] *Circumveniri.*] Id eſt, *per fraudem in vitæ periculum adduci.* Tacitè autem indicare voluit Cæſar, conflatum fuiſſe crimen conjurationis, aut ſaltem ab inimicis auctum; ut eò faciliùs ad eas leges deſcenderet, quibus vitæ civium, ut ut noxiorum, conſulebatur.

[b] *Placet.*] Occurrit objectioni.

[c] *Pecunias.*] Eo nomine omnia bona veniunt. *Qu'il faut confiſquer tout leur bien.*

[d] *Per municipia.*] Quos in carcerem conjicere nolebant, eos vel militibus, vel fidejuſſoribus, vel Magiſtratibus cuſtodiendos tradebant, vel eos per oppida Italiæ dividebant: Atque his periculum maximum erat ſi rei evaderent; ità ut oppidani pro hoſtibus & perduellibus habérentur, ſicuti à Dione obſervatum eſt.

[e] *Cum Populo.*] Provocatio erat ad Populum; adeòque potuiſſent Conjurati, gratiâ & Amicorum potentiâ, liberari, rogando atque ſupplicando.

[f] *Verbo.*] Elliptica oratio: ſic intellige. *Hic & alius in ſententiam hujus aut illius Senatoris veniebat, ſeu pedibus eundo, ſeu verbo & voce:* Atque ità variè aſſentiebantur, ſeu modum ferendi ſuffragium, ſeu ipſum ſuffragium ſpectes.

[g] *Cato.*] Hic fuit minor, Uticenſis dictus, quòd Uticæ ſe ſuâ cæde cruentaverit, Pronepos illius Catonis Cenſorii dicti.

[h] *Aris.*] Per aras, templa; per focos, domos privatas intelligit. Cæterùm iſthâc enumeratione Cato tacitè, ſed prorſus reos damnat, iiſque qui ante ſe ſententiam ſuam dixerant, invidiam creat. Vehemens eſt hæc oratio, &, propemodum dixerim, divina. Figuras habet & aculeos ſummâ cum dignitate conjunctos. Cùm videas cenſeas; ſed memineris, Silanum Conſulem deſignatum, oratione Cæſaris permotum ſententiam, quod turpiſſimum fuit, mutaſſe; Senatum ad miſericordiam delapſum eſſe; denique Catonem admodum adoleſcentem inter poſtremos ſententiam rogatum fuiſſe: ut, ſcilicet, tam gravis ejus Cenſura, qui eâ digni eſſent, Senatum ipſum univerſum haberet.

[i] *Perſequare.*] Id eſt, *Quilibet Magiſtratus ulciſci poſſit.*

ubi facta ſunt : hoc , niſi provideris , ne accidat , ubi evenit , fruſtrà judicia implores. Captâ urbe , nihil ſit reliqui victis. Sed , per deos immortales , vos ego appello , qui ſemper domos , villas , ſigna , [a] tabulas veſtras pluris , quàm rempubl. feciſtis : ſi iſta , [b] cujuſcumque modi ſint , quæ [c] amplexamini , retinere , ſi voluptatibus veſtris ocium præbere vultis , expergiſcimini aliquando , & [d] capeſſite remp. Non agitur de vectigalibus , non de [e] ſociorum injuriis : libertas , & anima noſtra in dubio eſt. Sæpenumero , P. C. multa verba in hoc [f] ordine feci : ſæpe de luxuriâ ; atque avaritiâ noſtrorum civium queſtus ſum : multoſque mortalis eâ causâ adverſos habeo : qui mihi , atque [g] animo meo nullius umquam delicti gratiam feciſſem , haud facilè alterius [h] lubidini malè facta condonabam. ſed , [i] ea tametſi vos parvi pendebatis ; tamen reſp. firma erat : [k] opulentia negligentiam tolerabat. Nunc verò non id agitur , bonis ne , an malis moribus vivamus ; neque , quantum , aut quàm magnificum imperium populi R. ſit ; ſed , [l] hæc cujuſcumque modi videntur , noſtra , an , nobiſcum unà , hoſtium futura ſint. Hìc mihi [m] quiſquam manſuetudinem , & miſericordiam nominat ? Jam pridem equidem nos vera rerum vocabula [n] amiſimus. [1] quia , bona aliena largiri , liberalitas ; malarum rerum audacia , fortitudo vocatur ; eo reſp. in extre-

Interpretatio.

[1] *Quia* largiri bona aliena *vocatur* liberalitas ; audacia malarum rerum *vocatur* fortitudo , *eâ re reſpublica ad ultimas angustias redacta eſt.*

Notæ.

[a] *Tabulas.*] Pictas intellige. *Des Tableaux.*

[b] *Cujuſcumque.*] Cato Stoicus fuit , adeòque fortunæ bona , quæ vocant , reverâ bona eſſe aut mala dicere noluit. Verùm hic inſuper quædam latet exprobratio , quâ nimiæ divitiarum cupiditatis Romanos arguit.

[c] *Amplexamini.*] Id eſt , *Aſſiduè & maximo cum ſtudio amplectimini.*

[d] *Capeſſite.*] Id eſt ; *ejus curam ſuſcipite.*

[e] *Sociorum.*] Id eſt , *quæ ab ipſis accepta fuerint.*

[f] *Ordine.*] Senatorio. fuit alter equeſtris ; tertius plebeius.

[g] *Animo.*] Per animum , appetitus intelligit , qui , in Catone , quia temperati erant , bene animi nomine honeſto appellantur.

[h] *Lubidini.*] Jam notantur appetitus , prout effræni in omne ruunt flagitium.

[i] *Ea.*] Quæ ego verba feci , intellige , in Senatu , contra eorum pravitatem.

[k] *Opulentia.*] Id eſt , *immenſa auctoritas & potentia , itemque divitiæ P. Romani patiebantur nos aliquantò negligentiùs imperium agitare.* Veriſſimè Cato : nam neque uno momento conduntur quæ occidunt ; neque uno momento quietem nanciſcuntur corpora quibus motus impreſſus eſt , præſertim ſi illis moles non deſit.

[l] *Hæc.*] Eadem quæ ſuprà memoravit , cùm his ipſis terminis uſus eſt.

[m] *Quiſquam.*] Invidiosè.

[n] *Amiſimus.*] Verecundè & ingeniosè admodum mores carpit corruptos : ſenſus eſt enim , Romanos , (in quorum numero , ut invidiam declinet ; ſeipſe involvit ,) virtutis ſub ſpecie vitia ſectari.

mo ſita eſt. [a] *Sint ſanè, quoniam ità ſe mores habent, liberales ex ſociorum fortunis: ſint miſericordes in furibus erarii: ne illi ſanguinem noſtrum largiantur, & dum paucis ſceleratis parcunt, bonos omnis perditum eant.* [b] *Bene, & compoſitè C. Cæſar paulò antè in hoc ordine de vitâ, & morte diſſeruit, credo falſa exiſtumans ea, quæ de inferis memorantur,* [c] *diverſo itinere malos à bonis loca tetra, inculta, fœda, atque* [d] *formidoloſa habere. itaque cenſuit, pecunias eorum publicandas, ipſos per municipia in cuſtodiis habendos;* [e] *videlicet, ne, ſi Romæ ſint, aut à popularibus conjurationis, aut à multitudine conductâ, per vim eripiantur. Quaſi verò mali, atque ſceleſti tantummodo in urbe, & non per totam Italiam ſint; aut non ibi plus poſſit audacia, ubi ad defendendum opes minores ſunt. Quare vanum equidem hoc conſilium eſt, ſi periculum ex illis metuit. ſin in tanto omnium metu ſolus non timet; eò magis refert, me mihi, atque vobis timere. Quare cùm de P. Lentulo, cæteriſque ſtatuetis; pro certo habetote, vos ſimul de exercitu Catilinæ & de omnibus conjuratis* [f] *decernere. Quantò vos* [g] *attentiùs ea agetis, tantò illis animus infirmior erit: ſi paullulùm modò vos languere viderint, jam omnes feroces aderunt. Nolite exiſtumare, majores noſtros* [h] *armis rempubl. ex parvâ magnam feciſſe. Si ità res eſſet; multò pulcherrumam eam nos haberemus. quippe ſociorum, atque civium, præterea armorum, atque equorum major copia nobis, quam illis, eſt. Sed alia fuêre, quæ illos magnos fecêre: quæ nobis nulla ſunt: domi induſtria, foris juſtum imperium; animus in conſulendo liber, neque* [i] *delicto, neque lubidini obnoxius. Pro his nos habemus luxuriam, atque avaritiam; publicè egeſtatem, privatim opulentiam:* [k] *laudamus divitias, ſequimur inertiam: inter bonos & malos* [l] *diſcrimen nullum:*

Notæ.

[a] *Sint ſanè.*] Vehementem habet reprehenſionem hæc ellipſis. Neminem nominat Cato; ſed eò gravius Conjuratorum fautores exagitat.

[b] *Bene & compoſitè.*] Iiſdem propemodum verbis aliorum Cæſar reprehenderat orationem: atque ità in eo, quod graviſſimum eſt, idem illud peccatum Cato caſtigat, quod ille in aliis animadvertiſſe rebatur.

[c] *Diverſo.*] Quæ de inferis & Elyſiis campis fabulati ſunt Poëtæ, nemo non novit.

[d] *Formidoloſa.*] Hoc eſt, *quæ formidinem incutiunt, & metum.* Gall. *Où regne la frayeur.*

[e] *Videlicet.*] Irriſio eſt Cæſaris, quem Cato per totam hanc orationem acerbè vellicat & inſectatur.

[f] *Decernere.*] Gall. *Que vous faites le procés a Catilina, &c.*

[g] *Attentiùs.*] Hic ferè ſignificat *majori cum rigore.* Gall. *Plus vous apporterez de vigueur dans cette affaire.*

[h] *Armis.*] *Tantùm*, ſupple, aut *præſertim.*

[i] *Delicto.*] Tacitè quoſdam carpit qui Conjurationis conſcii eſſe credebantur; quaſi illi, eum in culpâ eſſent, ideo perduellibus faverent, quòd aliter ſibi conſulere non poſſent.

[k] *Laudamus.*] Pro *amamus.* Ità enim comparata eſt hominum natura, ut, quæ laudamus, ea pariter amemus. Atque hinc oritur, & huc recurrit omnis Politicorum ſcientia.

[l] *Diſcrimen.*] Id eſt, *nulla bonorum ratio habetur.*

Digitized by Google

monia virtutis præmia [a] *ambitio poſſidet. Neque mirum:* [1] *ubi vos ſeparatim,* [b] *ſibi quiſque conſilium capitis; ubi domi voluptatibus, hìc pecuniæ, aut gratiæ* [c] *ſervitis, eo fit, ut impetus fiat in vacuam remp. Sed ego hæc omitto. Conjuravêre cives nobiliſſimi patriam incendere; Gallorum gentem, infeſtiſſimam nomini Romano, ad bellum arceſſunt; dux hoſtium cum exercitu* [2] *ſupra caput eſt: Vos cunctamini etiam nunc &* [d] *dubitatis, quid intra mœnia deprehenſis hoſtibus, faciatis?* [e] *Miſereamini, cenſeo;* [f] *Deliquêre homines adoleſcentuli per ambitionem: atque etiam armatos dimittatis.* [g] *næ iſta vobis manſuetudo, & miſericordia, ſi illi arma ceperint, in miſeriam vertet. Scilicet res ipſa aſpera eſt,* [h] *ſed vos non timetis eam.* [i] *immo verò maxumè; ſed inertiâ & mollitiâ animi, alius alium* [k] *exſpectantes cunctamini,* [l] *videlicet diis immortalibus confiſi, qui hanc remp. in maxumis ſæpe periculis ſervavêre.* [m] *Non votis, neque* [n] *ſuppliciis muliebribus auxilia deorum parantur; vigilando, agendo, bene conſulendo, proſperè omnia cedunt. ubi ſocordiæ tete, atque ignaviæ tradideris, nequicquam deos implores. irati, infeſtique ſunt. Apud majores noſtros A. Manlius Torquatus*

INTERPRETATIO.

[1] *Quandoquidem vos capitis conſilium, quiſque pro ſe ſeorſim.*

[2] *Dux hoſtium fauces urget cum exercitu, & nos premit.*

NOTÆ.

[a] *Ambitio.*] Cato ideo ad Conſulatum non fuit promotus, quia ambire &, ut mos erat aliis, populo ſupplicare noluit, virtute ſuâ confiſus ſcilicet, quæ tamen illi, hâc in parte, ut ſæpe aliàs, inutilis fuit.

[b] *Sibi.*] Actum eſt de eo corpore, cujus vinculum ſolvitur, bonorum communio.

[c] *Servitis.*] Hoc eſt, *non pro bono Reipublicæ, ſed pro pecuniâ, aut gratiâ à privatis conſequendâ, ſuffragia fertis.*

[d] *Dubitatis.*] *Cunctari* retardationem actionis, *Dubitare* ejus anxietatem notat, cùm, quid agamus, ancipites hæremus.

[e] *Miſereamini.*] Ironia eſt; tametſi res ipſa ſeriò ex eorum perſonâ qui Conjuratis favebant, proponitur.

[f] *Deliquêre.*] Ratio pro miſericordiâ, quæ ex perſonâ quoque ſubjicitur Cæſaris & aliorum, cum amarâ ironiâ.

[g] *Næ iſta.*] Jam pro ſe loquitur Cato.

[h] *Sed vos.*] Iterum adverſarios, eos ſcilicet, qui ad miſericordiam inclinabant, exagitat.

[i] *Immò.*] Ad ea reſpondet Cato, quæ cum irriſione conceſſerat. Quaſi dicat, *Ne quis veſtrûm, non timere ſe ſimulet, nam vel maximè timere res ipſa indicat.*

[k] *Expectantes.*] Gall. diceremus, *En vous regardant les uns les autres, pour ſavoir à qui ouvrira le pas.*

[l] *Videlicet.*] Inepto Senatorum conſilio ineptam ſubjicit rationem, illudque ad modum eâ ratione intortum, ut non jam Senatus, Regum, ſed puerorum conſeſſus eſſe videatur. Certè minimè mirandum eſt, Cicero ſi alicubi teſtatur, Catonem vitam ſuam in diſcrimen obtuliſſe, atque ſententiæ invidiam ſibi capitis periculo præſtandam vidiſſe.

[m] *Non votis.*] Ineptam arguit Senatorum rationem.

[n] *Suppliciis.*] Id eſt, *precibus inutilium mulierculorum*, quæ ſtultè à diis petunt, quæ non aliter ipſi quàm per homines exequuntur.

bello Gallico filium ſuum, quòd is [a] *contra imperium in hoſtem pugnaverat, necari juſſit. atque ille egregius adoleſcens immoderatæ fortitudinis morte pœnas dedit. Vos, de crudeliſſimis parricidis quid ſtatuatis, cunctamini? videlicet vita cætera eorum huic ſceleri* [b] *obſtat. Verùm parcite dignitati Lentuli, ſi ipſe pudicitiæ, ſi famæ ſuæ, ſi diis, aut hominibus unquam ullis pepercit. ignoſcite Cethegi adoleſcentiæ, niſi iterum jam patriæ bellum fecit. Nam quid ego de Gabinio, Statilio, Cepario loquar? quibus ſi quidquam penſi unquam fuiſſet,* [c] *non ea conſilia de rep. habuiſſent. Poſtremò, P. C. ſi mehercle peccato* [d] *locus eſſet, facilè paterer vos ipſâ* [e] *re corrigi, quoniam verba contemnitis. ſed undique circumventi ſumus: Catilina cum exercitu faucibus urget: alii intra mœnia, atque in ſinu urbis ſunt hoſtes. neque parari, neque conſuli quidquam occultè poteſt: quò magìs properandum eſt. Quare ità ego cenſeo. cum nefario conſilio ſceleratorum civium reſp. in maximis periculis venerit, hique indicio T. Vulturtii, & legatorum Allobrogum convicti, confeſſique ſint, cædem, incendia, aliaque fœda atque crudelia facinora in civis, patriamque paraviſſe; de confeſſis, ſicuti de* [f] *manifeſtis rerum capitalium* [g] *more majorum ſupplicium ſumendum.*

Poſtquam Cato aſſedit; conſulares omnes, itemque ſenatus magna pars, ſententiam ejus laudant, virtutem animi ad cælum ferunt: alii alios increpantes timidos vocant: Cato clarus atque magnus habetur: ſenati decretum fit, ſicut ille cenſuerat. Sed mihi, multa legenti, multa audienti, quæ populus Rom. domi, militiæque, mari, atque terrâ præclara facinora fecit, fortè lubuit attendere, quæ res maximè tanta negotia ſuſtinuiſſet. Sciebam, ſæpenumero [i] parvâ manu cum magnis legionibus hoſtium contendiſſe: cognoveram parvis copiis bella geſta cum opulentis regibus: ad hoc, ſæpe fortunæ [h] violentiam toleraſſe;

INTERPRETATIO.

[i] *Sciebam P. Romanum ſæpe certaſſe parvo exercitu cum magnis legionibus hoſtium.*

NOTÆ.

[a] *Contra.*] Non equidem *contra*, ſed *ſine* imperio; niſi quòd in bello, is contra imperium facit, qui abſque eo aliquid audet.

[b] *Obſtat.*] Prout id factum in illo Horatio, cujus crimen intra gloriam fuit, ut loquitur Florus. Gall. diceremus, *Contrebalance.*

[c] *Non ea.*] Hoc eſt, *tam nefaria.* Veriſſimè dictum: nam per gradus ad extremam nequitiam deſcenditur; quod adoleſcentibus maximè notandum eſt.

[d] *Locus eſſet.*] Id eſt, *ſi, poſtquam patratum fuiſſet facinus Conjuratorum, res poſſet ad ſalutem converti.*

[e] *Re corrigi.*] Hoc eſt, *damno & incommodis, quæ ex Conjuratorum facinore in vos redundarent.*

[f] *Manifeſtis.*] Illi ſunt, quos crimen admiſiſſe conſtat.

[g] *More.*] Priuſquam leges paratæ eſſent pro tergo & capite civium.

[h] *Violentiam.*] Cum, verbi gratiâ, adverſus Samnites, Gallos, Pyrrhum, Annibalem, bellum geſſerunt.

facundiâ

facundiâ Græcos, gloriâ belli Gallos ante Romanos fuiſſe. Ac mihi, multa [1]agitanti, conſtabat, paucorum ciuium egregiam virtutem cuncta patraviſſe, eoque factum, uti divitias paupertas, multitudinem paucitas ſuperaret. Sed, poſtquam luxu, atque deſidiâ civitas corrupta eſt, [2] rurſus reſp. magnitudine ſuâ, imperatorum atque magiſtratuum vitia [a] ſuſtentabat; [1] ac, ſicuti effêtâ parente, multis tempeſtatibus haud ſanè quiſquam Romæ virtute magnus fuit. ſed, memoriâ meâ, ingenti virtute, diverſis moribus fuêre viri duo, M. Cato, & C. Cæſar: quos, quoniam res obtulerat, ſilentio præterire non fuit conſilium, quin utriuſque naturam, & mores, quantùm ingenio poſſem, aperirem. Igitur his [b] genus, ætas, eloquentia prope æqualia fuêre: magnitudo animi par, item gloria, ſed alia alii. Cæſar beneficiis, ac munificentiâ magnus habebatur; integritate vitæ Cato. ille manſuetudine, & miſericordiâ clarus factus: huic ſeveritas dignitatem addiderat. Cæſar, [c] dando, ſublevando, ignoſcendo; Cato, nihil [d] largiundo, gloriam adeptus eſt. in altero[e] miſeris perfugium; in altero malis pernicies. illius facilitas, hujus conſtantia laudabatur. poſtremò, Cæſar in animum induxerat, laborare, vigilare; negotiis amicorum intentus, ſua neglegere; nihil denegare, quod dono dignum eſſet; ſibi magnum imperium, exercitum, bellum novum exoptabat, ubi virtus enitescere poſſet. At Catoni ſtudium [f] modeſtiæ, decoris, ſed maximè ſeveritatis, erat. Non divitiis cum divite, neque

INTERPRETATIO.

[1] *Et conſtabat mihi multa ſedulò cogitanti, paucorum civium egregiam virtutem cuncta patraſſe.*

[2] *Ex adverſo Reſpublica ſuſtentabat magnitudine ſuâ vitia Imperatorum.*

[1] *Et, ſicuti* Roma *mater effeta, & laſſata fuiſſet, non fuit ſanè quiſquam Roma magnus virtute, per multas tempeſtates.*

NOTÆ.

[a] *Suſtentabat.*] Id eſt, *Tanta erat Reipublica opulentia, ut Magiſtratuum negligentiâ & inertiâ, ea non intercideret; ſed eorum vitia magnitudine ſuâ quodammodo abſorberet.*

[b] *Genus.*] Catonis genus principium dignitatis & gloriæ à proavo Catone Cenſorio ſumſit: Cæſar verò ab Iulo Æneæ filio, Æneas à Venere, quæ ipſum ex Anchiſe genuit, natales repetebat. Sed, ut vides, quæ adulatio ex fabulis invexerat, gravis Autor à rei veritate ſegregavit.

[c] *Dando.*] Noluit dicere *largiundo*, quod in vitium verteretur; verùm uſus eſt Gerundio quod vim habet frequentativam. Quoad rem idem dicit; ſed ſermo honeſtus eſt.

[d] *Largiundo.*] Non dixit *dando*, ne videretur Cato tenax & avarus, ſed *largiundo*; ut, quibus largitionibus alii Populi gratiam & ſuffragia emendicabant, ab iis ille integer cognoſceretur.

[e] *Miſeris.*] Imò & malis, nam utriſque Cæſar favebat: Sed illud diſſimulat Salluſtius, qui & ipſe, in his, à Julio ſuſtentatus fuerat. Nonne modò largitionum Cæſaris invidiam honeſto nomine declinavit? Egregius artifex, quem nemo non virum ſanctiſſimum credat, niſi alioquin notus ſit.

[f] *Modeſtiæ.*] Vide quid ſit modeſtia ex oppoſito Cæſaris ingenio agitato, elato, ambitioſo.

factione cum factioſo; ſed cum ſtrenuo, virtute, cum modeſto, pudore, cum innocente, [a] abſtinentiâ certabat; eſſe, quàm videri, bonus malebat: ità, quò minùs gloriam petebat, eò magìs adſequebatur. Poſtquam, utì dixi, ſenatus in Catonis ſententiam diſceſſit; conſul optumum factu ratus, [b] noctem, quæ inſtabat, antè capere; ne quid eo ſpatio novaretur, [c] triumviros, quæ ſupplicium poſtulabat, parare jubet: ipſe, præſidiis diſpoſitis, Lentulum in carcerem deducit: idem fit cæteris per prætores. Eſt in carcere locus, quod Tullianum appellatur, ubi paululùm aſcenderis ad lævam, circiter XII. pedes humi depreſſus. eum muniunt undique parietes, atque inſuper [d] camera lapideis [e] fornicibus vincta: ſed [f] inculta, tenebris, odore fœda, atque terribilis ejus facies. In eum locum poſtquam demiſſus Lentulus, vindices rerum capitalium, quibus præceptum erat, laqueo gulam fregêre. Ità ille patricius, ex gente clariſſimâ Corneliorum, qui conſulare imperium Romæ habuerat, dignum moribus factiſque ſuis exitum vitæ invenit. De Cethego, Statilio, Gabinio, Cepario, eodem modo ſupplicium ſumtum eſt.

Dum ea Romæ geruntur, Catilina ex omni [i] copiâ, quam ipſe adduxerat, & Mallius habuerat, duas legiones [g] inſtituit; cohortes pro numero militum [h] complet: dein, utì quiſque voluntarius, aut ex ſociis in caſtra venerat, [i] æqualiter diſtribuerat; ac brevi ſpatio legiones [k] numero hominum expleverat: cùm initio non ampliùs duobus millibus habuiſſet. Sed ex omni copiâ circiter pars quarta erat militaribus armis inſtructa: cæteri, utì quemque caſus armaverat, [l] ſparos, aut lan-

INTERPRETATIO.

[1] *Catilina inſtituit duas legiones ex omnibus militibus quos ipſe adduxerat, & Mallius habuerat.*

NOTÆ.

[a] *Abſtinentiâ.*] Ità ut, neque alteri quicquam detraheret, neque verò dona acciperet vellet.

[b] *Noctem.*] Id eſt, *ante omnia exequi quæ in Senatu de Conjuratis decreta eſſent, quàm nox ingrueret.*

[c] *Triumviros.*] Capitales ſcilicet, quibus carceris & ſupplicii, imò & aliquando inquiſitionis cura demandata erat. *C'étoit une eſpece de Lieutenans criminels.*

[d] *Camera.*] *Une voute.*

[e] *Fornicibus.*] Quid ſint hoc in loco fornices neſcio, niſi arcuatos lapides intelligamus, ex quibus ipſa camera conſtat; vel circulos illos in cameris ad ſpeciem etiam extantes, quales viſuntur in ædificiis, præſertim Gothico more extructis, quibus tota cameræ & ædificii moles innititur.

[f] *Inculta.*] Hoc eſt, *ex eo quòd locus ab hominibus non erat frequentatus.*

[g] *Inſtituit.*] Gall. *Il ordonna:*

[h] *Complet.*] Numerum non habebat militum, qui pro duabus legionibus requirebatur, adeòque, quos habuit, in ſingulas cohortes, quibus ſuus numerus non conſtitit, partitus eſt.

[i] *Æqualiter.*] Ità ut ſingulæ cohortes de advenientibus eundem numerum acciperent.

[k] *Numero.*] Inſtituta fuit legio à Romulo hominum 3000, quæ poſtea crevit uſque ad 6000, qualis fuit tempore Catilinæ.

[l] *Sparos.*] *Sparus*, aut *ſparum*, ruſticum eſt telum, in modum pedis recurvum.

ceas, alii præacutas [a] ſudes portabant. Sed poſtquam Antonius cum exercitu adventabat, Catilina per montis iter facere: modò ad urbem, modò in Galliam [b] versùs caſtra movere; hoſtibus occaſionem pugnandi non dare. Sperabat propediem magnas copias ſe habiturum, ſi Romæ ſocii incepta patraviſſent. Interea ſervitia repudiabat, [c] cujus initio ad eum magnæ copiæ concurrebant, opibus conjurationis fretus; ſimul [d] alienum ſuis rationibus videri, cauſam civium cum ſervis fugitivis communicaſſe. Sed, poſtquam in caſtra nuncius pervenit, Romæ conjurationem patefactam; de Lentulo, & Cethego, cæteriſque, quos ſuprà memoravi, ſupplicium ſumtum: plerique, quos ad bellum ſpes rapinarum, aut novarum rerum ſtudium illexerat, dilabuntur: reliquos Catilina per montis aſperos, magnis itineribus, in agrum [e] Piſtorienſem abducit, eo conſilio, uti per tramites occultè profugeret in Galliam. At Q. Metellus Celer cum tribus legionibus in agro Piceno præſidebat, ex [f] difficultate rerum eadem illa exiſtumans, [g] quæ ſuprà diximus Catilinam agitare. Igitur, ubi iter ejus ex perfugis cognôvit, caſtra properè movit; ac ſub ipſis radicibus montium conſedit, quâ illi deſcenſus erat in Galliam properanti. Neque tamen Antonius longè aberat, [h] utpote qui, magno exercitu, locis [i] æquioribus [k] expeditos in fugam ſequeretur. Sed Catilina, poſtquam vidit, montibus, atque copiis hoſtium ſeſe clauſum, in urbe res adverſas, neque fugæ, neque [l] præſidii ullam ſpem: optimum factu ratus in tali re fortunam belli tentare, ſtatuit cum Antonio quàm primùm confligere. Itaque concione advocatâ, hujuſcemodi orationem habuit.

Compertum ego habeo, milites, verba viris virtutem non addere; neque ex [k] ignavo ſtrenuum, neque fortem ex [l] timido exercitum, oratione

INTERPRETATIO.

[a] *Utpote qui ſequeretur locis planioribus in fugam promtos.*

[b] *Poſtquam Catilina vidit neque fuga, neque tutela ullam ſpem remanere.*

NOTÆ.

[a] *Sudes.*] Perticæ ſunt acutæ, præuſtæ.

[b] *Versùs.*] Adverbium eſt.

[c] *Cujus.*] In neutro genere. Eadem ratione Gallicè dicimus, *Dont*; *Dequoi*.

[d] *Alienum.*] Nimirum, iſtud eos deterruiſſet, qui Romæ occultiùs Conjurationis erant participes: Dicerent enim; *Quid nos iſti colluvioni immiſcebimus?* Deinde minùs Catilinæ cauſam defendere potuiſſent: nec locus ullus excuſationi relictus fuiſſet.

[e] *Piſtorienſem.*] In Etruriæ parte Occidentali, ad Appennini montis radices.

[f] *Difficultate rerum.*] Quibus, ſcilicet, Catilina, circumventus erat.

[g] *Quæ ſuprà diximus.*] Hæc verba, in textum, ex marginali notâ irrepſiſſe videntur.

[h] *Utpote qui.*] Non refertur ad integram ſententiam, ſed tantùm ad verbum *aberat*, Quaſi dixiſſet, *Neque tamen Antonius longè aberat, quamquam aberat tamen, utpote qui, &c.* Non placet hæc ſcribendi ratio.

[i] *Expeditos.*] Qui neque ſarcinis, neque armaturâ gravi onuſti erant.

[k] *Ignavo.*] Quod ad corpus.

[l] *Timido.*] Quod ad animum refertur.

imperatoris fieri. Quanta cujusque animo audacia naturâ, aut [a] *moribus inest, tanta in bello patere solet. Quem neque gloria, neque pericula excitant, nequicquam hortere. timor animi auribus officit. Sed ego vos, quò pauca monerem, advocavi; simul uti causam* [b] *consilii mei aperirem. Scitis equidem, milites, socordia, atque ignavia Lentuli, quantam ipsi nobisque cladem attulerit, quoque modo, dum ex urbe præsidia opperior, in Galliam proficisci nequiverim. Nunc verò, quo in loco res nostræ sint, juxtà mecum omnes intelligitis. Exercitus hostium duo, unus ab urbe, alter à Gallicâ obstant: diutiùs in his locis esse, si* [1] *maximè animus ferat, frumenti atque aliarum rerum egestas prohibet. Quòcunque ire placet, ferro iter aperiundum est. Quapropter vos moneo, uti forti, atque parato animo sitis; &, cùm prœlium inibitis, memineritis, vos divitias, decus, gloriam, præterea libertatem, atque patriam in dextris vestris portare. Si vincimus; omnia nobis tuta erunt:* [c] *commeatus abundè: municipia, atque coloniæ* [d] *patebunt. Sin metu cesserimus, eadem illâ adversa fient;* [e] *neque locus, neque amicus quisquam teget, quem arma non texerint. Præterea, milites, non eadem nobis, & illis necessitudo impendet. Nos pro patriâ, pro libertate, pro vitâ certamus: illis* [f] *supervacaneum est pro potentiâ paucorum pugnare. quò audaciùs aggredimini, memores pristinæ virtutis. Licuit vobis cum summâ turpitudine in exsilio ætatem agere. potuistis nonnulli Romæ, amissis bonis, alienas* [g] *opes exspectare. quia illa fœda, atque intoleranda* [h] *viris videbantur,* [i] *hæc sequi decreviſtis. Si* [k] *hæc relinquere vultis,* [l] *audaciâ opus est. Nemo, nisi victor, pace bellum mutavit. Nam, in fugâ salutem sperare,* [2] *tum arma, quis corpus tegitur, ab hostibus* [m] *avertere: ea verò dementia est. Semper in prælio iis maximum est pe-*

INTERPRETATIO.

[1] *Quamvis maximè vellemus.*
[2] *Nam dementia est, sperare salutem in fugâ, atque insuper avertere ab hostibus arma, quibus corpus tegitur.*

NOTÆ.

[a] *Moribus.*] *Exercitio & assuetudine.*
[b] *Consilii.*] Intelligit de consilio, manus cum Antonio conferendi.
[c] *Commeatus.*] Ità vocantur ea omnia, quæ ad exercitus alimoniam spectant,
[d] *Patebunt.*] Id est, *ut utemur favoribus.*
[e] *Neque locus.*] Minimè mirum si desperati omnes, qui cum Catilinâ perstiterunt, adversis vulneribus conciderint: Vel ipsis lapidibus animos hæc ejus oratio dedisset.
[f] *Supervacaneum.*] *Superfluum & inutile*, quoſque adeò facilius est vincere; cùm ferocior sit in libertate suâ vindicandâ dolor, quàm in injustâ dominatione defendendâ cupiditas.
[g] *Opes*] Largitiones putâ, Captatas hæreditates.
[h] *Viris.*] Id est, *hominibus strenuis & cordatis.*
[i] *Hæc sequi.*] *Bellum Patriæ indicere.*
[k] *Hæc relinquere.*] *Bellum*; ut illi otium succedat.
[l] *Audaciâ.*] Omninò; nec aliter unquam victoriâ quisquam potitus est.
[m] *Avertere.*] Prout fit illud in fugâ.

viculum, qui maximè timent: audacia pro muro [a] *habebitur. Cùm vos considero, milites: & cùm facta vestra* [b] *æstimo: magna me spes victoriæ tenet. Animus, ætas, virtus vestra me* [c] *hortantur; præterea necessitudo, quæ etiam timidos fortis facit.* [d] *nam, multitudo hostium ne circumvenire queat, prohibent angustiæ loci. Quòd si virtuti vestræ fortuna* [e] *invideriț, cavete, ne inulti animam amittatis,* [f] *neu capti potiùs, sicuti pecora, trucidemini, quàm virorum more pugnantes, cruentam atque luctuosam victoriam hostibus relinquatis.*

Hæc ubi dixit; paullulùm commoratus, [g] signa canere jubet: atque [h] instructos [g] ordines in locum æquum deducit: dein, remotis omnium equis, quò militibus, exæquato periculo, animus amplior esset, ipse pedes exercitum pro loco, atque copiis [h] instruit. Nam utì planities erat inter sinistros montis, & ab dexterâ rupes aspera; octo cohortes in fronte constituit; reliqua [i] signa in [k] subsidiis [l] artiùs collocat. Ab his centuriones omnis lectos & [m] evocatos, præterea ex gregariis militibus optumè quemque armatum, in primam aciem subducit; C. Mallium in dextrâ, Fæsulanum quemdam in sinistrâ

INTERPRETATIO.

[a] *Nam angustia loci impediunt ne multitudo hostium posset nos circumcludere.*

[b] *Cavete ne inulti moriamini, neve capti potiùs trucidemini, sicuti bruta, quàm relinquatis hostibus victoriam cruentam ac luctuosam, cùm certaveritis more virorum.*

[c] *Jubet signa canere, atque deducit ordines ad prælium compositos, in locum planum.*

NOTÆ.

[a] *Habebitur.*] Pro *est:* Jam sæpiùs eo sensu vidimus.

[b] *Æstimo.*] Id est, *singulis suam laudem tribuo*; adeòque quàm præclara fuerint reputo.

[c] *Hortantur.*] *Mihi addunt alacritatem.*

[d] *Nam.*] Rationem reddit, cur de fortitudine suorum, quantumvis paucorum, bene speret; quia scilicet, per loci angustias, eos non liceat hostibus circumvenire.

[e] *Invideriț.*] Id est, *si vobis pereundum sit.* Ille verò vocibus abstinet ominosis.

[f] *Signa.*] Quibus prœlium indicebatur. Tubis autem, buccinis, & cornibus utebantur, non tympanis, ut solent nostrates, aliique, quando milites ad prœlium, vel ad aliquod opus erant evocandi; vel etiam cùm signa & Aquilæ erant movendæ. Sed apud alios ista plenius videbis.

[g] *Ordines.*] Id est, *milites, prout singuli erant sub suis signis; atque huic, aut illi centurioni parebant.*

[h] *Instruit.*] Ordines erant instructi; at, exercitus non erat: Illud est munus Imperatoris.

[i] *Signa.*] Id est, *reliquum exercitum.*

[k] *Subsidiis.*] Pars erat aciei postrema, ubi plerumque Triarii, & fortissimi erant milites.

[l] *Artiùs.*] *Il les fit serrer davantage.*

[m] *Evocatos.*] Illi erant qui militiâ functi, ad bellum, nisi in tumultu, cogi non poterant; sed precibus illecti, in gratiam Ducum militabant. Cùm itaque longo usu bellandi artem didicissent, meritò eos Sallustius *lectos* appellat.

parte curare jubet: ipſe cum libertis, & [a] colonis propter Aquilam ad-ſiſtit; quam bello [b] Cimbrico C. Marius in exercitu habuiſſe dicebatur. At ex alterâ parte C. Antonius, [c] pedibus æger, quòd prælio adeſſe nequibat, M. [d] Petreio legato exercitum permittit. [e] Ille cohortes veteranas, quas [f] tumulti cauſsâ conſcripſerat, in fronte, poſt eas cæterum exercitum in ſubſidiis locat. [g] Ipſe equo circumiens, unumquemque nominans, appellat, hortatur, rogat, uti meminerint, ſe contra latrones inermes, pro patriâ, pro liberis, pro aris, atque focis ſuis cernere. Homo militaris, quòd ampliùs annos triginta [h] tribunus, aut [i] præfectus, aut legatus, aut prætor cum magnâ gloriâ in exercitu fuerat, pleroſque ipſos, factaque eorum fortia noverat; ea commemorando, militum animos accendebat. Sed, ubi, omnibus rebus exploratis, Petreius tubâ [k] ſignum dat, cohortes paullatim incedere jubet. idem facit hoſtium exercitus. Poſtquam eò ventum eſt, unde à [l] ferentariis prœlium committi poſſet: maximo clamore, infeſtis ſignis concurrunt; pila omittunt; gladiis res geritur. Veterani, priſtinæ virtutis memores, cominus acriter inſtare; illi haud timidi reſiſtunt: maximâ vi certatur. Interea Catilina cum

NOTÆ.

[a] *Colonis.*] Syllæ fuerant milites, quibus eum Etruriam colendam diviſiſſe antea vidimus; quos, cùm ſuo largiùs uſi eſſent, & rebus novis ſtuderent, facilè in ſuas partes Catilina illexerat.

[b] *Cimbrico.*] Cimbri Germaniæ populi fuerunt, maximè ad Septentrionem, qui cùm terras eorum inundaſſet Oceanus, quærentes ſedes novas, cum Theutonis, atque Tigurinis, adverſus Romanos bellum geſſerunt.

[c] *Pedibus.*] Mente potiùs; nam morbum finxiſſe ſcribit Dio: Veritus ſcilicet, ne ſibi palam aliquid à Catilinâ objiceretur, quod conjurationis participem fuiſſe eum declararet.

[d] *Petreio.*] Is poſtea legatus fuit Pompeii in Hiſpaniâ, uti quidem videtur, qui ſe rerum deſperatione interemit in Africâ; vel, ut alii volunt, cum Jubâ mutuo vulnere concidit.

[e] *Ille.*] Petreius.

[f] *Tumulti.*] Pro *tumultus*. Ità olim indifferenter.

[g] *Ipſe*] *Mirum quàm hic hæſitent commentatores, ac contraria & ſentiant, & exponant in re non admodum difficili: Ego*, inquit Glareanus, *per* Ille, Petreium *intelligo; per* Ipſe, Antonium: *quod Lector ipſe, ſimul atque prior cum ſequentibus conferet, facilè intelliget.* At verò Zanchius, *Non ſatis mirari poſſum Glareanum qui aſſerit hîc Commentatores hæſitare, ac contraria exponere, cùm ipſe potiùs in re facillimâ contraria exponat: Ego, ut à Glareano diſſentiam, per* Ille *Antonium accipio, per* Ipſe, *Petreium: quod unuſquiſque mediocriter eruditus animadverteret.* Quartus accedat, ſi volet, cui ipſe ridiculo fuerim, certè tertius Zanchium & ejus confidentiam multis de cauſis demiror, atque in Glareani partes unicè concedo.

[h] *Tribunus.*] Dux mille hominum, *Colonel.*

[i] *Præfectus.*] Qui neque eſt Imperator, neque Legatus; ſed pro tempore vicem præſtat Imperatoris aut Prætoris.

[k] *Signum.*] *Bellicum*, ſeu *claſſicum*; ſignum cum hoſte congrediendi. *Fit ſonner la charge.*

[l] *Ferentariis.*] Illi erant, quibus levis armatura; quique primi, quibuſvis telis eminus miſſis, prœlium committebant.

[a] expeditis in primâ acie versari : laborantibus succurrere : [b] integros pro sauciis accersere : omnia providere : multùm ipse pugnare, sæpe hostem ferire : strenui militis, & boni imperatoris officia simul exsequebatur. Petreius, ubi videt Catilinam [c] contrà, ac ratus erat, magnâ vi tendere : cohortem [d] prætoriam in medios hostis inducit ; eosque perturbatos, atque alios [e] alibi resistentes, interficit : deinde utrimque ex lateribus cæteros aggreditur. Mallius, & Fæsulanus in primis pugnantes cadunt. Postquam fusas copias, seque cum paucis relictum videt Catilina ; memor [f] generis, atque pristinæ dignitatis suæ, in confertissimos hostes incurrit, ibique pugnans confoditur. Sed, confecto prælio, tum verò [g] cerneres quanta audacia, quantaque animi vis fuisset in exercitu Catilinæ. Nam ferè, quem quisque vivus pugnando locum ceperat, eum, amissâ animâ, corpore tegebat. Pauci autem, quos medios cohors prætoria disjecerat, paullò diversius, sed omnes tamen [h] adversis vulneribus conciderant. Catilina verò longè à suis inter hostium cadavera repertus est, paullulùm etiam spirans ; ferociamque animi, quam habuerat vivus, in vultu retinens. Postremò, ex omni [i] copiâ, neque in prælio neque in fugâ quisquam civis ingenuus captus est. Ità cuncti suæ, hostiumque vitæ [i] juxtà pepercerant. Neque tamen exercitus populi R. lætam, aut incruentam victoriam adeptus erat. Nam strenuissimus quisque aut occiderat in prælio, aut graviter vulneratus discesserat. Multi au-

Interpretatio.

[1] *Postremò, ex omni Catilinæ exercitu, neque in prælio, neque in fugâ, quisquam civis ingenuus captus est.*

Notæ.

[a] *Expeditis.*] Non jam intelliguntur levis armaturæ milites, ut suprà ; (quid enim faceret Catilina cum inermis nebulonibus ?) sed ii qui ad pugnandum alacres videbantur. *Les plus lestes : Les plus braves.*

[b] *Integros.*] Qui neque vulnerati, neque lassi erant. *Des gens frais.*

[c] *Contrà.*] Adverbium. *Contrà ac*, optimè : *Contre l'opinion qu'il avoit lui.*

[d] *Prætoriam.*] Ea erat quæ à Prætore non discedebat ; in quam amici, voluntarii, fortissimi ; omnes optimè armati adscribebantur.

[e] *Alibi.*] Id est, *adversus alios, quàm à quibus interficiebantur.*

[f] *Generis.*] In primis nobilem fuisse suprà vidimus.

[g] *Cerneres.*] Pro, *quivis cernere posset.* Sic sæpe & elegantissimè loquuntur.

[h] *Adversis.*] Id est, *qua corpore adverso, & hosti opposito acceperant.*

[i] *Juxtà.*] Jam vidimus hanc vocem pro *pariter* positam. Intellige, Hos Catilinæ milites, modò ut hostes interficerent, sibi minimùm cavisse.

tem, qui è caſtris viſundi, aut ſpoliandi gratiâ proceſſerant, volventes hoſtilia cadavera, amicum alii, pars hoſpitem, aut cognatum reperiebant. Fuêre item, qui inimicos ſuos cognoſcerent. Ità variè per omnem exercitum lætitia, mœror, luctus, atque gaudia agitabantur.

Finis Belli Catilinarii.

C. SALLUSTII

C. SALLUSTII CRISPI JUGURTHA, SEU BELLUM JUGURTHINUM.

FALSÒ queritur de naturâ ſuâ genus humanum, quòd imbecille, atque ævi brevis, ſorte potiùs, quàm virtute, regatur. Nam [a] contrà reputando, neque majus aliud, neque præſtabilius invenias; magìſque [b] naturæ [c] induſtriam hominum, quàm [b] vim aut tempus deeſſe. Sed dux, atque imperator vitæ mortalium, animus eſt: qui ubi ad gloriam virtutis viâ graſſatur, abundè pollens potenſque, & clarus eſt, neque [d] fortunâ eget; quippe quæ probitatem, induſtriam, aliaſque artis bonas neque dare neque eripere cuiquam poteſt. ſin captus pravis cupidinibus, ad inertiam, & voluptates corporis peſſum datus eſt, perniciosâ lubidine [e] paullìſper uſus: ubi [f] per ſocordiam vires, tempus,

INTERPRETATIO.

[a] *HOmines queruntur iniquè & abſque ratione de naturâ ſuâ*, quando dicunt, *quod*; *cùm ſint debiles atque vitæ brevis, regantur potiùs cæco fato, aut fortunâ, quàm virtute.*

[b] *Inquirendo in contrariam opinionem.*

[c] *Et potiùs invenies induſtriam hominum deeſſe naturæ.*

NOTÆ.

[a] *INduſtriam.*] Quid potiſſimùm per induſtriam ſignificetur, ex hoc loco intelligis, animi ſcilicet cura & diligentia cum ſolertiâ conjuncta.

[b] *Vim.*] Pro *vires*: rarò ità invenias.

[c] *Fortunâ.*] Iſtud Autoris ſenſu, qui hoc in loco cum Stoicis facit, eſt accipiendum: Si enim gloriam in hominum opinione reponas, omninò & fortunâ, & ejus bonis opus erit; quæ plerumque præclaris factis invidet.

[d] *Pauliſper*] Veriſſimè & optimè: Senſibus enim cùm finita & debilis admodum ſit natura, per eos homo, niſi brevem, non poteſt capere voluptatem; quâ brevi quoque exſaturabitur.

[e] *Per ſocordiam.*] Cauſam indicat noſtrorum omnium malorum, animi negligentiam. Ea eſt omninò.

ingenium defluxère, naturæ infirmitas accuſatur: [1] ſuam quique culpam [a] actores ad negotia transferunt. Quòd ſi hominibus [b] bonarum rerum tanta cura eſſet, quanto ſtudio aliena, ac nihil profutura, multùm etiam periculoſa petunt: neque [c] regerentur magis, quàm regerent caſus; & [2] eò magnitudinis procederent, ubi [d] pro mortalibus, gloriâ æterni fierent. Nam utì genus hominum compoſitum ex corpore, & animâ eſt: ità res cunctæ, ſtudiaque omnia noſtra, corporis alia, alia animi naturam ſequuntur. Igitur [e] præclara facies, magnæ divitiæ, [3] ad hoc vis corporis, & alia omnia hujuſcemodi brevì dilabuntur; at ingenii egregia facinora, ſicuti anima, [f] immortalia ſunt. poſtremò, corporis & fortunæ bonorum, utì initium, ſic finis eſt; omniaque orta occidunt, & aucta ſeneſcunt. animus incorruptus, [g] æternus, rector humani generis, [4] agit, atque habet cuncta, neque ipſe habetur. Quò magis pravitas eorum admiranda eſt, qui, dediti corporis gaudiis, per luxum atque ignaviam ætatem agunt: cæterùm ingenium, quo neque melius, neque [h] ampliùs aliud in naturâ mortalium

Interpretatio.

[1] *Quique & ſinguli Actores, & ii qui res exequi deberent, rejiciunt in negotia culpam ſuam.*

[2] *Et pervenirent ad eum gradum magnitudinis, in quo (cùm mortales ſint) gloriâ æterni evaderent.*

[3] *Præterea vis corporis, & alia omnia iſtius generis, exiguo tempore diſſolvuntur & diſſipantur.*

[4] *Animus verſat & regit, tenet & intelligit omnia, neque ipſe includitur, cogitur, aut continetur.*

Cæterùm ſinunt languere & ſtupere incultu atque ſecordiâ ingenium, quo nihil eſt melius, neque majus, aut dignius in naturâ mortalium.

Notæ.

[a] *Actores.*] Melius, credo, quàm *auctores*, prout habent alii. Hoc dicit, Homines rerum difficultatem, quaſi illæ ſupra ſuas vires eſſent, cauſſari; cùm ideo tantùm tales ſint, quòd viribus à naturâ conceſſis, in tempore & loco uſi non fuerint.

[b] *Bonarum.*] Earum ſcilicet, quæ mentem excolunt, & nobis proſunt.

[c] *Regerentur.*] Nunc dicit Salluſtius, ſapientem adverſus fortunam poſſe pluriima, etiam in iis quæ ſunt ejus juris; id eſt, quoad ea bona quæ non ſunt in noſtrâ poteſtate, ut loquuntur Stoici, putà famam, gloriam, divitias, &c. Atque hoc quoque verum eſt, noſque maximè ad virtutem incendere debet. Nam *ſapiens quidem, pol, ipſe ſingit fortunam ſibi*, ut ait Plautus.

[d] *Pro mortalibus.*] Vis iſtius præpoſitionis, eo ſenſu, quo in interpretatione indicavimus, diligenter notanda eſt; nam aliquoties recurret in noſtro Autore.

[e] *Præclara.*] *La bonne mine, la belle preſtance.*

[f] *Immortalia.*] Rhetoricè iſtud dictum: tametſi hiſtoriæ beneficio præclara facta in memoriâ hominum reviviſcunt.

[g] *Æternus.*] Hæc fuit opinio quorundam Philoſophorum, quam ab Orphæo dimanaſſe volunt. Imò Stoici rotundè, animas divinæ mentis particulas eſſe prædicaverunt: A quo errore nos retrahit doctrina Chriſtiana, cùm animæ noſtræ à Deo creatæ ſint ex nihilo, adeòque initium habuerint; quamvis ſint æternæ à parte poſt, ut loquuntur, atque in æternum eſſe debeant.

[h] *Amplius.*] Ingenii humani tangit magnitudinem, &, ut ita dicam, vaſtitatem, quâ cuncta complectitur.

eſt, incultu atque ſocordiâ torpeſcere ſinunt; cùm præſertim tam multæ, variæque ſint artes animi, quibus ſumma claritudo paratur. Verùm ex [1] his magiſtratus, & imperia, poſtremò omnis cura rerum publicarum, minimè mihi hac tempeſtate cupiunda videntur: quoniam neque virtuti honos datur; neque illi, quibus per fraudem [2] jus fuit, [a] tuti, aut eò magìs [b] honeſti ſunt. Nam, [c] vi quidem regere patriam, aut [d] parentes, quamquam & poſſis, & delicta [e] corrigas; tamen importunum eſt: cùm præſertim omnes rerum mutationes cædem, fugam, aliaque hoſtilia [f] portendant. fruſtrà autem niti, neque aliud, ſe fatigando, niſi odium [3] quærere, extremæ dementiæ eſt: niſi fortè quem inhoneſta & pernicioſa lubido tenet, potentiæ paucorum decus atque libertatem ſuam [g] gratificari. Cæterùm ex aliis negotiis, quæ ingenio exercentur, in primis magno uſui eſt memoria rerum geſtarum: [h] cujus de virtute quia multi dixêre, prætereundum puto; ſimul, ne [4] per inſolentiam quis exiſtumet memet ſtudium meum laudando extollere. atque ego credo fore, qui, quia decrevi procul à republic. ætatem agere, tanto tamque utili labori meo nomen inertiæ imponant: [i] certè, quibus

INTERPRETATIO.

[1] *Ex his artibus.*

[2] *Neque illi quibus, per fraudem, jus & poteſtas fuit, gerendi* Magiſtratus & imperia, *ſunt ea re magis tuti aut honeſti.*

[3] *Extrema dementia eſt fruſtrà conari, neque aliud perſequi & conſequi ſe fatigando, niſi odium.*

[4] *Ne aliquis exiſtimet memet extollere inſolenter ſtudium meum*, id *laudando.*

NOTÆ.

[a] *Tuti.*] Illud reſpicit bona fortunæ.

[b] *Honeſti.*] Refertur hoc ad bona animi: adeòque iis de quibus loquitur, prorſus inutile fuiſſe dicit, muneribus frui Reipublicæ. Gall. diceres, *Ils n'en ſont ni plus à leur aiſe, ni plus honnêtes gens.*

[c] *Vi.*] Plato, quod & Cicero refert, tantùm contendere in Republicâ jubet, quantùm probare tuis civibus poſſis; vim neque Parenti, neque Patriæ afferri oportere.

[d] *Parentes.*] Innuit, tam turpe eſſe Patriam quàm Parentes vi regere velle.

[e] *Corrigas.*] Hoc eſt, aliquatenus corruptam civitatem emendes, aut id certè conetis.

[f] *Portendant.*] Significent, & propemodum importent, cùm iis qui caſtigantur, tum præſertim illis qui alios caſtigant.

[g] *Gratificari.*] Gall. diceres, *Abandonner, & faire litière.*

[h] *Cujus de virtute.*] Hiſtoriam Cicero dicit, Teſtem temporum, Lucem veritatis, Magiſtram vitæ, Nunciam vetuſtatis. Hiſtoriæ virtus certè maxima eſt, cùm ex aliorum erratis in melius vitam noſtram inſtituere, & quid expetendum, quidve fugiendum ſit, ſine noſtro periculo, poſſimus cognoſcere. Proinde haud immeritò Demetrius Phalereus Ptolemæum regem ſubinde admonebat, ut libros legeret, quoniam, quæ amici non audent Principibus demonſtrare, ea omnia in libris ſcripta reperiuntur.

[i] *Certè.*] Vim habet occultam hæc vocula, & conjunctam habet ironiam: Autor enim dum videtur rationem reddere velle, cur ab aliis reprehendatur, graviter illos vellicat. Gall. diceremus eodem charactere, *Aſſurément, Ces Meſſieurs qui ſavent ſi bien courir après le petit peuple, &c.*

maxuma induſtria videtur, [a] ſalutare plebem, & conviviis [b] gratiam quærere. Qui ſi reputaverint, & [c] quibus ego temporibus magiſtratum adeptus ſum; & [d] quales viri idem aſſequi nequiverint; & poſtea, quæ [e] genera hominum in ſenatum pervenerint, profectò exiſtumabunt, me magis [f] meritò, quàm ignaviâ, judicium animi mei [g] mutaviſſe; majuſque commodum ex [h] otio meo, quàm ex aliorum negotiis, reip. venturum. [i] Nam ſæpe audivi, Q. [k] Maxumum, P. [l] Scipionem, præterea civitatis noſtræ præclaros viros; ſolitos ità dicere; cùm majorum [m] imagines intuerentur, vehementiſſimè ſibi animum ad virtutem accendi, ſcilicet non [n] ceram illam, neque figuram tantam vim in ſeſe habere; ſed memoriâ rerum geſtarum eam flammam egregiis viris in pectore creſcere, neque priùs ſedari, quàm virtus, eorum famam atque gloriam æquaverit. At contrà quis eſt omnium [o] his moribus, quin divitiis, & ſumtibus, non probitate, neque induſtriâ, cum majoribus ſuis con-

Interpretatio.

[p] *Quis omnium ità vivit.*

Notæ.

[a] *Salutare.*] Romæ mos erat, quoſvis prenſaſſilo, nomine proprio, quaſi intimè noti & cari eſſent, appellando, manum porrigendo, &c. plebis gratiam aucupari.

[b] *Gratiam.*] Benevolentiam & populi favorem ſolebant etiam epulis & conviviis demereri.

[c] *Quibus.*] Turbulentis ſcilicet, ſingulis ad imperia properantibus; unde & ea obtinere erat difficile.

[d] *Quales.*] Catonem fortè inter alios deſignavit, qui Præturam petens repulſam tulit. Cæterùm totus iſte locus Rhetoricam habet exornationem, non perſuaſionem: neque verò cuiquam Salluſtium virtute Catoni prælatum fuiſſe, Salluſtius probaverit.

[e] *Genera.*] Per contemtum loquitur. Gall. *Quelle ſorte de gens.*

[f] *Meritò.*] *Legitimâ de causâ.* Quaſi ſcilicet eo indignum fuiſſet, cum turbâ hominum levillimorum, in Senatum venire.

[g] *Mutaviſſe.*] Id eſt, *Non jam, ut antea, ad Magiſtratus ferri.*

[h] *Otio.*] Honeſto ſcilicet, quod in ſcribendâ hiſtoriâ collocavit: nam aliud eſt otium turpe, eorum qui ſe non tantùm à rebus publicis, ſed ab omni omnino labore ſubtrahunt.

[i] *Nam ſæpè.*] Oſtendit Autor quomodo hominibus proſit rerum memoria; atque adeò, quâ ratione Reſpublica ex ſuo otio emolumentum poſſit capere.

[k] *Maximum.*] Is ex Fabiorum fuit familiâ, qui Dictator adverſus Annibalem creatus, cunctando vim fregit illius Imperatoris, atque res Romanas paululùm reſtituit.

[l] *Scipionem.*] Plures eo nomine fuerunt viri celeberrimi, præcipuè verò Africani illi duo, Major à victâ Africâ, Minor ab Africâ quoque, ſed poſt quam ab illo victa fuiſſet, ita dictus; antea in Scipionum familiam ab Africani illius magni filio, & in decus gentis aſſumtus, cùm Paulo Macedonico procreatus eſſet. De iſto minore hic agi non ſine ratione crediderim.

[m] *Imagines.*] Habébant Romæ qui illuſtri loco nati eſſent, quique in majoribus aliquem ſellâ curuli decoratum habuiſſent, Imagines, vultus eorum & poſterorum ex cerâ referentes, quas ligneo armario in atrio, ſeu primâ parte ædium, includebant; feſtis diebus, apertis armariis, ornabant; in funeribus, cùm quis ex eâ domo mortuus eſſet, honoris causâ, efferebant.

[n] *Ceram.*] Ex quâ fiebant imagines.

reridat ? etiam homines [a] novi, qui antea per virtutem ſoliti erant nobilitatem antevenire, [b] furtim, & per [c] latrocinia potiùs, quàm bonis artibus, ad imperia & honores nituntur. Proinde quaſi prætura, & conſulatus, atque alia omnia hujuſcemodi per ſe ipſa clara, & magnifica ſint, ac non perinde [1] habeantur, ut eorum, qui ea ſuſtinent, virtus eſt. Verùm ego liberiùs, altiùſque proceſſi, dum me civitatis morum piget, tædetque. nunc ad inceptum redeo.

Bellum ſcripturus ſum, quod populus R. cum Jugurthâ rege [d] Numidarum geſſit: primùm, quia magnum & atrox, [2] variaque victoria fuit; dein, quia tum primùm ſuperbiæ nobilitatis [3] obviam itum eſt. quæ [e] contentio divina & humana cuncta permiſcuit, eòque vecordiæ proceſſit, uti ſtudiis civilibus [f] bellum, atque [4] vaſtitas Italiæ finem facerent. Sed priùs quàm hujuſcemodi rei initium expedio, pauca ſuprà repetam; quò, ad cognoſcendum, omnia illuſtria magìs, magìſque in aperto ſint. Bello Punico [g] ſecundo, quo dux Carthaginienſium Hannibal, [h] poſt magnitudinem nominis Romani, Italiæ opes maximè attriverat; Maſiniſſa rex Numidarum, in amicitiam receptus à P. [i] Scipione, cui poſtea Africano cognomen ex virtute fuit, multa & præclara rei militaris facinora fecerat: ob quæ victis Carthaginienſibus, & capto [k] Syphace, cujus in Africa magnum, atque latè imperium valuit, populus R. quaſcumque urbis, & agros manu ceperat, [l] regi dono dedit. Igitur amicitia Maſiniſſæ bona atque honeſta

INTERPRETATIO.

[1] *Et non ſint ſicuti virtus eorum, qui ea gerunt.*

[2] *Quia victoria in hanc & illam partem inclinavit.*

[3] *Quia tum primùm* Plebs Romana *reſtitit ſuperbiæ nobilitatis.*

[4] *Ut diſcordiis civilibus bellum atque amplitudo Italiæ finem facerent.*

NOTÆ.

[a] *Novi.*] Id eſt, *qui primi ex ſuâ gente claruerunt.*

[b] *Furtim.*] Non virtutem oſtentando; ſed largitionibus ſuffragia corrumpendo, aut aliter cuniculis irrependo.

[c] *Latrocinia.*] Hoc nomine omnes damnat vias diſtortas, per quas ſibi poteſtatem quærebant, & Magiſtratus, ſi cum vi aliquâ conjunctæ eſſent.

[d] *Numidarum.*] Numidia Africæ regio eſt, pars ejus tractus, quem hodie *Barbariam* vocant, cum eo qui *Bildulgerid* dicitur. Verùm ex ipſo Salluſtio poſtea cognoſcetur.

[e] *Contentio.*] Inter plebem & nobilitatem.

[f] *Bellum.*] Quod Marium inter & Syllam interceſſit, huic favente nobilitate, illi plebe.

[g] *Secundo.*] Ter Romani cum Carthaginienſibus bellum geſſerunt. Hoc ſecundo, Pœnorum duce Annibale, profligata, & propemodum perdita fuit res Romana.

[h] *Poſt magnitudinem.*] Id eſt, *non contentus Romanorum gloriam procul caſſe.*

[i] *Scipione.*] Hic eſt major.

[k] *Syphace.*] Fuit Syphax rex Maſæſylorum opulentiſſimus, Maſiniſſæ ab Oriente vicinus.

[l] *Regi.*] Maſiniſſæ.

nobis permanſit : ſed [a] imperii, vitæque ejus, finis idem fuit. Deinde Micipſa filius regnum ſolus obtinuit, Manaſtabale, & Guluſsâ fratribus morbo abſumptis. [1] Is Atherbalem, & Hiempſalem ex ſeſe genuit; Jugurthamque filium Manaſtabalis fratris, quem Maſiniſſa, quòd ortus ex concubinâ erat, [b] privatum reliquerat, eodem cultu, quo liberos ſuos, domi habuit. Qui ubi primùm adolevit, pollens viribus, decorâ facie, ſed multò maximè ingenio validus, non ſe [c] luxui, neque inertiæ corrumpendum dedit. ſed, utì mos gentis illius eſt, equitare, jaculari, curſu cum æqualibus certare : &, cùm [2] omnis gloriâ anteiret; omnibus tamen carus eſſe: ad hoc, pleraque tempora in venando agere; leonem atque alias feras primus, aut in primis ferire : plurimùm facere, [d] & minumùm ipſe de ſe loqui. Quibus rebus Micipſa tametſi initio lætus fuerat, exiſtumans virtutem Jugurthæ regno ſuo gloriæ fore: tamen poſtquam hominem adoleſcentem, [3] exactâ ætate ſuâ, & parvis liberis, magìs magìſque creſcere intelligit, vehementer eo negotio [e] permotus, multa cum animo ſuo volvebat. Terrebat eum [f] natura mortalium avida imperii, & [g] præceps ad explendam animi cupidinem; præterea, [h] opportunitas ſuæ liberorumque ætatis, [4] quæ etiam mediocres viros ſpe prædæ tranſvorſos agit, ad hoc [i] ſtudia Numidarum in Jugurtham accenſa; [6] ex quibus, ſi talem virum dolis interfeciſſet, ne qua ſeditio, aut bellum oriretur, anxius erat. His difficultatibus circumventus, ubi videt, neque per vim, neque inſidiis opprimi poſſe

INTERPRETATIO.

[1] *Is Micipſa genuit ex ſeſe Adherbalem & Hyempſalem.*

[2] *Cùm omnes gloriâ ſuperaret.*

[3] *Cum videt hominem adoleſcentem creſcere magìs ac magis, vitâ ſuâ elapſâ.*

[4] *Quæ opportunitas etiam homines aliquâ virtute præditos, ſpe prædæ à rectâ viâ abducit.*

[5] *Præterea maximus Numidarum favor in Jugurtham*, Micipſam terrebat.

[6] *Anxius erat ne qua ſeditio aut bellum oriretur ex Numidis, ſi talem virum fraude interfeciſſet.*

NOTÆ.

[a] *Imperii,*] Illùd eſt quod Gallicè dicimus, *Il perdit l'Empire avec la vie.* Sed Latinè phraſis ambigua eſt, adeòque minùs probanda.

[b] *Privatum.*] Scilicet nec regio cultu, nec in ſpem regni, educebatur.

[c] *Luxu,*] Antiquè. Jam ſuprà eoſdem notavit fontes omnium malorum : Veriſſimè; atque hic præcipuè cavendum.

[d] *Et minumùm.*] Facilè his artibus ſine invidiâ laudem invenias, & amicos pares.

[e] *Permotus,*] Timens videlicet, ne Jugurtha gratiâ & viribus ad invadendum imperium uteretur;

[f] *Natura.*] Illud eſt quod modò dixi; Metuebat Micipſa, ne, ſicuti omnes à naturâ proni ſumus ad explendam animi cupidinem, Jugurtha aliquid contra ſe, tum maximè contra liberos moliretur.

[g] *Præceps.*] Hinc prima mali noſtri labes : Adeòque hâc in parte diffidendum, præcavendum, & maximè ex longinquo principiis obſtandum; niſi fortè per præcepta frangi lubet.

[h] *Opportunitas.*] Senes enim & pueri ad bellum ſunt inepti.

hominem tam acceptum popularibus ; [1] quòd erat Jugurtha manu promtus, & appetens gloriæ militaris, ſtatuit eum objectare periculis, & eo modo fortunam tentare. Igitur bello [a] Numantino Micipſa, cùm populo R. equitum atque peditum auxilia mitteret, ſperans vel [2] oſtentando virtutem, vel hoſtium ſævitiâ facilè eum occaſurum, præfecit Numidis, quos in Hiſpaniam mittebat; ſed ea res longè aliter, ac ratus erat, evenit. Nam Jugurtha, ut erat impigro atque acri ingenio, ubi naturam P. Scipionis, qui tum Romanis imperator erat, & [1] [b] morem hoſtium cognovit; multo labore, multâque curâ, præterea modeſtiſſimè parendo, & ſæpe [4] obviam eundo periculis, in tantam claritudinem brevi pervenerat, uti noſtris vehementer carus, Numantinis maximo terrori eſſet. Ac ſanè, quod difficillimum in primis eſt, & prœlio ſtrenuus erat, & bonus conſilio: quorum [c] alterum ex providentiâ timorem, alterum ex audaciâ temeritatem adferre plerùmque ſolet. Igitur [d] imperator omnis ferè res aſperas per Jugurtham agere, in amicis habere, magìs magìſq; eum in dies amplecti, quippe cujus neque conſilium, neque inceptum ullum fruſtrà erat. [3] Hùc accedebat munificentia animi, & ingenii ſollertia: quibus rebus ſibi multos ex Romanis familiari amicitiâ conjunxerat. Eâ tempeſtate in exercitu noſtro fuêre complures novi, atque nobiles, quibus divitiæ bono honeſtoque [e] potiores erant, factioſi, domi potentes, apud ſocios clari magìs quàm honeſti; qui Jugurthæ non [f] mediocrem animum pollicitando accendebant, ſi Micipſa rex occidiſſet, fore uti ſolus imperio Numidiæ potiretur: [g] in ipſo maximam virtutem, Romæ

INTERPRETATIO.

[1] *Quia Jugurtha erat manu promtus, & cupidus gloriæ militaris.* Micipſa *decrevit eum objicere periculis.*

[2] Micipſa *opinans eum interfectum iri, vel dum virtutem oſtentaret, vel hoſtium ſævitiâ*, eum *præfecit Numidis.*

[3] *Poſtquam* Jugurtha *cognovit hoſtium pugnandi rationem.*

[4] *Objectando ſe periculis.*

[5] *Præterea in ipſo erat munificentia animi.*

NOTÆ.

[a] *Numantino.*] Numantia urbs fuit Hiſpaniæ Tarraconenſis, non longè ab ortu fluminis Durii; ſi vitos æſtimes, par omnibus urbibus, bello quod olim adverſus Romanos, fortiſſimè geſſerunt.

[b] *Morem.*] Hic in perditiſſimo homine, pro tempore ſpectare licet ornatiſſimi juuenis ſpeciem, & virtutis exemplum.

[c] *Alterum.*] Eſſe, ſcilicet, bonum conſilio, generat timorem: Enimverò aliquis ut bene det conſilium, ille debet præviocre pericula; quod ſi fuerit, ea profectò reformidabit, deinde, quod pronum eſt, ni virtus adſit, eadem quoque fugitabit.

[d] *Imperator.*] Scipio.

[e] *Potiores.*] Id eſt; *Apud quos major divitiarum, quàm virtutis, ratio & æſtimatio erat.*

[f] *Mediocrem.*] Id eſt, *Cùm jam ſuâ ſponte Jugurtha dominationem affectaret, cupiditatem inflammabant inſuper exitiales illi Conſiliarii.*

[g] *In ipſo.*] Jugurthâ ſcilicet. Hæc & ſimilia ingerebant nefarii illi adulatores.

omnia venalia esse. Sed postquam, Numantiâ deletâ, P. Scipio dimittere auxilia, & ipse revorti domum decrevit; [1] donatum, atque laudatum magnificè pro concione Jugurtham in [a] prætorium adduxit; ibique secretò monuit, uti potiùs [b] publicè, quàm privatim, amicitiam populi R. coleret; neu [c] quibus largiri insuesceret: periculosè à paucis emi, [d] quod multorum esset. si permanere vellet in suis [e] artibus, [f] ultro illi & gloriam, & regnum venturum: sin [g] properantiùs pergeret, suâmet ipsum pecuniâ præcipitem casurum. Sic locutus, cum litteris eum, quas Micipsæ redderet, dimisit. earum [2] sententia hæc erat. *Jugurtha tui bello Numantino longè maxuma virtus fuit: quam rem tibi certè scio gaudio esse. nobis ob merita sua carus est: ut idem S. P. Q. R. sit, summâ ope nitemur. Tibi quidem [3] pro nostrâ amicitiâ gratulor. en habes virum dignum te, atque avo suo Masinissa.* Igitur [h] rex, ubi ea quæ famâ acceperat, ex litteris imperatoris ità esse cognovit, cùm virtute, tum [i] gratiâ viri permotus, [k] flexit animum suum: & Jugurtham beneficiis vincere aggressus est, statimque eum adoptavit, & testamento pariter cum filiis heredem instituit. Sed ipse paucos post annos, morbo, atque ætate confectus, cùm sibi finem vitæ adesse intelligeret, coram amicis, & cognatis, itemque Atherbale, & Hiempsale filiis, dicitur hujuscemodi verba cum Jugurthâ habuisse.

INTERPRETATIO.

[1] *Adduxit Jugurtham in tentorium suum, postquam ipsi munera contuliſſet, atque* eum *laudaſſet magnificè coram exercitu.*

[2] *Earum sensus hic erat.*

[3] *Gratulor equidem tibi, secundum noſtram amicitiam.*

NOTÆ.

[a] *Prætorium.*] Tabernaculum erat, seu tentorium, vel domus Imperatoris, sive Prætor, sive Consul fuisset

[b] *Publicè.*] Hoc est, *Ne huic aut illi se ille privatim addiceret, sed virtute suâ universum Populum Romanum sibi demereretur.*

[c] *Quibus.*] Non dixit *quibuscuis*; quomodo Jugurthæ levitatem exprobrasset, neque factum ipsum in totum damnasset; verùm *quibus* dixit, ut ille intelligat, neminem largitionibus devinciendum, eo modo, & fine, quo, procul dubio, summus Imperator cœpisse eum intellexerat.

[d] *Quod multorum.*] Loquitur de amicitiâ & favore P. Romani. Cæterùm ex singulis propemodum Scipionis verbis maxima documenta sumere possunt viri principes: quæ quia Jugurtha spreverat, de summo fastigio excussus est.

[e] *Artibus.*] Bonis scilicet. Reprehensionem habet hæc Imperatoris admonitio, tametsi occulta est.

[f] *Ultro.*] Ipso nec cogitante. Gall. *Sans qu'il s'en mit en peine.*

[g] *Properantius.*] Hoc est, *vim faceret rebus*, quæ cum tempore fiunt, sensim & sine sensu, quæque aliter franguntur. Gall. *Que s'il se hâtoit trop; Que s'il violentoit les choses.*

[h] *Rex.*] Micipsa.

[i] *Gratiâ.*] Cùm Jugurtham gratum & acceptum esse sciret, tum Popularibus, tum Romanis.

[k] *Flexit.*] Hoc est, *Cùm antea Jugurtham perdere quæsiviſſet, mutato consilio, beneficiis ipsum cumulavit.*

Parvum

Parvum ego te, Jugurtha, [a] amisso patre, sine spe, sine opibus [b] in meum regnum accepi, existumans non minus me tibi, quàm si [c] genuissem, ob beneficia carum fore. neque ea res [d] falsum me habuit. Nam ut alia magna & egregia [e] tua omittam, novissimè rediens Numantiâ, neque regnumque meum gloriâ honoravisti; tuâque virtute nobis Romanos ex amicis amicissimos fecisti: in Hispaniâ nomen familiæ [f] renovatum est: postremò, quod [g] difficillumum inter mortalis est, gloriâ invidiam vicisti. Nunc, quoniam mihi natura finem vitæ facit, per [h] hanc dextram, per [i] regni fidem moneo, obtestorque, uti hos, qui tibi genere propinqui, [i] beneficio meo fratres sunt, caros habeas; neu malis alienos adjungere, quàm sanguine conjunctos retinere. Non exercitus, neque thesauri, præsidia regni sunt, verùm amici: quos neque armis cogere, neque auro parare queas: officio & fide pariuntur. Quis autem amicior, quàm frater fratri? aut quem alienum fidum invenies, si tuis hostis fueris? Equidem ego regnum vobis trado firmum, si bonî eritis; si mali, imbecillum. Nam [k] concordiâ res parvæ crescunt, discordiâ maximæ [l] dilabuntur. Cæterùm ante hos [m] te, Jugurtha, quia ætate, & sapientiâ prior es, ne aliter quid eveniat, providere decet.

INTERPRETATIO.

[1] *Nam ut silentio præteream alia tua magna, & egregia facinora.*

[2] *Moneo per fidem quæ regno debetur.*

[3] *Cæterùm te decet, plus quàm hos.*

NOTÆ.

[a] *Amisso.*] Manastabale, scilicet.

[b] *In meum.*] Id est, *Non modò in regiam meam induxi, sed cultu & spe cum filiis meis eâdem eduxi.*

[c] *Genuissem.*] Te, supple.

[d] *Falsum.*] Id est, *Tu mihi reverâ ea omnia præstitisti, qua à filio possunt repeti.*

[e] *Tua.*] Nota phrases ejusmodi ellipticas: vim habent maximam. Ità, cùm apud Terentium, pater filium vocat *omnium*, plus est quàm si sceleratissimum, aut quopiam atroci alio nomine appellasset, cùm quodlibet intelligi possit.

[f] *Renovatum.*] Hoc dicit, quia Masinissa multa præclarè gessèrat in Hispaniâ adversus Romanos, priusquam cum Scipione societatem iniret.

[g] *Difficillumum.*] Omnino: nam ut habet Horatius,

Heu! nefas, Virtutem incolumem odimus, Sublatam ex oculis quærimus, invidi.

[h] *Hanc.*] Intelligendum est Micipsam Jugurthæ manum tenuisse, dum hæc diceret.

[i] *Beneficio.*] Quia, videlicet, in partem & regni hæreditatem Jugurtham Micipsa assumserat; atque pro filio habuerat.

[k] *Concordiâ.*] Scitum est quod quidam fecit, ut concordiam filios, quos magno numero habuit, edoceret: Sagittas, pro eorum numero sumsit, quas in fasciculum colligatas cuique rumpendas porrexit; quod illi cùm nequivissent, ipse singulas seorsim nullo negotio perfregit. Itaque omne quod est, tam diu manet atque subsistit, quàm unum est, interit quando solvitur, aut unum esse desinit.

[l] *Dilabuntur.*] *Pereunt*: sed acutè expressit, cùm *dilabi* præcisè notet *in partes varias abire*, quod ex se & immediatè ponit totius destructionem. Tanti est certè unio in universâ naturâ, ut vel ipsum nomen nescio quid blandi & jucundi sapiat; divisio contrà lacerare, & omne malum portendere videatur.

Nam in omni certamine, qui [1] opulentior eſt, etiam ſi accipit injuriam, tamen, quia plùs poteſt, facere videtur. Vos autem, Atherbal, & Hiempſal, colite, obſervate [2] talem hunc virum; imitamini virtutem, & enitimini, ne ego meliores liberòs [3] ſumſiſſe videar, quàm genuiſſe.

Ad ea Jugurtha, tametſi regem [a] ficta locutum intelligebat, & [b] ipſe longè aliter animo agitabat; tamen pro tempore benignè reſpondit. Micipſa paucis poſt diebus moritur. Poſtquam illi more regio [4] juſta magnificè fecerant, [c] reguli in unum convenerunt, ut inter ſe de negotiis cunctis diſceptarent. Sed Hiempſal, qui minumus ex illis erat, naturâ ferox, etiam antea ignobilitatem Jugurthæ, quia [d] materno genere impar erat, deſpiciens, [e] dexterâ Atherbalem adſedit; ne medius ex tribus, quod [f] & apud Numidas honori ducitur, Jugurtha foret. Dein tamen, ut [g] ætati concederet, [h] fatigatus à fratre, vix in partem alteram tranſductus eſt. Ibi cùm multa de adminiſtrando imperio diſſererent, Jugurtha inter alias res jacit, oportere quinquennii conſulta, & [i] decreta omnia reſcindi: [k] Nam per ea tempora confectum annis Micipſam parùm animo valuiſſe. Tum [l] idem Hiempſal placere ſibi reſpondit: nam [m] ipſum illum tribus his proxumis annis adoptione in re-

INTERPRETATIO.

[1] *Qui fortior eſt videtur facere injuriam, quamvis eam accipiat, quia plùs poteſt.*

[2] *Reverumini hunc virum tantâ virtute ornatum.*

[3] *Ne ego videar adoptaſſe meliores liberos, quàm genuiſſe.*

[4] *Poſtquam illum, more regio, magnificè ſepeliſſent.*

NOTÆ.

[a] *Ficta.*] Res profectò fictæ non erant, vera dicebat Micipſa; ſed animus fictus erat: Non ex benevolentiâ, ſed ex metu loquebatur.

[b] *Ipſe.*] Jugurtha.

[c] *Reguli.*] Jugurtha, Adherbal, & Hiempſal, qui, diviſo regno, parvi erant reges.

[d] *Materno.*] Antea natum eum ex concubinâ vidimus.

[e] *Dexterâ.*] Veriſimile eſt Jugurtham cum Atherbale jam tum ſine omni prolixiore cæremoniâ, aſſediſſe. Occaſio inter illos duos non fuit, de loco aulicâ urbanitate diſceptandi; nam ſive Jugurtha ſuperiorem, ſive inferiorem obtinere voluit, utrobique ab Adherbalis ſiniſtrâ ſedere debuit. Hiempſalis fuit hanc litem dirimere: Cujus enim ille vacuum latus clauſiſſet, ei medium & honoratum locum dediſſet; cùmque dextrâ Adherbalem aſſedit, Jugurtham in loco infimo collocavit.

[f] *Et.*] Hinc concludas, moris fuiſſe apud Romanos, ut ſedentibus locus medius eſſet honoratiſſimus.

[g] *Ætati.*] Jugurthæ ſcilicet.

[h] *Fatigatus.*] Eum premebat Adherbal, ut in Jugurthæ ſiniſtram tranſiret; eoque pacto Jugurtha medius foret.

[i] *Decreta.*] Micipſæ ſcilicet. Plùs verò dicit *decreta* quam *conſulta*: Hæc vocamus, *des Declarations*. Illa verò, *des Arrêts*.

[k] *Nam.*] Ratio eſt Jugurthæ pro reſcindendis Micipſæ decretis.

[l] *Idem.*] In neutro genere. Dicit Hiempſal, acri in Jugurtham cum aculeo, ſibi placere, ut patris poſtrema decreta reſcinderentur.

[m] *Ipſum.*] Jugurtham.

gnum perveniſſe. Quod verbum in pectus Jugurthæ [a] altiùs, quàm quiſquam ratus, deſcendit. Itaque ex eo tempore irâ & metu anxius, moliri, parare, atque ea modò in animo habere, quibus Hiempſal per dolum caperetur. Quæ utì tardiùs procedunt, neque lenitur animus [b] ferox: ſtatuit quovis modo inceptum perficere. Primo conventu, quem ab regulis factum ſuprà memoravi, propter diſſenſionem placuerat dividi theſauros, [1] finiſque imperii ſingulis conſtitui. Itaque ad utramque rem tempus decernitur, ſed maturiùs ad pecuniam diſtribuendam. Reguli interea in loca propinqua theſauris alius alió conceſſêre. Sed Hiempſal in oppido Thirmidâ fortè ejus utebatur domo, qui proximus [c] lictor Jugurthæ, carus acceptuſque ei ſemper fuerat: quem [d] ille caſu miniſtrum oblatum promiſſis onerat, impellitque, uti tamquam ſuam domum viſens eat: portarum claves [e] adulterinas paret: nam veræ ad Hiempſalem referebantur: cæterùm, ubi res poſtularet, [f] ſeipſum cum magnâ venturum manu. Numida mandata brevì conficit: atque, utì doctus erat, noctu Jugurthæ milites introducit. Qui poſtquam in ædes irrupêre: [2] diverſi regem quærere; dormientis alios, alios occurſantis interficere: ſcrutari loca abdita; clauſa effringere: ſtrepitu & tumultu omnia miſcere: cùm interim Hiempſal reperitur, occultans ſe tugurio mulieris ancillæ, quò initio pavidus, & ignarus loci profugerat. Numidæ caput ejus, utì juſſi erant, ad Jugurtham referunt. Cæterùm fama tanti facinoris per omnem Africam brevì divulgatur: Atherbalem, omniſque, qui ſub Micipſæ imperio fuerant, metus invadit. In duas partis diſcedunt Numidæ: plures Atherbalem ſequuntur, ſed illum alterum bello meliores. Igitur Jugurtha, quàm maxumas poteſt copias armat: urbis partim vi, alias voluntate imperio ſuo adjungit: omni Numidiæ imperare parat. Atherbal, tametſi Romam legatos miſerat, qui ſenatum docerent de cæde fratris, & fortunis ſuis: tamen fretus multitudine militum, parabat armis contendere. Sed ubi res ad certamen venit, victus ex prœlio profugit in [g] provinciam, ac dehinc Romam contendit. Tum Jugurtha [3] patratis [h] conſiliis, poſtquam omni Numidiâ potiebatur,

INTERPRETATIO.

[1] Placuit *terminos imperii ſingulis aſſignari.*
[2] *Alii alìò regem quæſiverunt.*
[3] *Tum Jugurtha conſiliis ad finem perductis, &c.*

NOTÆ.

[a] *Altiùs.*] Id eſt, *Eo graviſſimè vulneratus fuit:* tantòque altiùs telum infixum, quantò acutius fuit.
[b] *Ferox.*] Jugurthæ.
[c] *Lictor.*] Lictores erant qui proximè Magiſtratum vel Regem præcedebant. Hujus domum Hiempſal in hoſpitium aſſumſerat.
[d] *Ille.*] Jugurtha.
[e] *Adulterinas.*] *De fauſſes clefs.*
[f] *Seipſum.*] Jugurtham.
[g] *Provinciam.*] Hoc eſt, *in eam Africæ partem quæ per Romanos Magiſtratus gubernabatur.*
[h] *Conſiliis.*] Quæ, ſcilicet, de opprimendis fratribus, & eorum regno invadendo, iniverat.

in otio facinus ſuum cum animo reputans, timere populum R. neque adverſus iram ejus uſquam, niſi in avaritiâ [a] nobilitatis, & pecuniâ ſuâ, ſpem habere. Itaque, paucis diebus, cum auro argentoque multo legatos Romam mittit: quîs præcipit uti primùm veteres amicos muneribus expleant, dein novos [1] anquirant: poſtremò, quemcumque poſſint largiundo parare, ne cunctentur. Sed ubi Romam legati venêre, & ex præcepto regis, [b] hoſpitibus, aliiſque, quorum eâ tempeſtate in ſenatu auctoritas pollebat, magna munera miſêre: tanta [c] commutatio inceſſit, ut ex maximâ invidiâ in gratiam & favorem nobilitatis Jugurtha veniret. [d] quorum pars ſpe, alii præmio inducti, ſingulos ex ſenatu [e] ambiundo, nitebantur, ne [f] graviùs in eum conſuleretur. Igitur, ubi legati ſatîs confidunt, die conſtituto ſenatus uttiſque [g] datur. Tum Atherbalem hoc modo locutum accepimus.

P. C. Micipſa pater meus moriens mihi præcepit, uti regni Numidiæ tantummodo [h] procurationem exiſtumarem meam; cæterùm [i] jus & [k] imperium penes vos eſſe: ſimul enitерer domi militiaque quàm maximo uſui eſſe populo Rom. vos mihi [2] cognatorum, vos in locum affi-

INTERPRETATIO.

[1] *Poſtea novos requirant.*
[2] Præcepit *ut vos pro conſanguineis & affinibus haberem.*

NOTÆ.

[a] *Nobilitatis.*] Romanæ, ſcilicet.

[b] *Hoſpitibus.*] Eos intellige quibuſcum bello Numantino Jugurtha arctam amicitiam, & hoſpitii neceſſitudinem conjunxerat; ita ut ipſe apud illos, ſi in Italiâ eſſet, illi apud ipſum, ſi in Numidiam venirent, diverſarentur. Hoſpitii verò ſanctiſſima jura fuerunt.

[c] *Commutatio.*] Nimirum Jugurthæ facinus cunctis atrociſſimum viſum eſt; ſed poſtquam pecuniâ quidam corrupti ſunt, mentem & animum mutaverunt, atque Jugurthæ crimen minuerunt.

[d] *Quorum.*] Nobilium, ſcilicet, qui ſub voce *nobilitatis* comprehenduntur: Quod notandum; nam relativum *quorum* non cum nomine expreſſo, ſed cum re intellectâ conſentit.

[e] *Ambiundo.*] Prout fit, inter alios ſermones, illi Jugurthæ crimen verbis mitigabant, Senatorumque favorem ipſi conciliabant.

[f] *Graviùs.*] *Ne bellum adverſus ipſum decernerent, aut hoſtem judicarent.*

[g] *Datur.*] Id eſt, *dies conſtituitur ad quem in Senatum admitterentur Adherbal & Jugurtha legati.*

[h] *Procurationem.*] *Adminiſtrationem: La Lieutenance.*

[i] *Jus.*] Fundamentum notat hoc vocabulum, aut dominandi rationem.

[k] *Imperium.*] Totum iſtud rhetoricè & blandâ comitate dicitur; nam alioqui Micipſa, fuerat & Maſiniſſa P. Romani ſocius. Additæ fuerant equidem Romanorum beneficio multæ urbes utriuſque imperio, ſed uterque meruerat: imò fatebitur poſtea ipſe Adherbal, non admodum Romanorum fortunam expetendam fuiſſe, quo tempore fœdus initum cum ipſis. At ne ego, quod abſque blandimento verum eſt, taceam, plerùmque certè evenit, ut paulatim ſub fœderis titulo, ille in minùs potentem dominium uſurpet, qui opibus præcellit: Libertatis inane nomen ut maneat, fœdus pangitur, quod precariam ſervitutem inducat.

tium ducerem : ſi ea feciſſem , in veſtrâ amicitiâ exercitum , divitias , munimenta regni me habiturum. Quæ præcepta patris mei cum agitarem ; Jugurtha , homo omnium , quos terræ ſuſtinet , ſceleratiſſimus , contempto imperio veſtro , Maſiniſſæ me nepotem , utique ab ſtirpe ſocium atque amicum populi R. regno fortuniſque omnibus expulit. Atque ego P. C. quoniam eò miſeriarum venturus eram , vellem , potius ob mea , quàm ob majorum meorum beneficia , poſſe me à vobis auxilium petere , ac maximè [a] deberi mihi beneficia à populo R. quibus non egerem : [b] ſecundum ea , ſi deſideranda erant , uti [c] debitis uterer. Sed quoniam parùm tuta per ſe ipſa probitas eſt , neque mihi [d] in manu fuit , Jugurtha qualis foret : ad vos confugi P. C. quibus , quod mihi miſerrimum eſt , cogor prius oneri , quàm uſui eſſe. Cæteri reges , aut bello victi in amicitiam à vobis recepti ſunt , aut in ſuis dubiis [e] rebus ſocietatem veſtram appetiverunt. Familia noſtra cum populo R. bello Carthaginienſi amicitiam inſtituit , quo tempore magis fides ejus quàm [f] fortuna petenda erat. [g] Quorum progeniem vos , P. C. nolite pati me nepotem Maſiniſſæ fruſtrà à vobis auxilium petere. Si ad [h] impetrandum nihil cauſſæ haberem , præter miſerandam fortunam : quod paullò antè rex , genere , famâ , atque copiis potens , nunc deformatus ærumnis , inops , alienas opes exſpecto : tamen erat majeſtatis populi Rom. [i] prohibere injuriam : neque pati , cujuſquam regnum per ſcelus creſcere. [k] Verùm ego iis finibus ejectus ſum , quos majoribus meis populus Rom. dedit : unde pater , & avus meus unà vobiſcum expulére Syphacem , & Carthaginienſes. Veſtra beneficia mihi erepta ſunt , P. C. vos in meâ

INTERPRETATIO.

[a] *Neque penes me fuit.*

[b] *Aut in vacillantibus ſuis rebus fœdus vobiſcum inire quæſiverunt.*

[c] *Magis fides ejus erat quærenda , quàm ejus fortuna.*

[g] *Nolite pati , me progeniem eorum , & nepotem Maſiniſſa , petere fruſtrà auxilium à vobis.*

[k] *Tamen erat majeſtatis Pop. Romani impedire ne ego injuriâ afficerer.*

NOTÆ.

[a] *Deberi.*] Sunt equidem in hac oratione plurimæ bonæ rationes ; at verò accuratâ methodo non ſunt diſpoſitæ. De induſtriâ & bene factum ab Autore , qui hominem elegantiâ Romanâ minùs excultum , ſuo more loquentem inducit. Ità planè præcipit ſummus magiſter Horatius.

[b] *Secundum ea.*] Id eſt , *ex eo, Deinde.* Gall. *Et qu'en conſequence de cela.*

[c] *Debitis.*] Repetit quod ità dictum antquam oportuit.

[d] *In manu.*] Id eſt , *Non potui facere ut Jugurtha , quàm fuit , alius eſſet.* Hoc dicit ut importunitatem , neceſſitate quâ compulſus fuit , excuſet.

[e] *Impetrandum.*] Auxilium , ſcilicet , à vobis contra Jugurtham. Videtur Adherbal præſcire quod futurum eſt ; adeòque à Romanis , diffidens , & quaſi a recuſantibus auxilium petit. Ominoſa eſt iſta petendi ratio , & contumelioſa , quæque ergo , ità inſtitui minimè debet.

[f] *Verùm.*] Jam rationes optimas optimè proponit Adherbal ; ſed in eo ſitu non manebit.

iniuriâ deſpecti eſtis. Eheu me miſerum! huccine, Micipſa pater, beneficia [a] *tua evaſere, uti, quem tu parem cum liberis tuis, regnique participem feciſti, is potiſſumùm ſtirpis tuæ exſtinctor ſit? numquam ne ergo familia noſtra quieta erit?* [b] *ſemper ne in ſanguine, ferro, fugâ verſabimur? Dum Carthaginienſes incolumes fuêre,* [c] *jure omnia ſæva patiebamur. Hoſtis ab latere: vos amici procul: ſpes omnis in armis erat. Poſtquam illa* [d] *peſtis ex Africâ ejecta eſt, lati pacem agitabamus: quippe, quîs hoſtis nullus erat, niſi fortè quem vos juſſiſſetis. Ecce autem ex improviſo Jugurtha, intolerandâ audaciâ, ſcelere, atque ſuperbiâ ſeſe efferens, fratre meo, atque eodem propinquo ſuo interfecto, primùm regnum* [e] *ejus, ſceleris ſui prædam fecit: poſt, ubi me iiſdem dolis nequit capere, nihil minùs, quàm vim aut bellum* [f] *exſpectantem, in imperio veſtro, ſicut videtis, extorrem patriâ, domo, inopem, & coopertum miſeriis efficit,* [1] *ut ubivis tutiùs, quàm in meo regno eſſem. Ego ſic exiſtumabam, P. C. utì prædicantem audiveram patrem meum: qui veſtram amicitiam diligenter colerent, eos multum laborem ſuſcipere, caterùm ex omnibus maximè tutos eſſe.* [2] *Quod in familiâ noſtrâ fuit, præſtitit, ut in omnibus bellis adeſſet vobis: nos uti per otium tuti ſimus,* [g] *in manu veſtrâ eſt, P. C. Pater nos duos fratres reliquit: tertium Jugurtham* [3] *beneficiis ſuis ratus eſt nobis conjunctum fore. Alter eorum necatus: alter ipſe ego manus* [h] *impias vix effugi. Quid agam? aut quò potiſſumum infelix accedam?* [i] *generis præſidia omnia exſtincta ſunt: pater, utì neceſſe erat,* [4] *naturæ conceſ-*

Interpretatio.

[1] *Ità ut eſſem tutiùs ubivis, quàm in meo regno.*

[2] *Quantùm fuit in poteſtate familiæ noſtræ, effecit ut auxilio vobis eſſet in omnibus bellis.*

[3] *Micipſa pater meus credidit Jugurtham, tertium noſtrum fratrem beneficiis ſuis fore nobis conjunctum & amicum.*

[4] *Pater mortuus eſt.*

Notæ.

[a] *Tua.*] In perditum Jugurtham.

[g] *Sempeine.*] Maſiniſſa a Carthaginienſibus regno pulſus fuerat; Micipſa Romanis auxilio adverſus illos venerat; frater Hiempſal à Jugurthâ jugulatus, ipſe ab eodem ad ultimas anguſtias redactus erat.

[c] *Jure.*] Quia inter ſe illi, maximè propter Romanos, hoſtes erant.

[d] *Peſtis.*] Loquitur de Carthaginienſibus.

[e] *Ejus.*] Credo pateretur Salluſtius, ut pro *ejus*, *ipſius* reponeretur, ad vitandam ambiguitatem, ſi quis fortè *ejus* cum *ſceleris* conſtrueret: ideoque virgulam appoſui.

[f] *Expectantem.*] *Qui ne m'attendoit à rien moins qu'à faire la guerre.*

[g] *In manu.*] Quia potentes eſtis, quique facilè Jugurtham in officio retinueritis. Cæterùm in Jugurthâ fuit quod poſt Hannibalem timeretur, ut habet Florus.

[h] *Impias.*] Jugurthæ, ſcilicet. Synecdoche eſt, quæ vim auget orationis; ut hinc pateat, Jugurtham impietate factum celebrem.

[i] *Generis.*] *Cognatorum, patris, fratris, &c.*

ſit: fratri, [a] quem minimè decuit, propinquus per ſcelus vitam eripuit: affinis, amicos, propinquos ceteros meos, [b] alium alia clades oppreſſit: [1] capti ab Jugurtha, pars in crucem acti, pars beſtiis objecti ſunt: pauci, quibus relicta eſt anima, clauſi in [2] tenebris cum mœrore & luctu, morte graviorem vitam exigunt. Si omnia, quæ aut amiſi; aut ex [3] neceſſariis adverſa facta ſunt, incolumia manerent: tamen, ſi quid ex improviſo mali accidiſſet, vos implorarem, P. C. quibus [c] pro magnitudine imperii, [d] jus, & injurias omnis, curæ eſſe decet. Nunc vero exul patriâ, domo, ſolus, atque omnium [e] honeſtarum rerum egens. quos accedam, aut quos appellem? nationeſne, an reges, qui omnes familiæ noſtræ ob [f] veſtram amicitiam infeſti ſunt? an quòquam mihi adire licet, ubi non majorum meorum hoſtilia monumenta plurima ſint? an quiſquam noſtri miſereri poteſt, qui aliquando vobis hoſtis fuit? [g] Poſtremò. [h] Maſiniſſa nos ità inſtituit, P. C. ne quem coleremus, niſi pop. R. ne ſocietates, ne fœdera nova acciperemus: abundè magna præſidia nobis in veſtrâ amicitiâ fore: [4] ſi huic imperio [5] fortuna maturetur, una occidendum nobis eſſe. [6] Virtute, ac diis volentibus, magni eſtis & opulenti: omnia [7] ſecunda, & obedientia ſunt: quò faciliùs ſociorum injurias curare licet. Tantùm

INTERPRETATIO.

[1] *Qui capti ſunt à Jugurthâ partim cruci affixi ſunt.*

[2] *In carceris obſcuritate detenti agunt vitam durierem mœſtæ, cum mœrore & luctu.*

[3] *Ex amicis & faventibus adverſa facta ſunt.*

[4] *Maſiniſſa nos ità inſtituit, ſi imperium Romanum fortuna deficeres, nobis unà pereundum eſſe.*

[5] *Virtute veſtrâ, & deorum beneficio magni eſtis.*

[6] *Omnia ſunt vobis favencia.*

NOTÆ.

[a] *Quem.*] Jugurtham dicit, qui propinquos & fratres ſuos, ab ipſorum patre beneficiis cumulatus, tueri, non interficere, debuit.

[b] *Alium.*] Hoc eſt, *Diversè perierunt.*

[c] *Pro magnitudine.*] Id eſt, *cùm tam latè pateat imperium Romanum, & ejus auctoritas.* Elegans eſt hæc locutio; at videndum ne pariat obſcuritatem.

[d] *Jus.*] Quandoquidem ipſe Salluſtius lib. 3. Hiſtoriarum more antiquo *vis* ponit in Accuſativo plurali pro *vires*, fortè hic *vis* pro *jus* legendum eſſet; hic enim agitur de ope implorandâ, non contra jus, ſed contra vim & injuſtitiam. Nolim tamen circa jus novas lites movere.

[e] *Honeſtarum.*] Id eſt, *quæ regem comitari & decet honeſtare debent.*

[f] *Veſtram.*] Id eſt, *quam vobiſcum inivimus.*

[g] *Poſtremò.*] *Denique: Ut ne vos diutiùs morer.*

[h] *Maſiniſſa.*] Bene & cum artificio Maſiniſſæ, cujus tamen vix ullam memoriam habebat, potiùs quàm Micipſæ, ſetmonem injicit Adhetbal; quia nimirum ejus gratam ſciebat P. Romano recordationem.

[i] *Fortuna.*] Honeſta oratio, quâ toi invidiam minuit. Id eſt, *Si reſpublica Romana ante tempus periret.*

illud vereor, ne [a] quos privata amicitia Jugurthæ [a] parùm cognita, transversos agat: quos ego audio maximâ ope niti, ambire, fatigare vos singulos, [b] ne quid de [c] absente, incognitâ causâ, statuatis: [d] fingere me verba, & fugam simulare, cui licuerit in regno manere. [e] Quod utinam illum cujus impio facinore in has miserias projectus sum, eadem hæc [f] simulantem videam: & aliquando aut apud vos, aut apud deos immortalis rerum humanarum cura oriatur, ut ille, qui nunc sceleribus suis ferox atque præclarus est, omnibus malis [g] excruciatus, impietatis in parentem nostrum, fratris mei necis, mearumque miseriarum gravis pœnas reddat. [1] Jam jam frater animo meo carissume, quamquam tibi immaturo, & unde minimè decuit, vita erepta est, tamen lætandum magis, quàm dolendum puto casum tuum. Non enim [h] regnum, sed fugam, exilium, egestatem, & has omnis, quæ me premunt, erumnas cum animâ simul amisisti: at ego infelix in tanta malâ præcipitatus, pulsus ex patrio regno, rerum humanarum [i] spectaculum præbeo: [2] incertus

INTERPRETATIO.

[1] *Ne amicitia privata Jugurthæ parùm cognita aliquos à justitiæ viâ abducat.*

[2] *Iamjam, ô Adherbal, frater carissime animo meo, puto casum tuum & mortem lætandam magis quàm dolendam, quanquam vita erepta est tibi immaturo, & primâ juventâ face, & ab eo, à quo minimè decuit eam tibi eripi.*

[3] *Ego sum incertus quid agere debeam, an quæram ulcisci mortem tuam, dum ipse ego ope alterius; an ego, cujus potestas vita & necis pendet ex potentiâ alienâ, consulam regno meo.*

NOTÆ.

[a] *Parùm cognita.*] Innuit Jugurtham amicitiæ, virtutumque quibus ea conciliatur simulatione, quibuſdam Romanis, qui illi, quaſi verè amicus fuiſſet & honeſtus, faveḃant, perfidioſè impoſuiſſe. Cæterum ipſorum avaritiâ potiùs quàm amicitiâ cum Jugurthâ conjunctos eos Adherbalem haud quaquam latebat; ſed diſſimulatum iſthuc oportuit: quod quidem non imperitè fecit.

[b] *Ne quid.*] Maximus fuit hac in parte Jugurthæ dolus: neque aliud poſſit videri iniquius, quàm poſtulare, ut de abſente, atque indictâ causâ ſtatuatur, prout Adherbalem facere legati ſupponebant. At verò perverſè illi, cum Adherbalis petitionibus illud ſubdolè admiſcent, quod non perverſas modò, ſed & ineptas eas efficit. Is profectò ridiculè nimis requiſiviſſet, ut de Jugurthâ Senatus indictâ causâ decerneret, cùm ad eam dicendam illi adeſſent: Verùm tyrannum oportuit ſuis technis tempus redimere; janique nos nimiùm detinuit.

[c] *Absente.*] Jugurthâ ſcil.

[d] *Fingere.*] Non poteſt verbum hoc eo modo, quo præcedentia immediatè conſtrui cum verbo *audio*; Verùm in eo laudem meruit noſter Autor, qui quaſi inordinatè ea congerit quæ contemnit.

[e] *Quod.*] Illud eſt quod Gallicè, ornatus causâ, vel ex majoris affectûs conſuetudine, dicimus, *Que plût à Dieu que &c.*

[f] *Simulantem.*] Nota hanc reſpondendi rationem: Acris eſt; cùmque multas habet figuras, tum plures tangit affectus. Simpliciter negaſſet Adherbal ſe ſimulare infortunium ſuum, ſed revera miſerum eſſe.

[g] *Excruciatus.*] Supple, Sicut ego ſum.

[h] *Regnum.*] Id eſt, *non tam regnum.* Lætandum magis quòd regno ſpoliatus ſis, quàm dolendum; cùm à te, unâ & eâdem operâ, fuga, egeſtas, exilium depulſum ſit.

[i] *Spectaculum.*] Id eſt, *De me fragilitatis humanæ exemplum fortuna exhibuit.*

quid

quid agam, tuas ne injurias perſequar, ipſe auxilii egens, an regno conſulam, cujus vita, neciſque poteſtas ex opibus alienis pendet. Vtinam, [1] *emori, fortunis meis honeſtus exitus eſſet, ne vivere contemtus viderer, ſi defeſſus malis injuriâ* [a] *conceſſiſſem. Nunc quoniam neque vivere* [2] *lubet, neque mori licet ſine dedecore, P. C. per vos, per liberos, atque parentes veſtros, per majeſtatem populi R. ſubvenite miſero mihi: ite obviam injuriæ: nolite pati regnum Numidiæ,* [b] *quod veſtrum eſt, perſceleſtus, & ſanguinem familiæ noſtræ tabeſcere.*

Poſtquam rex finem loquendi fecit, legati Jugurthæ [c] largitione magìs, quàm causâ freti, paucis reſpondent: Hiempſalem, ob ſævitiam ſuam, ab Numidis interfectum: Atherbalem ultro bellum inferentem poſtquam ſuperatus ſit, queri, quòd injuriam facere nequiſſet: Jugurtham ab ſenatu petere, ne ſe alium putaret ac Numantiæ cognitus eſſet; neu verba inimici ante facta ſua poneret. Deinde utrique curiâ egrediuntur. [3] Senatus ſtatim conſulitur: fautores legatorum, præterea magna pars [d] gratiâ depravata, Atherbalis dicta contemnere: Jugurthæ virtutem laudibus extollere: gratiâ, voce, denique omnibus modis pro alieno ſcelere, & flagitio, ſuâ quaſi pro gloriâ, [e] nitebantur. at contrà pauci, quibus bonum & æquum divitiis carius erat, ſubveniundum Atherbali, & Hiempſalis mortem ſeverè vindicandam cenſebant. ſed ex omnibus maximè Æmilius [f] Scaurus, homo nobilis, impiger, factioſus,

Interpretatio.

[1] *Vtinam morte finem honeſtum facere poſſem infortunio meo, ne homines viderent me abjectum & ſpretum inter vivos, ſi defatigatus malis, propter injuriam ceſſiſſem.*

[2] *Quoniam neque vita mihi placet.*

[3] *Ex templo Senatorum ſententia eâ de re exquiritur.*

Notæ.

[a] *Conceſſiſſem.*] Hic locus aliquam habet obſcuritatem, adeòque videndum quid intelligamus per Τὸ *concedere.* Hic eſt, ut videtur, *Deponere ſtudium regnandi, & fratris mortem ulciſcendi*, vel *Omnia Jugurthæ libidini permittere.* Gall. in hunc ſenſum dicetemus, *Plût à Dieu que la mort fût un parti honnête, que je pûſſe prendre dans mes infortunes, de peur de paroître dans le monde comme un miſerable, ſi me trouvant épuiſé par les maux que j'ai ſoûferts, j'étois contraint de tous ceder au ſort que l'on m'a fait.*

[b] *Quod veſtrum.*] Optima & ratio & concluſio.

[c] *Largitione.*] Antea vidimus Legatis ſuis præcepiſſe Jugurtham, ut quoſvis Romæ pecuniâ corrumperent: Id ſeduló præſtiterunt, adeòque fore confidebant ut ab illis cauſa ſua defenderetur.

[d] *Gratiâ.*] Fit iſtud ſæpiùs in judiciis: Quando ſententiam ſuam dixerunt qui in concilio ſunt autoritate præcipui, reliqui non tam juſtitiâ, quam gratiâ & favore inducti, ſuffragium ſuum ferunt; vel ut potentioribus aſſentiantur, vel ut illi de quo judicium fertur, faveant: Quod quidem peſſimè ſe habet, & æquum ſubvertit.

[e] *Nitebantur.*] Id eſt, *Non illi minore cum ſtudio Jugurthæ ſcelus excuſabant & tegebant, quàm ſi de ſuâ gloriâ quæſtio incidiſſet.*

[f] *Scaurus.*] Hunc ut prudentem & gravem virum laudant Cicero, & Valer. Max.

avidus potentiæ, honoris, divitiarum: cæterùm vitia ſua callidè occultans. Is poſtquam videt regis largitionem [1] famoſam [2] impudentemque, veritus quod in tali re ſolet, ne [b] polluta licentia invidiam [c] accenderet, animum à conſuetâ lubidine [d] continuit. Vicit tamen in ſenatu pars illa, quæ [3] vero pretium aut gratiam antefetebat. Decretum fit, uti decem legati regnum quod Micipſa obtinuerat, inter Jugurtham, & Atherbalem [e] dividerent. cujus legationis princeps fuit L. Opimius, homo clarus, & tum in ſenatu potens, quia conſul, C.[f] Gracco & M.[g] Fulvio interfectis, [h] acerrumè [i] vindictam nobilitatis in plebem exercuerat. Eum Jugurtha, tametſi Romæ in amicis habuerat, tamen [k] curatiſſimè recepit: dando, & pollicendo multa, perfecit, uti famæ, [l] fide, poſtremò omnibus ſuis rebus commodum regis anteferret. reliquos legatos eâdem viâ aggreſſus, pleroſque capit: paucis carior fides, quàm pecunia fuit. in diviſione, quæ pars Numidiæ Mauritaniam attingit, [3] agro viriſque opulentior, Jugurthæ traditur: illam alteram, [4] ſpecie, quàm

Interpretatio.

[1] *Cum Scaurus videt largitionem Jugurthæ infamem eſſe.*

[2] *Tamen pars potior fuit, in Senatu, eorum, qui anteponebant gratiam & favorem vero & honeſto.*

[3] *Ea pars traditur Jugurthæ, quæ ſoli fœcunditate & incolarum frequentiâ prævalebat.*

[4] *Atherbal obtinuit illam alteram partem potiorem pulchritudine quàm utilitate.*

Notæ.

[a] *Impudentemque*]Tanta Romam exercuit avaritia, ut palam legati pecuniâ ſuffragia emerent. *Ils informoient les Senateurs, le fac, ou l'argent à la main.*

[b] *Polluta.*] Idem eſt propemodum quod *famoſa.* Res erat nimiùm cognita.

[c] *Accenderet.*] Callidè Scaurus; nam periculum eſt maximum ne plebs tumultuetur, ubi Magiſtratum apertè videt jus faſque pecuniæ poſtponere.

[d] *Continuit.*] Qui ità pro tempore & commodo virtuti favent, illi omnium ſunt peſſimi, & de quibus, ſi fortè fortunâ cognoſcantur, maximè diffidendum.

[e] *Dividerent.*] Itaque regni Hiempſalis dimidia pars in perfidiæ præmium Jugurthæ, idque decreto Senatus obvenit. Quantum nefas!

[f] *Graccho.*] Hic mortis, & legum Tiberii fratris acerrimus vindex, cùm plebem in avitos agros arceſſeret, ab Opimio Conſule oppreſſus eſt.

[g] *Fulvio.*] Is collega Gracchi, & earundem legum aſſertor, unà cum illo ab eodem Opimio, in Aventino monte oppreſſus eſt. Vir fuit Conſularis.

[h] *Acerrimè.*] Ex plebe enim tria hominum millia interfecit, eorumque corpora in Tyberim projecit.

[i] *Vindictam.*] Pro hac voce, quam contra autoris mentem dicit eſſe Gruterus, *victoriam* reponit, ex fide librorum pergameneorum. Quamobrem verò contra autoris mentem eſſe dicat, non video: Mihi quidem ſenſus eſt idem; nam vindicta in animo ſedet ante victoriam, poſt victoriam exercetur.

[k] *Curatiſſimè.*] Scilicet amicitiæ jure à quibuſdâ ceremoniis, & qui exteris & ignotis exhibetur, ſupervacaneo cultu, ſolutus erat: Attamen, quò magis Opimium ſuum faceret (atque etiam ut decuit erga legatum) nullum prætermiſit honorem.

[l] *Fide.*] In dativo caſu, more veterum. Fortè hujus rei ignoratione ab aliquo ſciolo *famâ* pro *famæ* poſitum eſt, quod abſque hæſitatione correxi.

uſu potiorem, quæ portuoſior, & ædificiis magis exornata erat, Atherbal poſſedit. Res poſtulare videtur Africæ ſitum paucis exponere, & eas gentis, quibus cum nobis bellum aut amicitia fuit, attingere. Sed quæ loca, & nationes ob [a] calorem, aut aſperitatem, item ſolitudines, minùs frequentata ſunt, de iis haud facilè compertum narraverim: cætera quam pauciſſimis abſolvam.

In diviſione orbis terræ plerique [b] in parte tertiâ Africam poſuêre: pauci tantummodò Aſiam, & Europam [c] eſſe, ſed Africam in Europâ. ea finis habet ab occidente [d] fretum [e] noſtri maris & Oceani: ab ortu ſolis declivem [f] latitudinem: quem locum [g] Catabathmon incolæ appellant. [h] Mare ſævum, importuoſum. ager frugum fertilis, bonus pecori, arbori infecundus: [i] cælo, terrâque penuria aquarum: genus hominum ſalubri corpore, velox, patiens laborum: pleroſque ſenectus diſſolvit, niſi qui ferro, aut à beſtiis interiêre. Nam morbus haud ſæpe quemquam ſuperat. ad hoc, [k] malefici generis plurima animalia. Sed qui mortales initio Africam [l] habuerint, quique poſtea acceſſerint, aut quo modo inter ſe permixti ſint; quamquàm ab eâ famâ, quæ pleroſque obtinet, diverſum eſt, tamen, ut ex libris Punicis, qui regis Hiempſalis dicebantur, interpretatum nobis eſt; utique rem ſeſe habere, cultores

Interpretatio.

[1] *Dicam quàm pauciſſimis verbis qui homines initio coluerint, & habitaverint Africam.*

Notæ.

[a] *Calorem.*] Solis ſcilicet. Nemo neſcit Africæ maximam partem ſub zonâ eſſe torridâ, atque adeò ardoribus infeſtari.

[b] *In parte.*] Id eſt, *Africam tertiam mundi partem fecerunt.* Nunc verò aliter diviſum orbem reperies apud Geographos; poſtquam veteribus incognitæ terræ à nautis perluſtratæ ſunt.

[c] *Eſſe.*] Id eſt, *Quondam duas tantùm orbis terrarum partes eſſe voluerunt; & Africam ſub Europâ comprehendendam.* Ambiguæ iſtiuſmodi phraſes non ſunt imitandæ.

[d] *Fretum.*] Maluit dicere Salluſtius *fretum maris* quàm *mare* ſimpliciter, ut æſtum notaret & violentiam, quæ in illis anguſtiis conſpicitur, in quæ duo maria concurrunt & commiſcentur.

[e] *Noſtri.*] Mediterranei, ſcilicet, quod Italiam alluit. At certè vix ab occaſu dicitur Mediterraneum Africam finire: ſed Autori noſtro adeò mirabilis viſus eſt maris æſtus, ut eo abreptus fretum latè ad occaſum porrexerit. Videndum eſt interim ne nobis imponant tabulæ noſtræ Geographicæ, in quibus nulla quandoque terræ curvitatis ratio habetur, cujus tamen, cùm in plano exprimitur, niſi cogitatio ſubierit, pronum eſt in graviſſimos errores incidere.

[f] *Latitudinem.*] Id eſt, *campum vaſtum.*

[g] *Catabathmon.*] Vox Græca eſt à καταβαίνω, *deſcendere*; adeoque *Catabathmon* latinè *deſcenſum* dixeris. Vallis erat in Ægyptum devexa, Si Melæ credimus. Unde videas non eoſdem, qui nobis, veteribus fuiſſe Africæ limites; nam ea hodie, idque meliùs, uſque ad mare rubrum protenditur.

[h] *Mare.*] Libycum ſeu Africum, quod pars eſt Mediterranei.

[i] *Cælo.*] Id eſt, *Neque in Africâ multùm pluit; neque ibi copia eſt fontium, aut fluviorum.*

[k] *Malefici.*] Putà Serpentes, Leones, &c.

ejus terræ putant, quàm pauciſſimis dicam. Cæterùm [a] fides ejus rei penes auctores erit. Africam initio habuêre [b] Gætuli, & [c] Libyes, aſperi, incultique; quîs cibus erat caro ferina, atque humi pabulum, utì pecoribus. Hi neque moribus, neque lege, aut imperio cujuſquam regebantur: vagi, palantes, [i] quas nox coëgerat, ſedes habebant. Sed poſtquam in Hiſpaniâ Hercules, [d] ſicut Afri putant, interiit: exercitus ejus compoſitus ex gentibus variis, amiſſo duce, ac paſſim multis ſibi quiſque imperium petentibus, brevì dilabitur. Ex eo numero [e] Medi, [f] Perſæ, & [g] Armenii, navibus in Africam tranſvecti, proxumos noſtro mari locos occupavêre. Sed Perſæ [h] intra Oceanum magìs: hique [i] alveos navium inverſos pro tuguriis habuêre: quia neque materia in agris, neque ab Hiſpanis emundi, aut mutandi copia erat. mare [k] magnum, & ignara lingua commercia prohibebant. Hi paullatim per connubia Gætulos ſecum miſcuêre: & quia ſæpe [k] tentantes agros, alia, deinde alia loca petiverant, ſemet ipſi [l] Numidas appellavêre. Cæterùm adhuc ædi-

INTERPRETATIO.

[i] *Ibi manebant, ubi nox coëgerat eos manere.*

[k] *Maris vaſtitas, & linguæ ignorantia prohibebant commercium.*

NOTÆ.

[a] *Fides.*] Id eſt, *Verum ſit, necne, non affirmo; id præſtiterint qui ejus rei Auctores fuerunt.*

[b] *Gætuli.*] Libyæ interioris populi, qui ideo à diverſis ſcriptoribus, diverſis in locis collocantur, quòd gens vaga ſæpiùs habitationem ſuam mutaverit. Ut certè parùm conſultè videantur facere viri alioquin doctiſſimi, qui quæ ad loca ſpectant negligenter Salluſtium ſcripſiſſe dicunt. Quaſi verò ille, quia in Africâ Prætor fuerit, ideo vaſtiſſimam & infeſtiſſimam regionem pervagari debuerit. Satis fuerit ea retuliſſe quæ didicit, quorumque injurium crediderim, Vindicem eum repoſcere.

[c] *Libyes.*] Hi Populi à quibus etiam nomen ſortita eſt Africa, ejus propriè dictæ partem occiduam incoluerunt, ad mare Mediterraneum, inter Mauritaniam & Cyrenaicam regionem, ut volunt; niſi Alexandriam uſque ab Ortu, &, prout videor ex Salluſtio colligere longiùs ab occaſu aliquando erraverint: Nam quis cum iſtis erronibus non erret?

[d] *Sicut Afri.*] Et Livio & Virgilio creditum eſt Herculem incolumem ex Hiſpaniâ in Italiam veniſſe, quibuſcum Salluſtius, quaſi falſum fuerit quod Afri de Herculis morte prædicabant, facere videtur. Verùm plures eo nomine fuiſſe dubitare non ſinit Cicero lib. 3. de naturâ Deorum; unde facilè eſt variantes eâ de re opiniones conciliare, ſi modò meminerimus uni ſuo Herculi, Jovis & Alcmenæ filio, quæcumque ab omnibus facta ſunt, Græcos Poëtas attribuiſſe.

[e] *Medi.*] Media, Aſiæ regio notiſſima, ad mare Hyrcanum, ſeu Caſpium, quò etiam penetraſſe Herculem omnes norunt.

[f] *Perſæ.*] Juxta Medos, ad meridiem.

[g] *Armenii.*] Poſt Medos, ad occaſum.

[h] *Intra Oceanum.*] Id eſt, *Ad mare Atlanticum.*

[i] *Alveos.*] Illud eſt quod poſtea *carinas* vocat. Navis eſt concavitas.

[k] *Tentantes.*] Ut, ſcilicet, pingue ſolum, & pecori, quo delectabantur, aptum, invenirent.

[l] *Numidas.*] A Græco νέμειν, ut volunt, quod eſt *paſcere*. Quamobrem verò ex Linguâ Græca nomen ſibi Nomades ſeu Numidæ aſſumſiſſent planè non video; adeòque de hâc Etymologiâ multùm dubito.

ficia Numidarum agreſtium, quæ mapalia illi vocant, oblonga, incurvis lateribus tecta, quaſi navium carinæ ſunt. Medis autem, & Armeniis [a] acceſſêre Lybies. Nam hi propiùs mare Africum agitabant: (Gætuli ſub [b] ſole magis; haud procul ab ardoribus): [c] hique maturè oppida habuêre. Nam, [d] fretò diviſi ab Hiſpaniâ, [e] mutare res inter ſe inſtituerant. nomen eorum paullatim Libyes corrupêre, barbarâ linguâ Mauros pro Medis appellantes. Sed res Perſarum brevi [f] adolevit: ac poſtea [g] Numidæ nomine, propter multitudinem, à parentibus digreſſi, poſſedêre ea loca, quæ proxuma Carthaginem Numidia appellatur. Deinde, [i] utrique alteris freti, finitimos armis, aut metu ſub imperium ſuum coëgêre; [h] nomen gloriamque ſibi addidêre; magìs hi, qui ad noſtrum mare proceſſerant: [i] quia Libyes, quam Gætuli, minùs bellicoſi: denique Africæ pars [k] inferior pleraque ab Numidis poſſeſſa eſt: victi omnes in gentem nomenque imperantium [l] conceſſêre. Poſtea [m] Phœnices, alii multitudinis domi minuendæ gratiâ, pars imperii cupidine ſolicitatâ plebe; & aliis novarum rerum avidis, Hipponem, Adrimetum,

INTERPRETATIO.

[a] *Deinde utrique Numidæ in mutuâ operâ, & auxilio præſidium tollerantes, coëgerunt finitimos, armis, aut metu, ſub imperium ſuum.*

[g] *Quicumque* à Numidis *victi ſunt, eorum nomen ſumſerunt, & una gens cum ipſis facti ſunt.*

NOTÆ.

[a] *Acceſſêre.*] Quomodo iſthuc, cùm priores Libyes Africam obtinuerint? facilè certè, ut nihil neceſsè ſit à vulgatâ lectione diſcedere, prout nonnullis placuit. Libyes minùs bellicoſi fuerunt, ut ipſe dicit Salluſtius: Cùm itaque credibiliter à Medis & Armeniis pulſi eſſent; illis neceſſe fuit horum gratiam paulatim ſibi conciliare; quod quidem accedere eſt.

[b] *Sub ſole.*] Id eſt, *Sub circulo Æquinoctiali*, ubi ſolis ardor eſt graviſſimus.

[c] *Hique.*] Libyes ſcilicet, non Gætuli: atque hos parentheſi, ne ſententiam turbarent, includendos curavi.

[d] *Freto.*] *Tantùm* adde, ne ſenſus videatur contrarius.

[e] *Mutare.*] Quandiu nummus apud omnes in pretio non fuit, omnino oportuit non pecuniâ emere, ſed mercium compenſatione & permutatione.

[f] *Adolevit.*] Id eſt, *Brevi potentes & florentes facti ſunt.*

[g] *Numidæ nomine.*] Id eſt, *Perſæ Numidæ dicti.* In quibuſdam libris legitur *Nomen-Numidæ*; quod minùs placet.

[h] *Nomen.*] Illud eſt quod Gallicè dicimus, *Renom*, *Reputation*: Aliter exiſtimationem, aut famam appellaveris.

[i] *Quia.*] Hic eſt ſenſus: Dicit majorem gloriam brevi quæſiviſſe Numidas, qui parentibus relictis ad mare Mediterraneum conſederant, quòd ſibi vicinos, & minùs bellicoſos Libyas, quàm aliis Numidis bello meliores Gætulos, ſuperare faciliùs fuerit.

[k] *Inferior.*] Patet ex textu, eam inferiorem dici Africæ partem, quæ juxta Mediteraneum mare porrigitur: Bene ſanè, cùm eò plerique decurrant amnes Libyci.

[l] *Phœnices.*] Incolebant illi eas terras quæ ad Mediterranei Orientalem oram ſitæ ſunt. Pulſos à Joſuâ fuiſſe notum eſt ex ſacris litteris; in Africâ verò conſediſſe, ejuſque oram maritimam occupaſſe paſſim legimus: Atque ab iis Afri, præſertim Carthaginienſes, Pœni dicti ſunt.

[a]noviſſumè habuerant, populus R. per magiſtratus adminiſtrabat: Gætulorum magna pars, & Numidæ ad flumen uſque [b] Mulucham ſub Jugurthâ erant: Mauris omnibus rex Bocchus imperitabat, præter nomen, [c] cæterà ignarus populi R. iremque nobis neque bello, neque pace antea cognitus: De Africâ, & ejus incolis, ad neceſſitudinem rei ſatis dictum.

Poſtquam, diviſo regno, legati Africâ deceſsêre; & Jugurtha contra timorem animi [d] prædia ſceleris adeptum ſeſe videt; certum ratus, quod ex amicis apud Numantiam acceperat, omnia Romæ venalia eſſe, ſimul & illorum [e] pollicitationibus accenſus, quos paullò antè muneribus expleverat, in regnum Atherbalis animum intendit. ipſe acer, bellicoſus: at is, quem perebat, quietus, imbellis, placidus ingenio, [f] opportunus injuriæ, metuens magis, quàm metuendus. Igitur ex improviſo finis ejus cum magnâ manu invadit: multos mortalis cum pecore, atque aliâ prædâ capit: ædificia incendit; pleraque hoſtiliter loca cum equitatu accedit. Deinde cum omni multitudine in regnum ſuum convertit, exiſtumans dolore permotum Atherbalem injurias ſuas manu vindicaturum, eamque rem belli cauſſam fore. At ille, quòd neque ſe [g] parem armis exiſtumabat, & amicitiâ populi R. magis, quam Numidis, fretus erat; legatos ad Jugurtham de injuriis quæſtum miſit: qui tametſi contumelioſa dicta retulerant; priùs tamen omnia pati decrevit, quàm bellum ſumere: quia tentatum antea ſecùs ceſſerat. Neque eo magis cupido Jugurthæ minuebatur: quippe qui totum ejus regnum animo jam invaſerat. Itaque non, ut antea, cum [h] prædatoriâ manu, ſed magno exercitu comparato, bellum gerere cœpit, & apertè totius Numidiæ imperium petere. Cæterùm, quà pergebat, [i] urbis, agros vaſtare, prædas agere; ſuis animum, hoſtibus terrorem augere. Atherbal ubi intelligit eò proceſſum, uti regnum aut relinquendum eſſet, aut armis retinendum, [k] neceſſariò copias parat, & Jugurthæ obvius procedit.

INTERPRETATIO.

[k] *Neceſſitate impulſus copias parat.*

NOTÆ.

[a] *Noviſſumè.*] Non enim à longo tempore Carthago à Scipione deleta fuerat.

[b] *Mulucham.*] Alio nomine dicitur *Molochath*. Fuit & oppidum Mulucha dictum, ut liquet ex Floro.

[c] *Cæterà.*] Adverbium; niſi mavis præpoſitionem ſupplere. Aliter dicas, *Hu exceptis.*

[d] *Præmia.*] Omnino, ſiquidem dimidiam Hiempſalis regni partem obtinuerat.

[e] *Pollicitationibus.*] Nimirum illi, ſe Romæ, gratiâ & favore, omnia ad ejus commodum converſuros, polliciti erant.

[f] *Opportunus injuriæ.*] Accipiendæ, ſcilicet. Injuria hic paſſivè ſumitur.

[g] *Parem.*] Jugurthæ, ſcilicet.

[h] *Prædatoriâ.*] Prædatorius exercitus dicitur, qui militibus conſtat leviter armatis, & in fugam expeditis.

[i] *Urbis.*] Accuſativi caſus.

Interim haud longè à mari prope [a] Cirtam oppidum utriuſque conſedit exercitus : & quia diei extremum erat, prœlium non inceptum ; ſed ubi plerumque noctis proceſſit, [b] obſcuro etiam tum lumine, milites Jugurthini, ſigno dato, caſtra hoſtium invadunt ; ſemiſomnos partim, alios arma ſumentes fugant, funduntque : Atherbal cum paucis equitibus Cirtam profugit : &, ni multitudo [c] togatorum fuiſſet, quæ Numidas inſequentes mœnibus prohibuit, uno die inter duos reges cœptum, atque pactatum foret bellum. Igitur Jugurtha oppidum circumſedit : [d] vineis, turribuſque & machinis omnium generum expugnare aggreditur : maximè feſtinans [e] tempus legatorum antecapere, quos ante prœlium factum Romam ab Atherbale miſſos audiverat. Sed poſtquam ſenatus de bello eorum accepit, tres adoleſcentes in Africam legantur, qui ambos reges adeant ; S. P. Q. R. verbis nuncient, velle, & [f] cenſere, eos ab armis diſcedere : ità ſeque, illiſque dignum eſſe. Legati in Africam maturantes veniunt ; eò magìs quòd Romæ, dum proficiſci parant, de prœlio facto, & oppugnatione Cirtæ audiebatur. ſed is rumor [g] clemens erat. Quorum Jugurtha acceptâ oratione teſpondit : ſibi neque majus quidquam, neque carius auctoritate ſenatus eſſe : ab adoleſcentiâ ſuâ ità ſe eniſum, ut ab optimo quoque probaretur : virtute, non malitiâ, P. Scipioni. ſummo vito placuiſſe : ob eaſdem artis à Micipsâ, non penuriâ liberorum, in regnum adoptatum eſſe. cæterùm, quò plura bene, atque ſtrenuè feciſſet, eò animum ſuum injuriam minùs tolerare : Atherbalem dolis vitæ ſuæ inſidiatum : quod ubi comperiſſet, ſceleri obviam iſſe : populum R. neque rectè, neque pro bono facturum, ſi ab [h] jure gentium ſeſe prohibuerit : poſtremò, de omnibus rebus legatos Romam brevì miſſurum. ità [i] utrique digrediuntur. Atherbalis [k] appellandi

NOTÆ.

[a] *Cirtam.*] Regia quondam fuit Syphacis, ut Livio placet ; Maſiniſſæ alii tradunt : fortè utriuſque fuit, nam huic eam Scipio tradidit. Non longè diſtat à mari ; & hodie *Conſtantina* dicitur.

[b] *Obſcuro.*] Id eſt, *die primulum redeunte* : fortè circa tertiam horam matutinam.

[c] *Togatorum.*] Id eſt, *Romanorum*, quibus toga veſtis propria. Commercii causâ, in opulentâ urbe commorabantur.

[d] *Vineis.*] Machinæ fuerunt quibus præcipuè in diutinâ obſidionibus utebantur, ex leviori ligno & eratibus contextæ, ſub quibus plures milites, ab hoſtium miſſilibus tuti ſubſidebant.

[e] *Tempus.*] Id eſt, *Antè Atherbalem extinguere, quàm ipſi Româ opem & auxilium legati ſui attuliſſent.*

[f] *Cenſere.*] De Senatu dicitur ; *Velle & Iubere* de toto P. Romano, cùm legem aut aliquid aliud ſuffragiis approbat.

[g] *Clemens.*] Id eſt, *Neque multùm res ipſa per hominum ora jactabatur : neque tam atrox dicebatur.*

[h] *Iure gentium.*] Quo, cuique illatam injuriam repellere licet. Cæterùm vide mihi, quæſo, quouſque, & quantâ arte, nequitiam ſuam promoveat perditiſſimus latro.

[i] *Utrique.*] Legati & Jugurtha.

[k] *Appellandi.*] Dolis Jugurthæ factum eſt, ne Atherbalem Legati alloquerentur, ex quo rem, uti acta erat, cognoviſſent : ut, ſcilicet, poſt eorum diſceſſum, quod & fecit, cum interficeret ; deinde cauſſam mortis quidlibet Romæ, per nefarios amicos, prætexeret.

copia

copia non fuit. Jugurtha, ubi eos Africâ decessisse ratus est, neque propter loci naturam Cirtam armis expugnare potest, [a] vallo, atque fossâ mœnia circumdat: turris exstruit, easque [1] præsidiis firmat: præterea dies noctesque, aut per vim, aut dolis tentare: defensoribus mœnium præmia modò, modò formidinem ostentare: suos hortando ad virtutem erigere: prorsùs intentus cuncta parare. Atherbal ubi intelligit omnis fortunas suas in extremo sitas, hostem infestum, auxilii spem nullam, penuriâ rerum [b] necessariûm bellum trahi non posse; ex iis, qui unà Cirtam profugerant, duos maximè impigros delegit: eos, multa pollicendo, ac miserando casum suum, confirmat, uti per hostium [2] munitiones noctu ad proximum mare, dein Romam pergerent. Numidæ paucis diebus jussa efficiunt: literæ Atherbalis in senatu recitatæ, quarum sententia hæc fuit.

Non meâ culpâ sæpe ad vos oratum mitto, P. C. sed vis Jugurthæ subigit: quem tanta lubido me exstinguendi invasit, uti neque vos, neque deos immortalis in animo habeat: sanguinem meum, quàm omnia, malit. Itaque quintum jam mensem socius & amicus populi Romani armis obsessus teneor: neque mihi Micipsæ patris mei beneficia, neque vestra [c] decreta auxiliantur: ferro, an fame acriùs urgear, incertus sum. Plura de Jugurthâ scribere [d] dehortatur me fortuna mea: etiam antea expertus sum, parùm [3] fidei miseris esse. [e] Nisi tamen intelligo illum, suprà quàm ego sum, petere, neque simul amicitiam vestram, & regnum meum sperare. [f] utrum gravius existimet nemini occultum est. Nam initio occidit Hiempsalem fratrem meum: dein patrio regno me expulit. Quæ sanè fuerint nostræ injuriæ, nihil ad vos. Verùm nunc regnum vestrum armis tenet: me, quem vos Imperatorem Numidis po-

Interpretatio.

[1] *Extruit turres, easque* ab hostium irruptione *militibus præsidiariis tutas facit.*

[2] *Multa pollicendo, ac deplorando fortunam suam, eos confirmat, ut noctu per hostium opera & munimenta, ad proximum mare eant, deinde Romam pergant.*

[3] *Etiam antea experimento didici miserorum testimonio parùm fidei tribui.*

Notæ.

[a] *Vallo.*] Vallus, palus est, aut sudes, à quo vallum, hoc est, terræ aggestus, in castrorum munitionibus, dictum est; quia vallis illis terra retinetur.

[b] *Necessariùm.*] Pro *necessariarum*, quod in aliis reperitur codicibus.

[c] *Decreta.*] Quibus, (Legatis etiam ad id missis,) ne alter alteri vim aut arma inferret, cautum fuisse vidimus.

[d] *Dehortatur.*] Quia, scilicet, neque tempus est, cùm quis opprimitur de aliis rebus agere; neque omnia opus est de hoste dicere; quæ neque à multis audiuntur. Cauta est hæc oratio; & epistola integra acutè, & cum judicio scripta.

[e] *Nisi.*] Correctio est; quasi dicat; *Interim ego vos moneo, &c.*

[f] *Virum.*] Id est, *An gratiâ vestrâ, modò regno meo potiatur, excidere malit, quàm, mihi datâ pace, vestrâ benevolentiâ frui.* Innuit Jugurtham Romanorum amicitiam temnere.

ſuiſtis, clauſum tenet atque obſidet: legatorum verba quanti fecerit, pericula mea declarant. Quid eſt reliquum, niſi vis veſtra, quò moveri poſſit? nam ego quidem vellem, & hæc quæ ſcribo, & illa quæ antea in ſenatu queſtus ſum, vana forent potius, quàm miſeria mea fidem verbis faceret. Sed quoniam eò natus ſum, ut Jugurthæ ſcelerum [1] oſtentui eſſem: non jam mortem, neque erumnas, tantummodo inimici imperium, & cruciatus corporis [2] deprecor. Regno Numidiæ, quod veſtrum eſt, utì libet, conſulite: me ex manibus impiis eripite, per majeſtatem imperii, per amicitiæ [3] fidem; ſi ulla apud vos memoria remanet avi mei [a] Maſiniſſæ.

His litteris recitatis, fuêre qui exercitum in Africàm mittendum conferent, & quàm primùm Atherbali ſubveniendum: de Jugurthâ interim uti conſuleretur, quoniam legatis non paruiſſet. Sed ab iſdem illis regis fautoribus ſummâ ope [b] eniſum, ne tale decretum fieret. Ità bonum publicum, ut in pleriſque negotiis ſolet, privatâ gratiâ devictum. Leguntur tamen in Africam [c] majores natu nobiles, amplis honoribus uſi: in quîs fuit M. Scaurus, de quo ſuprà memoravimus, conſularis, & tum ſenatus [d] princeps. Hi, quòd in invidiâ res erat, ſimul & à [e] Numidis obſecrati, triduo navim aſcendêre: dein brevì [f] Uticam adpulſi, litteras ad Jugurtham mittunt, quàm ociſſumè ad provinciam accedat; ſe ad eum ab ſenatu miſſos. Ille, ubi accepit homines claros, quorum auctoritatem Romæ pollere audiverat, contra inceptum ſuum veniſſe: primò commotus metu, atque lubidine, [4] divorſus agitabatur. Timebat iram ſenatus, ni paruiſſet legatis: porrò animus cupidine cæcus ad inceptum ſcelus rapiebat. Vicit tamen in [g] avido ingenio pravum conſilium. Igitur, exercitu [5] circumdato, ſummâ vi Cirtam irrumpere nititur, ma-

INTERPRETATIO.

[1] *Quandoquidem eo fine natus ſum, ut in me oſtenderentur, & in aperto ponerentur ſcelera Jugurthæ.*

[2] *Tantùm oro ne ego inimici imperio ſubjiciar, neve ab eo corpus meum torqueatur.*

[3] *Vos oro per fidem quæ debetur amicitiæ.*

[4] *In diverſas partes trahebatur.*

[5] *Igitur exercitu circum mœnia diducto, ſummâ vi Cirtam conatur irrumpere.*

NOTÆ.

[a] *Maſiniſſæ.*] Optima clauſula; quia, ut antea vidimus, Romanis bona & firma ſemper Maſiniſſæ amicitia fuerat.

[b] *Eniſum.*] Paſſivè; quod faciè non eſt imitandum.

[c] *Majores.*] Antea adoleſcentes miſſos fuiſſe vidimus.

[d] *Princeps.*] Is erat qui primus in recognoſcendo Senatu, à Cenſoribus auguſto titulo, recitabatur.

[e] *Numidis.*] Adherbalis legatis.

[f] *Vticam.*] Urbs fuit antiquiſſima, Tyriorum colonia, non longè à Carthagine, ad occaſum.

[g] *Avido.*] Imperii ſcilicet. Vix poſſit quiſquam ſibi conſulere, dum ità flagrat cupiditas: adeòque tunc maximè quieſcendum.

xumè ſperans, [a] diductâ manu hoſtium, aut vi, aut dolis ſeſe [1] caſum victoriæ inventurum. quod ubi ſecùs procedit, neque, quod intenderat, efficere poteſt, uti priùs, quàm legatos conveniret, Atherbalis potiretur; ne ampliùs morando Scaurum, quem plurimum metuebat, incenderet, cum paucis equitibus in provinciam venit. At tametſi ſenatus [2] verbis minæ graves nunciabantur, quòd ab oppugnatione non deſiſteret; multa tamen oratione conſumtâ, legati fruſtrà diſceſſêre. Ea poſtquam Cirtæ audita ſunt, Italici, quorum virtute mœnia defenſabantur, confiſi, deditione factâ, propter magnitudinem populi R. inviolatos ſeſe fore, Atherbali ſuadent, uti ſeque, & oppidum Jugurthæ tradat, tantùm ab eo vitam paciſcatur; de cæteris ſenatui curæ fore. At ille, tametſi omnia potiora fide Jugurthæ rebatur; tamen, quia penes [b] eoſdem, ſi advorſaretur, cogendi poteſtas erat, ità, uti cenſuerant Italici, deditionem fecit. Igitur Jugurtha in primis Atherbalem [3] excruciatum necat: dein omnis puberes Numidas, atque [c] negotiatores promiſcuè, utì quiſque armatis obvius fuerat, interfecit. Quod poſtquam Romæ cognitum eſt, & res in ſenatu agitari cœpta; iidem illi [d] miniſtri regis [e] interpellando, ac ſæpe gratiâ, interdum jurgiis [f] trahendo tempus, atrocitatem facti leniebant. ac ni C. [g] Memmius, tribunus pleb. deſignatus, vir acer, & infeſtus potentiæ nobilitatis, populum R. edocuiſſet id agi, uti per paucos factioſos Jugurthæ ſcelus condonaretur: profectò omnis invidia, [4] prolatandis conſultationibus, dilapſa foret, tanta vis gratiæ, atque pecuniæ regis erat. Sed ubi ſenatus delicti con-

INTERPRETATIO.

[1] *Sperans ſeſe inventurum occaſionem victoriæ repertanda.*

[2] *At, quamvis minæ graves* à legatis *nomine Senatus nuntiabantur, quòd ab oppugnatione Cirtæ non deſiſteret, tamen, multis ſermonibus abſumtis, legati, re infectâ diſceſſerunt.*

[3] *Jugurtha primò occidit Adherbalem, poſtquam eum cruciatibus affixiſſet.*

[4] *Profectò omne odium*, quod contra Jugurthæ ſcelera accenſum erat, *extinctum foret, differendæ deliberationes.*

NOTÆ.

[a] *Diducta.*] Faciliùs eſt enim hoſtem in diverſa tractum & alibi reſiſtentem ſuperare.

[b] *Eoſdem.*] Italicos negotiatores ſcilicet, quos Adherbal ad id cogere non poterat, ut diutiùs vim Jugurthæ ſuſtinerent.

[c] *Negotiatores.*] Quos ſuprà togatos appellavit.

[d] *Miniſtri.*] Romanos intelligit Jugurthæ pecuniâ corruptos.

[e] *Interpellando.*] Non modò ſermones de aliis rebus jaciebant, aut caſus alios ingerebant; ſed etiam eorum orationem, quos minùs Jugurthæ favere crederent interturbabant. Plurimæ ſunt tricæ, & nequitiæ quibus judicia ſolent differre cavillatores.

[f] *Trahendo.*] In eo præſertim poſita eſt aſtutia Cauſidicorum; Aſſuetis enim minimùm movemur, atque omnibus rebus, cum tempore aſſueſcimus.

[g] *Memmius.*] Hunc Saturninus, cùm Conſulatum peteret interficiendum juſſit.

ſcientiâ populum timet, lege [a] Semproniâ provinciæ futuris conſulibus Numidia, atque Italia decretæ: conſules declarati P. Scipio [b] Naſica, L. Beſtia Calpurnius: Calpurnio Numidia, Scipioni Italia [b] obvenit. dein exercitus, qui in Africam portaretur, ſcribitur: ſtipendium, aliaque, quæ bello uſui forent, decernuntur. At Jugurtha, contra ſpem nuncio accepto, quippe cui, Romæ omnia [1] venire, in animo hæſerat: filium, & cum eo duos familiaris ad ſenatum legatos mittit; iiſque, ut illis, quos Hiempſale interfecto miſerat, præcipit, omnis mortalis pecuniâ [2] aggrediantur: qui poſtquam Romam adventabant, ſenatus à Beſtiâ conſultus eſt, placeretne legatos Jugurthæ recipi mœnibus; iique decrevêre; ni regnum, ipſumque deditum veniſſent, ut in diebus proximis decem Italiâ decederent. conſul Numidis ex ſenatus decreto nunciari jubet. ità infectis rebus illi domum diſcedunt. Interim Calpurnius, parato exercitu, [3] [d] legat ſibi homines nobilis, factioſos, quorum auctoritate, quæ deliquiſſet, munita fore ſperabat, in quîs fuit Scaurus, cujus de naturâ & habitu ſuprà memoravimus. Nam in conſule noſtro multæ bonæque artes animi, & corporis erant: quas omnis, avaritia præpediebat. Patiens laborum, acri ingenio, ſatìs providens, belli haud ignarus, firmiſſimus contra pericula & inſidias. Sed legiones per Italiam [c] Rhegium, atque inde [f] Siciliam, porrò ex Sicilia in Africam tranſvectæ. Igitur Calpurnius, initio paratis commeatibus, acriter Numidiam ingreſſus eſt; multoſque mortalis, & urbis aliquot pugnando cepit. Sed ubi Jugurtha per legatos pecuniâ tentare, bellique, quod adminiſtrabat, [g] aſperitatem oſtendere cœpit: animus æger avaritiâ facilè [h] converſus eſt. cæterùm

INTERPRETATIO.

[1] *Quippe qui proriùs credebat omnia Romæ eſſe venalia.*

[2] *Iis præcipit ut quoſvis, Romæ, conantur pecuniâ ad partes ſuas adducere.*

[3] *Calpurnius aſſumit ſibi legatos homines nobiles, factioſos, quorum auctoritate ſperabat tecta & impunita fore quæ deliquiſſet.*

NOTÆ.

[a] *Semproniâ.*] Sempronius Graechus legem tulerat, ut ſingulis annis Senatus Provincias duas Conſulares, ante comitia Conſularia, quas deinde ipſi deſignati Conſules inter ſe ſortirentur, decerneret.

[b] *Naſica.*] Hic inter clariſſimos Oratores à Cicerone recenſetur, qui eum in Conſulatu mortuum eſſe dicit.

[c] *Obvenit.*] Sorte ſcilicet; quamvis Conſules quandoque inter ſe de Provinciis conveniebant.

[d] *Legat.*] Legati Imperatoribus adjuncti erant, ut eos conſilio, & operâ adjuvarent. Plerumque ſinguli ſingulis attributi legionibus, & ſummo duci obnoxii. Sed, de iſtis omnibus, adi, ſi placet, doctiſſimum Lipſium.

[e] *Rhegium.*] Urbs eſt in littore Calabriæ, è regione Meſſanæ in Siciliâ.

[f] *Siciliam.*] Sicilia Mediterranei inſula eſt celeberrima, Triquetra & Trinacria olim, a formâ, dicta.

[g] *Aſperitatem.*] Enimvero difficillimum fuit, in locis remotiſſimis & aſperrimis, hoſtem militiæ peritiſſimum, & atrociſſimum ſuperare.

[h] *Converſus.*] Ità ut, poſtquam ab eo bellum acriter inceptum eſſet, idem ille deinceps ſegniter perſequeretur.

ſocius, & adminiſter omnium conſiliorum aſſumitur Scaurus: qui tametſi [a] à principio, pleriſque ex factione ejus corruptis, accerrumè regem [1] impugnaverat: tamen magnitudine pecuniæ, à bono honeſtoque in pravum abſtractus eſt. Sed Jugurtha primùm tantummodò belli moram [b] redimebat, exiſtumans ſeſe aliquid interim Romæ pretio, aut gratiâ effecturum: poſtea verò quàm participem [c] negotii Scaurum accepit, in maximam ſpem adductus recuperandæ pacis, ſtatuit cum eis de omnibus pactionibus præſens agere. Cæterùm interea [d] fidei cauſsâ mittitur à conſule Sextius quæſtor in oppidum Jugurthæ [e] Vaccam: [f] cujus rei ſpecies erat acceptio frumenti, quod Calpurnius [g] palam legatis imperaverat: [h] quoniam deditionis morâ induciæ agitabantur. Igitur rex, utì conſtituerat, in caſtra venit: ac pauca præſenti conſilio locutus [i] de invidiâ facti ſui, atque [k] ut in deditionem acciperetur: reliqua cum Beſtiâ, & Scauro ſecreta tranſegit: dein poſtero die, quaſi [l] per ſaturam ſententiis exquiſitis, in deditionem accipitur. Sed utì [2] pro conſilio imperatum

Interpretatio.

[1] *Acerrimè contra* Jugurtham *regem enixus erat.*
[2] *Prout imperatum erat coram conſilio.*

Notæ.

[a] *A principio.*] Quando à Jugurthâ Romam legati miſſi ſunt.

[b] *Redimebat.*] Hoc eſt, *Id tantùm quærebat, quomodo bellum in longinquum traheret.*

[c] *Negotii.*] Flagitii ſcilicet, quo, pecuniâ acceptâ, Conſul cum hoſte clanculum pacifcebatur.

[d] *Fidei.*] Ne deditionis ſpecie dubitaret Jugurtha ad Conſulem venire, Sextius Quæſtor in oppidum Jugurthæ quaſi obſes mittitur, ut, niſi inter eos de pacis arcanis conditionibus conveniret, Jugurtha inviolatus reverteretur.

[e] *Vaccam.*] Urbs fuit inſignis, forum rerum venalium totius regni.

[f] *Cujus rei.*] Prætextum mittendi Sextii, Calpurnius exhibuit frumentum, quod palam legatis imperaverat.

[g] *Palam.*] Ut, ſcilicet, omnes noſſent quamobrem Quæſtor dimitteretur; neque dolum ſuboleſcerent.

[h] *Quoniam deditionis.*] Quandoquidem moræ & indutiarum Jugurtha cauſa fuit, omnino belli ſumtus ferre, adeòque frumentum ſuppeditare debuit.

[i] *De invidiâ.*] Ut, ſcilicet, injuſtè conflatam eam oſtenderet, ſeſeque expurgaret.

[k] *Ut in deditionem.*] Id eſt, *Ne cum ipſo tanquam cum hoſte Senatus Populuſque Romanus ageret; quinimo in fidem & dittionem ſuam acciperet.*

[l] *Per ſaturam.*] Satura, lanx erat variis frugum, pomorum, & ſimilium generibus plena: unde farcimen quoddam multis rebus refertum, & id genus alii cibi, ſaturæ nomine appellati ſunt: Deinde ad ſermones, habitâ ratione, vel rerum varietatis & mixturæ, vel metrorum confuſionis tranſiit ſignificatio. His poſitis, difficile non eſt ſcire quid ſit *Exquirere ſententias per ſaturam.* Nimirum Conſul in Jugurthæ negotio quaſi in re facili & confectâ verſatus eſt: (neque verò aliter opus fuiſſet, ſi ille deditionem veram feciſſet:) Sententiam ſuam pro rerum numero & ratione non diviſit, ſed multas res ſimul complexus, confuſè aliorum ſententias rogavit. Eo modo, niſi cum callidis & iiſdem cordatis viris negotium expediendum ſit, facilè eſt quemvis irretire & decipere. Noſtrates iſtud vocant, *faire un pot pourri d'une affaire.*

erat, elephanti xxx, pecus, atque equi multi, cum non parvo argenti pondere, quæstori traduntur. Calpurnius Romam ad magistratus [a] rogandos proficiscitur. in Numidiâ & exercitu nostro pax agitabatur. Postquam res in Africâ gestas, quoque modo actæ forent, fama divulgavit, Romæ per omnis locos, & conventus de facto consulis [1] agitari: apud plebem gravis invidia: patres soliciti erant; probarentne tantum flagitium, an [b] decretum consulis subverterent, parùm constabat. Ac maxumè eos potentia Scauri, quòd is auctor & socius Bestiæ [1] ferebatur, à vero bonoque impediebat. At C. Memmius, cujus de libertate ingenii, & odio potentiæ nobilitatis suprà diximus, inter dubitationem & moras senatus, concionibus populum ad vindicandum hortari: monere, ne remp. ne libertatem suam desererent: multa superba, crudelia facinora nobilitatis ostendere: prorsùs intentus omni modo plebis animum accendebat. Sed quoniam eâ tempestate Romæ Memmii facundia clara pollensque fuit; decere existumavi unam ex tam multis orationem ejus perscribere; ac potissumum ea dicam, quæ in concione post reditum Bestiæ hujuscemodi verbis disseruit.

Multa me dehortantur à vobis, Quirites, ni studium reipub. omnia superet; opes factionis, vestra patientia, jus nullum, ac maxumè, quòd [2] innocentia plùs periculi, quàm honoris est. Nam illa quidem piget dicere, [c] his annis XV. *quàm ludibrio fueritis superbiæ paucorum; quàm fœdè, quàmque inulti perierint vestri [d] defensores; uti vobis animus ab ignaviâ, atque socordiâ corruptus sit: qui ne nunc quidem*

Interpretatio.

[1] *Quia is dicebatur esse auctor* flagitii, *& socius Bestiæ*, in eo admittendo.

[2] *Multa me deterrerent à vobis* defendendis, *Quirites, nisi affectus meus in Rempublicam omni impedimento major esset; opes factionis, vestra patientia, justitiæ contemtus* me deterreret, *ac præsertim quòd plùs periculi redundat in bonos & honestos, quàm honoris.*

Notæ.

[a] *Rogandos.*] Quicquid alii dicant, omnino arbitror ità intelligendum esse hunc locum, ut Calpurnius Romam concesserit, ad rogandum populum de Consulibus & aliis Magistratibus, in annum proximum creandis: Mortuo enim Scipione collegâ, nisi ipse adfuisset, interregem eâ gratiâ creari oportuisset, cùm neque Prætor, neque alius Magistratus jus illud haberet. Fateor equidem, ut invidiam minueret, si qua in se concitata esset, Calpurnium maturè in urbem concessisse; at enim animum meum inducere neguco, per *rogare Magistratus* intelligendum esse, *Rogare an satis illis placeret quòd cum Jugurthâ factum esset.*

[b] *Decretum.*] Quo in deditionem, Jugurtham, certis conditionibus, acceperat.

[c] *His.*] Quibus, post Gracchorum mortem, nobilitas in plebem sævierat. Cæterùm à Tiberii Gracchi obitu ad Calpurnii consulatum vicesimus tertius annus decurrebat; unde concludas, vel locum corruptum, vel annorum supputationem subtilem & accuratam non esse.

[d] *Defensores.*] Quales Gracchi, Fulvius,

[a] *obnoxiis inimicis, exſurgitis, atque etiam nunc timetis eos; quibus vos decet terrori eſſe. Sed quamquam hæc talia ſunt: tamen, obviam ire* [1] *factionis potentiæ, animus ſubigit. Certè ego libertatem, quæ mihi à parente meo tradita eſt,* [2] *experiar: verùm id fruſtrà, an* [3] *ob rem faciam, in veſtrâ manu ſitum eſt, Quirites. Neque ego vos hortor, quod ſæpe majores veſtri fecêre, uti contra injurias armati eatis. Nihil vi, nihil* [b] *ſeceſſione opus eſt: neceſſe eſt,* [c] *ſuomet* [d] *ipſi more præcipites eant. Occiſo Ti. Graccho, quem regnum parare aiebant, in plebem Romanam* [e] *quæſtiones graves habitæ ſunt. poſt C. Gracchi, & M. Fulvii cædem, item ordinis veſtri, multi mortales in carcere necati ſunt. utriuſque cladis non* [h] *lex, verùm* [i] *lubido eorum finem fecit.* [k] *Sed ſanè fuerit regni paratio, plebi ſua reſtituere.* [l] *Quidquid ſine ſanguine civium* [m] *ulciſci* [n] *nequitur, jure factum ſit. Superioribus annis taciti indignabamini ærarium expilari; reges, & populos* [o] *liberos paucis no-*

INTERPRETATIO.

[1] *Tamen animus me cogit reſiſtere potentiæ factionis.*

[2] *Certè ego libertate uti, quæ mihi à parente meo tradita eſt, non deſiſtam.*

[3] *Verùm in veſtrâ poteſtate ſitum eſt, idne fruſtrà experiar, an in veſtrum commodum.*

NOTÆ.

[a] *Obnoxiis.*] Id eſt, *In flagitio deprehenſis, & ſub poteſtatem redactis.* Gall. *Sur qui vous avez ſi belle priſe.*

[b] *Seceſſione.*] In Catilinâ vidimus ter quatuorve plebem a patribus ſeceſſiſſe.

[c] *Suomet.*] Quæſtionibus ſcilicet, quæ in eos habebuntur, quomodo eas in plebem exercuerunt.

[d] *Ipſi.*] Nobiles, qui in culpâ ſunt deprehenſi.

[e] *Regnum.*] Memorat Plutarchus Pompeium, priuſquam T. Gracchus interficeretur, ſe ſcire dixiſſe, huic diadema & purpureas veſtes, tanquam Romæ regnaturo, allatas eſſe. Florus verò, eum refert, dum, manu caput tangens, plebem ad defenſionem ſalutis ſuæ hortaretur, regnum ſibi & diadema poſcentis ſpeciem præbuiſſe.

[f] *Quæſtiones.*] *Des informations & procedures criminelles.*

[g] *Ordinis.*] Plebeii ſcilicet: Tres enim fuiſſe antea vidimus.

[h] *Lex.*] Non Poteiam modò aliaſve intelligit leges, quæ pro civium tergo ſanctæ eſſent, ſed jus omne & æquitatem quam inter cives ſervare decet. Senſus eſt, uſque in plebem nobiles ſæviiſſe, dum ſanguine ejus libidinem ſuam ſatiaſſent.

[i] *Lubido.*] *Leur caprice.*

[k] *Sed.*] Senſus paulò remotior eſt. Concedit adverſariis, quod acerrimè contra ipſos retorqueat, idque cum amarâ ironiâ; quaſi dicat, *Verùm jam tempus non eſt de iſtis altercari; Eſto, quandequidem ità placet nobilitati; illis concedo malè feciſſe Gracchos, eoſque regiam autoritatem in civitatem reduxiſſe, quando plebi quod ſuum eſt reſtituendum voluerunt.*

[l] *Quidquid.*] Concluſio eſt, quam Memmius ex iis quæ adverſariis conceſſit pro causâ ſuâ deducit: Vult nimirum bene fecisſe nobiles, qui commentitios regni reparatores interfecerint, ut, potiori jure, plebi in flagitioſiſſimos nobiles liceat inquirere.

[m] *Ulciſci.*] Paſſivè; quod facilè non eſt imitandum.

[n] *Nequitur.*] Antiquè.

[o] *Liberos.*] Cum publicè ſub Imperii Romani ditione eſſe deberent, atque Reipublicæ tributa pendere; aut ſi ſocii fuiſſent & liberi, ab ejuſmodi paucorum tyrannide tuti agitare.

bilibus vectigal pendere ; penes eosdem & ſummam gloriam, & maximas divitias eſſe : tamen hæc talia facinora impunè ſuſcepiſſe, [a] parùm habuêre : itaque poſtremò leges, majeſtas veſtra, divina & humana omnia [b] hoſtibus tradita ſunt. neque eos, qui ea fecêre, pudet, aut pœnitet ; ſed incedunt [1] per ora veſtra magnificè, ſacerdotia, & conſulatus, pars triumphos ſuos oſtentantes : perinde quaſi ea [c] honori, non prædæ, habeant. [2] ſervi ære parati injuſta imperia dominorum non perferunt : vos, Quirites, imperio nati, æquo animo ſervitutem toleratis? At, qui ſunt hi, qui remp. occupavêre? homines ſceleratiſſimi, cruentis manibus, immani avaritiâ, nocentiſſimi, iidemque ſuperbiſſimi ; quibus fides, decus, pietas, poſtremò honeſta, atque inhoneſta omnia quæſtui ſunt. [1] Pars eorum, [d] occidiſſe tribunos pl., alii quæſtiones injuſtas, plerique eadem in vos feciſſe, pro munimento habent : ità, quàm quiſque peſſumè fecit, tam maximè tutus eſt : [e] metum à ſcelere ſuo ad ignaviam veſtram tranſtulêre : quos omnis, eadem cupere, eadem odiſſe, [f] eadem metuere in unum [g] coëgit. Sed hæc inter bonos amicitia, inter malos factio eſt. Quod ſi vostam libertatis curam haberetis, quàm illi ad dominationem accenſi ſunt : profectò neque reſp. [4] ſicuti nunc, vaſtaretur ; &

INTERPRETATIO.

[a] *Ambulant magnificè in medio veſtrum.*

[b] *Servi argento acquiſiti non tolerant injuſta imperia dominorum.*

[1] *Eorum nonnullis præſidio eſt interfeciſſe tribunos plebis, aliis vos quæſtionibus injuſtis vexaſſe, pleriſque eadem in vos feciſſe.*

[4] *Neque Reſpublica vaſtaretur, ſicuti vaſtatur nunc.*

NOTÆ.

[a] *Parùm.*] Id eſt, *non contenti fuerunt.*

[b] *Hoſtibus.*] De Jugurthâ etiam intelligit, cui certè P. Romani Majeſtas pecuniâ prodita fuerat.

[c] *Honori.*] Id eſt, *Quaſi honeſtè partas dignitates propter honorem retinuiſſent, non propter prædam.* Gall. *Tout de même que s'ils regardeient les charges & les dignitez de la Republique comme des recompenſes honorables de la vertu, & non comme des moyens d'exercer leur brigandage.*

[d] *Occidiſſe.*] Hi Infinitivi, vicem præſtant Accuſativi caſus.

[e] *Metum.*] Ratio eſt ſuperioris commatis ingenioſiſſima. Ideo, inquit, peſſimus quiſque tutiſſimus eſt, quia maximè metuitur, poſtquam à ſe ſceleſto metum ad ignavum tranſtulit.

[f] *Eadem.*] Ne, ſcilicet, aliquando juſtum Populus repetat, eoque adverſus nocentes utatur.

[g] *Coëgit.*] Poteſt hic locus ità exponi, ut *coëgit* neutro-paſſivi verbi vim habeat; ſenſuſque idem fuerit ac ſi pro *coëgit*, *convenit* poſuiſſet, niſi quòd illud ſignificantius & expreſſius eſt. Sed ſimpliciùs intelligi malim, voloque ut Infinitivi iſti pro Nominativis ſumantur verbi *coëgit*. Atque ſententia iſtorum verborum ea ipſa erit quam in bello Catilinario Catilina ipſe expreſſit, cùm dixit, Eadem velle, & eadem nolle firmam demum efficere amicitiam. Nimirum intendit Memmius eâ causâ tam egregiè inter ſe congruere nobiles, & tam enixè uno conatu plebem opprimere, quòd omnes uno & eodem crimine teneantur, atque adeò eadem timeant, & odio perſequantur.

beneficia

beneficia veſtra penes optimos, non audaciſſimos, forent. Majores veſtri [a] *parandi juris, & majeſtatis conſtituendæ gratiâ, bis per ſeceſſionem armati* [b] *Aventinum occupavêre: vos pro libertate quam ab illis accepiſtis, nonne ſummâ ope nitemini? atque eò vehementiùs, quò majus dedecus eſt, parta amittere, quàm omnino non paraviſſe! Dicet aliquis, quid igitur cenſes? vindicandum in eos qui hoſti prodidêre remp. non manu, neque vi; quod magis, vos feciſſe, quàm illis accidiſſe, indignum eſt: verùm quæſtionibus, & indicio ipſius Jugurthæ. qui ſi* [1] *dediticius eſt; profectò juſſis veſtris obediens erit: ſin ea contemnit, ſcilicet æſtimabitis, qualis illa pax, aut deditio ſit, ex quâ ad Jugurtham ſcelerum impunitas, ad paucos potentis maximæ divitiæ, in* [c] *remp. damna, atque dedecora pervenerint. Niſi fortè nondum etiam vos dominationis eorum ſatietas tenet: &* [d] *illa, quàm* [e] *hæc tempora, magìs placent, cùm regna, provinciæ, leges, jura, judicia, bella atque paces, poſtremò divina & humana omnia penes paucos erant: vos autem, hoc eſt, P. R. invicti ab hoſtibus, imperatores omnium gentium ſatis habebatis* [2] *animam retinere. Nam ſervitutem quidem quis veſtrûm audebat recuſare? Atque ego, tametſi viro* [f] *flagitioſiſſimum exiſtumo impunè injuriam accepiſſe; tamen, vos hominibus ſceleratiſſimis ignoſcere, quoniam cives ſunt, æquo animo paterer, ni miſericordia in perniciem caſura eſſet. Nam & illis, quantùm importunitatis habent,* [3] *parùm eſt impunè male feciſſe, niſi deinde faciundi licentia eripitur.*

Interpretatio.

[1] *Qui, ſi verâ deditionem fecit, & ſe populo Romano tradidit, profectò vobis obtemperabit.*

[2] *Vos autem, cùm eſſetis Imperatores omnium gentium, contenti eratis vivere.*

[3] *Nam & illi, quanta eſt ſua importunitas, pro nihilo ducunt quod* hactenus *impunè deliquerunt; & deinceps multò plura patrabunt, niſi illis malefaciendi licentia in poſterum eripitur.*

Notæ.

[a] *Parandi.*] Ut Tribunos ſuos obtinerent, qui ſacro-ſanctâ ſuâ poteſtate plebem defenderent & tuerentur.

[b] *Aventinum.*] Alii Capitolium dicunt.

[c] *In Rempubl.*] Omnino, Nam regnum quod Maſiniſſæ Romani tradiderant, extinctis ejus legitimis hæredibus, jure ad ipſos redibat: Neque verò Sociorum & Amicorum injurias ſine dedecore inultas relinquere poterant.

[d] *Illa.*] Quibus, poſt Gracchorum mortem, oppreſſi fuiſtis.

[e] *Hæc.*] Quibus, jus veſtrum poteſtis & aſſerere & vindicare.

[f] *Flagitioſiſſimum.*] Nobis ſub Chriſti diſciplinâ inſtituris nefas eſt acceptas injurias ulciſci; imò oſtendit recta ratio, illi Reipublicæ occidendum eſſe, in quâ privata vindicta toleratur. At verò neque illam Autor ſuadet. Scopus eſt dicere, eos quibus pœnarum irrogandarum poteſtas data eſt, flagitioſiſſimè facere, cùm gratiâ, ſocordiâ, aut quâvis aliâ causâ, noxium aliquem impunitum relinquunt. Veriſſimè & optimè, ſi quicquam aliud: Ignoſcendo enim fit tandem, ut qui peſſimi ſunt, incautos de ſolio detrudant, deinde quos viros bonos ſciunt, prædas & victimas ſuas faciant. Stat publicum bonum legibus; leges tuetur ſeveritas: neque inter homines, ineptâ illâ facilitate, quam oſtentant nonnulli Rerum publicarum moderatores, majus eſt malum.

& vobis æterna ſolicitudo remanebit, cùm intelleget is aut ſerviendum eſſe, aut [1] *per manus libertatem retinendam. Nam fidei quidem, aut concordiæ quæ ſpes eſt? Dominari illi volunt, vos liberi eſſe: facere illi injurias, vos prohibere: poſtremò ſociis veſtris veluti hoſtibus,* [a] *hoſtibus pro ſociis utuntur. Poteſtne in tam divorſis mentibus pax, aut amicitia eſſe? Quare moneo, hortorque vos, ne tantum ſcelus impunitum dimittatis. Non peculatus erarii factus eſt: neque per vim ſociis erepta pecunia: quæ quamquam gravia ſunt, tamen conſuetudine jam pro nihilo habentur. Hoſti acerrumo* [b] *prodita ſenatus auctoritas, proditum imperium veſtrum:* [c] *domi* [d] *militiæque væ reſp. venalis fuit. quæ niſi* [e] *quæſita erunt, niſi vindicatum in noxios, quid erit reliquum, niſi ut illis, qui ea fecêre, obedientes vivamus? Nam impunè quælibet facere, id eſt* [f] *regem eſſe. Neque ego vos, Quirites, hortor, uti jam* [g] *malitiis civis veſtros perperam, quàm rectè, feciſſe: ſed ne, ignoſcendo malis, bonos perditum eatis. Ad hoc,* [h] *in rep. multò præſtat, beneficii, quàm maleficii, immemorem eſſe. Bonus tantummodo ſegnior fit, ubi neglegas: at malus improbior. Ad hoc, ſi injuriæ non ſint, haud ſæpe auxilii egeas.*

INTERPRETATIO.

[1] *Aut vi & armis libertatem eſſe conſervandam.*

NOTÆ.

[a] *Hoſtibus.*] Id factum in Jugurthæ negotio: fuit ille ſceleratus; amicos habuit nobiles: Adherbal innocens vixit; ab omnibus derelictus fuit.

[b] *Prodita.*] Planiſſimè, quandoquidem Jugurthæ, contra Senatus mandatum, impunè licuerit Adherbalem perſequi & trucidare; crimine à nobilibus pecuniâ redemto.

[c] *Domi.*] Quando Romam legati venerunt.

[d] *Militiæque.*] Per Beſtiam & Scaurum.

[e] *Quæſita.*] *Si on n'en fait pas une bonne enquête.*

[f] *Regem.*] In malam partem accipitur hoc in loco; neque quiſquam poſt eorum expulſam dominationem, Romæ ejus dignitatis nomen aſſumere auſus eſt.

[g] *Malitiis.*] Nonnulli conſpiciuntur interdum ita malè ſani homines, qui quaſi venenata inſecta eſſent, virus ſuum quòcumque non inveniunt important, id unicè amant, quærunt, colligunt, generant; & ut apertè loquar, aliis crimina affingunt, ut ſuis vivant. Ab iis maximè cavendum, cùm præſertim aliquid in Republicâ adminiſtrant; nam muneris obeundi ſpecie quaſi jure, quoſcumque lubet, ſub togâ effocant; cumque leges in ipſorum ſint arbitrio, iis ſibi præſidium dum parant, iiſdem, aliis, quibus invigilant, perniciem machinantur. Ideo eos notavi quòd obiter Memmius ſceleratam gentem attingat, quamque, niſi in laqueos incideris, nullus ſub hypocriſis larvâ inſidiantem, ſatis cognoveris.

[h] *In Rep.*] Hoc eſt notatu digniſſimum; cùm enim in Paradoxis non ſine causâ recenſeas, veriſſimum eſt tamen, & ex Politicorum ſinu depromptum. Neque verò aliud poſtulant boni cives, quàm ne ullus malus ſit in Republicâ; Quiſque ſibi poſtea abundè proſpicit. At ſæpius eſt inter privatos; illos enim decet obliviſci injuriarum, meminiſſe acceptorum beneficiorum; quin & ipſi, & omnes ultro benefacere debent.

Hæc, atque alia hujuſcemodi ſæpe dicundo, C. Memmius populo Rom. perſuadet, uti L. [a] Caſſius, qui tum prætor erat, ad Jugurtham mitteretur: eumque, [b] interpoſitâ fide publicâ, Romam duceret, quò faciliùs indicio regis, Scauri, & reliquorum, quos pecuniæ captæ [1] arceſſebant, delicta patefierent. Dum hæc Romæ geruntur, qui in Numidiâ relicti ab Beſtiâ exercitui præerant, ſecuti morem imperatoris ſui, plurima, & flagitioſiſſima facinora fecêre. Fuêre, qui auro corrupti, elephantos Jugurthæ traderent; alii [c] perfugas venderent: pars ex [d] pacatis prædas agebant. Tanta vis avaritiæ in animos eorum, veluti tabes, invaſerat. At Caſſius prætor, [2] perlatâ [e] rogatione à C. Memmio, ac perculsâ omni nobilitate, ad Jugurtham proficiſcitur: eique timido, & ex conſcientiâ diffidenti rebus ſuis, perſuadet, quoniam ſe populo R. dediditſſet, ne vim, quàm miſericordiam ejus, experiri malit: privatim præterea fidem ſuam [f] interponit, quam ille non minoris, quàm publicam ducebat. Talis eâ tempeſtate fama de Caſſio erat. Igitur Jugurtha, contra decus regium, cultu quàm maximè miſerabili, Romam venit. At tametſi in ipſo magna vis animi erat, confirmatus ab omnibus, quorum potentiâ aut ſcelere cuncta ea geſſerat, quæ ſuprà memoravimus, C. Bæbium tribunum pleb. magnâ mercede parat, cujus [g] impudentiâ contra [h] jus, & injurias omnis munitus foret. Ac C. Memmius advocatâ concione; quamquam regi infeſta plebes erat, & pars in vincula duci jubebat, pars, ni ſocios ſceleris aperiret, more majorum de hoſte ſupplicium ſumi; dignitati magis, quàm iræ conſulens, ſedare motus, & animos eorum mollire; poſtremò confir-

INTERPRETATIO.

[1] *Ut delicta Scauri & reliquorum quos* ab Jugurthâ *pecuniâ ac epiſſe dicebant, faciliùs in lucem prodirent ejus declaratione.*

[2] *At Caſſius Prator proficiſcitur ad Jugurtham, poſtquam C. Memmius à Populo impetraſſet quod rogaverat.*

NOTÆ.

[a] *Caſſius.*] Hunc fuiſſe volunt virum maximæ ſeveritatis; idque adeò poſtmodum ex Autore cognoſcetur.

[b] *Interpoſitâ.*] Id eſt, *Jugurtha pollicendo, quòd ipſi inviolato domum reverti liberum eſſet.*

[c] *Perfugas.*] Maximum inde malum in Rempublicam redundabat; non enim deinceps auſus fuiſſet quiſquam ex Jugurthæ militibus ejus militiam abjurare, veritus ne pariter ad ipſum remitteretur.

[d] *Pacatis.*] Illi Provincias Romanis ſubjectas, & ſocios compilabant.

[e] *Rogationem.*] Quâ à Populo petiverat; ut quæreretur in eos qui pecuniâ Rempublicam Jugurthæ prodidiſſent.

[f] *Interponit.*] Id eſt, *Prater fidem publicam, ſe fidei ſervandæ ſponſorem conſtituit.*

[g] *Impudentiâ.*] Plenius intelligetur poſtea tota res: Interea ſciendum eſt, quòd uno Tribuno reſiſtente, fruſtrà erat quicquid ab aliis tentaretur.

[h] *Jus.*] Id eſt, *Ne timeret quicquid ſecundum leges, & ex æquo contra ipſum decerni poſſet.*

mare, fidem publicam [a] per ſeſe inviolatam fore. Poſt, ubi ſilentium cœpit, producto Jugurthâ, verba facit: Romæ, Numidiæque facinora ejus memorat; ſcelera in patrem, fratreſque oſtendit: [1] quibus juvantibus, quibuſque miniſtris ea egerit, quanquam intellegat populus R. tamen velle manifeſta magis ex illo habere: ſi verum aperiat, in fide, & clementiâ populi R. magnam ſpem illi ſitam: ſin reticeat, non ſociis ſaluti fore, ſed ſe ſuaſque ſpes corrupturum. Dein, ubi Memmius dicendi finem fecit, & Jugurtha reſpondere juſſus eſt, C. Bæbius tribunus pleb. quem pecuniâ corruptum ſuprà dixùnus, regem tacere [b] jubet: ac, tametſi multitudo, quæ in concione aderat, vehementer accenſa, terrebat cum clamore, vultu, ſæpe impetu, atque aliis omnibus, quæ ira fieri amat; [c] vicit tamen impudentia. Ità populus, ludibrio habitus, ex concione diſcedit: Jugurthæ Beſtiæque, & cæteris, quos illa quæſtio exagitabat, animi algeſcunt. Erat eâ tempeſtate Romæ Numida quidam, nomine Maſſiva, Guluſſæ filius, Maſiniſſæ nepos: qui, quia in diſſenſione regum, Jugurthæ advorſus fuerat, deditâ Cirtâ, & Arherbale interfecto, profugus ex Africâ abierat. Huic Sp. Albinus, qui proxumo anno poſt Beſtiam cum Q. Minucio Rufo conſulatum gerebat, perſuadet, quoniam ex ſtirpe Maſiniſſæ ſit, Jugurtham ob ſcelera invidiâ cum [d] metu urgeat, regnum Numidiæ ab ſenatu petat. Avidus conſul belli gerundi, moveri, quàm [2] ſeneſcere, omnia malebat. ipſi provincia Numidia, Minucio [e] Macedonia evenerat. Quæ poſtquam Maſſiva agitare cœpit: neque Jugurthæ in amicis ſatis præſidii eſt: quòd eorum alium conſcientia, alium mala fama, & timor animi impediebat: Bomilcari proxumo, ac maxumè fido ſibi, imperat, [3] pretio, ſicuti multa confecerat, inſidiatores Maſſivæ paret: ac maxumè

INTERPRETATIO.

[1] Dicit *Memmius P. Romanum, quamquam is intelligat quibus juvantibus, quibuſque miniſtris ea ſcelera Jugurtha patraverit, tamen velle ea ipſa magis ab ipſo cognoſcere.*

[2] *Conſul maximè cupidus belli gerendi malebat omnia turbari, quàm pacificari.*

[3] *Imperat Bomilcari propinquo, ac maximè fide ſibi, ut, quemadmodum confecerat multa pecuniâ & vi nummi, ſic quoque pretio quærat percuſſores Maſſivæ.*

NOTÆ.

[a] *Per ſeſe*] Id eſt, *Quamquam omnes contra niterentur, id tamen, vel periculo mortis ſeſe præſtiturum.*

[b] *Jubet.*] Jam patet quàm durum os fuerit iſtius Bæbii: Nuſquam par reperta eſt impudentia & audacia.

[c] *Vicit.*] Quia ſcilicet, Populus nolebat, quos ſummâ vi paraverat ſibi defenſores, palam mactare.

[d] *Metu.*] Id eſt, *Invidiâ & metu.* Arbitror verò intelligendum eſſe de metu Romanæ plebis; ut aliquando etiam contra ſe ipſa auſurum Jugurtham credat ſcelera ſua convertere.

[e] *Macedonia.*] Notiſſima Europæ regio, Philippi, ac deinde Alexandri magni imperii ſedes, ſupra Græciam ſita, ad Septentrionem.

occultè. ſin [a] id parùm procedat; quovis modo Numidam interficiat. Bomilcar maturè regis mandata exſequitur; & per homines, talis negotii artifices, itinera, egreſſuſque ejus, poſtremò loca, atque tempora cuncta explorat; dein, ubi res poſtulabat, inſidias tendit. Igitur unus ex eo numero, qui ad cædem parati erant, paullò [b] inconſultiùs Maſſivam aggreditur, illum obtruncat: ſed ipſe deprehenſus, multis hortantibus, & in primis Albino conſule, [c] indicium profitetur. fit reus magìs [d] ex æquo bonoque, quàm ex jure gentium Bomilcar, comes ejus, qui Romam fide publicâ venerat. Aſt Jugurtha, [e] manifeſtus tanti ſceleris, [f] non priùs omiſit contra verum niti, quàm animadvortit, [g] ſuper gratiam, atque pecuniam ſuam, invidiam facti eſſe. Igitur quamquam in priore [h] actione ex amicis quinquaginta vades dederat; regno magìs, quàm vadibus conſulens, clam in Numidiam Bomilcarem dimittit, veritus, ne reliquos popularis metus invaderet parendi ſibi, ſi de illo ſupplicium ſumtum foret. & ipſe paucis diebus eodem profectus eſt, [k] juſſus à ſenatu Italiâ decedere. Sed poſtquam Româ egreſſus eſt, fertur, ſæpe tacitus eò reſpiciens, poſtremò dixiſſe, Urbem [l] venalem, & maturè perituram, ſi emtorem invenerit. Interim Albinus, renovato bello, commeatum, ſtipendium, aliaque, quæ militibus uſui forent, maturè in Africam portare; ac ſtatim ipſe profectus, ut ante [m] comitia, quod tempus haud longè aberat, armis, aut deditione, aut quovis modo bellum conficeret. At contra Jugurtha trahere omnia,

NOTÆ.

[a] *Id parùm.*] Id eſt, *non poſſit occultè Maſſivam interficere.*

[b] *Inconſultiùs.*] Scilicet intervenerunt aliqui, dum ſcelus patraret; vel ille antè, num ſatis omnia tuta eſſent, minùs circumſpexerat.

[c] *Indicium.*] Id eſt, *Declarat ſe, cujus conſilio tantum facinus auſus eſſet, dicturum.*

[d] *Ex æquo.*] Id eſt, *magìs habitâ ratione naturalis æquitatis, quàm juris gentium*; quo, ne quis eos, qui fide publicâ venerunt, attingat, ſanctum eſt.

[e] *Manifeſtus.*] Veriſimile non eſt Jugurtham teſtibus, vel Bomilcaris indicio convictum fuiſſe: At, ex reipsâ, quæ evidens erat, pro manifeſto habebatur.

[f] *Non priùs.*] Id eſt, *Semper contra veritatem nixus eſt, donec ſuprà gratiam & pecuniam ſuam, facti invidiam eſſe vidit.*

[g] *Super gratiam.*] Intellige Jugurthæ amicos facti & ſceleris ejus invidiam declinare nequiviſſe.

[h] *Actione.*] Forenſi, ſcilicet; cùm primùm intentata eſt accuſatio contra ipſum, in judicio.

[i] *Vades.*] Qui eum judicio ſiſtere promiſerant. Gall. *De les repreſenter en juſtice.* Scilicet illi Romani fuerunt.

[k] *Juſſus.*] Vides itaque illi, quantumvis peſſimo, ſervatam fidem. Interim Livius clam eum aufugiſſe dicit: Non abs re ſanè; nam ex æquo bonoque, morte mulctari poterat.

[l] *Venalem.*] Vide mihi, quæſo, quid tandem de Româ pronuntiet vir, quamquam nequiſſimus, certè tamen ſagaciſſimus: Venalem dicit, Romam magis contemnere non potuit. Plùs eſt quàm ſi ſceleſtiſſimam aut perditiſſimam dixiſſet; nec majus eſſe poteſt hominum depravatorum & perditorum indicium, quàm juſtitiam & æquitatem, omnia denique auro rependere. Actum eſt de Republicâ in quâ ea peſtis graſſatur.

[m] *Comitia.*] Id eſt, *Antequam conventus ferent pro Magiſtratuum creatione.*

& alias, deinde alias moræ cauſſas facere; polliceri deditionem, ac deinde [a] metum ſimulare: [b] inſtanti cedere, & paullò poſt, ne ſui diffiderent, inſtare: ità belli modò, modò pacis mora conſulem ludificare. Ac fuêre, qui tum Albinum haud ignarum [c] conſilii regis exiſtumarent: neque ex tantâ [1] properantiâ tam facilè tractum bellum ſocordiâ magis, quàm dolo crederent. Sed poſtquam, dilapſo tempore, comitiorum dies adventabant, Albinus, Aulo fratre in caſtris prætore relicto, Romam deceſſit. Eâ tempeſtate Romæ ſeditionibus tribuniciis atrociter reſp. agitabatur. P. Lucullus, & L. Annius, tribuni pleb. reſiſtentibus collegis, continuare magiſtratum nitebantur: quæ diſſenſio totius anni comitia impediebat. Eâ morâ in ſpem adductus Aulus, quem prætorem in caſtris relictum ſuprà diximus, aut conficiundi belli, aut terrore exercitus [2] ab rege pecuniæ capiundæ, milites menſe Januario ex hibernis in expeditionem evocat; magniſque itineribus hieme aſperâ pervenit ad oppidum Suthul, ubi regis theſauri erant. Quod quamquam, & ſævitiâ temporis, & opportunitate loci, neque capi, neque obſideri poterat; (nam circum murum ſitum in prærupti montis extremo planicies limoſa hiemalibus aquis paludem fecerat) tamen, aut [d] ſimulandi gratiâ, quò regi formidinem adderet, aut cupidine cæcus, ob theſauros, oppidi potiundi, vineas [e] agere, [f] aggerem jacere; aliaque, quæ incepto uſui forent, properare. At Jugurtha, cognitâ vanitate atque imperitiâ legati, ſubdolus ejus augere amentiam: miſſitare [g] ſupplicantis legatos: ipſe, quaſi vitabundus, per ſaltuoſa loca, & tramites exer-

INTERPRETATIO.

[1] *Fuêre qui non credèrent, poſt tantam Albini properantiam, bellum prolongatum fuiſſe magis ſocordiâ, quàm dolo.*

[2] *Aulus adductus eâ morâ in ſpem, aut conficiundi belli, aut pecuniæ ab rege accipiendæ, cùm ipſi terrorem injeciſſet ſuo exercitu, menſe Ianuario evocat milites in expeditionem, ex locis in quibus hybernum tempus exigebant.*

NOTÆ.

[a] *Metum.*] Intellige, Albinum ad deditionem rationibus plurimis Jugurtham induxiſſe, Jugurthamque pollicitum eſſe; poſtea verò eundem recuſaſſe, quaſi timuiſſet ne erga ſe P. Romanus, contrà quàm Albinus ingerebat, ſeveritate magis quàm miſericordiâ uteretur.

[b] *Inſtanti.*] Conſuli, ſcilicet, Albino. Tota iſta ratio omnimode ad Romanorum effugienda & eludenda arma apta erat.

[c] *Conſilii.*] Id eſt, *Hæc omnia ex compacto fieri.*

[d] *Simulandi.*] Se, ſcilicet, in animo ejus urbis obſidionem habere. Fatuus homo, quaſi cum puerulo rem ſuſciperet!

[e] *Agere.*] Id eſt, *urbem verſus promovere.*

[f] *Aggerem.*] Terra eſt, quæ cum lignis & obviâ quâque materiâ, in montis modum congeritur; cujus in bello, vel ad propugnandum, vel ad oppugnandum, uſus multus eſt.

[g] *Supplicantis.*] Ut crederet Aulus eâ causâ timere & diffidere Jugurtham, quòd obſidione urbs Suthul cingeretur; atque adeò in eâ permaneret; cum ipſe urbem Aulo ſciret inſuperabilem.

citum ductare. Denique Aulum ſpe pactionis perpulit, uti, relicto Suthule, in abditas regiones ſeſe, veluti cedentem, inſequeretur: ità [a]delicta occultiora fuêre. Interea per homines callidos, diu noctuque exercitum [b] tentabat: centuriones, duceſque [c] turmarum partim, uti transfugerent, corrumpere; alii, ſigno dato, locum uti deſererent. quæ poſtquam ex ſententiâ inſtruxit; intempeſtâ nocte de improviſo multitudine Numidarum Auli caſtra circumvenit. Milites Romani, perculſi tumultu inſolito, arma capere alii; alii ſe abdere: pars territos confirmare: trepidare: omnibus locis vis magna hoſtium: cælum nocte, atque nubibus obſcuratum: periculum [d] anceps: poſtremò, fugere, an manere, tutiùs foret, in incerto erat. Sed ex eo numero, quos paullò antè corruptos diximus, [e] cohors una [f] Ligurum, cum duabus turmis [g] Thracum, & paucis gregariis militibus, tranſiêre ad regem, & centurio [h] primipili [i] tertiæ legionis per [k] munitionem, quam, uti defenderet, acceperat, locum hoſtibus introeundi dedit: eâque Numidæ cuncti irrupêre. Noſtri fœdâ fugâ, plerique abjectis armis, proxumum collem occupavêre. Nox, atque præda caſtrorum, [l] hoſtis, quò minùs victoriâ [l] uterentur, remorata ſunt. Dein Jugurtha poſtero die cum Aulo in colloquio verba facit: tametſi ipſum cum exercitu fame ferroque clau-

Interpretatio.

[l] *Nox, atque præda caſtrorum remorata ſunt hoſtes quò minùs victoriâ uterentur.*

Notæ.

[a] *Delicta.*] Auli cum Jugurthâ.

[b] *Tentabat.*] Ut quoquomodo aliquid adverſus ipſum pararet.

[c] *Turmarum.*] Turma in equitatu eandem rationem habet, quam centuria in peditatu; niſi quòd triginta tantùm equitibus conſtat.

[d] *Anceps.*] Sive fugerent, ſive manerent.

[e] *Cohors.*] Ex manipulis tribus conficiebatur, in quibus ſingulis duæ erant centuriæ, quæ quidem primò 60. militum fuerunt, deinde, cum ipsâ Legione, militum numero, per proportionem, adauctæ ſunt.

[f] *Ligurum.*] Hodie dicitur Liguria, *La côte de Gênes:* Ab Alpibus, olim, uſque ad Macram flumen, & ſecundum aliquos, ad urbem Piſas porrigebatur.

[g] *Thracum.*] Thracia ſupra mare Ægæum ſita eſt, ad Septentrionem. Hodie dicitur *Romanie.*

[h] *Primipili.*] Primipilus, Centurio primipili, Primus Legionis centurio, Præfectus Legionis, rem unam & eandem ſignificant.

[i] *Tertiæ.*] Legiones ab ordine temporis quo conſcriptæ fuerant, deinde à loco, ab Imperatoribus &c. nomina ſortitæ ſunt, eo quo dicimus modo, *Le Regiment de Monſeigneur le Dauphin; Celui de Champagne, &c.*

[k] *Munitionem.*] Munitio dicitur quicquid ad hoſtium arcendos impetus comparatum eſt, qualis eſt agger, vallum, &c. Munitionis verò inſtituendæ partes, ut in ſingulos dividebantur, ità, poſtquam peracta erat, à centurionibus hic aut illic curantibus defendebatur.

[l] *Uterentur.*] Priùs victoriâ uti quàm frui decet; adeòque præpoſterè Jugurthini milites, qui antè Romanorum caſtra ſpoliant, quàm eos profligaverint.

sum tenet, tamen se [1] memorem rerum humanarum, si secum fœdus faceret [c] incolumis omnis [a] sub jugum [b] missurum; præterea, uti diebus decem Numidiâ decederet. Quæ gravia quamquam, & [c] flagitii plena erant: tamen, quia mortis metu nutabant; sicuti regi lubuerat, pax convenit. Sed ubi ea Romæ comperta sunt; metus atque mœror civitatem invasêre: pars dolere pro [d] gloriâ imperii: pars [e] insolita rerum bellicarum timere libertati: Aulo omnes infesti, ac maximè qui bello sæpe præclari fuerant; quòd armatus [f] dedecore potiùs, quàm manu, salutem quæsiverit. Ob ea consul Albinus, ex delicto fratris invidiam, ac deinde periculum timens, senatum de [g] fœdere consulebat: & tamen interim exercitui [h] supplementum scribere; ab [i] sociis & [k] nomine Latino auxilia accersere; denique omnibus modis festinare: senatus ità, utì par fuerat, decernit. Suo atque populi injussu nullum potuisse fœdus fieri. Consul impeditus à tribunis pl. ne, quas paraverat copias, secum portaret, paucis diebus in Africam proficiscitur. Nam omnis exercitus, utì [l] convenerat, Numidiâ deductus in provinciâ hiemabat. Postquam eò venit, quamquam persequi Jugurtham, & mederi [m] fraternæ invidiæ animo ardebat; cognitis militibus, quos præter fugam, [n] solutos im-

INTERPRETATIO.

[1] *Tamen se memorem vicissitudinis rerum humanarum, missurum omnes incolumes sub jugum, si Aulus secum fœdus faceret.*

NOTÆ.

[a] *Sub jugum.*] Eo modo ignominiæ causâ, victos hostes multabant: Duæ videlicet hastæ in terram mittebantur, ad quarum extremas & extantes partes, tertia transversa colligabatur, sub quâ discincti & inermes transire victi cogebantur; qui adeò sese domitos & subactos confitebantur.

[b] *Missurum.*] Infamiæ notam pro beneficio Jugurtha proponit, quia clausos hostes habebat. Pessimè verò sibi consuluit: nam aut omnes ad unum occidere, aut prorsus intactos dimittere debuit.

[c] *Flagitii.*] Flagitium, crimen est, quod dedecus & servilem turpitudinem conjunctam habet.

[d] *Gloriâ.*] Quia, scilicet, eam omnibus nationibus meritò proculcandam esse videbant.

[e] *Insolita.*] Irâ in magnis urbibus fieri solet; ad levissima quæque trepidant, qui otio assueti, militiæ rudes sunt.

[f] *Dedecore.*] De jugo loquebantur, quod Aulus subierat.

[g] *Fœdere.*] Quod cum Jugurthâ fratre iniverat.

[h] *Supplementum.*] Id est, *milites, qui in occisorum locum substituerentur.* Gall. *Des recrues.*

[i] *Sociis.*] Italicis, scilicet, qui ità absolutè socii nonnunquam appellantur. A Latinis verò habitatione distinguuntur, cum Latii jure fruerentur.

[k] *Nomine Latino.*] Id est, *Iis hominibus qui jure Latii seu Latinitatis fruebantur:* De quo adi, si lubet, Jurisperitos; nam varias ejus mutationes persequi hic non est locus.

[l] *Convenerat.*] Jugurtham inter & Aulum.

[m] *Fraternæ.*] Id est, *qua in eum flagrabat.*

[n] *Solutos.*] Cùm vident milites ducibus suis, ipsorumque culpâ præsertim, omnia malè cedere; solent illi imperium detrectare, & mandata contemnere.

perio-

perio, licentiâ, atque lascivia corruperat, [1] ex copiâ rerum statuit, sibi nihil agitandum. Interea Romæ C. Mamilius Limetanus Tr. pleb. [2] rogationem ad populum promulgat, uti quærerentur in eos, quorum consilio Jugurtha [a] senati decreta neglexisset; quique ab eo in legationibus, aut imperiis pecunias accepissent; qui elephantos, quique perfugas tradidissent; item, qui de pace, aut bello cum hostibus pactiones fecissent. Huic rogationi partim conscii sibi, alii ex partium invidiâ pericula metuentes, quoniam apertè resistere non poterant, quin illa, & alia talia placere sibi faterentur, occultè per amicos, ac maximè per homines nominis Latini, & socios [b] Italicos impedimenta parabant. Sed plebes, incredibile memoratu est, quantùm intenta fuerit, quantâque vi rogationem jusserit, decreverit, voluerit, magis odio nobilitatis, cui mala illa parabantur, quàm curâ reip.; tanta [c] lubido in partibus erat. Igitur, cæteris metu perculsis, M. Scaurus, quem legatum Bestiæ fuisse suprà memoravimus, inter lætitiam plebis, & [d] suorum fugam, [e] trepidâ etiam tum civitate, cùm ex Mamiliana rogatione tres [f] quæsitores rogarentur, effecerat, ut ipse in eo numero crearetur. Sed, quæstione exercitâ asperè, violenterque ex rumore, & lubidine plebis, [3] uti sæpe nobilitatem, sic eâ tempestate plebem ex secundis rebus insolentia ceperat. Cæterùm mos partium popularium, & senatus factionum, ac deinde omnium malarum artium, paucis antè annis Romæ ortus est, otio atque abundantiâ earum rerum, quæ prima mortales ducunt. Nam ante Carthaginem deletam, populus, & senatus Rom. placidè modestèque inter se rempub. tractabant: neque gloriæ, neque dominationis certamen [g] inter civis erat: metus hostilis in bonis artibus civitatem retinebat. sed ubi formido illa mentibus decessit, ilicet ea,

INTERPRETATIO.

[1] *Cum ità se res haberent, statuit nihil sibi movendum.*

[2] *Limetanus Populum interrogat num ipsi placeret, ut quæstio haberetur in eos, quorum consilio Jugurthæ Senatus decreta contemsissent.*

[3] *Sed quæstione habitâ asperè & violenter ex admurmurationibus & libidinosis populi votis, insolentia ceperat plebem eâ tempestate propter prosperitatem, uti ceperat sæpè nobilitatem.*

NOTÆ.

[a] *Senati.*] Pro *Senatus*: antiquè.

[b] *Italicos.*] Eosdem suprà *Socios* simpliciter vocavit.

[c] *Lubido.*] Hic nihil aliud est, quàm effrænum vincendi desiderium, cum odio.

[d] *Suorum.*] Nobilium, scilicet.

[e] *Trepidæ.*] Vidimus suprà, ex Auli casu, multos libertati timere. Itaque facilius fuit Scauro, cæteris lætitiâ aut metu turbatis, cogitata perficere.

[f] *Quæsitores.*] Qui in eos inquirerent, qui Jugurthæ faverant.

[g] *inter civis.*] Qui Rempublicam administrant isthuc diligenter animo agitabant, ut inquietam hominis naturam contra hostes magis quàm contra cives convertant.

[1] quæ secundæ res amant, lascivia, atque superbia, incessêre. Ità [2] quod in advorsis rebus optaverant, otium, postquam adepti sunt, [a] asperius, acerbiusque fuit. Namque cœpêre [3] nobilitas dignitatem, populus libertatem in [b] lubidinem vertere, sibi quisque ducere, trahere, rapere. Ità omnia in [c] duas partis abstracta sunt; resp. quæ [d] media fuerat, dilacerata. Cæterùm nobilitas factione magìs pollebat: plebis vis [e] soluta, atque in multitudinem dispersa, minùs poterat. paucorum arbitrio belli domique agitabatur: penes eosdem ærarium, provinciæ, magistratus, gloriæ, triumphique erant: populus militiâ atque inopiâ urgebatur; prædas bellicas imperatores cum paucis diripiebant. Interea parentes, aut parvi liberi militum, utì quisque potentiori confinis erat, sedibus pellebantur. Ità cum potentiâ avaritia sine modo, modestiâque invadere, polluere, & vastare omnia, [4] nihil pensi, neque sancti habere, quoad semetipsa [f] præcipitavit. [g] Nam ubi primùm ex nobilitate

INTERPRETATIO.

[1] *Verùm, ubi ille timor ex animis ejectus est, scilicet ea, quæ prosperitas gignit, lascivia* nimirum, *atque superbia viguerunt.*

[2] *Eo modo, otium, quod optaverant in rebus adversis, fuit gravius & acerbius postquam adepti sunt.*

[3] *Etenim cœperunt* inter se, *nobilitas vertere dignitatem in libidinem, Populus verò libertatem.*

[4] *Ità avaritia inexplebilis & effrænata juncta potentiæ, invasit, polluit, & vastavit omnia, nihil curavit, neque sanctum habuit, usque dum semetipsa præcipitavit.*

NOTÆ.

[a] *Asperius.*] Sententia satis aperta est, latitat tamen quodammodo sub hac locutione; non enim quod optamus otium; verum ejus privatio dura est.

[b] *Lubidinem.*] Frequentissimè utitur eâ voce Sallustius, adeòque vim ejus opus est perspicere. Voluntatem notat, prout aliquo desiderio aut affectu, veri boni pro tempore non æstimatâ ratione, abripitur.

[c] *Duas.*] Hinc plebe, illinc stante nobilitate.

[d] *Media.*] Verè & acutè eum expressit modum, quo Respublicæ intereunt: Civitas enim & bonum publicum, cùm in consensu & civium unione sit positum, non aliter quàm laceratione & divisione perire potest.

[e] *Soluta.*] Quomodo frangatur vis quæ in multitudinem dispersa est, præsertim cùm ex opinione hominum, quæ tam varia est, dependet, nullus est quem lateat; neque eâ causâ naturæ scrutatores adire opus est, qui nos vim unitam majorem esse doceant. Verùm hinc maximum haurire possunt documentum Rerum moderatores; cùm præsertim hodie Regem videant, quem non magis aliâ causâ veneratur orbis, quàm quòd solus regnat.

[f] *Præcipitavit.*] Aptissima metaphora; nam quomodo tandem propriâ mole ruunt quæ in altum nimis surrexerunt, ità planè non avaritia, aut potentia tantùm, sed evertitur id omne quod nimium est. Sapienter itaque Horatius ad Licinium,

Contrahes, vento nimium secundo,
Turgida vela.

[g] *Nam.*] Quomodo isthuc? Virtus itaque fugienda est, cùm turbas & discordias cieat. Imò, qui eam amant profligandi & perdendi, si iis credatur prædonibus, qui sub ejus larvâ, per fraudem & scelus Reipublicæ gubernacula surripuerunt. At

reperti ſunt, qui veram gloriam injuſtæ potentiæ anteponerent, moveri civitas, & diſſenſio civilis, quaſi [a] permixtio terræ, oriri cœpit. Nam poſtquam Tiberius, & C. Gracchus, quorum majores Punico, atque aliis bellis multùm reipub. addiderant, vindicare plebem in libertatem, & paucorum ſcelera patefacere cœpêre: nobilitas noxia, atque eò perculſa, modò per ſocios, & nomen Latinum, interdum per equites Romanos, quos [b] ſpes ſocietatis à plebe dimoverat, Gracchorum actionibus obviam ierat: & primò Tiberium, dein [c] paucos poſt annos eadem [d] ingredientem Caium, Tribun. pl. alterum [e] triumvirum [f] coloniis deducendis, cum M. Fulvio Flacco ferro necaverat. Et ſanè Gracchis, cupidine victoriæ, haud ſatis animus [g] moderatus fuit. [h] Sed bono vinci ſatiùs eſt, quàm malo more injuriam vincere. Igitur eâ victoriâ nobi-

INTERPRETATIO.

[a] *Et nobilitas necaverat ferro primò Tiberium Gracchum, deinde poſt paucos annos eadem molientem Caium Gracchum, Tribunum plebis, unum ex Triumviris qui coloniæ deducere debebant, cum M. Fulvio Flacco.*

NOTÆ.

vetò per accidens, & eorum prædonum, non virtutis vitio, civitates commoventur; neque vitandæ offenſionis causâ, minùs illi, quamquam cautè, ut qui callidiſſimè hominibus imponunt, de fide debent deturbari.

[a] *Permixtio terræ.*] Intellige, cum reliquis elementis. Expreſsè profectò rem ipſam hâc comparatione ſignavit: Quemadmodum enim ex elementorum commixtione, non modò nulla pars ullius ab aliis diſcernitur, ſed ampliùs inter ſe bellum inteſtinum gerunt; ità quando vaferrimi latrones, boni & publicæ libertatis ſpecie Rempublicam oppreſſerunt, cæcus Populus Aſſertores & legitimos ſuos Moderatores cùm dignoſcere neſcit, plerumque eos per diſcordiam ſuis inſidiatoribus mactandos tradit.

[b] *Spes.*] Senatum equites aliquando auctoritate ſuâ communicaſſe, vel ex epitome Flori cognoſcitur.

[c] *Paucos.*] Undecim aut duodecim, ad ſummum.

[d] *Ingredientem.*] Populum defendere conatus, fratris agrarias leges aſſeruit, &c.

[e] *Triumvirum.*] Mos erat tres, quinque, ſeptem, decem viros, &c. eligere, qui iis agros dividerent, qui in colonias deducebantur.

[f] *Coloniis.*] Colonia multitudo erat civium Romanorum, qui in alias ſedes deducebantur, quibuſque agri publicè aſſignabantur.

[g] *Moderatus.*] Nota, quæſo, Salluſtii judicium: Optimè de re maximâ, quin de re, quæ quotidie millies in uſu venit, ſententiam dixit. Ea eſt enim cordis noſtri fallacia, aut imbecillitas, ut etiamdum virtutem ſectamur, nimio ſtudio in vitium incurramus. Voluntas, quæ à primo ad bonum, boni ſpecie ferebatur, ad malum ſine ſenſu inclinat, dum paulatim ea boni ſpecies, pro variis circumſtantiis, caligantibus oculis ſurripitur; deinde, quia in motu eſt, movetur, non quia bonum proſequitur. Illud indicat Salluſtius, cùm, cupidine victoriæ, nimios Gracchos fuiſſe dicit. Hæc cupido, hic animi motus rationem, quâ boni cives fuerant & dicebantur, ab eorum oculis avertit.

[h] *Sed.*] Nunc de Senatu Salluſtius judicium ſuum profert, cui, ut ille ait, melius fuiſſet Graccherum bono & æquitate vinci, quàm vincere injuriam. At verò generatim loquendo, non apertè ſententiam ſuam dicere Autor voluit, ne, ſi Patres nominatim reprehendiſſet, audaciter feciſſe videretur.

litas ex lubidine suâ [1] usa, mortalis multos ferro aut fugâ exstinxit; plùsque in reliquum sibi timoris, quàm [2] potentiæ, addidit: quæ res plerùmque magnas civitates pessum dedit, dum alteri alteros vincere quovis modo, & victos acerbiùs ulcisci volunt. Sed de studiis partium, & omnibus civitatis moribus, si singillatim, aut pro magnitudine [2] parem differere, tempus, quàm res, maturiùs deferet. quamobrem ad inceptum redeo. Post Auli fœdus, exercitusque nostri fugam fœdam, [b] Metellus, & [c] Silanus consules designati, provincias inter se partiverant: Metelloque Numidia evenerat, acri viro, & quamquam adverso populi partibus, famâ tamen [d] æquabili, & inviolatâ. Is ubi primùm magistratum [e] ingressus est; [f] alia omnia sibi cum collegâ ratus, ad bellum, quod gesturus erat, animum intendit. Igitur diffidens veteri exercitui, milites scribere, præsidia undique accersere: arma, tela, equos, & cætera instrumenta militiæ parare, ad hoc commeatum affatim, denique omnia, quæ in bello [g] vario, & rerum multarum egenti, usui esse solent. Cæterùm ad ea patranda [3] senatus auctoritate, socii, nomenque Latinum, & reges ultro auxilia mittendo, postremò omnis civitas summo studio adnitebatur. Itaque, [4] ex sententia omnibus rebus paratis, compositisque, in Numidiam proficiscitur, magnâ spe civium, cùm propter artis bonas, tum maximè quòd advorsum divitias invictum animum gerebat: & avaritiâ magistratuum ante id tempus in Numidiâ

Interpretatio.

[1] *Cùm igitur nobilitas usa esset eâ victoriâ secundum suam libidinem, perdidit multos homines ferro aut fugâ.*

[2] *Si cupiam differere particulatim, aut secundum rei magnitudinem, de studiis partium, & omnibus* pravis *moribus civitatis, tempus me citiùs quàm res deficiet.*

[3] *Cæterùm ad ea perficienda, Senatus adnitebatur auctoritate, Socii, nomenque Latinum, & reges, mittendo sua sponte auxilia, postremò omnis civitas summo studio* ea promovebat.

[4] *Itaque omnibus rebus ad arbitrium paratis & compositis in Numidiam proficiscitur.*

Notæ.

[a] *Potentia.*] Totum hunc locum excute, quæso, Autor enim, quamquam malus fuit, reconditissimos tamen Politicorum aditus penetravit.

[b] *Metellus.*] Vir fuit virtutis eximiæ, quique unus exilium maluit, quàm in Saturnini, Gracchanas leges asserentis, verba, cum Senatu jurare. Dictus est Numidicus, à rebus bene in Numidiâ gestis.

[c] *Silanus.*] Non hic est de quo in Catilinâ.

[d] *Æquabili.*] Id est, *qua apud omnes eadem erat.*

[e] *Ingressus.*] Non enim statim à nominatione & designatione, sed post confirmationem in secundis comitiis, Magistratum inibant.

[f] *Alia.*] Hic est sensus; Dicit Metellum, cùm collegam suum ad reliqua Consularus munia secum pariter obligatum & intentum videret, ad id negotium, bellum scilicet, præcipuè animum adjecisse, quod soli curandum erat.

[g] *Vario.*] Id est, *Ubi varia opus est obire ministeria*: quæ varia & plurima instrumenta requirunt.

noſtræ opes contuſæ, hoſtiumque auctæ erant. Sed, ubi in Africam venit, exercitus ei traditur à Sp. Albino proconſule, iners, imbellis, neque periculi, neque laboris pariens, linguâ, quàm manu, promtior, prædator ex ſociis, & ipſe præda hoſtium, [a] ſine imperio, & modeſtiâ habitus. Irà imperatori novo plùs ex malis moribus ſolicitudinis, quàm ex copiâ militum auxilii, aut bonæ ſpei, accedebat. Statuit tamen Metellus, quamquam & [1] æſtivorum tempus, comitiorum [b] mora imminuerat; &, expectatione eventus, civium animos intentos putabat, non priùs bellum attingere, quàm majorum diſciplinâ milites laborare coëgiſſet. Nam Albinus, Auli frater, exercituſque clade perculſus, poſtquam decreverat non egredi provinciâ, quantùm temporis æſtivorum [c] in imperio fuit, plerùmque milites in [d] ſtativis caſtris habebat: niſi cum [e] odos, aut pabuli egeſtas locum mutare ſubegerat. Sed neque more militari vigiliæ ducebantur. Utì cuique lubebat, ab ſignis aberat, [f] lixæ permiſti cum militibus diu, noctuque vagabantur: & [2] palantes agros vaſtare, villas expugnare, pecoris, & mancipiorum prædas certantes agere: eaque mutare cum mercatoribus vino advectitio, & aliis talibus: præterea, frumentum publicè datum vendere, [g] panem in dies mercari: poſtremò, quæcumque dici, aut fingi queunt ignaviæ luxuriæque probra, in illo exercitu cuncta fuêre, & alia ampliùs. Sed in eâ difficultate Metellum non minùs, quàm in rebus hoſtilibus, magnum, & ſapientem virum fuiſſe comperior; tantâ temperantiâ inter [h] ambitionem, ſævitiamque moderatum. Namque edicto primo adjumenta ignaviæ [3] ſuſtuliſſe, ne quiſquam in caſtris panem, aut quem alium cibum coctum venderet; ne lixæ exercitum ſequerentur; ne miles gregarius in caſtris, neve [i] in agmine ſervum, aut jumentum haberet: cæteris

INTERPRETATIO.

[1] *Quamvis comitiorum retardatio temporis diminuerat, quo milites in caſtris æſtivis agunt.*

[2] *Huc illuc divagantes agros vaſtabant, villas expugnabant, agebant certatim prædas ex pecore & mancipiis.*

[3] *Namque* comperior *Metellum ſuſtuliſſe primo edicto adjumenta ignaviæ.*

NOTÆ.

[a] *Sine imperio.*] Id eſt, *qui ductus fuerat ab Imperatoribus, qui auctoritatem ſuam tueri neſciverant, aut noluerant: quique militibus omnia condonaverant.*

[b] *Mora.*] Per Tribunorum contentionem, ſicuti antea vidimus.

[c] *In imperio.*] Albinus, donec Metellus adveniſſet, exercitui præfuit.

[d] *Stativis.*] Id eſt, *in quibus diu manebant*, cùm militiæ more, ſæpiùs mutanda fuerint.

[e] *Odor.*] Ex hominum & jumentorum ſordibus.

[f] *Lixæ.*] Ità vocantur ſervi qui exercitum ſequuntur, & militibus viliſſimam operam præſtant, putà aquam portare, panem coquere, & id genus alia.

[g] *Panem.*] Ipſi verò tenebantur panem ſuum coquere.

[h] *Ambitionem.*] Hic per ambitionem, ratio & certus quidam agendi modus intelligitur, quo, ad conſequendam gratiam, minùs milites vexantur, nec niſi à volentibus miniſteria requiruntur.

[i] *In agmine.*] Id eſt, *dum iter facit exercitus. Gall. Durant la marche.*

[a] arte modum ſtatuiſſe : præterea, [b] tranſvorſus itineribus quotidie caſtra movere : juxtà, ac ſi hoſtes adeſſent, val'o, atque foſsâ munire : [c] vigilias crebras ponere, & eas ipſe cum legatis circuire : item in agmine in primis modò, modò in poſtremis, ſæpe in medio adeſſe, ne quiſquam ordine egrederetur : uti, [d] cum ſignis frequentes incederent, miles cibum, & arma portaret. Ità prohibendo à delictis magìs, quàm vindicando, exercitum brevì [1] confirmavit. Interea Jugurtha ubi, quæ Metellus agebat, ex nunciis accepit ; ſimul de innocentiâ ejus certior Romæ factus, diffidere ſuis rebus, ac tum demum veram deditionem facere conatus eſt. Igitur legatos ad conſulem cum ſuppliciis mittit, qui tantummodo ipſi, liberiſque vitam peterent, alia omnia dederent populo Rom. Sed Metello jam antea experimentis cognitum erat, genus Numidarum infidum, ingenio mobili, novarum rerum avidum eſſe. Itaque legatos alium ab alio diverſos aggreditur : ac paullatim tentando, poſtquam opportunos ſibi cognovit, multa pollicendo perſuadet, uti Jugurtham [2] maximè vivum, ſin id parùm procedat, necatum ſibi traderent : cæterùm palam, quæ ex voluntate forent, regi nunciari jubet. Dein ipſe paucis diebus intento atque infeſto exercitu in Numidiam procedit : ubi, contra belli faciem, tuguria plena hominum, pecora, cultoreſque in agris erant : ex oppidis, & [e] mapalibus, præfecti regis obviam procedebant, parati frumentum dare, commeatum portare, poſtremò omnia, quæ imperarentur, facere. Neque Metellus iccirco minùs, ſed pariter ac ſi hoſtes adeſſent, munito agmine incedere, latè explorare omnia, illa deditionis ſigna oſtentui credere, & inſidiis locum [f] tentare. Itaque ipſe cum expeditis cohortibus, item funditorum & ſagittariorum delectâ manu apud primos erat : in poſtremo C.[g] Marius le-

INTERPRETATIO.

[1] *Brevi exercitum ad priſtinam diſciplinam revocavit.*

[2] *Perſuadet ut præſertim traderent ſibi Jugurtham vivum, ſi verò id minùs proſperè eveniret, necatum.*

[3] *Contra id quod belli tempore conſpicere ſolet, tuguria erant plena hominum.*

NOTÆ.

[a] *Arte.*] Eâ opus eſt omnino, eâque maximâ in ejuſmodi occaſionibus. Quâ verò in re ſita ſit, vix ullus dixerit, ità ſunt, aut certè videntur exigui momenti innumera quæ ad id concurrunt.

[b] *Tranſvorſus.*] Id eſt, *non per viam ſtratam, ſed per agros, ſilvas, &c.* ut iis omnibus, ſi uſus veniret, aſſueti eſſent.

[c] *Vigilias.*] Gall. *Des ſentinelles.* Sed antiùs quàm fit hodie, plures enim milites uno in loco, collocabantur.

[d] *Cum ſignis.*] Ne ſcilicet diſperſis militibus hoſtis interveniret ; vel ipſi prædæ, aut fugæ occaſionem invenirent.

[e] *Mapalibus.*] Hic vici aut pagi, per mapalia ſunt intelligendi.

[f] *Tentare.*] Omnino legendum arbitror *tentari*, à Jugurthâ ſcilicet, prout cenſuit Gronovius.

[g] *Marius.*] Qui fuerit, tametſi aliunde neſciremus, ſatis ſuperque ex Salluſtio poſtmodum cognoſceremus.

gatus cum equitibus curabat: in utrumque latus equites auxiliarios tribunis legionum, & præfectis cohortium dispertiverat: uti cum [1] his permixti [2] velites, quòcumque accederent, equitatus hostium propulsarent. Nam in Jugurthâ tantus dolus, tantaque peritia locorum, & militiæ erat, ut, absens an præsens, pacem an bellum gerens pernicioſior esset, in incerto haberetur. Erat haud longè ab eo itinere, quo Metellus pergebat, oppidum Numidarum, nomine Vacca, forum rerum venalium totius regni maximè celebratum; ubi & incolere, & mercari consueverant Italici generis multi mortales. Huc consul, simul [b] tentandi gratiâ, &, si paterentur opportunitates loci, [3] [c] præsidium imposuit; præterea imperavit frumentum, & alia, quæ bello usui forent, comportare: ratus, id quod res monebat, frequentiam negotiatorum, & [d] commeatum juvaturum exercitum, & jam paratis rebus munimentum fore. Inter hæc negotia Jugurtha impensiùs modò legatos supplices mittere, pacem orare: præter suam, liberorumque vitam, omnia Metello dedere. Quos item, utì priores, consul illectos ad proditionem domum mittebat: regi pacem, quam postulabat, neque abnuere, neque polliceri, & inter eas moras [e] promissa legatorum expectare. Jugurtha ubi Metelli dicta cum factis composuit, ac suis se [f] artibus tentari animadvertit; quippe cui verbis pax nunciabatur, cæterùm re bellum asperrimum erat, urbs maxima alienata, ager hostibus cognitus, [g] animi popularium tentati: coactus rerum necessitudine, statuit armis certare. Igitur, explorato hostium itinere, in spem victoriæ adductus ex oportunitate loci, quàm maximas potest copias omnium generum parat, ac per tramites occultos exercitum Metelli antevenit. Erat in eâ parte Numidiæ, quam Atherbal in divisione possederat, flumen, oriens à meridie nomine Muthul; à quo aberat mons ferme millia passuum

Interpretatio.

[1] *Ut Velites permixti cum equitibus propulsarent equitatus hostium quamcumque in partem accederent.*

[2] *Consul huc* ivit, *simul gratiâ tentandi*, & præsidium imponendi, *si opportunitates loci paterentur*, deinde re cognitâ *præsidium imposuit.*

Notæ.

[a] *Velites.*] Levis erant armaturæ milites, gladio, jaculatoriâ hastâ, parmâque instructi.

[b] *Tentandi.*] Id est, *Ut cognosceret quid ea in loco fieri posset, quidve Jugurtha conaretur, an re & verbis idem esset.*

[c] *Præsidium.*] Necesse fuit, ut sensus aperiretur, quod ellipticè à Sallustio dictum est, in Interpretatione supplere.

[d] *Commeatum.*] Certè *commeatu*, sicuti Ursino, mihi quoque placeret.

[e] *Promissa.*] Itaque polliciti erant legati, se Jugurtham prodituros.

[f] *Artibus.*] Dolis scilicet, quibus Aulum, aliosque in laqueos induxerat.

[g] *Animi.*] Scilicet, non modò legatos, sed quosvis Metellus à Jugurthâ alienare quæsivit.

xx. [a] tractu pari, [b] vastus ab naturâ, & humano cultu: sed ex eo medio quasi collis oriebatur, in immensum pertinens, vestitus oleastro, ac myrtetis, aliisque generibus arborum, quæ humi [c] arido, atque arenoso gignuntur. [d] Media autem planicies deserta, penuriâ aquæ, præter fluminis propinqua loca. ea consita arbustis, pecore atque cultoribus frequentabantur. Igitur in eo colle, quem [e] transvorso itinere porrectum docuimus, Jugurtha [f] extenuatâ suorum acie consedit: elephantis, & parti copiarum pedestrium Bomilcarem præfecit; eumque edocet, quæ ageret: ipse propior [g] montem cum omni equitatu, & peditibus delectis suos collocat: dein singulas turmas, & manipulos circuiens monet, atque obtestatur, uti memores pristinæ virtutis, & victoriæ, sese, regnumque suum ab Romanorum avaritiâ defendant: cum his certamen fore, quos antea victos sub jugum miserint: ducem illis, non animum, mutatum: quæ ab imperatore [i] decuerint, omnia suis provisa; locum superiorem; [h] uti prudentes cum imperitis; ne pauciores cum pluribus, aut rudes cum bello melioribus manum consererent. proinde parati, intentique essent, signo dato, Romanos invadere: illum diem aut omnis labores, & victorias confirmaturum, aut maxumarum ærumnarum initium fore. Ad hoc viritim, utì quemque ob militare facinus pecuniâ, aut honore extulerat, commonefacere beneficii sui, & eum ipsum aliis ostentare: postremò, pro cujusque ingenio pollicendo, minitando, obtestando, alium alio modo excitare: cum interim Metellus, ignarus hostium, monte degrediens cum exercitu [i] conspicatur. Primò dubius,

INTERPRETATIO.

[i] *Iugurtha* monet milites *se providisse suis ea omnia quæ decuerint provideri ab imperatore.*

NOTÆ.

[a] *Tractu pari.*] Id est, *tantùm habens longitudinis, quantùm à fluvio distabat.*

[b] *Vastus.*] Ubi nec arbores erant, nec frutices.

[c] *Arido.*] Id est, *ariditate*, nam *humi*, quod postea in adverbium abiit, hic more antiquo pro Genitivo positum est.

[d] *Media.*] Hoc est, *Spatium quod collem inter & flumen porrigebatur.*

[e] *Transvorso.*] Intellige, iter colli subjectum fuisse, ità ut Jugurtha ejusque exercitus transeuntibus immineret.

[f] *Extenuatâ.*] Intellige agmen in longitudinem porrectum. *Les escadrons, ni les bataillons n'avoient pas de profondeur.* Ità verò aciem instructam oportuit, ut, in angustiis, hostium in longum productos ordines, pluribus ex locis invaderet.

[g] *Montem.*] Quà scilicet Metello transitus erat: atque hinc vides eo in loco insidias struxisse Jugurtham, ubi mons in collem desinebat.

[h] *Vti.*] Ne ità accipias, quasi omnia quæ sequuntur effecta sint ejus quod dixit, locum superiorem suis provisum. Quæcumque enumerat commoda, seorsim sumenda sunt, ità ut, quòd à Jugurthâ prospectum fuerit, uti prudentes *locorum* cum imperitis certarent secundum sit. Ut sensus apertior esset, interpunctionem mutavi.

[i] *Conspicatur.*] Passivè, quod rarum est. Ità Varro apud Priscianum, *Paupertas hæc non ità nutricata, ut nunc conspicatur.*

quidnam

quidnam inſolita facies oſtenderet (nam inter virgulta equi, Numidæque conſederant, neque planè occultati humilitate arborum, & tamen [a] incerti quidnam eſſet, cum naturâ loci, tum [b] dolo ipſi, atque ſigna militaria [c] obſcurati) dein, brevi cognitis inſidiis, paulliſper agmen [d] conſtituit. Ibi [d] commutatis ordinibus, in dextro latere, quod proximum hoſtis erat, triplicibus [e] ſubſidiis aciem inſtruxit; inter manipulos fundítores, & ſagittarios diſpertit, equitatum omnem in [f] cornibus locat; ac pauca pro tempore milites hortatus, aciem, ſicut inſtruxerat, [g] tranſvorſis principiis in planum deducit. Sed, ubi Numidas quietos, neque colle degredi animadvertit, veritus ex anni tempore, & inopiâ aquæ, ne ſiti conficeretur exercitus, Rutilium legatum cum expeditis cohortibus, & parte equitum præmiſerat ad flumen, uti locum caſtris antè caperet, exiſtumans hoſtes crebro impetu, & tranſvorſis præliis iter ſuum remoraturos, &, quoniam armis diffiderent, [h] laſſitudinem & ſitim militum tentaturos. Dein ipſe pro re, atque loco, [i] ſicuti monte deſcenderat, paulatim procedere: Marium poſt [k] principia habere, ipſe cum ſiniſtræ alæ equitibus eſſe, qui in agmine [l] principes facti erant. At Jugurtha, ubi extremum agmen Metelli [m] primos ſuos prætergreſſum videt, præſidio quaſi duûm millium peditum montem occupat, quâ Metellus deſcenderat: ne forte cedentibus adverſariis receptui, ac poſt munimento foret: dein, repente ſigno dato, hoſtis invadit. Numidæ alii poſtremos cædere: pars à ſiniſtrâ, ac dextrâ [n] tentare: infenſi ad-

INTERPRETATIO.

[a] *Deinde, intra breve tempus cognitis inſidiis, pauliſper exercitus iter ſuppreſſit.*

NOTÆ.

[a] *Incerti.*] Intellige, deliteſcentium Numidarum eam fuiſſe ſpeciem, ut neſciretur hominesne eſſent, an trunci, aut aliquid ſimile.

[b] *Dolo.*] Eâ cauſſâ ponè arbores latitabant, ut incautus & imparatus Metelli exercitus illàc tranſiret.

[c] *Obſcurati.*] Græca conſtructio, pro *Obſcuratis ſignis militaribus*, aut *obſcurata ſigna habentes*. Sic ſæpiſſimè loquitur Horatius.

[d] *Commutatis.*] Gall. *Ayant changé l'ordonnance de l'aile droite.*

[e] *Subſidiis.*] Milites erant qui ponè alios ſubſidentes, illis perielitantibus opem ferrent. Gall. *Des corps de reſerve.*

[f] *Cornibus.*] *Sur les ailes de l'Infanterie.*

[g] *Tranſvorſis.*] Diffidens per hæc tranſvorſa incedo: Interim ità me expedio. Metellus collem cum ſequi nollet, ne Jugurthæ illic inſidianti opportunus fieret, aciem in clypeum, ſeu ad ſiniſtram, ut loquimur nos, declinare juſſit; adeòque in obliquum iter inflexit. *Il fit marcher ſon avant-garde de travers, s'étant détourné ſur la gauche.*

[h] *Laſſitudinem.*] Id eſt, *milites per laſſitudinem & ſitim.*

[i] *Sicuti.*] Refertur ad *Paulatim.*

[k] *Principia.*] *Dans l'Arrière-garde.* In ultimo agmine.

[l] *Principes.*] Id eſt, *primi*, hoc in loco.

[m] *Primos.*] Non remotiſſimos intelligo, ſed proximos, hoc eſt eos qui primi tranſeuntibus occurrebant.

[n] *Tentare.*] Illi eminus miſſilibus lacerſebant.

eſſe, atque inſtare; omnibus locis Romanorum ordines conturbare. quorum etiam qui firmioribus animis obvii hoſtibus fuerant, ludificati [a] incerto prœlio ipſi [1] modò eminus ſauciabantur, neque contrà feriundi aut conſerendi manum copia erat. Antè jam docti ab Jugurthâ equites, ubicumque Romanorum turma inſequi cœperat, non confertim, neque in unum ſeſe recipiebant, ſed alius aliò quàm maximè divorſi. ità numero [2] priores, ſi à perſequendo hoſtes deterrere nequiverant, dejectos ab tergo, aut lateribus circumveniebant: ſin opportunior fugæ collis, quàm campi fuerant: eò verò conſueti Numidarum equi facilè inter virgulta evadere, noſtros aſperitas, & inſolentia loci retinebat. Cæterùm facies totius negotii varia, incerta, fœda, atque miſerabilis: diſperſi à ſuis, pars cedere, alii inſequi: neque ſigna, neque ordines obſervare: ubi quemque periculum ceperat, ibi reſiſtere, ac propulſare: arma, tela, equi, viri, hoſtes, cives permixti: nihil conſilio, neque imperio agi: fors omnia regere. Itaque multùm diei proceſſerat, cùm etiam tum eventus in incerto erat. Denique omnibus labore, & æſtu languidis, Metellus, ubi videt Numidas minùs inſtare, paullatim milites in unum conducit: ordines reſtituit, & cohortes [b] legionarias quatuor advorſum pedites hoſtium collocat. [c] Eorum magna pars ſuperioribus locis feſſa conſederat. ſimul [3] orare, hortari milites, ne deficerent, neu paterentur hoſtes fugientis vincere: neque illis caſtra eſſe, neque munimentum ullum, quò cedentes tenderent: in armis omnia ſita. Sed nec Jugurtha quidem interea quietus erat; circuire, hortari, renovare prœlium, & ipſe cum delectis tentare omnia: ſubvenire ſuis, hoſtibus dubiis inſtare, quos firmos cognoverat, eminus pugnando, [d] retinere. Eo modo duo imperatores, [e] ſummi viri, inter ſe certabant: ipſi pares, cæterùm opibus diſparibus. Nam Metello virtus militum erat, locus advorſus: Jugurthæ alia omnia, præter milites, opportuna. Denique Romani, ubi intelligunt neque ſibi profugium eſſe, neque ab hoſte copiam pugnandi fieri; (& jam diei veſper erat,) [4] advorſo colle, ſicuti

INTERPRETATIO.

[1] *Ipſi tantùm eminus ſauciabantur, & vulnerabantur.*

[2] *I. è, cùm eſſent plures numero, ſi nequiverant deterrere hoſtes à perſequendo, circumveniebant eos dejectos à tergo aut lateribus.*

[3] *Simul* Metellus *orare, hortari milites, ne deficerent, neve paterentur hoſtes, qui fugiebant, vincere.*

[4] *Romani in adverſum collem ſicuti præceptum erat, evadunt.*

NOTÆ.

[a] *Incerto.*] Quia Numidæ non ſtabant, ſed accedebant & recedebant. *Ils ne ſe batoient pas de pied ferme.*

[b] *Legionarias.*] Ut diſtinguantur ab auxiliariis.

[c] *Eorum.*] Numidarum.

[d] *Retinere.*] Ne ſcilicet dubiis & cedentibus opem ferrent.

[e] *Summi.*] Omnino ſummi, & à quibus plurima quiſque diſcere queat.

præceptum fuerat, evadunt. Amisso [a] loco Numidæ fusi, fugatique, pauci interîêre: pleroſque velocitas, & regio [b] hoſtibus ignara, tutata ſunt. Interea Bomilcar, quem elephantis, & parti copiarum pedeſtrium præfectum ab Jugurthâ ſuprà diximus, ubi eum Rutilius prætergreſſus eſt, paullatim ſuos in æquum locum deducit: ac, dum legatus ad flumen, quò præmiſſus erat, feſtinans pergit, [1] quietus, uti res poſtulabat, aciem exornat: neque remittit, quid ubique hoſtis ageret, explorare. Poſtquam Rutilium conſediſſe jam, & animo vacuum accepit, ſimulque ex Jugurthæ prœlio clamorem augeri, veritus ne legatus cognitâ re, laborantibus ſuis auxilio foret, aciem, quam diffidens virtuti militum [2] artè ſtatuerat, quò hoſtium [c] itineri officeret, latiùs porrigit; eoque modo ad Rutilii caſtra procedit. Romani ex improviſo pulveris vim magnam animadvertunt. Nam proſpectum ager arbuſtis conſitus prohibebat. Et primò rati humum aridam vento agitari: poſt, ubi æquabilem manere, &, ſicut acies movebatur, magìs magìſque appropinquare vident; cognitâ [d] re properantes arma capiunt, ac pro caſtris, ſicut imperabatur, conſiſtunt. Dein, ubi propiùs ventum eſt, utrimque magno clamore concurritur. Numidæ tanrummodo [e] remorati, dum in elephantis auxilium putant, poſtquam eos impeditos ramis arborum, atque ità disjectos circumveniri vident, fugam faciunt: ac plerique, abjectis armis, collis, aut noctis, quæ jam aderat, auxilio integri abeunt. Elephanti quatuor capti, reliqui omnes numero [f] quadraginta interfecti. At Romani quamquam itinere, atque [g] opere caſtrorum, & prœlio feſſi, laſſique erant: tamen, quòd Metellus ampliùs opinione morabatur, inſtructi, [h] intentique obviam procedunt. Nam dolus Numidarum nihil languidi, neque remiſſi patiebatur. Ac primò obſcurâ nocte, poſtquam haud procul [i] inter ſe erant, ſtrepitu, veluti hoſtes adventarent, alteri apud alteros formidinem ſimul, & tumultum facere: & penè imprudentiâ [k] admiſſum facinus miſerabile, ni utrimque præ-

INTERPRETATIO.

[1] *Et, dum Rutilius legatus properat ad flumen, quò præmiſſus erat, Bomilcar peritum aciem inſtruit, uti res poſtulabat.*

[2] *Porrigit latiùs aciem, quam inſtruxerat denſis ordinibus, diffidens virtuti militum.*

NOTÆ.

[a] *Loco.*] Colle, ſcilicet.

[b] *Hoſtibus.*] Romanis.

[c] *Itineri.*] Si nimirum Metello auxilium adferre voluiſſent.

[d] *Re.*] Exercitum, ſcilicet, adventare.

[e] *Remorati.*] *Illi ne fierent ferme quæ &c.*

[f] *Quadraginta.*] In quibuſdam, triginta tantùm numerantur.

[g] *Opere.*] Scilicet caſtra munierant.

[h] *Intentique.*] Hinc videas quales fuerint Romani.

[i] *Inter ſe.*] De Romanis loquitur, quorum alii cum Metello, alii cum Rutilio erant.

[k] *Admiſſum.*] Ui, ſcilicet, Romani invicem pugnarent.

tumque res poſtulabat, præſidium impoſitum. Quæ negotia multò magìs, quàm prœlium malè pugnatum ab ſuis, regem terrebant. Quippe cujus ſpes omnis in fugâ ſita erat, ſequi cogebatur, & qui ſua loca defendere nequiverat, [a] in alienis bellum gerere. Tamen [b] ex inopiâ, quod optumum videbatur, conſilium capit: exercitum plerumque in iiſdem locis operiri jubet: ipſe cum delectis equitibus Metellum ſequitur: nocturnis & aviis itineribus, ignoratus, Romanos palantis repentè aggreditur. [c] Eorum plerique inermes cadunt, multi capiuntur: nemo omnium intactus profugit: & Numidæ, priùs quàm ex caſtris ſubveniretur, ſicuti juſſi erant, in proximos collis diſcedunt. Interim Romæ gaudium ingens ortum, cognitis Metelli rebus: utì ſeque, & exercitum more majorum gereret; in adverſo loco victor tamen virtute fuiſſet; hoſtium agro potiretur; Jugurtham, magnificum ex Auli ſocordiâ, ſpem ſalutis in ſolitudine, aut fugâ [d] coëgiſſet habere. Itaque ſenatus, ob ea feliciter acta, diis immortalibus ſupplicia decernere: civitas trepida antea, & ſolicita de belli eventu, lætà [e] agere: de Metello fama præclara eſſe. Igitur eò intentior ad victoriam niti: omnibus modis feſtinare: [f] cavere tamen necubi hoſti [g] opportunus fieret: [h] meminiſſe poſt gloriam invidiam ſequi. Ità, quò clarior, eò magìs anxius erat: neque poſt inſidias Jugurthæ effuſo exercitu prædari; ubi frumento, aut pabulo opus erat, cohortes cum omni equitatu præſidium agitabant: exercitus partem ipſe, reliquos Marius ducebat. Sed igni magis, quàm prædâ ager vaſtabatur. Duobus locis haud longè inter ſe caſtra faciebant. Ubi vi opus erat, cuncti aderant: cæterùm, quò [i] fuga, atque formido latiùs creſceret, divorſi agebant. Eo tempore Jugurtha per collis ſequi: tempus, aut [k] locum pugnæ quærere: quà venturum hoſtem

Interpretatio.

[a] *Quippe Jugurtha, cujus ſpes omnis in fugâ ſita erat, cogebatur ſequi* hoſtem, *&, qui ſua loca defendere nequiverat, cogebatur gerere bellum in alienis.*

[b] *Tamen, in afflictis rebus, capit optimum conſilium, quod videbatur.*

[c] Cognito etiam *quomodo coëgiſſet Jugurtham gloriabundum ex Auli ſocordiâ, habere ſpem ſalutis in deſertis & fugâ.*

[d] *Civitas Romana antea trepida & ſolicita de belli eventu, in lætitiâ degebat.*

[e] *Cavebat tamen ne alicubi occaſionem præberet hoſti opportunè ſuos invadendi.*

Notæ.

[a] *In alienis.*] Iis, ſcilicet, quæ Metellus expugnaverat. Cogebant autem Jugurtha Metellum ſequi, ne ille poſtquam omnes urbes ſub poteſtatem coëgiſſet, ipſe regno ſpoliatus inveniretur.

[b] *Eorum.*] Romanorum, huc illuc prædæ & commeatuum causâ divagantium.

[c] *Cavere.*] Securitas enim mater eſt doloris.

[d] *Meminiſſe.*] Utinam Viris magnis hæc eadem quæ Metello ſemper obverſarentur; multos enim ſua virtus perdidit, in invidiæ foveas incidentes, illam dum ſequuntur.

[e] *Fuga.*] Maximi eſt momenti in bello, latè incolas terrere & fugare.

[f] *Locum.*] Opportunum, intellige.

audierat, pabulum & aquarum fontis, quorum penuria erat, [a] corrumperet modò ſe Metello, interdum Mario oſtendere: poſtremos in agmine tentare, ac ſtatim in collis regredi: rurſus aliis, poſt aliis minitari: neque prœlium facere, neque otium pati, tantummodo hoſtem ab inceptò [b] retinere. Romanus imperator ubi ſe dolis fatigari videt; neque ab hoſte copiam pugnandi fieri; urbem magnam, & in eâ parte, quâ ſita erat, arcem regni, nomine [c] Zamam, ſtatuit oppugnare; ratus id quod negotium poſcebat, Jugurtham laborantibus ſuis auxilio venturum; ibique prœlium fore. At ille, quæ parabantur, à perfugis edoctus, [d] magnis itineribus Metellum antevenit: oppidanos hortatur, mœnia defendant, additis auxilio perfugis: quod genus ex copiis regis, quia fallere [e] nequibat, firmiſſimum erat. præterea pollicetur, in tempore ſemet cum exercitu affore. Ità compoſitis rebus in loca quàm maximè occulta diſcedit; ac paullò poſt cognoſcit, Marium [f] ex itinere frumentatum cum paucis cohortibus [g] Siccam miſſum: quod oppidum primum omnium poſt malam pugnam ab rege defecerat. Eò cum delectis equitibus noctu pergit, & jam egredientibus Romanis [h] in portâ pugnant facit: ſimul magnâ voce Siccenſes hortatur, uti cohortes ab tergo circumveniant: fortunam illis præclari facinoris caſum dare: ſi id fecerint; poſtea ſeſe in regno, illos in libertate ſine metu ætatem acturos. ac ni Marius ſigna [i] inferre, atque evadere oppido [k] properaviſſet, profectò cuncti, aut magna pars Siccenſium, fidem mutaviſſent: Tantâ mobilitate ſeſe Numidæ gerunt. Sed milites Jugurthini paulliſper ab rege ſuſtentati, poſtquam majore vi hoſtes urgent, paucis amiſſis profugi diſcedunt. Marius ad Zamam pervenit. id oppidum in campo ſitum, magis [k] opere, quàm naturâ munitum erat, nullius idoneæ rei egens.

INTERPRETATIO.

[i] *Et niſi Marius properaviſſet inferre ſigna* in hoſtem, *atque evadere oppido*, *profectò cuncti, aut magna pars Siccenſium fidem mutaviſſent.*

NOTÆ:

[a] *Corrumpere.*] Veneno, ſcilicet.

[b] *Retinere.*] Ut tempus lucrifaceret, moràque Metelli exercitum conficeret.

[c] *Zamam.*] A Carthagine quinque dierum itinere, verſus occidentem, diſſitam eam fuiſſe volunt.

[d] *Magnis.*] Gall. dicimus, *A grandes journées.*

[e] *Nequibat.*] Non equidem, ſi verè transfugæ fuerint; quia ab iis certò puniuntur quos deſeruerunt, ſi in manus venerint: Interim cautè cum his verſandum.

[f] *Ex itinere.*] Gall. diceremus, *Qu'on avoit détaché Marius pendant la marche.*

[g] *Siccam.*] Vocatur & Sicca Veneria, aut Venerea, item Veneria ſimpliciter. Propior eſt Carthaginem quàm Zama.

[h] *In porta.*] Siccæ urbis ſcilicet.

[i] *Properaviſſet.*] Nimirum Marius injuriæ opportunus fuiſſet, ſi in urbe remanſiſſet, ubi vel mulieres de feneſtris prœlium facere potuiſſent: Verùm, cùm oppidani rebellandi occaſionem non haberent, in fide perſtiterunt.

[k] *Opere.*] Gall. diceremus, *Elle étoit plus forte par les travaux qu'on y avoit faits, que par ſon aſſiette.*

armis virisque opulentum. Igitur Metellus, pro tempore atque loco paratis rebus: cuncta mœnia exercitu circumvenit: legatis imperat, ubi quisque curaret. Dein, signo dato, undique simul clamor ingens oritur. neque ea res Numidas terret: infensi intentique sine tumultu manent: prœlium incipitur. Romani pro ingenio quisque, pars eminus [a] glande, aut lapidibus pugnare; [b] evadere alii, alii succedere, ac murum modo [c] suffodere, modo scalis aggredi, cupere prœlium [i] manibus facere. Contra ea oppidani in proximos saxa volvere, sudes, pila, præterea pice & sulphure tædam [i] mistam, ardentia mittere. Sed nec illos quidem, qui procul manserant, timor animi satis muniverat. Nam plerosque jacula, [d] tormentis aut manu emissa, vulnerabant: parique periculo, sed [e] famâ impari, boni atque ignavi erant. Dum apud Zamam sic certatur, Jugurtha ex improviso castra hostium cum magnâ manu invadit: remissis, qui in præsidio erant, & omnia magis, quàm prœlium, exspectantibus, [f] portam irrumpit. At nostri, repentino metu perculsi, sibi quisque pro moribus consulunt: alii fugere, alii arma capere; magna pars vulnerati, aut occisi. Cæterùm ex omni multitudine non ampliùs quadraginta memores [g] nominis Romani, grege facto locum capere paullò, quam alii, editiorem: neque inde maximâ vi depelli quiverunt: sed tela eminus missa remittere, pauci [h] in pluribus minùs frustrati: sin Numidæ propiùs accessissent, ibi verò virtutem ostendere, & eos maximâ vi cædere, fundere, atque fugare. Interim Metellus, cùm acerrimè rem gereret, clamorem & tumultum hostilem à tergo accepit: dein, converso equo, animadvortit fugam ad se vorsùm fieri. quæ res indicat popularis esse. Igitur equitatum omnem ad castra properè mittit, ac statim C. Marium cum cohortibus sociorum; eumque lacrumans, per amicitiam, perque rempublic. obsecrat, ne quam contumeliam remanere in exercitu victore, neve hostes inultos abire sinat.

INTERPRETATIO.

[i] *Cupiebant eminus pugnare, & manus conserere.*

[i] *Mittebant præterea tædas pice & sulphure obductas.*

NOTÆ.

[a] *Glande.*] Plumbum erat in glandis modum effictum, quod fundis jaciebatur.

[b] *Evadere.*] Scilicet, qui labore fessi, aut ab hostibus vulnerati sunt, secedunt; alii in eorum locum succedunt.

[c] *Suffodere.*] Ut cum dejicerent, & diruerent.

[d] *Tormentis.*] Machinæ erant, quibus, magnâ vi, lapides, & id genus, in hostem ruebant.

[e] *Famâ.*] Videlicet, non ii laudantur, qui in latibulis, vel fugientes inhonesta vulnera accipiunt.

[f] *Portam.*] Castrorum, scilicet, alteram; nam quatuor erant.

[g] *Nominis.*] Id est, *Gloria nominis Romani.*

[h] *In pluribus.*] Id est, *Cùm pauci Romani in plures Numidas tela mitterent, singulis jactibus aliquem attingebant.*

ille brevi mandata efficit. At Jugurtha [a] munimento castrorum impeditus, cùm alii super vallum præcipitarentur, alii in [b] angustiis ipsi sibi [c] properantes officerent, multis amissis in loca munita sese recipit. Metellus, infecto negotio, postquam nox aderat, in castra cum exercitu revortitur. Igitur postero die, priùs quàm ad oppugnandum egrederetur, equitatum omnem in eâ parte, quà regis adventus erat, [f] pro castris agitare jubet: portas, & proxuma loca tribunis dispertit: dein ipse pergit ad oppidum, atque, uti superiore die, murum aggreditur. Interim Jugurtha ex occulto repente nostros invadit. qui in primo locati fuerant, paulisper territi perturbantur: reliqui citò subveniunt. Neque diutiùs Numidæ resistere quivissent, ni pedites cum equitibus permixti magnam cladem in congressu facerent: quibus illi freti, non ut equestri prœlio solet, sequi, dein cedere, sed [d] advorsis equis concurrere, implicare, ac perturbare aciem: ità, expeditis peditibus suis, hostis [e] penè victos dare. Eodem tempore apud Zamam magna vi certabatur. Ubi quisque legatus, aut tribunus curabat, eò acerrimè niti, neque alius in alio magis, quàm in sese, spem habere: pariterque oppidani agere, pugnare, aut parare omnibus locis: avidiùs alteri alteros sauciare, quàm semet tegere. clamor permixtus, hortatione, lætitia, gemitu: item strepitus armorum ad cælum ferri: tela utrimque volare. Sed illi, qui mœnia defensabant, ubi hostes paullulùm modò pugnam remiserant, intenti prœlium equestre prospectabant. Eos, uti quæque Jugurthæ res erant, lætos modò, modò pavidos animadverteres: ac, sicuti audiri à suis, aut cerni possent, monere alii, alii hortari, aut manu significare, aut [f] niti corporibus: huc & illuc, quasi [g] vitabundi, aut jacientes tela, agitare. Quod ubi Mario cognitum est, (nam is in eâ parte curabat) consultò leniùs agere, ac diffidentiam rei simulare: pati Numidas sine tumultu, regis prœlium visere. Ità, illis studio suorum

Interpretatio.

[1] *Jubet omnem equitatum manere ante castra, in eâ parte, quâ rex adventare poterat.*

[2] *In hanc & illam partem movebant corpus, quasi vitare, aut jacere tela debuissent.*

Notæ.

[a] *Munimento.*] Vallo, fossâ, &c.

[b] *Angustiis.*] Portarum, scilicet.

[c] *Properantes.*] Ità evenit: Dum multi in locis angustis sese invicem pulsant & premunt, vix unus & alter egreditur.

[d] *Advorsis.*] Non illi, ut solet, circumactis, (*en caracolant*) sed rectâ in hostem concitatis equis, pugnabant, ut, scilicet, introrumperent & pervaderent.

[e] *Penè.*] Certè difficile erat Romanis, simul Numidis peditibus & equitibus resistere, postquam sua acies turbata esset.

[f] *Niti.*] Sic solemus, quando quempiam videmus laborantem, qui res nostras tuetur; Eo ferè modo membra & nervi nostri moventur, ac si res ipsas nosmet exequeremur.

[g] adstrictis.

[1] adſtrictis, repentè magnâ vi murum aggreditur; & jam ſcalis [2] egreſſi milites propè ſumma ceperant, cùm oppidani concurrunt; lapides, ignem, alia præterea tela ingerunt. Noſtri primò reſiſtere: dein, ubi unæ, atque alteræ ſcalæ comminutæ; qui ſuperſteterant afflicti ſunt; cæteri, quo quiſque modo potuêre, pauci integri, magna pars confecti vulneribus, abeunt. Deinde utrimque prælium nox diremit. Metellus poſtquam videt fruſtrà inceptum, neque oppidum capi, neque Jugurtham, niſi ex inſidiis, aut ſuo loco pugnam facere; & jam æſtatem exactam eſſe; ab Zamâ diſcedit: & in iis urbibus, quæ ad ſeſe defecerant, ſatìſque munitæ loco, aut mœnibus erant, præſidia imponit. Cæterùm exercitum in provinciam, quæ proxuma eſt Numidiæ, hiemandi gratiâ collocat. Neque id tempus ex [a] aliorum more quieti, aut luxuriæ concedit, ſed, quoniam armis bellum parùm procedebat, inſidias regi per amicos tendere, & eorum [b] perfidiâ pro armis uti parat. Igitur Bomilcarem, qui Romæ cum Jugurthâ fuerat, & inde clam, [c] vadibus datis, de Maſſivæ nece judicium fugerat, quòd [4] ei per maxumam amicitiam maxima copia fallendi erat, multis pollicitationibus aggreditur: ac primò efficit, ut ad ſe colloquendi gratiâ occultus veniat: dein fide datâ, ſi Jugurtham vivum, aut necatum ſibi tradidiſſet, fore, ut illi ſenatus impunitatem, & [d] ſua omnia concederet. Facilè Numidæ perſuadet, cùm ingenio infido, tum metuenti, ne, ſi pax cum Romanis fieret, ipſe per [e] conditiones ad ſupplicium traderetur. Is, ubi primùm opportunum fuit, Jugurtham anxium, ac miſerantem fortunas ſuas ac-

INTERPRETATIO.

[1] *Ità dum illi anxiè occupati erant, affectu quo tenebantur erga ſuos, repentè magnâ vi Marius murum aggreditur.*

[2] *Et milites, qui cum ſcalis advenerant, jam ferè ad murorum cacumen pervenerant.*

[3] *Poſtquam Metellus videt illud quod inceperat fruſtrà inceptum fuiſſe, neque oppidum capi, neque Jugurtham pugnare niſi ex inſidiis, aut loco ipſi opportuno, & jam æſtatem exactam eſſe, Zamâ diſcedit; & in iis urbibus impenit præſidia, quæ in ſuam fidem venerant, & loco, aut mœnibus ſatis munita erant.*

[4] *Quia* Jugurtham *fallere facillimè Bomilcar poterat, ex maxumâ amicitiâ, eum Metellus multis pollicitationibus aggreditur.*

NOTÆ.

[a] *Aliorum.*] Imperatorum ſcilicet, Auli putâ.

[b] *Perfidiâ.*] Videant proditores num ſatis nomen placeat: Etiam apud illos qui eâ utuntur eorum ars perfidia vocatur: Imò illis ſunt deteſtabiles & execrandi; quandoquidem ſeipſos, & fidem, ante omnia vendunt.

[c] *Vadibus.*] Ideò iſtud addidit, ne cui mirum videatur, quod effugere ille potuerit.

[d] *Sua.*] Id eſt, *quæcumque bona Bomilcar poſſidebat.*

[e] *Conditiones*] Id eſt, *Ne inter aliàs pacis conditiones hæc quoque eſſet, ut Bomilcar ad ſupplicium à Jugurthâ traderetur.*

cedit : monet , atque lacrumans obteſtatur , ut aliquando ſibi liberiſque, & genti Numidarum optumè merenti , provideat : omnibus prœliis ſeſe victos : agrum vaſtatum : multos mortalis captos , occiſos : regni opes comminutas eſſe : ſatis ſæpe jam & virtutem militum , & fortunam tentatam: [a] caveat , ne , illo cunctante , Numidæ ſibi conſulant. His , atque talibus aliis ad deditionem regis animum impellit. Mittuntur ad imperatorem legati , qui Jugurtham imperata facturum dicerent , ac [b] ſine ullâ pactione ſeſe , regnumque ſuum in illius fidem tradere. Metellus properè cunctos ſenatorii ordinis ex hibernis accerſiri jubet : eorum , atque aliorum , quos idoneos ducebat , conſilium habet. Ità more majorum , ex conſilii decreto , per legatos Jugurthæ imperat , argenti [c] pondo ducenta millia , elephantos omnis , equorum , & armorum aliquantùm. Quæ poſtquam ſine morâ facta ſunt , jubet perfugas omnis vinctos adduci. Eorum magna pars , uti juſſum erat , adducti : pauci , cùm primùm deditio cœpit , ad Regem Bocchum in Mauritaniam abierant. Igitur Jugurtha , ubi armis , viriſque , & pecuniâ ſpoliatus eſt , cùm ipſe ad [d] imperandum [e] Tiſidium vocaretur , rurſus cœpit [f] flectere animum ſuum , & ex malâ conſcientiâ digna timere. Denique , multis diebus per dubitationem conſumtis , cùm modò tædio rerum advorſarum omnia bello potiora duceret : interdum ſecum ipſe reputaret , quàm gravis caſus in ſervitium ex regno foret : multis , magniſque [g] præſidiis nequicquam perditis , de integro bellum ſumit. Et Romæ ſenatus , de provinciis conſultus , Numidiam Metello decreverat. Per idem tempus [h] Uticæ fortè C. Mario , per hoſtias diis ſupplicanti , magna , atque mirabilia portendi haruſpex dixerat : proinde , quæ animo agitabat , fretus diis ageret : fortunam quàm ſæpiſſume experiretur ; cuncta proſperè eventura. At illum jam antea conſulatus ingens cupido exagitabat : ad quem capiundum , [i] præter vetuſtatem familiæ , alia omnia abundè erant ; induſtria , probitas , militiæ magna ſcientia , animus [i] belli ingens ,

INTERPRETATIO.

[i] *Omnia erant abundè , ſi excipias vetuſtatem familiæ.*

NOTÆ.

[a] *Caveat.*] Vides ab improbo proditore ne cavere quidem potuiſſe omnium perfidorum perfidioſiſſimum ; illumque , alterum , de more , eam quam avertere videbatur , ficam in pectus defixiſſe.

[b] *Sine ullâ.*] Illud eſt quod dicimus , *A diſcretion.*

[c] *Pondo.*] Quod Gallicè dicimus *un marc d'argent.* octo tantùm continet uncias , Pondo duodecim.

[d] *Imperandum.*] Paſſivè , id eſt , *ut imperaretur.* Ità loquutos eſſe veteres probat Servius in Virgilium.

[e] *Tiſidium.*] Inter Carthaginem & Uticam ſitam fuiſſe volunt.

[f] *Flectere*] Id eſt , *pedem referre , & ab inſtitutâ deditione animum revocare.*

[g] *Præſidiis.*] Argento , videlicet , Elephantis , Armis , Equis , &c.

[h] *Uticæ.*] Jam ſatis nota , non longè à Carthagine , verſus occidentem.

[i] *Belli.*] Adverbialiter , ſicut *domi.*

domi modicus, lubidinis & divitiarum victor, tantummodo gloriæ avidus. Sed is natus, & omnem pueritiam [a] Arpini altus, ubi primùm ætas militiæ patiens fuit, ſtipendiis faciundis, non Græcâ facundiâ, neque urbanis [b] munditiis ſeſe exercuit: ità inter artis bonas [1] integrum ingenium brevì adolevit. Ergo ubi primùm tribunatum militum à populo petit, pleriſque faciem ejus ignorantibus, facilè, [2] notus, per omnis tribus declaratur. Deinde ab eo magiſtratu, alium poſt alium ſibi peperit: ſemperque in poteſtatibus eo modo agitabat, ut ampliore, quàm gerebat, dignus haberetur. tamen is [3] ad id locorum talis vir (nam poſtea ambitione præceps datus eſt) conſulatum appetere non audebat. Etiam tum alios magiſtratus plebes, conſulatum nobilitas inter ſe [c] per manus tradebat. Novus nemo tam clarus, neque tam egregiis factis erat, quin is indignus illo honore, & quaſi pollutus haberetur. Igitur, ubi Marius haruſpicis dicta eòdem intendere videt, quò cupido animi hortabatur; ab Metello [d] petundi gratiâ miſſionem rogat: cui quamquam virtus, gloria, atque alia optanda bonis [4] ſuperabant, tamen inerat contemtor animus, & ſuperbia, [e] commune nobilitatis malum. Itaque primùm commotus inſolitâ re, mirari ejus conſilium, & quaſi per amicitiam monere, ne tam [f] prava inciperet, neu ſuper fortunam animum gereret: non omnia omnibus cupienda eſſe: debere illi res ſuas ſatìs placere;

INTERPRETATIO.

[1] *Ità ingenium incorruptum brevì adolevit inter artes bonas.*

[2] *Ergo, ubi primùm petit Tribunatum militum à populo, quamquam plerique ignorarent faciem ejus, cognitus* tamen virtute bellicâ, *declaratur facilè Tribunus per omnes tribus.*

[3] *Tamen vir ille, ad id uſque tempus adeò clarus, (nam poſtea ambitione planè corruptus eſt) non audebat appetere Conſulatum.*

[4] *Cui, (quamvis virtutem, gloriam, atque alia, quæ boni deſiderare debent, affatim haberet,) tamen inerat animus contemtor, & ſuperbia, quæ ſunt vitium commune nobilitatis.*

NOTÆ.

[a] *Arpini.*] Arpinum urbs fuit Hirpinorum in Samnitibus, ad Lirim fluvium, patria etiam Ciceronis.

[b] *Munditiis.*] *Galanterie, Politeſſe.*

[c] *Per manus.*] Proverbialis loquutio. Gall. dicimus, *de main en main.* Patres quaſi ex compacto ſucceſſivè conſulatum adminiſtrabant, mutuaſque ſibi ad eum obtinendum operas invicem præbebant.

[d] *Petundi.*] Conſulatum, ſcilicet. Dixit Metello ſe ideo miſſionem rogare, ut ad petendum Conſulatum Romam proficiſceretur.

[e] *Commune.*] Eâ re præceps pleraque fuit nobilitas; vixque aliter inter homines evenire poteſt. Itaque caveant qui verè nobiles, aut boni cives eſſe volent.

[f] *Prava.*] Loquitur de petitione Conſulatus. Quis verò, cui modò virile ingenium ſit, tantam injuriam tolerare queat; ut non ii virtutis laudibus & præmiis fruantur, qui virtute ornati ſunt, ſed qui ejus qualiacumque à majoribus inſignia habuerunt? Neceſſariò intereundum eſt illi Reipublicæ, in quâ virtuti ſua merces derahitur; atque illi nobiles ſoli & deſerti tandem vivere coguntur, qui aditum, per quem patres ſui, qui mortui ſunt, eos ad gloriam evexêre, aliis occludunt.

poſtremò caveret id petere à populo Rom. quod illi jure negaretur. Poſtquam hæc, atque alia talia dixit, neque animus Marii flectitur; reſpondit, ubi primùm potuiſſet per negotia publica, [a] facturum ſeſe, quæ peteret. ac poſtea ſæpius eadem poſtulanti fertur dixiſſe, ne feſtinaret abire: ſatìs maturè illum cum filio ſuo conſulatum petiturum. Is eo tempore [b] contubernio patris ibidem militabat, annos natus circiter xx. quæ res Marium cùm [c] pro honore, quem affectabat, [d] tum contra Metellum vehementer accenderat. Ità cupidine, atque irâ, peſſumis conſultoribus, graſſari: neque facto ullo, neque dicto abſtinere, quod modo [e] ambitioſum foret: milites, quibus in hibernis præerat, [f] laxiore imperio, quàm antea habere: apud negotiatores, quorum magna multitudo Uticæ erat, [g] criminosè ſimul & [h] magnificè de bello loqui: dimidia pars exercitus ſibi permitteretur: paucis diebus Jugurtham in catenis habiturum: ab imperatore conſultò [i] trahi, quòd homo [i] inanis, & ſuperbiæ regiæ, imperio nimis gauderet. Quæ omnia illis eò [k] firmiora videbantur, quòd diuturnitate belli res familiaris corruperant. & [l] animo cupienti nihil ſatìs feſtinatur. Erat præterea in exercitu noſtro Numida quidam, nomine Gauda Manaſtabalis filius, Maſiniſſæ nepos, quem Micipſa teſtamento heredem [m] ſecundum ſcripſerat; morbis confectus,

INTERPRETATIO.

[a] Marius hæc dicebat, *Dimidia pars exercitus ſibi permitteretur, paucis diebus ſe habiturum Jugurtham in catenis; bellum de induſtriâ ab Imperatore Metello prolongari, quia ille homo inanis, & plenus ſuperbiæ regiæ, nimium imperio gauderet.*

NOTÆ.

[a] *Facturum.*] Loquitur de Marii miſſione.

[b] *Contubernio.*] Contubernium Gall. dicetemus, *une tente*. Figuratè verò hoc in loco ſignificat, Metelli filium admodum adoleſcentem tunc temporis ſub patre militiam didiciſſe.

[c] *Pro honore.*] Intellige, eò vehementiùs Marium honorem concupiviſſe, quòd obices objicerentur.

[d] *Tum.*] Nota vim iſtius voculæ quæ poſt *cùm* ſignificationem auget: Quamquam enim hîc propè idem eſt animi motus ac ſuperior; nam fieri nequit, ut quis bonum aliquod ſummo cum ſtudio perſequatur, quin idem, ſi poſſit, omnia impedimenta removeat; attamen maximus eſt animi impetus contra id quod primò obſtare videtur. Atque hinc, qui volet, multa documenta petere poterit.

[e] *Ambitioſum.*] Id eſt, *quod ad favorem & benevolentiam captandam comparatum eſſet.* Aliter alibi ſumitur.

[f] *Laxiore.*] Non omnia à militibus ex militari diſciplinâ exigebat.

[g] *Criminosè.*] Contra Metellum, ſcilicet; quod apertè poſtea dicetur.

[h] *Magnificè.*] Pro ſe, prout explicat proximis verbis.

[i] *Inanis.*] Gall. dicimus, *un homme vain*. Is eſt qui ſpeciem oſtentat earum rerum, quarum corpus non habet.

[k] *Firmiora.*] Id eſt, *Veritati magìs conſentanea, & firmiùs probata.*

[l] *Animo.*] Dicit negotiatorum impatientiam & deſiderium cauſam fuiſſe partìm, ut ii crederent bellum revera à Metello protractum fuiſſe.

[m] *Secundum.*] Id eſt, *Qui hereditatem adiret, ſi abſque omni herede filii morerentur.*

& ob eam cauſſam mente paullulùm [a] imminutâ. Cui Metellus petenti, more regum, uti ſellam [1] juxtà poneret, item poſtea [b] cuſtodiæ cauſsâ turmam equitum Romanorum, utrumque negaverat: [2] honorem, quòd eorum modò foret, quos populus R. reges appellaviſſet: præſidium, quòd contumelioſum in [c] eos foret, ſi equites Romani, ſatellites Numidæ traderentur. Hunc Marius anxium aggreditur, atque hortatur, uti contumeliarum in imperatorem [d] cum ſuo auxilio pœnas petat: hominem ob morbos animo parùm valido [3] ſecundâ oratione extollit: [4] illum regem, virum ingentem, Maſiniſſæ nepotem eſſe: ſi Jugurtha captus, aut occiſus foret, imperium Numidiæ ſine morâ habituros: id adeò maturè poſſe evenire, ſi ipſe conſul ad id bellum miſſus foret. Itaque & illum, & equites Romanos, milites, & negotiatores, alios [e] ipſe, pleroſque pacis ſpes impellit, uti Romam ad ſuos neceſſarios aſperè in Metellum de bello ſcribant; Marium imperatorem poſcant. Sic [f] illi à multis mortalibus [5] honeſtiſſimâ ſuffragatione conſulatus petebatur. ſimul eâ tempeſtate plebes, nobilitate fusâ per legem [g] Mamiliam, novos extollebat. Ità Mario cuncta procedere. Interim Jugurtha, poſtquam, omiſsâ deditione, bellum incipit, cum magnâ curâ parare omnia, feſtinare, cogere exercitum: civitates, quæ ab ſe defecerant, formidine, aut oſtentando præmia [6] affectare: communire ſuos locos: arma, tela, aliaque, quæ ſpe pacis amiſerat, reficere, aut commercari: [7] ſervitia

INTERPRETATIO.

[1] *Cui Gaudæ petenti, uti poneret ſellam juxta* Metellum, *ſicuti reges* ponere *conſueverant, item petenti poſtea turmam equitum Romanorum, cuſtodiæ cauſsâ, Metellus utrumque negaverat.*

[2] *Metellus negaverat honorem, quòd is honor eſſet tantùm eorum, quos P. Romanus appellaviſſet reges: præſidium negaverat, quòd id contumelioſum eſſet in equites Romanos, ſi ii traderentur, ut eſſent ſatellites, Numidæ.*

[3] *Inflat oratione favente hominem quòd animo erat imbecilli ex morbis.*

[4] Marius Gaudæ dicit, *Illum eſſe regem, &c.*

[5] *Sic Conſulatus petebatur illi (Mario) à multis mortalibus honeſtiſſimâ ſuffragandi ratione.*

[6] *Conabatur recipere formidine, aut oſtentando præmia, civitates quæ ab ſe defecerant.*

[7] *Alliciebat ſervos Romanorum.*

NOTÆ.

[a] *Imminuta.*] Idem eſt quod dicit poſtea, fuiſſe eum animo parùm valido, Gall, dicimus, *Un Imbecille.*

[b] *Cuſtodiæ.*] *Pour ſa garde.*

[c] *Eos.*] *Romanos.* Sed ſubſtantivo præpoſitum eſt pronomen, ut major ſit indignitas, quò propiùs equites, Numidæ conjungentur.

[d] *Cum ſuo auxilio.*] Videtur Salluſtius de induſtriâ incultum Marii ſtilum cepiſſe. Hoc verò dicebat Gaudæ, *Niteretur auxilio quod ipſi præſtaret, dum injurias cum Metello expoſtularet.*

[e] *Ipſe.*] *Auctoritate & favore, quo apud ipſos valebat.*

[f] *Honeſtiſſimâ.*] Omnino; ſiquidem non ipſe petere, ſed ipſi Magiſtratus ultro conferri videbatur.

[g] *Mamiliam.*] De quâ ſuprà.

Romanorum allicere, & eos ipſos, qui in præſidiis erant, pecuniâ tentare: prorsùs nihil intactum; neque quierum pati: cuncta agitare. Igitur Vaccenſes, quò Metellus initio, Jugurthâ [1] pacificante, præſidium impoſuerat, fatigari regis ſuppliciis, neque antea [a] voluntate alienati, principes civitatis inter ſe conjurant: (nam vulgus, urì plerumque ſolet, & maximè Numidarum, ingenio mobili, ſeditioſum, atque [b] diſcordioſum, erat cupidum novarum rerum, quieti & otio advorſum) dein, compoſitis inter ſe rebus, in diem tertium [c] conſtituunt; quòd is feſtus celebratuſque per omnem Africam, ludum, & laſciviam magìs, quàm formidinem, oſtentabat. Sed, ubi tempus fuit, centuriones, tribunoſque militaris, & ipſum præfectum oppidi L. Turpilium Silanum, alius alium domos ſuas invitant; eos omnis, præter Turpilium, inter epulas obtruncant; poſtea milites palantes, inermes, quippe in [d] rali die, ac ſine imperio, aggrediuntur. Idem plebes facit, pars edocti ab nobilitate, alii [e] ſtudio talium rerum incirati, quîs, acta, conſiliumque ignorantibus tumultus ipſe, & res novæ ſatìs placebant. Romani milites, improviſo metu, incerti ignarique quid potiſſumùm facerent, [2] trepidare ad arcem oppidi, ubi ſigna, & ſcuta erant: præſidium hoſtium, portæ anrè clauſæ fugam prohibebant; ad hoc mulieres, puerique, [3] pro tectis ædificiorum ſaxa, & alia, quæ locus præbebat, certatim mittere. Ità neque caveri [f] anceps malum, neque à fortiſſumis [g] infirmiſſumo generi reſiſti poſſe: juxtà boni, malique, ſtrenui, & imbelles inulti obtruncati. In eâ tantâ aſperitate, ſæviſſumis Numidis, & oppido undique clauſo, Turpilius præfectus unus ex omnibus Italicis profugit intactus: id miſericordiâne hoſpitis, an pactione, an caſu ità evenerit, parùm comperimus; [4] niſi, quia illi in tanto malo turpis vita integrâ fa-

Interpretatio.

[1] *Dum Iugurtha paci ſtuderet.*

[2] *Romani feſtinanter & tumultuosè accurrunt ad arcem oppidi.*

[3] *Mulieres & pueri, ſtantes pro tectis ædificiorum mittebant certatim, & quaſi per æmulationem, ſaxa & alia, quæ locus præbebat.*

[4] *Sed videtur improbus & inteſtabilis, quia in tanto malo, illo pluris fecit turpem vitam, quàm famam inviolatam.*

Notæ.

[a] *Voluntate.*] Gall. *d'Inclination.* Inviti Metello parebant.

[b] *Diſcordioſum.*] Vox Salluſtio peculiaris; niſi fortè ex veteribus deſumta eſt.

[c] *Conſtituunt.*] Gall. *Ils marquerent le jour de l'éxécution.* Diem aſſignant, quo præſidiarios milites jugularent.

[d] *Rali.*] Quo ſe jucunditati dabant.

[e] *Studio.*] Quia cædem & mutationes amabant. Cæterùm ex hoc loco videant Rerum publicarum moderatores, quanti, Sapientis illius ſententia æſtimanda ſit; qui principiis obſtandum eſſe voluit, Principiis & Principibus occurrendum eſt; nam poſtquam latè graſſata eſt ſeditio, fruſtrà furenti multitudini ea fræna injicias, quibus paucos regere neſciveris.

[f] *Anceps.*] Seu pugnare, ſeu fugere mallent.

[g] *Infirmiſſimo.*] Mulieribus, ſcilicet, & pueris.

mâ potior fuit, improbus [a] inteſtabiliſque videtur. Metellus, poſtquam de rebus Vaccæ actis comperit, [b] paullìſper, mœſtus è conſpectu abit: dein, ubi ira, & ægritudo permixta ſunt, cum maxumâ curâ ultum ire injurias feſtinat. Legionem, cum quâ hiemabat, & quàm plurimos poteſt Numidas equites pariter cum occaſu ſolis expeditos educit: & [c] poſterâ die circiter horam [d] tertiam pervenit in quamdam planitiem, locis paullò ſuperioribus circumventam. Ibi milites feſſos itineris magnitudine, & jam abnuentes omnia, docet oppidum Vaccam non ampliùs mille paſſuum abeſſe: decere illos reliquum laborem æquo animo pati; dum pro civibus ſuis, viris fortiſſumis, atque miſerrumis, pœnas caperent. Præterea [e] prædam benignè oſtentat. Sic animis eorum arrectis, equites in [f] primo latere, pedites quàm artiſſumè ire, & ſigna occultare jubet. Vaccenſes ubi animadvertêre ad ſe vorſum exercitum pergere; primò, utì res erat, Metellum eſſe rati, portas clausêre; dein, ubi neque agros vaſtari, & eos, qui primi aderant, Numidas equites vident, [g] rurſus Jugurtham arbitrati cum magno gaudio obvii procedunt. Equites peditesque, repentè ſigno dato, alii vulgum [h] effuſum oppido cædere: alii ad portas feſtinare; pars turres capere; ira, atque ſpes prædæ, ampliùs, quàm laſſitudo, poſſe. Ità Vaccenſes biduum modò ex perfidia lætati: civitas magna, & opulens [i] pœnæ cuncta, aut prædæ fuit. Turpilius, quem præfectum oppidi unum ex omnibus profugiſſe ſuprà oſtendimus, juſſus à Metello cauſſam dicere; poſtquam ſeſe parùm expurgat, condemnatus, verberatuſque capite pœnas ſolvit. [k] Nam is civis ex Latio erat.

INTERPRETATIO.

[1] *Iubet equites* eſſe *in primâ & maximè conſpicuâ parte agminis.*

[2] *Ex adverſo arbitrati Iugurtham* eſſe, *procedunt* illi *obviam cum magno gaudio.*

NOTÆ.

[a] *Inteſtabilis.*] Is eſt qui neque teſtimonium dicere, neque teſtamentum facere, neque, ut nonnulli putant, teſtamento quicquam conſequi poteſt. Sed pro homine nefario ſumitur & execrando.

[b] *Paullìſper.*] Id eſt, *Poſtquam aliquantulum, audito nuncio, in eodem loco, mœſtus permanſiſſet, poſtea abivit.*

[c] *Poſterâ.*] Vide nomen *dies* in fœminino genere, etiam cum tempus certum denotat; contrà quàm nonnulli tradunt.

[d] *Tertiam.*] Nobis nona eſſet matutina: nam Romanis, ab ortu ſolis ad Occaſum duodecim ſemper horæ numerabantur, quæ ideo breviores, quandoque prolixiores erant. Sed notandum eſt, quòd ſi tempus, magis quàm numerandi ratio ſpectetur, hæc tertia hora, pro vario locorum ſitu, & tempeſtatibus, ſexta, ſeptima, nona, aut circiter eſſe poterit.

[e] *Prædam.*] Promittit ſe urbem relicturum direptioni. *Qu'il mettroit la ville au pillage.*

[f] *Effuſum.*] Populus urbe egreſſus erat, ut obviam Jugurthæ procederet.

[g] *Pœna.*] Interfecerunt aut corruperunt ea omnia quæ ad ſuum uſum non fuerunt accommodata.

[h] *Nam.*] Interpretes miror, qui propè omnes ideo graviùs hunc Turpilium punitum eſſe volunt, quòd is tantùm ex Latio civis eſſet, quia ſcilicet, ut illi arbitrantur, ſi Romanus fuiſſet, eum Lex Porcia & Valeria à ſecuri liberaſſent. Con-

Per idem tempus Bomilcar, cujus impulsu Jugurtha deditionem, quam [a] metu deseruit, inceperat, suspectusque regi, & ipse eum suspiciens, novas res cupere: ad perniciem ejus dolum quærere: diu noctuque fatigare animum: denique, omnia tentando, socium sibi adjungit Nabdalsam, hominem nobilem, magnis opibus clarum, acceptumque populares suis: qui plerumque [b] seorsum ab rege exercitum ductare, & omnis res exsequi solitus erat, quæ Jugurthæ fesso, aut majoribus adstricto superaverant; ex quo illi gloria, opesque inventæ. Igitur utriusque consilio dies insidiis statuitur: cætera, uti res posceret, [c] ex tempore parari placuit. Nabdalsa ad exercitum profectus, quem [1] inter hiberna Romanorum jussus habebat, neager inultis hostibus vastaretur. Is postquam, magnitudine facinoris perculsus, ad tempus non venit; [d] metusque rem impediebat, Bomilcar simul cupidinibus incepta patrandi, & [e] timore socii anxius, ne, omisso vetere consilio, [f] novum quæreret; litteras ad eum per homines fidelis mittit: in quis mollitiem, socordiamque viri accusare: [g] testari deos, per quos jutavisset: monere,

Interpretatio.

Nabdalsa profectus est ad exercitum, quem habebat, ex mandato Jugurthæ, prope eo loco in quibus Romani hybernum tempus transigebant.

Notæ.

stat verò non modò non in castris, ut in urbe, Legem Porciam Romanos cives ab Imperatorum virgis & securibus vindicasse, sed insuper gravids in cives Romanos, quam Socios, inimad versum fuisse, prout illud ex Livii libro 30. probatur. Cæterùm Plutarchus in Mario tradit, comperta damnatum fuisse: Intactus enim ideo à Vaccensibus dimissus est, quòd modestè humaniterque sese in eos gessisset.

[a] *Metu.*] Videlicet timuit Jugurtha, ne, si absolutè & sine ullâ pactione dedititius esset, Romani ipsum quoque mortè multarent.

[b] *Seorsum.*] Intellige Jugurtham, Metelli exemplo, suas quoque copias in duas partes divisisse, quarum alteri Nabdalsam jam præfecerat.

[c] *Ex tempore.*] Scilicet non omnia possunt provideri; plurima ex occasione pendent, quæ melius, quàm hominum consilia, res ipsa expedit. Itaque satis fuit duobus perduellibus de re ipsâ convenire, cætera invicem ad socii prudentiam remittentibus.

[d] *Metusque.*] Nimirum Nabdalsa ejusmodi criminibus non erat assuetus, prout Bomilcar: Expavit itaque ad incepti facinoris maturiorem cogitationem.

[e] *Timore.*] Ne ità intelligas, quasi Bomilcar Nabdalsæ timorem cognovisset; aut, quod idem est, eò quòd Nabdalsa timeret, ipse anxius esset: Verùm credendum est Bomilcarem animo fuisse perturbato, quòd, ne à Nabdalsâ Jugurthæ traderetur, maximè reformidaret.

[f] *Novum.*] Ab inceptâ proditione desisteret, atque Jugurthæ Bomilcaris insidias detegeret.

[g] *Testari.*] Rem miram! Deos quoque testari hominem improbum, in re improbâ! Imò, quamquam dictu horrendum est, inter eos homines qui se maximè Christianos dici volunt, nonnulli conspiciuntur, qui ut maximè sunt improbi, ità anxiè operam dant, ut non dæmonum turbam, sed verum Deum, scelerum suorum, non testem modò, sed participem & vindicem habeant. Quæ genera sacrilega, cùm, propter frequen-

ne prædia

ne præmia Metelli in [a] peſtem ſuam converteret; Jugurthæ [b] exitium adeſſe: cæterùm, [c] ſuâne, an Metelli virtute periret, id modò agitari: proinde reputaret cum animo ſuo, præmia an cruciatum mallet. Sed cùm eæ litteræ allatæ, fortè Nabdalſa, exercito corpore feſſus, in lecto quieſcebat; ubi, cognitis Bomilcaris verbis, primò cura, dein, ut ægrum animum ſolet, ſomnus cepit. Erat ei Numida quidam negotiorum curator fidus, acceptuſque, & omnium conſiliorum, niſi [d] noviſſumi, particeps. Qui poſtquam allatas litteras audivit, ex conſuetudine ratus operâ aut ingenio ſuo opus eſſe, in tabernaculum introit: dormiente illo, epiſtolam, ſuper caput in pulvino temerè poſitam, ſumit, ac perlegit; dein properè, cognitis inſidiis, ad regem pergit. Nabdalſa, pòſt paullò experrectus, ubi neque epiſtolam reperit, & rem omnem, ut acta erat, ex [e] perfugis cognovit; primò [f] indicem perſequi conatus: poſtquam id fruſtrà fuit, Jugurtham placandi gratiâ accedit: [g] quæ ipſe paraviſſet, perfidiâ clientis ſui, facere præventum: lacrumans obteſtatur per amicitiam, perque ſua antea fideliter acta, ne ſuper tali ſcelere ſuſpectum ſeſe haberet. Ad ea rex aliter, atque animo gerebat, placidè reſpondit. Bomilcare, aliiſque multis, quos ſocios inſidiarum cognoverat, interfectis, [g] iram oppreſſerat, ne qua ex eo negotio ſeditio oriretur. Neque poſt id locorum Jugurthæ dies, aut nox ulla quieta fuit: neque loco, neque mortali cuiquam, aut [h] tempori ſatìs credere: civis, hoſtiſque juxtà metuere: circumſpectare omnia, & omni ſtrepitu paveſcere, alio, atque alio loco ſæpe contra decus regium noctu requieſ-

Interpretatio.

[g] Dicit Jugurthæ, *ſe præventum perfidiâ clientis ſui facere quæ ipſe paraviſſet.*

Notæ.

quentiam, jam non liceat admirari, utinam Principibus aliquando atrociſſimis pœnis liceat & libeat profligare.

[a] *Peſtem.*] Scilicet Metellus irriſus à Nabdalsâ, ſi is minùs promiſſa ſetvaſſet, injuriam, datâ occaſione ultus eſſet.

[b] *Exitium.*] Excuſatio eſt facinoris, quaſi dicat, *Quandoquidem neceſſariò Jugurtha perennandum eſt, ſatius eſt eum perire ſolum, noſque amicos ſalvos in ejus morte ſalutem noſtram invenire.* Quàm verò vana & futilis ſit excuſatio nihil attinet dicere.

[c] *Suâne.*] Bomilcaris, nempe, & Nabdalſæ.

[d] *Noviſſumi.*] Proditionis, ſcilicet, Jugurthæ.

[e] *Perfugis.*] Eos fuiſſe arbitror quibus corporis cuſtodiam crediderat, quibuſque utebatur, quia minùs fallere audent: Atque illi Numidam tabernaculo egredientem & feſtinantem viderant. Vel fortè nonnulli transfugæ tunc advenerunt, qui interrogati, num in quemdam ita & ità ornatum incidiſſent, rem omnem aperuerunt.

[f] *Indicem.*] Clientem ſuum, quem eâ causâ diſceſſiſſe credebat, ut Jugurthæ conſpirationem ſuam manifeſtam faceret.

[g] *Iram.*] Simulavit Jugurtha ſe Nabdalſæ fidem habere, ne, in eum talem ſi pariter ſæviret, ut in Bomilcarem, ſeditio aliqua fieret.

[h] *Tempori.*] Id eſt, *Dies, noctes, omni denique tempore metuebat.*

cere: interdum ſomno excitus arreptis armis tumultum facere: ità formidine, quaſi vecordiâ, exagitari. Igitur Metellus, ubi de caſu Bomilcaris, & indicio patefacto ex perfugis cognovit; rurſus tamquam ad integrum bellum cuncta parat, feſtinatque. Marium fatigantem de [a] profectione, ſimul & inviſum, & offenſum, ſibi parùm idoneum ratus, domum dimittit. Et Romæ plebes, litteris, quæ de Metello ac Mario miſſæ erant, cognitis, [b] volentia de ambobus acceperant. Imperatori nobilitas, quæ antea decori fuerat, [c] invidiæ eſſe: at illi alteri [d] generis humilitas favorem addiderat: cæterùm in utroque magìs ſtudia partium, quàm bona, aut mala ſua, [e] moderata. Præterea [f] ſeditioſi magiſtratus vulgum exagitare, Metellum omnibus concionibus [g] capitis arceſſere. Marii virtutem in majus celebrare. Denique plebes ſic accenſa, ut opifices, agreſteſque omnes, quorum res, [h] fideſque in manibus ſitæ erant, relictis operibus [i] frequentarent Marium, & ſua neceſſaria poſt illius honorem ducerent. Ità perculsâ nobilitate, poſt multas tempeſtates novo homini conſulatus mandatur: & poſtea populus à Tr. pl. Manlio

NOTÆ.

[a] *Profectione.*] De quâ ſuprà; avebat enim Romam proficiſci, Conſulatum petiturus.

[b] *Volentia.*] Quandoquidem hæc vox eadem, eodem ſenſu, ab ipſo Salluſtio, 4. hiſtoriarum, repetitur, dubium non eſt quin ità ſcripſerit. Poſita verò eſt pro *Grata* aut *Placentia*. Nimirum plebs lætabatur quòd, per litteras, quæ ex Marii mente ſcriptæ erant, occaſio data eſſet aliquem ex ſuis promovendi, nobilitatem deprimendi.

[c] *Invidiæ.*] Quia tunc plebes plùs poterat, cui nobilitatis dominatio inviſa erat.

[d] *Generis.*] Marius humili loco quia natus erat, ideo á plebe magis amabatur.

[e] *Moderata.*] Id eſt, *non tam ex opinione virtutis, aut ſocordiæ, ſeu Metelli, ſeu Marii, Plebs aut Nobilitas Metello, vel Mario, favebat, aut nocebat, quàm quia, ſuos promovere, alios deprimere, ſingulorum animo penitus inſederat.* Iſtud verò cujus ſit momenti nemo non videt, & mirari ſubeat quomodo tam diu Reſpublica Romana cum hac peſte ſtare potuerit. Cauſa morbi, ſuperbia, tum Populorum, tum Magiſtratuum. Sed, quando ità nati ſumus omnes, ut nequidem ad ſummum bonum ullo modo cogi ſuſtineamus, neque id unquam ipſe Deus cogitet; hos decet in primis, qui rectores & moderatores ſunt, ſapientiâ ſtupidam multitudinem prævertere, ut duci ſe, quod cæca amat, non cogi, quod libera deteſtatur, ſemper cognoſcat. Optimè Terent, in quodam Prologo de iis Amicis ſuis quos maximè commendare volebat,

Quorum, inquit, *operâ in bello, in otio, in negotio,*
Suo quiſque tempore uſui eſt SINE SUPERBIA.

[f] *Seditioſi.*] Tribuni, ſcilicet, qui ad ſeditionem & diſcordiam tantùm creati fuiſſe videntur.

[g] *Capitis.*] Id eſt, *Earum rerum reum facere, & ad Populum accuſare, ex quibus libertas, dignitas, civitas, vita etiam quandoque amittatur.*

[h] *Fideſque.*] Hic poſita eſt pro fructu quem quis, præcipuè ex agro ſuo decerpit, qui fideliter eum fructum producit, cuique ille fidit. Eodem planè modo loquitur Horat, Oda 16. lib. 3. Gall. dicimus, *Dont tout le bien & tout le revenu conſiſtoit dans le travail de leurs mains.*

[i] *Frequentarent.*] Non quòd cum eo eſſent: at domum ejus obambulabant, cum ſequebantur, &c.

Mantino rogatus, quem vellet cum Jugurthâ bellum gerere, frequens Marium juſſit. Sed ſenatus paullò antè Metello Numidiam decreverat. [a] ea res fruſtrà fuit. Eodem tempore Jugurtha, amiſſis amicis, quorum pleroſque ipſe necaverat, cæteri formidine, pars ad Romanos, alii ad regem Bocchum profugerant; cum neque bellum geri ſine adminiſtris poſſet, & novorum fidem in tantâ perfidiâ veterum experiri periculoſum duceret; varius incertuſque agitabatur: neque illi res, neque conſilium, aut quiſquam hominum ſatis placebat: itinera, præfectoſque in dies mutare: modò advorſum hoſtes, interdum in ſolitudines pergere: ſæpe in fugâ, at poſt paullò in armis ſpem habere: dubitare virtuti popularium an fidei minùs crederet. Ità, quòcumque [1] intenderat, res advorſæ erant. Sed inter eas moras repentè ſe Metellus cum exercitu oſtendit. Numidæ ab Jugurthâ pro tempore parati, inſtructique ſunt: dein prœlium incipitur. Quâ in parte rex pugnæ affuit, ibi aliquandiu certatum: cæteri omnes ejus milites primo congreſſu pulſi, fugatique: Romani ſignorum, & armorum, & aliquanto numero hoſtium potiti. Nam fermè Numidas in omnibus prœliis magìs pedes, quàm arma tuta ſunt. Eâ fugâ Jugurtha impenſiùs modò rebus ſuis diffidens, cum perfugis, & parte equitatus, in ſolitudines, dein [b] Thalam pervenit, in oppidum magnum, & opulentum: ubi plerique theſauri, filiorumque ejus multus pueritiæ [c] cultus erat. Quæ poſtquam Metello comperta ſunt, quamquam inter Thalam flumenque proximum, in ſpatio millium quinquaginta, loca arida, atque vaſta eſſe cognoverat, tamen ſpe patrandi belli, ſi ejus oppidi potitus foret, omnis aſperitates ſupervadere, ac [d] naturam etiam vincere aggreditur. Igitur omnia jumenta ſarcinis levari jubet, niſi frumento dierum x. cæterùm [e] utris modò, & alia aquæ idonea portari. Præterea conquirit ex agris quàm plurimùm poteſt domiti pecoris: eoque imponit vaſa cujuſque modi, ſed pleraque lignea, collecta ex tuguriis Numidarum. Ad hoc finitumis imperat, qui ſe poſt regis fugam Metello dediderant, quàm plurimùm quiſque aquæ portaret: diem, locumque, ubi præſtò forent, prædicit. Ipſe ex flumine, quam proximam aquam oppido eſſe ſuprà diximus, jumenta onerat. Eo modo inſtructus ad Thalam proficiſcitur. Dein ubi ad id loci ventum,

INTERPRETATIO.

[1] *Ità quòcumque animum converterat, res adverſæ erant.*

NOTÆ.

[a] *Ea.*] Quòd, nimirum, Senatus Metello Numidiam decreverat.

[b] *Thalam.*] Satis conſtat Africæ propriæ urbem fuiſſe: Situs præcisè non cognoſcitur.

[c] *Cultus.*] Id eſt, *Quidquid ad eductionem & recreationem pertinet.*

[d] *Naturam.*] De ariditate loci præcipuè intelligitur.

[e] *Utris.*] Uter pellis eſt quâ continentur liquores.

quò Numidis præceperat ; & caſtra poſita, munitaque ſunt ; tanta repentè cælo miſſa vis aquæ dicitur, ut ea modò exercitui ſatis ſuperque foret. Præterea commeatus ſpe amplior ; quia Numidæ, ſicuti plerique in novâ deditione, officia [a] intenderant. Cæterùm milites religione pluviâ magis uſi : eaque res multùm animis eorum addidit. Nam rati ſeſe diis immortalibus curæ eſſe ; dein poſterâ die, contra opinionem Jugurthæ, ad Thalam perveniunt. Oppidani, qui ſe locorum aſperitate munitos crediderant, magnâ atque inſolitâ re perculſi, nihilo ſegniùs bellum parare : Idem noſtri facere. Sed rex, nihil jam Metello [b] infectum credens, quippe qui omnia arma, tela, loca, tempora, denique naturam ipſam, cæteris imperitantem, induſtriâ vicerat, cum liberis, & magnâ parte pecuniæ ex oppido noctu profugit ; neque poſtea in ullo loco ampliùs unâ die, aut unâ nocte moratus, ſimulabat ſeſe negotii gratiâ properare ; cæterùm proditionem timebat, quam vitare poſſe celeritate putabat. Nam talia conſilia per otium & ex opportunitate [c] capi. At Metellus ubi oppidanos prœlio intentos, ſimul oppidum & operibus, & loco munitum videt, vallo foſſâque mœnia circumvenit. Dein jubet locis [c] ex copiâ maximè idoneis vineas [a] agere : [d] ſuperque eas aggerem jacere, & [e] ſuper aggerem impoſitis turribus opus & adminiſtros tutari. Contra hæc oppidani feſtinare, parare ; prorſus ab utriſque nihil reliquum fieri. Denique Romani, multo ante labore prœliiſque fatigati, poſt dies quadraginta, quàm eò ventum erat, oppido modò potiti : præda omnis à perfugis corrupta. Hi poſtquam murum [f] arietibus feriri, reſque ſuas afflictas vident, aurum, argentumque, & alia, quæ prima ducuntur, domum regiam comportant : ibi vino, & epulis onerati, illaque, & domum, & ſemet igni corrumpunt, & quas victi ab hoſtibus pœnas metuerant, eas ipſi volentes pependêre. Sed pariter cum captâ Thalâ legati ex oppido Lepti ad Metellum venerant, orantes uti præſi-

INTERPRETATIO.

[a] *Nam* Jugurtha ſciebat *talia conſilia capi per otium & ex opportunitate.*

[a] *Deinde jubet vineas promoveri in loca maximè idoneis ex copiâ.*

NOTÆ.

[a] *Intenderant.*] *Ils en avoient fait plus qu'on ne leur en avoit demandé.* Supra modum, uti in novo imperio ſolet, officioſi fuerant.

[b] *Infectum.*] Id eſt, *Quod à Metello fieri non poſſet* : Verùm illud *infectum* cùm formam induat Præteriti, maximam vim habet.

[c] *Ex copiâ.*] Non dicit abſolutè, loca fuiſſe maximè idonea ; ſed vineas actas in locis, pro ratione ſitus & regionis, maximè idoneis.

[a] *Superque.*] Pro *ultra* poſitum arbitror ; ità ut pone vineas latentes adminiſtri, terram & alia propiùs muros jacerent, ad conſtituendum aggerem. Aliter alii, quibus non aſſentior.

[e] *Super.*] Jam *ſuper* vulgato ſenſu poſitum eſt.

[f] *Arietibus.*] Aries, machina fuit ad ſubruendos muros.

dium, præfectumque eò mitteret: Hamilcarem quendam, hominem nobilem, factiosum, novis rebus studere; advorsum quem neque imperia magistratuum, neque leges valerent: ni id festinaret, in summo periculo suam salutem, [a] illorum socios, fore. Nam Leptitani jam inde à principio belli Jugurthini ab Bestiam consulem, & postea Romam miserant, amicitiam, societatemque rogatum. Dein, ubi ea impetrata, semper boni, fideleſque manſêre: & cuncta à Bestiâ, Albino, Metelloque imperata navi fecerant. Itaque ab Imperatore facilè, quæ petebant, adepti. Emissæ eò cohortes Ligurum quatuor, & C. Annius præfectus. Id oppidum ab [b] Sidoniis conditum est, quos accepimus profugos, ob discordias civilis, navibus in eos locos venisse; cæterùm [c] situm inter duas Syrtis, quibus nomen ex [c] re inditum. Nam duo sunt [d] sinus propè in [e] extremâ Africâ, impares magnitudine, pari naturâ: quorum proxuma terræ [1] prærupta sunt; cætera, utì fors tulit, alta; alia in tempestate vadosa. Nam ubi mare magnum esse, & sævire ventis cœpit, limum, arenamque, & saxa ingentia fluctus trahunt; ità facies locorum cum ventis simul mutatur. Syrtes ab tractu nominatæ. Ejus civitatis lingua modò [3] conversa connubio Numidarum. Legum, cultusque pleraque Sidonica: quæ eò faciliùs retinebant, quòd procul ab imperio [f] regis ætatem agebant. Inter illos, & [4] frequentem Numidiam inculti vastique loci erant.

Sed quoniam in has regiones per Leptitanorum negotia venimus, non [g] indignum videtur, egregium, atque memorabile facinus duorum Carthaginiensium memorare. eam rem nos locus admonuit. Quâ tempestate Carthaginienses pleræque Africæ imperitabant, Cyrenenses quoque magni atque opulenti fuêre. Ager in medio arenosus,

INTERPRETATIO.

[1] *Caterùm* oppidum *positum est inter duas Syrtes.*

[2] *Quorum proxima* loca *terra sunt maximè profunda.*

[3] *Ejus civitatis lingua tantùm mutatæ per connubia Numidarum.*

[4] *Inter illos, & hominibus frequentatam Numidiam loci inculti vastique erant.*

NOTÆ.

[a] *Illorum.*] Romanorum.

[b] *Sidoniis.*] Sidon, urbs fuit Palæstinæ antiquissima, plurimarum coloniarum mater; quamquam Tyro nonnulli Leptim adscribunt. Sed notandum, quòd de illis urbibus, propter vicinitatem, & similitudinem, etiam ipsius Christi unum & idem fuit judicium.

[c] *Re.*] *Tractu* scilicet, ut dicetur postmodum ab ipso Sallustio. At Græca est originatio; nam, σύρω Græcorum est *Traho* Latinorum.

[d] *Sinus.*] Gall. *Des golfes.* Ità vocatur mare, cum alicubi littora curvat, & terras intrat.

[e] *Extremâ.*] Versus Orientem, & secundum veterem Geographiam.

[f] *Regis.*] Quicumque tandem iis imperitaverit, sive Masinissa[4], Micipsa, aut quis alius fuerit.

[g] *Indignum.*] Gall. *Hors de propos.*

[a] unâ ſpecie: neque flumen, neque mons erat, qui finis eorum diſcerneret: [b] quæ res eos in magno diuturnoque bello inter ſe habuit. Poſtquam utrimque legiones, item claſſes ſæpe fuſæ, fugatæque, & alteri alteros aliquantùm attriverant; veriti ne mox victos, victoreſque defeſſos alius aggrederetur, per inducias [c] ſponſionem faciunt, uti certò die legati domo proficiſcerentur; quo in loco inter ſe obvii fuiſſent, is communis utriuſque populi finis haberetur. Igitur duo fratres Carthagine miſſi, quibus nomen Philænis erat, maturavêre iter pergere: Cyrenenſes tardiùs [1] iêre. Id ſocordiâne, an caſu acciderit, parùm cognovi. Cæterùm ſolet in locis illis tempeſtas haud ſecùs, atque in mari, retinere. Nam, ubi per loca æqualia, & [2] nuda gignentium, ventus coortus arenam humo excitavit, ea magnâ vi agitata, ora, oculoſque implere; ità proſpectu impedito, morari iter. Poſtquam Cyrenenſes aliquantò [d] poſteriores ſe eſſe vident, & ob rem corruptam, domi pœnas metuunt, [3] criminari Carthaginienſes antè tempus domo digreſſos, conturbare rem; denique omnia malle, quàm victi abire. Sed cùm [e] Pœni aliam conditionem tantummodo æquam peterent, [f] Græci [g] optionem Carthaginienſium faciunt; uti vel illi, [h] quos finis populo ſuo peterent, ibi vivi obruerentur; vel eâdem conditione ſeſe, quem in locum vellent, proceſſuros. Philæni, conditione probatâ, ſeque, vitamque ſuam reip. condonavêre: ità vivi obruti. Carthaginienſes in eo

INTERPRETATIO.

[1] *Cyrenenſes lentiore gradu proceſſerunt.*

[2] *Cùm ventus obortus excitavit humo arenam per loca plana & plantis omnibus deſtituta, ea arena agitata magnâ vi implet ora & oculos.*

[3] *Poſtquam Cyrenenſes vident ſe eſſe aliquantò poſteriores, & timent ne domi puniantur ob rem perditam, cœperunt criminari & accuſare Carthaginienſes, quaſi domo digreſſi eſſent ante tempus.*

NOTÆ.

[a] *Unâ.*] Locus erat, ubi neque mons, neque flumen, prout dicit Autor, conſpiciebatur; ubi denique facies una & eadem. Gall. *Une raſe campagne.*

[b] *Quæ res.*] Quòd, ſcilicet, fines nulli eſſent. Quæ verò, inquies, litibus materia? Multiplex naſcitur vel ex ſolâ Juriſdictione, quia locus fuit viatoribus frequentatus: Libidini verò quid intactum eſſe poteſt?

[c] *Sponſionem faciunt.*] Id eſt, *convenerunt, & conſenſerunt.* Gall. *ils convinrent.*

[d] *Poſteriores.*] Intellige eos ad medium campum non perveniſſe, Philænoſque plùs quàm dimidiam partem itineris emenſos fuiſſe, atque adeò magnam agri partem civibus diligentiâ ſuâ lucrifeciſſe.

[e] *Pœni.*] Carthaginienſes, Pœni dicti, quaſi Phœni, à Phœnicibus, unde originem ducebant.

[f] *Græci.*] Cyrenenſes, quos antea Græcâ eſſe origine vidimus.

[g] *Optionem.*] *Ils leur donnerent le choix.* Ità loquitur Terent. alicubi in fabularum prologis, cum dicit, *Veſtrum judicium fecit*, pro, *vobis judicandum reliquit.*

[h] *Quos.*] Hunc nota loquendi modum: Senſus eſt apertiſſimus; ſed phraſis extra ordinem conſtructionis.

loco Philenis fratribus aras conſecravêre : aliique illis domi honores inſtituti. Nunc ad rem redeo.

Jugurtha poſtquam, amiſsâ Thalâ, nihil ſatis firmum contra Metellum putat; per magnas [a] ſolitudines cum paucis profectus, pervenit ad Gætulos, genus hominum ferum, incultumque, & eo tempore ignarum nominis Romani. Eorum multitudinem in unum cogit: ac paullatim conſuefacit [b] ordines habere, ſigna ſequi, imperium obſervare, item alia militaria facere. Præterea regis Bocchi [c] proximos magnis muneribus, & majoribus promiſſis ad ſtudium ſui perducit; quîs adjutoribus regem aggreſſus, impellit, ut advorſum Romanos bellum ſuſcipiat. Id eâ gratiâ faciliùs, proniùſque fuit, quòd Bocchus initio hujuſce belli legatos Romam miſerat, fœdus, & amicitiam petitum. Quam rem opportuniſſumam incepto [c] belli [d] pauci impediverant, cæci avaritiâ, quîs omnia honeſta, atque inhoneſta vendere mos erat. Etiam antea Jugurthæ filia Bocchi nupſerat. Verùm ea neceſſitudo apud Numidas, Mauroſque levis ducitur: quòd ſinguli pro opibus, quiſque quàm plurimas uxores, denas alii, alii plures habeant; ſed reges eo ampliùs. Ità [e] animus multitudine diſtrahitur; [f] nullam pro [g] ſociâ obtinet: pariter omnes viles ſunt. Igitur in locum ambobus placitum exercitus convenium. Ibi, fide datâ, & acceptâ, Jugurtha Bocchi animum oratione accendit: Romanos injuſtos, profundâ avaritiâ, communes omnium hoſtis eſſe: [h] eandem illos cauſſam belli cum Boccho habere, quam ſecum, & cum aliis gentibus, lubidinem imperitandi, quîs omnia regna advorſa ſint: [i] tum ſeſe, paullò antè Carthaginienſes, item regem [i] Perſen, [k] poſt, utì quiſque opulentiſſumus videatur, ità Romanis hoſtem fore. His, atque aliis talibus dictis, ad Cirtam oppidum iter conſti-

Interpretatio.

[a] *Adducit ad ſui ſtudium familiares & amicos regis Bocchi magnis muneribus, & majoribus promiſſis.*

[b] Dicit Boccho, *Seſe Jugurtham eſſe tum hoſtem Romanis, Carthaginienſes fuiſſe hoſtes paulò antè, item regem Perſen, poſt ità quemvis iis hoſtem fore, utì quiſque videatur opulentiſſimus.*

Notæ.

[a] *Solitudines.*] *Des déſerts.*

[b] *Ordines habere.*] *A garder leurs rangs.*

[c] *Belli.*] Contra Jugurtham, ſcilicet; quia Bocchus vicinus erat.

[d] *Pauci.*] Nobiles Romani.

[e] *Animus.*] *L'affection.*

[f] *Nullam.*] Mallem *nulla.*

[g] *Sociâ.*] *Matronâ, & matrefamiliâ*, ut apud Romanos.

[h] *Eandem.*] Cupit Jugurtha, Bocchum intelligere, ipſi, perinde ac ſibi, & aliis regibus Romanos hoſtes eſſe, quantumvis bellum non indixiſſent; quandoquidem unâ & eâdem libidine in omnes ſucceſſivè inſurgerent.

[i] *Perſen.*] Rex fuit Macedoniæ, quem Paulus Æmilius debellavit, & in triumphum duxit.

[k] *Poſt.*] In quibuſdam codicibus vox iſta cum præcedente, nullâ interpoſitâ virgulâ, colligatur; unde error in Chronologiam inducitur; ſiquidem Perſes antè, non poſt Carthaginienſes d victus eſt.

tuunt: quod ibi Q. Metellus prædam, captivoſque & impedimenta locaverat. Ità Jugurtha ratus, aut, captâ urbe, [a] operæ pretium fore; aut, ſi Romanus auxilio ſuis veniſſet, prœlio ſeſe certaturos. Nam callidus id modò feſtinabat, Bocchi [b] pacem imminuere: ne, moras agitando, aliud, quàm bellum, mallet. Imperator poſtquam de regum ſocietate cognovit, non temerè, neque, utì ſæpe, jam victo Jugurthâ, conſueverat, omnibus locis pugnandi copiam facit: cæterùm, haud procul ab Cirtâ caſtris munitis, reges opperitur, meliùs eſſe ratus, cognitis Mauris, quoniam is novus hoſtis acceſſerat, ex commodo pugnam facere. Interim Româ per litteras fit certior, Mario provinciam Numidiam datam. Nam conſulem factum antè acceperat. Quibus rebus ſupra bonum atque honeſtum perculſus, neque lachrymas tenere, neque moderari linguam: vir egregius in aliis artibus, nimis molliter ægritudinem pati. Quam rem alii in [c] ſuperbiam vortebant: alii bonum ingenium contumeliâ accenſum eſſe: multi, quòd jam parta victoria ex manibus eriperetur: nobis ſatìs cognitum, illum magìs honore Marii, quàm injuriâ ſuâ excruciatum, neque tam anxiè laturum fuiſſe, ſi adempta provincia alii, quàm Mario, traderetur. Igitur eo dolore impeditus, & quia ſtultitiæ videbatur [d] alienam rem periculo ſuo curare, legatos ad Bocchum mittit, poſtulatum, ne ſine cauſſâ hoſtis populo Rom. fieret: habere eum magnam copiam ſocietatis, amicitiæque conjungendæ, quæ potior bello eſſet: quamquam opibus ſuis confideret, tamen non debere incerta pro certis mutare: omne bellum ſumi facilè, cæterùm ægerrumè deſinere: non in ejuſdem poteſtate initium ejus, & finem eſſe: incipere cuivis etiam ignavo licere; deponi, cùm victores velint: proinde ſibi, regnoque ſuo conſuleret: neu florentis res ſuas cum Jugurthæ perditis [e] miſceret. Ad ea rex ſatìs placidè verba facit: ſeſe pacem cupere, ſed Jugurthæ fortunarum miſereri: ſi eadem illi [f] copia fieret, omnia conventura. Rurſus imperator, contra poſtulata Bocchi, nuncios mittit. Ille probare partim, alia abnuere. Eo modo, ſæpe ab utroque miſſis remiſſiſque nunciis, tempus procedere, & [g] ex Metelli voluntate bellum intactum trahi. At Marius, utì ſupra diximus, cupientiſſimâ plebe

NOTÆ.

[a] *Operæ pretium.*] Gall. *Que ce ſeroit un coup d'importance, & qui en vaudroit bien la peine.*

[b] *Pacem*] Id eſt, *In eum locum & ſtatum Bocchum adducere, ut amplius non poſſet de pace cum Romanis ineundâ cogitare.*

[c] *Superbiam.*] Eam fuiſſe ex futilibus, quas addit aliorum conjecturis, ſatis patet.

[d] *Alienam.*] Gloriam, ſcilicet, & triumphum Marii.

[e] *Miſceret.*] Vide an non ab iſtis Romanis prudentiam nullo tuo periculo quærere poſſis.

[f] *Copia.*] Id eſt, *Si fœdus cum Jugurthâ quoque ſanciretur.* Paulò obſcuriùs expreſſit: Sed Autor noſter quæ leviora ſunt expedit, & ad eventum feſtinat.

[g] *Ex Metelli.*] Illud eſt quod ſuprà dixit, Stultitiæ videri rem alienam periculo ſuo curare.

conſul

conſul factus, poſtquam ei provinciam Numidiam populus [a] juſſit, antea jam infeſtus nobilitati, tum verò [b] multus, atque ferox inſtare: ſingulos modò, modò univerſos lædere: dictitare, ſeſe conſulatum ex victis illis [1] ſpolia cepiſſe: alia præterea magnifica pro ſe, & illis dolentia: interim, quæ bello opus erant, prima habere; poſtulare legionibus ſupplementum: auxilia à populis, & regibus, ſociiſque accerſere: præterea ex Latio fortiſſumum quemque, pleroſque [c] militiâ, paucos [d] famâ cognitos accire, & [e] ambiundo cogere homines [f] emeritis ſtipendiis ſecum proficiſci. Neque illi ſenatus, quamquam advorſus erat, de ullo negotio negare audebat: cæterùm ſupplementum etiam lætus decreverat: [2] quia, neque plebi militia [g] volenti putabatur, & Marius aut [h] belli uſum, aut ſtudia vulgi amiſſurus. ſed ea res fruſtrà ſperata: Tanta lubido cum Mario eundi pletoſque invaſerat. [3] ſeſe quiſque prædâ locupletem fore, victorem domum rediturum. alia hujuſcemodi animis trahebant: & eos non paullùm oratione ſuâ Marius [4] arrexerat. Nam poſtquam, omnibus, quæ poſtulaverat, decretis, milites ſcribere vult, hortandi cauſsâ, ſimul & nobilitatem, utì conſueverat, exagitandi, concionem populi advocavit, deinde hoc modo diſſeruit.

Scio ego, Quirites, pleroſque non iiſdem artibus imperium à vobis petere, & poſtquam adepti ſunt, gerere: primò induſtries, ſupplices, [4] modicos eſſe: dein per ignaviam, & ſuperbiam ætatem agere. ſed mihi contrà videtur. Nam, quò univerſa reſp. pluris eſt quàm

Interpretatio.

[1] *Marius dictitabat ſeſe cepiſſe Conſulatum, tanquam ſpolia, ex illis victis.*

[2] *Quiſque* credebat *ſeſe fore locupletem prædâ, & rediturum victorem domum, alia hujuſmodi animis volvebant.*

[3] *Et Marius non parùm eos in ſpem erexerat oratione ſuâ.*

[4] *Scio* eos *primò eſſe laborioſos, ſupplices, moderatos.*

Notæ.

[a] *Juſſit.*] Populus jubet, Senatus decernit.

[b] *Multus.*] Id eſt, *acer, & in exagitandâ nobilitate aſſiduus.*

[c] *Militiâ.*] Id eſt, *rei militaris peritiâ.* Gall. *Par ce qu'il avoit vû de leur expérience au métier de la guerre.*

[d] *Famâ.*] Nota, Non dicit Marium famæ credidiſſe, ſed paucos acciviſſe, qui eâ tantùm clari eſſent. Bene ſanè, nam ut habet Poëta, fama

Tam ficti pravique tenax, quàm nuntia veri.

[e] *Ambiundo.*] Quia ad bellum, niſi in tumultu, legibus non cogebantur.

[f] *Emeritis.*] Qui militant ſtipendia merentur; Unde emeriti & veterani illi dicuntur qui ſtipendia impleverunt, atque id omne tempus militiæ dederunt, quod legibus conſtitutum eſt.

[g] *Volenti.*] Phraſis eſt ex veteri Latinitate: Id eſt, *Plerique credebant militiam populo minùs placere.*

[h] *Belli uſum.*] Nobiles arbitrabantur, vel Marium infeliciter bellum ſine ſupplementis adminiſtraturum; vel, ea ſi invito populo ſcriberet, ejus gratiam amiſſurum. Sed vide mihi, quæſo, quantum periculum ex ſuperbiâ, deinde diſcordiâ, Reipublicæ immineat.

conſulatus, aut prætura, eò majore curâ illam adminiſtrari, quàm hæc peti [1] *debere. Neque me fallit, quantùm cum maximo benificio veſtro negotii ſuſtineam. Bellum parare, ſimul & erario parcere, cogere ad militiam* [a] *eos, quos nolis offendere; domi, foriſque omnia curare; & ea agere inter invidos* [b] *occurſantis, factioſos,* [c] *opinione, Quirites, aſperius eſt. Ad hoc, alii ſi deliquêre, vetus nobilitas, majorum facta fortia, cognatorum & affinium opes, multa* [d] *clientelæ, omnia hæc præſidio adſunt: mihi ſpes omnes in memet ſita, quas neceſſe eſt & virtute, & innocentiâ tutæri: Nam* [e] *alia infirma ſunt.* [f] *Et illud intelligo, Quirites,* [g] *omnium ora in me* [h] *converſa eſſe, aquos, bonoſque favere: quippe beneſacta mea reip. procedunt: nobilitatem* [i] *locum invadendi quærere. Quò mihi acriùs adnitendum eſt, uti neque vos* [k] *capiamini, & illi fruſtrà ſint. Ità ad hoc ætatis à pueritiâ fui, ut omnis labores, pericula conſueta habeam. Quæ ante veſtra beneficia gratuitò faciebam, ea uti, acceptâ* [l] *mercede, deſeram, non eſt conſilium, Quirites. Illis difficile eſt in poteſtatibus* [4] *temperare, qui per ambitionem ſeſe probos ſimulavêre: mihi, qui omnem ætatem in optimis artibus egi, bene facere jam ex conſuetudine* [k] *in naturam vertit. Bellum me gerere cum Jugurthâ juſſiſtis: quam rem nobilitas ægerrumè tulit. Queſo, reputate cum animis veſtris, num id mutari melius ſit, ſi quem ex illo* [l] *globo nobilitatis ad hoc, aut aliud tale negotium mittatis, hominem veteris proſapiæ, ac*

INTERPRETATIO.

[1] *Nam* mihi videtur, *quò univerſa Reſpublica pluris eſt quàm Prætura aut Conſulatus, illam debere adminiſtrari eò majore curâ, quàm hanc peti.*

[a] *Intelligo nobilitatem quærere occaſionem ſibi vendicandi dominationem.*

[3] *Quapropter mihi vehementiùs adnitendum eſt, uti neque vos in fraudem inducatis, & illi fruſtrà ſint.*

[4] *Difficile eſt illis modeſtè ſeſe gerere in poteſtatibus, qui ſe probos ſimulaverunt, dum ambibant.*

NOTÆ.

[a] *Eos.*] De populo ipſo loquitur, apud quem orationem habebat, in quâ plurima ſunt certè quæ non ſine causâ quivis memoriæ mandet.

[b] *Occurſantis.*] De nobilibus agit, qui novorum hominum conatibus ſemper reſiſtebant.

[c] *Opinione.*] Gall. *C'êt une choſe plus fâcheuſe qu'on ne penſe.*

[d] *Clientelæ.*] Ità vocantur civitates ſeu multitudines hominum, quæ alicui potenti adhærent, ejuſque patrocinio utuntur.

[e] *Alia.*] Dicit ſe neque cognatos, neque clientelas, neque id genus alia habere, ſed ſolâ virtute niti.

[f] *Et.*] Gall. diceremus, *Ne ſai d'autre part.* Particularum vim ante omnia, cognoſcere debet quiſquis alicujus linguæ accuratam notitiam habere cupit.

[g] *Omnium.*] Veſtrum, ſcilicet, qui ex plebe eſtis.

[h] *Converſa.*] Id eſt, *qui omnia bona à me expectatis.*

[i] *Mercede.*] Conſulatu, videlicet, & in eum exercitum imperio, qui in Numidiâ eſt.

[k] *In naturam.*] Iſtud maximè homines ad virtutis habitum inflammare debet.

[l] *Globo.*] Iſtud eſt valdè invidioſum.

multarum [a] *imaginum*, & [b] *nullius stipendii*; *scilicet ut in tantâ re ignarus omnium trepidet, festinet, sumat aliquem ex populo* [1] *monitorem officii sui. Ità plerumque evenit; uti, quem vos imperare jussistis, is sibi imperatorem alium quærat. At ego scio, Quirites,* [2] *qui, postquam consules facti sunt, artâ majorum, & Græcorum militaria præcepta legere cæperint; homines* [c] *præposteri,* [3] [d] *Nam gerere, quàm fieri, tempore posterius, re, atque usu prius est. Comparate nunc, Quirites, cum illorum superbiâ me hominem novum. Quæ illi audire, & legere solent, eorum partem vidi, alia egomet gessi. quæ illi litteris, ea ego militando didici. nunc vos existumate, factа, an dicta pluris sint. Contemnunt novitatem meam, ego illorum ignaviam. Mihi fortuna, illis probra objectantur. Quamquam ego naturam unam, & communem omnium existumo, sed fortissimum quemque* [e] *generosissimum esse. Ac si jam ex patribus Albini, aut Bestiæ quæri posset, mene, an illos ex se gigni maluerint: quid responsuros creditis, nisi, sese liberos quàm optimos voluisse? Quod si jure despicimur me;* [f] *faciant idem majoribus suis; quibus, uti mihi, ex virtute nobilitas cœpit. Invident honori meo: ergo* [g] *invideant labori, innocentiæ, periculis etiam meis: quoniam per hæc illum cepi. Verùm homines corrupti superbiâ, ità ætatem agunt, quasi honores vestros contemnant: ità hos petunt, quasi honestè vixerint. Næ illi falsi sunt, qui diversissimas res pariter expectant, ignaviæ voluptatem, &* [h] *præmia virtutis. Atque etiam cùm apud vos; aut in senatu ver-*

INTERPRETATIO.

[1] *Sumat aliquem ex populo, qui de officio suo admoneat.*

[2] *At ego quosdam cognosco, Quirites, qui postquam Consules facti sunt, cœperint legere acta majorum, &c.*

[3] *Nam Gerere* Imperium *est prius re & experientiâ, quàm Fieri* Imperator, quod est *tempore posterius.*

NOTÆ.

[a] *Imaginum.*] Antea vidimus moris fuisse, Majorum imagines habere. Per imagines verò, veterem prosapiam intelligit, quam derider.

[b] *Nullius.*] Id est, *qui nunquam fuit in exercitu.*

[c] *Præposteri.*] Ità vocantur qui, quod primum est, ultimùm; quod ultimum, primùm exequuntur.

[d] *Nam gerere.*] Sensus est, ni fallor, Viro opus esse antè bonas artes, quæ ad imperium aliquod gerendum requiruntur, didicisse & exercuisse, quàm publico suffragio illud administret, aut ad id promoveatur.

[e] *Generosissimum.*] Perinde est ac si dixisset, virtute veram nobilitatem comparari.

[f] *Faciant.*] Id est, *Majores quoque suos despiciant.*

[g] *Invideant.*] Nobilitatis carpit ignaviam, quasi dicat, *Cur non pariter illi sese objectant pericula? Cur non laborant? &c.*

[h] *Præmia.*] Attende, quæso, ad Marii scopum: Virtuti sicut & ignaviæ, delicias suas esse dicit; sed quæ illius sunt ità ab his differre, ut nullus simul utriusque possit commoditatibus & oblectamentis gaudere. At enim voluptatis nomine, sicuti infames & obtusas notavit socordiæ dulcedines; ità verò præmii appellatione honestas & viriles virtutis illecebras insignit. Utinam omnibus hæc nota esset differentia! Qui volet câ causâ Cebetis tabulam videbit.

ba faciunt? plerâque oratione majores ſuos extollunt; eorum fortia facta memorando clariores ſeſe putant: quod contrà eſt. Nam, quantò vita illorum præclarior, tantò horum ſocordia flagitioſior. Et profectò ità ſe res habet. majorum gloria poſteris lumen eſt, neque bona, neque mala eorum in occulto patitur. Hujuſce rei ego inopiam patior, Quirites. Verùm id, quod multò præclarius eſt, meamet facta mihi dicere licet. Nunc videte, quàm iniqui ſint. Quod ex alienâ virtute ſibi arrogant, id mihi ex meâ non concedunt: [a] ſcilicet quia imagines non habeo, & quia mihi nova nobilitas eſt: [b] quam certè peperiſſe meliùs eſt, quàm aceeptam corrupiſſe. Equidem ego non ignoro, ſi jam mihi reſpondere velint, abundè illis facundam, & compoſitam orationem fore. Sed in maxumo veſtro beneficio, cùm omnibus locis me, voſque maledictis lacerent, non placuit reticere, ne quis [c] modeſtiam in conſcientiam duceret. Nam me quidem [d] ex animi ſententiâ nulla oratio ladere poteſt. Quippe [e] vera, neceſſe eſt bene prædicet: falſam vita, moreſque mei [f] ſuperant. Sed quoniam veſtra conſilia accuſantur, [g] qui mihi ſummum honorem, & maxumum negotium impoſuiſtis: etiam atque etiam reputate, num id [h] pœnitendum ſit. Non poſſum, [i] fidei cauſſâ, imagines, neque triumphos, aut conſulatus majorum meorum oſtentare: at, ſi res poſtulet, haſtas, vexillum, [k] phaleras, alia dona militaria, præterea cicatrices [l] adverſo corpore. Hæ ſunt meæ imagines, hæc nobilitas, non hereditate relicta, ut illa illis, ſed quæ ego plurimis meis laboribus, & periculis

INTERPRETATIO.

[e] *Nam ſi* oratio *vera eſt, neceſſe eſt bene* de me *prædicet; vita* verò, *& mores mei ſuperant falſam* orationem.

NOTÆ.

[a] *Scilicet.*] Sæpiùs de imaginibus loquitur; quia nobiles quantam inde fovebant ſuperbiam, tantam illis indidem conciliat invidiam.

[b] *Quam.*] Vis quædam latet & aculeus ſub iſtâ brevi, & feſtinante Marii reſponſione, quam omnes non ſentiunt.

[c] *Modeſtiam.*] Id eſt, *ne quis, ſi omninò tacuiſſem, ideo me non reſpondere crederet, quòd conſcientia aliquid exprobraret.*

[d] *Ex animi.*] Id eſt, *quo modo virtute mentem & animum compoſui.*

[e] *Superant.*] Beatus eſt certè, qui, conſcius recti, infractus & intactus famæ mendacia, verè & ex animo ridere poteſt: Infelix qui aliquatenus ſaltem non poteſt. Famæ approbatio maximum eſt bonum, ſed plerumque fortunæ donum; quodque adeò, ut ejus omnia, neque nimis quærere, neque nimis contemnere, ſed quale eſt ferre decet.

[f] *Qui.*] Conſtructio eſt extraordinaria; refertur enim relativum ad rem intellectam, non ad nomen.

[g] *Pœnitendum.*] Id eſt, *Mutandum.* Metonymia eſt.

[h] *Fidei cauſſâ*] Id eſt, *ut vobis ea probem quæ de me prædico.*

[i] *Phaleras.*] Phaleræ quamquam ſæpiùs pro ornamentis equorum veniunt, ſunt tamen etiam virorum nobilium, & virtute bellicâ conſpicuorum inſignia.

[k] *Adverſo.*] Id eſt, *quæ, dum ego ſtrenuè hoſtes feriem, vulnerata me eſſe, indicant.*

quæsivi. Non sunt [a] *composita verba mea. Parùm id facio. Ipsa se virtus satis ostendit: illis artificio opus est: uti turpia facta oratione tegant. Neque litteras Græcas didici. parùm placebat eas discere, quippe quæ ad virtutem* [b] *doctoribus nihil profuerunt. At illa mulsò optuma reip. doctus sum; hostis ferire, præsidia* [c] *agitare; nihil metuere, nisi turpem famam; hiemem, & æstatem juxtà pati; humi requiescere; eodem tempore inopiam, & laborem tolerare.* [d] *His ego præceptis milites hortabor: neque illos* [e] *artè colam, me opulenter; neque gloriam meam* [f] *laborem illorum faciam. Hoc est utile, hoc* [g] *civile imperium. Namque, cùm tute per mollitiem agas, exercitum supplicio cogere, hoc, est* [h] *dominum, non imperatorem esse. Hæc, atque talia majores vestri faciundo, seque, remque publicam celebravêre.* [i] *Quis nobilitas freta, ipsa dissimilis moribus, nos illorum æmulos contemnit; & omnis honores, non ex merito, sed quasi* [k] *debitos, à vobis repetit. Cæterum homines superbissimi procul errant. Majores eorum omnia, quæ* [l] *licebat, illis reliquêre, divitias, imagines, memoriam sui præclaram. virtutem non reliquêre; neque poterant. Ea sola neque datur dono, neque accipitur. Sordidum me, & incultis moribus aiunt; quia parùm scitè convivium exorno, neque histrionem ullum, neque* [k] *pluris pretii coquum, quàm* [l] *villicum, habeo. quæ mihi lubet confiteri, Quirites. Nam & ex parente meo, & ex aliis* [m] *sanctis viris ità accepi, munditias* [n] *mulieribus, viris* [o] *laborem convenire, omnibusque bonis oportere plùs gloriæ,*

Interpretatio.

[a] *Neque mihi gloriam parabo ex labore ipsorum.*

[i] *Majores eorum reliquerunt illis omnia quæ potuerunt.*

Notæ.

[a] *Composita.*] *Prout dicunt nobiles*, scilicet. Nam oratio tota est ad eos infectandos.

[b] *Doctoribus.*] Græci enim à Romanis victi sunt.

[c] *Agitare.*] *Savoir faire une bonne garde, ou, commander à une Garnison.*

[d] *His.*] Sunt illi optimi præceptores qui rebus & exemplis docent; non qui vanâ & futili suâ loquacitate, quicquid refugiunt ipsi, aliis imperant.

[e] *Artè.*] Id est, *Militibus ea minùs præbendo quæ ad vitam necessaria sunt; sicuti faciunt ab aliis Imperatoribus*

[f] *Civile.*] Id est, *honestum, quodque liberos homines deceat.*

[g] *Dominum.*] Refertur vox ista ad servum; quasi dicat alios Imperatores tyrannorum more, militibus, tanquam servis, imperitasse.

[h] *Quis.*] Majoribus, scilicet.

[i] *Debitos.*] Supple, *Quoquo modo illi vixerint.*

[k] *Pluris.*] Scilicet illis Dominis, undique coqui conquirendi sunt, quibus egregiè palatus sapiat. Non illud dicit Marius adversus nobiles, sed intelligitur.

[l] *Villicum.*] Servus erat qui aliis in villâ præerat.

[m] *Sanctis.*] Sanctus is dicitur, qui quod sancitum est servat, qui secundum leges vivit. Non idem est quem nos *Saint* dicimus.

[n] *Mulieribus.*] Id est, *Effeminatis*. si Marium nobiles actiùs vellicasse credas.

[o] *Laborem.*] Si in ea tempora, aut eos homines incidissemus, quanta suavitas in vitâ esset!

quàm divitiarum esse; arma, non supellectilem, decori esse. Quin ergo quod juvat, quod carum æstumant, id semper faciant: ament, potent; ubi adolescentiam habuêre, ibi senectutem agant, in conviviis, dediti ventri, & turpissimæ parti corporis: sudorem, pulverem, & alia talia relinquant nobis, quibus illa epulis jucundiora sunt. Verùm non ità est. Nam, ubi se flagitiis dedecoravêre turpissimi viri, bonorum præmia ereptum eunt. Ità [a] injustissimæ luxuriæ, & ignaviæ, pessimæ artes, illis, qui coluêre eas, nihil [1] officiunt, reip. innoxiæ cladi sunt. Nunc, quoniam illis, [b] quantùm mores mei, non illorum flagitia poscebant, respondi: pauca de rep. loquar. Primùm omnium de Numidiâ bonum habete animum, Quirites. Nam quæ ad hoc tempus Jugurthæ tutata sunt, omnia removistis, [c] avaritiam, imperitiam, superbiam. Dein exercitus ibi est locorum sciens, sed meherculè magis strenuus, quàm felix. Nam magna pars ejus avaritiâ, aut temeritate ducum attrita est. Quamobrem vos, [d] quibus militaris ætas est, adnitimini mecum, & capessite remp. neque quemquam ex [e] calamitate aliorum, aut imperatorum superbiâ metus ceperit. Egomet in agmine, in prælio consultor idem, & socius periculi vobiscum adero; neque, vosque in omnibus rebus juxtà geram. Et profectò, diis juvantibus, omnia [2] matura sunt, victoria, præda, laus: quæ si dubia, aut procul essent, tamen omnis bonos reip. subvenire decet. Etenim nemo ignaviâ immortalis factus: neque quisquam parens liberis, ut æterni forent, optavit: magis, uti boni, honestique vitam exigerent. Plura dicerem, Quirites, si timidis virtutem verba adderent. Nam strenuis abundè dictum puto.

Hujuscemodi orationè habitâ, Marius postquam plebis animos arrectos videt, properè commeatu, stipendio, armis, aliisque utilibus navis onerat. cum his A. Manlium legatum proficisci jubet. Ipse interea mili-

Interpretatio.

[1] *Eo modo, per maximam injustitiam, luxuria & ignavia pessimæ artes nihil nocent illis, qui eas coluerunt, sunt detrimento & ruina Reipublicæ innoxiæ.*

[2] *Omnia sunt prona & facilia.*

Notæ.

[a] *Injustissimæ.*] Istud diligenter observandum est; nam luxuria & ignavia, quando in Republicâ coeunt, illi necessariò pestem important.

[b] *Quantum.*] Ità verò quisque magis quid se dignum sit, quàm quid in alios fieri possit, consulere debet; eâdemque operâ sæpissime luctum, semper verò magnam curam, magnumque laborem sibi demserit.

[c] *Avaritiam.*] Bestiam, Aulum, & Metellum ordine carpit; deinde sibi, quamquam indirectè, laudem maximam tribuit.

[d] *Quibus.*] Antea vidimus Populi voluntatem ad militiam non inclinatam fuisse.

[e] *Calamitate.*] Causam removet qui militiam Populus detrectabat, dum spem injicit, non, ipso imperante, futurum, ut quisquam inopiâ commeatuum, aut ducis injuriâ pereat.

tes ſcribere, non more majorum, neque ex [a] claſſibus, ſed utì cujuſque lubido erat, [b] capite cenſos pleroſque. Id factum alii inopiâ [c] bonorum, alii per ambitionem conſulis memorabant, quòd ab eo genere celebratus, auctuſque erat; & homini potentiam quærenti egentiſſimus quiſque opportuniſſimus, cui neque ſua curæ (quippe quæ nulla ſunt) & [d] omnia cum pretio honeſta videntur. Igitur Marius cum aliquantò majore numero, quàm decretum erat, in Africam profectus, paucis diebus Uticam advehitur. Exercitus ei traditur à P. Rutilio legato. Nam Metellus conſpectum Marii fugerat, ne videret ea, quæ [e] audita animus tolerare nequiverat. Sed conſul, expletis [f] legionibus, cohortibuſque auxiliariis, in agrum fertilem, & prædâ onuſtum proficiſcitur. Omnia ibi capta militibus donat: dein caſtella, & oppida naturâ & viris parùm munita aggreditur: prœlia multa, cæterùm alia levia [g] aliis locis facere. Interim novi milites ſine metu pugnæ adeſſe: videre fugientis capi, aut occidi; fortiſſimum quemque tutiſſimum: armis libertatem, patriam parenteſque, & alia omnia tegi, gloriam, atque divitias quæri. Sic brevi ſpatio novi veteresque [h] coaluêre, & virtus omnium æqualis facta. At reges ubi de adventu Marii cognoverunt, diverſi in locos difficiles abeunt. Ità Jugurthæ placuerat, ſperanti, mox effuſos hoſtis invadi poſſe; Romanos, ſicuti pleroſque, remoto metu laxiùs, licentiùſque futuros. Metellus interea Romam profectus, contra ſpem ſuam lætiſſimis animis excipitur, plebi, patribuſque, poſtquam [i] invidia deceſſerat, juxtà carus. Sed Marius impigrè, prudenterque ſuorum, & hoſtium res pariter attendere; cognoſcere quid boni utriſque, aut contrà

INTERPRETATIO.

[1] *Ne videret ea, quæ animus nequiverat tolerare, cùm ab ipſo audita fuerant.*

[2] *Fecit multa prœlia, cæterùm alia levia, diverſis locis.*

NOTÆ.

[a] *Claſſibus.*] Servius Tullius, qui primus cenſum inſtituit, pro ejus ratione univerſum populum in claſſes & centurias deſcripſit & diviſit. Claſſes quinque fuerunt; pro majoris aut minoris cenſus æſtimatione, nullâ habitâ ferè ratione multitudinis quæ ab omnibus oneribus, & militari operâ immunis erat, quamquam numero quinque reliquas claſſes æquaret.

[b] *Capite cenſos.*] Ità vocabantur quorum cenſus nullus erat, ſeu multitudo illa de quâ modò, quæ ſextam claſſem faciebat; ſed vix in numerum relatam, ut, vel ex hoc Salluſtii loco, cernere licet.

[c] *Bonorum,*] Id eſt, *eorum hominum qui aliquo in numero fuiſſent.*

[d] *Omnia cum pretio.*] Id eſt, *omnia quæ cum lucro conjuncta ſunt.*

[e] *Legionibus.*] Romanorum, ſcilicet: Sed illud vox ipſa exprimit.

[f] *Coaluêre.*] Id eſt, *unum, & ejuſdem naturæ corpus, facti ſunt.*

[g] *Invidia.*] Quia, ſcilicet, imperio ſpoliatus fuerat. Videant verò illi quorſum evadat ſuperbia, qui ſine virtute magnificè per omnium ora ambulant. Metellum ſummum virum, auctoritate Senatus innixum, omnibus gratum, de gloriæ ſummo faſtigio dejecit; uſque adeò invidioſum & ruinoſum eſt quod nimium eſt.

eſſet: explorare itinera regum; conſilia, & inſidias eorum antevenire: nihil apud ſe remiſſum, neque apud illos tutum pati. Itaque & Gætulos, & Jugurtham, [1] ex ſociis noſtris prædas agentes, ſæpe aggreſſus in itinere fuderat, ipſumque regem haud procul ab oppido Cirtâ armis exuerat. Quæ poſtquam glorioſa modò, neque belli [2] patrandi cognovit, ſtatuit urbis, quæ viris, aut loco pro hoſtibus, & advorſum ſe opportuniſſimæ erant, ſingulas circumvenire: Ità Jugurtham aut præſidiis nudatum, ſi ea pateretur, aut prœlio certaturum. Nam Bocchus nuncios ſæpe ad eum miſerat, velle populi Rom. amicitiam, ne quid ab ſe hoſtile timeret. Id ſimulaveritne, quò improviſus gravior accederet, an mobilitate ingenii [3] pacem atque bellum mutare ſolitus, parùm exploratum eſt. Sed conſul, utì ſtatuerat, oppida, caſtellaque munita adire: partim vi, alia metu, aut præmia oſtentando, [4] avertere ab hoſtibus. Ac primò [a] mediocria gerebat, exiſtumans Jugurtham ob ſuos tutandos in manus venturum. Sed ubi illum procul abeſſe, & aliis negotiis intentum accepit; majora, & magìs aſpera aggredi tempus viſum eſt. Erat inter ingentis ſolitudines oppidum magnum, atque valens, nomine Capſa: cujus conditor Hercules Libys memorabatur. Ejus cives apud Jugurtham immunes, [b] levi imperio, & ob ea fideliſſimi habebantur: muniti advorſum hoſtes non mœnibus modò, & armis atque viris, verùm etiam multò magìs locorum aſperitate. Nam præter oppido propinqua, alia omnia vaſta, inculta, egentia aquæ, infeſta ſerpentibus: quarum vis, ſicut omnium ferarum, inopiâ cibi acrior: ad hoc, natura ſerpentium [5] ipſa pernicioſa, ſiti magìs, quàm aliâ re accenditur. Ejus potiundi Marium maxima cupido invaſerat, cùm propter uſum belli, tum quia res aſpera videbatur: & Metellus oppidum Thalam magnâ gloriâ ceperat, haud diſſimiliter ſitum, munitumque: niſi quod apud Thalam non longè à mœnibus aliquot fontes erant. Capſenſes

Interpretatio.

[1] *Aggreſſus Gætulos & Jugurtham in itinere, qui prædas agebant de ſociis noſtris, ſæpe eos fuderat.*

[2] *Quæ, poſtquam* Marius *videt eſſe tantùm glorioſa, neque ad bellum finiendum ſpectare, ſtatuit ſingulas urbes circumvenire, quæ viris, aut loco erant oppertuniſſima hoſtibus, & ſibi adverſa.*

[3] *Parùm cognitum eſt, an id ſimulaverit, ut accederet gravior, cùm de improviſo* accederet; *an quia ſolitus erat, ex mobilitate & levitate ingenii mutare pacem atque bellum, & modò hoc, modò illam ſequi.*

[4] *Hoſtibus adimebat, & ab iis alienabat* oppida & caſtella.

[5] *Præterea natura ſerpentium per ſe pernicioſa, accenditur magìs ſiti quàm re aliâ.*

Notæ.

[a] *Mediocria.*] Non ſtatim difficilia aggreſſus eſt, ne fortè difficultatibus circumventus à Jugurthâ opprimeretur.

[b] *Levi.*] Quibus gravia non imperabantur.

unâ modò, atque eâ intra oppidum [a] jugi aquâ, [b] cæterà pluviâ utebantur. Id ibique, & in omni [1] Africâ, quæ procul à mare incultiùs agebat, eò faciliùs tolerabatur, quia Numidæ plerumque lacte, & ferinâ carne veſcebantur, & neque ſalem, neque alia gulæ [c] itritamenta quærebant. Cibus illis advorſum famem, & ſitim, non lubidini, neque luxuriæ erat. Igitur conſul, omnibus exploratis, credo diis fretus, (nam contra tantas difficultates conſilio ſatìs providere non poterat: quippe etiam frumenti inopiâ tentabatur, quòd Numidæ pabulo pecoris magìs, quàm [d] arvo ſtudent, &, quodcumque natum fuerat, juſſu regis in loca munita contulerant: ager autem atidus, & frugum vacuus eâ tempeſtate: nam æſtatis extremum erat) tamen pro rei copiâ ſatìs ptovidenter exornat: pecus omne, quod ſuperioribus diebus ptæda fuerat, equitibus auxiliariis [e] agendum attribuit: A. Manlium legatum cum cohortibus expeditis ad oppidum [f] Laris, ubi ſtipendium, & commeatum locaverat, ire jubet: dicitque ſe [2] ptædabundum poſt paucos dies eòdem venturum. Sic incepto ſuo occultato, pergit ad flumen Tanam. Cæterùm in itinere quotidie pecus exercitui per centurias, item turmas æqualiter diſtribuerat; &, ex coriis utres uti fierent, curabat: ſimul & inopiam frumenti [g] lenire, & ignaris omnibus, parare, quæ [h] mox uſui forent: denique ſexto die, cum ad flumen ventum eſt, maxuma vis utrium effecta. Ibi caſtris levi munimento poſitis, milites cibum capere, atque, uti ſimul cum occaſu ſolis egredetentur, paratos eſſe jubet: omnibus ſarcinis abjectis [3], aquâ modo ſeque, & jumenta onerate. Dein, poſtquam tempus viſum, caſtris egreditur: noctemque totam [3] itinere facto conſedit. idem proxumâ facit. Dein tertiâ multò ante lucis adveni. tum pervenit in locum tumuloſum, ab Capsâ non ampliùs duûm millium intervallo: ibique, quàm occultiſſumè poteſt, cum omnibus copiis opperitur. Sed, ubi dies cœpit; & Numidæ, nihil hoſtile metuentes,

Interpretatio.

[1] *Aqua inopia tolerabatur faciliùs, & ibi, & inter omnes Afros, qui procul à mari inculiùs vivebant, quia Numida plerùmque lacte & carne ferinâ veſcebantur.*

[2] *Et dicit, ſe inter prædandum eò venturum poſt paucos dies.*

[3] *Et caſtra poſuit, poſtquam per totam noctem iter feciſſet.*

Notæ.

[a] *Jugi.*] *Quæ indeſinenter ſcaturiebat & fluebat.*

[b] *Cæterà.*] Adverbialiter poſitum: Quoad cætera.

[c] *Irritamenta.*] Ità vocantur aromata, & quæcumque palatum vellicant.

[d] *Arvo.*] Id eſt, *agricultura.*

[e] *Agendum.*] *Afin qu'ils les touchaſſent devant eux.*

[f] *Laris.*] In Genitivò, nam ità loquutos fuiſſe aliquando, compertum eſt. Cæterùm in quibuſdam codicibus invenitur, *Larim.*

[g] *Lenire.*] Pecora mactando ſimul inopiam frumenti leniebat, & coria quibus utres fierent, parabat.

[h] *Mox.*] Ad aquam continendam.

multi oppido egressi ; repentè omnem equitatum, & cum his velocissimos pedites cursu tendere ad Capsam, & portas obsidere jubet ; deinde ipse intentus properè sequi, neque milites prædari sinere. quæ postquam oppidani cognovêre ; res [a] trepidæ, metus ingens, malum improvisum, ad hoc pars civium extra mœnia in hostium potestate, coëgêre, uti deditionem facerent. Cæterùm oppidum incensum. Numidæ puberes interfecti, alii omnes venumdati, præda militibus divisa. Id facinus [b] contra jus belli non avaritiâ, neque scelere consulis admissum ; [c] sed quia locus Jugurthæ opportunus, nobis aditu difficilis, genus hominum mobile, infidum, antè neque beneficio, neque metu coercitum. Postquam tantam rem Marius sine ullo suorum incommodo patravit, magnus, & clarus antea, major, atque clarior haberi cœpit. Omnia non bene consulta [d] in virtutem trahebantur. Milites [e] modesto imperio habiti, simul & locupletes, ad cælum ferre : Numidæ magìs, quàm mortalem, timere : postremò socii, atque hostes credere, illi aut mentem divinam esse, aut deorum nutu cuncta portendi. Sed consul, ubi ea res bene evenit, ad alia oppida pergit. pauca, repugnantibus Numidis, capit, plura, [f] deserta propter Capsensium miserias, igni corrupit. luctu, atque cæde omnia complentur. Denique multis locis potitus, ac plerisque exercitu incruento, aliam rem aggreditur, non eâdem asperitate, [g] quâ Capsensium, cæterùm haud secùs difficilem. Namque haud longè à flumine Muluchâ, quod Jugurthæ, Bocchique regnum disjungebat, erat inter cæteram planitiem mons saxeus, mediocri [f] castello, satis

Interpretatio.

[a] *Milites liberaliter tractati, simul & locupletes, Marium ad cælum ferebant.*

[g] *Aggreditur aliam rem, non eâdem asperitate septam, quâ fuerat res Capsensium, cæterùm non minùs difficilem.*

Notæ.

[a] *Trepida*] Quomodo, calamitatibus derepentè ingruentibus, evenire solet : Per tumultum omnia dum simul aguntur, eâ festinatione nihil promovetur.

[b] *Contra jus.*] Jus hoc in loco, rigidè non est exponendum, sed Autoris sensu, pro eo quod vulgò faciebant Romani, ut supplicibus & deditiis parcerent : Aliàs, si per jus planè id omne intelligas contra quod nemo facere audeat, scelus profectò fuerit à Mario patratum, cùm Capsa incensa est. Verùm Capsenses, cùm satis constet dedititios sine ullâ pactione fuisse, Mario, pro illo summo & absoluto belli jure, licuit, de suis sedibus deturbare, vendere, &c.

[c] *Sed.*] Hinc vides Sallustium jus belli ex eo quod Victori bonum & commodum, hosti pernicioſum & exitioſum est, constituere.

[d] *In virtutem.*] Ità evenit inter homines ; sapientes vulgò creduntur quibus fortuna favet, desipientes quibus reflat. Nimirum pauci cùm sapiant, omnes tamen loquantur, sed maximè plebs garrula, eventus, stultorum magister, sibi omnia vendicat. Hinc quâ cautione publica negotia suscipiat, videbit qui sibi bene cupiet.

[e] *Modesto.*] Scilicet, calamitatis fama, quæ Capsenses protriverat, latè omnes suis domibus expulerat.

[f] *Castello.*] Florus urbem frustrà dicit.

patens, immensùm editus, uno peranguſto aditu relicto: nam [1] omnia natura, velut opere, atque conſulto, præceps. Quem locum Marius, quòd ibi regis theſauri erant, ſummâ vi capere intendit: ſed ea res fortè, quàm conſilio melius geſta. Nam caſtello virorum, atque armorum ſatis magna vis, & frumenti, & fons aquæ: aggeribus, turribuſque, & aliis machinationibus locus importunus. Iter [2] caſtellanorum anguſtum admodum, utrimque præciſum. Vineæ cum ingenti periculo fruſtrà agebantur. nam cùm eæ paullò proceſſerant, igni, aut lapidibus corrumpebantur. Milites neque [3] pro opere conſiſtere, propter iniquitatem loci: neque inter vineas [a] ſine periculo adminiſtrare: optumus quiſque cadere, aut ſauciari, cæteris metus augeri. At Marius, multis diebus, & laboribus conſumtis, anxius [4] trahere cum animo ſuo, omitteretne inceptum, quoniam fruſtrà erat, an fortunam [b] opperiretur, quâ ſæpe proſperè uſus fuerat. Quæ cùm multos dies, nocteſque æſtuans agitaret, fortè quidam [c] Ligus, ex cohortibus auxiliariis miles gregarius, caſtris aquatum egreſſus, haud procul ab latere caſtelli, quod [d] advorſum prœliantibus erat, animadvertit inter ſaxa repentes cochleas: quarum cùm unam, atque alteram, dein plures peteret, ſtudio legundi paullatim propè ad ſummum montis egreſſus eſt. Ubi poſtquam ſolitudinem intellexit, more humanæ cupidinis ignara viſundi, animum vortit. Et fortè in eo loco grandis ilex coaluerat inter ſaxa, paullulùm modò [d] prona, dein flexa, atque aucta in altitudinem, quò cuncta gignentium natura fert: cujus ramis modò, modò eminentibus ſaxis niſus Ligus, caſtelli planitiem [e] perſcribit; quòd cuncti Numidæ intenti præ-

INTERPRETATIO.

[1] *Nam* ibi per *omnia* loca *natura erat præceps quaſi opere, atque de induſtriâ.*

[2] *Iter eorum hominum qui caſtellum incolebant erat admodum anguſtum, & ex utroque latere abruptum.*

[3] *Milites neque* poterant *conſiſtere ad opus faciendum, propter iniquitatem loci.*

[4] *At Marius, multis diebus & laboribus conſumtis, maximè ſolicitus multo cum labore animo ſuo volvebat, deſereretne quod inceperat, quoniam non pretedebat, an expectaret fortunam.*

[5] *Quæ cùm per multos dies & noctes* Marius *volveret, cum animi maximâ fluctuatione & agitatione, ferè quidam Ligus, miles gregarius ex cohortibus auxiliariis, qui caſtris egreſſus erat ad petendam aquam, animadvertit cochleas repentes inter ſaxa, non procul ab latere caſtelli, quod oppoſitum erat* lateri, *ubi prælium erat.*

NOTÆ.

[a] *Sine periculo.*] Quia vineæ igne & lapidibus ſubruebantur.

[b] *Opperiretur.*] Non poſſunt iſtud non mirari qui fortunæ auram non ſenſerunt.

[c] *Ligus*] Qui erat ex Liguriâ. *Vn Genois.*

[d] *Prona.*] Intellige arborem primò ex ſaxo naſcentem non potuiſſe ſtatim in altum aſſurgere, ſed paululùm verſus ima montis inflexam fuiſſe, prout illud in locis declivibus conſpicitur; deinde ſeſe erexiſſe, uſumque ſcalæ præbuiſſe, ut ſaxum ſcanderetur.

[e] *Perſcribit.*] *Il reconnut bien la Place; il en prit le plan.*

lianribus aderant. Exploratis omnibus, quæ mox uſui fore ducebat, eòdem regreditur, non temerè, ut aſcenderat, ſed tentans omnia, & circumſpiciens. Itaque Marium properè adit: acta edocet: hortatur, ab eâ parte, quâ ipſe deſcenderat, caſtellum tentet: pollicetur ſeſe itineris periculique ducem. Marius cum Ligure promiſſa ejus cognitum [1] ex præſentibus miſit: quorum, [a] utì cujuſque ingenium erat, ità rem difficilem, aut facilem renunciavêre. Conſulis animus tamen paullulùm arrectus. Itaque ex copiâ tubicinum, & cornicinum, quinque numero quàm velociſſumos delegit, & cum his, [b] præſidio qui forent, quatuor centuriones: omniſque Liguri parere juber: & [c] ei negotio proxumum diem conſtituit. Sed ubi ex præcepto tempus viſum; paratis, compoſitiſque omnibus, ad locum pergit. Cæterùm illi, qui centuriis præerant, prædocti ab [d] duce, arma, ornatumque mutaverant, capite, atque pedibus nudis, uti [e] proſpectus, niſuſque per ſaxa faciliùs foret: ſuper terga gladii, & ſcuta; verùm ea Numidica, ex coriis, [f] ponderis gratiâ: ſimul & [g] offenſa quò leniùs ſtreperent. Igitur prægrediens Ligus, ſaxa, & ſi quæ vetuſtate radices eminebant laqueis vinciebat, quibus allevati milites faciliùs adſcenderent: interdum timidos inſolentiâ itineris levare manu: ubi paullò aſperior adſcenſus erat, ſingulos præ ſe inermos mittere; dein ipſe cum illorum armis ſequi: quæ [h] dubia niſui videbantur, potiſſumùm tentare: ac ſæpius eàdem adſcendens, ac deſcendens, dein ſtatim [i] digrediens, cæteris audaciam addere. Igitur diu, multùmque fatigati, tandem in caſtellum perveniunt, deſertum ab eâ parte: quòd omnes, ſicut aliis diebus, advorſum hoſtes aderant. Marius, ubi ex nunciis, quæ Ligus egerat, cognovit, quamquam toto die intentos

Interpretatio.

[1] *Marius miſit* quoſdam *ex præſentibus cum Ligure, ad cognoſcendum promiſſa ejus.*

Notæ.

[a] *Utì cujuſque.*] Iſtud diligenter notandum, ut cuique, non ſecundum id quod ejus verba ſonant, ſed indolis & ingenii factâ æſtimatione, fidem habeamus: Quod niſi fit, ſæpiùs in fraudem, & errorem, non magis alienâ quàm noſtrâ culpâ incidemus.

[b] *Præſidio.*] Id eſt, *qui rem ipſam exequerentur & tuerentur*: quippe centurio ſuos quiſque milites habuit.

[c] *Ei negotio.*] Non dicit Autor quodnam illud ſit; verùm de caſtelli expugnatione ſermonem eſſe ſatis intelligitur.

[d] *Duce.*] *Ligure*, ſcilicet.

[e] *Proſpectus.*] Enimvero illis, ſi ullo modo caput obvelatum habuiſſent, viam in aſcendendo videre, vel diſpicere non licuiſſet; ſed virgultis & radicibus implicitâ fuiſſent.

[f] *Ponderis.*] Id eſt, *ut leviora eſſent.*

[g] *Offenſa.*] Ferrum enim, quod in umbone ſcutorum Romanorum erat, ſonum reddidiſſet, ſi ea ad ſaxum alliſa eſſent.

[h] *Dubia niſui.*] Id eſt, *quò, in aſcenſu inferre pedem, ſatìs tutum non videbatur*; cùm ſaxum ſolutum erat, aut labans, &c.

[i] *Digrediens.*] Ille, ut ità dicam, ludibundus & ſaltabundus per ea loca, quò aliis animum adderet, incedebat.

prœlio Numidas habuerat, tum verò cohortatus milites, & ipſe extra vineas egreſſus, [a] teſtudine actâ ſuccedere, & ſimul hoſtem [b] tormentis, ſagittariiſque, & funditoribus eminus tertere. At Numidæ, ſæpe antea vineis Romanorum ſubverſis, item incenſis, non caſtelli mœnibus ſeſe tutabantur; ſed [1] pro muro dies, noctesque agitare; maledicere Romanis; ac Mario vecordiam objectare; militibus noſtris Jugurthæ ſervitium minari; ſecundis rebus feroces eſſe. Interim, Romanis omnibus, hoſtibuſque prœlio intentis, magnâ vi utrimque, pro gloriâ atque imperio his, [c] illis pro ſalute certantibus, repentè à tergo [d] ſigna canere: ac primò mulieres, & pueri, qui viſum proceſſerant, fugere; deinde, utì quiſque muro proximus erat; poſtremò cuncti armati, inermeſque. Quod ubi accidit, eò acriùs Romani inſtare, fundere, ac pleroſque tantummodò ſauciare, dein ſuper occiſorum corpora vadere, avidi gloriæ [e] certantes murum petere; neque quemquam omnium præda morari. Sic fortè correcta Marii [f] temeritas, gloriam ex culpâ invenit. Cæterùm, dum ea res geritur, L. Sulla quæſtor cum magno equitatu in caſtra venit, [g] quòd, ut ex Latio, & à ſociis cogeret, Romæ relictus erat. Sed quoniam nos tanti viri res admonuit; idoneum viſum eſt, de naturâ, cultuque ejus paucis dicere. Neque enim alio loco de Sullæ rebus dicturi ſumus: & L. [h] Siſenna optumè, & diligentiſſumè omnium, qui eas res dixêre, [2] perſecutus, parùm mihi [3] libero ore locutus videtur. Igitur Sulla gentis patriciæ [k] nobilis fuit, familiâ propè jam extinctâ majorum ignaviâ, litteris Græcis, atque Latinis [l] juxtà, atque doctiſſumè erudi-

INTERPRETATIO.

[1] *Sed permanebant dies & nectes ante muros.*

[2] *Et L. Siſenna, qui perſecutus eſt* hiſtoriam *optimè & diligentiſſimè omnium qui eas res dixêre, videtur mihi locutus parùm libero ore.*

[3] *Eruditus erat doctiſſimè & pariter litteris Græcis atque Latinis.*

NOTÆ.

[a] *Teſtudine.*] Machina erat, quâ ad arcendos ictus, utebantur, quæque pro multiplici uſu diversè connectebatur.

[b] *Tormentis.*] Machinæ fuerunt, quibus vi ſummâ lapides, & alia miſſilia jaciebant.

[c] *Illis.*] Hinc videre licet, Pronomen *hic, hæc, hoc.* non ſemper ad proximum referri, ſed quandoque poni pro *alius, alia, aliud, &c.*

[d] *Signa.*] Antea vidimus ideo cornicines & tubicines miſſos: ut, ſcilicet, terrorem augerent.

[e] *Certantes.*] Illud eſt quod Gall. dicimus, *A qui ſera le premier.*

[f] *Temeritas.*] Cùm arcem, ut videbatur, inexpugnabilem appetiiſſet.

[g] *Quòd.*] Intellige Syllam tunc, non maturiùs adveniſſe, quòd Romæ ad cogendum equitatum relictus fuiſſet. fortè legendum *quem.*

[h] *Siſenna.*] Hiſtoricus fuit ex gente Corneliâ, ut teſtatur Feſtus, qui bellum civile Syllanum edidit: Ciceronis judicio melior quàm qui ante ipſum Latinè hiſtoriam ſcripſerant; attamen diſtans à perfecto. Ejus teſtant aliquot fragmenta.

[i] *Libero.*] Quia Syllæ vitia noluit, aut non auſus eſt deſcribere.

[k] *Nobilis.*] Multi nobiles erant, qui continuò patricii non erant.

tus, animo ingenti, cupidus voluptatum, ſed gloriæ cupidior: otio luxurioſo eſſe: tamen ab negotiis numquam voluptas remorata, niſi quòd [a] de uxore potuit honeſtiùs conſuli: facundus, callidus, & amicitiâ facilis: [c] ad ſimulanda negotia altitudo ingenii incredibilis: multarum rerum, ac maximè pecuniæ largitor: atque illi, feliciſſimo omnium ante [d] civilem victoriam, nunquam [e] ſuper induſtriam fortuna fuit: multique dubitavêre, fortior, an felicior eſſet. Nam, poſtea quæ fecerit, incertum habeo, [f] pudeat magìs, an pigeat diſſerere. Igitur Sulla, utì ſuprà dictum eſt, poſtquam in Africam, atque in caſtra Marii cum equitatu venit, rudis antea & ignarus belli, ſollertiſſimus omnium in paucis tempeſtatibus factus eſt. Ad hoc milites benignè appellare: multis rogantibus, [f] aliis per ſe ipſe dare, beneficia invitus accipere; ſed ea properantiùs, quàm æs mutuum [g] reddere. [h] ipſe ab nullo repetere: magìs id laborare, ut illi quàm plurimi deberent; joca atque ſeria cum humillimis agere. In operibus, in agmine, atque ad vigilias multus adeſſe: neque interim, quod [i] ambitio prava ſolet, conſulis, aut cujuſquam boni famam lædere: tantummodo neque conſilio, neque manu priorem alium

INTERPRETATIO.

[1] *Atque fortuna nunquam fuit illi major induſtriâ, quamquam omnium feliciſſimus fuerit ante victoriam civilem.*

NOTÆ.

[a] *De uxore.*] Iſtud fortè ideo dixit, quòd Valeriam in theatro lasciviè nimis blandientem ſibi uxorem duxit. Vide Plutarch.

[b] *Amicitiâ facilis.*] Id eſt, *qui ſibi alienum benevolentiam facilè conciliabat, eiſque benignum ſeſe pari lubentiâ præbebat.* Gall. *Il ſavoit gagner le cœur des gens, & ſe communiquoit facilement.*

[c] *Ad ſimulanda negotia.*] Viro Politico neceſſe eſt in primis, negotiis eam faciem effingere poſſe, quâ voluntatem aliorum inflectat, & ad ſcopum ſuum perducat. Vim eam Syllæ innatam fuiſſe teſtatur Salluſt. Gall. diceremus, *Il ſavoit donner aux choſes le tour qu'il vouloit, & les repreſenter ſous telle face qu'il luy plaiſoit.* Vel, ſi eam putes accerſitam explicationem, intellige, Syllam ingenio fuiſſe tam acri, tamque expromtam habuiſſe memoriam, ut geſtu & habitu, aut colloquio & congreſſu, quodcumque libuiſſet hominibus perſuadere potuerit.

[d] *Civilem.*] Iſtud addidit, quia poſtquam Sylla, mortuo Mario, rerum potitus eſt, Romam & Italiam omnibus modis civium ſanguine cruentavit.

[e] *Pudeat.*] Id eſt, *Reſpublica quamvis ad extitium perducta fuerit, non tamen ejus major fuit clades, quàm Sylla vecordia.*

[f] *Aliis.*] Iſtud, quod ſuprà dixit explicat, Syllam amicitiâ facilem fuiſſe.

[g] *Reddere.*] Quantò pluris eſt homo, quàm pecunia, tantò accuratiùs ejus opera, gratia, aut amicitia, cum amplificatione compenſanda.

[h] *Ipſe ab nullo.*] Niſi iſtud adſit, beneficium non eſt, ſed mercimonium: Quantumvis enim ingrati animi vitium intolerabile fuerit, nihilominus tamen qui benefacit, quid manus dextra agat neſcire debet ſiniſtra, ut ſapientiſſimè monuit ipſe Chriſtus Jeſus, ne veriùs amicis onus imponamus, quàm beneficium, collocemus.

[i] *Ambitio prava.*] Nam bona eſt etiam, cùm quis ſine cujuſquam detrimento bonæ famæ ſtudet.

pati : pleroſque antevenire. Quibus rebus, & artibus brevi Mario, militibuſque cariſſimus factus. At Jugurtha poſtquam oppidum Capſam, alioſque locos munitos, & ſibi utilis, ſimul & magnam pecuniam amiſerat; ad Bocchum nuncios mittit, quàm primùm in Numidiam copias adduceret: prælii faciundi tempus adeſſe. Quem ubi cunctari accepit, dubium belli atque pacis rationes [1] trahere: rurſus, ut antea, proximos ejus donis corrumpit: ipſique [a] Mauro pollicetur Numidiæ tertiam partem, ſi aut Romani Africâ expulſi, aut, [b] integris ſuis finibus, bellum compoſitum foret. Eo præmio illectus Bocchus cum magnâ multitudine Jugurtham accedit. Ità, amborum exercitu conjuncto, Marium jam in hiberna proficiſcentem, vix decimâ parte [c] die reliqua invadunt, rati noctem, quæ jam aderat, victis ſibi munimento fore, &, ſi vicciſſent, nullo impedimento, quia locorum ſcientes erant: contrà Romanis utrumque caſum in tenebris difficiliorem fore. Igitur [d] ſimul conſul ex multis de hoſtium adventu cognovit: & ipſi hoſtes aderant: & priùs quàm exercitus aut inſtrui, aut ſarcinas colligere, denique, antè quàm ſignum, aut imperium ullum accipere quivit, equites Mauri, atque Gætuli, non acie, neque ullo more prælii, ſed catervatim, utì quoſque fors conglobaverat, in noſtros incurrunt. Qui omnes trepidi improviſo metu, attamen virtutis memores, aut arma capiebant, aut capientis alios ab hoſtibus defenſabant: pars equos aſcendere, obviam hoſtibus ire: pugna latrocinio magìs, quàm prælio ſimilis fieri: ſine ſignis, ſine ordinibus, equites pedites permixti, cædere alios, alios obtruncare: multos [2] contra adverſos acerrimè pugnantes ab tergo circumvenire: neque virtus, neque arma ſatìs tegere; quòd hoſtes numero plures, & undique circumfuſi erant: denique Romani [e] veteres, novique, & [f] ob ea, ſcientes belli, ſi quos locus, aut caſus conjunxerat,

INTERPRETATIO.

[1] *Quem, ubi accepit morâ nectere, dum dubius anxiè perpendebat rationes quæ pro bello aut pace faciebant.*

[2] *Circumveniebant multos ab tergo, dum illi pugnarent acerrimè contrà hoſtes adverſos.*

NOTÆ.

[a] *Mauro.*] *Bocchо*, ſcilicet.

[b] *Integris.*] Hoc eſt, *ſi nulla pars regni ſibi à Romanis detraheretur.*

[c] *Die.*] Procul dubio caſus eſt Genitivi, quandoquidem Plautus & Virgilius ità locuti ſunt; atque hunc ipſum locum citat Gellius, qui *die* in patrio caſu a Salluſtio poſitum eſſe dicit, aliorumque argutiolas eâ de re contemnit.

[d] *Simul.*] Dicit, tunc tantùm Marium de hoſtium adventu cognoviſſe, cùm ipſi adeſſent.

[e] *Veteres.*] Non ſunt veterani, prout quidam exiſtimavit; verùm ii, de quibus mentio facta eſt ſuperiùs, qui ſub Metello militaverant, quique cum novis quos Marius adduxit, in unum corpus coaluerant.

[f] *Ob ea.*] Id eſt, *Romani veteres & novi, ideo ſcientes belli quòd hi cum illis, uſu, Numidarum more aſſuetis, permixti eſſent, & in unum corpus coaluiſſent, orbes faciebant, ſi quos locus aut caſus conjunxerat.*

[a] orbes facere: atque ità ab omnibus partibus simul tecti, & instructi hostium vim sustentabant. Neque in eo tamque aspero negotio Marius territus, aut magìs, quàm antea demisso animo fuit; sed cum turmâ suâ, quam ex fortissimis magìs, quàm familiarissimis paraverat, vagari passim: ac modò laborantibus suis succurrere; modò hostis, ubi confertissimi obstiterant, invadere: manu [b] consulere militibus, quoniam imperitare conturbatis omnibus non poterat. [c] Jamque dies consumtus erat, cùm tamen barbari nihil remittere; atque, uti reges præceperant, noctem pro se rati, acriùs instare. Tum Marius ex copiâ rerum consilium trahit: atque, uti suis receptui locus esset, collis duos propinquos inter se occupat. Quorum in uno, [d] castris parùm amplo, fons aquæ magnus erat: alter usui opportunus, quia magnâ parte editus, & præceps, pauca munimenta [e] egebat. Cæterùm apud aquam Sullam cum equitibus noctem agitare jubet. Ipse milites dispersos paullatim, neque minùs hostibus conturbatis, in unum contrahit: dein cunctos [f] pleno gradu in collem subducit. Ità reges, loci difficultate coacti, prœlio deterrentur; neque tamen suos longiùs abire sinunt, sed, utroque colle multitudine circumdato effusi consedêre. Dein, crebris ignibus factis, plerumque noctis barbari more suo lætari, exsultare, strepere vocibus: & ipsi duces feroces, quòd non fugêre, ac [g] pro victoribus agere. Sed ea cuncta Romanis ex tenebris, & editioribus locis facilia visu, magnoque [f] hortamento erant. Plurimùm verò Marius imperitiâ hostium confirmatus, [g] quàm maximum silentium haberi jubet: ne signa quidem, uti per vigilias solebant, canere: dein, ubi lux adventabat, defessis jam hostibus, ac paullò antè somno captis, de improviso [h] vectigalis, item

INTERPRETATIO.

[a] *Quorum in uno parùm amplo ad castra ponenda, erat fons magnus aqua,*

[g] *Et ipsi duces gerebant sese ferociter, & quasi victores fuissent, quia non fugerant.*

NOTÆ.

[a] *Orbes.*] Quid intelligat per orbes, res ipsa satis superque indicat. Illi, scilicet, in circulum sese componebant, ut eos ex omni parte adversos hostes invenirent, neque à tergo circumvenirentur.

[b] *Consulere.*] Intellige Marium huc illuc cursando; & quò ille secumque iviſſet hostes profligando, aliquatenus suos juvisse, eorumque ordines restituisse.

[c] *Jamque dies consumtus erat.*] Versus heroïci hæc verba constituunt bonam partem, quod, procul dubio, Autori, per incogitantiam excidit.

[d] *Egebat.*] Alii habent *quærebat*, nonnulli *gerebat*. Malim retinere *egebat*; nec me movet quòd accusativum post se habeat; nam ejusmodi antiquatis phrasibus gaudet Sallustius.

[e] *Pleno.*] Id est, *tantùm illi non aufugerunt*: ut modò Romanorum gloriam Sallustius assentatiunculâ non est aucupatus. *Marius les fit retirer à grands pas.*

[f] *Hortamento.*] Quia hostes cùm securos & exultantes viderent, confidebant insuper eos defessos & sopitos fore, cùm prœlium instauraretur.

[g] *Quàm maximum.*] *Il commanda que l'on fit le moins de bruit que l'on pourroit.*

[h] *Vectigalis.*] Eorum conjicio fuisse tubicines qui supervenìebant, & extraordinarii Romanis aderant.

cohortium,

cohortium, turmarum, legionum tubicines simul omnes signa canere, milites clamorem tollere, atque [a] portis erumpere. [b] Mauri, atque [c] Gætuli ignoto atque horribili sonitu repentè exciti neque fugere, neque arma capere, neque omnino facere, aut providere quidquam poterant. Ità cunctos strepitu, clamore, nullo subveniente, nostris instantibus, tumultu, terrore, formidine, [d] quasi vecordia ceperat: denique omnes fusi, fugatique: arma, & signa militaria pleraque capta: pluresque eo prœlio, quàm omnibus superioribus, interemti. Nam somno, & metu insolito impedita fuga. Dein Marius, ut cœperat, in hiberna proficiscitur, quæ propter commeatum in oppidis maritimis agere decreverat: neque tamen victoriâ socors, aut insolens factus; sed pariter, atque in conspectu hostium, [e] quadrato agmine incedere. Sulla cum equitatu [1] apud dextimos, in sinistrâ parte A. Manlius cum funditoribus, & sagittariis, præterea cohortes Ligurum curabat: primos, & extremos cum expeditis manipulis tribunos locaverat. Perfugæ, regionum scientissimi, hostium iter explorabant. Simul consul, [2] quasi nullo imposito, omnia providere: apud omnis adesse, laudare, increpare merentis. Ipse armatus, intentusque item milites [f] cogebat: [g] neque secùs, atque iter faceret, castra munire, excubitum in portâ cohortis ex legionibus, pro castris equites auxiliarios mittere: præterea alios super vallum in munimentis locare, vigilias ipse circuire, non tam diffidentiâ [3] futuri, quæ imperavisset, quàm uti militibus exæquatus cum imperatore labos volentibus esset. Et sanè Marius illoque aliisque temporibus Jugurthini belli, [h] pudore magìs, quàm [i] malo, exercitum coercebat: [k] quod multi per ambitionem fieri aiebant: pars quòd à pueritiâ consuetam duritiam, & alia, quæ cæteri miserias vocant, voluptati habuisset.

Interpretatio.

[1] *Sylla erat cum equitatu in dextrâ parte.*
[2] *Simul Consul providebat omnia, quasi nemnem* suo loco *curare jussisset.*
[3] *Non tam diffidens futura esse ea quæ imperavisset, quàm ut labor exæquatus militibus cum Imperatore, illis placeret.*

Notæ.

[a] *Portis.*] *Castrorum*, scilicet.
[b] *Mauri.*] Quibus Bocchus imperitabat.
[c] *Gætuli.*] Quos ordines servare Jugurtha instituerat.
[d] *Quasi.*] Vox ista cum *vecordia* jungi debet, ut conjunctim eam vesaniam & dementiam significent quâ ii afflinguntur, qui nimio metu correpti sunt. Idem propemodum præstat quod illud quod vocant, *Vne terreur panique.*
[e] *Quadrato.*] Ut quacumque hostis ingrueret parati essent.
[f] *Cogebat.*] *Pudore*, scilicet, cùm Imperatorem suum intentum animadverterent.
[g] *Neque secùs.*] Dicit Marium, cùm in itinere semper paratissimus fuisset, eodem modo in castris se gessisse. Locus obscurus est, nisi advertas.
[h] *Pudore.*] Intellige Marium tantum laborem cepisse, ut, illo ità intento, neminem otiari non puduisset.
[i] *Malo.*] *Pœnâ aut supplicio.*
[k] *Quod.*] Quòd, nimirum, sibi laborem cum militibus communem faciebat.

[a] Nisi tamen resp. pariter, ac sævissumo imperio, bene, atque decorè gesta. Igitur quarto denique die haud longè ab oppido Certâ simul undique [b] speculatores citi sese ostendunt: quâ re hostis adesse intelligitur. Sed quia divorsi redeuntes, alius ab aliâ parte, atque omnes idem significabant; consul incertus, quonam modo aciem instrueret, nullo ordine commutato, advorsum omnia paratus ibidem opperitur. Igitur Jugurtham spes frustrata, qui copias in quatuor partis distribuerat, ratus ex omnibus [c] æquè aliquos ab tergo hostibus venturos. Interim Sulla, quem primum hostes attigerant, cohortatus suos, turmatim, & quàm maximè confertis equis, ipseque aliique Mauros invadunt: cæteri in loco manentes, ab jaculis eminus emissis corpora tegere, &, [1] si qui in manus venerant, obtruncare. Dumeo modo equites præliantur, Bocchus cum peditibus, quos Volux filius ejus adduxerat, neque in priore pugnâ, [2] in itinere morati, adfuerant, postremam Romanorum aciem invadunt. Tum Marius apud primos agebat, quòd ibi Jugurtha cum plurimis erat. Dein [d] Numida, cognito Bocchi adventu, clam cum paucis [e] ad pedites convortit: ibi Latinè (nam apud Numantiam loqui didicerat) exclamat, nostros frustrà pugnare: paullò antè Marium suâ manu interfectum; simul gladium sanguine oblitum ostendere, quem in pugnâ, satis impigrè occiso pedite nostro, cruentaverat. Quod ubi milites accepêre, magis atrocitate rei, quàm fide nuncii, terrentur: simulque barbari animos tollere, & in perculsos Romanos acriùs incedere. Jamque paullùm à fugâ aberat, cùm Sulla, profligatis iis, quos advorsum erat, rediens ab latere Mauros incurrit. Bocchus statim avertitur. At Jugurtha, dum sustentare suos, & propè jam adeptam victoriam retinere cupit, circumventus ab equitibus dextrâ sinistrâ, omnibus occisis, solus inter tela hostium vitabundus erumpit. Atque interim Marius, [f] fugatis equitibus, accurrit auxilio suis, quos pelli jam acceperat. De-

INTERPRETATIO.

[1] *Et si qui* Mauri *in* Romanorum *manus venerant*, eos *obtruncabant.*

[2] *Neque in priore pugnâ adfuerant, quòd in itinere morati essent.*

NOTÆ.

[a] *Nisi.*] Positum est pro *sed*; aut *verùm*, ut sæpè alibi. Gall. diceremus, *Avec tout cela*, aut, *Quoi qu'il en soit.*

[b] *Speculatores.*] Perfugas fuisse suprà dixit.

[c] *Æquè.*] Id est, *Indiscriminatim ex quadruplici agmine alterum à tergo hostes invasurum, cùm tamen nescirent Jugurtha cuinam istud obtingeret.* Gall. *Que les uns, ou les autres indifferemment, pourroient prendre en queuë l'armée des Romains.*

[d] *Numida.*] *Jugurtha*, procul dubio; ut mirum videatur hoc in loco hæsisse viros doctos.

[e] *Ad pedites.*] Romanos scilicet, atque eos arbitror contra quos Bocchus pugnabat, qui in postremâ acie locati fuerant, quod patebit attendenti.

[f] *Fugatis.*] Eos fuisse arbitror qui cum Jugurthâ fuerant, à quibus se ipse subduxerat, ut stratagemate adversus Romanos pedites uteretur.

nique hoſtes jam undique fuſi. Tum ſpectaculum horribile in campis patentibus: ſequi, fugere; occidi, capi; equi, atque viri afflicti: ac multi, vulneribus acceptis, neque fugere poſſe, neque quietem pati; [a] niti modò, ac ſtatim concidere; poſtremò omnia, quâ viſus erat, conſtrata telis, armis, cadaveribus, & inter ea humus infecta ſanguine. Poſtea loci conſul, haud dubiè jam victor, pervenit in oppidum Cirtam, quò initio profectus [1] intenderat. Eò poſt diem quintum, quàm [b] iterum barbari malè pugnaverant, legati à Boccho veniunt: qui regis verbis à Mario petivêre duos quàm fidiſſumos ad eum mitteret; velle de ſuo, & de populi R. commodo cum iis diſſerere. Ille ſtatim L. Sullam, & A. Manlium ire jubet qui [c] quamquam acciti ibant; tamen placuit verba apud regem facere; ingenium aut avorſum uti flecterent; aut cupidum pacis vehementiùs accenderent. Itaque Sulla, cujus [d] facundiæ, non ætati, à Manlio conceſſum, pauca verba hujuſcemodi locutus.

Rex Bocche, magna lætitia nobis eſt, cùm te talem virum dii monuêre, ut aliquando pacem, quàm bellum, malles; neu te optimum cum peſſumo omnium Jugurthâ miſcendo commaculares; ſimul nobis demeres acerbam neceſſitudinem, pariter te errantem, & illum ſceleratiſſimum perſequi. Ad hoc, populo R. jam [2] à principio inopi, meliùs viſum, amicos, quàm ſervos, quærere: tutiùſque rati, volentibus, quàm coactis [e] imperitare. Tibi verò nulla opportunior amicitia noſtrâ: primùm quòd procul abſumus; in quo [f] offenſæ minumùm, gratia par, ac ſi propè adeſſemus: dein, quòd [1] parentes abundè habemus, amicorum neque nobis, neque cuiquam

INTERPRETATIO.

[1] *Quò conſilium fuerat pervenire initio eùm diſceſſerat.*

[2] *Præterea meliùs viſum Populo Romano, jam à principio, cùm admodum inopi erat & egenus, quærere amicos quàm ſervos.*

[3] *Deinde quia habemus abundè homines qui nobis pareant.*

NOTÆ.

[a] *Niti.*] *Ils tâchoient de ſe relever.*

[b] *Iterum.*] De hac poſtremâ pugnâ loquitur; priorem ſuperiùs vidimus, quando Romani in colles evaſerunt, deinde hoſtes profligaverunt.

[c] *Quamquam.*] Hoc dicit, quia non eorum fuit, qui acciti erant, antè loqui, quàm quid exponeret barbarus cognitum habuiſſent.

[d] *Facundia.*] An ob rem, neene, poſtea cognoſces.

[e] *Imperitare.*] Hinc vides imperii nomen, quamquam ſæpiùs dominium notat, honeſtum quoque eſſe; graviuſque & ſtabilius arbitratos eſſe Romanos illud, quod liberalitate & amicitiâ adjungitur, quàm vi quod fit & ſuperbiâ. Noſtris verò hominibus, pleriſque nequidem iſthuc odorari licet; ſed ſuperbiæ ſuæ omnia proculeanda à diis ipſis tradita eſſe arbitrantur. Litteris Græcis & Latinis nihil opus eſt; Satis fuit, ut primi eſſent omnium rerum, ſuperbia eos omnia contemnere docuerit. Itaque ergo amantur; A Gnathonibus ſcilicet, non elegantibus & eordatis viris.

[f] *Offenſa.*] Id eſt, *tibi non poſſumus nocere.*

omnium satis fuit. Atque [a] *hoc utinam à principio tibi placuisset : profectò ex P. R. ad hoc tempus multò plura bona accepisses,* [b] *quàm mala perpessus es. Sed quoniam humanarum rerum fortuna pleraque regit : cui scilicet placuit & vim, & gratiam nostram* [c] *experiri : nunc, quando per illam licet, festina, atque, ubi cœpisti, perge. Multæ, atque opportuna habes, quò facilius errata officiis superes. Postremò hoc in pectus tuum demitte, numquam populum Rom. beneficiis victum esse. Nam, bello quid valeat, tute scis.*

Ad ea Bocchus placidè, & benignè simul, pauca pro delicto suo verba facit ; se non hostili animo, sed ob regnum tutandum arma cepisse. Nam Numidiæ partem, unde Jugurtham [d] expulerit, jure belli suam factam : eam vastari à Mario, pati nequivisse : præterea, missis antea Romam legatis [1] repulsum ab amicitiâ. Cæterùm vetera omittere, ac tum, si per Marium liceret, legatos ad senatum missurum. Dein, [2] copiâ factâ, animus barbari ab amicis [e] flexus, quos Jugurtha, cognitâ legatione Sullæ, & Manlii, metuens id quod parabatur, donis corruperat. Marius interea, exercitu in hibernaculis compositò, cum expeditis cohortibus, & parte equitatus proficiscitur in loca sola, obsessum turrim regiam, quò Jugurtha perfugas omnis [f] præsidium imposuerat. Tum rursus Bocchus, seu reputando quæ sibi duobus prœliis evenerant, seu admonitus ab aliis amicis, quos incorruptos Jugurtha reliquerat, ex omni copiâ [3] necessariorum quinque delegit, quorum & fides cognita, & ingenia validissima erant. Eos ad Marium, ac dein, si placeat, Romam legatos ire jubet : agendarum rerum, & quocumque modo belli componendi [g] licentiam ipsis permittit. Illi maturè ad hiberna Romanorum

INTERPRETATIO.

[1] *Præterea* dixit se *repulsum ab amicitiâ, cùm antea misisset legatos Romam.*

[2] *Deinde, occasione datâ, animus barbari flexus est ab amicis, quos Jugurtha corruperat donis, metuens id quod parabatur, postquam cognovisset legationem Sylla & Manlii.*

[3] *Delegit quinque ex omni numero amicorum.*

NOTÆ.

[a] *Hoc.*] *Pacem cum Romanis habere.*

[b] *Quàm mala perpessus es.*] Quamquam contra fidem eorum codicum quos videre contigit, consideranter tamen *esses* delevi, *es* reposui, ne ridiculè Sylla locutus esse videatur : Neque scio quomodo hunc locum intellexerint qui eum intactum præterierunt.

[c] *Experiri.*] Id est, *qua voluit experimentis vim & gratiam nostram cognoscere.*

[d] *Expulerit.*] Hinc patet, nisi fortè vanissimus homo delictum mendacio excusat, Bocchum cum Jugurthâ bellum gessisse.

[e] *Flexus.*] Tametsi Bocchus homo fuit maximè inanis, optimè tamen reges docebit quales amicos à se propellere debeant.

[f] *Præsidium.*] Imposuerat perfugas præsidium, id est, *præsidium ex perfugis constituerat.* Hoc loquendi genus Grammatici appositionem vocant.

[g] *Licentiam.*] *Ils étoient Plenipotentiaires.*

proficiſcuntur. dein à Gætulis latronibus in itinere circumventi, ſpoliatique, pavidi, [a] ſine decore ad Sullam profugiunt; quem conſul, in expeditionem proficiſcens, pro prætore reliquerat. Eos ille non pro [b] vanis hoſtibus, utì meriti erant, ſed accuratè & liberaliter habuit. Quâ re barbari & famam Romanorum avaritiæ falſam, & Sullam ob munificentiam in ſeſe amicum rati. Nam etiam tum [c] largitio multis ignota erat: munificus nemo putabatur, niſi pariter volens: dona omnia in benignitate habebantur. Igitur quæſtori mandata Bocchi patefaciunt: ſimul ab eo petunt, uti fautor, conſultorque ſibi adſit: copias, fidem, magnitudinem regis ſui, &alia, quæ aut utilia, aut [d] benevolentia eſſe credebant, oratione extollunt: dein, Sullâ omnia [e] pollicito, docti, quo modo apud Marium, item apud ſenatum verba facerent, circiter dies XL. ibidem opperiuntur. Marius poſtquam infecto negotio, [z] quò intenderat, Cirtam redit, de adventu legatorum certior factus, illoſque, & Sullam venire jubet, itemque L. [e] Bellienum prætorem Uticâ, præterea omnis undique ſenatorii ordinis: quibuſcum mandata Bocchi cognoſcit, [f] in quibus, legatis poteſtas eundi Romam fit; [g] ab conſule interea induciæ poſtulaban-

INTERPRETATIO.

[z] *Deinde, poſtquam Sylla* illis *omnia promiſiſſet, docti quomodo apud Marium, item apud Senatum verba facerent, expectant ibidem circiter dies* 40.

[z] *Poſtquam Marius redit Cirtam, negotio infecto, ad quod* perficiendum *profectus erat.*

NOTÆ.

[a] *Sine decore.*] Id eſt, *abſque dignitatis ſuæ inſignibus*; Imò habitu deteriore quàm ſolent homines vulgares, quia ſpoliati fuerant.

[b] *Vanis.*] Id eſt, *Mendacibus, Levibus & Inconſtantibus.*

[c] *Largitio.*] Intellige paucis eorum hominum artem cognitam fuiſſe, qui, turpiſſimè ut gallinaceum emendicent, ovum magnificè largiuntur; aliorumque ex imperitiâ rem ſuam faciunt, eorum gratiam præſertim aucupando, eoſque corrumpendo.

[d] *Benevolentia.*] Id eſt, ut volunt, *qua benevolentiam & amicitia ſtudium declararent.* Alii codices habent *benevolentia.* Sed Neutrum placet: Verùm exponendam eſſe crediderim hanc vocem *benevolentia* eo modo quo antea Salluſtium *Velentia* uſurpaſſe vidimus; ut *benevolentia* ſicut & *utilia* ad Romanos referatur; atque Bocchi legatos, ut Romanos ſibi demererentur, Syllæ omnia quæ aut illis utilia, aut jucunda, ſeu benevolentia eſſent, expoſuiſſe intelligamus. Durior fortè aliis videbitur expoſitio; ſed eò ducit ſenſus, & patebit attendenti.

[e] *Bellienum.*] Catilinæ avunculum dicit Aſconius.

[f] *In quibus.*] Glareanus hæc verba delet, deinde aliquid mutat, ex fide codicum; quamquam, ut ille air, non ex omnibus omnia, ſed ex ſingulis tamen aliquid ad plenam lectionem eruendam, decerpſerit. Ego verò nihil mutem; ſed ità intelligo, Inter alia Bocchi mandata, hoc unum fuiſſe, ut Legati ſui Romam proficiſcerentur, quod Sylla eis conceſſit: Sed elliptica eſt oratio, cujus pars prior ex poſteriore facilè intelligitur.

[g] *Ab Conſule.*] Ne ita intelligas, quaſi Conſul Marius induciás petiverit; ſed potiùs Bocchus, ipſiuſque legati. A Bocchi poſtulabantur induciæ, quas Conſul concederet.

tur. Ea Sullæ, & pleriſque placuêre: pauci ferociùs decernunt, ſcilicet ignari humanarum rerum, quæ fluxæ, & mobiles ſemper in advorſa [a] mutant. Cæterùm Mauri, impetratis omnibus, tres Romam profecti ſunt cum Cn. Octavio Rufone, qui [b] quæſtor ſtipendium in Africam portaverat: duo ad regem redeunt. Ex his Bocchus cùm cætera, tum maximè benignitatem, & [c] ſtudium Sullæ accepit. Romæque legatis ejus, poſtquam erraſſe regem, & Jugurthæ ſcelere lapſum, [d] deprecati ſunt, amicitiam & fœdus petentibus hoc modo reſpondetur;

S. P. Q. R. beneficii & injuriæ memor eſſe ſolet. Cæterùm Bocchus, quoniam pœnitet, delicti gratiam facit. fœdus & amicitia dabuntur, cùm meruerit.

Quibus rebus cognitis, Bocchus per litteras à Mario petivit, uti Sullam ad ſe mitteret; cujus arbitratu communibus negotiis conſuleretur. Is miſſus cum præſidio equitum, atque peditum, funditorum [e] Baleariorum: præterea iêre ſagittarii, & cohors [f] Pæligna cum [g] velitaribus armis, itineris properandi causâ: neque his ſecùs, atque aliis armis, adverſus tela hoſtium, quòd ea levia ſunt, muniti. Sed in itinere, quinto denique die, Volux, filius Bocchi, repentè in campis patentibus cum mille non ampliùs equitibus ſeſe oſtendit: qui temerè & effuſè euntes, Sullæ aliiſque omnibus & numerum ampliorem [i] vero & hoſtilem metum efficiebant. Igitur ſe quiſque expedire; arma, atque tela tentare, [h] intendere: timor aliquantus, ſed ſpes amplior, quippe victoribus, &

INTERPRETATIO.

[1] *Et reſpondetur hoc modo legatis ejus Bocchi, qui orabant fœdus & amicitiam, poſtquam dixiſſent regem ſuum erraſſe, ipſique veniam petiiſſent, quòd ſcelere Jugurthæ lapſus eſſet.*

[2] *Neque erant minùs muniti his armis quàm aliis, adverſus tela hoſtium, quòd ea levia ſunt.*

[3] *Qui* equites *euntes temerè, & alii ab aliis diſperſi, faciebant ut numerus amplior videretur Sylla & aliis omnibus, quàm revera eſſet, & ut eos reformidarent tanquam hoſtes.*

NOTÆ.

[a] *Mutant.*] Eleganter, ſi Gellio credimus, pro *mutantur*, quod eſt in aliis codicibus.

[b] *Quæſtor.*] Non Marii, nam Sylla is erat; ſed hic in Africâ Quæſtor fuit, vel ſortè ex urbanis unus.

[c] *Studium.*] Illud eſt de quo ſuprà, dixit enim Salluſtius egregiè legatos à Syllâ acceptos fuiſſe.

[d] *Deprecati.*] Ità loquitur Cicero, orat. 2. contra Rullum, *Si quid deliquero*, inquit, *nulla ſunt imagines, quæ me à vobis deprecentur.* Ità & alibi.

[e] *Balearium.*] Alii *funditorumque Balearium.* Baleares verò duæ ſunt inſulæ, hodiè *Majorca* & *Minorca* dictæ, in mari Mediterraneo, è regione Hiſpaniæ; cujus olim incolæ peritiſſimi fuerunt funditores.

[f] *Pæligna.*] Pæligni populi fuerunt Italiæ inter Apenninos montes, magis ad mare ſuperum, inter Campaniam & Hetruriam, ad Septentrionem.

[g] *Velitaribus.*] Gladium, haſtam, & parmam fuiſſe reſtatur Polybius.

[h] *Intendere.*] Id eſt, *quilibet intentus & paratus erat.*

advorſum eos, quos ſæpe vicerant. Interim equites, exploratum præmiſſi, rem, ut erat, quietam nunciant. Volux adveniens quæſtorem [a]appellat: ſe à Patre Boccho [b]obviam illis ſimul, & præſidio miſſum. Dein eum & proximum diem ſine metu conjuncti eunt. Poſt, ubi caſtra locata, & diei veſper erat, repentè [b]Maurus, incerto vultu, pavens, ad Sullam accurrit: dicitque ſibi ex ſpeculatoribus cognitum, Jugurtham haud procul abeſſe; ſimul, uti noctu clam ſecum profugeret, rogat, atque hortatur. Ille animo feroci negat ſe totiens fuſum Numidam pertimeſcere: virtuti ſuorum ſatìs [a]credere: etiam ſi certa [f]peſtis adeſſet, manſurum potiùs, quàm proditis quos ducebat, turpi fugâ incertæ, ac forſitan poſt paullò morbo interituræ vitæ parceret. Cæterùm ab eodem monitus, uti noctu proficiſcerentur, conſilium adprobat: ac ſtatim milites cœnatos eſſe in caſtris, igniſque quàm [c]creberrumos fieri, dein [d]primâ vigiliâ ſilentio egredi jubet. Jamque nocturno itinere feſſis omnibus, Sulla pariter cum ortu ſolis caſtra metabatur, cùm equites Mauri nunciant, Jugurtham, circiter duûm millium intervallo, ante eos conſediſſe. Quod poſtquam auditum eſt, tum verò ingens metus noſtros invadit, credere ſe proditos à Voluce, & inſidiis circumventos. Ac fuêre qui dicerent [e]manu vindicandum, neque apud illum tantum ſcelus inultum relinquendum. At Sulla, quamquam eadem exiſtumabat, tamen ab injuriâ Maurum prohibet: ſuos hortatur, uti fortem animum gererent: ſæpe antè paucis ſtrenuis advorſus multitudinem bene pugnatum: quantò ſibi in prœlio minùs peperciſſent, tantò tutiores fore, nec decere quemquam, qui manus armaverit, ab inermis pedibus auxilium petere, & in maxumo omnium metu nudum & [f]cæcum corpus ad hoſtis vortere. Dein Volucem, quoniam [g]hoſtilia faceret, Jovem maxumum [h]obteſtatus, uti ſceleris atque perfidiæ Bocchi teſtis adeſſet, caſtris abire

Interpretatio.

[a] *Volux adveniens appellat & ad colloquium vocat: Syllam Quæſtorem.*

[a] Dicit, *ſe ſatis confidere virtuti ſuorum.*

[f] Dicit, *quamquam certum exitium ſibi adeſſet, ſe manſurum potiùs, quàm proditis iis, quos ducebat, parceret, turpi & flagitioſâ fugâ, vitæ incertæ, ac forſitan poſt paulò morbo interituræ.*

[h] *Poſtquam Jovem maximum maximo cum affectu precatus eſſet, ut teſtis adeſſet ſceleris atque perfidiæ Bocchi.*

Notæ.

[a] *Obviam.*] Honoris causâ.

[b] *Maurus.*] *Volux.*

[c] *Creberrumos.*] Ut exercitum numero ampliorem, ibique pernoctaturum, Jugurtha crederet.

[d] *Primâ.*] Nox in quatuor vigilias, eaſque trium horarum ſingulas, Romanis diviſa erat.

[e] *Manu.*] Hoc eſt, *Volucem eſſe interficiendum.*

[f] *Cæcum.*] Scilicet, Cæcum & inerme corpus boſtibus obvertunt, qui fugiunt. Cæterùm digna eſt tali viro Syllæ oratio.

[g] *Hoſtilia.*] Credebant enim monitu ejus cuncta gerere Jugurtham; ſed Jugurthæ monitore nihil opus fuit.

jubet. Ille lacrumans orare, ne ea crederet: nihil [a] dolo factum, ac magìs calliditate Jugurthæ: cui videlicet ſpeculanti iter ſuum cognitum eſſet. Cæterùm, quoniam neque ingentem multitudinem haberet; & ſpes, opeſque ejus ex patre ſuo penderent, [i] credere illum nihil palam auſurum, cùm ipſe filius teſtis adeſſet. Quare optimum factum [b] videri, per media ejus caſtra palam tranſire; ſeſe, vel præmiſſis, vel ibidem relictis Mauris, ſolum cum Sullâ iturum. Ea res ut in tali negotio, probata: ac ſtatim profecti, quia de improviſo acceſſerant, [c] dubio atque hæſitante Jugurthâ, incolumis tranſeunt. Dein paucis diebus, quò ire intenderant, perventum eſt. Ibi cum Boccho Numida quidam Aſpar nomine, multùm, & familiariter agebat, præmiſſus ab Jugurthâ, poſtquam Sullam accitum audierat, [j] orator, & ſubdolè ſpeculatum Bocchi conſilia: [j] [d] præterea Dabar, Maſſugradæ filius, ex gente Maſiniſſæ, cæterùm materno genere impar; (nam pater ejus ex concubinâ ortus erat) [e] Mauro ob ingenii multa bona carus, acceptuſque, quem Bocchus fidum eſſe Romanis multis antea tempeſtatibus expertus, illico ad Sullam nunciatum mittit, paratum ſeſe facere, quæ populus Rom. vellet: colloquio diem, locum, tempus ipſe deligeret: conſulta ſeſe omnia cum illo [f] integra habere: neu Jugurthæ legatum pertimeſceret; [g] quò res communis licentiùs gereretur: [h] nam ab inſidiis ejus aliter caveri nequiviſſe.

INTERPRETATIO.

[a] *Cæterùm* Volux dicebat *quoniam neque* Jugurtha *ingentem multitudinem haberet, & ſpes opeſque ejus ex patre ſuo penderent, ſe credere illum nihil auſurum aperiè, cùm ipſe filius* Bocchi *teſtis adeſſet.*

[c] *Ibi Numida quidam nomine Aſpar agebat multùm & familiariter cum Boccho, præmiſſus ab Jugurthâ, ut legationem obiret, & ſubdolè ſpecularetur conſilia Bocchi, poſtquam audierat ab eò Syllam advocatum fuiſſe.*

[j] *Præterea Dabar* cum Boccho erat.

NOTÆ.

[a] *Dolo.*] *Suo*, ſcilicet, aut *patris.*

[b] *Videri.*] Verba ſunt Volucis.

[c] *Dubio.*] Non enim datum eſt ſpatium cogitandi, utrum utilius foret, vel magnanimitatis ſtimulo concitatum Romanos virtute delinire, vel infeſtum eoſdem perſequi.

[d] *Præterea.*] Non fuerat hic à Jugurthâ miſſus.

[e] [*Mauro.*] Boccho.

[f] *Integra.*] Id eſt, *ſe quicquid invitem ſanctiſſimi approbaturum.* Gall. *Qu'il ſeroit pour bien fait.*

[g] *Quo.*] Supple, *Accitum fuiſſe Aſparem.* Hoc dicebat Bocchus, ne à ſe Sylla proditionem metueret, quòd Jugurthæ legatum videret, vel cum ipſo ad concilium vocaretur; eò videlicet accitum eum fuiſſe, ut faciliùs quæ vellent & tutiùs exequerentur.

[h] *Nam.*] Dicit, Ab Jugurthæ inſidiis non potuiſſe caveri, niſi ille ſpe pacis illectus, ab iis deterritus fuiſſet. Cæterùm, niſi quia faciundum fuit, haud ſcio an ſatis cautè Romani cum ejuſmodi perfido res ſuas communicaverint. Qui enim alium decipit, quamobrem nobis quoque dolos non paret, rationem habere debemus. Bene ſucceſſit Romanis; at certè Orbis terrarum Magiſtris eventus non ſatis idoneus fuit Magiſter.

Sed

Sed ego comperior, Bocchum magis Punicâ [a] fide, quàm [b] ob ea, quæ prædicabat, simul Romanos, & Numidam spe pacis attinuisse: multùmque cum animo suo volvere solitum, Jugurtham Romanis, an illi Sullam traderet: [c] lubidinem advorsum nos, metum pro nobis suasisse. Igitur Sulla respondit, pauca se coram Aspare locuturum; cætera occultè, nullo, aut quàm pauciſſumis præſentibus: simul edocet, quæ sibi [d] responderentur. Postquam, sicuti voluerant, congressi: dicit se missum à consule venisse quæsitum ab eo, pacem an bellum agitaturus foret. Tum rex, uti [e] præceptum fuerat, post diem decimum redire jubet; ac nihil etiam nunc decrevisse, sed [f] illo die responsurum. Dein ambo in castra sua digressi. Sed ubi plerumque noctis processit, Sulla à Boccho occultè accersitur: ab utroque tantummodo fidi interpretes adhibentur. Præterea Dabar internuncius sanctus vir, [g] ex sententiâ ambobus jurat: ac statim rex sic incipit:

Numquam ego ratus sum fore, uti rex maxumus in hâc terrâ, & omnium, quos novi, opulentiſſumus, privato homini gratiam deberem. Et hercule Sulla ante te cognitum, multis orantibus, aliis ultro egomet opem tuli, nullius indigui. Id [h] imminutum, quod cæteri dolere solent, ego lætor. Fuerit mihi [i] pretium, eguisse aliquando tuæ amicitiæ; quâ apud animum meum nihil carius habeo. [k] Id adeò experiri licet: arma, viros, pecuniam, poſtremò quidquid animo lubet, sume, utere: &, quoad vives, numquam tibi redditam [l] gratiam putaveris: semper apud me integra erit: denique nihil me sciente frustrà voles. Nam, ut ego existumo, regem armis, quàm munificentiâ, vinci, minùs [m] flagitioſum. Cæterùm de rep. veſtrâ, cujus curator huc missus es, paucis accipe. [n] Bellum ego populo Rom. neque feci, neque factum umquam volui: finis meos advorsum armatos armis tutus sum. [o] *id omitto: quando vobis ita*

INTERPRETATIO.

[a] *Id* bellum *defero.*

NOTÆ.

[a] *Fide.*] Id est, *fraude*; utraque enim pro eâdem in proverbium abiit. Bocchus eâ gratiâ Romanorum simul & Jugurthæ legatos acciverat, ut ex commodo suo de utriſque conſuleret.

[b] *Ob ea.*] Ut, scilicet, Jugurthæ doli præcaverentur.

[c] *Lubidinem.*] Odio enim habebat Romanos.

[d] *Responderentur.*] *A Boccho*, scilicet, quando coram Aspare Jugurthæ legato colloquerentur.

[e] *Præceptum.*] *A Syllâ per Dabarem.*

[f] *Illo.*] *Qui*, scilicet, *poſt decimum illucesceret.*

[g] *Ex sententiâ.*] Se, scilicet, *fideliter concredita servaturum.*

[h] *Imminutum.*] *Quia nunc ope alienâ indigeo.*

[i] *Pretium.*] Gall. *Il me sera avantageux.* Mihi lucro vertetur.

[k] *Id.*] *An*, scilicet, *amicitia tua mihi cara sit.*

[l] *Gratiam.*] Sylla Bocchi legatos optimè acceperat, illiſque quæcumque ad ejus commodum spectabant, providerat.

[m] *Flagitioſum.*] Hinc videre licet flagitium magis peccatum notare quod infamiam adfert.

[n] *Bellum.*] In aliis codicibus ità legitur, *Bellum pop. Romano nunquam paravi, neque factum volui.*

placet, gerite, uti vultis, cum Jugurthâ bellum. Ego flumen Muluchan, quod inter me & Micipſam fuit, non egrediar; neque id intrare Jugurtham ſinam. Præterea, [a] ſi quid meque vobiſque dignum petiveris, haud repulſus abibis.

Ad ea Sulla pro ſe brevitet, & [b] modicè; de pace, & de communibus rebus multis diſſeruit. Denique regi patefecit, [1] quod polliceatur, ſenatum & populum Rom. quoniam armis ampliùs valuiſſent, non in gratiâ habituros: faciundum aliquid, quod illorum magìs, quàm ſuâ, retuliſſe videretur; id adeò in promtu eſſe, quoniam [2] copiam Jugurthæ haberet: quem ſi Romanis tradidiſſet, fore ut illi plurimùm deberetur: amicitiam, fœdus, Numidiæ partem, quam nunc [c] peteret, tunc ultro adventuram. Rex primùm negitare: [3] cognationem, affinitatem, præterea fœdus interveniſſe: ad hoc metuere, ne [4] fluxâ fide uſus popularium animos avetteret: quîs & Jugurtha carus, & Romani inviſi eſſent. Denique ſæpius fatigatus, leniter, & ex voluntate Sullæ omnia ſe facturum promittit. Cæterùm ad ſimulandam pacem, cujus Numida, defeſſus bello, avidiſſumus, [4] quæ utilia viſa, conſtituunt. Ità, compoſito dolo, digrediuntur. Et rex poſtero die Aſparem, Jugurthæ legatum, appellat: dicitque ſibi per Dabarem ex Sullâ cognitum, poſſe conditionibus bellum componi: quamobrem regis ſui ſententiam exquireret. Ille lætus in caſtra Jugurthæ proficiſcitur. Dein ab illo cuncta edoctus, properato itinere, poſt diem octavum redit ad Bocchum; & ei nunciat, Jugurtham cupere omnia, quæ imperarentur, facere; ſed Mario parùm fidere: ſæpe antea, cum imperatoribus Romanis pacem conventam, fruſtrà fuiſſe. Cæterùm Bocchus, ſi [c] ambobus conſultum, & ratam pacem vellet, daret operam ut unà ab omnibus, quaſi de pace, in colloquium veniretur, ibique ſibi Sullam traderet: cùm talem virum in pote-

INTERPRETATIO.

[1] *Denique patefecit regi, Senatum & Pop. Romanum non pro gratiâ receptures illud quod polliceatur, quoniam armis ampliùs valuiſſent.*

[2] *Quoniam Jugurtham in poteſtate haberet.*

[3] Bocchus cauſſabatur *cognationem, affinitatem, præterea* dicebat *fœdus* cum Jugurthâ *interveniſſe.*

[4] *Cæterùm conſtituunt quæ viſa ſunt utilia ad ſimulandam pacem, cujus Jugurtha, defeſſus bello, erat avidiſſumus.*

NOTÆ.

[a] *Si quid.*] Abſque hâc exceptione, quæ minùs urbana eſt, reliqua apriſſimè cohærebant.

[b] *Modicè.*] Multo officio Syllam Bocchus proſequutus erat; ideoque Salluſtius ad ea Syllam cum modeſtiâ reſpondiſſe dicit.

[c] *Peteret.*] Non ſatis cognoſcitur bellone, an pacto, Numidiæ partem aliquam Bocchus obtinuerit; an verò totum iſtud ſit de ſpe intelligendum, quam Jugurtha, ſi finibus integris fœdus cum Romanis pangeretur, Boccho maximam fecerat.

[d] *Fluxâ.*] *Ergo Jugurtham*; quocum fœdus iniviſſe eum, neminem latebat.

[e] *Ambobus.*] *Bocchо & Jugurthæ.*

ſtate habuiſſet, tum fore, uti juſſu S. P. Q. R. fœdus fieret; neque hominem nobilem non ſuâ ignaviâ, ſed ob rempub. in hoſtium poteſtate relictum iri. Hæc Maurus ſecum ipſe diu volvens, tandem promiſit. Cæterùm [a] dolo, an [b] verè cunctatus, parùm comperimus. Sed plerumque [c] regiæ voluntates utì vehementes, ſic mobiles, ſæpe ipſæ ſibi adverſæ. Poſtea, tempore & loco conſtituto, in colloquium [1] uti de pace veniretur, Bocchus Sullam modò, modò Jugurthæ legatum appellare: benignè habere: idem ambobus polliceri. Illi pariter læti, ac ſpei bonæ pleni eſſe. Sed nocte eâ, quæ proxuma fuit ante diem colloquio decretum, Maurus adhibitis amicis, ac ſtatim [d] immutatâ voluntate, remotis cæteris dicitur ſecum ipſe [e] multùm agitaviſſe, vultu, colore, ac motu corporis pariter atque animo varius: [2] [f] quæ ſcilicet, tacente ipſo, occulta pectoris, oris immutatione patefeciſſe. Tamen poſtremò Sullam accerſi jubet; & ex illius ſententiâ Numidæ inſidias tendit. Deinde, ubi dies advenit, & ei nunciatum eſt, Jugurtham haud procul abeſſe; cum paucis amicis, & [g] quæſtore noſtro, quaſi obvius, honoris cauſsâ, procedit in tumulum [3] facilumum viſu inſidiantibus. Eòdem Numida cum pletiſque neceſſariis ſuis inermis, utì dictum erat, accedit: ac ſtatim ſigno dato, undique ſimul ex inſidiis invaditur. Cæteri obtruncati: Jugurtha Sullæ vinctus traditur, & ab eo ad Marium [h] deductus. [i] Per idem tempus advorſum [k] Gallos ab ducibus noſtris Q. Scipione, & M. Manlio

INTERPRETATIO.

[1] *Poſtea loco & tempore conſtituto, Bocchus appellabat modò Syllam, modò legatum Jugurtha, ut veniretur in colloquium de pace.*

[2] *Ipſe* Bocchus *vultu, colore, ac motu corporis pariter atque animo varius, dicitur multùm agitaviſſe ea, quæ, ſcilicet, occulta pectoris,* dicitur, *ipſo tacente, patefeciſſe oris immutatione.*

[3] *Procedit in locum editiorem, quem facilè inſidiantes proſpicere poterant.*

NOTÆ.

[a] *Dolo.*] Ut magis crederet Jugurtha, optimâ fide Bocchum cum ipſo agere, eum rem ipſam diu ab illo antè agitatam videret, quàm polliceretur.

[b] *Verè.*] Id eſt, *cùm Numida tradere Syllam Bocchus ſtatuiſſet.*

[c] *Regiæ.*] Rem ipſam veriſſimè expreſſit Salluſt. Videant itaque, & ſibi caveant, quibus omnia ex voto ſucceſſerunt. Periculum eſt maximum ne voluntas omnia cum impetu pervadere aſſueta, ſæpius cum dolore, eadem relegere cogatur.

[d] *Immutatâ.*] Id eſt, *Dimiſſis omnibus.*

[e] *Multum.*] Alii habent *multa.*

[f] *Quæ.*] Scilicet ex ejus incerto, & oris immutatione, animi fluctuatio & dubitatio cognita eſt: neſciebat enim an Jugurthæ Syllam, vel Syllæ Jugurtham tradere melius eſſet.

[g] *Quæſtore.*] *Syllâ.*

[h] *Deductus.*] Florus, ex Livio, in carcere necatum Jugurtham fuiſſe. Alii fame contabuiſſe volunt.

[i] *Per idem.*] Iſtud ad Jugurthæ hiſtoriam non facit; ſed additum eſt, ut cognoſceretur quamobrem contra leges, Mario abſenti Conſulatus mandatus fuiſſet.

[k] *Gallos.*] Alii magis iſtud Germanis adſcribunt: Optimè verò & veriſſimè noſter Autor qui Gallis, propter Helvetios ſcilicet, qui tum, cum Cimbris, belli adverſus Romanos concitatoribus, ter ipſos profligaverunt.

malè pugnatum. Quo metu Italia omnis contremuerat. [1] Illique & usque ad noſtram memoriam Romani ſic habuêre, alia omnia virtuti ſuæ prona eſſe; cum Gallis pro ſalute, [a] non pro gloriâ certari. Sed poſtquam bellum in Numidiâ confectum, & Jugurtham Romam vinctum adduci nunciatum eſt; Marius conſul [b] abſens factus eſt; & ei decreta provincia Gallia: iſque [c] Kalendis Januar. magnâ gloriâ conſul triumphavit. Ex eâ tempeſtate ſpes, atque opes civitatis in illo ſitæ erant.

INTERPRETATIO.

[1] *Et Romani qui illis temporibus vivebant, & uſque ad noſtram memoriam, ſic animo reputaverunt, alia omnia ſua virtuti prona eſſe & facilia, at cum Gallis pro ſalute certari, non pro gloriâ.*

NOTÆ.

[a] *Non pro gloriâ.*] Quandoquidem de gloriâ cum Gallis non auſi ſunt contendere, qui orbis terrarum Domini reliquorum populorum honorem procuraverunt; Illa, Deo adjuvante, nunquam peribit.

[b] *Abſens.*] Contra morem.

[c] *Kalendis.*] Quo tempore Conſules Magiſtratum ineunt.

C. SALLUSTII CRISPI HISTORIARUM FRAGMENTA.

LIBER I.

RES populi R. M.[a] Lepido, Q.[b] Catulo Coſſ. ac deinde militiæ & domi geſtas[c] compoſui. *Donatus & Pomp. Meſſalinus.*

[d] Cato Romani generis diſſertiſſumus multa paucis abſolvit. *Serv. & Acron.*

[e] Fannius verè. *Victorinus.*

Nos in tantâ[f] doctiſſumorum hominum copiâ. *Servius.*

Neque me diverſa pars in civilibus armis movit à vero. *Aruſianus.*

NOTÆ.

[a] *Lepido.*] Hic eſt qui cùm Proſcriptos à Syllâ revocare ſtuderet, bellum civile commovit, quod penè citiùs oppreſſum eſt quàm inciperet.

[b] *Catulo.*] Hic incenſum Capitolium, anno ab urbe conditâ 684. reſtitutum dedicavit.

[c] *Compoſui.*] Donatus ſub initium Æneidos hic Hiſtoriam Salluſtium cœpiſſe ſcribit; & Meſſalinus hanc vocat Salluſtianam periodum. Unde conjicere licet Autorem noſtrum, qui ſe, ab initio belli Catilinarii, res geſtas P. Romani carptim ſcripturum eſſe dicit, in eo non perſtitiſſe; ſed poſtquam de bello ſcripſiſſet quod Catilina aliquot annis a Lepidi & Caruli Conſulatu excitavit, atque eo quod multò ante eundem Conſulatum Pop. Romanus adverſus Jugurtham geſſerat, ad Hiſtoriam unâ ſerie, non interruptè poſteris tranſmittendam, animum adjeciſſe. Videtur itaque de Sertorio & Pompeio, item de Mithridate, Tigrane & Lucullo præcipuè, & iis quæ ab his à Lepidi Conſulatu ad bellum Catilinarium uſque, acta ſunt, mentionem feciſſe. Quæ verò ex ejus fragmentis hinc inde diſſipata collecta ſunt, in tantâ caligine, vix quiſquam in locum ſuum & ordinem poſſit reſtituere; neque certè tanti eſſe judicamus.

[d] *Cato.*] Cenſorius eſt.

[e] *Fannius.*] Duo fuerunt, quorum Cicero meminit in Bruto.

[f] *Doctiſſimorum.*] De Cælio, Rutilio, Pictore, Quadrigario, Antiate, Siſennâ, Venonio, præcipuis ante Salluſtium Hiſtoricis, intelligi volunt: Quibus adde Catonem hiſtoricum eximium, ex quo multa ſumſiſſe Autorem noſtrum, et etiam exprobratum eſt.

Nobis [a] primæ diſſenſiones vitio humani ingenii evenêre : quod, inquies, atque [b] indomitum, ſemper in certamine libertatis, aut gloriæ, aut dominationis agit. *Priſc.*

Nam à primordio urbis ad bellum [c] Perſi Macedonicum. *Idem.*

Res Romana plurimùm imperio valuit, Ser. Sulpitio & M. Marcello Coſſ. omni [d] Galliâ cis [e] Rhenum, atque inter mare [f] noſtrum, atque Oceanum, niſi quæ à paludibus invia fuit, perdomitâ. [g] Optumis autem moribus, & maxumâ concordiâ egit populus Rom. inter ſecundum atque poſtremum bellum Carthaginienſe. *Victorinus & Auguſtinus.*

At diſcordia, & avaritia, atque ambitio, & cætera ſecundis rebus oriri [h] ſuem mala, poſt Carthaginis exſcidium maxumè aucta ſunt. Nam injuriæ validiorum, & ob eas diſceſſio plebis à patribus, aliæque diſſenſiones domi fuêre jam inde à principio : neque ampliùs, quàm [i] regibus exactis, dum metus à [i] Tarquinio & bellum grave cum [k] Etruriâ poſitum eſt, æquo & modeſto jure agitatum : dein, ſervili imperio patres plebem exercere ; de vitâ atque [l] tergo, regio more conſulere ; agro pellere, &, cæteris expertibus, ſoli in imperio agere. Quibus ſævitiis, & maxumè fenoris onere oppreſſa plebes, cùm aſſiduis bellis tributum ſimul & militiam toleraret, armata montem [m] ſacrum atque Aventinum inſedit ; Tumque [n] Trib. pl. & alia ſibi jura paravit. Diſcordiarum & certaminis utrinque finis fuit ſecundum bellum Punicum. *Auguſtinus.*

Interpretatio.

[a] *Neque ampliùs* Romæ *agitatum eſt æquo & modeſto jure, quàm dum metus à Tarquinio, & bellum grave poſitum eſt cum Etruriâ, poſtquam reges pulſi eſſent.*

Notæ.

[a] *Primæ.*] De ſeditionibus videtur agere, quæ ob fœneratorum impotentiam præcipuè, atque potentiorum ſuperbiam, ortæ ſunt. Cæterùm locutus fuerit de primis omninò Romanorum diviſionibus, an non, noſtrâ parùm intereſt : Illud eſt maximum quòd nobis verum diſcordiarum noſtrarum fontem oſtendit, quem obſtruet qui volet & poterit.

[b] *Indomitum.*] Id eſt, *quod domari non poteſt.*

[c] *Perſi.*] A nominativo Perſeus : Aliàs Perſes dicitur, quem regno Macedoniæ Romani ſpoliaverunt.

[d] *Galliæ.*] Hinc patet, quod & alii abundè probaverunt, Germaniam, veteribus ſub Galliâ comprehenſam fuiſſe.

[e] *Rhenum.*] Rhenus notiſſimus hodie Germaniæ fluvius.

[f] *Noſtrum.*] Mediterraneum.

[g] *Optumis.*] Hoc illud eſt quod dixit in Jugurthâ, Senatum & P. Romanum placidè inter ſe, modeſtèque Rempublicam tractaſſe.

[h] *Suetа.*] Ab iis itaque ſibi cavendum eſſe intelligant qui favente utuntur fortunâ.

[i] *Tarquinio.*] *Superbo*, ſcilicet, regum Romanorum poſtremo, qui unà cum filiis adverſus Romanos bellum movit, eos manu in regnum reducente Etruſcorum rege Porſenâ.

[k] *Etruria.*] Italiæ regio ad Urbis Occiduum. Hodie *Toſcana.*

[l] *Tergo.*] Quia verberibus in damnatos ſæviebant.

[m] *Sacrum.*] *Capitolium.*

[n] *Tribun.*] Per quos à potentiorum injuriâ tuti agitarent.

Poſtquam, remoto metu Punico, ſimultates exercere vacuum fuit, plurimæ turbæ, ſeditiones, & ad poſtremum bella civilia orta ſunt: dum pauci potentes, quorum [a] in gratiâ plerique conceſſerant, [b] ſub honeſto patrum aut plebis nomine dominationes affectabant, bonique & mali cives appellati, non ob merita in rempublicam, omnibus pariter corruptis, ſed utì quiſque locupletiſſimus, & injuriâ validior, [c] quiâ præſentia defendebat, pro bono ducebatur. [d] Ex quo tempore majorum mores non paullatim, ut antea, ſed torrentis modo [e] præcipitati: adeò juventus luxu atque avaritiâ corrupta eſt, uti meritò dicatur, genitos eſſe, qui neque ipſi habere poſſent res familiares, neque alios pati. *Agellius. & Auguſtinus.*

[f] Igitur venditis proſcriptorum bonis, aut dilargitis. *Agellius.*

Id bellum excitabat [g] metus Pompeii victoris [h] Hiempſalem in regnum reſtituentis. *Idem.*

Maximèque ferocia regis [i] Mithridatis in tempore bellaturi. *Donatus & Aruſianus.*

Quin lenones & vinarii laniique, quorum præterea vulgus in dies uſum habet, precio [k] compoſiti. *Cariſius.*

Genus armis ferox, & ſervitii inſolitum. *Aruſianus.*

M. Æmilii Lepidi Coſ. ad P. R. oratio contra Sullam.

Clementia & probitas veſtra, Quirites, quibus [l] per cæteras gentis maximi, & clari eſtis, plurimùm timoris mihi faciunt, advorſus [l] tyrannidem L. Sullæ; ne aut ipſi, nefanda quæ æſtumatis, ea parùm credendo

Interpretatio.

[l] *Quibus maximi eſtis inter cæteras gentes.*

Notæ.

[a] *In gratiâ.*] Aruſianus à Salluſtio dictum notat *concedere in gratiâ*. Auguſtinus, qui fragmentum hoc totum conſervavit, *in gratiam conceſſerunt*, ſcriptum reliquit.

[b] *Sub honeſto.*] Patres pro dignitate Senatus, Tribuni pro libertate plebis dum contendere videbantur, quiſque pro gloriâ ſuâ certabat.

[c] *Quia præſentia.*] Hinc diſcere poſſunt qui Reipublicæ ſtudent commoditatibus, quanto cum molimine, quantâque prudentiâ ex prædonum manibus ea ſit retrahenda.

[d] *Ex quo tempore.*] Hæc cum præcedentibus unâ ſerie non refert Auguſtinus.

[e] *Præcipitati.*] Hunc locum diligenter excuſſiſſe non pœnitebit eos, qui ad Reipublicæ ſedent gubernacula.

[f] *Igitur.*] De Syllâ hoc loco ſermonem eſſe quando non probaret Auguſtinus; res ipſa ſatis declararet.

[g] *Metus.*] Gellius Pompeii metum explicat, non quòd ille metueret, ſed quòd metueretur.

[h] *Hiempſalem.*] Huic Numidiam cum Gætulis Pompeius tradidit, cujus filium Jubam Cæſar profligavit.

[i] *Mithridatis.*] Rex fuit Ponti Mithridates, Romanorum acerrimus hoſtis, uſque adeò veneno aſſuetus, ut eo tandem malè tentatum ſpiritum, ferro coactus ſic expellere.

[k] *Compoſiti.*] Nonius exponit *redemti*.

[l] *Tyrannidem.*] Dictaturam ante Lepidi Conſulatum depoſuiſſe Syllam, non eſt dubium: Adeòque de ejus dominatione hic agitur, quatenus eam per Satellites, poſito nomine tantùm, exercebat.

de aliis, circumveniamini: præſertim cum illi ſpes omnis in ſcelere atque perfidiâ ſit; [a] neque ſe aliter tutum putet, quàm ſi pejor atque inteſtabilior [b] metu veſtro fuerit, [i] quò captivis libertatis curam miſeria eximat: aut ſi provideritis, in tutandis periculis magis, quàm in ulciſcendo [a] teneamini. Satellites quidem ejus, homines maxumi nominis, [c] non minùs optumis majorum exemplis, nequeo ſatìs mirari, dominationis in vos, ſervitium ſuum [d] mercedem dant: & utrumque per injuriam malunt, quàm optumo jure liberè agere: præclara [e] Brutorum, atque Æmiliorum & [f] Lutatiorum proles, geniti ad ea, quæ majores virtute peperêre, ſubvertunda. Nam quid à [g] Pyrrho, Hannibale, [h] Philippoque & [i] Antiocho defenſum eſt aliud, quàm libertas, & ſuæ cuique ſedes; neu cui, niſi legibus, pareremus? quæ cuncta ſævus iſte [k] Romulus, quaſi ab externis rapta, tenet, non tot exercituum clade, neque [l] conſulis, & aliorum principum, quos fortuna belli conſumſerat, ſatiatus; ſed tum crudelior, cùm pleroſque ſecundæ res in miſerationem ex irâ vertunt. Quin ſolus omnium, poſt memoriam hominum, ſupplicia in [m] poſt futuros compoſuit: quîs prius injuria quam vita certa eſſe: praviſſimèque per ſcelcris immanitatem adhuc tutus furit; dum vos, metu gravioris ſervitii, à repetundâ libertate terremini. Agendum atque obviam eundum eſt, Quirites; ne ſpolia veſtra penes illum ſint: non prolatandum, neque votis paranda auxilia; niſi fortè ſperatis, per tædium jam, aut pudorem tyrannidis, eſſe eum per ſcelus occupata [n] periculoſiùs.

INTERPRETATIO.

[i] *Ut miſeriæ adimat* vobis *captivis curam libertatis.*

[a] *Aut, ſi provideritis, magis attenti ſitis ad vos à periculis liberandos, quàm ad injurias ulciſcendas.*

NOTÆ.

[a] *Neque.*] Igitur, vel Principiis obſtandum; vel ſemel & maturè, cui ea lubet arripere, tradenda ſunt Reipublicæ gubernacula.

[b] *Metu.*] *Quem vobis incuſſerit Sylla*, ſcilicet: ne, ſi parùm tyrannus eſſet; aut vos aliquid auderetis, ipſum acerbiſſimè puniretis.

[c] *Non minùs.*] Id eſt, *qui, præter nomen, exempla inſuper optima à ſuis Majoribus habuerunt.*

[d] *Mercedem dant.*] Id eſt, *Illi, ut vobis imperent, ſervi fiunt.*

[e] *Brutorum.*] Hujus præſertim meminit, quia tyrannorum hoſtis fuit acerrimus, quique Tarquinium ſuperbum expulit, ejuſque filium planè quaſi ad infeſtos uſque perſecutus eſt.

[f] *Lutatiorum.*] A Lutatio Catulo, ipſe Lepidus, bellum civile movens, retrò pulſus eſt.

[g] *Pyrrho.*] Id eſt, *adverſus ipſum.* Fuit autem Pyrrhus rex Epirotarum.

[h] *Philippoque.*] Rex fuit Macedoniæ.

[i] *Antiocho.*] Rex fuit Syriæ, quem luxuriâ ſuâ debellatum, nullo negotio P. Romanus ſuperavit.

[k] *Romulus.*] De Syllâ invidioſè loquitur.

[l] *Conſulis.*] Videtur de Marii filio loqui.

[m] *Poſt futuros.*] Hoc dicit, quia Proſcriptorum liberos Sylla à Republicâ ſubmovit, eoſque petendorum honorum jure privavit.

[n] *Periculoſiùs.*] Nullus itaque injuſtè dominetur, qui ſe peſſimum fieri metuit.

dimiſſurum.

dimiſſurum. At ille eò proceſſit, uti nihil glorioſum, niſi tutum, & omnia [a] tetinendæ dominationis honeſta exiſtumet. Itaque illa quies, & otium cum libertate, quæ multi probi potiùs, quàm laborem cum honoribus, capeſſebant, nulla ſunt. Hâc tempeſtate ſerviendum, aut imperitandum: habendus metus eſt, aut faciundus, Quirites. Nam quid ultra? quæve humana ſuperant; aut divina impolluta ſunt? Populus Romanus paulò antè gentium moderator, exſutus imperio, gloriâ, jure, agitandi inops, deſpectuſque, ne [b] ſervilia quidem alimenta reliqua habet. Sociorum, & Latii magna vis, civitate pro multis, & egregiis factis, à vobis datâ, per unum prohibentur: & plebis innoxiæ patrias ſedes occupavêre pauci ſatellites, mercedem ſcelerum. Leges, judicia, ærarium, provinciæ, reges, penes unum, denique necis civium, & [c] vitæ licentia. Simul humanas hoſtias vidiſtis, & ſepulchra infecta ſanguine civili. Eſtne viris reliqui aliud, quàm ſolvere injuriam, aut mori per virtutem? quoniam quidem unum omnibus finem natura vel ferro ſeptis ſtatuit: neque quiſquam [d] extremam neceſſitatem nihil auſus, niſi muliebri ingenio, exſpectat. Verùm ego ſeditioſus, uti Sulla ait, qui præmia turbarum [e] queror; & bellum cupiens, quia jura pacis repeto. Scilicet, quia non aliter ſalvi, ſatìſque tuti in imperio eritis, niſi Vettius Picens, [f] ſcriba Cornelius, aliena bene parata prodegerint: niſi approbaveritis omnis proſcriptiones innoxiorum, [g] ob divitias; cruciatus virorum illuſtrium; vaſtam urbem fugâ, & cædibus; bona civium miſerorum, quaſi [h] Cimbricam prædam, venum, aut dono datam. At objectat mihi poſ-

Notæ.

[a] *Retinendæ.*] Id eſt, *ad retinendum.* Subintelligitur *causâ.*

[b] *Servilia.*] Quinorum frumenti modiorum fuiſſe ea, in ſingulos menſes, ex Donato, ad Terentii Phormionem diſcimus. Cæterùm hinc licet conjicere, aliquid in frumenti diſtributione à Sylla mutatum fuiſſe.

[c] *Vitæ licentia.*] Nemo enim, illo invito, nec bona, nec Patriam, nec vitam, retinere poterat, ut teſtatur Cicero.

[d] *Extremam.*] *Mortem.*

[e] *Queror.*] Gronovius legendum eſſe putat *quæra*: At pace tanti viri nihil mutandum cenſeo; quin ſenſum meliorem, magiſque ex Lepidi ingenio, *queror* videtur efficere. Intendit enim Syllæ criminationes eo modo proponere, ut per ſe diluantur; quod quidem in poſteriori perſpicuum eſt, cùm dicit, *Et bellum cupiens, quia jura pacis repeto.* Si in priori pto *qui*, legas *quia*, nam ſæpe eam vim obtinet, res erit clariſſima. Lege modò, & videbis: Perinde enim eſt ac ſi diceret, *Ineptè Sylla me ſeditioſum vocat, cùm in eo ſim, ut querar, quòd præmia antehac in ſeditioſos collata fuerint.*

[f] *Scriba.*] Ità vocati ſunt qui in tabulas rationes publicas referrent. Quorum quidem ordo honeſtus erat, quòd eorum hominum fidei tabulæ publicæ, periculaque Magiſtratuum committuntur, ut ait Cicero: At officium mercenarium, nec magni teſtimonii aut precii; ſi Alex. Neapolitano, aliiſque, unde & illud colligi poteſt, fides eſt adhibenda. Hic verò Cornelius & Vettius ex eo numero fuerunt, qui malo publico crevetant, ſatellites Syllæ tyrannidis & crudelitatis, atque adeò maximè exoſi, ut, vel ex hoc loco apparet.

[g] *Ob divitias.*] Dicit divitias cauſam fuiſſe, ut innoxii quoque proſcriberentur.

[h] *Cimbricam.*] Cimbri populi fuerunt Germaniæ, ſupra Saxones, ad Septentrionem, in peninſulâ ab ipſis Cimbricâ dictâ, quos ab extremis Galliæ profugos, cum Theutonis & Tigurinis, Marius noviſſimè conciderat.

ſeſſiones ex bonis proſcriptorum : quod quidem ſcelerum illius vel maximum eſt, non me, neque quemquam omnium ſatis tutum fuiſſe, ſi rectè [a] faceremus. Atque illa quæ tum formidine mercatus ſum, precio ſoluto, [b] jure, dominis tamen reſtituo : neque pati conſilium eſt, ullam ex civibus prædam eſſe. Satis illa fuerint, quæ, rabie contracta, toleravimus, manus conſerentes inter ſe Romanos exercitus, & arma ab externis in noſmet verſa. Scelerum & contumeliarum omnium finis ſit. Quorum adeò Sullam non pœnitet, ut & facta [c] in gloriâ numeret, &, ſi liceat, avidiùs fecerit. Neque jam, quid exiſtumetis de illo, ſed quantùm vos audeatis, vereor: ne, alius alium principem exſpectantes, antè capiamini, non opibus ejus, quæ futiles & corruptæ ſunt, ſed veſtrâ ſocordiâ, quam captum ire licet; & [d] quàm audeat tam videri felicem. Nam præter ſatellites commaculatos, quis eadem vult? aut quis non omnia mutata, præter victoriam? [e] ſcilicet milites: quorum ſanguine, Tarrulæ, Scyrroque, peſſumis ſervorum, divitiæ partæ ſunt. an, quibus prælatus in magiſtratibus capiundis Fufidius, [f] ancilla turpis, honorum omnium dehoneſtamentum? Itaque maxumam mihi fiduciam parit victor exercitus, cui per tot vulnera & labores, nihil præter [g] tyrannum quæſitum eſt. [h] Niſi fortè tribuniciam poteſtatem everſum profecti ſunt per arma, conditam à majoribus ſuis: [i] utique jura & judicia ſibimet extorquerent: egregiâ ſcilicet mercede, cum [k] relegati in paludes & ſilvam, contumeliam atque invidiam [l] ſuam, præmia penes paucos intelle-

INTERPRETATIO.

[1] *Cum intelligerent, poſtquam relegati eſſent in paludes & Sylvam, contumeliam atque invidiam* tantùm *eſſe pro ſe, præmia* verò *penes paucos.*

NOTÆ.

[a] *Faceremus.*] Pro *feciſſemus* : Ità & Terentius, ſæpe.

[b] *Jure.*] *Suivant les formes de Juſtice.*

[c] *In gloriâ.*] Videtur ad id reſpicere quod Plutarchus, palam, in foro Syllam dixiſſe, teſtatur, cùm publicum præſidium à ſe dimiſiſſet, *Seſe omnium à ſe geſtarum rerum paratum eſſe rationem reddere.*

[d] *Quàm audeat.*] Hic aliquid deeſſe putant, deinde quod libet mutant & addunt. Difficile non eſt; neque ea res agitur. At ſenſus nullus eſt? Nullus ſit; nam malim equidem ego ſcire me aliquid perdidiſſe, quàm pro eo aliud per imperitiam ſumere, & geſtare. At verò videamus, annon ſenſus aliquis ex iſtis verbis poſſit erui. Hac ipsâ periodo dixit Lepidus, *Vereor quantùm vos audeatis.* Potuerit & dicere, *Vereor quàm Sylla audeat*, & *quàm audeat videri felicem:* Atque iſtud egregiè quadrabit, cùm omnes à felicitate ſciant Syllam cognominatum fuiſſe.

[e] *Scilicet milites.*] Ironia eſt.

[f] *Ancilla.*] Per maximum contemtum ità loquitur.

[g] *Tyrannum.*] *Syllam*, ſcilicet.

[h] *Niſi.*] Ironica dubitatio.

[i] *Utique.*] Reſpondet ironicæ dubitationi: Vel ſi mavis, ejus eſt continuatio; quod magis probo.

[k] *Relegati.*] Ità, per contemtum, loquitur de agris, quos ſuis militibus Sylla dividebat: Quamquam eo divites colonos multos effecerat.

gerent. Quare igitur tanto agmine atque animis [a] incedit? quia ſecundæ res mirè ſunt vitiis [b] obtentui; [c] quibus labefactatis, quàm formidatus antea eſt, tam contemnetur: niſi fortè [d] ſpecie concordiæ & pacis, quæ ſceleri & parricidio ſuo nomina indidit. Neque aliter populo Romano eſſe belli finem ait, niſi maneat expulſa agris plebes, præda civilis acerbiſſima, jus, judiciumque omnium rerum penes ſe, quod populi Romani fuit. Quæ, ſi vobis pax, & concordia [1] intelleguntur, maxima turbamenta reip. atque exitia [e] probate: annuite legibus impoſitis: accipite otium cum ſervitio: & tradite exemplum poſteris ad populum Romanum ſuimet ſanguinis [f] cæde circumveniundum. Mihi, quamquam per hoc ſummum imperium ſatis [2] quæſitum erat nomini majorum, dignitati, atque etiam præſidio; tamen non fuit conſilium [g] privatas opes facere; potiorque viſa eſt periculoſa libertas, quieto ſervitio. Quæ ſi probatis; adeſte Quirites; &, bene juvantibus diis, M. Æmilium [h] Conſulem ducem & autorem ſequimini ad recipiundam libertatem.

Tunc verò & [i] poſci. dum cæteri ejuſdem causâ ducem ſenatus rati, maxumo gaudio bellum irritare. *Nonius, irritare, provocare.*

[k] Curionem [l] quæſivit, ut adoleſcentior, & populi ſuffragiis [m] integer,

INTERPRETATIO.

[1] *Quæ, ſi pro pace & concordiâ veniunt apud animum veſtrum, probate* igitur *maxima turbamenta atque exitia Reipublicæ.*

[2] *Quamvis ſatis conſulueram per hoc ſummum imperium, & Conſulatum, nomini & gloriæ Majorum meorum, dignitati, atque etiam præſidio.*

NOTÆ.

[a] *Incedit.*] Id eſt, *Qui ſit igitur, ut tam magnificè per ora noſtra Sylla ambulet, cùm jam omnes ejus dominationis pigeat?* Peropus verò fuit ſibi iſtud Lepidus à parte Populi objiceret, ut ejus poſtea timor diſſolveretur.

[b] *Obtentui.*] Id eſt, *mirè vitia tegunt, faciuntque ut quid ſplendidum videantur.*

[c] *Quibus.*] *Rebus ſecundis*, ſcilicet.

[d] *Specie.*] Hic corruptam eſſe ſcripturam, ut ſentit clariſſimus Douza, nullus dubito: Correctionem quam modeſtiſſimè conjecturam dicit, non poſſum non amplecti, cùm propemodum nihil muter. Pro *ſpecie* repoſuit *ſpes eſt*: atque conjecturam, ex loco planè ſimili, in hac ipsâ oratione, confirmat, ubi dixit Lepidus, *Niſi fortè ſperatis per tædium jam aut pudorem tyrannidis, &c.*

[e] *Probate.*] Efficaciſſima eſt iſta agendi ratio, cùm quis adverſario, quod ipſum maximè urgeat, concedit.

[f] *Cæde.*] *Mercede* reponendum eſſe contendit Douza. *Cædes equidem ſanguinis*, duriter ſonat: ſed nolim tamen ex durâ oratione eam extrudere.

[g] *Privatas.*] Id eſt, *mihi ſoli proſpicere*, vel, *Me ſolum tutum & felicem agere.*

[h] *Conſulem.*] *Illum ipſum*, ſcilicet.

[i] *Poſci.*] Videtur deeſſe nomen proprium ducis, quod ex his reliquiis, licet corruptis, concinnandum eſt, legendumque: *Tum V..... poſci. cum cæteri ejuſdem causâ ducem ſe nactos rati, &c.* Verba ſunt Urſini.

[k] *Curionem.*] Conſul fuit, anno, à Lepidi Conſulatu, altero.

[l] *Quæſivit.*] A verbo *Quæſo*. Ex quo *Quæſo* & *Quæſumus* tantùm manſerunt.

[m] *Integer.*] Id eſt, *qui neque ad id tempus honores petiverat, neque ambivérat; cuique Populus nondum ſuffragatus erat.* Atque hinc licet conjicere hunc Lepido ſeſe præpoſitum ſtuduiſſe.

ætati concederet [a] Mamerci. *Priſcianus lib.* x.

Philippus, qui ætate & conſilio cæteros anteibat. *Servius l.* ix.

Oratio L. Philippi contra Lepidum.

Maxumè vellem, P. C. remp. quietam eſſe, aut in periculis à promtiſſumo quoque defendi: denique prava incepta conſultoribus noxæ eſſe. Sed contrà, ſeditionibus omnia turbata ſunt, & ab iis, quos prohibere magìs decebat. Poſtremò, quæ peſſumi & ſtultiſſumi decrevêre, ea bonis & ſapientibus faciunda ſunt. Nam bellum, atque arma, quamquam vobis inviſa, tamen, quia Lepido placent, ſumenda ſunt. Niſi fortè cui pacem [1] præſtare, & bellum pati conſilium eſt. Prô, dii boni, [b] qui hanc urbem, omiſsâ curâ, adhuc regitis; M. Æmilius omnium flagitioſorum poſtremus, qui, pejor an ignavior ſit, deliberari non poteſt, exercitum opprimundæ libertatis habet, & ſe è contemto metuendum effecit: vos muſſantes, & [2] retractantes verbis, & vatum carminibus, pacem optatis magìs quàm defenditis: neque intellegitis mollitiâ decretorum, vobis dignitatem, illi metum detrahi. Atque id [c] jure: quoniam ex rapinis conſulatum, ob ſeditionem provinciam cum exercitu adeptus eſt. Quid ille ob benefacta cepiſſet, cujus ſceleribus tanta præmia tribuiſtis? [d] At ſcilicet, ii, qui ad poſtremum uſque, legatos, pacem, concordiam, & alia hujuſcemodi decreverunt, gratiam ab eo peperêre. Imò deſpecti & indigni rep. habiti, prædæ loco æſtumantur; quippe [e] metu pacem repetentes, quo habitam amiſerant. Equidem à principio, cum Etruriam conjurare, proſcriptos accerſiri, largitionibus rempubl. [f] lacerari videbam, maturandum putabam, & Catuli conſilia cum paucis ſecutus ſum. Cæterùm illi, qui gentis Æmiliæ benefacta

Interpretatio.

[1] *Niſi fortè alicui mens eſt pacem dare, & bellum pati.*

[2] *Vos, dum tacetis, vel reluctamini verbis & carminibus vatum, optatis magìs pacem, quàm eam defenditis.*

Notæ.

[a] *Mamerci.*] Lepidus intelligitur; illud enim fuit prænomen Æmiliorum. Sed notandum duos continenter & annis ſubſequentibus Conſules factos fuiſſe.

[b] *Qui.*] Iſtud *qui*, non ad Deos refertur, ſed ad homines, Senatores ſcilicet, quos Philippus appellabat. Quaſi diceret, *Annon iſtud ſtupendum, Vos, qui hanc urbem regitis, non providiſſe, ne Lepidus, &c.*

[c] *Jure.*] Id eſt, *id vobis pro merita accidit.*

[d] *At ſcilicet.*] Amara ironia, quâ adverſarios ſeu repugnantes inducit, ſibi, quod illos maximè urgeat, objectantes.

[e] *Metu.*] Certè eorum mirè expreſſit & irriſit inſaniam, qui per ſocordiam, Rempublicam adminiſtrant.

[f] *Lacerari.*] Id eſt, *in partes & factiones dividi.*

[a] extollebant, & ignoſcendo populi Romani magnitudinem [1] auxiſſe, nuſquam etiam tum Lepidum progreſſum videbant; cùm [b] privata arma opprimundæ libertatis cepiſſet, ſibi quiſque opes aut patrocinia [c] quærendo, conſilium publicum corruperunt. At tum erat Lepidus latro cum [d] calonibus, & paucis [e] ſicariis; quorum nemo non diurnâ mercede vitam [f] mutaverit: nunc eſt proconſul cum imperio, non [g] emto; ſed dato à vobis, cum legatis adhuc [h] jure parentibus: & ad eum concurrêre homines omnium ordinum corruptiſſimi; flagrantes inopiâ & cupidinibus, ſcelerum conſcientiâ exagitati: quibus quies, in ſeditionibus; in pace, turbæ ſunt: hi tumultum ex tumultu, bellum ex bello ſerunt, [i] Saturnini olim, poſt [k] Sulpicii, dein Marii, [l] Damaſippique, nunc Lepidi ſatellites. Præterea Etruria, atque omnes [m] reliquiæ belli arrectæ: Hiſpaniæ armis ſolicitatæ: Mithridates in latere veſtigalium noſtrorum, quibus adhuc ſuſtentamur, diem bello circumſpicit: quin, præter idoneum ducem, nihil abeſt ad ſubvertendum imperium. [n] Quod ego vos oro, atque obſecro P. C. ut animadvortatis; neu patiamini licentiam ſcelerum, quaſi rabiem, ad [2] integros contactu procedere. Nam, ubi malos præmia ſequuntur, haud facilè quiſquam gratuitò bonus eſt. An exſpectatis dum

Interpretatio.

[1] *Cæterùm illi, qui gentis Æmilia beneficia extollebant, &* dicebant *magnitudinem P. Romani creviſſe ignoſcendo, nuſquam adhuc videbant Lepidum progreſſum.*

[2] *Neve patiamini licentiam ſcelerum quaſi rabiem procedere contactu ad eos qui non ſunt corrupti.*

Notæ.

[a] *Extollebant.*] Ut, ſcilicet, Senatum ad miſericordiam erga Lepidum faciliùs adducerent.

[b] *Privata.*] Id eſt, *ſine Senatus auctoritate.*

[c] *Quærendo.*] Rem iſtam Catonis verbis ità proferas, *Sibi quiſque conſilium capiendo, eo factus eſt impetus in vacuam Rempublicam.*

[d] *Calonibus.*] Servi ſunt militum. *Des Goujats.*

[e] *Sicariis.*] Gall. dicunt *Des Aſſaſſins: Des Coupe-jarrets.*

[f] *Mutaverit.*] Hoc dicit per maximum eorum nebulonum contemtum; ut viliſſimos fuiſſe intelligatur, qui vitam ſuam pro alimentorum pretio condonare non dubitarent.

[g] *Emto.*] Prout antea, quandiu Lepidus pecuniâ ſuâ conductis ſicariis ſtipatus incedebat.

[h] *Jure.*] Scilicet Imperatori ſuo parere tenentur Legati.

[i] *Saturnini.*] Hic Gracchanas leges aſſerens, ſeditionem ante aliquod tempus moverat.

[k] *Sulpitii.*] Hic Tribunus plebis, annitente Mario, legem tulit, ut exules revocarentur, & ut ipſe Marius adverſus Mithridatem Dux crearetur: Proſcriptus deinde à Syllâ, à ſervo proditus, retractus, & occiſus eſt. Servum verò quo detinet, ob indicium manumiſſus, ſed ſtatim, ob ſcelus erga Dominum, de ſaxo Tarpeio dejectus, ſimul ejuſdem facti præmium & pœnam conſequutus eſt.

[l] *Damaſippique.*] Hic Prætor fuit, nullâ virtute præditus, qui ex Marii voluntate, Syllani nominis defenſores crudeliſſimè mactavit.

[m] *Reliquiæ.*] De iis loquitur, qui à Marii parte ſteterant.

[n] *Quod.*] *Propter quod.*

exercitu [a] rursus admoto, ferro, atque flammâ urbem invadat? quod multò propiùs est ab eo, quo agitat, statu, quàm [b] ex pace & concordiâ ad arma civilia: quæ ille advorsum divina & humana omnia cepit, non pro suâ, aut quorum simulat injutiâ, sed legum ac libertatis subvertundæ. Angitur enim, ac laceratur animi cupidine, & [c] noxarum metu, expers consilii, inquies; [d] hæc atque illa tentans, [e] metuit otium, odit bellum, luxu atque licentiâ carendum videt, atque interim abutitur vestrâ socordiâ. Neque mihi satis consilii, metum, an ignaviam, an dementiam eam appellem: qui videmini [f] intenta mala quasi fulmen optare se quisque ne attingat, sed prohibere ne conari quidem. Et quæso considerate quàm conversa rerum natura sit. Antea [g] malum publicum, occultè; auxilia palam instruebantur, & eo boni malos facilè anteibant: nunc pax, & concordia disturbantur palam; defenduntur occultè. Quibus [h] illa placent, in armis sunt: vos in metu. Quid exspectatis? nisi

Interpretatio.

[i] *Qui videmini optare quisque, ne objecta mala, quasi fulmen, attingat se, sed neque idem conari prohibere.*

Notæ.

[a] *Rursus.*] Istud contra historiæ fidem esse contendit Douza; atque ex eo præsertim, quòd nullibi, Lepidum, ante postremam expeditionem, & pugnam cum Catulo commissam, ad Romana mœnia exercitum admovisse; multò minùs, urbem ferro & flammâ invasisse, legatur. At certè, quod cum tanti viri bonâ veniâ dictum sit, non videtur probare Douza quod intendit: Non enim licet quæ Rhetoricè à Philippo adversus Lepidum dicta sunt, statim ad historiæ rigorem exigere; quasi reverâ ille voluerit dicere, Lepidum ferro & flammâ Urbem invasisse; Vel, si id maximè, non ideo tamen locum hunc corrigere opus fuerit, cùm potuerit Orator, quòd à nefariis satellitibus antea patratum esset, ipsi Lepido, quamquam novo eorum duci, tribuere. Nihil tamen eâ de re historia. Quid inde? Fortè tes atrox non fuit, vix fortè erupit; adeòque ab Historicis neglectam fuisse possumus suspicari. Verùm quid opus est rationes congerere, cùm ex hac ipsâ oratione, cuivis cum aliquâ attentione legenti, Lepidum antè aliquid turbasse, quàm cum Catulo pugnaret, satis superque probetur.

[b] *Ex pace.*] Haud dubiè mendosam esse scripturam hanc idem Douza arbitratur; quam juxtà cum ignarissimis sese intelligere dicit; adeòque totum locum interpolandum censet: Cæteri tacent. Fortè sensus aliquis ex hac paraphrasi eruetur; perinde enim mihi videtur, ac si dixisset Philippus, *Non jam prelatare tempus est, ut factum antea, cùm Lepidus contemnendus magis quàm profligandus videbatur, quandiu cum paucis sicariis nihil amplius quàm civitatem aliquo modo poterat commovere: Nunc ille in eo non versatur; cives ad arma compellere non studet, cùm per vos exercitum habeat; & citiùs veniet, ut ille ferro & flammâ urbem invadat, quàm ut cives ad arma capienda sollicitet.*

[c] *Noxarum.*] Optimè; nam pœnam comitem habet culpa.

[d] *Hæc atque illa.*] Id est, *Omnia, etiam diversissima.*

[e] *Metuit.*] Lepidum insanum miserumque facit, cùm ità fluctuantem & incertum fingit.

[f] *Malum.*] Id est, *si quis contra leges & Senatus auctoritatem, aliquid audaret, clam illud parabat, &c.*

[g] *Illa.*] *Omnia perturbare.*

fortè pudet, aut piget rectè facere. An Lepidi [a] mandata animos movent? qui placere ait, ſua cuique reddi, & aliena tenet: belli jura reſcindi, cùm ipſe armis cogat: civitatem confirmari, qui [b] adeptam negat: concordiæ gratiâ plebi tribuniciam poteſtatem reſtitui, ex quâ omnes diſcordiæ accenſæ. [c] Peſſume omnium, atque impudentiſſume, tibine egeſtas civium, & luctus curæ ſunt, cui nihil eſt domi, niſi armis partum, aut per injuriam? alterum conſulatum petis, [d] quaſi primum reddideris: bello concordiam quæris, quo parta diſturbatur: noſtri proditor, [e] iſtis infidus, hoſtis omnium bonorum. [f] Ut te neque hominum, neque deorum pudet, quos perfidiâ aut perjurio violaſti! Qui, quando talis es, maneas in ſententiâ, & retineas arma, te hortor: neu prolatandis ſeditionibus inquies ipſe, nos in ſolicitudine retineas. Neque te provinciæ, neque leges, neque dii penates civem patiuntur. Perge, quâ cœpiſti; ut quàm maturrumè merita invenias. Vos autem, P. C. quòuſque cunctando remp. intutam patiemini, & verbis arma [g] tentabitis? Delectus advorſum vos habiti: pecuniæ publicè, & privatim extortæ; præſidia deducta atque impoſita; ex lubidine leges imperantur: cùm interim vos [h] legatos & decreta paratis. Et quantò, mehercule, avidiùs pacem petieritis, tantò bellum acrius erit; cùm intelliget ſe metu magìs, quàm æquo & bono ſuſtentatum. Nam qui turbas, & cædem civium odiſſe [i] ait, & ob id, armato Lepido, vos inermes retinet, [l] quæ victis tole-

Interpretatio.

[a] *Nam quicumque dicit ſe odiſſe turbas & cædem civium, & ideo retinet vos inermes, dum Lepidus eſt armatus, ille potiùs cenſet ut patiamini ea quæ ſunt tolerandæ victis, cùm* ea *poſſitis* aliis *infligere.*

Notæ.

[a] *Mandata.*] Invidiosè de ineeptis Lepidi agit, ut eos qui ipſi auſcultabant, quaſi ejus ſervi obſequentes fuiſſent, acerbè vulneret.

[b] *Adeptam.*] Confidenter pro *ademptam adeptam* repoſui: Ità enim ſenſus poſtulat: Mirorq; quomodo alii præterierint.

[c] *Peſſume.*] Lepidum tanquam præſentem, & quidem ad perſuadendum modo maximè efficaci, Philippus alloquitur.

[d] *Quaſi primum.*] Rhetorico artificio Lepidó objicit, quòd ſe adhuc pro Conſule gereret; cùm, ex Conſulatu, exercitui præeſſet.

[e] *Iſtis.*] *Iis*, ſcilicet, *qui Lepido fidem habebant.*

[f] *Ut te.*] Cùm Syllæ acta, multùm tenitente plerâque nobilitate, Lepidus reſcinderet; Sacramento, ne Patriæ bellum inferret, cùm ipſi concreditus eſt exercitus, à Senatu adactus eſt. Jam illi iſtud objicitur.

[g] *Tentabitis.*] Id eſt, *conabimini verbis armorum vim repellere.* Vix majus aliud malum in Republicâ, quàm cùm ejus habenæ in manus infirmas inciderunt; eo enim fit, ut, qui bonum & honeſtum turpi lucro anteponunt, paucorum ſceleratorum dolis & crudelitati objiciantur. Peſſimi ſunt hac in parte, quos noſtri *bonos homines* vocant; quamquam illorum quiſque eam laudem ſalutationibus & prenſationibus aucuperur.

[h] *Legatos.*] Qui Lepidi ferociam mulceant, cum potiùs eâ re magis augeatur.

[i] *Ait.*] Quidam, quem nominare prohibet viri de bonis litteris bene meriti, elegantia, lectionem receptam eſſe fate-

randa ſunt, ea, cùm facere poſſitis, patiamini potiùs cenſet. Ità [i] illi [a] vobis pacem, vobis ab illo bellum [a] ſuadet. Hæc ſi placent; ſi tanta torpedo animos oppreſſit, ut obliti ſcelerum [b] Cinnæ, cujus in urbem reditu, decus, atque ordines omnes interierunt, nihilo minùs vos, atque conjuges, & liberos, Lepido permiſſuri ſitis; quid opus decretis? quid auxilio Catuli; quin is & alii boni remp. fruſtrà curant. Agite, utî lubet; parata vobis Cethegi, atque alia proditorum [c] patrocinia, qui rapinas & incendia inſtaurare cupiunt: & rurſum advorſum deos penates manus armare. Sin libertas & bella magìs placent: decernite digna nomine, & augete [d] ingenium viris fortibus. Adeſt novus exercitus, &, ad hoc, [e] coloniæ veterum militum, nobilitas omnis, duces optimi; fortuna meliores ſequitur. Jam [f] illa, quæ ſocordiâ noſtrâ collecta ſunt, dilabentur. Quare ità cenſeo; quoniam Lepidus exercitum [g] privato

INTERPRETATIO.

[i] *Ità* ille *ſuadendo inducit pacem Lepido à vobis, vobis verò bellum ab illo.*

NOTÆ.

tur; ſed ſecum & cum Salluſtianâ elegantiâ pugnare contendit: Numeri rationem in verbis illis tribus, *ait, retinet, cenſet*. perperam à ſciolis inverſam, & locum, vel ſuo periculo, caſtigandum eſſe, fidenter pronuntiat: Deinde à nato nemine uſque adhuc animadverſum demiratur illud, ſine quo ſibi alii quomodo ſatisfecerint, neſcit: Denique magnificè ſeſe effert, quòd primus, pro *ait, aiunt*; pro *retinet, retinent*; &c. legendum eſſe intellexerit. Fundamentum iſtius applauſus eſt, quòd ille putavit Pronomen *qui* non poſſe niſi ad Lepidum referri; quod, quia ridiculum viſum eſt, ideo in aliorum hæret ſtupiditate, ipſemet ſtupidus, ſcilicet. Ipſe ego omnium fortè ſtupidiſſimus? Ne id quidem mirabor, (quamquam res mihi uſque adeò aperta videtur, ut ſupervacaneum habeam, quicquam addere interpretationi.) Ità enim evenit, ut, vel ea, quæ oculis & manibus attrectamus & comprimimus, cum curâ inveſtigemus, nec videamus. Hæc ideo annotavi, quia, cæteris plorare juſſis, ſibi tam bellè aſſentari; eoſque, qui non vident, tametſi oculorum aciem maximè intendunt, vituperare, aut contemnere, injurium viſum eſt.

[a] *Suadet.*] De quovis loquitur, qui pro Lepido in Senatu verba faceret.

[b] *Cinnæ.*] Hic ab Octavio Româ pulſus, poſtea, ei abrogato Conſulatu, cum exercitu ad Urbem venit, & Romanos commeatu intercluſit; deinde cùm Romam intraſſet, Conſule Octavio, plurimiſque aliis, ejus juſſu, interemtis, multa ſævitiæ exempla exhibuit.

[c] *Patrocinia.*] Id eſt, *Homines, qui in Lepidi gratiam, quos vellent, poſſent adducere.*

[d] *Ingenium.*] Ille idem, qui tam graviter ſuperiùs hallucinatus eſt, optimè pro *ingenium, imperium* videtur repoſuiſſe. Ità verò illud exponit, *Augete Imperium, ideſt Rempublicam veſtram viris fortibus.* Non probo. Per *Imperium* ſupremam poteſtatem intelligo, quâ extra ordinem, muniti erant, quibus, more Romano, *Ne quid Reſpublica detrimenti caperet*, dicebatur: Atque hanc noſtram interpretationem in primis confirmat, quòd ſolemnibus iſtis verbis orationem ſuam Philippus concludit.

[e] *Coloniæ.*] Fortè de Syllanis militibus intelligit, quos per Hetruriam, puſſis incolis, qui adverſus ipſum ſteterant, Sylla diviſerat.

[f] *Illa.*] Loquitur de iis omnibus quæ Lepidus contra Rempublicam paraverat.

[g] *Privato.*] Ille quidem cum imperio erat, atque eo à Senatu dato, ut ſuprà dixit Philippus; ſed privato conſilio exercitum auxerat, & ad urbem ducebat.

conſilio,

consilio, paratum cum pessumis, & hostibus reip. contra hujus ordinis auctoritatem ad urbem ducit; ut Appius Claudius [a] interrex cum Q. Catulo proconsule, & cæteris quibus imperium est, ubi præsidio sint: operamque dent, ne quid resp. detrimenti capiat.

Uti Lepidus, & Catulus, decretis exercitibus maturrumè proficiscerentur. *Carisius l. 3.*

M. Lepido cum omnibus copiis Italiâ pulso, segnior neque minùs gravis, sed multiplex cura patres exercebat. *Servius. Marius Victorinus in Ciceronem.*

Obviam ire, & commori [b] hostibus. *Arusianus Messus.*

Lepidus pœnitens consilii. *Carisi. l.* III.

Sic verò quasi formidine attonitus, neque animo, neque auribus aut linguâ competere. *Nonius: Competere, rei cujusque meminisse, aut constanter valere.*

Prudens omnium, quæ senatus censuerat. *Arusianus.*

Magnis operibus [c] profectus, oppidum cepit, per L. Catilinam legatum. *Festus.*

Domitium proconsulem ex citeriori Hispaniâ cum omnibus copiis, quas paraverat, arcessivit. *Prisc. l.* X. *Arcessivit, inquit, & lacessivit.*

Sanctus aliter, & ingenio validus. *Carisi. l.* I. *aliter pro aliis.*

Gens rarò egressa finis suos. *Serv. ad lib.* XI. *Æneid. Arusian. Messus.*

Nisi cùm ira belli desenuisset. *Prisc. l.* X.

Maturaverunt exercitum [d] Dyrrachium cogere. *Arusianus Messus.*

Illò profectus, vicos, castellaque incendere, &, fugâ cultorum deserta, igni vastare: neque elato, aut securo esse animo, metu gentis ad [e] furta belli peridoneæ. *Non. Serv. ad* XI. *Æneidos.*

Liberis ejus avunculus erat. *Donatus ad Phormionem Terentii.*

Nihil ob tantam mercedem sibi abnuituros. *Arusianus Messus.*

Insanum aliter suâ sententiâ, atque aliarum mulierum. *Carisi. l.* I. *aliter pro aliis.*

Solis viis. *Donatus Phorm. act.* V. *scen.* VIII.

Jussu Metelli cornicines occanuerunt. *Prisciamus lib.* X. *Servius.* II. *Georg. Virg. Diom. lib.* I. *cap.* IV.

Nexuit Catenæ modo. *Prisc. l.* X.

NOTÆ.

[a] *Interrex.*] Ità vocabatur qui, medius inter duos reges, imperium habebat, donec, priore mortuo, alius sufficeretur. Origo fuit à morte Romuli; munus verò post exactos rege, præcipuè comitiorum causâ, & ad quinque dies tantùm, duravit, idemque quod Consulum.

[b] *Hostibus.*] Id est, *cum ipsis.*

[c] *Profectus.*] Alii *profectis*, alii *operibus confectis*, legunt. Locus corruptus, ni fallor.

[d] *Dyrrachium.*] Urbs est Macedoniæ, ad mare Adriaticum, aliter Epidamnus dicta. Hodie *Durazzo.*

[e] *Furta.*] *Les stratagémes.*

Doctus militiam. *Aruſian. Meſſus.*

Neque ſe recipere, aut inſtruere prœlio quivêre. *Priſc. l.* x.

Equi ſine rectore exterriti, aut ſaucii conſternantur. *Idem l.* IV.

Occupatuſque collis editiſſimus apud [a] Hilerdam, & cum multâ operâ circumdata. *Priſcianus l.* V.

At inde nullâ munitionis, aut requie morâ, proceſſit ad oppidum. *Priſcianus l.* XVIII. *requie pro requiei.*

Agreſte. *Cariſ. l.* I.

Ardebat omnis Hiſpania citerior. *M. Fabius Victor. de invent. Cic. l.* I.

*[b] & ponere validam urbem multos dies [c] reſtantem pugnando vicit. *Non.*

Itaque [d] Sertorius, levi præſidio relicto in Mauritaniâ, nactus obſcuram noctem, æſtu ſecundo, furtivâque celeritate, vitare prœlium in tranſgreſſu conatus eſt. *Agellius l.* 10. *c.* 26. *Nonius Marcellus.*

Tranſgreſſos omnis, recipit mons Ballera, præceptus à Luſitanis. *Idem ibidem*

Earum aliæ paululùm progreſſæ, nimio ſimul & incerto onere, cùm pavor corpora agitaverat, deprimebantur. *Idem.*

Locum editiorem, quàm victoribus decebat, capit. *Serv.* VIII. *Æneidos, Aruſian. Meſſus.*

Et mox [e] Fuſidius adveniens cum legionibus, poſtquam tantas aſperitates, haud facilem pugnantibus vadum, cuncta hoſti quàm ſuis opportuniora videt. *Nonius.*

Cùm Sertorius neque erumperet, tam levi copiâ navibus fugam maturabat. *Serv. Fuldanus. Meſſus.*

Itineris eorum Metellus per litteras gnarus. *Aruſianus.*

Itaque Servilius [f] ægrotum [g] Tarenti collegam ptior tranſgreſſus, iter vortit ad Corycum urbem inclutam: paſtuſque nemore, in quo crocum gignitur. *Priſc. Non.*

NOTÆ.

[a] *Hilerdam.*] Hilerda, ſeu Ilerda, ut alii ſcribere malunt, urbs eſt Tarraconenſis Hiſpaniæ, hodie *Lerida* dicta.

[b] *Et ponere.*] Pro his vocibus in quibuſdam Nonii manuſcript. Digonem ſe reperiſſe teſtantur viri docti; unde Vizonem legendum eſſe conjecit Putſchius, Probo, ut ille ait, duce, qui in voce ZO. ſe nullum nomen hâc ſyllabâ terminatum repetiſſe teſtatur, niſi unum barbaræ civitatis, lectum in Salluſtio *Vizo, Vizonis.*

[c] *Reſtantem.*] Id eſt, *reſiſtentem.*

[d] *Sertorius.*] Vir fuit ſummæ, ſed calamitoſæ virtutis, cui, à Syllâ proſcripto, cùm Hiſpaniam armaſſet, Res Romana uno Imperatore reſiſtere non potuit; quique non priùs bello quàm ſuorum ſcelere extinctus eſt.

[e] *Fuſidius.*] Lipſius *Auſidius*, & de bello Sertoriano accipit, ex Plutarcho.

[f] *Ægrotum.*] Potiùs eſt ut Salluſtium ſcripſiſſe credam, *ægroto collegâ*, idque de Lipſianâ ſententiâ, inquit Douza.

[g] *Tarenti.*] Tarentus urbs eſt Calabriæ, à Phalanto Lacone condita.

Ad [a] Olympum atque Phaſelida. *Priſc.*

Apud [b] Corycum. *Idem.*

Apud [c] Læte oppidum, cui nomen oblivionis condiderant. *Idem. Serv. ad* I. *Æneidos.*

Repulſus à Læte oppido. *Idem. Priſc.*

Apud [d] Mutinam. *Idem.*

Apud [e] Præneſte locatus. *Idem.*

Medio diei. *Meſſus.*

Quietam à bellis civitatem. *Idem.*

Militiæ peritus. *Idem.*

Sertorius portis rurbam moranibus, & nullo, ut in terrore ſolet, generis aut imperii diſcrimine, per calonum corpora, [f] ad medium quaſi deinſuper adſtantium manibus in murum attollitur. *Nonius. Serv.*

Neque detruſus aliquotiens terretur. *Priſc. l.* XV.

Dubiravit acie pars. *Idem.*

Quos inter maxumè. *Cariſ.*

Rumore primo. *Cariſ.*

Idem fecêre Octavius & Q. Cæpio ſine gravi cujuſquam expectatione, neque ſanè ambiti publici. *Serv. ad l.* IV. *Æneid. Ambire ſignificat & rogare. Salluſtius in Jugurtha: Quos ego audio ambire, fatigare vos ſingulos. Dicebatur & ambio illum, pro rogo. Salluſtius. in* I. Idem fecêre, *&c.*

Cum aræ & alia diis ſacrata, ſupplicum ſanguine fædarentur. *Idem.*

Poſtremò ipſos colonos per miſerias & incerta humani generis orare. *Idem ad illud* XI. *Æneidos,*

------ *per everſæ genitor ſumantia Troja*
Exſcidia obteſtor.

Ea paucis quibus peritia & verum ingenium eſt abnuentibus. *Idem.*

[g] Perpenna tam paucis profectus, vera eſt æſtimanda. *Idem ad* XII. *Æneidos.*

NOTÆ.

[a] *Olympum atque Phaſelida.*] Urbes fuerunt Lyciæ maritimæ & validiſſimæ, quas, deturbatis latronibus qui illuc prædas ſuas pyraticas comportabant, P. Servilius evertit.

[b] *Corycum.*] Plinio Mons eſt, & antrum, & oppidum Ciliciæ. Mons ſeu promontorium ab aliis, Strabone putà, propter optimum crocum celebratur; ab aliis oppidum. Eſt item Corycus Cretæ promontorium.

[c] *Læte.*] Urbs eſt Macedoniæ non longè à Thermaico ſinu, ad Septentrionem.

[d] *Mutinam.*] Galliæ togatæ oppidum; Hodie Italiæ adſcribitur, vocaturque *Modena.*

[e] *Præneſte.*] Urbs Latii, non longè à Româ.

[f] *Ad medium.*] Quid hic ſibi velit Autor, difficile non eſt conjicere, Sertorium, ſcilicet, calonum humeris ſublatum, in muros ab iis, qui ſuper ſtabant, receptum fuiſſe; cum olim alti non ampliùs eſſent, quam ad arcendum impetum.

[g] *Perpenna.*] Non crediderim hoc loco de illo ſermonem eſſe qui Ariſtonicum vicit; ſed de eo de quo poſtea, qui Sertorium in convivio trucidavit.

FRAGMENTA
LIBRI II.
HISTORIARUM.

[a] SARDINIA in Africo mari facie veſtigii humani, in orientem, quàm in occidentem latior prominet. *Agellius lib.* XIII. *cap.* XVIII. *Non. Faciem totius corporis formam, σχῆμα τοῦ, id eſt, os, poſuit antiquitas prudens; ut ab aſpectu ſpecies, & à fingendo figura, ità à factura corporis facies. Salluſt. l.* II. Sardinia, *&c. Iſidorus.*

Inde [b] Ichnuſa appellata. *Solinus.*

Dubium an Inſula ſit, quod [c] Euri atque [d] Auſtri ſuperjactis fluctibus circumlavit. *Nonius, lavit pro lavat.*

Nam Sullam conſulem de reditu ejus legem ferentem ex compoſito trib. pl. C. Herennius prohibuerat. *Notat Agell. l.* X. *c.* XX. *Salluſtium proprietatis in verbis retinentiſſimum conſuetudini conceſſiſſe, & privilegium, quod de Cn. Pompeii Magni patris reditu ferebatur, legem appellaſſe.*

Nam procul & diverſis ex regionibus. *Cariſius. Aſper, procul, inquit, eſt è loco.*

Obviam fuêre. *Cariſius ibidem. Aſper, ait, vetuſtè* obviam fuêre, *adverbio quàm nomine uti maluit.*

Urbe, patriâque extorres. *Meſſus.*

Genus militum ſuetum à pueritiâ latrociniis. *Idem.*

Inter lævа mœnium, & dextrum flumen [e] Turiam, quod [f] Valentiam parvo intervallo præterfluit. *Priſc. l.* V. *&* VI. *Turiam dixit, qui accuſativus generis maſculini eſt, non neutri.*

In fiduciâ, quàm argumentis, purgatiores dimittuntur. *Donatus Phorm. act.* I. *ſc.* III. *& Hecyr. act.* IV. *ſc.* IV. *Nonius. Fiducia eſt audacia. Servius.*

NOTÆ.

[a] *Sardinia.*] Mediterranei maris inſula. Douza hoc fragmentum ex Iſidoro augere conatur.

[b] *Ichnuſa.*] Id eſt, *Sardinia*; A veſtigii ſimilitudine Græcâ etymologiâ ſic nuncupata.

[c] *Euri.*] Eurus ventus eſt ſpirans ab ortu æquinoctiali. Subſolanus quoque dicitur.

[d] *Auſtri.*] Ventus à meridie, qui & Notus, nomine à Græcis mutuato, vocatur.

[e] *Turiam.*] Turia rivus eſt Hiſpaniæ Tarraconenſis, qui non eſt cum Durio flumine confundendus, cùm ille in mare Mediterraneum, hoc verò in Oceanum devolvatur.

[f] *Valentiam.*] Urbs eſt Hiſpaniæ Tarraconenſis.

Antequam regreſſus Sertorius inſtrueret pugnæ ſuos. *Aruſianus.*

Ipſe animi atrox. *Idem.*

Copiis integra. *Idem.*

Eodem anno in Macedoniâ C. Curio, principio veris cum exercitu profectus in [a] Dardaniam, quibus potuit modis dictas pecunias coëgit. *Nonius, dicere, eſt promittere.*

Poſt, ubi fiduciâ nimius. *Aruſianus.*

Sed ipſi ferunt taurum ex grege, quem prope litora regebat [b] Corſa nomine Ligus mulier. *Priſc. lib.* VI.

[c] Nam quædam Corſa nomine Ligus mulier, cùm taurum ex grege, quem prope littora regebat, tranſnatare ſolitum, atque per intervalla corpore [d] aucto remeare videret, cupiens ſcire incognita ſibi pabula, taurum à cæteris degredientem uſque ad inſulam navigio proſecuta eſt. Cujus regreſſu inſulæ fertilitatem cognoſcentes Ligures, ratibus eò profecti ſunt, eamque nomine mulieris auctoris & ducis appellaverunt. *Iſidorus l.* 14. *c.* 6.

Ne illa tauro parata ſint. *Donatus actu* IV. *ſcena* II. *Andriæ.*

[e] Dædalum ex Siciliâ profectum, cùm [f] Minois fugeret iram, atque opes. *Priſcianus l.* VI. *Servius.*

Quem ex Mauritaniâ rex Leptaſta proditionis inſimulatum cum cuſtodibus miſerat. *Priſcianus lib.* I.

Quos advorſum multi ex [g] Bithyniâ volentes occurrere, [h] falſum filium arguituri. *Priſcianus l.* X.

Ut actione deſiſteret. *Meſſus.*

Veſpera. *Cariſius l.* II.

Argentum mutuum arceſſivit. *Priſc. l.* X.

Eam deditionem ſenatus, per nuncios Oreſtis cognitam, approbat. *Priſc. l.* VI.

Niſi quâ flumen Lurda [i] Tauro monte defluens. *Idem ibidem.*

NOTÆ.

[a] *Dardaniam.*] Regio eſt ſupra Macedoniam, ad Septentrionem.

[b] *Corſa.*] De Corſicæ inſulæ exordio agitur.

[c] *Nam.*] Et iſtud fragmentum ex eodem Iſidoro ſtudet augere Douza, Sed nihil certi video.

[d] *Aucto.*] Quia, ſcilicet, luxuriante herbâ egregiè paſtus erat.

[e] *Dædalum.*] Faber fuit Athenienſis ingenioſiſſimus, idemque inſignis Mathematicus, qui omnium primus vela & antennas navi aptaſſe dicitur; unde ejus alarum nata eſt fabula. De Labyrintho verò, quem Minoi in Creti inſulâ conſtruxit, nihil opus eſt loqui, cùm ejus irremeabiles vias fama apud omnes vulgaverit.

[f] *Minois.*] Minos rex fuit Cretæ, quem ob inſignem juſtitiam, judicem apud inferos Poëtæ fabulati ſunt.

[g] *Bythinia.*] Aſiæ minoris regio, ad Septentrionem.

[h] *Falſum.*] Optimè de Nusâ Nicomedis filio hic agi, ſuſpicatus eſt Douza. Vide eâ de re epiſtolam Mithridatis ad Arſacem.

[i] *Tauro.*] Mons eſt Taurus omnium nobiliſſimus & maximus, qui univerſam A, ſiam in duas partes dividit, quarum altera

Frugum, pabulique lætus ager. *Aruſianus. Servius l.* 1. *Æneidos.*

Neque virgines nuptum à parentibus mittebantur, ſed ipſæ belli promptiſſumos delegebant. *Meſſus.*

Modeſtus ad omnia alia, niſi ad dominationem. *Donatus Phorm. act.* 1. *ſc.* 11.

Noctu, diuque ſtationes, & vigilias tentare. *Cariſius l.* 11.

At [a] Lucullum regis curâ machinata fames brevi fatigabat. Multique commeatus interierant inſidiis latronum. *Priſc. l.* VII. *& Nonius.*

Namque primum [b] Jaſonem novo itinere maris [c] Æetæ hoſpitis domum violaſſe. *Priſcianus lib.* VIII.

[d] Tarteſſum Hiſpaniæ civitatem, quam nunc Tyrii mutato nomine [e] Gaddir habent. *Priſc. l.* V.

Neque ſubſidiis, ubi ſoluerat, compoſitis. *Priſcian. l.* X. *Soluerat autem eſt ſolitus fuerat.*

Neque inermes ex prœlio viros quemquam agnoturum. *Idem ibidem.*

Eâ continentiâ vir gravis, & nullâ arte cuiquam inferior. *Aruſian. Non. in Gravis.*

Omnes qui circum ſunt, [f] præminent altitudine millium paſſuum duorum. *Aruſian.*

* & Pœni ferunt adverſus A. N. C. M. *Donatus.*

Quia corpore, & linguâ percitum, & inquietem, nomine hiſtrionis vix ſani, Barbuleium appellabant. *Priſc. l.* VI.

Audaciter. *Idem* XV.

Ibi Fimbrianâ ſeditione, qui regi per obſequelam orationis, & maximè odium Sullæ, graves, carique erant. *Nonius: Obſequium neut. genere, obſequela fem.*

Mœnibus deturbat. *Non. Deturbare.*

E muris canes ſportis demittebant. *Idem.*

Ad hoc rumoribus, advorſa in pravitatem; ſecunda in caſum; fortunam in temeritatem declinando, corrumpebant. *Idem.*

At Metellus in ulteriorem Hiſpaniam poſt annum regreſſus, magna

NOTÆ.

quæ ad Septentrionem ſpectat, Aſia intra Taurum; altera, quæ ad meridiem, Aſia extra Taurum, dicitur.

[a] *Lucullum.*] Conſul fuit Lucullus, Vir clariſſimus & ditiſſimus, qui bellum adverſus Mithridatem felicitet geſſit; deinde privatus factus, in ædificiis, convictibus & apparatibus, profuſæ adeò fuit luxuriæ, ut Xerxes togatus vocaretur.

[b] *Jaſonem.*] Dux fuit Argonautarum, nulli Poëtarum non decantatus.

[c] *Æetæ.*] Æetes vel Æeta rex fuit Colchorum, Medeæ pater.

[d] *Tarteſſum.*] Tarteſſus opulentiſſima fuit civitas inter duo Bætis, vel, prout hodie dicitur, *Guadalquivir* oſtia.

[e] *Gaddir.*] Per errorem Tarteſſi nomen Gadibus; & Gadium ſeu *Gaddir* Tarteſſo tributum eſſe docet in Geographiâ ſacrâ Vir incomparabilis Bochartus.

[f] *Præminent.*] Lipſius legit *preminet*, ut de monte quopiam reliquis editiore, intelligatur.

glorià concurrentium undique, virile & muliebre [a] ſecus, per vias ac tecta omnium viſebatur: cum quæſtor C. Urbinus, aliique, cognitâ voluntate, eum ad cœnam invitaverant; ultra Romanorum, & mortalium etiam morem curabant, exornatis ædibus per [b] aulæa & inſignia, ſceniſque ad oſtentationem hiſtrionum fabricatis; [c] ſimul croco ſparſa humus, & alia, in modum templi celeberrimi. Præterea cum ſedenti [d] tranſerma demiſſum Victoriæ ſimulacrum cum machinato ſtrepitu tonitruum coronam capiti imponebat: tum venienti, ture quaſi Deo ſupplicabatur. Toga [e] picta plerumque [f] amiculo erat ei accumbenti: epulæ quæſitiſſimæ: neque per omnem modò provinciam, ſed trans maria, ex Mauritaniâ volucrum, & ferarum incognita antea plura genera. quibus rebus, aliquantam partem gloriæ demſerat, maximè apud veteres & ſanctos viros, ſuperba illa, gravia, indigna R. imperio exiſtumantes *Macrob. Satur. l.* III. *c.* XIII. *Nonius. Soſipater l.* I.

Ruuntque pars magna ſuiſmet, aut proxumorum telis, cæteri vice pecorum obtruncabantur. *Nonius.*

Occurrere duci, & prœlium accendere, adeò ut Metello in [g] ſagum, Hirtuleio in brachium tela venirent. *Idem.*

[h] Avidiſque ità, promtiſque ducibus, uti Metellus ictu [i] tragulæ ſauciaretur. *Idem.*

Sed Metellus in vulnere. *Don. actu* V. *ſc.* II. *And.*

Primò incidit fortè per noctem in [k] renunculo piſcantis. *Non.*

Ad hoc pauca piraticæ adjungit [l] actuaria navigia. *Idem in Piratica naviculæ.*

Omnia [m] ſacrata corpora in ratem impoſuiſſe. *Aruſianus.*

NOTÆ.

[a] *Secus.*] Id eſt, *ſexus*: Atque ità veteres loquutos eſſe multis & bene perſequitur Carrio.

[b] *Aulæa.*] Gall. *Des tapiſſeries.*

[c] *Croco.*] Eum in odoribus habebant, & ideo aquâ diluebant; unde ab Apuleio *odorus*, à Senecâ *odoratus imber* dicitur. Optimus ex Ciliciâ mittebatur; hinc Martialis,

Et Cilices nimbis hîc maduêre ſuis.

[d] *Tranſenna.*] Servius extenſum funem, Nonius feneſtram interpretatur.

[e] *Picta.*] Intelligendum vel de palmatâ, quam merebantur ii, qui de hoſtibus palmas reportabant, quòd victorias cum palmis intextas haberet, ut placet Iſidoro: Vel potiùs de togâ ab Etruſcis ſumtâ, purpurei coloris, auro diſtinctâ, à triumphantibus geri ſolitâ.

[f] *Amiculo.*] Id eſt, *lacerna ſimplicis togæ*: nam ea quoque amiculi nomine intelligitur.

[g] *Sagum.*] Veſtimentum erat militare à Gallis mutuatum.

[h] *Avidiſque.*] Douza hîc de pugnâ agi credit, in Saguntinis campis à Sertorio commiſſâ, in quâ Metellus à Sertorio ſauciatus eſt.

[i] *Tragulæ.*] Genus eſt teli, ſimilitudine haſtæ.

[k] *Renunculo.*] Carrio hanc vocem pro navigio piſcatorio Gellium accipere dicit; ſed, in Gellii codicibus, remunculus ſcribitur, & pro eo Lenunculum reponi volunt. Lenunculus certè navigii genus eſt; At ſine manuſcriptorum auctoritate non auſim vocem aliquam extra Latinam linguam eliminare.

[l] *Actuaria.*] Naves erant veloces, ad impetus, & recurſus, flexuſque capiendos aptæ.

[m] *Sacrata.*] *Morti & diis Manibus devota.*

Suos equites hortatus vado transmittit. *Idem.*

Ictu eorum qui in flumine ruebant, necabantur. *Donatus. Adelph. act.* III. *sc.* II.

Circumventi dextrâ, unde ferrum erat, saxa, aut quid tale capiti affligebant. *Arusianus.*

Sed Metellus in ulteriore provinciâ. *Donatus ad Phorm. act.* I. *sc.* IV.

Immane quantùm animi exasêre. *Non. nomen positum pro Adverbio.*

[a] At illi quibus res incognita erat, ivêre cuncti ad portas, incognita tendere. *Serv. F. Vrsini.*

Murum ab angulo dextri lateris ad paludem haud procul remotam duxit. *Serv. Fuldanus.*

FRAGMENTA

LIBRI III.

HISTORIARUM.

EXAUDITIQUE sonus [b] Bacchanaliorum. *Macr. l.* I. *c.* IV. *Saturn. Non.*

Diversâ, utì solet rebus perditis, capessunt. namque alii fiduciâ gnaritatis locorum in occultam fugam sparsi; alii [c] globis eruptionem tentavêre. *Prisc. l.* X. *Non.*

Unus constitit in agro [d] Lucano, gnarus loci, nomine [e] Publipor. *Idem l.* VI. *Probus Catholicis.*

Malè jam assuetum ad omnis [f] vis controversiarum. *Prisc. l.* VI.

Conjuratione claudit. *Idem l.* X.

Quasi par in oppido festinatio, & ingens terror erat, ne ex latere nova munimenta [g] madore infirmarentur: nam mœnia oppidi stagnabant, redundantibus cloacis adverso æstu maris. *Non. in Mador.*

NOTÆ.

[a] *At illi.*] In Servio Danielis, qui Fuldano præstantior est, hoc fragmentum ità legitur, *At illi quibus aderant, ruere cuncti ad portas, incondita tenere*: Ex quo corruptè in illo altero *ivere* pro *ruere* positum esse, mihi quidem, clarum videtur.

[b] *Bacchanaliorum.*] *Bacchi Festorum.*

[c] *Globis.*] Vide suprà.

[d] *Lucano.*] Lucani populi fuerunt Italiæ ad mare Tyrrhenum, Picentinis & Bruttiis contermini, in extremâ propemodum Italiâ, ab Ortu.

[e] *Publipor.*] Id est, *Publii puer, seu servus.* Mirum ni hoc in loco, de quopiam ex Spartaci commilitonibus sermo est.

[f] *Vis.*] Numero plurali; ità quoque extulisse veteres autor est Priscianus: atque ità loquutus est Lucretius.

[g] *Madore.*] Id est, *humiditate.*

Equis

Equis & armis decoribus cultus. *Priſcianus. lib.* VI.

Dedecores, inultique [a] terga ab hoſtibus cædebantur. *Idem.*

Contra ille [b] calvi ratus quærebat num ſomnio theſaurus portenderetur. *Idem l.* VIII. *Non. in Calvitur.*

[c] Parte conſumta, reliqua cadaverum ad diuturnitatem uſus fallerent. *Priſc. l.* X.

Epiſtola Cn. Pompeii ad ſenatum.

[d] Si advorſus vos, patriamque, & deos [e] penates, totiens labores & pericula ſuſcepiſſem, quotiens à primâ adoleſcentiâ ductu meo ſceleſtiſſumi hoſtes fuſi, & vobis ſalus quæſita eſt, nihil ampliùs in abſentem me ſtatuiſſetis, quàm adhuc agitis, P. C. quem [f] contra ætatem projectum ad bellum fæviſſimum, cum exercitu optimè merito, quantùm eſt in vobis, fame, miſerrumâ omnium morte, confeciſtis. Hac in ſpe populus R. liberos ſuos ad bellum miſit? hæc ſunt præmia pro vulneribus; & totiens ob remp. fuſo ſanguine? feſſus ſcribundo, mittundoque legatos, omnis opes & ſpes privatas meas conſumſi: cùm interim à vobis per triennium vix annuus ſumtus datus eſt. Per deos immortalis, utrum cenſetis, me [g] vicem ærarii præſtare, an exercitum ſine frumento & ſtipendio habere poſſe? equidem fateor me ad hoc bellum majore ſtudio, quàm conſilio, profectum: quippe qui nomine modò imperii à vobis accepto, diebus quadraginta exercitum paravi; hoſtiſque [h] in cervicibus jam Italiæ agentis ab Alpibus in Hiſpaniam ſummovi. Per eas iter aliud atque Hannibal, nobis opportunius patefeci. Recepi Galliam, [i] Pyrenæum, [k] Laletaniam, [l] Ilergetum: & primum impetum Sertorii victoris, novis quidem militibus, & multò paucioribus ſuſtinui: hiememque in caſtris inter fævilſimos hoſtis, non per oppida, neque [m] ex ambitione meâ,

NOTÆ.

[a] *Terga.*] Græciſmus τὰ νῶτα, id eſt, *ſecundum terga*, vel *per terga.*

[b] *Calvi.*] Id eſt, *Decipi.*

[c] *Parte.*] Douza de Calaguritanis à Pompeio obſeſſis intelligit, qui cibi inopiâ uxores natoſque ad uſum nefariæ dapis verterunt, & cadaverum reliquias ſalierunt, ut teſtatur Valer. Max. Unde idem Douza conclu it malè hoc fragmentum ante Pompeii epiſtolam collocatum eſſe; quod quidē nullus credo non confitebitur.

[d] *Si.*] Scripta fuit hæc epiſtola pro habendo ſtipendio. Fiduciæ plena eſt; unde Pompeium juvenem magnifico & incorrupto animo fuiſſe, concludere licet.

[e] *Penates.*] Dii ſunt domeſtici, maximè noſtri, & quaſi penes nos nati.

[f] *Contra ætatem.*] Quia nequidem, eo tempore, 30. annos natus erat.

[g] *Vicem ærarii.*] Id eſt, *Me debere belli ſumtus ex proprio cenſu tolerare*: ſed acriùs expreſſit.

[h] *In cervicibus.*] Id eſt, *qui non longè ab Italiâ erant, eamque urgebant.*

[i] *Pyrenæum.*] Pyrenæi vocantur montes qui Hiſpaniam à Galliâ dividunt.

[k] *Laletaniam.*] Regio eſt Hiſpaniæ; quæ poſtea Gothoſania, hodie *Catalogne* dicitur.

[l] *Ilergetum.*] Alii legunt *Indigetes*: Suntque, cum iis, quos Livius *Ilercaones* vocat, Tarraconenſis Hiſpaniæ populi.

[m] *Ex ambitione.*] Id eſt, *ad ſerviendum ambitioni & commoditatibus meis.*

egi. Quid dein prœlia, aut expeditiones hibernas, oppida exciſa, aut recepta enumerem? quando res plus valent quàm verba. Caſtra hoſtium apud [a] Sucronem capta, & prœlium apud flumen [b] Durium, & dux hoſtium C. Herennius cum urbe Valentiâ, & exercitu deleti, ſatis clara vobis ſunt, pro quis, ô grati patres, egeſtatem, & famem redditis. Itaque meo & hoſtium exercitui par conditio eſt. Namque ſtipendium neutri datur: victor uterque in Italiam venire poteſt. Quod ego vos moneo, quæſoque ut animadvortatis; neu cogatis neceſſitatibus privatim mihi conſulere. Hiſpaniam citeriorem, quæ non ab hoſtibus tenetur, nos aut Sertorius ad internecionem vaſtavimus; præter maritumas civitates, quæ [c] ultro nobis ſumtui, onerique. Gallia ſuperiore anno Metelli exercitum ſtipendio frumentoque aluit: & nunc [d] malis fructibus ipſa vix agitat. Ego non rem familiarem modò, verùm etiam [e] fidem conſumſi. Reliqui vos eſtis: qui niſi ſubvenitis, invito & prædicente me, exercitus hinc, & cum eo omne bellum Hiſpaniæ in Italiam tranſgreditur.

Namque his, præter ſolita vitioſis magiſtratibus, cùm per omnem provinciam infecunditate biennii proxumi grave pretium fructibus eſſet. *Non. Grave, multum.*

Hi ſaltibus occupatis [f] tum externorum agros invaſêre: frumentique ex inopiâ gravi ſatias facta. *Idem, Satias pro ſatietas.*

Neque jam ſuſtineri poterat immenſum aucto mari, & vento gliſcenti. *Idem, Gliſcit eſt congelaſcit, colligitur, igneſcit, creſcit.*

Ac tum maximè, uti ſolet extremis in rebus, ſibi quiſque cariſſimum doni recordari, cunctique omnium ordinum extrema munia ſequi. *Idem, Munia officia.*

Et fortè in navigando cohors una, grandi [g] faſelo vecta, à cæteris deerravit, marique placido à duobus prædonum [h] myoparonibus circumventa. *Idem in voce Faſelus, & Myoparo.*

Eum, atque Metrophanem ſenatus magnâ induſtriâ perquirebat, cùm per tot [i] ſcaphas, quas ad oſtia cum paucis fidis percunctatum miſerant, *Idem, & Cariſius lib. 1.*

NOTÆ.

[a] *Sucronem.*] Sucro Hiſpaniæ Tarraconenſis urbs eſt & fluvius.

[b] *Durium.*] Durius fluvius eſt Hiſpaniæ, qui Luſitaniam terminat à Meridie.

[c] *Vltro.*] Id eſt, *quæ, dum in noſtros uſus ſervandas judicamus, nobis ſunt oneri.*

[d] *Malis.*] Propter anni & tempeſtatis infœcunditatem. Gall. dicimus, *La mauvaiſe année; La mauvaiſe ſaiſon.*

[e] *Fidem.*] Indicat, ſe undiquaque ab amicis, à quibus jam non ampliùs auſit petere, mutuam pecuniam pro Republicâ ſumſiſſe.

[f] *Tum externorum.*] Lipſius ingeniosè pro *tum externorum, Termeſtinorum* repoſuit: Sunt enim illi citerioris Hiſpaniæ populi.

[g] *Faſelo.*] Navigii genus eſt, quod velis & remis agi poteſt.

[h] *Myoparonibus.*] Myoparo navis eſt pyratica, ex duabus diſſimilibus formata.

[i] *Scaphas.*] Scaphæ ſunt naviculæ quæ onerariis imponuntur, aut iis alligantur, ut per eas nautæ loca vadoſa ſubeant. Gall. *Vn eſquif.*

Duos quàm maxumos utres levi tabulæ ſubjecit : quâ ſuper omni corpore quietus, invicem tractu pedis quaſi gubernator exiſteret ; eâ inter molem, atque inſulam mari, vitabundus claſſem hoſtium, ad [a] oppidum pervenit. *Idem.*

Nam qui [1] enare conati fuerant, icti ſæpe ferramentis navium, aut vulnerati à ſuis, aut afflicti [b] alveis undarum vi, [c] multato fœdè corpore, poſtremò tamen periêre. *Idem, & Aruſianus Meſſus.*

Nam tertia tunc erat, & ſublima nebula cælum obſcurabat. *Non.*

Illum nautis [d] forum. *Idem.*

Oratio [e] Macri Licinii tribuni plebis ad plebem.

Si, Quirites, parùm exiſtumaretis, quid inter jus à majoribus relictum vobis, & hoc à Sullâ paratum, [f] ſervitium intereſſet, multis mihi diſſerendum fuiſſet, docendumque, quas ob injurias, & quotiens à patribus armata plebes ſeceſſiſſet; utique vindices paraviſſet omnis juris ſui tribunos pleb. Nunc hortari modò reliquum eſt, & [g] ire primum viâ, quâ capeſſendam arbitror libertatem. Neque me præterit quantas opes nobilitatis ſolus, impotens, [h] inani ſpecie magiſtratus, pellere dominatione incipiam; quantòque tutiùs factio noxiorum agat, quàm ſoli innocentes. Sed præter ſpem bonam [2] ex vobis, quæ metum vicit, ſtatui certaminis advorſa, pro libertate potiora eſſe forti viro, quàm omnino non certaviſſe. Quamquam omnes alii creati pro jure veſtro [i] vim cun-

Interpretatio.

[1] *Qui tentaverant natando aquâ evadere.*

[2] *Sed prater ſpem bonam* quam concepi *ex vobis, quæ metum meum ſuperavit, in animum meum induxi, ea quæ poſſunt eſſe adverſa in certamine quod pro libertate incipitur, eſſe potiora forti viro, quàm omninò non certaſſe.*

Notæ.

[a] *Oppidum.*] Cyzicum ſcilicet. Videtur enim de Luculli ſtratagemate hic agi, qui utre ſuſpenſum nuntium ad Cyzicenos miſit, qui adventare ſe eos doceret: quâ de re vide ſis Florum lib. 3. cap. 5.

[b] *Alveis.*] Id eſt, *Carinis, aut imis navium partibus.*

[c] *Multato.* Fortè *mulcato.* Gall. *Froiſſé.*

[d] *Forum.*] Antiquè ; uſitatus eſt enim numerus pluralis *fori* pro navium tabulatis, per quæ nautæ feruntur. Gall. *Le Tillac.*

[e] *Macri Licinii.*] Sequutus ſum eorum correctionem, qui pro Lepido Licinium poſuerunt ; eò præſertim inductus quòd *Lepidi* Æmiliæ gentis cognomen fuerit, quæ Patricia, cuique aditus ad Tribunatum non fuit. Oratio difficilis eſt, utpotè incitata, conciſa, ex pectore denique veri & maximè politici Romani extorta.

[f] *Servitium.*] Hoc dicit quia Tribunatus jura & poteſtatem imminuerat, & tantùm non penitus ſuſtulerat Sylla.

[g] *Ire primum.*] Neceſſarium eſt omninò, ut qui aliis viam oſtendit, ipſe eam primus calcet: Neque aliud magis ineptum videtur quàm aliis onus imponere, quod tute digitulo attingere nolis.

[h] *Inani.*] Dixi antea Tribunis à Sullâ inane nomen relictum eſſe.

[i] *Vim.*] De Tribunitiâ poteſtate loquitur, quâ non ad populi ſubſidium, ſed ad potentiorum gratiam promerendam, plerumque Tribuni abutebantur.

ctam, & imperia ſua gratiâ, aut ſpe, aut præmiis in vos convortêre; meliuſque habent, mercede delinquere, quàm gratis rectè facere. Itaque omnes conceſsêre jam in paucorum dominationem, qui [a] per militare nomen, ærarium, exercitus, regna, provincias occupavêre, & [b] arcem habent ex ſpoliis veſtris: cùm interim, more pecorum, [c] vos multitudo ſingulis [d] habendos, fruendoſque præbetis, exſuti omnibus, quæ majores reliquêre: [e] niſi quia voſmet ipſi per ſuffragia, utì præſides olim, nunc [f] dominos deſtinatis. Itaque conceſsêre [g] illuc omnes: & mox, ſi veſtra receperitis, ad vos redibunt plerique. [h] Raris enim animus eſt ad ea quæ placent defendenda. Cæteri [i] validiorum ſunt. [k] An dubium habetis, ne officere quid vobis uno animo pergentibus poſſit, quos languidos ſocordeſque pertimuêre? [l] niſi forte C. Cotta ex [m] factione mediâ conſul, aliter quàm metu jura [l] quædam tribunis pleb. reſtituit; [m] &

INTERPRETATIO.

[1] *Paucis enim* ex vobis *animus eſt ad ea defendenda, & tuenda quæ* vobis *placent: Cæteri ſtant à partibus validiorum.*

[2] *An veremini ne aliquid poſſit vobis nocere, quando uno animo idem omnibus & efficietis*, vobis inquam *quos languidos & ſocordes* pauci nobiles *maximè reformidaverunt?*

NOTÆ.

[a] *Per militare nomen.*] Id eſt, *quia dicuntur Imperatores*; ſpecie enim obeundi muneris quodlibet efficiunt.

[b] *Arcem habent.*] Id eſt, *tuti ſunt quia vos ſpoliaverunt.*

[c] *Vos multitudo.*] Appoſitio eſt, quam vocant: Id eſt, *vos qui multi eſtis.*

[d] *Habendos.*] Vim vocis, & quicquid in eâ invidioſum eſt tum demum intelliges, quando cogitabis quomodo brutis, quæ in noſtrâ ſunt poteſtate, utamur & abutamur. Nihil magis, ad commovendos animos, efficax eſſe potuit.

[e] *Niſi.*] Excipit ironicè quod ipſos maximè mordeat & percellat.

[f] *Dominos.*] Dominus reſpectum habet ad ſervum; adeòque quod graviſſimum erat Romanis hic Tribunus noſter objicit; quòd ſcilicet ſibi ipſi catenas necterent.

[g] *Illuc.*] *In paucorum partes.*

[h] *Validiorum.*] *Paucorum nobilium.*

[i] *Niſi forte.*] Ea ironicè interneCtit, quibus quod intendit maximè conficiatur.

[k] *Factione.*] Poſtquam, ſcilicet, Reſpublica per Syllam ejuſque ſatellites, tota in paucorum manus deveniſſet.

[l] *Quædam.*] Legum ferendarum, concionis habendæ jure Tribunos Sylla privaverat; Prohibuerat ne ad eos provocaretur; ſanxerat inſuper ut ne Tribuno aditus pateret ad alium Magiſtratum. Poſterius iſtud, altero à Syllæ obitu anno, C. Aurelius Cotta Conſul abrogavit: Reliqua Pompeius poſt aliquot annos, in primo Conſulatu reſtituit; quod etiam Salluſt. ſupra admonuit.

[m] *Et quamquam.*] Locus maximè difficilis, mihi quidem, nam alii præterierunt. In eo autem poſita videtur difficultas, quòd eo quo cœperat modo ſententiam ſuam Macer non abſolvit. Interrogativè initio propoſuerat cum dixit, *An dubium habetis, &c.* Jam ſimpliciter rem ipſam concludit. Semotis itaque omnibus figuris, & iis quibus vir acer vibrantem orationem munivit, paucis ſenſum iſtius periodi, & ſcopum Autoris ità comprehende, quaſi Populum hoc modo alloquutus eſſet; *Nemo poterit vobis nocere, quando omnes in unum conſpiraltis, cùm vos paucos nobiles per immerint factorumque & tyrannidis ſua invidiam reformidaverint, vel eo ipſo tempore quo unicum hominem pro vobis loqui auſum, perdiderant, & prius quàm vos eorum injuria, & veſtri ſervitii taduiſſet.* Ut verò iſtius

[a] quamquam L. [b] Sicinius primus de poteſtate trib. loqui auſus, [c] muſſantibus vobis circumventus erat, tamen priùs illi invidiam metuêre, quàm vos injuriæ pertæſum eſt. Quod ego nequeo ſatìs mirari, Quirites. Nam ſpem fruſtrà fuiſſe intellexiſtis. Sullâ mortuo, qui ſceleſtum impoſuerat ſervitium, finem mali credebatis. Ortus eſt longè ſævior Catulus. [d] Tumultus interceſſit Bruto, & Æmilio Mamerco Coſſ. dein C. [e] Curio ad exitium uſque inſontis tribuni dominatus eſt. Lucullus ſuperiore anno quantis animis ierit in L. [f] Quinctium, vidiſtis: quantæ denique [g] nunc mihi turbæ concitantur! [h] quæ profectò incaſſum agerentur, [i] ſi, priùs quàm vos ſerviundi finem, illi dominationis facturi erant: præſertim cùm his civilibus armis [k] dicta alia, ſed certatum [l] utrinque de dominatione in vobis ſit. Itaque cætera [m] ex licentiâ,

Notæ.

hominis mentem propiùs aſſequaris, & aculeos quibus ille Populum perſtrinxit, non ſentias modò, ſed videas; hæreas, ſi placet, in iis quæ poſtea leviter attingam.

[a] *Quamquam.*] Argumentum eſt quod vocant à minore ad majus: Quaſi dicat, *Nobiles vos timuerunt, etiam cum ille unicus veſter defenſor oppreſſus eſſet, qui, utpote in maximâ ſervitute, loqui auſus erat: Ergo maximè metuant, quando vos omnes jura veſtra repetere videbunt.*

[b] *Sicinius.*] Irà legendum ex vet. codice, & Aſconio, &c. Fuit hic Tribunus plebis.

[c] *Muſſantibus.*] Non potuit alio verbo melius eorum hominum exprimi ſocordia, qui cùm Reipublicæ damna & ſentiunt & vident, alios tempeſtati objiciunt, ipſi latitant; itaque ſuum commodum vel in ipsâ peſte quærunt. Nebulones profectò in ſolas terras deportandi; cùm ſibi tantùm, in commune nolint conſulere. Verùm ad rem. Ideo addidit vocem iſtam Autor noſter, ut obviam iret Populi tacitæ objectioni; diceret enim, *Oppreſſi ſunt antehàc qui nobis conſuluerunt; Vnum Tribunum noſtrum nequidem audire nobiles ſuſtinuerunt: fruſtrà itaque nos aliquid audebimus.* Reſpondet Macer, *Muſſantibus, tacentibus & laſtantibus vobis oppreſſus eſt veſter ille Tribunus; quod in poſterum ne fiat, in manu veſtrâ eſt.*

[d] *Tumultus.*] De quo vidimus; cujus autor Lepidus,

[e] *Curio.*] Hic Conſul fuit poſt Lepidum, anno altero.

[f] *Quinctium.*] Hic quoque Syllæ acta reſcindere aggreſſus eſt.

[g] *Nunc.*] Hinc clariſſimè tempus, quo habita eſt hæc concio, cognoſcitur; Lucullo, ſcilicet, & Varo Conſulibus: Quo anno Spartacus Gladiator pluſquam ſervile, ſed grave bellum, adverſus Romanos movit; decennio ante Catilinæ conjurationem.

[h] *Quæ profectò.*] De turbis loquitur, & omni molimine, quo pauci plebem opprimere feſtinabant.

[i] *Si priùs.*] Senſus eſt, ſi verba ex orationis texturâ abſtrahas, *Fruſtra ſperatis nobiles vobis quicquam de ſervitio veſtro remiſſuros, niſi voſmet ipſi jugum excuſſeritis; quandoquidem illi in eo ſunt toti, ut vobis majus onus imponant, quantumvis illis uſque & uſque obſequentes fueritis.*

[k] *Dicta alia.*] Id eſt, *aliud præterea.*

[l] *Utrimque.*] Cave ità intelligas, quaſi hinc pauci nobiles; illinc ſteterint Tribuni, aut quicumque jura populi repoſcebant: Sed intelligendum eſt, omnes qui Rempublicam agitaverunt, quicumque tandem illi fuerint, id unum quæſiviſſe, ut Populo ſervitium imponerent, & ipſi dominarentur.

[m] *Ex licentiâ.*] Deploratus eſt Reipublicæ ſtatus, quando cuivis, quia & alii impunè faciunt, malè facere licet.

aut odio, aut avaritiâ [1] in tempus [a] arsêre. [b] Permansit una res modò; quæ utrimque [c] quæsita est, & erepta in posterum, vis tribunicia, telum à majoribus [d] libertati paratum. quod ego vos moneo, quæsoque ut animadvertatis; neu nomina rerum [e] ad ignaviam mutantes, otium pro servitio appelletis, [f] quo jam ipso frui, [g] si vera & honesta [h] flagitium superaverit, non est [i] conditio: [k] fuisset, si omnino quiessetis. Nunc animum advortite: &, nisi viceritis, quoniam omnis injuria [l] gravitate tutior est, artiùs habebunt. Quid censes igitur? aliquis vestrum subjecerit. Primùm omnium omittendum morem hunc quem agitis, [m] impigræ linguæ, animi ignavi, non ultra concionis locum memo-

INTERPRETATIO.

[1] *Itaque cætera maximo cum affectu quæsita sunt, secundum licentiam, aut odium, aut avaritiam, pro aliquo tempore.*

NOTÆ.

[a] *Arsere.*] Id est, *quamquam durissima, tamen præterierunt.*

[b] *Permansit.*] Id est, *unum remansit semper, quod rixæ perpetuæ ansam dedit.*

[c] *Quæsita.*] Hoc dicit, Syllam, Catulum, Curionem, Lucullum, singulos denique, per ea tempora, pacis & boni publici specie, civiles discordias movisse; cùm illud modò quæsivissent, quâ ratione, Plebi ademtâ Tribunitiâ potestate, & Tribunis defensoribus, eâ placidâ ad arbitrium uterentur. Jocus est itaque verborum, in re maximè seriâ cum dicit, *remansisse & quæsitum esse* idipsum quod *ereptum est.*

[d] *Libertati.*] Antea vidimus, quòd à Patribus opprimeretur, secessisse plebem; eoque defensores sibi parasse Tribunos.

[e] *Ad ignaviam.*] Id est, *ut socordiæ vestræ honestis nominibus patrocinemini.*

[f] *Quo.*] Hic est sensus, *Si per maximum flagitium, eum quo nunc agitis statum, cùm durum sit servitium, otium appellare libet, ne eo quidem jam frui licebit, cùm vestros Dominos, paucos nobiles scilicet, eorum detrectando imperium, per Tribunos jugum quod imposuerant excutere conati, in vos irritaveritis.*

[g] *Si vera.*] Id est, *si per flagitium, omnino servitio vestro otii nomen imponere vultis.*

[h] *Flagitium.*] Flagitium dicit, nomina rerum commutare, & servitium otium appellare. Maximum est certè, quandoquidem per nomina res quoque quoad nos, mutantur. Unde Cato, in suâ illâ adversus Catilinam admirabili oratione; *Quia, bona aliena largiri, liberalitas; malarum rerum audacia, fortitudo vocatur; eo respublica in extremo sita est;* Quàm pestiferum, quàmque penetrabile adolescentium præsertim animis, illo scelere, vocabulorum dico permutatione, virus instilletur, dici non potest.

[i] *Conditio.*] Terminus est juris: Hic verò idem valet quod *status, locus*, aut aliquid simile. *Non est conditio*, id est, *Non licet.*

[k] *Fuisset.*] Conditio scilicet.

[l] *Gravitate.*] Omninò: Nosque illud maximè, ut principiis obstemus admonet; neque cuiquam malum intentemus, neque à quoquam, quando licet, intentatum admittamus. Rixa enim rixam, dolus dolum trahit; neque finis ullus esse potest certaminum, donec dissidentium alter, aut sapienter, quod rarum est, litibus desistat, aut per vim ab altero frangatur & opprimatur.

[m] *Impigræ.*] Populus sic est, Gerro; Iners, &c. Sed ab earum rerum, quas tractamus, cognitione, omnis nostra actio initium sumit; atque in eâ fundamentum habet sapientia politica. Ideò dico ne quis, quod pronum est, ex ingenio suo cæteros metiatur.

res libertatis. [a] Dein, ne vos ad [b] virilia illa vocem, quò tribunis plebei mandando patricium magiſtratum, [c] libera ab auctoribus patriciis ſuffragia majores veſtri paravêre: [d] quamvis Quirites, in vobis ſit, uti, [e] quæ juſſa nunc pro aliis toleratis, pro vobis agere aut non agere certè poſſitis. [f] Jovem aut alium quem deum conſultorem exſpectatis? magna illa conſulum imperia & patrum decreta, [g] vos, exſequendo rata efficitis, Quirites: ultroque licentiam in vos auctum atque adjutum properatis. [h] Neque ego vos ultum injurias hortor; magìs uti requiem capiatis: neque diſcordias, ut [i] illi criminantur, ſed earum finem volens jure gentium [k] res repeto: &, ſi pertinaciter retinebunt: non arma, neque ſeceſſionem, [l] tantummodo ne ampliùs ſanguinem veſtrum præbeatis cenſeo. Gerant, habeantque ſuo modo imperia; quærant triumphos: Mithridatem, Sertorium & reliquias exſulum perſequantur cum [m] imaginibus ſuis. Abſit periculum & labos, quibus nulla pars

INTERPRETATIO.

[a] *Dein* Poſtquam de ineptâ veſtrâ ratione in mentem venit, voſque admonui ut immutato more, tardi ſitis ad loquendum, promti ad agendum, *ne* nolite ut *vocem & impellam vos ad illa virilia, quo* quâ re *majores veſtri paraverunt ſibi ſuffragia libera ab auctoribus patriciis, mandando* eo ipſo tempore quo decretis ſuis commiſerunt *Tribunis plebis Magiſtratum Patricium.*

NOTÆ.

[a] *Dein.*] Opus fuit, ut ſenſus apertus eſſet, paulò fuſius interpretationem inſtituere.

[b] *Virilia.*] Loquitur de populi à patribus ſeceſſione.

[c] *Libera*] Antea vidimus fruſtrà fuiſſe patres, qui Metello Provinciam Numidiam decreverant, eùm poſtea eandem populus Mario juſſerit.

[d] *Quamvis.*] Id unum ſtudet hic noſter Tribunus, ut plebem commoveat; at perplexâ ſuâ oratione, quod cupit magis divinandum relinquit, quàm apertè exponit. Prohiber, ut quid ſit agendum indicet; fugam ſimulat, ut pugnæ locum inveniat.

[e] *Quæ juſſa.*] Bellum intellige, ſanguinem ſuum profundere, &c. ad quæ populus adigebatur. Senſus verò totius periodi hic eſſe videtur, *Nolo vos ad arma impellere; quamquam vobis liberum eſt videre, an vos, qui pro aliorum tyrannide tantos labores toleratis, eoſdem pro vobis, & veſtrâ libertate ſumere velitis.*

[f] *Jovem.*] Satis ſuperque plebem arrexerat; adeòque nunc ipſam agitat: Nam ideo iſtud paratum eſt; quaſi dicat, *Me indignabundi, tanquam in re deſperatâ, quid ego ſentiam, interrogatis, atque Jovis oraculo opus habere videmini? Ridiculi, annon res ipſa clariſſima eſt, & cuique nota?*

[g] *Vos.*] Populum dicit, per militare obſequium, Imperatores ſuos magnos facere, ſine quo inane nomen tantùm obtinerent.

[h] *Neque ego.*] Imò id unum reverà ſtudebat.

[i] *Illi.*] *Pauci nobiles.*

[k] *Res.*] Poteſtatem Tribunitiam, & jura; ut poſtea per ſuffragia ſua, quem vellet Populus rebus præficeret.

[l] *Tantummodo.*] At illud *tantummodo* omnia ſecum trahit, & potentioribus ſanguinem vimque omnem adimit.

[m] *Imaginibus.*] Utinam verò hodie Maeer aliquis exoreretur, qui inerti & impudenti nobilitati non iſtud modò ingereret, ſed eo, vaniſſimos homines, de quibus tantùm verba facio, ad Parentum virtutes compelleret.

fructus eſt ; [a] niſi fortè repentinâ iſtâ frumentariâ [b] lege munia veſtra penſantur. Quâ tamen quinis modiis [c] libertatem omnium æſtumavêre, qui profectò [d] non ampliùs poſſunt alimentis carceris. Namque ut illis exiguitate mors [d] prohibetur ; ſeneſcunt vires : ſic neque abſolvit curâ familiari [e] tam parva res : & ignaviſſimi quique tenuiſſimâ ſpe [f] fruſtrantur : quæ tamen quamvis ampla, quoniam [g] ſervitii pretium oſtentaretur, cujus torpedinis erat decipi & veſtrarum rerum ultro [h] injuriâ gratiam debere ? [i] Namque alio modo, neque valent in univerſos, neque conabuntur. [k] Cavendus tamen dolus eſt. [l] Itaque ſimul comparant

INTERPRETATIO.

[a] *Quâ tamen lege æſtimaverunt libertatem omnium quinis modiis, qui profectò non ampliùs poſſunt prodeſſe quàm alimenta carceris.*

NOTÆ.

[a] *Niſi fortè.*] Jam ſæpius ejuſmodi, quibus illi gaudent, vidimus ironias. Populum verò, niſi libertatem ſuam vindicet, pro vilibus mancipiis habet, quibus, demenſum ſuum ſi præbeatur, quivis facilè ad nutum uti poſſit.

[b] *Lege.*] Hinc, latam fuiſſe aliquam, pro frumento in populum diſtribuendo, clarum eſt.

[c] *Libertatem omnium.*] Nihil fingi poterat magis invidioſum ; quinque enim modios, ſingulis menſibus pro demenſo ſervis metiebantur. Neque verò res ipſa modò, ſed voces ipſæ invidiam faciunt ; dixit enim *omnium* libertatem *carceris* alimentis æſtimatam.

[d] *Prohibetur.*] Intellige *tantùm* : Id eſt, *non ampliùs poſſunt hæc alimenta quàm mortem prohibere.*

[e] *Tam parva res.*] Dicit quinque modios familiæ alendæ non ſatis eſſe.

[f] *Fruſtrantur.*] *Decipiuntur.* Iſtud verò maximo artificio intextum eſt : Non enim modò, Plebem, lege frumentariâ, à Patribus in fraudem illectam eſſe dicit ; ſed aſſentando, etiam per vocem maximè contumelioſam, quando dicit *ignaviſſimos fruſtrari*, quaſi ſcilicet arbitraretur pauciſſimos in eum dolum incidiſſe, Plebem eandem ex illo Patrum laqueo retrahit. Non eſt certè minimi momenti, ad impellendum homines ad virtutem, illis ingenitam eſſe ſimulare : Eo modo impunè licet ea vitia, quæ illi defenderent, inſectari.

[g] *Servitii pretium.*] De quinque modiis agit ; atque indicat, libertatem quâ a nobilibus plebeii intercludebantur, nullo poſſe pretio compenſari.

[h] *Injuriâ.*] Perinde eſt ac ſi diceret, *Frumentum quod vobis iſti pollicentur, veſtrum eſt ; illud in vos pro ſervitio veſtro quaſi mancipia eſſetis, diſtribuunt. An uſque adeò ignavi eritis, ut ſponte contumeliam tantam pro gratiâ inſuper accipiatis ?*

[i] *Namque.*] Rationem reddit, quamobrem, per maximam ſocordiam, frumentum, ſervitutis pretium, non oporteat à Patribus accipere ; Quia, ſcilicet, illi, per id tantùm Plebi jugum imponere conentur.

[k] *Cavendus.*] Nobiles dixit aliter quàm per populi ſocordiam imperium retinere nequidem conari : De eo nunc quodammodo aliquid excipit ; Populumque ut cavear dolos, admonet.

[l] *Itaque.*] Senſus pendet ; hic tamen, ut neque alibi, nihil muto, prout fecerunt alii ad libitum per totam hanc Orationem ; quia, ſcilicet, me neſcire malim dicere, quam quidlibet ſomniare. Quis igitur ſenſus ? Dicam quod videtur. Id unum ſtuduit hic Tribunus noſter, ut Populum erigeret, atque eò impelleret, ut Tribunitiæ poteſtatis omnia jura revocaret. Durum verò videbatur quòd Pompeium omnes metuerent ; neque metum augere opus fuit. Ille igitur arte tractat Populum, (quod poſtmodum magis pa-

[1] delinimenta,

[a] delenimenta, & differunt vos in adventum Cn. Pompeii; quem ipsum ubi pertimuêre, [b] sublatum in cervices suas, mox demto metu lacerant. Neque eos pudet vindices, [c] uti se ferunt, libertatis, tot viros sine [d] uno, aut [e] remittere injuriam non audere, aut [f] jus non posse defendere. Mihi quidem satis spectatum est, Pompeium tantæ gloriæ adolescentem malle principem [g] volentibus vobis esse, quàm illis dominationis socium, [h] auctoremque in primis fore tribuniciæ potestatis. Verùm, Quirites, antea singuli cives in pluribus, non in uno cuncti [i] præsidia habebatis: neque mortalium quisquam dare, aut eripere, talia unus poterat. Itaque verborum satis dictum est. Neque enim [j] ignorantis res claudit. Verùm occupavit vos nescio quæ torpedo, quia neque [k] gloriâ movemini, neque [l] flagitio: cunctaque præsenti ignaviâ mutastis: abunde libertatem rati, quia [m] tergis abstinetur, & huc ire licet atque illuc, [n] munere ditium dominorum. [o] Atque hæc eadem non fiunt agrestibus; sed [p] cæduntur inter potentium inimicitias, donoque dantur in

Interpretatio.

[j] *Neque enim res frustrat* vos *ignaros.*

Notæ.

tebit) & obiter illud in quo hærere posset attingit: imò de isto Pompeii metu, quasi in eo Patrum dolus positus esset, agit. Dico igitur, ex hominis ingenio, cujus mens est involvere & obscurare, vocem *itaque* esse exponendam, ejusque vim, per respectum ad scopum magis quàm ad orationem, esse intelligendam. Puta, si voles, transitionem esse, vel proximè ad hanc sententiam referri, *Patres vobis parant dolos*: Itaque &c. hæc enim propositio in illâ alterâ includitur, *Cavendus tamen dolus est.*

[a] *Delenimenta.*] Illud est quod propriè dicunt *des adoucissemens*; sed magis politicè, *des biais, des ménagemens.*

[b] *Sublatum.*] *Ferunt*, supple, aut aliquid simile. Impetum verò auget orationis hæc ellipsis: atque adeò metuentium, sed maximè dissimulantium applausus audire videor.

[c] *Uti se ferunt.*] Id est, *prout volunt haberi.*

[d] *Uno.*] Pompeio.

[e] *Remittere injuriam.*] Id est, *Plebi jus suum, & Tribunitia potestati suam autoritatem reddere.*

[f] *Jus non posse defendere.*] Id est, *non posse Plebi cerdatè resistere; vel, eidem, omnem auctoritatem penes Senatum esse, non posse apertè declarare.*

[g] *Volentibus.*] Quando, scilicet, liberis omnium suffragiis, vobis licebit, per Tribunos vestros, ipsum Pompeium rebus præficere.

[h] *Auctoremque.*] Ipse Pompeius Tribunitiam potestatem postea restituit; eundemque restitutæ pœnituit.

[i] *Præsidia.*] Innuit regiam dignitatem, aut tyrannidem induci.

[k] *Gloriâ.*] Vestrâ, scil.

[l] *Flagitio.*] Inimicorum nobilium.

[m] *Tergis.*] Id est, *quia Domini vestri in vos, ut in domestica mancipia, verberibus non sæviunt.*

[n] *Munere.*] Munus hoc maximè est invidiosum; supponit enim, penes eosdem esse Dominos istas ambulationes prohibere: atque etiam invidiam auget vox *ditium*, quâ dominorum felicitatem ob oculos ponit.

[o] *Atque.*] Arbitror istud sibi objecisse Tribunum nostrum, ex parte eorum, qui cùm extra urbem agerent, jus tamen habebant suffragii.

[p] *Cæduntur.*] Responsio est, quæ maximè illos exasperare possit, ad quos dirigitur oratio, quasi cum stomacho diceret, *suntne illi multò feliciores qui cæduntur? &c.*

provincias magiſtratibus. Ità pugnatur, & vincitur à paucis: plebes, quodcumque accidit, pro victâ eſt: & in dies magìs erit: ſi quidem majore curâ dominationem illi retinuerint, quàm vos repetiveritis libertatem.

Poſtquam egreſſus anguſtias. *Meſſus.*

Ad Cyzicum perrexit firmatus animi. *Ex eodem.*

Ut ſuſtinere corpora plerique nequeuntes, [a] feſſi, arma ſua quiſque ſtantes incumberent. *Idem & Servius.*

Ac ſtatim fugitivi, contra præceptum ducis, rapere ad ſtuprum virgines, matronaſque. *Nonius.*

Quibus à Sertorio triplices inſidiæ per idoneos ſaltus poſitæ erant: [b] prima, quæ fonte venientes exciperet. *Servius.*

Ingens ipſe virium, atque animi. *Aruſianus.*

Locum nullum niſi in quo armati inſtitiſſent. *Idem.*

At Oppius poſtquam orans nihil proficiebat, timidè veſte tectum pugionem expedire conatus, à Cottâ, Vulcioque impeditur. *Non. Pugio eſt brevis gladius.*

Caſtriſque collatis, pugna tamen ingenio loci prohibebatur. *Idem.*

Sed Pompeius à primâ adoleſcentiâ, ſermone fautorum, ſimilem fore ſe credens Alexandro regi, facta, conſultaque ejus quidem æmulus erat. *Nonius.*

Dubius conſilii. *Aruſian.*

Poſt reditum eorum, quibus ſenatus belli Lepidani gratiam fecerat. *Idem.*

Quod ubi fruſtrà tentatum eſt, ſocordiùs ire milites occepêre, non [c] aptis armis, ut in principio, & laxiore agmine. *Non.*

Atque eum Curio laudatum, accenſumque præmiorum ſpe, quibuscum optaviſſet, ire jubet. *Idem.*

Eodem tempore Lentulus duplici acie locum editum multo ſanguine ſuorum defenſus, poſtquam ex ſarcinis [d] paludamenta adſtari, & delectæ cohortes intelligi cœpêre. *Idem.*

Si nihil ante adventum ſuum inter plebem & patres conveniſſet, coram ſe daturum operam. *Priſc. l.* XIV.

Fine inguinum ingrediuntur mare. *Aruſianus.*

NOTÆ.

[a] *Feſſi.*] Hanc vocem ex interpretamento additam fuiſſe Douza contendit; totumque fragmentum ex Frontone ità conſtituit, *Ut ſuſtinere corpora nequeuntes, arma ſua quiſque inſtans incumberet.*

[b] *Prima.*] Nunc inſidiæ uſurpantur tantùm numero plurali.

[c] *Aptis.*] Id eſt, *aptatis & ad uſum expeditis.*

[d] *Paludamenta.*] Paludamentum veſtis eſt militaris & Imperatoria, plerumque coccinea: quamquam etiam militibus tribuitur.

M. [a] Antonius perdundæ pecuniæ genitus, vacuuſque curis, niſi inſtantibus. *Idem.*

Muros ſucceſſerant. *Idem.*

Saxaque ingentia, & [b] axe vinctæ trabes per pronum incitabantur; axibuſque eminebant in modum [c] ericii militaris [d] veruta binum pedum. *Non. Serv.*

Octavium mitem, & captum pedibus. *Aruſianus.*

[e] Igitur diſcubuère, Sertorius inferior in medio, ſuper eum L. [f] Fabius Hiſpanienſis ſenator ex proſcriptis; in ſummo Antonius, & infrà, ſcriba Sertorii Verſius; & alter ſcriba Mæcenas in imo, medius inter Tarquitium, & dominum Perpennam. *Non. Serv.*

Quarum unam epiſtolam fortè cum ſervo nacti prædatores Valeriani [g] ſcorpione in caſtra miſêre. *Nonius.*

FRAGMENTA
LIBRI IV.
HISTORIARUM.

AT Cn. Lentulus patriciæ gentis, collega ejus, cui cognomentum Clodiano fuit, per incertum ſtolidior, an vanior, legem de pecuniâ, quam Sulla emtoribus bonorum remiſerat, exigunda, promulgavit. *Agellius l.* XVIII. *cap.* IV.

NOTÆ.

[a] *Antonius.*] Hic Pater fuit Triumviri, qui re adverſus Cretenſes malè geſtâ, morbo interiit. Homo fuit nullius virtutis; qui Cottæ Conſulis & Cethegi gratiâ, oræ maritimæ curationem nactus, Siciliam & Provincias omnes depopulatus eſt.

[b] *Axe.*] Turnebus legit, *Axe vinctæ orbes.*

[c] *Ericii.*] Ericius machina eſt bellica, verutis ſeu majoribus clavis undique horrida.

[d] *Veruta.*] Verutum ſpiculi ſeu jaculi ſpecies eſt; vel etiam quod vulgò enſis laminam vocant. *La lame d'une épée.*

[e] *Igitur.*] Ut fragmentum iſtud intelligatur, ſciendum eſt, quod optimè enarrat doctiſſimus Salmaſius, tres fuiſſe lectulos quibus accumbebant veteres, cùm cibum ſumerent, ſummus, ſcilicet, medius, & imus. Dominus convivii in primo loco tertii ſeu imi lecti accubabat: Locus honeſtiſſimus ultimus erat ſecundi, ſive medii lecti, quòd convivii Dominum contingeret, ut docet Plutarchus. His bene intellectis nulla ſupereſt in hoc fragmento difficultas. Sertorius honoratiſſimum locum occupaverit; cui proximus erat in eodem lecto, medio ſcilicet, Fabius Hiſpanienſis. In ſummo lecto erant Antonius & Verſius, duo tantùm, ſicut & in medio lecto. In tertio verò & imo, ſuperior erat Dominus convivii Perpenna, ſcriba Mæcenas deinde, & Tarquitius ultimus.

[f] *Fabius.*] Hujus plurimam mentionem eſſe in numiſmatibus, quamquam nulla ſit in libris veteribus, teſtatur Carrio.

[g] *Scorpione.*] Scorpio ſpecies erat balliſtæ, ſed minor, quam Vegetius *Manuballiſtam* dicit vocari.

Omnes, quibus ætas ſenecto corpore, animus militaris erat. *Priſc. l.* IX. & X.

Dein lenitâ jam irâ, poſtero die liberalibus verbis permulcti ſunt. *Idem l.* IX.

Implicitæ rates miniſteria prohibebant. *Idem ibidem.*

Igitur legiones pridie in monte poſitas arceſſivit. *Idem l.* X.

Anxius animi, atque incertus. *Aruſian.*

Magnam exorſus orationem. *Idem.*

Impotens, & nimius animi eſt. *Idem.*

[a] Amiſumque [b] aſſideri ſine prœliis audiebat. *Priſc. l.* VIII. *Obſideo & aſſideo activa ſunt; faciunt enim aſſideor & obſideor.*

Qui quidem mos, utì tabes, in urbem conjectus. *Feſtus.*

Caſtella [c] cuſtodias theſaurorum in deditionem acciperentur. *Serv. Cariſ. l.* I.

Reliqua cadavera ſalita. *Diomedes lib.* I. *cap.* VI.

Epiſtola Regis Mithridatis ſcripta ad Regem Arſacem.

REX MITHRIDATES REGI [d] ARSACI. S. Omnes, qui ſecundis rebus ſuis ad belli ſocietatem orantur, conſiderare debent, liceatne tum pacem agere. Dein quod quæritur, ſatiſne pium, tutum, glorioſum, an indecorum ſit. Tibi, perpetuâ pace frui liceret, niſi hoſtes [e] opportuni, & ſceleſtiſſimi. Egregia fama, ſi Romanos oppreſſeris, futura eſt. [f] Neque petere audeam ſocietatem; & fruſtrà mala mea cum tuis bonis miſceri ſperem. Atque ea, quæ te morari poſſe videntur, [g] ira in Tigranem recentis belli, & meæ res parùm proſperæ, ſi vera æſtumare voles, maximè hortabuntur. Ille enim obnoxius, qualem tu voles, ſocietatem accipiet: mihi fortuna, multis rebus ereptis, uſum dedit bene ſuadendi: &, quod florentibus optabile eſt, ego [h] non validiſſimus præbeo exemplum, quo rectiùs tua componas. Namque Roma-

NOTÆ.

[a] *Amiſumque.*] Amiſus Galatiæ oppidum.

[b] *Aſſideri.*] Pro *Obſideri.*

[c] *Cuſtodias.*] Pro *cuſtodia*; Genitivus antiquus.

[d] *Arſaci.*] Arſaces rex fuit Perſarum, aut Parthorum, nam confunduntur apud Antiquos Autores.

[e] *Opportuni.*] Hic aliquid deeſſe arbitratur Douza; neque orationem cohærere. Eò verò recurrere ego non neceſſe habeo; quamquam enim non ità ſtatim ſenſûs videatur apertus, bonus eſt tamen: Nam Arſaci rationem reddit Mithridates, quamobrem ille bellum adverſùs Romanos movere debeat; quia, ſcilicet, hoſtes habeat opportunos, quoſque cùm liceat, debeat profligare.

[f] *Neque.*] Hic obſcurior videtur ſententia; neque tamen ideo quicquam mutare auſim: Nam voculam *fruſtrà* ſi ex poſteriore periodi membro huc retrahas, optimè hæc omnia cohærebunt. *Nellem*, inquit, *fruſtrà, & nullo tuo commodo, per ſocietatem quam à te peto, bello pacem tuam minuere.*

[g] *Ira.*] Hinc Arſacem cum Tigrane bellum geſtiſſe conjicias.

[h] *Non validiſſimus.*] Quò ſpectet hæc oratio, primâ fronte non apparet, pater-

nis, cum nationibus, populis, regibus cunctis, unâ & ea vetus cauſſa bellandi eſt, cupido profunda imperii, & divitiarum; quâ primùm cum rege Macedonum Philippo bellum ſumſêre. Dum à Carthaginienſibus premebantur, amicitiam ſimulantes, ei ſubvenientem Antiochum conceſſione Aſiæ per dolum avertêre: ac mox [a] à Philippo, Antiochus omni cis Taurum agro, & [b] decem millibus talentorum ſpoliatus eſt. Perſen deinde Philippi filium, poſt multa & varia certamina, apud [c] Samothracas deos acceptum in fidem, callidi, & repertores perfidiæ, quia pacto vitam dederant, [d] inſomniis occidêre. [e] Eumenem, cujus amicitiam gloriosè oſtentant, initio prodidêre Antiocho, pacis mercedem; poſt, [f] Attalum cuſtodem agri caprivi ſumribus & contumeliis ex rege miſerrimum ſervorum effêcêre: ſimulatoque impio teſtamento, [g] filium ejus Ariſtonicum, quia patrium regnum petiverat, hoſtium more per triumphum duxêre: Aſia ab ipſis obſeſſa eſt: poſtremò totam Bithiniam, [h] Nicomede mortuo, diripuêre, cùm filius Nuſæ, quam reginam appellaverant, genitus haud dubiè eſſet. Nam quid ego me appellem? quem disjunctum undique regnis, & [i] tetrarchiis ab imperio eorum, quia fama erat, divitem, neque ſerviturum eſſe, per Nicomedem bello laceſſiverunt, ſceleris eorum haud ignarum, & ea, quæ accidêre, teſtatum antea, [k] Cretenſes ſolos omnium liberos eâ tempeſtate, & regem [l] Ptolemæum. Atque ego ultus injurias, Nicomedem Bithiniâ expuli; Aſiamque [m] ſpolium regis Antiochi recepi, & Græciæ demſi grave [n] ſervitium. Incepta mea poſtremus ſervorum [o] Archelaus, exercitu pro-

NOTÆ.

bit poſtea: Vult enim, per avaritiam & invidiam, bellum potentiſſimis indicere Romanos, ut eorum divitias expilent, &c.

[a] *A Philippo.*] Cave ità intelligas, quaſi annitentibus Romanis, Antiochum Philippus ſpoliaverit; nam hæc oratio ambigua eſt: Verùm id puta, quod hiſtoria teſtatur, Antiochum poſt Philippum à Romanis debellatum, regni parte etiam multatum fuiſſe.

[b] *Decem.*] Livius & Appianus quindecim dicunt.

[c] *Samothracas.*] Samos, vel Samothrace inſula eſt maris Ægæi, ad proſpectum Thraciæ, verſus Orientem. Hunc verò locum explicabit Florus, cujus verba refero. *Abſens ergo* (de Perſe loquitur) *victus fugit in maria, inſulamque Samothracem, fretus celebri religione, quaſi templa & ara poſſent defendere, quem nec montes ſui, nec arma potuiſſent.*

[d] *Inſomniis.*] Probatur illud ex Diodoro, qui cum ſomno, à cuſtodibus, quos offenderat, cùm in carcere, Romæ detineretur, prohibitum fuiſſe refert.

[e] *Eumenem.*] Rex fuit Pergami in Aſiâ.

[f] *Attalum.*] Hic Pergami rex fuit ultimus.

[g] *Filium.*] Alii aliter: Florus regii ſanguinis ferocem juvenem dicit. Juſtinus filium Eumenis.

[h] *Nicomede.*] Populum Romanum fecerat hæredem.

[i] *Tetrarchiis.*] Tetrarchia quarta eſt pars regni, aut cujuſpiam Provinciæ.

[k] *Cretenſes.*] Creta, hodie *Candie*, Mediterranei inſula notiſſima; unde Cretenſes.

[l] *Ptolemæum.*] Rex fuit Ægypti.

[m] *Spolium.*] Id eſt, eam Aſiæ partem quâ Antiochus à Romanis ſpoliatus fuerat.

[n] *Servitium.*] Quo premebatur à Romanis.

[o] *Archelaus.*] Unus fuit ex Mithridatis ducibus, quem ingenti inſtructum exercitu, parvâ manu Sylla apud Chæroneam cecidit.

dito, impedivit: illique, quos ignavia aut [a] prava calliditas, uti [b] meis laboribus tuti eſſent, armis [1] abſtinuit, acerbiſſimas pœnas ſolvunt. Ptolemæus precio diem belli [2] prolatat. Cretenſes impugnati ſemel jam; neque finem [c] niſi excidio habituri. Equidem cum mihi ob [d] ipſorum interna mala dilata prœlia magis, quàm pacem datam intellegerem; abnuente Tigrane, qui mea dicta ſero probat, te remoto procul, omnibus [e] aliis obnoxiis, rurſus tamen bellum cepi: Marcumque Cottam Romanum ducem apud [f] Chalcedona terrâ fudi: mari exſui claſſe pulcerrumâ. Apud [g] Cyzicum magno cum exercitu in obſidione morantı frumentum defuit, nullo [3] circumadnitente: ſimul hiems mari prohibebat. Ità, [h] ſine vi hoſtium regredi coactus, in patrium regnum, naufragiis apud [i] Param, & [k] Heracleam, militum optumos cum claſſibus amiſi. Reſtituto deinde apud [l] Cabira exercitu, & variis inter me atque Lucullum prœliis, inopia rurſus ambos inceſſit. Illi ſuberat regnum [m] Ariobarzanis bello intactum: ego vaſtatis circum omnibus locis, in [n] Armeniam conceſſi: ſecutique Romani, non me, ſed morem ſuum omnia regna ſubvertendi; quia multitudinem artis locis pugna prohibuêre, imprudenſ

Interpretatio.

[1] *Et illi quos ignavia, aut prava calliditas avertit ab armis, ut tuti eſſent meis laboribus, ſolvunt pœnas acerbiſſimas.*

[2] *Ptolemæus profert diem belli argento.*

[3] *Frumentum* mihi *defuit, cum nullus circum me adjuvaret, dum ego commorarer magno cum exercitu in obſidione apud Cyzicum.*

Notæ.

[a] ***Prava calliditas.***] De iis loquitur qui ipſum, quandiu opes ſuas adverſus Romanos contereret, quieti cernerent, aut eo etiam augerentur. Prava eſt profectò ea calliditas; nam ille qui potentior eſt, poſtquam hunc aut illum bello minorem oppreſſit, victoriâ utens, alios [1], majore etiam impetu, invadit.

[b] ***Ut meis laboribus.***] Aliis regibus à Romanis nihil fuiſſe metuendum innuit, ipſum ſi leviſſimis auxiliis adjuviſſent.

[c] ***Niſi.***] Idhuc confirmat Florus; Romanos enim fatetur, ſolâ nobilem inſulam vincendi cupiditate, bellum Creticum feciſſe.

[d] ***Ipſorum.***] ***Romanorum.*** Nam bellum Mithridaticum illis temporibus geſtum eſt, quibus Reſpublica civilibus armis, maximè per Marium, Syllam, Sertorium, alioſque conflictabatur.

[e] ***Aliis obnoxiis.***] Id eſt, ***ſeſe Romanorum imperio ſubmittentibus.***

[f] ***Chalcedona.***] Chalcedon, vel ut alii ſcribunt Calchedon, urbs eſt Aſiatica ad Boſporum Thraciæ.

[g] ***Cyzicum.***] Cyzicus urbs eſt & inſula, vel, ut aliis placet, peninſula ad Propontidem.

[h] ***Sine vi.***] Non iſtud dicunt Romanæ hiſtoriæ ſcriptores: Imò Plutarchus Lucullum teſtatur, non ſine Mithridatis magnâ clade, Cyzico cum depulſiſſe.

[i] ***Param.***] Locus maritimus circa Helleſpontum, aut Euxinum mare.

[k] ***Heracleam.***] Urbs eſt Bithyniæ ad Pontum Euxinum.

[l] ***Cabira.***] Inferioris Aſiæ oppidum Stephano. Plutarchus alicubi circa Myſiam collocat.

[m] ***Ariobarzanis.***] Rex fuit Cappadociæ.

[n] ***Armeniam.***] Armenia notiſſima eſt Aſiæ regio, inter Cappadociam & mare Caſpium; cujus pars hodie dicitur ***Turcomanie.***

tiam Tigranis pro victoriâ oſtentant. Nunc quæſo conſidera, nobis oppreſſis utrum firmiorem te ad reſiſtendum, an finem belli futurum putes? ſcio equidem tibi magnas opes, virorum, armorum, & auri eſſe: &, eâ re à nobis ad ſocietatem, ab illis ad prædam peteris. Cæterùm conſilium eſt Tigranis, [a] regno integro, meis militibus belli prudentibus, procul ab domo, parvo labore, per noſtra corpora bellum conficere: quando neque vincere, neque vinci ſine tuo periculo poſſumus. An ignoras, Romanos, poſtquam ad occidentem pergentibus finem [b] Oceanus fecit, arma huc convertiſſe; neque quicquam à [c] principio niſi raptum habere, domum, [d] conjuges, agros, imperium; convenas, olim ſine patriâ, ſine parentibus, peſte conditos orbis terrarum? quibus non humana ulla, neque divina obſtant, quin ſocios, amicos, procul juxtâque ſitos, inopes potentiſque trahant, excidantque; omniaque [e] non ſerva, & maximè regna, hoſtilia ducant? [f] Namque pauci libertatem, pars magna juſtos dominos volunt: nos ſuſpecti ſumus æmuli, & in tempore vindices affuturi. Tu verò, cui [g] Seleucia maxuma urbium, regnumque Perſidis inclitis divitiis eſt, quid ab illis, niſi dolum in præſens, & poſtea bellum exſpectas? Romani in omnis arma habent, acerruma in eos quibus victis ſpolia maxuma ſunt: audendo & fallendo, & bella ex bellis ſerendo, magni facti. Per hunc morem exiſtinguent omnia, aut [h] occident: [i] quod difficile non eſt, ſi tu [k] Meſopotamiâ, nos Armeniâ circumgredimur exercitum ſine frumento, ſine auxiliis: [l] fortuna autem noſtris vitiis adhuc incolumis: Teque illa fama ſequetur, auxilio profectum magnis regibus, latrones gentium oppreſſiſſe. Quod uti facias moneo, hortorque, neu malis pernicie noſtrâ [m] unum imperium prolatare, quàm ſocietate victor fieri.

Notæ.

[a] *Regno.*] Intelligo de regno Arſacis.

[b] *Oceanus.*] De Atlantico intellige, quo terminatur Hiſpania.

[c] *A principio.*] Romam primò latronum receptaculum magis quam urbem fuiſſe neminem latet.

[d] *Conjuges.*] Illi enim per dolum, ſimulatis ludis equeſtribus, Sabinas rapuerunt.

[e] *Non ſerva.*] Id eſt, *quæ ab ipſis ſervitute non eſſent oppreſſa.*

[f] *Namque.*] Aliter & magis ex noſtro ſtylo ità ſcribas, *Cùm enim pauci inter homines ſtatu populari gaudeant, ſed regiam dominationem quærant, nos ſuſpecti ſumus æmuli, &c.*

[g] *Seleucia.*] Hæc eſt, procul dubio, quæ non ſemel apud ſcriptores antiquos cum Babylone confunditur, quòd ejus opes exhauſerit, in proximo ſita, ad ripam Tigridis.

[h] *Occident.*] *Ipſi peribunt.*

[i] *Quod difficile.*] De Roman. excidio loquitur; quod ſemper quæſivit Mithridates.

[k] *Meſopotamia.*] Aſiæ regio inter Tigrim & Euphratem: Hodie *Diarbech.*

[l] *Fortuna.*] Iſtud parentheſi includendum, quod per dolorem effert Mithridates, qui ſæpius Romanorum ruinam animo præſumſerat.

[m] *Unum.*] Alii legunt, *tuum imperium*; alii *tua*; vetus verò editio optimè, ut videtur, *tuam* (*ruinam*, ſcilicet, aut *perniciem*) *prolatare*, id eſt *differre*. Si tamen *unum imperium* retineas, *prolatare* pro *ampliare*, poſitum erit.

Curio [a] Vulcanaliorum die ibidem moratus. *Nonius de mutatâ declinatione. Cariſ. l. 1.*

Scalas pares mœnium altitudine. *Aruſianus.*

Diſſidere inter ſe cœpêre, neque [b] in medium conſultare. *Idem.*

Multiſque ſuſpicionibus volentia plebi facturus videbatur. *Nonius: Volentia, quæ plebs vellet.*

Suſpectuſque fuit, incertum verò an per negligentiam, ſocietatem prædarum cum latronibus compoſuiſſe. *Idem, Componere, conjungere.*

Collegam minorem, & ſui cultorem exſpectans. *Aruſianus.*

Quàm maximis itineribus per regnum Ariobarzanis conrendit, ad flumen [c] Euphratem; quâ in parte Cappadocia ab Armeniâ disjungitur. Et quamquam ad id naves [d] codicariæ occultò per hiemem fabricatæ aderant. *Nonius, Codicariæ naves, quæ in flumine uſui eſſe poſſunt.*

[e] Qui prætergrediebantur equites cataphracti, [e] ferreâ omni ſpecie. *Idem.*

Cùm interim, lumine etiam tum incerto, duæ Galliæ mulieres convenarum vitantes ad [f] menſtrua ſolvenda monitem aſcendunt. *Idem.*

[g] Pluteoſque reſcindit, ac munitiones demolitur; locoque ſummo potitur. *Idem, Demoliri eſt diruere.*

Exercitum dimiſit ut primùm Alpes degreſſus eſt. *Aruſianus.*

Tetrarchas, regeſque territos animi firmavit. *Idem.*

Simul eos, & cunctos jam inclinatos laxitate loci, plures cohortes atque omnes, ut in ſecundâ re, pariter actè invadunt. *Nonius.*

Hi locorum peritiores, & ſoliti nectere ex viminibus vaſa agreſtia, ibi tum, quòd inopia ſcutorum fuerat, ad eam artem ſe quiſque in formam parmæ equeſtris armabat. *Nonius, Parma eſt ſcutum breve.*

De pecore coria recens detracta, quaſi glutino adoleſcebant. *Cariſius l. 1. Servius.*

Avidior modò properandi factus. *Aruſianus.*

Conſilii æger. *Idem.*

Reverſi poſtero die, multa, quæ properantes deſeruerant in caſtris, nacti, cùm ſe ibi cibo, vinoque læti invitarent. *Nonius: Invitare eſt repleri.*

Atque hiavit humus multa, vaſta & profunda. *Idem: Hiare, aperiri.*

NOTÆ.

[a] *Vulcanaliorum.*] Vulcanalia, dies erant Vulcano feſti.

[b] *In medium.*] Id eſt, *in commune.*

[c] *Euphratem.*] Euphrates fluvius eſt Aſiæ nobiliſſimus.

[d] *Codicariæ.*] Id eſt, ſecundum Feſtum, *ex tabulis craſſioribus facta.*

[e] *Ferreâ.*] Equi enim & ipſi ferreis laminis muniti erant.

[f] *Menſtrua.*] Id eſt, *Sacra quæ quoque menſe peragerentur:* Idque prolixè, & Lipſii ſententiâ, & Plutarchi auctoritate Douza confirmat.

[g] *Pluteoſque.*] Plutei machinæ erant bellicæ, corio intectæ, quorum uſus idem prope qui vinearum, ad muros ſuffodiendos.

Rurſus

Rurſus jumenta nacti ad oppidum ire contendunt. *Nonius.*

Ubi ſe laniata navigia fundo emergunt. *Aruſianus.*

Tum verò Bithyni propinquantes jam amnem [a] Tartanium. *Idem.*

[b] Eos qui hoc malum publicum clandeſtinis conſiliis comparaverunt. *Nonius.*

In quîs notiſſimus quiſque, aut malo dependens verberabatur, aut immutilato corpore improbo patibulo eminens affigebatur. *Idem, Patibulum eſt crux.*

Ad Siciliam vergens faucibus non ampliùs patet millibus v. & xxx. *Meſſus.*

Clauſi lateribus [c] pedem. *Idem.*

Naphthas. *Probus Catholicis.*

FRAGMENTA

LIBRI V.

HISTORIARUM.

AT Lucullus, audito Q. [d] Marcium Regem pro conſule per [e] Lycaoniam cum tribus legionibus in [f] Ciliciam tendere. *Priſcianus lib.* XVIII.

Legiones Valerianæ comperto, [g] lege Gabiniâ Bithyniam, & Pontum conſuli datam: [h] miſſos eſſe. *Idem ibidem.*

NOTÆ.

[a] *Tartanium.*] In Bithyniâ.

[b] *Eos.*] Fragmentum iſtud, non Salluſtii, ſed Siſennæ eſſe arbitratur Putſchius; ideo quòd in Nonii vetuſtioribus manuſcriptis illi aſcribatur.

[c] *Pedem.*] Quandoquidem Salluſtii auctoritate confirmare ſtudeat Fronto, probè oppidò ac Latinè dici *Altus pedes tot*, & quidem hunc locum citans; optimè, ut videtur, vocem *altis* Salluſtio Douza redonavit; legitque *clauſi lateribus pedem altis.*

[d] *Marcium Regem.*] Hic, mortuo collegâ Metello, & eo qui in ejus locum ſuffectus fuerat, ſolus Conſulatum geſſit.

[e] *Lycaoniam.*] Minoris Aſiæ regio, in Cappadociâ.

[f] *Ciliciam.*] Minoris Aſiæ regio ad Mediterraneum.

[g] *Lege Gabiniâ.*] Gabinius Tribunus fuit plebis, quo tempore Lucullus adverſus Mithridatem bellum gerebat.

[h] *Miſſos.*] Quidam, in manuſcriptis probè & planè exaratum eſſe, *Conſuli datam eſſe, miſſos eſſe*, teſtatur; unde pro priori *eſſe*, *ſeſe* reſcribendum eſſe putat; deinde ut ſenſus abſolvatur, *prætendentes* ſupplet, aut *cauſſantes*; utità legendum ſit, *Seſe miſſos eſſe cauſſantes.* Atque de Legionibus accipit quas Clodius per iram & invidiam ſollicitavit, ut ne ampliùs Lucullum adverſus Mithridatem ſequerentur: Quibus ille perſuaſit ipſos miſſos, & à Sacramento liberos eſſe, cum

Regem avertſabatur. *Aruſianus.*

Cæteri negotia [a] ſequebantur familiatia legatorum, aut tribunorum; & pars ſua [b] commeatibus mercatis. *Nonius.*

Et uxori ejus frater erat. *Aruſianus.*

Sæpe celebritatem nominis intellego timentem. *Priſc. l.* XVIII.

Video ingentia dona quæſitum ire properantem. *Idem ibidem.*

Nam ſi Pompeio [c] quid humani eveniſſet. *Aruſianus.*

[d] Quibus de cauſſis Sullam in victoriâ dictatorem, equo deſcendere, ſibi imi aſſurgere de ſellâ, caput aperire ſolitum. *Nonius. Aruſianus. Servius.*

NOTÆ.

alium Imperatorem, Glabrionem Conſulem, ad Mithridaticum bellum, Senatus mitteret. Cui opinioni non poſſum planè non aſſentiri; niſi quòd, non Glabrioni, ſed Pompeio Mithridaticum bellum mandatum invenio.

[a] *Sequebantur.*] Eidem Anonymo, ex quo priorem conjecturam decerpſimus legendum videtur *Exſequebantur.*

[b] *Commeatibus.*] Id eſt, *Abeundi licentiâ pretio emtâ.*

[c] *Quid humani.*] Mortem intellige. De Pompeio autem videtur hic agi, quem Catulus, cùm præclarum quidem, ſed nimium liberæ Reipublicæ crederet, nolletque omnia ut in eo uno reponerentur, hæc verba in concione, legem diſſuadens, adjecit, *Si quid huic acciderit, quem in ejus locum ſubſtituetis?* ut habet Paterculus.

[d] *Quibus de cauſis.*] Hic iterum de Pompeio ſermo eſt, cui uni Syllam aſſurgere ſolitum Appianus tradidit. Quatuor verò fuerunt, autore Servio, quæ apud Romanos ad honorem pertinerent, Equo deſilire, Caput aperire, Viâ decedere, Aſſurgere.

C. SALLUSTII CRISPI FRAGMENTA.

INCERTORUM LIBRORUM.

NE [a] inrumiendi po.....
[b] ſublicibus cavata.....
ſent. *Feſtus.*

Cujus [c] duas inſulas propinquas inter ſe, & [d] decem ſtadium procul à Gadibus ſitas, conſtabat ſuopte ingenio alimenta mortalibus gignere. *Nonius.*

[e] Serum bellum in anguſtiis futurum. *Junius Philarg. ad Georg. Virgilii.*

Illi tertio menſe pervenêre in [f] Pontum multò celeriùs ſpe Mithridatis. *Aruſianus.*

Ergo ſenati decreto ſerviundum ne ſit. *Donatus Act. II. ſc. II.*

Pompeius oris [g] improbi, animoque inverecundo. *Suet. de claris Gram. c. XIV.*

NOTÆ.

[a] *Inrumiendi.*] Id eſt, *lactandi*; quamquam omnes, quos quidem inſpicere licuit, Excerptores, *Irrumare* habent tantùm, non *Irrumire*. Vox verò iſta, execrandâ libidine, ad obſcœna traducta eſt.

[b] *Sublicibus.*] Sublicæ trabes ſunt longæ, quibus pons innititur. Sed, pro iis, Feſtus habet *ſublices*, nomine, ſecundum aliquos, à Volſcis mutuato.

[c] *Duas inſulas.*] Quæ ſint iſtæ neſcire ſe fatetur Ortelius, niſi ex Plutarchi Sertorio, qui eas Atlantidum nomine deſcribit. Intelligit autem de duabus ex Aſoris, S. Michaëlis ſcilicet, & D. Mariæ.

[d] *Decem ſtadium.*] Idem Ortelius *decem millibus ſtadiorum* ex Plutarcho reſcribit.

[e] *Serum.*] Grammatici *crudele* atque *ſavum* interpretantur; eodemque ſenſu apud Virgilium, & Valerium Flaccum, legitur.

[f] *Pontum.*] Pontus Aſiæ minoris Provincia ad mare Euxinum.

[g] *Improbi.*] Multis contendit Douza *probi* legendum eſſe; præſertim quòd illud alterum ſit contra omnium librorum auctoritatem, & à Salluſtii ſcribendi ratione alienum: Arbitratur enim fieri non poſſe ut aliquis ore ſit improbo, qui non pariter animo inverecundo fuerit; adeòque Salluſtium bis idem dixiſſe, *ſi improbi* ſcripſerit. Prima ratio valet.

Simulans [a] ſibi alvum purgari. *Iſidorus l.* XI. *in voce Alvus. Serv. ad l.* III. *Æneidos.*

Fecit ut nunciis confeſtim lugubribus. *Cariſius lib.* II.

Communem habitum tranſgreſſus. *Priſcianus l.* XIV.

Inter arma civilia æqui boni famam petit. *Seneca l.* XX. *epiſt.* CXV.

Haud impigrè, neque inultus occiditur. *Donat. ad Andr. Ter. act.* I. *ſc.* 2.

Feſtinantibus in ſummâ inopiâ patribus. *Idem ad Eunuch. act.* 4. *ſc.* 3.

Hoſtes oppreſſi, aut delapſi forent. *Iſidorus l.* XVIII.

Exercitum argento fecit. *Seneca lib* XX. *epiſt.* CXV.

[b] Togam paludamento mutavit. *Iſidorus l.* XIX. *Serv.*

Hiero rex Syracuſanorum bellum fecit. *Seneca.*

Ibi triennio fruſtrà trito. *Servius ad* IV. *Æneidos.*

Oratio [c] C. Cottæ Conſulis ad Populum.

Quirites, multa mihi pericula domi, militiæ multa advorſa fuêre: quorum alia toleravi, partim repuli deorum auxiliis, & virtute meâ: in quîs omnibus, neque animus negotio defuit; neque decretis labos. Malæ, ſecundæque res, [1] opes, non ingenium mihi mutabant. At contrà in his miſeriis cuncta me cum fortunâ deſeruêre. Præterea ſenectus, per ſe gravis, curam duplicat: cui miſero, ſenectâ jam ætate, ne mortem quidem [d] honeſtam ſperare licet. Nam, ſi parricida veſtri ſum, & [e] bis genitus hîc deos Penates meos, patriamque, & ſummum imperium [f] vilia habeo: quis mihi vivo cruciatus ſatis eſt, aut quæ pœna mortuo? cum omnia [g] memorata apud inferos ſupplicia ſcelere meo [h] vici. A primâ adoleſ-

Interpretatio.

[1] *Mala ſecundæque res mutabant mihi opes, non mutabant ingenium.*

Notæ.

[a] *Sibi.*] Servius habet, *Simulans alvum purgare*; quod magis eſt ex adſtrictâ Salluſtii oratione.

[b] *Togam palud.*] Id eſt, *Pacem bello.*

[c] *C. Cottæ.*] In quibuſdam libris ſcriptum inveni *Cn. Cotta*, quod fortè pro M. Cotta, ſcripturæ ſimilitudine poſitum eſt. Uterque enim C. & M. ille quidem prior, hic anno ſequenti Conſul fuit: ſed Marcum, non Caium, a Mithridate magnâ clade apud Chalcedonem cæſum fuiſſe conſtat; quod quidem huic orationi occaſionem dedit.

[d] *Honeſtam.*] Ille equidem poſt caſum ſuum in civitatem receptus, etiam Conſulatum ſuum peregit; attamen ne ſibi per inimicorum dolum fraudi eſſet, quòd fortunæ iniquitate evenerat, vir prudens reformidabat.

[e] *Bis genitus.*] Hoc ideo dicit, quia, victus, in civitatem receptus erat.

[f] *Vilia habeo.*] Id eſt, *parùm iſtis omnibus conſulo.*] Sed terminis uſus eſt cauſæ ſuæ faventibus; minùs enim fit veriſimile, ut quis ſummum imperium, quo gaudet, contemnat, quàm, ut parùm, ex officio Reipublicæ invigilet.

[g] *Memorata.*] De his plurima apud Poëtas.

[h] *Vici.*] Id eſt, *majus eſt ſcelus quàm ut atrociſſimis inferorum pœnis ſatis poſſit puniri.*

ſentiâ in ore veſtro privatus, & in magiſtratibus egi: qui [a] linguâ, qui conſilio meo, qui pecuniâ voluêre, uſi ſunt: neque ego callidam facundiam, neque ingenium ad malefaciendum exercui: [1] avidiſſimus privatæ gratiæ maximas inimicitias pro republicâ ſuſcepi: qui victus cum illâ ſimul, cùm egens alienæ opis, plura mala expectarem, vos, Quirites, rurſus mihi patriam, deos Penates, cum ingenti dignitate dediſtis. Pro quibus beneficiis vix ſatìs gratus videar, ſi ſingulis animam, [2] quam nequeo, conceſſerim. Nam vita & mors jura naturæ ſunt; uti ſine dedecore cum civibus, famâ & fortunis integer agas, id dono datur atque accipitur. Conſules nos feciſtis, Quirites, [b] domi, bellique impeditiſſumâ repub. Namque [c] Imperatores Hiſpaniæ ſtipendium, milites, arma, frumentum poſcunt: & id res cogit; quoniam poſt defectionem ſociorum, & Sertorii per montis fugam, neque manu certare poſſunt, neque utilia parare. Exercitus in Aſiâ Ciliciâque ob nimias opes Mithridatis aluntur: Macedonia plena hoſtium eſt: nec minùs Italiæ marituma, & provinciarum, cùm interim vectigalia parva, & [d] bellis incerta, vix partem ſumtuum ſuſtinent: [3] ità claſſe, quâ commeatus vehebatur, minore quàm antea navigamus. [e] Hæc ſi dolo aut ſocordiâ noſtrâ contracta ſunt, agite, & utì lubet, ità ſupplicium ſumite: ſin communis fortuna aſperior eſt, quare indigna vobis, nobiſque, & rep. incipitis? Atque ego, cujus ætati mors propior eſt, non deprecor, ſi quid eâ vobis incommodi demitur; neque mox [f] ingenuo corpori honeſtiùs quàm pro veſtrâ ſalute finem vitæ fecerit. Adſum en Cn. Cotta conſul, facio quod ſæpe majores aſperis bellis fecêre; voveo, dedoque me pro rep. quam deinde cui mandetis circumſpicite. [g] Nam talem honorem bonus nemo volet, cùm

Interpretatio.

[1] *Cùm eſſem avidiſſimus privatæ gratiæ, ſuſcepi multas inimicitias pro Republicâ.*

[2] *Si dederim animam pro ſingulis,* quam *pro ſingulis* nequeo dare.

[3] *Ità navigamus claſſe minore quàm eâ, quâ commeatus vehebatur antea.*

Notæ.

[a] *Linguâ.*] Arbitror hunc eſſe Cottam, quem Cicero diſertiſſimum prædicat, contra quem etiam mulierem quandam defendit.

[b] *Domi.*] Bellis civilibus, per Marium, Syllam, alioſque exhauſtæ fuerant vires Imperii.

[c] *Imperatores.*] Vidimus eâ de re Pompeii epiſtolam; quocum Metellus adverſus Sertorium, Imperator creatus fuerat.

[d] *Bellis.*] Pyratæ enim, Mithridatici belli oblatâ occaſione, maria bello, quaſi tempeſtate præcluſerant; alii rebellabant; Sertorius in Hiſpaniâ multa intercipiebat, &c.

[e] *Hæc.*] *Caſus Reipublicæ varii.*

[f] *Ingenuo.*] In alìs eſt, *ingenio corporis*, quod non placet; quamquam illud quomodo explicem non ſatis video: Niſi fortè Conſul noſter, qui jam ſuprà de inferis verba quædam injecit, philoſophicè, ſeſe noluerit virum ingenuum, ſed corpus tantùm morti tradere: Quod quidem ad perſuadendum & commovendum aptum quoque fuerit.

[g] *Nam talem.*] Tacitè innuit, ſe adhuc utilem fore Reipublicæ, nec tam culpâ ſuâ exercitum à Mithridate cæſum fuiſſe.

fortunæ, & pacis, & belli ab aliis acti, ratio reddenda, aut turpiter moriendum sit. Tantummodo in animis habetote, non me ob scelus, aut avaritiam cæsum, sed volentem pro maximis beneficiis animam dono dedisse. per vos igitur, Quirites, & gloriam majorum, tolerate advorsa, & consulite reip. Multa cura summo imperio inest; multi ingentes labores: quos [1] nequicquam abnuitis, & pacis opulentiam quæritis: cùm omnes provinciæ, regna, maria, terræque aspera, aut festa bellis sint.

Germani [a] intectum [b] renonibus corpus tegunt. *Isidorus.*

Unde pons in oppidum pertinens explicatur. *Arusianus.*

Et ei voce magnâ vehementer gratulabantur. *Donatus.*

Et Marius victus duplicaverat bellum. *Servius.*

Atque eos à tergo incurrerunt. *Rufinianus.*

In hunc modum disserit. *Priscianus.*

Inde ortus sermo percunctantibus utrimque, Satin salvæ, quàm grati ducibus suis, quantis familiaribus copiis augerentur. *Donatus.*

Fugam nostris fecêre. *Seneca.*

Quæ audita [c] Panormitanos dedere Romanis fecêre. *Idem.*

Quò cupidiùs in ore ducis sese quisque bonum, & strenuum ostentantes. *Isidorus. Servius* x.

Ventis per cava terræ citatis, rupti aliquot montes, tumulique sedêre. *Isidorus. Servius.*

Ubi multa nefandè, casu super ausi, atque passi. *Priscianus.*

[d] Saguntium. *Carisius.*

Tota autem insula modica, & cultoribus inanis est. *Martianus.*

Immodicus animi. *Arusianus.*

Pugnam illam pro omine belli futuram. *Servius.*

Tantum [e] antiquitatis, curæque majoribus pro Italicâ gente fuit. *Idem.*

Opprobrii gratiâ. *Agretius.*

Maxumis ducibus, fortibus strenuisque ministris. *Diomedes lib.* II.

Non repugnantibus modò, sed ne deditis quidem. A. B. C. M. *Donatus.*

In silvâ [f] Silâ fuerunt. *Serv.*

INTERPRETATIO.

[1] *Quos frustrà refugitis, dum pacis copiam quæritis.*

NOTÆ.

[a] *Intectum.*] Magnâ corporis parte nudos agitare solitos esse Germanos ex Tacito discimus, aliisque. Colerus mallet *Intecti.*

[b] *Renonibus.*] Alii scribunt *Rhenonibus.* Sunt autem Rhenones Gallorum & Germanorum tegumenta pellicea, ab humeris ad umbilicum usque dependentia.

[c] *Panormitanos.*] Panormus insignis Siciliæ civitas. Hodie *Palermo.*

[d] *Saguntium.*] Pro Saguntinorum, ut placet Carisio.

[e] *Antiquitatis.*] Gronovius cum Servio *antiquitatis* retinet: Douza *anxietatis* reponit; cui ego quidem assentior.

[f] *Silâ.*] Sita erat in Bruttiis.

In nuda injecta corpora. *Diomedes.*

Apollinis filia & Cyrenes. *Probus.*

Ne ſimplici quidem morte moriebantur. *Servius.*

Cum prædixero poſitum inſulæ. *Donatus.*

Cujus [a] adversâ voluntate, colloquio militibus permiſſo [b] corruptio facta paucorum, & exercitus Sullæ datus eſt. *Idem.*

A Graccho ſeditiones graves ortæ. *Auguſtinus.*

M. Atilius Palicanus humili loco, Picens, loquax magìs, quàm facundus. *Quintilianus lib.* IV. *cap.* II.

[c] Inſolens vera accipiundi. *Donatus.*

Quæ pecunia ad Hiſpanienſe bellum Metello facta erat. *Idem.*

[d] Curubis. *Probus.*

[e] Tharros. *Idem.*

[f] Camiſos. *Idem.*

[g] Luces. *Sergius.*

Primam modò [h] Japydiam ingreſſus. *Serv.*

[i] Carbo turpi formidine Italiam, atque exercitum deſeruit. *Idem.*

Quæ pacta in conventione non præſtitiſſent. *Donatus.*

Crebritate fluctuum, ut Aquilo ſolet. *Servius.*

Mithridates corpore ingenti perinde armatus. *Quintil. l.* VIII. *c.* III.

Tyrannumque, & Cinnam appellantes. *Victorinus. Servius.*

Nomenque [k] Danubium habet. *Acron.*

Cui niſi pariter obviam iretur. *Donatus*

Septimium, neque animo, neque linguâ ſatìs compotem. *Idem.*

Vulgus amat fieri. *Quintilianus.*

Non [l] pœniturum. *Quintilianus.*

Pompeius cum alacribus ſaltu, cum velocibus curſu, cum validis vecte certabat. Neque enim ille aliter potuiſſet par eſſe Sertorio, niſi ſe, &

NOTÆ.

[a] *Adversâ.*] *Cognitâ.*

[b] *Corruptio.*] De Syllâ intelligendum, qui, ut docet Plutarchus, viribus impar, Scipionem alterum Conſulem, dolo ad fœdera invitavit; deinde inter congreſſuum moras, & colloquiorum, pecuniâ & promiſſis, ejus exercitum, per milites corrupit.

[c] *Inſolens.*] Fortè de Tigrane loquitur, qui fortunâ ſuâ ebrius, nil, niſi quod ad voluntatem fictum eſſet, audire poterat. Cujus ſtultitiam non pœnitebit vidiſſe apud Appianum.

[d] *Curubis.*] Ptolomæo urbs eſt Africæ propriæ.

[e] *Tharros.*] Ortelius eam urbem ponit in Africâ.

[f] *Camiſos.*] Urbs Camiſanæ regionis; in Parthiâ, ut eidem placet Ortelio.

[g] *Luces.*] Volunt eſſe à *Lux*, ſingulari.

[h] *Japydiam.*] Japydia, quæ & Hiſtria dicta, in extremâ eſt Italiâ, verſus Dalmatiam.

[i] *Carbo.*] Prolixè de eo Appianus.

[k] *Danubium.*] Obſervavit Acro, vel alius aliquis, ad Horatium, Danubium in genere neutro à Salluſtio poſitum, ut Rhenum ab Horatio, Danubius verò dicitur uſitatiùs, maximus ille & notiſſimus Europæ fluvius, cui & nomen *Iſter* datum eſt.

[l] *Pœniturum.*] Pro *pœnitentiam actūrum.*

milites frequentibus exercitiis præparaviſſet ad prælia. *Vegetius l.* 1. *c.* IX. *Johan. Saresb.*

Cicero caninam facundiam, ut Appius inquit, exercuit. *Lactantius.*

Primus Græcorum Achilles. *Servius.*

Cupientiſſimus legis. *Diomedes.*

Magnâ gloriâ [a] tribunus militum in Hiſpaniâ T. [b] Didio imperante, magno uſu bello Marſico, paratu militum, & armorum fuit. Multaque tum ductu ejus curata, primò per ignobilitatem, deinde per invidiam ſcriptorum celebrata ſunt. Cominus faciem ſuam oſtentabat, aliquot advorſis cicatricibus, & effoſſo oculo. Quo ille dehoneſtamento corporis maximè lætabatur: neque illis anxius, quia reliqua glorioſiùs retinebat. *Agellius.*

[c] Curetes quia principes intelligendi divina fuerunt, vetuſtatem utì cætera in majus componentem altores Jovis celebraviſſe. *Lactantius & Iſidorus.*

Italiam conjunctam [d] Siciliæ conſtat fuiſſe: ſed medium ſpatium aut per humilitatem obrutum eſt aquis, aut propter anguſtiam ſciſſum. Inde Rhegium nominatum. *Iſidorus.*

Pompeius de victis Hiſpanis tropæa in Pyrenæis jugis conſtituit. *Serv.*

Atque edita undique, tribus tamen cum muris, & magnis turribus. *Donatus.*

Et in præliis actu promtus. *Idem.*

Pactione amiſſo Publio legato. *Idem.*

Ipſum Mare Ponticum dulcius quàm cætera. *Servius. Priſcianus. Macrobius.*

Equis paria operimenta erant: quæ lintea ferreis laminis in modum plumæ adnexuerant. *Servius.*

Rebus ſupra votum fluentibus. *Idem.*

[e] Ænum, & [f] Maroneam, & viam militarem. *Idem.*

Impediebant juſſa nautarum. *Idem.*

Nihil ſocordiâ claudebat. *Donatus.*

[g] Ut tanta repente mutatio non ſine deo videretur. *Idem.*

NOTÆ.

[a] *Tribunus.*] De Sertorio agitur.

[b] *Didio.*] Legatus fuit Pompeii in Hiſpaniâ, adverſus Sertorium.

[c] *Curetes.*] Totam hanc opinionem, quaſi à Poëtis fictam Salluſtius reſpuit, voluitque ingeniosè interpretari, cur Jovis cultores dicantur Curetes fuiſſe. *Lactantius.*

[d] *Sicilia.*] In hac ſententiâ fuerunt plurimi autores, contra quam facit Cluverius, qui, cum Heſiodo, aggeribus, verſus Pelorum promontorium, auctam fuiſſe inſulam arbitratur: Nedum abſciſſa fuerit.

[e] *Ænum.*] Ænus urbs Thraciæ maritima, ab Æneâ condita.

[f] *Maroneam.*] Non longè ab Æno, ad occaſum.

[g] *Ut tanta.*] Videtur hoc de inexpectatâ intelligendum converſione, quæ Romæ accidit, foro omnium rerum venalium copiâ ſuperfluente, poſtquam Pyratas annonam intercipientes Pompeius profligavit.

[a] In

[a] In ore gentibus agens, populo, civitati. *Idem.*

Preſſi undique multitudine. *Idem.*

Hunc igitur redarguit Tarquitius. *Idem.*

Dein campi [b] Themyſcirii: quos habuêre [c] Amazones, à [d] Tanai flumine incertum quamobrem digreſſæ. *Servius.*

Ubi eum totâ concione ab exercitu cogit diſcedere, dicit ſe ejus opera non uſurum; eumque ab armis dimittit. *Idem.*

Et Metello procul agente [e] longa ſpes auxiliorum. *Idem.*

More equeſtris prœlii ſumtis tergis, atque redditis, & egreſſi ad faciliores ictus loco cedebant. *Idem.*

Caſtra ſine vulnere introitum. *Idem.*

Multos tamen ab adoleſcentiâ bonos inſultavit. *Idem, & Donatus.*

[f] Coſa. *Servius.*

Equis, atque armis inſignibus. *Idem.*

[g] Feſſus in Pamphyliam ſe receperat. *Idem.*

Profectus quidam Ligus ad requiſita naturæ. *Quintil.*

Apud latera [h] certos collocaverat. *Servius.*

Apertæ portæ, repleta arva cultoribus. *Idem.*

[i] Hiſpaniam ſibi antiquam patriam eſſe. *Idem.*

[k] Lyciæ, [l] Piſidiæque agros deſpectantem. *Idem.*

Sorte ductos fuſti necat. *Idem.*

Omnis Italia coacta in anguſtias ſcinditur in duo [m] Promontoria, [n] Bruttium, & [o] Salentinum. *Idem.*

Italia plana ac mollis. *Idem.*

Quâ tempeſtate ex Ponto vis piſcium erupit. *Idem, & Scholiaſtes Juvenalis.*

[p] Introrſus prima Aſiæ Bithynia eſt, multis antea nominibus appellata.

NOTÆ.

[a] *In ore.*] De Pompeio intelligit Douza.

[b] *Themyſcirii.*] Sunt illi in Ponto.

[c] *Amazones.*] Fuerunt mulieres, quæ regnum, viris omnibus interfectis, obtinuerunt; rem poſtea habentes cum peregrinis. De his mentio fit apud plurimos; interim fuerint, nec ne, quidam affirmant, quidam negant. Crediderim multa fabuloſa eſſe; non tamen omnia.

[d] *Tanai.*] Tanais fluvius eſt qui Europam ab Aſia dividit. Hodie *Don* dicitur.

[e] *Longa.*] Id eſt, *longe poſita*, Autore Servio.

[f] *Coſa.*] Civitas Etruriæ.

[g] *Feſſus.*] Id eſt, *egens conſilii*, Servio interprete: Nam corpore fatigatum dicimus, animo feſſum.

[h] *Certos.*] Certus aut velocem ſignificat, aut fidelem, aliquando etiam firmum, ut ait Salluſtius, *Apud latera certos collocat.* Servius.

[i] *Hiſpaniam.*] Annotant Grammatici, Provinciam pro Patriâ poſitam, cum civitas propriè ſit Patria.

[k] *Lyciæ.*] Minoris Aſiæ regio, ad Mediterraneum.

[l] *Piſidiæ.*] Ciliciæ regio, in minore Aſiâ.

[m] *Promontoria.*] Sunt montes, qui in mare incurrunt. Gall. *Cap.*

[n] *Bruttium.*] Inferius eſt, ad meridiem, juxta Siciliam.

[o] *Salentinum.*] Superius eſt, ad Septentrionem.

[p] *Introrſus.*] Hæc Criſpi cùm citet Servius, ut doceat Bithyniam dictam quo-

Ipſa enim eſt Major Phrygia. *Servius.*

Sed Mithridates extremâ pueritiâ regnum ingreſſus : matre veneno interfectâ. *Idem.*

Exercitum [a] vertere. *Idem.*

Creta altior eſt quâ parte ſpectat Orientem. *Idem.*

Se regibus devovent, & poſt eos vitam refutant : adeò illis ingenita eſt ſanctitas regii nominis. *Idem, & Philargyrius.*

Dum inferior omni viâ graſſaretur. *Joannes Grammat.*

[b] Narbone concilia Gallorum. *Pompeius in artem Donati.*

Poſt defectionem ſociorum & Latii. *Donatus.*

[c] Ad Jovis mandem noſtra. *Idem.*

Morbi graves ob inediam inſolita veſcentibus. *Idem.*

Atque ea cogentes ; non coactos, ſceleſtos magis quàm miſeros diſtringi. *Idem.*

Graviori bello, qui prohibituri venerant ſocii, frigere. *Idem.*

Nam quidem Pyrrho, Hannibali, æquor & terra. *Idem.*

Nam Sullæ dominationem audebat. *Idem.*

[d] Neque eſt defenſus dominationem Sullæ. *Idem.*

Neu quis miles neve pro milite. *Servius.*

Ex inſolentiâ avidus malefaciendi. *Idem.*

Tergis vinciebant. *Idem.*

[e] Charybdis quæ fortè illata [f] naufragia ſorbens gurgitibus occultis millia ſexaginta [g] Tauromenitana ad litora trahit. *Idem.*

Saguntini fide atque ærumnis inclyti per mortalium ſtudium majores quàm opibus, quippe quîs etiam tum ſeniruta mœnia, domus intectæ, parieteſque templorum ambuſti, manus Punicas oſtentabant. *Hieron. in Habacuc.*

Apud [h] Corduennos [i] amomum & alii leves odores gignuntur. *Philarg. in* IV. *Georg. Virgil.*

Quem trans ſtagnum omnis uſque ad flumen. *Idem.*

NOTÆ.

que eſſe Bebriciam, nullaque ejus rei, in fragmento hoc, extet mentio, non dubitat Salluſtium ex Iſidoro augere Putſchius, poſt *Phrygia*, hoc modo, *prius Bebricia dicta, mox à Bithyno rege Bithynia.*

[a] *Vertere.*] Servius interpretatur, *Conſiderare.*

[b] *Narbone.*] Narbo Galliæ Narbonenſis urbs eſt maritima.

[c] *Ad Jovis.*] Douza corrigit, *Id Jovi mandem noſtro.* Id eſt, *Jupiter iſta viderit.*

[d] *Neque eſt.*] Alii habent *dominationum.* Colerus legit, *Neque eſt defeſſus dominationum Sylla.*

[e] *Charybdis.*] Poëtis decantatiſſimus gurges, inter Siciliam & Italiam, circa Meſſanam.

[f] *Naufragia.*] Hic naufragium, pro ipſis rebus quaſſatis & fractis, poſitum eſt.

[g] *Tauromenitana.*] Tauromenia, vel Tauromenium, urbs Siciliæ maritima, ad fretum.

[h] *Corduennos.*] Cordueni, Gens circa mare Hyrcanum.

[i] *Amomum.*] Aliud alii eſſe comminiſcuntur ; multumque de eo rixantur Medici.

Repentè incautos agros invaſit. *Idem.*

Belli ſanè ſciens. *Acron.*

Namque omnium ferociſſimi ad hoc tempus [a] Achæi atque [b] Tauri ſunt, quòd, quantùm conjicio, locorum egeſtate rapto vivere coacti. *Gloſſæ Juvenalis.*

Atque ipſe cultus rei. *Acron.*

[c] Triplici fluctu. *Servius Fuldanus.*

Charybdi mare vorticoſum. *Idem.*

Sed ubi tempore anni mare claſſibus patefactum eſt. *Idem.*

Sanè bonus eâ tempeſtate contra pericula & ambitionem. *Idem.*

Simul immanis hominum vis ex locis invaſère patentes, cùm & pacis modò effuſas. *Idem.*

Genua patrum advolvuntur. *Idem.*

Perrexêre in Hiſpaniam an Sardiniam. *Idem.*

Quæ mapalia ſunt circumjecta civitati, ſuburbana ædificia. *Idem.*

Et onere turrium incertis navibus. *Idem.*

Traditur fugam in longinqua Oceani agitaviſſe. *Idem.*

Ad mutandum modò in melius ſervitium. *Servius ad primum Æneid.*

Magna vis hominum convenerat agris pulſa aut civitate ejecta. *Idem ibidem.*

Cùm murum hoſtium ſucceſſiſſet pœnas dederat. *Idem ad Eclogam quintam.*

Quippe vaſta Italia rapinis, fugâ, cædibus. *Idem.*

Hi ſunt qui ſecundum pocula, & alias res aureas, diis ſacrata inſtrumenta convivio mereantur.* *Idem ad* VIII. *Æneidos.*

In ſecundâ feſtinas cohortes compoſuerat. *Idem ad* IX.

Jam repentè viſus fævire Taguns. *Idem ad* X.

Exuant armis equiſque. *Idem.*

Solas feſtinare. *Idem.*

Luſitaniæ gravem civitatem. *Idem.*

Ex parte cohortium præcipere inſtructa, & ſtationes locatæ pro caſtris. *Idem.*

Bellum quibus poſſet conditionibus deſineret. *Idem.*

In quis longiſſimo ævo plura, de bonis falſa, in deterius compoſuit. *Id.*

Cultu corporis ornata egregio. *Idem.*

At Sertorius vacuus hieme augere copias. *Acro in Horatium.*

Sin vis obſiſtat, ferro quàm fame æquiùs perituros. *Servius.*

Conſedit in valle virgultâ nemoroſâque. *Idem.*

NOTÆ.

[a] *Achæi.*] Sunt populi circa Pontum Euxinum, in Sarmatiâ Aſiaticâ; nam de his hoc in loco agitur, non de illis qui Theſſaliam incoluerunt.

[b] *Tauri.*] Fuerunt iſti in Sarmatiâ Europæâ.

[c] *Triplici.*] Id eſt, *magno.*

Paululum requietis militibus. *Idem.*

Qui nullo certo exilio vagabantur. *Idem.*

Nubes fœdavêre lumen. *Idem.*

Sanctus alia. *Idem.*

Geronis *Idem.*

Quæ cauſa fuerat novandis rebus. *Idem.*

Radicem montis exceſſit. *Statii interpres.*

Ut res magìs quàm verba gererentur, liberos parenteſque in muris locaverant. *Idem.*

Incerta eſt fortitudo dum pendet. *Idem.*

In quibus plauſtra ſedes ſunt. *Acro ad Horatium.*

Luxo pede. *Probus.*

Maurique vanum genus, ut alia Africæ, contendebant Antipodas ultra Æthiopiam cultu Perſarum juſtos & egregios agere. *Priſcianus.*

Et Perpennam fortè cognoſcit mulio redemtoris. *Acro in Horatium.*

Omnium fluminum quæ in maria quà imperium Romanum eſt, fluunt, quam Græci τὸν ἔξω Νεῖλον appellant, maximum eſſe Nilum conſentitur: proximâ magnitudine eſſe Hiſtrum ſcripſit Salluſtius. *Agell. l. x. c. vii.*

[a] Ex omnibus quæ tractavimus, Æbuti Liberalis, poteſt videri nihil tam neceſſarium, aut magìs, ut ait Salluſtius, cum curâ dicendum, quàm quod in manibus eſt. *Seneca.*

Turbinum motus vagus eſt, & disjectus, &, uti Salluſtii verbis utar, vorticoſus; cometarum autem, compoſitus, & certum iter carpens. *Idem.*

Salluſtius, auctor certiſſimus, aſſerit Tigrim, & Euphratem uno fonte manare in Armeniâ, qui per diverſa euntes longiùs dividantur, ſpatio medio relicto multorum millium; quæ tamen terra, quæ ab ipſis ambitur, Meſopotamia dicitur. *Idem.*

Pelorum promontorium Siciliæ reſpiciens aquilonem, juxta Salluſtium, dictum à gubernatore Hannibalis illic ſepulto, qui fuerat occiſus per ignorantiam regis, cùm ſe ejus dolo crederet eſſe deceptum. *Servius & Iſidorus.*

[b] Ariſtæus, utì Salluſtius docet, poſt laniatum à canibus [c] Actæonem filium, matris inſtinctu Thebas reliquit, & [d] Ceam inſulam tenuit, primò adhuc hominibus vacuam: poſtea, eâ relictâ, cum Dædalo in Sardiniam tranſiviț, poſt delatus eſt [e] Cumas. *Servius.*

NOTÆ.

[a] *Ex omnibus.*] Nullus non ea facilè dignoſcet quæ ſunt Salluſtii, in his & ſequentibus fragmentis.

[b] *Ariſtæus.*] Apollinis & Cyrenes filius, ut plurimis placet, olei & mellis inventor.

[c] *Actæonem.*] Hic, irâ Dianæ, quam inſcius ſine veſte viderat, in cervum mutatus, à ſuis canibus laceratus eſt.

[d] *Ceam.*] Cea, vel ut alii ſcribunt, Ceos, inſula eſt maris Ægei, juxta Eubœam.

[e] *Cumas.*] Cumæ, Urbs Campaniæ maritima.

Salluſtius duces laudat, qui victoriam incruento exercitu deportarunt. *Idem.*

[a] Cares Inſulani populi fuerunt, piraticam exercentes, famoſi, victi à [b] Minoe, utì Salluſtius, & Thucydides tradunt. *Idem.*

A Trojâ [c] Capys Campaniam, [d] Helenus Macedoniam, alii Sardiniam, ſecundum Salluſtium, tenuerunt. *Idem.*

[e] Dardania à Dardano Jovis & Electræ filio, aut ſecundum Salluſtium, à Midâ Dardanorum rege, qui Phrygiam tenuit. *Idem.*

Salluſtius [f] Scyllam ſaxum eſſe dicit, ſimile formæ [g] celebratæ procul viſentibus. *Idem.*

In Siciliâ eſt [h] Enceladus, [i] Othus in Cretâ, ſecundum Salluſtium. *Idem.*

Salluſtius ait, Hiſpanorum morem fuiſſe, ut in bella euntibus juvenibus parentum facta memorentur à matribus. *Idem.*

[k] Orion, juxta Salluſtium, oritur juxta ſolis æſtivi pulſum. *Idem.*

In [l] Flaminiâ eſt civitas quæ [m] Cale dicitur, & in Gallià hoc nomine, quam Salluſtius à Perpennâ captam commemorat. *Idem.*

Getæ ſunt [n] Myſii, quos Salluſtius à Lucullo dicit eſſe ſuperatos. *Idem.*

Trojanorum tempore invadendarum terrarum cauſa fuerat navigatio, utì Salluſtius meminit. *Idem.*

Curribus falcatis uſos eſſe antiquos, Livius & Salluſtius docent. *Idem.*

NOTÆ.

[a] *Cares.*] Cos inſula eſt maris Ægæi non longè à Cariâ, quæ & ipſa hoc nomine dicta eſt, autore Stephano. Probus in Miltiade, Cares in Lemno conſediſſe teſtatur: Adeòque hi fuerunt Pyratæ ejusdem habitationem ſuam mutantes.

[b] *Minoe.*] Minos rex fuit Cretæ, Jovis ex Europâ filius, apud inferos, ob inſignem juſtitiam, judex à Poëtis conſtitutus.

[c] *Capys.*] Unus fuit ex Æneæ comitibus, qui in Italiam venit.

[d] *Helenus.*] Priami filius, Epiri verò partem habuiſſe Virgilius autor eſt.

[e] *Dardania.*] Pars eſt Illyriæ, ſupra Macedoniam. Sed hic de Trojâ agitur.

[f] *Scyllam.*] Scylla ſcopulus eſt in freto Siculo, non longè à Charybdi.

[g] *Celebrata.*] A Poëtis ſcilicet, apud quos paſſim monſtrum fœmineo vultu, cætera canum latrantium, quibuſdam lupi, ac ſerpentis ſpecie, deſcriptum invenies.

[h] *Enceladus.*] Unus ex gigantibus, quem Jupiter, fulmine ictum, Ætnæ monti ſuppoſuit.

[i] *Othus.*] Hic fuit Neptuni filius ex Iphimedia Alœi uxore, quem, cum Ephialte ipſius Othi fratre, Alœus auxilio miſit Gigantibus adverſus Deos.

[k] *Orion.*] Ex trium Deorum, Jovis, ſcilicet, Neptuni, & Mercurii urinâ, vel ſemine natus, & à Dianâ interfectus, ut quibuſdam placet, in ſydus mutatus fuit; cujus ortu tempeſtates maximæ excitantur: ſi tamen verum eſt quodcumque vulgò hominum ore teritur.

[l] *Flaminia.*] Regio Italiæ ad mare ſuperum, ubi Ravenna.

[m] *Cale.*] Calem Gallicam non longè ab urbe Pariſiorum ponunt; haud procul à Matronâ.

[n] *Myſii.*] Myſia in Aſiâ eſt: ſed hic Mœſia eſt intelligenda, quæ olim Myſia dicta. Europæ regio eſt ad Danubium.

Vices ſignificant pugnam, quia per viciſſitudinem pugnabatur, ut inquit Salluſtius. *Idem.*

Creta medio jacet inſula ponto, id eſt, ſecundum Salluſtium, procul à continenti. *Idem.*

Psimo menſe veris dicitur novum ver, ſecundo ver adultum, tertio præceps: ſicut etiam Salluſtius dicit ubique, nova æſtas, adulta, præceps. *Idem.*

Salluſtius in Hiſtoriis tradit, Sertorium victum voluiſſe fugere ad inſulas [a] Fortunatas. *Acron.*

Inſulas Fortunatas Salluſtius inclutas eſſe ait Homeri carminibus. *Servius.*

Proxumum dicebant veteres, non ſolùm adhærens, & adjunctum, verum etiam longè remotum, ſi tamen inter duo diſcreta [b] nihil medium exſtitiſſet. *Virgil. Æn. l. v.*

Proxumus huic, longo ſed proximus intervallo,
Inſequitur Salius.---

Ità & Salluſtius in ſitu Ponti, de promontoriis [c] Paphlagonum, & quod [d] Κεῖν μέτωπον appellavit, poſuit. *Nonius.*

Interrogaſti, ſi tenes, Maeotici
Situs quis eſſet æquoris. Salluſtium
Noram id dediſſe, dicta & ejus omnibus
Præjudicata auctoritatis ducier.
Non abnuebam. Feſtus Avienus.

Portus ab Eoo fluctu curvatus in arcum. In arcus ſimilitudinem. Sic de Ponto Salluſtius, unde hic rulit colorem. nam ſpeciem efficit Scythici arcus. *Servius ad III. Æneidos.*

----- *Freta lata relucent.*

Lata autem ideo, quia ſe anguſtiæ Ponrici oris illic dilatant, utì dicit Salluſtius. *Servius.*

Teïa autem dicta eſt à Teïo Anacreontis Poëtæ Lyrici oppido, quod in Paphlagoniâ eſſe Salluſtius indicat, cùm de ſitu Pontico loquitur. *Comment. in Horat.*

Porrò Salluſtius auctor certiſſimus aſſerit, tam Tygris, quàm Euphratis in Armeniâ fontes demonſtrari. *Hieron. de locis Heb.*

Cùm multi evaſerint Troïanum [e] periculum, utì Capys, qui Cam-

NOTÆ.

[a] *Fortunatas.*] Sunt illæ in mari Atlantico. Hodie, *Les Canaries.*

[b] *Nihil medium.*] *Ejuſdem naturæ*, ſcilicet.

[c] *Paphlagonum*] Paphlagonia Aſiæ minoris regio, ad Pontum Euxinum.

[d] *Κεῖν.*] *Arietis hanc rupem ſimulantem vertice frontem*
Pro merito Graii κεῖν dixêre μέτωπον. Priſcian.

[e] *Periculum.*] Quando Troïa à Græcis everſa eſt.

paniam tenuit; ut Helenus, qui,[a] ut alii, Sardiniam, secundum Sallustium. *Serv.*

Sallustianus Calpurnius. *Hieronymus adversus Ruf.*

Calpurniani discipuli. *Idem ibidem.*

[b] Tamen vulgata jam res est gentilium proprietatum. Comici Phrygas timidos illudunt. Sallustius vanos Mauros, & feroces Dalmatas [c] pulsat. *Tertull. de animâ.*

Sarcasmus Chleuasmo proxima est, & similis figura, quâ adversariorum facta, cum exacerbatione admissi eorum lacessimus. Ut apud Sallustium de Sullæ crudelitate. Ut in M. Mario cùm fracta priùs crura per artus expiraret. *Jul. Rufinianus de schematis lexeos.*

Mesopotameni homines effrenatæ lubidinis sunt, ut Sallustius meminit in utroque sexu. *Glossæ in Juvenalem.*

[d] Antonius ille trium Antoniorum corruptor, ille Sallustius, qui oræ maritumæ quà Romanum esset imperium contrarius piratis. Si omnes socios & maxumè Græcos Asiaticos ac Siculos fortunis omnibus spoliaverunt. *Eadem Glossa.*

Σαλλουστίου δὲ θαυμάζω, τότε πρῶτον ὦφθαι Ῥωμαίοις καμήλους, λέγοντος, εἰ μήτε πρότερον τοὺς μετὰ Σκιπίωνος νικήσαντας Ἀντίοχον ᾤετο, μήτε τοὺς ἔναγχος πρὸς Ὀρχομενῷ καὶ περὶ Χαιρώνειαν Ἀρχελάῳ μεμαχημένους, ἐγνωκέναι κάμηλον. *Id est:* Sallustium demiror, qui autumat, tum primum visos Romanis Camelos, quòd neque olim illos qui duce Scipione Antiochum devicerunt, neque hos qui ad [e] Orchomenum & Chæroneam certaverunt cum Archelao, nosse putaverit Camelum. *Plutarchus.*

Σαλλούστιος μὲν οὖν φησὶ, χαλεπῶς διατεθῆναι τοὺς στρατιώτας πρὸς αὐτὸν εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τοῦ πολέμου πρὸς Κυζίκῳ, καὶ πάλιν πρὸς Ἀμισῷ δύο χειμῶνας ἑξῆς ἐν χάρακι διαγαγεῖν ἀναγκασθέντας. *Id est:* At Sallustius quidem fuisse milites jam inde à principio malè, ait, in eum (Lucullum) animatos, quòd ad Cyzicum, & iterum ad Amisum duas hiemes eos in castris continuisset. *Idem.*

NOTÆ.

[a] *Vt alii.*] Quod hic deesse clarum est, ex loco superiori qui de hac ipsâ re agit, facilè cognosces.

[b] *Tamen.*] Id est, *omnes sciunt quomodo invicem sibi quædam innata vitiâ populi exprobrent.*

[c] *Pulsat.*] *Arguit, Notat.*

[d] *Antonius.*] Pessimè depravatum est istud fragmentum.

[e] *Orchomenum.*] Orchomenus & Chæronea duæ sunt Bœotiæ urbes ad amnem Cephisum; quamquam priorem Sophianus magis ad meridiem collocat.

LECTORI.

HActenus Fragmenta florentissimi Rerum Romanarum scriptoris, quæ extare putamus. Cætera quæ sequuntur, in MS. Servio legi

auctor est V. Cl. Andreas Schottus : in optimâ tamen illâ Honoratî Editione à Petro Daniele IC. procuratâ non comparent.

* m or Trequii præter s r ciem necessariam haud multò secus quàm ferro noceri poterat. At Varinius, dum hæc aguntur à fugitivis ægrè parte militum autumni gravitate, neque ex postremâ fugâ, cùm severo edicto juberentur ullis ad signa redeuntibus, & qui reliqui erant per summa flagitia detrectantibus militiam. Quæstorem suum C. Thoranium ex quo præsente vera facillimè noscerent. *** commiserant, & tamen interim quum volentibus numero quatuor.

* ingre, tante fetui debacrlttur, nefandum in modum perverso vulnere & interdum lacerum corpus semianimum omittentes, alii in tecta jaciebant ignes, multique ex loco servi quos ingenium socios dabat, abdita à dominis aut ipsos trahebant ex occulto, neque sanctum aut nefandum quicquam fuit iræ barbarorum, & servili ingenio : quæ * Spartacus nequiens prohibere multis precibus cùm oraret, celeritate *** nuntios.

Aliquot dies contra morem fiducia augeri nostris cœpit, & promi lingua. Qua Varinius contra spectatam rem incautè motus novos incognitosque & aliorum casibus perculsos milites, ducit tamen ad castra fugitivorum. Presso gradu silentes jam, neque tam magnificè sumentes prœlium quàm postulaverant. Atque illi certaminì conscii inter se juxta seditionem erant. Crixo & gentis ejusdem Gallis atque Germanis obviam ire & ultro offerre pugnam cupientibus contra Spartacum.

NOTÆ.

* *Spartacus.*] Hic est qui unà cum Crixo & Oenomao, effracto Lentuli ludo, cum triginta aut amplius ejusdem fortunæ viris, Capuâ erupit; servisque ad vexillum & ad auxilium vocatis, Romanis gravem idemque probrosum bellum intulit.

ORATIONES

ORATIONES DUÆ AD C. CÆSAREM, SALLUSTIO ADSCRIPTÆ.

ORATIO I.

AD C. CÆSAREM DE REPUBLICA ORDINANDA.

[b] POPULUS R. antea [1] obtinebat, regna, atque imperia, fortunam dono dare, item alia, quæ per mortalis avidè cupiuntur: quia & apud indignos sæpe erant, quasi per lubidinem data; neque cuiquam incorrupta permanserant. Sed res docuit [c] id verum esse, quod in carminibus [d] Appius ait, Fabrum esse suæ quemque fortunæ: atque in te maxumè, qui tantùm alios [e] prætergressus es, utì prius defessi sint homines laudando facta tua, quàm tu laude digna faciundo. Cæterùm utì fabricata; sic virtute parta, quàm magnâ industriâ haberi decet: ne incuriâ deformentur, aut corruant infirmata. Nemo enim alteri imperium volens concedit: & [2] quamvis bonus atque clemens sit, qui plus potest; tamen, quia

INTERPRETATIO.

[1] *Antea vulgò credebatur fortunam dare dono regna atque imperia.*

[2] *Et quamvis qui potentior est sit bonus atque clemens, tamen reformidatur, quia licet illi esse malo.*

NOTÆ.

[a] *ORATIONES.*] Multis probat Douza, esse epistolas; quod etiam postea ex ipso Sallustio cognoscetur. Nam ejus esse eas idem, ut & ipse arbitror, contendit.

[b] *Populus Romanus.*] Ab imperitis quibus vox *obe nebat* perspecta non esset, additas esse has duas voces *Pop. Romanus*, Casaubonus contendit; qui illustrissimam sententiam eâ additione tenebris involutam dicit. Tanto viro non possum non suffragari.

[c] *Id.*] Refertur ad sequentem sententiam.

[d] *Appius.*] Hic est, ut videtur, quem Cicero sapientem vocat Poëtam.

[e] *Prætergressus.*] Omnes libri habent *pragressus*. Carrio.

malo eſſet licet, formidatur. [a] Id evenit, quia plerique rerum potentes perversè conſulunt: & eò ſe munitiores putant, quò illi, quibus imperitant, [b] nequiores fuêre. At contra id eniti decet; ciìm ipſe bonus, atque ſtenuus ſis, utì quàm optumis imperites. Nam peſſumus quiſque aſperrumè rectorem patitur. Sed tibi hoc gravius eſt, quàm ante te omnibus, armis parta componere. Bellum aliorum pace [c] mollius geſſiſti: ad hoc victores prædam petunt, victi cives ſunt. Inter has difficultates [d] evadendum eſt tibi; atque in poſterum firmanda reſp. non armis modò, neque adverſum hoſtes, ſed, quod multò majus, multòque aſperius eſt, bonis pacis [e] artibus. Ergo omnes magnâ [f] mediocrique ſapientiâ res huc vocat: quæ quiſque optuma poteſt, uti dicat. Ac mihi ſic videtur: qualicumque modo tu victoriam compoſueris, ità alia omnia futura. Sed jam, quò meliùs faciliùſque conſtituas, paucis, quæ me animus monet, accipe. Bellum tibi fuit, Imperator, cum [g] homine claro, magnis opibus, avido potentiæ, majore fortunâ, quàm ſapientiâ: quem ſecuti ſunt pauci, per ſuam injuriam tibi inimici: item quos affinitas, aut alia neceſſitudo, traxit. Nam particeps dominationis neque fuit quiſquam; neque [h] ſi pati potuiſſet, orbis terrarum bello concuſſus foret. Cætera multitudo vulgi, more magìs quàm judicio, poſt alius alium, quaſi prudentiorem, ſecuti. Per idem tempus [i] maledictis iniquorum occupandæ reip. in ſpem adducti homines, quibus omnia probro, ac luxuriâ polluta erant, concurrêre in caſtra tua: & apertè [k] quietis mortem, rapinas, poſtremò omnia, quæ corruptus animus jubebat, minitari. Ex quîs magna pars, ubi neque [l] creditum condonare, neque

Interpretatio.

[l] *Ex quibus magna pars, ubi vident te neque pecuniam creditam condonare, aut novas tabulas proponere.*

Notæ.

[a] *Id.*] *Quod*, ſcilicet, *qui plus poteſt formidatur.*

[b] *Nequiores.*] Id eſt, *homines nihili, quia nullâ ſunt virtute; qui nihil nec poſſunt, nec audent.*

[c] *Mollius.*] Cæſari aſſentatur.

[d] *Evadendum.*] Id eſt, *Reſpublica ità, ut & tibi conſulas, providendum.*

[e] *Artibus.*] *Legum optimarum, quas tu ſanxeris, obſervatione, & vindicatione.*

[f] *Mediocrique.*] Sibi ipſi viam ſternit, ne impudenter feciſſe videatur, qui Principi conſulere ſatagat. Atque optimo fundamento nititur: Non enim minimam præſtant aliquando Reipublicæ operam qui tardiores ſunt, & minùs perſpicaces; quippe qui graviori paſſu progredientes, ea advertunt quæ fervidiores præterierant.

[g] *Homine claro.*] *Pompeio*, ſcilicet.

[h] *Si pati.*] Teſtatur Florus, neque patrem Pompeium; neque ſuperiorem Cæſarem ferre potuiſſe.

[i] *Maledictis.*] Hoc dicit, Multos eo ad Cæſaris partes adductos fuiſſe, quòd malevolis quibuſdam, qui eum Rempublicam occupaturum prædicabant, fidem haberent; & per ejus gratiam ſe potentes evaſuros ſperarent.

[k] *Quietos.*] *Iis qui nullis partibus erant addicti.*

te civibus, ſicuti hoſtibus, uti vident, defluxêre: pauci reſtitêre, quibus majus otium in caſtris; quàm Romæ, futurum erat: [a] tanta vis creditorum impendebat. Sed ob eaſdem cauſſas, immane dictu eſt, quanti, & quàm multi mortales poſtea ad Pompeium diſceſſerint: eoque, per omne tempus belli, quaſi ſacro, atque [b] inſpoliato fano debitores uſi. Igitur, quoniam tibi victori de bello, atque pace, agitandum eſt; hoc uti [c] civiliter deponas, illa ut quàm juſtiſſima, & diuturna ſit: de te ipſo primùm, [d] quia compoſiturus es, quod optumum factu eſt, exiſtuma. Equidem ego cuncta imperia crudelia, magis acerba, quàm diuturna, arbitror, neque quemquam à multis metuendum eſſe, quin ad eum ex multis formido recidat: [e] eam vitam bellum æternum atque anceps gerere: [f] quoniam neque adverſus, neque ab tergo, aut lateribus tutus ſis: ſemper in periculo, aut metu agites. Contrà qui benignitate, & clementiâ, imperium temperavêre, his læta & candida omnia viſa; etiam hoſtes æquiores, quàm [g] aliis cives. An [i] qui me his dictis corruptorem victoriæ tuæ, nimiſque in victos bona voluntate prædicent? [h] ſcilicet quòd ea, quæ externis nationibus, naturâ hoſtibus, noſque majoreſque noſtri ſæpe tribuêre, ea civibus danda arbitror; neque barbarico ritu cæde cædem, ſanguine ſanguinem expiandum. An illa, quæ paullò ante hoc bellum in Cn. Pompeium victoriamque Syllanam increpabantur, oblivio abſtulit? [k] Domitium, Carbonem, Brutum, alios

Interpretatio.

[i] *An aliqui prædicent me corrupterem eſſe victoriæ tuæ, his dictis.*

[k] An oblivio abſtulit, *Domitium*; &c.

Notæ.

[a] *Tanta vis.*] Id eſt, *quia fœneratorum impotentiam experti eſſent.*

[b] *Inſpoliato.*] Id eſt, *ex quo abſtuliſſe quicquam, nefas fuerit.* Vult plurimos ad Pompeium, tanquam ad aſylum concurriſſe.

[c] *Civiliter deponas.*] Duabus hiſce vocibus, quæ proponit propemodum conficit Vir ſummè politicus. Curandum eſt enim ut bello tu, non alius, finem imponas, idque reverâ & bonâ fide præſtes: Curandum ut id civiliter; hoc eſt, quàm maximè popularibus & civibus tuis parcendo. Atque ex ejuſmodi exemplis diſcere debent blaterones quomodo loquendum, imò & legendum ſit.

[d] *Quia.*] Alii, *Qui ea.*

[e] *Eam.*] Arbitratur Salluſtius, ejus vitam, qui ſe aliis metuendum præbet, bellum æternum eſſe. Optimè, ut ſunt ejus, propemodum, omnia.

[f] *Quoniam.*] Intelligit eum, de quo loquitur, nihil ſperare poſſe in futurum, omnia timere ex præterito, & in præſenti turbatum eſſe.

[g] *Aliis.*] Illis nempe, qui per ſævitiam imperium obtinent.

[h] *Scilicet.*] Ironicè ſibi ex parte adverſariorum illud affingit, quod ipſos maximè refellit.

[i] *Domitium.*] Hos tres Pompeius, primum quidem in Africâ, alterum in Siciliâ, tertium circa Lilybæum mori coëgit. Cæterùm tantorum virorum ludibrio fata habita Autor Cæſaris ob oculos ponit, ut ipſum ad miſericordiam, in quam pronus erat, magis inclinet; generoſiſſimumque Imperatorem, quâ facilè capiebatur, ut, par eſt, tentet.

item [a] non armatos, neque in prœlio belli jure, ſed poſt ea ſupplices per ſummum ſcelus interfectos: plebem Romanam in [b] villâ publicâ pecoris modò conſciſſam. Heu quàm illa occulta civium funera, & repentinæ cædes in parentum, aut liberorum ſinum, fuga mulierum, & puerorum, vaſtatio domorum, ante partam à te victoriam omnia ſæva, atque crudelia erant. Ad quæ te illi iidem hortantur: [c] & ſcilicet id certatum eſſe [1] utrius veſtrum arbitrio, injuriæ uti fierent: [2] neque receptam, ſed captam, à te remp. & eâ cauſâ exercitus ſtipendiis confectis optumos, & veterrimos omnium, advorſum fratres, patentesque, alii liberos armis contendere; ut ex alienis malis detetrumi mortales ventri, atque profundæ lubidini ſumtus quærerent; atque eſſent opprobria victoriæ, quorum flagitiis commacularetur bonorum laus. Neque enim te præterire puto, quali quiſque eorum more, aut modeſtiâ, etiam tum dubiâ victoriâ, ſeſe geſſerit; quoque modo in belli adminiſtratione ſcorta, aut [d] convivia, exercuerint nonnulli; quorum ætas ne per otium quidem tales voluptates ſine dedecore attigerit. De bello ſatis dictum. De pace firmandâ quoniam tuque, & omnes tui agitatis: primum id, quæſo, conſidera, quale id ſit, de quo conſultas: ità, bonis, maliſque [e] dimotis, patenti viâ ad verum perges. Ego ſic exiſtumo; quoniam orta omnia [f] intereunt, quâ tempeſtate urbi Romanæ fatum excidii adventarit, cives cum civibus manus conſerturos: ità defeſſos, & exſangues regi, aut nationi prædæ futuros. Aliter non orbis terrarum, neque cunctæ gentes conglobatæ, movere, aut contundere queunt hoc imperium. Firmanda igitur ſunt concordiæ bona, & diſcordiæ mala expellenda. Id ità eveniet, ſi ſumtuum, & rapinarum licentiam demſeris; non ad vetera [g] inſtituta revocans, quæ, jam pridem corruptis moribus,

Interpretatio.

[1] *Et ſcilicet* illi volunt *certatum eſſe*, ut ſciretur *utrius veſtrum arbitrio injuria fierent.*

[2] *Neque* volunt *receptam & liberatam. ſed captam eſſe à te Rempublicam. & eâ cauſâ exercitus optimos, & veterrimos omnium ſtipendiis confectis, contendere armis advorſum fratres & parentes, alii* adverſus *liberos.*

Notæ.

[a] *Non armatos.*] Animadverſum in eos qui ſe ſponte dediderant, inquit Florus.

[b] *Villa.*] Ea fuit in Campo Martio, ubi quatuor, & ſecundum aliquos, octo & novem millia deditorum inermium civium Sylla interfici juſſit.

[c] *Et ſcilicet.*] Advetſatiis rationes adſcribit ridiculas, ut & eorum inſtitutum ridiculum videatur.

[d] *Convivia.*] De hoc omni caſtrorum Pompeii dedecore Plutarchus, & ipſe Cæſar loquitur.

[e] *Dimotis.*] Id eſt, *ſeorſum poſitis, & accuratè perſpiculatis.* Ità verò, cuicumque decipi metuit, facto opus eſt.

[f] *Intereunt.*] Quàm appoſitè, & ad ingenium Cæſaris accommodatè iſthuc injecit.

[g] *Inſtituta.*] De ſumtuariis legibus loquitur, quas adverſus graſſantem corruptionem ſatis firmas non credit.

ludibrio ſunt; ſed ſi ſuam cuique rem familiarem, finem ſumtuum [a] ſtatueris: quoniam is inceſſit mos, ut homines [b] adoleſcentuli, ſua, atque aliena conſumere, nihil lubidini, atque aliis rogantibus denegare, pulcerrumum putent; [c] eam virtutem, & magnitudinem animi; pudorem, atque modeſtiam pro ſocordiâ æſtument. [d] Ergo animus ferox, pravâ viâ ingreſſus, ubi conſueta non ſuppetunt, fertur accenſus in ſocios modò, modò in cives: movet compoſita, & res novas veteribus acquirit. Quare [e] tollendus fenerator in poſterum; utì ſuas quiſque res curemus. ea vera, atque ſimplex via eſt, magiſtratum populo, non creditori, gerere; & magnitudinem animi in addendo, [f] non demendo reip. oſtendere. Atque ego ſcio, quàm aſpera hæc res in principio futura ſit, præſertim iis, qui ſe in victoriâ licentiùs liberiùſque, quàm artiùs, futuros credebant: quorum ſi ſaluti potiùs, quàm lubidini conſules; illoſque noſque & ſocios in pace firmâ conſtitues. Si [g] eadem ſtudia, arteſque juventuti erunt: næ iſta egregia tua fama ſimul cum urbe Româ brevi concidet. Poſtremò ſapientes pacis causâ bellum gerunt, [h] laborem ſpe otii ſuſtentant. Niſi illam firmam efficis, vinci, an viciſſe, quid retulit? Quare capeſſe per deos remp. & omnia [i] aſpera, utì ſoles, pervade. [k] Namque aut tu mederi potes; aut omittenda eſt cura omnibus. Neque [l] quiſquam te ad crudeles pœnas, aut acerba judicia, invocat, quibus

INTERPRETATIO.

[a] Ob has cauſas animus ferox ingreſſus pravâ viâ, ubi conſueta non ſuppetunt; fertur accenſus, modò in ſocios, &c.

NOTÆ.

[a] *Statueris.*] Diſcordiæ vires maximas ſubtraxerit, qui hoc Auctoris monito uti didicerit: Ut enim optimè Florus, *Magnificus apparatus conviviorum, & ſumtuoſa largitio, nonne ab opulentiâ, pariturâ mox egeſtatem? Hæc Catilinam Patriæ ſuæ impegit.*

[b] *Adoleſcentuli.*] Utinam aliquando apud Viros Principes ea rerum humanarum cura exoriatur, ut poſt futuris conſulant, dum venientium inſtitutioni proſpicient.

[c] *Eam.*] Id eſt, *in eo poſitam.*

[d] *Veteribus.*] Hoc eſt, *Aliena conſumendo, nihil lubidini denegando.* Cæterùm vide mihi, quæſo, quomodo ſententiam ſuam expreſſerit. Petita res eſt ex ipſis naturæ viſceribus, ubi omnia iiſdem conſervantur principiis quibus generata ſunt. Verùm jocus eſt ex rerum veterum & novarum oppoſitione; quæ eò minùs bene compoſita videntur, quòd ex veteribus nova non ſoleant emergere.

[e] *Tollendus.*] Iſtud certè maximæ eſt diſquiſitionis: Multa enim incommoda ex fœnore tangit Salluſtius, in eo abuſus plurimus; attamen, quomodo in totum tolli poſſit, non video.

[f] *Non demendo.*] Magis iſtud rhetoricè quam politicè dictum; niſi Salluſtius nimiæ feneratorum licentiæ obviam ire conatus eſt. Quamvis enim aliquid videaris debitori per fenus detrahere, per idem illi ſæpè multùm addideris.

[g] *Eadem.*] De quibus ſuprà, *Sua*, ſcilicet, *& aliena conſumere, &c.*

[h] *Laborem.*] Militarè præſertim intellige.

[i] *Aſpera.*] Quæ videlicet in ordinandâ Republicâ occurrent.

[k] *Namque.*] Cæſari aſſentatur.

[l] *Quiſquam.*] *Bonus* ſcilicet. Verùm ideo non addidit, quia rem ipſam terminis uſque adeò invidioſis propoſuit, ut, qui maximè cupiant, eam non auſint defendere.

civitas vaſtatur magìs, quàm corrigitur; ſed ùti pravas artes, malaſque lubidines, ab juventute prohibeas. Ea verò clementia erit, conſuluiſſe, ne meritò cives patriâ [a] expellerentur; retinuiſſe ab ſtultitiâ, & falſis voluptatibus; pacem concordiamque ſtabiliviſſe: [b] non, ſi, flagitiis obſecutus, delicta perpeſſus, præſens gaudium cum mox futuro malo conceſſeris. Ac [c] mihi animus, quibus rebus alii timent, maximè [c] fretus eſt, negotii magnitudine: & quia tibi [d] terræ, & maria ſimul omnia componenda ſunt, (quippe res parvas [e] tantum ingenium attingere nequit) magnæ curæ magna merces eſt. [f] Igitur provideas oportet, uti plebes, largitionibus, & publico frumento [g] corrupta, habeat negotia ſua, quibus [h] ab malo publico detineatur: [i] juventus probitati, & induſtriæ, non ſumtibus, neque divitiis, ſtudeat. Id ità eveniet, ſi pecuniæ, quæ maxuma omnium pernicies eſt, [k] uſum, atque [l] decus demſeris. Nam ſæpe ego cum animo meo reputans, quibus quiſque rebus [m] clariſſimi viri magnitudinem inveniſſent; quæ res populos, nationeſve magnis [n] auctoribus auxiſſent; ac deinde quibus cauſſis ampliſſima regna, & imperia, corruiſſent: eadem ſemper bona, atque mala reperiebam, omneſque victores divitias contemſiſſe, & [o] victos cupiviſſe. Neque aliter quiſquam extollere ſeſe, & divina mortalis attingere poteſt, niſi,

Interpretatio.

[1] *Ac animus meus maximè vitiatur iis rebus quas alii timent, negotii, ſcilicet, magnitudine.*

Notæ.

[a] *Expellerentur.*] Ciacconius mallet *expellantur.*

[b] *Non.*] Supple, *Clementia fuerit.*

[c] *Fretus.*] Bene de Cæſare ſe ideo ſperare innuit, quòd ille res ſoleat exequi difficillimas: Viris enim cordatis difficultas animum auget.

[d] *Terra.*] Potiùs eſt ut Salluſtium, *Terrâ & mari*, ſcripſiſſe credamus, *Donec.*

[e] *Tantum.*] Cæſari iterum aſſentatur. Cæterùm maxima laus eſt, minima etiam cum maximis procurare.

[f] *Igitur.*] Non poterunt ad ſuum uſum ſatis hanc periodum excutere Politici.

[g] *Corrupta.*] Supple, *ità quidem nunc eſt*: Neque verò intendit Salluſtius, Populus ut in eo permaneat.

[h] *Ab malo.*] Homines verò pravo otio perditi, lues ſunt & peſtis Reipublicæ.

[i] *Juventus.*] Optimè Auctor, qui rerum caput attingit. Atque equidem haud iſtud dico per impudentiam, quaſi in viro ſummè politico aliquid auſum alibi reprehendere; verùm quia quantùm in juventutem peccetur, pœnitet.

[k] *Uſum.*] Non in totum, ſed illum quem antè habuit.

[l] *Decus.*] Cùm, non homines modò, ſed omne quod eſt, eſſe porrò, & bene eſſe per naturam quærat, pronum eſt ut id illi ante omnia ſuum faciant, per quod reliqua comparantur. Ex quo perſpicuum eſt, quàm peſſimè & flagitiosè Reipublicæ conſulant, qui Virtutem, Honores, omnia denique argento ſubjiciunt.

[m] *Clariſſimi.*] In omnibus libris *clarè* legi Autor eſt Carrio.

[n] *Auctoribus.*] In quibuſdam ſcriptum eſt *auctionibus*, pro quo Ciacconius reponit *auctibus*, phraſi Livio & Tacito uſitatâ.

[o] *Victos.*] Scilicet in iis progreſſus faciemus, quibus incumbimus: Neque fieri poteſt ut, qui maximo cum labore accumulandis divitiis ſtuduit, ſine eo virtutem nactus fuerit.

omiſſis pecuniæ, & corporis gaudiis, animo indulgens, non aſſentando, neque concupita præbendo, [a] perverſam gratiam gratificans; ſed in labore, patientiâ, boniſque præceptis, & factis fortibus exercitando. Nam domum, aut villam exſtruere, eamque ſignis, aulæis, aliiſque operibus exornare, & omnia potiùs, quàm ſemet, viſendum efficere; [b] id eſt, non divitias decori habere, ſed ipſum illis flagitio eſſe. Porrò ii, quibus bis die ventrem onerare, nullam noctem ſine ſcorto quieſcere mos eſt; ubi animum, quem dominari decebat, ſervitio oppreſſêre, nequicquam eo poſtea hebeti, atque claudo pro exercitio uti volunt. Nam imprudentiâ pleraque, & ſe præcipitant. Verùm hæc, & omnia mala pariter cum honore pecuniæ deſinent, ſi neque magiſtratibus, neque alia vulgo cupienda venalia erunt. Ad hoc providendum eſt, quonam modo Italia, atque provinciæ tutiores ſint: id quod factu haud obſcurum eſt. Nam iidem omnia vaſtant, ſuas deſerendo domos, & per injuriam alienas occupando. Item ne, ut adhuc, militia injuſta, aut inæqualis ſit: cùm alii triginta, pars nullum ſtipendium faciet: & frumentum id, quod antea præmium ignaviæ fuit, per municipia, & colonias illis dare conveniet, cùm ſtipendiis [c] emeritis domos everterint. Quæ reipublicæ neceſſaria, tibique glorioſa ratus ſum, quàm pauciſſumis abſolvi. Non peiùs videtur pauca nunc de facto meo diſſerere. Plerique mortales ad judicandum ſatis ingenii habent, aut ſimulant: verùm tamen ad [d] reprehendenda aliena facta, aut dicta, ardet omnibus animus; vix ſatis apertum os, aut lingua promta videtur, quæ meditata pectore evolvat: quibus me ſubjectum haud pœnitet, magis [e] reticuiſſe pigeret. Nam ſive hâc, ſeu meliore aliâ viâ perges; à me quidem pro virili parte dictum, & adjutum fuerit. Reliquum eſt optare, uti, quæ tibi placuerint, ea dii immortales approbent, beneque evenire ſinant.

NOTÆ.

[a] *Perverſam.*] Id eſt, Quæ plus doloris & mali afferat, quàm voluptatis.

[b] *Id eſt.*] Utinam iſtud aliquando illi animo reputarent, qui ſe, per divitiarum abuſum, non modò illuſtres fieri arbitrantur; ſed, ſpretis inſuper quibus gloriari velle videntur titulis, & Chriſti nomine, ejus membra, ſanguinemque, pro libitu, pedibus proculcant.

[c] *Emeritis.*] Id eſt, *poſtquam legibus deſtinatum tempus militiæ dediſſent.*

[d] *Reprehendenda.*] Illos carpit qui ſuum ſtudium & ſcripturam reprehendebant.

[e] *Reticuiſſe.*] Id eſt, *de iis non monuiſſe Cæſarem quæ optima eſſe credebat.*

AD C. CÆSAREM DE REPUBLICA ORDINANDA,

ORATIO [a] *II.*

SCIO ego, quàm difficile, atque asperum factu sit, consilium dare regi, aut imperatori; postremò cuiquam mortali, cujus opes in excelso sunt: quippe cùm & illis consultorum [b] copiæ adsint; neque de futuro quisquam satìs callidus, satìsque prudens fit. Quin etiam sæpe prava magìs, quàm bona consilia prosperè eveniunt: [c] quia plerasque res fortuna ex lubidine suâ agitat. Sed mihi studium fuit adolescentulo rempublicam capessere: atque in eâ cognoscendâ multam, magnamque curam habui: non ità, uti magistratum modò caperem, quem multi malis artibus adepti erant: sed etiam uti [1] rempublicam domi, militiæque, quantumque armis, viris, opulentiâ posset, cognitum haberem. Itaque mihi multa cum animo agitanti consilium fuit, famam [d] modestiamque meam post tuam dignitatem habère, & cujus rei lubet periculum facere, dum quid tibi ex eo gloriæ accederet. Idque non temerè, aut ex fortunâ tuâ, decrevi; sed quia in te, præter cæteras, artem tuam egregiè mirabilem comperi, semper tibi majorem in adversis, quam in secundis, rebus animum esse. Sed [e] per cæteros mortales illa res clarior est, quòd & priùs defessi sint homines laudando atque admirando munificentiam tuam, quàm tu faciendo quæ gloriâ digna essent. Equidem mihi decretum est, nihil tam ex alto repetiri posse; quod non cogitanti tibi in promtu sit. Neque ego, quæ visa sunt, de rep. tibi scripsi,

INTERPRETATIO.

[1] *Sed etiam uti haberem Rempublicam* cognitam, *& cognitum haberem quantum* Respublica *posset domi & militiæ, armis, viris, opulentiâ.*

NOTÆ.

[a] *II.*] Nemini, qui utramque orationem, seu epistolam legerit, dubium esse potest, quin hæc prior sit.

[b] *Copiæ.*] Maximam facit consulendi difficultatem consultorum numerus, dum ignarissimi loquacitate, aut pravo studio, bonorum consulta depravatum eunt.

[c] *Quia.*] Hinc fit ut imperiti perversa sua consilia veris anteponant, bonosque agitent.

[d] *Modestiamque.*] Iniqua plerumque hominum judicia & perversam voluntatem expetiuntur qui aliis consulere satagunt: Adeòque viam sibi munit Sallustius, ne per imprudentiam aut impudentiam Cæsari consilium dedisse videatur.

[e] *Per cæteros mortales.*] Alii habent *per Deos immortales.*

quia

quia mihi consilium, atque ingenium meum [a] ampliùs æquo probaretur: sed inter labores militiæ, interque prœlia, victorias, imperium, statui admonendum te de negotiis urbanis. Namque tibi [b] si id modò in pectore consilii est, uti te ab inimicorum impetu vindices, quoque modo contra [c] adversum consulem beneficia populi retineas: indigna virtute tuâ cogites. sin in te ille animus est, qui jam à principio nobilitatis factionem disturbavit; plebem Rom. ex gravi servitute in libertatem restituit; in præturâ inimicorum arma inermis disjecit; domi militiæque tanta, & tam præclara facinora fecit, uti ne inimici quidem queri quidquam audeant, nisi de magnitudine tuâ: quin accipe tu ea, quæ dicam [d] de summâ reipub. quæ profectò aut tu vera invenies, aut certè haud procul à vero. Sed quoniam Cn. Pompeius aut animi pravitate, aut quia nihil eo maluit quàm quod tibi obesset, ità lapsus est, ut hostibus tela in manus jaceret: quibus ille rebus remp. conturbavit, eisdem tibi [e] restituenda est. Primùm omnium [f] summam potestatem moderandi, de vectigalibus, sumtibus, judiciis, senatoribus paucis tradidit; plebem Romanam, cujus antea summa potestas erat, [g] nosque, his quidem legibus, in servitute reliquit. Judicia, tametsi, [h] sicut antea, tribus ordinibus tradita sunt; tamen iidem illi factiosi regunt, dant, adimunt, quæ lubet: innocentes circumveniunt: suos ad honorem extollunt. Non facinus, non probrum, aut flagitium obstat, quò minùs magistratus capiant: quod commodum est trahunt, rapiunt; postremò, tanquam [i] urbe captâ, lubidine, ac licentiâ suâ, pro legibus utuntur. Ac me quidem mediocris dolor angeret, si virtute partam victoriam more suo [k] per servitium exercerent. Sed homines inertissimi, quorum omnis vis, virtusque in linguâ sita est, fortè, atque [l] alterius socordiâ dominationem

NOTÆ.

[a] *Amplius æquo.*] Qui alteri consilium dat, superior esse videtur: Illud excusat Sallustius.

[b] *Si id.*] Tacitè innuit injurias vindicandas, & supremam potestatem invadendam.

[c] *Adversum Consulem.*] Marcellum intelligo, cùm Æmilium, alterum Consulem pecuniâ Cæsar suum fecisset: His enim, non, ut quidam existimavit, Marcello & Lentulo Consulibus, scriptam fuisse hanc epistolam crediderim.

[d] *De summâ.*] Omnes libros *de summâ Republicâ*, quomodo ferè prisci loquuti sunt, scriptum habere, testatur Carrio.

[e] *Restituenda.*] In omnibus libris *restituendum* legi testatur Carrio; phrasi antiquâ.

[f] *Summam.*] Si vera loquitur Sallustius, hinc, ideò tantùm Tribunitiam potestatem restituisse Pompeium intelligimus, quod eum antea fecisse vidimus, ut autam populares captaret, volentibusque servitium imponeret.

[g] *Nosque.*] Ordinem equestrem intellige.

[h] *Sicut antea.*] Lege Plautiâ Plebi communicata judicia, ordini Senatorio à Syllâ translata fuerant. Lege verò Aureliâ, quam tulit L. Aurelius Cotta Prætor, inter Senatores, Equites, & Tribunos ærarios, judicia eadem, ex Pompeii voluntate divisa sunt.

[i] *Urbe captâ.*] *Ab hostibus*, scilicet, qui omnia pro libidine agunt.

[k] *Per servitium.*] Id est, *cum civibus, veluti cum servis agendo.*

[l] *Alterius.*] Id est, *aliorum*: Neque hic quemquam singulatim designat.

oblatam insolentes agitant. Nam, quæ seditio, ac dissensio civilis tot tamque illustres familias ab stirpe evertit? aut quorum umquam victoriâ animus tam præceps, tamquam immoderatus fuit? L. Sulla, cui omnia in victoriâ lege belli licuerunt, tametsi [a] à Sulpicio hostium partes muniri intellegebat: [b] tamen, paucis interfectis, cæteros benificio, quàm metu retinere maluit. At hercule nunc [c] cum Catone, L. Domitio, cæterisque ejusdem factionis, quadraginta senatores, multi præterea cum spe bonâ adolescentes, sicuti hostiæ, mactati sunt: cùm interea importunissima genera hominum, tot miserorum civium sanguine satiari nequiverunt: non orbi liberi, non parentes exactâ ætate, non gemitus virorum, luctus mulierum, immanem eorum animum inflexit: quin, acerbiùs in dies malefaciendo, ac dicundo, dignitate alios, alios civitate eversum irent. Nam, quid ego de te dicam, [d] cujus contumeliam homines ignavissimi vitâ suâ commutare volunt? scilicet neque illis tantæ voluptati est [e] (tametsi insperantibus accidit) dominatio, quanto mœrori tua dignitas: qui optatius habent, ex tua calamitate [f] periculum libertatis facere, quàm per te populi Rom. imperium maximum ex magno fieri. Quò magìs tibi etiam atque etiam animo prospiciendum est, quonam modo rem stabilias, communisque. Mihi quidem quæ mens suppetit, eloqui non dubitabo. Cæterùm tui erit ingenii probare, quæ vera, atque utilia factu putes. In duas partes ego civitatem divisam arbitror, sicut à majoribus accepi, in patres, & plebem. Antea in patribus summa auctoritas erat, vis multò maxuma in plebe. Itaque sæpiùs

Interpretatio.

[c] *Qui magìs optant libertatem suam in discrimen adducere, ex calamitate tuâ,* | *quàm Romanum Imperium, ex magno, per te fieri maxumum.*

Notæ.

[a] *A Sulpicio.*] Carrio veteribus libris, ut ille ait, manuductus, pro *Sulpitio, supplicio* reposuit; idque auream correctionem vocat, quam quidem cuivis, qui sensum communem habeat, probatum iri non dubitat. Me verò minimè puduerit cum paucis, quibus sensus bonus fuerit, à communi recedere; eo præsertim inductus, quòd nisi, Sulpitii mentione, sententiam suam Sallustius, tanquam metis quibusdam coarctaverit, falsissima ejus oratio fuerit. Cæterùm, ad plenam hujus loci intelligentiam omnino videndus est Paterculus, Histor. lib. 2.

[b] *Tamen paucis interfectis.*] Assumit Auctor quod commodum, & pro tempore verum fuit, antequam Sylla in Asiam adversus Mithridatem proficisceretur. Illi verò in laudem vertit quod tunc temporis, coactus fecit: Alioqui post ultimam & firmam victoriam, non aliùs unquam in cives Syllâ crudelior fuit.

[c] *Cum Catone.*] Intellige Senatores à Catone, Domitio, aliisque ex factione Cæsari adversâ, interfectos fuisse; dummodo ne quid ex irâ & dolore, Senatu motus Sallustius admisceat. Nota verò phrasim, quâ facilè, nec aliter quàm in re notissimâ utaris.

[d] *Cujus.*] I. e. est, *Qui neque vitam perdere dubitant, modò tibi aliquam faciant contumeliam.*

[e] *Tametsi.*] Major est autem ea voluptas quæ insperanti accidit,

in civitate[a] ſeceſſio fuit : ſemperque nobilitatis opes deminutæ ſunt, & jus populi amplificatum. Sed plebes eo liberè agitabat, quia nullius potentia ſuper leges erat ; neque divitiis, aut ſuperbiâ, ſed bonâ famâ, factiſque fortibus nobilis ignobilem anteibat : humilimus quiſque in [b] armis, aut militiâ, nullius honeſtæ rei egens, ſatìs ſibi, ſatiſque patriæ erat. Sed, ubi eos paullatim expulſos agris, inertia, atque inopia incertas domos habere ſubegit : cœpère alienas opes petere, libertatem ſuam cum republicâ venalem habere. Ità paullatim populus, qui dominus erat, & cunctis gentibus imperitabat, dilapſus eſt : & pro communi imperio, privatim ſibi quiſque ſervitutem peperit. Hæc igitur multitudo primum malis moribus imbuta, deinde in artes, vitaſque varias [c] diſpalata, nullo modo inter ſe congruens, parùm mihi quidem idonea videtur ad capeſſendam rempub. Cæterùm, additis novis civibus, magna me ſpes tenet, fore, ut omnes expergiſcantur ad libertatem : quippe cùm illis libertatis retinendæ, tum his ſervitutis amittendæ cura orietur. Hos ego cenſeo, permixtos cum veteribus novos, in coloniis conſtituas: ità & res militaris opulentior erit, & plebes bonis negotiis impedita malum publicum facere deſinet. Sed non inſcius, neque imprudens ſum, cùm ea res agetur ; quæ ſævitia, quæve tempeſtates hominum nobilium futuræ ſint, cùm indignabuntur omnia funditus miſceri, antiquis civibus [d] hanc ſervitutem imponi, regnum denique ex liberâ civitate futurum, ubi unius munere multitudo ingens in civitatem pervenerit. Equidem ego ſic apud animum meum ſtatuo; malum facinus in ſe committere, qui incommodo reip. gratiam ſibi conciliet. [e] Ubi bonum publicum etiam privatim uſui eſt : id verò dubitare aggredi, ſocordiæ, atque ignaviæ duco. M. Livio [f] Druſo ſemper conſilium fuit, in tribunatu ſummâ ope niti pro nobilitate : neque ullam rem in principio agere intendit, niſi illi auctores fierent : ſed homines [g] factioſi, quibus dolus, atque malitia, fide cariora erant, ubi intellexerunt, per unum hominem [h] maximum beneficium multis mortalibus dari ; videlicet & [i] ſibi quiſque conſcius,

Interpretatio.

[i] *Et ſcilicet quiſque conſcius ſibi ſe eſſe animo malo atque infido, exiſtimaverunt de Druſo juxta ac de ſe.*

Notæ.

[a] *Seceſſio.*] De iis jam ſæpius vidimus.

[b] *Armis.*] Ingeniosè, ad vitandam tautologiam, Salluſtio indignam, Douza pro *armis*, unius litteræ levi mutatione *arvis* reposuit.

[c] *Diſpalata.*] Id eſt, *diſperſa* : cùm aliud alii genus vitæ ſequerentur.

[d] *Hanc ſervitutem.*] Id eſt, *hæc omnia in civitatem induci, ut veteribus civibus ſervitium imponeretur.*

[e] *Ubi bonum.*] Directè dixiſſet, *Ubi bonum privatum etiam publicè uſui eſt* ; verum honeſtiùs expreſſit, cùm primò publici boni rationem habuit.

[f] *Druſo.*] Politicum virum de iſto Velleium adiviſſe nequaquam pigebit.

[g] *Factioſi.*] De nobilibus loquitur, iterque Senatu, qui Druſum Senatui ipſi faventem per invidiam oppreſſerunt

[h] *Maximum.*] Civitatem, ſcilicet.

malo atque infido animo esse, de M. Livio Drusо juxtà, ac de se, existumaverunt. Itaque metu, ne per tantam gratiam solus rerum potiretur, [a] contra eam nixi, [b] sua ipsius consilia disturbaverunt. Quo tibi, imperator, majore curâ fideque amici, & multa præsidia paranda sunt. Hostem adversum opprimere, strenuo homini haud difficile est: occulta pericula neque facere, neque vitare, bonis in promtu est. Igitur, ubi eos in civitatem adduxeris; quoniam quidem revocata plebes erit, in eâ re maximè animum exercitato, uti colantur boni mores; concordia inter veteres, & novos coalescat. Sed multò maximum bonum patriæ, civibus, tibi, liberis, postremò humanæ genti, pepereris, si studium pecuniæ aut sustuleris, aut, quod res feret, minueris. Alitet neque privata res, neque publica, neque domi, neque militiæ, regi potest. Nam ubi cupido divitiarum invasit; neque disciplina, neque artes bonæ, neque ingenium ullum satìs pollet: quin animus magìs, aut minùs maturè, postremò tamen succumbit. Sæpe jam audivi, qui reges, quæ civitates & nationes, per opulentiam magna imperia amiserint, quæ per virtutem inopes ceperant: id adeò haud mirandum est. Nam ubi bonus deteriorem divitiis magìs clarum, magìsque acceptum videt; primò æstuat, multaque in pectore volvit: sed ubi [c] gloria honorem magìs in dies; virtutem opulentia vincit, animus ad voluptatem à vero deficit. Quippe [d] gloriâ industria alitur; ubi eam demseris, ipsa per se virtus amara, atque aspera est. Postremò [e] ubi divitiæ claræ habentur, ibi omnia bona vilia sunt, fides, probitas, pudor, pudicitia. Nam ad virtutem [f] una, & ardua via est: ad pecuniam, [g] quâ cuique lubet, nititur: & malis, & bonis rebus ea creatur. Ergo in primis auctoritatem pecuniæ demito: [h] neque de capite, neque de honore ex copiis quisquam magìs, aut minùs judicaverit; si neque prætor neque consul, ex opulentiâ, ve-

Interpretatio.

[g] Quisque *nititur ad pecuniam* viâ *quâ cuique lubet.*

Notæ.

[a] *Contra eam.*] Adeòque Reipublicæ qui benefacit, illud quoque dissimulare debet, ne ipsius beneficii invidiâ, etiam ab iis quibus benefacit, opprimatur.

[b] *Sua ipsius.*] Alii, *Sua & ipsius*; Gronovius mallet *Sua ipsorum.* Cæterùm locus Politicorum, si alius usquam, meditatione dignus.

[c] *Gloria.*] Inanis illa, scilicet, cujus fundamentum non est virtus.

[d] *Gloriâ.*] Hic verò gloriam veram, aut quamlibet intellige.

[e] *Ubi.*] Jam diu usque adeò istud comprobatum est, ut omnium sæculorum, & totius orbis oraculum videatur: Interim, eo spreto, hodieque propemodum omnes pereunt.

[f] *Una.*] Et istud consideratione dignum; simplex est siquidem & simplicissima virtus, atque in angustum ita coarctata, ut neque in hanc, neque in illam partem deflectere queat.

[h] *Neque de capite.*] Id est, *nullus dignitatem vel existimationem auxerit vel minuerit, quòd divitiis auctus vel destitutus fuerit.*

rûm ex dignitate, creetur. [a] Sed de magistratu facilè populi judicium sit. Judices à paucis probari, regnum est; ex pecuniâ legi, inhonestum. Quare omnes primæ [b] classis [c] judicare placet, sed [d] numero plures, quàm judicant. Neque [e] Rhodios, neque alias civitates umquam suorum judiciorum pœnituit: ubi promiscuè dives, & pauper, [f] utì cuique fors tulit, de maxumis rebus juxtà, ac de minumis disceptat. Sed de magistratibus creandis haud mihi quidem absurdè placet lex, quam C. Gracchus in tribunatu promulgaverat; ut ex confusis quinque classibus sorte [g] centuriæ vocarentur. Itá coæquati dignitate, pecuniâ; virtute anteire alius alium properabit. nec ego magna remedia contra divitias statuo. Nam perinde omnes res laudantur, atque appetuntur, ut earum rerum usus est: malitia præmiis exercetur. Ubi ea demseris, nemo omnium [1] gratuitò malus est. Cæterùm avaritia, bellua fera, immanis, intoleranda est: quò intendit, oppida, agros, fana, atque domos, vastat: divina cum humanis permiscet: neque exercitus, neque mœnia obstant, quò minùs vi suâ penetret: famâ, pudicitiâ, liberis, patriâ, atque parentibus cunctos mortales spoliat. Verùm, si pecuniæ decus ademeris; magna illa vis avaritiæ facilè bonis moribus vincetur. Atque hæc ità sese habere, tametsi omnes æqui, atque iniqui memorent: tamen tibi cum factione nobilitatis haud mediocriter certandum est: cujus si dolum caveris, alia omnia [2] in proclivi erunt. Nam hi, si virtute satìs valerent, magìs æmuli bonorum, quàm invidi, essent. Quia desidia, & inertia, & stupor eos, atque torpedo, invasit; strepunt, obtrectant, alienam famam suum dedecus existumant. Sed, quid ego plura, quasi de

INTERPRETATIO.

[1] *Nemo omnium est malus pro nihilo.*
[2] *Alia omnia erunt facilia.*

NOTÆ.

[a] *Sed de.*] Id est, *populus cognoscat quinam ad judicandum idonei fuerint.*

[b] *Classis.*] Classis pars est civium, ex censu in ordinem relata. In quinque verò classes, cum capite censorum centuriâ, universum populum Romanum Servius Tullius distribuit; quarum classium prima, ut opulentissima, ità & potentissima erat.

[c] *Iudicare.*] Id est, *Dignos reputari quibus judicandi munus conferatur.*

[d] *Numero.*] Id est, plures ex primâ classe constituendos, qui reipsâ Populo jus dicerent.

[e] *Rhodios.*] Rhodus nobilis est insula maris Mediterranei, inter Cyprum & Cretam.

[f] *Vti cuique.*] *Cuique* faciliùs toleraret Gronovius, si sequeretur *cecidit*, non *tulit*: Itaque illi potiùs placet, *utcumque fors tulit*. Nihil tamen necesse habeo mutare.

[g] *Centuriæ.*] Non modò in classes Populum Romanum Servius divisit, sed & classes in centurias. Ut verò divitibus maximam faceret potestatem, primæ classi dedit prærogativam; ut prima suffragium ferret: Ex quo plerumque eveniebat, cùm ea reliquis omnibus præpolleret, ut rarò ab aliis classibus suffragium peteretur. Gracchus, ut plebi primum & antiquum suum jus restitueret, volebat ut sorte centuriæ ad suffragia vocarentur. Verùm de his omnibus omnino adire opus est eos, qui ea ex professo tractaverunt.

ignotis memorem ? M. Bibuli[a] fortitudo, atque animi vis, in consulatum erupit! hebes linguâ, magìs malus, quàm callidus ingenio. Quid ille audeat, cui consulatus maximum imperium maximo dedecori fuit? An L.[b] Domitii magna vis est, cujus nullum membrum à flagitio aut facinore vacat? lingua vana, manus cruentæ, pedes fugaces; quæ honestè nominari nequeant, inhonestissima. Unius tamen M. Catonis ingenium versutum, loquax, callidum haud contemno. Parantur hæc disciplinâ[c] Græcorum. Sed virtus, vigilantia, labos, apud Græcos nulla sunt. Quippe, cùm domi libertatem suam per inertiam amiserint; censesne eorum præceptis imperium haberi posse? reliqui de factione sunt inertissimi nobiles: in quibus, sicut in statuâ, præter nomen, nihil est additamenti. L. Posthumius, & M. Favonius, mihi videntur quasi magnæ navis supervacua onera esse, ubi salvi pervenire[d] visi sunt; si quid adversi coortum est, de illis potissimùm[e] jactura fit, quia pretii minimi sunt. Quoniam nunc, utì mihi videor, de plebe renovandâ, corrigendâque, disserui: de senatu, quæ tibi agenda videntur, dicam. Postquam mihi ætas ingeniumque adolevit, haud fermè armis, atque equis, corpus exercui, sed animum in litteris agitavi, quod naturâ firmius erat, id in laboribus habui. Atque ego in eâ vitâ multa legendo, atque audiendo ità comperi, omnia regna, civitates, nationes usque eò prosperum imperium habuisse, dum apud eos vera consilia valuerunt: ubicumque gratia, timor, voluptas, ea corrupêre; post paullò immunitæ opes, deinde ademtum imperium, postremò servitus imposita est. Equidem ego sic apud animum meum statuo: cuicumque in suâ civitate amplior, illustriorque locus, quàm aliis est, ei magnam curam esse reip. Nam cæteris, salvâ urbe, tantummodo libertas tuta est: qui per virtutem sibi divitias, decus, honorem, pepererunt; ubi paullùm inclinata resp. agitari cœpit, multipliciter animus curis, atque laboribus fatigatur, aut gloriam, aut libertatem, aut rem familiarem, defensat: omnibus locis adest, festinat: quantò in secundis rebus florentior fuit, tantò in adversis asperiùs, magìsque anxiè agitat. Igitur ubi plebes senatui, sicuti corpus animo, obedit, ejusque consilia consequitur: patres consilio valere decet, populo supervacanea est calliditas. Itaque majores nostri, cùm bellis asperrumis premerentur, equis, viris, pecuniâ amissâ, nunquam defessi sunt armati de imperio certare. Non inopia ærarii, non vis hostium, non adversa res, ingentem

Interpretatio.

[a] *Fortitudo.*] Ironia est.

[b] *Domitii.*] Ænobardi nomine, qui Consul ante aliquot annos fuerat.

[c] *Græcorum.*] Certè non ità de Sallustio merita erat Græcia.

[d] *Visi sunt.*] Vetus editio, ut testatur Carrio, habet, *usi sunt*, pro quo de Vaticano corrigit *usui sunt*: Lipsius ingeniosâ sanè conjecturâ reponit *viri sunt*. Fortè nihil mutandum.

[e] *Jactura fit.*] Id est, *in profundum abjiciuntur.*

eorum animum ſubegit, quin, quæ virtute ceperant, ſimul cum animâ retinerent. Atque ea magìs fortibus conſiliis, quàm bonis prœliis, patrata ſunt. Quippe apud illos [a] una reſp. erat, ei conſulebant; factio contra hoſtes parabatur: corpus atque ingenium, patriæ, non ſuæ quiſque potentiæ, exercitabat. At hoc tempore contrà, homines nobiles, quorum animos ſocordia, atque ignavia, invaſit; ignari laboris, hoſtium, militiæ, domi factione inſtructi, per ſuperbiam cunctis gentibus moderantur. Itaque patres, quorum conſilio antea dubia reſp. ſtabiliebatur, oppreſſi, ex alienâ libidine huc atque illuc fluctuantes agitantur: interdum alia, deinde alia, decernunt: ut eorum, qui dominantur, ſimultas, ac arrogantia fert, ità bonum, malumque publicum exiſtumant. Quòd ſi aut libertas æqua omnium, aut ſententia [b] obſcurior eſſet; majoribus opibus reſp. & minùs potens nobilitas eſſet. Sed quoniam coæquari gratiam omnium difficile eſt; quippe cùm [c] illis majorum virtus partam reliquerit gloriam, dignitatem, clientelas; cætera multitudo pleraque inſcia: ſit ſententia eorum à metu libera. Ita occultò ſibi quiſque alterius potentiâ [d] carior erit. Libertas juxta bonis, & malis, ſtrenuis, & ignavis, optabilis eſt. Verùm eam plerique metu deſerunt, ſtultiſſimi mortales; [e] quod in certamine dubium eſt, quorſum accidat, id per inertiam in ſe, quaſi victi, recipiunt. Igitur duabus rebus confirmari poſſe ſenatum puto: ſi numero auctus [f] per tabellam ſententiam feret. Tabella [g] obtentui erit, quo magìs animo libero facere audeat: [h] in multitudine, & præſidii plus, & uſus amplior eſt. Nam ferè, his tempeſtatibus, alii judiciis publicis, alii privatis ſuis, atque amicorum

NOTÆ.

[a] *Vna.*] Id eſt, *quæ in factiones non erat diviſa.* Salus eſt profectò omnium membrorum ſocietas & communicatio; peſtis diſcordia & abalienatio.

[b] *Obſcurior.*] Obſcurior eſt ipſe Salluſtius, dum minùs obſcuram queritur aliorum ſententiam. Badius intelligit de obſequio, quo omnes ferè erga paucos tenebantur, quodque illis minùs cognitum fuiſſe Autor deſideraſſet. Ego verò hic agi crediderim de ſuffragiis, quæ per tabellas, de quibus etiam poſtea Salluſtius loquitur, ferebantur, ne cujuſquam ſententia ab ullo cognoſci poſſet.

[c] *Illis.*] Nobilibus, ſcilicet.

[d] *Carior.*] Id eſt, *cùm ſingulis per tabellam, nemine conſcio, ſententiam ſuam dicere licuerit, omnes ſibi & Reipublicæ magìs quàm paucorum ſuperbiæ, ſuffragio ſuo conſulent.*

[e] *Quod.*] Servitutem intelligit, quæ, quam in partem cadat, quandiu pro libertate certatur, nullus ſcire poteſt.

[f] *Per tabellam.*] Non unus fuit ſemper apud Romanos ſententiam ſuam dicendi modus; ut neque apud alias gentes. Voce primò, deinde, ut major libertas eſſet, per tabellas, ſuffragium ſuum ferebant. Quâ de re, vide, in primis, Delectum Latinitatis Moneto Jeſuitæ attributum.

[g] *Obtentui.*] Badius exponit *ad obtinendum.* Ego ità intelligo, ut tabella quaſi velum fuerit & operimentum, ſub quo latitantes liberè ſuffragia ſua dixerint. *Obtentui*, id eſt, *ad obtendendum & obtegendum.*

[h] *In multitudine.*] Iſtud verò diſquiſitione multâ opus habet, atque pro multiplici rerum & perſonarum ratione eſt limitandum.

negotiis implicati, haud sanè [a] reip. consiliis adfuerunt: neque eos magis occupatio, quàm [b] superba imperia distinuêre. Homines nobiles cum paucis senatoriis, quos [c] additamenta factionis habent, quæcumque libuit probare, reprehendere, decernere, ea, utilibido tulit, fecêre. Verùm ubi, numero senatorum aucto, per tabellam sententiæ dicentur; illi superbiam suam dimittent, ubi iis obediendum erit, quibus antea crudelissumè imperitabant. Forsitan, imperator, perfectis litteris desideres, quem numerum senatorum fieri placeat; quoque modo in multa, & varia officia distribuatur; & [d] quonam judicia primæ classis mittenda putem, quæ [e] descriptio, qui numerus in quoque genere futurus sit. Ea mihi omnia generatim describere haud difficile factu fuit: sed priùs laborandum visum est de summâ consilii, idque tibi probandum verum esse. Si hoc [f] itinere uti decreveris, cætera in promtu erunt. Volo ego consilium meum prudens, maxumèque usui esse. Nam ubicumque tibi res prosperè cedet, ibi mihi bona fama evenier. Sed me illa magis cupido exercet, uti quocumque modo, & quamprimum resp. adjuvetur. Libertatem gloriâ cariorem habee, atque ego te oro, hortorque, ne [g] clarissumus imperator, Gallicâ gente subactâ, populi Rom. summum atque invictum imperium tabescere vetustate, ac per summam discordiam dilabi, patiaris. Profectò, si id accidat, neque tibi nox, neque dies [h] curam animi sedaverit; quin insomniis [i] exercitus, furibundus, atque amens alienatâ mente feraris. Namque mihi pro vero constat, omnium mortalium vitam divino numine [k] invisi: neque bonum, neque malum facinus cujusquam pro nihilo haberi: sed ex naturâ, diversa præmia bonos, malosque sequi. Interea fortè ea tardiùs procedunt: suus cui-

Interpretatio.

[a] *Ne cùm sis clarissimus Imperator, &c.*
[b] *Quo minùs insomniis vexatus, furibundus atque amens, emotâ mente feraris.*
[k] *Namque pro certo compèri, omnium mortalium vitam divino numine cerni.*

Notæ.

[a] *Reipublicæ consiliis.*] Quibus, de Reipublicæ bono disceptabatur.

[b] *Superba.*] Quod paucorum nollent subservire superbiæ.

[c] *Additamenta.*] Ità loquitur de ministris & satellitibus superbiæ paucorum, hoc est de iis, qui cæco obsequio potentioribus, in omnibus suffragabantur.

[d] *Quonam.*] Id est, *quid de illis faciendum.*

[e] *Descriptio.*] Gall. *Quel en sera le département.*

[f] *Itinere.*] Id est, *si prout ego admonui, ità facere decreveris,*

[g] *Clarissimus.*] Conscientiæ angores intelligit. Cæterum summâ arte scopum suum Sallustius dissimulat. Eò spectat tota oratio, ut summum Imperium Cæsar occupet, sperans se, per eum, illos perfequuturum, à quibus Senatu motus fuerat. Plurimas ad hanc rem causas subtexuit; at gloriam potissimùm, quâ ferè solâ Julius movebatur. Neque id tantùm, cum virtute gloriam ità copulat, ut, nisi obtemperet magnanimus Imperator, non modò Gloriæ, sed Virtuti, sed Patriæ, terga vertisse videatur.

[h] *Curam.*] Conscientiæ angores intelligit. Cæterum summâ arte scopum suum Sallustius dissimulat. Eò spectat tota oratio, ut summum Imperium Cæsar occupet, sperans se, per eum, illos perfequuturum, à quibus Senatu motus fuerat. Plurimas ad hanc rem causas subtexuit; at gloriam potissimùm, quâ ferè solâ Julius movebatur. Neque id tantùm, cum virtute gloriam ità copulat, ut, nisi obtemperet magnanimus Imperator, non modò Gloriæ, sed Virtuti, sed Patriæ, terga vertisse videatur.

[i] *Exercitus.*] Id est, *furibundus.*

[k] *Invisi.*] Id est, *à Deo.*

que animus ex conſcientiâ ſpem præbet. Quòd ſi tecum patria, atque parentes poſſent loqui, ſcilicet hæc tibi dicerent: O Cæſar, nos te genuimus [a] fortiſſimi viri, in optumâ urbe, decus, præſidiumque nobis, hoſtibus terrorem. Quæ multis laboribus, & periculis cepetamus, ea tibi naſcenti cum animâ ſimul tradidimus, patriam maxumam in terris; domum, familiamque in patriâ clariſſumam; præterea bonas artes, honeſtas divitias; poſtremò omnia honeſtamenta pacis; & præmia belli. Pro his ampliſſumis beneficiis non flagitium à te, neque malum facinus, petimus; ſed uti libertatem everſam reſtituas. Quâ re patratâ, profectò per gentes omnes fama virtutis tuæ volitabit. Namque hac tempeſtate, tametſi domi militiæque præclara facinora egiſti; tamen gloria tua cum multis viris fortibus æqualis eſt: ſi verò urbem ampliſſumo nomine, & maxumo imperio, prope jam ab [b] occaſu reſtitueris; quis te clarior, quis major, in terris fuerit? Quippe ſi morbo jam, aut fato huic imperio ſecus accidat; cui dubium eſt, quin per orbem terrarum vaſtitas, bella, cædes, oriantur? quòd ſi tibi bona lubido fuerit, patriæ, parentibus gratificandi; poſtero tempore, rep. reſtitutâ, ſuper omnis mortalis gloria agnita, tuaque unius mors vitâ clarior erit. Nam vivos interdum fortuna, ſæpe invidia, fatigat: ubi anima naturæ ceſſit, demtis obtrectationibus ipſa ſe virtus magìs magìſque extollit. Quæ mihi utilia factu viſa ſunt, quæque tibi uſui fore credidi, quàm pauciſſumis potui, perſcripſi. Cæterùm deos immortalis obteſtor, uti, quocumque modo ages, ea res tibi, reique publicæ proſperè eveniat.

INTERPRETATIO.

[a] *Nos fortiſſimi viri genuimus te in urbe optimâ, ut ſis nobis decus, &c.*
[b] *Si verò reſtitueris propè jam ab interitu, urbem, cui nomen eſt ampliſſimum, &c.*

C. SALLUSTII CRISPI
IN M. TULLIUM CICERONEM
DECLAMATIO.

GRAVITER, & iniquo animo, maledicta tua paterer, M. Tulli, ſi te ſcirem judicio magìs, quàm morbo animi, petulantiâ iſtâ uti. Sed, quoniam in te neque modum, neque modeſtiam ullam animadverto, reſpondebo tibi: uti, ſi quam maledicendo voluptatem cepiſti, eam [a] malè audiendo amittas. Ubi querar? quos

NOTÆ.

[a] *Malè.*] De te, ſcilicet.

implorem, P. C. diripi remp. atque [a] audaciſſimo cuique eſſe [b] perfidiæ? an apud populum Rom. qui ità largitionibus corruptus eſt, ut ſeſe, ac fortunas ſuas, venales habeat? an apud vos, P. C. quorum auctoritas turpiſſimo cuique, & ſceleratiſſimo, ludibrio eſt? ubi M. Tullius leges, judicia populi Rom. [c] defendit, atque in hoc ordine ità moderatur, quaſi unus reliquus ex familiâ viri clariſſimi Scipionis Africani, ac non reptitius, accitus, ac paullò antè inſitus huic urbi civis. An verò, M. Tulli, facta, ac dicta tua obſcura ſunt? an non ità à pueritiâ vixiſti, uti nihil flagitioſum corpori tuo putares, quod alteri [d] collibuiſſet? Scilicet, iſtam immoderatam eloquentiam apud M. Piſonem non pudicitiæ jacturâ perdidiciſti? Itaque minumè mirandum eſt, ſi eam flagitioſè venditas, quam turpiſſimè paraſti. Verùm, ut opinor, [e] ſplendor domeſticus tibi animos attollit; uxor ſacrilega, ac perjuriis delibuta; filia matris pellex, tibi jucundior, atque [f] obſequentior, quàm parenti par eſt. Domum ipſam tuam vi, & rapinis, funeſtam tibi ac tuis, comparaſti: videlicet uti nos commonefacias, quàm converſa ſit reſp. cùm in eâ domo habitas, homo flagitioſiſſime, quæ P. Craſſi, viri conſularis, fuit. Atque hæc cùm ità ſint; tamen Cicero [g] ſe dicit in conſilio deorum immortalium fuiſſe; inde miſſum huic urbi: civibuſque cuſtodem, [h] abſque carnificis nomine, qui civitatis [i] incommodum in gloriam ſuam ponit: quaſi verò non illius conjurationis cauſa fuerit conſulatus tuus, & iccirco reſp. disjecta eo tempore, quo te cuſtodem habebat. Sed, ut opinor, illa te magis extollunt, quæ poſt conſulatum cum Terentiâ uxore de rep. conſuluiſti, cum legis [k] Plautiæ judicia domi facicbas: ex conjuratis alios morte, alios pecuniâ condemnabas: cùm tibi alius [l] Tuſculanum, alius [m] Pompeianam villam ædificabat, alius domum

NOTÆ.

[a] *Audaciſſimo.*] Totum iſtud in unum Ciceronem recidit.

[b] *Perfidiæ.*] Badianus codex habet *perfidia locum?* Verùm optimè viderunt alii, hanc ex margine irrepſiſſe in textum imperiti explicationem. Cæterùm ſenſus ſatis patet.

[c] *Defendit*] Ut Ciceronem dedecoret, vult collapſam penitus videri Rempublicam, in quâ ille dominetur.

[d] *Collibuiſſet.*] Turpitudinem notat maſculam.

[e] *Splendor.*] Ironia.

[f] *Obſequentior.*] Obſcœna & flagitioſa honeſtè (modò & verè) carpit.

[g] *Se dicit.*] Perversè iſtud ex Ciceronis orationibus extortum.

[h] *Abſque carnificis nomine.*] Ideo dicit, quòd Cicerone invigilante, Lentulus aliique Catilinæ populares in carcere necati fuerint.

[i] *Incommodum.*] Verum eſt, ob imminentem Reipublicæ à Catilinâ calamitatem, Conſulatum M. Tullio mandatum fuiſſe, eumque ex eo gloriam maximam nactum eſſe: At quàm ſubtiliter, tam & perversè crimen particidarum cum Ciceronis laude quiſquis hic eſt declamator confundit.

[k] *Plautia.*] Hæc à Plautio Tribuno plebis, adjuvante Catulo lata eſt, ut de eorum capite quereretur qui adverſus Rempublicam conjuraviſſent, &c.

[l] *Tuſculanum.*] Tuſculum oppidum fuit Latii, non longè à Româ, ad ortum, ubi Cicero villam illo nomine habuit.

[m] *Pompeianam.*] Duodecimo plùs minùs, à Neapoli, milliario.

emebat: qui verò nihil poterat, is erat calumniæ proxumus; is aut domum tuam oppugnatum venerat, aut insidias senatui fecerat, denique de eo tibi [a] compertum erat. Quæ si tibi falsa objicio; redde rationem, quantum patrimonii acceperis, quid tibi litibus accreverit, quâ ex pecuniâ domum paraveris, Tusculanum, & Pompeianum infinito sumtu ædificaveris. Aut, si retices; cui dubium potest esse, quin opulentiam istam ex sanguine, & visceribus civium paraveris? Verùm, ut opinor, homo novus [b] Arpinas, [c] ex C. Marii familiâ, ejus virtutem imitatur; contemnit simultatem hominum nobilium: populi R. curam habet; neque terrore; neque gratiâ commovetur. Illud verò amicitiæ tantùm, ac virtutis [d] est animi? Immo vero homo levissimus, supplex inimicis, amicis contumeliosus, modò harum, modò illarum partium, fidus nemini, levissimus senator, mercenarius patronus, cujus nulla pars corporis à turpitudine vacat: lingua vana, manus rapacissimæ, gula immensa, pedes fugaces; quæ honestè nominari non possunt, [e] inhonestissima. Atque is, cùm ejusmodi sit, tamen audet dicere: [f] *O fortunatam natam me consule Romam!* Te consule fortunatam, Cicero? immo verò infelicem, & miseram, quæ crudelissimam [g] proscriptionem civium perpessa est; cùm tu, perturbatâ rep. metu perculsos omnes bonos parere crudelitati tuæ cogebas; cùm omnia judicia, omnes leges, in tuâ subidine erant, cum tu, sublatâ lege [h] Poreiâ, ereptâ libertate, omnium nostrum vitæ, necisque potestatem ad te unum [i] revocaveras. Atque parùm est, quod impunè fecisti: verùm etiam commemorando exprobras; neque licet [k] oblivisci servitutis suæ. [l] Egeris, oro te, Cicero; perfeceris quod libet; satis est perpessos esse: etiamne aures nostras [m] odio tuo onerabis? etiamne molestissimis verbis insectaberis? *Cedant*

NOTÆ.

[a] *Compertum erat.*] Id est, *Certò sciebas cum conjurasse; deinde & ipsum eundem morti addicebas.*

[b] *Arpinas.*] Irrisio est.

[c] *Ex C. Marii.*] Id ideo dicit, quòd & Marius, cujus virtus maximè enituerat, Arpino oriundus esset.

[d] *Est animi.*] Id est, *an eas tantùm habet virtutes Cicero?*

[e] *Inhonestissima.*] Jam suprà eadem exprobravit.

[f] *O fortunatam.*] Versus scripsit Cicero de suo Consulatu, quorum hic unus est, quem Juvenalis, non obscurè tanquam ridendum, reprehendit.

[g] *Proscriptionem.*] Dicit non justè multatos fuisse qui cum Catilinâ conjuravelant. Non ità arbitrati sunt boni cives: Interim ob servatam tunc temporis Rempublicam, à Clodio & aliis seditiosis ad exilium Cicero compulsus est.

[h] *Poreia.*] De eâ vide suprà, p. 44.

[i] *Revocaveras.*] Per Senatus decretum; *Viderent Consules ne quid Respublica detrimenti caperet:* Nam ipse urbis præsidio relictus fuit; Antonius Collega conjuratos persequutus est.

[k] *Oblivisci.*] Hoc ideo dicit, quòd Cicero diligentiæ suæ in liberandâ Republicâ sæpiùs mentionem faceret.

[l] *Egeris.*] Quasi dicat, *Esto, quando ita placitum superis, Rempublicam dixeris: ne insuper calamitatum nobis totes objicias.*

[m] *Odio.*] Hic vim habet peculiarem; significat enim odium, importunitatem exercemaximè odiosâ.

arma toga, [1] *concedat laurea lingua*. Quaſi vero togatus, & non armatus, ea, quæ gloriaris, confeceris; atque inter te, Syllamque dictatorem, præter nomen imperii, quidquam interfuerit. Sed quid ego plura de tuâ inſolentiâ commemorem; quam [a] Minerva omnes artes edocuit, Jupiter optumus maxumus in conſilio deorum admiſit, Italia exulem humeris ſuis deportavit. Oro te, [b] Romule Arpinas, qui egregiâ tuâ virtute omnes [c] Paullos, Fabios, Scipiones, ſuperaſti, quem tandem locum in hac civitate obtines? quæ tibi [d] partes reip. placent? [e] quem amicum, quem inimicum, habes? [f] cui in civitate feciſti inſidias, ancillaris. Quo jure, cùm de exſilio tuo Dyrrachio rediſti, eum ſequeris? quos tyrannos appellabas, eorum nunc potentiæ faves. qui tibi antè optimates videbantur, eoſdem nunc dementes, ac furioſos vocas. [g] Vatinii cauſam agis: [h] de Sextio malè exiſtumas: [i] Bibulum petulantiſſimis verbis lædis: laudas Cæſarem: quem maxumè odiſti, ei maxumè obſequeris: [k] aliud ſtans, aliud ſedens, de rep. ſentis: his maledicis, [l] illos odiſti, leviſſume transfuga: neque in hac, neque in illâ parte fidem habes.

INTERPRETATIO.

[1] *Corona ex lauro tradatur lingua & eloquentiæ.*

NOTÆ.

[a] *Minerva.*] Alio nomine Pallas dicta eſt, Dea Belli & Sapientiæ. Ciceronem verò irridet Autor, quaſi ſe à Minervâ edoctum jactitaſſet.

[b] *Romule.*] Per amaram irriſionem.

[c] *Paullos.*] Illuſtriſſimos viros recenſet, ut Ciceronem irrideat. Notiores verò ſunt omnes, quàm ut quicquam de iis dicatur.

[d] *Partes.*] Vult autor Ciceronem maximum videri tenebrionem, &, ut poſtea dicit, leviſſimum transfugam, qui modò cum his, modò faciat cum illis; hodie cum uno, cras cum altero conjunctus ſit.

[e] *Quem amicum.*] Hunc locum non intelligere ſe, ingenuè fatetur Glareanus, vir alioqui doctiſſimus; quo! quidem mirarer, niſi quotidie ad res apertiſſimas caligare oculos ſentiremus. Senſus verò eſt, Ciceronem eo modo cum omnibus vixiſſe, ut quinam amici, quinam inimici eſſent nullus poſſet cognoſcere: Non enim placet Thyſii expoſitio.

[f] *Cui.*] Videtur aliquem ante alios indicare, cui Cicero ancillarum more ſerviverit; eumque, cùm Cæſar tunc temporis Româ abeſſet, crediderim fuiſſe Pompejum; neque enim ejus ſemper & Ciceronis una & eadem fuit voluntas.

[g] *Vatinii.*] Tribunus fuit plebis, Senatui maximè exoſus, in quem Cicero orationem habuit.

[h] *De Sextio.*] Pro iſto eam quam modò diximus Cicero habuit orationem.

[i] *Bibulum.*] Hic cum Cæſare Conſul fuit, eique fruſtrà reſtitit, cùm legem agrariam rogaret: Tum verò inter Ciceronem & Cæſarem non conveniebat.

[k] *Aliud ſtans.*] Id eſt, *aliud dicis, aliud ſentis*: ſtantes enim ſententiam ſuam dicebant in Senatu.

[l] *Illos odiſti.*] Id eſt, *eos quibus aſſentaris, odiſti.*

IN SALLUSTIUM DECLAMATIO:

QUÆ CICERONI FALSO TRIBUITUR.

EA demum magna voluptas eſt, Criſpe Salluſti, æqualem, & parem verbis vitam agere, neque quidquam tam obſcœnum dicere, cui non ab initio pueritiæ omni genere facinoris ætas tuâ reſpondeat, ut omnis oratio moribus conſonet. Neque enim, qui ità vivit, utì tu, aliter, ac tu, loqui poteſt: neque, qui tam illoto ſermone utitur, vitâ honeſtior eſt. Quò me vertam, P. C.? unde initium ſumam? majus enim mihi dicendi onus imponitur, quò notior eſt uterque noſtrûm. Quòd ſi aut de meâ vitâ, atque actibus noſtris, huic conviciatori reſpondero, invidia gloriam conſequetur: aut, ſi hujus facta, mores, omnem ætatem nudavero; in idem vitium incidam procacitatis, quod huic objicio. Id vos, ſi fortè offendimini, juſtiùs huic, quàm mihi, ſuccenſere debetis, qui [a] initium introduxit. Ego dabo operam, ut & pro me minimo cum faſtidio reſpondeam, & in hunc minimè mentitus eſſe videar. Scio me, P. C. in reſpondendo non habere magnam exſpectationem, quòd nullum vos ſciatis novum crimen in Salluſtium audituros, ſed omnia vetera recognituros, quîs & meæ, & veſtræ jam, & ipſius aures calent. Verum eò magis odiſſe debetis hominem, qui ne incipiens quidem peccare minimis rebus poſuit rudimentum; ſed ità ingreſſus eſt, uti neque ab alio vinci poſſit, neque ipſe ſe omnino reliquâ ætate [b] præterire. Itaque nihil aliud ſtudet, niſi, utì lutulentus ſus, cum quovis velitari. Longè verò fallitur opinione. Non enim procacitate linguæ vitæ ſordes eluuntur: ſed eſt quædam [c] calumnia, quam unuſquiſque noſtrûm teſtante animo ſuo fert, de eo, qui falſum crimen bonis objectat. Quòd ſi vita iſtius [d] memoriam vicerit: aliam, P. C. non ex oratione ejus, ſed ex moribus ſpectare debetis. Jam dabo operam, quàm maximè potero, uti breve id faciam. Neque hæc altercatio noſtra vobis inutilis erit, P. C. Plerumque enim reſp. privatis creſcit inimicitiis; ubi nemo civis, qualis ſit vir, poteſt latere. Primùm igitur, quoniam omnium majores Criſpus Salluſtius [e] ad unum exemplum, & regnum

NOTÆ.

[a] *Initium introduxit.*] Queritur uterque, & Salluſtius & Cicero, quòd, ſibi ab altero injuriâ oblatâ, prior laceſſitus fuerit: Quod quidem, præter alia, me maximè movet ut credam, declamationes iſtas à quibuſdam Declamatoribus ſcriptas tantùm, non recitatas fuiſſe. Sed eâ de re, quibus tantùm erit otii, docti judicabunt.

[b] *Præterire.*] Malefaciendo, ſcilicet.

[c] *Calumnia.*] *Reproche.*

[d] *Memoriam.*] Id eſt, *Si obliti fueritis qualis fuerit vitæ ſitus, & quomodo antea vixerit.*

[e] *Ad unum exemplum & regnum.*] Du

quærit, velim mihi reſpondeat, numquid, quos protulit, Scipiones, & [a] Metelli, [b] antè fuerint aut opinionis, aut gloriæ, quàm eos res geſtæ ſuæ, & vita innocentiſſimè acta, commendavit? quod ſi hoc fuit illis initium nominis, & dignitatis; cur non æquè de nobis exiſtumetur? cujus & res geſtæ illuſtres ſunt, & vita integerrimè acta. Quaſi verò tu ſis ab illis viris, Salluſti, ortus! quòd ſi eſſes; nonnullos jam tuæ turpitudinis pigeret. Ego meis majoribus virtute meâ præluxi: uti, ſi priùs noti non fuerint, à me accipiant initium memoriæ ſuæ: tu tuis vitâ, quam turpiter egiſti, magnas offudiſti tenebras; ut etiam, ſi fuerint egregii cives, certè venerint in oblivionem. Quare noli mihi antiquos viros objectare. Satius eſt enim, me meis rebus geſtis florere, quàm majorum opinione niti; & ità vivere, ut ego ſim poſteris meis nobilitatis initium, & virtutis exemplum. Neque me cum iis conferri decet, P. C. qui jam deceſſerunt, omnique odio carent, & invidiâ; ſed cum iis, qui mecum unâ in republicâ verſati ſunt. Sed ſi fuerim aut in honoribus petendis nimis ambitioſus; (non hanc dico popularem ambitionem, cujus me principem confiteor, ſed illam pernicioſam contra leges, cujus primos ordines Salluſtius duxit..) aut in gerendis magiſtratibus; aut in judicandis maleficiis tam ſeverus; aut in tuendâ republicâ tam vigilans; [c] quam tu proſcriptionem vocas: credo quòd non omnes tui ſimiles incolumes in hac urbe vixiſſent. At quanto meliore loco reſpublica tuenda ſtaret, ſi tu, par ac ſimilis ſceleſtorum civium, unà cum illis adnumeratus eſſes! An ego tunc falsò ſcripſi, *Cedant arma togæ*; qui togatus armatos, & pace bellum oppreſſi? An illud mentitus ſum, *Fortunatam me conſule Romam*; qui tantum inteſtinum bellum, & domeſticum urbis incendium, exſtinxi? Nèque te tui piget, homo leviſſime, cùm ea culpas, quæ in hiſtoriis mihi gloriæ ducis? An turpiùs eſt P. C. ſcribentem mentiri, quàm illum palam hoc ordine dicentem? Nam, quod meam [d] ætatem increpuiſti, tantùm me abeſſe puto ab impudicitiâ, quantùm tu abes à pudicitiâ. Sed quid ego de te plura querar? Quid enim mentiri turpe duces, qui mihi auſus ſis eloquentiam utì vitium ob-

NOTÆ.

certè hîc hæſi, ut, quid ſibi vellet Autor, divinarem. Tandem arbitratus ſum, ad iſta Salluſtii verba, *Oro te Romule Arpinas, qui egregiâ tuâ virtute omnes Paullos, Fabios, Scipiones, ſuperaſti, &c.* Ciceronem reſpexiſſe, eumque ſignificare voluiſſe, Pravè & ineptè ab adverſario factum, quòd ſibi Ciceroni Romuli nomen impoſuerit, quaſi, ut clarus fieret, neceſſe habuerit vel majores claros oſtendere, vel Romulum eſſe.

[a] *Metelli.*] Fortè iſtius, potiùs quàm Paulli, aut Fabii mentionem facit, quia præcipuè per ipſius Salluſtii hiſtoriam clariſſimus evaſit.

[b] *Antè fuerint.*] Id eſt, *antè, hominum exiſtimationem, aut gloriam conſequuti fuerint.*

[c] *Quam.*] Pro *quod*. *Quod*: *Tueri*, ſcilicet, *Rempublicam, tu, Criſpe Salluſti, vocas proſcriptionem.* Relativum *quam* cum *proſcriptionem* conſtruxit.

[d] *Ætatem.*] Id eſt, *adoleſcentiam.*

jicere? Cujus ſemper nocens eguiſti patrocinio. An ullum exiſtumas poſſe fieri civem egregium, qui non his artibus & diſciplinis ſit eruditus? An ulla alia putas eſſe rudimenta, & incunabula virtutis, quibus animi ad gloriæ cupiditatem aluntur? Sed minimè mirum eſt, P. C. ſi homo, qui defidiæ, ac luxuriæ, plenus ſit, hæc utì nova, atque inuſitata, miratur. Nam quod iſtâ inuſitatâ rabie petulanter in uxorem, & in filiam meam invaſiſti, [a] quæ faciliùs mulieres ſe à viris abſtinuerunt, quàm tuvir à viris, ſatìs doctè, ac peritè feciſti. Non enim me ſperaſti mutuam tibi gratiam relaturum, & viciſſim tuas compellaturum. Unus enim ſatìs es materiæ habens: neque quidquam turpius eſt domi tuæ, quàm tu. Multùm te verò opinio fallit, qui mihi putaſti parare invidiam ex meâ re familiari; quæ multò mihi minor eſt, quàm habere dignus ſim. Atque utinam ne tanta quidem eſſet, quanta eſt; uti potiùs amici mei viverent, quàm ego teſtamentis eorum locupletior eſſem? Ego fugax, Criſpe Salluſti? Furori tribuni pl. ceſſi: utiliùs duxi, [b] quamvis fortunam unus experiri, quàm univerſo populo R. civilis eſſem diſſentionis cauſa: qui, poſtea quàm [c] ille ſuum annum in rep. perbacchatus eſt; omniaque quæ commoverat, pace, & otio, reſederunt: hoc ordine revocante, atque ipsâ rep. manu retrahente me, reverti. Qui mihi dies, ſi cum omni reliquâ vitâ conferatur, animo quidem meo [d] ſuperet, cum univerſi vos, populuſque R. frequens adventu meo gratulatus eſt. Tanti me fugacem, [e] mercenarium patronum hi æſtimaverunt. Neque hercule mirum eſt, [f] ſi ego ſemper juſtas omnium amicitias æſtimavi. Non enim uni privatim ancillatus ſum, neque me addixi: ſed, quantùm quiſque reip. ſtnduit, tantùm mihi fuit aut amicus, aut inimicus. Ego nihil plus volui valere, quàm pacem: multi privatorum audacias nutriverunt. Ego nihil timui, niſi leges: multi arma ſua timeri voluerunt. Ego nunquam volui quidquam poſſe, niſi pro vobis: multi ex vobis, potentiâ freti, in vos ſuis viribus abuſi ſunt. Itaque non eſt mirum, ſi nullius amicitiâ uſus ſum, qui non perpetuò reip. amicus fuit: neque me pœnitet, ſi aut petenti [g] Vatinio reo patrocinium pollicitus ſum, aut Sextii inſolentiam repreſſi, aut [h] Bibuli patientiam culpavi, aut virtutibus Cæſari favi. [i] Hæ laudes

NOTÆ.

[a] *Quæ.*] *Tum uxor, tum filia mea.*

[b] *Quamvis.*] *Vel iniquiſſimam.*

[c] *Ille.*] Tribunus ſcilicet, Clodius.

[d] *Superet.*] Id eſt, *Præſtantior & jucundior videatur.* Sed vide, mihi, quæſo, quomodo, non tantùm objecta diluat, ſed in gloriam vertat.

[e] *Mercenarium.*] Iſtud objectaverat Salluſtius; ſeu quiſquis fuit ejus loco declamator.

[f] *Si.*] Pro *Quandoquidem.*

[g] *Vatinio.*] Reſpondet ad id quod Salluſtius dixerat, Ciceronem Vatinii cauſam agere, poſtquam orationem contra ipſum habuiſſet.

[h] *Bibuli pat.*] Tanta fuit, referente Suetonio, ut nonnulli, quòd ità Cæſari in conſulatu ceſſiſſet, non *Caio Iulio Cæſare, & Bibulo Conſulibus*, ſed *Caio & Iulio*, per jocum ſcriberent.

[i] *Hæ laudes.*] Virtuti, nimirum, & viris probis, quomodocumque favere, inde

enim egregii civis, & unicæ sunt. Quæ si tu mihi utì vitia objicis, [a] temeritas tua reprehendetur, non mea vitia culpabuntur. Plura dicerem, si apud alios mihi esset dicendum, P. C. non apud vos, quos habui omnium actionum mearum monitores. Sed, ubi rerum testimonia adsunt, quid opus est verbis? Nunc, ad te uti revertar, Sallusti, patremque tuum prætream: qui si nunquam in vitâ suâ peccavit, tamen majorem injuriam reip. facere non potuit, quàm quòd te talem filium genuit. Neque, tu si qua in pueritiâ peccasti, exsequar, ne parentem tuum videar accusare, qui eo tempore summam tui potestatem habuit; sed qualem adolescentiam egeris: Hac enim demonstratâ, facilè intelliget, quàm petulanti pueritiâ, tam impudicus, & procax, adoleveris. Postea quàm immensæ gulæ impudicissimi corporis quæstus sufficere non potuit; & ætas tua jam ad ea [b] patienda, quæ alteri facere collibuisset, exoleverat; cupiditatibus infinitis efferebaris, uti, quæ ipse corpori tuo turpia non duxisses, in aliis experireris. Ità non est facilè reputare, P. C. utrum inhonestioribus corporis partibus rem quæsierit, an amiserit. Domum paternam vivo patre turpissimè venalem habuit, vendidit. Et cui dubium potest esse, quin mori coegerit eum, quo, hic, nondum mortuo [c] pro hærede gesserit omnia? Neque pudet à me eum quærere, quis in P. Crassi domo habitet; cùm ipse respondere non queat, quis in ipsius habitet paternâ domo. [d] At Hercule lapsus ætatis tirocinio, postea se correxit? Non ità est: sed abiit in sodalitium sacrilegi Nigidiani: bis judicis ad subsellia attractus, extremâ fortunâ stetit: & ità discessit, uti non hic innocens esse, sed judices pejerasse existimarentur. Primum honorem in quæsturâ adeptus, hunc locum, & ordinem, despectum reddidit, cujus aditus sibi quoque, sordidissimo homini, patuisset. Itaque timens, ne facinora ejus clam vos essent, cùm omnibus matribus familias opprobrio esset, confessus est, vobis audientibus, adulterium; neque erubuit ora vestra. Vixeris, utì libet, Sallusti; egeris, quæ volueris: satis sit, unum te tuorum scelerum conscium esse; noli nobis languorem, & soporem nimium exprobrare. Sumus diligentes in tuendâ pudicitiâ uxorum nostrarum: sed ità experrecti non sumus, ut à te cavere possimus. Audacia tua vincit studia nostra. Ecquod hunc movere possit, P. C. factum ac dictum turpe, quem non puduit palam, vobis audientibus, adulterium confiteri? Quod si nihil pro me tibi respondere

NOTÆ.

tantùm sibi amicos parare; illos, si priorem sanctitatem & vitæ innocentiam flagitiis maculaverint, relinquere. Uno verbo bene, & quod laudandum sit, fecisse se profitetur Cicero, cùm nulli se ità addixit, quin, virtutis & Reipublicæ causâ ejusdem adversarium sequeretur.

[a] *Temeritas.*] *Cum id tu vituperes quod laudi ducitur.*

[b] *Patienda.*] Obscœnissima & flagitiosissima reprehendit.

[c] *Pro hærede gesserit omnia.*] Id est, *rebus hereditariis omnibus, tanquam dominus usus sit.*

[d] *At Hercule.*] Ironia est.

voluisset;

voluiſſem; ſed illud cenſorium [a] elogium [b] Ap. Claudii, & L. Piſonis, integerrumorum virorum, quo uſus eſt quiſque eorum, pro lege palam univerſis recitarem; nonne tibi viderer æternas inutere maculas, quas reliqua vita tua eluere non poſſit? Neque poſt illum [c] delectum ſenatus te umquam vidimus. [d] Niſi fortè in ea te caſtra conjeciſti, quò omnis ſentina reip. confluxerat. At idem Salluſtius, qui in pace ne ſenator quidem manſerat, poſtea quàm reſp. armis oppreſſa eſt, & [e] idem victores, qui exſules, reduxit, in ſenatum poſt quæſturam [f] reductus eſt. Quem honorem ità geſſit, uti [g] nihil non venale in eo habuerit, cujus aliquis emptor fuerit. Ità igitur egit, uti nihil non æquum, ac verum, duxerit, quod ipſi facere collibuiſſet: [h] neque aliter vexavit, ac debuit, ſi quis prædæ loco accepiſſet magiſtratum. Peractâ quæſturâ; poſtea quàm magna [i] pignora eis dederat, cum quibus ſimilitudine vitæ ſe conjunxerat, unus jam ex illo grege videbatur. Ejus enim partis jam exemplar erat Salluſtius, [k] quò tanquam in imam voraginem cœtus omnium vitiorum exceſſerat: quidquid impudicorum, [l] cillonum, parricidarum, ſacrilegorum, debitorum fuit in urbe, municipiis, coloniis, Italiâ totâ, ſicut in fretis, ſubſederant, nominis perditi, ac notiſſimi, nullâ in parte caſtris apti, niſi licentiâ vitiorum, & cupiditate rerum novarum. [m] At poſtea quàm prætor factus eſt, modeſtè ſe geſſit, & abſtinenter? Nonne ità provinciam vaſtavit, uti nihil neque paſſi ſint, neque exſpectarint gravius ſocii noſtri in bello, quàm experti ſunt in pace, hoc Africam interiorem obtinente? unde tantùm hic exhauſit, quantùm potuit aut [n] fide nominum transjici, aut in naves contrudi. Tantùm, inquam, P. C. exhauſit, quantùm voluit: ne cauſſam diceret, [o] ſeſtertio duodecies cum Cæſare paciſcitur. Quod ſi quippiam eorum falſum eſt; hic palam refelle, unde tu, qui modò ne paternam quidem domum redimere potueris, repentè tamquam ſomnio beatus, [p] hortos pretioſiſſi-

Notæ.

[a] *Elogium.*] Teſtificatio eſt Cenſorum vituperationis causâ, cùm ab ipſis Senatu motus eſt Salluſtius.

[b] *App. Claudii, & L. Piſonis.*] Hi duo, Æmilio Paulo, & Claudio Marcello Conſulibus cenſuram gravem exercuerunt.

[c] *Delectum.*] Moris erat, ut Cenſores Senatum legerent, eoque illos per ignominiam moverent, quorum depravatos mores cognoſcebant.

[d] *Niſi.*] Pro *Sed.*

[e] *Idem.*] Cæſarem intelligo.

[f] *Reductus.*] Salluſtium intellige.

[g] *Nihil non.*] Fidem, putâ, ſuffragia.

[h] *Neque aliter.*] Ideo tantùm Salluſtium dicit Quæſturam geſſiſſe, ut ex eâ prædam aliquam conſequeretur.

[i] *Pignora.*] *Des aſſurances.* Id eſt, *factis oſtenderat ſe peſſimum ſimilem eſſe.*

[k] *Quò.*] Id eſt, *ad quem Salluſtium.*

[l] *Cillonum.*] Id eſt, *cinædorum & turpiter viventium*, ut ait Cælius Rhodiginus, ab antiquo verbo *cellere*, quod eſt *motitare*: Unde etiam Plautus meretrices appellat *recelliclunas.*

[m] *At poſtea quàm.*] Ironia.

[n] *Fide nominum.*] Id eſt, *permutatione.* Gall. *Par lettre d'échange.*

[o] *Seſtertio.*] Alii habent Seſtertiûm, Glareano teſte; quanquam & illud licere multis elegantibus autorum exemplis oſtendit Budæus.

[p] *Hortos.*] Qui Salluſtiani dicti ſunt.

mos, villam Tiburti C. Cæſaris, reliquas poſſeſſiones paraveris. Neque piguit quærere, cur ego P. Craſſi domum emiſſem: cùm tu veteris villæ dominus ſis, cujus paulò antè fuerat Cæſar? [a] modò, inquam, patrimonio non comeſo, ſed devorato, quibus rationibus repentè factus es tam affluens, & tam beatus? Nam quis te faceret heredem, quem ne amicum quidem ſuum ſatis honeſtum quiſquam ſibi ducit, niſi ſimilis, ac par tui? At hercule egregia facta majorum tuorum te extollunt: quorum ſive tu es ſimilis, ſive illi tui, nihil ad omnium ſcelus, ac nequitiam, addi poteſt. Verùm, ut opinor, honores tui te faciunt inſolentem? Tu, Criſpe Salluſti, tantidem putas eſſe [b] bis ſenatorem, & bis quæſtorem fieri, quanti bis conſularem, & bis triumphalem. [c] Carere debet omni vitio, qui in alterum paratus eſt dicere. [d] Is demum maledicit, qui non poteſt verum ab altero audire. Sed tu omnium menſarum aſſecla, omnium cubiculorum in ætate [e] pellex, & idem poſtea adulter, omnis ordinis turpitudo es, & civilis belli [f] memoria. Quid enim gravius pati potuimus, quàm quòd te incolumen in hoc ordine videamus? Deſine bonos petulantiſſimâ conſectari linguâ: deſine morbo procacitatis iſto uti: deſine unumquemque moribus tuis æſtimare: his moribus amicum tibi facere non potes, videris velle inimicum habere. Finem dicendi faciam P. C. Sæpe enim vidi graviùs offendere animos auditorum eos, qui aliena flagitia apertè dixerunt, quàm eos qui commiſerunt. Mihi quidem ratio habenda eſt, non quid Salluſtius meritò debeat audire, ſed ut ea dicam, ſi qua ego honeſtè effari poſſum.

C. SALLUSTIUS CRISPUS EXPLICIT.

NOTÆ.

[a] *Modò.*] Id eſt, *non à longo tempore.*

[b] *Bis Senatorem.*] Amara eſt irriſio; Salluſtio acutè exprobrat quod Senatu motus fuerit; atque inſuper eum arguit, quaſi ideo ineptè gloriaretur.

[c] *Carere.*] Poſtquam ſatis adverſarium agitavit, ipſum, quod maximè perſtringit, de imperitiâ, & quodammodo de officio admonet.

[d] *Is demum maled.*] Id eſt, *ſine ſuo detrimento maledicere poteſt.*

[e] *Pellex.*] Jam ſuprà, quòd muliebria paſſus eſſet, exprobravit.

[f] *Memoria.*] Id eſt, *qui omnia in memoriam revocat quæ per civiles diſcordias paſſi ſumus.*

INDEX

RERUM MAXIMÈ MEMORABILIUM.

A

Aborigines, *pag.* 6.
Abſtinentia quid. 4. d.
Achæi. 203. a.
Accuſativi olim in is. 1. a.
Actæon. 204. c.
Adherbal. 62. Victus Romam proficiſcitur. 67. Ejus oratio ad Senatum. 68. Mores. 79. Jugurthæ obvius procedit. *Ib.* A quo vincitur. 80. Romam legatos mittit. 81. Ejus ad Senatum litteræ. *Ib.* A Jugurthâ excruciatus interficitur. 83.
Adoleſcentium animi mobiles. 12. Dolis facilè capiuntur. *Ib.* Eorum mores. 213.
Adrimetum à Phœnicibus conditum. 77.
Adverſæ res etiam bonos detrectant. 108.
Æeta 174. c.
Æquitas quid. 3. c.
Æthiopes. 78.
Africæ deſcriptio. 75. 76.
Albinus. 92. Conſul in Africâ bellum renovat. 93.
Allobroges ab Umbreno ſollicitantur. 32. Deprehenduntur ſuper ponte Mulvio. 35.
Amazones. 201. c.
Ambitio quid Romæ effecit. 9. Vitium propius virtutem quàm avaritia. *Ibid.*
Ambitus damnati Autronius & Sylla. 15.
Amicitia quomodo firma. 17. c.
Amici officio & fide parantur. 65.
Animâ quis fruitur. 3.
Animus vitæ Imperator. 57. Æternus. 58. Ejus artes plurimæ, quibus claritudo paratur. 59. Quomodo ſervitio opprimatur. 215.
Annius Magiſtratum continuare nititur. 94.
Antiochus. 160.
Antonius Conſul. 29. Catilinam perſequitur. 51.
Antonius. 187. a.
Appius Poëta. 209.
Apulia. 22. b.

Aquila quæ in exercitu Catilinæ. 54.
Archelaus. 189. a.
Argentum ære ſolutum. 26.
Ariobarzanes. 190. m.
Ariſtæus. 204. b.
Ariſtonicus in triumphum ductus. 189.
Armenia. 190. n.
Arſaces. 188. d.
Aſia à Romanis obſeſſa. 189.
Aſpar. 152. A Boccho accerſitur, qui Jugurtham acta edoceat. 154. Ad Bocchum remittitur ut Syllam Jugurthæ tradere perſuadeat. *Ib.*
Athenienſes per ſcriptores celebrati. 8.
Attalus. 189. f.
Avaritia quid Romæ effecit. 9. Ejus deſcriptio. 221. Quomodo vincenda. *Ibid.*
Aulus. 94. Hyeme milites in expeditionem evocat. *Ibid.* A Jugurthâ deluditur. *Ibid.* Sub jugum mittitur ejus exercitus. 96.
Aurelia Oreſtilla Catilinæ conjux. 12.
Auſter. 172. d.
Autronius ex Catilinæ conjuratis. 14.

B

Bæbius à Jugurthâ pecuniâ capitur. 91. Ejus maxima impudentia. 92.
Baleares. 150. e.
Bello ingenium plurimùm poſſe quando cognitum. 2. Bellum ex arbitrio ſumitur, non ponitur. 128. Illud civiliter deponendum. 211. Pacis causâ gerendum. 215.
Beneficii quàm maleficii in Republicâ immemorem eſſe præſtat. 90.
Beſtia Conſul. 84. Adverſus Jugurtham miſſus. *Ib.* Secretò cum illo tranſigit. 85. In eum gravis invidia. *Ibid.* Ab ipſo in Numidiâ qui fuerunt relicti omnia flagitia cum Jugurthâ faciunt. 91.
Bibulus. 222. 228. i. 231. h.
Bocchus. 79. Ejus proximi à Jugurthâ magnis muneribus ad ſui ſtudium perducuntur. 127. Cujus filia Jugurthæ nupſerat. *Ibid.* Romanorum amicitiam quæſiverat. 127. Cum Jugurthâ belli adverſus Romanos ſocietatem init. *Ibid.* A Metello legatos accipit: eidemque remittit. 128. Romanos cum Jugurthâ aggreditur. 143. Romam legatos mittit. 148. Qui ſpoliati ad Syllam perveniunt. 149. A Mario petit, ut Syllam ad ſe mittat, quamobrem. 150. Ejus perfidia. 155. Ejuſdem ad Syllam oratio. *Ibid.* Jugurtham Romanis tradere pollicetur. 154. Tradit. 155.
Bomilcar. 92. Cum Rutilio certat. 107. Ad tradendum Jugurtham à Metello allicitur. 113. Quod ille quidem conatur. 114. Ideo Nabdalſam ſibi adjungit. 120. Ad quem ſcribit. *Ibid.* Cujus litteræ à

Nabdalſæ cliente ad Jugurtham deferuntur. 121. Morte afficitur. *Ib.*
Bonus gratuitò nemo vult eſſe, ubi malos præmia ſequuntur. 165.
Bonum publicum privato anteponendum: quamquam hoc cum illo poteſt conciliari. 219.
Bruttium. 33. i.
Bythinia. 173. g.

C

CÆſar Pontifex maximus. 38. Ei Catulus & Piſo infenſi, quamobrem. *Ibid.* Eum Cicero inter Conjuratos non vult nominare. *Ib.* Ei nonnulli equites gladio minitantur. 39. Ejus oratio. 40. Cum Catone comparatur. 49. Bellum aliorum pace mollius geſſit. 210. Creditum non condonat *Ibid.* In adverſis majorem animum gerit. 216. Gallicam gentem ſubegit. 224.
Cale. 205. m.
Capſa. 136. A Mario incenſa. 137.
Capua. 23. d.
Capys. 208. c.
Carbo. 211.
Caſſius ad Jugurtham mittitur. 91.
Catabathmos. 95. g.
Catilina. 5. 11. Quinam illi favent. 14. Prima ejus conjuratio. 18. Repetundarum reus Conſulatum petere prohibetur. *Ibid.* Ad conjuratos orationem habet. 16. Eos quomodo confirmat. 19. Arma per Italiam parat. 20. Mulieres ſibi adſcivit, quamobrem. 21. Ciceroni inſidias parat, quæ malè cadunt. 21. Incendia parat. 22. In Senatum venit. 25. In caſtra Malliana proficiſcitur. *Ibid.* Scribit ſe in exilium Maſſiliam ire. 37. Ejus epiſtola. 28. Imperii inſignia ſumit. 29. Ei plebs favet. 30. Deinde ejus conſilia execratur. 37. Quantus initio ejus exercitus. 50. Servitia repudiat. 51. In Galliam profugere tentat. *Ibid.* Orationem habet ad milites. *Ibidem.* Aciem inſtruit. 53. Pugnat. 54. Vincitur. 55.
Cato. 44. Ejus oratio. *Ibid.* Decretum fit Senatus ſicut ille conſuerat. 48. Ab eo multi mactati. 218. Qualis. 222.
Catulus cur Cæſari infenſus. 38.
Cea inſula. 204. d.
Chalcedon. 190. f.
Charybdis. 202. e.
Cicero Conſul cum Antonio. 20. Catilinæ inſidias præcavet. 21. 22. Per Fulviam ejus conſilia cognoſcit. *Ibid.* De iis ad Senatum refert. 22. Conjuratos ad ſe vocat. 36. In Senatum ducit. 36. Civis reptitius. 226. Teſtamentis amicorum locuples factus. 231.
Cilicia. 193. f.
Cimbri. 54. b. 161. h.

Cinna. 168. b.
Cirta. 80. A Jugurthâ obſidetur. 81. Ibi prædam Metellus collocaverat. 128.
Cizicus. 190. g.
Claſſes quid. 221. b.
Clementia vera. 214.
Comitia quid. 20. d.
Concordiâ res parvæ creſcunt. 65. K. l. Ejus bona firmanda. 212.
Conjurant cum Catilinâ qui. 14. Nullus ex multitudine caſtra relinquit. 30. Eorum conſilium. 34. In Senatum ducuntur. 36. Servandi traduntur. 37. Puniuntur. 50.
Conſilium dare regi difficile: Cur. 216.
Conſuetudo in naturam vertitur. 130.
Conſules regibus Romæ ſubrogantur. 7. Illis poteſtas maxima quibus verbis permittitur. 23.
Conſultantes de rebus dubiis ab odio, amicitiâ, irâ, &c. vacuos eſſe decet. 40.
Conſultores peſſimi cupido & ira. 116.
Conſulto, priuſquàm incipias; ubi conſulueris maturè facto opus eſt. 22.
Contentio inter plebem & nobilitatem quid effecerit. 61.
Continentia quid. 3. b.
Cordueni i. 202. h.
C. Cornelius eques pollicetur Ciceronem confodere. 22.
Cornelius Scriba. 161. f.
Corpus & ejus omnia brevi dilabuntur. 58.
Corycus. 171. b.
Cos inſula. 205. a.
Cottæ Conſulis oratio ad populum. 196.
Craſſus cum Catilinâ conjuraſſe creditus. 15. Quod Vulturtii indicio confirmatur. 37.
Creta. 189. K.
Cumæ. 204. e.
Curio. 181.
Curius cum Catilinâ conjurat. 20. Per eum conjuratio patefacta. *Ib.*
Cyrenenſes magni atque opulenti. 125. Cum Carthaginienſibus diu bellum geſſerunt. 126.
Cyrus. 2.

D.

DAbar. 152. Internuncius. 153.
Dædalus. 173. e.
Damaſippus. 43. d.
Danubius. 199. K.
Dardania. 205. e.
Deorum auxilia quibus parentur. 47.

Diſcordiâ res maximæ dilabuntur. 65.
Diſcumbendi modus apud Romanos. 187. e.
Divino numine omnium mortalium vita inviſitur. 224.
Divitiæ Romanis exitio. 8. 10. Eas, qui contemſerunt, victores; qui concupiverunt, victi ſunt. 214. Divitiis quinam ſint flagitio. 215. Divitiarum ſtudium Reipublicæ certa peſtis. 220.
Domitius. 211. 222.
Durius. 178. b.
Dyrrachium. 169. d.

E

EDere bis in die vitio ducitur. 215.
Elephanti 40. interfecti. 107.
Enceladus. 205. h.
Equites Romani cum telis circum ædem Concordiæ Cæſari gladio minitantur. 93.
Etruria. 21. i.
Eumenes. 189. e.
Euphrates. 192. c.
Eurus. 172. c.
Exercitus P. R. quando primùm corrupti. 10.
Extollere ſe ut oporteat. 214.

F

FAbius Sanga, Allobrogum Patronus. 33.
Factioſorum mores. 217. 219.
Fæſulæ. 22. e.
Famam alienam ſuum eſſe dedecus putant inertes. 221.
Faſces quid. 15. p.
Favonius. 222.
Fœdus nullum Senatus Populique Romani injuſſu fieri poterat. 96.
Fortuna ſimul cum moribus immutatur. 3. In omni re dominatur. 7. Ejus lubido. 8. Eâ non eget animus. 57. 58. Fortunæ ſuæ unuſquiſque eſt faber. 209.
Fulvia conjurationem Catilinæ patefacit. 20.
Fulvius parentis juſſu interficitur. 32.

G

GAbinius, & ejus lex. 193. g.
Gaddir. 174. e.
Gætuli. 76. b. Ad militiam à Jugurthâ quæruntur. 127. Ordines habere docentur. *Ibid.*
Galli ante Romanos gloriâ belli. 49. Eos vincunt. 155. Adverſus illos Romani pro ſalute, non pro gloriâ certant. 166.
Gauda. 116. 117.
Germania veteribus ſub Galliâ comprehenſa. 158.

Gladiatoriæ familiæ in municipia diſtribuuntur. 24.
Glorià invidiam vincere difficilimum. 65. Gloriam invidia ſequitur. 109. Gloria Majorum poſteris lumen; quæ eorum nec bona, nec mala in occulto eſſe patitur. 132.
Gracchus. 74. 99. Ejus lex. 221.
Græci ante Romanos facundiâ. 49. Quales. 222.
Guluſſa Maſſiniſſæ filius. 62.

H

HÆres ſecundus quis. 116. m.
Hannibal res Romanas afflixit. 61.
Helenus. 205. d.
Heraclea. 190. k.
Hercules in Hiſpaniâ interiit. 76.
Hiemſal. 61. Ferocitèr cum Jugurthâ agit. 66. Interficitur. 67.
Hilerda. 170. a.
Hippo à Phœnicibus condita. 77.
Hiſtoriam ſcribere difficile, & quamobrem. 3. In eâ ſcribendâ, quomodo laus invenienda. 4. a. Ejus beneficio Athenienſes maximi facti ſunt. 8. Ejus uſus. 59. 60.
Hortari qui vult, primus ire debet. 179.
Humanum genus virtute potiùs quam ſorte regitur. 57.

I

JApydia. 199. h.
Jaſon. 174. b.
Igne ſeſe corrumpunt perfugæ. 114.
Ilergetum. 177. d.
Imagines majorum. 60. m.
Imperium iis artibus retinetur quibus partum eſt. 3. Imperia & Magiſtratus, ut virtus eſt eorum qui ea ſuſtinent, perinde habenda. 61. Ea ſæpe in eos à quibus accepta convertuntur. 180. Imperium alteri nemo volens concedit. 209. Illud qui obtinet, quia malo eſſe licet, formidatur. 210. Imperia crudelia magis acerba quàm diuturna. 211.
Infinitivi modi loquendi formulæ. 7. g.
Ingenium præſtat viribus. 2. Socordiâ torpeſcit. 58. 59.
Injuriæ oblatæ nemini parvæ videntur. 41.
Interrex. 169. a.
Invidia ex opulentiâ oritur. 6. Invidiam gloriâ vincere difficilimum. 65. Gloriam ſequitur. 109.
Ira & cupido peſſimi conſultores. 116.
Jugurtha rex Numidarum. 61. 62. 63. 64. Micipſæ decreta reſcindenda proponit. 66. Hiemſali infenſiſſimus. 67. Copias armat, omniqne Numidiæ imperare parat. *Ibid.* In Romanæ nobilitatis avaritiâ ſpem habet. 68. Cujus legati pleroſque pecuniâ corrumpunt. *Ibid.* A quibus Jugurtha defenditur. 73. Legatos Romanos corrumpit. 74. In regnum

gnum Adherb. animum intendit. 79. Agros vaſtat. *Ib.* Ejus ad Legatos Romanos reſponſio. 80. Ad eum alii mittuntur. 82. Qui fruſtrà diſcedunt. 83. Numidas puberes, togatoſque promiſcuè interfecit. 83. Filium Romam legatum mittit. 84. Secretò cum Calpurnio & Scauro tranſigit. 85. Romam venit. 91. Abit. 93. Albinum ludificat. 94. Auli exercitum ſub jugum mittit. 96. Vult facere deditionem. 102. Metello inſidias ſtruit. 104. Pabula corrumpit. 110. Romanorum caſtra irrumpit. 111. Pugnandi modus. 112. Deditionem facit, cujus mox pœniret. 114. Bellum renovat. 117. Omnibus diffidit. 121. 123. Ejus dolus. 135. Ad Bocchum legatos mittit. 143. Romanos aggreditur. *Ibid.* Superat. 144. Deinde magnâ clade vincitur. 145. Iterum Romanos invadit. 146. Stratagemate utitur. *Ib.* Vix evadit. *Ib.* Syllæ à Boccho traditur. 155.

Juventus Romana qualis. 7.

L

Labor quo ſenſu uſurpatum. 3. a. Viris convenit. 133.

Lacedæmonii in Græciâ bella gerere primi & Athenienſes cœperunt. 2.

Laletania. 177. x.

Lares. 18. f.

Largitio. 4. f.

Legati Romani regnum Numidiæ diviſum miſſi. 74. Legati adoleſcentes Adherbalem & Jugurtham arma deponere jubent. 80. Alii Jugurthæ pacem imperantes fruſtrà diſcedunt. 83.

Leges pro vitâ civium. 42.

Lentulus cum Catilinâ conjurat. 14. Romæ quoſcumque poteſt ſolicitat. 32. In Senatum à Cicerone ducitur. 36. Ibi coarguitur. *Ibi.* Eum eripere conantur liberti. 39. In carcere occiditur. 50.

Lepidus. 157. Ejus contra Syllam oratio. 159. Alia Philippi adverſus Lepidum. 164.

Leptitani ad Metellum legatos mittunt. 124. Amici & ſocii P. Romani. 125.

Libertatis reſtituendæ ratio. 219. Omnibus optabilis. 223.

Libyes. 76. c.

Licinii oratio. 179.

Locus medius apud Numidas honorificentiſſimus. 66.

Lubido. 3. d. 7. c. Quid facit. 190. Lubido bona. 225.

Lucani. 176. d.

Luculus. 174. a.

Lycaonia. 193. c.

M

Magiſtratus minores vigiliis præſunt. 24. Magiſtratuum inſignia à Tuſcis ſumta. 43.

Mallius primus ex conjuratis arma apertè movet. 20. Ad Marcium Epiſtola. 26.
Malus eſt nullus gratuitò. 221.
Mamilius & ejus rogatio contra Jugurthæ fautores. 57.
Manlius Marii legatus. 134.
Marcius ſolus Conſulatum gerit. 23. g.
Marius. 102. Cui magna portenduntur. 114. Quis. 115. Contra Metellum accenſus. 116. A quo dimittitur. 122. Romæ celebratur. *Ibid.* Fit Conſul, & Imperator. 123. Nobilitatem exagitat. 129. Ad populum habet orationem. *Ibid.* Veteranos ambit. *Ibid.* Milites ſcribit quos. 135. In Africam proficiſcitur. *Ibid.* Cui exercitus à Rutilio traditur. *Ibid.* Prudentia ejus militaris. 136. Utres parat. 137. A militibus ad cœlum fertur. 138. Mulucham caſtellum aggreditur. *Ibid.* Per Ligurem capit. 141. Cum Boccho & Jugurthâ pugnat. 144. Ex hoſtium imperitiâ dolum machinatur. *Ibid.* In hiberna proficiſcitur. 145. Ejus vigilantia. *Ibid.* Pudore exercitum coercet. *Ibidem.* A Boccho & Jugurthâ invaditur. 146.
Maſſilia. 27. f.
Maſſiniſſa. 61.
Maſſiva. 92. Obtruncatur. 93.
Matrimonii neceſſitudo apud Numidas levis. 127.
Mauritania. 21. e.
Medius fidius. 28. k.
Memmius contra Jugurtham nititur. 83. Ejus oratio. 86. Jugurthæ ſervandam fidem datam facit. 92.
Metellus Creticus. 23. Celer. *Ibid.* Metellus Numidicus. 100. 101. Ad eum legatos mittit Jugurtha. 102. Quos promiſſis aggreditur, ut ſibi Jugurtham tradant. 102. Cum Jugurthâ pugnat. 106. Omnia ferro & igne vaſtat. 108. Exercitum dividit, ut terrorem augeat. 109. Zamam oppugnat. 112. Superbus. 115. In quem aſperè Romam ſcribunt negotiatores. 117. Vaccenſes punit. 119. Marium dimittit. 122. Capitis Romæ arceſſitur. *Ibid.* Cum Jugurthâ pugnat. 123. Thalam maximo cum labore aggreditur. *Ibid.* Vehementiſſimè dolet, quòd Mario Numidia data. 128. Legatos ad Bocchum mittit. *Ibid.* Marii conſpectum fugit. 135. Optimè Romæ excipitur. *Ibid.*
Meſopotamia. 191. k.
Metuendum multis qui ſe præbet, multos pariter metuit. 211.
Micipſa. 62. Quid agit cum Jugurthâ. 62. 63. 64. Ejuſdem ad Jugurth. oratio. 65. Moritur. 66. Ejus regnum inter Jugurtham & Adherbalem per legatos Romanos dividitur. 74.
Militia juſtâ eſſe debet. 215.
Minos. 173. f. 205. b.
Mirari quid. 10. b.
Miſeris parùm fidei adhibetur. 81.

Mithridates. 31. m. Ejus ad Arſacem epiſtola. 188. Facta. 189.
Monitores qui optimi. 133.
Muluchæ caſtelli deſcriptio. 139. A Ligure penetratur, & perſcribitur. *Ibid.* Capitur. 141.
Munditiæ mulieribus; viris labor convenit. 133.
Myſii. 205. n.

N

NAbdalſa. 120. A cliente proditur. 121. Ad Jugurtham accedit. *Ib.*
Natura falsò ab hominibus accuſatur. 57. Una & communis omnium. 131. Unum omnibus finem, vel ferro ſeptis ſtatuit. 161.
Neceſſitatem extremam nullus, niſi muliebri ingenio, nihil auſus expectat. 161.
Neceſſitudo timidos fortes facit. 53.
Nobilitas quæ Marii & vera. 132.
Nobilitatis commune malum ſuperbia. 115.
Nobilium mores. 134. 224.
Novus homo quis. 20. c. Indigni Conſulatu videbantur. 115.
Numantia. 63. a.
Numidæ quales. 102. Regem in fugâ non ſequuntur. 108. Lacte & carne ferinâ veſcuntur. 137. Marium magìs quàm mortalem timent. 138.

O

OLlympus. 171. a.
Opimius à Jugurthâ corrumpitur. 74.
Orchomenus. 207. e.
Orion. 205. k.
Othus. 205. i.

P

PÆligni. 150. f.
Para. 190. i.
Partium & diviſionum quæ cauſa. 97.
Patres cur dicti Senatores. 6.
Patiens Nomen & Participium. 5. e.
Patriam vi regere importunum. 59. Patriæ ad Cæſarem oratio. 225.
Pax juſta & diuturna eſſe debet. 211.
Pecuniæ ſtudium tollere bonum maximum. 220.
Pericula occulta bonus facere, nec vitare poteſt. 220.
Perpenna. 171. g.
Perſes. 40. c.
Perſonæ ſecundæ locutiones. 2. b.
Peſſimus quiſque aſperrimè rectorem patitur. 210.
Petreio exercitum permittit Antonius. 54.
Philæni. 126.
Philippi adverſus Lepidum oratio. 164.

Phœnices. 77. l.
Picenus ager. 22. a.
Pietas Romanorum quæ. 10.
Piſo. 15. In citeriorem Hiſpaniam mittitur. 16. Interficitur. *Ib.*
Plautia lex. 25. a. 217. h. 226.
Plebis ingenium. 30. Urbana cur depravata. *Ib.* Catil. conſilia execrà-tur. 37. Negotia ſua debet habere. 214.
Pompeii potentia formidoloſa. 16. Ad bellum Mithridat. miſſus. 31. Ejus ad Senatum epiſtola. 177. Adoleſcens ad bellum ſæviſſimum pro-jectus. *Ibid.* Facta. *Ibid.* Illum Romani metuunt. 185. Quis. 210. Quamobrem multi ejus partes ſequuntur. 211. Cæſari maximè fuit adverſus. 217. Quomodo Remp. adminiſtraverit. *Ibid.*
Pomptinus Prætor. 35.
Pop. Romanus liberè agitat cùm nullius potentia ſuper leges. 219. Quo-modo inducta ſervitus. *Ibid.* Illi ſupervacanea calliditas. 222. Ità lar-gitionibus corruptus, ut ſeſe venalem habeat. 226.
Poſthumius. 222.
Præmia diverſa bonos & malos ſequuntur. 224.
Primipilus. 95. h.
Ptolemæus. 189. l.
Publipor. 176. e.
Punicum bellum. 61. Punica fides. 153.

Q

QUæſivit *pro* rogavit. 163.
Quintius. 181. f.

R

REate. 29. g.
Regna quomodo intereant. 222. A quibus præcipuè defendantur *Ib.*
Regium imperium primum in terris. 2. Romæ mutatum. 7.
Regum pace quàm bello minor virtus. 2. Ex eo quid oriatur. *Ibid.* Qui-nam illis formidoloſi. 7. Regem armis quàm munificentiâ vinci minùs flagitioſum. 153.
Renunculus. 175. k.
Reprehendere alios multi cupiunt, qui nihil ipſi poſſunt. 215.
Res ſecundæ ſapientes fatigant. 10.
Reſpublica honeſtis nominibus agitata. 31. Pacis artibus firmanda. 210. Audaciâ in bello; æquitate in pace firmanda. 18.
Rhegium. 84.
Rhenones. 198. b.
Rhodus. 40. d.
Romæ exordium; aliaque. 6. Adeptâ libertate brevi creſcit. 7. Pau-corum virtute. 49. Romæ omnia venalia. 79. Quando illi pereun-dum. 212.
Romanorum mores. 8. Quando prorſus immutati. 9. Corruptio eorum.

11. Jugurthæ bellum inferunt. 84. Avaritiâ cæci Bocchi amicitiam contemnunt. 127. Communes omnium hoſtes. *Ib.* Quando maximâ concordiâ vixerunt ; & floruerunt. 158. Simultates exercuerunt. 159. Eorum deſcriptio. 191. 222. 223.

S

SAgum. 175. g.
Salluſtius ad Rempublicam fertur ; ibique multa adverſa patitur. 4. Ad ſcribendam hiſtoriam animum adjicit. 5. Magiſtratum adeptus. 60. Ei libri Punici interpretantur. 75. Ejus Hiſtoriæ. 157. c. In cognoſcendâ Republicâ magnam curam habuit. 216. 222.
Samothrace. 189. c.
Sardinia. 172. a.
Saturninus. 165. i.
Satyra. 85. l.
Scaurus. 74. Ad Jugurtham & Adherb. legatur. 82. Calpurnii legatus. 84. Jugurthæ favet. 85. Quæſtor adverſus Jugurthæ fautores. 97.
Scipio. 60. l. Ad Micipſam ſcribit. 64. Q. Scipio malè pugnat adverſus Gallos. 155.
Scylla. 205. f.
Secus *pro* ſexus. 175. a.
Seleucia. 191. g.
Sempronia in Catilinæ conjuratis quæ mulier. 21.
Sempronia lex. 84. a.
Senatus ad Bocchi legatos reſponſio. 150.
Serpentes ſiti infeſtiores. 136.
Servile pro eo quod ſervitio corporis exercetur. 5. b.
Seſtertius quid. 23. m.
Spartacus. 208. a.
Signa. 10. a.
Sucro. 178. a.
Suffragia obſcura eſſe debent. 22. Per tabellam quandoque lata. *Ib.* f.
Sulpitius. 165. k.
Sumtuum finis res familiaris. 213.
Supplicia pro ſacrificiis. 8. d.
Sibyllæ. 36. h.
Sylla. 5. g. 9. 141. Legatus ad Bocchum. 147. Ejus ad illum oratio. *Ibid.* Bocchi legatos liberaliter habet. 149. Animi ferocia. 151. Volucem caſtris ejicit. *Ibid.* A Boccho occultè accerſitur. 153. Eum ad tradendum Jugurtham hortatur. 154. Romulus appellatur. 160. Supplicia in poſt futuros compoſuit. *Ibid.* Beneficio quàm metu multos retinere maluit. 218.
Syphax 61. k.
Syrtes. 78. e. 125.

T

TAbulæ novæ quid. 19. a.
Tanaïs. 201. d.
Tarentus. 170. g.
Tarteſſus. 174. d.
Tauromenia. 202. g.
Taurus. 173. i.
Tauri populi. 203. b.
Thala à Metello expugnata. 124.
Toreumata. 18. g.
Tribunitia poteſtas reſtituta. 31. A Syllâ disjecta. *Ib.* f.
Turia. 172. c.
Turpilius. 118. Capite pœnas ſolvit. 119.

V

VAcca. 85.
Vaccenſium conjuratio. 118. Eorumdem pœna, 119.
Valentia. 172. f.
Veſta. 12. h.
Vettius Picens. 161. f.
Villa publica. 212. b.
Vineæ quid. 80. d.
Virtuti omnia parent. 3. Virtute parta magnâ induſtriâ haberi decet ne deformentur. 209.
Vis numero plurali. 176. f.
Voluptates ignaviæ nullus cum virtutis præmiis habere poteſt. 131.
Volux Bocchi filius. 146. Syllæ metum efficit. 150. Præſidio eidem miſſus à patre. 151. Qui Romanos prodere creditur. *Ibid.* Caſtris ejicitur. *Ibid.* Ejus honeſta oratio. 152.
Utica 82.
Vulturtii ad Catilinam epiſtola. 35. Cum Allobrogum legatis, in ponte Mulvio deprehenditur. *Ibid.* Conjurationem in Senatu aperit. 36.
Uxores multas ducunt Numidæ, & Gætuli. 127.

Z

ZAma. 110. c.

FINIS.

ERRATA.

PAgina 21. ad notam k, *riundum* lege *oriundum*.

Pag. 27. ad notam f, *Phocenſibus* lege *Phocaenſibus*: nam hi ab illis ſunt diverſi.

Pag. 28. ad notam g: Re accuratiùs penſiculatâ per *conſilium novum*, illud præſertim eſſe intelligendum arbitror, quod de diſceſſu, & bello Patriæ inferendo, tunc tantùm vult videri iniiſſe Catilina; cùm antè alia omnia ſimulaſſet.

Pag. 34. ad not. d. *ut* lege *aut*.

Pag. 78. ad not. n. *exuſa* lege *exuſta*.

Pag. 89. ad not. b. Cùm minùs advertiſſem de quibus ſeditionibus hoc in loco ageretur, graviter hallucinatus ſum, qui Capitolium pro monte ſacro poſuerim. Hunc itaque ex T. Livii, & Dionyſii Halicarnaſſei auctoritate reponas. Sacer dictus eſt, non ut quidam exiſtimavit, quòd Jovi ſacer eſſet; ſed quòd in eum plebs ſeceſſiſſet. Trans Anienem ſitus erat, tertio ab urbe milliario.

Pag. 169. ad not. a. *rege*, lege *reges*.

Pag. 199. ad not. d. *Ptolomæo*, lege *Ptolemæo*.

Digitized by Google

INDEX

VOCABULORUM OMNIUM QUÆ IN SALLUSTII LEGUNTUR.

Prior numerus paginam, alter verò, vel alii ad proximam usque lineolam, pagine lineam vel lineas significant.

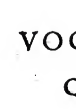

5: 1, 4, 7 | 6: 17 | 11: 4 | 12: 1 | 16: 9 | 18: 20 | 21: 8 | 25: 7 | 27: 2 | 35: 10 | 36: 14, 18 | 37: 19, 21 | 38: 8, 10 | 39: 26 | 41: 2 | 42: 4 | 46: 6, 9 | 52: 9 | 54: 17 | 55: 16 | 59: 16 | 61: 18 | 64: 5 | 66: 13 | 69: 7, 8, 13, 17 | 74: 4 | 75: 14 | 77: 8 | 80: 1, 20 | 82: 18 | 84: 9 | 85: 2, 3, 9 | 86: 9, 18 | 87: 4 | 88: 14 | 91: 10 | 93: 16 | 96: 14 | 99: 7 | 101: 2 | 102: 6 | 103: 27 | 105: 22 | 106: 7, 12 | 110: 9 | 111: 23 | 112: 24 | 115: 5 | 116: 1 | 117: 14 | 118: 21 | 119: 22 | 122: 16 | 124: 23 | 125: 5, 7 | 129: 6, 19 | 130: 13, 21 | 132: 6, 11 | 134: 28 | 135: 8 | 136: 28 | 137: 2 | 138: 22 | 141: 9, 17 | 145: 27 | 146: 21 | 147: 8, 13, 19 | 148: 1, 12 | 149: 1 | 150: 12 | 151: 3, 18 | 153: 8, 10 | 157: 8 | 158: 4, 7, 12, 13, 14 | 160: 10, 19 | 161: 10 | 162: 20 | 164: 4, 22 | 167: 7 | 168: 1 | 170: 16 | 171: 5, 9 | 172: 19 | 173: 13 | 174: 2 | 175: 1 | 177: 8, 15, 19 | 178: 26, 27 | 179: 6, 10, 11, 12 | 182: 3 | 186: 1, 11, 16, 19 | 189: 3, 5 | 191: 4, 9 | 195: 5 | 196: 22 | 198: 12 | 199: 7 | 201: 4 | 204: 13, 14 | 205: 4, 5, 7, 8, 14, 17, 18 | 206: 4, 10 | 207: 28 | 208: 4, 11 | 211: 10 | 212: 5, 8 | 215: 25 | 217: 6, 12 | 218: 4, 22 | 220: 20 | 221: 2 | 222: 4 | 223: 16 | 225: 8 | 226: 8 | 227: 13 | 230: 8, 30 | 231: 7, 8 | 232: 19, 32 |

A. 4. 27 | 137: 13 | 144: 15 |

ab. 3: 4 | 4: 10 | 5: 13 | 7: 20 | 8: 9, 24 | 16: 21 | 20: 1 | 22: 25 | 25: 2, 8, 14, 17 | 26: 8 | 27: 9, 12, 17 | 29: 7, 14, 18 | 33: 9 | 34: 23 | 35: 7, 8 | 37: 2 | 38: 12, 19 | 40: 1 | 42: 22 | 43: 21, 22 | 44: 18 | 52: 9, 25 | 53: 13, 15 | 67: 6 | 69: 4 | 70: 6 | 71: 3 | 73: 11, 13 | 75: 9, 12 | 76: 12 | 77: 4, 5, 23 | 78: 5 | 82: 11, 14, 18, 19, 21 | 83: 3, 21 | 85: 6, 11 | 86: 23 | 89: 3, 16 | 91: 6, 18 | 92: 20 | 94: 15 | 96: 11 | 97: 4 | 101: 14 | 102: 14 | 103: 6 | 104: 1, 12, 14 | 106: 4, 8, 29 | 107: 4 | 109: 2 | 110: 4, 5, 16, 18, 23 | 113: 9 | 115: 7, 25 | 116: 14 | 117: 19 | 118: 14 | 120: 6 | 123: 13 | 124: 20, 26 | 125: 8, 10, 17, 19 | 128: 8, 30 | 131: 3 | 136: 4, 9, 13 | 137: 26 | 139: 16 | 140: 5, 13, 23 | 142: 2, 11 | 143: 13, 16 | 144: 1 | 146: 2, 4, 8, 11, 24, 26 | 148: 13, 15, 21 | 149: 8, 17 | 151: 12, 21, 24 | 152: 11, 20 | 153: 8, 11 | 154: 21, 26 | 155: 21, 22 | 160: 15 | 162: 6 | 164: 6, 20 | 166: 2 | 168: 2 | 176: 10 | 179: 2, 21 | 178: 9 | 183: 2 | 189: 14, 17 | 191: 4, 6, 17 | 192: 11 | 198: 1 | 201: 6, 7, 12 | 204: 28 | 206: 24 | 211: 12 | 214: 2, 3, 11 | 217: 4 | 218: 2 | 225: 13 | 229: 3 | 319 | 230: 6, 29 | 234: 13 |

abdere. 95: 8 |

abdicato. 37: 5 |

abdita. 67: 18 | 208: 12 |

abditam. 16: 20 |

abditas. 95: 2 |

abducit. 51: 13 |

aberant. 6: 17 |

aberat. 33: 9 | 71: 18 | 93: 21 | 101: 14 | 103: 27 | 146: 23 |

aberit. 18: 21 |

abes. 230: 10 |

abeſſe. 16: 9 | 119: 9 | 136: 15 | 151: 7 | 157: 16 | 230: 29 |

abeſt. 165: 11 |

abeunt. 107: 21 | 113: 6 | 137: 19 |

abibis. 154: 4 |

abjectis. 95: 16 | 107: 21 | 137: 23 |

abierat. 21: 11 | 92: 17 |

abierant. 114: 15 |

abitu. 232: 22 |

abire. 111: 28 | 116: 5 | 126: 16 | 144: 17 | 151: 27 |

abit. 119: 2 |

abjuraverat. 21: 10 |

abnuente. 190: 5 |

abnuentes. 119: 8 |

abnuentibus. 171: 28|
abnuere. 103: 17 | 128: 30|
abnuitis. 198: 6 |
abuuituros. 169: 29 |
aborigines. 6: 10 |
abſens. 103: 5 | 156: 5 |
abſente. 72: 3 |
abſentem. 173: 9 |
abſit. 183: 14 |
abſolvam. 7: 8 | 31: 12 | 77: 6 |
abſolvi. 215: 19 |
abſolvit. 157: 4 | 184: 4 |
abſque. 226: 20|
abſtinenter. 233: 20 |
abſtinentia. 4: 17 | 50: 2 |
abſtinere. 116: 9 |
abſtinetur. 185: 13 |
abſtinuerunt. 231: 7 |
abſtinuit. 190: 2 |
abſtracta. 98: 5 |
abſtractus. 81: 4 |
abſtulit. 211: 21 |
abſumpta. 62: 3 |
abſumus. 147: 21 |
abſurde. 221: 7 |
abſurdum. 3: 13 | 21: 11 |
abundantia. 97: 22 |
abunde. 18: 23 | 52: 15 | 57: 7 | 71: 15 | 114: 28 | 132: 11 | 134: 24 | 147: 23 | 187: 12 |
abuſi. 231: 29 |
abuti. 11: 7 |
abutitur. 166: 7 |
ac. 2: 18 | 3: 15 | 4: 10 | 5: 17 | 6: 3 | 7: 7 | 7: 9 | 8: 25 | 10: 3 | 22: 12, 20 | 25: 18 | 26: 13 | 31: 1 | 33: 24 | 34: 27 | 35: 21 | 37: 14 | 49: 1, 6, 12 | 50: 20 | 51: 17 | 55: 4 | 58: 3 | 61: 5 | 63: 6, 12 | 67: 30 | 69: 8 | 71: 19 | 73: 13 | 76: 7 | 77: 7 | 78: 6 | 81: 10 | 85: 18, 19 | 87: 12 | 88: 7, 16, 19 | 91: 11, 21 | 92: 10, 25, 26 | 93: 20 | 94: 1, 4 | 96: 7, 9 | 97: 21 | 102: 2, 9, 14, 23 | 103: 19, 25 | 104: 2 | 105: 8, 20, 22 | 106: 13 | 107: 5, 16, 20, 26 | 108: 13 | 110: 3, 14, 20 | 111: 6, 26 | 112: 14, 21, 27 | 113: 18, 23 | 114: 7 | 116: 4 | 118: 4 | 121: 10 | 122: 6 | 123: 24 | 127: 6 | 130: 21 | 131: 13 | 136: 14 | 138: 19 | 140: 21 | 141: 6, 10, 12 | 142: 5 | 144: 5, 20, 21 | 146: 1 | 147: 2, 4, 22 | 148: 13, 21 | 151: 11, 12, 18 | 152: 1, 7 | 153: 9, 10 | 155: 8, 10, 11, 19 | 157: 1 | 166: 4, 5 | 178: 23 | 186: 9 | 189: 5 | 192: 18 | 201: 24 | 207: 16 | 210: 11, 22 | 214: 6, 16 | 217: 23 | 218: 1, 12 | 220: 1 | 221: 6 | 223: 11 | 224: 19 | 226: 2, 6, 7, 8, 13, 15 | 227: 10 | 228: 12 | 229: 5 | 230: 22 | 231: 5, 8 | 232: 14 | 233: 10, 11, 18 | 234: 6, 8|
accedam. 70: 22 | 71: 10|
accedat. 82: 20 |
accedebat. 9: 21 | 63: 17 | 101: 6 |
accedere. 35: 10 | 37: 23 |
accederent. 103: 3 |
accederet. 136: 10 | 216: 13 |
accedit. 79: 16 | 113: 23 | 121: 14 | 143: 10 | 235: 19 |
accendebant. 63: 22 |
accendebat. 54: 12 | 86: 14|
accenderat. 116: 8|
accendere. 179: 17 |
accenderent. 147: 13 |
accenderet. 74: 3 |
accender. 41: 8 |
accendi. 63: 9 |
accendit. 20: 15 | 127: 21 |
accenditur. 17: 8 | 176: 24 |
accenſa. 21: 8 | 62: 20 | 92: 10 | 122: 12 |
accenſæ. 167: 5 |
accenſi. 88: 18 |
accenſum. 128: 15 |
accenſumque. 186: 27 |
accenſus. 79: 10 | 213: 6 |
acceperant. 122: 7 |
acceperat. 36: 14 | 64: 14 | 79: 9 | 95: 25 | 128: 11 | 146: 28 |
accepere. 18: 23 | 146: 21 |
acceperis. 227: 4 |
accepi. 6: 8 | 65: 2, 13 | 133: 21 | 218: 22 |
accepimus. 88: 23 | 78: 10 | 125: 20|
accepiſſe. 89: 19 |
accepiſſent. 97: 5 |
accepiſſet. 148: 2 |
accepiſſes. 233: 12 |
accepiſtis. 89: 5 |
accepit. 80: 12 | 82: 21 | 85: 6 | 102: 8 | 107: 8 | 111: 24 | 136: 16 | 143: 5 | 150: 6 |
accepta. 8: 21 | 31: 2 | 80: 17 | 122: 20 | 170: 15 |
acceptam. 132: 10 |
acceptio. 85: 10 |
acceptis. 147: 3 |
accepto. 84: 5 | 177: 19 |
acceptum. 63: 1 | 189: 8 | 220: 18 |
acceptumque. 220: 5 |
acceptuſque. 69: 11 | 121: 7 | 172: 15 |
acceſſere. 55: 2 | 96: 12 | 100: 13 | 129: 6 |
acceſſi. 155: 15 |
acceſſiri. 114: 9 | 164: 23 |
acceſſitur. 153: 11 |
acceſſerant. 152: 8 |
acceſſerat. 128: 9 |
acceſſere. 47: 1 |
acceſſerint. 75: 16 |
acceſſiſſent. 111: 21 |
acceſſiſſem. 26: 3 |
accidat. 45: 1 | 223: 19 | 224: 20 | 225: 15 |
accidere. 189: 19 |
accideremt. 47: 1 |
accideris. 126: 9 |
accidet. 42: 19 |
accidiſſe. 89: 17 |
accidiſſet. 71: 7 |
accidit. 141: 12 | [illegible]6: 2 | 215: 15 |
accipe. 153: 22 | 210: 14 | 217: 10 |
accipere. 142: 12 | 143: 17 |
acciperemus. 71: 15 |
acciperentur. 238: 13 |
acciperetur. 81: 13 |
acciptant. 81: 12 |
accipiet. 188: 26 |
accipit. 4: 4 | 66: 1 |
accipite. 161: 8 |
accipitur. 85: 15 | 133: 17 | 197: 9 |
accipiundi. 190: 10 |
accipiundis. 62: 21 |
accire. 129: 8 |
acciti. 147: 11 |
accitum. 152: 12 |
accitus. 226: 7 |
accreverit. 227: 4 |
accumbenti. 175: 9 |
accumbere. 4: 4 |
accurrit. 146: 28 | 151: 6 |
accuſantur. 132: 16 |
accuſare. 33: 1 | 120: 16 | 232: 9|
accuſatur. 58: 1 |
acer. 79: 11 | 83: 20 |
acerba. 211: 9 | 213: 20 |
acerbam. 144: 18 |
acerbiſſima. 163: 3 |
acerbiſſimas. 190: 2 |
acerbius. 100: 4 | 218: 11 |
acerbiuſque. 98: 3 |
acerbum. 42: 15 |
acerruma. 191: 18 |
acerrume. 74: 9 | 85: 2 | 111: 23 | 112: 16 | 143: 16 |
acerrumo. 90: 9 |
Achæi. 203: 3 |
Achilles. 200: 4 |
acie. 57: 1 | 104: 7 | 108:

21 | 143 : 18 | 171 : 15 | 186: 29 |
aciem. 53 : 16 | 105 : 6 , 8 | 107 : 7 , 10 | 112 : 14 | 146 : 5 , 14 |
acies. 107 : 15 |
acquirit. 213 : 7 |
acre. 192 : 23 |
acri. 63 : 7 | 84 : 18 | 200 : 9 |
acrior. 136 : 23 |
acriter. 54 : 17 | 84 : 21 |
acrius. 81: 19 | 130 : 12 | 141: 12 | 144 : 9 | 146 : 22 | 167 : 19 |
acta. 108 : 2 | 109 : 15 | 118 : 15 | 121 : 13, 16 | 131 : 5 | 140 : 3 | 141 : 2 | 230 : 3 , 5 |
actæ. 86 : 4 |
Actaronem. 204 : 34 |
acti. 71 : 3 | 198 : 1 |
actibus. 229 : 8 |
actione. 93 : 12 | 173 : 24 |
actionibus. 34 : 8 | 99 : 7 |
actionum. 232 : 4 |
actis. 35 : 10 | 119 : 2 |
actorem. 3 : 16 |
actores. 58 : 2 |
actu. 200 : 22 |
actuaria. 175 : 23 |
acturos. 110 : 20 |
ad. 3 : 4 | 4 : 6 | 11 : 12, 21 | 14 : 11 | 15 : 12, 16 | 18 : 10 | 19 : 10 , 15 | 20 : 15 , 23 | 22 : 17 , 20 | 22 : 9 , 11 , 15 | 23 : 1 , 14 , 18 | 24 : 8 , 9 | 25 : 6 , 12 | 26 : 3 , 4 | 27 : 9 | 29 : 11 , 18 | 31 : 3 | 32 : 8 , 15 , 17 | 34 : 13 , 17 , 25 | 35 : 3 , 5 , 8 , 16 | 36 : 6, 8 | 37 : 11 , 16, 17 , 23 | 39 , 3 , 12 , 15 , 25 | 42 : 21, 22 | 44 : 10 | 46: 11 | 47 : 5 | 48 : 20 , 27 | 50 : 9 | 51 : 2 , 5 , 10 | 57 : 6 , 10 | 58 : 2 , 9 | 60 : 9 | 61 : 3 , 7 , 14 | 62 : 10, 17, 19 | 66 : 5 | 67 : 7 , 8 , 13, 21 , 29 | 69 : 11 , 17 | 75 : 15 | 77 : 11 | 78 : 4 , 8 | 79 : 2 , 5 , 20 | 81 : 5 , 11 , 14 , 25 | 82 . 20 , 24 | 84 : 7 | 86 : 2 , 11 | 88 : 14 , 17 | 89 : 10 , 11 | 90 : 15 , 17 | 91 : 2 , 11 | 93 : 5 | 94 : 15 | 95 : 13 | 97 : 3 | 100 : 7, 11, 14 , 16 | 102 : 10 | 103 : 16 | 104 : 19 | 105 : 12 | 107 : 5 , 12 | 108 : 3 , 7 | 109 : 17 | 110 : 25 | 111 : 24 , 25 | 112 : 5 , 8 , 20 | 113 : 9 , 18 , 22 | 114 : 6 , 15 , 17 , 27 | 115 : 9 | 117 : 11 , 13 | 118 : 18 , 19 | 119 : 23 , 17 | 120 : 3 , 10 , 12 , 15 | 121 : 11 , 17 | 122 : 3 | 123 : 4 , 29 , 33 | 124 : 7 , 28 | 125 : 5 | 127 : 2 , 4 , 9 , 26 | 128 : 20 , 27 | 130: 3, 6, 13, 20 | 133 : 4 | 134: 11 | 136 : 9 , 23 | 137 : 14 , 16 , 20 | 138 : 2 , 5 , 14 , 27 | 139 : 19 | 140 : 12 | 142 : 4 , 11 , 15 | 143 : 4 | 146 : 17 | 147 : 9 , 19 | 148 : 2 , 9 , 14 , 23 , 25 | 149 : 2 | 150 : 5 , 13 | 151 : 6, 25 | 152 : 16 | 154 : 5 , 13, 16 , 22 | 155 : 21 | 156 : 2 | 158 : 4 | 159 : 2 | 160 : 9 | 163 : 9 , 15 | 164 : 19 | 165 : 7 , 15 , 17 | 166 : 3 | 168 : 11 | 169 : 2 , 26 | 170 : 6 , 29 | 171 : 1 , 12 | 173 : 13 | 174 : 4, 30 | 175: 3 , 5 , 23 | 176 : 8 , 10 , 19 | 177 : 5 , 11 , 13 , 18 | 178: 10 , 30 | 179 : 3 | 180 : 9 , 10 | 181 : 7 | 182 : 4 | 183: 1 | 186 : 6 , 9 | 188 : 18 | 191 : 2 , 4 , 8 | 192 : 10 , 12 , 17 , 25 | 193 : 1 , 9 | 197 : 3 | 199 : 11 | 200 : 1 | 201 : 9 , 16 | 202 : 11 , 23, 30 | 203 : 3 , 18 | 206 : 8 | 207 : 23 , 29 | 208 : 6, 19 | 210 : 6 | 211 : 4 , 10 | 212: 6 , 19 , 26 | 213 : 20 | 215 : 12 , 21 , 22 | 217 : 20 | 219: 13 , 14 | 220 : 20 , 23 , 24 | 227 : 22 | 229 : 29 | 231: 4 | 232 : 5 , 13 , 23 | 234 : 8 |
adæquaverit. 60 : 13 |
addendo. 213 : 10 |
addere. 51 : 25 | 140 : 22 |
adderent. 134 : 24 |
adderet. 25 : 12 | 94 : 19 |
addi. 234 : 9 |
addiderant. 99 : 4 |
addiderat. 49 : 14 | 122 : 9 |
addidere. 77 : 11 |
addidiſti. 42 : 11 |
addidit. 100 : 2 | 124 : 5 |
additamenta. 224 : 3 |
additamenti. 222 : 12 |
additis. 39 : 24 | 110 : 11 | 219 : 13 |
addixi. 231 : 24 |
adduceret. 143: 5 |
adduci. 32 : 17 | 114 : 14 | 156 : 5 |
adducti. 33 : 5 | 114 : 14 | 210 : 21 |
adductus. 37 : 16 | 85: 7 | 94 : 12 | 103 : 23 |
adduxerat. 50 : 17 | 146 : 13 |
adduxeris. 220 : 7 |
adduxit. 64 : 3 |
adeant. 33 : 20 | 80 : 13 |
ademeris. 221 : 17 |
ademtum. 222 : 23 |
adeo. 30 : 6 | 31 : 5 | 39 : 5 | 117 : 10 | 153 : 17 | 154 : 9 | 159 : 8 | 162 : 8 | 175 : 17 | 202 : 6 | 220 : 17 |
adempta. 128 : 17 |
adepta. 7 : 7 |
adeptam. 146 : 25 | 167 : 3 |
adepti. 10 : 4 | 32 : 6 | 98 : 2 | 125 : 9 | 129 : 20 | 216 : 9 |
adeptum. 79 : 8 |
adeptus. 20 : 18 | 49 : 15 | 55 : 21 | 60 : 3 | 164 : 18 | 232 : 25 |
aderant. 109 : 24 | 119 : 15 | 140 : 1 , 24 | 143 : 15 | 192 : 12 |
aderat. 92 : 10 | 107 : 28 | 112: 4 | 143 : 12 |
adero. 134 : 18 |
aderunt. 46 : 18 |
adeſſe. 54 : 4 | 64 : 18 | 102: 4 | 105 : 22 | 121 : 2 | 135 : 14 | 142 : 25 | 143 : 5 | 145 : 19 | 146 : 3 |
adeſſemus. 147 : 22 |
adeſſent. 102 : 2, 23 |
adeſſet. 70 : 18 | 151 : 10, 27 | 152 : 5 |
adeſt. 168 : 20 | 222 : 30 |
adeſte. 163 : 14 |
adferre. 36 : 14 | 63 : 14 |
adfuerant. 146 : 14 |
adfuerunt. 224 : 1 |
adhærens. 206 : 12 |
adhibentur. 153 : 11 |
adhibitis. 155: 10 |
adhuc. 76 : 15 | 160 : 18 | 164 : 11 | 165 : 7 , 14 | 177 : 10 | 191 : 23 | 204 : 36 | 215 : 15 |
adigeret. 19 : 16 |
adimere. 11 : 2 |
adimunt. 217 : 19 |
adire. 71 : 12 | 136 : 12 |
adit. 140 : 3 |
aditu. 138 : 9 | 139 : 3 |
aditus. 34 : 13 | 232 : 26 |
adjumenta. 101 : 23 |
adjunctum. 206 : 12 |
adjungere. 21 : 2 | 65 : 11 |
adjungit. 67 : 26 | 120 : 4 | 175 : 23 |
adjutoribus. 127 : 9 |
adjutum. 183 : 7 | 215 : 26 |
adjuvarent. 34 : 20 |
adjuvetur. 224 : 16 |
adminiſter. 85 : 1 |
adminiſtrabat. 79 : 1 | 84 : 23 |
adminiſtrando. 66 : 14 |
adminiſtrare. 139 : 10 |

adminiſtrari. 130 : 1 |
adminiſtratione. 212 : 14 |
adminiſtriis. 123 : 5 |
adminiſtros. 124 : 19 |
admiranda. 58. 14 |
admirando. 216: 17 |
admiſit. 228 : 5 |
admiſſi. 207 : 9 |
admiſſum. 107 : 29 | 138 : 8 |
admodum. 139 : 7 |
admonendum. 217 : 3 |
admonere. 19 : 11 |
admonitus. 148 : 20 |
admonuit. 6 : 5 | 125 : 24 | 141 : 18 |
admoro. 166 : 1 |
adnexuerant. 200 : 27 |
adnitebatur. 100 : 18 |
adnitendum. 130 : 12 |
adnitente. 16 : 7 |
adnummi. 134 : 16 |
adnumeratus. 230: 23|
adoleſcebant. 192 : 27 |
adoleſcens. 12 : 11 | 15 : 11 | 48 : 2 |
adoleſcentem. 62 : 14 | 185 : 5 |
adoleſcentes. 31 : 7 | 80 : 12 | 218 : 8 |
adoleſcentia. 5 : 13 | 25 : 8 | 80 : 18 | 177 : 8 | 186 : 19 | 196 : 22 | 201 : 12 |
adoleſcentiæ. 48 : 6 |
adoleſcentiam. 134 : 3 | 232 : 10 |
adoleſcentior. 163 : 8 |
adoleſcentium. 12 : 3 |
adoleſcentuli. 47 : 8 | 213 : 2 |
adoleſcentulo. 38: 19 | 216 : 6 |
adoleſcentulus. 4 : 5 |
adoleveris. 232 : 11 |
adolevit. 43 : 26 | 62 : 6 | 77 : 7 | 115 : 5 | 222 : 17 |
adoptatum. 80 : 21 |
adoptavit. 64 : 16 |
adoptione. 66 : 18 |
adprobat. 151 : 12 |
adpulſi. 82 : 19 |
Adrimetum. 77: 16|
adſcendens. 140 : 21 |
adſcenderent. 140 : 18|
adſcenſus. 140 : 19 |
adſciviſſe. 20 : 25 |
adſedit. 66 : 11 |
adſequebatur. 50: 3|
adfint. 216: 3|
adſtiſtit. 54 : 1 |
adfit. 149: 9 |
adſum. 197 : 23 |
adſunt. 130 : 8 | 232 : 5 |
adſtantium. 171 : 13 |
adſtari. 186 : 30 |
adſtrictis. 113 : 1 |
adſtricto. 120 : 7 |
advectitio. 101 : 17 |
advehitur. 135 : 8 |
adveniens. 151 : 2 | 170 : 22 |
advenit. 20 : 18 | 155 : 16 |
adventabant. 84 : 9 | 94 : 7 |
adventabat. 51 : 2 | 144 : 24 |
adventarent. 107 : 27 |
adventarit. 212: 20 |
adventu. 135 : 18 | 143 : 15 | 146 : 16 | 149 : 14 | 231 : 21 |
adventum. 137 : 25 | 185 : 1 | 186 : 32 |
adventuram. 154 : 12 |
adventus. 112 : 6 |
adverſa. 199 : 5 | 222: 36 |
adverſariis, 105 : 20 |
adverſariorum. 207 : 8|
adverſas. 51 : 21 |
adverſi. 222 : 14 |
adverſis. 55 : 15 | 216 : 15 | 222 : 31 |
adverſo. 100 : 9 | 109 : 12 | 176 : 23 |
adverſos. 45 : 10 | 143 : 16 |
adverſum. 210 : 9 | 217 : 5 | 220 : 5 |
adverſus. 174 : 21 | 211 : 12 |
adulta. 206 : 6 |
adulter. 11 : 18 | 234 : 14 |
adulterinas. 67 : 13 |
adulterium. 232 : 28 , 35 |
adultum. 13 : 1 | 206 : 5 |
advocat. 36 : 12 |
advocata. 51 : 23 | 91 : 21 |
advocavi. 52 : 4 |
advocavit. 129 : 18 |
advolvuntur. 203 : 13 |
advorſa. 4 : 6 | 40 : 10 | 52 : 16 | 71 : 6 | 127 : 24 | 150 : 2 | 174 : 30 | 179 : 19 | 196 : 13 | 198 : 4 |
advorſæ. 108 : 4 | 123 : 32 | 155 : 5 |
advorſaretur. 83 : 13 |
advorſarum. 114 : 19 |
advorſis. 98 : 2 | 112 : 13 | 200: 10 |
advorſo. 106 : 30 | 132 : 21 |
advorſum. 100 : 20 | 106 : 19 | 118 : 7 | 123 : 9 | 125 : 2 | 127 : 10 | 136 : 6 , 20 | 137 : 5 | 139 : 16 | 140 : 24 | 146 : 6 , 23 | 151 : 1 | 153 : 4 , 24 | 155 : 22 | 166 : 3 | 167 : 16 | 168 : 8 | 173 : 22 | 212 : 9 |
advorſus. 68 : 1 | 92 : 16 | 106 : 28 | 129 : 9 | 150 : 6 | 151 : 22 | 159 : 22 | 177 : 7 |
advortite. 182 : 7 |
Æbuti. 204 : 20 |
ædem. 36 : 12 | 39 : 6 |
ædes. 67 : 16 |
ædibus. 175: 4 |
ædificabat. 220 : 26 |
ædificant. 3 : 5 | 18 : 12 |
ædificaveris. 227: 6 |
ædificia. 76 : 15 | 79 : 15 | 203: 15 |
ædificiis. 75 : 1 |
ædificiorum. 118 : 20|
ædilis. 37 : 7 |
ædium. 16 : 20 |
Æetæ. 174 : 9 |
æger. 54 : 3 | 84 : 24 | 192 : 3 |
ægerrume. 128 : 24 | 130 : 19 |
ægra. 208 : 4 |
ægritudinem. 128 : 13 |
ægritudo. 119 : 3 |
ægrotum. 170 : 28 |
ægrum. 121 : 5 |
Ægyptum. 78 : 4 , 7 |
Æmiliæ. 164 : 25 |
Æmilio. 181 : 6 |
Æmiliorum. 160: 8 |
Æmilium. 163: 14 |
Æmilius. 73 : 21 | 164 : 11 |
æmula. 8: 23 |
æmuli. 191 : 15 | 221 : 22 |
æmulos. 133 : 13 :
æmulus. 186 : 20 |
Æneæ. 6 , 9 |
Ænum. 209 : 29 |
æqua. 32 : 4 | 223 : 12 |
æquabilem. 107: 14 |
æquabili. 100 : 10 |
æquabilius. 2: 17 |
æqualem. 229 : 1 |
æqualia. 49 : 11 | 126 | 11 |
æqualibus. 62 : 9 |
æqualis. 135 : 17 | 225 , 12 |
æqualiter. 50 : 20 | 137 : 17 |
æquam. 126 : 17 |
æque. 9 : 13 | 146 : 8 | 230 : 4 |
æqui. 196 : 5 | 221 : 19 |
æquiores. 211 : 15 |
æquioribus. 51 : 19 |
æquitate. 3 : 3 | 8 : 16 |
æquius. 203 : 37 |
æquo. 4 : 4 | 41 : 9 | 88 : 8 | 89 : 20 | 93 : 8 | 119 : 9 | 158 : 15 | 167 : 20 | 217 : 1.
æquor. 202 : 16 |
æquos. 130 : 10 |
æquum. 53 : 10 | 73: 19 | 107: 5 | 233 : 10 |
ærarii. 46 : 2 | 90 : 7 | 177 : 17 | 222 : 36 |
æratio. 130 : 3 |

Digitized by Google

æratium. 87: 14 | 98: 8 | 161: 12 | 180: 4 |
ære. 26: 14 | 32: 16 | 33: 7 | 88: 7 |
æris. 26: 14 |
ærumnas. 72: 13 | 82: 6 |
ærumnarum. 42: 9 | 104: 18 |
ærumnis. 69: 19 | 202: 24 |
æs. 11: 19 | 13: 14 | 18: 14 | 20: 27 | 29: 1 | 33: 14 | 142: 13 |
æstas. 206: 6 |
æstatem. 113: 8 | 133: 6 |
æstatis. 137: 11 |
æstimabilis. 89: 10 |
æstimanda. 171: 29 |
æstimare. 234: 18 |
æstimaverunt. 231: 22 |
æstimavi. 231: 23 |
æstivi. 205: 15 |
æstivorum. 101: 7, 11 |
æstu. 106: 16 | 170: 14 | 176: 23 |
æstuabat. 20: 16 |
æstuant. 139: 14 |
æstuat. 220: 18 |
æstumant. 134: 2 |
æstumantur. 164: 21 |
æstumare. 9: 7 | 188: 24 |
æstumatis. 159: 23 |
æstumavêre. 184: 2 |
æstument. 213: 5 |
æstumo. 3: 9 | 53: 2 |
ætas. 4: 9 | 18: 5 | 20: 26 | 31: 8 | 49: 11 | 53: 3 | 115: 2 | 134: 15 | 188: 1 | 212: 15 | 222: 17 | 229: 3 | 232: 13 |
ætate. 6: 24 | 12: 4, 5 | 13: 1 | 38: 18 | 62: 14 | 64: 18 | 65: 18 | 164: 2 | 196: 18 | 218: 10 | 229: 20 | 234: 14 |
ætatem. 5: 1, 4 | 30: 16 | 32: 1 | 41: 12 | 52: 21 | 58: 15 | 59: 16 | 110: 20 | 125: 20 | 129: 21 | 130: 17 | 131: 19 | 177: 10 | 229: 10 | 230: 29 |
ætati. 66: 13 | 147: 13 | 164: 1 | 197: 21 |
ætatis. 62: 18 | 130: 13 | 232: 21 |
æterna. 90: 1 |
æternaque. 2: 5 |
æternas. 213: 3 |
æterni. 58: 6 | 134: 22 |
æternum. 211: 11 |
æternus. 58: 12 |
Æthyopas. 78: 11 |
Æthyopiam. 204: 14 |
ævi. 57: 2 |
ævo. 203: 34 |
affatim. 100: 14 | 108: 25 |
affectabant. 159: 4 |
affectabat. 116: 7 |
affectare. 117: 20 |
affigebatur. 193: 7 |
affinis. 71: 2 |
affinitas. 210: 16 |
affinitatem. 154: 12 |
affinium. 68: 17 | 130: 7 |
afflictare. 24: 9 |
afflictas. 124: 24 |
afflicti. 113: 4 | 147: 2 | 179, 6 |
affligebant. 176: 5 |
affluens. 234: 5 |
affluerent. 29: 19 |
affore. 110: 13 |
affuit. 123: 14 |
affuturi. 191: 16 |
Afri. 76: 6 |
Africa. 61: 20 | 70: 7 | 78: 5 | 79: 5, 7 | 81: 1 | 86: 4 | 92: 17 | 125: 13 | 137: 2 | 143: 8 |
Africæ. 75: 2 | 77: 13 | 125: 25 | 204: 13 |
Africam. 67: 22 | 75: 7, 8, 16 | 76: 2, 9 | 80: 12, 14 | 82: 11, 16 | 84: 4, 20 | 91: 20 | 96: 15 | 101: 1 | 118: 9 | 135: 7 | 142: 9 | 150: 4 | 233: 23 |
Africam. 226: 6 |
Africano. 61: 18 |
Africo. 172: 1 |
Africum. 77: 3 |
agam. 18: 21 | 70: 22 | 73: 1 |
agant. 35: 14 | 134: 3 |
agas. 133: 10 | 197: 9 |
agat. 44: 10 | 72: 2 | 179 1 17 |
agebant. 91: 9 | 109: 25 | 125: 20 |
agebantur. 139: 8 |
agebat. 102: 8 | 137: 2 | 146: 15 | 152: 11 |
agenda. 222: 16 |
agendarum. 148: 24 |
agendi. 19: 9 |
agendo. 47: 15 |
agendum. 137: 13 | 160: 19 |
agens. 201: 1 |
agente. 201: 8 |
agentes. 136: 3 |
agentis. 177: 21 |
ager. 75: 11 | 103: 21 | 107: 13 | 109: 23 | 120: 11 | 125: 26 | 137: 10 | 174: 1 |
agere. 5: 4 | 32: 1 | 33: 24 | 52: 21 | 59: 16 | 62: 11 | 63: 15 | 79: 27 | 85: 8 | 94: 20 | 101: 17 | 109: 16 | 112: 17, 27 | 124: 18 | 129: 21 | 130: 5 | 142: 15 | 144: 20 | 145: 10 | 158: 17 | 160: 8 | 183: 4 | 188: 19 | 204: 14 | 219: 27 | 229: 2 |
agerent. 30: 16 |
agerentur. 181: 10 |
ageret. 104: 9 | 107: 7 | 114: 26 |
ages. 225: 22 |
agetis. 46: 17 |
agetur. 219: 19 |
aggerem. 94: 20 | 124: 18, 19 |
aggeribus. 139: 5 |
aggrederetur. 34: 14 | 126: 5 |
aggredi. 111: 7 | 136: 16 | 219: 25 |
aggrediantur. 84: 8 |
aggrediminı. 52: 20 |
aggreditur. 55: 7 | 80: 9 | 93: 6 | 102: 14 | 109: 8 | 112: 8 | 113: 1, 17 | 117: 6 | 123: 25 | 135: 13 | 138: 20 |
aggrediuntur. 118: 14 |
aggreſſos. 16: 15 |
aggreſſus. 64: 16 | 74: 13 | 127: 10 | 136: 3 |
agi. 83: 21 | 106: 15 |
agis. 228: 13 |
agit. 58: 13 | 62: 19 | 108: 7 | 158: 3 |
agitabamus. 70: 7 |
agitabant. 8: 21 | 77: 3 | 109: 21 |
agitabatur. 56: 5 | 85: 11 |
agitabat. 37: 12 | 66: 6 | 114: 25 | 115: 8 | 219: 2 |
agitabatur. 2: 11 | 5: 22 | 82: 23 | 86: 3 | 94: 9 | 98: 8 | 121: 7 |
agitandi. 161: 8 |
agitando. 34: 1 | 128: 4 |
agitandum. 211: 6 |
agitant. 218: 1 |
agitanti. 22: 7 | 49: 2 | 216: 11 |
agitantur. 223: 9 |
agitare. 20: 11, 21 | 51: 16 | 78: 10 | 92: 23 | 112: 7, 26 | 118: 2 | 133: 5 | 141: 5 | 144: 14 |
agitarem. 60: 2 |
agitaret. 108: 10 | 139: 14 |
agitari. 83: 17 | 86: 5 | 107: 14 | 121: 2 | 222: 28 |
agitat. 166: 2 | 178: 13 | 216: 6 | 222: 31 |
agitata. 126: 12 |
agitatis. 212: 17 |
agitatum. 158: 15 |
agitatutus. 153: 8 |
agitavêrat. 170: 19 |
agitavêre. 31: 13 |
agitavi. 17: 7 | 222: 18 |
agitaviſſe. 155: 11 | 203: 17 |
agite. 168: 6 | 197: 19 |
agites. 211: 13 |

INDEX

agitis. 177 : 10 | 182 : 9 |
agitur. 45 : 6, 13 |
agmen. 105 : 4, 18 |
agmine. 101 : 26 | 102 : 3, 23 | 105 : 17 | 110 : 2 | 134 : 17 | 142 : 15 | 145 : 14 | 163 : 1 | 186 : 26 |
agnita. 225 : 18 |
agnoturum. 174 : 15 |
agoi. 25 : 15 |
agreſte. 6 : 10 | 170 : 8 |
agreſteſque. 122 : 13 |
agreſtia. 192 : 24 |
agreſtibus. 185 : 14 |
agreſtium. 77 : 1 |
agri. 108 : 13 | 189 : 11 |
agris. 6 : 14 | 30 : 18 | 76 : 11 | 102 : 20 | 125 : 27 | 163 : 5 | 203 : 19 | 219 : 6 |
agro. 29 : 9 | 33 : 22 | 51 : 14 | 74 : 14 | 109 : 13 | 158 : 16 | 176 : 27 | 189 : 6 |
agros. 9 : 19 | 22 : 21 | 61 : 21 | 76 : 14 | 79 : 26 | 101 : 16 | 108 : 22 | 119 : 14 | 178 : 19 | 191 : 10 | 201 : 20 | 203 : 1 | 221 : 14 |
agrum. 5 : 3 | 22 : 1 | 23 : 17 | 34 : 7 | 51 : 12 | 114 : 3 | 135 : 11 |
agunt. 41 : 10, 12 | 58 : 15 | 131 : 19 |
agunt ur. 30 : 9 | 208 : 4 |
aiebant. 37 : 17 | 38 : 10 | 43 : 9 | 87 : 8 | 145 : 27 |
ait. 161 : 17 | 163 : 5 | 167 : 2, 21 | 204 : 21 | 205 : 13 | 206 : 10 | 207 : 28 | 209 : 5 |
aiunt. 133 : 18 |
alacribus. 199 : 27 |
alacris. 19 : 13 |
alæ. 105 : 17 |
Albini. 131 : 14 |
Albino. 93 : 7 | 101 : 2 | 115 | 7 |
Albinum. 94 : 4 |
Albinus. 92 : 18 | 93 : 18 | 94 : 7 | 96 : 9 | 101 : 10 |
alebat. 11 : 22 | 30 : 20 |
Alexandro. 186 : 20 |
algons. 5 : 15 |
alia. 12 : 12 | 13 : 10 | 14 : 14 | 18 : 12 | 19 : 4 | 21 : 6 | 22 : 10 | 25 : 12 | 36 : 16 | 37 : 13 | 41 : 9 | 44 : 2, 25 | 46 : 22 | 49 : 12 | 58 : 8, 9 | 61 : 4 | 65 : 4 | 71 : 2 | 76 : 14 | 79 : 15 | 91 : 1 | 97 : 9 | 100 : 11 | 101 : 20 | 102 : 11 | 103 : 11 | 106 : 28 | 108 : 23, 25 | 113 : 3 | 114 : 28 | 115 : 16 | 116 : 21 | 118 : 20 | 123 : 26 | 124 : 24 | 125 : 14 | 127 : 8 | 128 : 30 | 129 : 4, 14 | 130 : 9 | 131 : 9 | 132 : 20 | 134 : 4 | 135 : 13, 16 | 136 : 13, 22, 24 | 137 : 4 | 138 : 17 | 141 : 28 | 146 : 4 | 149 : 10 | 156 : 2 ; 158 : 20 | 164 : 20 | 168 : 7 | 170 : 18 | 171 : 23 | 174 : 4 | 175 : 6 | 181 : 11 | 196 : 14 | 204 : 4, 13 | 209 : 2 | 210 : 12, 17 | 215 : 12, 25 | 221 : 21 | 223 : 10 | 231 : 3 |
aliæ. 42 : 13 | 78 : 2, 8 |
aliæque. 44 : 2 | 158 : 12 |
aliam. 126 : 17 | 138 : 20 | 229 : 24 |
aliaque. 26 : 2 | 31 : 19 | 48 : 16 | 59 : 9 | 84 : 4 | 93 : 19 | 94 : 20 | 117 : 21 |
aliarum. 31 : 3 | 52 : 10 | 169 : 30 |
alias. 62 : 11 | 66 : 15 | 67 : 26 | 94 : 1 | 203 : 24 | 221 : 4 |
aliaſque. 57 : 8 | 78 : 1 |
alibi. 55 : 6 |
alicujus. 43 : 11 |
aliena. 7 : 6 | 10 : 11 | 30 : 4 | 33 : 8 | 42 : 4 | 43 : 20 | 45 : 18 | 58 : 3 | 132 : 7 | 161 : 20 | 167 : 2 | 213 : 3 | 215 : 22 | 223 : 0 | 234 : 21 |
alienæ. 18 : 3 | 197 : 5 |
alienam. 128 : 19 | 221 : 23 |
alienas. 52 : 22 | 69 : 20 | 215 : 15 | 219 : 7 |
alienare. 103 : 21 | 224 : 24 |
alienari. 118 : 4 |
alienatum. 29 : 4 |
alieni. 5 : 17 | 26 : 14 |
alienis. 73 : 2 | 109 : 4 | 212 : 10 |
alieno. 32 : 16 | 33 : 7 | 73 : 17 |
alienos. 65 : 11 |
alienum. 11 : 19 | 13 : 15 | 18 : 14 | 20 : 27 | 29 : 3 | 33 : 14 | 51 : 7 | 65 : 14 |
alii. 2 : 10 | 3 : 12 | 16 : 14 | 19 : 20 | 23 : 10, 11 | 30 : 22 | 31 : 13 | 37 : 26 | 38 : 9 | 44 : 12 | 48 : 12, 20 | 49 : 12 | 51 : 1 | 56 : 2 | 68 : 10 | 77 : 15 | 88 : 12 | 91 : 8 | 95 : 5, 8 | 97 : 7 | 105 : 22 | 106 : 12 | 111 : 6, 16, 19 | 112 : 2, 24 | 118 : 15 | 119 : 17 | 123 : 4 | 127 : 17 | 128 : 14, 18 | 130 : 6 | 135 : 2, 3 | 138 : 7 | 148 : 21 | 168 : 6 | 176 : 14, 15 | 179 : 20 | 202 : 28 | 205 : 5 | 207 : 1 | 208 : 11 | 212 : 9 | 214 : 6 | 215 : 16 | 225 : 24 |
aliique. 37 : 22 | 127 : 1 | 146 : 10 | 175 : 2 |
aliis. 8 : 9, 26 | 12 : 5, 6, 9 | 26 : 7 | 29 : 2, 11 | 34 : 21 | 41 : 9 | 77 : 16 | 92 : 11 | 99 : 4 | 101 : 7 | 104 : 20 | 110 : 3 | 114 : 6 | 127 : 23, 26 | 128 : 13 | 133 : 21 | 135 : 13 | 136 : 15 | 139 : 6 | 140 : 24 | 142 : 12 | 150 : 16 | 153 : 14 | 160 : 1 | 183 : 4 | 190 : 7 | 198 : 1 | 211 : 15 | 213 : 3 | 222 : 25 | 232 : 15 |
aliiſque. 68 : 7 | 104 : 3 | 121 : 18 | 134 : 27 | 145 : 25 | 150 : 20 | 215 : 4 |
alimenta. 161 : 8 | 195 : 5 |
alimentis. 184 : 3 |
alio. 2 : 18 | 6 : 12 | 22 : 2 | 31 : 3 | 43 : 16 | 67 : 9 | 78 : 3 | 102 : 14 | 104 : 22 | 106 : 6 | 108 : 21 | 112 : 17 | 121 : 23 | 141 : 19 | 143 : 3 | 184 : 8 | 229 : 19 |
aliorum. 3 : 14 | 8 : 10 | 60 : 6 | 113 : 12 | 114 : 10 | 134 : 17 | 160 : 14 | 208 : 19 | 210 : 6 |
alios. 14 : 3 | 22 : 4, 10 | 30 : 15, 16, 20 | 32 : 12 | 41 : 14 | 42 : 20 | 43 : 6 | 48 : 21 | 55 : 6 | 67 : 17 | 78 : 10 | 80 : 5 | 108 : 9 | 115 : 11 | 117 : 12 | 143 : 13, 15 | 145 : 22 | 159 : 10 | 209 : 7 | 211 : 21 | 218 : 12 | 226 : 25 | 232 : 3 |
aliquandiu. 123 : 14 |
aliquando. 45 : 6 | 71 : 13 | 72 : 6 | 114 : 1 | 147 : 16 | 153 : 16 |
aliquantam. 175 : 12 |
aliquanto. 8 : 3 | 123 : 16 | 126 : 13 | 135 : 6 |
aliquantum. 114 : 12 | 126 : 4 |
aliquantus. 150 : 22 |
aliquem. 131 : 2 |
aliquid. 43 : 17 | 85 : 5 | 154 : 8 |
aliquis. 89 : 5 | 182 : 8 | 233 : 10 |
aliquo. 3 : 10 |
aliquos. 146 : 8 |
aliquot. 20 : 25 | 84 : 23 | 136 : 28 | 198 : 20 | 200 : 9 | 208 : 17 |
aliquotiens. 171 : 14 |
aliter. 23 : 6 | 34 : 25 | 44 : 10 | 63 : 6 | 65 : 18 | 66 : 6 | 121 : 17 | 152 : 20 | 160 : 2 | 161 : 19 | 163 : 4 | 169 : 20, 30 | 180 : 13 | 199 : 28 | 212 : 22 | 214 : 19 | 220 : 11 | 229 : 5 | 233 : 11 |
alitur. 220 : 21 |
alium. 6 : 18 | 19 : 11 | 22 : 1 | 34 : 15 | 38 : 15 | 47 : 12 | 71 : 2 | 73 : 13 | 92 : 24 | 101 : 24 |

Digitized by Google

202 : 14 | 104 : 22 | 108 : 2 | 115 . 7 | 118 : 12 | 131 : 4 | 142 : 17 | 162 : 10 | 183 : 5 | 210 : 20 | 221 : 10 |
aliud. 2 : 18 | 3 : 12 | 9 : 5 | 57 : 4 | 58 : 16 | 59 : 9 | 128 : 5 | 130 : 21 | 160 : 11 | 161 : 14 | 177 : 21 | 228 : 15 | 229 : 20 |
alius. 6 : 12 , 18 | 9 : 19 | 19 : 20 | 34 : 15 | 44 : 12 | 47 : 12 | 67 : 9 | 106 : 6 | 108 : 2 | 112 : 16 | 118 : 12 | 126 : 5 | 146 : 4 | 162 : 10 | 210 : 19 | 221 : 10 | 226 : 26 |
allatæ. 121 : 4 |
allatas. 23 : 8 | 121 : 8 |
allevati. 140 : 17 |
allicere. 118 : 1 |
Allobroges. 33 : 4 , 13 | 34 : 22 | 35 : 1 | 38 : 14 |
Allobrogibus. 39 : 4 |
Allobrogum. 32 : 14 | 35 : 13 | 39 : 9 | 48 : 15 |
Alpes. 192 : 20 |
Alpibus. 177 : 21 |
alta. 5 : 19 | 125 : 14 |
alter. 52 : 9 | 70 : 21 | 144 : 12 | 187 : 10 |
alterâ. 33 : 14 , 15 | 54 : 3 |
alteræ. 113 : 4 |
alteram. 66 : 13 | 74 . 15 | 139 : 18 |
altercatio. 229 : 26 |
altera. 100 : 3 | 107 : 28 | 112 : 18 | 122 : 8 | 126 : 3 | 209 : 10 | 226 : 9 | 232 : 33 |
alteris. 77 : 10 |
alterius. 2 : 9 | 45 : 11 | 217 : 26 | 223 : 17 |
altero. 49. 16 | 234 : 13 |
alteros. 100 : 3 | 107 : 28 | 112 : 18 | 126 : 4 |
alterum. 1 : 5 | 2 : 1 , 8 | 63 : 13 | 67 : 24 | 99 : 9 | 167 : 7 | 234 : 12 |
altiol. 202 : 5 |
altitudine. 174 : 19 | 192 : 3 |
altitudinem. 139 : 22 |
altitudo. 142 : 4 |
altius. 67 : 1 |
altiusque. 61 : 6 |
alto. 216 : 19 |
altores. 200 : 14 |
altus. 115 : 2 |
alveis. 179 : 6 |
alveos. 76 : 10 |
aluit. 178 : 12 |
aluntur. 30 : 9 | 197 : 14 | 231 : 4 |
alvum. 196 : 1 |
amant. 98 : 1 |
amare. 220 : 21 |
amare. 10 : 2 |
amat. 92 : 12 | 199 : 25 |
Amazones. 201 : 4 |
ambire. 72 : 2 |
ambiti. 171 : 19 |
ambitio. 5 : 4 | 9 : 4 , 11 | 47 : 1 | 142 : 16 | 158 : 10 |
ambitione. 4 : 9 | 115 : 10 | 177 : 25 |
ambitionem. 47 : 8 | 101 : 22 | 130 : 16 | 135 : 3 | 145 : 27 | 203 : 10 | 230 : 16 |
ambitiosum. 116 : 10 |
ambitiosus. 230 : 16 |
ambitur. 204 : 29 |
ambitus. 15 : 8 |
ambiundo. 68 : 10 | 129 : 8 |
ambo. 153 : 10 |
ambobus. 122 : 7 | 127 : 19 | 153 : 12 | 154 : 25 | 155 : 8 |
amborum. 143 : 10 |
ambos. 50 : 13 | 190 : 14 |
ambusti. 202 : 26 |
amens. 224 : 22 |
ament. 134 : 2 |
amentiam. 94 : 22 |
amici. 65 : 12 | 70 : 6 | 220 | 4 | 231 . 13 |
amicior. 65 : 14 |
amicis. 6 : 16 , 20 | 13 : 14 | 63 : 15 | 64 : 19 | 65 : 6 | 74 : 10 | 79 : 9 | 92 : 23 | 93 : 12 | 123 : 3 | 148 : 15 , 21 | 155 : 10 , 17 | 227 : 11 |
amicissimos. 65 : 6 |
amicitia. 17 : 7 | 40 : 2 | 61 : 22 | 63 : 18 | 64 : 12 | 69 : 1 | 71 : 16 | 72 : 1 | 75 : 3 | 79 : 19 | 88 : 16 | 90 : 5 | 142 : 3 | 147 : 21 | 148 : 13 | 150 : 10 | 231 : 29 |
amicitiæ. 82 : 9 | 153 : 16 | 227 : 10 |
amicitiaque. 128 : 21 |
amicitiam. 12 : 1 | 61 : 17 | 64 : 4 | 69 : 13 , 15 | 70 : 16 | 71 : 21 | 81 : 22 | 111 : 27 | 113 : 16 | 115 : 18 | 121 : 16 | 125 : 6 | 127 : 12 | 136 : 9 | 150 : 8 | 154 : 11 | 189 : 4 , 9 |
amicitias. 6 : 21 | 9 : 6 | 231 : 23 |
amicorum. 20 : 22 | 21 : 21 | 49 : 18 | 147 : 23 | 223 : 24 |
amicos. 8 : 15 | 68 : 4 | 71 : 2 | 97 : 9 | 113 : 14 | 147 : 19 | 191 : 12 |
amiculo. 175 : 9 |
amicum. 56 : 2 | 69 : 5 | 149 : 6 | 228 : 9 | 234 : 5 , 19 |
amicus. 52 : 16 | 81 : 17 | 231 : 25 , 30 |
amiſcrant. 164 : 22 |
amiſerat. 22 : 21 | 117 : 21 | 143 : 3 |
amiſerint. 220 : 16 | 222 : 9 |
amiſerit. 232 : 16 |
amiſi. 71 : 5 | 190 : 12 |
amiſimus. 45 : 18 |
amiſiſti. 72 : 14 |
amiſſa. 55 : 13 | 127 : 3 | 222 : 35 |
amiſſis. 30 : 13 | 52 : 21 | 110 : 24 | 112 : 3 | 123 : 3 |
amiſſo. 26 : 11 | 65 : 1 | 76 : 7 | 107 : 1 | 200 : 23 |
amiſſurus. 129 : 12 |
Amiſum. 207 : 29 |
Amiſumque. 188 : 10 |
amittas. 225 : 28 |
amittatis. 53 : 6 |
amittenda. 219 : 15 |
amittere. 18 : 4 | 89 : 5 |
amittit. 27 : 5 |
amnem. 193 : 3 |
ampla. 184 : 6 |
amplæ. 8 : 2 |
amplecti. 63 : 16 |
amplexamini. 45 : 5 |
amplificatum. 219 : 2 |
amplior. 33 : 12 | 53 : 11 | 124 : 8 | 150 : 22 | 222 : 25 | 223 : 23 |
ampliore. 115 : 8 |
ampliorem. 108 : 13 | 150 : 20 |
amplis. 82 : 16 |
ampliſſima. 214 : 16 |
ampliſſimis. 225 : 8 |
ampliſſimo. 225 : 12 |
amplius. 18 : 10 | 36 : 19 | 38 : 6 | 50 : 21 | 54 : 9 | 58 : 16 | 83 : 4 | 101 : 20 | 107 : 24 | 111 : 17 | 119 : 8 , 18 | 124 : 13 | 127 : 17 | 137 : 26 | 150 : 19 | 177 : 9 | 154 : 7 | 158 : 13 | 183 : 11 | 184 : 3 | 193 : 9 | 217 : 1 |
amplo. 144 : 11 |
an. 2 : 6 | 21 : 8 | 41 : 6 | 42 : 12 , 14 | 45 : 14 , 16 | 71 : 10 , 11 , 12 | 73 : 1 | 81 : 19 | 86 : 7 | 87 : 4 | 95 : 10 | 103 : 5 | 108 : 10 | 118 : 25 | 121 : 2 , 3 | 123 : 11 | 126 : 9 | 131 : 10 , 14 | 136 : 11 | 139 : 13 | 142 : 7 , 8 | 153 : 3 , 8 | 155 : 4 | 162 : 15 | 164 : 12 | 165 : 18 | 166 : 8 | 167 : 1 | 172 : 7 | 177 : 17 | 180 : 10 | 187 : 15 | 188 : 20 | 191 : 2 , 7 | 192 : 7 | 203 : 14 | 211 : 15 , 19 | 213 : 17 | 222 : 4 | 226 : 2 , 3 , 7 . 8 | 230 : 23 , 24 , 27 | 231 : 1 , 3 | 232 : 16 |
Anacreontis. 206 : 30 |
anceps. 95 : 10 | 118 : 21 | 211 : 11 |
ancilla. 162 : 16 |
ancillæ. 67 : 20 |

anc'llaris. 228 : 10 ſ
ancillatus. 221 : 24 ſ
ancipiti. 22 : 24 ſ
angeret. 217 : 24 ſ
angitur. 166 : 5 ſ
angulo. 176 : 10 ſ
angustiæ. 53 : 5 ſ | 206 : 28 ſ
angustiani. 200 : 17 ſ
angustius. 201 : 22 ſ
anguſtus. 113 : 2 ſ | 195 : 7 ſ
anguſtum. 199 : 6 ſ
anima. 3 : 8 , 10 | 27 : 5 ſ | 47 : 7 ſ | 55 : 13 ſ | 58 : 7 , 10 | 71 : 4 ſ | 72 : 14 ſ | 223 : 1 | 225 : 5 , 19 ſ
animadvertatis. 182 : 4 ſ
animadvertebant. 43 : 25 ſ
animadvertēte. 119 : 13 ſ
animadverteres. 112 : 23 ſ
animadvertetetur. 42 : 12 ſ
animadvertit. 103 : 20 | 105 : 10 | 130 : 17 ſ
animadverto. 225 : 27 ſ
animadvertunt. 107 : 13 ſ
animadvortatis. 167 : 16 | 176 : 8 ſ
animadvortis. 93 : 10 | 111 : 24 ſ
animalia. 77 : 15 ſ
animalibus. 1 : 1 ſ
animam. 18 : 16 | 42 : 13 | 53 : 6 | 89 : 17 | 157 : 7 | 198 : 3 ſ
animatos. 207 : 28 ſ
animi. 1 : 5 ſ | 2 : 6 , 16 ſ | 5 : 12 | 12 : 4 | 39 : 7 | 40 : 8 | 47 : 12 | 48 : 20 | 49 : 11 | 52 : 3 ſ | 55 : 12 , 17 | 58 : 8 | 59 : 2 | 60 : 5 ſ | 62 : 17 | 63 : 17 | 79 : 8 | 84 : 17 | 91 : 17 | 92 : 14 , 25 | 103 : 22 | 111 : 10 | 113 : 14 | 137 : 14 | 166 : 5 ſ | 173 : 2 | 176 : 7 | 182 : 10 | 186 : 6 , 23 | 188 : 7 , 9 | 192 : 21 | 198 : 25 | 213 : 4 , 10 | 217 : 12 | 222 : 1 | 224 : 21 | 225 : 25 ſ | 227 : 11 | 231 : 3 ſ
animis. 29 : 20 | 106 : 2 | 119 : 11 | 124 : 5 ſ | 129 : 14 | 170 : 19 | 173 : 22 | 176 : 1 | 181 : 8 | 198 : 2 ſ
animo. 1 : 4 ſ | 4 : 4 | 31 : 3 ſ | 36 : 6 | 47 : 10 | 52 : 1 , 12 , 16 | 66 : 6 , 17 | 67 : 3 | 68 : 1 | 72 : 10 | 79 : 23 | 81 : 16 | 82 : 6 | 88 : 8 | 89 : 20 | 96 : 18 | 107 : 8 | 114 : 25 | 116 : 16 | 117 : 8 | 119 : 9 | 121 : 3 , 17 | 139 : 12 | 142 : 1 | 144 : 3 ſ | 148 : 10 | 151 : 8 | 153 : 3 , 18 | 155 : 13 | 169 : 12 , 26 | 180 : 11 | 190 : 24 | 214 : 14 | 215 : 1 | 276 : 11 | 218 : 18 | 220 : 1 | 222 : 32 | 223 : 22 | 225 : 24 | 229 : 23 | 231 : 20 ſ
animoque. 105 : 12 ſ
animos. 9 : 11 | 10 : 1 , 5 ſ | 19 : 13 | 30 : 4 | 32 : 3 | 37 : 24 | 54 : 12 | 91 : 9 , 24 | 101 : 8 | 134 : 26 | 146 : 22 | 154 : 24 | 167 : 1 | 168 : 3 ſ | 223 : 16 | 226 : 13 | 234 : 20 ſ
animum. 7 : 3 | 49 : 17 | 56 : 14 | 60 : 9 | 61 : 22 | 64 : 15 ſ | 74 : 4 | 79 : 11 , 27 | 80 : 22 | 100 : 12 : 21 | 104 : 13 | 108 : 8 , 17 | 114 : 6 , 17 | 115 : 19 | 120 : 4 | 121 : 6 | 137 : 20 | 138 : 11 | 139 : 20 | 151 : 21 | 153 : 17 | 182 : 7 | 215 : 8 | 216 : 16 | 218 : 11 | 219 : 23 | 220 : 8 | 222 : 18 , 24 | 223 : 1 | 231 : 17 ſ
animumque. 9 : 16 ſ
animus. 4 : 8 , 12 | 7 : 7 , 16 , 18 , 22 | 11 : 13 , 23 | 13 : 3 , 13 | 17 : 4 , 8 | 18 : 5 , 20 , 22 , 24 : 11 | 33 : 12 | 40 : 2 , 5 ſ | 46 : 17 , 23 | 52 : 10 | 53 : 3 , 11 | 57 : 6 | 58 : 12 | 67 : 4 , 8 : 24 | 84 : 24 | 86 : 22 | 87 : 5 | 99 : 11 | 108 : 16 | 114 : 20 | 115 : 17 | 116 : 2 | 127 : 18 , 13 : 9 | 140 : 17 | 148 : 25 | 180 : 9 | 188 : 1 | 196 : 15 | 210 : 13 , 23 | 213 : 5 | 214 : 6 | 215 : 22 | 217 : 6 | 218 : 3 | 220 : 14 , 20 | 222 : 28 | 225 : 1 ſ
animufque. 31 : 8 ſ
anni. 94 : 11 | 105 : 10 | 203 : 9 ſ
Annio. 39 : 22 ſ
annis. 6 : 21 | 18 : 6 | 66 : 16 , 18 | 86 : 21 | 87 : 13 ſ | 97 : 22 ſ
Annius. 14 : 9 | 94 : 9 | 125 : 9 ſ
anno. 92 : 18 | 171 : 4 | 178 : 11 | 181 : 8 ſ
annos. 31 : 5 ſ | 59 : 9 | 64 : 17 | 99 : 8 | 116 : 6 ſ
annua. 7 : 2 ſ
annuite. 161 : 8 ſ
annum. 21 : 14 , 17 : 3 | 174 : 32 ſ
annuus. 177 : 16 ſ
anquitant. 68 : 2 ſ
ante. 11 : 11 | 16 : 18 | 21 : 19 | 22 : 10 | 25 : 19 | 29 : 13 ſ | 33 : 23 | 34 : 27 | 36 : 9 , 18 | 37 : 8 | 39 : 18 | 40 : 22 | 46 : 4 | 49 : 1 ſ | 50 : 5 ſ | 61 : 17 | 69 : 19 | 73 : 14 , 79 : 10 | 80 : 10 | 93 : 20 | 91 : 12 | 97 : 21 , 23 | 100 : 21 | 105 : 13 | 106 : 4 , 18 : 19 | 123 : 2 | 124 : 21 | 126 : 15 | 127 : 24 | 128 : 11 | 130 : 14 | 137 : 25 | 138 : 10 | 142 : 5 ſ | 143 : 16 | 144 : 25 | 146 : 18 | 151 : 16 , 22 | 153 : 14 | 157 : 9 | 161 : 7 | 162 : 10 | 186 : 32 | 210 : 5 ſ | 211 : 20 | 212 : 5 ſ | 226 : 7 | 228 : 11 | 230 : 2 | 234 : 4 ſ
antea. 15 : 6 | 16 : 16 | 17 : 7 | 20 : 16 | 23 : 1 | 29 : 10 ſ | 37 : 1 | 61 : 1 | 66 : 10 | 79 : 1 , 22 , 24 | 81 : 21 | 82 : 3 | 102 : 12 | 104 : 13 | 109 : 16 | 114 : 27 | 116 : 11 | 118 : 4 | 121 : 16 | 122 : 8 | 127 : 14 | 129 : 2 | 138 : 12 | 141 : 3 | 142 : 10 | 143 : 6 | 144 : 3 ſ | 148 : 12 | 152 : 16 | 154 : 24 | 179 : 8 | 163 : 3 | 166 : 11 | 177 : 11 | 187 : 8 | 189 : 20 | 197 : 18 | 201 : 27 | 209 : 1 | 215 : 17 | 217 : 17 , 18 | 218 : 22 | 223 : 8 ſ | 224 : 6 ſ
anteccapere. 80 : 10 ſ
anteferebat. 74 : 5 ſ
anteferret. 74 : 12 ſ
antehac. 21 : 9 ſ
antehinc. 166 : 12 ſ
anteibat. 164 : 2 | 219 : 4 ſ
antelire, 221 : 9 ſ
anteiret. 62 : 9 ſ
anteponeret. 99 : 1 ſ
antequam. 173 : 1 ſ
antevenire. 61 : 2 | 136 : 1 ſ | 143 : 1 ſ
antevenit. 103 : 25 | 110 : 10 ſ
Antiochi. 189 : 22 ſ
Antiocho. 165 : 11 | 189 : 10 ſ
Antiochum. 189 : 4 | 207 : 22 ſ
Antiochus. 189 : 5 ſ
antipodas. 204 : 13 ſ
antiquam. 201 : 19 ſ
antiquis. 219 : 20 ſ
antiquitatis. 198 : 27 ſ
antiquos. 207 : 22 | 230 : 10 ſ
Antonie. 221 : 15 ſ | 51 : 22 ſ
Antoniorum. 207 : 22 ſ
Antonium. 19 : 7 | 21 : 20 ſ
Antonius. 20 : 20 | 29 : 15 ſ | 51 : 1 , 18 | 54 : 3 ſ | 187 : 1 , 9 | 207 : 24 ſ
anxie. 128 : 17 | 222 : 31 ſ
anxium. 113 : 23 | 117 : 6 ſ
anxius. 36 : 4 | 57 : 22 | 67 : 2 | 109 : 19 | 120 : 14 | 139 : 12 | 188 : 7 | 209 : 11 ſ
Ap. 233 : 1 ſ
aperiat. 92 : 5 ſ
aperire. 194 : 9 ſ
aperitem. 49 : 10 | 51 : 5 ſ
aperiret. 91 : 22 ſ
aperit. 33 : 10 | 35 : 13 | 36 : 18 | aperiendum.

aperiundum. 52 : 11 |
aperiunt. 33: 18 |
apertæ. 201 : 18 |
aperte. 79 : 27 | 97 : 8 | 210 : 22 | 234 : 21 |
aperto. 61: 15 |
apertum. 215 : 23 |
aperuiſſe. 19: 18 |
Apollinis. 199 : 2 |
appellabant. 174 : 23 |
appellabantur. 6 : 24 |
appellabas. 228 : 11 |
appellandi. 80 : 26 |
appellant. 75 : 10 | 108 : 2 | 204 : 17 |
appellantes. 77 : 7 | 199 : 21 |
appellare. 14 : 3 | 16 : 20 | 142 : 11 | 155 : 7 |
appellat. 54 : 7 | 151: 3 | 154: 19 |
appellata. 172 : 6 | 201 : 27 |
appellati. 159 : 5 |
appellatis. 182 : 5 |
appellato. 38 : 8 |
appellatur. 41 : 15 | 50 : 8 | 77 : 9 |
appellauerant. 189 : 15.
appellauére. 76 : 15 |
appellauerunt. 173 : 15 |
appellauiſſet. 117 : 4 |
appellauit. 206 : 18 |
appellem. 71 : 10 | 166 : 9 | 189 : 16 |
appello. 45 : 3 |
appetebat. 12 : 3 |
appetens. 5 : 17 | 63 : 2 |
appetere. 115 : 10 |
appetiuerunt. 69 : 14 |
appetuntur. 221 : 11 |
Appius. 169 : 2 | 200 : 3 | 209 : 5 |
approbat. 173 : 27 |
approbauerunt. 161 : 20 |
approbent. 215 : 27 |
approbo. 40 : 20 |
appropinquare. 107 : 15 |
apti. 233 : 19 |
aptis. 186 : 26 |
apud. 8 : 12 | 15 : 4 | 17 : 15 | 29 : 9 | 40 : 17 | 41 : 14 | 42 : 23 | 47 : 17 | 63 : 21 | 66 : 12 | 72 : 6 | 79: 9 | 82: 9 | 86 : 6 | 102 : 26 | 107 : 28 | 111 : 12 | 112 : 15 | 116: 21 | 127 : 15 | 131 : 22 | 136: 2, 19, 28 | 144 : 13 | 145: 25, 19 | 146 : 15, 17 | 147 : 11 | 149 : 11, 12 | 151 : 19 | 153 : 17, 19 | 170 : 4 | 171: 2, 3, 6, 7 | 175 : 12 | 178 : 3 | 189 : 7 | 190 : 8, 9, 11, 13 | 196: 22 | 201: 17 | 202: 28 | 207 : 9 | 209 : 3 | 219: 23 | 222 : 8, 21, 24 | 223 : 8 | 226 : 2, 3, 10 | 232, 3 |
Salluſtius.
Apulia. 23 : 12 | 33 : 22 |
Apuliam. 22 : 1 | 23 : 13 | 36: 8 |
aqua. 137 : 1, 23 |
aquæ. 104 : 4 | 105: 11 | 123: 26, 30 | 124 : 2 | 136 : 22 | 139: 5 | 144 : 11 |
aquam. 123 : 32 | 144 : 13 |
aquarum. 75 : 12 | 110 : 1 |
aquarum. 139 : 16 |
aquilam. 54 : 1 |
aquilo. 199 : 19 |
aquilonem. 204 : 30 |
aquis. 94 : 18 | 200 : 17 |
aræ. 78 : 7 | 171 : 23 |
arant. 3 : 5 |
aras. 127 : 1 |
arbitrari. 119 : 16 |
arbitrario. 150: 13 |
arbitrio. 98: 7 | 112 : 7 |
arbitris. 16 : 21 |
arbitror. 179 : 15 | 211 : 10, 18 | 218 : 21 |
arbori. 75: 12 |
arborum. 104 : 3 | 105 : 2 | 107 : 19 |
arbuſtis. 104 : 5 | 107 : 13 |
arcem. 110 : 7 | 118: 18 | 180: 5 |
arceſſebant. 91 : 5 |
arceſſere. 122 : 11 |
arceſſit. 33 : 9 |
arceſſivit. 169 : 19 | 173 : 26 | 188 : 6 |
arceſſunt. 47 : 5 |
Archelao. 207 : 24 |
Archelaus. 189 : 23 |
arcum. 206 : 24 |
arcus. 206 : 24, 26 |
ardebat. 96 : 18 | 170 : 9 |
ardens. 5 : 17 |
ardentia. 111 : 9 |
ardet. 215 : 22 |
ardoribus. 77 : 4 | 78 : 11 |
arduæ. 220 : 23 |
arduum. 3 : 16 |
arduus. 7: 12 |
arenam. 126 : 12 |
arenamque. 125 : 16 |
arenoſo. 104 : 3 |
arenoſus. 125 : 26 |
argenti. 86 : 1 | 114 : 11 |
argento. 106 : 9 |
argentoque. 68: 3 |
argentum. 26 : 14 | 173 : 26 |
argentumque. 124 : 24 |
arguituri. 173 : 23 |
argumenta. 172 : 23 |
arida. 123 : 23 |
aridam. 107 : 14 |
arido. 104 : 3 |
aridus. 137 : 10 |
arietibus. 124 : 23 |
Ariobarzanis. 190 : 14 | 192: 10 |
aris. 44 : 17 | 54 : 8 |
Ariſtæus. 204 : 34 |
Ariſtonicum. 189 : 13 |
arma. 20 : 21 | 22 : 10 | 23 : 9, 11 | 26: 6 | 43: 21 | 47, 10 | 52 : 17, 25 | 80: 5 | 95: 8 | 100 : 13 | 102 : 6 | 106: 14 | 107 : 16 | 111: 16 | 117: 10 | 123: 17 | 124: 10 | 134: 1 | 140 : 13 | 143 : 12, 17 | 145: 4, 7 | 148: 10 | 150: 21 | 153 : 17 | 162 : 6, 30 | 164 : 8 | 165 : 2 | 166: 3 | 167 : 11, 15 | 183: 10 | 186: 7 | 191: 9, 18 | 196: 5 | 197: 11 | 217 : 8 | 228 : 1 | 230 : 23 | 231 : 27 |
armabat. 192 : 26 |
armare. 168 : 9 |
armat. 67 : 25 |
armatæ. 27 : 2 | 158: 19 | 179: 13 |
armati. 16 : 5 | 87 : 6 | 89 : 3 | 141: 11 | 186 : 14 | 222: 35 |
armatis. 22 : 4, 15 | 83 : 16 |
armato. 167 : 21 |
armatos. 47 : 9 | 153 : 24 | 212 : 1 | 230 : 24 |
armatum. 53 : 16 |
armatus. 7 : 12 | 96 : 8 | 145: 20 | 199 : 20 | 228 : 1 |
armauerat. 50 : 23 |
armauerit. 151 : 24 |
Armenia. 191 : 21 | 192 : 11 | 204 : 27 | 206 : 34 |
Armeniam. 190. 25 |
Armenii. 76 : 9 |
Armeniis. 77 : 2 |
armis. 6 : 19 | 7 : 10 | 9 : 18 | 19 : 2 | 27 : 10 | 29: 10, 14, 18 | 30 : 17 | 41 : 4 | 42 : 7 | 46 : 19 | 50 : 22 | 65 : 13 | 67 : 29 | 70 : 6 | 77 : 10 | 79 : 19, 28 | 80 : 14 | 81 : 2, 18, 26 | 93: 21 | 95: 16 | 103 : 22 | 105 : 14 | 106 : 22 | 107 : 21 | 111 : 1 | 113 : 13, 14 | 114: 16 | 122: 1 | 123 : 10 | 134 : 27 | 135: 25 | 136 : 4, 20 | 140 : 20 | 147 : 5 | 150 : 15, 16 | 153 : 21, 24 | 154 : 7 | 157: 8 | 159 : 19 | 165: 13 | 166: 14 | 167 : 3, 6 | 177 : 1 | 181 : 11 | 186 : 26 | 190 : 2 | 201 : 7, 14 | 203: 28 | 210: 6, 8 | 212 : 10 | 216 : 10 | 219 : 5 | 222 : 17 | 233 : 7 |
armorum. 33: 24 | 46 : 21 | 112 : 20 | 114 : 12 | 123 : 16 | 139 : 4 | 191 : 3 | 200 : 7 |
Arpinas. 227 : 8 | 228 : 6 |
Arpini. 117 : 2 |
arrectæ. 165 : 12 |

INDEX

arrectis. 219 : 11 |
arrectos. 134 : 26 |
arrectus. 140 : 7 |
arreptis. 122 : 1 |
arrexerat. 129 : 15 |
arrexit. 72 : 3 |
arrogant. 132 : 7 |
arrogantia. 223 : 11 |
Arſacis. 188 : 17 |
arsére. 182 : 1 |
arte. 102 : 1 | 107 : 11 | 138 : 8 | 174 : 17 |
artem. 192 : 25 | 216 : 14 |
artes. 9 : 3 , 14 | 59 : 2 | 84 : 26 | 134 : 7 | 214 : 1 | 219 : 11 | 220 : 13 | 225 : 6 | 228 : 4 |
artefque. 213 : 14 |
artibus. 3 : 1 | 6 : 1 | 8. 15 | 11 : 13 | 61 : 2 | 64 : 6 | 97 : 25 | 103 : 19 | 128 : 13 | 129. 11 | 230 : 17 | 143 : 1 | 210 : 101 | 216 : 17 | 231 : 2 |
artifices. 93 : 3 |
artificio. 133 : 2 |
artis. 3 : 11 | 57 : 9 | 80 : 20 | 100 : 20 | 115 : 4 | 190 : 17 |
artiſſimè. 110 : 12 |
artjum. 4 : 9 | 97 : 21 |
artius. 53 : 14 | 182 : 8 | 215 : 12 |
artus. 207 : 11 |
arva. 201 : 18 |
arvo. 137 : 9 |
aſcenderat. 140 : 2 |
aſcendere. 72 : 14 | 143 : 13 |
aſcendére. 82 : 19 |
aſcenderit. 50 : 8 |
aſcendunt. 192 : 17 |
aſcitum. 36 : 19 |
Aſia. 2 : 13 | 91 : 21 | 189 : 14 | 197 : 14 |
Aſiæ. 189 : 5 | 201 : 27 |
Aſiam. 75 : 8 |
Aſiamque. 189 : 22 |
Aſiaticos. 207 : 16 |
Aſpar. 152 : 10 |
Aſpare. 153 : 5 |
Aſparem. 154 : 18 |
aſper. 7 : 18 |
aſpera. 21 : 25 | 47 : 10 | 53 : 23 | 94 : 14 | 136 : 16 , 26 | 198 : 7 | 213 : 11 , 18 | 220 : 22 |
aſperas. 8 : 26 | 63 : 15 |
aſpere. 97 : 18 | 117 : 13 |
aſperi. 96 : 2 |
aſperior. 18 : 15 | 140 : 19 | 197 : 19 |
aſperis. 197 : 24 |
aſperitas. 106 : 10 |
aſperitate. 118 : 23 | 124 : 7 | 136 : 21 | 178 : 20 |
aſperitatem. 55 : 4 | 84 : 23 |
aſperitates. 125 : 24 | 179 : 22 |
aſperius. 98 : 3 | 130 : 5 | 210 : 9 | 222 : 21 |
aſpernabatur. 4 : 8 |
aſpero. 144 : 2 |
aſperos. 51 : 12 |
aſpernume. 210 : 5 |
aſperrumis. 222 : 34 |
aſperrumum. 103 : 21 |
aſperum. 31 : 5 | 216 : 5 |
aſſecla. 234 : 14 |
aſſedit. 25 : 6 | 48 : 19 |
aſſentando. 215 : 1 |
aſſentiebantur. 44 : 13 |
aſſequereture. 5 : 21 |
aſſequi. 60 : 3 |
aſſerti. 204 : 26 | 206 : 33 |
aſſideri. 188 : 10 |
aſſiduis. 158 : 18 |
aſſiuetum. 176 : 19 |
aſſumitur. 87 : 1 |
aſſurgere. 194 : 9 |
aſtutiæ. 21 : 17 |
at. 6 : 17 | 8 : 7 | 11 : 1 | 18 : 14 | 20 : 12 | 24 : 11 | 27 : 2 , 12 | 33 : 2 , 15 | 36 : 2 , 22 | 42 : 13 , 17 | 44 : 13 | 49 : 20 | 51 : 13 | 54 : 3 | 58 : 10 | 60 : 13 | 72 : 14 | 73 : 18 | 79 : 12 , 18 | 87 : 5 , 11 | 89 : 4 , 11 | 86 : 9 | 88 : 8 | 90 : 17 | 91 : 10 , 17 | 92 : 9 , 22 | 94 : 21 | 105 : 18 | 107 : 23 | 108 : 11 | 110 : 9 | 111 : 15 | 112 : 1 | 114 : 27 | 122 : 8 | 123 : 10 | 124 : 15 | 128 : 32 | 131 : 4 | 132 : 19 | 137 : 4 | 135 : 18 | 139 : 11 | 141 : 3 | 143 : 2 | 146 : 25 | 151 : 20 | 158 : 10 | 161 : 1 , 23 | 164 : 19 | 167 : 4 | 170 : 6 | 174 : 7 , 32 | 176 : 8 | 186 : 15 | 187 : 14 | 193 : 13 | 196 : 16 | 203 : 16 | 207 : 27 | 208 : 4 | 210 : 3 | 218 : 6 | 223 : 5 | 230 : 21 | 232 : 21 | 233 : 6 , 20 | 234 : 7 |
Athenienſes. 2 : 13 |
Athenienſibus. 42 : 23 |
Athenienſium. 8 : 2 : 5 |
Athenæ. 66 : 2 | 67 : 23 | 75 : 1 | 79 : 27 | 80 : 5 | 81 : 6 | 103 : 26 |
Atherbale. 64 : 19 | 80 : 11 | 92 : 17 |
Atherbalem. 62 : 9 | 66 : 11 | 67 : 22 , 24 | 68 : 13 | 73 : 11 | 74 : 6 | 79 : 17 | 80 : 23 | 83 : 14 |
Atherbali. 73 : 19 | 82 : 12 | 83 : 10 |
Atherbalis. 73 : 16 | 79 : 11 | 80 : 26 | 81 : 12 | 83 : 3 |
Atilius. 199 : 8 |
atque. 1 : 3 | 2 : 4 , 13 , 15 , 16 , 17 | 3 : 3 , 6 | 4 : 3 , 11 , 12 | 5 : 2 , 9 | 6 : 3 , 8 , 11 , 20 | 7 : 1 , 10 | 8 : 22 , 26 | 9 : 10 , 14 | 10 : 10 , 11 , 13 | 11 : 4 , 16 , 21 | 12 : 2 , 6 | 13 : 10 , 13 | 15 : 13 | 16 : 21 | 17 : 4 , 6 , 10 , 12 | 18 : 3 , 4 , 6 | 19 : 5 , 19 | 20 : 4 , 18 | 21 : 4 , 7 , 12 , 21 , 25 | 22 : 23 | 23 : 5 , 6 , 11 , 12 , 15 , 18 | 24 : 4 , 10 | 25 : 5 , 10 , 13 , 20 | 26 : 8 , 9 , 12 | 27 : 3 , 5 , 11 | 29 : 11 , 19 | 30 : 3 , 9 , 12 , 16 , 19 , 20 | 31 : 4 , 9 , 17 | 32 : 5 , 7 , 19 | 33 : 22 | 34 : 1 , 5 , 17 | 35 : 2 | 36 : 2 | 37 : 1 , 12 | 39 : 4 , 11 , 14 , 16 | 40 : 2 , 8 , 9 , 10 , 22 | 41 : 3 , 5 , 7 , 11 , 15 , 19 | 42 : 8 | 43 : 14 , 21 | 44 : 15 , 17 | 45 : 9 , 10 | 46 : 7 , 10 , 14 , 20 , 21 , 25 | 47 : 9 , 16 | 48 : 2 , 12 , 16 , 21 , 23 | 49 : 4 , 5 | 50 : 10 , 11 | 51 : 20 | 52 : 5 , 10 , 12 , 13 , 15 , 22 | 53 : 8 , 9 , 12 | 54 : 9 | 55 : 6 , 7 | 56 : 4 | 57 : 2 , 6 | 58 : 13 , 15 | 59 : 1 , 11 , 17 | 60 : 12 | 61 : 4 , 12 , 20 , 22 | 62 : 11 | 63 : 4 , 7 , 19 | 64 : 2 , 13 , 18 | 67 : 3 , 15 | 69 : 5 , 19 | 70 : 9 , 10 | 71 : 9 | 72 : 8 | 73 : 5 | 76 : 3 | 79 : 15 | 80 : 8 , 22 | 81 : 2 | 82 : 1 , 23 | 83 : 15 , 23 | 84 : 2 , 19 | 87 : 13 | 86 : 1 , 23 | 87 : 1 | 88 : 10 | 89 : 4 , 12 , 14 , 18 | 91 : 1 | 92 : 11 | 93 : 3 , 11 | 94 : 21 | 95 : 10 , 17 | 96 : 5 , 13 | 97 : 1 , 22 | 98 : 1 , 7 , 9 | 99 : 3 , 5 | 102 : 2 , 18 | 104 : 3 , 5 , 10 | 105 : 3 , 15 | 106 : 1 , 11 | 107 : 20 , 23 | 108 : 2 , 7 | 109 : 24 | 110 : 21 | 111 : 1 : 12 , 22 | 112 : 8 | 113 : 4 | 114 : 1 , 6 , 9 , 24 | 115 : 16 | 116 : 2 , 8 | 117 : 6 | 118 : 6 | 119 : 10 , 18 | 121 : 17 , 23 | 123 : 23 | 124 : 8 | 125 : 23 , 26 | 126 : 10 | 127 : 14 , 26 | 128 : 12 | 129 : 2 | 131 : 7 , 22 | 132 : 17 | 133 : 11 | 135 : 16 | 136 : 11 , 17 , 20 | 137 : 1 , 22 | 138 : 12 , 15 , 19 | 139 : 2 , 4 , 18 , 22 | 140 : 13 | 141 : 8 , 21 | 142 : 5 , 9 | 143 : 17 | 144 : 6 , 17 | 144 : 1 , 8 , 10 | 145 : 2 , 3 , 12 , 21 | 146 : 1 , 4 , 27 | 147 : 2 | 148 : 1 , 5 | 150 : 14 , 16 , 21 | 151 : 8 , 27 | 152 : 8 | 155 : 13 | 156 : 7 | 158 : 2 , 6 , 8 , 10 , 16 , 19 | 159 : 9 | 160 : 1 , 2 , 8 , 19 | 162 : 3 , 22 |

161: 1, 8, 12 | 164: 8, 16 | 165: 12, 15 | 166: 1, 6, 7 | 167: 5, 17 | 168: 4, 7 | 169: 30 | 171: 1 | 172: 7 | 173: 11, 18 | 177: 21 | 178: 29 | 179: 3 | 183: 7 | 185: 13, 14 | 186: 13, 27 | 188: 7, 22 | 189: 21 | 190: 23 | 192: 23, 34 | 197: 9, 20 | 198: 12, 22 | 199: 17 | 200: 20 | 201: 9, 14 | 202: 23, 24 | 203: 3, 6 | 208: 21, 22 | 209: 1, 6, 11 | 210: 3, 8 | 211: 5, 6, 11 | 212: 6, 11 | 213: 2, 3, 5, 9, 11 | 214: 23, 17 | 215: 9, 13 | 216: 1, 7, 17 | 217: 7, 26 | 218: 18, 21 | 219: 6, 25, 28 | 220: 1, 21 | 221: 11, 14, 16, 18, 19, 23 | 222: 1, 17, 19, 20, 28 | 223: 2, 4, 6, 9, 24 | 224: 17, 19, 21 | 225: 1 | 226: 1, 5, 14, 18 | 227: 15, 22 | 228: 2 | 229: 8 | 231: 7, 12, 18 |

atioci. 23: 2 |

atrocitate. 20: 2 | 146: 21 |

atrocitatem. 83: 19 |

atrociter. 94: 8 |

atrox. 41: 7 | 61: 9 | 175: 2 |

Attalum. 189: 11 |

attamen. 143: 10 |

attendere. 48: 24 | 135: 24 |

attentius. 46: 16 |

attigerant. 146: 9 |

attigerit. 212: 16 |

attingat. 166: 10 |

attingere. 77: 3 | 101: 9 | 214: 8, 19 |

attingit. 74: 14 |

attinuisse. 153: 2 |

attollit. 226: 13 |

attollitur. 171: 13 |

attonitus. 169: 12 |

attractus. 232: 23 |

attribuit. 137: 13 |

attrita. 134: 15 |

attriverant. 126: 4 |

attriverat. 13: 10 | 61: 17 |

attulerit. 72: 6 |

avaritia. 4: 8 | 6: 3 | 8: 11 | 9: 2, 11, 14 | 10: 10 | 33: 1 | 47: 9 | 68: 2 | 84: 17, 24 | 88: 10 | 98: 12 | 100: 21 | 104: 12 | 127: 13, 21 | 134: 14 | 138: 8 | 158: 10 | 159: 9 | 182: 1 | 221: 13 |

avaritiæ. 91: 9 | 149: 5 | 221: 18 |

avaritiam. 46: 25 | 134: 12 | 198: 7 |

aucta. 6: 14 | 78: 12 | 139, 22 | 178: 11 |

auctæ. 78: 2 | 101: 1 |

aucto. 173: 12 | 178: 21 | 224: 5 |

auctor. 86: 8 | 204: 26 | 206: 33 |

auctore. 20: 13 |

auctoremque. 187: 7 |

auctores. 76: 2 | 219: 28 |

auctoribus. 181: 2 | 214: 16 |

auctoris. 173: 15 |

auctoritas. 31: 14, 33: 10 | 68: 8 | 90: 9 | 218: 23 | 226: 3 |

auctoritate. 17: 13 | 80: 18 | 84: 14 | 120: 16 |

auctoritatem. 82: 21 | 169: 2 | 220: 25 |

auctum. 183: 7 |

auctus. 223: 21 |

auctusque. 137: 4 |

audacia. 4: 7 | 8: 15 | 20: 6 | 47: 19 | 46: 11 | 52: 2, 24 | 53: 1 | 55: 11 | 63: 14 | 70: 9 | 272: 33 |

audaciæ. 14: 6 | 15: 12 | 21: 3 | 43: 19 |

audaciam. 25: 21 | 39: 15 | 40: 22 |

audacius. 231: 26 |

audaciſſimo. 226: 1 |

audaciſſimos. 89: 1 |

audaciter. 174: 24 |

audacius. 52: 20 |

audax. 7: 16 |

audeam. 188: 22 |

audeant. 217: 10 |

audeat. 162: 12 | 122: 3 | 223: 22 |

audeatis. 162: 10 |

audebat. 89: 18 | 115: 10 | 129: 10 | 202: 17 |

audendo. 191: 19 |

audere. 187: 4 |

auder. 227: 16 |

audiebat. 188: 10 |

audiebatur. 80: 16 |

audiendo. 222: 20 | 227: 28 |

audienti. 48: 23 |

audientibus. 232: 28, 35 |

audierat. 20: 6, 14 | 110: 1 | 152: 12 |

audio. 72: 2 |

audire. 36: 20 | 131: 8 | 234: 13, 22 |

audiri. 112: 24 |

audiſſe. 39: 5 |

audiſſis. 17: 8 |

audita. 83: 8 | 135: 9 | 198: 17 |

audito. 103: 13 |

auditorum. 234: 20 |

auditum. 151: 17 |

auditutos. 229: 16 |

audiveram. 70: 15 |

audiverat. 80: 11 | 82: 22 |

audivi. 38: 12 | 60: 7 | 220: 15 |

audivit. 121: 8 |

audiunt. 108: 2 |

Aventinum. 89: 3 | 158: 19 |

averſabatur. 194: 1 |

averterat. 72: 26 | 136: 13 |

avertere. 189: 1 |

averteret. 154: 14 |

avertitur. 146: 24 |

augendæ. 7: 1 |

augere. 25: 18 | 79: 27 | 94: 22 | 203: 36 |

augerentur. 198: 15 |

augeri. 44: 17 | 107: 9 | 139: 11 | 208: 17 |

augeſcunt. 92: 14 |

augete. 168: 10 |

avi. 82: 10 |

avida. 62: 17 |

avide. 209: 3 |

avidi. 7: 16 | 141: 13 |

avidior. 192: 29 |

avidis. 77: 16 |

avidiſque. 177: 19 |

avidiſſimus. 154: 17 | 197: 2 |

avidius. 112: 18 | 162: 9 | 167: 18 |

avido. 82: 25 | 210: 15 |

avidum. 102: 13 |

avidus. 74: 1 | 92: 21 | 115: 1 | 202: 20 |

avii. 109: 7 |

aulæa. 175: 4 |

aulæis. 215: 4 |

Auli. 95: 7 | 100: 7 | 101: 10 | 109: 13 |

Aulo. 94: 7 | 95: 18 | 96: 7 |

Aulum. 95: 1 |

Aulus. 94: 11 |

avo. 64: 11 |

avorſum. 147: 12 |

aureas. 203: 24 |

Aureliæ. 32: 13 | 29: 2 |

aures. 227: 25 | 229: 17 |

auri. 191: 3 |

auribus. 52: 3 | 169: 12 |

auro. 65: 13 | 68: 3 | 91: 7 |

aurum. 124: 24 |

auſi. 8: 20 | 198: 22 |

auſtri. 172: 7 |

auſurum. 152: 4 |

auſus. 17: 4 | 161: 16 | 181: 1 | 230: 31 |

aut. 3: 11 | 5: 3 | 7: 12 | 8: 19 | 11: 10, 19, 21 | 13: 13 | 14: 14 | 17: 2, 15 | 18: 10 | 19: 2, 12 | 20: 22 | 21: 17 | 22: 26 | 27: 1 | 29: 28 | 30: 13 | 32: 4, 11, 12 | 36: 16 | 38: 15 | 39: 4 | 40: 6 | 42: 1, 4, 5, 15, 21 | 43: 10, 11, 18, 23 | 45: 14 | 46: 9, 11 | 47:

3 | 48: 5 | 50: 19, 27 | 51: 11 | 52: 1 | 54: 10 | 55: 20, 21, 22 | 56: 1, 2 | 57: 5 | 59: 6, 7 | 62: 11, 21 | 65: 14 | 69: 12, 15 | 70: 12, 22 | 71: 5, 10 | 72: 6 | 74: 5 | 77: 3, 4, 14, 16 | 76: 4, 12 | 77: 10 | 79: 28 | 81: 4 | 83: 1 | 85: 5 | 88: 4 | 89: 10 | 90: 1, 2, 5 | 91: 18 | 93: 21 | 94: 12, 18, 19 | 97: 7, 6, 9 | 98: 11 | 100: 1, 5 | 101: 6, 13, 19, 24, 26 | 104: 16, 17, 18, 20 | 106: 4, 8 | 107: 21 | 108: 10, 23 | 109: 14, 20, 26 | 110: 22 | 111: 6, 11, 17 | 112: 16, 18, 24, 25 | 113: 8, 10, 12, 19 | 117: 10, 20, 21 | 119: 20 | 120: 7 | 121: 9, 20, 21 | 122: 10 | 123: 8 | 124: 13 | 128: 2, 3 | 129: 11, 12 | 130: 1, 21 | 131: 14, 22 | 132: 19 | 134: 4, 17, 20 | 135: 15, 24 | 136: 7, 8, 11 | 138: 15, 16 | 139: 8, 11 | 140: 7 | 142: 16 | 143: 8, 12, 16, 17, 19 | 144: 3 | 145: 4, 11 | 147: 12 | 149: 10 | 153: 6 | 158: 2, 3 | 159: 4, 12, 23 | 160: 4, 22 | 161: 4, 5, 6, 14, 23 | 162: 23 | 164: 4 | 165: 3 | 167: 1, 7, 10 | 169: 12, 26 | 170: 2, 3, 6 | 171: 12 | 176: 4 | 178: 1, 7 | 179: 5, 6 | 180: 1 | 182: 1 | 183: 4, 5 | 185: 4, 9 | 190: 1 | 191: 21 | 193: 6 | 194: 2 | 196: 8, 21 | 197: 18 | 198: 1, 3, 7 | 200: 16, 17 | 203: 19 | 204: 21 | 205: 7 | 208: 13 | 209: 10 | 210: 17 | 211: 12, 13 | 212: 4, 15 | 17, 22, 23 | 213: 19, 20 | 215: 4, 15, 21, 22, 23 | 216: 2, 14 | 217: 11, 12, 21 | 218: 2 | 219: 3, 5 | 220: 11, 14, 26 | 222: 4, 29 | 223: 12 | 225: 14 | 227: 1, 2, 6 | 229: 5, 9 | 230: 2, 15, 18, 19 | 231: 25, 30, 31, 32 | 233: 24 |

autem. 16: 14 | 34: 15 | 36: 4 | 39: 1, 14 | 42: 14 | 44: 18 | 56: 14, 22 | 59: 9 | 63: 14 | 66: 2 | 70: 9, 77: 2 | 89: 15 | 104: 4 | 117: 10 | 158: 7 | 167: 14 | 191: 21 | 198: 24 | 204: 24 | 206: 28, 30 |

autorem. 163: 15 |

Autronio. 38: 8 |

Autronium. 36: 20 |

Autronius. 14: 7 | 15: 7, 14 |

autumat. 207: 21 |

autumn. 208: 5 |

avunculus. 169: 23 |

avus. 69: 23 |

auxerat. 6: 11 |

auxilio. 6: 20 | 47: 14 | 63: 4 | 64: 2 | 96: 12 | 100: 17 | 129: 6 | 160: 21 | 166: 12 |

auxiliantur. 81: 19 |

auxiliariis. 135: 11 | 137: 23 | 139: 15 |

auxiliaries. 102: 1 | 145: 22 |

auxilii. 33: 2 | 73: 1 | 81: 7 | 90: 17 | 101: 6 |

auxiliis. 191: 22 | 196: 14 |

auxilio. 2: 9 | 6: 16 | 7: 10 | 107: 10, 21 | 110: 8, 11 | 117: 7 | 128: 3 | 146: 28 | 163: 6 | 191: 23 |

auxiliorum. 201: 8 |

auxilium. 27: 12 | 35: 7 | 69: 7, 17 | 107: 19 | 151: 24 |

auxisse. 165: 1 |

auxissent. 214: 16 |

axe. 187: 4 |

axibulque. 187: 5 |

B.

Bacchanaliorum. 176: 12 |

Babium. 91: 19 |

Babius. 92: 8 |

Balearium. 150: 14 |

Ballera. 170: 16 |

barbara. 77: 6 |

barbari. 144: 8, 19 | 146: 22 | 147: 7 | 148: 15 | 149: 5 |

barbatico. 211: 18 |

barbarorum. 208: 14 |

barbaros. 16: 13 |

Barbulcium. 174: 23 |

beatus. 233: 28 | 234: 5 |

bella. 5: 13 | 27: 3 | 48: 26 | 80: 14 | 150: 2 | 168: 9 | 191: 19 | 205: 13 | 225: 16 |

bellandi. 189: 2 |

bellaturi. 159: 15 |

belli. 2: 14 | 7: 9 | 18: 10 | 19: 2 | 20: 24 | 22: 11 | 24: 8 | 26: 2 | 31: 3, 32: 15 | 33: 14 | 37: 13 | 41: 14 | 49: 1 | 51: 22 | 79: 18 | 84: 18 | 85: 4 | 92: 21 | 94: 3, 12 | 98: 8 | 102: 19 | 108: 14 | 109: 16 | 114: 29 | 116: 16 | 123: 24 | 125: 5 | 127: 12, 13, 32 | 129: 11 | 136: 5, 26 | 138: 8 | 142: 10 | 143: 6, 19 | 145: 26 | 148: 11, 24 | 160: 14 | 163: 9 | 166: 12 | 167: 2 | 169: 23, 27 | 174: 2 | 186: 23 | 188: 18, 24 | 190: 3 | 191: 2, 5 | 198: 1, 26) 203: 2 | 211: 5 | 213: 1, 14, 21 | 8: 4 | 225: 7 | 234: 15 |

bellicarum. 196: 6 |

bellicas. 98: 10 |

bellicofa. 32: 17 |

bellicofi. 77: 12 |

bellicofus. 79: 11 |

Bellicnum. 149: 15 |

bellique. 34: 8 | 84: 23 | 107: 10 |

bellis. 40: 13 | 70: 18 | 99: 4 | 115: 18 | 171: 9 | 191: 20 | 197: 16, 24 | 198: 7 | 222: 34 |

bello. 2: 15, 17 | 3: 14 | 6: 16 | 8: 15, 17, 22 | 27: 19, 32: 13 | 37: 5, 10, 40: 8, 11 | 48: 1 | 52: 2 | 54: 2 | 61: 15 | 63: 3 | 64: 10, 67: 25 | 69: 13, 14 | 78: 11 | 79: 4 | 89: 12 | 84: 4 | 93: 19 | 96: 7 | 97: 6, 100: 15 | 103: 11 | 104: 16 | 11: 20 | 116: 12, 13, 14 | 126: 2 | 128: 25, 129: 5 | 148: 8 | 154: 17 | 167: 10: 14 | 167: 8 | 189: 18: 190: 15 | 200: 7 | 202: 15 | 210: 18 | 211: 6 | 212: 16, 233: 22 |

bellua. 221: 13 |

belluis. 2: 1 |

bellum. 13: 16, 18 | 14: 16 | 19: 4 | 21: 24 | 23: 5, 12, 24: 7 | 31: 17 | 40: 12 | 44: 18 | 47: 5 | 48: 7, 49: 19 | 51: 12 | 52: 24, 61: 8, 12, 62: 21 | 70: 12, 73: 11 | 75: 3 | 79: 22, 25, 80: 8 | 81: 8 | 92: 22 | 94: 5 | 100: 12 | 101: 9 | 103: 5, 20 | 108: 18, 21 | 109: 4 | 111: 13 | 114: 22 | 117: 11, 18 | 122: 4, 123: 1, 5, 124: 8 | 127: 10 | 128: 5, 23, 32 | 130: 3, 18 | 136: 11 | 141: 8 | 147: 16 | 153: 8, 23 | 154: 1, 20 | 156: 4 | 158: 4, 9, 14, 21 | 159: 13 | 161: 18 | 163: 17 | 164: 8, 10 | 165: 10 | 166: 7 | 167: 19 | 168: 2 | 177: 11, 13, 18 | 178: 15 | 180: 30 | 190: 7 | 191: 6, 18 | 196: 7 | 196. 11 | 198: 11 | 199: 11 | 203: 33 | 210: 6, 14 | 211: 11, 20 | 213:

16 | 230 : 24, 25 |
bene. 3 : 13 | 33 : 20 | 44 : 6 | 46 : 4 | 47 : 15 | 80 : 22 | 130 : 17 | 132 : 15 | 138 : 13, 17 | 146 : 1 | 151 : 22 | 161 : 20 | 163 : 14 | 188 : 27 |
benefacta. 130 : 11 | 164 : 18, 25 |
beneficia. 25 : 10 | 63 : 3 | 69 : 7, 8 | 70 : 1 | 81 : 18 | 130 : 14 | 142 : 12 | 217 : 5 |
beneficii. 104 : 22 | 150 : 9 |
beneficiis. 6 : 21 | 8. 20 | 40 : 12 | 64 : 16 | 70 : 20 | 148 : 7 | 197 : 7 | 198 : 3 | 225 : 8 |
beneficio. 65 : 10 | 132 : 12 |
beneficium. 219 : 30 |
beneque. 215 : 27 |
benevolentia. 149 : 10 |
benificia. 69 : 24 | 89 : 1 |
benificii. 90 : 15 |
benificio. 130 : 2 | 138 : 10 | 218 : 5 |
benigne. 66 : 6 | 119 : 11 | 142 : 11 | 148 : 9 | 155 : 7 |
benignitate. 149 : 7 | 211 : 13 |
benignitatem. 150 : 6 |
Bestia. 14 : 9 | 34 : 7 | 84 : 2, 9 | 85 : 13 | 91 : 6 | 125 : 7 |
Bestiæ. 86 : 8, 17 | 97 : 14 | 131 : 14 |
Bestiæque. 92 : 13 |
Bestiam. 92 : 18 | 125 : 5 |
bestiis. 71 : 3 | 75 : 14 |
Bibuli. 222 : 1 | 231 : 32 |
Bibulum. 228 : 13 |
biduum. 119 : 19 |
biennii. 178 : 17 |
binas. 18 : 10 |
binos. 7 : 2 |
binum. 187 : 5 |
bis. 89 : 2 | 196 : 19 | 215 : 7 | 232 : 22 | 234 : 10, 11 |
Bithyni. 193 : 3 |
Bithynia. 173 : 22 | 189 : 21 | 201 : 27 |
Bithyniam. 189 : 14 | 193 : 16 |
Bocche. 147 : 15 |
Bocchi. 127 : 8, 15, 20 | 128 : 4, 19 | 146 : 16 | 149 : 8, 16 | 150 : 18 | 151 : 22 | 152 : 12 |
Bocchique. 138 : 22 |
Boccho. 127 : 22 | 147 : 8 | 150 : 9 | 151 : 3 | 152 : 10 | 153 : 10 |
Bocchum. 114 : 15 | 123 : 5 | 128 : 20 | 143 : 4 | 153 : 1 | 154 : 22 |
Bocchus. 79 : 3 | 127 : 11 | 236 : 8 | 143 : 9 | 146 : 12, 24 | 148 : 9, 20 | 150 : 5, 12 | 152 : 15 | 154 : 25 | 155 : 7 |
Bomilcar. 93 : 2, 8 | 107 : 3 | 120 : 1, 13 |
Bomilcare. 121 : 18 |
Bomilcarem. 93 : 13 | 104 : 8 | 113 : 14 |
Bomilcari. 92 : 25 |
Bomilcaris. 121 : 5 | 122 : 2 |
bona. 11 : 18 | 17 : 5 | 18. 24 | 25 : 9 | 31 : 2 | 45 : 18 | 61 : 22 | 122 : 10 | 132 : 4 | 148 : 2 | 152 : 15 | 161 : 22 | 211 : 16 | 212 : 24 | 214 : 17 | 216 : 5 | 218 : 8 | 219 : 3 | 220 : 22 | 224 : 15 | 225 : 16 |
bonaque. 22 : 21 |
bonæ. 3 : 11 | 9 : 14 | 101 : 6 | 155 : 8 | 220 : 13 |
bonæque. 86 : 16 |
bonam. 7 : 15 | 179 : 13 |
bonarum. 58 : 2 |
bonas. 9 : 3 | 57 : 9 | 100 : 20 | 115 : 4 | 215 : 6 |
boni. 7 : 5 | 8 : 11 | 16 : 10 | 17 : 2 | 55 : 3 | 65 : 15 | 111 : 12 | 118 : 22 | 125 : 7 | 134 : 23 | 135 : 24 | 142 : 16 | 164 : 10 | 166 : 12 | 168 : 6 | 196 : 5 | 220 : 8 |
bonique. 159 : 4 |
bonis. 9 : 18 | 26 : 14 | 30 : 7 | 42 : 21 | 43 : 24 | 45 : 14 | 46 : 6 | 52 : 22 | 61 : 2 | 97 : 25 | 115 : 16 | 133 : 22 | 159 : 12 | 162 : 1 | 164 : 8 | 188 : 23 | 203 : 14 | 210 : 10 | 212 : 18 | 213 : 17 | 220 : 6, 24 | 221 : 18 | 223 : 2, 17 | 229 : 23 |
bonisque. 215 : 3 |
bono. 3 : 5 | 63 : 20 | 80 : 24 | 85 : 3 | 99 : 18 | 150 : 7 | 167 : 20 |
bonoque. 86 : 9 | 93 : 8 |
bonorum. 4 : 3 | 37 : 20 | 58 : 11 | 134 : 6 | 135 : 2 | 167 : 9 | 187 : 16 | 212 : 12 | 221 : 22 |
bonos. 19 : 10 | 42 : 22 | 43 : 4 | 46 : 3, 26 | 88 : 16 | 90 : 15 | 108 : 4 | 114 : 21 | 201 : 12 | 224 : 25 | 227 : 19 | 234 : 17 |
bonosque. 130 : 10 |
bonum. 5 : 2 | 9 : 7 | 31 : 14 | 34 : 22 | 73 : 19 | 82 : 14 | 128 : 12, 14 | 134 : 10 | 198 : 18 | 219 : 24 | 220 : 9 | 223 : 11 | 224 : 23 |
bonumque. 8 : 12 |
bonus. 9 : 13 | 12 : 14 | 27 : 4 | 50 : 2 | 63 : 13 | 71 : 11 | 90 : 16 | 165 : 18 | 197 : 25 | 203 : 10 | 209 : 11 | 210 : 3 | 220 . 17 |
brachium. 175 : 18, |
breve. 229. 26 |
brevi. 7 : 7 | 34 : 26 | 70 : 20 | 78 : 9 | 63 : 10 | 67 : 15, 22 | 76 : 8 | 77 : 7 | 78 : 1 | 80 : 26 | 82 : 10 | 102 : 7 | 107 : 4 | 112 : 1 | 115 : 5 | 135 : 17 | 143 : 1 | 174 : 7, 213 | 15 |
brevis. 2 : 3 | 57 : 2 | 154 : 5 |
Bruti. 33 : 7 |
Bruto. 181 : 6 |
Brutorum. 160 : 8 |
Bruttio. 33 : 22 |
Bruttium. 201 : 23 |
Brutum. 211 : 21 |
Brutus. 33 : 9 |

C.

C. 14 : 3, 8, 11 | 15 : 11 | 19 : 7 | 20 : 20 | 21 : 25 | 22 : 1, 13 | 23 : 9 | 26 : 4 | 29 : 9 | 34 : 3, 4 | 35 : 12 | 37 : 8 | 38 : 13, 15 | 39 : 23 | 40 : 1, 6, 17 | 41 : 10, 16 | 42 : 20 | 43 : 20 | 44 : 4, 15 | 45 : 8 | 46 : 4 | 48 : 9 | 49 . 8 | 50 : 15 | 54 : 2, 3 | 68 : 14 | 69 : 6, 11, 16, 24 | 70 : 15, 19 | 71 : 7, 14 | 73 : 5 | 74 . 8 | 81 : 14 | 83 : 19 | 86 : 9 | 87 : 9 | 91 : 1, 10, 19, 21 | 92 : 8 | 97 : 2 | 99 : 3 | 102 : 26 | 111 : 26 | 114 : 24 | 125 : 9 | 164 : 4 | 165 : 16 | 167 : 14 | 172 : 10 | 173 : 4 | 175 : 2 | 177 : 10 | 178 : 4 | 180 : 12 | 181 : 7 | 208 : 7 | 221 : 7 | 226 : 1, 3 | 227 : 8 | 229 : 6, 14 | 234 : 27 | 230 : 14, 27 | 231 : 4, 232 : 3, 15, 34 | 233 : 25 | 234, 1, 20 |
Cabira. 190 : 13 |
cadavera. 55 : 16 | 56 : 2 | 188 : 15 |
cadaveribus. 41 : 4 | 147 : 5 |
cadaverum. 177 : 5 |
cadere. 130 : 11 |
cadunt. 55 : 8 | 109 : 8 |
cæci. 12 : 13 |
cæcum. 171 : 25 |
cæcus. 82 : 24 | 94 : 19 |
cæde. 34 : 16 | 37 : 20 | 67 : 28 | 138 : 19 | 163 : 10 | 211 : 19 |
cædebantur. 177 : 2 |
cædem. 26 : 2 | 41 : 4 | 48 : 16 | 59 : 8 | 87 : 19 | 88 .

13 | 93 : 5 | 267 : 20 | 211 : 19 |
cædere. 105 : 22 | 111 : 22 | 119 : 17 | 143 : 15 |
cædes. 5 : 14 | 202 : 4 | 225 : 16 |
cædis. 16 : 2 | 21 : 10 |
cædibus. 161 : 22 | 203 : 23 |
cæduntur. 185 : 15 |
cælata. 10 : 2 |
cælo. 75 : 12 |
cælum. 24 : 9 | 37 : 11 | 48 : 29 | 95 : 9 | 138 : 14 | 179 : 8 |
cæpio. 171 : 18 |
Cæsar. 38 : 15 | 39 : 25 | 44 : 12 | 46 : 4 | 49 : 8, 12, 14, 17 | 225 : 2 | 234 : 3 |
Cæsare. 14 : 3 | 38 : 19 | 233 : 26 |
Cæsarem. 228 : 14 |
Cæsari. 37 : 8 | 39 : 8 | 231 : 32 |
Cæsaris. 39 : 23 | 234 : 1 |
cæsum. 198 : 3 |
cætera. 18 : 7 | 24 : 1 | 34 : 9 | 35 : 14 | 44 : 19 | 48 : 4 | 75 : 5 | 78 : 8 | 79 : 4 | 100 : 14 | 108 : 7 | 120 : 9 | 125 : 14 | 137 : 1 | 150 : 5 | 153 : 5 | 158 : 10 | 181 : 12 | 200 : 14, 24 | 210 : 19 | 223 : 15 | 224 : 13 |
cæteræ. 29 : 13 |
cæteram. 138 : 23 |
cæteras. 159 : 21 | 216 : 14 |
cæterasque. 9 : 3 |
cæteri. 6 : 17 | 17 : 12 | 34 : 26 | 36 : 9 | 37 : 6 | 44 : 12 | 50 : 23 | 69 : 12 | 113 : 5 | 123 : 4, 15 | 145 : 28 | 146 : 10 | 153 : 15 | 155 : 20 | 163 : 16 | 175 : 15 | 180 : 10 | 194 : 2 |
cæterique. 11 : 7 |
cæteris. 1 : 1 | 12 : 3 | 22 : 13 | 34 : 5 | 50 : 7 | 83 : 11 | 92 : 13 | 97 : 14 | 101 : 26 | 124 : 11 | 139 : 11 | 140 : 22 | 155 : 10 | 158 : 17 | 169 : 3 | 173 : 13 | 178 : 26 | 222 : 26 |
cæterisque. 25 : 21 | 46 : 15 | 51 : 9 | 218 : 6 |
cæterorum. 37 : 23 | 40 : 17 |
cæteros. 33 : 20 | 34 : 23 | 35 : 19 | 43 : 4 | 55 : 7 | 71 : 2 | 164 : 2 | 216 : 16 | 218 : 5 |
cæterosque. 32 : 1 | 34 : 13 |
cæterum. 14 : 14 | 17 : 8 | 42 : 19 | 54 : 6 | 58 : 15 | 59 : 12 | 65 : 17 | 67 : 14, 21 | 68 : 15 | 70 : 17 | 74 : 1 | 76 : 1, 15 | 79 : 26 | 80 : 21 | 84 : 24 | 85 : 8 | 97 : 20 | 98 : 6 | 100 : 16 | 102 : 17 | 103 : 20 | 106 : 11, 27 | 109 : 24 | 111 : 17 | 113 : 10 | 121 : 2 | 122 : 9 | 123 : 26 | 124 : 4, 14 | 125 : 11 | 126 : 10 | 128 : 7, 23 | 129 : 10 | 133 : 14 | 135 : 13 | 137 : 16 | 138 : 6, 21 | 140 : 12 | 141 : 15 | 144 : 13 | 148 : 13 | 150 : 3, 9 | 151 : 11 | 152 : 3, 13 | 153 : 22 | 154 : 16, 25 | 155 : 3 | 164 : 25 | 191 : 4 | 209 : 8 | 218 : 20 | 219 : 13 | 221 : 13 | 225 : 22 |
Caium. 99 : 9 |
calamitas. 32 : 5 |
calamitate. 35 : 6 | 134 : 16 | 218 : 16 |
calamitosum. 37 : 14 |
Cale. 205 : 16 |
calent. 229 : 17 |
callidam. 197 : 2 |
callide. 74 : 1 |
callidi. 189 : 8 |
calliditas. 190 : 1 | 222 : 33 |
calliditate. 152 : 2 |
callidos. 95 : 3 |
callidum. 222 : 7 |
callidus. 128 : 3 | 142 : 3 | 216 : 4 | 222 : 2 |
calonibus. 165 : 5 |
calonum. 171 : 12 |
calorem. 75 : 4 |
Calpurniani. 207 : 4 |
Calpurnio. 84 : 3 |
Calpurnius. 84 : 3, 13, 20 | 85 : 10 | 86 : 2 | 207 : 3 |
calvi. 177 : 3 |
calumnia. 23 : 15 | 229 : 22 |
calumniæ. 227 : 1 |
camelos. 207 : 22 |
camelum. 207 : 24 |
camera. 10 : 10 |
Camertem. 21 : 26 |
Camisos. 199 : 14 |
Campaniam. 205 : 5 | 206 : 35 |
campi. 106 : 9 | 201 : 4 |
campis. 147 : 1 | 150 : 18 |
campo. 110 : 25 |
candida. 211 : 14 |
cancre. 141 : 9 | 144 : 24 | 145 : 1 |
canes. 12 : 6 | 174 : 29 |
canibus. 204 : 34 |
caninam. 200 : 3 |
capere. 11 : 11 | 25 : 19 | 50 : 5 | 70 : 12 | 95 : 8 | 111 : 16, 18 | 119 : 18 | 137 : 21 | 139 : 3 | 145 : 4 |
caperem. 216 : 8 |
caperent. 33 : 13 | 119 : 10 |
caperet. 23 : 3 | 105 : 13 |
caperetur. 67 : 4 |
capesse. 213 : 18 |
capessebant. 161 : 4 |
capessendam. 219 : 13 |
capessere. 216 : 7 |
capessite. 45 : 6 | 134 : 16 |
capessundam. 179 : 15 |
capessunt. 176 : 14 |
capi. 94 : 16 | 113 : 7 | 124 : 15 | 147 : 2 |
capiamini. 130 : 1 | 162 : 11 |
capiamus. 44 : 4 |
capiant. 217 : 22 |
capiat. 169 : 4 |
capiatis. 183 : 9 |
capiebant. 143 : 12 |
capiebantur. 12 : 4 |
capientis. 143 : 13 |
capit. 74 : 13 | 79 : 15 | 108 : 23 | 109 : 5 | 138 : 18 | 170 : 20 |
capitalium. 29 : 14 | 48 : 18 | 50 : 12 |
capite. 119 : 23 | 135 : 2 | 140 : 13 | 220 : 26 |
capiti. 175 : 8 | 176 : 4 |
capitis. 47 : 2 | 122 : 11 |
Capito. 14 : 11 |
capitolio. 15 : 15 | 37 : 2 |
capiunda. 22 : 9 |
capiundæ. 5 : 20 | 94 : 13 |
capiundis. 162 : 16 |
capiundum. 114 : 28 |
capiunt. 107 : 16 |
capiuntur. 109 : 8 |
Cappadocia. 192 : 11 |
Capsa. 136 : 18 | 137 : 26 |
Capsam. 138 : 2 | 143 : 2 |
Capsenses. 136 : 28 |
Capsensium. 138 : 18, 21 |
capta. 45 : 2 | 124 : 27 | 128 : 2 | 135 : 12 | 145 : 7 | 178 : 3 | 217 : 33 |
captæ. 91 : 4 |
captam. 205 : 17 | 212 : 8 |
captarem. 17 : 3 |
capti. 53 : 6 | 71 : 3 | 107 : 22 |
captis. 144 : 25 |
captivi. 189 : 11 |
captivis. 160 : 3 |
captivosque. 128 : 1 |
capto. 61 : 20 |
captos. 114 : 3 |
captum. 162 : 12 | 187 : 7 |
captus. 12 : 13 | 55 : 19 | 57 : 9 | 117 : 9 |
Capuæ. 23 : 12 |
Capuam. 23 : 16 | 24 : 1 |
caput. 47 : 6 | 67 : 21 | 121 : 10 | 194 : 9 |
Capys. 205 : 5 | 206 : 35 |
Carbo. 199 : 17 |
Carbonem. 211 : 21 |
carcere. 50 : 8 | 87 : 10 |
carcerem. 50 : 7 |

carceris. 184 : 3 |
carebat. 11 : 13 |
carendum. 166 : 7 |
carent. 230 : 14 |
carere. 234 : 11 |
Cares. 205 : 3 |
carinæ. 77 : 2 |
carior. 74 : 13 | 223 : 17 |
cariora. 21 : 7 | 219 : 29 |
cariorem. 224 : 17 |
carique. 174 : 26 |
cariſſime. 72 : 10 |
cariſſimum. 178 : 23 |
cariſſimus. 143 : 2 |
carius. 73 : 19 | 80 : 18 | 153 : 17 |
carminibus. 164 : 14 | 206 : 10 | 209 : 5 |
carne. 137 : 4 |
carnificis. 226 : 20 |
caro. 76 : 3 |
caros. 65 : 10 |
carpens. 204 : 24 |
Carthago. 8 : 23 |
Carthagine. 78 : 3 | 126 : 7 |
Carthaginem. 77 : 9 | 97 : 23 |
Carthaginienſe. 158 : 9 |
Carthaginienſes. 40 : 13 | 69 : 24 | 70 : 5 | 78 : 7 | 125 : 25 | 126 : 15, 21 | 127 : 24 |
Carthaginienſi. 69 : 15 |
Carthaginienſibus. 61 : 19 | 180 : 3 |
Carthaginienſium. 61 : 15 | 78 : 12 | 125 : 24 | 126 : 18 |
Carthaginis. 158 : 11 |
carum. 65 : 3 | 134 : 2 |
carus. 62 : 10 | 63 : 11 | 64 : 11 | 67 : 11 | 135 : 23 | 152 : 15 | 154 : 14 |
caſibus. 208 : 19 |
Caſſio. 34 : 24 | 39 : 21 | 91 : 15 |
Caſſius. 14 : 7 | 34 : 26 | 91 : 2, 10 |
caſtella. 108 : 22 | 135 : 12 | 188 : 13 |
caſtellanorum. 139 : 6 |
caſtelloque. 136 : 12 | 169 : 25 |
caſtelli. 139 : 16, 24 | 141 : 4 |
caſtello. 138 : 23 | 139 : 4 |
caſtellum. 140 : 4, 23 |
caſtra. 25 : 20 | 29 : 11 | 50 : 20 | 51 : 3, 8, 16 | 80 : 4 | 85 : 13 | 95 : 7 | 102 : 1 | 106 : 21 | 107 : 12 | 109 : 23 | 111 : 13, 25 | 112 : 4 | 124 : 1 | 141 : 16 | 142 : 9 | 145 : 21 | 151 : 4, 15 | 152 : 6 | 153 : 10 | 154 : 21 | 178 : 2 | 187 : 23 | 201 : 11 | 208 : 19 | 210 : 22 | 233 : 5 |
caſtris. 7 : 9 | 30 : 2 | 56 : 1 | 94 : 7, 12 | 101 : 12, 24, 26 | 105 : 12 | 107 : 16 | 108 : 5 | 109 : 9 | 112 : 8 | 123 : 8 | 137 : 21, 24 | 139 : 16 | 144 : 11 | 145 : 22 | 151 : 13, 27 | 177 : 24 | 192 : 31 | 203 : 31 | 207 : 30 | 211 : 2 | 233 : 19 |
caſtriſque. 186 : 18 |
caſtrorum. 95 : 17 | 107 : 23 | 112 : 1 |
caſu. 29 : 5 | 67 : 11 | 118 : 25 | 122 : 2 | 126 : 9 | 198 : 22 |
caſum. 32 : 21 | 40 : 22 | 72 : 12 | 81 : 10 | 83 : 1 | 110 : 19 | 143 : 14 | 174 : 30 |
caſura. 89 : 21 |
caſurum. 64 : 8 |
caſus. 50 : 23 | 58 : 5 | 114 : 21 | 143 : 19 |
Catabathmon. 75 : 10 | 78 : 4 |
cataphracti. 192 : 14 |
catenæ. 169 : 35 |
catenis. 116 : 13 |
catervas. 11 : 17 |
catervatim. 143 : 18 |
Catilina. 5 : 12 | 11 : 15 | 12 : 11 | 13 : 14 | 15 : 6, 9, 13 | 26 : 3, 18 | 19 : 3 | 21 : 1, 14 | 25 : 6 | 27 : 12 | 28 : 1 | 32 : 4, 10 | 33 : 23 | 34 : 6 | 35 : 2 | 48. 11 | 50 : 17 | 51 : 2, 12, 20 | 54 : 18 | 55 : 9, 15 |
Catilinæ. 5 : 7 | 11 : 23 | 12 : 9 | 14 : 2, 15 | 20 : 23, 21 | 21 : 19, 22 | 24 : 11 | 27 : 18 | 30 : 2, 6 | 37 : 11, 21 | 44 . 7 | 46 : 15 | 55 : 12 |
Catilinam. 19 : 15 | 29 : 12, 16 | 32 : 8 | 34 : 17 | 35 : 3 | 37 : 17 | 51 : 15 | 55 : 4 | 169 : 16 |
Cato. 44 : 13 | 48 : 19, 21 | 49 : 8, 13, 15 |
Catone. 218 : 6 |
Catoni. 49 : 20 |
Catonis. 50 : 4 | 222 : 6 |
Catuli. 164 : 24 | 168 : 6 |
Catulo. 28 : 1 | 157 : 1 | 169 : 2 |
Catulus. 27 : 18 | 38 : 13, 17 | 169 : 5 | 181 : 6 |
cava. 198 : 20 |
cavata. 105 : 2 |
caveat. 114 : 5 |
cavendum. 21 : 17 |
cavendus. 184 : 9 |
cavere. 44 : 18 | 109 : 18 | 232 : 32 |
caveret. 116 : 1 |
caveri. 118 : 21 | 152 : 20 |
caveris. 221 : 21 |
cavete. 53 : 6 |
cauſa. 11 : 9 | 13 : 3 | 25 : 2 | 27 : 3 | 36 : 16 | 39 : 6 | 45 : 10 | 72 : 3 | 73 : 10 | 150 : 16 | 155 : 17 | 163 : 16 | 204 : 6 | 205 : 20 | 213 : 16 | 226 : 21 | 231 : 16 |
cauſam. 2 : 14 | 28 : 7 | 44 : 3 | 51 : 7 | 52 : 4 | 228 : 13 |
cauſis. 30 : 11 |
cauſſa. 13 : 11 | 20 : 12 | 34 : 3 | 54 : 5 | 85 : 8 | 117 : 2 | 128 : 20 | 129 : 17 | 132 : 18 | 189 : 1 | 212 : 8 |
cauſſæ. 69 : 18 |
cauſſam. 79 : 18 | 117 : 1 | 119 : 22 | 127 : 22 | 233 : 25 |
cauſſas. 94 : 1 | 211 : 3 |
cauſſis. 194 : 8 | 214 : 16 |
Ceam. 204 : 35 |
cecidiſſet. 17 : 1 |
cedam. 227 : 26 | 230 : 23 |
cedebant. 201 : 10 |
cedentem. 95 : 2 |
cedentes. 106 : 22 |
cedentibus. 105 : 20 |
cedere. 8 : 20 | 27 : 15 | 94 : 2 | 106 . 12 | 112 : 13 |
cedet. 224 : 15 |
cedum. 47 : 15 |
celeberrimi. 175 : 6 |
celebrantur. 8 : 5 |
celebrare. 122 : 12 |
celebrat. 8 : 1 |
celebrata. 200 : 9 |
celebratæ. 205 : 9 |
celebratum. 103 : 8 |
celebratus. 135. 4 |
celebratuſque. 118 : 9 |
celebravere. 133 : 12 |
celebraviſſe. 200 : 14 |
celebritatem. 194 : 5 |
Celer. 23 : 17 | 34 : 3 | 51 : 14 |
celeritate. 34 : 22 | 124 : 14 | 170 : 14 | 208 : 15 |
celerius. 195 : 9 |
cenſebant. 73 : 20 |
cenſeo. 40 : 21 | 44 : 8 | 47 : 8 | 48 : 14 | 168 : 13 | 183 : 12 | 219 : 16 |
cenſere. 80 : 13 |
cenſerent. 82 : 11 |
cenſes. 89 : 6 | 182 : 8 |
cenſeſne. 222 : 9 |
cenſet. 168 : 1 |
cenſetis. 177 : 16 |
cenſores. 20 : 5 |
cenſorium. 233 : 1 |
cenſos. 135 : 2 |
cenſuerant. 83 : 13 |
cenſuerat. 39 : 25 | 48 : 22 | 169 : 15 |
cenſuit. 46 : 7 |
centuriæ. 221 : 9 |
centurias. 137 : 17 |
centurio. 140 : 12 |

87 | 93 : 5 | 267 : 20 | 211 : 19 |
cædere. 105 : 22 | 111 : 22 | 119 : 17 | 143 : 15 |
cædes. 5 : 14 | 202 : 4 | 225 : 16 |
cædis. 16 : 2 | 21 : 10 |
cædibus. 161 : 22 | 203 : 23 |.
cædunturr. 185 : 15 |
cælata. 10 : 2 |
cælo. 77 : 12 |
cælum. 24 : 9 | 37 : 11 | 48 : 20 | 95 : 9 | 138 : 14 | 179 : 8 |
cæpio. 171 : 18 |
Cæſar. 38 : 15 | 39 : 25 | 44 : 12 | 46 : 4 | 49 : 8 , 12 , 14 , 17 | 225 : 2 | 234 : 3 |
Cæſare. 14 : 3 | 38 : 19 | 233 : 26 |
Cæſarem. 228 : 14 |
Cæſari. 37 : 8 | 39 : 8 | 231 : 22 |
Cæſaris. 39 : 23 | 234 : 2 |
cæſum. 198 : 3 |
cætera. 18 : 7 | 24 : 2 | 34 : 9 | 37 : 14 | 44 : 10 | 48 : 4 | 57 : 5 | 78 : 8 | 79 : 4 | 100 : 14 | 108 : 7 | 120 : 9 | 122 : 14 | 137 : 2 | 150 : 5 | 153 : 5 | 158 : 10 | 181 : 12 | 200 : 14 , 24 | 210 : 19 | 222 : 25 | 224 : 13 |
cæteræ. 29 : 13 |
cæteram. 138 : 25 |
cæteras. 159 : 21 | 216 : 14 |
cæteraſque. 9 : 3 |
cæteri. 6 : 17 | 17 : 12 | 34 : 26 | 36 : 9 | 37 : 6 | 44 : 12 | 50 : 23 | 69 : 12 | 113 : 5 | 122 : 4 , 31 | 145 : 28 | 146 : 10 | 153 : 15 | 157 : 20 | 163 : 16 | 175 : 15 | 180 : 10 | 194 : 2 |
cæterique. 11 : 7 |
cæteris. 1 : 2 | 12 : 3 | 22 : 13 | 34 : 5 | 50 : 7 | 85 : 11 | 92 : 13 | 97 : 14 | 101 : 26 | 124 : 21 | 139 : 13 | 140 : 22 | 155 : 10 | 158 : 17 | 169 : 3 | 173 : 13 | 178 : 26 | 222 : 26 |
cæteriſque. 25 : 21 | 46 : 15 | 51 : 9 | 218 : 6 |
cæterorum. 37 : 23 | 40 : 17 |
cæteros. 33 : 20 | 34 : 23 | 35 : 10 | 43 : 4 | 55 : 7 | 71 : 2 | 164 : 2 | 216 : 16 | 218 : 5 |
cæteroſque. 32 : 2 | 34 : 13 |
cæterum. 14 : 14 | 17 : 8 | 42 : 19 | 54 : 6 | 58 : 15 | 59 : 12 | 67 : 17 | 67 : 14, 21 | 68 : 15 | 70 : 17 | 74 : 2 | 76 : 2, 15 | 79 : 26 | 80 : 21 | 84 : 24 | 85 : 8 | 97 : 20 | 98 : 6 | 100 : 16 | 102 : 17 | 105 : 20 | 106 : 11, 27 | 109 : 24 | 111 : 17 | 113 : 10 | 121 : 2 | 122 : 9 | 123 : 26 | 124 : 4 , 14 | 125 : 11 | 126 : 19 | 128 : 7 , 23 | 129 : 10 | 133 : 24 | 135 : 13 | 137 : 16 | 138 : 6 , 21 | 140 : 12 | 141 : 15 | 144 : 13 | 148 : 13 | 150 : 3 , 9 | 151 : 11 | 152 : 3 , 13 | 153 : 22 | 154 : 16 , 25 | 155 : 3 | 164 : 25 | 191 : 4 | 209 : 8 | 218 : 20 | 219 : 13 | 221 : 13 | 225 : 22 |
Caium. 99 : 9 |
calamitas. 32 : 5 |
calamitate. 37 : 6 | 134 : 16 | 218 : 16 |
calamitoſum. 37 : 14 |
Calc. 205 : 16 |
calcat. 229 : 17 |
callidam. 197 : 2 |
callide. 74 : 1 |
callidi. 189 : 8 |
callidiras. 190 : 1 | 222 : 33 |
calliditate. 152 : 2 |
callidos. 95 : 3 |
callidum. 222 : 7 |
callidus. 128 : 3 | 142 : 3 | 216 : 4 | 222 : 2 |
calonibus. 167 : 5 |
calonum. 171 : 12 |
calorem. 75 : 4 |
Calpurniani. 207 : 4 |
Calpurnio. 84 : 3 |
Calpurnius. 84 : 3 , 17 , 20 | 85 : 10 | 86 : 2 | 207 : 3 |
calvi. 177 : 3 |
calumnia. 23 : 15 | 229 : 22 |
calumniæ. 227 : 1 |
camelos. 207 : 22 |
camelum. 207 : 24 |
camera. 100 : 10 |
Camertem. 21 : 26 |
Camilos. 199 : 14 |
Campaniam. 205 : 5 | 206 : 3 |
campi. 106 : 9 | 201 : 4 |
campis. 147 : 1 | 150 : 18 |
campo. 110 : 25 |
candida. 211 : 14 |
cancte. 141 : 9 | 144 : 24 | 145 : 1 |
cancta. 67 374 : 29 |
canibus. 204 : 34 |
caninam. 200 : 3 |
capere. 11 : 11 | 25 : 19 | 50 : 5 | 70 : 12 | 95 : 8 | 111 : 16, 18 | 119 : 18 | 137 : 21 | 139 : 3 | 146 : 4 |
caperem. 216 : 8 |
caperent. 33 : 13 | 119 : 10 |
caperet. 23 : 3 | 105 : 15 |
capertur. 67 : 4 |
capeſſe. 213 : 18 |
capeſſebant. 161 : 4 |
capeſſendam. 219 : 13 |
capeſſere. 216 : 7 |
capeſſite. 45 : 6 | 134 : 16 |
capeſſiundam. 179 : 15 |
capeſſiunt. 176 : 14 |
capi. 94 : 16 | 113 : 7 | 124 : 15 | 147 : 2 |
capiamini. 150 : 12 | 162 : 11 |
capiamus. 44 : 4 |
capiant. 217 : 22 |
capiat. 169 : 4 |
capiatis. 183 : 9 |
capiebant. 143 : 12 |
capiebantur. 12 : 4 |
capientis. 143 : 13 |
capit. 74 : 13 | 79 : 15 | 108 : 23 | 209 : 5 | 138 : 18 | 170 : 20 |
capitalium. 29 : 14 | 48 : 19 | 50 : 12 |
capite. 119 : 23 | 137 : 2 | 140 : 23 | 220 : 26 |
capiti. 137 : 8 | 176 : 4 |
capitis. 47 : 2 | 122 : 11 |
Capito. 197 : 12 |
capitolio. 15 : 15 | 97 : 2 |
capiunda. 22 : 9 |
capiundæ. 5 : 20 | 94 : 13 |.
capiundis: 162 : 16 |
capiundum. 114 : 28 |
capiuntur. 109 : 16 |
capiuntur. 229 : 8 |
Cappadocia. 192 : 11 |
Capſa. 136 : 18 | 137 : 26 |
Capſam. 138 : 2 | 143 : 2 |
Capſenſes. 136 : 28 |
Capſenſium. 138 : 18 , 21 |
capta. 4 : 2 | 124 : 27 | 128 : 2 | 137 : 2 | 141 : 7 | 178 : 3 | 217 : 33 |
captæ. 91 : 4 |
captam. 205 : 17 | 212 : 8 | captarem. 17 : 3 |
capti. 53 : 6 | 71 : 3 | 107 : 22 |
captis. 144 : 25 |
captivi. 189 : 11 |
captivis. 160 : 3 |
captivoſque. 128 : 1 |
capto. 61 : 20 |
captos. 114 : 3 |
captum. 162 : 12 | 187 : 7 |
captus. 12 : 13 | 55 : 19 | 57 : 9 | 71 : 9 |
Capuæ. 23 : 12 |
Capuam. 23 : 16 | 24 : 1 |
caput. 47 : 6 | 67 : 21 | 221 : 10 | 194 : 9 |
Capys. 205 : 5 | 206 : 35 |
Carbo. 199 : 17 |
Carbonem. 211 : 21 |
carcere. 70 : 8 | 87 : 10
carcerem. 50 : 7 |

carceris. 184 : 3 |
carebat. 11: 13 |
carendum. 166 : 7 |
carent. 230 : 14 |
carere. 234 : 11 |
Carex. 209 : 3 |
carinæ. 77 : 2 |
carior. 74: 13 | 222 : 17 |
cariora. 21 : 7 | 219 : 29 |
cariorem. 224 : 17 |
carique. 174 : 26 |
cariſſime. 72 : 10 |
cariſſimum. 103 : 21 |
cariſſimus. 143 : 2 |
carius. 73 : 19| 80 : 18 | 153 : 17 |
carminibus. 164 : 14 | 206 : 10 | 209 : 5 |
carne. 137 : 4 |
carnificis. 226 : 20 |
caro. 76 : 3 |
caros. 65 : 10 |
carpens. 204 : 24 |
Carthago. S : 23 |
Carthagine. 78: 3 | 126 : 7 |
Carthaginem. 77 : 9 | 97: 23 |
Carthaginienſe. 178 : 9 |
Carthaginienſes. 4.0: 13 | 69: 24 | 70: 5 | 78 : 7 | 125 : 25 | 126 : 15 , 21 | 127 : 24|
Carthaginienſi. 69 : 15 |
Carthaginienſibus. 61 : 19 | 180 : 3 |
Carthaginienſium. 61 : 15 | 78 : 12 | 125 : 24 | 126 : 18|
Carthaginis. 178 : 11 |
carum. 65 : 3 | 134 : 2 |
carus. 62 : 10 | 67 : 11 | 64 : 11 | 67 : 21 | 135 : 23 | 152: 15 | 154 : 14 |
caſibus. 208 : 19 |
Caſſio. 34 : 24 | 39 : 21 | 92: 15 |
Caſſius. 14 : 7 | 34 : 26 | 92: 2 , 10 |
caſtella. 108: 22 | 135 : 12 | 188 : 13 |
caſtellanorum. 139: 6 |
caſtellaque. 138 : 12 | 169 : 25 |
caſtibus. 208 : 19 |
Caſtio. 34 : 24 | 39 : 21 | 92: 15 |
Caſtius. 14 : 7 | 34 : 26 | 92: 2 , 10 |
caſtella. 108: 22 | 135 : 12 | 188 : 13 |
caſtellanorum. 139: 6 |
caſtellaque. 138 : 12 | 169 : 25 |
caſtelli. 139 : 16 , 24 | 141 : 4 |
caſtello. 138 : 23 | 139 : 4 |
caſtellum. 140 : 4 , 23 |
caſtra. 25 : 20 | 29 : 11 | 50 : 20 | 51 : 3 , 8 , 16 | 80 : 4| 85: 12| 91: 7 | 102: 1 | 106: 21 | 107 : 12 | 109 : 23 | 111: 13 , 25 | 112 : 4 | 124 : 1 | 141 : 16 | 142 : 9 | 145: 21| 151 : 4 , 15 | 152: 6 | 153 : 10 | 174 : 21 | 178 : 2 | 187: 13 | 201: 11 | 208 : 19 | 210: 22 | 233 : 5 |
caſtris. 7 : 9 | 30 : 2 | 56 : 1 | 94 : 7 , 12 | 101 : 12 , 24 , 26 | 105: 12 | 107: 16 | 108: 5 | 109 : 9 | 112 : 8| 128: 8 | 137 : 21 , 24 | 139 : 16 | 144 : 11 | 147: 22 | 151: 13, 21 | 177 : 24 | 192 : 21 | 203 : 31 | 207 : 30 | 211 : 2| 233 : 19 |
caſtrique. 186 : 18 |
caſtrorum. 95 : 17 | 107 : 23 | 112 : 1 |
caſu. 29 : 5 | 67 : 11 | 118 : 25 | 122 : 2 | 126 : 9 | 198 : 22 |
caſum. 32 : 21 | 40 : 22 | 72 : 12 | 81 : 10 | 83: 1 | 110: 29| 143 : 14 | 174 : 30 |
caſura. 89 : 21 |
caſurum. 64 : 8 |
caſus. 50 : 23 | 58 : 5 | 114 : 21 | 142 : 19 |
Catabathmon. 75: 10 | 78: 4 |
cataphractı. 192 : 14 |
carenæ. 169 : 35 |
catenis. 116 : 13 |
catervæ. 111: 17 |
catervatim. 142 : 18 |
Catilina. 5 : 12 | 11 : 15 | 12 : 11 | 13 : 14 | 15 : 6 , 9 , 13| 16 : 3 , 18 | 19 : 3 | 21 : 1 , 14 | 25 : 6 | 27 : 12 | 28 : 1| 32 : 4 , 10 | 33: 23 | 34 : 6| 35 : 2 | 48. 11 | 50 : 17 | 51: 2 , 12 , 20 | 54 : 18 | 55 : 9, 15 |
Catilinæ. 5 : 7 | 11 : 23 | 12 : 9 | 14 : 2 , 15 | 20 : 13 , 21| 21 : 19 , 22 | 24 : 11 | 27: 18 | 30 : 2 , 6 | 37 : 11 , 21| 44 : 7 | 46 : 15 | 55 : 12 |
Catilinam. 19 : 15 | 29 : 12 , 16 | 32 : 8 | 34 : 17 | 35 : 3 | 37: 17 | 51: 15 | 55: 4 | 169: 16 |
Caro. 44 : 13 | 48 : 19 , 21 | 49: 8 , 13 , 15 |
Catone. 215 : 6 |
Catoni. 49 : 20 |
Catonis. 50 : 4 | 222 : 6 |
Catuli. 164 : 24 | 168 : 6 |
Catulo. 28 : 1 | 157 : 1 | 169 : 2|
Caulus. 27 : 18 | 78 : 13 , 17 | 169 : 5 | 181 : 6 |
cava. 198 : 20 |
cavara. 105 : 2 |
caveat. 114 : 5 |
cavendum. 21 : 17 |
cavendus. 184 : 9 |
cavete. 44 : 18 | 109 : 18 | 232 : 32 |
caveret. 116 : 1 |
caveri. 118 : 21 | 152 : 20 |
caveris. 221 : 21 |
caveve. 53 : 6 |
cauſa. 11 : 9 | 13 : 3 | 25 : 2 | 27 : 3 | 36 : 16 | 39 : 6 | 41: 10 | 72 : 3 | 73 : 10 | 150 : 16 | 155 : 17 | 162: 16| 204: 6 | 207 : 20 | 213 : 16 | 226: 21 | 231 : 16 |
cauſam. 2 : 14 | 28 : 7 | 44 : 3 | 51 : 7 | 52: 4 | 228 : 13 |
cauſis. 30: 11 |
cauſſa. 13 : 11 | 20 : 12 | 34 : 3 | 54 : 5 | 85 : 8 | 117 : 2 | 128: 20 | 129: 17 | 132 : 18| 189 : 1 | 212 : 8 |
cauſſæ. 69 : 18 |
cauſſam. 79 : 18 | 117: 1 | 119: 22 | 127 : 22 | 233 : 25 |
cauſſas. 94 : 1 | 211 : 3 |
cauſſis. 194 : 8 | 214 : 16 |
Ceam. 204 : 35 |
cecidiſſet. 17 : 1 |
cedant. 227 : 26 | 230 : 23 |
cedebant. 201 : 10 |
cedentem. 95 : 2 |
cedentes. 106 : 22 |
cedentibus. 105 : 20 |
cederc. S : 20 | 27 : 15 | 94 : 2 | 106 . 12 | 112 : 13 |
cedet. 224: 15 |
cedunt. 47 : 15 |
celebcrtuini. 175: 6 |
cælebrantur. 8 : 5 |
celebrare. 122 : 12 |
celebrat. 8 : 1 |
celebrata. 200 : 9 |
celebratæ. 225: 9 |
celebratum. 103: 8 |
celebratus. 135. 4 |
celebratuſque. 118 : 9 |
celebraverc. 133 : 12 |
celebraviſſe. 200 : 14 |
celebritatem. 194 : 5 |
Celer. 23 : 17 | 34 : 3 | 51: 14 |
celeritatc. 34 : 22 | 124 : 14 | 170 : 14 | 208 : 15 |
celerius. 191 : 9 |
cenſebant. 73 : 20 |
cenſeo. 40 : 21 | 44: S | 47: 8 | 48 : 14 | 168 : 13 | 183 : 12 | 219 : 16 |
cenſere. 80: 13 |
cenſerent. 82 : 11 |
cenſes. 89 : 6 | 182 : 8 |
cenſeſne. 222 : 9 |
cenſet. 168 : 1 |
cenſetis. 177 : 16 |
cenſores. 20 : 5 |
cenſorium. 233 : 1 |
cenſos. 135 : 2 |
cenſuerant. 83 : 13 |
cenſuerat. 39: 25 | 48: 22 | 169 : 15 |
cenſuit. 46 : 7 |
centuriæ. 221 : 9 |
centurias. 137 : 17 |
centuriis. 140 : 12 |

centurio. 95: 13 |
centuriones. 53: 15 | 95: 4 | 218: 10 | 140: 9 |
Cepario. 36: 18 | 48: 7 | 50: 16 |
Ceparium. 36: 7 |
Ceparius. 36: 9 | 37: 8 |
ceperamus. 225: 4 |
ceperant. 113: 2 | 220: 17 | 229: 1 |
ceperat. 55: 13 | 61: 21 | 97: 20 | 106: 13 | 136: 27 | 145: 6 |
ceperint. 47: 10 |
ceperit. 7: 19 | 134: 17 |
cepi. 131: 19 | 190: 7 |
cepiſſe. 22: 9 | 26: 7 | 129: 4 | 148: 10 |
cepiſſet. 164: 18 | 165: 3 |
cepiſti. 225: 28 |
cepit. 13: 17 | 84: 22 | 121: 6 | 166: 3 | 169: 16 |
ceram. 60: 10 |
cernere. 54: 9 |
cernetes. 31: 1 | 55: 11 |
cerni. 112: 24 |
certa. 33: 16 | 151: 9 | 160: 17 |
certabant. 8: 14 | 31: 15 | 106: 26 |
certabat. 50: 2 | 199: 28 |
certabatur. 112: 15 |
certandum. 221: 20 |
certantes. 101: 16 | 141: 14 |
certantibus. 141: 9 |
certamen. 2: 5 | 7: 13 | 32: 3 | 67: 20 | 97: 25 | 104: 12 | 108: 19 |
certamina. 27: 3 | 189: 7 |
certamine. 66: 1 | 118: 2 | 223: 19 |
certamini. 208: 21 |
certaminis. 158: 20 | 179: 19 |
certamus. 52: 19 |
certare. 52: 9 | 103: 23 | 197: 13 | 222: 35 |
certari. 156: 3 |
certatim. 118: 20 |
certatum. 123: 15 | 181: 11 | 212: 6 |
certatur. 54: 18 | 111: 12 |
certaturos. 128: 3 |
certaturum. 136: 8 |
certaverunt. 207: 23 |
certaviſſe. 179: 20 |
certe. 41: 19 | 59: 17 | 64: 10 | 87: 3 | 132: 9 | 183: 5 | 217: 11 | 230: 10 |
certior. 102: 8 | 128: 10 | 149: 14 |
certis. 14: 16 | 17: 2 | 128: 23 |
certiſſimus. 204: 26 | 206: 23 |
certo. 13: 3 | 46: 25 | 126: 5 | 204: 2 |
certos. 201: 17 |
certum. 79: 8 | 204: 24 |
cervices. 185: 2 |
cervicibus. 177: 20 |
ceſſerat. 70: 22 |
ceſſere. 21: 23 |
ceſſerimus. 52: 15 |
ceſſi. 221: 15 |
ceſſit. 225: 19 |
ceteros. 32: 11 |
Cethegi. 48: 6 | 168: 7 |
Cethego. 25: 20 | 34: 24 | 50: 15 | 51: 9 |
Cethegum. 36: 7 |
Cethegus. 14: 8 | 34: 14, 18 | 37: 7, 22 | 50: 13 |
Chærondam. 207: 23 |
Chalcedona. 190: 8 |
Charybdi. 209: 8 |
Charybdis. 202: 22 |
Chlevaſmo. 207: 8 |
cibi. 136: 23 |
cibo. 192: 32 |
cibum. 101: 24 | 102: 6 | 137: 21 |
cibus. 76: 3 | 137: 5 |
cicatrices. 132: 20 |
cicatricibus. 200: 10 |
Cicero. 29: 16 | 33: 18 | 35: 11 | 200: 3 | 226: 18 | 227: 17, 24 |
Ciceronе. 38: 4, 10, 12 |
Ciceronem. 22: 11, 15 | 37: 11 | 38: 14 |
Ciceroni. 20: 16 | 21: 16 | 22: 17, 24 |
Ciceronis. 20: 1 | 34: 8, 14, 23 |
Ciliciam. 193: 14 |
Ciliciaque. 197: 14 |
Cillonum. 213: 16 |
Cimbricam. 161: 23 |
Cimbrico. 54: 2 |
Cinnæ. 168: 3 |
Cinnam. 37: 3 | 190: 21 |
circirer. 14: 2 | 15: 14 | 50: 9, 22 | 116: 6 | 119: 6 | 149: 12 | 151: 16 |
circuiens. 104: 10 |
circuire. 102: 3 | 106: 23 | 145: 21 |
circum. 11: 16 | 21: 21 | 39: 6 | 94: 17 | 174: 19 | 190: 15 |
circumque. 23: 13 |
circumadnitente. 190: 10 |
circumdat. 81: 3 |
circumdata. 170: 5 |
circumdato. 82: 26 | 144: 18 |
circumeundo. 39: 3 |
circumfuſi. 143: 18 |
circumgredimur. 191: 22 |
circumjecta. 203: 15 |
circumiens. 54: 6 |
circumlavit. 172: 8 |
circumſedit. 80: 8 |
circumſpectare. 121: 22 |
circumſpiciens. 140: 3 |
circumſpicit. 161: 14 |
circumſpicite. 197: 25 |
circumtuliſſe. 19: 17 |
circumveniamini. 160: 1 |
circumveniant. 110: 18 |
circumveniebant. 116: 8 |
circumveniens. 13: 12 | 53: 5 | 136: 7 | 143: 16 |
circumveniri. 44: 1 | 107: 20 |
circumvenit. 95: 7 | 111: 2 | 124: 17 |
circumveniundum. 163: 10 |
circumveniunt. 217: 20 |
circumventa. 178: 27 |
circumventam. 119: 7 |
circumventi. 48: 11 | 149: 1 | 176: 4 |
circumventos. 151: 18 |
circumventum. 19: 9 | 27: 14 |
circumventus. 25: 14 | 62: 21 | 146: 26 | 181: 2 |
Cirta. 92: 17 | 125: 8 | 136: 4 | 146: 2 |
Cirtæ. 80: 16 | 83: 7 |
Cirtam. 80: 1, 6 | 81: 2, 9 | 82: 26 | 127: 26 | 147: 6 | 149: 13 |
cis. 178: 6 | 189: 6 |
citatis. 198: 20 |
citerior. 170: 9 |
citeriore. 19: 5 | 33: 22 | 34: 4 |
citeriorem. 16: 6 | 178: 9 |
citeriori. 169: 18 |
citi. 146: 3 |
cito. 31: 17 | 112: 10 |
citus. 13: 6 |
civem. 167: 13 | 231: 2 |
cives. 8: 13 | 23: 5 | 29: 20 | 32: 12 | 47: 4 | 89: 20 | 106: 14 | 136: 18 | 159: 5 | 185: 8 | 210: 7 | 211: 18 | 212: 21 | 213: 7 | 214: 3 | 230: 10 |
civibus. 6: 14 | 8: 23 | 27: 6 | 36: 4 | 42: 13 | 119: 10 | 162: 5 | 197: 9 | 211: 1, 18 | 212: 21 | 219: 23 | 220: 10 |
civibuſque. 226: 19 |
civile. 13: 16 | 133: 9 |
civilem. 142: 6 |
civili. 11: 22 | 37: 4 | 161: 196: 5 |
civilis. 159: 2 | 166: 3 | 196: 5 |
civilibus. 61: 12 | 137: 8 | 181: 11 |
civilis. 5: 14 | 99: 2 | 125: 11 | 163: 5 | 218: 1 | 231: 16 | 234: 15 |

civiliter. 211 : 7 |
civis. 9 : 20 | 25 : 12 | 34 : 25 | 41 : 25 | 48 : 17 | 55 : 19 | 90 : 14 | 97 : 25 | 119 : 23 | 121 : 21 | 226 : 7 | 229 : 28 | 232 : 1 |
civitas. 7 : 7 | 9 : 9 | 24 : 4 | 33 : 17 | 40 : 9 | 43 : 5 | 49 : 4 | 99 : 2 | 100 : 18 | 109 : 15 | 119 : 20 | 205 : 16 | 214 : 1 |
civitate. 11 : 15 | 30 : 7 | 43 : 15 | 97 : 16 | 161 : 9 | 203 : 19 | 218 : 12 | 219 : 1 , 21 | 222 : 24 | 228 : 8 , 9 |
civitatem. 31 : 5 | 33 : 7 | 36 : 3 | 96 : 5 | 97 : 25 | 167 : 3 | 171 : 9 | 174 : 11 | 203 : 30 | 218 : 21 | 219 : 22 | 220 : 7 |
civitates. 100 : 3 | 117 : 19 | 178 : 10 | 220 : 15 | 221 : 4 | 222 : 20 |
civitati. 201 : 1 | 203 : 15 |
civitatis. 6 : 2 , 4 | 32 : 20 | 60 : 8 | 61 : 6 | 100 : 5 | 118 : 5 | 125 : 17 | 156 : 7 | 226 : 20 |
civitatum. 32 : 18 |
civium. 30 : 4 | 44 : 1 | 45 : 9 | 46 : 21 | 48 : 14 | 49 : 2 | 51 : 7 | 87 : 12 | 100 : 19 | 101 : 8 | 138 : 5 | 161 : 12 , 22 | 167 : 6 , 20 | 212 : 3 | 218 : 9 | 227 : 7 , 18 | 230 : 22 |
clade. 101 : 10 | 160 : 13 |
cladem. 52 : 6 | 112 : 12 |
clades. 32 : 5 | 71 : 2 |
cladi. 134 : 8 |
cladis. 43 : 9 | 87 : 11 |
clemens. 80 : 17 | 209 : 11 |
clementia. 92 : 6 | 159 : 21 | 211 : 14 | 214 : 2 |
clientelæ. 130 : 7 |
clientelas. 223 : 15 |
clientes. 16 : 17 |
clientibus. 39 : 11 |
clientis. 121 : 15 |
clientium. 21 : 21 |
clam. 93 : 13 | 113 : 15 | 146 : 16 | 151 : 7 | 232 : 27 |
clamor. 35 : 17 | 111 : 3 | 112 : 19 |
clamore. 54 : 16 | 92 : 11 | 107 : 18 | 145 : 5 |
clamorem. 107 : 9 | 111 : 23 | 145 : 2 |
clandeſtinis. 193 : 4 |
clara. 2 : 5 | 61 : 4 | 86 : 15 | 178 : 4 |
claræ. 220 : 22 |
clari. 31 : 10 | 63 : 21 | 159 : 22 |
clariori. 109 : 19 | 138 : 12 | 216 : 17 | 225 : 13 , 18 |
clariores. 132 : 2 |
clariſſuma. 50 : 14 |
clariſſumam. 225 : 6 |
clariſſumi. 42 : 7 | 214 : 15 | 226 : 6 |
clariſſumus. 224 : 18 |
claritudinem. 63 : 10 |
claritudo. 59 : 2 |
clarius. 79 : 8 |
claro. 210 : 14 |
claros. 82 : 21 |
clarum. 3 : 14 | 120 : 5 | 220 : 18 |
clarus. 48 : 21 | 49 : 13 | 57 : 7 | 74 : 3 | 115 : 12 | 138 : 12 |
claſſe. 190 : 8 | 197 : 17 |
claſſem. 179 : 3 |
claſſes. 126 : 3 |
claſſibus. 135 : 1 | 190 : 12 | 203 : 9 | 221 : 8 |
claſſis. 221 : 3 | 224 : 9 |
claudebat. 200 : 31 |
Claudii. 233 : 1 |
claudit. 176 : 20 | 185 : 11 |
Claudius. 169 : 2 |
claudo. 215 : 9 |
claves. 67 : 13 |
clauſa. 67 : 18 |
clauſæ. 118 : 19 |
clauſére. 119 : 14 |
clauſi. 71 : 4 | 193 : 11 |
clauſo. 118 : 24 |
clauſum. 9 : 5 | 51 : 20 | 82 : 1 | 95 : 19 |
cloacis. 176 : 23 |
Clodiano. 187 : 15 |
Cn. 15 : 2 | 16 : 8 , 11 , 14 | 31 , 6 , 17 | 37 : 9 | 150 : 4 | 185 : 1 | 187 : 14 | 197 : 23 | 211 : 20 | 217 : 12 |
Cneus. 13 : 18 |
coacta. 201 : 22 |
coacti. 144 : 16 | 203 : 4 |
coactis. 147 : 20 |
coactos. 202 : 13 |
coactus. 103 : 22 | 190 : 11 |
coæquandis. 18 : 9 |
coæquari. 223 : 14 |
coaleſcat. 220 : 9 |
coaluerat. 139 : 21 |
coaluére. 135 : 17 |
coaluerint. 6 : 13 |
coæquari. 221 : 9 |
coarguunt. 36 : 22 |
cochleas. 139 : 17 |
coctum. 101 : 24 |
codicariæ. 192 : 12 |
cocgerat. 76 : 5 |
coegére. 77 : 11 | 138 : 5 |
coegerit. 232 : 18 |
coegiſſet. 101 : 10 | 109 : 14 |
coegit. 88 : 16 | 173 : 5 .
cœlo. 124 : 2 |
cœlum. 108 : 3 | 112 : 20 |
cœnam. 175 : 3 |
cœnatos. 151 : 13 |
cœperat. 106 : 5 | 145 : 9 |
cœpére. 2 : 13 | 7 : 4 | 31 : 8 | 43 : 1 | 44 : 2 | 98 . 3 | 99 : 5 | 186 : 31 | 192 : 4 | 219 : 7 |
cœperint. 131 : 6 |
cœperunt. 10 : 7 |
cœpiſti. 148 : 5 | 167 : 13 |
cœpit. 8 : 25 | 10 : 9 | 32 : 25 | 79 : 25 | 84 : 24 | 92 : 2 , 23 | 99 : 2 | 1 . 4 : 15 , 17 | 125 : 15 | 131 : 17 | 137 : 28 | 138 : 12 | 208 : 17 | 222 : 28 |
cœpta. 83 : 17 |
cœptum. 80 : 7 |
coercebat. 145 , 26 |
coercere. 23 : 5 |
coercitum. 138 : 10 |
cœtus. 233 : 15 |
cogat. 167 : 3 |
cogatis, 178 : 8 |
cogebas. 227 : 20 |
cogebat. 108 : 12 | 145 : 20 |
cogebatur. 109 : 3 |
cogendi. 83 : 13 |
cogentes. 202 : 13 |
cogere. 65 : 13 | 117 : 19 | 129 : 8 | 130 : 3 | 133 : 10 | 169 : 24 |
cogeret. 141 : 17 |
cogit. 127 : 6 | 197 : 12 | 201 : 6 |
cogitanti. 216 : 20 |
cogites. 35 : 5 | 217 : 6 |
cognationem. 154 : 12 |
cognatis. 64 : 19 |
cognatorum. 68 : 17 | 130 : 7 |
cognatum. 56 : 2 |
cognita. 16 : 1 | 20 : 12 | 28 : 1 | 34 : 3 | 72 : 1 | 94 : 21 | 107 : 9 , 16 | 148 : 15 , 22 | 175 : 2 |
cognitam. 173 : 27 |
cognitis. 96 : 18 | 105 : 4 | 109 : 11 | 121 : 5 , 11 | 122 : 7 | 128 : 8 | 150 : 12 |
cognito. 33 : 19 | 35 : 17 | 36 : 9 | 146 . 16 |
cognitos. 129 : 8 |
cognitum. 83 : 17 | 102 : 12 | 112 : 26 | 128 : 16 | 140 : 5 | 151 : 6 | 152 : 2 | 153 : 14 | 154 : 19 | 216 : 10 |
cognitus. 73 : 15 | 79 : 5 | 103 : 21 |
cognomen. 61 : 18 |
cognomentum. 187 | 14 |
cognoſcendæ. 216 : 7 |
cognoſcendum. 61 : 14 |
cognoſcentes. 173 : 14 |
cognoſcere. 135 : 24 |
cognoſcerent. 56 : 3 |
cognoſces. 35 : 5 |
cognoſcit. 110 : 14 | 149 : 16 | 204 : 15 |

cognoveram. 48 : 26 |
cognoverant. 33 : 18 |
cognoverat. 16 : 8 | 25 : 21 | 106 : 25 | 121 : 18 | 123 : 23 |
cognovère. 138 : 4 |
cognoveris. 10 : 13 |
cognoverunt. 135 : 18 |
cognovi. 17 : 3 | 42 : 2 | 126 : 9 |
cognovissent. 37 : 5 |
cognovit. 39 : 16 | 51 : 16 | 63 : 9 | 64 : 14 | 102 : 25 | 121 : 13 | 122 : 3 | 128 : 6 | 136 : 5 | 140 : 25 | 143 : 25 |
cogor. 69 : 12 |
cohors. 55 : 14 | 95 : 12 | 150 : 25 | 178 : 26 |
cohortari 16 : 20 |
cohortatus. 19 : 13 | 35 : 18 | 141 : 1 | 146 : 9 |
cohortem. 55 : 5 |
cohortes. 50 : 18 53 : 14 | 54 : 5 , 13 | 106 : 18 | 109 : 21 | 110 : 18 | 125 : 9 | 145 : 16 | 186 : 31 | 192 : 22 | 203 : 26 |
cohortibus. 102 : 25 | 105 : 12 | 110 : 25 | 111 : 26 | 137 : 13 | 139 : 15 | 148 : 17 |
cohortibusque. 135 : 10 |
cohortis. 145 : 22 |
cohortium. 103 : 2 | 145 : 1 | 203 : 31 |
colam. 133 : 8 |
colantur. 220 : 8 |
colebantur. 8 : 11 |
colendo. 5 : 3 |
coleremus. 71 : 14 |
colerent. 70 : 16 |
colerct. 64 : 5 |
colire. 66 : 3 |
collatis. 186 : 18 |
colle. 104 : 6 | 105 : 10 | 106 : 30 | 144 : 17 |
collecta. 123 : 29 | 168 : 12 |
collega. 100 : 11 | 187 : 14 |
collegam. 19 : 7 | 21 : 20 | 170 : 28 | 192 : 9 |
collegis. 94 : 10 |
collem. 95 : 16 | 144 : 16 |
collibuissent. 41 : 3 |
collibuisset. 226 : 9 | 232 : 13 | 237 : 11 |
colligere. 143 : 16 |
collis. 104 : 2 | 106 : 9 | 107 : 21 | 109 : 10 , 25 | 210 : 3 | 144 : 10 | 170 : 4 |
collocat. 53 : 15 | 104 : 10 | 106 : 19 | 113 : 12 |
collocatis. 35 : 15 |
collocaverat. 201 : 17 |
colloquendi. 113 : 18 |
colloquio. 95 : 19 | 152 : 17 | 155 : 9 | 199 : 5 |
colloquium. 154 : 26 | 155 : 6 |
colonia. 78 : 5 |
coloniæ. 52 : 15 | 168 : 11 |
colonias. 215 : 17 |
colonus. 14 : 11 | 99 : 9 | 219 : 16 | 233 : 17 |
colonis. 22 : 23 | 54 : 1 |
colonos. 171 : 24 |
color. 13 : 5 |
colore. 155 : 31 |
colorem. 206 : 25 |
colucre. 134 : 8 |
comes. 97 : 8 |
comesо. 234 : 4 |
comerarum. 204 : 24 |
comici. 207 : 5 |
cominus. 54 : 17 | 200 : 9 |
comitatus. 35 : 13 |
comitia. 93 : 21 | 94 : 11 |
comitiis. 20 : 19 |
comitiorum. 21 : 22 | 94 : 6 | 101 : 7 |
commaculares. 147 : 17 |
commacularetur. 212 : 12 |
commoculatos. 162 : 13 |
commeatibus. 84 : 21 | 194 : 3 |
commeatu. 138 : 27 |
commeatum. 93 : 19 | 100 : 14 | 102 : 22 | 103 : 13 | 137 : 14 | 145 : 10 |
commeatus. 52 : 15 | 124 : 5 | 174 : 8 | 197 : 17 |
commemorando. 54 : 12 | 227 : 23 |
commemorat. 205 : 17 |
commemorem. 228 : 4 |
commendationi. 28 : 2 |
commendavit. 230 : 3 |
commendo. 29 : 7 |
commercari. 117 . 21 |
commercia. 76 : 13 |
comminuere. 113 : 4 |
comminuias. 114 : 4 |
commiserant. 208 : 8 |
commiserat. 21 : 3 |
commiserunt. 234 : 21 |
committere. 219 : 23 |
committi. 54 : 15 |
commodare : 13 : 9 |
commodo. 9 : 7 | 128 : 9 | 147 : 10 |
commodum. 60 : 6 | 74 : 12 | 217 : 22 |
commonefacere. 104 : 20 |
commonefacias. 226 : 16 |
commoratus. 29 : 9 | 53 : 9 |
commori. 169 : 10 |
commotus. 25 : 4 | 82 : 23 | 115 : 18 |
commoveras. 231 : 18 |
commoverat. 227 : 10 |
commune. 2 : 1 | 115 : 17 |
communem. 131 : 12 | 196 : 4 |
communes. 127 : 21 |
communi. 219 : 9 |
communisque. 218 : 19 |
communibus. 150 : 13 | 154 : 5 |
communicasse. 51 : 8 |
communicato. 15 : 14 |
communire. 117 : 20 |
communis. 126 : 7 | 152 : 19 | 197 : 19 |
commutare. 218 : 14 |
commutatio. 68 : 8 |
commutatis. 105 : 5 |
commutato. 146 : 6 |
comparant. 184 : 9 |
compararent. 23 : 18 |
comparasti. 226 : 15 |
comparata. 40 : 21 |
comparate. 131 : 7 |
comparatis. 21 : 14 |
comparato. 29 : 25 |
comparaverunt. 193 : 4 |
compellaturum. 231 : 9 |
comperi. 216 : 15 | 222 : 20 |
comperimus. 118 : 26 | 155 : 4 |
competior. 101 : 22 | 153 : 1 |
comperisset. 80 : 23 |
comperit. 119 : 2 |
comperta. 20 : 3 | 29 : 12 | 96 : 5 | 123 : 21 |
comperto. 193 : 16 |
compertum. 2 : 15 | 12 : 10 | 22 : 26 | 51 : 25 | 75 : 5 | 227 : 3 |
comperere. 169 : 13 |
complentur. 138 : 19 |
complerl. 41 : 5 |
complet. 50 : 19 |
complexu. 41 : 2 |
complures. 14 : 12 | 16 : 10 | 19 : 12 | 32 : 8 | 34 : 2 | 63 : 19 |
compluribus. 11 : 5 | 20 : 14 |
componas. 188 : 28 |
componenda. 214 : 8 |
componendi. 148 : 24 |
componentem. 200 : 14 |
componere. 210 : 6 |
componi. 154 . 20 |
comportant. 124 : 25 |
comportare. 103 : 11 |
composita. 133 : 1 | 213 : 7 |
compositam. 132 : 11 |
compositè. 40 : 22 | 46 : 4 |
compositi. 159 : 18 |
compositis. 110 : 13 | 118 : 8 | 174 : 13 |
compositique. 100 : 19 | 140 : 11 |
composito. 148 : 17 | 154 : 17 | 172 : 9 |
compositum. 58 : 6 | 143 : 9 |
compositurus. 211 : 8 |
compositus. 76 : 7 | 204 : 24 |

compoſuerat. 203 : 26 |
compoſueris. 210 : 12 |
compoſui. 157 : 2 |
compoſuiſſe. 192 : 8 |
compoſuit. 100: 17 | 103 : 19| 203 : 34 |
comporem. 199 : 24 |
comprobato. 39: 10 |
conabuntur. 184 : 9 |
conari. 166 : 10 |
conati. 179 : 5 |
conatus. 102 : 10| 121 : 13 | 170 : 15 | 186 : 16 |
concedat. 228 : 1 |
concederet. 66 : 13 | 113 : 20| 164 : 1 |
concedit. 113 : 13 | 209: 10 |
concedunt. 132 : 8 |
conceſſerant. 159: 3|
conceſſêre. 67 : 9 | 77 : 14 | 180 : 3 , 8 |
conceſſerim. 197 : 8 |
conceſſeris. 214 : 5 |
conceſſi. 190 : 15 |
conceſſione. 189 : 4 |
conceſſiſſem. 73 : 4 |
conceſſit. 17 : 11| 70 : 23 |
conceſſum. 147 : 14 |
conclamant. 38 : 3 |
concordia. 8 : 11 | 65 : 16 | 158 : 8 | 163 : 7 | 166 : 2 , 13 | 220 : 8 |
concordiæ. 36 : 12 | 39 : 6 | 90 : 3 | 163 : 3 | 167 : 3 | 212 : 24 |
concordiam. 164 : 20 | 167 : 8 |
concordiamque. 214: 4 |
conciderant. 55 : 15 |
concidere. 147 : 4 |
concidet. 213 : 15 |
concilier. 219: 24 |
concione. 34: 7 | 51: 23 | 64: 3 | 86 : 16 | 91 : 21 | 92 : 10 , 13 | 108 : 6 | 201 : 6 |
concionem. 129 : 17 |
concionibus. 86 : 11 | 122 : 11 |
concionis. 182: 10 |
concitanda. 36 : 8 |
concitantur. 181 : 9 |
concitatus. 28 : 5 |
concubina. 62 : 5 | 152 : 14 |
concupita 215 : 2 |
concupiverat. 43 : 21 |
concupivit. 9 : 15 |
concurrebant. 51 : 6 |
concurrentium. 175 : 1 |
concurrere. 112 : 13 |
concurrêre. 165 : 7 | 210: 22|
concurritur. 107 : 18 |
concurrunt. 54 : 16 | 113 : 2 |
concuſſerat. 20 : 20 |
concuſſus. 210 : 18 |
condemnabas. 226 : 25 |
condemnatis. 29 : 14 | 42 : 13 | 43 : 26 |
condemnatus. 119 : 22 |
condidetant. 171 : 3 |
condidere. 6 : 8 | 78 : 1 |
conditam. 16 : 4 | 162 : 20 |
conditio. 17 : 9 | 19 : 2 | 178 : 6 | 182 : 6 |
conditione. 126: 19 , 20 |
conditionem. 126: 17 |
conditiones. 113: 22 |
conditionibus. 154 : 19 |203: 33 |
conditor. 136 : 18 |
conditos. 191 : 11 |
conditum. 225 : 10 |
condonabam. 45: 12 |
condonare. 210 : 24 |
condonaretur. 83 : 21 |
condonavere. 126 : 21 |
conducit. 106 : 18 |
conducta. 46 : 9 |
confeccrat. 92 : 26 |
confeceris. 228 : 2 |
confeciſtis. 177 : 12 |
confecti. 113 : 5 |
confectia. 36 : 1 | 212 : 8 |
confecto. 40 : 11 | 55 : 12 |
confectum. 66 : 16 | 156 : 4 |
confectus. 64 : 18 | 116 : 19 |
conferatur. 231 : 20 |
conferri. 230 : 13 |
confertim. 106: 5 |
confertis. 146 : 10 |
confertiſſimi. 144 : 5 |
confertiſſimos. 55 : 10 |
confeſſique. 48 : 16 |
confeſſis. 48 : 17 |
confeſſus. 232 : 28 |
confeſtim. 196 : 3 |
conficere. 191 : 6 |
conficeret. 93 : 22 |
conficerctur. 105 : 11 |
conficit. 67 : 15 |
conficiundi. 94 : 12 |
confideret. 128 : 22 |
confidunt. 68 : 12 |
confinis. 98 : 11 |
confirmare. 91: 24 | 95 : 9 |
confirmareut. 35 : 3 |
confirmari. 167 . 3 | 223 : 20 |
confirmat. 81 : 10 |
confirmato. 36 : 6 |
confirmaturum. 104: 18 |
confirmatus. 91 : 17 | 144 : 22 |
confirmavit. 102 . 7 |
confirmem. 26: 1 |
confiſi. 47 : 13 | 83 : 9 |
confiſum. 15 : 4 |
confiſus. 13 : 14 |
confiteor. 230 : 17 |
confiteri. 133 : 20 | 232 : 35 |
conflavtrant. 20 : 27 | 39 : 5 |
conflaveral. 11 : 19 |
confligere. 51 : 23 |
confluxerant. 30: 14 |
confluxerat. 233 : 6 |
confodere. 22 : 16 |
confoditur. 55 : 10 |
confugi. 69 : 11 |
confuſis. 221: 8 |
conglobatæ : 212 : 23 |
conglobaverat. 143 : 19 |
congreſſi. 153 : 7 |
congreſſu. 112 : 12 | 123 : 15 |
congruens. 219 : 12 |
conjecerat. 34 : 3 |
coujeciſti. 233 : 5 |
conjectus. 188 : 12 |
conjicio. 203 : 4 |
conjuges. 168 : 5 | 191 : 10 |
conjunctam. 200 : 16 |
conjuncti. 151: 4 |
conjuncto. 143: 10 |
conjunctos. 65 : 11 |
conjunctum. 70 : 20 |
conjungendæ. 128 : 21 |
conjunxerat, 63 : 18 | 143: 19 | 233: 34 |
conjurant. 118 : 5 |
conjurare. 164 : 23 |
conjuratio. 15 : 4 |
conjuratione. 5 : 7 | 16 : 17 | 20 : 3 , 13 | 23 : 19 | 36 : 3 , 17 , 21 | 37 : 10 , 18 , 22 | 176 : 20.
conjurationem. 30 : 2 | 32 : 8| 33 : 10 | 51 : 8 |
conjurationi. 41: 6 |
conjurationis. 14 : 4 | 20 : 20 | 22 : 7 | 30 : 5 | 33 : 19 | 34 : 5 , 10 | 46 : 9 | 51 : 6| 226 : 31 |
conjuratis. 46 : 16 | 226 : 25|
conjuravêre. 15 : 6 | 47 : 4|
connubia. 76 : 13 |
connubio. 125 : 18 |
conquirit. 125 : 27 |
conſcia. 21 : 10 |
conſcientia. 6 : 1 | 23 : 5 | 28: 4 | 83 : 23 | 91 : 12 | 92 : 24 | 114 : 18 | 165 : 9 | 225 : 1 |
conſcientiam. 138 : 13 |
conſcii. 19 : 20 | 30 : 5 | 97 : 7 | 208 : 21 |
conſciſſam. 212 : 3 |
conſcium. 232 : 30 |
conſcius. 11 : 23 | 27 : 26 | 219 : 30 |
conſcripſerat. 54 : 5 |
conſecravêre. 127 : 1 |
conſectari. 234 : 17 |
conſederant. 105 : 2 |
conſederat. 106 : 20 |
conſedêre. 144 : 18 |
conſediſſe. 107: 8 | 151 : 17|
conſedit. 51 : 17| 80. 1 | 104: 7 | 137 : 25 | 203 : 38 |

conſentitur. 204 : 17 |
conſenuerunt. 18 : 6 |
conſequetur. 229 : 9 |
conſequitur. 222 : 32 |
conſerendi. 106 : 4 |
conſerentes. 162 : 6 |
conſereret. 104 : 16 |
conſerturos. 212 : 21 |
conſervandæ. 6: 25 | 29 : 5 |
conſidera. 191 : 1 | 212 : 18 |
conſiderare. 188 : 18 |
conſiderate. 42 : 20 | 166 : 11 |
conſideres, 35 : 6 |
conſidero. 17 : 9 | 44 : 25 | 53 : 2 |
conſilia. 21 : 19 | 33 : 15 | 37: 11 | 48 : 8 | 124 : 15 | 172 : 16 | 176 : 1 | 192 : 12 | 164: 24 | 202 : 9 | 206 : 5 | 220: 3 | 222 : 21, 32 |
conſilii. 14 : 12 | 15 : 2 | 19 : 6 | 33. 8, 13 | 36:16 | 43:19 | 52: 4 | 94 : 4 | 114 : 11 | 166: 6, 8 | 169 : 11 | 186 : 22 | 192 : 30 | 217 : 4 | 224 : 12 |
conſiliis. 22 : 12 | 33 : 24 | 67 : 31 | 193 : 4 | 223 : 2 | 224 : 1 |
conſilio. 15 : 14 | 22 : 25, 26 | 28 : 3 | 33 : 18 | 35 : 9, 18 | 38 : 6 | 48 : 24 | 51 : 13 | 63 : 13 | 85 : 12, 15 | 97 : 4 | 106 : 14 | 120 : 9, 14 | 137 : 7 | 139 : 4 | 142 : 17 | 164 : 2 | 169: 1 | 177 : 19 | 197 : 1 | 222 : 33 | 223 : 8 | 226 : 18 | 228: 5 |
conſiliorum. 85 : 1 | 121 : 7 |
conſilium. 5 : 2 | 13 : 17 | 16 : 2, 6 | 19 : 19 | 32 : 17 | 40: 20 | 44 : 4 | 46 : 12 | 47: 2 | 49 : 9 | 63 : 16 | 82: 25 | 109 : 5 | 114 : 10 | 115 : 18 | 123 : 7 | 130 : 15 | 144 : 9 | 151 : 12 | 162 : 4 | 163 : 12 | 164 : 10 | 165 : 4 | 191 : 4 | 216 : 1, 11 | 217 : 1 | 219 : 26 | 224 : 14 |
conſiliumque. 118 : 15 |
conſiſtere. 139 : 9 |
conſiſtunt. 107 : 17 |
conſita. 104 : 5 |
conſitus. 107 : 13 |
conſonet. 229: 4 |
conſpectum. 135 : 9 |
conſpectu. 119 : 2 | 145 : 12 |
conſpexit. 32 : 20 |
conſpicatur. 104 : 23 |
conſpici. 7 : 14 |
conſtabat. 49 : 2 | 86 : 7 | 195 : 5 |
conſtantia. 49 : 17 |
conſtantius. 3 : 17 |
conſtat. 200 : 16 | 224 : 22 |
conſtemantur. 170: 3 |
conſtitit. 176 : 17 |
conſtituas. 210 : 13 | 219 : 16 |
conſtituendæ. 89 : 2 |
conſtituerat. 34 : 6 | 85 : 12 |
conſtituere. 22 : 14 |
conſtitues. 213 : 14 |
conſtitui. 67 : 7 |
conſtituit. 21 : 24 | 53 : 14 | 105 : 4 | 140 : 11 | 200 : 19 |
conſtituta. 35 : 10 |
conſtituto. 68 : 12 | 155 : 6 |
conſtituunt. 118 : 8 | 127 : 26 | 154 : 17 |
conſtrata. 11 : 5 | 147 : 4 |
conſuefacit. 127 : 7 |
conſueta. 74 : 4 | 130 : 14 | 213 : 6 |
conſuetam. 145: 27 |
conſueti. 106 : 9 |
conſuetudine. 28 : 7 | 90 : 3 | 121 : 8 | 130 : 18 |
conſuetudo. 20 : 9 |
conſueverant. 103 : 8 |
conſueverat. 128 : 7 | 129 : 17 |
conſuevit. 19 : 18 |
conſul. 18 : 21 | 25 : 4 | 36 : 10 | 39 : 16, 20 | 43 : 18 | 50 : 4 | 74 : 3 | 84 : 12 | 92 : 21 | 96 : 9, 14 | 103 : 9, 16 | 117 : 11 | 129 : 1 | 135 : 10 | 136 : 12 | 137 : 6 | 138 : 16 | 143 : 14 | 145 : 18 | 146 : 5 | 147 : 6 | 149 : 2 | 156 : 6, 7 | 180 : 13 | 197 : 23 | 220 : 27 |
conſulam. 73 : 2 |
conſulant. 114 : 5 |
conſulare. 50 : 14 |
conſularem. 234 : 11 |
conſulares. 48 : 19 |
conſularibus. 27 : 13 |
conſularis. 40 : 19 | 82 : 17 | 226 : 17 |
conſulatis. 27 : 5 |
conſulatum. 13 : 18 | 15 : 10 | 19 : 7 | 20 : 15, 17 | 21 : 14 | 92 : 18 | 115 : 10, 11 | 116: 5 | 129 : 3 | 164 : 17 | 167 : 7 | 222 : 1 | 226 : 23 |
conſulatus. 21 : 18 | 61 : 3 | 88 : 5 | 114 : 27 | 117 : 15 | 122 : 16 | 130 : 1 | 132 : 19 | 222 : 3 | 226 : 21 |
conſule. 37 : 19 | 39 : 26 | 43: 16 | 84 : 16 | 85 : 9 | 93 : 7 | 149 : 17 | 153 : 8 | 193 : 13 | 227 : 17 | 230 : 25 |
conſulebant. 223 : 3 |
conſulebat. 96 : 10 |
conſulem. 19 : 9 | 34 : 13 | 39 : 3 | 42 : 5 | 94 : 3 | 102: 10 | 125 : 5 | 128 : 11 | 163: 15 | 172 : 9 | 217 : 5 |
conſulendo. 46 : 23 | 47 : 15 |
conſulens. 91 : 24 | 93: 13 |
conſulente. 38 : 4 |
conſulere. 144 : 6 | 158 : 16 | 178 : 9 |
conſuleret. 128 : 26 |
conſuleretur. 68 : 11 | 82 : 13 | 150 : 13 |
conſules. 15 : 8, 15 | 20 : 19 | 23 : 3 | 29 : 15 | 84 : 2 | 100 : 8 | 131 : 5 | 197 : 10 | 213 : 13 |
conſuli. 21 : 23 | 22 : 3, 17 | 23 : 7 | 25 : 16 | 26 : 1 | 34: 9 | 36 : 1 | 48 : 13 | 142 : 3 | 193 : 17 |
conſulibus. 14 : 3 | 15 : 7 | 16 : 2 | 31 : 6 | 84 : 1 |
conſulis. 42 : 7 | 86 : 5, 7 | 135 : 3 | 138 : 8 | 140 : 7 | 142 : 16 | 160 : 13 |
conſulite. 82 : 8 | 198 : 5 |
conſulitur. 73 : 15 |
conſulta. 66 : 15 | 138 : 13 | 152 : 18 |
conſultaque. 186 : 20 |
conſultabant. 6 : 24 |
conſultant. 40 : 1 |
conſultare. 44 : 19 | 192 : 4 |
conſultas. 212 : 18 |
conſultationibus. 83 : 22 |
conſulto. 2 : 7 | 34 : 19 | 112: 27 | 116 : 14 | 139 : 2 |
conſultor. 134 : 18 |
conſultorqoe. 149 : 9 |
conſultorem. 183 : 5 |
conſultoribus. 116 : 9 | 164 : 5 |
conſultorum. 216 : 3 |
conſultum. 40 : 11 | 154 : 25 |
conſultus. 84 : 9 | 114 : 23 |
conſuluerint. 40 : 7 |
conſulueris. 2 : 7 |
conſoluiſſe. 31 : 1 | 214 : 2 |
conſuluiſti. 226 : 24 |
conſulum. 183 : 6 |
conſulunt. 111 : 16 | 210 : 2 |
conſumere. 10 : 18 | 213 : 3 |
conſumſerat. 160 : 14 |
conſumſi. 177 : 15 | 178: 13 |
conſumta. 83 : 7 | 177 : 5 |
conſumtis. 114 : 19 | 139 : 12 |
conſumtus. 144 : 7 |
contacto. 165 : 17 |
contagio. 9 : 9 |
contemnant. 131 : 20 |
contemnere. 73 : 16 |

contemnetur. 163: 3 |
contemnit. 89: 9 | 133: 13 | 227: 9 |
contemnitis. 48: 10 |
contemno. 222: 7 |
contemnunt. 131: 10 |
contemſiſſe. 214: 18 |
contemto. 69: 4 | 164: 13 |
contemtor. 115: 16 |
contemtus. 73: 3 |
contendat. 60: 14 |
contendebant. 204: 13 |
contendere. 67: 29 | 212: 10 |
contendiſſe. 48: 26 |
contendit. 9: 14 | 29: 11 | 67: 30 | 192: 10 |
contendunt. 193: 1 |
contentio. 61: 11 |
contentione. 27: 17 |
contentionis. 31: 16 |
conterere. 5: 2 |
continenti. 206: 4 |
continentia. 3: 2 | 174: 17 |
continuare. 18: 10 | 94: 10 |
continuiſſet. 207: 30 |
continuit. 74: 4 |
contra. 3: 8 | 8: 18 | 9: 22 | 11: 1 | 12: 12 | 15: 3 | 18: 6 | 21: 21 | 23: 19 | 26: 6 | 31: 10 | 39: 19 | 40: 7 | 44: 11 | 48: 1 | 54: 8 | 55: 4 | 57: 3 | 60: 13 | 73: 18 | 79: 7 | 82: 22 | 84: 5, 19 | 87: 6 | 91: 16, 20 | 93: 10, 22 | 102: 19 | 106: 3 | 111: 8 | 116: 7 | 121: 23 | 124: 6, 20 | 127: 3 | 128: 29 | 129: 22 | 132: 2 | 135: 21, 24 | 137: 7 | 138: 8 | 143: 13, 16 | 164: 6 | 169: 1 | 177: 3, 10 | 186: 9 | 196: 16 | 203: 10 | 208: 17, 18, 23 | 210: 3 | 211: 13 | 217: 5 | 220: 3 | 221: 10 | 223: 4, 5 | 230: 17 |
contracta. 162: 5 | 197: 18 |
contrahit. 144: 15 |
contrarius. 207: 15 |
contremuerat. 156: 1 |
controverſiarum. 176: 19 |
contrudi. 233: 24 |
contubernio. 116: 6 |
contulerant. 137: 10 |
contumelia. 128: 15 |
contumeliam. 38: 12 | 111: 27 | 162: 22 | 218: 13 |
contumeliarum. 117: 7 | 162: 7 |
contumeliis. 189: 11 |
contumeliſque. 28: 5 |
contumelioſa. 79: 21 |
contumelioſum. 117: 5 |
contumelioſus. 227: 12 |
contundere. 212: 23 |
conturbare. 106: 1 | 126: 16 |
conturbaret. 38: 11 |
conturbari. 31: 4 |
conturbatis. 144: 7, 15 |
conturbavit. 217: 14 |
contuſæ. 101: 1 |
convenas. 191: 10 |
convenerant. 16: 5 |
convenerat. 96: 16 | 203: 19 |
convenère. 6: 11 | 14: 6 |
convenerunt. 66: 8 |
conveniet. 215: 18 |
convenire. 133: 22 |
conveniret. 83: 3 |
cooveniſſe. 16: 18 |
conveniſſet. 186: 32 |
convenit. 42: 16 | 96: 5 |
conveniunt. 34: 23 | 127: 19 |
cooventione. 199: 18 |
conventam. 154: 24 |
conventu. 67: 5 |
conventum. 19: 14 | 192: 16 |
conventura. 128: 29 |
conventus. 23: 11 | 86: 5 |
converſa. 125: 18 | 130: 10 | 166: 11 | 226: 16 |
converſo. 111: 24 |
converſus. 84: 24 |
converteret. 121: 1 |
convertiſſe. 191: 9 |
convertit. 7: 2 | 19: 16 |
convitiatori. 229: 8 |
convicti. 11: 20 | 48: 16 |
convictos. 42: 15 |
convivia. 212: 15 |
convivius. 7: 11 | 60: 1 | 134: 3 |
convivio. 203: 25 |
convivium. 133: 18 |
convocat. 14: 5 | 22: 8 |
convocato. 39: 17 |
convortère. 180: 1 |
convurtit. 146: 17 |
coopertum. 70: 14 |
coopertos. 20: 5 |
coortum. 122: 14 |
coortus. 126: 11 |
copia. 3: 12 | 8: 7 | 9: 17 | 14: 16 | 22: 22 | 40: 5 | 46: 21 | 50: 17, 22 | 55: 18 | 76: 12 | 81: 1 | 97: 1 | 101: 6 | 106: 4 | 113: 17 | 124: 18 | 128: 28 | 137: 11 | 140: 8 | 144: 9 | 148: 14, 22 | 157: 7 | 170: 25 |
copiæ. 27: 15 | 51: 6 | 216: 3 |
copiam. 106: 30 | 110: 6 | 128: 7, 21 | 154: 9 |
copiarum. 104: 8 | 107: 3 |
copias. 7: 18 | 52: 4 | 55: 8 | 67: 25 | 79: 29 | 96: 14 | 103: 24 | 143: 4 | 146: 7 | 149: 9 | 203: 36 |
copiis. 29: 3 | 34: 6 | 48: 26 | 51: 29 | 53: 12 | 69: 19 | 110: 11 | 137: 27 | 169: 7, 18 | 173: 3 | 198: 15 | 220: 26 |
coquum. 133: 19 |
coram. 64: 19 | 153: 5 | 186: 32 |
Corduennos. 202: 28 |
coria 192: 27 |
coriis. 137: 18 | 140: 15 |
Cornelius. 37: 1 |
Cornelíorum. 50: 14 |
Cornelius. 14: 11 | 22: 13 | 161: 20 |
cornibus. 105: 7 |
cornicines. 169: 33 |
cornicinum. 140: 8 |
Cornificio. 37: 7 |
coronam. 175: 8 |
corpora. 26: 7 | 141: 13 | 146: 11 | 170: 19 | 171: 12 | 175: 25 | 186: 7 | 191: 6 | 199: 1 |
corpore. 1: 4 | 8: 8 | 55: 13 | 58: 6 | 75: 13 | 121: 4 | 132: 21 | 173: 12 | 174: 22 | 179: 1, 6 | 188: 1 | 193: 7 | 199: 20 |
corpori. 197: 22 | 226: 9 | 232: 14 |
corporibus. 112: 25 |
corporis. 1: 5 | 2: 6 | 5: 13 | 19: 16 | 20: 26 | 37: 15 | 57: 10 | 58: 7, 9, 11, 14 | 82: 7 | 84: 17 | 134: 4 | 155: 13 | 200: 10 | 203: 35 | 115: 1 | 117: 13 | 232: 12, 16 |
corpus. 2: 10 | 3: 8 | 5: 15 | 6: 23 | 9: 16, 18, 20 | 26: 11 | 52: 25 | 151: 25 | 198: 8 | 208: 11 | 222: 18, 32 | 223: 4 |
correcta. 141: 15 |
correptis. 15: 16 |
correxit. 232: 22 |
corrigas. 59: 7 |
corrigendaque. 222: 16 |
corrigi. 48: 10 |
corrigitur. 214: 1 |
corruant. 209: 10 |
corruiſſent. 214: 17 |
corrumpebant. 174: 31 |
corrumpebantur. 139: 8 |
corrumpendum. 62: 8 |
corrumpere. 34: 19 | 95: 5. 110: 1 |
corrumpit. 143: 7 |
corrumpunt. 124: 26 |
corruperant. 116: 16 |

consentitur. 204 : 17 | consenuerunt. 18 : 6 | consequetur. 229 : 9 | consequitur. 222 : 32 | conserendi. 106 : 4 | conserentes. 162 : 6 | conserenter. 104 : 16 | conseruatos. 212 : 21 | conseruandæ. 66 : 25 | 29 : 5 | considera. 191 : 1 | 212 : 18 | considerare. 188 : 18 | considerate. 42 : 20 | 166 : 11 | considero, 3f : 6 | consolatione. 17 : 9 | 44 : 15 | 53 : 2 | consilia. 21 : 19 | 33 : 15 | 37 : 11 | 48 : 8 | 124 : 15 | 132 : 16 | 136 : 1 | 152 : 12 | 164 : 24 | 202 : 9 | 216 : 5 | 220 : 3 | 222 : 21 , 32 | consilii. 14 : 22 | 27 : 2 | 30 : 6 | 33 . 8 . 13 | 36 | 46 : 19 | 52 : 4 | 94 : 4 | 114 : 11 | 166 : 6 , 8 | 169 : 11 | 186 : 22 | 192 : 30 | 217 : 4 | 224 : 12 | consiliis. 22 : 12 | 33 : 24 | 67 : 31 | 193 : 4 | 223 : 2 | 224 : 1 | consilio. 15 : 14 | 22 : 25 , 26 | 28 : 3 | 33 : 18 | 35 : 9 , 18 | 38 : 6 | 48 : 14 | 51 : 23 | 63 : 13 | 81 : 12 , 15 | 97 : 4 | 106 : 14 | 120 : 9 , 14 | 137 : 7 | 139 : 4 | 142 : 17 | 164 : 2 | 169 : 1 | 177 : 19 | 197 : 1 | 222 : 33 | 223 : 8 | 226 : 18 | 228 : 5 | consiliorum. 8f : 1 | 121 : 7 | consilium. 5 : 2 | 13 : 17 | 16 : 2 , 6 | 19 : 19 | 32 : 17 | 40 : 20 | 44 . 4 | 46 : 12 | 47 : 2 | 49 : 9 | 61 : 16 | 82 : 25 | 109 : 5 | 114 : 10 | 115 : 18 | 123 : 7 | 130 : 15 | 144 : 9 | 151 : 12 | 162 : 4 | 163 : 12 | 164 . 10 | 167 . 4 | 191 . 4 | 216 : 1 , 11 | 217 : 1 | 220 : 26 | 224 : 14 | consiliumque. 118 : 15 | consistere. 139 : 9 | consistunt. 107 : 17 | consita. 104 : 5 | consitus. 107 : 13 | consonet. 229: 4 | conspectum. 131 : 9 | conspectu. 119 : 2 | 145 : 12 | conspexit. 32 : 20 | conspicatur. 104 : 23 | conspici. 7 : 14 | constabat. 49 : 2 | 86 : 7 | 105 : 5 | constantia. 8 : 17 | constantius. 3 : 17 | constat. 200 : 16 | 224 : 22 | constemantur. 170 : 3 | constitit. 176 : 17 | constituas. 210 : 13 | 217 : 16 | constituendæ. 89 : 2 | constituerat. 34 : 6 | 8f : 12 | constituere. 22 : 14 | constitues. 213 : 14 | constitui. 67 : 7 | constituit. 21 : 24 | 53 : 14 | 105 : 4 | 140 : 11 | 200 : 19 | constituta. 3f : 20 | constituto. 68 : 15 | 155 : 6 | constituunt. 118 : 8 | 127 : 26 | 154 : 17 | constitata. 11 : 5 | 147 : 4 | constufacit. 127 : 7 | consueta. 74 : 4 | 130 : 14 | 213 : 6 | consuetam. 145: 27 | consueti. 106 : 9 | consuetudine. 28 : 7 | 90 : 8 | 121 : 8 | 130 : 18 | consuetudo. 20 : 9 | consueuerant. 103 : 8 | consueuerat. 128 : 7 | 129 : 17 | consucvit. 19 : 18 | consul. 18 : 21 | 25 : 4 | 36 : 10 | 79 : 16 , 20 | 43 : 18 | 50 : 4 | 74 : 8 | 84 : 12 | 92 : 21 | 96 : 9 , 14 | 103 : 9 , 16 | 117 : 11 | 129 : 1 , 135 : 10 | 136 : 12 | 137 : 6 | 138 : 16 | 143 : 14 | 147 : 18 | 146 : 5 | 147 : 6 | 149 : 2 | 156 : 6 , 7 | 180 : 13 | 197 : 23 | 220: 27 | consulam. 73 : 2 | consulant. 114 : 5 | consulare. 50 : 14 | consularem. 234 : 11 | consulares. 48 : 19 | consularibus. 27 : 13 | consularis. 40 : 19 | 82 : 17 | 226 : 17 | consularis. 37 : 5 | consulatum. 13 : 18 | 15 : 10 | 19 : 7 | 20 : 15, 17 | 21 : 14 | 92 : 18 | 115 : 10, 11 | 116 : 5 | 129 : 3 | 164 : 17 | 167 : 7 | 222 : 1 | 226 : 23 | consulatus. 21 : 28 | 61 : 7 | 88 : 5 | 114 : 27 | 117 : 15 | 122 : 16 | 130 : 1 | 132 : 19 | 222 : 3 | 226 : 21 | consule. 37 : 10 | 39 : 26 | 43 : 16 | 84 : 16 | 8f : 9 | 93 : 7 | 149 : 17 | 153 : 8 | 193 : 13 | 227 : 17 | 230 : 25 | consulebant. 223 : 3 | consulebat. 96 : 10 | consulem. 19 : 9 | 34 : 13 | 39 : 3 | 42 : 5 | 94 : 8 | 102 : 10 | 122 : 5 | 128 : 11 | 162 : 13 | 172 : 9 | 217 : 5 | consuiendo. 46 : 23 | 47 : 15 | consulens. 91 : 24 | 93 : 13 | consulente. 38 : 4 | consulere. 144 : 6 | 158 : 16 | 178 : 9 | consuleret. 128 : 26 | consulererur. 68 : 11 | 82 : 13 | 150 : 13 | consules. 15 : 8 , 15 | 20 : 19 | 21 : 3 | 29 : 15 | 84 : 2 | 100 : 8 | 131 : 5 | 197 : 10 | 223 : 13 | consuli. 21 : 23 | 22 : 3 , 17 | 23 : 7 | 25 : 16 | 26 : 1 | 34 : 9 | 36 : 1 | 48 : 13 | 142 : 3 | 193 : 17 | consulibus. 14 : 3 | 15 : 7 | 16 : 2 | 31 : 6 | 34 : 1 | consulis. 42 : 7 | 86 : 5 , 7 | 135 : 3 | 138 : 8 | 140 : 7 | 142 : 16 | 160 : 13 | consulite. 82 : 8 | 198 : 5 | consuliturt. 73 : 15 | consulta. 66 : 15 | 138 : 13 | 152 : 5 | consultaque. 186 : 20 | consultabant. 6 : 24 | consultant. 40 : 1 | consultare. 44 : 19 | 192 : 4 | consultas. 212 : 18 | consultationibus. 8f : 22 | consulto. 2 : 7 | 34 : 19 | 112 : 27 | 116 : 14 | 130 : 2 | consultor. 134 : 18 | consultorque. 149 : 9 | consultorem. 183 : 5 | consultoribus. 116 : 9 | 164 : 5 | consultorum. 216 : 5 | consultum. 40 : 11 | 154 : 25 | consultus. 84 : 9 | 114 : 23 | consulucrint. 40 : 7 | consuncris. 2 : 7 | consultiffe. 31 : 1 | 214 : 2 | consuluiffi. 226 : 24 | consulum. 189 : 6 | consulunt. 111 : 16 | 210 : 2 | consumere. 10 : 18 | 213 : 3 | consumferat. 160 : 14 | consumfi. 177 : 15 | 178 : 13 | consumta. 8f : 7 | 177 : 5 | consumtis. 114 : 19 | 139 : 12 | consumtus. 144 : 7 | conuactu. 16f : 17 | contagio. 9 : 9 | contemnant. 131 : 20 | contemnere. 73 : 16 |

contemnetur. 163: 3 |
contemnit. 89: 9 | 133: 13 | 227: 9 |
contemnitis. 48: 10 |
contemno. 222: 7 |
contemnunt. 131: 10 |
contemſiſſe. 214: 18 |
contemto. 69: 4 | 164: 13 |
contemtor. 115: 16 |
contemtus. 73: 3 |
contendat. 60: 14 |
contendebant. 204: 13 |
contendere. 67: 29 | 212: 10 |
contendiſſe. 48: 26 |
contendit. 9: 14 | 29: 11 | 67: 30 | 192: 10 |
contendunt. 193: 1 |
contentio. 61: 11 |
contentione. 27: 17 |
contentionis. 31: 16 |
conterere. 5: 2 |
continenti. 206: 4 |
continentia. 3: 2 | 174: 17 |
continuare. 18: 10 | 94: 10 |
continuiſſet. 207: 30 |
continuit. 74: 4 |
contra. 3: 8 | 8: 18 | 9: 22 | 11: 1 | 12: 12 | 15: 3 | 18: 6 | 21: 21 | 23: 19 | 26: 6 | 31: 10 | 39: 19 | 40: 7 | 44: 11 | 48: 1 | 54: 8 | 55: 4 | 57: 3 | 60: 13 | 73: 18 | 79: 7 | 82: 22 | 84: 5, 19 | 87: 6 | 91: 16, 20 | 93: 10, 22 | 102: 19 | 106: 3 | 111: 8 | 116: 7 | 121: 23 | 124: 6, 20 | 127: 3 | 128: 29 | 129: 22 | 132: 2 | 135: 21, 24 | 137: 7 | 138: 8 | 143: 13, 16 | 164: 6 | 169: 1 | 177: 3, 10 | 186: 9 | 196: 16 | 203: 10 | 208: 17, 18, 23 | 210: 3 | 211: 13 | 217: 5 | 220: 3 | 221: 10 | 223: 4, 5 | 230: 17 |
contracta. 162: 5 | 197: 18 |
contrahit. 144: 15 |
contrarius. 207: 15 |
contremuerat. 156: 1 |
controverſiarum. 176: 19 |
contradi. 233: 24 |
contubernio. 116: 6 |
contulerant. 137: 10 |
contumelia. 128: 15 |
contumeliam. 38: 12 | 111: 27 | 162: 22 | 218: 13 |
contumeliarum. 117: 7 | 162: 2 |
contumeliis. 189: 11 |
contumelioſque. 28: 5 |
contumelioſa. 79: 21 |
contumelioſum. 117: 5 |
contumelioſus. 227: 12 |
contundere. 212: 23 |
conturbare. 106: 1 | 126: 16 |
conturbaret. 38: 11 |
conturbari. 31: 4 |
conturbatis. 144: 7, 15 |
conturbavit. 217: 14 |
contuſæ. 101: 1 |
convenas. 191: 10 |
convenerant. 16: 5 |
convenerat. 96: 16 | 209: 19 |
convenêre. 6: 11 | 14: 6 |
convenerunt. 66: 8 |
conveniet. 215: 18 |
convenire. 133: 22 |
conveniret. 83: 3 |
conveniſſe. 16: 18 |
conveniſſet. 186: 32 |
convenit. 42: 16 | 96: 5 |
conveniunt. 34: 21 | 127: 19 |
conventione. 199: 18 |
conventum. 154: 24 |
conventu. 67: 5 |
conventum. 19: 14 | 192: 16 |
conventura. 128: 29 |
conventus. 23: 11 | 86: 5 |
converſa. 125: 18 | 130: 10 | 166: 11 | 226: 16 |
converſo. 111: 24 |
converſus. 84: 24 |
converteret. 121: 1 |
convertiſſe. 191: 9 |
convertit. 7: 2 | 19: 16 |
convitiatori. 229: 8 |
convicti. 11: 20 | 48: 16 |
convictos. 42: 15 |
convivia. 212: 15 |
convivits. 7: 11 | 60: 2 | 134: 1 |
convivio. 203: 25 |
couvivium. 133: 18 |
convocat. 14: 5 | 22: 8 |
convocato. 39: 17 |
convortère. 180: 1 |
convortit. 146: 17 |
coopertum. 70: 14 |
coopertus. 20: 5 |
corrtum. 222: 14 |
coortus. 126: 11 |
copia. 3: 12 | 8: 7 | 9: 17 | 14: 16 | 22: 22 | 40: 5 | 46: 21 | 50: 17, 22 | 55: 18 | 76: 12 | 81: 1 | 97: 1 | 101: 6 | 106: 4 | 113: 17 | 124: 18 | 128: 28 | 137: 11 | 140: 8 | 144: 9 | 148: 14, 22 | 157: 7 | 170: 25 |
copiæ. 27: 15 | 51: 6 | 216: 3 |
copiam. 106: 30 | 110: 6 | 128: 7, 21 | 154: 9 |
copiarum. 104: 8 | 107: 3 |
copias. 7: 18 | 51: 4 | 55: 8 | 67: 25 | 79: 20 | 96: 14 | 103: 24 | 143: 4 | 146: 7 | 149: 9 | 203: 36 |
copiis. 29: 3 | 34: 6 | 48: 36 | 51: 29 | 53: 12 | 69: 19 | 110: 11 | 137: 27 | 169: 7, 18 | 173: 3 | 198: 15 | 220: 26 |
coquum. 133: 19 |
cotam. 64: 19 | 153: 5 | 186: 32 |
Corduennos. 202: 28 |
coria 192: 27 |
coriis. 137: 18 | 140: 15 |
Comeliis. 37: 1 |
Comeliorum. 50: 14 |
Comelius. 14: 11 | 22: 13 | 161: 20 |
cornibus. 105: 7 |
cornicines. 169: 33 |
cornicinum. 140: 8 |
Cornificio. 37: 7 |
cotonam. 175: 8 |
corpora. 26: 7 | 141: 13 | 146: 11 | 170: 19 | 171: 12 | 175: 25 | 186: 7 | 191: 6 | 199: 1 |
corpore. 1: 4 | 8: 8 | 55: 13 | 58: 6 | 75: 13 | 121: 4 | 132: 21 | 173: 12 | 174: 22 | 179: 1, 6 | 188: 1 | 193: 7 | 199: 20 |
corpori. 197: 22 | 226: 9 | 232: 14 |
corporibus. 112: 25 |
corporis. 1: 5 | 2: 6 | 5: 13 | 19: 16 | 20: 26 | 37: 15 | 57: 10 | 58: 7, 9, 11, 14 | 82: 7 | 84: 17 | 134: 4 | 155: 13 | 200: 10 | 203: 35 | 215: 1 | 227: 13 | 232: 12, 16 |
corpus. 2: 10 | 3: 8 | 5: 15 | 6: 23 | 9: 16, 18, 20 | 26: 11 | 52: 25 | 151: 25 | 198: 8 | 208: 11 | 222: 18, 32 | 223: 4 |
correcta. 141: 15 |
correptis. 15: 16 |
correxit. 232: 22 |
corrigas. 59: 7 |
corrigendaque. 222: 16 |
corrigi. 48: 10 |
corrigitur. 214: 1 |
corruant. 209: 10 |
corruiſſent. 214: 17 |
corrumpebant. 174: 31 |
corrumpebantur. 139: 8 |
corrumpendum. 62: 8 |
corrumpere. 14: 19 | 95: 5, 110: 1 |
corrumpit. 143: 7 |
corrumpunt. 124: 26 |
corruperant. 116: 16 |

corrúperat. 97 : 1 | 148 : 16 |
corrupere. 77 : 6 | 222 : 22 |
corruperunt. 167 : 4 |
corruptæ. 122 : 10 |
corrupit. 138 : 18 |
corrupta. 4 : 10 | 18 : 15 | 49 : 4 | 124 : 23 | 159 : 9 | 214 : 10 |
corruptæ. 162 : 11 |
corruptam. 120 : 14 |
corrupti. 6 : 2 | 92 : 7 | 131 : 19 |
corruptio. 199 : 5 |
corruptis. 10 : 6 | 87 : 2 | 159 : 5 | 212 : 26 |
corruptissimi. 165 : 8 |
corruptor. 207 : 14 |
corruptorem. 211 : 15 |
corruptos. 95 : 12 |
corruptum. 92 : 9 |
corrupturum. 92 : 7 |
corruptus. 86 : 23 | 210 : 23 | 226 : 2
Corsa. 173 : 8, 10 |
Corycum. 170 : 29 | 171 : 2 |
Cosa. 201 : 23 |
Coss. 157 : 1 | 158 : 6 | 181 : 7 |
Cotta. 180 : 12 | 186 : 16 | 197 : 23 |
Cottam. 15 : 15 | 190 : 7 |
Craſſi. 226 : 17 | 232 : 20 | 234 : 2 |
Craſſo. 16 : 7 | 31 : 6 | 37 : 8, 21 | 38 : 2, 3 |
Craſſum. 15 : 1 | 37 : 25 | 38 : 11 |
Craſſus. 38 : 10 |
creandis. 221 : 7 |
creaverat. 97 : 17 |
creavi. 176 : 20 |
creatur. 220 : 23 |
crebertrumos. 171 : 13 |
crebras. 102 : 3 |
crebris. 144 : 18 |
crebritate. 199 : 19 |
crebro. 105 : 13 |
credebam. 20 : 2 | 149 : 10 | 213 : 12 |
credebat. 20 : 25 | 21 : 1 | 22 : 2 | 32 : 12 |
credebatis. 181 : 5 |
credendo. 159 : 23 |
credens. 16 : 13 | 25 : 18 | 124 : 10 | 186 : 20 |
credere. 24 : 6 | 102 : 24 | 121 : 21 | 138 : 15 | 151 : 9, 18 | 172 : 4 |
credetent. 35 : 1 | 35 : 8 | 94 : 6 |
credetet. 125 : 11 | 152 : 1 | 204 : 32 |
credi. 42 : 17 |
credibile. 5 : 16 |
credibilia. 11 : 4 |
credidebant. 124 : 8 |
credidi. 225 : 21 |
credidis. 131 : 15 |
creditori. 213 : 9 |
creditorum. 211 : 2 |
creditum. 28. 10 | 210 : 24 |
creditur. 13 : 1 |
credo. 4.6 : 5 | 59 : 16 | 137 : 6 | 230 : 20 |
creetur. 223 : 1 |
crefcere. 9 : 8 | 15 : 4 | 60 : 21 | 62 : 15 | 69 : 21 |
crefceret. 109 : 25 |
crefcit. 229 : 27 |
crefcunt. 65 : 16 |
Creta. 202 : 15 | 205 : 11 | 206 : 3 |
Cretenſes. 189 : 20 | 190 : 3 |
Creticus. 23 : 13 |
crevcrant. 43 : 7 |
crevcrat. 40 : 10 |
crevcrit. 7 : 8 |
crevi. 8 : 22 | 9 : 2 | 32 : 18 | 43 : 4 |
crimen. 229 : 15, 23 |
criminándo. 31 : 9 |
criminantur. 183 : 9 |
criminari. 126 : 15 |
criminibus. 27 : 14 |
crimínoſe. 116 : 13 |
crucem. 229 : 1 | 231 : 14 | 234 : 10 |
Criſpus. 229 : 29 |
Cirxo. 203 : 22 |
croco. 175 : 5 |
crocum. 170 : 29 |
Crotonienſem. 31 : 1 |
cructm. 72 : 5 |
cruciatum. 42 : 9 | 121 : 3 |
cruciatus. 41 : 16 | 82 : 7 | 161 : 21 | 196 : 21 |
crudele. 9 : 10 | 37 : 14 | 42 : 3 |
crudeles. 213 : 20 |
crudelis. 16 : 13 | 48 : 16 | 86 : 12 | 211 : 9 | 212 : 6 |
crudeliaque. 9 : 20 |
crudeliter. 160 : 15 |
crudelis. 13 : 13 | 24 : 11 | 42 : 3 |
crudeliſſimam. 227 : 18 |
crudeliſſime. 224 : 7 |
crudeliſſimis. 48 : 3 |
crudelitas. 41 : 15 |
crudelitate. 26 : 8 | 207 : 10 |
crudelitatem. 9 : 3 |
crudelitati. 227. 20 |
crudelter. 31 : 16 |
cruentæ. 222 : 5 |
cruentam. 73 : 7 |
cruentaverat. 146 : 20 |
cruentis. 88 : 9 |
cruentum. 37 : 4 |
cruore. 41 : 5 |
esura. 207 : 10 |
cubiculorum. 234 : 14 |
cui. 18 : 7 | 20 : 9 | 29 : 17 | 37 : 1, 15 | 43 : 16 | 61 : 18 | 72 : 24 | 84 : 6 | 97 : 22 | 103 : 20 | 115 : 15 | 117 : 1 | 135 : 5 | 148 : 3 | 152 : 2 | 160 : 12 | 162 : 18 | 164 : 10 | 167 : 6 | 171 : 3 | 187 : 14 | 191 : 16 | 196 : 18 | 197 : 24 | 199 : 23 | 218 : 3 | 222 : 3 | 225 : 15 | 227 : 6 | 228 : 9 | 229 : 3 | 232 : 22 |
cuicumque. 222 : 24 |
cuidam. 32 : 14 |
cuiquam. 5 : 16 | 12 : 10 | 24 : 6 | 26 : 10 | 41 : 8 | 57 : 9 | 121 : 21 | 147 : 23 | 174 : 17 | 209 : 4 | 216 : 2 |
cuique. 2 : 11 | 27 : 15 | 101 : 14 | 160 : 11 | 167 : 2 | 215 : 1 | 220 : 24 | 221 : 5 | 224 : 25 | 226 : 1, 4 |
cuivis. 128 : 25 |
cujus. 5 : 10 | 12 : 13 | 25 : 10 | 33 : 17 | 35 : 13 | 38 : 6 | 42 : 18 | 51 : 5 | 59 : 14 | 61 : 20 | 63 : 16 | 72 : 5 | 73 : 2 | 74 : 7 | 84 : 15 | 87 : 9 | 86 : 9 | 91 : 20 | 109 : 3 | 120 : 1 | 124 : 18 | 130 : 21 | 144 : 7 | 15 : 23 | 154 : 16 | 164 : 18 | 168 : 5 | 173 : 13 | 184 : 7 | 189 : 9 | 195 : 4 | 197 : 20 | 199 : 5 | 216 : 2, 12 | 217 : 17 | 218 : 13 | 221 : 20 | 222 : 4 | 227 : 13 | 230 : 5, 17, 18 | 231 : 1 | 232 : 26 | 233 : 9 | 234 : 3 |
cujuſcumque. 32 : 13 | 45 : 4, 15 |
cujuſdam. 78 : 17 |
cujuſſibet. 7 : 16 |
cujuſquam. 6 : 21 | 76 : 4 | 142 : 16 | 171 : 18 | 224 : 24 |
cujuſque. 12 : 5 | 20 : 24 | 22 : 24 : 2 | 33 : 11 | 52 : 1 | 104 : 21 | 103 : 16 | 123 : 23 | 135 : 2 | 140 : 6 |
cujuſvis. 15 : 3 |
culpa. 12 : 1 | 23 : 4 | 81 : 14 | 141 : 15 |
culpam. 78 : 1 |
culpas. 170 : 27 |
culpabuntur. 232 : 2 |
culpavi. 231 : 32 |
cultorem. 108 : 14 | 192 : 9 |
cultores. 77 : 19 |
cultoresque. 102 : 19 |
cultoribus. 104 : 5 | 198 : 24 | 201 : 18 |
cultorum. 169 : 25 |
cultu. 30 : 16 | 37 : 15 | 62 : 5 | 91 : 16 | 104 : 1 | 203 : 31 | 204 : 14 |

cultuque. 141 : 18 |
cultus. 11 : 8 | 122 : 21 | 177 : 1 | 203 : 6 |
cultuſque. 125 : 18 |
cum. 2 : 1 | 3 : 3 | 4 : 10 | 8 : 13 | 10 : 10, 13 | 12 : 12 | 15 : 13, 16 | 16 : 19 | 17 : 9 | 18 : 11 | 19 : 6, 9, 15, 17 | 20 : 8, 9 | 22 : 4, 14, 15, 24 | 23 : 9 | 25 : 11, 12, 20 | 26 : 3, 5 | 27 : 4 | 29 : 2, 6, 10, 15, 18 | 34 : 5, 6, 7, 11 | 35 : 1, 2, 8, 16 | 36 : 11, 13, 14 | 37 : 4, 18 | 38 : 16 | 39 : 6, 15 | 40 : 8, 13 | 42 : 6, 17 | 43 : 6, 23 | 44 : 10, 15, 16 | 46 : 14 | 47 : 6 | 48 : 11, 14, 25, 27 | 49 : 21 | 50 : 2, 21 | 51 : 1, 7, 14, 22 | 52 : 12, 20 | 53, 1, 2 | 54 : 1, 10, 18 | 55 : 9 | 59 : 1, 8 | 60 : 8, 10, 14 | 61 : 8 | 62 : 9, 16 | 63 : 3 | 64 : 8, 14, 17, 18, 20 | 66 : 14 | 67 : 14, 19 | 68 : 1, 3 | 69 : 2, 24 | 70 : 2 | 71 : 4 | 72 : 14 | 77 : 3 | 79 : 14, 15, 16, 24 | 80 : 5 | 83 : 5 | 84 : 6 | 85 : 7, 13 | 86 : 1 | 89 : 14 | 90 : 2 | 92 : 11, 18, 20 | 95 : 12, 18, 19 | 97 : 6, 16 | 98 : 10, 12 | 99 : 10 | 100 : 11, 20 | 101 : 13, 15, 17 | 102 : 3, 5, 10, 25 | 103 : 1, 2, 19 | 104 : 9, 12, 15, 16, 22, 23 | 105 : 3, 11, 27 | 106 : 15, 24 | 108 : 5, 10, 19 | 109 : 6, 21 | 110 : 13, 15, 16 | 111 : 15, 23, 26 | 112 : 2, 11 | 113 : 2, 15, 21 | 114 : 14, 16, 19 | 116 : 5, 7 | 117 : 7, 13 | 119 : 9, 4, 5, 16 | 121 : 3, 4 | 123 : 1, 5, 12, 18 | 124 : 11, 29 | 125 : 17 | 126 : 16 | 127 : 4, 22, 23 | 128 : 25, 26 | 129 : 13 | 130 : 2, 18, 19 | 131 : 7, 22 | 132 : 12 | 133 : 10 | 134 : 28 | 135 : 6 | 136 : 25 | 137 : 13, 20, 22, 27 | 138 : 1 | 139 : 7, 8, 12, 14, 28 | 140 : 5, 9, 20 | 141 : 16 | 142 : 9, 24 | 143 : 9 | 144 : 3, 8, 13 | 145 : 14, 15, 17, 24 | 146 : 12, 15, 16, 23 | 147 : 10, 15, 16 | 148 : 17 | 150 : 4, 5, 11, 14, 15, 19 | 151 : 15 | 152 : 5, 7, 10, 18 | 153 : 5 | 154 : 2, 24, 27 | 155 : 16, 18 | 156 : 3 | 158 : 14, 18 | 160 : 1, 15 | 161 : 3 | 162 : 21 | 163 : 9 | 164 : 17, 23, 24 | 165 : 2, 4, 6, 7 | 167 : 3, 17, 19 | 168 : 1 | 169 : 1, 2, 7, 18, 23 | 170 : 4, 18, 22, 25 | 171 : 23 | 173 : 4, 10, 18, 20 | 175 : 2, 6, 7 | 177 : 11, 15 | 178 : 4, 15, 16, 29, 30 | 180 : 5 | 181 : 11 | 183 : 14 | 187 : 12 | 188 : 22 | 189 : 1, 2, 15 | 190 : 4, 9, 12 | 192 : 8, 16, 32 | 193 : 14 | 196 : 17, 21 | 197 : 4, 5, 6, 8, 16, 25 | 198 : 6 | 199 : 4, 27 | 200 : 20 | 203 : 11, 21 | 204 : 21, 32, 36 | 206 : 31, 35 | 207 : 9, 10, 24 | 208 : 5, 15 | 210 : 3, 14 | 212 : 21 | 213 : 15 | 214 : 5, 14 | 215 : 11, 16, 18 | 216 : 3, 11 | 218 : 6, 7, 8 | 219 : 8, 15, 16, 19, 20 | 221 : 15, 20 | 222 : 9, 34 | 224 : 1, 14 | 224 : 3 | 225 : 5, 11 | 226 : 16, 18, 23, 24, 25 | 227 : 16, 19, 20, 21 | 228 : 10 | 229 : 13, 20 | 230 : 13, 14, 22, 27 | 231 : 19, 20 | 232 : 20, 27 | 233 : 13, 26 | 234 : 2 |
Cumas. 204 : 37 |
cumque. 6 : 10 |
cuncta. 8 : 24 | 30 : 5 | 33 : 24 | 35 : 11 | 42 : 9 | 49 : 2 | 58 : 13 | 61 : 11 | 81 : 6 | 91 : 18 | 93 : 4 | 101 : 20 | 111 : 2 | 114 : 20 | 117 : 17 | 118 : 2 | 119 : 20 | 122 : 4 | 125 : 7 | 138 : 16 | 139 : 22 | 144 : 21 | 154 : 21 | 160 : 12 | 170 : 23 | 196 : 17 | 211 : 9 |
cunctaque. 185 : 12 |
cunctæ. 58 : 7 | 212 : 23 |
cunctam. 119 : 20 |
cunctamini. 47 : 6, 12 | 48 : 4 |
cunctando. 167 : 14 |
cunctanre. 114 : 5 |
cunctari. 143 : 5 |
cunctas. 8 : 1 |
cunctatus. 155 : 4 |
cunctentur. 68 : 6 |
cunctetur. 35 : 9 |
cuncti. 41 : 12 | 55 : 19 | 95 : 25 | 100 : 24 | 110 : 22 | 139 : 24 | 141 : 12 | 176 : 8 | 185 : 8 |
cunctique. 198 : 24 |
cunctis. 66 : 9 | 189 : 1 | 219 : 9 | 225 : 7 |
cunctos. 114 : 9 | 144 : 15 | 145 : 5 | 192 : 22 | 221 : 17 |
cupere. 9 : 19 | 10 : 11 | 22 : 11 | 88 : 15 | 111 : 7 | 120 : 3 | 128 : 28 | 154 : 25 |
cupida. 37 : 20 |
cupidam. 22 : 20 |
cupidine. 77 : 15 | 82 : 24 | 94 : 19 | 99 : 11 | 116 : 8 | 166 : 5 |
cupidinem. 62 : 17 |
cupidinibus. 57 : 10 | 120 : 13 | 165 : 8 |
cupidinis. 139 : 20 |
cupidior. 142 : 1 |
cupidiſſime. 33 : 6 |
cupiditate. 2 : 11 | 233 : 19 |
cupiditatem. 231 : 4 |
cupiditatibus. 5 : 18 | 232 : 14 |
cupiditatis. 19 : 11 |
cupidius. 198 : 18 |
cupido. 4 : 11 | 7 : 8 | 9 : 17 | 11 : 10 | 99 : 23 | 114 : 27 | 125 : 14 | 136 : 25 | 189 : 2 | 220 : 13 | 224 : 15 |
cupidum. 118 : 7 | 142 : 1 | 147 : 12 |
cupiebat. 5 : 19 |
cupienda. 115 : 20 | 215 : 12 |
cupiens. 161 : 18 | 173 : 12 |
cupienti. 116 : 17 |
cupientibus. 208 : 23 |
cupientiſſima. 128 : 32 |
cupientiſſimus. 200 : 5 |
cupit. 146 : 26 |
cupiviſſe. 214 : 18 |
cupiunda. 19 : 4 |
cupiunt. 168 : 8 |
cupiuntur. 209 : 3 |
cur. 230 : 4 | 234 : 2 |
cura. 30 : 9 | 36 : 2 | 58 : 5 | 59 : 3 | 63 : 9 | 72 : 7 | 97 : 13 | 108 : 6 | 117 : 18 | 119 : 3 | 121 : 5 | 130 : 1 | 164 : 11 | 169 : 8 | 174 : 7 | 84 : 4 | 186 : 3 | 198 : 5 | 204 : 21 | 213 : 19 | 219 : 15 | 220 : 4 |
curabant. 8 : 16 | 175 : 4 |
curabat. 103 : 1 | 112 : 16, 27 | 137 : 18 | 145 : 16 |
curæ. 6 : 24 | 19 : 14 | 42 : 10 | 71 : 8 | 87 : 11 | 124 : 6 | 135 : 5 | 167 : 6 | 214 : 9 |
curæque. 198 : 27 |
curam. 88 : 17 | 160 : 3 | 196 : 18 | 216 : 8 | 222 : 25 | 224 : 21 | 227 : 9 |
curant. 168 : 6 |
curare. 54 : 1 | 71 : 13 | 128 : 19 | 130 : 4 |
curaret. 111 : 3 |
curatæ. 200 : 8 |
curatiſſime. 74 : 10 |
curator. 121 : 7 | 153 : 22 |
curemus. 213 : 8 |
Cures. 200 : 13 |
curia. 16 : 4 | 25 : 15 | 73 : 14 |
curiam. 34 : 21 |
Curii. 20 : 12 |

Curio. 173 : 4 | 181 : 7 | 186 : 27 | 192 : 1 |
Curionem. 163 : 18 |
curis. 187 : 1 | 222 : 28 |
Curius. 14 : 9 | 20 : 4 | 21 : 19 | 22 : 16 |
curribus. 205 : 22 |
curſu. 62 : 9 | 138 : 2 | 199 : 27 |
curvatus. 206 : 24 |
Curubis. 199 : 12 |
cuſtodem. 189 : 11 | 226 : 19, 22 :
cuſtodiæ. 117 : 2 |
cuſtodiam. 39 : 18 |
cuſtodias. 188 : 13 |
cuſtodibus. 36 : 11 | 173 : 20 |
cuſtodiis. 37 : 6 | 39 : 20 | 46 : 8 |
Cyrene. 78 : 5 |
Cyrenenſes. 125 : 25 | 126 : 8, 13 |
Cyrenes. 199 : 2 |
Cyrus. 2 : 12 |
Cyzicum. 186 : 6 | 190 : 9 | 207 : 29 |

D.

D. 33 : 7 | 39 : 19 | 41 : 18 |
dabantur. 150 : 10 |
Dabarem. 154 : 19 |
Dabar. 152 : 13 | 153 : 12 |
dabat. 43 : 11 | 208 : 12 |
dabo. 229 : 12, 25 |
Dædalo. 204 : 36 |
Dædalum. 173 : 18 |
Dalmatas. 207 : 6 |
Damaſippi. 43 : 12 |
Damaſippique. 165 : 11 |
Damaſippum. 43 : 6 |
damna. 89 : 12 |
damnaris. 44 : 3 |
damno. 30 : 10 |
danda. 211 : 18 |
dandis. 6 : 21 |
dando. 49 : 14 | 74 : 11 |
dant. 34 : 26 | 160 : 7 | 217 : 19 |
dantur. 185 : 15 |
Danubium. 190 : 22 |
Dardania. 205 : 7 |
Dardaniam. 173 : 5 |
Dardano. 205 : 7 |
Dardanorum. 205 : 8 |
dare. 16 : 4 | 51 : 4 | 57 : 9 | 102 : 21 | 110 : 19 | 111 : 15 | 132 : 12 | 185 : 9 | 209 : 2 | 215 : 18 | 216 : 2 |
darent. 23 : 2 |
daret. 154 : 26 |
dari. 219 : 30 |
dat. 32 : 14 | 35 : 4, 8 | 54 : 13 |
data. 35 : 2 | 37 : 18 | 113 : 19 | 127 : 20 | 161 : 10 | 209 : 4 |
datam. 128 : 11 | 161 : 23 | 190 : 5 | 193 : 17 |
datis. 113 : 15 |
dato. 80 : 4 | 95 : 5 | 104 : 17 | 105 : 21 | 111 : 3 | 119 : 17 | 155 : 19 | 165 : 6 |
datum. 101 : 18 |
datur. 59 : 5 | 68 : 12 | 133 : 17 | 178 : 7 | 197 : 9 |
daturum. 186 : 33 |
datus. 57 : 10 | 115 : 10 | 177 : 16 | 199 : 6 |
de. 3 : 9 | 4 : 3 | 5 : 7, 9 | 6 : 4 | 8 : 14 | 15 : 6 | 16 : 17 | 20 : 13 | 21 : 19 | 22 : 8, 16 | 23 : 19 | 25 : 8 | 28 : 4 | 30 : 11 | 32 : 20 | 33 : 1 | 34 : 8, 38 | 35 : 20 | 36 : 15, 16, 17 | 37 : 18, 20 | 38 : 6 | 39 : 17, 20, 21, 24 | 40 : 1, 11 | 41 : 18 | 42 : 6, 7 | 43 : 26 | 44 : 9, 17 | 45 : 7, 8 | 46 : 4, 5, 14, 15, 16 | 48 : 3, 7, 9, 18 | 50 : 15 | 51 : 9 | 57 : 1 | 59 : 14 | 62 : 12 | 66 : 8, 14 | 67 : 28 | 72 : 3 | 75 : 5 | 78 : 2 | 79 : 5, 20 | 80 : 12, 16, 25 | 81 : 20 | 82 : 12, 17 | 83 : 11 | 84 : 15 | 85 : 7, 12 | 86 : 5, 9 | 91 : 15, 23 | 93 : 25 | 95 : 6 | 96 : 10 | 97 : 6 | 100 : 4 | 102 : 8 | 109 : 16 | 113 : 16 | 114 : 22 | 116 : 12 | 117 : 14 | 119 : 2, 6 | 122 : 2, 4, 6, 7 | 128 : 5 | 129 : 9 | 134 : 10 | 135 : 18 | 141 : 18, 19 | 142 : 3 | 143 : 15 | 144 : 25 | 147 : 9 | 149 : 14 | 152 : 8 | 153 : 22 | 154 : 5, 26 | 155 : 6 | 158 : 16 | 160 : 1 | 162 : 9 | 172 : 9 | 181 : 1, 12 | 187 : 16 | 192 : 27 | 194 : 8, 9 | 200 : 19 | 203 : 34 | 206 : 17, 25, 31 | 207 : 10 | 211 : 6, 7 | 212 : 16, 17, 18 | 215 : 20 | 216 : 4, 20 | 217 : 3, 10, 11, 15 | 218 : 13 | 220 : 1, 26 | 221 : 1, 6, 24 | 222 : 10, 14, 15, 16, 35 | 224 : 12 | 226 : 24 | 227 : 3 | 228 : 4, 10, 13, 15 | 229 : 8, 23 | 230 : 4, 30 |
deque. 38 : 3 |
debeat. 234 : 22 |
debebat. 39 : 2 |
debent. 183 : 18 |
debere. 115 : 20 | 128 : 23 | 130 : 2 | 184 : 8 |
deberem. 153 : 25 |
deberent. 142 : 14 |
deberetur. 154 : 10 |
deberi. 69 : 8 |
debet. 234 : 12 |
debetis. 229 : 12, 17, 25 |
debitis. 69 : 9 |
debitores. 211 : 5 |
debitorum. 233 : 17 |
debitos. 133 : 14 |
debuit. 233 : 11 |
decebat. 164 : 7 | 170 : 20 | 215 : 8 |
decedere. 93 : 16 |
decederent. 84 : 11 |
decederet. 96 : 3 |
decem. 74 : 5 | 84 : 11 | 96 : 3 | 123 : 26 | 189 : 6 | 195 : 4 |
decembr. 15 : 14 |
deceptum. 204 : 32 |
decere. 86 : 15 | 119 : 9 | 151 : 24 |
decernere. 42 : 6 | 46 : 26 | 109 : 15 | 224 : 4 |
decernit. 29 : 15 | 37 : 5 | 38 : 4 | 96 : 13 |
decernite. 168 : 9 |
decernitur. 67 : 8 |
decernunt. 150 : 1 | 223 : 10 |
decernuntur. 39 : 10 | 84 : 5 |
deceſſerat. 135 : 22 |
deceſſere. 79 : 7 |
deceſſerunt. 230 : 14 |
deceſſiſſe. 81 : 1 |
deceſſit. 94 : 8 | 97 : 26 |
decet. 1 : 2 | 40 : 2 | 41 : 14 | 65 : 18 | 71 : 8 | 87 : 2 | 134 : 21 | 209 : 9 | 210 : 3 | 222 : 33 | 230 : 13 |
decima 143 : 11 |
decimum. 153 : 9 |
decipi. 184 : 7 |
declarant. 82 : 2 |
declarantur. 20 : 19 | 36 : 2 |
declarati. 84 : 2 |
declaratur. 115 : 7 |
declinando. 174 : 31 |
declivem. 75 : 10 |
decora. 62 : 6 |
decotabant. 10 : 15 |
decore. 146 : 1 |
decoré. 149 : 2 |
decori. 78 : 2 | 122 : 8 | 134 : 1 | 215 : 6 |
decoribus. 177. 1 |
decoris. 7 : 10 | 40 : 21 |
decreta. 34 : 17 | 66 : 16 | 81 : 19 | 97 : 4 | 156 : 5 | 167 : 18 | 183 : 6 |
decretæ. 84 : 2 |
decretis. 26 : 12 | 30 : 1 | 129 : 16 | 168 : 5 | 169 : 5 | 196 : 15 |
decreto. 23 : 12 | 84 : 12 | 114 : 11 | 195 : 21 |

decretorum. 164 : 16 |
decretum. 42 : 18 | 43 : 18 | 48 : 22 | 74 : 5 | 82 : 14 | 86 : 7 | 135 : 7 | 155 : 9 | 216 : 19 |
decreverat. 39 : 22 | 101 : 11 | 114 : 23 | 123 : 2 | 129 : 10 | 145 : 10 |
decrevere. 24 : 1 | 84 : 10 | 164 : 7 |
decreveris. 224 : 17 |
decreverit. 97 : 12 |
decreverunt. 164 : 20 |
decrevi. 5 : 1 | 28 : 4 | 59 : 16 | 216 : 14 |
decreviſſe. 153 : 10|
decrevilis. 52 : 23|
decrevit. 23 : 2 | 64 : 2 | 79 : 21|
decuerint. 104 : 14 |
decuit. 71 : 1 | 72 : 11 |
decus. 18 : 17 | 21 : 7 | 52 : 13 | 59 : 11 | 88 : 11 | 91 : 16 | 121 : 23 | 168 : 4 | 214 : 11 | 221 : 17 | 222 : 27 | 225 : 3 |
dedecora. 30 : 12 | 80 : 12 |
dedecoravere. 134 : 6 |
dedecore. 73 : 5 | 96 : 8 | 197 : 8 | 212 : 16 |
dedecores. 177 : 2|
dedecoris. 222 : 2 |
dedecus. 18 : 4 | 89 : 4 | 221 : 24 |
dederant. 15 : 9 | 20 : 2 | 189 : 9 |
dederat. 16 : 8 | 93 : 12 | 203 : 2 | 223 : 13 |
dederent. 102 : 11 |
dedere. 101 : 16 |
dedére. 198 : 17 |
dediderant. 123 : 30|
dedidiſſet. 91 : 13 |
dediſſe. 198 : 4 |
dediſſis. 197 : 6 |
dedit. 36 : 1 | 43 : 5 | 48 : 3 | 61 : 22 | 62 : 8 | 69 : 23 | 95 : 15 | 100 : 3 | 188 : 26 |
dedita. 92 : 16|
deditis. 5 : 6 | 58 : 14 | 108 : 24 | 134 : 1 |
deditio. 80 : 10 | 114 : 15 |
deditione. 83 : 9 | 93 : 21 | 117 : 18 | 124 : 4 |
deditionem. 83 : 14 | 85 : 13, 15 | 94 : 1 | 102 : 9 | 114 : 6 | 120 : 1 | 138 : 6 | 173 : 27 | 185 : 13 |
deditionis. 87 : 11 | 102 : 24|
deditis. 108 : 30 |
dedititius. 89 : 8|
deditum. 84 : 11 |
deditus. 11 : 14 |
dedoque. 197 : 24 |
deducendis. 99 : 9|
Sallustius.
deducit. 50 : 7 | 53 : 10 | 105 : 9 | 207 : 5 |
deducta. 167 : 16|
deductus. 96 : 16 | 155 : 21 |
deerant. 21 : 17 |
deerravit. 178 : 26 |
deeſſe. 18 : 10 | 57 : 5 |
defecerant. 11 : 12 | 113 : 9 | 117 : 19 |
defectionis. 110 : 16 |
defectionem. 197 : 12 | 202 : 10 |
defendant. 104 : 12 | 110 : 11 |
defendas. 29 : 8 |
defendebat. 150 : 7|
defendenda. 180 : 10 |
defendendum. 46 : 11 |
defendere. 109 : 4 | 185 : 4 |
defenderent. 31 : 13 |
defenderet. 95 : 14 |
defendi. 164 : 5 |
defendit. 35 : 19 | 226 : 5 |
defenditis. 164 : 15 |
defendunt. 166 : 13 |
defenſabant. 112 : 21 | 143 : 13 |
defenſabantur. 83 : 8 |
defenſae. 222 : 29 |
defenſionem. 28 : 3 |
defenſores. 86 : 22 |
defenſoribus. 81 : 4 |
defenſum. 160 : 11 |
defenſus. 186 : 30 | 202 : 18 |
defeſſi. 209 : 7 | 216 : 17 | 222 : 35 |
defeſſis. 32 : 6 | 144 : 24 |
defeſſos. 126 : 4 | 212 : 22 |
defeſſus. 73 : 4 | 174 : 16 |
deficerent. 106 : 20 |
deficit. 220: 20 |
deſinens. 173 : 29 |
defluxére. 58 : 1 | 211 : 1 |
deformatus. 69: 19 |
deformentur. 209 : 9 |
defuit. 190 : 10 | 196 : 15 |
degredi. 105 : 10 |
degrediens. 104 : 23 |
degredientem. 173 : 13 |
degreſſus. 192: 20 |
degustaviſſent. 19 : 18 |
dehinc. 67 : 30 |
dehonestamento. 200 : 10 |
dehonestamentum. 162 : 17 |
dehortantur. 86 : 18 |
dehortatur. 87 : 20 |
dein. 4 : 2 | 9 : 1 | 25 : 15 | 30 : 14 | 31 : 9 | 33 : 12 | 35 : 19 | 50 : 10 | 51 : 10 | 61 : 10 | 62 : 1 | 66 : 11 | 68 : 9 | 78 : 11 | 81 : 11 , 24 | 82 : 19 | 83 : 15 | 84 : 3 | 85 : 14 | 92 : 7 | 93 : 4 | 95 : 18 | 99 : 8 | 102 : 18 | 104 : 10 | 105 : 4 , 15 , 21 | 107 : 17 | 111 : 3 , 24 | 112 : 7 | 113 : 3 , 18 | 118 : 7 | 119 : 3 , 14 | 121 : 5 , 11 | 123 : 13 , 19 , 33 | 124 : 6 , 17 | 125 : 6 | 130 : 22 | 134 : 13 | 135 : 12 | 137 : 23 , 25 | 139 : 18 , 22 | 140 : 20, 21 | 141 : 13 | 144 : 15 , 18 , 24 | 145 : 9 | 146 : 16 | 147 : 22 | 148 : 14 , 23 | 149 : 19 | 151 | 157 : 4 , 14 , 26 | 172 : 9 | 173 : 10 | 174 : 21 | 178 : 15 | 165 : 11 | 178 : 1 | 181 : 7 | 183 : 1 | 188 : 3 , 19 | 201 : 4 |
deinceps. 78 : 6 |
deinde. 55 : 7 | 73 : 14 | 76 : 14 | 77 : 9 | 78 : 6 | 79 : 16 | 89 : 22 | 94 : 1 | 96 : 10 | 97 : 21 | 112 : 13 | 113 : 6 | 115 : 7 | 129 : 18 | 138 : 2 | 141 : 10 | 155 : 15 | 157 : 1 | 189 : 7 | 190 : 13 | 197 : 24 | 200 : 8 | 214 : 16 | 219 : 11 | 222 : 23 | 223 : 10 |
deinſuper. 171 : 13 |
delapſi. 196: 8 |
delatus. 204 : 37 |
delecta. 102 : 26 |
delectæ. 186 : 30 |
delecti. 6 : 22 |
delectis. 104 : 9 | 106 : 24 | 109 : 6 | 110 : 16 |
delectum. 29 : 15 | 237 : 4 |
delectus. 167 : 15 |
delegebant. 174 : 3 |
delegit. 81 : 9 | 140 : 9 | 148 : 22 |
delenimenta. 185 : 1 |
deleta. 64 : 1 |
deletam. 97 : 23 |
deleti. 178 : 4 |
deliberari. 164 : 12 |
deliberata. 226 : 13 |
delicias. 24 : 10 |
delicta. 4 : 2 | 59 : 7 | 91 : 5 | 91 : 3 | 214 : 5 |
delicti. 47 : 11 | 83 : 23 | 150 : 10 |
delictis. 102 : 6 |
delicto. 46 : 24 | 96 : 9 | 148 : 9 |
deligeret. 152 : 18 |
deliguere. 180 : 2 |
deliquere. 41 : 10 | 47 : 9 | 130 : 6 |
deliquiſſet. 84 : 14 |
delubra. 10 : 3 , 15 |
demendo. 213 : 10 |
dementes. 128 : 12 |
dementia. 52 : 26 |
dementiæ. 59 : 10 |
dementiam. 33 : 24 | 168 : 9 |
demeres. 147: 17 |
deminuta. 219 : 1 |

demiror. 209 : 22 |
demiſſi. 41 : 10 |
demiſſo. 25 : 7 | 144 : 3 |
demiſſum. 375 : 7 |
demiſſus. 50 : 25 |
demitto. 229 : 25 |
demittere. 148 : 7 |
demittebant. 364 : 29 |
demittur. 197 : 28 |
demoliatur. 392 : 18 |
demonſtrati. 206: 14 |
demonſtrata. 232 : 10 |
denſitate. 367 : 12 |
denſitis. 212 : 25 | 214 : 13 | 220 : 21 | 221 : 12 |
denſi. 189 : 22 |
denſis. 225 : 19 |
denſo. 185 : 2 |
denuun. 2 : 25 | 3 : 10 | 11 : 3 | 17 : 6 | 102 : 9 | 229 : 1| 854 : 12 |
denus. 257 : 17 |
denegare. 49 : 18 | 213 : 3 |
denique. 18 : 15 | 73: 17 | 77 : 17 | 95 : 1 | 96 : 12 | 100 : 15 | 106 : 26, 28 | 114: 18| 120 : 4 | 122 : 22 | 124: 10, 21 | 126 : 24 | 137 : 20 | 138 : 10 | 143 : 16 , 18| 147 : 6 | 148 : 2, 28 | 150: 18 | 153 : 20 | 154 :6 , 15| 161 : 12 | 164 : 5 | 181 : 9 | 219 : 21 | 227 : 2 |
dent. 169 : 4 |
denteque. 38 : 20 |
Deo. 17 : 8| 200 : 32 |
Deorum. 8 : 14 . 10 : 24, 15| 47 : 14 | 138 : 16 | 167 : 9| 196 : 14 | 226 :19 | 228 : 5 |
Deos. 9 : 4 | 16 : 6 | 41 : 5 | 42 : 1| 47 : 2 | 47 : 26 | 72 : 6 | 81 : 16 | 120 : 16 | 163: 8 | 177 : 7 ,16 | 180 : 8 | 196 : 20 | 197 : 6 | 213 : 18 | 225 : 22 |
depelli. 111 : 19 |
dependens. 193: 6 |
dependas. 211 : 7 |
deponi. 128 : 25 |
deportaruut. 207 : 1 |
deportavit. 228: 6 |
depravata. 71 : 26 |
deprecati. 150 : 7 |
deprecor. 82 : 7 | 197 : 21 |
deprehendant. 35 : 13 |
deprehenſi. 37 : 22 | 39 : 22|
deprehenſis. 36 : 4 | 47 : 7 |
deprehenſus. 93 : 6 |
depreſſus. 50: 9 |
deprimebantur. 170: 19 |
deſcendens. 140: 21 |
deſcenderat. 105 : 16 , 20 | 140 : 4 |
deſcendere. 104 : 8|
deſcendit. 67 : 2|
deſcenſus. 41 : 17 |
deſcribere. 224 : 11 |
deſcriptio. 224 : 10 |
deſcuuiſſet. 169 : 23|
deſeram. 130 : 11 |
deſerendo. 31: 14 |
deſereret. 86 : 12 | 95 : 5 |
deſeret. 100: 6 |
deſerta. 104 : 4 | 138 : 18 | 169 : 25 |
deſertum. 140 : 23 |
deſertus. 35 : 10 |
deſeruerant. 102: 21 |
deſeruere. 196 : 17 |
deſeruir. 120 : 2 | 199: 17 |
deſeruit. 223 : 18 |
deſideranda. 69 : 9 |
deſideres. 224 : 7 |
deſidia. 3 : 2 | 5 : 2 | 49 : 4 | 221 : 22 |
deſidiæ. 231 : 5 |
deſignati. 15 : 8| 100 : 8 |
deſignatum. 42 : 5 |
deſignatus. 21 : 15 | 39 : 20 | 83: 20 |
deſiue. 84. : 17 , 28 |
deſinent. 215 : 11 |
deſineret. 128: 24 |
deſineret. 203 : 33|
deſinet. 210 : 13 |
deſiſteret. 83 : 6 | 175 : 24 |
deſpectantem. 201 : 20 |
deſpecti. 70 : 1 | 164 : 21 |
deſpectum. 232: 25 |
deſpectuſque. 161: 8 |
deſpicions. 66 : 11 |
deſpiciunt. 131 : 16 |
deſtinatis. 180 : 8 |
deſunt. 9 : 14 |
deteriorem. 220 : 17 |
deterius. 203 : 34 |
determinat. 144 : 16 |
determere. 206 : 7 |
determuni. 212. 10 |
detineatur. 214 : 21 |
detinuerat. 5 : 5 |
detracta. 192 : 27 |
detrahi. 164 : 16 |
detrectant. 108 : 5 |
detrectantibus. 208 : 7|
detrimenti. 21 : 8 | 169 : 4 |
detrimento. 37 : 13 | 108 : 19 |
detruſus. 191 : 14 |
deturbat. 174 : 28 |
deuicerunt. 207 : 23 |
deuictis. 42 : 23 |
deuictum. 82 : 15 |
deuorato. 234: 4|
deuorent. 202 : 6 |
Deũm. 18 : 4 |
Deum. 182 : 5 |
deuertera. 5 : 13 | 66 : 11 |
deuitimos. 145 : 15 |
dextra. 43 : 17 | 205 : 22 | 146 : 26| 176 : 4 |
dextram. 65 : 9 |
dextri. 176 :20 |
dextris. 52 : 14 |
dextro. 205 : 5 |
dextrum. 172 : 20 |
dicam. 15 : 7 | 76 : 1 | 86 : 26 | 217 : 10 | 218 : 23 | 222 : 16 | 234 : 28 |
dicant. 16 : 15 |
dicat. 210 : 11 |
dicatur. 159 : 9 |
dicebant. 206 : 12 |
dicebantur. 34 : 11 | 75 : 19|
dicebat. 23 : 8 | 27 : 18 |
dicebatur. 14 : 2 |
dicendi. 44 : 12 | 92 : 8| 229 7 | 234 : 19 |
dicendum. 204 : 21 | 232 : 3 |
dicentem. 210 : 28 |
dicentur. 224 : 5 |
dicere. 3 : 23 | 8 : 9 | 20 : 7 | 36 : 17 | 40 : 7 | 42 : 8 | 43 : 3 | 60 : 8 | 78 : 3 | 86 : 21 | 110 : 22 | 132 : 6 | 141 : 19 | 227 : 16 | 229 : 8 | 234 : 21 |
dicerem. 14 : 23 | 232 : 2 |
dicerent. 19 : 25 | 39 : 5| 114 7 | 151 : 19 | 225 : 2 |
diceret. 37 : 18 | 40 : 12| 235: 25 |
dicet. 89 : 5 |
dici. 101 : 19 |
dicit. 15 : 7 | 20 : 6 | 20 : 9 , 18 | 206 : 6 , 28| 226: 28 |
dicitque. 137 : 25 | 151 : 6 | 154 : 19 |
dicitur. 20 : 25 | 41 : 14 | 64 : 19 | 124 : 8 | 135 : 11 | 204 : 19 | 207 : 16 | 206 | 5 |
dico. 230 : 16 |
dicta. 4 : 3 | 73 : 16 | 79 : 21 | 103 : 19 | 111 : 14 | 121 : 10 | 181 : 11 | 190 : 6 | 206 : 30 | 215 : 22 | 226 : 8|
dictas. 173 : 5 |
dictatorem. 194 : 8| 228 : 2 |
dictis. 4 : 1 | 227 : 26 | 211 : 5 |
dictitare. 19 :19 | 129 : 3 |
dictu. 116 : 9 |
dictu. 211 : 3 |
dictum. 16 : 17 | 79 : 6 | 134 : 25 | 142 : 9 | 155 : 19 | 187 : 10 | 204 : 31 | 212 : 16 | 215 : 26 | 232 : 34 |
dicturi. 141 : 19 |
dicundo . 91 : 1 | 218 : 12 |
dicuntur. 146 : 27 |
didici. 131 : 10 | 233 : 3 |
Didio. 209 : 6 |

diburnum. 85: 2 |
dic. 16: 4 | 68: 12 | 80: 7 | 87: 14 | 95: 18 | 112: 1, 8 | 118: 14 | 124: 6, 13 | 126: 6 | 137: 20 | 140: 21 | 142: 11 | 146: 2 | 150: 18 | 153: 10 | 154: 18 | 188: 3 | 192: 1, 31 | 215: 7 |
diebus. 36: 18 | 66: 7 | 68: 3 | 81: 12 | 84: 11 | 93: 15 | 96: 2. 21 | 102: 18 | 114: 18 | 116: 13 | 135: 8 | 137: 12 | 139: 11 | 140: 24 | 152: 9 | 177: 20 |
dici. 80. 2 | 106: 15, 30 | 151: 5 | 172: 8 |
diem. 25: 10 | 29: 13 | 37: 16 | 104: 17 | 118: 8 | 123: 31 | 140: 10 | 147: 7 | 151: 4 | 152: 18 | 153: 9 | 154: 22 | 155: 9 | 167: 14 | 190: 3 |
dienum. 125: 26 |
dies. 5: 22 | 15: 11 | 17: 8 | 20: 22 | 21: 22 | 22: 5 | 23: 7 | 29: 9 | 34: 10 | 42: 18 | 63: 16 | 82: 3 | 94: 7 | 101: 18 | 120: 9 | 122: 20 | 123: 9 | 124: 22 | 137: 25, 28 | 139: 14 | 141: 5 | 144: 7 | 149: 12 | 155: 16 | 159: 17 | 170: 11 | 186: 2 | 208: 17 | 218: 12 | 220: 19 | 224: 21 | 231: 19 |
differunt. 185: 5 |
difficile. 33: 6 | 130: 15 | 191: 21 | 216: 1 | 220: 5 | 223: 14 | 224: 11 |
difficilem. 138: 21 | 140: 6 |
difficiles. 135: 18 |
difficiliorem. 145: 14 |
difficilis. 158: 9 |
difficillimum. 63: 13 |
difficulmum. 67: 7 |
difficultate. 51: 15 | 101: 28 | 144: 16 |
difficultates. 137: 7 | 210: 7 |
difficultatibus. 62: 21 |
difficulter. 12: 4 |
diffidens. 31: 21 | 100: 12 | 107: 10 | 123: 18 |
diffidenti. 91: 12 |
diffidentia. 145: 23 |
diffidentiam. 112: 27 |
diffiderc. 24: 11 | 102: 9 |
diffiderent. 94: 2 | 107: 14 |
digna. 5: 6 | 40: 19 | 114: 18 | 168: 9 | 209: 8 | 216: 18 |
dignis. 42: 22 |
dignitas. 40: 18 | 218: 16 |
dignitate. 107: 6 | 218: 12 | 228: 1, 9 |
dignitatem. 49: 14 | 98: 3 | 164: 16 | 216: 12 | 223: 15 |
dignitati. 48: 5 | 91: 23 | 167: 11 |
dignitatis. 28: 6 | 29: 5 | 55: 10 | 230: 4 |
dignos. 20: 3 |
dignum. 40: 11 | 49: 19 | 50: 14 | 64: 13 | 80: 14 | 154: 3 |
dignus. 115: 9 | 231: 12 |
digrediens. 140: 22 |
digrediuntur. 80: 26 | 154: 18 |
digreſſæ. 201: 5 |
digreſſi. 77: 8 | 153: 10 |
digreſſos. 126: 15 |
Dii. 147: 15 | 164: 10 | 167: 13 | 215: 27 |
Diis. 13: 4 | 47: 12 | 48: 5 | 71: 7 | 109: 15 | 114: 24. 26 | 124: 6 | 134: 19 | 137: 6 | 167: 14 | 174: 23 | 203: 24 |
dilabentur. 168: 13 |
dilabi. 224: 20 |
dilabitur. 76: 8 |
dilabuntur. 51: 11 | 78: 9 | 67: 17 |
dilacerata. 98: 6 |
dilapſa. 83: 22 |
dilapſo. 94: 6 |
dilapſus. 219: 9 |
dilargitis. 159: 12 |
dilata. 190: 5 |
dilatant. 206: 28 |
diligenter. 70: 16 |
diligentes. 232: 31 |
diligentia. 42: 7 |
diligentiſſime. 141: 20 |
dimidia. 116: 12 |
dimiſerat. 33: 22 |
dimiſere. 42: 17 |
dimiſit. 19: 14 | 22: 1 | 64: 9 | 102: 20 |
dimiſſarum. 166: 1 |
dimittatis. 47: 9 | 90: 7 |
dimittent. 224: 6 |
dimittere. 64: 11 |
dimitti. 49: 17 |
dimittit. 33: 12 | 98: 14 | 122: 6 | 201: 7 |
dimittuntur. 172: 25 |
dimotis. 212: 19 |
dimovetur. 90: 7 |
diremit. 16: 6 | 213: 6 |
diripiat. 226: 1 |
diripiebant. 98: 10 |
diripuere. 189: 15 |
diruunt. 18: 12 |
Dis. 2: 1 |
diſcebat. 7: 9 |
diſcedant. 27: 10 |
diſcedere. 20: 24 | 80: 24 | 201: 6 |
diſcedit. 68: 13 | 110: 14 | 113: 9 |
diſcedunt. 67: 24 | 84: 15 | 108: 16 | 109: 10 | 112: 25 |
diſceptarent. 66: 9 |
diſceptat. 221: 6 |
diſcerc. 193: 3 |
diſcernemes. 21: 8 |
diſcerneret. 126: 1 |
diſceſſerat. 30: 3 | 38: 19 | 55: 22 |
diſceſsére. 83: 7 |
diſceſſerine. 211: 4 |
diſceſſio. 178: 12 |
diſceſſiſſet. 32: 4 |
diſceſſit. 50: 4 | 232: 23 |
diſciplina. 101: 9 | 220: 13 | 222: 7 |
diſciplinis. 231: 2 |
diſcipuli. 207: 4 |
diſcordia. 5: 14 | 65: 16 | 178: 10 |
diſcordiæ. 167: 4 | 212: 24 |
diſcordiam. 224: 19 |
diſcordiarum. 178: 20 |
diſcordias. 8: 13 | 125: 11 | 187: 9 |
diſcordioſum. 118: 6 |
diſcreta. 206: 13 |
diſcrimen. 46: 26 |
diſcrimine. 193: 12 |
diſcubuére. 187: 8 |
diſjecerat. 55: 14 |
diſjecit. 217: 8 |
diſjecta. 226: 22 |
diſjectos. 106: 7 | 107: 26 |
diſjectus. 204: 23 |
diſjunctum. 189: 17 |
diſjungebat. 138: 22 |
diſjungieur. 192: 11 |
diſpalata. 219: 11 |
diſpari. 6: 12 |
diſparibus. 106: 27 |
diſperſa. 98: 7 |
diſperſi. 106: 12 |
diſperſos. 144: 14 |
diſpertit. 105: 7 | 112: 7 |
diſpertiverat. 103: 2 |
diſpoſitis. 30: 16 | 50: 7 |
diſtinctio. 94: 10 | 99: 2 | 218: 1 |
diſtenſione. 92: 16 |
diſtenſionem. 67: 6 |
diſtenſiones. 158: 1, 12 |
diſtenſionis. 231: 16 |
diſtentarem. 4: 10 |
diſterendum. 179: 12 |
diſtetere. 6: 7 | 42: 6 | 106: 6 | 142: 8 | 147: 10 | 252: 20 |
diſtererent. 68: 14 |
diſtertiſſimus. 237: 4 |
diſterui. 222: 16 |
diſtruiſſe. 44: 26 |

diſſeruit. 46: 5 | 86: 17 | 129: 18 | 154: 6 | 198: 13 |
diſſerunt. 41: 18 |
diſſidere. 192: 4 |
diſſimili. 6: 12 |
diſſimilis. 133: 13 |
diſſimiliter. 136: 27 |
diſſimulanda. 25: 6 |
diſſimulandi. 25: 2 |
diſſimulantem. 36: 22 |
diſſimulare. 36: 16 |
diſſimulatio. 5: 17 |
diſſolvere. 42: 10 |
diſſolvit. 75: 14 |
diſtinuere. 224: 2 |
diſtrahitur. 127: 18 |
diſtribuatur. 224: 9 |
diſtribuendam. 67: 8 |
diſtribuerat. 50: 20 | 137: 18 | 146: 7 |
diſtribuerentur. 24: 2 |
diſtringi. 202: 13 |
diſturbantur. 166: 13 |
diſturbatur. 167: 8 |
diſturbaverunt. 220: 3 |
diſturbavit. 217: 7 |
ditionem. 17: 11 |
ditium. 185: 14 |
diu. 2: 5 | 33: 13 | 95: 3 | 101: 15 | 120: 3 | 140: 22 | 155: 3 |
diuque. 174: 6 |
divelli. 41: 2 |
diverſa. 6: 3 | 157: 8 | 176: 14 | 204: 27 | 224: 24 |
diverſas. 27: 17 |
diverſi. 2: 10 | 27: 8 | 67: 17 | 135: 18 |
diverſis. 39: 11 | 49: 8 | 172: 14 |
diverſiſſumas. 131: 21 |
diverſius. 55: 15 |
diverſo. 46: 6 |
diverſos. 102: 14 |
diverſum. 75: 18 |
dives. 221: 5 |
dividantur. 204: 27 |
divideremus. 74: 7 |
dividi. 67: 6 |
dividit. 78: 5 |
divina. 10: 11 | 61: 11 | 88: 3 | 89: 15 | 161: 6 | 166: 3 | 191: 12 | 200: 13 | 214: 19 | 221: 15 |
divinam. 138: 16 |
divino. 224: 23 |
diviſa. 34: 11 | 138: 7 |
diviſam. 218: 21 |
diviſi. 77: 5 |
diviſione. 74: 14 | 75: 7 | 103: 26 |
diviſo. 79: 7 |
divite. 49: 21 |
divitem. 189: 18 |
divites. 30: 16 |
divitiæ. 8: 26 | 10: 7 | 11: 6 | 17: 15 | 18: 17 | 29: 19 | 58: 9 | 63: 20 | 89: 11 | 162: 15 | 220: 22 |
divitiarum. 2: 4 | 40: 12 | 74: 1 | 115: 1 | 134: 1 | 189: 2 | 220: 13 |
divitias. 7: 15, 17 | 18: 8, 13 | 27: 3 | 46: 26 | 49: 3 | 52: 13 | 69: 1 | 88: 2 | 100: 20 | 133: 16 | 135: 16 | 161: 21 | 214: 18 | 215: 6 | 221: 10 | 222: 27 | 225: 7 |
divitis. 10: 9 | 18: 6 | 37: 25 | 43: 14 | 49: 21 | 60: 13 | 73: 19 | 191: 17 | 214: 12 | 219: 3 | 220: 18 |
divorti. 106: 6 | 109: 25 | 146: 4 |
divortiis. 90: 5 |
divortium. 82: 23 |
diurna. 165: 5 |
diutius. 32: 6 | 52: 9 | 112: 11 |
diuturna. 24: 5 | 211: 7, 9 |
diuturnitate. 116: 16 |
diuturnitatem. 177: 5 |
diuturnoque. 126: 2 |
divulgatur. 67: 22 |
divulgavit. 86: 4 |
dixerat. 39: 24 | 114: 25 |
dixére. 59: 14 | 141: 21 |
dixerit. 41: 19 |
dixerunt. 40: 22 | 234: 21 |
dixi. 50: 4 |
diximus. 13: 7 | 52: 15 | 86: 10 | 92: 9 | 94: 12 | 95: 12 | 107: 4 | 123: 32 | 128: 32 |
dixiſſe. 42: 1 | 93: 17 | 116: 4 |
dixit. 33: 4 | 53: 9 | 116: 2 |
docendumque. 179: 12 |
docent. 205: 22 |
docere. 14: 4 |
docerent. 67: 28 |
docent. 22: 9 | 119: 8 | 204: 14 |
docta. 21: 5 |
doctæ. 231: 8 |
docti. 106: 4 | 149: 11 |
doctiſſume. 141: 23 |
doctiſſumorum. 157: 7 |
doctoribus. 133: 4 |
doctus. 67: 16 | 133: 5 | 170: 1 |
docuimus. 104: 7 |
docuit. 209: 5 |
documenta. 8: 17 |
dolendum. 72: 12 |
dolens. 32: 20 |
dolentia. 129: 4 |
dolere. 153: 15 |
dolis. 9: 14 | 12: 4 | 62: 20 | 70: 12 | 80: 23 | 81: 4 | 83: 1 | 110: 5 |
dolo. 94: 6 | 105: 3 | 152: 15 | 154: 18 | 155: 4 | 197: 18 | 204: 32 |
dolor. 217: 24 |
dolore. 22: 20 | 79: 17 | 96: 6 | 128: 18 |
dolum. 22: 18 | 67: 3 | 120: 3 | 189: 5 | 191: 17 | 221: 20 |
dolus. 21: 17 | 103: 4 | 107: 25 | 184: 9 | 219: 28 |
domeſticum. 230: 25 |
domeſticus. 226: 13 |
domi. 6: 5, 18 | 8: 10, 14 | 14: 12 | 18: 14 | 22: 16 | 23: 6 | 29: 18 | 43: 23 | 46: 23 | 47: 2 | 48: 23 | 62: 6 | 67: 20 | 68: 16 | 77: 15 | 90: 10 | 115: 1 | 126: 14 | 127: 1 | 130: 4 | 157: 2 | 158: 13 | 167: 6 | 178: 24 | 196, 13 | 197: 10 | 216: 9 | 217: 8 | 220: 12 | 222: 9 | 223: 7 | 225: 21 | 226: 24 | 231: 10 |
domique. 98: 8 |
dominandi. 2: 13 | 27: 1 |
dominantur. 223: 10 |
dominari. 90: 3 | 215: 8 |
dominatio. 218: 15 |
dominatione. 22: 21 | 179: 16 | 181: 12 |
dominationem. 5: 19 | 88: 17 | 174: 4 | 180: 3 | 186: 3 | 202: 17, 18 | 217: 26 |
dominationemque. 7: 1 |
dominationes. 159: 4 |
dominationis. 14: 13 | 17: 1 | 89: 13 | 97: 24 | 158: 3 | 160: 6 | 161: 2 | 181: 10 | 185: 6 | 210: 17 |
dominatur. 7: 20 | 40: 5 |
dominatus. 181: 7 |
dominis. 162: 4 | 208: 13 |
dominorum. 88: 7 | 185: 14 |
dominos. 180: 8 | 191: 15 |
dominum. 133: 11 | 187: 11 |
dominus. 219: 8 | 234: 3 |
domita. 29: 18 |
domiti. 8: 22 | 123: 27 |
Domitii. 222: 4 |
Domitio. 218: 6 |
Domitium. 169: 18 | 211: 21 |
domo. 30: 13 | 36: 9 | 67: 10 | 70: 13 | 71: 9 | 126: 6, 15 | 191: 6 | 226: 17 | 232: 20: 21 |
domorum. 212: 5 |
domos. 10: 13, 15 | 18: 10 | 41: 4 | 45: 3 | 118: 12 | 215: 14, 18 | 219: 7 | 221: 14 |
domuerat. 7: 13 |
domum. 9: 19 | 12: 8 | 13: 2 | 25: 15 | 35: 7, 12 | 35: 2 | 43: 19 | 64: 2 | 67: 13 |

84:13 | 103: 17 | 122: 6 | 124: 25,26 | 129:14 | 174: 9 | 191: 10 | 215: 4 | 225: 5 | 226: 25, 26 | 227: 1. 5 | 232: 26 | 233: 27 | 234: 2 |
domus. 202: 25 |
dona. 131: 20 | 149: 7 | 194: 6 |
donat. 108: 6 | 135: 12 |
doostum. 64: 2 |
dono. 49: 19 | 61: 21 | 133: 17 | 161: 23 | 197: 9 | 198: 3 | 209: 2 |
donoque. 185: 15 |
donis. 143: 7 | 148: 16 |
dormiente. 121: 9 |
dormientis. 67: 17 |
dormire. 11: 10 |
Druſo. 219: 26 | 220: 1 |
duabus. 95: 12 | 213: 20 |
duæ. 78: 6 | 192: 16 |
duas. 16: 1 | 50: 18 | 67: 23 | 98: 5 | 125: 12 | 195: 4 | 207: 29 | 218: 21 |
dubia. 134: 20 | 140: 20 | 212: 14 | 223: 8 |
dubias. 8: 25 |
dubie. 147: 6 | 189: 16 |
dubiis. 32: 2 | 40: 1 | 69: 13 | 106: 25 |
dubio. 45: 8 | 152: 8 |
dubitabat. 13: 1 |
dubitabo. 218: 20 |
dubitando. 34: 18 |
dubitantibus. 22: 12 |
dubitare. 123: 10 | 219: 25 |
dubitationem. 86: 10 | 114: 19 |
dubitatis. 47: 7 |
dubitavere. 142: 7 |
dubitavit. 171: 15 |
dubium. 143: 6 | 172: 7 | 180: 10 | 123: 19 | 225: 15 | 227: 6 | 232: 18 |
dubius. 104: 23 | 186: 22 |
ducant. 191: 14 |
duce. 6: 9 | 76: 7 | 140: 13 | 207: 22 |
ducebantur. 101: 14 |
ducebat. 91: 15 | 109: 22 | 114: 10 | 140: 1 | 151: 10 |
ducebatur. 159: 7 |
ducem. 104: 13 | 140: 5 | 163: 15, 16 | 165: 14 | 190: 8 |
ducenta. 114: 12 |
ducere. 98: 4 |
ducerem. 69: 1 |
ducerent. 122: 15 |
duceret. 91: 3 | 114: 20 | 123: 7 | 132: 13 |
duces. 39: 13 | 144: 20 | 168: 11 | 205: 1 | 230: 31 |
ducesque. 95: 4 |
duci. 10: 9 | 91: 22 | 175: 17 |
ducibus. 155: 22 | 175: 19 | 198: 15, 29 |
ducis. 173: 15 | 186: 9 | 198: 18 | 230: 27 |
ducit. 4: 5 | 169: 2 | 208: 19 | 234: 6 |
ducitur. 66: 12 | 108: 16 | 127: 16 |
duco. 219: 25 |
ductabat. 15: 3 | 16: 12 |
ductare. 95: 1 | 120: 6 |
ductaverat. 9: 22 |
ductos. 201: 21 |
ductu. 177: 8 | 200: 8 |
ducum. 134: 15 |
ducunt. 97: 22 |
ducuntur. 124: 25 |
dulcius. 200: 24 |
dom. 5: 21 | 7: 14 | 12: 7 | 26: 3 | 29: 10 | 33: 6 | 39: 9 | 46: 3 | 50: 17 | 52: 6 | 61: 6 | 70: 5 | 80: 15 | 91: 5 | 100: 3 | 107: 5, 18 | 111: 12 | 119: 9 | 141: 16 | 146: 12. 25 | 158: 14 | 159: 2 | 160: 18 | 163: 16 | 165: 18 | 189: 3 | 201: 8 | 204: 10 | 208: 4 | 216: 13 | 222: 21 |
duo. 49: 8 | 52: 9 | 106: 26 | 125: 12 | 126: 7 | 150: 5 | 201: 22 | 206: 13 |
duobus. 30: 1 | 50: 21 | 109: 23 | 148: 20 | 178: 27 |
duodecies. 233: 26 |
duodecim. 34: 12 |
duorum. 125: 23 | 174: 19 |
duos. 70: 19 | 80: 7 | 81: 9 | 84: 6 | 144: 10 | 147: 9 | 179: 1 |
duplicia. 196: 18 |
duplicaverat. 198: 11 |
duplici. 186: 29 |
durritiam. 145: 28 |
Durium. 178: 3 |
duûm. 105: 19 | 137: 26 | 151: 16 |
dux 47: 6 | 57: 6 | 61: 15 | 178: 3 |
duxere. 189: 14 |
duxerit. 233: 11 |
duxi. 231: 15 |
duxiſſes. 231: 15 |
duxit. 176: 11 | 230: 18 |
Dyrrachio. 228: 10 |
Dyrrachium. 169: 24 |

E.

E. 37: 24 | 56: 1 | 119: 2 | 164: 13 | 174: 29 |
ea. 7: 4, 19 | 8: 1. 5, 6, 7 | 9. 2, 15 | 10: 3 | 11: 1, 3, 11 | 12: 14 | 14: 2 | 15: 1 | 16: 1. 6 | 17: 6 | 18: 18, 23 | 19: 13. 14 | 20: 3, 14, 24 | 21: 9 | 22: 14. 22, 24 | 23: 3, 14 | 25: 8 | 27: 10 | 29: 16 | 30: 10 | 32: 6 | 33: 6 | 34: 10 | 36: 21 | 38: 3 | 39: 16. 24 | 40: 5, 7 | 41: 15, 18 | 43: 9 | 44: 6 | 45: 10, 12 | 46: 5, 16 | 48: 8 | 50: 17 | 52: 26 | 54: 12 | 61: 5 | 63: 6. 18 | 64: 13 | 65: 3 | 66: 5, 16 | 67: 3 | 68: 7 | 69: 1 | 75: 9. 17 | 77: 9 | 83: 7 | 86: 14, 16 | 88: 4, 6 | 89: 9 | 90: 12 | 91: 15, 18 | 92: 4, 14 | 94: 8. 11 | 96: 5, 9 | 97: 19. 26 | 99: 12 | 100: 16 | 101: 20 | 105: 25 | 104: 5 | 108: 14, 24 | 109: 15 | 110: 6 | 111: 4. 8 | 112: 6. 26 | 117: 15 | 118: 23 | 121: 17 | 123: 3, 18 | 124: 2 | 125: 6 | 126: 12 | 127: 11, 15 | 128: 27 | 129: 12 | 130: 4, 14 | 131: 9 | 133: 17 | 135: 9 | 136: 8, 19 | 137: 1. 10 | 138: 16 | 139: 3 | 140: 4, 15, 23 | 141: 16 | 142: 12 | 143: 19 | 144: 21 | 147: 5 | 148: 9 | 150: 1, 17 | 152: 1. 7 | 153: 1 | 154: 5 | 155: 9 | 156: 7 | 159: 23 | 160: 9 | 164: 7 | 168: 1 | 171: 28 | 174: 17 | 179: 2 | 180: 10 | 186: 23 | 189: 1, 19. 10 | 191: 4 | 197: 21 | 202: 13 | 203: 10 | 204: 36 | 211: 17. 18 | 212. 1. 8 | 213: 9 | 214: 2 | 215: 27 | 216: 7 | 217: 10 | 219. 19 | 220: 7, 25 | 221: 12 | 222: 19, 22 | 223: 2 | 224: 4. 10, 25 | 225: 4. 23 | 226: 17 | 228: 2 | 229: 1 | 230: 27 | 232: 13 | 233: 5 | 234: 23 |
eaque. 95: 15 | 101: 17 | 124: 5 |
eadem. 4: 11 | 17: 5 | 24: 11 | 36: 21 | 37: 19 | 52: 15 | 52: 16, 17 | 72: 5 | 74: 13 | 88: 15 | 99: 8 | 116: 4 | 126: 19 | 128: 23 | 138: 20 | 140: 11 | 151: 20 | 162: 13 | 185: 14 | 213: 14 | 214: 17 |
eæ. 121: 4 | 139: 8 |
eæque. 78: 1 |
eam. 7: 15 | 16: 17 | 21: 26 | 22: 9 | 25: 11 | 27: 7 | 29: 7 | 42: 9, 17 | 46: 20 | 47: 11 | 60. 11 | 117: 1 |

125: 24 | 148 : 12 | 166: 9 | 173: 27 | 192: 27 | 211: 11 | 213: 4 | 220 : 7 , 21 | 223: 18 | 225: 28 | 226: 12 |
eamque. 42: 2 | 79: 18 | 173: 15 | 215: 4 |
eandem. 127: 22 |
eane. 46: 4 | 87: 8 |
earum. 21: 2 | 23: 7 | 27: 19 | 64: 9 | 97: 22 | 170: 18 | 183: 9 | 221: 11 |
eas. 7: 15 | 10: 7 | 21: 1 | 41: 9 | 54: 6 | 75: 2 | 78: 6 | 102: 3 | 103: 18 | 123: 12 | 124: 18 , 27 | 133: 5 | 134: 8 | 141: 20 | 178: 12 | 177: 25 |
easdem. 80: 20 | 211: 3 |
easque. 81: 3 |
eat. 67: 13 |
eatis. 87: 6 | 90: 15 |
ecce. 70: 9 |
ecquod. 232: 33 |
edicere. 97: 19 |
edicto. 101: 23 | 208: 6 |
edidit. 25: 6 |
edita. 200: 20 |
editiorem. 111 : 19 | 170: 20 |
editionibus. 144: 21 |
editiſſimus. 170: 4 |
editum. 186: 29 |
editus. 139: 1 | 144: 12 |
edocebat. 13: 8 |
edocent. 108. 2 |
edocet. 37: 21 | 104: 8 | 140: 14 | 153: 6 |
edoctâ. 118: 14 |
edoctus. 35: 11 | 110 : 9 | 114: 21 |
edoceuiſſet. 83: 20 |
edoouit. 91: 4 | 223: 5 |
educit. 119: 5 |
eduxerit. 43: 18 |
effart. 274: 23 |
effectentur. 54: 2 |
effecerat. 21: 18 | 97: 17 |
effuere. 189: 12 |
effecit. 164: 14 |
effecta. 137: 21 |
effectarum. 81: 6 |
effectebaris. 272: 14 |
effarens. 70: 10 |
effeta. 49: 6 |
efficere. 2: 4 | 83: 3 | 215: 5 |
efficiebant. 150: 21 |
efficiebantur. 12: 3 |
efficis. 213: 17 |
efficit. 70: 14 | 112: 1 | 113: 18 | 206: 25 |
efficius. 183: 7 |
effleiunt. 81: 12 |
effœminat. 9: 16 |
effoſſo. 200: 10 |
effœtæ. 207: 12 |
effúngetur. 67: 18 |
effingi. 70: 22 |
effingiantis. 33: 4 |
effuſas. 203: 12 |
effuſe. 150: 10 |
effuſi. 144: 18 |
effuſo. 109: 20 |
effuſos. 135: 10 |
effuſum. 119: 17 |
egeas. 90: 18 |
egebat. 144: 13 |
egens. 15: 12 | 71: 9 | 77: 1 | 110: 26 | 197: 5 | 219: 5 |
egentes. 26: 8 |
egentia. 136: 22 |
egenti. 100: 11 |
egentis. 50: 21 |
egentiſſimus. 135: 4 |
egetat. 16: 19 | 140: 25 |
egerem. 69: 9 |
egeris. 227: 24 | 232: 10, 29 |
egerit. 92: 4 |
egeſtas. 11: 23 | 1818 | 30: 10 | 52: 10 | 101: 13 | 167: 5 |
egeſtate. 22: 20 | 203: 4 |
egeſtatem. 18: 1 | 46: 25 | 72: 13 | 178: 5 |
egeſtatis. 19: 11 |
egeſt. 2: 9 | 17: 5 |
egit. 1: 20 | 17: 5: 1 | 197: 15 |
egiſti. 227: 11 | 230: 9 |
egit. 158: 8 | 233: 10 |
ego. 3: 9 | 4: 5 | 5: 9 | 6: 8 | 8: 2, 16 | 17: 7 | 33: 2 | 38: 11 | 42: 15 | 43: 14 | 44: 3 | 46: 5 | 47: 9 | 48: 7, 14 | 51: 25 | 52 3 | 59: 16 | 60: 2 | 61: 6 | 65: 1, 15 | 66: 4 | 69: 6, 22 | 70: 15, 21 | 72: 2, 14 | 81: 22 | 82: 3 | 87: 3, 5 | 89: 13 | 90 : 13 | 129: 19 | 131: 4, 9, 11, 12 | 132: 5, 10, 22 | 133: 7 | 153: 1, 12, 16, 20, 23 | 154: 1 | 161: 17 | 165: 15 | 178: 7, 13 | 181: 3 | 182: 3 | 183: 8 | 188: 27 | 189: 16, 21 | 190: 15 | 197: 2, 20 | 211: 9 | 212: 19 | 213: 11 | 214: 14 | 216: 1, 20 | 218 | 13, 21 | 219: 16, 23 | 221: 10, 24 | 222: 19: 24 | 224: 15, 17 | 228: 3 | 229 : 12 | 230: 7, 12, 22, 30 | 231: 14, 25, 25, 26, 27 | 234: 2, 23 |
egomet. 131: 9 | 134 : 17 | 153: 14 |
egredereturu. 102: 5 | 112: 5 |
egredi. 101: 11 | 151: 14 |
egrediar. 54: 2 |
egrederiemi. 39: 8 |
egredientibus. 110: 17 |
egrederitur. 137: 24 |
egredimur. 73: 14 |
egregia. 23: 1 | 30: 1 | 158: 10 | 61: 4 | 162: 21 | 188: 21 | 213: 15 | 228: 6 | 234: 7 |
egregiam. 40: 2 |
egregiæ. 216: 15 |
egregii. 230: 10 | 232. 1 |
egregiis. 60 : 10 | 114: 12 | 161: 9 |
egregio. 203: 35 |
egregios. 204: 14 |
egregium. 125: 23 | 234 : 2 |
egregius. 122: 17 | 48: 2 | 188: 16 |
egreſſa: 169: 21 |
egreſſi. 113: 1 | 138: 11 | 201: 9 |
egreſſus. 36: 9 | 93: 16 | 139: 16 , 19 | 141: 2 | 186: 5 |
egreſſuſque. 93: 3 |
egueſtr. 43: 20 |
eguiſſe. 178: 16 |
eguiſti. 231: 1 |
eheu. 70 : 1 |
ei. 13: 5 | 20: 8 | 21: 7 | 34: 4 | 35: 20 | 67: 11 | 101: 2 | 113: 16 | 121: 6 | 129: 15 | 131: 8 | 140: 10 | 154: 22 | 155: 16 | 176: 5 | 177: 9 | 189: 4 | 198: 10 | 222: 25 | 223: 3 | 228: 14 |
eique. 91: 11 |
ejecta. 70: 7 | 205: 19 |
ejectus. 69: 22 |
ejus. 87: 5 | 233: 19 |
eiſdem. 217: 14 |
eiſque. 24: 3 |
ἐκεῖνο. 204: 17 |
ejus. 12: 2 | 15: 2 | 16: 15, 15 | 21: 11 | 23: 20 | 25: 4 | 26: 15 | 32: 20 | 36: 17 | 42: 3 | 45: 7 | 48: 20 | 50: 11 | 51: 16 | 62: 1 | 67: 10, 16 | 68: 2 | 69: 15 | 71: 10 | 76: 1, 6 | 79: 5, 14, 23 | 81: 2 | 86: 16 | 91: 13 | 92: 3 | 93: 3, 9 | 94: 22 | 102: 8 | 111: 6, 18 | 120: 3 | 123: 15, 21, 24 | 125: 17 | 128: 14 | 132. 14, 14 | 136: 18, 25 | 140: 1 | 141: 19 | 142: 7 | 146: 13 | 150: 7 | 152: 4, 6 , 14, 23 | 160: 1 | 162: 11 | 169: 28 | 172: 9 | 186: 20 | 187: 14 | 189: 13 | 194: 4 | 200: 8 | 201: 6 | 204: 12 | 227: 8 | 229: 25 | 232: 27 | 233: 14 |
ejuſque. 222: 32 |
ejuſdem. 128: 24 | 165: 16 | 208: 22 | 218: 7 |
ejuſmodi. 227: 16 |
elato. 169: 26 |
Electræ. 205: 7 |

elegantius. 22: 5 | elephanti. 86: 1 | 107: 22 | elephantis. 104: 7 | 107: 3. 29 | elephantos. 91: 8 | 97: 5 | 114: 12 | elogium. 233: 2 | eloquentia. 49: 22 | eloquentiæ. 5: 18 | eloquentiam. 226: 10 | 230: 31 | eloqui. 218: 20 | elucere. 233: 4 | eluuntur. 229: 22 | emebat. 227: 1 | ementiendo. 91: 4 | emergunt. 193: 2 | emeritis. 129: 8 | 215: 18 | emi. 64: 5 | eminebant. 140: 17 | 187: 5 | eminens. 105: 7 | eminentibus. 139: 23 | eminus. 106: 3, 25 | 111: 5, 20 | 142: 3 | 146: 11 | emissa. 111: 11 | emissæ. 125: 9 | emissem. 234: 2 | emissis. 146: 11 | emoti. 18: 2 | 73: 3 | emto. 165: 6 | emtorem. 93: 18 | emptor. 233: 10 | emtoribus. 187: 16 | emundi. 76: 12 | emunt. 18: 12 | en. 18: 16 | 64: 22 | 197: 25 | enare. 179: 5 | Enceladus. 205: 11 | enim. 42: 3, 17 | 72: 12 | 141: 29 | 166: 5 | 180: 9 | 185: 10 | 188: 25 | 190: 28 | 208: 2 | 229: 10 | 232: 12 | 239: 4, 7, 21, 27 | 250: 11, 31 | 251: 8, 9, 22 | 252: 1, 20 | 253: 14 | 254: 25, 30 | enimvero. 3: 10 | 18: 4 | enitim. 80: 19 | 82: 14 | enitere. 68: 16 | enitescere. 49: 20 | eniti. 210: 5 | enitimini. 66: 4 | enumeravere. 41: 2 | enumetem. 178: 2 | enuntiat. 22: 18 | eo, 1: 6 | 7: 3 | 11: 24 | 14: 6 | 16: 4, 10 | 17: 4 | 19: 9, 29 | 12: 14 | 27: 12 | 33: 14, 20 | 34: 2, 9, 26 | 35: 5 | 36: 12 | 38: 6, 17 | 39: 20 | 43: 2 | 45: 19 | 46: 24. | 47: 3 | 50: 3, 5 | 51: 23 | 54: 24 | 58: 1 | 59: 6 | 62: 25 | 63: 3 | 67: 24 | 69: 6 | 76: 8 | 79: 22, 28 | 80: 15, 22 | 82: 5 | 83: 11 | 84: 6 | 89: 4 | 93: 5, 17 | 95: 11 | 96: 17 | 97: 4, 17 | 99: 5 | 103: 6 | 104: 1, 6 | 106: 9, 26 | 108: 16 | 109: 17, 19, 25 | 110: 16 | 112: 16 | 115: 7, 8 | 116: 6, 15 | 121: 19 | 122: 32 | 124: 22 | 125: 1, 9, 19 | 126: 21 | 127: 5, 17 | 128: 18, 30 | 130: 1 | 135: 3 | 137: 3 | 139: 21 | 141: 12 | 143: 9 | 144: 2 | 145: 8 | 146: 12 | 147: 7 | 149: 8 | 153: 8 | 155: 21 | 161: 1 | 164: 20 | 166: 2, 12 | 173: 14 | 178: 15 | 210: 2 | 215: 9 | 216: 13 | 217: 13 | 219: 2 | 222: 20 | 226: 22 | 227: 3 | 229: 17, 23 | 232: 9 | 233: 9 | eodem. 5: 5 | 15: 11 | 16: 14 | 44: 24 | 50: 16 | 62: 5 | 70: 10 | 93: 25 | 112: 15 | 115: 14 | 123: 3 | 133: 6 | 137: 15 | 140: 2 | 151: 12 | 255: 18 | 173: 4 | 186: 29 | Eos. 206: 24 | eoque. 37: 23 | 49: 3 | 61: 11 | 107: 11 | 123: 28 | 211: 4 | eorum. 3: 8 | 6: 13 | 8: 5 | 12: 4 | 13: 10 | 20: 2 | 22: 8 | 32: 3 | 30: 10 | 40: 19, 21 | 41: 12, 11, 18 | 44: 8 | 47: 16 | 47: 8 | 48: 4 | 54: 21 | 58: 14, 60: 12 | 61: 5 | 70: 21 | 77: 6 | 80: 22 | 87: 11 | 88: 12 | 89: 13 | 91: 9, 24 | 92: 24 | 106: 19 | 109: 8 | 113: 14 | 114: 9, 14 | 117: 4 | 119: 11 | 124: 5 | 126: 11 | 127: 6 | 131: 9 | 132: 1, 5 | 133: 15 | 136: 1 | 170: 27 | 176: 2 | 186: 23 | 189: 17, 19 | 207: 9 | 212: 13 | 218: 11 | 222: 10 | 223: 1, 10, 16 | 228: 11 | 231: 14 | 233: 2, 26 | eos. 8: 12, 18 | 16: 18 | 30: 20 | 31: 10 | 32: 19 | 33: 7, 12, 20 | 34: 25 | 39: 18 | 40: 13 | 42: 2, 12 | 44: 7 | 70: 16 | 78: 11 | 80: 14 | 81: 1, 9 | 86: 8 | 87: 11 | 88: 4 | 89: 6 | 97: 5 | 100: 19 | 111: 22 | 112: 22 | 117: 5 | 118: 1, 12 | 119: 15 | 125: 11 | 126: 2 | 129: 15 | 130: 4 | 148: 23 | 149: 3 | 151: 2, 16 | 181: 3 | 191: 19 | 192: 22 | 197: 4 | 198: 12 | 202: 6 | 207: 29 | 219: 6 | 220: 7 | 221: 25 | 222: 21 | 224: 1 | 230: 2 | 234: 20, 24 | eosdem. 87: 13 | 88: 2 | 98: 8 | 228: 12 | eosque. 32: 25 | 55: 6 | epistolam. 121: 10, 12 | 187: 12 | epulæ. 175: 9 | epulas. 118: 13 | epulis. 124: 25 | 134: 5 | eques. 22: 13 | equestre. 112: 22 | equestri. 14: 10 | 112: 12 | equestris. 102: 26 | 201: 9 | equi. 86: 1 | 107: 1 | 106: 9, 14 | 147: 2 | 170: 3 | equidem. 41: 15 | 42: 8 | 45: 17 | 46: 12 | 52: 5 | 67: 15 | 132: 10 | 164: 22 | 177: 18 | 190: 4 | 101: 7 | 211: 9 | 216: 19 | 219: 22 | 222: 24 | equis. 7: 10 | 55: 11 | 112: 15 | 146: 10 | 177: 1 | 200: 26 | 201: 14 | 222: 18, 14 | equisque 203: 28 | equitare. 62: 8 | equitatu. 79: 16 | 104: 9 | 109: 21 | 141: 16 | 142: 9 | 147: 15 | equitatum. 105: 7 | 111: 25 | 112: 6 | 138: 1 | equitatus. 103: 3 | 123: 19 | 148: 18 | equites. 16: 14 | 39: 6 | 99: 6 | 103: 2 | 106: 4 | 108: 1, 15 | 117: 5, 12 | 119: 5, 11, 15, 16 | 142: 15, 17 | 147: 22 | 148: 12 | 151: 3, 15 | 176: 1 | 192: 14 | equitibus. 16: 11 | 80: 5 | 83: 5 | 103: 1 | 105: 17 | 109: 6 | 110: 16 | 112: 11 | 137: 12 | 146: 26, 28 | 150: 19 | equitum. 63: 4 | 105: 12 | 117: 3 | 150: 14 | equo. 54: 6 | 111: 24 | 194: 8 | equorum. 46: 21 | 114: 12 | equos. 12: 6 | 100: 14 | 143: 15 | eram. 69: 6 | erant. 7: 16 | 8: 15, 20 | 12: 1 | 14: 12 | 18: 23 | 23: 14 | 31: 4, 14: 5 | 36: 18 | 37: 16 | 38: 7 | 39: 6, 13, 18 | 43: 21 | 61: 1 | 63: 20 | 67: 21 | 69: 9 | 70: 5 | 84: 17 | 86: 6 | 89: 25 | 91: 5 | 94: 15 | 96: 4 | 98: 9 | 101: 1 | 102: 20 | 105: 17 | 107: 24, 27 | 129: 10 | 111: 12, 14 | 112: 23 | 113: 10 | 114: 26 | 118: 1, 18 | 122: 7, 13 | 123: 12 | 125: 21 | 129: 5, 136: 7, 28 | 139: 3 | 141:

25, 18| 144: 22 | 148: 23| 149: 4 | 176: 7 | 174: 26 | 181: 12 | 186: 11 | 200: 208: 6 22, | 209: 7 | 210: 22 | 212: 6 | 216: 9 | 219: 29 | 227: 21 |
eras. 5: 7 | 6: 23 | 7: 9, 12, 24 | 8: 8, 11 | 9: 12 | 11: 14, 16 | 13: 14, 15 | 14: 16 | 17: 10, 11 | 16: 11 | 20: 8, 12 | 21: 3, 16 | 22: 22 | 23: 9, 16, 19 | 24: 4| 25: 2, 6 | 30: 4 | 31: 2, 8, 16| 32: 9, 18, 19 | 33: 8, 14, 23 | 34: 16, 22 | 35: 16, 21 | 36: 4, 10, 22 | 37: 7, 9, 16 | 39: 20| 41: 13 | 49: 21 | 50: 13, 22 | 51: 17 | 53: 13 | 55: 5, 21 | 62: 5, 21 | 63: 1, 7, 8, 12, 17 | 64: 9 | 66: 9, 11 | 67: 16 | 69: 16, 20 | 70: 7, 8, 23 | 71: 19 | 75: 1 | 76: 3, 12 | 79: 20 | 80: 2, 17 | 82: 18 | 89: 15, 23| 85: 10 | 86: 1 | 91: 2, 16, 17, 22 | 92: 14 | 95: 11 | 97: 13, 21 | 98: 11 | 100: 12 | 102: 12, 26 | 103: 5, 6, 21, 27 | 107: 6 | 106: 4, 16, 22, 27, 30 | 107: 6 | 109: 3, 19, 21, 24 | 110: 1, 7, 12, 26 | 112: 6| 113: 17 | 114: 14 | 115: 12 | 116: 12, 17 | 118: 7 | 119: 14, 23 | 120: 7 | 121: 6, 15 | 122: 21 | 124: 22 | 126: 1, 8 | 127: 14 | 129: 9 | 131: 2, 4, 7 | 136: 5, 137: 6, 11 | 138: 22 | 139: 15, 17 | 140: 6, 19 | 141: 11, 17 | 144: 8, 12 | 146: 16 | 147: 4 | 149, 6| 151: 2, 5 | 152: 14 | 157: 19 | 163: 11 | 165: 4 | 169: 25 | 177: 9 | 176: 4, 8, 7 | 186: 21 | 188: 1 | 189: 18| 194: 4 | 199: 11 | 211: 2 | 217: 17 | 218: 23 | 219: 3, 6, 9 | 222: 19 | 223: 3| 225: 1, 3 | 232: 15 |
erepea. 31: 2 | 37: 12 | 60: 24 | 72: 11 | 182: 2 | 227: 21 |
erepeæ. 90: 7 |
erepeam. 36: 3 |
erepeis. 188, 23 |
erepeum. 174: 7 |
ergo. 70: 4 | 111: 5 | 131: 17 | 134: 1 | 9: 11 | 210: 10 | 213: 5 | 220: 25 |
Ericii. 187: 5 |
erigere. 81: 6 |
eripere. 17: 9 | 185: 9 |
eripertentur. 37: 24, 27 | eripertetur. 128: 16 |
eripi. 42: 13 |
eripiantur. 46: 10 |
eripiebant. 10: 16 |
eripiendum. 39: 12 |
eripite. 82: 8 |
eripitur. 80: 22 |
eripuit. 27: 6 | 71: 1 |
erit. 42: 18, 46: 17 | 70: 4 | 76: 2 | 80: 9 | 90: 11 | 153: 20 | 167: 10 | 186: 5 | 214: 2 | 218: 20 | 219: 20 | 220: 7 | 222: 17, 22 | 224: 6 | 225: 18 | 229: 27 |
eritis. 65: 16 | 161: 19 |
errant. 131: 15 |
errantem. 147: 18 |
errasse. 150: 7 |
errata. 148: 6 |
erubuit. 232: 20 |
eruditus. 141: 23 | 231: 2 |
erumpere. 141: 2 |
erumperentur. 142: 17 |
erumperet. 170: 25 |
erumpit. 146: 27 |
erunt. 12: 14 | 90: 11 | 223: 15 | 219: 12 | 221 : 21 | 224: 13 |
erupit. 201: 25 | 222: 2 |
eruptionem. 176: 15 |
es. 65: 18 | 148: 3 | 153: 22 | 167: 10 | 209: 7 | 211: 8 | 231: 10 | 234: 4, 8, 15|
esse. 6: 17 | 11: 5 | 10: 7 | 17: 6, 11 | 18: 11 | 19: 5 | 22: 4 | 25: 11 | 29: 4 | 33: 7, 16 | 34: 20 | 35: 6, 9 | 36: 3, 21 | 37: 1 : 2 | 42: 2, 9, 10 | 50: 2 | 52: 9| 62: 10 | 64: 1 , 11 , 14 | 68: 16, 17 | 69: 12 | 70: 17 | 71: 8 | 77: 8 | 78: 11 | 79: 9 | 80: 11 | 82: 21 | 85: 21 | 87: 2 | 88: 2| 90: 2 , 3, 6, 11, 16 | 91: 11 | 100: 16 | 102: 13 | 105: 17 | 106: 21, 29 | 108: 18, 24 | 109: 17 | 111: 25 | 113: 9 | 114: 4 | 115: 20 | 117: 9 | 119: 14 | 121: 9 | 122: 8 | 123: 22, 24 | 124: 6 | 125: 15 | 126: 25 | 129: 22 | 138: 8 , 15, 23 | 133: 11 | 134 : 1 | 137: 2 | 148: 7 | 149: 10 | 150: 9 | 152: 16 | 154: 9 | 155: 9| 156: 3 | 159: 9 | 160: 17, 22| 162: 5 | 163: 7 | 164: 4, 6 | 189: 18 | 191: 3 | 193: 17 | 199: 28 | 201: 19 | 204: 17, 18, 32 | 205: 9, 18, 22 | 206: 10, 31 | 209: 5, 6 | 211 : 10 | 212: 7 | 215: 6 | 216: 16 | 220: 11 | 222: 13, 22 | 224: 13, 14 | 226: 1 | 227: 6, 25 | 229: 14 | 231: 3 | 232: 18, 24, 30 | 234: 10 |
essem. 70: 15 | 82: 6| 231: 14, 16 |
essemus. 17: 14 |
est'ent. 22: 5 | 25: 11 | 33: 6 | 104: 17 | 134: 21 | 114: 14 | 190: 2 | 212: 11 | 216: 18 | 221: 22 | 272: 27 |
esset. 230: 6, 23 |
esset. 11: 3, 10 | 20: 9| 27: 16 | 32: 17 | 33: 2, 12 | 36: 5 | 37: 28 | 38: 7 | 39: 8 | 41: 1 | 47: 12 | 46: 20 | 48: 9 | 49: 19 | 53: 11 | 58: 3 | 63: 12 | 64: 6, 73: 3, 13 | 79: 28 | 89: 21 | 103: 5 | 107: 3 | 108: 10 | 128: 22 | 136: 1 | 142: 7 | 144: 10 | 147: 25 | 152: 2 | 178: 17 | 180: 16 | 207: 21 | 210: 1 | 223: 12, 13 | 231: 13 | 232: 7, 28|
eſt. 1: 1 | 2: 1, 3, 8 | 4, 15 | 3: 2, 13 | 5: 16 | 6: 13, 16 | 7: 6, 7 | 8: 17 | 9: 17| 10: 13| 16: 2, 12 | 17: 4, 7 | 18: 5 , 7, 8, 14 | 20: 2, 3 | 21: 6 | 22: 2, 25: 30: 2 | 31: 7, 18 | 32: 3 | 35: 6, 17, 20 | 36: 17 | 39: 25, 26 | 40: 5 | 11, 17 | 41: 8, 9, 13 | 42: 6, 14, 15, 16 | 44: 3, 15 | 46: 7 | 47: 6, 11 | 48: 13 | 49: 22 | 50: 8, 16 | 52: 11, 16, 19 | 57: 6, 7, 10 | 58: 3, 11, 14 | 59: 1, 8, 10, 13 | 60: 15 | 61: 11 | 62: 8 | 63: 12 | 64: 11, 16 | 65: 7 | 66: 1, 14 | 69: 10| 72: 10 : 5, 19, 20 | 71: 4 | 75: 8, 11 | 73: 7 | 77: 18, 19 | 77: 13 | 78: 1 | 81: 1 , 24 | 82: 2, 8 | 87: 17 | 88: 4 | 89: 11, 24 | 8: 4 | 86: 20 | 8: 4, 5, 7 | 88: 14, 17 | 89: 5 , 8, 9, 16, 22 | 90: 3, 7, 25 | 92: 18, 24 | 93: 16 | 97: 11, 22 | 99: 12 | 100: 11 | 102: 10 | 105: 5, 17 | 112: 26 | 113: 11 | 114: 16 | 115: 10 | 121: 10 | 129: 22 | 130: 6, 8, 12, 15, 16 | 131: 7 | 132: 2, 4, 6, 9, 15 | 133: 2, 9, 11 | 134: 5, 13, 15 | 136: 22, 27 | 137:

17 | 137: 20 | 139: 19 | 141: 18 | 142: 9, 11 | 147: 15 | 151: 17 | 152: 10 | 155: 16 | 156: 5 | 158: 15 | 159: 9 | 160: 11, 20 | 161: 5 | 162: 2, 4, 19 | 163: 3, 13 | 164: 10, 18 | 165: 6, 18 | 166: 2 | 167: 6 | 169: 3 | 170: 15 | 171: 28, 29 | 173: 13 | 177: 9, 11, 16 | 178: 6 | 179: 14 | 180: 10 | 181: 3, 5, 7 | 182: 2, 6, 8 | 184: 1, 9 | 185: 5, 10 | 186: 2, 25 | 188: 9, 22, 27 | 189: 2, 6, 14 | 191: 5, 17, 21 | 192: 20 | 196: 21 | 197: 15, 20, 21 | 198: 24 | 199: 6 | 200: 17 | 201: 16, 27 | 202: 1, 5, 7, 18 | 203: 9 | 204: 10, 16, 22, 23, 37 | 205: 11 | 206: 3, 30 | 207: 5, 8, 21, 27 | 210: 5, 8, 9 | 211: 3, 6, 8 | 213: 9, 19 | 214: 7, 9, 13 | 215: 6, 8, 12, 14, 26 | 216: 17, 19 | 217: 4, 6, 23, 15, 22, 26 | 218: 15, 18 | 219: 9, 25 | 220: 5, 6, 17, 22, 24 | 221: 2, 32, 13, 14, 20 | 222: 4, 11, 14, 23, 25, 26, 33 | 223: 14, 18, 19, 23 | 224: 12 | 225: 12, 15 | 226: 2, 4, 11, 15 | 227: 11, 19, 23, 25 | 229: 1, 6, 7, 19, 22 | 230: 11, 27 | 231: 4, 10, 12, 13, 17, 21, 22, 29 | 232: 5, 15, 22, 28 | 233: 2, 7, 8, 20, 26 | 234: 12, 22 |

eſſnc. 161: 14 |

eſſus. 18: 22 | 70: 1 | 91: 17 | 159: 22 | 178: 14 |

&. 1: 4 | 2: 2, 4, 7, 13 | 31: 3, 10, 14, 16 | 4: 2 | 5: 1, 12, 16: 1, 6 | 7: 10 | 8: 23 | 10: 7 | 11: 22 | 12: 4, 12 | 13: 15, 16 | 14: 3, 6, 8, 11 | 15: 8, 13, 15 | 16: 10, 20 | 17: 3 | 18: 9, 22 | 19: 8, 20 | 20: 16, 19 | 21: 5, 22, 24 | 22: 24, 16 | 23: 20 | 24: 1 | 25: 1, 2, 17 | 29: 2, 12 | 31: 6 | 32: 6, 20 | 34: 11, 16, 18 | 35: 6, 12 | 36: 18 | 37: 15, 22, 23, 24 | 38: 13 | 39: 9, 10, 11, 14, 21 | 40: 4, 14, 17 | 41: 17 | 42: 22, 23 | 43: 2, 3, 4, 6, 8, 15 | 44: 1, 7, 11, 16 | 45: 6, 7, 17 | 46: 3, 4, 5, 10, 16, 26 | 47: 7, 9, 12 | 48: 15 | 49: 8, 10, 13 | 50: 18 | 51: 9 | 52: 14, 18 | 53: 2, 13, 15 | 54: 1 | 55: 1, 5, 7 | 57: 7, 10 | 58: 5, 7, 9, 11, 12 | 59: 3, 7, 11 | 60: 1, 2, 3, 14 | 61: 2, 3, 4, 9, 11, 19, 20, 21 | 62: 2, 3, 9, 12, 14, 17 | 63: 2, 8, 13, 12, 13, 17 | 64: 2, 7, 15, 16, 19 | 65: 4, 13, 18 | 66: 2, 4, 5, 12, 13 | 67: 2, 18, 20, 28 | 68: 2, 6, 9, 16 | 69: 23 | 70: 14 | 71: 4, 8, 17, 18 | 72: 4, 6, 11, 13 | 73: 8, 18, 19, 20 | 74: 6, 8, 11 | 75: 1, 2, 4, 8, 9 | 76: 2, 9, 12, 14 | 77: 2, 16 | 78: 12 | 79: 2, 5, 7, 10, 19, 25, 29 | 80: 2, 6, 9, 13, 16 | 81: 17, 23 | 82: 3, 7, 12, 17, 18 | 83: 10, 17, 20 | 84: 6, 15, 17, 19, 22 | 85: 1, 14 | 86: 3, 5, 8, 10, 11 | 87: 9, 14 | 88: 1, 3, 5, 18 | 89: 2, 8, 13, 15, 21 | 90: 1 | 91: 4, 7, 12, 20, 22, 24 | 92: 6, 8, 13, 17, 24 | 93: 2, 7, 15, 18 | 94: 1, 2, 9, 16, 23 | 95: 13 | 96: 3, 10, 11, 17 | 97: 8, 10, 15, 28, 20, 25 | 98: 13 | 99: 2, 3, 5, 6, 8, 10 | 100: 4, 5, 8, 9, 10, 14, 15, 17, 21 | 101: 4, 8, 9, 15, 16, 17, 20, 22 | 102: 3, 6, 20, 24, 25 | 103: 2, 4, 8, 10, 11, 12, 13, 18 | 104: 1, 7, 9, 10, 11, 18, 20 | 105: 2, 7, 10, 12, 13, 14 | 106: 10, 16, 18, 24, 30 | 107: 2, 3, 8, 14, 15, 23, 28, 29 | 108: 9, 12, 22, 25 | 109: 3, 7, 11, 16 | 110: 1, 6, 17 | 111: 9, 14, 22, 23 | 112: 7, 25 | 113: 1, 8, 9, 14, 15, 20 | 114: 2, 4, 12, 16, 18, 22 | 115: 1, 2, 13, 17, 18 | 116: 12, 14, 16 | 117: 1, 11, 12 | 118: 1, 5, 7, 9, 11, 16, 18, 20, 22, 23 | 119: 3, 4, 5, 8, 12, 15, 20 | 120: 2, 6, 14 | 121: 7, 12, 22 | 122: 3, 5, 6, 14, 16 | 123: 6, 16, 19, 20, 26 | 124: 1, 21, 15, 16, 17, 19, 24, 25, 26 | 125: 5, 7, 9, 15, 16, 20 | 126: 3, 11, 14 | 127: 5, 9, 12, 20, 23 | 128: 1, 19, 24, 31 | 129: 4, 6, 8, 11, 15, 19, 20, 21 | 130: 3, 4, 7, 8, 9, 12 | 131: 1, 5, 8, 12, 22 | 132: 3, 8, 11, 17, 22 | 133: 6, 7, 13, 18, 20, 21 | 134: 4, 7, 16, 18, 19 | 135: 4, 6, 11, 12, 16, 17, 23 | 136: 1, 2, 3, 6, 15, 16, 19, 20, 26 | 137: 2, 3, 4, 5, 9, 10, 14, 18, 19, 23, 28 | 138: 1, 2, 12, 14 | 139: 5, 12, 21 | 140: 2, 8, 9, 10, 15, 16, 17 | 141: 1, 2, 3, 10, 17, 20 | 142: 3, 10 | 143: 1, 3, 12, 15, 18, 19 | 144: 1, 12, 20, 21 | 145: 7, 9, 16, 25, 28 | 146: 9, 11, 22, 25 | 147: 5, 9, 10, 18 | 148: 4, 9, 16, 18, 22, 24 | 149: 4, 5, 10, 14 | 150: 1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 19, 20, 22 | 151: 3, 4, 5, 18, 25 | 152: 3, 11, 12 | 153: 2, 12, 14, 18 | 154: 2, 5, 7, 14, 15, 18, 22, 25 | 155: 6, 15, 16, 17, 21, 22 | 156: 1, 4, 5 | 157: 2 | 158: 5, 8, 10, 12, 14, 15, 19, 18, 20 | 159: 2, 4, 6, 17, 19, 21, 22 | 160: 7, 9, 11, 14 | 161: 1, 2, 9, 10, 12, 13, 18, 22 | 162: 6, 7, 8, 11, 12, 18, 20, 21 | 163: 3, 4, 7, 9, 14, 15, 16, 18 | 164: 2, 6, 7, 8, 10, 13, 14, 20, 21, 24 | 165: 1, 5, 7, 8 | 166: 2, 3, 5, 10, 12, 13 | 167: 2, 6, 11, 15, 16, 18, 20, 21 | 168: 5, 6, 8, 9, 10 | 169: 1, 3, 5, 10, 20, 25 | 170: 4, 11, 18, 22 | 171: 11, 18, 23, 24, 28 | 172: 14, 20 | 173: 15 | 174: 6, 17, 21, 22, 25 | 175: 1, 3, 4, 6, 11, 12, 17 | 176: 22 | 177: 2, 7, 9, 13, 15, 17, 21, 24 | 178: 3, 4, 5, 6, 12, 14, 15, 22, 26 | 179: 8, 11, 12, 14 | 180: 1, 4, 8, 13 | 181: 6 | 182: 2, 5, 7 | 183: 6, 10, 15, 14 | 184: 5, 7 | 185: 1, 13 | 186: 1, 2, 26, 30, 32 | 187: 4, 7, 9, 10, 11 | 188: 9, 21, 22, 24, 27 | 189: 1, 2, 6, 7, 8, 11, 17, 19, 20, 22 | 190: 12, 13 | 191: 3, 14, 15, 18, 19 | 192: 9, 21, 22, 24, 34 | 193: 9, 16 | 194: 3, 4 | 195: 4 | 196: 14, 19, 20 | 197: 1, 8, 9, 12, 15, 16, 19, 20 | 198: 1, 4, 5, 6, 10, 11, 18, 24 | 199: 2, 6, 21, 28 | 200: 7, 10, 20, 22, 29 | 201: 8, 9, 23 | 202: 6, 10, 16, 28 | 203: 10, 11, 16, 24, 41 | 204: 14, 15,

23 . 24 , 26 , 35 | 205 : 4 , 7 , 16 . 22 | 206 : 12 , 17 | 207 : 6 . 8 , 16 . 23 . 29 | 208 : 6 . 8 . 11 . 14 . 17 . 19 , 22 , 23 | 209 : 3 . 11 | 210 : 2 . 22 | 211 : 4 , 7 , 13 , 14 | 212 : 3 . 4 , 6 . 8 . 9 . 17 . 21 . 24 , 25 | 213 : 4 , 7 , 10 , 14 , 18 | 214 : 3 . 7 , 10 , 11 , 17 . 19 | 215 : 1 , 3 . 5 , 10 . 14 . 16 . 17 . 26 | 216 : 3 . 12 , 17 | 217 : 9 | 218 : 22 | 219 : 2 , 9 , 17 . 30 | 220 : 4 , 9 , 15 , 23 . 24 | 221 : 5 . 22 , 23 | 222 : 12 | 223 : 13 , 17 , 18 , 23 | 224 : 9 , 16 | 225 : 4 , 7 , 12 , 24 | 226 : 4 , 15 , 22 | 227 : 5 . 7 , 18 | 228 : 1 | 229 : 1 , 13 , 16 , 17 , 29 | 230 : 2 , 3 , 4 . 5 , 12 , 13 , 14 , 24 , 25 | 231 : 2 , 3 , 6 , 9 , 18 | 232 : 1 , 11 , 13 . 17 , 23 , 25 , 31 | 233 : 1 . 7 . 19 , 20 | 234 : 5 , 10 , 11 , 14 . 15 |

etenim. 18 : 7 | 134 : 21 |

etiam. 2 : 11 | 3 : 13 | 12 : 1 | 18 : 10 | 20 : 25 | 35 : 7 | 47 : 6 , 9 | 53 : 4 | 55 : 17 | 58 : 4 | 61 : 1 | 62 : 18 | 66 : 1 , 10 | 80 : 3 | 81 : 20 | 87 , 1 | 89 : 12 | 97 : 16 | 106 : 2 , 16 | 108 : 4 , 17 | 115 : 10 | 123 : 25 | 127 : 24 | 128 : 25 | 131 : 18 , 22 | 132 : 17 | 136 : 21 | 137 : 8 | 149 : 6 | 151 : 9 | 153 : 10 | 167 : 12 | 165 : 2 | 175 : 4 | 178 : 13 | 192 : 16 | 202 : 25 | 206 : 6 , 13 | 211 : 15 | 212 : 13 | 216 : 4 . 9 | 218 : 18 | 219 : 24 | 227 : 23 | 230 : 9 |

etiamne. 227 : 25 , 26 |

Etruria. 22 : 19 | 158 : 14 | 165 : 12 |

Etruriæ. 21 : 26 |

Etruriam. 164 : 23 |

evadendum. 210 : 8 |

evadere. 106 : 10 | 110 : 21 | 111 : 6 |

evadunt. 107 : 1 |

evasére. 70 : 2 |

evaſerint. 206 : 35 |

evenerant. 21 : 25 | 148 : 20 |

evenerat. 8 : 15 | 92 : 22 | 100 : 9 |

evenére. 158 : 1 |

evenerit. 42 : 10 | 118 : 25 |

eveniat. 65 : 18 | 225 : 23 |

eveniebat. 108 : 14 |

eveniet. 212 : 25 | 214 : 12 | 224 : 15 |

evenire. 117 : 11 | 215 : 27 |

eveniſſet. 194 : 7 |

evenit. 45 : 1 | 63 : 7 | 131 : 31 | 138 : 17 | 210 : 1 |

eveniunt. 216 : 5 |

eventu. 109 : 16 |

eventum. 31 : 31 |

eventura. 114 : 27 |

eventus. 9 : 18 | 101 : 8 | 106 : 16 |

everſam. 225 : 9 |

everſum. 162 : 19 | 218 : 13 |

everterint. 215 : 13 |

evertit. 218 : 2 |

eum. 16 : 7 | 20 : 17 | 22 : 12 | 37 : 16 , 22 | 39 : 12 , 25 | 41 : 7 | 44 : 11 | 50 : 9 , 11 | 51 : 6 | 55 : 13 | 62 : 16 | 63 : 2 , 5 . 15 | 64 : 8 , 16 | 68 : 11 | 74 : 10 | 82 : 21 | 104 : 20 | 107 : 4 | 112 : 4 | 120 : 2 , 15 | 128 : 21 | 136 : 9 | 147 : 9 | 151 : 4 | 160 : 22 | 165 : 7 | 175 : 3 | 178 : 29 | 186 : 27 | 187 : 8 | 201 : 6 | 207 : 28 | 211 : 10 | 228 : 10 | 232 : 18 , 19 |

eumque. 34 : 14 | 38 : 5 | 91 : 3 | 104 : 8 | 111 : 26 | 201 : 7 |

Eumenem. 189 : 9 |

eundi. 129 : 13 | 149 : 17 |

eundo. 63 : 10 |

eundum. 160 : 20 |

euni. 134 : 7 | 151 : 4 |

euntes. 150 : 19 | 204 : 27 |

euntibus. 205 : 13 |

evocat. 94 : 14 |

evocatos. 53 : 15 |

evoluat. 215 : 24 |

Euphratem. 192 : 11 | 204 : 26 |

Euphratis. 206 : 33 |

Euri. 172 : 7 |

Europa. 75 : 8 |

Europam. 75 : 8 |

ex. 4 : 12 | 6 : 7 . 15 , 16 | 8 : 1 | 9 : 6 , 9 | 10 : 9 | 12 : 5 , 9 | 13 : 8 | 14 : 10 . 11 | 21 : 15 | 22 : 22 , 23 | 24 : 4 | 25 : 15 | 26 : 4 | 27 : 12 . 17 | 28 : 4 | 29 : 1 | 30 : 1 , 2 , 15 , 17 | 32 : 9 | 34 : 2 , 3 , 15 , 23 , 27 | 35 : 5 | 36 : 10 , 20 . 23 | 37 : 3 . 9 , 12 . 17 , 22 | 38 : 2 , 18 | 39 : 4 , 8 . 11 | 42 : 21 | 44 : 5 | 46 : 1 , 13 , 19 | 50 : 13 , 17 . 19 , 22 | 51 : 14 . 16 , 26 | 52 : 6 | 53 : 16 | 54 : 3 | 55 : 7 , 18 | 58 : 6 | 59 : 3 , 12 | 60 : 6 | 61 : 18 | 62 : 3 , 5 , 20 | 63 : 13 , 18 | 64 : 14 | 65 : 6 | 66 : 9 , 11 | 67 : 2 , 30 | 68 : 6 , 9 , 10 | 69 : 9 | 70 : 7 , 9 . 17 | 71 : 6 , 7 | 72 : 15 | 73 : 2 . 20 | 75 : 18 | 76 : 7 , 8 | 78 : 12 | 79 : 9 , 13 | 81 : 8 | 82 : 8 | 84 : 12 , 20 | 85 : 2 | 86 : 15 | 89 : 20 | 91 : 9 , 12 | 92 : 5 , 13 , 17 . 19 | 93 : 5 , 8 , 12 | 94 : 5 , 13 | 95 : 6 , 11 | 96 : 9 | 97 : 1 . 7 . 16 , 18 , 19 | 98 : 14 | 100 : 1 , 18 | 101 : 4 . 5 , 6 | 102 : 8 , 17 , 20 | 103 : 24 | 104 : 1 | 105 : 10 | 107 : 9 , 12 | 108 : 15 , 18 | 109 : 4 , 9 , 13 | 110 : 11 , 14 | 111 : 13 , 17 | 112 : 9 | 113 : 8 , 12 | 114 : 9 , 11 , 18 , 21 | 118 : 24 | 119 : 19 , 21 , 23 | 120 : 8 , 9 | 121 : 8 , 13 . 19 | 122 : 3 | 123 : 27 , 29 , 31 | 124 : 12 , 15 , 18 , 28 | 125 : 12 | 128 : 9 , 15 , 31 | 129 : 3 . 7 | 130 : 17 . 20 | 131 : 2 , 13 , 14 , 17 | 132 : 7 , 8 , 14 | 133 : 14 , 20 , 21 | 134 : 16 | 135 : 1 | 136 : 3 | 137 : 18 | 139 : 15 | 140 : 5 , 8 , 11 . 15 , 24 | 141 : 15 , 17 | 143 : 15 | 144 : 4 . 9 , 21 | 145 : 21 | 146 : 7 | 148 : 2 . 21 | 150 : 5 | 151 : 6 | 152 : 4 , 13 , 14 | 153 : 12 | 154 : 15 , 19 | 155 : 15 , 20 | 156 : 7 | 159 : 7 | 160 : 15 | 162 : 1 , 4 | 164 : 17 | 165 : 10 | 166 : 2 | 167 : 4 , 17 | 169 : 18 | 172 : 9 , 14 | 173 : 8 , 10 , 18 , 20 , 22 | 174 : 15 | 175 : 10 | 176 : 21 | 177 : 25 | 178 : 20 | 179 : 18 | 180 : 5 . 22 | 181 : 12 | 186 : 30 | 187 : 9 | 189 : 11 | 191 : 20 | 192 : 24 | 201 : 25 | 202 : 20 | 203 : 11 , 31 | 204 : 20 | 208 : 5 , 7 , 12 , 13 | 210 : 24 | 211 : 10 | 212 : 10 | 216 : 6 , 13 , 14 , 19 | 217 : 7 | 218 : 16 , 17 | 219 : 21 | 220 : 26 . 27 | 221 : 1 , 2 , 8 | 223 : 9 | 224 : 24 | 225 : 1 | 226 : 6 , 25 | 227 : 4 . 7 . 8 | 229 : 24 , 25 | 231 : 11 , 28 | 233 : 14 |

exacerbatione. 207 : 9 |

exacta. 62 : 14 | 218 : 10 |

exactam. 113 : 9 |

exactis. 158 : 14 |

exædificatas. 10 : 13 |

exæquanda. 4 : 1 |

exæquato. 53 : 11 |

exæquatus. 145 : 24 |

exagitabat. 11 : 23 | 92 : 14 | 114 : 27 |

exagitanda. 38 : 2 |

exagitandi. 129 : 17 |

exagitare. 31 : 9 | 122 : 11 |

exagitari. 122 : 2 |

exagitatam. 23 : 1 |

exagitati. 165 : 9 |

exagitaverant. 43 : 8 |
exarsère. 176 : 7 |
exauditique. 176 : 12 |
excelſo. 41 : 12 | 216 : 3 |
excelſerant. 8 : 19 |
excelſerat. 233 : 16 |
exceſſit. 204 : 7 |
excidantque. 191 : 13 |
excidii. 212 : 20 |
excidio. 190 : 4 |
excidium. 158 : 11 |
exciperet. 186 : 12 |
excipitur. 135 : 22 |
excifa. 178 : 1 |
excita. 30 : 19 |
excitabat. 159 : 13 |
excitam. 13 : 5 |
excitant. 52 : 3 |
excitare. 104 : 22 |
excitavit. 126 : 12 |
exciti. 145 : 3 |
excitus. 122 : 1 |
exclamat. 146 : 18 |
excruciatum. 83 : 14 | 128 : 17 |
excruciatus. 72 : 8 |
excubitum. 145 : 21 |
exempla. 42 : 20 |
exemplar. 233 : 15 |
exemplis. 160 : 6 |
exemplo. 43 : 17 |
exemplum. 27 : 19 | 35 : 4 | 42 : 22 | 163 : 9 | 188 : 28 | 229 : 29 | 230 : 23 |
exequetetur. 34 : 10 |
exercebant. 2 : 10 | 8 : 13 | 32 : 16 | 38 : 16 |
exercebat. 8 : 8 | 9 : 11 | 169 : 8 |
exercentes. 205 : 3 |
exercentur. 59 : 13 |
exercere. 42 : 2 | 158 : 16 | 159 : 1 |
exercerent. 217 : 25 |
exercet. 224 : 16 |
exercetur. 221 : 12 |
exercita. 97 : 18 |
exercitabat. 223 : 5 |
exercitando. 215 : 3 |
exercitato. 220 : 8 |
exercitatos. 39 : 14 |
exercitibus. 169 : 5 |
exercitiis. 200 : 1 |
exercitio. 215 : 9 |
exercito. 121 : 4 |
exercitu. 15 : 16 | 16 : 12 | 19 : 6 | 26 : 3 | 29 : 15 | 34 : 7 | 46 : 15 | 47 : 6 | 48 : 11 | 51 : 1, 19 | 54 : 2, 11 | 55 : 12 | 63 : 19 | 79 : 25 | 82 : 26 | 84 : 13 | 86 : 3 | 95 : 19 | 101 : 20 | 102 : 18 | 104 : 23 | 109 : 20 | 110 : 23 | 111 : 2, 28 | 112 : 4 | 116 : 17 | 123 : 12 | 138 : 20 | 143 : 10 | 148 : 17 | 164 : 17 | 166 : 1 | 173 : 4 | 177 : 11 | 178 : 4 | 189 : 23 | 190 : 9, 13 | 201 : 6 | 205 : 1 |
exercitui. 91 : 6 | 96 : 11 | 100 : 13 | 124 : 2 | 137 : 17 | 178 : 6 |
exercitum. 9 : 21 | 15 : 3 | 22 : 11 | 23 : 4, 18 | 25 : 18 | 44 : 7 | 49 : 19 | 51 : 26 | 52 : 12 | 54 : 4, 6 | 56 : 4 | 69 : 1 | 82 : 11 | 94 : 23 | 95 : 4 | 101 : 25 | 102 : 7 | 103 : 13, 25 | 108 : 10, 12 | 109 : 5, 12 | 113 : 11 | 117 : 19 | 119 : 13 | 120 : 6, 10 | 133 : 10 | 145 : 26 | 164 : 13 | 168 : 13 | 169 : 24 | 177 : 17, 20 | 178 : 11 | 191 : 22 | 192 : 20 | 196 : 9 | 199 : 17 | 202 : 4 |
exercitus. 10 : 1 | 13 : 17 | 22 : 26 | 43 : 16 | 52 : 8 | 54 : 14 | 55 : 20 | 65 : 11 | 76 : 6 | 80 : 2 | 84 : 3 | 94 : 13 | 96 : 15 | 101 : 2 | 105 : 11 | 109 : 22 | 116 : 13 | 127 : 19 | 134 : 13 | 135 : 8 | 143 : 16 | 162 : 6, 18 | 168 : 10 | 178 : 14 | 180 : 4 | 197 : 14 | 199 : 6 | 212 : 8 | 221 : 15 | 224 : 21 |
exercituſque. 100 : 7 | 101 : 10 |
exercituum. 160 : 15 |
exercuerat. 74 : 9 |
exercuerint. 212 : 15 |
exercui. 197 : 3 | 222 : 18 |
exercuit. 5 : 15 | 115 : 4 | 200 : 3 |
exhauſit. 233 : 23, 25 |
exigerent. 134 : 23 |
exiguitate. 184 : 4 |
exigunda. 187 : 16 |
exiguus. 71 : 5 |
exilio. 204 : 2 |
exilium. 27 : 15 | 72 : 13 |
eximat. 160 : 3 |
exiſteret. 179 . 2 |
exiſtimarent. 25 : 9 |
exiſtimarentur. 232 : 24 |
exiſtuma. 21 : 8 |
exiſtumabam. 70 : 15 |
exiſtumabant. 20 : 1 | 37 : 26 |
exiſtumabat. 79 : 19 | 152 : 20 |
exiſtumabunt. 60 : 4 |
exiſtumans. 32 : 15 | 46 : 5 | 51 : 15 | 62 : 13 | 65 : 2 | 79 : 17 | 85 : 5 | 105 : 15 | 136 : 14 |
exiſtumant. 221 : 24 | 225 : 11 |
exiſtumantes. 175 : 13 |
exiſtumare. 44 : 11 | 46 : 18 |
exiſtumarem. 68 : 25 |
exiſtumarent. 12 : 18 | 38 : 7 | 94 : 4 |
exiſtumatetis. 179 : 10 |
exiſtumas. 228 : 13 | 231 : 1 |
exiſtumate. 131 : 10 |
exiſtumaverunt. 220 : 1 |
exiſtumavi. 86 : 15 |
exiſtumo. 5 : 9 | 8 : 2 | 41 : 15 | 89 : 18 | 131 : 12 | 153 : 20 | 212 : 19 |
exiſtumet. 59 : 15 | 81 : 23 | 161 : 2 |
exiſtumetis. 162 . 9 |
exiſtumetur. 230 : 4 |
exitia. 163 : 8 |
exitium. 121 : 1 | 181 : 7 |
exitum. 32 : 21 | 50 : 15 |
exitus. 73 : 3 |
exornare. 215 : 5 |
exornat. 29 : 10 | 107 : 7 | 137 : 12 |
exornata. 75 : 1 |
exornatis. 175 : 4 |
exorno. 133 : 19 |
exoleverat. 232 : 14 |
exoptabant. 13 : 17 |
exoptabat. 49 : 20 |
exoptant. 9 : 13 | 30 : 8 |
exorſus. 188 : 8 |
exortum. 108 : 1 |
exortus. 35 : 17 |
expectant. 131 : 21 |
expectare. 33 : 2 | 105 : 18 |
expectarem. 197 : 5 |
expectatione. 101 : 8 | 172 : 18 |
expectatis. 166 : 14 |
expediet. 18 : 7 |
expedio. 61 : 13 |
expedire. 150 : 21 | 186 : 16 |
expeditionem. 94 : 14 | 149 : 2 |
expeditiones. 178 : 1 |
expeditis. 55 : 1 | 102 : 25 | 105 : 11 | 112 : 14 | 137 : 14 | 145 : 17 | 148 : 17 |
expeditos. 51 : 19 | 119 : 5 |
expellenda. 212 : 24 |
expellerentur. 214 : 3 |
expergiſcantur. 219 : 14 |
expergiſcimini. 18 : 16 | 45 : 6 |
experiar. 87 : 14 |
experimentis. 102 : 12 |
experireris. 232 : 15 |
experiretur. 114 : 26 |
experiri. 21 : 24 | 91 : 13 | 123 : 6 | 148 : 4 | 153 : 17 | 231 : 15 |
experrecti. 232 : 32 |
experrectus. 121 : 12 |

experſ. 166 : 6 |
experſes. 26 : 9 |
experti. 233 : 22 |
expertibus. 158 : 17 |
expertus. 81 : 21 | 172 : 16 |
expiandum. 211 : 19 |
expilari 87: 14 |
expiraret. 207 : 11 |
explananda. 51 : 10 |
expleant. 68: 5 |
explendam. 62 : 17 |
expletis. 135 : 10 |
expleverat. 79 : 11 | 90 : 21 |
explevit. 43 : 14 |
explicatur. 198 : 9 |
explorabant. 145 : 18 |
explorare. 102 : 24 | 107 : 7 | 136 : 1 |
explorat. 93 : 4 |
explorata. 14 : 5 |
exploratis. 54 : 13 | 137 : 6 | 140 : 1 |
exploratu. 103 : 23 |
exploratum. 108 : 11 | 136 : 11 | 151 : 1 |
exploravissent. 108 : 1 |
expoliari. 41 : 4 |
exponere. 75 : 2 |
exprobrare. 232 : 31 |
exprobras. 227 : 33 |
expugnare. 80 : 9 | 81 : 2 | 101 : 16 |
expulerat. 30: 14 |
expulère 69: 23 |
expulerit. 148 : 11 |
expuli. 189 : 21 |
expulit. 69 : 5 | 81 : 25 |
expulſa. 163 : 5 |
expulſi. 143 : 8 |
expulſos. 219 : 6 |
expurgandi. 25 : 3 |
expurgat. 119 : 22 |
exquirebant. 39 : 12 |
exquirere. 11 : 9 |
exquireret. 154 : 20 |
exquiſitis. 85 : 15 |
exſangues. 212 : 21 |
exſanguibus. 32 : 6 |
exſanguis. 13 : 5 |
exſecrari. 37 : 11 |
exſecrationem. 19 : 17 |
exſequar. 232 : 8 |
exſequebantur. 43 : 24 |
exſequebatur. 55 : 4 |
exſequendo. 183 : 6 |
exſequi. 120 : 7 |
exſequitur. 93 : 2 |
exſilio. 52 : 21 | 228 : 10 |
exſilium. 42 : 13 | 44 : 13 |
exſpectabant. 31 : 9 |
exſpectans. 192 : 9 |
exſpectantem. 70 : 12 |
exſpectantes. 47 : 12 | 162 : 10 |
exſpectantibus. 115 : 14 |
exſpectare. 52 : 22 |
exſpectarint. 233 : 23 |
exſpectas. 191 : 18 |
exſpectat. 161 : 17 |
exſpectationem. 229 : 15 |
exſpectatis. 165 : 18 | 183 : 5 |
exſpecto. 69 : 20 |
exſtincta. 70 : 23 |
exſtinctor. 70 : 3 |
exſtinguam. 35 : 15 |
exſtinguendi. 81 : 15 |
exſtinguent. 191 : 29 |
exſtinxi. 230 : 26 |
exſtinxit. 100 : 1 |
exſtituſſet. 306 : : 14 |
exſtruendo. 18 : 9 |
exſtruit. 81 : 3 |
exſui. 190 : 8 |
exſules. 233 : 8 |
exſultare. 144 : 19 |
exſulum. 183 : 13 |
exſuperat. 40 : 20 |
exſurgitis. 87 : 3 |
exſuti. 180 : 6 |
exſutus. 161 : 7 |
extenuata. 104 : 7 |
externis. 160 : 13 | 162 : 6 | 211 : 17 |
externorum. 178 : 19 |
exterriti. 170 : 3 |
extincta. 141 : 22 |
extollebant. 165 : 1 |
extollebat. 117 : 16 |
extollere. 7 : 4 | 8 : 6 | 59 : 15 | 73 : 17 | 214 : 19 |
extollit. 117 : 8 | 225 : 20 |
extolluni. 30 : 8 | 132 : 1 | 149 : 11 | 217 : 20 | 226 : 23 | 234 : 7 |
extorqueret. 162: 21 |
extoiqueret. 32 : 7 |
extorrem. 70 : 13 |
extorres. 172 : 18 |
extortæ. 167 : 16 |
extra. 32 : 8 | 138: 5 | 141 : 1 |
extrema. 21 : 24 | 58 : 18 | 125 : 13 | 178 : 24 | 202 : 2 | 232 : 23 |
extremæ. 59 : 10 |
extremam. 161 : 16 |
extremis. 15 : 18 | 178 : 23 |
extremo. 45 : 19 | 81: 7 | 94: 17 |
extremos. 145 : 16 |
extremum. 80 : 2 | 105 : 18 | 137 : 21 |
extruere. 215 : 4 |
extulerat. 104 : 20 |
exuant. 203 : 28 |
exuerat. 136 : 5 |
exul. 71 : 9 |
exulem. 228 : 6 |
exuſta. 78: 21 |

F.

FAbio. 33 : 17 |
Fabios. 228 : 7 |
Fabius. 187 : 8 |
fabricata. 209 : 8 |
fabricatæ. 192 : 12 |
fabricatis. 175 : 5 |
fabrum. 209 : 6 |
fac. 35 : 5 |
facere. 3: 13 | 8: 9 | 9: 21 | 11 : 3 | : 20 : 8 | 21 : 12, 24 | 30 : 6 | 31 : 2 | 62 : 12 | 66: 2 | 73 : 12 | 90 : 3, 12 | 94: 1 | 102 : 9, 22 | 107 : 28 | 110 : 4 | 111 : 7 | 113 : 8 | 121 : 15 | 132 : 1 | 134 : 9 | 137 : 8 | 138 : 10 | 130 : 17 | 135 : 14 | 144 : 1 | 145 : 4 | 147 : 12 | 152: 17 | 154: 23 | 163 : 13 | 167 : 1 | 168 : 1 | 180 : 2 | 216 : 13 | 218 : 17 | 219 : 18 | 220 : 6 | 223: 22 | 231 : 25 | 232 : 7, 13 | 233 : 11 | 234 : 19 |
faceremus. 26 : 7 | 162 : 9 |
facerent. 22 : 11 | 61: 13 | 112: 12 | 118 : 17 | 138 : 6 | 149: 12 |
faceret. 7 : 15 | 9 : 22 | 12 : 7 | 41 : 6 | 82 : 5 | 96: 1 | 145: 21 | 151 : 26 | | 234 : 5 |
facetiæ. 21 : 13 |
faciam. 5 : 11 | 87 : 5 | 133: 9 | 329 : 26 | 234 : 20 |
faciant. 131 : 16 | 134: 2 |
facias. 191 : 24 |
faciatis. 47 : 7 |
facie. 13 : 6 | 62 : 7 | 172 : 1 |
faciebam. 130 : 14 |
faciebant. 109 : 23 |
faciebas. 226 : 24 |
faciem. 102 : 19 | 115 : 6 | 200 : 9 |
faciendo. 816 : 18 |
facient. 16 : 12 |
facies. 24: 4 | 50 : 11 | 58 :8 | 105 : 1 | 106 : 11 | 125 : 16 |
faciet. 215 : 16 |
facile. 3 : 1 | 6 : 13 | 8: 26 | 9 : 23 | 11 : 13 | 12 : 2 | 13 : 4 | 21 : 8, 15 | 30 : 10 | 32 : 17 | 34 : 25 | 40 : 2 | 45 : 33 | 48 : 10 | 63 : 5 | 75 : 5 | 84 : 24 | 94 : 5 | 106 : 9 | 113 : 20 | 115 : 6 | 128: 28 | 161 : 18 | 166 : 12 | 221 : 13, 18 | 225 : 8 | 232 : 10, 15 |
facilem. 140 : 7 | 170 : 23 |
facilia. 4 : 4 | 144 : 21 |
facilior. 54 : 13 |
faciliores. 201 : 9 |
facilis. 142 : 8 |

facilitas. 49 : 16 |
facilius. 77 : 24 | 78 : 8 | 91 : 18 | 91 : 4 | 125 : 19 | 127 : 11 | 137 : 3 | 140 : 14 , 18 | 148 : 6 | 231 : 7 |
facilisque. 210 : 13 |
facillime. 208 : 8 |
facillimum. 11 : 15 |
facillimum. 155 : 15 |
facinora. 9 : 21 | 11 : 12 | 13 : 8 | 21 : 3 | 26 : 2 | 37 : 13 | 40 : 14 | 41 : 16 | 48 : 17, 24 | 58 : 10 | 61 : 19 | 86 : 13 | 88 : 2 | 91 : 7 | 92 : 2 | 217 : 9 | 225 : 11 | 232 : 27 |
facinore. 72 : 5 | 225 : 5 |
facinoribus. 20 : 4 |
facinoris. 3 : 11 | 13 : 3 | 19 : 20 | 42 : 15 | 67 : 22 | 110 : 19 | 120 : 12 | 220 : 3 |
facinoroſorum. 12 : 16 |
facinus, 5 : 8 | 7 : 15 | 11 : 19 | 16 : 5 , 16 | 17 : 5 | 22 : 18 | 30 : 13 | 39 : 5 | 63 : 1 | 104 : 19 | 107 : 20 | 125 : 27 | 138 : 7 | 217 : 20 | 219 : 23 | 224 : 24 | 225 : 8 |
facio. 133 : 1 | 197 : 23 |
facit. 13 : 4 | 54 : 14 | 65 : 8 | 92 : 2 | 97 : 19 | 110 : 18 | 118 : 14 | 128 : 7 , 27 | 137 : 21 | 148 : 10 | 190 : 10 |
faciunda. 164 : 8 |
faciundam. 38 : 6 |
faciundi. 20 : 24 | 89 : 22 | 143 : 5 |
faciundis. 115 : 3 |
faciundo. 133 : 12 | 209 : 8 |
faciundum. 154 : 8 |
faciundus. 161 : 5 |
faciunt. 107 : 20 | 126 : 5 , 18 | 132 : 1 | 159 : 22 | 234 : 9 |
facta. 3 : 14 | 4 : 1 | 6 : 7 | 8 : 5 , 9 | 23 : 19 | 42 : 12 | 47 : 1 , 21 | 53 : 2 | 71 : 6 | 73 : 14 | 87 : 9 | 108 : 3 | 114 : 13 | 130 : 6 | 131 : 10 | 132 : 1 , 6 | 133 : 2 | 135 : 18 | 148 : 14 | 162 : 8 | 178 : 20 | 186 : 20 | 199 : 6 , 11 | 209 : 14 | 207 : 9 | 209 : 7 | 215 : 22 | 226 : 8 | 229 : 9 | 234 : 7 |
factaque. 14 : 11 |
factam. 148 : 11 |
facti. 8 : 19 | 85 : 13 | 95 : 11 | 105 : 17 | 131 : 5 | 191 : 20 |
factio. 88: 16 | 179: 17 | 223 : 3 |
factione. 50 : 1 | 85 : 2 | 98 : 6 | 150 : 12 | 221 : 20 | 222 : 20 | 223 : 7 |
factionem. 217 : 6 |
factiones. 44 : 1 |
factioni. 27 : 14 |
factionis. 26 : 1 | 86 : 19 | 87 : 3 | 208 : 7 | 224 : 5 |
factionum. 97 : 20 |
factioſi. 67: 20| 217: 19 | 219: 23 |
factioſo. 50 : 1 |
factioſos. 43 : 8 | 83 : 21 | 84 : 14 | 130 : 5 |
factioſum. 127 : 2 |
factioſus. 17 : 12 | 73 : 21 |
factis. 11 : 21 | 40 : 19 | 109 : 19| 115 : 12 | 144 : 18 | 161 : 9 | 215 : 3 |
factiſque. 50 : 15 | 219 : 3 |
facto. 2 : 8 | 34 : 19 | 35 : 14, 36 : 5 | 39 : 15 | 80 : 16 | 86 : 5 | 111 : 18 | 116 : 9 | 137 : 25 | 217 : 20 |
factu. 4 : 4 | 11 : 15 | 25 : 18| 50 : 4 | 51 : 22 | 211 : 8 | 215 : 13 | 216 : 1 | 218 : 21 | 224 : 11 | 225 : 21 |
factum. 9 : 10 | 20 : 20 , 43 | 7 | 49 : 3 | 67 : 6 | 80 : 11 | 87 : 13 | 128 : 11 | 131 : 2 | 132 : 3 , 5 | 133 : 21 | 232 : 34 |
facturi. 33 : 6 | 181 : 11 |
facturum. 19: 9| 34 : 21 | 44 : 11 | 80 : 24 | 114 : 7 | 116 : 3 | 134 : 15 |
facturus. 192 : 5 |
factus. 49 : 14 | 99 : 7 | 102 : 9 | 129 : 1 | 134 : 22 | 142 : 11 | 143 : 2 | 145 : 11 | 149 : 14 | 156 : 5 | 192 : 29 | 233 : 20 | 234 : 4 |
facundam. 132 : 11 |
facundia. 49 : 1 | 86 : 14 | 115 : 1 |
facundiæ. 147 : 13 |
facundiam. 200 : 3 |
facundus. 142 : 3 | 199 : 8 |
fædatentur. 171 : 23 |
Fæſulanum. 34 : 7 | 53 : 17 |
Fæſulanus. 55 : 7 |
Fæſulas. 20 : 23 | 21 : 25 | 23 : 13 |
Fæſulis. 21 : 8 |
falcatis. 205 : 22 |
fallaciis. 91 : 14 |
fallendi. 113 : 17 |
fallendo. 191 : 19 |
fallere. 110 : 12 |
fallerent. 197 : 5 |
fallit. 18 : 22 | 130 : 2 | 231 : 11 |
fallitur. 220 : 21 |
falſa. 29 : 4 | 46 : 5 | 203 : 34 | 227 : 3 |
falſam. 132 : 15 | 149 : 5 |
falſi. 131 : 21 |
falſis. 4 : 5 | 27 : 14 | 214 : 3 |
falſo. 38 : 15 | 57 : 1 | 230 : 23 |
falſos. 9 : 5 | 11 : 9 |
falſum. 38 : 3 , 5 | 43 : 17 | 65 : 3 | 173 : 22 | 229 : 23 | 233 : 26 |
fama. 4 : 11 | 8 : 3 | 12 : 10 | 26 : 9 | 41 : 13 | 64 : 14 | 67 : 21 | 69 : 19 | 97 : 17 | 86 : 4 | 91 : 15 | 92 : 24 | 100 : 10 | 109 : 17 | 111 : 12 | 118 : 26 | 129 : 7 | 188 : 21 | 139 : 18 | 191 : 23 | 197 : 9 | 213 : 15 | 219 : 3 | 221 : 16 | 224 : 15 | 225 : 10 |
famæ. 21 : 8 | 40 : 18 | 48 : 5 | 74 : 11 |
famam. 3 : 11 | 7 : 15 | 13 : 10 | 60 : 12 | 133 : 6 | 142 : 23 | 149 : 5 | 196 : 5 | 216 : 11 | 221 : 24 |
famæ. 81 : 19 | 95 : 19 | 177 | 12 | 203 : 37 |
famen. 11 : 10 | 187 : 5 | 178 : 5 |
fames. 174 : 7 |
familia. 25 : 8 | 69 : 14 | 70 : 4 , 17 | 141 : 22 | 226 : 6 | 227 : 8 |
familiæ. 24 : 1 | 67 : 6 | 71 : 11 | 73 : 8 | 114 : 28 |
familiam. 30 : 14 |
familiamque. 122 : 6 |
familias. 218 : 2 | 232 : 27 |
familiaren. 18 : 9 , 11 | 19 : 8 | 178 : 21 | 233 : 1 | 222 : 29 |
familiares. 11 : 12 | 159 : 20 |
familiaréque. 22 : 5 |
familiari. 63 : 18 | 184 : 5 | 231 : 12 |
familiaria. 194 : 2 |
familiaribus. 198 : 15 |
familiaris. 6 : 1 | 84 : 7 | 116 : 16 |
familiariſſimis. 144 : 4 |
familiatitates. 12 : 3 |
familiatiret, 152 : 11 |
familiarum. 14 : 25 | 41 : 3 |
famoſam. 74 : 2 |
famoſi. 205 : 3 |
fana. 41 : 3 | 225 : 14 |
Fannius. 157 : 6 |
fano. 212 : 5 |
fæcibus. 15 : 16 | 29: 10 |
Fæſelo. 178 : 26 |
fæſque. 12 : 13 |
faſtidio. 229 : 13 |
fatentur. 36 : 21 |
fatetur. 179 : 18 |
fatrentur. 97 : 9 |
fatigabat. 174 : 7 |
fatigando. 59 : 9 |
fatigant. 10 : 6 |
fatigantem. 122 : 4 |
fatigare. 72 : 2 | 120 : 3 |
fatigari. 22 : 6 | 110 : 5 |
fatigat. 225 : 19 |
fatigati. 118 : 4 | 124 : 21 | 140 : 22 |

fatigatur. 222 : 28 |
fatigatus. 66 : 13 : 154 : 15 |
fato. 225 : 14 |
fatum. 37 : 2 | 212 : 10 |
faucibus. 48 : 11 | 193 : 9 |
favebat. 14 : 15 | 37 : 11 |
favere. 130 : 10 |
faves. 228 : 11 |
favi. 231 : 32 |
favonius. 222 : 12 |
favorem. 68 : 9 | 122 : 9 |
fautor. 149 : 9 |
fautores. 73 : 15 |
fautoribus. 82 : 14 |
fautorum. 186 : 19 |
februar. 16 : 1 |
fecerant. 22 : 24 | 66 : 8 | 125 : 8 :
fecerat. 12 : 11 | 20 : 27 | 21 : 23 | 61 : 19 | 94 : 18 | 186 : 23 | 227 : 2 |
fecere. 3 : 14 | 7 : 2 | 8 : 5 | 10 : 5 , 14 | 40 : 8 , 15 | 44 : 6 | 46 : 22 | 87 : 6 | 88 : 4 | 90 : 12 | 91 : 7 | 171 : 18 | 197 : 24 | 198 : 16, 17 | 224 : 4 |
fecerint. 110 : 19 |
fecerit. 44 : 10 | 82 : 1 | 142 : 7 | 162 : 9 | 197 : 23 |
feci. 45 : 8 | 153 : 23 |
feciſſe. 13 : 2 | 16 : 16 | 19 : 19 | 39 : 19 | 46 : 19 | 88 : 13 | 80 : 7 , 22 | 90 : 14 |
feciſſem. 45 : 11 | 69 : 1 |
feciſſent. 40 : 14 | 97 : 7 |
feciſſet. 80 : 22 |
feciſti. 65 : 6 | 70 : 3 | 227 : 23 | 228 : 9 | 231 : 8 |
feciſtis. 45 : 4 | 197 : 10 |
fecit. 44 : 12 | 48 : 7 , 24 | 70 : 11 | 73 : 9 | 83 : 14 | 87 : 11 | 92 : 8 | 191 : 9 | 196 : 3 , 9, 11 | 217 : 9 |
felicem. 162 : 12 |
felicior. 142 : 7 |
feliciſſimo. 142 : 5 |
feliciter. 109 : 15 |
felix. 134 : 14 |
fenerator. 213 : 8 |
fenoris. 158 : 18 |
fera. 221 : 13 |
feræ. 8 : 23 |
feraris. 224 : 22 |
ferarum. 136 : 23 | 175 : 11 |
feras. 62 : 11 |
ferat. 52 : 10 |
fere. 33 : 21 | 37 : 19 | 55 : 12 | 63 : 15 | 223 : 23 |
ferebatur. 86 : 8 |
ferentariis. 54 : 15 |
ferentem. 172 : 9 |
feret. 220 : 11 | 223 : 22 |
ferina. 76 : 3 | 137 : 3 |
ferue. 7 : 14 | 55 : 3 | 62 : 11 | 133 : 5 |
feriri. 124 : 23 |
feriundi. 106 : 3 |
ferme. 103 : 27 | 123 : 17 | 222 : 17 |
ferocem. 108 : 18 |
feroces. 46 : 18 | 141 : 7 | 144 : 20 | 207 : 6 |
feroci. 151 : 8 |
ferocia. 159 : 15 |
ferociamque. 55 : 17 |
ferocis. 10 : 1 |
ferociſſimi. 203 : 3 |
ferocius. 20 : 11 | 150 : 1 |
ferox. 5 : 22 | 31 : 8 | 34 : 21 | 66 : 10 | 67 : 4 | 72 : 8 | 129 : 2 | 159 : 17 | 213 : 5 |
ferramentis. 179 : 5 |
ferre. 138 : 14 |
ferrea. 192 : 14 |
ferreis. 200 : 26 |
ferri. 2 : 18 | 112 : 20 |
ferro. 20 : 11 | 52 : 11 | 70 : 4 | 75 : 14 | 81 : 19 | 99 : 10 | 100 : 1 | 161 : 15 | 166 : 1 | 203 : 37 | 208 : 4 |
ferroque. 95 : 19 |
ferrum. 176 : 4 |
fert. 19 : 5 | 108 : 3 , 16 | 139 : 23 | 223 : 11 | 229 : 23 |
fertilem. 135 : 11 |
fertilis. 75 : 11 |
fertilitatem. 173 : 14 |
fertur. 93 : 17 | 116 : 4 | 213 : 6 |
ferum. 127 : 5 |
ferunt. 48 : 20 | 173 : 8 | 174 : 21 | 185 : 3 |
feruntur. 8 : 3 |
feſſa. 106 : 20 | 198 : 7 |
feſſi. 107 : 24 | 186 : 7 |
feſſis. 151 : 14 |
feſſo. 120 : 7 |
feſſos. 119 : 7 |
feſſus. 121 : 4 | 177 : 14 | 201 : 15 |
feſtina. 148 : 5 |
feſtinabat. 128 : 4 |
feſtinando. 34 : 1 |
feſtinans. 80 : 10 | 107 : 6 |
feſtinantibus. 196 : 7 |
feſtinare. 6 : 18 | 22 : 5 | 24 : 6 | 96 : 12 | 109 : 18 | 117 : 18 | 119 : 18 | 124 : 20 | 203 : 29 |
feſtinaret. 116 : 5 | 125 : 3 |
feſtinas. 203 : 26 |
feſtinat. 119 : 4 | 222 : 30 |
feſtinatque. 122 . 4 |
feſtinatio. 176 : 21 |
feſtinatur. 116 : 17 |
feſtinet. 131 : 2 |
feſtus. 118 : 8 |
fiat. 47 : 3 |
ficta. 4 : 5 | 19 : 20 | 66 : 5 |
fide. 20 : 23 | 35 : 3 | 36 : 17 | 65 : 13 | 74 : 11 | 85 : 12 | 91 : 3 | 92 : 6 | 93 : 9 | 113 : 8 , 18 | 127 : 20 | 146 : 21 | 153 : 1 | 154 : 13 | 202 : 24 | 219 : 29 | 233 : 24 |
fideque. 220 : 4 |
fidei. 29 : 7 | 81 : 21 | 85 : 8 | 90 : 2 | 123 : 11 | 132 : 18 |
fideles. 8 : 15 |
fideleſque. 125 : 7 |
fidelis. 120 : 15 |
fideliſſimi. 136 : 19 |
fideliter. 121 : 16 |
fidem. 9 : 2 | 13 : 9 | 18 : 5 | 21 : 9 | 65 : 9 | 82 : 4 , 9 | 91 : 14 | 92 : 1 | 110 : 22 | 114 : 8 | 123 : 6 | 149 : 9 | 178 : 13 | 189 : 8 | 228 : 16 |
fidere. 154 : 24 |
fides. 28 : 1 | 37 : 18 | 69 : 15 | 74 : 13 | 76 : 1 | 88 : 10 | 148 : 22 | 220 : 23 |
fideſque. 16 : 22 | 122 : 13 |
fidi. 19 : 19 | 153 : 11 |
fidis. 178 : 30 |
fidiſſumos. 147 : 9 |
fidius. 28 : 5 |
fido. 92 : 25 |
fidoſque. 12 : 7 | 16 : 14 | 17 : 4 |
fiducia. 172 : 23 | 173 : 7 | 176 : 14 | 208 : 17 |
fiduciam. 28 : 2 | 162 : 17 |
fidum. 9 : 22 | 65 : 14 | 152 : 15 |
fidus. 121 : 7 | 227 : 12 |
fient. 52 : 16 |
fieri. 3 : 14 | 9 : 5 | 19 : 8 | 23 : 11 | 31 : 10 | 39 : 17 | 40 : 16 | 41 : 4 | 42 : 3 | 43 : 3 | 44 : 2 | 52 : 1 | 92 : 12 | 96 : 14 | 106 : 30 | 110 : 6 | 111 : 24 | 124 : 21 | 131 : 6 | 143 : 14 | 145 : 27 | 151 : 13 | 191 : 26 | 199 : 25 | 218 : 18 | 224 : 8 | 231 : 2 | 234 : 11 |
fierent. 58 : 6 | 137 : 18 | 212 : 7 | 219 : 28 |
fieret. 34 : 14 | 82 : 14 | 109 : 18 | 113 : 22 | 128 : 21 , 28 | 155 : 1 |
Figulo. 14 : 3 |
figura. 207 : 8 |
figuram. 60 : 10 |
filia. 127 : 15 | 199 : 2 | 226 13 |
filiæque. 29 : 3 |
filiam. 231 : 6 |
filii. 14 : 8 | 34 : 15 |
filius. 64 : 17 , 19 |
filio. 13 : 2 | 116 : 5 | 205 7 |
filiorumque. 123 : 20 |
filium. 48 : 1 | 62 : 4 | 84 : 6 | 173 : 22 | 189 : 7 , 12 | 204 : 35 | 232 : 7 |

filius. 32 : 9 | 62 : 2 | 92 : 15 | 116 : 18 | 146 : 13 | 150 : 18 | 152 : 5 . 13 | 189 : 15 |
Fimbriana. 174 : 25 |
fine. 186 : 34 |
finem. 43 : 18 | 44 : 12 | 61 : 23 | 64 : 18 | 67 : 8 | 77 : 9 | 78 : 7 | 87 : 11 | 92 : 8 | 128 : 24 | 161 : 15 | 163 : 7 | 181 : 5 , 10 | 183 : 9 | 190 : 4 | 191 : 2 , 8 | 197 : 23 | 213 : 1 | 234 : 19 |
fingere. 36 : 16 | 72 : 3 |
fingi. 101 : 19 |
finibus. 69 : 22 | 141 : 8 |
finis. 43 : 13 | 78 : 11 | 62 : 1 / 71 : 9 | 78 : 12 | 79 : 14 | 126 : 1 , 7 . 18 | 153 : 23 | 158 : 21 | 162 : 7 | 169 : 21 |
finesque. 67 : 7 |
finitimi. 6 : 16 |
finitimos. 77 : 10 |
finitumis. 123 : 29 |
finxit. 1 : 4 |
firma. 17 : 7 | 41 : 13 | 213 : 14 |
firmam. 213 : 17 |
firmanda. 210 : 8 | 212 : 17 . 24 |
firmat. 81 : 3 |
firmatus. 186 : 6 |
firmavit. 192 : 21 |
firmiora. 116 : 15 |
firmiorem. 191 : 2 |
firmioribus. 106 : 2 |
firmiſſimum. 110 : 12 |
firmiſſumus. 84 : 18 |
firmius. 222 : 18 |
firmos. 106 : 27 |
firmum. 67 : 15 | 127 : 3 |
fit. 45 : 2 | 47 : 3 | 48 : 22 | 50 : 7 | 74 : 5 | 90 : 16 | 92 : 7 | 128 : 10 | 149 : 17 | 222 : 24 |
fiunt. 187 : 24 |
Flacco. 35 : 11 | 90 : 10 |
Flaccum. 36 : 15 |
flagitia. 134 : 9 | 208 : 7 | 274 . 21 |
flagitii. 96 : 3 |
flagitiis. 20 : 4 | 134 . 6 | 212 : 12 | 214 : 4 |
flagitio. 73 : 18 | 187 : 12 | 215 : 6 | 222 : 4 |
flagitioſe. 226 : 11 |
flagitioſior. 132 : 3 |
flagitioſiſſima. 6 : 7 |
flagitioſiſſimæ. 91 : 7 |
flagitioſiſſime. 226 : 17 |
flagitioſiſſimum. 89 : 18 |
flagitioſorum. 11 : 16 | 164 : 11 |
flagitioſum. 153 : 21 | 226 : 9 |
flagitium. 11 : 10 , 23 | 30 : 23 | 86 : 7 | 108 : 16 | 182 : 5 | 217 : 21 | 225 : 8 |
flagrabat. 12 : 5 |
flagrantes. 167 : 8 |
Flaminia. 205 : 16 |
Flaminium. 29 : 9 |
flamma. 166 : 1 |
flammam. 60 : 11 |
flectere. 11 : 17 |
flecterent. 147 : 12 |
flectitur. 116 : 2 |
flexa. 139 : 22 |
flexit. 64 : 15 |
flexus. 148 : 15 |
florentes. 31 : 19 |
florentibus. 188 : 27 |
florentior. 222 : 30 |
florentis. 128 : 26 |
florere. 230 : 11 |
fluctibus. 172 : 7 |
fluctu. 203 : 7 | 206 : 24 |
fluctuantes. 223 : 9 |
fluctus. 12 : 16 |
fluctuum. 109 : 19 |
fluentibus. 200 : 28 |
flumen. 79 : 2 | 103 : 26 | 105 : 12 | 107 : 5 | 126 : 1 | 137 : 16 , 20 | 154 : 1 | 172 : 20 | 173 : 29 | 178 : 3 | 192 : 10 . 202 : 30 |
flumenque. 123 : 22 |
flumine. 123 : 31 | 138 : 22 | 176 : 2 | 201 : 4 |
fluminis. 104 : 4 |
fluminum. 204 : 16 |
fluunt. 204 : 16 |
fluxa. 2 : 4 | 154 : 13 |
fluxæ. 150 : 2 |
fluxi. 12 : 4 |
focis. 44 . 18 | 74 : 9 |
fœda. 9 : 20 | 46 : 6 | 48 : 16 | 50 : 11 | 52 : 22 | 95 : 16 | 106 : 11 |
fœdaque. 21 : 25 |
fœdam. 100 : 7 |
fœdavêre. 204 . 3 |
fœde. 86 : 22 | 179 : 6 |
fœdera. 71 : 15 |
fœdere. 96 : 10 |
fœdi. 13 : 6 |
fœdum. 16 : 9 |
fœdus. 96 : 1 , 11 | 100 : 7 | 127 : 12 | 170 : 8 , 10 | 154 : 11 , 13 | 155 : 1 |
fœneratorum. 26 : 9 |
fons. 139 : 5 | 144 : 11 |
fonte. 186 : 12 | 204 : 27 |
fontes. 136 : 28 | 206 : 34 |
fontis. 110 : 1 |
foris. 35 : 5 | 16 : 19 | 19 : 8 | 22 : 2 | 36 : 6 | 37 : 4 , 13 | 59 : 16 | 62 : 14 | 63 : 22 | 67 : 3 | 70 : 21 | 71 : 16 | 79 : 18 | 83 : 10 , 11 | 84 : 25 | 92 : 1 , 7 | 101 : 14 | 104 : 13 , 19 | 108 : 9 | 110 : 9 | 111 : 19 | 125 : 4 | 127 : 25 | 128 . 4 | 129 : 14 | 131 : 11 | 140 . 8 | 143 : 12 , 14 | 151 : 22 | 155 : 12 | 154 : 10 | 155 : 1 | 185 : 7 | 186 : 20 | 219 : 14 | 225 : 21 |
forent. 19 : 19 | 27 : 10 | 26 : 8 | 32 : 6 | 39 : 22 | 82 : 4 . 84 : 5 | 86 : 4 | 89 : 1 | 93 : 19 | 94 : 21 | 102 : 17 | 103 : 11 | 108 : 5 | 123 : 31 | 134 : 22 | 137 : 20 | 140 : 9 | 196 : 8 |
foret. 12 : 10 | 16 : 5 , 22 | 19 : 2 | 20 : 11 , 18 | 21 : 15 | 22 : 26 | 25 : 3 | 27 : 16 | 30 : 17 | 31 : 14 | 32 : 13 | 37 : 2 | 40 : 1 | 66 : 22 | 69 : 11 | 80 : 8 | 83 : 22 | 91 : 20 | 93 : 15 | 95 : 11 | 105 : 21 | 107 : 10 | 114 : 21 | 116 : 10 | 117 . 4 , 5 , 10 , 11 | 123 : 24 | 124 . 2 | 140 : 14 | 141 : 9 | 173 . 8 | 210 : 18 |
foris. 18 : 14 | 46 : 23 |
forîſque. 130 : 4 |
forma. 21 : 4 |
formæ. 2 : 4 | 207 : 9 |
formam. 12 : 14 | 192 : 25 |
formidatur. 210 : 1 |
formidatus. 161 : 2 |
formidine. 108 : 24 | 117 : 19 | 122 : 1 | 123 : 4 | 141 : 6 | 162 : 3 | 169 : 12 | 199 : 17 |
formidinem. 81 : 5 | 94 : 19 | 107 : 28 | 118 : 10 |
formidini. 17 : 14 |
formido. 97 : 26 | 109 : 25 | 211 : 11 |
formidoloſa. 7 : 6 | 16 : 11 | 46 : 7 |
formidoloſus. 7 : 12 |
formicibus. 50 : 10 |
foro. 32 : 19 | 33 : 8 |
fors. 106 : 15 | 125 : 14 | 143 : 19 | 221 : 5 |
fortitan. 151 : 11 | 224 . 7 |
forte. 18 : 21 | 48 : 24 | 59 : 10 | 66 : 10 | 70 : 8 | 89 : 12 | 107 : 20 | 114 : 24 | 121 : 4 | 139 : 3 , 15 , 21 | 142 : 15 | 160 : 21 | 162 : 19 | 163 : 3 | 164 : 10 | 167 : 1 | 175 : 22 | 178 : 26 | 180 : 12 | 184 . 1 : 187 : 12 | 202 : 22 | 204 : 15 | 217 : 26 | 224 . 25 | 229 : 11 | 233 : 5 |
fortem. 41 : 19 | 51 : 26 | 111 : 21 |
fortes. 17 : 3 |
forti. 52 : 12 | 179 : 19 |
fortia. 54 . 11 | 108 : 3 | 130 : 6 | 132 : 1 |
fortibus. 163 : 10 | 198 : 29 |

215 : 3 | 219 : 4 | 223 : 2 | 225 : 12 |
fortior. 142 : 7 |
fortis. 53 : 4 |
fortiſſimi. 11 : 2 |
fortiſſimis. 144 : 4 |
fortiſſimi. 18 : 2 | 225 : 3 |
fortuſſimi. 18 : 2 | 225 : 3 |
fortiſſimis. 118 : 21 | 119 : 10 |
fortiſſimum. 129 : 7 | 131 : 13 | 135 : 15 |
fortitudinis. 48 : 2 |
fortitudo. 45 : 19 | 204 : 10 | 222 : 1 |
fortuna. 3 : 3 | 7 : 20 | 8 : 24 | 18 : 18 | 32 : 11 | 33 : 16 | 41 : 11, 13 | 42 : 18 | 53 : 5 | 57 : 8 | 69 : 16 | 71 : 16 | 81 : 20 | 131 : 11 | 142 : 6 | 148 : 3 | 160 : 14 | 168 : 12 | 188 : 26 | 191 : 22 | 196 : 17 | 197 : 9, 10 | 210 : 15 | 216 : 6, 14 | 225 : 10 | 231 : 23 |
fortunæ. 27 : 25 | 48 : 27 | 58 : 11 | 198 : 1 | 209 : 6 |
fortunam. 51 : 22 | 63 : 3 | 69 : 18 | 110 : 19 | 114 : 4, 26 | 115 : 19 | 139 : 19 | 174 : 30 | 209 : 2 | 231 : 25 |
fortunarum. 128 : 28 |
fortunas. 13 : 19 | 81 : 7 | 213 : 23 | 226 : 3 |
fortunata. 21 : 4 |
fortunatam. 227 : 16, 27 | 230 : 24 |
fortunatas. 206 : 9, 10 |
fortunis. 26 : 9 | 46 : 2 | 67 : 28 | 73 : 3 | 207 : 18 |
fortuniſque. 69 : 5 |
forum. 103 : 7 | 179 : 9 |
foſſa. 81 : 2 | 102 : 2 |
foſſaque. 124 : 17 |
fracta. 207 : 10 |
fragilis. 2 : 4 |
frater. 65 : 14 | 72 : 10 | 164 : 4 |
fraternè. 96 : 17 |
fratre. 66 : 13 | 70 : 10 | 94 : 7 |
fratrem. 81 : 24 |
fratres. 65 : 101 | 70 : 19 | 126 : 7 | 212 : 9 |
fratreſque. 92 : 3 |
fratri. 65 : 14 | 71 : 1 |
fratribus. 62 : 2 | 187 : 1 |
fratris. 62 : 4 | 67 : 28 | 72 : 9 | 96 : 9 | 101 : 10 |
fraude. 29 : 13 |
fraudem. 59 : 5 |
fregèrè. 50 : 13 |
frequens. 38 : 4 | 39 : 18 | 123 : 1 | 231 : 21 |
frequentabantur. 104 : 5 |
frequentabat. 12 : 9 |
frequentarent. 122 : 14 |
frequentata. 75 : 5 |
frequentem. 115 : 20 |
frequentes. 16 : 5 | 102 : 5 |
frequentia. 36 : 12 |
frequentiam. 103 : 12 |
frequentibus. 200 : 1 |
freta. 135 : 12 |
fœti. 73 : 10 | 77 : 10 | 112 : 12 | 231 : 28 |
fœtis. 233 : 18 |
fœto. 77 : 5 |
fœtum. 75 : 9 |
fœtus. 51 : 6 | 67 : 28 | 79 : 20 | 114 : 25 | 137 : 6 | 214 : 6 |
frigere. 202 : 15 |
frigus. 11 : 11 |
fronte. 53 : 14 | 54 : 5 |
fructibus. 178 : 12, 17 |
fructu. 28 : 6 |
fructus. 184 : 1 |
fruendoſque. 180 : 6 |
frugum. 75 : 11 | 137 : 10 | 174 : 1 |
frui. 31 10 | 182 : 5 | 188 : 20 |
fruimur. 41 : 3 |
frumentaria. 184 : 1 |
frumentatum. 110 : 14 |
frumenti. 52 : 10 | 85 : 10 | 137 : 8, 19 | 139 : 5 |
frumentique. 178 : 19 |
frumento. 109 : 20 | 129 : 26 | 177 : 17 | 191 : 22 | 214 : 10 |
frumentoque. 178 : 12 |
frumentum. 101 : 18 | 102 : 21 | 103 : 11 | 108 : 25 | 190 : 9 | 197 : 11 | 215 : 16 |
fruſtra. 17 : 1 | 22 : 19 | 27 : 12 | 45 : 1 | 59 : 9 | 63 : 17 | 69 : 17 | 83 : 7 | 87 : 4 | 113 : 7 | 111 : 14 | 123 : 3 | 129 : 12 | 139 : 7, 13 | 146 : 18 | 153 : 20 | 154 | 25 | 168 : 6 | 181 : 4 | 186 : 25 | 188 : 22 | 196 : 12 |
fruſtrantur. 184 : 5 |
fruſtrata. 146 : 7 |
fruſtrati. 111 : 20 |
fuderit. 136 : 4 |
fuderit. 7 : 18 |
fudi. 190 : 8 |
fuerant. 30 : 5 | 67 : 23 | 96 : 8 | 106 : 2, 9 | 112 : 10 | 179 : 5 |
fuerat. 7 : 1 | 19 : 13 | 21 : 10 | 43 : 12 | 54 : 11 | 62 : 13 | 67 : 11 | 83 : 16 | 92 : 16 | 96 : 13 | 98 : 5 | 107 : 1 | 113 : 15 | 122 : 8 | 137 : 9, 12 | 139 : 14 | 153 : 9 | 192 : 25 | 204 : 6, 31 | 207 : 20 | 214 : 13 |
fuere. 4 : 7 | 5 : 14 | 8 : 3 | 9 : 1, 2 | 15 : 1 | 19 : 14 | 20 : 19 | 32 : 7 | 46 : 22 | 49 : 8, 11 | 56 : 3 | 63 : 19 | 70 : 5 | 78 : 2 | 82 : 11 | 91 : 7 | 94 : 4 | 95 : 3 | 101 : 20 | 125 : 26 | 151 : 18 | 158 : 13 | 172 : 16 | 196 : 13 | 210 : 3 |
fuerim. 230 : 15 |
fuerint. 81 : 25 | 162 : 5 | 230 : 1 : 8, 9 |
fueris. 18 : 4 | 65 : 15 |
fuerit. 41 : 18 | 87 : 12 | 97 : 11 | 153 : 16 | 160 : 3 | 215 : 26 | 225 : 14, 16 | 226. 21 | 233 : 10 |
fuentis. 86 : 21 |
fueruni. 198 : 32 | 200 : 13 | 205 : 3 |
Fufidius. 162 : 16 |
fuga. 37 : 9 | 52 : 25 | 55 : 18 | 70 : 5 | 95 : 16 | 100 : 1 | 108 : 15 | 109 : 13, 14, 24 | 123 : 10, 18 | 145 : 9 | 146 : 23 | 151 : 10 | 161 : 22 | 169 : 25 | 203 : 23 | 208 : 5 | 212 : 4 |
fugacem. 231 : 21 |
fugaces. 222 : 5 | 227 : 15 |
fugæ. 51 : 21 | 106 : 8 |
fugam. 51 : 19 | 59 : 8 | 72 : 4, 12 | 96 : 18 | 97 : 15 | 100 : 7 | 107 : 20 | 111 : 24 | 118 : 19 | 123 : 30 | 170 : 25 | 176 : 15 | 197 : 13 | 198 : 16 | 203 : 17 |
fugant. 80 : 5 |
fugare. 111 : 22 |
fugatæque. 126 : 3 |
fugatique. 107 : 1 | 123 : 17 | 145 : 7 |
fugatis. 146 : 28 |
fugax. 231 : 14 |
fugerat. 113 : 16 | 135 : 9 |
fugere. 95 : 10 | 111 : 16 | 143 : 10 | 145 : 3 | 147 : 2, 3 | 206 : 8 |
fugère. 144 : 20 |
fugeret. 173 : 18 |
fugientis. 107 : 12 | 135 : 14 |
fugitivi. 186 : 9 |
fugitivis. 52 : 7 | 208 : 4 |
fugitivorum. 208 : 19 |
fui. 170 : 13 |
fuimus. 17 : 13 |
fuiſſe. 11 : 6 | 12 : 8 | 13 : 3 | 15 : 2 | 27 : 11 | 49 : 1 | 97 : 14 | 101 : 22 | 128 : 17 | 134 : 25 | 162 : 2 | 181 : 4 | 200 : 16 | 205 : 13 | 207 : 28 | 226 : 19 |
fuiſſent. 126 : 6 |
fuiſſet. 17 : 2 | 48 : 8 | 55 : 12 | 80 : 6 | 109 : 13 | 179 : 12 | 182 : 6 |

fuit.

fuit. 2 : 6 . 10 | 3 : 8| 5 : 2 , 12| 8 : 7 | 20 : 4 . 24 | 27 : 5 , 7 | 26 : 12 | 40 : 10 | 47 : 13 | 49 : 7 | 59 : 5 | 61 : 18| 62 : 1 | 64 : 10 | 69 : 11 | 70 : 18 | 71: 13 | 74: 7, 14 . 75 : 7 | 81 : 1 , 13| 90 : 10 | 99: 11 | 113 : 23| 115 : 3 | 119 : 1 , 20 | 121 : 14 , 20 | 123 : 3 | 137 : 11 | 141 : 22 | 142 : 6 | 144 : 3| 148 : 1 | 154 : 2 | 155 : 9 | 158 : 7 , 21 | 163 : 7 , 12 | 187 : 18 | 191 : 7 | 198 : 27 | 200 : 7 | 208 : 14 | 210 : 14 , 17 | 215 : 17 | 216 : 6 , 11 | 218 : 3 | 219 : 1 , 26 | 224 : 11 | 230 : 3 | 231 : 25 , 30 |

fulmen. 166 : 9 |

Fulviam. 21 : 18 | 22 : 17 |

Fulvius. 14 : 10 | 32 : 9 |

fundere. 111 : 22 | 141 : 12 |

funditores. 109 : 6 |

funditoribus. 141 : 3 | 145 : 17 |

funditorum. 102 : 25 | 150 : 14 |

funditus. 219 : 20 |

fundo. 193 : 2 |

fundunque. 80 : 5 |

funduo. 212 : 13 |

funeſtum. 226 : 15 |

funibundus. 25 : 13 |

furibus. 46 : 2 |

furit. 160 : 18 |

furor. 20 : 21 |

furori 231 : 15 |

furta. 169 : 27 |

furtivæ. 17 : 14 |

fuſa. 117 : 16 |

fuſæ. 126 : 3 |

fuſas. 55 : 8:

fuſi. 107 : 1 | 145 : 7 | 147 : 1 | 177 : 10 |

Fuſidius. 170 : 22 |

fuſo. 177 : 14 |

fuſti. 201 : 21 |

fuſum. 151 : 8 |

futiles. 162 : 11 |

futura. 17 : 9| 45 : 16 | 188 : 22 | 210 : 12 | 213 : 11 |

futuræ. 219 : 20 |

futuram. 198 : 26 |

futuri. 145 : 24 |

futuris. 84 : 11 |

futuro. 214 : 5 | 216 : 4 |

futuros. 135 : 21 | 160 : 17 | 212 : 22 | 213 : 12 |

futurum. 191 : 2 | 195 : 7 | 211 : 2 | 219 : 21 |

futurus. 224 : 10 |

G.

GAbinia. 193 : 16 |

Gabinio. 36 : 18 , 20 | 48 : 7 | 50 : 16 |

Gabiniius. 33 : 9 | 34 : 23 | 36 : 7 |

Gabiniius. 14 : 10 | 34 : 11 | 37 : 8 |

Gaddir. 174 : 12 |

Gadibus. 195 : 5 |

Gætuli. 76 : 2 | 77 : 3 , 12 | 142 : 18 | 145 : 3 |

Gætulis. 149 : 1 |

Gætulorum. 79 : 1 |

Gætulos. 76 : 13 | 78 : 9 | 127 : 5 | 136 : 2 |

Galli. 31 : 17 | 36 : 21 |

Gallia. 32 : 18 | 33 : 21 | 34 : 4 | 52 : 9 | 116 : 6 | 153 : 6 | 178 : 11 | 205 : 16 |

Gallia. 192 : 16 |

Galliam. 51 : 3 , 13 , 18 | 52 : 7 | 177 : 22 |

Gallica. 32 : 17 | 224 : 18 |

Gallico. 48 : 1 |

Gallis. 156 : 3 | 208 : 22 |

Gallium. 47 : 1 | 202 : 9 |

Gallos. 49 : 1 | 155 : 22 |

gancæ. 11 : 7 |

ganeo. 11 : 18 |

Gauda : 116 : 18 |

gauderet. 116 : 15 |

gaudia. 56 : 4 |

gaudiis. 58 : 15 | 215 : 1 |

gaudio. 42 : 10 | 74 : 11 | 119 : 16 | 163 : 17 |

gaudium. 37 : 12 | 103 : 1 | 109 : 11 | 214 : 5 |

gemitu. 112 : 19 |

gemitus. 218 : 10 |

genera. 60: 4 | 175 : 11 | 218: 9 |

generatim. 224 : 11 |

genere. 5 : 12 | 6 : 12 | 21 : 4 | 65 : 10 | 66 : 10 | 69 : 19 | 135 : 7 | 152 : 14 | 224 : 10| 229 : 3 |

generi. 118 : 21 |

generibus. 104 : 3 |

generis: 20 : 24 | 22 : 22 | 33: 11 | 55 : 9 | 58 : 13 | 70 : 22| 71 : 15 | 103 : 9 | 122 : 8 | 157 : 4 | 171 : 12 , 24 |

generoſiſſimum. 131 : 13 |

generum. 80 : 9 | 103 : 24 |

geniti. 160 : 9 |

genitos. 119 : 9 |

genitus. 187 : 1 | 189 : 16 | 196 : 20|

gens. 32 : 16 | 169 : 21 |

gente. 50 : 13 | 152 : 13 | 198 : 27 | 224 : 13 |

gentem. 47 : 5 | 77 : 14 |

gentes. 212 : 21 | 225 : 10 |

genti. 11. : 2| 120: 10 |

gentibus. 42 : 19 | 76 : 7 | 127 : 23 | 201 : 1 | 219 : 9 | 223 : 7 |

gentilium. 207 : 5 |

gentis. 62 : 8 | 75 : 3 | 141 : 22 | 150: 21 | 164. 25 | 169: 26 | 183 : 14 | 208 : 22 |

gentium. So : 25 | 89 : 16| 93: 8 | 108 : 10 | 161 : 7 | 183 : 10 | 191 : 24 |

genua. 203 : 13 |

genuimus. 225 : 2 |

genuiſſe. 66 : 4 |

genuiſſem. 65 : 3 |

genuit. 62 : 3 | 222 : 8 |

genus. 6 : 10 | 32 : 13 | 42 : 5 | 49 : 11 | 57 : 1 | 58 : 6 | 71 : 12 | 102 : 12 | 110 : 11 | 127 : 5 | 138 : 9 | 159 : 19 | 172 : 10| 204 : 13 |

geram. 134 : 19 |

gerant. 108 : 8 | 183 : 12 |

gerebat. 13 : 18 | 92: 19 | 100: 21 | 115 : 8 | 121 : 17 | 136 : 14 |

gerendis. 230 : 18 |

gerendum. 108 : 21 |

gerens. 103 : 5 |

gerere. 23 : 1 | 24 . 7 | 79: 25 | 209 : 4 | 123 : 1 | 129 : 20 | 130: 18 | 131 : 6 | 211: 11 | 213 : 9 |

gererent. 152 : 22 |

gererentur. 204 : 8 |

gereret. 108 : 11 | 109 : 12 | 111 : 23 | 115 : 19 |

gerereretur. 152 : 20 |

geri. 108 : 18 | 123 : 5 |

gerite. 154 : 1 |

geritur. 54 : 16 | 141 : 16 |

Germani. 198 : 8 |

Germanus. 208 : 22 |

Geronis. 204 : 5 |

gerundi. 92 : 21 |

gerunt. 110 : 23 | 213 : 16 |

geruntur. 26 : 3 | 50 : 17 | 91: 5 |

geſſerat. 91 : 18 |

geſſerit. 212 : 14 | 232 : 19 |

geſſi. 111 : 9 |

geſſimus. 40 : 9 |

geſſiſti. 210 : 6 |

geſſit. 61 : 9 | 223: 9, 20 |

geſta. 36 : 18 | 48 : 26 | 139 : 4 | 146 : 2 |

geſtæ. 8 : 2 | 230 : 3 , 5 |

geſtarum. 19 : 13 | 60 : 11 |

geſtas. 4. 1 | 5 : 5 | 86 : 4 | 177 : 2 |

geſtis. 230 : 11 |

geſturus. 100 : 12 |

gerite. 205 : 18 |

gignentium. 126: 21 | 139: 22 |

gignere. 195 : 6 |
gigni. 131 : 14 |
gignitur. 170 : 30 |
gignuntur. 104 : 4 | 202 : 28 |
gladiatoriæ. 24 : 1 |
gladii. 140 : 15 |
gladius. 54 : 16 |
gladio. 35 : 19 | 39 : 8 |
gladium. 43 : 18 | 146 : 19 |
glande. 111 : 5 |
glifcenti. 178 : 21 |
globis. 176 : 15 |
globo. 130 : 20 |
gloria. 2 : 4 | 3 : 15 | 4 : 3 | 10 : 7, 15 | 18 : 17 | 49 : 1, 12 | 52 : 2 | 54 : 11 | 58 : 6 | 62 : 9 | 65 : 5, 8 | 73 : 18 | 96 : 6 | 115 : 16 | 120 : 8 | 132 : 4 | 136 : 27 | 142 : 8 | 156 : 3, 6 | 161 : 7 | 162 : 8 | 175 : 1 | 185 : 11 | 200 : 6 | 216 : 18 | 220 : 19, 20 | 224 : 17 | 225 : 11, 18 |
gloriæ. 7 : 5, 13 | 62 : 13 | 63 : 2 | 97 : 24 | 98 : 9 | 125 : 1 | 133 : 22 | 141 : 13 | 142 : 1 | 158 : 2 | 175 : 12 | 185 : 5 | 216 : 15 | 230 : 2, 27 | 231 : 4 |
gloriam. 2 : 2, 14 | 7 : 17 | 49 : 15 | 50 : 3 | 52 : 13 | 57 : 7 | 60 : 12 | 64 : 7 | 88 : 1 | 99 : 1 | 109 : 19 | 133 : 8 | 135 : 16 | 141 : 15 | 198 : 4 | 212 : 29 | 223 : 15 | 226 : 20 | 229 : 9 |
gloriamque. 77 : 11 |
glorians. 20 : 10 |
gloriari. 108 : 4 |
gloriaris. 228 : 2 |
gloriosa. 136 : 5 | 215 : 19 |
gloriose. 189 : 10 |
gloriosius. 200 : 11 |
gloriosum. 161 : 1 | 188 : 19 |
glutino. 192 : 27 |
gnarritatis. 176 : 15 |
gnarus. 170 : 27 | 176 : 17 |
Gracchi. 89 : 9 |
Gracchis. 99 : 10 |
Graccho. 74 : 8 | 87 : 8 | 199 : 7 |
Gracchorum. 99 : 7 |
Gracchus. 99 : 3 | 221 : 7 |
gradu. 144 : 16 | 208 : 20 |
græca. 115 : 3 |
græcas. 173 : 3 |
Græci. 136 : 17 | 204 : 17 |
Græcia. 2 : 12 |
Græcis. 43 : 25 | 189 : 22 |
Græcis. 21 : 5 | 141 : 23 |
Græcorum. 131 : 5 | 200 : 4 | 222 : 8 |
Græcos. 49 : 1 | 207 : 16 | 222 : 8 |
grande. 11 : 19 | 20 : 27 |
grandem. 39 1.2 |
grandi. 178 : 26 |
grandis. 139 : 21 |
graffaretur. 202 : 8 |
graffari. 116 : 9 |
graffatur. 57 : 7 |
grata. 5 : 14 | 28 : 1 |
grati. 178 : 5 | 198 : 14 |
gratia. 17 : 13, 15 | 20 : 5 | 35 : 14 | 38 : 13 | 56 : 1 | 64 : 15 | 73 : 16, 17 | 77 : 15 | 82 : 15 | 83 : 18 | 85 : 5 | 89 : 2 | 94 : 19 | 103 : 10 | 108 : 14 | 113 : 12, 18 | 115 : 15 | 121 : 14 | 124 : 13 | 127 : 11 | 140 : 15 | 147 : 22 | 154 : 7 | 159 : 3 | 167 : 4 | 180 : 1 | 198 : 28 | 222 : 22 | 227 : 10 |
gratiæ. 47 : 3 | 83 : 23 | 197 : 1 |
gratiam. 42 : 1 | 45 : 11 | 60 : 1 | 68 : 9 | 74 : 5 | 93 : 11 | 148 : 4 | 150 : 10 | 153 : 13, 19 | 164 : 20 | 184 : 7 | 186 : 23 | 215 : 2 | 219 : 24 | 220 : 2 | 223 : 14 | 231 : 9 |
gratias. 108 : 7 |
gratificandi. 225 : 27 |
gratificans. 215 : 2 |
gratificari. 59 : 12 |
gratis. 180 : 2 |
gratuito. 13 : 13 | 130 : 14 | 165 : 18 | 221 : 13 |
gratulatus. 231 : 21 |
gratulabantur. 198 : 10 |
gratulor. 64 : 12 |
gratus. 20 : 9 | 197 : 7 |
grave. 42 : 15 | 158 : 14 | 178 : 17 | 189 : 22 |
gravem. 203 : 30 |
graves. 83 : 6 | 87 : 9 | 174 : 26 | 199 : 7 | 202 : 12 |
gravi. 171 : 18 | 178 : 20 | 217 : 7 |
graviz. 90 : 8 | 96 : 3 | 175 : 13 |
gravior. 136 : 10 |
graviorem. 71 : 5 |
graviori. 202 : 15 |
gravioris. 160 : 19 |
gravis. 38 : 16 | 43 : 15 | 72 : 9 | 86 : 6 | 114 : 20 | 169 : 7 | 174 : 17 | 106 : 18 |
graviſſimi. 34 : 8 |
gravitate. 182 : 8 | 208 : 5 |
graviter. 55 : 22 | 225 : 24 |
gravius. 42 : 9 | 42 : 14 | 68 : 21 | 81 : 23 | 210 : 5 | 233 : 22 | 234 : 15, 20 |
gregariis. 30 1 25 | 53 : 16 | 95 : 13 |
gregarius. 101 : 25 | 139 : 15 |
grege. 39 : 15 | 112 : 18 | 173 : 8, 10 | 233 : 14 |
gubernator. 179 : 2 |
gubernatore. 204 : 31 |
gula. 227 : 14 |
gulæ. 137 : 4 | 232 : 12 |
gulam. 50 : 13 |
Guluſſa. 62 : 2 |
Guluſſæ. 92 : 15 |
gurgulibus. 202 : 22 |

H.

H. S. C. 23 : 20 |
H. S. CC. 23 : 20 |
habeam. 130 : 14 |
habeant. 29 : 15 | 33 : 21 | 88 : 7 | 127 : 17 |
habeantque. 183 : 12 |
habeantur. 37 : 6 | 61 : 5 |
habeas. 65 : 10 |
habeat. 81 : 16 | 214 : 10 | 226 : 3 |
habebant. 6 : 22 | 76 : 5 |
habebantur. 136 : 19 | 149 : 8 |
habebat. 5 : 22 | 7 : 11 | 11 : 17 | 20 : 8 | 21 : 22 | 23 : 1 | 101 : 12 | 120 : 21 | 226 : 22 |
habebatis. 89 : 17 | 185 : 9 |
habebatur. 49 : 12 |
habebunt. 182 : 8 |
habemus. 18 : 15 | 46 : 24 | 147 : 23 |
habenda. 234 : 22 |
habendam. 5 : 1 |
habendos. 44 : 9 | 46 : 8 | 180 : 6 |
habendus. 161 : 5 |
habens. 231 : 10 |
habent. 46 : 1 | 88 : 13 | 89 : 21 | 108 : 3, 17 | 174 : 12 | 180 : 2, 5 | 191 : 18 | 215 : 21 | 218 : 16 | 224 : 3 |
habentur. 6 : 15 | 90 : 9 | 220 : 22 |
habeo. 8 : 17 | 45 : 10 | 51 : 25 | 132 : 8 | 133 : 20 | 142 : 8 | 153 : 17 | 196 : 21 | 224 : 17 |
habere. 2 : 14 | 7 : 5 | 9 : 4, 6, 7, 20 | 10 : 12 | 11 : 6, 9 | 13 : 9 | 23 : 6 | 24 : 7 | 26 : 11 | 36 : 23 | 46 : 7 | 60 : 10 | 63 : 15 | 67 : 3 | 68 : 3 | 75 : 19 | 92 : 5 | 98 : 13 | 105 : 16 | 109 : 14 | 112 : 17 | 116 : 11 | 123 : 10 | 127 : 7, 22 | 128 : 21 | 129 : 5 | 152 : 19 | 155 : 8 | 159 : 10 | 177 : 18 | 191 : 10 | 215 : 6 | 216 : 12 | 219 : 7, 8 | 221 : 19 | 229 : 14 | 231 : 12 | 234 : 19 |

Digitized by Google

haberem. 69 : 18 | 216 : 10 |
haberemus. 46 : 20 |
haberent. 2 : 18 . 19 | 3 : 14 |
haberentur. 24 : 3 |
haberet. 25 : 9 | 101 : 26 | 108 : 11 | 121 : 17 | 172 : 3 | 174 : 10 |
habetis. 88 : 17 |
haberetur. 103 : 6 | 115 : 9, 13 | 126 : 7 |
habeti. 10 : 8 | 178 : 12| 144 : 22 | 209 : 9 | 222 : 10| 224 24 |
habes. 64 : 12| 148 : 6 | 228: 9 , 16 |
habet. 9 : 15 | 42: 8 | 78 : 13 | 71 : 9 | 114 : 10 | 132 : 4 | 159 : 18 | 161 : 8 | 164 : 13 | 199 : 22 | 227 : 9 |
habete. 134 . 11 |
haberis. 180 : 11 |
haberove. 46: 15 | 198: 2 |
haberus. 2 : 5 | 8 : 6 | 30 : 10| 48 : 21 | 73 : 1 | 78 : 14 |
habes. 19. 15 | 34: 8| 174:26|
habitæ. 87 : 9 |
habitam. 164 : 22 |
habitas. 226 : 17 |
habitet. 232 : 20 , 21 |
habiti. 138: 13 | 164 : 21 | 167 : 16 |
habitis. 20 : 19 |
habitu. 84 : 15 |
habitum. 106 : 4 |
habituri. 190 : 4 |
habituros. 174 : 8 |
habiturum. 51 : 4 | 69 : 2 | 116 : 14 | 117 : 10 |
habitus. 92 : 13 | 101 : 5 |
habuerant. 79 : 1 |
habuerat. 9 : 23 | 50 : 14, 18 | 57 : 17 | 74 : 10 | 141 : 1 |
habuêre. 6: 8 | 33: 13 | 41: 9| 76 : 2, 12 | 77 : 4 | 78 : 7 | 88 : 3 | 134 : 3 | 136: 2| 201: 4 |
habuerint. 6 : 6 | 71 : 16 |
habuerit. 231 : 9 |
habui. 216. 8 | 222 : 19 | 232: 3 :
habuisse. 12: 9 | 54 : 2 | 64 : 20 | 222 : 22 |
habuissent. 48 : 9 |
habuisset. 36 : 16 | 50 : 22 | 142 : 23 | 217 : 1 |
habuit. 9: 18 | 16 : 21| 20: 16| 25 : 5 | 44 : 14 | 51 : 24 | 62 : 6 | 69 : 3| 126: 2| 149: 4 | 232 : 9 , 17 |
hac. 59: 4 | 113: 15 | 161: 4| 177 : 12 | 215 : 25 | 232: 10| 228 : 8, 16 | 230 : 22 | 232 : 10 |
hæ. 132 : 21 | 231 : 32 |
hæc. 8: 17 | 9 : 8 | 11: 12 | 12: 20 | 32: 21 | 19: 20 | 21 : 4| 26 : 3 | 29 : 12 | 27 : 9 | 33 : 4 . 16 | 34 : 17 | 69: 9 | 47 : 11 | 47 : 4 | 52 : 23 | 53: 9| 64: 9| 72: 6 | 81: 13| 82 : 3 | 87 : 2 | 88 : 2 , 16| 89 : 13 | 91 : 1 . 5| 103 : 14| 116 : 3| 124 . 20 | 130 : 1, 7| 131 : 18| 132: 21 | 133: 11 | 135 : 3 | 166 : 6 | 168 : 2 | 177 : 13 | 185 : 14 | 197: 18| 208 : 4 | 213: 11 | 215: 10 | 219 : 10 | 221 : 18 | 222 : 7| 225: 2 | 226 : 18 | 229 : 26 | 231 : 5 |
hæredē. 232 : 19 |
hæredem. 214 : 1 |
hæreditate. 232 : 21 |
hæferat. 84 : 6 |
hæfitante. 152 : 8 |
Hamilcarem . 125 : 1 |
hanc. 4 4 : 3 | 47: 13 | 67: 9| 164 : 11 | 229: 21 | 230: 16|
Hannipal. 61 : 16 | 177 : 22 |
Hannibale. 160 : 10 |
Hannibali. 202 : 16 |
Hannibalis. 204 : 31 |
harum. 227 : 12 |
haruſpices. 37 : 3 |
haruſpicis. 115 : 14 |
haruſpex. 114 : 25 |
haſa. 72 : 5, 23 | 125 : 22 | 210: 7 |
haſtas. 132: 19 |
haud. 3 : 13 | 11 : 17 | 12 : 4 | 20 : 4 , 23 | 21 : 8 , 11 | 31 : 2| 34 : 27 | 40 : 2 | 47: 11 | 49 : 6 | 54 : 18| 57: 5, 14 | 77 : 4 | 80 : 1 | 84 . 18 | 90: 17 | 91 : 21 | 94 : 4 | 99 : 11 | 103 : 6 | 107 : 27 | 109 : 23 | 126 : 10 | 128: 7| 136 : 4 , 27 | 138: 21 | 139: 16| 146 : 2| 147 : 6| 151: 7| 154 : 4 | 157 : 16 | 167 : 18| 170 : 23 | 176: 10| 180: 16. 19 | 196 : 6 | 208 : 1 | 217 : 13, 24 | 217: 11| 220: 5, 17| 221 : 7 , 20 | 222 : 7 , 17| 224 : 1 , 11 |
haudquaquam. 3 : 15 |
haveto. 29 : 8 |
hebes . 22 : 2 |
hebeſcere. 10 : 8|
hebetem. 108 : 13 |
heberi. 215 : 9 |
Helenus. 205 : 5 | 207 : 1|
Heracleam. 190 : 12 |
Hercule. 153 : 24 | 218 : 6 | 231 : 22 | 232 : 21 | 234 : 7
Hercules. 76 : 6 | 156 : 18|
heredem. 64 : 27 | 116 : 19 |
Hermannius. 172: 10 | 178 : 4 |
heu. 212 : 3 |
hi. 6 : 11, 24 | 10 : 4 | 11 : 1, 23| 23: 24 | 30: 14 | 31: 18| 43 : 1| 76: 4, 13| 77: 3, 11| 82 : 18| 88 : 9 | 124 : 23| 167 : 10| 178: 19| 192: 24 | 203: 24 | 221 : 21| 231 :22 |
hique. 48 : 15 | 76: 10| 77:4|
hitavit. 192 : 34 |
hiberna. 120 : 11 | 143 : 11 | 144 : 9 | 148 : 25 |
hibernacula. 148 : 17 |
hibernas. 178 : 1 |
hibernis. 94 : 14| 114 : 9 | 116 : 10 |
hic. 4 : 16 | 47: 2 | 196 : 20| 206 : 25| 232: 18, 24| 233: 23 , 27 |
hiemabat. 96 : 16 | 119 : 4 |
hiemalibus. 94 : 18|
hiemandi. 113: 11 |
hieme. 94 : 14 | 203 : 36 |
hiemem. 192 : 12 |
hiemémque. 177 : 24 |
hiemes. 209 : 29 |
Hiempſal. 66 : 3 , 9 , 17 | 67: 3 , 10 , 19 |
Hiempſale. 64 : 19 | 84 : 7 |
Hiempſalem. 62 : 3 | 67 : 14 . 73 : 10 | 81 : 24 | 119 : 13 |
Hiempſalis. 73: 20 . 77 : 28 |
hiems. 190 : 10 |
Hiero. 196 : 11 |
Hilerdam. 170 : 4 |
hinc. 178 : 15 |
Hipponem. 77 : 16 |
Hirtuleio. 177 : 18 |
his. 6: 13, 20| 7: 6| 8 : 15| 9: 3| 11 : 4 | 13 : 14 | 17: 14| 21: 3 , 13 | 27 : 17 | 32 : 9 | 37 : 1 , 10 | 39 : 17 , 20 | 43: 15| 44: 10 | 46: 24 | 49 : 10| 52: 9| 53 : 15 | 70 : 3 | 60 : 13 | 62 : 21 | 66: 18 | 82: 11| 86 : 21| 104 : 12| 114 : 5 | 127 : 26 | 133 : 9 | 134 : 28 | 138 : 1 | 140 : 9 | 141: 9| 150: 15| 178: 16| 181 : 11 | 196 : 11 | 211: 24 , 25 | 217 : 17 | 219 : 15 | 223: 27 | 225: 8 | 228: 25| 231 : 2| 234 : 18|
hiſque. 23 : 17 |
Hiſpania. 19: 5| 67: 6| 76: 6| 77 : 5 | 169 : 18| 170 : 9| 200 : 6|
Hiſpaniæ. 167 : 22 | 174 : 11 | 178: 15| 197 : 11 |
Hiſpaniam. 161 : 6 | 63 : 6 | 78 : 9 | 174 : 32 | 177 : 21 | 178 : 9 | 201 : 19 | 203 : 14|
Hiſpaniæ. 16 : 1 |
Hiſpanienſis. 109 : 11 |
Hiſpanienſis. 187 : 9 |
Hiſpanis. 16 : 12 | 76 : 12 | 200: 19 |
Hiſpanorum. 207 : 13 |
Hiſpanos. 16: 17 |
hiſtoriis. 206 : 8 | 230 : 27 |

INDEX

histrionem. 133: 19 |
histrionis. 174: 22 |
histrionum. 177: 5 |
Hiſtrum. 204: 18 |
hoc. 11: 21 | 14: 11 | 15: 13 | 10: 10 | 21: 20 | 23: 18 | 24: 8| 25: 12 | 20: 5| 32: 3| 34: 11 | 35: 8| 40: 16| 43: 14, 17 | 44: 1, 8| 46: 4, 12 | 48: 27| 58: 9 | 62: 10, 19 | 63: 13 | 75: 15| 80: 10, 19 | 90: 15, 17 | 100: 14 | 104: 19 | 118: 19 | 123: 29 | 129: 18| 130: 6, 13, 21| 133: 9, 10 | 134: 11 | 136: 24 | 138: 7 | 142: 11 | 147: 19 | 148: 1, 2, 6 | 150: 8 | 154: 13 | 163: 11 | 168: 11 | 174: 30 | 177: 23| 177: 18| 179: 11 | 191: 4 | 203: 3 | 205: 16 | 210: 5, 7 | 211: 6, 20 | 212: 23 | 215: 12 | 223: 5| 224: 13 | 226: 5 | 230: 3, 28 | 231: 18 | 233: 23 | 234: 16 |
Homeri. 206: 10 |
homine. 210: 14 |
hominem. 16: 9 | 19: 8 | 37: 25 | 62: 14 | 63: 1 | 117: 7 | 120: 5 | 125: 1 | 130: 21 | 131: 8| 155: 1 | 219: 29 | 229: 17 |
homines. 1: 1 | 3: 5 | 11: 1 | 18: 23 | 20: 25| 29: 3 | 30: 21 | 31: 7 | 35: 14 | 40: 1| 42: 3, 15 | 43: 8 | 47: 8| 61: 1 | 82: 21 | 84: 14 | 88: 9| 92: 2 | 95: 3 | 97: 9| 120: 15 | 129: 8 | 131: 6, 19 | 133: 14 | 160: 5 | 165: 7 | 207: 12 | 209: 7 | 210: 23| 213: 2 | 216: 17 | 217: 25| 218: 13 | 219: 28 | 223: 5 | 224: 2 |
hominesque. 26: 6 |
homini. 20: 5 | 24: 6 | 25: 10 | 122: 16 | 135: 4 | 153: 13 | 220: 2 | 232: 26 |
hominibus. 22: 4 , 15 | 41: 17 | 48: 5 | 58: 2 | 89: 19| 204: 16 |
hominibuſque. 13: 4 |
hominis. 5: 10 | 38: 1 |
hominum. 2: 11 | 6: 10 | 9: 11 | 18: 5 | 20: 15 | 22: 13 | 30: 21 | 37: 5 | 58: 6 | 60: 4 | 71: 12 | 102: 19 | 108: 13 | 123: 8 | 127: 5 | 138: 9| 157: 7 | 160: 16 | 167: 9 | 207: 11 , 19 | 218: 9| 219: 19 | 227: 9 |
homo. 20: 17 | 74: 9| 69: 3| 73: 21 | 74: 7 | 116: 14 | 226: 17 | 227: 8 , 11 | 230: 26 | 231: 4 |
honeſta. 23: 15 | 61: 22 | 88: 12 | 127: 14 | 137: 6| 161: 2 | 182: 5 |
honeſtæ. 219: 5 |
honeſtam. 196: 19 |
honeſtamenta. 225: 7 |
honeſtarum. 71: 9 |
honeſtas. 7: 17 | 29: 5 | 225: 6 |
honeſtaros. 29: 4 |
honeſte. 11: 6 | 12: 9 | 131: 20| 222: 5 | 227: 15 | 234: 23 |
honeſti. 59: 6 | 63: 21 |
honeſtique. 134: 23 |
honeſtior. 220: 6 |
honeſtis. 31: 13 |
honeſtiſſuma. 117: 15 |
honeſtius. 142: 3 | 197: 22 |
honeſto. 195: 3 |
honeſtoque. 63: 20 | 81: 3 |
honeſtum. 128: 12 | 224: 5 |
honeſtus. 73: 3 |
honoraviſti. 65: 5 |
honore. 29: 3| 104: 20 | 115: 13 | 116: 7 | 128: 16 | 215: 11 | 220: 26 |
honorem. 91: 2 | 117: 3 | 122: 15 | 132: 16 | 197: 25 | 217: 20 | 220: 19| 222: 27 | 232: 24 | 233: 9 |
honores. 61:3| 127:1| 131: 20| 133: 13 | 234: 9 |
honori. 10: 7 | 66: 12| 88: 6| 151: 17 |
honoribus. 38: 19 | 82: 16 | 161: 3 | 230: 15 |
honoris. 4: 11 | 74: 1| 86: 20 | 155: 17 |
honorum. 162: 6 |
honos. 17: 15| 19: 5 |
horam. 119: 6 |
horribile. 147: 11 |
horribili. 141: 3 |
horramento. 144: 22 |
horrabatur. 14: 13 | 115: 14|
horrabor. 133: 8 |
horrabuntur. 188: 25 |
horrandi. 129: 16 |
horrando. 81: 5 |
horrantibus. 93: 7 |
horrantur. 53: 3 | 212: 6 |
horrari. 6: 4, 18| 14: 3| 22: 4 | 86: 11 | 106: 20 , 23 | 112: 24 | 179: 14 |
horrarione. 112: 19 |
horratur. 54: 7 | 108: 7| 110: 10 , 18 | 117: 6 | 140: 3 | 151: 8 , 21 |
horratus. 105: 8| 176: 1 |
horrentur. 18: 19 |
horrére. 52: 3 |
horror. 87: 5| 90: 13| 167: 11| 183: 8 |
horrorque. 90: 6 | 191: 25 | 224: 17 |
hortos. 233: 28 |
horum. 132: 3 |
hos. 61: 9, 17| 131: 20 | 207: 23 | 219: 16 |
hoſpirem. 76: 2 |
hoſpitibus. 68: 7 |
hoſpitis. 118: 25 | 174: 9 |
hoſtes. 91: 23 | 106: 29 | 110: 5 |
hoſtem. 7: 14 | 8: 18 | 25: 13 | 48: 1| 55: 2| 81:7| 109: 26| 110: 4 | 127: 25 | 141: 2 | 220: 5 |
hoſtes. 29: 12 | 48: 12 | 55: 10 | 102: 2 , 23 | 105: 13 | 106: 7| 14 , 21 | 107: 27 | 110: 24 | 111: 28 | 112: 21| 227: 9 | 136: 21 | 138: 15 | 140: 24 | 143: 15 , 17 | 146: 9 | 147: 1 | 177: 9 | 188 20 | 196: 8| 210: 9| 211: 15| 223: 4 |
hoſti. 89: 6 | 90: 9 | 109: 18| 170: 23 |
hoſtiæ. 218: 8 |
hoſtias. 114: 24 | 161: 13 |
hoſtibus. 6: 18 | 8: 13 | 11: 2| 35: 21 | 47: 7 | 51: 3 | 52: 25 | 53: 8 | 79: 27 | 88: 4| 89: 16 | 90: 4 | 95: 15| 97: 6 | 101: 21 | 103: 21 | 106: 2, 24 | 107: 2 | 108: 19 | 120: 11 | 124: 26 | 136: 6 , 13 | 143: 13 , 14 , 14: 15, 25 | 146: 8 | 149: 4 | 169: 1, 10 | 177: 2 | 178: 9| 211: 13, 17| 217: 13| 221: 3 |
hoſtibuſque. 141: 8 |
hoſtile. 136: 10 | 137: 28 |
hoſtilem. 111: 23 | 150: 20 |
hoſtili. 248: 10 |
hoſtilia. 56: 2| 59: 9 | 72: 12| 112: 26| 191: 14 |
hoſtilis. 97: 25 |
hoſtiliter. 79 15 |
hoſtis. 7: 12 | 35: 3 | 43: 25 | 55: 5 | 61: 15 | 70: 6 , 8 | 71: 13 | 95: 17 | 105: 6, 21 | 110: 7 | 112: 14 | 127: 22| 128: 9, 20 | 133: 5 | 135: 19| 144: 5 | 146: 3 | 151: 25 | 167: 9 | 177: 25 |
hoſtiſque. 121: 22 | 177: 20|
hoſtium. 7: 18| 37: 20 | 45: 16 | 47: 6 | 48: 26 | 51: 20 | 52: 8 | 53: 4 | 54: 14 | 55: 16 | 63: 5 , 9 | 80: 4| 81: 10 | 88: 5 | 95: 9 | 101: 4 | 103: 3 , 23 | 104: 22 | 106: 10| 107: 11 | 109: 13| 111: 13 | 118: 18 | 121: 16 | 135: 23 | 138: 5 | 143: 15 | 144: 2 , 22 | 145: 22, 18 | 146: 27 | 150: 17 | 155: 2| 178: 2 , 3 , 6 | 179: 3 | 180: 13 | 190: 11 | 197: 13| 203:

21 | 218 : 4 | 222 : 36 | 229 : 6 |
hoſtiumque. 55 : 19 | 101 : 1 |
huc. 9 : 21 | 63 : 17 | 103 : 9 | 112 : 25 | 173 : 22 | 185 : 13 | 191 : 9 | 210 : 11 | 223 : 9 |
huecine. 70 : 1 |
huic. 3 : 13 | 9 : 14 | 20 : 5 | 48 : 4 | 49 : 14 | 71 : 16 | 92 : 17 | 97 : 7 | 225 : 14 | 226 : 7, 19 | 229 : 8, 11 |
hujus. 49 : 16 | 169 : 1 | 229 : 9 |
hujuſce. 14 : 13 | 127 : 11 | 132 : 5 |
hujuſcemodi. 12 : 12 | 16 : 21 | 30 : 26 | 44 : 2, 23 | 51 : 23 | 58 : 9 | 61 : 4, 13 | 64 : 20 | 86 : 17 | 91 : 1 | 129 : 14 | 134 : 26 | 147 : 14 | 164 : 20 |
hujuſmodi. 26 : 5 | 43 : 6 |
humana. 10 : 11 | 61 : 11 | 88 : 3 | 89 : 15 | 161 : 6 | 166 : 3 | 191 : 11 |
humanæ. 2 : 18 | 108 : 3 | 139 : 20 | 220 : 10 |
humanarum. 72 : 7, 15 | 96 : 1 | 148 : 3 | 150 : 2 |
humanas. 161 : 13 |
humani. 19 : 16 | 78 : 13 | 158 : 1 | 171 : 24 | 172 : 1 | 194 : 7 |
humanis. 221 : 1 |
humano. 104 : 1 |
humanum. 7 : 4 | 17 : 1 |
humeris. 228 : 6 |
humi. 50 : 9 | 76 : 3 | 104 : 3 | 133 : 6 |
humili. 109 : 8 |
humillimus. 219 : 4 |
humilitas, 122 : 8 |
humilitate. 105 : 2 |
humilitatem. 200 : 17 |
humilumis. 142 : 14 |
humo. 126 : 12 |
humum. 107 : 14 |
humus. 14, 7 : 5 | 17 : 6 | 192 : 34 |
hunc. 5 : 19 | 66 : 3 | 117 : 6 | 182 : 9 | 191 : 20 | 198 : 13 | 201 : 3 | 229 : 13 | 232 : 25, 33 |
hycmem. 133 : 6 |

I.

Jacere. 94 : 20 | 124 : 19 |
jaceret. 217 : 14 |
jacet. 206 : 3 |
jaciebant. 208 : 12 |
jacientes. 112 : 26 |
jacit. 66 : 25 |
jactura. 222 : 14 | 226 : 11 |
jacula. 111 : 10 |
jaculari. 62 : 9 |
jaculis. 146 : 11 |
jam. 16 : 2, 10 | 17 : 7 | 23 : 1 | 45 : 17 | 46 : 18 | 48 : 7 | 72 : 10 | 79 : 24 | 81 : 17 | 82 : 6 | 90 : 8, 13 | 102 : 12 | 103 : 13 | 106 : 4, 30 | 107 : 8, 21 | 108 : 8, 110 : 17 | 113 : 1, 8 | 114 : 4, 27 | 119 : 8 | 124 : 9 | 125 : 4 | 128 : 6, 15 | 129 : 2 | 130 : 17 | 131 : 13 | 132 : 10 | 141 : 22 | 143 : 11, 12 | 144 : 24 | 146 : 25, 28 | 147 : 1, 6, 19 | 158 : 13 | 160 : 22 | 162 : 9 | 168 : 12 | 176 : 10 | 177 : 20 | 178 : 21 | 180 : 3 | 182 : 5 | 188 : 3 | 190 : 3 | 192 : 22 | 193 : 3 | 196 : 18 | 203 : 27 | 207 : 5, 28 | 208 : 20 | 210 : 13 | 212 : 26 | 217 : 6 | 220 : 15 | 225 : 13, 14 | 229 : 16, 25 | 230 : 6, 14 | 232 : 13 | 233 : 14 |
jampriumum. 7 : 8 | 12 : 11 |
jamprimum. 144 : 7 | 146 : 23 | 151 : 14 |
janua. 22 : 18 |
januam. 34 : 14 |
Januar. 15 : 15 |
Januarii. 156 : 6 |
Januario. 94 : 13 |
Japetidam. 190 : 16 |
Jafonem. 174 : 9 |
ibant. 147 : 11 |
ibi. 8 : 4 | 10 : 1 | 16 : 21 | 25 : 16 | 46 : 11 | 66 : 14 | 105 : 5 | 106 : 13 | 111 : 21 | 119 : 7 | 123 : 14 | 124 : 25 | 126 : 19 | 127 : 20 | 128 : 1 | 134 : 3, 13 | 135 : 12 | 137 : 21 | 139 : 5 | 146 : 15, 17 | 152 : 10 | 174 : 25 | 192 : 25, 32 | 196 : 12 | 220 : 22 | 224 : 15 |
ibidem. 116 : 6 | 146 : 6 | 149 : 12 | 152 : 6 | 192 : 1 |
ibique. 4 : 6 | 5 : 14 | 22 : 8 | 57 : 10 | 64 : 3 | 108 : 12 | 110 : 9 | 137 : 2, 27 | 154 : 27 |
iccirco. 102 : 22 |
Ichnuſa. 172 : 6 |
ichi. 179 : 5 |
icta. 175 : 19 | 176 : 2 |
ictus. 201 : 10 |
id. 2 : 10 | 3 : 8, 21 | 12 : 3, 15 | 12 : 10 | 22 : 10 | 30 : 6, 31 : 5, 35 : 16, 42 : 8, 45 : 13, 83 : 21 | 87 : 4 | 90 : 12, 93 : 1 | 100 : 21 | 102 : 16 | 103 : 12 | 108 : 14, 16 | 110 : 7, 19, 25 | 113 : 12 | 115 : 9 | 116 : 11 | 117 : 19, 21 | 118 : 25 | 121 : 2, 14, 20 | 123 : 33 | 125 : 3, 10 | 126 : 9 | 127 : 11 | 128 : 4 | 130 : 20 | 132 : 6, 8, 17 | 133 : 1 | 134 : 2 | 135 : 2 | 136 : 10 | 137 : 21 | 138 : 7 | 142 : 13 | 148 : 16 | 153 : 15, 17, 24 | 154 : 21, 9 | 159 : 13 | 164 : 16 | 167 : 21 | 192 : 12 | 197 : 9 | 206 : 3 | 207 : 21, 27 | 229 : 5 | 230 : 1, 3 | 212 : 6, 18, 25 | 214 : 12 | 215 : 6, 13, 17 | 217 : 3 | 219 : 25 | 220 : 17 | 222 : 19 : 223 : 20 | 224 : 20 | 229 : 11, 26 |
idcirco. 226 : 22 |
idque. 216 : 13 | 224 : 12 |
idem. 17 : 6 | 50 : 7 | 54 : 14 | 60 : 3 | 62 : 1 | 64 : 11 | 66 | 17 | 114 : 23 | 118 : 14, 120 : 1 | 124 : 9 | 131 : 16 | 134 : 18 | 137 : 25 | 146 : 4, 151 : 8, 21 | 171 : 18 | 210 : 20 | 229 : 10 | 233 : 6, 7 | 234 : 14 |
ideo. 206 : 28 |
idonea. 123 : 27 | 219 : 12 |
idoneæ. 116 : 26 |
idoneis. 42 : 22 | 124 : 18 |
idoneos. 32 : 11 | 42 : 23 | 114 : 10 | 186 : 11 |
idoneum. 42 : 23 | 122 : 5 | 141 : 18 | 165 : 14 |
ierat. 30 : 1 | 99 : 8 | 146 : 24 |
iere. 126 : 9 | 170 : 15 |
ierie. 181 : 8 |
igitur. 2 : 9 | 4 : 12 | 7 : 9 | 8 : 26 | 7 : 11 | 8 : 10 | 9 : 11 | 10 : 4, 9 | 13 : 5 | 14 : 2 | 18 : 16 | 20 : 19 | 21 : 25 | 22 : 12 | 23 : 12 | 32 : 14 | 36 : 6 | 37 : 4 | 44 : 7, 9 | 49 : 10 | 51 : 16 | 58 : 8 | 61 : 22 | 63 : 1, 14 | 64 : 13 | 67 : 25 | 68 : 11 | 78 : 4, 9 | 11 | 79 : 15 | 80 : 8 | 82 : 25 | 85 : 14, 84 : 20 | 85 : 11 | 89 : 6 | 91 : 16 | 93 : 4, 11 | 97 : 14, 99 : 12 | 100 : 12 | 102 : 10 | 107 : 23, 104 : 6 | 108 : 1, 17 | 109 : 17 | 111 : 1, 25 | 112 : 21 | 113 : 14 | 114 : 16 | 115 : 13 | 118 : 2 | 120 : 8 | 122 : 2 | 123 : 25 | 126 : 7 | 127 : 19 | 128 : 18 | 135 : 6 | 137 : 6 | 140 : 16, 22 | 141, 21 | 142 : 8 | 143 : 14 | 146 : 2, 6 | 149 : 8 | 150 : 21 | 153 : 4 | 159 : 16 | 163 : 1 | 182 : 8 | 187 : 8 | 188 : 6 | 193 : 4 | 201 : 3 | 211 : 5 | 212 : 24 | 214 : 9 | 219 : 10 | 220 : 6 | 222 : 31 | 223 : 20 | 229 : 28 | 233 : 10 |
ignara. 76 : 13 | 107 : 2 | 139 : 20 |
ignari. 150 : 2 | 223 : 6 |
ignarique. 118 : 17 |

ignaris. 137 : 19 |
ignaros. 42 : 21 |
ignarum. 15 : 2 | 94 : 4 | 127 : 5 | 189 : 19 |
ignarus. 67 : 20 | 79 : 4 | 84 : 18 | 104 : 22 | 131 : 2 | 142 : 10 |
ignavi. 111 : 12 | 182 : 10 |
ignavia. 22 : 8 | 34 : 18 | 52 : 5 | 60 : 5 | 86 : 23 | 134 : 7. 21 | 141 : 23 | 155 : 2 | 185 : 22 | 190 : 1 | 223 : 6 |
ignaviæ. 47 : 16 | 101 : 19, 23 | 131 : 21 | 215 : 17 | 219 : 21 |
ignaviam. 17 : 2 | 58 : 15 | 88 : 14 | 129 : 21 | 131 : 11 | 166 : 8 | 182 : 4 |
ignavior. 164 : 12 |
ignavis. 108 : 4 | 223 : 18 |
ignaviſſimi. 11 : 1 |
ignaviſſimi. 184 : 5 | 218 : 13 |
ignavo. 51 : 26 | 128 : 25 |
ignavus. 9 : 13 |
ignem. 113 : 3 |
ignes. 208 : 12 |
igni. 109 : 22 | 124 : 26 | 138 : 18 | 139 : 8 | 160 : 26 |
ignibus. 144 : 18 |
ignifque. 131 : 13 |
ignobilem. 219 : 4 |
ignobiles. 17 : 13 |
ignobilitatem. 66 : 10 | 200 : 8 |
ignominiæ. 19 : 12 |
ignorantiam. 204 : 32 |
ignorantibus. 115 : 6 | 118 : 16 |
ignorantis. 187 : 10 |
ignoras. 191 : 7 |
ignoratus. 109 : 7 |
ignoro. 132 : 20 |
ignoſcendo. 49 : 15 | 90 : 24 | 165 : 1 |
ignoſcere. 8 : 21 | 89 : 19 |
ignoſcite. 48 : 6 |
ignota. 149 : 6 |
ignotis. 222 : 1 |
ignoto. 145 : 3 |
ii. 164 : 19 | 215 : 7 |
iique. 84 : 10 |
iiſdem. 83 : 17, 212 : 6 | 235 : 14 | 217 : 19 |
iiſdemque. 88 : 10 |
ii, 3 : 1 | 8 : 26 | 20 : 1 | 40 : 21 | 52 : 26 | 69 : 22 | 78 : 5 | 81 : 8 | 113 : 9 | 146 : 25 | 147 : 10 | 164 : 6 | 212 : 22, 224 : 6 | 230 : 13, 15 |
iiſdem. 32 : 10 | 33 : 21 | 38 : 13 | 70 : 12 | 108 : 5 | 129 : 6 | 129 : 19 |
iiſque. 84 : 7 |
Ilergetum. 177 : 23 |
Ilex. 139 : 22 |
illicer. 97 : 26 |
illa. 18 : 16 | 24 : 11 | 31 : 12 | 40 : 3 | 41 : 6 | 71 : 15 | 72 : 16, 22 | 70 : 7 | 74 : 4 | 82 : 3 | 86 : 20 | 89 : 10, 13 | 92 : 14 | 97 : 8, 13, 26 | 102 : 24 | 132 : 22 | 133 : 4 | 134 : 5 | 161 : 2 | 162 : 13 | 166 : 6, 14 | 168 : 12 | 173 : 17 | 175 : 13 | 183 : 1, 6 | 191 : 23 | 197 : 4 | 211 : 7, 19 | 212 : 7 | 206 : 16 | 221 : 18 | 224 : 15 | 226 : 27 | 228 : 16 |
illaque. 124 : 25 |
illam. 78 : 12 | 60 : 10 | 74 : 15 | 130 : 1 | 148 : 7 | 208 : 26 | 213 : 17 | 230 : 17 |
illarum. 227 : 12 |
illata. 202 : 22 |
ille. 9 : 13 | 25 : 6, 13 | 33 : 7 | 36 : 23 | 48 : 22 | 49 : 15 | 50 : 13 | 54 : 4 | 67 : 11 | 72 : 7 | 79 : 18 | 82 : 21 | 83 : 12 | 91 : 14 | 108 : 11 | 110 : 9 | 112 : 1 | 128 : 30 | 147 : 10 | 149 : 3 | 157 : 8 | 162 : 1 | 174 : 20 | 161 : 1 | 164 : 18 | 166 : 1 | 177 : 3 | 188 : 25 | 199 : 18 | 200 : 10 | 207 : 14 | 217 : 6, 14 | 222 : 3 | 231 : 17 |
illecebris. 12 : 2 |
illectus. 103 : 16 | 143 : 9 |
illexerat. 13 : 8 | 51 : 11 |
illi. 10 : 6, 15 | 12 : 14 | 17 : 11 | 19 | 22 : 17 | 22 : 18 | 33 : 23 | 37 : 24 | 39 : 5 | 43 : 12, 18 | 44 : 16 | 46 : 2 | 47 : 10 | 51 : 17 | 54 : 17 | 59 : 5 | 64 : 6 | 66 : 7 | 77 : 1 | 83 : 17 | 84 : 3 | 88 : 17 | 90 : 3 | 92 : 6 | 112 : 12, 20 | 113 : 19 | 117 : 20 | 116 : 1 | 117 : 14 | 118 : 26 | 120 : 8 | 122 : 8 | 123 : 7 | 226 : 18 | 128 : 28 | 129 : 9 | 130 : 12 | 131 : 8, 9, 22 | 138 : 1 | 140 : 22 | 142 : 5, 14 | 148 : 25 | 153 : 5 | 154 : 10 | 155 : 8 |
illico. 13 : 16 | 164 : 16, 25 | 168 : 1 | 176 : 8 | 181 : 2, 10 | 183 : 9 | 186 : 3 | 190 : 14 | 197 : 9 | 208 : 22 | 210 : 2 | 212 : 6 | 217 : 19 | 219 : 27 | 224 : 6 | 234 : 8 |
illiſc. 204 : 31 | 206 : 28 |
illo. 13 : 16 | 24 : 11 | 31 : 12 | 40 : 3 | 41 : 6 | 71 : 15 | 72 : 16, 22 | 70 : 7 | 74 : 4 | 82 : 3 | 86 : 20 | 89 : 10, 13 | 92 : 14 | 97 : 8, 13, 26 | 102 : 24 | 132 : 22 | 133 : 4 | 134 : 5 | 161 : 2 | 162 : 13 | 166 : 6, 14 | 168 : 12 | 173 : 17 | 175 : 13 | 183 : 1, 6 | 191 : 23 | 197 : 4 | 211 : 7, 19 | 212 : 7 | 206 : 16 | 221 : 18 | 224 : 15 | 226 : 27 | 228 : 16 |
illaque. 124 : 25 |
illam. 78 : 12 | 60 : 10 | 74 : 15 | 130 : 1 | 148 : 7 | 208 : 26 | 213 : 17 | 230 : 17 |
illarum. 227 : 12 |
illata. 202 : 22 |
ille. 9 : 13 | 25 : 6, 13 | 33 : 7 | 36 : 23 | 48 : 22 | 49 : 15 | 50 : 13 | 54 : 4 | 67 : 11 | 72 : 7 | 79 : 18 | 82 : 21 | 83 : 12 | 91 : 14 | 108 : 11 | 110 : 9 | 112 : 1 | 128 : 30 | 147 : 10 | 149 : 3 | 157 : 8 | 162 : 1 | 174 : 20 | 161 : 1 | 164 : 18 | 166 : 1 | 177 : 3 | 188 : 25 | 199 : 18 | 200 : 10 | 207 : 14 | 217 : 6, 14 | 222 : 3 | 231 : 17 |
illecebris. 12 : 2 |
illectus. 103 : 16 | 143 : 9 |
illexerat. 13 : 8 | 51 : 11 |
illi. 10 : 6, 15 | 12 : 14 | 17 : 11 | 19 | 22 : 17 | 22 : 18 | 33 : 23 | 37 : 24 | 39 : 5 | 43 : 12, 18 | 44 : 16 | 46 : 2 | 47 : 10 | 51 : 17 | 54 : 17 | 59 : 5 | 64 : 6 | 66 : 7 | 77 : 1 | 83 : 17 | 84 : 3 | 88 : 17 | 90 : 3 | 92 : 6 | 112 : 12, 20 | 113 : 19 | 117 : 20 | 116 : 1 | 117 : 14 | 118 : 26 | 120 : 8 | 122 : 8 | 123 : 7 | 226 : 18 | 128 : 28 | 129 : 9 | 130 : 12 | 131 : 8, 9, 22 | 138 : 1 | 140 : 22 | 142 : 5, 14 | 148 : 25 | 153 : 5 | 154 : 10 | 155 : 8 |
illico. 13 : 16 | 164 : 16, 25 | 168 : 1 | 176 : 8 | 181 : 2, 10 | 183 : 9 | 186 : 3 | 190 : 14 | 197 : 9 | 208 : 22 | 210 : 2 | 212 : 6 | 217 : 19 | 219 : 27 | 224 : 6 | 234 : 8 |
illiſc. 204 : 31 | 206 : 28 |
illo. 13 : 8 | 17 : 11 | 18 : 6, 8, 24 | 30 : 4 | 31 : 15 | 32 : 17 | 33 : 16 | 42 : 19 | 44 : 5, 18 | 46 : 13, 17, 22 | 52 : 18, 19 | 59 : 12 | 66 : 9 | 82 : 13 | 84 : 7 | 89 : 9, 7, 24 | 90 : 23 | 104 : 23 | 106 : 21 | 110 : 19 | 112 : 28 | 116 : 15 | 126 : 10 | 127 : 1 | 129 : 4 | 130 : 15 | 131 : 11 | 132 : 13, 22 | 133 : 2, 15 | 134 : 8, 9 | 137 : 5 | 143, 9 | 151 : 3 | 184 : 3 | 185 : 6 | 191 : 4, 17 | 200 : 11 | 202 : 6 | 215 : 6, 18 | 216 : 3 | 218 : 14 | 219 : 15 | 222 : 14 | 230 : 4, 9, 22 |
illiſque. 80 : 14 |
illius. 15 : 3 | 38 : 9 | 49 : 16 | 62 : 8 | 108 : 18 | 114 : 8 | 122 : 14 | 155 : 15 | 162 : 11 | 226 : 21 |
illo. 78 : 16 | 43 : 24 | 92 : 5 | 93 : 15 | 101 : 20 | 114 : 5, 24 : 13 | 121 : 10 | 130 : 20 | 132 : 19 | 153 : 10 | 154 : 21 | 156 : 7 | 162 : 9 | 168 : 2 | 169 : 25 | 213 : 14 |
illoque. 14 : 25 |
illorum. 36 : 5 | 41 : 16 | 79 : 10 | 125 : 14 | 131 : 8, 11 | 132 : 5 | 133 : 9, 13 | 134 : 9 | 140 : 20 | 154 : 8 |
illos. 15 : 4 | 16 : 14 | 17 : 11 | 18 : 1 | 31 : 1 | 34 : 18 | 40 : 16 | 44 : 25 | 46 : 22 | 108 : 20 | 110 : 20 | 111 : 9 | 119 : 9 | 125 : 20 | 127 : 22 | 131 : 14 | 133 : 8 | 136 : 2 | 207 : 22 | 223 : 5 | 228 : 15 |
illoſque. 149 : 24 | 213 : 13 |
illoco. 229 : 5 |
illuc. 112 : 25 | 180 : 8 | 187 : 13 | 223 : 9 |
illud. 38 : 8 | 42 : 22 | 72 : 2 | 130 : 9 | 227 : 20 | 230 : 24 | 233 : 2 |
illudunt. 207 : 6 |
illum. 36 : 2 | 37 : 2 | 42 : 2 | 66 : 18 | 67 : 24 | 72 : 5 | 81 : 22 | 98 : 6 | 104 : 17 | 114 : 27 | 116 : 5 | 117 : 8, 11 | 128 : 16 | 131 : 19 | 136 : 15 | 147 : 18 | 151 : 19 | 152 : 4 | 160 : 20 | 179 : 9 | 230 : 28 |
illuſtres. 218 : 2 | 230 : 5 |
illuſtria. 61 : 14 |
illuſtriorque. 222 : 25 |
illuſtrium. 161 : 21 |
imagines. 60 : 8 | 132 : 8, 18, 21 | 133 : 16 |
imaginibus. 153 : 14 |
imaginum. 132 : 11 |
imam. 223 : 21 |
imbecilla. 4 : 9 |
imbecille. 57 : 2 |
imbecillum. 67 : 16 |
imbelles. 118 : 22 |
imbellis. 79 : 12 | 101 : 2 |
imbuta. 9 : 16 | 219 : 12 |

imbutus. 11 : 13 |
imitamini. 66 : 3 |
imitarentur. 43 : 21 |
imitari. 43 : 24 |
imitati. 43 : 25 |
imitatur. 227 : 8 |
immane. 176 : 7 | 211 : 3 |
immanem. 218 : 21 |
immani. 88 : 10 |
immanis. 203 : 11 | 221 : 13 |
immanitatem. 160 : 18 |
immaturo. 72 : 11 |
immemorem. 90 : 16 |
immenſa. 227 : 14 |
immenſæ. 232 : 12 |
immenſum. 104 : 2 | 139 12 | 178 : 21 |
imminuerat. 101 : 7 |
imminuere. 128 : 4 |
imminuta. 117 : 1 |
imminutæ. 31 : 18 | 222 : 2 |
imminutum. 21 : 2 | 153 : 15 |
immiſſum. 38 : 10 |
immo. 47 : 11 | 227 : 11 , 17 |
immoderata. 5 : 18 |
immoderatæ. 48 : 2 |
immoderatam. 226 : 10 |
immoderatum. 37 : 14 |
immoderatus. 218 : 3 |
immodicus. 198 : 25 |
immortales. 134 : 22 | 265 : 27 |
immortali. 58 : 10 |
immortalibus. 109 : 15 | 124 : 6 |
immortalis. 41 : 5 | 42 : 11 | 45 : 3 | 72 : 6 | 87 : 16 | 277 : 16 | 225 : 22 |
immortalium. 226 : 19 |
immunes. 136 : 19 |
immutata. 6 : 7 | 9 : 9 | 24 : 4 | 155 : 10 |
immutatione. 155 : 14 |
immutato. 7 : 2 |
immutatur. 3 : 4 |
immutilato. 103 : 7 |
imo. 164 : 21 | 187 : 10 |
impar. 66 : 11 | 152 : 14 |
imparatam. 14 : 4 |
imparatum. 22 : 16 |
impares. 125 : 13 |
impari. 111 : 12 |
impediebant. 209 : 30 |
impediebat. 86 : 9 | 92 : 25 | 94 : 11 | 110 : 13 |
impedimenta. 97 : 10 | 128 : 1 |
impedimento. 143 : 13 |
impedita. 145 : 9 | 219 : 17 |
impediti. 23 : 14 |
impediſſima. 197 : 10 |
impedito. 126 : 13 |
impeditos. 107 : 19 |
impeditur. 186 : 16 |
impeditus. 96 : 14 | 112 : 1 | 128 : 18 |
impediverant. 127 : 13 |
impedivit. 190 : 1 |
impellat. 32 : 15 |
impellere. 38 : 14 | 39 : 3 |
impelli. 34 : 26 |
impellit. 114 : 6 | 119 : 13 | 127 : 10 |
impellitque. 67 : 12 |
impendeat. 22 : 17 |
impendebat. 211 : 3 |
impendet. 52 : 18 |
impenſius. 103 : 14 | 123 : 18 |
imperabat. 13 : 11 |
imperabatur. 107 : 17 |
imperandum. 114 : 17 |
imperante. 200 : 6 |
imperantium. 77 : 14 |
imperatur. 167 : 17 |
imperare. 18 : 22 | 67 : 27 | 131 : 3 |
imperarentur. 102 : 22 | 154 : 23 |
imperat. 35 : 12 | 92 : 25 | 111 : 2 | 114 : 11 | 123 : 29 |
imperata. 114 : 7 | 125 : 8 |
imperator. 26 : 6 | 57 : 6 | 63 : 8 , 14 | 110 : 5 | 128 : 5 , 29 | 210 : 14 | 220 : 4 | 224 : 7 , 18 |
imperatore. 18 : 20 | 104 : 14 | 116 : 14 | 125 : 8 | 145 : 24 |
imperatorem. 81 : 26 | 114 : 7 | 117 : 7 , 14 | 131 : 4 | 133 : 11 |
imperatores. 7 : 12 | 23 : 14 | 89 : 16 | 98 : 10 | 106 : 26 | 197 : 11 |
imperatori. 101 : 5 | 122 : 7 | 216 : 2 |
imperatoribus. 154 : 24 |
imperatoris. 52 : 1 | 55 : 3 | 64 : 14 | 91 : 6 |
imperatorum. 2 : 16 | 49 : 5 | 134 : 17 |
imperatum. 85 : 15 |
imperaverat. 85 : 10 |
imperaviſſet. 145 : 24 |
imperavit. 103 : 11 |
imperia. 7 : 2 | 16 : 13 , 16 | 59 : 3 | 61 : 3 | 88 : 7 | 125 : 2 | 180 : 2 | 183 : 6. 22 | 209. 1 | 224 : 17 | 220. 16 | 224 : 2 |
imperii. 2 : 9 | 6 : 22 | 8 : 23 | 9 : 1 | 29 : 11 | 62 : 1 , 17 | 67 : 7 | 71 : 8 | 77 : 15 | 78 : 7 | 82 : 9 | 96 : 6 | 171 : 12 | 177 : 19 | 189 : 2 | 228 : 3 |
imperiis. 97 : 5 |
imperio. 1 : 5 | 2 : 14 | 6 : 11 | 11 : 3 | 41 : 11 , 25 | 63 : 23 | 66 : 14 | 67 : 24 , 26 | 69 : 4 | 70. 13 | 72 : 16 | 76 : 4 | 88 : 8 | 96 : 18 | 101 : 4 , 12 | 106 : 15 | 116 : 11 , 15 | 118 : 14 | 125 : 19 | 136 : 19 | 138 : 13 | 141 : 8 | 146 : 1 | 158 : 5 , 15 , 17 | 161 : 7 , 19 | 165 : 6 | 175 : 13 | 189 : 17 | 198 : 5 | 219 : 10 | 222 : 25 | 225 : 13 , 14 |
imperitabant. 125 : 25 | 224 : 7 |
imperitabat. 79 : 3 | 219 : 9 |
imperitandi. 127 : 23 |
imperitandum. 161 : 4 |
imperitant. 210 : 2 |
imperitantem. 124 : 11 |
imperitare. 144 : 7 | 147 : 20 |
imperites. 210 : 4 |
imperitia. 94 : 22 | 144 : 22 |
imperitiam. 134 : 12 |
imperitis. 104 : 15 |
imperium. 3 : 1 , 4 | 6 : 21 , 25 | 8 : 18 , 20 | 9 : 9 , 12 | 10 : 7 | 23 : 6 | 27 : 2 | 29 : 17 | 32 : 7 | 42 : 21 | 44 : 6 | 45 : 15 | 46 : 23 | 48 : 1 | 49 : 19 | 50 : 14 | 61 : 21 | 68 : 16 | 76 : 8 | 77 : 10 | 79 : 26 | 82 : 7 | 90 : 10 | 117 : 10 | 127 : 7 | 129 : 19 | 133 : 9 | 143 : 17 | 163 : 11 | 165 : 15 | 169 : 3 | 191 : 10 , 25 | 196 : 20 | 204 : 16 | 207 : 15 | 209 : 10 | 211 : 14 | 212 : 23 | 217 : 2 | 218 : 17 | 222 : 3, 20 , 224 : 23 | 224 : 19 |
impetrandum. 69 : 17 |
impetrare. 125 : 6 |
impetratis. 150 : 3 |
impetu. 92 : 11 | 105 : 23 | 257 : 4 |
impetum. 34 : 21 | 177 : 23 |
impetus. 47 : 3 |
impias. 70 : 21 |
impictatis. 72 : 6 |
impiger. 73 : 21 |
impigra. 182 : 10 |
impigre. 135 : 25 | 146 : 20 | 196 : 6 |
impigro. 63 : 7 |
impigros. 81 : 9 |
impius, 41 : 17 | 82 : 8 |
impio. 72 : 5 | 189 : 12 |
implere. 126 : 13 |
implicare. 112 : 15 |
implicati. 224 : 1 |
implicitæ. 188 : 5 |
implorarem. 71 : 7 |
implorem. 226 : 1 |
implores. 45 : 2 | 47 : 16 |
impolluta. 161 : 6 |
imponant. 59 : 17 |
imponatis. 27 : 7 |
imponebat. 177 : 8 |

INDEX

imponeret. 34 : 9 |
imponi. 219 : 21 |
imponit. 113 : 10 | 123 : 28 |
imponitur. 229 : 7 |
importunissuma. 218 : 8 |
importunitatis. 89 : 21 |
importunum. 59: 7 |
importunus. 139 : 6 |
importuosum. 75 : 11 |
imposita. 167 : 17 | 222 : 23 |
impositam. 58: 22 |
impositis. 124 : 19 | 165 : 8 |
imposito. 145 : 18 |
impositum. 109 : 1 |
impositerat. 118 : 3 | 148: 19| 181 : 5 |
impositiere. 47 : 1 |
impositiffe. 175 : 25 |
impositiftis. 132 : 17 |
impositit. 103 : 10|
impotens. 179 : 16 | 188 : 9 |
improbi. 197 : 12|
improbior. 90 : 17 |
improbo. 195 : 7 |
improbus. 119 : 1|
improviſo. 22 : 16 | 70 : 9 | 72:7| 79: 13| 95: 6|107' 12| 111: 13 | 118 : 17 | 143 : 20| 144 : 25 | 172 : 8|
improviſum. 138 : 4 |
improviſus. 136 : 10 |
imprudens. 219 : 18|
imprudentémque. 74 : 2 |
imprudentia. 107 : 29 | 215 | 20|
imprudentiam. 190 : 17 |
impudentia. 91 : 20 | 92 : 12|
impudentiſſime. 167 : 7 |
impudiciſſimi. 222 : 12 |
impudicitia. 230 : 29|
impudicorum. 223 : 16 |
impudicus. 11 : 17 | 232 : 11 |
impugnati. 190 : 3 |
impugnaverat. 85 : 9 |
impulſi. 59 : 7 | 40 : 6 |
impulſu. 120 : 1 |
impunè. 88 : 2 | 89 : 19 , 22 | 90 : 12 | 227 : 27|
impunitas. 89: 11 |
impunitatem. 23 : 20 | 36: 5 | 113 : 20 |
impunitos. 40 : 12 |
impunitum. 90 : 6 |
impurus. 13 : 3 |
in. 1 : 4 | 2: 9, 12, 14 , 15 , 17 | 3 : 12 , 16 | 5: 8, 17, 22| 6 : 11 | 7 : 1 , 5 , 9 , 10 , 18, 20 | 8 : 14 , 15 , 17, 18, 20| 9 : 5, 6, 20, 21 | 10 : 1 , 13| 11 : 9 , 15 | 12 : 1 | 13 : 2, 6, 11 , 17 , 18 | 14 : 5 , 15 | 15 : 6, 15 | 16 : 1 , 6, 10, 11, 12, 17, 19 , 20| 17: 1, 8, 10| 18 : 5 , 9 , 17 | 19: 5, 6 , 17, 18 | 20 : 3 , 21 , 14 | 21 : 2, 14 , 26 | 22 : 1, 10, 19, 22 | 23 : 2 , 8, 9 , 10 , 12 , 13 , 17 | 24 : 1 | 25 : 3 , 9 , 10 , 20 | 27 : 17 , 18 | 28 : 2 , 3 | 29: 9, 11 | 30 : 7 , 14 , 17, 18 | 31 : 5 | 32 : 1 , 9 , 18 , 19 | 33 : 1 , 4 , 7 , 13 , 14 , 15 , 21 , 22 | 34 : 3 , 4 , 7, 20 , 21 , 22 | 35 : 5 , 9 , 12 | 36 : 4 , 8 , 11 , 21 | 37 : 6 , 15 | 38 : 1 , 5 , 16 | 39: 8, 9, 12 , 15 , 18 , 20 , 23 | 40 : 14 , 16 | 41 : 10 , 12 , 13, 15 , 17. | 42 : 1 , 3 , 7 , 8, 11, 12 . 15 , 16 , 17 , 20 | 43 : 11 , 14 , 15 , 17 , 21 | 44 : 4 , 5 , 6 , 8 , 19 | 45 : 7, 8, 19| 46: 2 , 4, 8. 10 . 13 . 23| 47 : 3 . 10 , 13 | 48 : 3 , 12 , 14 , 17 | 49 : 15 , 16 , 17 | 50 : 4 , 7 , 8 , 11 , 20 | 51 : 3 , 8 , 12 , 13 , 14 , 17 , 19 , 21 , 22 | 52 : 2 , 7 , 9 , 14 , 21 , 24 , 26 | 53 : 10 , 14 , 16 , 17 | 54 : 2 , 5 , 6 , 11 | 55 : 1 , 5 , 8 , 10 , 12 , 17, 18 , 22 | 58: 16 | 59 : 13 | 60 : 4 , 10 , 11 | 61 : 15 , 17 , 20 | 62 : 10 , 11 , 19 | 63 : 6 , 10 , 12 , 15 , 16, 19, 22| 64 : 3 , 6 | 66 : 2 , 6 | 67 : 1 , 8 , 13 , 18 | 67 : 1 , 3 , 9 , 10 , 16 , 23 , 30 | 68 : 1 , 2 , 7 , 9 , 11 , 17 | 69 : 1 , 13 , 24 | 70 : 4 , 6, 13 , 14 , 17 , 18 , 19 | 71 : 3, 4 , 15 | 72 : 4 , 5 , 8 , 14 | 74 : 3 , 4 , 8 , 9 , 10 , 14 | 75 : 7 , 8 | 76 : 6 , 9 , 11 | 77 : 14 , 18 : 1 , 10 | 79 : 11 , 16 | 80 : 12 , 14 , 21 | 81 : 7 , 12 , 16 | 82 : 4 . 13, 15 , 16 , 18 , 25 | 83 : 1 , 14 , 17 | 84 : 4 , 6 , 11 , 15 , 16, 20 | 85 : 3 , 6 , 9 , 12 , 13 , 15 | 86 : 1 , 4 , 16 | 87 : 1 , 8 , 10| 88 : 13 , 16 | 89 : 11 , 20 | 90 : 5 , 11 , 15 | 91 : 5 , 9 , 17 , 22 | 92 : 3 , 5 , 10 , 16, 21 | 93 : 7 , 12 , 13 , 20 | 94 : 7 , 11 , 12 , 14 , 17 | 95 : 2, 11 , 18 | 96 : 15 , 16 | 97 : 3 , 4 , 17 , 25 | 98 . 29 , 4 , 5 , 7 | 99 : 4 | 100 : 2 , 15 , 19 , 21 | 101 : 1 , 12 , 18 , 20 , 23 , 24 . 25 , 26 | 102 : 3 , 4 , 18 , 20 , 26 | 103 : 3 , 4 , 6 , 23 , 25 , 26 | 104 : 2 , 6 | 105 : 5 , 7 , 9 | 17 | 106 : 6 , 16 , 18 , 22 | 107 : 5 , 19 | 108 : 4 . 5 , 6, 31 , 21 | 109 : 3 , 4 , 5 , 10. 12 , 14 | 110 : 2 , 3 , 6 , 12, 13 , 17 , 20 , 25 | 111 , 8, 14 , 20 , 28 | 112 : 2 , 3 , 4 , 6 , 9 , 12 , 17 , 26 | 113 : 9, 11 | 114 : 8 , 15 , 21 | 115 , 8| 116: 10 , 13 , 17 | 117 : 5, 7 , 13 | 118 : 1 , 8 , 13 , 25 , 26 | 119 : 6 , 12 | 120 : 11 | 121 : 1 , 4 , 9 , 10 | 122 : 9, 12 , 17 | 123 : 6 , 8 , 9 , 10 , 14 , 17 , 19 , 22 | 125 : 19 | 124 : 4 , 12 | 125 : 3 , 11 , 13 , 14 . 22 , 26 | 126 : 2 , 6 , 10 , 19 , 21 | 127 : 6, 19 | 128 : 13 , 14 , 24 | 130: 8 , 10 , 16 , 17 , 18 | 131 : 1, 22 | 132 : 5 , 11 , 13 | 134 : 3 , 17 , 18 , 19 | 135 : 7 , 11, 18 | 136 : 4 , 15 | 137: 2, 9, 17 , 26 | 138 : 5 , 13 | 139 : 21, 22 | 140 : 23 | 141 : 16| 19 | 142 : 13 , 14 , 17 , 18 | 143 : 4. 11 . 14 , 19 | 144 : 2 , 11 , 15 , 16 | 145 : 9 , 10 , 12 , 15 , 21 , 23 | 146 . 7 , 10 , 11 , 13 , 14 , 19 , 22 | 147 | 1 : 6 , 22 | 148 : 6 , 17 , 18 | 149 : 1 , 2 , 6 , 7 , 16| 150 : 2 , 4 , 17 , 18 | 151 : 13 . 23 , 25 | 152 : 7 , 11 , 15 , 10 , 12 | 154 : 7 , 9 , 21 , 26 , 27 | 155 : 2 , 6 , 18 | 156: 4, 7 | 157 : 7 , 8 | 158 : 2 , 17 | 159 : 3 , 5 , 13 , 15 , 17 | 160 : 2 , 4 , 7 , 15 , 16 | 161: 10 : 2 , 4 , 17 , 18 | 162 : 4 , 17 , 18 | 163 : 14 . 4 | 164 : 4 | 165 : 9 , 13 | 166: 14 | 167 : 11 , 12 | 168 : 3 | 170 : 13 , 14 , 29 | 171 : 13, 23 | 172 : 1 , 2 , 23 | 173: 4, 5 | 174 : 30 , 31 , 32 | 175 : 6 , 17 , 18 , 21 , 22 , 25 | 176 : 2 , 6 , 15 , 17 , 21 | 177 : 9 , 11 , 12 , 20 , 21 , 24 | 178 : 7 , 15 , 21 , 26 | 180 : 13 | 181 : 8 , 12 | 182 : 1 , 2 | 183 : 3 , 7 | 184 : 8 | 185 : 1, 2 , 7 , 8 , 11 | 186 : 2 , 14 , 26| 187 : 5 , 8 , 9 , 10 , 13 | 188: 6 , 12 , 13 , 18 | 189 : 8 | 190 : 9 . 11 , 15 | 191 : 11, 18 , 19 | 192 : 4 , 11 , 23, 25 , 31 | 193 : 6 , 14 | 194 : 8 | 195 : 7 , 9 | 196 : 7 , 14 , 16 | 197 : 1 , 14 | 198 : 2 , 9 , 13 , 18 , 31 | 199 : 1 , 18 | 200 : 6 , 14 , 19 , 22 , 26 | 201 : 1 , 15 , 22 | 202 : 14 , 17 , 18 , 26 , 34 , 38 | 204 : 8 , 11 , 16 , 22 . 27 , 36 | 205 : 11 . 13 , 16 | 206 , 8. 17 , 24 , 31 , 34 | 207 , 10, 13 , 28 , 29 | 208 : 10 , 11 | 209 : 6 | 210 : 8 , 21 , 22| 211 : 2 , 13 , 16 , 20 | 212 : 1 , 2 , 4 , 14 | 213 : 6 , 7, 8, 10 , 11 , 12 , 14 | 215 : 2 | 216 : 3 , 7 , 14 , 15 , 16 , 20| 217 : 3 , 6 , 7 , 8 , 14 , 18 , 23, 26 | 218 : 4 , 12 , 21 , 22 , 23| 219 : 3 , 4 , 13 , 16 , 22 , 23, 26 , 27 |

26, 27 | 220 : 6, 7, 19, 25 | 221 : 8. 21 | 222 : 1, 11, 18, 19, 24, 30, 31 | 223, 19, 20, 23 | 224 : 8, 10, 13 | 225 : 3, 5, 6, 14, 26 | 226 : 5, 17, 18, 20 | 227 : 20 | 228 : 5, 8, 9, 16 | 229 : 10, 13, 14, 15 | 230 : 10, 25, 18, 19, 21, 27 | 231 : 6, 17, 28 | 232 : 6, 8, 15, 20, 22, 25, 31 | 233 : 5, 6, 8, 9, 15, 17, 18, 19, 22, 24 | 234 : 12, 14, 16 |
inæqualis. 215 : 15 |
inani. 179 : 16 |
inanis. 116 : 14 | 198 : 24 |
incassum. 181 : 9 |
incautè. 208 : 18 |
incautos. 203 : 1 |
incedere. 54 : 14 | 102 : 23 | 145 : 14 | 146 : 22 |
incederent. 102 : 5 |
incedit. 163 : 1 |
incedunt. 88 : 5 |
incendebant. 11 : 12 |
incendere. 21 : 2 | 31 : 10 | 47 : 4 | 169 : 25 |
incenderent. 34 : 12 |
incenderet. 83 : 5 |
incendia. 22 : 3 | 26 : 2 | 41 : 4 | 48 : 16 | 168 : 8 |
incendiis. 37 : 20 |
incendio. 25 : 17 | 34 : 16 |
incendit. 79 . 15 |
incenditque. 108 : 23 |
incendium. 25 : 15 | 37 : 14 | 230 : 26 |
incensis. 141 : 4 |
incenso. 37 : 2 |
incensum. 138 : 6 |
incensus. 38 : 18 |
inceperat. 120 : 2 |
incepta. 30 : 6 | 51 : 5 | 120 : 13 | 164 : 5 | 189 : 23 |
inceptis. 14 : 15 |
incepto. 5 : 4 | 7 : 20 | 18 : 7 | 94 : 21 | 110 : 4 | 127 : 13 | 137 : 16 |
inceptum. 40 : 12 | 61 : 7 | 63 : 16 | 67 : 5 | 80 : 2 | 82 : 22, 24 | 100 : 7 | 113 : 7 | 139 : 13 |
incerta. 14 : 16 | 17 : 2 | 33 : 15 | 106 : 11 | 128 : 23 | 171 : 24 | 197 : 16 | 204 : 10 |
incertæ. 151 : 10 |
incertas. 219 : 7 |
incerti. 105 : 2 | 118 : 17 |
incertis. 6 : 9 | 203 : 16 |
incerto. 91 : 11 | 103 : 6 | 106 : 9 . 16 | 151 : 5 | 170 : 18 | 192 : 16 |
incertum. 33 : 13 | 142 : 7 | 187 : 15 | 192 : 7 | 201 : 5 |
incertus. 72 : 15 | 81 : 19 | 146 : 5 | 188 : 7 |
incertusque. 123 : 7 |
incessérat. 7 : 8 | 11 : 8 | 24 : 9 |
incessére. 98 : 1 |
incessit. 68 : 8 | 190 : 14 | 213 : 2 |
incessus. 13 : 6 |
incidam. 229 : 10 |
inciderat. 12 : 2 |
incidit. 175 : 22 |
incipere. 17 : 5 | 128 : 25 |
inciperet. 115 : 19 |
inciptam. 179 : 17 |
incipias. 2 : 7 |
incipiens. 229 : 18 |
incipit. 117 : 18 | 153 : 11 |
incipitis. 197 : 20 |
incipitur. 111 : 5 | 123 : 24 |
incitabant. 6 : 2 |
incitabantur. 187 : 4 |
incitati. 118 : 15 |
inclinata. 222 : 27 |
inclinatos. 192 : 22 |
inclitis. 191 : 17 |
incluram. 170 : 29 |
incluras. 206 : 10 |
incluti. 202 : 24 |
incognita. 72 : 3 | 173 : 12 | 275 : 11 | 176 : 8 |
incognitosque. 208 : 18 |
inculæ. 75 : 10 |
incolere. 103 : 8 |
incolis. 79 : 5 |
incolumem. 234 : 16 |
inculames. 70 : 5 | 230 : 21 |
incolumia. 71 : 16 |
incolomis. 96: 2 | 152 : 9 | 192 : 23 |
incommodi. 107 : 21 |
incommodo. 138 : 11 | 219 : 24 |
incommodum. 226 : 20 |
inconsultè. 33 : 23 |
incunsoltus. 93 : 5 |
incorrupta. 209 : 4 |
incorruptos. 148 : 21 |
incorruptus. 58 : 12 |
incredibile. 6 : 22 | 7 : 7 | 97 : 11 |
incredibilem. 37 : 26 |
incredibilia. 5 : 19 |
incredibilis. 142 : 4 |
increpabantur. 211 : 20 |
increpabat. 19 : 10 |
increpantes. 48 : 21 |
increpare. 145 : 19 |
increpuisti. 230 : 29 |
incruentam. 55 : 21 |
incruento. 138 : 20 | 205 : 1 |
inculta. 46 : 6 | 136 : 22 |
inculti. 125 : 20 |
incultique. 3 : 7 | 76 : 3 |
incultis. 133 : 18 |
incultius. 78 : 10 | 137 : 2 |
inculto. 50 : 11 | 59 : 1 |
incultumque. 127 : 5 |
incumberent. 186 : 8 |
incunabula. 232 : 3 |
incuria. 209 : 9 |
incurrerunt. 198 : 12 |
incurrit. 55 : 10 | 146 : 24 |
incurrunt. 143 : 19 |
incurvis. 77 : 1 |
inde. 19 : 17 | 84 : 20 | 111 : 19 | 113 : 15 | 125 : 4 | 158 : 13 | 170 : 6 | 172 : 6 | 198 : 14 | 200 : 17 | 207 : 28 | 226 : 19 |
indecorum. 188 : 20 |
indemnatum. 43 : 2 |
indicaret. 38 : 6 |
indicasset. 23 : 18 |
indicat. 111 : 25 | 206 : 31 |
indicaturum. 37 : 18 |
indicem. 38 : 3, 15 | 121 : 13 |
indicio. 36 : 10 | 39 : 10 | 48 : 15 | 89 : 8 | 91 : 4 | 122 : 31 |
indicium. 38 : 5, 7 | 93 : 7 |
indidit. 163 : 4 |
indigens. 2 : 8 |
indigna. 175 : 13 | 197 : 20 | 217 : 5 |
indignabamini. 87 : 13 |
indignabuntur. 219 : 20 |
indigni. 164 : 21 |
indignos. 42 : 22 | 209 : 3 |
indignum. 89 : 7 | 125 : 23 |
indignus. 115 : 13 |
indigni. 153 : 18 |
inditum. 125 : 12 |
indocti. 3 : 7 |
indomitum. 158 : 2 |
induciæ. 85 : 11 | 149 : 17 |
inducias. 40 : 14 | 126 : 5 |
inducit. 55 : 5 |
inducti. 68 : 10 |
inductus. 30 : 2 |
indulgens. 215 : 1 |
industria. 46 : 23 | 60 : 1, 14 | 114 : 29 | 124 : 11 | 178 : 29 | 209 : 9 | 220 : 21 |
industriæ. 214 : 12 |
industriæque. 28 : 6 |
industriam. 57 : 5, 8 | 142 : 6 |
industrios. 129 : 20 |
induxerat. 49 : 17 |
inediæ. 5 : 15 |
mediam. 202 : 12 |
inerat. 17 : 7 | 14 : 6 | 20 : 6 | 21 : 13 | 215 : 16 |
inermes. 54 : 8 | 109 : 8 | 118 : 13 | 140 : 19 | 167 : 21 | 174 : 15 |
inermésque. 141 : 11 |
inermis. 151 : 24 | 155 : 39 | 217 : 8 |
iners. 101 : 2 |
inertia. 47 : 11 | 219 : 6 | 221 : 22 |
inertiæ. 59 : 17 | 62 : 8 |
inertiam. 46 : 26 | 57 : 10 | 222 : 9 | 223 : 20 |
incruſſumi. 217 : 25 | 228 : 11 |

ineffer. 33 : 10 |
ineft. 72 : 2 | 198 : 5 |
infecta. 147 : 5 | 161 : 13 |
infectis. 84 : 12 |
infecto. 112 : 4 | 149 : 13 |
infectum. 124 : 9 |
infecunditate. 178 : 17 |
infecundus. 75 : 12 |
infelicem. 227 : 17 |
infelix. 70 : 25 | 72. 14 |
infenſi. 105 : 22 | 111 : 4 |
inferentem. 73. : 11 |
inferior. 77 : 13 | 174 : 17 | 187 : 8 | 202 : 8 |
inferis. 6 : 5 |
inferos. 196 : 22 |
inferre. 110 : 21 |
infeſta. 91 : 21 | 136 : 22 |
infeſti. 71 : 11 | 96 : 7 |
infeſtique. 47 : 17 |
infeſtis. 14 : 16 |
infeſtiſſimam. 47 : 5 |
infeſto. 102 : 18 |
infeſtos. 41 : 6 |
infeſtum. 16 : 7 | 81 : 7 |
infeſtus. 13 : 4 | 83 : 20 | 129 : 2 |
infida: 40 : 10 |
infido. 111 : 21 | 220 : 1 |
infidum. 102 : 13 | 138 : 10 |
infidus. 167 : 9 |
infinita. 9 : 16 |
infinitis. 232 : 14 |
infinito. 227 : 5 |
infima. 130 : 9 |
infirmarentur. 176 : 22 |
infirmata. 209 : 10 |
infirmior. 46 : 17 |
infirmiſſimo. 118 : 21 |
infirmitas. 58 : 1 |
infirmum. 6 : 23 |
infirmumque. 108 : 23 |
in flexit. 218 : 11 |
infra. 27 : 19 | 35. 4 | 287 : 9 |
infumis. 31 : 7 |
ingenia. 8 : 4 , 7 | 17 : 2 | 40 : 20 | 43 : 16 | 148 : 22 |
ingenii. 2 : 2 | 58 : 10. | 63 : 17| 86 : 20 | 136 : 11 | 142 : 4 | 172 : 11 | 178 : 5 | 215 : 21 | 218 : 20 |
ingenio. 5 : 13 | 49 : 10 | 59 : 12 | 62 : 7 | 63 : 7 | 79 : 12 | 82 : 25 | 84 : 18 | 102 : 13 | 104 : 21 | 111 : 5 | 113 : 21 | 118 : 6 | 122 : 9 | 161 : 17 | 169 : 20 | 186 : 18 | 195 : 5 | 208 : 14 | 222 : 2 |
ingenita. 202 : 6 |
ingenium. 2 : 10 , 16 | 6 : 23 | 8 : 8 | 9 : 7 | 18 : 8 | 21 : 11 | 40 : 4 | 58 : 2, 15 | 115. 4 | 128 : 14 | 140 : 6 | 147 : 12 | 168 : 10 | 171. 18 | 196 : 16 | 197 : 3 | 208. 12 | 214 : 8 | 217 : 1 | 220 : 14 | 222 : 6 | 223 : 4 |
ingeniumque. 7 : 5 | 222 : 17|
ingens. 13 : 15 | 36 : 2 | 109 : 11 | 111 : 3 | 114 . 27 , 29 | 138 : 4 | 151 : 17 | 176 : 21 | 186 : 13 | 219 : 22 |
ingentem. 7 : 17 | 117 : 9 | 152 : 3 | 222 : 36 |
ingentes. 8 : 23 | 198 : 5 |
ingenti. 4.9:7| 139: 7| 142: 2| 197 : 6 | 199 : 20 |
ingentia. 125 : 16 | 187 : 4 | 194 : 6 |
ingentis. 20 : 21 | 136 : 17 |
ingenuo. 197 : 22 |
ingenuus. 55 : 29 |
ingerunt. 113 : 3|
ingrato. 30 : 19 |
ingrederentur. 137 : 22 |
ingredientem. 90 : 9 |
ingrediuntur. 186 : 14 |
ingreſſus. 84 : 21 | 100 : 11 | 199 : 16 | 202 : 2| 213 : 6| 229 : 18|
inguinum. 186 : 14 |
inhoneſta. 23 : 15 | 59 : 11 | 88 : 11 | 127 : 14 |
inhoneſtam. 18 : 5 |
inhoneſtioribus. 232 : 16 |
inhoneſtiſſima. 222 : 6 | 227: 15 |
inhoneſtum. 221 : 2 |
inibitis. 52 : 12 |
injecta. 199 : 1 |
inimici. 73 : 14 | 82 : 6 | 210: 16| 217 : 9 |
inimicis. 25: 14 | 87 : 1 | 227: 11 |
inimicitias. 38 : 16| 42. 1| 185 : 15 | 197 : 4 |
inimicitiaſque. 9 : 6 |
inimicitis. 229 : 27 |
inimicorum. 27: 14 | 217. 4 , 8 |
inimicos. 56 : 3 |
inimicum. 228 : 9 | 234 : 19|
inimicus. 231 : 25 |
iniqui. 132 : 7 | 221 : 19 |
iniquitas. 27 : 6 |
iniquitatem. 139 : 9 |
iniquo. 225 : 24 |
iniquorum. 210 : 21 |
iniquum. 108: 19 |
initiis. 9 : 18 | 42 : 21 |
initio. 2 : 9 | 3 : 2 | 4 : 5 | 6: 8 , 21 | 32: 8| 50 : 21 | 71: 9| 82 : 13 | 67 : 20 | 75 : 16| 76 : 2 | 81 : 24| 84 : 21| 118 : 3 | 127 : 11 | 147 : 7 | 189 : 10 | 229 : 3 |
initium. 5: 10| 19 : 9| 22.:10| 43: 9| 58 : 11 | 61 : 13 | 104 : 18 | 128 : 24 | 229: 6 , 12 | 230 : 4 , 8 , 13 |
injuria. 8 : 21| 26 : 8 | 29 : 7 | 42: 5 | 70 : 1 | 73. 4 | 128: 17 | 151 : 21 | 159 : 6 | 160: 17 | 166 : 4 | 182 : 7 | 184: 7 |
injuriæ. 10 : 16 | 22 : 20| 40 : 12 | 41 : 8 | 73 : 7 | 79 : 13| 81 : 25 | 90 : 17 | 150 : 9 | 158 : 12 | 181 : 3 | 212 : 7 |
injuriam. 11 : 3 | 66 : 1 | 69 : 21 | 73 : 12 | 80 : 22 | 89 : 19| 99:12| 160: 7| 161: 14| 167 : 7 | 181 : 4 | 210 : 16 | 215 : 14 | 232 : 7 |
injurias. 71 : 8 , 18 | 73 : 1 | 79 : 12 | 87 : 6 | 90 : 4 | 91 : 20 | 119 : 4 | 179 : 12 | 183 : 8 | 189 : 21 |
in jurus. 28 : 5 | 45 : 7 | 79 : 20 |
injuſſu. 96 : 13 |
injuſta. 16 : 13 | 88 : 7 | 215 : 15 |
injuſte. 99 : 1 |
injuſtas. 88 : 12 |
injuſtiſſime. 134 : 7 |
injuſtos. 127 : 21 |
injuſtum. 38 : 17 |
innocens. 232 : 24 |
innocentem. 41 : 1 |
innocentes. 44 : 1 | 179: 18 | 217 : 20 |
innocentia. 10 : 8 | 102 : 8 | 130 : 9 |
innocentiæ. 86 : 20 | 131 : 18 |
innocentiſſime. 230 : 3 |
innocentiſſimus. 134 : 16 | 161 : 10 |
innoxii. 31 : 10 |
innoxiorum. 161 : 21 |
innoxios. 33 : 11 |
inopem. 70 : 13 |
inopes. 191 : 13 | 220 : 16 |
inopi. 147 : 19 |
inopia. 13 : 9 : 17 | 14 : 14| 15: 11| 18:14| 20: 9| 21: 11| 98 : 9 | 105 : 10 | 109 : 4| 135 : 2 | 136 : 23 | 137 : 8| 165: 8| 178 : 20 | 190 : 14| 192 : 21 | 196 : 7 | 219 : 6 | 222 : 36 |
inopiam. 30 : 18 |
inopiam. 30 : 18 | 132: 5| 133: 7 | 137 : 18 |
inops. 60 : 20 | 161 : 8 |
inquam. 233 : 24 | 234 : 3 |
inquies, 178 : 1 | 166: 6 | 167: 12 |
inquietem. 174 : 22 |
inquilinus. 35 : 12 |
inquit. 25 : 14 | 33 : 3 | 200 : 3 | 206 : 2 |
inrumiendi. 195 : 1 |
inſanum. 169 : 30 |
inſatiabilis. 9 : 17 |
inſcia. 223 : 16 |
inſcius. 219 : 18 |
inſectaberis. 227 : 26 |

inſedit. 158 : 19 |
inſequentes. 80: 7 |
inſequerentur. 95 : 2 |
inſequi. 106 : 5 . 12 |
inſidiæ. 21 : 23 | 25 : 16 | 34 : 13 | 186 : 11 |
inſidiantibus. 155 : 18 |
inſidiarum. 121 : 18 |
inſidias. 21 : 16 | 22 : 3 | 26 : 1 | 35 : 12 | 84 : 19 | 93 : 4 | 109 : 20 | 113 : 13 | 136 : 1 | 155 : 15 | 227 : 2 | 228 : 9 |
inſidiatores. 92 : 26 |
inſidiatum. 80 : 23 |
inſidiis. 22 : 25 | 62: 22 | 102: 24 | 105 : 4 | 113 : 8 | 120: 9 | 121 : 11 | 151 : 18 | 152 : 20 | 155 : 20 | 174 : 8 |
inſignia. 43 : 22 | 175 : 4 |
inſignibus. 29 : 11 | 201 : 14 |
inſimulatum. 173: 20 |
inſitus. 226 : 7 |
inſolens. 4 : 8 | 145: 11 | 199: 10 |
inſolentem. 234 : 9 |
inſolentes . 218 : 1 |
inſolentia. 97: 19 | 106 : 10| 140 : 18 | 202 : 20 | 228 : 4 |
inſolentiæ. 20 : 12 |
inſolentiam. 59 : 14 | 231 : 31 |
inſoleſcere. 7 : 3 |
inſolita. 96 : 6 | 105 : 1 | 115 : 18 | 124 : 8 | 202 : 12 |
inſolito. 95 : 8 | 145 : 9 |
inſolitum. 159 : 19 |
inſolitus. 7 : 11 | 24 : 8 |
inſomniis. 22 : 6 | 189 : 9 | 224: 21 |
inſontes. 13 : 12 |
inſontis. 181 : 7 |
inſperantibus. 218 : 15 |
inſpoliato. 211 : 5 |
inſtabat. 50: 5 |
inſtanti. 94 : 2 |
inſtantibus. 145 : 5 | 187 : 1 |
inſtare. 54 : 17 | 94 : 3 | 106: 1 , 17 , 25 | 129 : 2 | 141 : 12 | 144 : 9 |
inſtaurare. 168 : 8 |
inſtinctu. 204 : 35 |
inſtitiſſent. 186 : 14 |
inſtituerant. 77 : 5 |
inſtituiſſe. 25 : 9 |
inſtituit. 50 : 18 | 64 : 17 | 69 : 15 | 71 : 14 |
inſtituta. 6 : 5 | 43 : 20 | 212: 26 |
inſtituti. 127 : 1 |
inſtructa. 50 : 23 | 203 : 31 |
inſtructi. 107 : 25 | 144 : 1 | 223 : 7 |
inſtructique. 123 : 13 |
inſtructos. 53 : 10 |
inſtructus. 123 : 33 |
inſtruebantur. 166 : 12 |
inſtruere. 170 : 2 |
inſtrueret. 146 : 5 | 173 : 1 |
inſtrui. 143 : 16 |
inſtruit. 53 : 12 |
inſtrumenta. 21 : 6 | 100: 14 | 203 : 24 |
inſtruxerat. 105 : 8 |
inſtruxit. 95 : 6 | 105 : 6 |
inſueſceret. 64 : 5 |
inſuevit. 10 : 1 |
inſula. 172 : 7 | 198: 24 | 206 : 3 |
inſulæ. 173 : 14 | 199 : 4 |
inſulam. 173: 13 | 179 : 3 | 204 : 35 |
Inſulani. 205 : 3 |
inſulas. 195 : 4 | 206 : 8, 10 |
inſultavit. 201 : 12 |
inſuper. 50 : 10 |
intactum. 118: 2 | 128 : 32 | 190 : 15 |
intactus. 109: 9 | 118 : 24 |
intectæ. 202 : 25 |
intectum. 198 : 8 |
integet. 163 : 18 | 197 : 9 |
integertume. 230 : 5 |
integerrumorum. 233 : 2 |
integra. 118 : 26 | 152 : 19 | 153 : 20 | 173 : 3 |
integri. 107 : 21 | 113 : 5 |
integris. 143 : 8 |
integritate. 49: 13 |
integro. 114 : 22 | 191 : 5 |
integros. 55 : 1 | 165 : 17 |
integrum. 115 : 4 | 122 : 4 |
intellegat. 92 :4 |
intellegebat. 218 : 5 |
intellegerem. 190: 5 |
intellegerent. 162: 22 |
intellegetis. 90 : 1 |
intellegimus. 164 : 15 |
intellego. 194 : 5 |
intelleguntur. 163 : 7 |
intellexerunt. 219 : 29 |
intellexi. 17 : 6 |
intellexiſtis. 181 : 4 |
intellexit. 139 : 20 |
intelligebat. 25 : 17 | 66 : 5 |
intelligendi. 200 : 13 |
intelligens. 36 : 3 |
intelligeret. 64 : 18 |
intelliget. 167 : 19 |
intelligetur. 232: 10 |
intelligi. 186 : 31 |
intelligit. 22 : 16 | 62 : 15 | 79 : 28 | 81 : 6 |
intelligitis. 52 : 8 |
intelligitur. 146 : 3 |
intelligo. 81: 21 | 130 : 9 |
intelligunt. 106 : 29 |
intempeſta. 22 : 7 | 25 : 19 | 95 : 6 |
intenderant. 124 : 4 | 152 : 9 |
intenderat. 83 : 2 | 123 : 11 | 147 : 7 | 149 : 13 |
intendere. 115 : 14 | 150: 22 |
intenderis. 40 : 4 |
intendit. 79 : 11 | 109 : 12 | 139 : 3 | 219 : 27 | 221 : 14 |
intenta. 97 : 11 | 166 : 9 |
intenti. 6 : 18 | 22 : 5 | 112 : 22 | 139 : 24 |
intentique. 104 : 16 | 121 : 4 | 107 : 25 |
intentior. 109 : 17 |
intentis. 141 : 8 |
intento. 102 : 18 |
intentos. 101 : 8 | 124 : 16 | 140 : 25 |
intentum. 5 : 3 | 136: 16 |
intentus. 3 : 11 | 14 : 1 | 49 : 18 | 81 : 6 | 86 : 13 | 138 : 3 |
intentuſque. 145 : 20 |
inter. 2 : 5 | 4 : 9 | 6 : 3 | 7 : 13 | 19 : 19 | 27 : 4 | 34 : 37 | 46 : 26 | 53 : 13 | 55 : 16 | 65 : 7 | 66 : 8 , 15 | 74: 6 | 75 : 17 | 77 : 5 | 80 : 7 | 86 : 10 | 88 : 16 | 97 : 15, 24 , 25 | 100 : 8 | 101 : 22 | 103 : 14 , 18 | 105 : 19 6 | 106 : 10 , 26 | 107 : 27 | 109 : 23 | 115 : 4 . 11 | 118: 5 , 8 , 12 | 120 : 10 | 123 : 12 . 22 | 125 : 12 , 20 | 126 : 2 . 6 | 130 : 5 | 136 : 17 | 138 : 23 | 139 : 10 , 17 , 21 | 144 : 11 | 146 : 27 | 147 : 5 | 154 : 2 | 158 : 6, 8 | 162: 6 | 171 : 16 | 172 : 20 | 177: 25 | 179 : 2 . 10 | 185 : 15 | 186 : 32 | 187 : 10 | 190 : 13 | 192 : 4 | 195 : 4 | 196: 5 | 206 : 13 | 208 : 21 | 210: 7 | 217 : 2 | 219 : 12 | 220 : 8 | 228 : 2 |
interque. 78 : 6 | 217 : 2 |
interceſſit. 181 : 6 |
interdum. 9 : 8 | 20 : 11 | 83 : 18 | 99 : 6 | 110 : 2 | 114 : 20 | 122 : 1 | 123 : 9 | 140 : 18 | 208 : 11 | 223 : 10 | 225: 18 |
interea. 21 : 16 | 22 : 2 , 19 | 37 : 9 | 51 : 5 | 54 : 18 | 67: 9 | 85 : 8 | 95 : 3 | 97 : 2 | 98 : 10 | 102 : 7 | 106 : 23 | 107 : 3 | 134 : 28 | 135 : 21 | 248 : 17 | 149: 17 | 218 : 8 | 224 : 25 |
interempti. 145 : 8 |
intereſſet. 179 : 11 |
intereunt. 212 : 20 |
interfeciſſet. 62 : 20 |
interfecit. 83 : 16 |
interfecta. 202 : 2 |
interfecti. 107 : 22 | 138: 7 |

interfectis. 74 : 9 | 121 : 19 | 218 : 5 |
interfecto. 70 : 10 | 84 : 8 | 92 : 17 |
interfectos. 212 : 2 |
interfectum. 73 : 11 | 146 : 19 |
interficere. 15: 15 | 21: 2 | 43: 4 | 67 : 18 |
interficerent. 74 : 16 |
interfici. 108 : 23 |
interficiar. 93 : 1 |
interficit. 55 : 6 |
interfuerit. 228 : 3 |
interiere. 75 : 14 | 107: 2 |
interierant. 174 : 8 |
interierunt. 163 : 4 |
interiit. 8 : 24 | 76: 6 |
interiorem. 233 : 23 |
interituræ. 151 : 11 |
interim. 67 : 19 | 80: 1 | 82 : 12 | 84 : 13 | 85 : 5 | 93 : 18 | 96 : 11 | 104 : 22 | 108 : 9 | 109 : 10 | 111 : 22 | 112 : 8 | 117 : 17 | 128 : 10 | 129 : 5 | 135 : 14 | 141 : 7 | 142 : 16 | 146 : 8, 27 | 151 : 1 | 166 : 7 | 167 : 17 | 177 : 15 | 180 : 5 | 192 : 16 | 197 : 16 | 208 : 8 |
interna. 190 : 4 |
internecionem. 178 : 10 |
internuncius. 153 : 12 |
interpellando. 81 : 18 |
interponit. 91 : 14 |
interposita. 91 : 3 |
interpretarum. 75 : 19 |
interpreres. 153 : 11 |
interres. 160 : 2 |
interrogati. 15 : 8 |
interrogatus. 25 : 1 | 36: 15 |
intervalla. 173 : 11 |
intervallo. 137 : 27 | 151 : 16 | 172 : 22 |
intervenisse. 154 : 13 |
intestabilior. 160 : 2 |
intestabilisque. 119 : 1 |
intestina. 5 : 13 |
intestinum. 230 : 25 |
intoleranda. 52: 22 | 70 : 9 | 221 : 13 |
intolerandumque. 9 : 10 |
intra. 15 : 10 | 47: 7 | 48 : 12 | 76: 19 | 137 : 1 |
intrare. 154 : 2 |
introduci. 36 : 13 | 67 : 16 |
introduxit. 229 : 12 |
introcundi. 95 : 15 |
introire. 22 : 15 |
introit. 121 : 9 |
introitum. 201 : 11 |
introrsus. 201 : 27 |
intuerentur. 60 : 9 |
intuetam. 167 : 15 |
invadat. 166 : 1 |
invadendarum. 205 : 20 |
invadendi. 130 : 11 |
invadere. 98 : 13 | 104 : 17 | 144 : 6 |
invaderet. 93 : 14 |
invadi. 135 : 19 |
invadit. 67: 23 | 79: 14 | 105: 21 | 111 : 13 | 112 : 9 | 151 : 18 |
invaditur. 155 : 20 |
invaduntur. 80 : 4 | 143 : 11 | 146 : 10, 14 | 192: 23 |
invaferat. 7 : 20 | 30 : 4 | 79: 24 | 91 : 10 | 129 : 13 | 136: 25 |
invasére. 3 : 3 | 10 : 10 | 96 : 6 | 178 : 19 | 203 : 11 |
invasifient. 231 : 7 |
invasit. 9 : 9 | 24 : 5 | 81 : 15 : 203 : 1 | 220 : 13 | 221 : 23 | 223 : 6 |
invenerit. 93 : 18 |
invenias. 57 : 4 | 167 : 14 |
invenies. 65 : 14 | 217 : 11 |
invenisset. 214 : 15 |
invenit. 50 : 15 | 141 : 15 |
invenræ. 120: 8 |
inventorum. 83 : 2 |
inverecundo. 191 : 12 |
inversos. 76 : 11 |
invia. 178 : 7 |
invitam. 179 : 2 |
invidiæ. 89 : 16 |
invidum. 100 : 20 | 224 : 19 |
invideant. 131 : 18 |
invident. 30 : 7 | 131 : 17 |
invidere. 43 : 24 |
invidetit. 53 : 6 |
invidiam. 130 : 5 |
invidi. 221 : 22 |
invidia. 4 : 3, 12 | 6: 15 | 20: 16, 18 | 68 : 9 | 82: 18 | 83: 22 | 85: 12 | 86 : 6 | 92 : 20 | 97 : 7 | 131 : 22 | 221 : 19 | 229 : 9 | 230 : 14 |
invidiæ. 96 : 17 | 122 : 8 |
invidiam. 20 : 1 | 34 : 9 | 39 : 5 | 65: 8 | 74 : 3 | 91 : 11 | 96 : 9 | 109 : 19 | 162 : 22 | 181 : 2 | 200 : 8 | 231 : 11 |
inviolata. 100 : 10 |
inviolatam. 92: 1 |
inviolatos. 89 : 9 |
invisa. 169 : 9 |
invisi. 154 : 14 | 224 : 23 |
invisum. 48 : 2 | 122 : 5 |
invisus. 15 : 2 |
invitant. 118 : 12 |
invitarent. 198 : 12 |
invitaverant. 171 : 3 |
invito. 178 : 14 |
invitus. 16 : 8 | 142 : 12 |
inulti. 53 : 6 | 86 : 22 | 118 : 22 |
inulsique. 177 : 2 |
inultis. 120 : 11 |
inultos. 111 : 23 |
inultum. 151 : 20 |
inultus. 196 : 6 |
invocat. 213 : 20 |
inurere. 233 : 3 |
inusitata. 211 : 5, 6 |
inutilis. 220 : 27 |
joca. 142 : 14 |
jocum. 21: 12 |
jovem. 151 : 26 | 183 : 5 |
Jovis. 200 : 14 | 202 : 11 | 205 : 7 |
ipfa. 2 : 3 | 6 : 4 | 18 : 21 | 27: 1 | 47 : 10 | 48: 10 | 61 : 4 | 69 : 10 | 133: 1, 13 | 136: 24 | 178 : 12 | 202 : 1 | 220: 21 | 221 : 20 | 231 : 19 |
ipfas. 155 : 1 | 174 : 2 |
ipfam. 124 : 11 | 226 : 15 |
ipfe. 8 : 10 | 20 : 7 | 22 : 4 | 25 : 1, 16 | 29 : 9 | 35 : 3, 10 | 36 : 11 | 44 : 16 | 48 : 5 | 50 : 6, 17 | 53 : 12 | 54 : 1, 6 | 55 : 2 | 58 : 13 | 62 : 12 | 63 : 11 | 64 : 2, 17 | 66 : 6 | 70 : 21 | 73 : 11 | 79 : 11 | 93 : 6, 15 | 20 | 94 : 23 | 97 : 17 | 101 : 4 | 102 : 9, 18, 25 | 104 : 9 | 105 : 15, 17 | 106 : 24 | 109 : 6, 22 | 112 : 7 | 113 : 22 | 114 : 17, 20 | 117 : 11, 12 | 118 : 16 | 120 : 8 | 121 : 12 : 4, 31 | 134 : 28 | 138 : 5 | 140 : 4, 20 | 141 : 1 | 142 : 12, 13 | 144 : 14 | 145 : 20, 23 | 152 : 5, 13 | 155 : 3, 11 | 161 : 5, 12 | 173 : 2 | 186 : 13 | 203 : 6 | 210 : 5 | 229 : 19 | 232 : 12 |
ipfeque. 146 : 10 |
ipfi. 13 : 18 | 15 : 2, 16 | 31 : 5, 10, 19 | 39 : 2 | 40 : 15 | 43 : 13 | 52 : 6 | 87 : 7 | 92: 22 | 102 : 11 | 105 : 3 | 106 : 3, 26 | 111 : 2 | 124 : 27 | 141 : 15 | 144 : 20 | 159 : 10, 23 | 173 : 8 | 180 : 7 | 233 : 11 |
ipfique. 143 : 7 |
ipfis. 51 : 17 | 148 : 25 | 189 : 14 | 204 : 28 |
ipfius. 25 : 10 | 89 : 8 | 220 : 11 | 222 : 20 |
ipfo. 91 : 17 | 155 : 13 | 182 : 5 | 211 : 7 |
ipforum. 190 : 4 |
ipfos. 7 : 13 | 17 : 9 | 44 : 8 | 46 : 8 | 54 : 11 | 118 : 14 | 171 : 24 | 208 : 15 |
ipfum. 38 : 11 | 64 : 8 | 66 : 18 | 91 : 19 | 104 : 20 | 118 : 11 | 181 : 1 | 200 : 24 | 215 : 6 |
ipfumque. 84 : 11 | 136 : 4 |
ira. 2 : 4 | 40 : 2, 6 | 67 : 2 | 92 : 12 | 116 : 8 | 139 : 19,

18 | 160 : 15 | 169 : 23 | 188 : 3 , 23 |
iracundia. 41 : 10 , 14 |
iræ. 40 : 18 | 91 : 23 | 208 : 14 |
iram. 68 : 2 | 82 : 23 | 122 : 19 | 173 : 18 |
irafci. 41 : 14 |
irati. 47 : 17 |
ire. 6 : 19 | 52 : 11 | 87 : 3 | 119 : 3 , 12 | 137 : 15 | 143 : 14 | 147 : 11 | 148 : 24 | 152 : 9 | 162 : 12 | 169 : 10 | 179 : 14 | 185 : 13 | 186 : 25 , 28 | 193 : 1 | 194 : 6 | 208 : 23 |
irent. 30 : 1 | 218 : 13 |
iret ur. 199 : 23 |
iri. 155 : 3 |
irritamenta. 137 : 4 |
irritare. 163 : 17 |
irrumpere. 82 : 26 |
irrumperent. 39 : 15 |
irrumpit. 111 : 15 |
irrupere. 67 : 17 | 95 : 15 |
is. 13 : 10 | 16 : 11 | 37 : 8 , 17 | 39 : 1 | 43 : 11 | 48 : 1 | 62 : 3 | 70 : 3 | 74 : 2 | 79 : 12 | 80 : 16 | 86 : 8 | 100 : 10 | 112 : 26 | 113 : 22 | 115 : 2 . 9 . 13 | 118 : 8 | 116 : 6 | 119 : 23 | 120 : 12 | 126 : 6 | 128 : 9 | 131 : 3 | 150 : 14 | 168 : 6 | 213 : 2 | 227 : 1 , 16 | 234 : 12 |
iſdem. 82 : 13 |
iſque. 39 : 22 | 156 : 6 |
iſſe. 80 : 24 |
iſta. 33 : 4 | 45 : 4 | 47 : 9 | 213 : 15 | 225 : 26 | 231 : 6 |
iſtam. 226 : 10 | 227 : 7 |
iſte. 160 : 12 |
iſtis. 167 : 8 |
iſtius. 229 . 24 |
iſto. 184 : 1 | 234 : 18 |
ita. 2 : 8 , 17 | 3 : 4 | 81 : 5 | 82 : 8 | 13 : 5 | 16 : 13 | 22 : 18 | 25 : 8 | 30 : 16 | 31 : 10 | 35 : 19 , 14 | 41 : 8 , 13 | 43 : 5 , 12 | 44 : 8 | 46 : 1 , 19 | 48 : 13 | 50 : 2 , 13 | 55 : 19 | 56 : 3 | 58 : 7 | 60 : 8 | 64 : 14 | 71 : 14 | 80 : 14 , 19 , 26 | 83 : 13 | 84 : 12 | 88 : 13 | 92 : 12 | 94 : 3 | 95 : 2 | 96 : 12 | 98 . 1 , 5 , 12 | 101 : 5 | 102 : 6 | 106 : 6 | 107 : 20 | 108 : 3 , 18 | 109 : 19 | 110 : 13 | 112 : 14 , 28 | 114 : 10 | 115 : 4 | 116 : 8 | 117 : 17 | 118 : 21 , 25 | 119 : 19 | 122 : 1 , 15 | 123 : 11 | 125 : 16 | 126 : 13 , 21 | 127 : 17 , 25 | 128 : 2 | 130 : 13 | 131 : 3 , 19 , 20 | 132 : 3 | 133 : 21 | 134 : 5 , 7 | 135 : 19 | 136 : 7 | 140 : 6 | 143 : 10 | 144 : 1 , 16 | 145 : 5 | 153 : 24 | 154 : 17 | 168 : 1 , 13 | 175 : 19 | 186 : 1 | 190 : 10 | 197 : 17 , 19 | 206 . 17 | 210 : 12 | 212 : 18 , 21 . 25 | 214 : 12 | 216 : 8 | 217 : 13 | 219 : 8 , 17 | 221 : 9 , 18 | 222 : 20 | 223 : 11 , 16 | 226 : 2 , 5 , 8 . 18 | 229 : 4 , 18 | 230 : 12 | 232 : 15 , 22 , 23 . 32 | 233 : 9 . 10 , 21 |
Italia. 13 : 17 | 84 : 2 , 3 , 21 | 93 : 16 | 150 : 1 | 169 : 7 | 201 : 22 , 24 | 203 : 27 | 215 : 13 | 228 : 5 | 233 : 18 |
Italiæ. 61 : 12 , 16 | 177 : 20 | 197 : 15 |
Italiam. 20 : 22 | 46 : 11 | 84 : 19 | 178 : 7 , 15 | 199 : 17 | 200 : 16 |
Italica. 198 : 27 |
Italici. 83 : 8 , 14 | 103 : 9 |
Italicis. 118 : 24 |
Italicos. 97 : 10 |
itaque. 17 : 14 | 23 : 2 | 32 : 19 | 33 : 16 | 37 : 6 | 38 : 4 | 46 : 7 | 51 : 23 | 67 : 2 , 7 | 68 : 3 | 79 : 24 | 81 : 17 | 88 : 3 | 100 : 18 | 102 : 13 , 25 | 106 : 15 | 108 : 21 | 109 : 14 | 115 : 17 | 117 : 11 | 125 : 8 | 136 : 2 | 140 : 3 . 8 | 147 : 13 | 161 : 2 | 162 : 17 | 170 : 13 , 28 | 178 : 5 | 180 : 2 . 8 | 181 : 12 | 184 : 9 | 185 : 10 | 216 : 11 | 218 : 23 | 220 : 2 | 222 : 34 | 223 : 8 | 226 : 11 | 229 : 20 | 231 : 29 | 232 : 26 |
itæ. 73 : 6 |
item. 15 : 1 , 6 | 22 : 4 . 10 | 30 : 12 | 33 : 22 | 34 : 4 , 24 | 40 : 13 . 16 | 42 : 13 | 43 : 16 | 49 : 12 | 56 : 3 | 75 : 4 | 87 : 10 | 97 : 6 | 102 : 3 . 25 | 103 : 16 | 112 : 20 | 117 : 2 | 126 : 3 | 127 : 8 , 24 | 137 : 17 | 141 : 4 | 144 : 25 | 145 : 20 | 149 : 12 . 15 | 209 : 2 | 210 : 16 | 212 : 1 | 215 : 15 |
Itemque. 23 : 20 | 36 : 7 | 37 : 6 | 48 : 19 | 64 : 19 | 79 : 4 |
iter. 3 : 12 | 16 : 12 | 51 : 2 , 16 | 52 : 11 | 105 : 14 | 126 : 8 , 13 | 127 : 26 | 129 : 6 | 145 : 18 , 21 | 152 : 2 | 170 : 23 | 177 : 21 | 204 : 24 |
iterum. 48 : 6 | 147 : 7 | 207 : 29 |
itinera. 93 : 3 | 123 : 8 | 136 : 1 |
itinere. 27 : 12 | 32 : 9 | 36 : 15 | 37 : 17 , 20 | 46 : 6 | 103 : 6 , 23 | 104 : 6 | 107 : 23 | 110 : 14 | 136 : 4 | 137 : 17 , 24 | 146 : 14 | 149 : 1 | 150 : 17 | 151 : 14 | 154 : 22 | 174 : 9 | 224 : 13 |
itineri. 107 : 11 |
itineribus. 39 : 11 | 52 : 12 | 94 : 14 | 107 : 1 | 109 : 7 | 110 : 10 | 192 : 10 |
itineris. 119 : 7 | 140 : 4 , 18 | 150 : 16 | 170 : 27 |
itum. 61 : 10 |
iturum. 39 : 24 | 152 : 7 |
jubebat. 91 : 22 | 210 : 23 |
jubent. 42 : 14 |
jubere. 22 : 4 |
juberentur. 208 : 6 |
jubet. 36 : 6 , 12 . 15 | 50 : 6 | 53 : 9 | 74 : 1 , 14 | 84 : 12 | 92 : 9 | 102 : 17 | 108 : 23 | 109 : 6 | 112 : 7 | 114 : 9 , 13 | 119 : 12 | 123 : 26 | 124 : 17 | 134 : 28 | 137 : 15 , 22 | 138 : 2 | 140 : 10 | 144 : 14 . 23 | 147 : 11 | 148 : 24 | 149 . 14 | 151 : 14 | 152 : 1 | 153 : 9 | 155 : 15 | 186 : 28 |
jucundior. 226 : 14 |
jucundiora. 134 : 5 |
judicandis. 230 : 19 |
judicandum. 215 : 21 |
judicant. 221 : 3 |
judicare. 221 : 3 |
judicat. 29 : 13 |
judicatus. 35 : 8 |
judicaverat. 39 : 18 |
judicaverit. 220 : 27 |
judices. 221 : 2 | 232 : 24 |
judicia. 18 : 1 | 45 : 2 | 89 : 14 | 161 : 11 | 162 : 20 | 217 : 18 | 224 : 9 | 226 : 5 . 24 | 227 : 20 |
judiciis. 11 : 20 | 32 : 1 | 217 : 16 | 223 : 24 |
judicio. 38 : 16 | 210 : 19 225 : 25 |
judiciorum. 227 : 4 |
judicis. 232 : 22 |
judicium. 11 : 21 | 23 : 6 | 60 : 5 | 113 : 16 | 221 : 1 |
judiciumque. 163 : 6 |
jvere. 176 : 8 |
jugi. 137 : 1 |
jugis. 200 : 19 |
jugulandi. 43 : 13 |
jugulare. 13 : 12 |
jugulari. 43 : 7 |
jugum. 96 : 2 | 104 : 13 |
Jugurtha. 61 : 8 | 63 : 1 , 7 | 64 : 20 | 65 : 1 , 17 | 66 : 5 . 12 . 15 | 67 : 25 , 31 | 68 : 9 | 69 : 3 , 11 | 70 : 9 | 71 : 3 | 74 : 10 | 79 : 2 , 7 | 80 : 8 , 17 | 81 : 1 , 20 | 82 . 12 | 83 : 14 | 84 : 5 , 22 | 85 : 4 | 91 : 16 | 92 : 2 , 8 | 93 : 9 , 22 |

94 : 21 | 95 : 18 | 97 : 4 | 102 : 7 | 103 : 4, 14, 18 | 104 : 7 | 105 : 18 | 106 : 4, 23 | 107 : 4 | 108 : 10 | 109 : 25 | 111 : 13 | 112 : 1, 9 | 113 : 15 | 114 : 16 | 117 : 9. 27 | : 118 : 3 | 120 : 1 | 123 : 1, 3, 13, 18 | 127 : 3, 20 | 128 : 2, 6 | 130 : 18 | 141 : 2 | 146 : 15, 25 | 147 : 17 | 148 : 13, 19, 21 | 152 : 9, 11 | 154 : 3, 14 | 155 : 20 |

Jugurthæ. 62 : 13 | 63 : 21 | 64 : 9 | 66 : 10 | 67 : 11, 16 | 72 : 1 | 73 : 9, 16 | 74 : 25 | 79 : 23, 29 | 81 : 14 | 82 : 5 | 83 : 10, 12, 21 | 84 : 10 | 85 : 9 | 89 : 8 | 91 : 8 | 92 : 13, 16, 23 | 106 : 28 | 107 : 9 | 109 : 20 | 112 : 22 | 114 : 11 | 120 : 7 | 121 : 1, 20 | 124 : 6 | 127 : 14 | 128 : 26, 28 | 131 : 19 | 138 : 9, 22 | 141 : 6 | 150 : 7 | 152 : 2, 19 | 154 : 9. 18, 21 | 155 : 7 |

Jugurtham. 62 : 20 | 63 : 15 | 64 : 3, 15 | 67 : 21 | 70 : 20 | 73 : 12 | 74 : 6 | 79 : 20 | 82 : 20 | 89 : 10 | 91 : 2, 11 | 92 : 19 | 96 : 17 | 102 : 16 | 109 : 13 | 110 : 8 | 113 : 7, 20, 23 | 114 : 7 | 116 : 13 | 119 : 16 | 121 : 14 | 134 : 11 | 136 : 3, 7, 14, 19 | 143 : 20 | 146 : 6 | 148 : 13 | 152 : 6, 16 | 153 : 3 | 154 : 3, 22 | 155 : 16 | 156 : 4 |

Jugurthamque. 62 : 4 |

Jugurthini. 80 : 3 | 110 : 23 | 125 : 5 | 145 : 26 |

Jugurthino. 78 : 12 |

Julium. 22 : 1 |

jumenta. 125 : 25, 32 | 137 : 23 | 193 : 1 |

jumentum. 101 : 26 |

jun. 14 : 2 |

Junius. 39 : 19 |

Jupiter. 228 : 5 |

jura. 31 : 15 | 89 : 14 | 158 : 20 | 191 : 18 | 162 : 20 | 167 : 2 | 180 : 13 | 197 : 8|

jurat. 153 : 12|

juravisset. 160 : 16 |

jure. 40 : 16 | 70 : 1| 80 : 25 | 87 : 13 | 93 : 8 | 116 : 1 | 131 : 26 | 148 : 11 | 158 : 15 | 160 : 8 | 161 : 7 | 162 : 4 | 164 : 16 | 167 : 7 | 179 : 20 | 183 : 10 | 212 : 1 | 228 : 10 |

jurgia. 8 : 12 |

jurgiis. 83 : 18|

jurgio. 25 : 3 |

juris. 89 : 2 | 179 : 13 |

jus. 8 : 11 | 12 : 13 | 17 : 10 | 21 : 7 | 31 : 2 | 59 : 5 | 68 : 15 | 71 : 8 | 86 : 19| 91 : 20 | 138 : 8 | 161 : 6 | 179 : 10 | 185 : 4 | 210 : 2 |

jusjurandum. 19 : 15 | 34 : 24 |

jussa. 82 : 12 | 183 : 4 | 200 : 20 |

jusserit. 35 : 9 | 97 : 12 |

jussi. 67 : 21 | 109 : 10 |.

jussis. 89 : 9 |

jussissetis. 70 : 8 |

jussistis. 130 : 18 | 132 : 3 |

jussit. 32 : 10 | 43 : 7 | 48 : 21 | 123 : 2 | 129 : 1 |

justa. 23 : 7 | 117 : 9 | 155 : 21 | 169 : 13 |

justum. 114 : 14 |

justus. 36 : 17 | 37 : 19 | 92 : 8| 93 : 16 | 119 : 22 | 120 : 11 |

justa. 66 : 7 |

justas. 23 : 23 |

justissimo. 9 : 10 |

justissuma. 211 : 7 |

justitia. 8 : 22 |

justius. 229 : 11 |

justos. 191 : 15 | 204 : 14 |

justum. 46 : 23 |

juvantibus. 92 : 3 | 134 : 19 | 163 : 14. |

juvat. 134 : 2 |

juvaturum. 103 : 13 |

juvenibus. 205 : 13 |

juventus. 7 : 8 | 14 : 14, 30 : 18 | 219 : 8 | 224 : 11 |

juventutem. 2 : 14 | 10 : 9 | 11 : 12 | 12 : 8 | 13 : 7 |

juventuti. 213 : 14 |

juxta. 3 : 9 | 31 : 13 | 43 : 4 | 72 : 8| 95 : 20 | 102 : 2 | 117 : 2 | 118 : 22 | 121 : 22 | 133 : 6 | 134 : 19 | 137 : 23 | 141 : 23 | 204 : 30 | 207 : 15 | 208 : 21 | 220 : 2 | 221 : 6 | 223 : 17 |

juxtaque. 191 : 12 |

K.

KAl. 14 : 2 | 21 : 10 | Kalendis. 15 : 15 | 156 : 6|

Kpĩu. 206 : 18|

L.

L. 5 : 12, 20 | 9 : 18, 21 | 14 : 2, 7, 8, 10 | 15 : 7, 15 | 22 : 14 | 23 : 8 | 25 : 2| 28 : 1| 34 : 7 | 35 : 11 | 36 : 20 | 37 : 16 | 39 : 21 | 74 : 7 | 84 : 2 | 91 : 21 | 94 : 9| 118 : 1| 141 : 16, 20 | 147 : 10 | 149 : 15 | 159 : 23 | 169 : 16| 181 : 1, 8 | 187 : 8 | 218 : 3, 6| 222 : 4, 12 | 233 : 1 |

labefactatis. 161 : 2 |

laborandum. 224 : 11 |

laborantibus. 55 : 1| 107 : 10| 110 : 8 | 144 : 5 |

laborare. 49 : 17 | 101 : 9 | 142 : 14 |

labore. 3 : 2 | 8 : 22 | 22 : 6 | 61 : 9 | 106 : 16 | 124 : 22 | 191 : 6 | 215 : 2 |

laborem. 7 : 9| 70 : 17 | 119 : 9 | 133 : 7 . 9, 22 | 161 : 3 | 213 : 16 |

labores. 8 : 25 | 104 : 18 | 108 : 8 | 130 : 13 | 162 : 18 | 177 : 7 | 198 : 5 | 217 : 2 |

labori. 30 : 19 | 59 : 17 | 131 : 18 |

laboribus. 132 : 22 | 139 : 12 | 190 : 2 | 222 : 19, 28 | 225 : 6|

laboris. 28 : 6 | 101 : 3 | 223 : 6|

laborum. 75 : 23 | 84 : 18|

labos. 7 : 11 | 14 : 25 | 183 : 14 | 196 : 15 | 222 : 8|

Lacedæmonii. 2 : 12 | 42 : 23|

lacerant. 187 : 2|

lacerari. 164 : 24 |

laceratur. 166 : 5|

laceraverat. 11 : 18 |

lacerent. 192 : 12 |

lacerum. 208 : 11 |

lacessimus. 207 : 9 |

lacessitus. 25 : 5|

lacessiverunt. 189 : 19 |

lachrymas. 138 : 13|

lacrumans. 111 : 27 | 114 : 1| 121 : 15 | 152 : 1 |

lacte. 137 : 3 |

Læca. 14 : 9 |

Læcan. 22 : 8|

lædere. 129: 3| 132 : 14 | 142 : 17|

lædis. 228 : 14 |

læta. 109 : 16 | 211 : 14 |

lætabatur. 36 : 2 | 200 : 11 |

lætam. 57 : 20 |

lætandum. 72 : 11 |

lætari. 43 : 3 | 144 : 19 |

lætati. 119 : 19 |

lætæ. 171 : 3 , 5 |

læti. 70 : 7 | 108 : 2 | 155 : 8 | 192 : 32|

lætissimis. 131 : 21 |

lætitia. 24 : 4 | 36 : 2| 56 : 4| 112 : 19 | 147 : 15 |

lætitiæ. 49 : 5 . 12 |

lætitiam. 37 : 12 | 97 : 15 |

lætor. 153 : 16 |

lætos. 112 : 23 |

lætus. 62 : 13 | 129: 20 | 154 : 21 | 174 : 1|

læva. 172 : 20 |

lævam. 50 : 9 |

Lælcaniam. 177 : 23 |

laminis. 200 : 26 |
lanceas. 50 : 23 |
languentibus. 34: 20 |
languere. 46 : 17 |
languidi. 107 : 26 |
languidis. 106 : 17 |
languidos. 180 : 11 |
languorem. 232 : 30 |
lanlata. 193 : 2 |
laniatum. 204 : 34 |
lanitque. 159 : 17. |
lapideis. 50 : 10 |
lapides. 113 : 2 |
lapidibus. 121 : 6 | 139 : 8 |
lapſum. 150 : 7 |
lapſus. 217 : 13 | 232 : 21 |
laqueis. 140 : 17 |
laqueo. 50 : 13 |
larem. 18 : 11 |
largiantur. 46 : 3 |
largiri. 20 : 10 | 45 : 18 | 64 : 1 |
largitio. 4 : 8 | 149 : 6 |
largitione. 73 : 9 |
largitionem. 74 : 2 |
largitionibus. 30 : 19 | 164 : 23 | 214 : 10 | 226 : 2 |
largitor. 142 : 5 |
largiundo. 31 : 9 | 49 : 15 | 68 : 5 |
largius. 13 : 16 |
Laris. 137 : 14 |
laſcivia. 24 : 5 | 97 : 1 | 98 : 1 |
laſciviam. 118 : 9 |
laſſique. 107 : 24 |
laſſitudinem. 11 : 12 | 105 : 14 |
laſſitudo. 110 : 19 |
lata. 206 : 28 |
late. 61 : 20 | 102 : 23 |
latera. 201 : 17 |
latere. 70 : 6 | 105 : 5 | 119 : 12 | 139 : 16 | 146 : 24 | 165 : 13 | 176 : 21 | 229 : 28 |
lateribus. 55 : 7 | 77 : 2 | 106 : 8 | 193 : 11 | 211 : 12 |
lateris. 176 : 10 |
Latii. 161 : 9 | 202 : 10 |
latine. 146 : 17 |
Latini. 97 : 10 |
Latinis. 21 : 5 | 141 : 23 |
Latino. 46 : 11 |
Latinum. 99 : 6 | 100 : 17 |
Latio. 119 : 23 | 129 : 7 | 141 : 17 |
latior. 172 : 2 |
latitudinem. 77 : 10 |
latius. 107 : 11 | 109 : 25 |
lato. 157 : 4 |
latro. 165 : 4 |
latrocinia. 61 : 2 |
latrociniis. 172 : 19 |
latrocinio. 143 : 14 |
latrones. 22. 21 | 14 : 8 | 191 : 24 |
latronibus. 149 : 1 | 192 : 8 |
latronum. 174 : 8 |
laturum. 128 : 17 |
latus. 4 : 6 | 103 : 1 |
laudabat. 43 : 8 |
laudabatur. 49 : 17 |
laudamus. 46 : 25 |
laudando. 79 : 17 | 209 : 7 | 216 : 17 |
laudant. 48 : 20 |
laudantur. 3 : 15 | 221 : 11 |
laudare. 19 : 11 | 147 : 19 |
laudari. 8 : 10 |
laudas. 228 : 14 |
laudat. 108 : 7 | 207 : 1 |
laudatum. 64 : 2 | 186 : 27 |
laudavit. 12 : 14 |
laude. 209 : 8 |
laudes. 231 : 32 |
laudibus. 73 : 17 |
laudis. 7 : 16 |
laurea. 228 : 1 |
laus. 134 : 20 | 212 : 12 |
laxiore. 116 : 10 | 186 : 26 |
laxitate. 192 : 22 |
laxius. 137 : 20 |
lecto. 121 : 4 |
lectos. 39 : 14 | 53 : 15 |
legatum. 80 : 12 | 82 : 15 |
legat. 84 : 13 |
legati. 35 : 16 | 68 : 6, 11 | 73 : 9 | 74 : 6 | 79 : 7 | 80 : 14 | 83 : 7 | 94 : 22 | 114 : 7 | 124 : 28 | 126 : 6 | 147 : 8 |
legatione. 148 : 15 |
legationibus. 97 : 4 |
legationis. 74 : 7 |
legatis. 33 : 11, 19 | 35 : 19 | 36 : 13, 14, 39 : 9 | 82 : 13, 24 | 85 : 10 | 102 : 3 | 111 : 2 | 148 : 13 | 149 : 16 | 150 : 6 | 167 : 7 |
legatus. 14 : 4 | 135 : 8 | 200 : 23 |
legatorum. 48 : 11 | 73 : 35 | 80 : 10 | 82 : 1 | 103 : 18 | 149 : 14 | 194 : 2 |
legatos. 26 : 4 | 32 : 14, 19 | 34 : 27 | 35 : 11 | 36 : 19 | 67 : 27 | 68 : 3 | 74 : 12 | 79 : 20 | 80 : 25 | 83 : 3 | 84 : 7, 10, 21 | 94 : 23 | 102 : 10, 14 | 103 : 14 | 114 : 11 | 127 : 12 | 128 : 19 | 148 : 14, 23 | 164 : 19 | 167 : 18 | 177 : 14 |
legatum. 97 : 14 | 107 : 11 | 134 : 28 | 137 : 13 | 152 : 19 | 154 : 18 | 155 : 7 | 169 : 16 |
legatus. 34 : 4 | 54 : 10 | 102 : 26 | 107 : 5, 9 | 112 : 16 |
lege. 25 : 1 | 26 : 10 | 76 : 4 | 84 : 1 | 124 : 1 | 193 : 16 | 218 : 4 | 227 : 21 | 233 : 2 |
legem. 42 : 16 | 117 : 16 | 172 : 9 | 187 : 17 |
legendo. 222 : 19 |
legenti. 48 : 22 |
legere. 131 : 5, 8 |
leges. 42 : 13 | 44 : 2 | 88 : 9 | 89 : 14 | 125 : 1 | 161 : 11 | 167 : 13, 17 | 219 : 3 | 226 : 4 | 227 : 20 | 230 : 17 | 231 : 27 |
legi. 221 : 2 |
legibus. 6 : 10 | 8 : 12 | 15 : 8 | 40 : 21 | 44 : 3 | 160 : 12 | 163 : 8 | 217 : 17, 23 |
legionarias. 106 : 18 |
legionem. 119 : 4 |
legiones. 25 : 18 | 50 : 18, 20 | 84 : 19 | 126 : 3 | 188 : 6 | 193 : 16 |
legionibus. 48 : 26 | 51 : 14 | 129 : 5 | 131 : 10 | 145 : 22 | 170 : 22 | 193 : 14 |
legionis. 91 : 14 |
legionum. 103 : 2 | 141 : 1 |
legis. 27 : 6 | 200 : 5 | 226 : 24 |
legitimos. 15 : 10 |
legitimum. 6 : 22 |
legitur. 85 : 18 | 166 : 4 |
lejunidi. 219 : 23 |
leniebant. 83 : 19 |
lenire. 137 : 7 |
leniri. 20 : 2 |
lenita. 188 : 3 |
leniter. 154 : 15 |
lenitur. 67 : 4 |
leniunda. 98 : 1 |
lenius. 118 : 27 | 140 : 16 |
lenones. 159 : 17 |
Lentuli. 39 : 11 | 40 : 17 | 48 : 5 | 72 : 5 |
Lentulo. 25 : 20 | 34 : 23 | 37 : 7 | 46 : 14 | 51 : 9 |
Lentulum. 36 : 7, 10, 22 | 50 : 7 |
Lentulus. 14 : 7 | 32 : 10 | 34 : 5, 27 | 37 : 5, 6, 22 | 50 : 12 | 186 : 29 | 187 : 14 |
leonem. 62 : 11 |
Lepidani. 186 : 23 |
Lepidi. 165 : 11 | 167 : 1 |
Lepido. 157 : 7 | 177 : 1 | 164 : 9 | 167 : 21 | 168 : 5 | 169 : 7 |
Lepidum. 165 : 2 |
Lepidus. 165 : 4 | 168 : 13 | 169 : 5, 11 |
lepos. 21 : 13 |
Leptalis. 173 : 20 |
Leptis 124 : 28 |
Leptim. 78 : 1 |
Leptis. 78 : 6 |
Leptitani. 125 : 4 |
Leptitanorum. 125 : 22 |
liber. 5, 7 | 46 : 23 |
libera. 183 : 2 | 219 : 21 | 223 : 16 |
liberales. 7 : 16 | 46 : 1 |

liberalibus. 188 : 3 |
Liberalis. 204 : 20 |
liberalitas. 29 : 2 | 45 : 18 |
liberalitate. 39 : 1 |
liberaliter. 9 : 23 | 149 : 4 |
libraare. 33 : 7 |
libere. 160 : 8 | 229 : 2 |
liberi. 90 : 3 | 98 : 11 | 218 : 10 |
liberis. 21 : 4 | 37 : 6 | 54 : 8 | 62 : 15 | 70 : 2 | 124 : 11 | 234 : 22 | 169 : 23 | 220 : 10 | 221 : 16 |
liberisque. 102 : 12 | 114 : 2 |
liberius. 62 : 6 |
liberiusque. 213 : 22 |
libero. 23 : 20 | 141 : 20 | 223 : 22 |
liberorum. 80 : 21 | 212 : 4 |
liberorumque. 62 : 18 | 103 : 15 |
liberos. 24 : 10 | 29 : 8 | 41 : 2 | 62 : 7 | 66 : 4 | 71 : 5 | 87 : 14 | 111 : 15 | 168 : 5 | 177 : 13 | 189 : 20 | 204 : 8 | 212 : 10 |
libertas. 18 : 17 | 45 : 7 | 160 : 11 | 167 : 13 | 168 : 9 | 222 : 26 | 223 : 12 | 17 |
libertate. 7 : 7 | 12 : 18 | 86 : 9 | 89 : 3 | 110 : 20 | 160 : 19 | 161 : 3 | 179 : 19 | 227 : 21 |
libertatem. 6 : 19 | 17 : 10 | 23 : 20 | 27 : 4 | 32 : 7 | 52 : 23 | 59 : 12 | 86 : 12 | 87 : 5 | 90 : 4 | 98 : 4 | 99 : 4 | 137 : 15 | 161 : 17 | 179 : 15 | 184 : 21 | 185 : 13 | 186 : 3 | 191 : 14 | 217 : 7 | 219 : 7 , 14 | 222 : 9 , 29 | 224 : 17 | 225 : 9 |
libertati. 96 : 7 | 182 : 3 |
libertatis. 6 : 25 | 31 : 2 | 88 : 17 | 178 : 2 | 160 : 3 | 164 : 23 | 165 : 3 | 166 : 4 | 183 : 2 | 185 : 3 | 218 : 16 | 219 : 15 |
liberti. 39 : 10 |
libertis. 54 : 11 |
libertos. 39 : 14 |
libertum. 6 : 11 | 26 : 11 |
libet. 82 : 8 | 227 : 25 | 232 : 29 |
libidine. 223 : 9 |
libido. 224 : 4 |
libris. 36 : 25 | 77 : 18 |
libuit. 224 : 4 |
Libyes. 76 : 2 | 77 : 3 , 6 , 12 |
Libys. 136 : 18 |
liceat. 162 : 9 |
liceatne. 188 : 18 |
licebat. 11 : 6 | 133 : 25 |
licentia. 41 : 9 , 13 | 47 : 3 | 74 : 21 | 89 : 22 | 97 : 2 | 161 : 23 | 166 : 7 | 181 : 22 | 217 : 23 | 233 : 19 |
licentiam. 7 : 3 | 10 : 16 | 148 : 25 | 165 : 16 | 183 : 7 | 212 : 25 |
licentius. 152 : 20 | 213 : 22 |
licentiusque. 135 : 20 |
licere. 128 : 25 |
licerer. 29 : 13 | 148 : 14 , 188 : 20 |
licet. 3 : 14 | 28 : 5 | 72 : 12 , 18 | 73 : 5 | 108 : 4 | 132 : 6 | 148 : 5 | 155 : 17 | 162 : 12 | 185 : 13 | 196 : 19 | 210 : 1 | 227 : 24 |
Licinium. 15 : 1 |
lictor. 67 : 11 |
licuerit. 72 : 4 |
licuerunt. 218 : 4 |
licuisset. 32 : 6 |
licuit. 26 : 10 | 52 : 20 |
ligneа. 123 : 28 |
Ligure. 140 : 11 |
Ligures. 177 : 14 |
Liguri. 140 : 10 |
Ligurum. 95 : 12 | 125 : 9 | 145 : 16 |
Ligus. 139 : 15 , 24 | 140 : 16 , 25 | 173 : 9 , 10 | 201 : 16 |
Limenaus. 97 : 2 |
limosa. 94 : 18 |
limum. 125 : 16 |
lingua. 6 : 12 | 9 : 6 | 11 : 22 | 76 : 13 | 77 : 6 | 101 : 3 | 125 : 18 | 169 : 13 | 174 : 22 | 197 : 1 | 199 : 24 | 208 : 17 | 215 : 21 | 217 : 16 | 222 : 2 , 5 | 227 : 14 | 234 : 17 |
linguæ. 182 : 10 | 228 : 1 | 229 : 22 |
linguam. 128 : 13 |
linnea. 200 : 26 |
lineræ. 81 : 12 | 121 : 4 |
lineras. 23 : 8 | 27 : 13 , 17 , 35 : 3 | 36 : 22 | 82 : 19 | 120 : 15 | 122 : 8 | 128 : 10 | 133 : 3 | 150 : 12 | 170 : 27 |
literis. 21 : 5 | 36 : 14 , 15 | 37 : 4 | 64 : 8 , 14 | 82 : 11 | 122 : 6 | 131 : 9 | 141 : 23 | 222 : 18 | 224 : 7 |
litibus. 227 : 4 |
litora. 173 : 8 , 11 | 202 : 23 |
Livio. 219 : 26 | 220 : 1 |
Livius. 207 : 22 |
lixæ. 101 : 15 , 25 |
loca. 9 : 23 | 22 : 3 , 10 | 23 : 14 | 34 : 22 | 46 : 6 | 67 : 9 , 28 | 77 : 4 | 76 : 15 | 77 : 9 | 78 : 8 , 11 | 79 : 15 , 91 : 3 | 94 : 23 | 104 : 5 | 108 : 12 , 22 | 109 : 3 | 110 : 23 | 112 : 3 , 7 | 123 : 23 | 124 : 10 | 126 : 11 | 137 : 9 | 148 : 18 |
locare. 147 : 23 |
locat. 54 : 6 | 105 : 7 |
locata. 151 : 5 |
locatæ. 203 : 31 |
locati. 112 : 9 |
locatus. 173 : 7 |
locaverant. 204 : 9 |
locaverat. 128 : 1 | 137 : 14 | 144 : 17 |
loci. 35 : 16 | 51 : 5 | 67 : 20 | 81 : 2 | 94 : 16 | 103 : 10 , 24 | 105 : 3 | 106 : 10 | 123 : 33 | 125 : 22 | 139 : 10 | 144 : 16 | 147 : 6 | 176 : 17 | 186 : 18 | 192 : 22 |
locis. 7 : 18 | 20 : 22 | 31 : 19 | 32 : 9 | 95 : 9 | 106 : 1 , 20 | 109 : 6 , 23 | 112 : 18 | 119 : 6 | 124 : 18 | 126 : 10 | 128 : 7 | 132 : 12 | 135 : 13 | 138 : 19 | 144 : 22 | 190 : 15 , 17 | 203 : 11 | 222 : 30 |
loco. 8 : 19 | 20 : 4 | 24 : 6 | 32 : 8 | 52 : 12 | 107 : 15 | 107 : 1 | 109 : 12 | 111 : 1 | 113 : 8 , 10 | 121 : 22 , 23 | 124 : 12 , 17 | 126 : 6 | 127 : 1 | 136 : 6 | 139 : 21 | 141 : 19 | 146 : 20 | 155 : 6 | 164 : 21 | 199 : 8 | 201 : 10 | 208 : 12 | 220 : 21 | 233 : 12 |
locoque. 192 : 18 |
locorum. 103 : 4 | 121 : 9 | 122 : 20 | 124 : 7 | 125 : 16 | 134 : 13 | 136 : 21 | 142 : 13 | 176 : 15 | 192 : 24 | 203 : 4 |
locos. 4 : 10 | 86 : 5 | 117 : 20 | 125 : 21 | 135 : 18 | 143 : 3 |
locum. 42 : 20 | 50 : 22 | 53 : 10 | 55 : 13 | 68 : 17 | 71 : 10 | 78 : 7 | 91 : 5 , 25 | 101 : 13 , 102 : 24 | 104 : 24 | 107 : 12 , 107 : 20 | 109 : 26 | 111 : 18 , 126 : 19 | 127 : 19 | 130 : 11 | 137 : 26 | 139 : 2 , 24 : 12 , 142 : 18 | 170 : 20 | 182 : 10 , 186 : 14 , 29 | 228 : 8 | 232 : 25 |
locumque. 133 : 32 |
locupleterem. 229 : 13 |
locupletes. 218 : 14 |
locupletior. 231 : 14 |
locupletissimis. 159 : 6 |
locupletium. 19 : 4 |
locus. 7 : 12 | 48 : 9 | 50 : 8 | 52 : 16 | 78 : 4 | 206 : 28 | 210 : 19 | 214 : 24 | 238 : 9 | 239 : 6 | 142 : 19 | 144 : 10 | 222 : 21 |
locutum. 66 : 5 | 68 : 13 |
locuturum. 155 : 6 |
locutus. 39 : 26 | 64 : 8 | 85 : 10 , 24 : 41 : 22 | 147 : 24 |
longa. 202 : 8 |
longam. 2 : 3 |
longe. 27 : 27 | 44 : 25 | 52 : 28

28 | 55 : 16 | 61 : 6 | 64 : 10 | 66 : 6 | 80 : 1 | 91 : 21 | 103 : 6 | 109 : 23 | 136 : 3 | 138 : 21 | 146 : 2 | 181 : 6 | 206 : 13 | 229 : 21 |

longinqua. 203 : 17 |

Longinus. 14 : 8 |

longiſſimo. 203 : 14 |

longius. 7 : 19 | 22 : 25 | 144 : 17 | 204 : 27 |

loquar. 48 : 8 | 134 : 10 |

loquax. 199 : 8 | 222 : 7 |

loquendi. 73 : 9 |

loqui. 62 : 12 | 116 : 12 | 146 : 17 | 181 : 1 | 225 : 2 | 229 : 5 |

loquitur. 206 : 31 |

lubebat. 101 : 14 |

lubet. 73 : 4 | 133 : 20 | 153 : 18 | 168 : 7 | 197 : 19 | 216 : 12 | 217 : 19 | 220 : 24 |

lubidine. 8 : 1 | 18 : 13 | 21 : 8 | 57 : 11 | 74 : 4 | 82 : 23 | 97 : 18 | 100 : 1 | 108 : 18 | 167 : 17 | 216 : 6 | 217 : 20, 23 |

lubidinem. 2 : 13 | 7 : 11 | 40 : 7 | 98 : 4 | 127 : 23 | 153 : 4 | 209 : 4 |

lubidines. 214 : 2 |

lubidini. 40 : 3 | 45 : 11 | 46 : 24 | 137 : 5 | 212 : 11 | 213 : 3, 13 |

lubidinibus. 11 : 13 |

lubidinis. 115 : 1 | 207 : 12 |

lubidinoſe. 43 : 4 |

lubido. 3 : 5 | 5 : 20 | 11 : 7 | 19 : 5 | 22 : 23 | 40 : 4 | 42 : 18 | 50 : 11 | 81 : 15 | 87 : 11 | 97 : 13 | 129 : 12 | 135 : 2 | 225 : 16 |

lubuerat. 96 : 4 |

lubuit. 48 : 24 |

Lucano. 176 : 17 |

luces. 199 : 15 |

lucis. 137 : 25 |

luctu. 41 : 5 | 42 : 8 | 71 : 4 | 138 : 18 |

luctuoſam. 53 : 8 |

luctus. 56 : 4 | 167 : 6 | 218 : 11 |

luculentam. 25 : 5 |

Lucullo. 205 : 18 |

Lucullum. 174 : 7 | 190 : 13 | 207 : 28 |

Lucullus. 94 : 9 | 181 : 8 | 193 : 13 |

ludibrio. 11 : 5 | 18 : 4 | 86 : 21 | 92 : 12 | 213 : 1 | 226 | 4 |

ludificare. 94 : 3 |

ludificati. 106 : 2 |

ludum. 118 : 9 |

lugubribus. 196 : 3 |

lumen. 132 : 4 | 204 : 3 |

lumine. 80 : 3 | 102 : 16 |

Lurda 177 : 29 |

Luſitaniæ. 203 : 30 |

Luſitanis. 170 : 16 |

Lutatiorum. 160 : 9 |

Lutulentulus. 229 : 20 |

Lux. 144 : 24 |

luxo. 204 : 12 |

luxu. 117 : 1 | 49 : 4 | 62 : 7 | 159 : 9 | 166 : 7 |

luxum. 78 : 15 |

luxuria. 6 : 3 | 10 : 9 | 21 : 10 | 22 : 23 | 45 : 9 | 134 : 7 | 210 : 22 |

luxuriæ. 20 : 27 | 21 : 6 | 113 : 12 | 117 : 1 | 231 : 5 |

luxuriæque. 101 : 19 |

luxuriam. 46 : 24 |

luxurioſe. 9 : 22 |

luxurioſo. 142 : 1 |

Lycaoniam. 193 : 14 |

Lycie. 201 : 20 |

Lyrici. 206 : 30 |

M.

M. 14 : 9 , 10 | 15 : 1 , 7 | 20 : 15 , 19 | 22 : 8 | 25 : 3 , 11 | 31 : 6 | 37 : 8 , 21 | 43 : 14 | 44 : 13 | 49 : 8 | 54 : 4 | 74 : 8 | 82 : 17 | 87 : 9 | 97 : 14 , 99 : 10 | 115 : 22 | 117 : 1 | 118 : 5 | 161 : 11 | 164 : 11 | 169 : 7 | 187 : 1 | 199 : 8 | 207 : 10 | 219 : 26 | 220 : 1 | 222 : 1 , 6 , 12 | 225 : 24 | 226 : 4, 8 , 10 |

Macedonia. 92 : 22 | 173 : 4 | 197 : 15 |

Macedonam. 205 : 5 |

Macedonico. 40 : 8 |

Macedonicum. 158 : 4 |

Macedonum. 189 : 3 |

machinabantur. 16 : 3 |

machinata. 174 : 7 |

machinationibus. 137 : 6 |

machinato. 137 : 7 |

machinatum. 38 : 8 |

machinis. 80 : 9 |

mactati. 218 : 8 |

maculas. 233 : 3 |

madore. 176 : 22 |

Mæcenas. 187 : 10 |

magis. 1 : 5 | 2 : 6 | 5 : 6 , 22 | 8 : 1 , 12 , 20 | 9 : 11 | 12 : 10 | 14 : 13 | 17 : 8 | 18 : 19, 22 | 19 : 19 | 31 : 9 | 37 : 13 , 23 | 38 : 1 | 40 : 12 , 15 , 18 | 44 : 18 | 46 : 14 | 48 : 13 | 50 : 3 | 58 : 14 | 59 : 6 | 60 : 5 | 61 : 14 | 62 : 15 | 65 : 15 , 21 | 69 : 15 | 72 : 12 | 73 : 9 | 75 : 1 | 76 : 12 | 77 : 4 , 11 | 79 : 13 , 19 , 23 | 80 : 15 | 89 : 7 , 13 | 91 : 23 | 92 : 5 | 93 : 8 , 13 | 94 : 5 | 97 : 12 | 98 : 6 | 102 : 6 | 107 : 15 | 108 : 14 | 109 : 1 , 19 , 22 | 110 : 26 | 111 : 14 | 114 : 17 | 118 : 11 | 122 : 9 | 123 : 17 | 124 : 5 | 128 : 16 | 134 : 13 , 23 | 136 : 16 , 21 , 24 | 137 : 8 | 138 : 14 | 142 : 8, 13 | 143 : 14 | 144 : 3 , 4 | 145 : 26 | 146 : 21 | 152 : 1 | 153 : 1 | 154 : 8 | 160 : 4 | 164 : 7, 15 | 167 : 19 | 168 : 3 | 185 : 8 | 186 : 2 | 190 : 5 | 199 : 8 | 202 : 13 | 204 : 8 , 21 | 210 : 19 | 211 : 9 | 214 : 1 | 215 : 24 | 216 : 5 | 218 : 18 | 220 : 14, 18 , 19 , 26 | 221 : 22 | 222 : 2 | 223 : 2 , 22 | 224 : 1 , 15 | 225 : 20 , 25 | 226 : 23 | 229 : 17 |

magiſque. 5 : 22 | 6 : 21 | 7 : 4 , 9 | 9 : 7 | 57 : 4 | 61 : 14 | 62 : 15 | 63 : 25 | 107 : 25 | 220 : 18 | 222 : 31 | 225 : 20 |

Magiſtratibus. 162 : 16 | 178 : 16 | 186 : 1 | 197 : 1 | 215 : 11 | 221 : 6 | 230 : 18 |

magiſtratu. 32 : 2 | 37 : 5 | 115 : 7 | 221 : 1 |

magiſtratui. 23 : 4 |

magiſtratum. 60 : 2 | 94 : 10 | 100 : 11 | 183 : 5 | 213 : 9 | 216 : 8 | 233 : 18 |

magiſtratus. 19 : 4 | 24 : 3 | 31 : 19 | 59 : 3 | 79 : 1 | 86 : 2 | 98 : 9 | 115 : 11 | 122 : 10 | 179 : 16 | 217 : 21 |

magiſtratuum. 27 : 2 | 33 : 1 | 43 : 22 | 49 : 5 | 100 : 21 | 125 : 3 |

magna. 3 : 12 | 4 : 3 | 5 : 12 | 8 : 4 | 14 : 1 , 4 | 17 : 1 | 18 : 24 | 22 : 22 | 23 : 9 | 32 : 1 | 33 : 14 | 34 : 11 | 40 : 5 , 9 | 43 : 25 | 48 : 19 | 52 : 2 | 54 : 10 | 55 : 5 | 65 : 4 | 67 : 15 | 68 : 5 | 71 : 15 | 73 : 15 | 79 : 2 , 14 | 91 : 27 , 19 | 95 : 9 | 100 : 19 | 106 : 10 | 110 : 18 , 22 | 111 : 13 , 16 | 112 : 15 | 113 : 15 , 17 | 114 : 14 , 24 , 29 | 116 : 11 | 117 : 18 | 119 : 20 | 124 : 8 , 12 | 126 : 12 | 134 : 14 | 136 : 27 | 139 : 5 | 141 : 8 | 143 : 9 | 144 : 12 | 147 : 15 | 176 : 6 | 181 : 9 | 174 : 32 | 175 : 15 | 178 : 29 | 187 : 6 | 191 : 15 | 198 : 10 | 200 : 6 | 209 : 19 | 209 :

9 | 210 : 10 , 24 | 214 : 9 | 219 : 17 | 220: 16 | 221: 10, 18 | 222. 4 | 229 : 1 | 233 : 13 |
magnaque, 36: 12 |
magnæ. 43 : 9 | 51: 6 | 78 : 8 | 214 : 9 | 222 : 13 |
magnam. 39: 5 | 44: 4 | 46: 10 | 92 : 6 | 107 : 13 | 110 : 6 | 112 : 12 | 128 : 21 | 143: 3 | 188 : 8 | 222 : 25 | 229: 14 |
magnamque. 7 : 15 | 216 : 7 |
magnas. 14 : 19 | 51: 4 | 100: 3 | 127 : 4 | 191 : 3 | 230 : 9 |
magni. 8 : 22 | 71 : 17 | 125 : 26 | 191 : 20 |
magnifica. 18 : 19 | 40 : 9 | 61 : 4 | 129 : 4 |
magnificæque. S : 2 |
magnifice. 14 : 15 | 40 : 22 | 64 : 3 | 66 : 8 | 88 : 5 | 116: 12 | 208 : 20 |
magnifici. 8 : 14 |
magnificum. 45 : 15 | 109 : 13 |
magnis. 17 : 3 | 22 : 23 | 28: 2 | 34 : 6 | 48 : 25 | 51 : 12 | 110 : 10 | 120 : 5 | 127 : 8 | 160 : 16 | 191 : 24 | 200 : 20 | 210 : 14 , 214 : 16 |
magnisque. 94 : 14 | 114 : 21 |
magnitudine. 20 : 3 | 24 : 8 | 31 : 11 | 39 : 7 | 49 : 3 | 71 : 8 | 87 : 3 | 100 : 5 | 119 : 5 | 120 : 12 | 125 : 13 | 204: 18 | 214 : 7 | 217 : 10 |
magnitudinem. 26 : 13 | 61 : 16 | 83 : 9 | 149 : 9 | 165 : 1 | 217 : 4 , 10 | 214 : 15 |
magnitudinis. 58 : 5 |
magnitudo. 40 : 20 | 49 : 12 |
magno. 26 : 3 | 41 : 11 | 51 : 19 | 59 : 13 | 79 : 25 | 107 : 18 | 119 : 16 | 126 : 2 | 141: 16 | 190 : 9 | 200 : 7 | 218 : 17 |
magnoque. 144 : 21 |
magnos. 46 : 22 |
magnum. 21 : 5 | 35 : 3 | 49 : 19 | 61: 9, 20 | 76 : 12 | 101: 21 | 123 : 20 | 125 : 15 | 136 : 17 |
magnus. 48 : 21 | 49 : 7 , 12 | 178 : 11 | 144 : 12 |
majestas. 88: 3 |
majestatem. 77 : 6 | 82 : 8 |
majestatis. 69: 20 | 89 : 2 |
major. 33 : 9 | 44 : 5 | 46 : 21 | 138 : 12 | 202 : 1 | 225 : 14 |
majora. 13 : 10 | 136 : 16 |
majore. 42 : 17 | 110 : 24 | 130 : 1 | 131 : 7 | 177 : 18 | 186 : 2 | 210 : 15 | 220 : 4 |
majorem. 216 : 15 | 232 : 7 |
majores. 10 : 14 | 26: 12 | 33: 15 | 40 : 7 , 11 | 43 : 19 | 46 : 18 | 47 : 17 | 85 : 16 | 87 : 6 | 89 : 1 | 99 : 3 | 132: 1 | 133 : 11 , 15 | 160 : 9 | 180 : 7 | 183 : 3 | 197 : 23 | 202 : 24 | 222 : 14 | 229 : 29 |
majoresque. 211 : 18 |
major.bus. 60 : 14 | 60 : 22 | 120 : 7 | 127 : 9 | 131 : 16 | 162 : 20 | 179 : 10 | 182 : 3 | 198 : 27 | 218 : 22 | 223 : 13 | 230 : 7 |
majorum. 6 : 5 | 9 : 22 | 25 : 10 | 26 : 10 | 48 : 18 | 60 : 8 | 69 : 7 | 72 : 12 | 91 : 23 | 101 : 9 | 109 : 12 | 114: 10 | 130 : 6 | 131 : 5 , 132 : 4 , 19 | 135 : 1 | 141 : 22 | 159: 7 | 160 : 6 | 163 : 11 | 198 : 4 | 223: 14 | 230: 12 | 234: 7 |
majus. 57 : 3 | 80 : 18 | 89 : 4 | 122 : 12 | 200: 14 | 210: 9 | 211 : 2 | 229 : 7 |
majusque. 60 : 5 |
mala. 5 : 4 | 6 : 3 | 13 : 8 | 18: 14 , 23 | 33 : 4 | 42 : 10 , 20 | 72 : 14 | 92 : 24 | 97 : 13 | 114 : 18 | 122 : 10 | 132: 4 | 148 : 2 | 158 : 11 | 166 : 9 | 188 : 22 | 190 : 5 | 197 : 5 | 214 : 17 | 215 : 10 |
malaque. 17 : 6 |
malæ. 196 : 15 |
malam. 110 : 16 |
malarum. 4 : 9 | 45: 19 | 77: 23 |
malaque. 214 : 1 |
male. 40 : 6 | 45 : 11 | 89 : 22 | 109 : 2 | 147 : 8 | 176: 1 | 176 : 19 | 207 : 28 | 225: 28 | 228 : 13 |
malebant. 8 : 21 | 15 : 1 | 31 : 5 | 43 : 24 |
malebat. 8 : 10 | 50 : 2 | 92 : 22 |
maledicendo. 22 : 27 |
maledicere. 141 : 5 |
maledicis. 228 : 15 |
maledicit. 214 : 12 |
maledicta. 25 : 12 | 225: 24 |
maledictis. 19: 10 | 132 : 12 | 210 : 20 |
malefaciendi. 202 : 20 |
malefaciendo. 218 : 12 |
malefaciendum. 197 : 3 |
malefici. 75 : 15 |
maleficia. 44 : 19 |
maleficiis. 230 : 19 |
mali. 7 : 6 | 15 : 13 | 46 : 10 | 67 : 16 | 71 : 7 | 159 : 4 | 181 : 5 |
maleficii. 90 : 16 |
malique. 118 : 22 |
malis. 4 : 10 | 9 : 16 | 11 : 13 | 30 : 21 | 32 : 21 | 45: 14 | 49: 16 | 65 : 11 | 72 . 8 | 73: 4 | 90 : 14 , 101 : 5 | 178 : 12 | 191 : 25 | 212: 10 | 216: 9 | 219 : 11 | 220 : 24 | 223 : 17 |
malitiæque. 212 : 18 |
malitz. 81 : 17 | 91 : 14 |
malitia. 80 : 20 | 219: 28 | 221 : 12 |
malitiis. 90 : 13 |
malivolentia. 4 : 2 | 10: 9 |
malle. 126 : 16 | 187 : 6 |
malles. 147 : 16 |
mallet. 121 : 3 | 128: 5 |
Malliana. 25 : 20 |
Mallii. 22 : 26 |
Mallium. 20: 23 | 21 : 25 | 22 : 9 | 23: 9 , 29 : 11 , 12 | 55 : 17 |
Mallius. 22 : 19 | 26 : 4 | 50: 18 | 55 : 7 |
malo. 5 : 13 | 22 : 24 | 40 : 22 | 42 : 7 | 99 : 12 | 118 : 26 | 147 : 26 | 193 : 6 | 210 : 1 | 214 : 5 , 11 | 220 : 1 |
malorum. 9 : 2 | 38 : 10 |
malos. 91 : 18 | 30: 8 | 43 : 4 | 46 : 6 , 26 | 88 : 16 | 165 : 17 | 166 : 12 |
malosque. 224 : 25 |
malucrint. 131: 14 |
maluit. 217 : 13 | 218: 6 |
malum. 30 : 20 | 31 : 5 | 115 : 17 | 118 : 21 | 138 : 4 | 166: 11 | 193 : 4 | 219 : 17 , 23 | 224 : 24 | 225 : 8 |
malumque. 223 : 11 |
malunt. 160 : 7 |
malus. 13 : 13 | 90 : 17 | 221 : 13 | 222 : 2 |
Mamerci. 164 : 1 |
Mamerco. 181 : 6 |
Mamilium. 137 : 16 |
Mamiliana. 97 : 16 |
Mamilius. 97 : 2 |
manare. 204 : 27 |
Manaſtabale. 62 : 2 |
Manaſtabalis. 62 : 4 | 116 : 18 |
mancipiorum. 101 : 16 |
mandando. 181 : 2 |
mandandum. 20 : 15 |.
mandat. 25 : 21 |
mandata. 35 : 8 | 67 : 15 | 93 : 2 | 112 : 1 | 149 : 8 , 16 | 167 : 1 |
mandatis. 26 : 5 |
mandatur. 122 : 16 |
mandem. 202 : 11 |

mandœis. 197: 25 |
maneas. 167: 11 |
maneat. 163: 5 |
manent. 111: 4 |
manentes. 146: 10 |
manere. 72: 4 | 95: 11 | 107: 15 |
manerent. 71: 6 |
manibus. 17: 1 | 82: 8 | 88: 9 | 111: 7 | 122: 13 | 128: 15 | 171: 13 | 204: 22 |
manifeſta. 92: 5 |
manifeſtis. 48: 18 |
manifeſtos. 33: 21 |
manifeſtus. 93: 9 |
manipults. 145: 17 |
manipulos. 204: 10 | 105: 6 |
Manlii. 148: 16 |
Manlio. 122: 16 | 147: 14 | 155: 22 |
Manlium. 134: 28 | 137: 13 | 147: 10 |
Manlius. 47: 17 | 145: 15 |
manſerant. 111: 10 |
manſerat. 233: 7 |
manſére. 125: 7 |
manſuetudine. 27: 11 | 49: 13 |
manſuetudinem. 45: 17 |
manſuetudo. 47: 9 |
manſurum. 151: 10 |
Mantino. 123: 1 |
manu. 7: 18 | 11: 18 | 18: 5 | 32: 4 | 34: 12, 21 | 36: 11 | 43: 17 | 48: 25 | 61: 21 | 63: 1 | 67: 15 | 69: 10 | 70: 19 | 79: 14, 17, 24 | 83: 1 | 87: 5 | 89: 7 | 96: 8 | 101: 3 | 102: 26 | 111: 11, 23 | 112: 24 | 140: 19 | 142: 17 | 144: 6 | 146: 18 | 151: 19 | 197: 13 | 231: 19 |
manum. 104: 16 | 106: 4 |
manus. 11: 21 | 13: 13 | 24: 9 | 70: 21 | 90: 2 | 115: 11 | 136: 15 | 146: 11 | 151: 24 | 162: 6 | 163: 9 | 202: 26 | 212: 21 | 217: 14 | 222: 5 | 227: 14 |
manuum. 30: 18 |
mapalia. 77: 1 | 203: 15 |
mapalibus. 102: 20 |
Marcello. 158: 5 |
Marcium. 26: 4 | 193: 13 |
Marcius. 23: 13 | 27: 9 |
Marcumque. 190: 7 |
mare. 75: 11 | 76: 12 | 77: 3, 12 | 81: 11 | 125: 15 | 137: 2 | 158: 6 | 186: 34 | 200: 24 | 203: 8, 9 |
mari. 18: 9 | 48: 23 | 76: 9 | 78: 5 | 80: 1 | 126: 10 | 172: 1 | 178: 21 | 179: 3 | 190: 8, 10 |
marique. 11: 9 | 178: 27 |
maria. 8: 24 | 11: 5 | 20: 10 | 175: 10 | 198: 7 | 204: 16 | 214: 7 |
Marii. 116: 2 | 122: 12 | 128: 16 | 135: 9, 18 | 141: 15 | 142: 9 | 165: 11 | 227: 8 |
Mario. 110: 2 | 112: 26 | 114: 24 | 117: 17 | 122: 6 | 128: 10, 18 | 129: 13 | 141: 6 | 143: 1 | 147: 8 | 148: 12 | 150: 12 | 154: 23 | 207: 10 |
maris. 75: 9 | 174: 9 | 176: 23 |
maritima. 78: 1 |
maritimum. 31: 17 |
marituma. 197: 15 |
maritumæ. 207: 15 |
maritumas. 178: 10 |
maritumis. 145: 10 |
Marium. 105: 16 | 110: 14 | 111: 26 | 116: 7 | 117: 14 | 122: 4, 14 | 123: 2 | 136: 25 | 140: 3 | 143: 10 | 146: 18 | 148: 14, 23 | 149: 12 | 155: 21 |
Marius. 54: 2 | 102: 26 | 109: 22 | 110: 21, 25 | 115: 13 | 117: 6 | 128: 32 | 129: 11, 15 | 134: 26 | 135: 6, 23 | 138: 11 | 139: 2, 11 | 140: 5, 24 | 144: 2, 9, 22 | 145: 9, 25 | 146: 15, 27 | 148: 16 | 149: 13 | 156: 5 | 198: 11 |
Maroneam. 200: 29 |
Marſico. 200: 7 |
Maſiniſſa. 61: 17 | 62: 4 | 64: 13 | 71: 14 |
Maſiniſſæ. 61: 22 | 69: 4, 17 | 82: 10 | 92: 15, 19 | 116: 18 | 117: 9 | 152: 13 |
Maſſiliam. 27: 15 |
Maſſiva. 92: 15, 23 |
Maſſivæ. 92: 26 | 113: 16 |
Maſſivam. 93: 6 |
Maſſugradæ. 152: 13 |
materia. 76: 11 |
materiæ. 231: 10 |
materies. 9: 2 |
materno. 66: 10 | 152: 14 |
matre. 202: 2 |
matres. 41: 3 |
matribus. 205: 14 | 232: 27 |
matris. 204: 35 | 226: 14 |
matronaſque. 186: 10 |
matura. 134: 20 |
maturabat. 170: 25 |
maturandi. 13: 3 |
maturandum. 164: 24 |
maturantes. 80: 15 |
maturaſſet. 16: 3 |
maturavère. 126: 8 |
maturaverunt. 169: 24 |
mature. 2: 8 | 77: 4 | 93: 2, 18, 20 | 116: 5 | 117: 10 | 148: 25 | 220: 14 |
maturem. 26: 1 |
maturet. 29: 16 |
maturetur. 71: 16 |
maturius. 67: 8 | 100: 6 |
maturrume. 167: 14 | 169: 5 |
Mauri. 78: 9 | 151: 16 | 143: 17 | 145: 2 | 150: 3 |
Maurique. 204: 13 |
Mauris. 79: 3 | 128: 9 | 152: 7 |
Mauritania. 19: 6 | 170: 13 | 173: 20 | 175: 11 |
Mauritaniam. 74: 14 | 78: 8 | 114: 15 |
Mauro. 143: 7 | 152: 15 |
Mauros. 77: 6 | 146: 10, 24 | 207: 6 |
Mauroſque. 127: 16 |
Maurum. 151: 21 |
Maurus. 151: 5 | 155: 3, 10 |
maxuma. 5: 20 | 8: 11, 17 | 14: 6 | 23: 4 | 30: 21 | 31: 14 | 34: 15 | 41: 13 | 48: 14 | 54: 18 | 60: 1 | 64: 10 | 68: 9 | 72: 2 | 103: 21 | 111: 19, 22 | 113: 17 | 119: 3 | 136: 25 | 137: 20 | 158: 8 | 163: 7 | 191: 16, 19 | 214: 13 | 218: 23 |
maxumæ. 65: 17 | 89: 11 |
maxumam. 2: 14 | 33: 4 | 63: 23 | 85: 7 | 113: 16 | 162: 17 | 225: 5 |
maxumarum. 104: 18 |
maxumas. 7: 18 | 67: 25 | 88: 1 | 103: 24 | 197: 4 |
maxume. 2: 3 | 8: 8 | 12: 3 | 14: 14 | 27: 8 | 29: 17 | 30: 12 | 33: 21 | 37: 14 | 44: 9 | 47: 11 | 48: 24 | 49: 21 | 52: 10 | 53: 1 | 61: 17 | 62: 7 | 69: 8 | 70: 17 | 73: 21 | 80: 10 | 81: 9 | 82: 26 | 86: 8, 19 | 88: 14 | 91: 16 | 92: 25, 26 | 96: 7 | 97: 9 | 100: 20 | 102: 16 | 103: 8 | 106: 6 | 110: 13 | 118: 6 | 124: 18 | 142: 5 | 146: 9 | 150: 6 | 158: 11, 17 | 164: 4 | 171: 16 | 174: 25 | 175: 12 | 178: 23 | 188: 25 | 191: 14 | 200: 11 | 207: 16 | 209: 6 | 214: 6 | 220: 8 | 228: 14 | 229: 26 |
maxumeque. 159: 15 | 224: 14 |
maxumi. 159: 22 | 160: 5 |

maxumis. 8 : 5 | 37 : 25 | 38: 18 | 39 : 2 | 47 : 13 | 192 : 10 | 198 : 3 , 29 | 221 : 6 |
maxumo. 2 : 14 | 36: 4 | 54: 15 | 63 : 11 | 68: 16 | 130: 2| 132 : 12 | 151 : 25 | 163 : 17| 222 : 3 | 225 : 13 |
maxumos. 179 : 1 |
maxumum. 7 : 13 | 17 : 4 | 34 : 22 | 52 : 26 | 60 : 7 | 132 : 17 | 144: 23 | 151:26| 162 : 1 | 204 : 17 | 218 : 17| 219 : 29 | 220 : 9 | 222: 3 |
maxumus. 153 : 12 | 228 : 5 |
me. 4 : 10 | 5 : 4 | 18 : 20 , 22 | 40 : 22 | 46 : 14 | 53 : 2 , 3 | 60: 4 | 61 : 6 | 65 : 2 , 3 | 69 : 2 , 4 , 7 , 16 | 70 : 1 , 11 | 72 : 4 , 13 | 81: 25 , 20 , 25 , 26 | 82 : 8| 86: 18 | 130: 2 , 10, 18 | 131 :8, 16|132: 12,14| 133:8,18|153: 19 , 20 | 154 : 2 | 157 : 8 | 162 : 2 | 177 : 10 , 17 , 18 | 178 : 14 | 179: 15 | 189: 16| 190 : 13 , 16 | 196 : 17 | 197 : 24 | 198 : 2 | 210: 13| 211 : 15 | 215 : 24 , 25| 217: 23 | 219 : 14 | 224 : 15 | 227 : 17 | 229 : 6 , 13 , 14 | 230 : 8 , 11 , 13 , 17 , 25 , 29 | 231 : 8 , 19 , 21 , 24 , 30 | 232 : 19, 35 |
meque. 29 : 4 | 65 : 5| 134 : 18 | 154 : 3 |
mea. 18 : 19 | 28 : 7 | 49 : 7 | 69 : 7 , 24 | 81 : 14 , 20 | 82 : 2 , 4 | 130 : 11 | 132 : 8 | 133 : 1 | 177 : 25 | 188 : 22 | 189 : 23 | 190: 6 | 196: 14 | 229 : 8 | 230 : 7 | 231: 11 | 232: 2 |
meamet. 132 : 6 |
mee. 28 : 2 , 6 | 132 : 21| 188: 24 | 229 : 16 |
meam. 68 : 15 | 131 : 11 | 133 : 8 | 216 : 12| 230: 29| 231:7|
mearum. 232 : 4 |
mearumque. 72 : 9 |
meas. 177 : 15 |
mecum. 28 : 5 | 44 : 16 | 52: 8 | 134 : 16 | 230 : 15 |
mederi. 96 : 17 | 213 : 19 |
Medi. 76 : 8 |
media. 98 : 5 | 104 : 4 | 152: 6 | 180 : 12 |
medio. 16 : 17 | 102: 4| 104: 1 | 125 : 26 | 171 : 8 | 187: 8 | 204 : 28 | 206 : 3|
mediocrem. 63 : 21 |
mediocres. 62 : 18 |
mediocri. 138: 23 |
mediocrique. 210 : 10 |
mediocria. 236 : 14 |
mediocris. 217 : 24 |
mediocriter. 221 : 20 |
mediol. 55 : 5, 14|
Medis. 77 : 2 , 7 |
mediuala. 215 : 23|
medium. 171 : 12 | 192 : 4 | 200 : 16 | 206 : 13 |
medius. 28 : 4 | 66 : 11| 187: 10 |
mehercle. 48 : 9 |
mehercule. 134 : 13 | 167: 18|
mei. 52 : 4 | 60 : 5 | 69 : 2| 72 : 9 | 81 : 18 | 82 : 10 | 132 : 15 | 134 : 9 | 231 : 13 |
meis. 28 : 2 | 29 : 1 | 69 : 22| 73 : 3 | 131 : 18 | 132 : 22 | 190 : 1 | 191 : 5 | 230 : 7 , 11 , 12 |
meliore. 215 : 25 | 230 : 21 |
meliores. 66 : 4 | 67 : 25 | 168: 12 |
melioribus. 104 : 16 |
melius. 58 : 16 | 78 : 3 | 128 : 8 | 130 : 20 | 132 : 9 | 139: 4 | 147 : 19 | 203 : 18 | 210 : 13 |
meliuſque. 180 : 2 |
membrum. 222 : 4 |
memer. 59 : 15 | 130 : 8|
meminêre. 41 : 17 |
meminerint. 54 : 7 |
memineris. 35 : 6 |
memineritis. 52: 13 |
meminiſſe. 109 : 18|
meminit. 205 : 21 | 207: 12|
Memmii. 86 : 14 |
Memmio. 91 : 11 |
Memmius. 83 : 19 | 86 : 9 | 91 : 1 , 21 | 92 : 7 |
memor. 55 : 9 | 150 : 9 |
memorabant. 135 : 3 |
memorabatur. 136 : 18 |
memorabile. 5 : 9 | 125 : 23|
memorandi. 40 : 5 |
memorando. 132 : 2|
memorantur. 46 : 5|
memorare. 7 : 17 | 125 : 24|
memorat. 92 : 3 |
memorata. 196 : 22 |
memoratu. 6 : 13 | 7 : 7 | 97: 11 |
memoraui. 6 : 2 | 16 : 18 | 21: 19 | 51 : 10 | 67 : 6|
memoravimus. 82 : 17 | 84: 16 | 91 : 19 | 97 : 15 |
memorem. 11: 3 | 96: 1| 222: 1 |
memorent. 221 : 19 |
memorentur. 205 : 14 |
memores. 4 : 3 | 13 : 16 | 30: 15 | 52: 20 | 54 : 17 | 104: 11 | 111 : 18 | 143 : 12| 182: 10 |
memoria. 5 : 6 | 26 : 13 | 43: 6 | 49 : 7 | 59 : 13 | 60 : 11 | 82 : 9 | 234: 15 |
memoriæ. 230 : 8 |
memoriam. 2 : 3 | 133 : 16| 156 : 2 | 160 : 16 | 229: 24 |
mene. 131 : 14 |
mens. 30 : 4 | 44 : 15 | 218: 19 |
menſarum. 234 : 13 |
menſæ. 94 : 13 | 195: 9| 206: 5 |
menſem. 81 : 17 |
menſtrua. 192 : 17 |
mente. 17 : 7 | 37 : 11 | 117: 1| 234 : 22 |
mentem. 13 : 5 | 138 : 15 |
mentibus. 90 : 5 | 97 : 26 |
mentiri. 230 : 28 , 31 |
mentitus. 38: 7 | 229 : 13| 230: 24 |
meo. 29 : 5 | 45 : 10 | 59: 17| 60 : 6 | 65 : 10 | 70 : 10, 14 | 71 : 2 | 72: 10 | 87: 4| 131 : 17 | 133 : 21 | 177 : 8| 178: 6 | 196 : 22 | 197 : 2| 214: 14 | 215 : 20 | 231: 20 , 21 |
meorum. 69 : 7 | 71: 12| 132: 19 |
meos. 153 : 24 | 196 : 20 |
mercari. 12: 6 |101 : 19| 103: 8 |
mercatoribus. 101 : 17 |
mercatus. 162 : 3 |
mercede. 30: 18 | 91: 19| 130: 15 | 162 : 21 | 165 : 5| 180: 2 |
mercedem. 160 : 7 | 161 : 11| 169 : 29 | 189: 10 |
mercenarium. 231: 22|
mercenarius. 227 : 13 |
merces. 19 : 1 | 33 : 14 | 214: 9 |
mercantur. 203 : 25 |
mercatis. 194 : 3 |
mercenti. 114 : 2 |
merentis. 145: 19 |
meridie. 103 : 27 |
merita. 64 : 11 | 159: 5| 167: 14 |
meriti. 149 : 4 |
merito. 42 : 19 | 43 : 3 , 9 | 60 : 5 | 133 : 14 | 159 : 9| 177 : 11 | 214 : 3 | 234: 22|
meritos. 108 : 6 |
meruerit. 150 : 11 |
Meſopotameni. 207 : 12|
Meſopotamia. 191 : 21| 204: 29 |
metabatur. 151 : 15 |
Metelli. 103 : 19 , 25 | 105 : 18 | 109 : 11 | 121 : 1 , 2| 128 : 31 | 169 : 33 | 178 : 11| 230 : 2 |
Metello. 102 : 12 | 103 : 15|

106: 27 | 109: 15 | 110: 2| 114: 23 | 115: 15 | 119: 22 | 122: 6 | 123: 2, 21, 30 | 124: 9 | 127: 17 | 199: 11 | 201: 8 |
Mereelloque. 100: 9| 125: 7 |
Mercellum. 101: 23: 109: 6| 110: 20 | 116: 8| 117: 13| 119: 14, | 122: 11 | 124: 28| 127: 3 |
Mercellus. 23: 13, 17| 34: 3| 51: 14 | 100: 8| 101: 6| 102: 8, 22 | 103: 6 | 104: 22 | 105: 20 | 106: 17| 107: 24 | 108: 5, 17 | 111: 1, 22 | 112: 3| 113: 6 | 114: 8 | 117: 1 | 118: 3 | 119: 1| 122: 2 | 123: 12 | 124: 16| 128: 1 | 131: 9, 21 | 136: 26 | 170: 27 | 174: 22| 175: 19, 21 | 176: 6 |
mercim. 24: 8 |
μάντιν. 206: 18 |
Metrophanem. 178: 29 |
metu. 5: 7 | 6: 17 | 8: 20| 24: 7 | 31: 1 | 41: 4 | 46: 13| 52: 15 | 67: 2 | 77: 10| 82: 23 | 92: 20 | 96: 4 | 97: 14 | 108: 1 | 110: 20 | 111: 15 | 118: 17 | 120: 2, 13: 14, 20 | 136: 13 | 138: 10| 143: 20 | 145: 9 | 151: 4, 25 | 156: 1: 159: 1 | 160: 3, 18 | 164: 22 | 166: 6, 14| 167: 19 | 169: 26| 180: 13 | 181: 2 | 211: 13 | 218: 5 | 220: 2| 223: 16, 18| 227: 19 |
metuebat. 83: 4 |
metuendum. 164: 13 | 211: 10 |
metuendus. 79: 13 |
metuens. 79: 13 | 148: 16|
metuentes. 97: 8| 137: 28|
metuenti. 113: 21 |
metuerant. 124: 27 |
metuere. 88: 16 | 121: 22 | 133: 5 | 154: 13 | 181: 3 |
metuit. 46: 13 | 166: 6 |
metum. 88: 14 | 94: 2| 150: 21 | 157: 4 | 164: 16| 166: 8 | 179: 18|
metus. 42: 4 | 67: 27 | 93: 14 | 96: 5 | 97: 25| 134: 17 | 138: 4 | 139: 11 | 151: 17 | 153: 14 | 159: 13 | 161: 5 |
metuſque. 130: 13 |
metuunt. 126: 15 |
meum. 25: 15 | 59: 15| 65: 2, 5 | 70: 16| 81: 16, 23, 24 | 153: 17 | 217: 1 | 219: 23 | 222: 24 | 224: 14|
meus. 68: 14 | 69: 23 |
Miciſca. 62: 2, 12 | 63: 3, 22 | 66: 7| 68: 14 | 70: 1 | 74: 6 | 80: 20| 116: 19 |
Miciſce. 64: 9 | 67: 23| 81: 18 |
Miciſcam. 66: 16 | 154: 2|
Miciſca. 207: 8 |
mihi. 2: 1 | 5: 10, 25 | 4: 6| 5: 1, 6 | 11: 5 | 13: 2| 16: 22 | 17: 4, 5, 8 | 28: 2| 29: 6, 17 | 40: 5 | 42: 3| 44: 15, 16 | 45: 10, 16 | 46: 14 | 48: 22 | 49: 1| 59: 4 | 61: 8 | 63: 14, 17| 69: 3, 10, 11, 24 | 71: 11| 73: 6 | 81: 18 | 87: 3| 129: 22 | 130: 8, 12, 17 | 131: 11, 17 | 132: 6, 8, 9, 10, 16 | 133: 20 | 141: 21| 153: 16 | 159: 22 | 161: 23| 162: 17 | 163: 13 | 166: 8 | 178: 8 | 179: 11 | 181: 9 | 185: 5 | 188: 26 | 190: 4 | 196: 13, 16, 21 | 197: 6 | 210: 11 | 214: 6 | 216: 6, 11, 19 | 217: 1 | 218: 10 | 219: 12 | 221: 7 | 222: 12, 15, 17 | 224: 11, 15, 22 | 225: 20 | 229: 5, 12 | 230: 1, 10, 27, 31 | 231: 11, 12, 19, 25 | 232: 1, 3 | 234: 22 |
miles. 101: 25 | 102: 6 | 139: 25 | 202: 19 |
militabat. 116: 6 |
militando. 131: 9 |
militare. 104: 19 | 180: 3|
militarem. 200: 29 |
militares. 35: 15 |
militari. 101: 14 |
militaria. 41: 21 | 105: 3 | 127: 8 | 131: 5 | 132: 22 | 145: 7 |
militaribus. 7: 10 | 50: 22|
militaris. 2: 6 | 54: 9 | 61: 19 | 67: 2 | 118: 11 | 134: 15 | 187: 5 | 188: 1 | 219: 17 |
militer 18: 20 | 202: 19 |
milites. 10: 4 | 13: 15 | 52: 25 | 52: 5, 17 | 53: 2, 67: 16 | 80: 3 | 94: 13 | 95: 7| 100: 13 | 101: 9, 12 | 105: 8 | 106: 17, 20, 28 | 108: 2 | 110: 23 | 113: 2 | 116: 10 | 117: 2 | 118: 13, 16 | 119: 7 | 122: 15 | 124: 4| 125: 16 | 133: 7 | 134: 23| 135: 14 | 137: 21 | 138: 3, 13 | 139: 9 | 140: 18| 141: 1 | 142: 11 | 144: 14 | 145: 2, 20 | 146: 20 | 151: 13 | 162: 14 | 186: 25| 192: 11 | 200: 1 | 207: 28| 208: 19 |
militia. 98: 9| 129: 7, 11| 215: 15 | 216: 5 |
militiæ. 100: 14 | 103: 4 | 108: 6, 16 | 114: 29| 115: 3 | 157: 1 | 171: 10 | 196: 13 | 217: 2 | 220: 12| 223: 7 |
militiæque. 6: 5, 18| 8: 10| 23: 6| 48: 23 | 68: 16| 90: 10 | 216: 9 | 217: 8| 225: 11 |
militiam. 7: 9 | 130: 3 | 158: 19 | 170: 1 | 208: 7 |
militibus. 30: 25| 53: 11, 16| 93: 19 | 95: 13 | 96: 18| 101: 15 | 135: 12 | 138: 7| 141: 6 | 144: 6 | 145: 24 | 177: 24 | 191: 5| 199: 5 | 204: 1|
militibuſque. 143: 2 |
militis. 55: 3 |
militum. 10: 2 | 50: 19| 54: 22 | 67: 29 | 98: 12 | 101: 6 | 107: 15 | 106: 27| 107: 10 | 108: 24 | 114: 4 | 115: 5 | 168: 11 | 172: 19| 190: 12 | 200: 6, 7 | 208: 5 |
mille. 119: 8 | 150: 19 |
millia. 103: 27 | 114: 12| 202: 23 |
millibus. 50: 21 | 89: 6| 193: 9 |
millium. 105: 19 | 123: 22| 137: 26| 151: 16 | 174: 19| 204: 28 |
minæ. 85: 6 |
minari. 20: 10 | 141: 7 |
Minerva. 228: 4 |
minime. 7: 3| 229: 13 | 231: 4 |
minimis. 229: 18 |
minimo. 220: 13 |
miniſtra. 183: 5 |
miniſtri. 87: 17 |
miniſtris. 92: 4 | 198: 29 |
miniſtrum. 67: 12 |
minitando. 104: 21 |
minitarentur. 79: 9 |
minitari. 110: 3| 210: 24|
Minoe. 207: 4 |
Minois. 177: 18 |
minor. 11: 8 | 20: 6 | 23: 12 |
minore. 42: 16 | 108: 19| 197: 17 |
minorem. 192: 9 |
minores. 8: 3 | 24: 3| 41: 16| 46: 12 |
minoris. 91: 14 |
Minucio. 92: 18, 21 |
minuebatur. 20: 21 | 79: 23 |
minuendæ. 77: 15 |
minuentis. 220: 11 |
minuitur. 9: 17 |
minuma. 8: 11 | 41: 13 |

minume. 41: 14 | 44: 8| 59: 4 | 71 : 1 | 72: 11 | 226 : 11 |
minumi. 222 : 15 |
minumis. 221 : 6 |
minumum. 62 : 12 | 147 : 22 |
minumus. 66 : 9 |
minus. 3 : 5 | 13 : 11 | 20 : 9| 21 : 8 | 30: 20 | 31 : 4 | 42: 21 | 43 : 20 | 44 : 4 | 50: 3 | 65 : 2 | 70 : 12 | 75 : 4| 77 : 12 | 80 : 22 | 95 : 17| 98 : 7 | 101 : 21 | 102 : 22| 106 : 17 | 111 : 20 | 123: 11| 144 : 15 | 151: 23 | 153: 21| 160 : 6 | 168 : 4 | 169 : 7| 197 : 15 | 217 : 21 | 220 : 14 , 26 | 221 : 16 | 223 : 13 |
mirabilem. 216 : 15 |
mirabilia. 114 : 25 |
mirandum. 30 : 21 | 220: 17| 226 : 11 |
mirari. 10 : 3 | 115 : 18 | 160: 6 | 181 : 3 |
miratur. 231 : 5 |
mire. 163 : 2 |
mirum. 47 : 1 | 231 : 4 , 22, 29 |
miſcendo. 147 : 17 |
miſcere. 8 : 25 | 67 : 19|
miſceret. 128 : 27 |
miſceri. 3 : 1 | 188 : 23 | 219: 20 |
miſcuere. 76 : 14 |
miſerabile. 29 : 17 | 107 : 29 |
miſerabili. 91: 16 |
miſerabilis. 106: 11 |
miſeram. 18: 3, 15 | 227 : 18 |
miſerandam. 69 : 18 |
miſerando. 81 : 10 |
miſerant. 125 : 5 | 178 : 30|
miſerantem. 113: 23 |
miſerari. 24 : 10 |
miſerat. 67 : 27 |84 : 8| 127: 12 | 136 : 9 | 173 : 21 |
miſerati. 41 : 1 |
miſerationem. 160 : 15 |
miſere. 68 : 8 | 187 : 13|
miſereamini. 47 : 7 |
miſererentur. 33: 5 |
miſereri. 71 : 13 | 128 : 28|
miſeri. 26 : 8 |
miſeria. 82 : 4 | 160 : 31.
miſeriæque. 9 : 1 |
miſeriam. 47 : 10 |
miſeriarum. 69 : 6 | 72: 9|
miſerias. 72: 5 | 138: 18| 145: 28 | 171 : 24 |
miſericortes. 46: 2 |
miſericordia. 27 : 10 | 40: 6| 47 : 9 | 49 : 13 | 89 : 20 |
miſericordiam. 45 : 17 | 91: 13 |
miſericordiane. 118 : 25 |
miſeriis. 4 : 12 | 33 : 2 | 42: 8 | 70 : 14 | 196 : 17 |
miſerint. 104: 13 |
miſeris: 27 : 5 | 49 : 16 | 81: 21 |
miſeriti. 26 : 12 |
miſero. 73: 6 | 196 : 18 |
miſerorum. 28 : 7 | 161 : 22| 218 : 9 |
miſeros. 202 : 13 |
miſerruma. 177: 12 |
miſerrumis. 119 : 10 |
miſerrumum. 69 : 12 | 189: 12 |
miſerum. 70 : 1 |
miſi. 35 : 5 |
miſit. 79 : 20 | 108 : 11 | 140: 6 | 177 : 13 |
miſſa. 111 : 20 | 124 : 2 |
miſſæ. 122 : 7 |
miſſi. 23 : 14 | 126: 8 |
miſſionem. 115 : 15 |
miſſis. 128 : 31 | 148: 12 |
miſſitare. 94 : 22 |
miſſos. 80 : 11 | 82 : 21 | 193: 17 |
miſſum. 37 : 21 | 110: 15| 151: 3 | 153 : 7 | 226 : 19 |
miſſurum. 80 : 26 | 96 : 2 | 148: 14 |
miſſus. 16: 7 | 31: 18 | 117: 11| 150 : 14 | 153 : 22 |
miſtam. 111 : 9 |
mitem. 187 : 7 |
Mithridatem. 183: 13 |
Mithridates. 165 : 13 | 188: 17 | 199 : 20 | 202 : 2 |
Mithridaticum. 31 : 17 |
Mithridatis. 159: 15 | 195: 9| 197 : 14 |
mittatis. 130 : 21 |
mittebantur. 35 : 14 | 174: 2 |
mittebat. 63 : 6 | 103 : 17 |
mittenda. 224 : 9|
mittendo. 100: 17 |
mittendum. 82 : 11 |
mittere. 16 : 1 | 103 : 15 | 111 : 9 | 118 : 20| 140: 19| 145 : 22 |
mitteret. 63 : 4 | 125: 1| 147: 9 | 150: 13 |
mittererur. 91 : 3 |
mittit. 26 : 4 | 27 : 13 | 35 : 1| 63 : 4 | 84 : 7 | 102 : 10| 111 : 26| 120 : 15 | 128: 20 , 30 | 143 : 4 | 152 : 17 |
mittitur. 85 : 8 |
mitto. 81 : 14 |
mittundoque. 177 : 14 |
mittunt. 82: 20 |
mittuntur. 114 : 6 |
mobile. 138 : 10 |
mobiles. 150 : 2 | 155: 5 |
mobili. 102 : 13 | 118: 6 |
mobilitate. 39 : 7 | 110 : 22| 136 : 11 |
moderabitur. 43 : 19 |
moderandi. 217: 15 |
moderantur. 223: 8 |
moderati. 128 : 13 |
moderata. 122 : 10 |
moderati. 10 : 12 |
moderator. 161 : 7|
moderatum. 101: 23|
moderatur. 42 : 19 | 226 : 5 |
moderatus. 99: 11 |
modeſte. 233 : 20 |
modeſteque. 97 : 24 |
modeſtia. 31 : 15 | 101 : 4| 212 : 13 |
modeſtiaque. 98 : 12 |
modeſtiæ. 12 : 7 | 49 : 20 |
modeſtiam. 9 : 20 | 42 : 2| 132 : 13 | 213 : 5 | 225: 26 |
modeſtiamque. 216 : 12 |
modeſtiſſimæ. 63 : 9 |
modeſto. 21 : 12 | 50 : 1| 138: 13 | 158 : 15 |
modeſtus. 174 : 4 |
modi. 32 : 13 | 45: 4 , 35| 123 : 28 |
modica. 198 : 24 |
modice. 154 : 5 |
modicos. 129 : 21|
modicus. 115 : 1 |
modiis. 184 : 2 |
modis. 5 : 21 | 11 : 14 | 13: 8 | 18 : 13 | 21 : 16 | 23 : 5| 73 : 17 | 96 : 12 | 109 : 17| 173 : 5 |
modo. 7 : 3 | 13 : 6 | 16 : 2 | 20 : 14 | 27 : 8 | 32: 13 | 33: 3 | 34 : 11 | 43 : 21 | 46 : 17 | 50 : 16 | 51 : 2 | 52: 6 | 63 : 3 | 67 : 3 , 5 | 68 : 13 | 75 : 17 | 81 : 5 | 86 : 4 , 13| 93 : 1 . 22 | 94 : 3 | 98 : 12| 99: 6 | 100 : 4 | 102 : 4' 103 : 14 | 104 : 22 | 106 : 3 . 26 | 107 : 12 | 110 : 2 | 111 : 6 , 7 | 112 : 21 , 23 | 113 : 5 | 114 : 19 | 115 : 8 | 116 : 10 | 117 : 4 | 119 : 19| 121 : 2 | 123 : 9 , 18 , 26 , 33 | 124 : 2 , 22 | 125 : 18 | 128 : 4 , 30 | 129 : 3 , 18 | 136 : 5 , 20 | 137 : 1 , 23 | 139 : 21. 23.| 144: 5 | 146: 5 . 12| 147 : 3 | 148 , 24 | 149 : 11 | 150 : 8 | 155 : 7 | 159 : 8 | 169 : 35 | 175 : 10| 177 : 19 | 178 : 13 | 179 : 14 | 182 : 1 | 183 : 12 | 184: 8 | 192: 29 | 198: 30 | 199: 16 | 203 : 12 , 18 | 210 : 8 ,

32 | 212 : 5 , 14 | 213 : 6 , 7 | 215 : 13 | 216 : 8 | 217 : 5 , 14 | 218 : 10 | 219 : 12 | 224 : 8 , 16 | 225 : 23 | 227: 12 | 233 : 27 | 234 : 3 |

modum. 9 : 20 | 10 : 13 | 20 : 27 | 102 : 1 | 175 : 6 | 187 : 9 | 198 : 13 | 200: 26 | 208 : 10 | 223 : 26 |

modus. 31: 16 |

mœnia. 6 : 11 | 47 : 7 | 48 : 12 | 81 : 3 | 83 : 8 | 110 : 10 | 111 : 2 | 112 : 21 | 124 : 17 | 138 : 5 | 176 : 22 | 202 : 25 | 221 : 15 |

mœnibus. 80 : 7 | 84 : 10 | 113: 10 | 136: 20 , 28 | 141: 4 | 174 : 28 |

mœnium. 81 : 4 | 172 : 20 | 192 : 3 |

mœror. 56 : 4 | 96 : 5 |

mœrore. 71 : 4 |

mœrori. 218 : 15 |

mœstus. 119 : 2 |

molem. 179 : 3 |

molestissimis. 227 : 26 |

moliri. 22 : 3 | 67 : 2 |

molles. 12 : 4 |

molli. 21 : 12 |

mollire. 91 : 24 |

mollis. 201 : 24 |

mollitur. 14 : 16 | 128 : 13 |

mollitia. 47 : 12 | 164 : 15 |

mollitiem. 120 : 15 | 133: 10 |

molliverant. 10 : 1 |

mollius. 210 : 6 |

monebat. 39 : 17 | 103 : 12 |

moneo. 52 : 12 | 65 : 9 | 6 : 6 | 178 : 7 | 182 : 3 | 191 : 21 |

monente. 86 : 11 | 112 : 24 | 115 : 18 | 120: 16 |

monerem. 52 : 4 |

monet. 44: 18 | 78: 4 | 104: 10 | 114 : 1 | 210 : 14 |

monitorem. 131 : 2 |

monitores. 232 : 4 |

monitus. 151 : 12 |

mons. 103 : 27 | 126 : 1 | 138: 23 | 170 : 16 |

monte. 104 : 23 | 105 : 15 | 173 : 29 | 188 : 6 |

montem. 104 : 9 | 105 : 19 | 118 : 19 | 192 : 17 |

montes. 11 : 1 | 198 : 20 |

montibus. 18: 9 | 51: 20 |

montis. 51 : 2 . 12 | 53 : 13 | 94 : 17 | 139 : 19 | 197 : 13 | 204 : 7 |

monisque. 20 : 10 |

montium. 51 : 17 |

monuêre. 147 : 15 |

monuit. 64 : 4 |

monumenta. 91 : 12 |

mora. 32 : 19 | 33: 18 | 36 : 9 | 85 : 11 | 94 : 3 , 11 | 101 : 7 | 114 : 13 | 117 : 10 | 170: 6 |

morabatur. 107 : 25 |

moræ. 94 : 1 |

moram. 85 : 4 |

morando. 81 : 4 |

morari. 190 . 9 |

morantibus. 171 : 11 |

morari. 126 : 13 | 141: 14 | 188 : 23 |

morâ. 86 : 11 | 103 : 18 | 123: 12 | 128 : 4 |

morati. 146 : 14 |

moratus. 108 : 5 | 124 : 13 | 192 : 1 |

morbi. 30 : 3 | 202 : 12 |

morbis. 116 : 19 |

morbo. 62 : 3 | 64 : 18 | 111: 11 | 225 : 14 , 25 | 234 : 17 |

morbos. 117: 8 |

morbus. 75 : 14 |

morc. 6 : 12 | 7 : 2 | 23 : 4 | 26 : 10 | 30 : 6 | 38 : 10 | 48 : 18 | 53 : 7 | 66 : 7 | 87: 7 | 91 : 23 | 99 : 12 | 101 : 14 | 108 : 6 , 21 | 109 : 12 | 113 : 12 | 114 : 10 | 117 : 2 | 131 : 1 | 139 : 20 | 143 : 18 | 144 : 19 | 158 : 16 | 180 : 5 | 189 : 13 | 201 : 9 | 210 : 19 | 212: 13 | 217 : 24 |

morem. 9 : 22 | 43 : 25 | 65 : 8 | 91 : 6 | 171 : 4 | 182 : 9 | 190 : 16 | 191 : 20 | 205 : 13 | 208 : 17 |

mores. 6 : 2 | 8 : 11 | 15 : 13 | 42 : 2 | 46 : 1 | 49 : 10 | 108 : 17 | 134 : 9 | 159 : 7 | 220 : 8 | 229 : 10 |

moriesque. 132 : 17 |

mori. 73 : 5 | 161 : 14 | 232 : 18 |

moribus. 3 : 4 | 4 : 10 | 5 : 10 | 6 : 4 , 14 | 10 : 6 | 30: 21 | 32 : 11 | 45 : 14 | 49 : 8 | 50 : 15 | 52 : 1 | 60 : 13 | 76 : 1 | 100 : 5 | 101 : 5 | 111 : 16 | 133 : 13 , 18 | 178 : 8 | 212 : 26 | 219 : 11 | 221: 18 | 229 : 4 , 25 | 234 : 18 |

moriebantur. 199 : 3 |

moriendum. 198 : 2 |

moriens. 68 : 14 |

morientes. 66 : 7 |

mors. 43 : 12 | 184 : 4 | 197: 8 , 21 | 225 : 18 |

mortalem. 138 : 14 |

mortales. 3 : 6 | 10 : 14 | 29: 19 | 41 : 12 , 17 | 77 : 16 | 87 : 10 | 97 : 22 | 103 : 9 | 108 : 24 | 211 : 4 | 212 : 10 | 215 : 21 | 216: 16 | 221: 17 | 223 : 19 |

mortali. 121 : 21 | 216 : 2 |

mortalibus. 58 : 5 | 117 : 15 | 195 : 5 | 219 : 30 |

mortalis. 2 : 5 | 9 : 5 | 27 : 4 | 41 : 9 | 61 : 7 | 79 : 14 | 84 : 8 , 22 | 100 : 1 | 114 : 3 | 209 : 2 | 214 : 19 | 225: 17 |

mortalium. 6 : 15 | 18 : 7 | 41 : 8 | 42 : 10 | 57 : 6 | 58 : 16 | 62 : 17 | 77 : 3 | 185 : 9 | 202 : 24 | 224 : 23 |

morte. 46 : 5 | 48 : 5 | 71: 5 | 177 : 12 | 190 : 3 | 226 : 15 |

mortem. 33 : 2 | 42 : 9 | 71 : 20 | 82 : 6 | 196 : 18 | 210 : 23 |

mortemque. 3 : 9 |

mortis. 96 : 4 |

mortuo. 181 : 4 | 189 : 15 | 196 : 21 | 222 : 18 |

morum. 61 : 6 |

mos. 23 : 16 | 62 : 8 | 97 : 20 | 127 : 14 . | 188 : 12 | 213 : 2 | 215 : 8 |

motu. 155 : 11 |

motus. 33 : 23 | 91: 24 | 204: 23 | 208 : 18 |

movebat. 25 : 1 |

movebatur. 107 : 15 |

movemini. 187 : 12 |

movent. 167 : 1 |

moverant. 20 : 5 |

movere. 18 : 24 | 21 : 12 | 51: 3 | 102 : 2 | 212 : 23 | 232 : 33 |

moveri. 23 : 12 | 82 : 2 | 92 : 21 | 99 : 1 |

mover. 213 : 7 |

movit. 51 : 17 | 117 : 8 |

mox. 126 : 4 | 131 : 19 | 137: 19 | 140 : 11 | 170: 22 | 180: 9 | 187 : 3 | 189 : 5 | 197 : 22 | 214 : 5 |

mulicbre. 175 : 1 |

mulicbri. 161 : 16 |

mulicbria. 11 : 8 |

mulicbribus. 47 : 14 |

mulier. 21 : 4 | 171 : 9 , 10 |

mulierc. 20 : 8 | 173 : 15 |

mulieres. 11 : 8 | 20 : 2 | 24 : 8 | 118 : 9 | 141 . 10 | 192 : 16 | 231 : 7 |

mulieribus. 133 : 21 |

mulieris. 67 : 20 |

mulier[illegible]. 169 : 30 | 212: 4 | 218 : 3 |

mulio. 14 : 15 |

multa. 4 : 6 | 12: 11 | 16 : 16, 19 | 19 : 20 | 21 : 3 , 6 , 18 | 22 : 2 , 6 , 8 | 25 : 16 , 19 | 31 : 20 | 40 : 14 | 43 : 15 | 45 : 8 | 48 : 22 | 49 : 2 | 61 : 18 | 62 : 16 | 66 : 14 | 74 : 11 | 81 : 9 | 83 : 7 | 86 : 12 . 18 | 92 : 26 | 102 : 15 | 108 : 22 | 135 : 17 | 148 : 5 |

152 : 15 | 157 : 4 | 170 : 4 | 189 : 7 | 192 : 11 , 14 | 196: 13 | 198 : 5 , 22 | 216: 11 | 220 : 4 | 222: 19 | 224: 8 |
multaque. 63 : 9 | 200 : 7 | 220 : 18 |
multæ. 21 : 13 | 59 : 1 | 84 : 16 | 130 : 7 |
multam. 216 : 7 |
multarum. 100 : 15 | 131 : 1 | 142 : 4 |
multas. 122 : 15 |
multato. 179 : 6 |
multi. 3 : 6 , 15 | 14 : 11 | 30 : 14 | 41 : 9 | 55 : 22 | 59 : 14 | 86 : 1 | 87: 10 | 103 : 9 | 108: 24 | 109: 8 | 128 : 15 | 138 : 1 | 145 : 27 | 147 : 2 | 161 : 3 | 173 : 22 | 193 : 5 | 206 : 35 | 211: 4 | 216 : 9 | 218 : 7 | 231 : 26 , 27 , 28 |
multiplex. 169 : 8 |
multipliciter. 222 : 28 |
multique. 142 : 6 | 174 : 7 | 208 : 12 |
multis. 4 : 12 | 13 : 8 | 17 : 3 | 30 : 11 | 49 : 6 | 76: 7 | 86: 15 | 93 : 6 | 112 : 3 | 113 : 17 | 114 : 18 , 21 | 117 : 14 | 121 :18 | 138 : 19 | 139 : 21 | 142: 11 | 143: 15 | 149 : 6 | 152 : 16 | 153 :14 | 154 : 6 | 161 : 9 | 179 : 11 | 188 : 26 | 201 : 27 | 208: 15 | 211 : 10, 11 | 219 : 30 | 225 : 4 , 12 |
multisque. 192 : 5 |
multitudine. 23 : 9 | 30 : 3 | 35 : 19 | 44 : 1 | 46 : 9 | 67 : 28 | 79 : 16 | 95 : 7 | 111 : 17 | 123 : 18 | 143 : 9 | 144 : 18 | 151 : 22 | 201 : 2 | 223 : 23 |
multitudinem. 22 : 9 | 49 : 3 | 77 : 8 | 93 : 7 | 127 : 6 | 152: 3 | 190 : 17 |
multitudini. 29 : 13 |
multitudinis. 77 : 15 |
multitudinum. 39 : 13 |
multitudo. 34 : 10 | 53 : 4 | 80 : 6 | 92 : 10 | 116: 11 | 180 : 5 | 210 : 19 | 219 : 10, 22 | 223 : 15 |
multo. 18 : 15 | 29 : [illegible] | 46: 20 | 62 : 7 | 63 : [illegible] 8 : 3 | 90 : 15 | 109 : 1 | [illegible] : 21 | 132 : 6 | 133 : 4 | 136 : 21 | 137 : 25 | 148 : 2 | 166: 2 | 177 : 24 | 186 : 29 | 195 : 9 | 208 : 3 | 210 : 9 | 218 : 23 | 220 : 9 | 231 : 12 |
multoque. 210 : 9 |
multorum. 64 : 6 | 204 : 29 |
multos. 9 : 5 | 19 : 12 | 31 : 5 | 33 : 11 | 36 : 21 | 63 : 18 | 79 : 14 | 100 : 1 | 114 : 3 | 139 : 14 | 143 : 16 | 170: 11 | 201 : 12 |
multosque. 45 : 9 | 84 : 21 |
multum. 22 : 12 | 55 : 2 | 58 : 3 | 70 : 16 | 78 : 1 | 99 : 4 | 106 : 15 | 124 : 5 | 152 : 11 | 155 : 11 | 231 : 11 |
multumque. 140 : 22 | 153 : 2 |
multus. 123 : 21 | 129: 2 | 142: 15 |
multusque. 21 : 13 |
Mulucã. 138 : 22 |
Mulucam. 79 : 2 | 154 : 1 |
Mulvio. 35 : 12 |
munditias. 133 : 21 |
munditiis. 115 : 4 |
munera. 68 : 8 |
munere. 185 : 14 | 219 : 22 |
muneribus. 39 : 2 | 68 : 4 | 79: 10 | 127 : 9 |
munia. 178 : 24 | 184 : 1 |
muntcipia. 24 : 1 | 44 : 9 | 46 : 8 | 52 : 15 . 215 : 17 |
municipiis. 14 : 11 | 213 : 17 |
munificentia. 49 : 12 | 63 : 17 | 153 : 21 |
munificentiam. 149 : 5 | 216: 18 |
munificus. 149 : 7 |
munimenta. 69 : 2 | 144 : 13 | 176 : 22 |
munimentis. 145 : 23 |
munimento. 88 : 13 | 105 : 23 | 112 : 1 | 137 : 21 | 143 : 12 |
munimentum. 103 : 13 | 106: 22 |
munire. 102 : 2 | 145 : 21 |
muniri. 218 : 4 |
munita. 84 : 15 | 108 : 12 , 22 | 112 : 3 | 135 : 13 | 136 : 12 | 137 : 10 |
munitaque. 124 : 1 |
munitæ. 113 : 10 |
munitam. 25 : 17 |
munitas. 7 : 19 |
muniti. 136 : 20 | 150 : 17 |
munitionem. 95 : 14 |
munitiones. 81 : 10 | 192 : 18 |
munitionis. 170 : 6 |
munitiores. 210 : 2 |
munitis. 128 : 8 |
munito. 102 : 23 |
munitos. 124 : 7 | 143 : 3 |
munitum. 110 : 26 | 124 : 17 |
munitumque. 136 : 27 |
munitus. 91 : 20 |
munivetat. 111 : 10 |
muniunt. 50 : 9 |
Murena. 34 : 4 |
muris 174 : 29 | 200 : 20 | 204 : 8 |
muro. 53 : 1 | 141 : 5 , 11 |
muros. 187 : 3 |
murum. 7 : 14 | 94: 17 | 111: 6 | 112 : [illegible] 113 : 1 | 124: 23 | 141: 14 | 171: 13 | 176: 10 | 203 : 21 |
muſſantes. 164: 14 |
muſſantibus. 181: 2 |
mutabant. 196: 16 |
mutandi. 76 : 12 |
mutandum. 20:: 18 |
mutant. 150 : 3 |
mutantes. 182: 4 |
mutare. 77 : 5 | 101 : 13 , 17 | 123 : 9 | 128 : 23 | 136: 11 |
mutati. 2 : 18 | 30 : 8 | 130 : 20 |
mutatis. 185 : 12 |
mutata. 37 : 11 | 162 : 14 |
mutatio. 200 : 32 |
mutationes. 59: 8 |
mutato. 174 : 11 |
mutatum. 104 : 14 |
mutatur. 125 : 17 |
mutaverant. 140 : 13 |
mutaverit. 165 : 6 |
mutaviſſe. 60 : 5 |
mutaviſſent. 110 : 22 |
mutavit. 52 : 24 | 196 : 10 |
Muthul. 103 : 27 |
Mutinam. 171: 6 |
mutuam. 20 : 23 | 231 : 8 |
mutuum. 142 : 13 | 173 : 26 |
myoparonibus. 178 : 27 |
myrtetis. 104 : 3 |
Myſii. 205 : 18 |

N.

NAbdalſa. 120: 10 | 121: 4 , 11 |
Nabdalſam. 120: 4 |
nacti. 31 : 8 | 187 : 12 | 192 : 32 : 193 : 1 |
nactus. 173 : 13 |
næ. 47 : 9 | 131 : 20 | 213 : 15 |
nam. 2 : 4 , 7 , 9 | 3 : 1 | 4 : 7 | 5 : 8 | 6 : 17 | 7 : 5 | 9 : 12 | 11 : 3 , 17 | 12 : 5 | 17 : 6 , 10 | 30 : 7 | 31 : 6 | 33 : 9 | 37 : 8 | 38 : 15 | 40 : 19 | 42 : 4 | 44 : 19 | 48 : 7 : 52 : 24 | 53 : 4 , 12 | 55 | 12 , 21 | 57 : 3 | 58 : 6 | 59: 6 | 60 : 7 | 63 : 7 | 65 : 4 , 16 | 66 : 1 , 16 , 18 | 67 : 13 | 75 : 14 | 77 : 3 , 5 | 78 : 2 | 81 : 24 | 82 : 3 | 84 : 16 | 86 : 28 | 89 : 17 , 21 | 90 : 2 , 12 | 94 : 17 | 96 : 15 | 97 : 23 | 98: 14 | 99 : 2 | 101 : 10 | 103 : 4 | 105 : 1 | 106 : 27 | 107: 13 , 25 | 111 : 10 | 112 : 26 | 115: 9 | 118: 5 | 119 : 23 | 123 : 17 |

Digitized by Google

87 | 124 : 5 , 15 | 125 : 4 , 12 , 15 | 126 : 11 | 128 : 3 , 11 | 130 : 15 , 22 | 130 : 9 | 131 : 6 | 132 : 2 , 14 | 133 : 20 | 134 : 6 , 11 , 14 , 24 | 135 : 8 | 136 : 8 , 11 | 137 : 6 , 11 | 139 : 1 , 4 , 8 | 142 : 7 | 144 : 8 | 146 : 17 | 148 : 7 , 11 | 149 : 6 | 152 : 14 . 20 | 153 : 20 | 158 : 4 , 11 | 160 : 10 | 161 : 5 | 162 : 13 | 164 . 8 | 165 : 17 | 167 : 20 | 172 : 9 . 14 | 175 : 10 | 176 : 22 | 179 : 5 , 8 | 181 : 4 | 189 : 16 | 194 : 7 | 196 : 19 | 197 : 8 , 21 | 202 : 16 , 17 | 206 : 25 | 210 : 4 , 17 | 214 : 14 | 215 : 4 , 9 , 14 , 21 | 218 : 1 , 13 | 220 : 12 , 17 . 23 | 221 : 11 . 21 | 222 : 26 | 223 : 23 | 224 : 14 | 225 : 18 | 230 : 28 | 231 : 6 | 234 : 5 |

namque. 9 : 2 | 13 : 3 | 20 : 16 | 21 : 17 | 30 : 1 | 31 : 12 | 33 : 23 | 37 . 13 | 47 : 10 | 58 : 3 | 101 : 23 | 113 : 9 | 174 . 9 | 176 : 14 | 178 : 6, 16 | 184 : 3 . 8 | 188 : 28 | 191 : 14 | 197 : 11 | 203 : 31 | 213 : 19 | 217 : 3 | 224 : 22 | 225 : 10 |

Naphthas. 103 : 12 |

Narbone. 202 : 9 |

narrandi. 1 : 10 |

narrare. 8 : 10 |

narraverim. 78 : 5 |

narravit. 20 : 14 |

naſcenti. 225 : 5 |

Naſica. 84 : 2 |

naram. 227 : 16 |

nati. 88 : 8 |

nationes. 2 : 13 | 8 : 25 | 17 : 12 | 71 : 4 | 220 : 16 | 222 : 20 |

nationeſne. 71 : 10 |

nationeſque. 214 : 15 |

nationi. 212 : 22 |

nationibus. 189 : 1 | 211 : 17 |

natu. 82 : 16 |

natum. 137 : 9 |

natura. 1 : 3 | 7 : 12 | 7 : 19 | 8 : 12 | 32 : 16 | 34 : 21 | 52 : 1 | 57 : 1 | 58 : 16 | 62 : 16 | 67 : 8 | 66 : 9 | 84 : 20 | 104 : 11 | 105 : 7 | 108 : 22 | 110 : 26 | 125 : 15 | 137 : 22 | 136 : 24 | 139 : 2 , 23 | 141 : 18 | 161 : 15 | 166 : 11 | 211 : 17 | 222 : 18 | 224 . 24 |

naturæ. 57 : 4 | 58 : 3 | 70 : 23 | 197 : 8 | 201 : 16 | 225 : 19 |

naturam. 3 : 8 | 49 : 20 | 58 : 8 | 62 : 8 | 81 : 2 | 123 : 21 | 124 : 10 | 130 : 18 | 131 : 12 |

naturs. 5 : 12 | 20 : 4 | 82 : 5 | 115 : 2 | 116 : 6 |

naves. 102 : 12 | 233 : 24 |

naufragia. 202 : 22 |

naufragiis. 190 : 11 |

navi. 127 : 8 |

navibus. 76. 9 | 125 : 11 | 170 : 21 | 203 : 16 |

navigamus. 197 : 18 |

navigando. 178 . 26 |

navigant. 3 : 5 |

navigatio. 205 : 20 |

navigia. 175 : 23 | 193 : 2 |

navigio. 173 : 13 |

navim. 82 : 19 |

navis. 134 : 27 | 222 : 13 |

navium. 76 : 11 | 77 : 2 | 179 : 5 |

nauarum. 200 : 30 |

nauris. 179 : 9 |

ne. 1 : 2 | 2 : 6 | 10 : 6 | 13 : 12 | 21 : 21 | 23 : 3 , 15 | 35 : 7 . 9 | 37 : 9 | 37 : 22 | 38 : 10 | 40 : 11 , 17 | 45 : 1 , 14 | 46 : 2 , 8 | 50 : 5 | 53 : 4 , 6 | 59 : 14 | 62 : 20 | 67 : 18 | 66 : 4 , 11 | 68 : 6, 11 | 70 : 4 | 71 : 14 , 15 | 72 : 1 , 3 | 73 . 1 , 3 . 13 | 74 : 3 | 82 : 14 | 83 : 4 | 86 : 12 , 23 | 90 : 6 , 14 | 91 : 23 | 91 : 14 | 94 : 2 | 96 : 14 | 101 : 24 , 25 | 102 : 4 | 104 : 15 | 105 : 11 , 20 | 106 : 20 | 107 : 9 | 111 : 9 , 27 | 113 : 21 | 114 : 5 | 115 : 19 | 116 : 4 | 120 : 11 , 14 | 121 : 1 , 16 , 19 | 126 : 4 | 128 : 4 , 20 | 131 : 9 | 136 : 9 | 144 . 7 | 145 : 1 | 154 : 13 | 159 : 23 | 160 : 20 | 161 : 8 | 162 : 10 | 166 : 10 | 169 : 4 | 173 : 17 | 176 : 21 | 180 : 11 | 183 : 1 , 11 | 191 : 1 , 11 | 196 : 18 | 198 : 30 | 199 : 3 | 209 : 9 | 212 : 17 | 214 . 3 | 215 : 15 | 217 : 9 | 220 : 2 | 224 : 17 | 229 : 17 | 231 : 13 | 232 : 8 , 27 | 233 : 6 , 25 , 27 | 234 : 5 |

nebula. 179 : 8 |

nec. 106 : 23 | 151 : 23 | 197 : 15 | 221 : 10 |

neceſſitatem. 176 : 2 |

necare. 43 : 2 |

necari. 32 : 10 | 42 : 14 | 48 : 2 |

necat. 83 : 15 | 201 : 21 |

necati. 87 : 10 |

necato. 13 : 1 |

necatos. 43 : 19 |

necatum. 102 : 18 | 113 : 19 |

necatus. 70 : 21 |

necaveiat. 99 : 10 | 123 : 4 |

necubi. 109 : 18 |

nece. 113 : 16 |

neceſſaria. 13 : 10 | 122 : 14 | 215 : 19 |

neceſſitatem. 208 : 3 |

neceſſitiis. 71 : 6 | 155 : 19 |

neceſſario. 79 : 29 |

neceſſariorum. 143 : 22 |

neceſſitatibus. 117 : 13 |

neceſſitatium. 81 : 8 | 204 : 21 |

neceſſe. 21 : 6 | 70 : 23 | 87 : 7 | 130 : 8 | 132 : 15 |

neceſſitatem. 161 : 16 |

neceſſitatibus. 178 : 8 |

neceſſitudine. 103 : 22 |

neceſſitudinem. 27 : 7 | 79 : 5 | 147 : 18 |

neceſſitudinibus. 19 : 8 |

neceſſitudo. 14 : 6 , 14 | 52 : 18 | 53 : 3 | 127 : 15 | 210 : 17 |

necis. 72 : 9 | 161 : 12 |

neciſque. 73 : 2 | 227 : 22 |

nectere. 102 : 24 |

nefanda. 12 : 11 | 40 : 14 | 159 : 27 |

nefande. 198 : 22 |

nefandum. 208 : 10 , 13 |

nefario. 48 : 14 |

negare. 129 : 10 |

negaretur. 116 : 1 |

negat. 131 : 8 | 167 : 3 |

negavetat. 117 : 3 |

negitare. 154 : 12 |

neglegas. 90 : 16 |

neglegentiam. 103 : 7 |

neglegere. 49 : 18 |

neglexeris. 42 : 17 |

neglexiſſet. 97 : 4 |

negligentiam. 45 : 13 |

negligere. 9 : 4 |

negotia. 48 : 25 | 78 : 2 | 103 : 14 | 109 : 1 | 116 : 3 | 125 : 22 | 142 : 4 | 194 : 2 | 214 : 10 |

negotiatores. 85 : 15 | 116 : 11 | 117 : 12 |

negotiatorum. 107 : 12 |

negotiatus. 32 : 18 |

negotii. 8 : 6 | 93 : 2 | 106 : 11 | 124 : 13 | 130 : 2 | 214 : 7 |

negotiis. 2 : 15 | 38 : 2 | 49 : 18 | 59 : 12 | 60 : 6 | 66 : 8 | 82 : 15 | 136 : 15 | 142 : 2 | 170 : 13 | 217 : 3 | 219 : 17 | 224 . 1 |

negotio. 3 : 11 | 23 : 2 | 40 : 16 | 62 : 15 | 112 . 4 | 121 : 19 | 129 : 10 | 140 : 10 | 144 : 2 | 149 : 13 | 152 : 7 | 196 : 15 |

negotiorum. 121 : 6 |
negotiosus. 8 : 8 |
negotium. 32 : 14 , 14 : 10 , 25 | 110 : 8 | 130 : 21 | 132 : 17 |
nemini. 11 : 4 | 81 : 23 | 227 : 12 |
nemo. 8 : 8 | 9 : 15 | 27 : 4 , 12 | 72 : 24 | 108 : 15 | 109 : 9 | 115 : 12 , 134 : 21 | 149 : 7 | 167 : 5 | 197 : 27 | 209 : 10 | 221 : 12 | 229 : 28 |
nemore. 170 : 29 |
nemorofaque. 203 : 38 |
nepos. 92 : 15 | 116 : 18 |
nepotem. 69 : 4 , 17 | 117 : 9 |
neque. 2 : 18 | 5 : 3 , 20 | 9 : 17 , 19 , 20 | 10 : 12 , 16 | 11 : 10 , 11 | 12 : 6 , 7 , 13 : 4 | 16 : 8 | 17 : 2 | 18 : 20 , 24 | 20 : ✠ , 7 , 21 , 27 | 21 : 16 , 17 , 23 | 22 : 6 , 25 | 24 : 6 , 7 , 25 : 16 | 26 : 6 , 7 , 10 | 27 : 2 | 30 : 1 , 2 , 4 | 31 : 15 | 32 : 5 , 12 | 33 : 8 | 38 : 5 , 13 , 14 | 40 : 3 | 41 : 8 , 13 , 14 | 42 : 1 , 10 | 43 : 21 , 19 , 20 | 45 : 14 | 46 : 23 , 24 | 47 : 1 , 14 | 48 : 12 , 49 : 21 | 51 : 18 , 21 , 26 | 52 : 2 , 16 | 55 : 18 , 20 | 57 : 3 , 4 , 8 , 9 | 58 : 4 , 13 , 16 | 59 : 5 , 9 | 60 : 10 , 12 , 14 | 62 : 7 , 22 | 63 : 16 | 65 : 3 , 12 , 13 | 67 : 4 | 68 : 1 | 69 : 10 , 21 | 73 : 4 , 5 | 76 : 4 , 11 | 79 : 4 , 18 , 22 | 80 : 17 , 18 , 24 | 81 : 1 , 15 , 16 , 18 , 22 | 82 : 6 | 83 : 2 | 87 : 5 | 88 : 4 , 18 | 89 : 7 | 90 : 7 , 11 | 92 : 23 | 94 : 5 , 16 | 97 : 24 | 98 : 13 | 101 : 3 , 13 | 102 : 22 | 103 : 7 | 107 : 2 , 9 | 106 : 5 , 6 , 12 , 14 , 21 , 29 | 107 : 7 , 26 | 108 : 16 , 20 | 109 : 20 | 110 : 3 , 4 , 5 | 111 : 4 , 19 | 112 : 10 , 16 | 113 : 7 , 12 | 115 : 3 , 12 | 116 : 2 , 9 | 118 : 2 , 4 , 21 | 119 : 14 | 121 : 12 , 20 , 21 | 123 : 5 , 7 | 124 : 12 | 125 : 2 , 3 | 126 : 1 | 128 : 6 , 12 , 17 | 129 : 9 , 11 | 130 : 2 , 12 | 132 : 4 , 18 | 133 : 3 , 8 , 17 , 19 | 134 : 16 , 22 | 135 : 1 , 5 | 136 : 2 , 5 | 137 : 4 , 5 | 138 : 3 , 8 , 10 , 21 | 139 : 9 , 19 | 141 : 14 , 19 | 142 : 15 , 17 | 143 : 17 , 18 | 144 : 2 , 14 , 17 | 145 : 3 , 4 , 11 , 20 | 146 : 13 | 147 : 3 , 23 | 150 : 16 | 151 : 19 | 152 : 3 | 153 : 23 | 154 : 2 | 155 : 1 | 157 : 8 | 158 : 13 | 159 : 10 | 160 : 2 , 13 , 21 | 161 : 16 | 162 : 2 , 4 , 9 | 163 : 4 | 164 : 15 | 166 : 8 | 167 : 9 , 12 , 15 | 169 : 7 , 12 , 26 | 170 : 2 , 25 | 171 : 14 , 19 | 174 : 2 , 13 , 15 | 175 : 10 | 177 : 25 | 178 : 21 | 179 : 15 | 182 : 8 , 9 , 11 | 184 : 4 , 8 | 185 : 5 , 9 , 10 , 11 , 12 | 188 : 22 | 189 : 15 | 190 : 4 | 191 : 7 , 9 , 12 | 192 : 4 | 196 : 6 , 15 | 197 : 2 , 3 , 13 , 22 | 199 : 24 , 28 | 200 : 11 | 202 : 18 | 207 : 22 , 23 | 208 : 5 , 13 , 20 | 209 : 4 | 210 : 9 , 17 , 18 , 24 | 211 : 10 , 12 , 18 | 212 : 1 , 7 , 12 , 22 | 213 : 10 | 214 : 12 , 18 | 215 : 2 , 11 | 216 : 4 , 20 | 218 : 14 | 219 : 3 , 18 , 27 | 220 : 6 , 11 , 12 , 13 , 25 , 26 , 27 | 221 : 4 , 17 | 224 : 1 , 20 , 23 | 225 : 8 , 26 | 227 : 9 , 10 , 24 | 228 : 16 | 229 : 2 , 4 , 5 , 19 , 26 | 230 : 13 , 26 | 231 : 10 , 22 , 24 , 30 | 232 : 8 , 19 , 28 | 233 : 4 , 11 , 21 | 234 : 1 |
nequeant. 22 : 2 , 6 |
nequeat. 160 : 6 | 181 : 3 | 197 : 7 |
nequeunt. 18 : 14 | 39 : 3 |
nequeuntes. 186 : 7 |
nequibat. 14 : 4 | 110 : 12 |
nequicquam. 16 : 22 | 47 : 16 | 52 : 3 | 114 : 21 | 198 : 6 | 231 : 4 |
nequiens. 208 : 15 |
nequiores. 210 : 3 |
nequis. 132 : 13 |
nequiffet. 73 : 12 |
nequit. 70 : 12 | 214 : 8 |
nequitiam. 234 : 8 |
nequitiæ. 87 : 13 |
nequiverant. 106 : 7 |
nequiverat. 109 : 4 | 135 : 10 |
nequiverim. 52 : 7 |
nequiverint. 60 : 3 |
nequiverit. 15 : 11 | 27 : 15 |
nequiverunt. 218 . 9 |
nequiviſſe. 16 : 13 | 148 : 12 | 152 : 20 |
Neronis. 39 : 24 |
neſcio. 185 : 11 |
neu. 40 : 18 | 44 : 9 | 53 : 6 | 64 : 5 | 65 : 10 | 73 : 14 | 106 : 21 | 115 : 19 | 128 : 26 | 149 : 6 | 152 : 20 | 160 : 12 | 167 : 16 | 167 : 11 | 178 : 8 | 182 : 4 | 191 : 25 | 202 : 19 |
neutri. 178 : 6 |
nexuit. 160 : 35 |
ni. 7 : 19 | 16 : 3 , 22 | 20 : 11 | 80 : 6 | 82 : 24 | 87 : 19 | 84 : 10 | 86 : 18 | 91 : 22 | 107 : 20 | 110 : 20 | 112 : 11 | 121 : 3 |
Nicomede. 180 : 15 |
Nicomeden. 180 : 18 , 21 |
Nigidiani. 232 : 22 |
nihil. 10 : 5 , 12 | 12 : 14 | 14 : 1 | 22 : 7 , 23 | 33 : 2 , 5 | 34 : 26 | 36 : 17 | 40 : 5 | 44 : 2 | 49 : 15 , 18 | 58 : 3 | 69 : 18 | 70 : 12 | 81 : 25 | 87 : 17 | 97 : 2 | 98 : 13 | 106 : 14 | 107 : 26 | 116 : 17 | 118 : 2 | 124 : 9 , 20 | 127 : 3 | 133 : 4 , 5 | 134 : 8 | 136 : 2 | 137 : 28 | 144 : 8 | 152 : 13 , 4 | 153 : 10 , 17 , 20 | 161 : 1 , 16 | 162 : 18 | 167 : 15 | 166 : 7 | 169 : 20 | 177 : 9 | 186 : 1 | 200 : 11 | 204 : 20 | 206 : 13 | 213 : 3 | 216 : 19 | 217 : 13 | 222 : 11 | 226 : 9 | 227 : 1 | 229 : 20 | 231 : 25 , 26 | 232 : 35 | 233 : 9 , 10 , 21 | 234 : 8 |
nihilo. 90 : 8 | 124 : 8 | 168 : 4 | 224 : 24 |
nihilominus. 4 : 11 | 13 : 11 | 21 : 14 |
nihum. 204 : 17 |
nimias. 197 : 14 |
nimio. 170 : 18 |
nimis : 7 : 19 | 37 : 10 | 42 : 15 | 115 : 15 | 128 : 13 | 230 : 16 |
nimiſque. 9 : 23 | 211 : 16 |
nimium. 232 : 31 |
nimius. 173 : 7 | 188 : 9 |
niſi. 11 : 4 | 17 : 9 | 18 : 21 | 27 : 4 | 38 : 6 | 41 : 1 | 48 : 6 | 52 : 24 | 60 : 10 | 68 : 2 | 70 : 8 | 71 : 14 , 17 : 14 | 81 : 21 | 82 : 2 | 89 : 12 , 22 | 90 : 10 , 11 | 101 : 13 | 108 : 18 | 113 : 8 | 118 : 26 | 121 : 7 | 122 : 26 | 131 : 15 | 133 : 5 | 136 : 27 | 142 : 2 | 146 : 1 | 149 : 7 | 153 : 7 | 160 : 2 , 11 | 161 : 14 , 17 : 14 , 20 | 162 : 19 | 163 : 3 , 5 | 164 : 9 | 166 : 14 | 167 : 6 | 169 : 23 | 173 : 29 | 174 : 4 | 178 : 14 | 180 : 7 , 12 | 182 : 7 | 184 : 1 | 186 : 14 , 187 : 1 | 188 : 20 | 190 : 4 , 191 : 9 , 17 | 199 : 27 : 28 | 213 : 17 | 214 : 19 | 217 : 10 | 219 : 27 | 229 : 20 | 231 : 27 , 28 | 233 : 5 , 19 | 234 : 6 |
niſui. 140 : 20 |
niſus. 139 : 23 |

nifuſque. 140 : 14 |
nitebantur. 68 : 11 | 73 : 18 | 94 : 10 |
nitebatur. 31 : 10 |
nitemini. 89 : 4 |
nitemur. 64 : 12 |
niti. 1 : 2 | 59 : 9 | 72 : 2 | 93 : 10 | 109 : 17 | 112 : 16 , 25 | 147 : 3 | 219 : 26 | 230 : 12 |
nititur. 9 : 13 | 82 : 26 | 220 : 24 |
nituntur. 61 : 3 |
nixi. 220: 3 |
nobilem. 37 : 25 | 120: 5 | 125: 2 , 155 : 2 |
nobiles. 14 : 12 | 17 : 12 | 63: 19 | 82 : 16 | 222: 11 | 223: 5 | 224 : 2 |
nobili. 5 : 12 | 12 : 12 | 20 : 8 |
nobilibus. 87 : 14 |
Nobiliſſ. 14 : 10 |
nobilis. 15 : 11 | 73: 21 | 84: 14 | 142 : 22 | 219 : 4 |
nobiliſſimi. 47 : 4 |
nobilitas. 20 : 16 | 32: 11 | 98: 3 , 6 | 99 : 5 , 12 | 115 : 11 | 122 : 7 | 130 : 6 , 19 | 131 : 17 | 132 : 9 , 21 | 133 : 12 | 168 : 11 | 223 : 13 |
nobilitate. 54 : 15 | 91 : 11| 98: 14 | 117: 16 | 118 : 15| 122 : 15 | 219 : 27 |
nobilitatem. 7 : 16 | 61 : 1 | 97 : 19 | 129: 17 | 130 : 11 |
nobilitati. 129 : 2 |
nobilitatis. 61 : 10 | 68 : 2 , 9 | 74: 9 | 83 : 20 | 86: 10, 13 | 97 : 12 | 115 : 17 | 130: 20 | 179 : 16 | 217 : 6| 219: 1 | 221 : 20 | 230 : 12 |
nobilium. 14 : 15 | 219 : 10| 227 : 9 |
nobis. 1 : 5 | 18 : 1 , 5 , 9 , 11, 14 | 20 : 2 | 27: 7 | 40: 10| 44 : 6 | 46 : 21 , 22 | 52: 14 , 18 | 62 : 1 | 64 : 11 | 65 : 6 | 70 : 20 | 71: 15 , 16| 75: 3 , 19 | 79: 4 | 128 : 16 | 134 : 5 | 138 : 9 | 147: 15 , 17 , 23 | 153 : 4 | 158 : 1 | 177 : 22 | 178 : 11 | 191: 3 , 4 | 225 : 3| 230 : 4 | 232: 30 |
nobiſcum. 45: 16 |
nobiſque. 52: 6 | 197 : 20|
nocens. 231 : 1 |
nocentiſſimi. 58 : 10 |
noceri. 208 : 4 |
nocte. 22 : 7 , 14 | 25 : 19| 34 : 9 | 35: 10 | 95 : 6 , 9| 107: 27 | 124 : 13 | 155 : 9 |
noctem. 50: 5| 143: 12| 144: 9 , 14 , 170 : 14 | 175 : 22| 215 : 7 |
noctemque. 137 : 24 |
noctiſque. 22 : 5 | 81 : 4 | 139 : 14 | 141 : 5|
noctis. 80 : 3 | 144 : 19| 153: 10 | 107: 21 |
nocturno. 67 : 16 | 81 : 11 | 110: 17 | 121 : 23 | 124: 12 | 151: 7 , 12 | 174 : 6 |
nocturnoque. 95: 3 | 101 : 15 | 120 : 3 |
nocturnus. 33 : 24 | 109: 7|
nocturno. 151 : 14 :
noli. 230 : 10 | 232 : 30 |
nolis. 130 : 4 |
nolite. 46 : 13| 69 : 16 | 73: 7 |
nolle. 17 : 6 |
nomen. 2 : 9 | 6 : 22 | 59 : 17| 65: 6 | 77 : 6 , 11 | 79 : 3 | 99 : 6 | 125 : 12 | 126 : 8| 171 : 3 | 180 : 4 | 222 : 11|
nomenque. 77 : 14 | 100: 17| 199 : 22 |
nomina. 163 : 4 | 182. 4 |
nominans. 19 : 11 | 54 : 7 |
nominareetur. 38 : 15 |
nominari. 222: 6 | 227: 15 |
nominat. 33 : 10 | 45 : 17 |
nominate. 142 : 17 |
nominatum. 200 : 18 |
nominavit. 37 : 25 |
nomine. 27 : 18 | 29 : 5 | 77: 8 | 92 : 15| 96 : 11 | 103: 7, 27 | 110 : 7 | 116 : 18, 136: 18 | 152 : 10 | 159 : 4 | 168: 9 | 172 . 9 , 10 , 15 | 174 : 11 , 22 | 176 : 17 | 177: 19| 205 : 16 | 225 : 12 | 226: 20|
nomini. 47: 5 | 163: 11 |
nominibus. 29 : 1 , 2 | 31 : 13| 201 : 27 |
nominis. 11: 16| 97 : 10| 111: 18 | 127 : 6 | 160 : 5 | 194: 5 | 202 : 7 | 230 : 4 | 233 : 18 |
nominum. 233 : 24 |
non. 5 : 2 | 7 : 11 , 12 | 8 : 12| 9 : 6 | 11 : 8 , 10 | 15 : 2 | 16 : 2 | 20 : 6 | 27 : 2 , 16| 28 : 3 , 7 | 29 : 1 , 3 | 33 : 6| 34 : 19 | 41 : 7 , 8 | 42 : 3, 9 , 11 , 13 , 23 | 43 : 7 , 14| 45 : 6 , 7 , 13 | 46 : 11 , 13| 47 : 11 , 14 | 48 : 8 | 49: 9 , 21 | 50 : 21 | 51 : 4 , 21| 52 : 17 | 60 : 10 , 14 | 61: 5 | 62 : 7 | 63 : 21 | 65 : 2 , 11| 69 : 8 | 71 : 12 | 72 : 12| 73: 24 | 80 : 2 , 19 , 21 | 81 : 1, 8 , 14 | 82 : 6 , 11 | 83 : 6| 86 : 1 | 87 : 11 | 88 : 6 , 7| 89 : 1 , 5 , 6 | 90 : 7 , 27 | 91 : 14 | 92 : 6| 95 : 10 | 97: 8| 101: 9, 11 , 21| 104: 13 | 106 : 5 | 108: 19 , 20| 111 : 17 | 112 : 12 | 115 : 5 , 10 , 20 | 119 : 8 | 120 : 15 , 25 : 22 | 128 : 6 , 23 , 24 | 129 : 15 , 19 | 130: 15 | 132: 8 , 10 , 13 , 18 , 21 | 133 : 2, 11 , 14 , 16 | 134 : 1 , 5 , 9| 135 : 1 | 136 : 20 , 28 | 137: 1 , 7 , 26 | 138 : 8 , 12 , 20| 140: 2 | 141: 4 | 143 : 18| 144 : 7 , 20| 145: 23| 147: 13 | 148: 10 | 149: 3| 150: 19 | 154 : 2 , 7 | 155 : 2 | 156 : 3 | 159: 5 , 8 | 160: 5 , 13 , 20 | 161 : 19 | 162 : 2 , 8 , 11 , 23 | 163 : 12| 164: 12 | 166: 5 , 6 | 167 : 4 | 177 : 25 | 178: 9 , 13 | 179: 20 | 182 : 6 , 10 | 183 : 4 , 10 | 184 : 3 | 187 : 4 , 8 , 14 | 186: 25 | 188: 27| 190: 16 | 191 : 11 , 13 , 21 | 193: 9 | 196: 16 | 197 : 23 | 198: 2 , 30 | 199 : 8 , 18 , 26 | 200: 32 | 201 : 7 | 202: 13 | 206: 12 | 210: 8| 212 : 1, 22, 26| 213 : 6 , 9 , 10 | 214 : 4 , 12| 215 : 2 , 6 , 20 | 216: 8, 13 , 19 | 217 : 20 , 21 | 218: 10 , 22 | 219 : 18 | 222: 26| 223 : 4 | 225 : 8 | 228: 6 , 8 , 10 , 21 | 229: 11 | 228: 3| 229 : 3 , 14 . 21 , 24 | 230: 4 . 8 , 16 , 20 | 231 : 2 , 8, 23 , 29 , 30 | 232 : 2 , 5 , 7, 12 , 15 , 20 , 22 , 24 , 32 , 34 | 233 : 4 , 9 , 10 | 234: 4 , 13 , 19 , 22 |
Nonas. 15 : 14 , 16 : 1 |
nondum 16 : 5 | 89 : 12 | 232: 18|
nonne. 18 : 2 | 89 : 4 | 233: 3 , 21 |
nonnulli. 19 : 20 | 39 : 6 | 52: 21 | 232 : 15 |
nonnullorum. 44 : 16 |
nonnullos. 12 : 8 | 22 : 22 | 230 : 6 |
nos. 7 : 20 | 16 : 16 | 26 : 6| 27 : 2 | 45 : 18 | 46 : 20 , 24 | 52 : 18 | 70 : 18 , 19 | 71 : 14 | 72 : 24 | 133 : 13| 141 : 18 | 153 : 11 | 157 : 7| 167: 12 | 178 : 9 | 201 : 15, 21 | 197 : 10 | 225 : 2 | 226: 16 |
nosmet. 17: 9 | 162: 7 |
nosque. 211: 17 | 213. 23| 217: 17 |
nosscrene. 208: 8 |
nosse. 207 : 24 |
nostra. 1 : 4 | 26 : 8 | 42 : 4| 47 : 6| 44 : 15 | 45 : 7 , 16 | 58: 7 | 64: 12| 69: 14|

70 : 4 , 28 | 147 : 21 | 268 : 12 | 291 : 6 , 25 | 297 : 18 | 302 : 13 | 329 : 26 | 332 : 33 |
noſtræ. 72 : 8 | 60 : 8 | 73 : 11 | 73 : 8 | 81 : 25 | 101 : 1 |
noſtram. 148 : 4 | 156 : 2 |
noſtrarum. 252 : 32 |
noſtras. 227: 25 |
noſtri. 2 : 3 | 10 : 14 | 40: 7, 11 | 43 : 19 | 71: 13 | 75: 6 | 95 : 16 | 100 : 7 | 111 : 15 | 113 : 3 | 124 : 9 | 167 : 8 | 211 : 18 | 222 : 34 | 233 : 22 |
noſtris. 63 : 11 | 136 : 3 | 141: 6 | 145 : 5 | 155 : 22 | 191 : 23 | 198: 16 | 208 . 17 | 229: 8 |
noſtro. 63 : 19 | 76 : 9 | 84: 16 | 86 : 3 | 116 : 17 | 146: 20 | 155 : 17 |
noſtrorum. 45 : 9 | 165 : 13 |
noſtros. 46 : 19 | 47 : 17 | 106 : 10 | 112 : 9 | 143: 19 | 146 : 18 | 151: 17 |
noſtrum. 26 : 10 | 27 : 8 | 46: 3 | 72 : 9 | 77 : 12 | 158: 6 | 227 : 22 | 229 : 8 , 23 |
noti. 230: 8 |
notior. 229 : 7 |
notiſſimi. 233 : 18 |
notiſſimus. 193 : 6 |
notus. 32 : 18 | 35 : 20 | 215 : 6 |
Nov. 23 : 10 |
nova. 18 : 12 | 30 : 8 | 71 115 | 124 : 4 | 132 : 19 | 176: 22 | 206 : 6 | 231: 5 |
novæ. 118 : 16 |
novandis. 32 : 2 | 204 : 6 |
novaretur. 50 : 5 |
novarum. 22 : 10 | 30: 5 | 37: 10 | 51 : 11 | 77 : 16 | 102: 13 | 118 : 7 | 233 : 19 |
novas. 29 : 5 | 120 : 3 | 213 : 7 |
noverat. 32 : 19 | 54: 12 |
novêre. 41: 12 |
novi. 61: 1 | 63: 19 | 135: 14, 17 | 153 : 13 |
novique. 143: 18 |
novis. 32 : 11 | 125 : 2 | 177 : 23 | 219: 13 |
noviſſime. 26 : 13 |
noviſſume. 65 : 4 | 79 : 1 |
noviſſumi. 121 : 9 |
novitate. 5 : 9 |
novitatem. 131 : 11 |
novo. 28 : 3 | 101 : 5 | 122 : 15 | 174: 9 |
novorum. 123 : 6 |
novos. 63 : 5 | 117 : 16 | 208: 18 | 219 : 16 | 220 : 9 |
novum. 40 : 19 | 42 : 5 , 22 | 44: 4 | 49: 20 | 120: 14 | 131 : 8 | 206 : 5 | 229 : 15 |
novus. 20 : 17 | 115 : 12 | 128: 9 | 168 : 10 | 227 : 8 |
nox. 76 : 5 | 95 : 17 | 112: 4 | 113: 6 | 122 : 20 | 224 : : 0 |
noxarum. 166 : 5 |
noxæ. 164: 5 |
noxia. 99: 5 |
noxiorum. 179 : 27 |
noxios. 90 : 11 |
nubere. 12: 14 |
nubes. 204 : 3 |
nubibus. 95 : 10 |
Nucerinum. 89: 6 |
nuda. 126 : 11 | 199 : 1 |
nudatum. 136 : 8 |
nudavero. 229 : 10 |
nudis. 149 : 14 |
nudum. 151: 25 |
nulla 28 : 4 | 46 : 22 | 132 : 14 | 135 : 5 | 147: 21 | 161: 4 | 170 : 6 | 174 : 17 | 183: 14 | 222 : 8 | 227 : 13 | 233: 19 |
nullæ. 30 : 7 |
nullam. 81 : 7 | 127 : 18 | 215: 7 |
nullius. 23 : 7 | 45 : 10 | 110: 26 | 131 : 1 | 153 : 15 | 219: 2 , 5 | 231 : 29 |
nullo. 142: 13 | 143: 13 | 145: 5 , 18 | 146 : 5 | 153 : 6 | 171 : 11 | 190 : 10 | 204: 2 | 219 : 12 |
nullum. 46 : 26 | 86 : 19 | 96 : 13 | 186 : 14 | 215: 16 | 222 : 4 | 229 : 15 |
nullus. 13 : 17 | 70 : 8 |
num. 130 : 20 | 132 : 17 | 177: 8 |
Numantia. 64 : 1 | 65 : 4 |
Numantiæ. 73 : 13 |
Numantiam. 79 : 9 | 146 : 17 |
Numantinis. 63 : 11 |
Numantino. 63 : 3 | 64 : 20 |
numeret. 162 : 8 |
numero. 26 : 4 | 34 : 2 | 43: 12 | 50 : 19 , 21 | 76 : 8 | 93 : 5 | 95 : 11 | 97 : 17 | 106: 7 | 107 : 22 | 108 : 13 | 123 : 16 | 135 : 9 | 140 : 8 | 143 : 17 | 208 : 9 | 221 : 3 | 223 : 21 | 224 : 5 |
numerum. 150: 20 | 224: 8 |
numerus. 224: 10 |
Numida 67: 25 | 92: 15 | 108: 25 | 116: 17 | 121: 6 | 146: 16 | 152 : 10 | 154: 16 | 155 : 18 |
Numidæ. 67 : 20 , 24 | 77 : 8 | 78 : 3 | 79 : 2 | 81 : 11 | 95 : 15 | 105 : 21 | 107 : 2 , 18 | 109 : 9 | 110 : 23 | 111: 21 | 112: 11 | 113 : 20 | 114: 5 | 117 : 5 | 123 : 13 | 124: 3 | 137 : 3 , 8 , 28 | 138 : 6 , 14 | 139 : 24 | 141: 3 | 155: 15 |
Numidæque. 105 : 1 |
Numidam. 93 : 1 | 151 : 8 | 153 : 2 |
Numidarum. 61 : 8 , 17 | 62: 29 | 77 : 1 | 95 : 7 | 102: 13 | 103 : 7 | 106 : 9 | 107 : 25 | 114 : 2 | 118 : 6 | 123 : 29 | 125: 13 |
Numidas. 66 : 12 | 76 : 15 | 80 : 6 | 83 : 25 | 105 : 9 | 106 : 17 | 111 : 4 | 112: 28 | 119 : 5 . 15 | 123 : 27 | 127 : 15 | 141 : 1 |
Numidia. 67 : 31 | 77: 9 | 84: 1, 3 | 86: 3 | 91 : 6 | 92: 22 | 96 : 3 , 16 | 100 : 9 , 21 | 154 : 10 | 156 : 4 |
Numidiæ. 63 : 23 | 67 : 26 | 68 : 14 | 73 : 7 | 74 : 14 | 79: 25 | 82 : 7 | 92 : 20 | 103 : 26 | 108 : 21 | 113 : 11 | 117 : 10 | 144: 7 | 148: 11 | 154 : 11 |
Numidiæque. 92 : 2 |
Numidiam. 78 : 9 | 84 : 21 | 93 : 23 | 100 : 19 | 102 : 18 | 114 : 23 | 123 : 2 | 125: 20 | 128 : 10 | 129 : 1 | 141: 4 |
Numidica. 140 : 15 |
Numidis. 63 : 6 | 73: 11 | 77: 23 | 79: 19 | 81: 26 | 82: 18 | 84 : 12 | 118 : 23 | 124 : 2 | 138 : 17 |
numine. 224 : 23 |
numquam. 8 : 7 | 16: 15 | 40: 15 | 70 : 3 | 142: 2 | 148: 7 | 153 : 12 , 19 |
numquid. 230 : 1 |
nunc. 29 : 7 | 45 : 13 | 47: 6 | 52 : 7 | 61 : 7 | 65 : 8 | 69: 19 | 71 : 8 | 72 : 7 | 73 : 4 | 81 : 25 | 86 : 23 | 87 : 1 | 88 : 18 | 127: 2 | 131: 7, 10 | 132 : 7 | 134 : 8 | 148 : 4 | 153 : 10 | 154 : 11 | 165: 6, 11 | 166 : 13 | 174 : 11 | 178 : 12 | 179 : 14 | 180: 8 | 181 : 9 | 182 : 7 | 183: 4 | 191 : 1 | 215 : 20 | 218 : 6 | 222 : 15 | 228 : 11 , 12 | 235: 5 |
nuntiabant. 23 : 11 |
nuntiabantur. 83: 6 |
nuntiabatur. 103: 20 |
nunciant. 151 : 2 , 16 |
nunciarentur. 22: 24 |
nunciaret. 37 : 11 |
nunciari. 84: 12 | 102 : 17 |
nunciat. 154 : 22 |
nunciatum. 29 : 6 | 152 : 17 | 155: 16 | 156 : 5 |

auncient. 80 : 11 |
nunci. 146 : 21 |
nuncii. 102 : 8 | 128 : 31 | 140 : 27 | 196 : 9 |
nuncio. 84 : 5 |
nuncios. 36 : 1 | 79 : 14 | 128 : 20 | 136 : 8 | 143 : 4 | 173 : 27 | 208 : 16 |
nuncius. 11 : 8 |
nunquam. 142 : 6 | 222 : 35 | 231 : 27 | 232 : 6 |
nupſerat. 127 : 15 |
nuptiis. 13 : 2 |
nuptum. 174 : 2 |
Nuſæ. 189 : 15 |
nuſquam. 18 : 12 | 165 : 24 |
nutabat. 96 : 4 |
nutriverunt. 232 : 26 |
nutu. 138 : 16 |

O.

O. 178 : 5 | 225 : 2 | 227 : 16 |
ob. 61 : 19 | 64 : 11 | 65 : 3 | 69 : 1 | 71 : 11 | 73 : 10 | 77 : 4 | 80 : 20 | 87 : 4 | 92 : 20 | 94 : 19 | 96 : 9 | 104 : 29 | 109 : 15 | 117 : 1 . 8 | 125 : 11 | 126 : 14 | 136 : 14 | 149 : 5 | 152 : 15 | 153 : 1 | 155 : 2 | 158 : 12 | 159 : 5 | 161 : 21 | 164 : 17, 18 | 167 : 21 | 169 : 29 | 177 : 14 | 179 : 12 | 190 : 4 | 197 : 14 | 198 : 2 | 202 : 18 | 211 : 3 |
obediendum. 224 : 6 |
obediens. 89 : 9 |
obedientes. 90 : 12 |
obedientia. 1 : 3 | 71 : 18 |
obedit. 222 : 32 |
obeſſet. 217 : 13 |
objectantur. 131 : 11 |
objectare. 63 : 2 | 141 : 6 | 230 : 11 |
objectat. 161 : 23 | 229 : 24 |
objecti. 71 : 3 |
objicere. 230 : 31 |
objicio. 227 : 3 | 229 : 11 |
objicis. 232 : 1 |
oblata. 72 : 1 |
oblatam. 218 : 1 |
oblatum. 67 : 12 |
oblati. 4 : 18 | 168 : 3 |
oblitum. 14. 6 : 19 |
oblivio. 211 : 21 |
oblivionem. 210 : 10 |
oblivionis. 171 : 3 |
obliviſci. 227 : 24 |
oblonga. 77 : 1 |
obnoxia. 20 : 11 |
obnoxit. 17 : 14 | 78 : 2 |
obnoxiis. 87 : 1 | 190 : 7 |
obnoxios. 32 : 9 |
obnoxius. 46 : 24 | 188 : 25 |
obrogarentur. 196 : 29 |
obruti. 126 : 22 |
obrutum. 200 : 17 |
obſcenum. 229 : 2 |
obſcura. 107 : 26 | 226 : 8 |
obſcurabat. 179 : 8 |
obſcuram. 170 : 13 |
obſcurati. 107 : 4 |
obſcuratque. 8 : 2 |
obſcuratum. 95 : 10 |
obſcurior. 223 : 12 |
obſcuro. 20 : 4 | 41 : 10 | 80 : 7 |
obſcurum. 21 : 17 |
obſecrat. 111 : 27 |
obſecrati. 82 : 19 |
obſecro. 165 : 16 |
obſecutus. 214 : 4 |
obſequellam. 174 : 25 |
obſequentior. 226 : 14 |
obſequeris. 228: 14 |
obſervare. 42 : 16 | 106: 13 | 127 : 7 |
obſervatæ. 66 : 3 |
obſeſſa. 189 : 14 |
obſeſſum. 148 : 18 |
obſeſſus. 81 : 18 |
obſident. 31 : 16 |
obſidere. 22 : 4 | 138: 2 |
obſideret. 74: 14 |
obſideri. 94 : 16 |
obſides. 108 : 25 |
obſidet. 82 : 1 |
obſidione. 190: 9 |
obſidat. 202 : 17 |
obſtabat. 43 : 20 |
obſtant. 52 : 9 | 191 : 12 | 221 : 15 |
obſtat. 48 : 4 | 217 : 21 |
obſtinatis. 29 : 20 |
obſtiterant. 144 : 6 |
obſtrepere. 85 : 13 |
obtenui. 165 : 3 | 223 : 22 |
obtectamur. 37: 5 |
obteſtando. 104 : 21 |
obteſtatur. 104 : 11 | 114 . 1 | 121 : 15 |
obteſtatus. 31 : 20 | 151 : 27 |
obtexitur. 231 : 22 |
obtexorque. 65 : 9 |
obtinebam. 28 : 7 |
obtinebat. 209 : 1 |
obtinendas. 15 : 16 |
obtinente. 233 : 23 |
obtines. 228 : 8 |
obtinet. 75 . 17 | 127: 18 |
obtinuit. 62: 2 |
obtinucrat. 74 : 6 |
obtectant. 221 : 23 |
obtectationibus. 225 : 20 |
obtruncabantur. 175 : 16 |
obtruncant. 118 : 13 |
obtruncare. 143 : 15 | 146: 22 |
obtruncat. 91 : 8 |
obtruncari. 118 : 22 | 155 : 20 |
obtulerat. 49 : 9 |
obvenit. 84 : 3 |
obviam. 6 : 10 | 61 : 10 | 63: 10 | 73 : 6 | 80: 24 | 87: 3 | 99 : 8 | 102 : 20 | 107 : 25 | 143 : 13 | 151 : 3 | 160 : 19 | 169: 10 | 172: 16 | 199: 23| 208 : 22 |
obvii. 106 : 2 | 119 : 16| 126: 6 |
obvius. 79 : 29 | 83 : 16| 155: 17 |
occaſionem. 140 : 15 | 151 : 2|
occaſionem. 40 : 15 | 51 : 2|
occaſu. 119 : 5 | 137: 22| 225: 13 |
occaſum. 29 : 13 |
occaſurum. 63 : 5 |
occepere. 186 : 25 |
occidendum. 71 : 16 |
occident. 191: 21 |
occidente. 77: 9 |
occidentem. 172 : 2 | 191 : 8 |
occiderat. 55 : 22|
occidere. 189 : 9 |
occidi. 135 : 11 | 147: 2 |
occidiſſe. 88 : 12 |
occidiſſet. 63 : 22 |
occidit. 82: 24 |
occiditur. 196 : 6 |
occidunt. 78 : 12 |
occiſi. 111 : 17 |
occiſis. 146 : 26 |
occiſo. 87 : 8 | 146 : 20 |
occiſorum 141 : 13 |
occiſos. 114 : 3 |
occiſus. 16: 12| 127: 10| 204: 31 |
occulta. 110 : 14 | 155 : 13| 222 : 3 | 220 : 5 |
occultam. 176: 15|
occultans. 67 : 29 | 74 : 1 |
occultare. 20 : 7 | 119: 12 |
occultari. 105 : 2 |
occultato. 137 : 16 |
occulte. 21 : 22 , 25 | 35 : 16 | 48 : 13 | 51 : 13 | 93: 1 | 97 : 9 | 153 : 5 , 10 | 166 : 12 , 13 |
occultiora. 95 : 3 |
occultis. 202 : 22 |
occultiſſume. 137: 27 |
occultus. 14 : 12|
occulto. 112: 9 | 132: 5 | 192: 12 | 208 : 13 | 223 : 16 |
occultos. 107 : 25 |
occultum. 20 : 13 | 81: 23 |
occultus. 113 : 18 |
occupandæ. 210 : 21 |
occupando. 215 : 15 |
occupat. 105 : 19 | 144 : 11 |

occupatæ. 160 : 22 |
occupatio. 224 : 2 |
occupatis. 178 : 19 |
occupatuſque. 170 : 4 |
occupavêre. 36 : 2 | 76 : 10 | 88 : 9 | 89 : 3 | 95 : 17 | 161 : 11 | 180 : 4 |
occupavit. 185 : 11 |
occurrere. 173 : 22 | 175 : 17 |
occurſantis. 67 : 17 | 130 : 5 |
oceani. 75 : 9 | 203 : 17 |
oceanum. 76 : 10 | 158 : 6 |
oceanus. 191 : 8 |
ociſſume. 82 : 20 |
ocium. 45 : 5 |
Octavio. 150 : 4 |
Octavium. 187 : 7 |
Octavius. 171 : 18 |
octavum. 154 : 22 |
octo. 53 : 13 |
oculi. 13 : 6 |
oculis. 18 : 17 |
oculo. 200 : 10 |
oculoſque. 126 : 12 |
odêre. 30 : 8 |
odio. 30 : 8 | 38 : 18 | 40 : 1 | 86 : 10 | 97 : 12 | 182 : 1 | 227 : 26 | 230 : 14 |
odiſſe. 41 : 14 | 88 : 15 | 167 : 20 | 229 : 17 |
odiſti. 228 : 14, 16 |
odii. 166 : 7 |
odium. 59 : 10 | 174 : 26 |
odore. 50 : 11 |
odores. 202 : 28 |
odos. 191 : 13 |
offendere. 130 : 4 | 234 : 20 |
offendimini. 229 : 11 |
offenſa. 140 : 16 |
offenſæ. 147 : 22 |
offenſum. 122 : 5 |
offerre. 208 : 23 |
officere. 22 : 12 | 180 : 11 |
officerent. 112 : 3 |
officeret. 107 : 11 |
officia. 55 : 3 | 124 : 4 | 224 : 9 |
officii. 131 : 3 |
officiis. 5 : 3 | 148 : 6 |
officio. 65 : 13 |
officit. 52 : 3 |
officiunt. 40 : 3 | 134 : 8 |
offudiſſe. 230 : 9 |
oleaſtro. 104 : 2 |
olim. 165 : 11 | 180 : 8 | 191 : 10 | 207 : 22 |
olympum. 171 : 1 |
omine. 198 : 26 |
omiſit. 93 : 10 |
omiſſa. 117 : 18 | 164 : 11 |
omiſſis. 24 : 11 | 215 : 1 |
omiſſo. 120 : 14 |
omittam. 65 : 4 |
omittenda. 213 : 19 |
omittendum. 182 : 9 |
omittentes. 208 : 11 |
omittere. 148 : 13 |
omittereme. 139 : 12 |
omitto. 47 : 4 | 153 : 24 |
omittunt. 54 : 16 |
omne. 128 : 23 | 137 : 12 | 178 : 15 | 211 : 5 |
omnem. 33 : 18 | 35 : 13 | 56 : 4 | 67 : 22 | 105 : 7 | 111 : 25 | 112 : 6 | 115 : 2 | 118 : 9 | 121 : 12 | 130 : 17 | 138 : 1 | 175 : 10 | 178 : 16 | 229 : 10 |
omnes. 9 : 19 | 11 : 20, 22 | 14 : 2 | 17 : 7, 12 | 19 : 17 | 25 : 13 | 26 : 9 | 30 : 1 ; | 37 : 4, 15 | 46 : 18 | 48 : 19 | 52 : 8, 55 : 15 | 59 : 8 | 71 : 10 | 77 : 14 | 96 : 7 | 107 : 22 | 122 : 13 | 123 : 15 | 127 : 19 | 130 : 8 | 138 : 7 | 140 : 24 | 143 : 19 | 145 : 1, 7 | 146 : 4 | 165 : 12 | 167 : 4 | 168 : 4 | 174 : 19 | 179 : 20 | 180 : 3, 8 | 188 : 1, 17 | 192 : 21 | 198 : 7 | 207 : 15 | 210 : 10 | 212 : 17 | 219 : 14 | 221 : 3, 11, 19 | 225 : 10 | 227 : 19, 20 | 228 : 4, 7 | 230 : 20 |
omneſque. 214 : 18 |
omni. 7 : 20 | 50 : 17, 22 | 55 : 18 | 66 : 1 | 67 : 26, 31 | 79 : 16 | 86 : 13 | 91 : 11 | 104 : 9 | 109 : 21 | 111 : 17 | 121 : 22 | 137 : 2 | 148 : 21 | 158 : 6 | 179 : 1 | 189 : 5 | 192 : 14 | 202 : 8 | 229 : 3 | 231 : 19 | 234 : 12 |
omnique. 230 : 14 |
omnia. 3 : 1, 6 | 7 : 13 | 8 : 25 | 9 : 4 | 10 : 4 | 11 : 1, 9, 11 | 18 : 6, 18, 23 | 10 : 4 | 21 : 7, 24 | 22 : 21 | 23 : 15 | 24 : 10 | 25 : 7, 9 | 27 : 4 | 29 : 18 | 30 : 9 | 31 : 19 | 34 : 1 | 36 : 1, 16, 17 | 41 : 5 | 42 : 20 | 47 : 1, 15 | 52 : 14 | 55 : 2 | 58 : 7, 9 | 61 : 4, 14 | 64 : 1 | 66 : 16 | 67 : 19 | 70 : 5, 23 | 71 : 5, 17 | 79 : 9, 21 | 81 : 16 | 83 : 12 | 84 : 6 | 86 : 18 | 88 : 4, 11 | 89 : 15 | 92 : 21 | 93 : 22 | 98 : 5, 23 | 100 : 11, 15 | 102 : 11, 22, 24 | 103 : 15 | 104 : 14 | 106 : 15, 22, 24, 28 | 108 : 23 | 111 : 14 | 113 : 20 | 114 : 20, 28 | 115 : 20 | 116 : 15 | 117 : 18 | 119 : 8 | 120 : 4 | 121 : 22 | 123 : 25 | 124 : 10 | 126 : 16 | 127 : 14, 23 | 128 : 29 | 130 : 4, 7 | 133 : 15 | 134 : 12, 20 | 135 : 6, 12, 16 | 136 : 22 | 138 : 12, 19 | 139 : 1 | 140 : 2 | 145 : 19 | 146 : 6 | 147 : 4 | 149 : 7, 11 | 152 : 18 | 154 : 23, 15 | 156 : 2 | 161 : 1 | 162 : 14 | 164 : 6 | 166 : 3 | 174 : 4 | 175 : 25 | 190 : 16 | 191 : 20 | 196 : 21 | 210 : 12, 21, 23 | 211 : 14 | 212 : 5, 20 | 213 : 18 | 214 : 7 | 215 : 5, 10, 14 | 218 : 3 | 219 : 20 | 220 : 22 | 221 : 21 | 222 : 20 | 224 : 11 | 225 : 7 | 227 : 20 | 229 : 16 | 232 : 19 |
omniaque. 58 : 11 | 191 : 13 | 231 : 17 |
omnibus. 11 : 14 | 16 : 21 | 18 : 12 | 19 : 8 | 21 : 16 | 23 : 5 | 26 : 14 | 34 : 17 | 35 : 7 | 40 : 13 | 43 : 2 | 46 : 16 | 54 : 13 | 62 : 10 | 69 : 5 | 70 : 17, 18 | 72 : 8 | 73 : 17, 20 | 74 : 12 | 79 : 3 | 80. 25 | 85 : 7 | 91 : 18 | 92 : 11 | 95 : 9 | 96 : 12 | 100 : 5, 18 | 106 : 1, 16 | 109 : 17 | 112 : 13 | 114 : 2 | 115 : 20 | 118 : 24 | 119 : 21 | 122 : 11 | 123 : 17 | 128 : 7 | 129 : 16 | 132 : 12 | 134 : 19 | 137 : 6, 19, 22, 27 | 140 : 1, 12 | 141 : 7 | 144 : 1, 7 | 145 : 8 | 146 : 7, 26 | 150 : 3, 20 | 152 : 15 | 154 : 26 | 159 : 5 | 161 : 15 | 169 : 7, 18 | 180 : 6 | 190 : 6, 15 | 196 : 15 | 204 : 20 | 207 : 16 | 210 : 5 | 213 : 19 | 215 : 22 | 222 : 29 | 232 : 27 |
omnibuſque. 133 : 22 |
omnino. 30 : 5 | 89 : 5 | 145 : 4 | 179 : 19 | 182 : 6 | 229 : 19 |
omnis. 1 : 1, 4 | 13 : 15 | 14 : 5 | 17 : 15 | 19 : 10 | 24 : 5 | 30 : 20 | 40 : 1 | 41 : 16 | 43 : 14 | 46 : 3 | 53. 15 | 59 : 3 | 62 : 9 | 63 : 14 | 70 : 6 | 71 : 8 | 72 : 13 | 81 : 6 | 83 : 15, 22 | 84 : 8, 17 | 86 : 5 | 88 : 15 | 91 : 20 | 96 : 2, 15 | 100 : 17 | 104 : 17 | 109 : 3 | 114 : 12, 13 | 115 : 6 | 118 : 12 | 120 : 7 | 123 : 24 | 124 : 23 | 130 : 13 | 133 : 13 | 134 : 21 | 145 : 19 | 148 : 19 | 149 : 15 | 156 : 1 | 160 : 1 | 161 : 21 | 163 : 11 | 170 : 9, 16 | 176 : 19 | 177 : 25 | 179 : 13 | 182 : 7 | 191 : 18 | 201 : 22 | 202 : 30 | 217 : 25 | 225 : 17 | 229 : 4 | 233 : 5 | 234 : 15 |
omniſque. 67 : 22 | 140 : 10 |
omnium. 9 : 2 | 11 : 16 | 19 : 13 | 30 : 3, 11 | 40 : 3, 20

44 : 11 | 46 : 13 | 53 : 10| 60 : 13 | 69 : 3 | 71 : 9 | 80: 9 | 87 : 1 | 89 : 16 | 97 : 21| 103 : 24 | 108 : 15 | 109 : 9 | 110 : 16| 121 : 7 | 127 : 25 | 130 : 10 | 131 : 2, 12 | 134 : 10 , 135 : 17 | 136 : 23 | 141 : 14 , 20 | 142 : 5, 10 | 147 : 17 | 148 : 1 | 151: 25 | 153 : 13 | 160: 16 | 162: 2 , 7 , 17 | 163 : 6 | 164 : 11 | 165: 8 | 167: 5, 9 | 169: 15 | 175 : 2 | 177 : 12 | 178 : 24 | 182 : 9 | 184: 2 | 189: 20 | 203 : 3 | 204: 16 | 212: 9 | 214 : 13 | 217 : 15 | 221. 12 | 223 : 13 , 14 | 224 : 22| 227 : 21 | 229 : 29 | 231: 23| 232 : 4 | 233 : 15 | 234 : 8, 13 , 14.

onera. 222 : 13 |

onerabis. 227 : 26 |

onerare. 137 : 27 | 215 : 7 |

onerat. 67 : 12 | 123: 32| 134: 28|

onerari. 124 : 25 |

onere. 178: 18 | 170 : 18 | 203: 16|

o ueri. 3 : 8 | 9 : 1 | 36 : 5 | 69: 12 |

onerique. 178 : 11 |

onus. 229 : 7 |

onuſtum. 135 : 11 |

opc. 1 : 2 | 31 : 10 | 64 : 12 | 72 : 2 | 82 : 14 | 89 : 4 | 219 : 26 |

opem. 153 : 15 |

opera. 121 : 9 | 170 : 4 | 201: 6 |

operæ : 10 : 12 | 128 : 2 |

operam. 22 : 13 | 23 : 3 | 33 : 12 , 20 | 43 : 11 | 154 : 26 | 186 : 33 | 229 : 25 |

operamque. 169: 4 |

operæ. 107 : 23 | 110: 26| 139: 2 , 9 |

operibus. 122 : 14 | 124 : 16| 142 : 15 | 169 : 16 | 215 : 5 |

operimenta. 200 : 26 | *

operiri. 11 : 11 | 109 : 6 |

operitur. 137 : 27 |

opes. 11 : 12 | 14 : 4 | 15 : 3 | 26 : 1 | 30 : 7 | 31 : 18 | 33 : 15 | 46 : 12 | 72 : 22 | 61 : 16 | 69 : 20 | 86 : 19 | 101 : 1 | 114 : 3 | 130 : 7 | 176 : 7 | 163 : 22 | 165 : 3 | 173 : 19 | 177 : 15 | 179: 16 | 191: 3 | 196: 16 | 197: 14 | 216: 2 | 219 : 1 , 7 | 222 : 23 |

opetque. 120 : 8 | 172 : 4 |

opibus. 2 : 2 | 24 : 2 | 40: 10 | 44 : 15 , 9 | 71 : 6 | 65: 1 | 71 : 2 | 106 : 27 | 120: 5 | 127 : 16 | 128 : 22 | 162: 11 | 202: 25 | 210 : 15 | 223: 13 |

opifices. 39 : 11 | 122 : 12 |

Opimius. 74 . : 7 |

opinio. 231 : 11 |

opinione. 107 : 24 | 130 : 5 | 220 . 21 | 230 : 12 |

opinionem. 124 . : 6 |

opinionis. 230 : 2 |

opinor. 226 : 12 , 23 | 227: 7| 234 : 9 |

opis. 10 : 2 | 197 : 5 |

opitulati. 26 : 13 |

opottere. 66 : 15 | 133 : 22 |

oporter. 214 . : 9 |

oportuna. 14 . : 2 |

oportuniſſumam. 127 : 13 |

oportunitate. 103 : 24 |

operior. 52 : 7 |

opperiretur. 128 : 8 | 139 : 13|

operitur. 146 : 6 |

opperiuntur. 149 : 12 |

oppida. 77: 4 | 78 : 12 | 108: 22 | 135 : 12 | 136 : 12 | 138: 17 | 177 : 25 | 178: 1 | 221: 14 |

oppidani. 111 : 8| 112 : 17 | 113 : 2 | 124 . : 7, 20 | 138: 4 |

oppidanos. 110: 10 | 124 . : 16 |

oppidi. 94 : 20 | 118 : 11 , 18 | 119 : 21 | 123: 24| 176: 22 |

oppidis. 102: 20 | 145 : 10 |

oppido. 67 : 10 | 110 : 21 | 119 : 17 | 118 : 23 | 123 : 32| 124 . : 12 , 22 , 28 | 136 : 4, 21 | 138 : 1 | 146 : 2 | 171 : 5 | 176 : 21 | 206: 30 |

oppidum. 80 : 1, 8 | 81 : 10 | 85 : 9 | 94 : 15 | 102 : 7 | 110 : 15 , 25 | 112 : 8 | 113 : 7 | 110 : 8 | 123: 20 | 124. : 16 | 125: 10 | 127: 26 | 136: 17 , 26 | 137 : 1 , 14 | 138 : 6 | 143 : 2 | 147 : 6 | 169: 16 | 170: 6 | 171 : 3 | 179 : 3 | 193 : 2 | 198 : 9 |

O ppius. 136 : 15 |

opportuna. 17 : 1 | 22 : 3 , 10| 34 : 12 | 39 : 1 | 106 : 28 | 148 : 5 |

opportuni. 188 : 21 |

opportunior. 106 : 8 | 147 : 21 |

opportuniora. 170 : 23 |

opportunis. 20 : 22 |

opportuniſſumæ. 136 : 6 |

opportuniſſimus. 115 : 5 |

opportunitas. 62: 18 |

opportunitate. 94 : 16 | 124: 15 |

opportunitates. 34 : 19 | 103: 10 |

opportunius. 177 : 22 |

opportunos. 102 : 15 | 108 : 9 |

opportunum. 22 : 2 | 113 : 23 |

opportunus. 79 : 12 | 109 : 18 | 118 : 9 | 144 : 12 |

oppreſſa. 43: 5 | 118: 18 | 233: 7 |

oppreſſerat. 121 : 19 |

oppreſſere. 215 : 8 |

oppreſſeris. 188 : 21 |

oppreſſi. 196 . : 8 | 223 : 9 | 230 : 24 |

oppreſſis. 191 : 1 |

oppreſſiſſe. 191 : 24 |

oppreſſiſſet. 22 : 12 | 32 : 5 |

oppreſſit. 71 : 2 | 168 : 3 |

oppreſſos. 32 : 16 |

oppr:mere. 220: 5 |

opprimi. 62 : 22 |

opprimundæ. 13 : 17 | 164 : 13 . 165 : 3 |

opp ro'bria. 112 : 11 |

opprobrii. 198 : 28 |

opprobrio. 232 : 28 |

oppugnandum. 112 : 5 |

oppugnare. 110 : 7 |

oppugnatione. 80 : 16 | 83 : 6 |

oppugnatum. 227 : 2 |

oppugnatus. 38 : 16 |

optabile. 188 : 27 |

optabilis. 223 : 18 |

optanda. 115 : 16 |

optandæ. 8 : 26 |

optare. 166 : 9 | 215 : 26 |

optaſtis. 18 : 17 |

optatis. 164 : 15 |

optatius. 218 : 16 |

optaverant. 98 : 2 |

optaviſſet. 186 : 28 |

optavit. 134 : 22 |

optimates. 128 : 12 |

optime. 170 : 7 |

optimo. 80 : 19 |

optimum. 147 : 16 | 152 : 5 |

optionem. 126 : 17 |

optuma. 133: 4 | 210 : 11 | 225 : 32

optume. 53: 16| 114: 2 | 141: 20 |

optuni. 168 : 11 | 177 : 11 |

optumis. 178 : 7 | 160 : 6 | 210 : 4 |

optumo. 9 : 10 | 27 : 13 | 34: 9 | 160 : 8 |

optumos. 80 : 1 | 131 : 15 | 190 : 12 | 212 : 9 |

optumum. 7 : 4 | 25 : 17 | 50: 4 | 51 : 21 | 109 : 5 | 211 : 8 |

optumus. 8 : 9 | 139 : 10 | 228 : 5 |

opulens. 119: 20 |

opulenter. 133 : 8 |

opulenti. 71 : 17 | 125 : 26 |
opulentia. 6 : 15 | 45 : 13 | 216 : 10 | 220 : 20, 27 |
opulentiam. 46 : 25 | 198: 6| 220 : 16 | 227 : 6 |
opulentior. 66 : 1 | 74 : 15 | 219 : 17 |
opulentis. 48 : 27 |
opulentiſſima. 108: 21 |
opulentiſſimus. 127 : 25 | 153 : 13 |
opulentum. 111 : 1 | 123 : 20 |
opus. 2 : 8 | 18 : 7 | 25 : 11 | 34 : 20 | 35 : 14 | 36 : 5 | 52 : 24 | 87 : 7 | 109 : 21, 24 | 121: 9 | 124: 19 | 129: 5 | 133 : 2 | 168 : 5 | 232 : 5 |
ora. 78 : 2 | 83 : 5 | 126 : 12 | 130 : 10 | 232 : 29 |
orabat. 39 : 15 |
oræ. 207 : 14 |
orans. 186 : 15 |
orantes. 124 : 28 |
orantibus. 173 : 14 |
orantur. 188 : 18 |
orare. 33 : 5 | 103 : 15 | 206: 20 | 152 : 2 | 171 : 24 |
oraret. 208: 15 |
oratio. 18 : 19 | 41 : 6, 7 | 132 : 14 | 229: 4 |
oratione. 19 : 15 | 39 : 23 | 51: 26 | 80 : 17 | 83 : 7 | 117 : 8 | 127 : 20 | 129 : 15 | 132 : 1 | 133 : 2 | 134 : 26 | 149: 11 | 229 : 25 |
orationem. 16 : 21 | 25 : 4 | 44 : 14 | 51 : 23 | 86 : 15 | 132 : 11 | 188 : 8 |
orationis. 174: 25 |
orator. 152 : 12 |
oratum. 81 : 14 |
orbem. 8: 4 | 225: 15 |
orbes. 144 : 1 |
orbi. 218 : 10 |
orbis. 75 : 7 | 191 : 11 | 210 : 18 | 212: 22 |
Orbis hominum. 207 : 23 |
ordine. 14 : 10 | 40: 8 | 45: 8 | 46 : 4 | 102 : 5 | 146 : 5 | 226 : 5 | 230 : 28 | 231 : 18 | 234 : 16 |
ordinem. 232 : 25 |
ordines. 53 : 10 | 106 : 1, 12, 18 | 127 : 7 | 168 : 4 | 230: 28 |
ordinibus. 105 : 5 | 143 : 15 | 217 : 18 |
ordinis. 14 : 7 | 36 : 11 | 87 : 10 | 114: 9| 149: 16 | 169: 1 | 234 : 15 |
ordinum. 165 : 8 | 178: 24 |
ore. 141: 21 | 197 : 1 | 198 : 18 | 201 : 1 |
Oreſtillæ. 12: 13 | 29 : 2 |
Oreſtillam. 29 : 7 |
Oreſtis. 173 : 27 |
oriantur. 225 : 16 |
oriatur. 72 : 7 |
oriebatur. 104: 2 |
oriens. 103 : 26 |
orientem. 172: 1 | 202 : 5 |
orietur. 219 : 15 |
originibus. 78 : 2 |
Orion. 205 : 15 |
oriretur. 27 : 17 | 62: 21 | 121: 19 |
orni. 99 : 2 | 158 : 11 |
oris. 155 : 14 | 195 : 12 | 206: 28 |
oritur. 111 : 3 | 205 : 15 |
ornata. 203 : 35 |
ornatumque. 140: 17 |
oro. 165 : 15 | 214 : 17 | 227: 24 | 228: 6 |
orta. 6 : 15 | 20 : 1 | 42 : 21 | 58 : 12 | 159 : 2 | 212 : 20 |
ortæ. 199 : 7 |
ortu. 29 : 18 | 75 : 10 | 152: 15 |
ortum. 25 : 8 | 109 : 11 |
ortus. 62 : 4 | 97 : 21 | 152 : 14 | 181 : 5 | 198 : 14 | 230: 6 |
os. 215 : 23 |
oſtendam. 33 : 3 |
oſtendere. 84 : 24 | 86 : 13 | 110 : 2 | 112 : 21 | 146 : 19| 213 : 10 |
oſtenderet. 105 : 1 |
oſtendimus. 119 : 21 |
oſtendit. 3 : 12 | 92 : 3 | 123 : 13 | 133 : 2 | 150 : 19 |
oſtendunt. 146 : 3 |
oſtentabant. 202 : 26 |
oſtentabas. 118 : 10 | 200 : 9 |
oſtentando. 63 : 4 | 117 : 20| 136 : 13 |
oſtentantes. 88 : 6 | 198 : 18 |
oſtentant. 189 : 10 | 191 : 1 |
oſtentare. 81 : 5 | 104 : 21 | 132 : 19 |
oſtentaretur. 184 : 6 |
oſtentat. 119 : 11 |
oſtentationem. 178: 5 |
oſtentui. 82 : 6 | 102 : 24 |
oſtia. 178 : 30 |
Othus. 205 : 11 |
otii. 213 : 16 |
otio. 10 : 1 | 14 : 15 | 60 : 6 | 68: 1 | 97: 22 | 118: 7 | 142: 1 | 231 : 18 |
otium. 5 : 2 | 8: 26 | 13 : 12 | 29 : 19 | 70: 19 | 98: 2 | 110 : 4 | 124 : 15 | 161 : 3 | 167 : 9 | 166 : 6 | 182 : 4 | 211 : 2 | 212 : 15 |

P.

P. 14 : 7, 8, 10 | 15 : 7, 8 | 19 : 6 | 32 : 14 | 36 : 20 | 37 : 7 | 38 : 8 | 39 : 21 | 40 : 1, 6, 17 | 41 : 10, 16 | 42 : 20 | 43 : 19 | 44: 4, 15| 45: 8 | 46: 24 | 48 : 9 | 60 : 7 | 61 : 18 | 63 : 8 | 68 : 14 | 69: 6. 11, 16, 24 | 70 : 15, 19 | 71 : 7, 14 | 73 : 5 | 80: 20| 81 : 14 | 84 : 2 | 89 : 16 | 94 : 9 | 135 : 8 | 164 : 4 | 165 : 16 | 167 : 14 | 177 : 10 | 226 : 1, 3, 17 | 229 : 6, 14, 24, 27 | 230 : 14, 27 | 231 : 4 | 234 : 2 | 232 : 3, 15, 20, 34 | 233 : 25 | 234 : 20 |
pabula. 173 : 12 |
pabuli. 101 : 13 |
pabulique. 174 : 1 |
pabulo. 109 : 21 | 137: 8 |
pabulum. 76 : 3 | 110 : 1 |
pacatis. 91 : 9 |
pace. 2 : 17 | 3 : 13 | 8: 20 | 40 : 14 | 52: 24 | 79 : 4 | 97 : 6 | 154 : 5, 26 | 155 : 6 | 165 : 9 | 166 : 2 | 188 : 20 | 210 : 6 | 221 : 6 | 212 : 17 | 213 : 14 | 230 : 24 | 231 : 18 | 233: 6, 22 |
pacem. 14 : 16 | 24 : 7 | 70 : 7 | 103 : 5, 15, 17 | 128: 4, 27 | 136 : 11 | 147: 16 | 153: 8 | 154 : 16, 24, 26| 164: 10, 15, 19, 22 | 167 : 18 | 168 : 2 | 188 : 19 | 190 : 5 | 214 : 4 | 231 : 26 |
paces. 89 : 15 |
pacificante. 118 : 3 |
pacis. 85 : 7 | 94 : 3 | 117 : 15, 21 | 147: 6 | 148 : 12 | 151 : 2 | 161 : 13 | 165 : 3 | 189 : 10 | 198 : 1, 6 | 203 : 12 | 210 : 10 | 213: 16 | 229: 7 |
pacificatur. 87 : 11 |
pacificitur. 233 : 26 |
pacha. 199 : 13 |
pactione. 21 : 20 | 114 : 8| 118 : 25 | 200 : 23 |
pactiones. 97 : 6 |
pactionibus. 85 : 8 |
pactionis. 95 : 1 |
pacto. 189 : 9 |
pælignæ. 150 : 15 |
palam. 85: 20 | 102 : 17 | 152: 4, 6 | 166 : 12, 13 | 230 : 28 | 232 : 34 | 233 : 2, 27 |
palantes. 76 : 5 | 101 : 15 | 128: 13 |

palantis. 109 : 7 |
palare. 124 : 20 |
Palicanus. 199 : 8 |
paludamenta. 186 : 30 |
paludamento. 196 : 10 |
paludem. 94 : 18 | 176 : 10 |
paludes. 162 : 21 |
paludibus. 178 : 7 |
pamphyliam. 201 : 15 |
panem. 101 : 18 : 24 |
Panormitanos. 198 : 17 |
Paphiagonia. 206 : 31 |
Paphiagonum. 206 : 17 |
par. 3 : 15 | 12 : 2 | 40 : 11 | 96 : 13 | 147 : 22 | 176 : 28 | 178 : 6 | 199 : 28 | 226 : 15 | 230 : 22 | 234 : 7 |
parabant. 6 : 21 | 15 : 14 | 97 : 10 |
parabantur. 25 : 1 | 34 : 13 | 97 : 13 | 110 : 9 |
parabat. 21 : 16 | 36 : 8 | 67 : 29 |
parabatur. 22 : 18 | 148 : 16 | 223 : 4 |
paracta. 190 : 15 |
paranda. 160 : 21 | 220 : 4 |
parandi. 89 : 2 |
parant. 80 : 15 |
parantur. 47 : 14 | 222 : 7 |
parare. 6 : 18 | 20 : 22 | 22 : 3 | 25 : 5 | 28 : 3 | 70 : 6 | 97 : 13 | 67 : 3 | 68 : 6 | 81 : 6 | 87 : 8 | 100 : 14 | 112 : 18 | 117 : 18 | 124 : 9 | 130 : 3 | 137 : 19 | 197 : 14 | 231 : 11 |
pararer. 5 : 21 |
parari. 29 : 7 | 39 : 16 | 48 : 12 | 120 : 10 |
parafti. 226 : 12 |
parat. 67 : 27 | 79 : 29 | 91 : 20 | 103 : 25 | 113 : 14 | 122 : 4 |
paraca. 34 : 17 | 35 : 9 | 161 : 20 | 168 : 7 | 173 : 17 |
paraco. 44 : 2 |
parati. 18 : 22 | 88 : 7 | 93 : 5 | 102 : 21 | 104 : 16 | 123 : 13 |
paratique. 22 : 5 |
paratio. 87 : 12 |
paratis. 34 : 6 | 37 : 20 | 84 : 21 | 100 : 19 | 103 : 13 | 111 : 1 | 140 : 11 | 167 : 18 |
parato. 52 : 12 | 84 : 13 |
paratos. 137 : 22 |
paratu. 200 : 7 |
paratum. 152 : 17 | 169 : 1 | 179 : 11 | 182 : 3 |
paratur. 79 : 2 |
paratus. 25 : 6 | 146 : 6 | 234 : 12 |
paraverat. 22 : 10 | 96 : 14 | 144 : 4 | 169 : 10 |
paravêre. 44 : 18 | 183 : 3 |

paraveris. 227 : 5 , 7 | 234 : 1 |
paravi. 177 : 20 |
paraviſſe. 48 : 17 | 89 : 5 |
paraviſſet. 121 : 15 | 179 : 13 |
paravit. 178 : 20 |
parcere. 12 : 7 | 130 : 5 |
parceret. 21 : 8 | 151 : 11 |
parci. 8 : 14 |
parcite. 48 : 5 |
parcitur. 46 : 1 |
parem. 70 : 2 | 79 : 18 | 100 : 6 | 108 : 8 | 229 : 2 |
parendi. 93 : 14 |
parendo. 67 : 10 |
parens. 32 : 10 | 134 : 22 |
parent. 3 : 6 | 26 : 2 |
parente. 49 : 6 | 87 : 4 | 133 : 20 |
parentem. 72 : 9 | 232 : 8 |
parentes. 31 : 1 | 34 : 16 | 59 : 7 | 73 : 6 | 98 : 11 | 147 : 23 | 218 : 10 | 225 : 1 |
parentesque. 6 : 19 | 137 : 16 | 204 : 8 | 212 : 9 |
parentesque. 226 : 14 |
parentibus. 44 : 17 | 77 : 8 | 165 : 7 | 174 : 2 | 191 : 11 | 221 : 16 | 225 : 16 |
parentum. 41 : 2 | 205 : 14 | 212 : 4 |
parere. 140 : 10 | 227 : 19 |
paretemus. 160 : 12 |
parerent. 29 : 18 |
pares. 41 : 11 | 106 : 27 | 192 : 3 |
paret. 67 : 13 | 92 : 26 |
pari. 104 : 1 | 125 : 13 |
paria. 200 : 26 |
pariès. 70 : 10 |
pariteſque. 202 : 26 |
paritque. 111 : 11 |
parit. 162 : 17 |
pariter. 64 : 17 | 102 : 23 | 119 : 5 | 124 : 27 | 127 : 18 | 131 : 21 | 135 : 24 | 145 : 11 | 146 : 1 | 147 : 18 | 149 : 7 | 171 : 15 | 175 : 8 , 13 | 179 : 5 | 192 : 23 | 215 : 11 |
pariterque. 112 : 17 |
pariuntur. 65 : 23 |
parmæ. 192 : 26 |
parricida. 196 : 19 |
parricidæ. 11 : 20 |
parricidam. 25 : 13 |
pàrricidarum. 233 : 16 |
parricidas. 42 : 18 |
parricidio. 163 : 4 |
parricidis. 48 : 3 |
pars. 2 : 10 | 31 : 14 | 34 : 16 | 37 : 26 | 48 : 20 | 50 : 22 | 56 : 2 | 68 : 10 | 71 : 3 | 73 : 16 | 74 : 4 , 14 | 77 : 13 , 15 | 78 : 2 | 79 : 2 | 88 : 6 , 12 | 91 : 8 , 22 | 95 : 8 | 96 : 6 | 105 : 22 | 106 : 12 , 19 | 110 : 22 | 111 : 5 , 17 | 113 : 5 | 114 : 14 | 116 : 13 | 123 : 14 | 129 : 18 | 133 : 4 | 134 : 14 | 138 : 5 | 143 : 13 | 145 : 27 | 157 : 8 | 171 : 25 | 175 : 15 | 181 : 14 | 191 : 15 | 194 : 3 | 210 : 24 | 215 : 16 | 227 : 13 |
parta. 44 : 6 | 89 : 5 | 128 : 15 | 167 : 8 | 209 : 9 | 210 : 6 |
partæ. 162 : 15 |
partam. 212 : 5 | 217 : 24 | 223 : 15 |
parte. 33 : 14 | 54 : 1 , 3 | 75 : 7 | 103 : 26 | 105 : 12 | 110 : 6 | 112 : 6 , 27 | 123 : 14 , 19 | 124 : 12 | 140 : 4 , 23 | 143 : 11 | 144 : 12 | 145 : 15 | 146 : 4 | 148 : 18 | 177 : 5 | 192 : 11 | 202 : 5 | 203 : 31 | 208 : 5 | 215 : 26 | 228 : 16 | 233 : 19 |
partem. 16 : 20 | 21 : 26 | 66 : 13 | 109 : 22 | 133 : 9 | 143 : 8 | 148 : 11 | 174 : 11 | 177 : 12 | 197 : 16 |
partes. 218 : 4 , 21 | 228 : 8 |
parti. 104 : 8 | 107 : 3 | 134 : 4 |
partibus. 5 : 7 | 97 : 13 | 100 : 10 | 144 : 1 | 232 : 16 |
particeps. 121 : 8 | 210 : 17 |
participem. 70 : 4 | 87 : 6 |
participes. 14 : 13 | 19 : 7 |
partim. 30 : 12 | 67 : 26 | 78 : 10 | 80 : 4 | 95 : 4 | 97 : 7 | 128 : 30 | 136 : 13 | 196 : 14 |
partis. 67 : 23 | 98 : 5 | 146 : 7 | 233 : 14 |
partiverant. 100 : 8 |
partium. 31 : 4 | 97 : 7 . 20 | 100 : 4 | 122 : 9 | 227 : 12 |
partum. 3 : 2 | 167 : 6 |
parva. 7 : 18 | 46 : 19 | 48 : 25 | 84 : 5 | 107 : 5 |
parvæ. 41 : 8 | 67 : 16 |
parvas. 214 : 8 |
parvi. 10 : 11 | 45 : 12 | 98 : 11 |
parvis. 44 : 5 | 48 : 26 | 62 : 15 |
parvifſet. 82 : 13 , 24 |
paruit. 40 : 4 |
parum. 5 : 18 | 12 : 9 | 20 : 5 | 66 : 17 | 60 : 10 | 72 : 1 | 78 : 3 | 81 : 21 | 86 : 7 | 88 : 2 | 89 : 22 | 93 : 1 | 102 : 16 | 107 : 8 | 113 : 13 | 118 : 26 | 119 : 22 | 122 : 5 | 126 : 9 | 133 : 1 , 3 , 18 | 135 : 13 | 136 : 11 | 141 : 21 | 144 : 11 | 154 : 23 | 155 : 4 | 159 : 23 | 170 : 10 | 188 : 24 | 219 : 12 | 227 : 23 |

Parvo. 172 : 21 | 191 : 6 |
parvos. 24 : 10 |
parvum. 65 : 1 |
paſſi. 198 : 22 | 233 : 21 |
paſſim. 76 : 7 | 144 : 5 |
paſſium. 103 : 27 | 119 : 9 | 174 : 19 |
paſtuſque. 170 : 29 |
patebant. 8 : 24 |
patebunt. 52 : 15 |
patefacere. 99 : 5 |
patefaciunt. 149 : 8 |
patefacta. 36 : 3 | 37 : 10 |
patefactum. 51 : 9 |
patefacto. 122 : 3 |
patefactum. 203 : 9 |
patefeceras. 30 : 2 |
patefeci. 177 : 22 |
patefeciſſe. 155 : 14 |
patefecit. 154 : 6 |
patefierent. 91 : 5 |
patens. 139 : 1 |
patentes. 203 : 11 |
patenti. 212 : 19 |
patentibus. 147 : 1 | 150 : 18 |
pater. 68 : 14 | 69 : 23 | 70 : 1, 19, 23 | 152 : 14 |
patere. 52 : 2 |
paterentur. 103 : 10 | 106 : 21 |
paterer. 48 : 10 | 89 : 20 | 225 : 24 |
pateris. 19 : 17 |
paterecut. 136 : 8 |
paterna. 232 : 21 |
paternam. 232 : 17 | 233 : 27 |
patet. 193 : 9 |
pati. 11 : 8 | 16 : 14 | 41 : 3 | 69 : 16, 21 | 73 : 7 | 79 : 21 | 110 : 4 | 112 : 27 | 118 : 2 | 119 : 9 | 128 : 14 | 133 : 6 | 136 : 2 | 143 : 1 | 147 : 3 | 148 : 12 | 159 : 10 | 162 : 4 | 164 : 10 | 210 : 18 | 234 : 16 |
patiamini. 165 : 16 | 168 : 1 |
patiaris. 224 : 20 |
patibulo. 193 : 7 |
patiebamur. 70 : 6 |
patiebatur. 107 : 26 |
patiemini. 18 : 2 | 167 : 15 |
patienda. 232 : 13 |
patiens. 5 : 15 | 7 : 9 | 75 : 13 | 84 : 17 | 101 : 3 | 115 : 3 |
patientia. 86 : 19 | 215 : 3 |
patientiam. 231 : 32 |
patior. 132 : 5 |
patitur. 132 : 5 | 210 : 5 |
patiuntur. 167 : 13 |
patranda. 100 : 16 |
patrandi. 120 : 13 | 123 : 23 | 136 : 5 |
patrata. 223 : 2 | 225 : 9 |
patratis. 67 : 31 |
patratum. 16 : 5 | 80 : 8 |
patrauiſſe. 49 : 3 |
patrauiſſent. 51 : 5 |
patrauit. 138 : 11 |
patre. 65 : 1 | 151 : 3 | 152 : 4 | 232 : 17 |
patrem. 70 : 16 | 92 : 3 |
patremque. 232 : 5 |
patres. 6 : 24 | 86 : 6 | 158 | 15 | 169 : 8 | 178 : 5 | 186 : 32 | 218: 22 | 222: 33: 223,8|
patria. 11 : 18 | 26 : 9 | 52 : 18 | 54 : 8 | 70 : 13 | 71 : 9 | 191 : 11 | 214 : 3 | 221 : 16 | 225 : 1, 6 |
patriaque. 172 : 18 |
patriæ. 44 : 17 | 48: 7 | 219: 5 | 220 : 9 | 223 : 4 | 225 : 16 |
patriæque. 24 : 11 |
patriam. 6 : 19 | 26 : 7 | 47 : 4 | 52 : 14 | 59 : 6 | 135 : 16 | 197 : 6 | 201 : 19 | 225 : 5 |
patriamque. 48 : 17 | 177 : 7 | 196 : 20 |
patrias. 161 : 10 |
patribus. 25 : 7 | 27 : 2 | 131 : 14 | 158: 12 | 179: 12 | 196: 7 | 218 : 22 |
patribuſque. 135 : 22 |
patriciæ. 141 : 22 | 187 : 14 |
patriciis. 183 : 2 |
patricio. 25 : 9 |
patricium. 183 : 2 |
patricius. 50 : 13 |
patrimoniis. 30 : 12 | 227 : 4 |
patrimonio. 26 : 11 | 234 : 3 |
patrio. 72 : 15 | 81 : 24 |
patris. 69 : 2 | 81 : 18 | 116 : 6 |
patrium. 189 : 13 | 190 : 11 |
patrocinia. 165 : 3 | 168 : 7 |
patrocinio. 33 : 17 | 38 : 11 | 231 : 1 |
patrocinium. 231 : 31 |
patronum. 231 : 22 |
patronus. 227 : 13 |
patrum. 150 : 4 | 183 : 6 | 203 : 13 |
patuiſſet. 232 : 26 |
pauca. 5 : 10 | 32: 20 | 52 : 4 | 61 : 13 | 85 : 12 | 105 : 8 | 134 : 10 | 138 : 17 | 144 : 13 | 147 : 14 | 148: 9 | 153: 5 | 175 : 23 | 215 : 20 |
pauci. 6 : 16 | 15: 6 | 34 : 20 | 39 : 11 | 41 : 11 | 55 : 14 | 71 : 4 | 73 : 19| 75. 8 | 107: 2 | 111 : 20 | 113 : 5 | 114 : 14 | 127 : 13 | 150 : 1 | 159: 3 | 161 : 11 | 191 : 14 | 210: 16 | 211 : 1 |
pauciores. 104 : 15 |
paucioribus 177 : 34 |
paucis. 5 : 8 | 6 : 5 | 25 : 20 | 31 : 12 | 36: 18 | 46 : 3 | 55: 9 | 64 : 5 | 66 : 7 | 68 : 3 | 73 : 10 | 74 : 13 | 75 : 2 | 80 : 5 | 81 : 12 | 83 : 5 | 87 : 14 | 93 : 15 | 95 : 13 | 96 : 15 | 97 : 21 | 98 : 10 | 102 : 18 | 110 : 15, 24 | 116 : 13 | 127 : 4 | 135 : 7 | 141 : 19 | 142 : 10 | 146 : 16 | 151 : 22 | 152 : 9 | 153 : 22 | 155 : 17 | 157 : 4 | 164 : 25 | 165: 5 | 171 : 28, 29 | 178 : 30 | 186 : 1 | 210 : 13 | 217 : 16 | 218 : 5 | 221 : 2 | 224 : 3 |
pauciſſne. 108: 10 |
pauciſſimis. 75: 6 | 76 : 1 | 153 : 6 | 215 : 19 | 223 : 21 |
paucitas. 49 : 3 |
pauco. 86 : 1 |
paucorum. 17 : 10 | 23 : 15 | 31 : 18 | 49 : 2 | 52 : 19 | 59 : 11 | 86: 21 | 98: 7 | 99: 5 | 180 : 3 | 199 : 6 |
paucos. 23 : 7 | 29 : 9 | 64 : 17 | 83 : 21 | 89 : 11, 15 | 99 : 8 | 129 : 7 | 137 : 15 | 162 : 22 |
pauens. 151 : 5 |
pauere. 24 : 10 |
pauefcere. 121 : 22 |
pauidi. 149 : 2 |
pauidos. 112 : 23 |
pauidus. 67 : 20 |
paulatim. 105 : 16 |
paullatim. 6 : 6 | 9 : 8 | 43 : 3 | 54 : 13 | 76 : 13 | 77 : 6 | 102 : 14 | 106 : 17 | 107 : 5 | 127 : 6 | 139 : 19 | 144 : 14 | 159 : 8 | 219 : 6, 8 |
paullifper. 57 : 11 | 105 : 4 | 110 : 23 | 112 : 10 | 119 : 2 |
paullo. 15 : 9 | 22 : 14 | 55 : 14 | 69 : 18 | 79 : 10 | 93 : 5 | 94 : 2 | 95 : 11 | 110 : 14 | 111 : 19 | 119 : 7 | 121 : 12 | 123 : 2, 10 | 127 : 24 | 139 : 8 | 140 : 19 | 144 : 25 | 146 : 18 | 151 : 11 | 222 : 22 | 226 : 7 |
Paullos. 228 : 7 |
paullulum. 46 : 17 | 53 : 9 | 55 : 16 | 112 : 21 | 117 : 1 | 139 : 21 | 140 : 7 |
paullum. 129 : 15 | 146 : 23 | 222 : 27 |
Paulo. 25 : 2 |
paulo. 14 : 12 | 16 : 18 | 21 : 29 | 34 : 27 | 36 : 9 | 37 : 8 | 39 : 18 | 41 : 18 | 43 : 13 | 46 : 4 | 161 : 7 | 234 : 3 |
paululum. 50 : 8 | 170 : 18 | 204 : 1 |
pavor. 170 : 19 |
pauper. 221 : 5 |

paupertas. 10 : 8 | 49 : 3 |
pax. 8 : 15 | 86 : 3 | 89 : 10 | 90 : 5 | 96 : 4 | 103 : 20 | 113 : 21 | 163 : 7 | 166 : 13 |
peccandi. 13 : 11 | 229 : 18 |
peccasti. 232 : 8 |
peccato. 48 : 9 |
peccavit. 232 : 6 |
pecora. 1 : 3 | 53 : 7 | 102 : 19 |
pecore. 79 : 14 | 104 : 5 | 192 : 27 |
pecori. 75 : 11 |
pecoribus. 76 : 3 |
pecoris. 101 : 16 | 108 : 13 | 123 : 28 | 137 : 8 | 212 : 2 |
pecorum. 175 : 16 | 180 : 5 |
peculatus. 90 : 7 |
pecus. 86 : 1 | 137 : 12, 17 |
pectore. 9 : 5 | 60 : 11 | 215 : 23 | 217 : 3 | 220 : 19 |
pectoris. 155 : 14 |
pectus. 67 : 1 | 148 : 6 |
pecunia. 64 : 8 | 68 : 2 | 74 : 13 | 84 : 8, 23 | 92 : 9 | 104 : 19 | 114 : 16 | 118 : 1 | 187 : 16 | 197 : 2 | 199 : 11 | 221 : 2, 9 | 222 : 35 | 226 : 25 | 227 : 4 |
pecuniæ. 7 : 16 | 9 : 1, 15 | 21 : 7 | 47 : 3 | 83 : 23 | 85 : 3 | 90 : 8 | 91 : 4 | 94 : 13 | 124 : 12 | 145 : 5 | 167 : 16 | 187 : 1 | 214 : 12 | 215 : 1, 11 | 220 : 11, 25 | 221 : 17 |
pecuniam. 18 : 13 | 20 : 22 | 39 : 2 | 67 : 8 | 93 : 11 | 143 : 3 | 153 : 18 | 220 : 24 |
pecuniarum. 15 : 9 |
pecunias. 44 : 8 | 46 : 7 | 97 : 5 | 173 : 5 |
pede. 204 : 12 |
pedem. 193 : 11 |
pedes. 50 : 9 | 53 : 12 | 123 : 17 | 222 : 5 | 227 : 14 |
pedestrium. 104 : 8 | 107 : 3 |
pedibus. 39 : 23 | 54 : 3 | 140 : 13 | 151 : 24 | 187 : 7 |
pedis. 170 : 2 |
pedite. 146 : 20 |
pedites. 106 : 19 | 112 : 11 | 119 : 12 | 138 : 2 | 143 : 15 | 146 : 17 |
pediteſque. 119 : 16 |
peditibus. 104 : 9 | 112 : 14 | 146 : 13 |
peditum. 63 : 4 | 105 : 19 | 150 : 14 |
pedum. 187 : 5 |
pejeraſſe. 232 : 24 |
pejor. 160 : 2 | 164 : 12 |
pejus. 215 : 20 |
pellebantur. 98 : 12 |
pellere. 158 : 16 | 179 : 16 |
pellex. 226 : 14 | 234 : 14 |
pelli. 146 : 28 |
Pelorum. 204 : 30 |
penates. 167 : 13 | 168 : 8 | 177 : 7 | 196 : 20 | 197 : 6 |
pendebatis. 45 : 12 |
pendere. 10 : 11 | 17 : 12 | 88 : 1 |
penderent. 152 : 4 |
pendet. 73 : 2 | 204 : 10 |
pene. 11 : 18 | 107 : 29 | 112 : 14 |
penes. 68 : 16 | 76 : 1 | 83 : 12 | 88 : 1 | 89 : 1, 15 | 98 : 8 | 160 : 20 | 161 : 12 | 162 : 22 | 163 : 6 |
penetret. 221 : 16 |
penſantur. 184 : 2 |
penſi. 5 : 22 | 10 : 12 | 20 : 8 | 48 : 8 | 98 : 13 |
penuria. 75 : 12 | 80 : 21 | 83 : 8 | 104 : 4 | 110 : 1 |
pependère. 124 : 27 |
pepercerant. 55 : 20 |
pepercíſſent. 151 : 23 |
pepercit. 48 : 6 |
pepererat. 24 : 5 |
peperére. 160 : 9 | 164 : 20 |
pepereris. 220 : 10 |
pepererunt. 222 : 27 |
peperiſſe. 132 : 9 |
peperit. 115 : 7 | 219 : 10 |
per. 2 : 8 | 7 : 3, 9 | 8 : 4 | 11 : 1, 6 | 13 : 12 | 13 : 15 | 17 : 2 | 18 : 2, 4 | 20 : 22 | 21 : 1, 18 | 22 : 8, 17 | 23 : 4 | 24 : 2 | 29 : 8 | 30 : 12 | 31 : 12 | 32 : 12 | 33 : 18, 24 | 34 : 23 | 35 : 11, 12 | 36 : 1 | 38 : 9, 14 | 39 : 14 | 40 : 14, 15 | 41 : 5 | 42 : 11 | 43 : 17 | 44 : 9 | 45 : 2 | 46 : 8, 9, 11 | 47 : 8 | 50 : 7 | 51 : 2, 12, 13 | 56 : 4 | 57 : 11 | 58 : 15 | 59 : 5, 14 | 61 : 1, 2, 4 | 62 : 22 | 63 : 15 | 65 : 9 | 66 : 16 | 67 : 3, 22 | 69 : 10, 21 | 70 : 19 | 71 : 1 | 73 : 5, 6, 7 | 76 : 13 | 79 : 1 | 81 : 4, 10 | 82 : 8, 9 | 83 : 21 | 84 : 19, 22 | 85 : 14 | 86 : 5 | 88 : 5 | 89 : 2 | 90 : 2, 7 | 92 : 1 | 93 : 2 | 94 : 23 | 95 : 3, 14 | 97 : 9 | 99 : 6 | 103 : 25 | 109 : 25 | 111 : 27 | 113 : 14, 16, 22 | 114 : 11, 19, 23, 24 | 115 : 6, 11, 18 | 116 : 3 | 117 : 16 | 118 : 9 | 120 : 1, 15, 16 | 121 : 16 | 124 : 15 | 125 : 22 | 126 : 5, 11 | 127 : 4 | 128 : 10 | 129 : 21 | 130 : 16 | 131 : 18 | 133 : 10 | 135 : 3 | 137 : 17 | 140 : 14 | 142 : 12 | 144 : 24 | 145 : 27 | 148 : 4, 14 | 150 : 12 | 152 : 5 | 154 : 19 | 155 : 21 | 159 : 21 | 160 : 7, 18, 21, 22 | 161 : 10, 14 | 162 : 18, 20 | 163 : 11 | 167 : 7 | 169 : 16 | 170 : 27 | 171 : 12, 24 | 173 : 11, 27 | 174 : 25 | 175 : 1, 4, 10, 22 | 177 : 15, 16, 21, 25 | 178 : 16, 30 | 180 : 3, 7 | 186 : 11 | 187 : 4, 15 | 189 : 5, 13, 18 | 191 : 6, 20 | 192 : 7, 10, 12 | 193 : 13 | 196 : 17 | 197 : 13 | 198 : 4, 20 | 200 : 8, 17 | 202 : 24 | 204 : 27, 31 | 206 : 1 | 207 : 10 | 208 : 6 | 209 : 2, 4 | 210 : 16, 20 | 211 : 4 | 212 : 2, 15 | 213 : 18 | 215 : 14, 17 | 216 : 16 | 217 : 24 | 218 : 17 | 219 : 29 | 220 : 2, 16, 21 | 222 : 9, 26 | 223 : 7, 20, 21 | 224 : 5, 19 | 225 : 10, 15 |
perque. 111 : 27 | 121 : 16 |
peracta. 233 : 12 |
peranguſtæ. 139 : 1 |
perbacchatus. 231 : 17 |
percitum. 174 : 22 |
perculſa. 91 : 11 | 99 : 5 | 122 : 15 |
perculſi. 6 : 17 | 95 : 7 | 111 : 15 | 124 : 8 |
perculſis. 34 : 16 | 97 : 14 |
perculſos. 146 : 22 | 208 : 19 | 227 : 19 |
perculſus. 101 : 10 | 120 : 12 | 128 : 12 |
percunctantibus. 198 : 14 |
percunctatum. 178 : 30 |
percunctatus. 32 : 20 |
perdidiciſti. 226 : 11 |
perdita. 25 : 11 |
perditi. 233 : 18 |
perditis. 114 : 22 | 128 : 27 | 176 : 14 |
perditum. 29 : 20 | 46 : 3 | 90 : 15 |
perdomita. 158 : 7 |
perduxit. 33 : 7 | 36 : 11 | 127 : 9 |
perdundæ. 36 : 5 | 187 : 1 |
pereamus. 27 : 8 |
peregrinantes. 3 : 7 |
perfeceris. 227 : 25 |
perfecit. 74 : 11 |
perferant. 34 : 25 |
perferunt. 88 : 7 |
perficere. 67 : 5 |
perfidia. 113 : 14 | 119 : 19 | 121 : 15 | 123 : 6 | 160 : 21 | 167 : 10 |
perfidiæ. 151 : 27 | 189 : 8 |

226 : 1 |
perfugæ. 145 : 17 |
perfugas. 91: 8 | 97 : 5 | 114: 12 | 148 : 19 |
perfugis. 51 : 16 | 100: 9 , 11| 122 : 13 | 122 : 3 | 123 : 18| 124 : 23 |
perfugium. 49 : 16 |
pergæ. 148 : 5 | 167 : 13 |
pergebat. 79 : 26 | 103 : 6 |
pergentibus. 180 : 11 | 191 : 8|
pergere. 119: 13 | 123: 9| 126: 8 |
pergerent. 35 : 2 | 81: 11 |
pergeret. 64 : 7 |
perges. 212 : 19 | 215 : 25 |
pergit. 107 : 6 | 108 : 22| 110: 17 | 112: 8 | 121 : 11 | 137: 16| 138: 17 | 140 : 13 |
periculo. 6 : 20 | 89: 5 | 13: 9| 18 : 1 , 18 | 24: 7 | 44: 15| 48 : 15 | 52 : 2 | 82 : 1| 84: 10 | 97 : 7 | 130 : 13 | 177: 8 | 196: 13 | 203 : 10| 220: 6 |
periculi. 5 : 9 | 19 : 12 | 34 : 2 | 38 : 9 | 39 : 7 | 86: 20| 101 : 3 | 134 : 18 |
periculique. 140 : 5 |
periculis. 2 : 15 | 4 : 12 | 6 : 17 | 28 : 2 | 33 : 3 | 47 : 13 | 63: 2 , 10 | 131 : 18| 132 : 22 |160: 4 |164 : 4| 225: 4 |
periculo. 23 : 18 | 34 : 20 | 37 : 24 | 53 : 11 | 111 : 11| 125: 4 | 128 : 19 | 139 : 7, 10 | 191 : 7 | 211 : 13 |
periculosa. 58 : 4 | 163 : 13 |
periculosè. 64 : 5 |
periculosius. 160 : 22 |
periculosium. 123 : 6 |
periculum. 20 : 12 , 18 | 22 : 17 | 26 : 7 | 46: 13 | 52: 26| 97: 10 | 96 : 10 | 106: 13| 138 : 14 | 206: 35 |216: 13| 218 : 16 |
peridoneæ. 169: 27 |
perière. 179: 7 |
perierint. 86 : 22 |
perignari. 192 : 24 |
perinde. 61: 5 | 88 : 6 | 199 : 20 | 221 : 11 |
periret. 121 : 2 |
perite. 231 : 8 |
peritia. 103 : 4 | 171 : 28 |
periuram. 93: 18 |
periuros. 203 : 17 |
periurus. 197 : 10 |
periurijs. 226 : 13 |
periurio. 11 : 22 | 167 : 10 |
periura. 91 : 10 |
perlectis. 37 : 4 | 224 : 7 |
perlegit. 121 : 10 |
permanserint. 209 : 4 |
permansit. 62: 1 |182 : 1 |
permanere. 64: 6 |
permiscet. 221: 15 |
permiscuit. 61: 11 |
permissio. 199 : 5 |
permissum. 23: 17 | 44 : 3 |
permissuri. 163 : 5 |
permisti. 101 : 15 |
permitrereretur. 116 : 13 |
permitti. 42: 14 |
permittit. 54: 4 | 148: 25|
permittitur. 23: 4 |
permixtæ. 119 : 3 |
permixti. 75 : 17 | 103 : 2 | 106 : 14 | 112 : 11 | 143 : 11 |
permixtio. 99: 2 |
permixtos. 219 : 16 |
permixtum. 19 : 16 |
permixtus. 112: 19 |
permota. 24 : 3 | 27 : 1 |
permotum. 79: 17 |
permotus. 22 : 24 | 39 : 23 | 62 : 16 | 64 : 17 |
permovit. 41 : 7 |
permulcti. 188 : 3 |
pernicie. 191 : 25 |
perniciem. 16 : 3 | 89 : 20 | 120 : 3 |
pernicies. 49 : 16 | 214 : 13 |
perniciosa. 57 : 11 | 59 : 11 | 136: 24 |
perniciosam. 230 : 17 |
perniciosior. 103 : 5 |
Perpenna. 171: 29 | 205 : 17 |
Perpennam. 187 : 11 | 204 : 15 |
perperam. 90 : 14 |
perpessa. 227: 18|
perpessos. 16 : 16 | 227 : 21 |
perpessus. 148 : 2 | 214 : 1 |
perpetua. 188 : 20 |
perpetuo. 231 : 30|
perpulcrat. 21 : 20 |
perpulit. 95 : 1 |
perquirebat. 178 : 29 |
perrexere. 203 : 14|
perrexit. 186 : 6 |
Perse, 76 : 8, 10 |
Persarum. 77 : 7 | 204 : 14 |
perscribere. 5 : 6 | 86 : 16 |
perscribit. 139 : 24 |
perscripsi. 221 : 22 |
Perse. 40: 9 |
persecutus. 141 : 21 |
Persen. 127: 24 | 189 : 6 |
persequar. 73 : 1 |
persequantur. 187 : 23 |
persequare. 44 : 19 |
persequendo. 106 : 7 |
persequi. 8 : 21 | 29 : 16 | 96: 17 | 121 : 13 | 147 : 18|
Persi. 178 : 4 |
Persidis. 191 : 17 |
persolveret. 29 : 3|
persuader. 91 : 2 , 12 | 92: 19| 102 : 15 | 113 : 20 |
persuasum. 181 : 3 |
perterritis. 22 : 12 |
pertimescere. 191 : 9 |
pertimesceret. 172 : 19 |
pertimuere. 180 : 12 | 182 : 2 |
pertinaciter. 183 : 10 |
pertinens. 104 : 2 | 198 : 9 |
pertinuit. 42: 6 |
perturbandam. 15: 12 |
perturbantur. 112 : 10 |
perturbare. 112 : 14 |
perturbata. 227 : 19 |
perturbatos. 56: 6 |
pervade. 213 : 18|
pervenerat. 63: 11|
pervenere. 191: 9 |
pervenerint. 60 : 4 | 89 : 12 |
pervenirit. 219: 22 |
pervenire. 222 : 13 |
pervenisse. 67 : 11 |
pervenit. 42: 22 | 51 : 3 | 94: 14 , 110: 25 | 119 : 6 | 123: 19 | 127 : 4 | 137: 26| 146: 6 | 179 : 4 |
perveniunt. 124 : 7 | 140 : 23 |
perventum. 152 : 10 |
perversam. 25 : 2 |
perverse. 210 : 2 |
perverso. 208 : 10 |
pessimus. 232 : 33 |
pestum. 57 : 10 | 100 : 3 |
pestuma. 6 : 3 , 7 |
pestumæ. 134 : 7 |
pestume. 88 : 14 | 167 : 5 |
pestumi. 164 : 7 |
pestumis. 116 : 8 | 162 : 25 | 169 : 1 |
pestumo. 147 : 17 |
pestumum. 16 : 5 | 43 : 2 |
pestumus. 210: 4 |
peste. 191 : 11 |
pestem. 121 : 1 |
pestilentia. 9 : 9 |
pestis. 70 : 7 | 171 : 9 |
petas. 35 : 7 |
petat. 92 : 21 | 117: 7 |
petebant. 125 : 8 |
petebat. 21 : 14 | 50 : 3 | 79 : 12|
petebatur. 117: 15 |
petenda. 69: 16|
petendis. 230 : 16 |

petenti. 117 : 1 | 231 : 30 |
petentibus. 76 : 8 | 150 : 8|
petere. 15 : 10 | 19 : 7 | 27: 9| 69 : 8 . 17 | 73 : 13 | 79 : 26 | 81 : 22 | 116: 1 | 129: 20 | 141 : 14 | 151 : 25 | 188 : 22 | 219 : 7 |
peterent. 19 : 2 | 102: 11| 126: 17 , 19 |
peteret. 21 : 9 | 116 : 4 | 139: 18 | 154 : 11|
peteretur. 21 : 9 |
petèris. 191: 4 |
peti. 130 : 2 |
petientis. 167 : 18 |
petimus. 27: 3 | 225 : 8 |
petis. 167 : 7 |
petit. 115 : 5 | 196 : 5 |
petitio. 21: 23|
petitione. 38 : 18 |
petitionem. 19 : 14 |
petitum. 127 : 12 |
petitutum. 116: 5 |
petiverant. 76: 15 |
petiverat. 180: 13 |
petivère. 147 : 9 |
petiveris. 154 : 3 |
petiverit. 27 : 12 |
petivit. 150 : 12 |
Petreio. 54 : 4 |
Petreius. 54 : 13 | 55 : 4 |
petulanter. 231 : 6 |
petulanti. 232: 11 |
petulantia. 30 : 12 | 225 : 25 |
petulantiſſima. 234 : 17 |
petulantiſſimis. 228 : 13 |
petundi. 14 : 1 | 115 : 15|
petunt. 58 : 4 | 131: 20| 149: 9 | 210 : 7 |
phaleras. 132 : 20 |
phaſelida. 171 : 1 |
Philæni. 126 : 20 |
Philænis. 126 : 8 | 127 : 1 |
Philenon. 78 : 6 |
Philippi. 189 : 7 |
Philippo. 189 : 3, 5 |
Philippoque. 160 : 10 |
Philippus. 164 : 2 |
Phœnices. 77 : 15 |
Phrygas. 207 : 5 |
Phrygia. 202 : 1 |
Phrygiam. 205 : 8\
pice. 111 : 8 |
piceno. 31 : 22 | 51 : 14 |
picens. 161 : 19 | 199 : 8 |
picenum. 22 : 1 | 23: 17 |
picta. 175: 9 |
pictas. 10 : 2 |
pietas. 88 : 11 |
pietate. 10 : 15 |
pigeat. 142 : 8 |
pigeret. 215 : 24 | 230 : 7 |
piget. 61 : 6 | 86 : 20 | 167: 1 | 230 : 26 |
pignora. 233 : 13 |
piguit. 234 : 2 |
pila. 54 : 16 | 111: 8|
piraticæ. 175 : 23 |
piraticam. 205 : 3 |
piratis. 207 : 15 |
piſcantis. 175 : 22 |
piſcium. 201 : 25 |
Piſidiæque. 201 : 20 |
Piſo. 15 : 11 | 16 : 6 . 11 | 38: 13 , 16 |
Piſonem. 15 : 16 | 16: 15 | 19: 6 | 226 : 10 |
Piſonis. 233 : 1 |
Piſſorienſem. 51 : 12 |
pium. 188 : 19 |
placandi. 121 : 14 |
placeat. 39 : 17 | 148 : 23 | 224 : 8 |
placebant. 2 : 12 | 118 : 16 |
placebat. 123: 8 | 133 : 31
placent. 89 : 14 | 164 : 9 | 166 : 14 | 168 : 2, 9 | 180: 10 | 228 : 8 |
placere. 66 : 17 | 99 : 9 | 115: 20 | 167 : 2 |
placeretne. 84 : 9 |
placet. 44 : 7 | 52 : 11 | 154: 1 | 221 : 3, 7 |
placide. 97 : 23 | 121: 17| 128: 27 | 148 : 9 |
placidius. 32: 2 |
placido. 178 : 27 |
placidus. 79: 12 |
placitum. 127 : 19 |
placuerat. 67 : 6 | 135 : 19 |
placuère. 150: 1 |
placuerint. 215 : 27 |
placuiſſe. 80 : 20 |
placuiſſet. 148 : 1 |
placuit. 120: 10 | 132: 13| 147: 11 | 148: 4 |
plana. 201 : 24 |
plane. 105 : 2 |
planitiem. 119 : 6 | 138 : 23 | 139 : 24 |
planities. 53 : 13 | 94 : 17 | 104 : 4 |
planum. 105 : 9 |
plauſtra. 204 : 11 |
Plautia . 25: 1 |
Plautiæ. 226 : 24 |
plebe. 77 : 16 | 99 : 7 | 128 : 32 | 218 : 23 | 222 : 15 |
plebei. 183 : 1 |
plebem. 22 : 19 | 25 : 10 | 31 : 9 | 32 : 1 | 60 : 1 | 74: 9 | 86 : 6 | 87 : 8 | 97 : 19| 99: 4 | 158 : 15 | 186: 32| 212 : 2 | 217 : 7, 16 | 218 : 22 |
plebes. 27 : 1 | 30 : 5 , 10 | 37 : 9 | 91 : 21 | 97 : 11 | 115 : 11 | 117: 16 | 118 : 14| 122 : 6 , 12 | 158 : 18 | 163: 5 | 179 : 13 | 186 : 1 | 214: 10 | 219 : 2, 17 | 220 : 7 | 222 : 31 |
plebi. 87 : 12 | 129 : 11| 135 : 22| 167: 4 | 192 : 5 |
plebis. 26 : 12 | 31 : 18 | 34 : 7 | 83 : 19 | 86 : 13 | 88: 12| 91 : 19 | 92 : 9 | 94 : 9 | 96 : 14 | 97 : 2 , 15 , 18 | 98 : 6 | 99 : 9 | 122 : 16 | 134 : 26 | 158: 12 , 20 | 159 : 4 | 161 : 10 | 172 : 10 | 179 : 14 | 180: 13| 231: 15 |
plena. 96 : 3 | 102 : 19 | 197: 15 |
pleni. 155 : 8 |
pleno. 144 : 15 |
plenus. 231 : 5 |
pleraque. 6 : 15 | 14 : 14 | 20 : 16 | 31 : 11 | 43 : 22 | 62 : 10 | 77 : 13 | 78 : 12 | 79 : 15 | 123 : 28 | 125: 18| 132 : 1 | 145: 7 | 148 : 3 | 215 : 10 | 223: 16 |
pleræque. 125 : 25 |
pleraſque. 216 : 5 |
plerique. 4 : 2 , 6 | 13 : 15 | 19 : 1 | 26 : 9 | 38 : 2 | 40: 21 | 41 : 17 | 51 : 10 | 75: 7 | 88 : 12 | 95 : 16 | 107 : 20 | 109 : 8| 123 : 20 | 124 : 3 | 159 : 3 | 180 : 9 | 186 : 7 | 210 : 1 | 215 : 20| 223 : 18 |
pleriſque. 16 : 2 | 27 : 13 | 32 : 18 | 82 : 15 | 85 : 2 | 115 : 6 | 138 : 19 | 150 : 1| 155 : 18|
plerоſque. 30: 3 | 54: 11| 74: 13 | 75 : 13 , 17 | 107 : 2| 111 : 10 | 117 : 12 | 123 : 4| 129 : 7 , 13 , 19 | 135 : 2 , 20 | 141 : 12 | 143: 1| 160: 15 |
plerumque. 63 : 14 | 80 : 3 | 100: 3 | 101 : 12 | 109 : 5| 118 : 5 | 120 : 6 | 131 : 3 | 137 : 3 | 144 : 19 | 153 : 10 | 155 : 4 | 175 : 9| 229: 27 |
plumæ. 200 : 27 |
plura. 20 : 21 | 29 : 6 | 80 : 22 | 81 : 20 | 134 : 23| 138: 18 | 148 : 2 | 175 : 11 | 197: 5 | 203 : 34 | 221 : 24 | 228 : 4 | 230 : 30 | 232 : 2 |
plures. 67 : 24 | 127 : 17 | 139 : 18 | 143: 18 | 192: 22| 221 : 3 |.
plureſque. 145: 7 |
pluribus. 104 : 15 | 111 : 20 | 185 : 8 |
plurima. 25 : 10 | 71 : 12 | 75: 15 | 91 : 7 |
plurimæ. 159. 2 |
pluſimas. 127: 16|

plurimi. 142: 14 |
plurimis. 132: 22 | 196: 15|
plurimos. 20: 24 | 119: 4 |
plurimum. 2: 16 | 14: 6 | 33: 17 | 62: 11 | 83: 4| 123: 27, 30 | 144: 22 | 154: 10 | 158: 5 | 159: 22 |
pluris. 45: 4 | 129: 22| 131: 10 | 133: 19 |
plus. 32: 7 | 34: 2 | 40: 17| 46: 11 | 66: 2 | 86: 20 | 101: 5 | 133: 22 | 178: 2 | 209: 11 | 223: 23 | 231: 25 |
pluſque. 100: 2 |
plutoſque. 192: 18|
pluvia. 124: 4 | 137: 1 |
pocula. 203: 24 |
pœna. 40: 19 | 41: 18 | 44: 17 | 196: 21 |
pœnæ. 42: 5 | 119: 20|
pœnam. 36: 5 |
pœnas. 15: 9 | 20: 2 | 42: 8| 43: 5 | 48: 3 | 72: 10 | 117: 7 | 119: 10, 23 | 120: 14 | 124: 27 | 190: 2| 203: 21 | 213: 20 |
Pœni. 126: 17 | 174: 21 |
pœnitendum. 132: 18 |
pœnitens. 169: 11 |
pœniret. 88: 4 | 150: 10 | 162: 8 | 215: 24 | 231: 30 |
pœnituit. 221: 5 |
pœnitutum. 199: 26 |
poëtæ. 206: 30 |
pollebat. 68: 8 | 98: 6|
pollens. 6: 14 | 57: 7 |
pollenſque. 86: 16 |
pollere. 82: 22 |
pollet. 220: 14 |
polliceantur. 33: 20 |
polliceatur. 154: 6 |
pollicendo. 21: 18 | 74: 11| 81: 9 | 102: 15 | 104: 21 |
polliceri. 19: 3 | 20: 10| 94: 1 | 103: 18| 155: 8 |
pollicetur. 34: 27 | 110: 12 | 140: 4 | 143: 7 |
pollicitando. 31: 9 | 63: 22|
pollicitationibus. 79: 10| 113: 17 |
pollicito. 149: 11 |
pollicitos. 33: 12 |
pollicius. 22: 13 | 231: 31|
polluere. 10: 4 | 98: 13 |
pollui. 20: 17 |
polluta. 74: 3 | 210: 22 |
pollutus. 115: 13 |
Pompeianam. 226: 26 |
Pompeianum. 227: 5 |
Pompeii. 16: 11, 14| 159: 13| 185: 1 |
Pompeio. 16: 8 | 31: 6| 194: 7 |
Pompeium. 185: 5 | 211: 4, 20 |
Pompeius. 13: 18 | 15: 2| 23: 16 | 31: 17 | 186: 19 | 195: 12 | 199: 27 | 200: 19 | 217: 12 |
Pompino. 35: 12 |
Pompinum. 35: 20|
pondere. 86: 2 |
ponderis. 140: 15 |
pondo. 114: 11 |
ponere. 102: 3 | 170: 11 |
poneret. 73: 14 | 117: 2 |
ponit. 226: 21 |
pons. 198: 9 |
ponte. 35: 12 |
pontem. 35: 16 |
ponti. 206. 17 |
pontici. 206: 28 |
pontico. 206. 31|
ponticum. 200: 24 |
pontificatus. 38: 18 |
pontio. 201: 25 | 206: 3, 25 |
pontum. 193: 16 | 195: 9 |
populatem. 230: 16 |
populares. 19: 16 | 20: 20|
popularibus. 46: 9 | 63: 1 | 120: 5 |
popularis. 93: 14 | 111: 25 |
popularium. 97: 20 | 103: 22 | 123: 11 | 154: 13 |
populi. 5: 5 | 8: 23 | 10: 2 | 17: 12 | 23: 7 | 29: 17| 31: 13 | 40: 6, 10 | 45: 15 | 55: 20 | 64: 4 | 69: 5, 20 | 73: 6| 79: 4, 19 | 81: 17 | 83: 9 | 92: 6| 96: 13 | 100: 10 | 126: 7| 129: 18 | 136: 9 | 147: 10| 157: 1 | 163: 6, 18 | 165: 1 | 205: 3 | 217: 5 | 218: 17 | 219: 2 | 221: 1 | 224: 18| 226: 5 | 227: 9 |
Populique. 6: 16 |
Populique. 155: 1 |
populis. 129: 6 | 189: 1 |
populo. 8: 7 | 44: 10 | 63: 4 | 68: 17| 69: 8, 14 | 91: 1, 13 | 102: 11 | 115: 5| 116: 1 | 126: 18 | 128: 20| 131: 2 | 147: 19 | 148: 2 | 153: 23 | 163: 4 | 201: 1 | 213: 9 | 222: 33 | 231: 16|
populoque. 64: 11 |
populos. 87: 14 | 214: 15|
populum. 68: 1 | 71: 14 | 80: 24 | 83: 20 | 84: 1 | 86: 11 | 97: 3 | 148: 7 | 154: 7 | 163: 9 | 226: 2|
populumque. 27: 11 |
Populumque. 80: 13 |
populus. 7: 18 | 43: 7 | 48: 23 | 61: 21 | 67: 8 | 69: 42 | 79: 1 | 92: 4, 12| 97: 23 | 98: 4, 9 | 117: 4 | 122: 16 | 129: 1 | 152: 17| 158: 8 | 161: 6 | 177: 12 | 209: 1| 219: 8 |
Populuſque. 150: 9 |
populuſque. 231: 21 |
Porcia. 42: 12 | 44: 2| 227: 21 |
Porcium. 22: 8 |
Porcius. 14: 9 | 44: 13 |
porrectum 104: 6 |
porrigit. 107: 11 |
porro. 36: 4 | 82: 24 | 84: 20 | 206: 33 | 215: 7 |
porta. 110: 17 | 145: 21 |
portabant. 6: 20 | 51: 1 |
portæ. 118: 19 | 201: 18 |
portam. 111: 15 |
portare. 20: 23 | 52: 14 | 93: 20 | 102: 21 |
portaret. 96: 15 | 102: 6 | 123: 30 |
portaretur. 84: 4|
portati. 23: 11 | 123: 27 |
portarum. 67: 13 |
portas. 112: 7 | 119: 14, 18| 138: 2 | 176: 8 |
portationibus. 34: 1 |
portaverat. 150: 5 |
portendant. 59: 9 |
portenderetur. 177: 3 |
portendi. 37: 1 | 114: 25 | 138: 16 |
portenta. 23: 11 |
portis. 145: 2 | 171: 11 |
portuoſior. 75: 1|
portui. 206: 24 |
poſcant. 117: 14 |
poſcebant. 134: 9 |
poſcebat. 110: 8 |
poſceret. 120: 9 |
poſci. 163: 16 |
poſcunt. 197: 12|
poſita. 124: 1 |
poſitæ. 186: 11|
poſitam. 121: 10 |
poſitas. 188: 6 |
poſitis. 137: 21 |
poſitum. 158: 14| 199: 4 |
poſſe. 2: 16 | 7: 3 | 21: 1, 11| 32: 17 | 34: 26 | 62: 22 | 69: 7 | 81: 8 | 117: 11| 118: 22 | 119: 19| 124: 14 | 135: 20 | 147: 3 | 154: 19| 177: 18 | 185: 4 | 188: 23| 216: 19 | 222: 10| 223: 21| 231: 2, 28 |
poſſederat. 103: 26 |
poſſedere. 77: 8 |
poſſedit. 75: 2 |
poſſem. 7: 17| 29: 2 | 49: 15|
poſſent. 26: 1 | 112: 24 | 159: 10 | 225: 2 |
poſſeſſa. 77: 17|
poſſeſſiones. 161: 23 | 234: 1|

possessionibus. 29 : 1 |
posser. 32 : 7 | 40 : 16 | 49 : 20 | 54 : 15 | 108: 19 | 123: 6 | 131 : 14 | 203 : 33 | 216: 10 |
possidet. 40 : 4 | 47 : 1 |
possiut. 68 : 5 |
possis. 59 : 7 |
possit. 32 : 15 | 46: 11 | 82 : 3 | 180 : 11 | 229: 19 | 232: 14 | 233 : 4 |
possitis. 168 : 1 | 183 : 5 |
possum. 42: 8 | 132: 18 | 274: 23 |
possumus. 191 : 7 |
possunt. 197 : 13 | 184 : 3 | 227 : 15 |
post. 5 : 17 | 6 : 19, 25 | 9 : 8 | 13 : 10 | 15 : 9 | 16 : 4# 19 : 17 | 20 : 18, 26 | 22 : 15 | 23 : 7 | 31 : 5 | 36 : 17 | 37 : 16 | 43 : 3 , 13 | 54 : 6 | 61 : 16 | 64 : 17 | 66 : 7 | 70 : 11 | 78 : 8 , 10 | 86: 16 | 87 : 9 | 92 : 1 , 18| 94 : 2 | 99 : 8 | 100 : 7 | 107 : 16 , 20 | 109 : 14 | 109 : 19 , 20 | 110 : 3 , 14 , 16 | 115 : 7 | 121 : 11 , 20 | 122 : 14 , 15 | 123 : 10 , 20| 124 : 22 | 127:25 | 177 : 15| 147 : 7 | 151 : 4 , 11 | 153 : 9 | 154 : 22 | 158 : 11 | 160: 16 , 17 | 165 : 11 | 173 : 7 | 174 : 22 | 186: 23 | 189 : 7, 11 | 197 : 12 | 208 : 6 , 10 | 204 : 34 , 37 | 210 : 19 | 212 : 1 | 216 : 12 | 222 : 22 | 226 : 23 | 233 : 4 , 8 |
postea. 2 : 12 | 16 : 6 | 20 : 1 , 23 | 25 : 5 | 38 : 11 | 39 : 23 | 44 : 10 | 60 : 3 | 61 : 18 | 75 : 16 | 77 : 7 . 14 | 85 : 6 | 100 : 20 | 115 : 9 | 116 : 4 | 117 : 2 | 118 : 13 | 122 : 16 | 124 : 12 | 125 : 5 | 142 : 7 | 147 : 5 | 155 : 6 | 191 : 18 | 204: 36| 211 : 4| 215 : 9 | 231 : 17 | 232: 12 , 21 | 234 : 14 |
posteaquam. 233 : 7 , 12, 20 |
posteea. 119 : 5 | 124 : 6 |
posteiaquam. 126 : 14 |
posteris. 172 : 4 | 163 : 9 | 230: 12 |
posterius. 131 : 7 |
posteto. 8: 14 | 95 : 18| 112: 5 | 114 : 18 | 188 : 3 | 192 : 31 | 225 : 17 |
posterum. 182 : 2 | 210 : 8 | 211 : 8 |
Posthumius. 222 : 12 |
postquam. 6 : 11 , 13 | 9 : 27| 10 : 4 , 7 | 17 : 10 | 18 : 23| 19 : 23 | 21 : 22 | 31 : 6 , 17 | 32 : 21 | 35 : 16 | 40 : 11 | 43 : 26 | 44 : 12 | 48 : 19 | 49 : 4 | 50 : 3 , 12 | 51 : 1 , 8 , 20 | 54 : 14 | 55 : 8 | 62 : 14 | 64 : 1 | 66 : 7 | 67 : 16 , 17 | 70 : 7 | 73 : 9, 12 | 74 : 2 | 76 : 5 | 79 : 7| 80 : 11 | 83 : 8 , 16 | 84 : 9 | 86 : 4 | 92 : 23 | 93: 16| 94 : 6 | 95 : 6 | 96 : 16 | 98 : 2 | 99 : 3 | 101 : 11 | 102 : 15 | 107 : 8 , 19 , 27| 110 : 24 | 112 : 4 | 113 : 7 | 114 : 13 | 116 : 2 | 117 : 17 | 119 : 1 , 22 | 120 : 12 | 121 . 8 , 14 | 123:21 | 124 : 23 | 126: 2 , 13 | 127 : 3 | 128 : 5 | 129 : 1 , 15 , 20 | 131 : 4 | 134 : 26 | 135 : 22| 136 : 5 | 137 : 24 | 138 : 3 , 10 | 139 : 19 | 142: 9 | 143 : 2 | 149 : 13 | 150 : 7 | 151 : 17 | 152 : 11 | 153 : 7 | 156 : 3 | 159 : 1 | 170 : 22 | 186 : 5 , 15 , 30 | 191 : 8 | 222 : 17 |
postrema. 41 : 17 | 208 : 5 |
postremam. 146 : 14 |
postremis. 102 : 4 |
postremo. 11 : 22 | 12 : 6 , 13| 18 : 12 | 20 : 11 | 22 : 6| 25 : 2 | 30 : 13 | 35 : 21 | 36: 25 | 41 : 4 | 43 : 10 , 22| 48 : 9 | 49 : 17 | 55 : 13| 58 : 11 | 59 : 3 | 65 : 7 | 68: 5 | 71 : 13 | 74 : 11 | 80 : 25| 88 : 3 , 11 | 89 : 15 | 90 : 4| 91 : 24 | 93 : 3 , 17 | 95 : 10 | 100 : 17 | 101 : 19| 102 : 21 , 26 | 104 : 21| 116 : 1 | 138 : 15 | 141 : 11| 147 : 4 | 148 : 6 | 153 : 13| 155 : 14 | 164 : 7 | 171: 24| 179 : 7 | 189 : 14 | 210 : 23| 213 : 16 | 216 : 2 | 217 : 22| 223 : 10 , 15 , 22 | 232 : 23| 237 : 7 |
postremos. 105 : 22 | 110 : 2 |
Postremum. 158 : 9 | 159 : 2 | 164 : 19 |
postremus. 164: 12 | 189 : 23|
postulabam. 74 : 24 |
postulabantur. 149 : 17 |
postulabat. 50 : 6 | 93 : 4 | 103 : 17 | 107 : 6 | 109 : 1 |
postulant. 38 : 3 | 116 : 4 |
postulare. 19 : 1 | 25 : 7 | 75 : 2 | 129 : 5 |
postularet. 67 : 14 |
postulata. 128 : 29 |
postulatum. 128 : 20 |
postulaverant. 208 : 21 |
postulaveret. 129 : 16 |
postulent. 35 : 7 |
postulet. 132 : 19 |
postulere. 75 : 7 |
postulatis. 81 : 26 |
postulo. 18 : 18 | 206: 18 | 229: 18 |
potaxe. 10 : 2 |
potens. 69 : 19 | 74 : 8 | 233: 13 |
potentisque. 57 : 7 |
potent. 134 : 2 |
potentes. 63 : 20 | 159 : 3 | 210 : 1 |
potentesque. 31 : 10 |
potentia. 10 : 7 | 16 : 10 | 17: 15 , 31 : 15 , 18 | 37 : 26 | 38 : 9 | 59 : 19 | 86 : 8| 91 : 18 | 98 : 12 | 219 : 2 | 223 : 17 | 231 :28 |
potentiæ. 59 : 11 | 74 : 1 | 83: 20 | 86 : 10 | 87 : 3 | 99 : 1 | 100 : 2 | 210 : 15 | 223 : 5 | 228: 11 |
potentiam. 15 : 3 | 135 : 4 |
potentiori. 98: 11 |
potentis. 89 : 11 |
potentium. 17 : 10 | 18: 15 |
potentant. 97 : 8 | 133 : 17 | 145 : 4 |
potentat. 13 : 5 | 20 : 10 | 22: 25 | 94 : 17 | 98 : 7 | 137 : 7 | 144 : 7 | 178 : 21 | 185 : 9 | 208 : 4 | 227 : 1 |
potero. 5 : 8| 15 : 7 | 219 : 26 |
potes. 213: 19 | 234 : 19 |
potest. 18 : 8 | 42 : 4 | 43 : 16| 48: 13 | 57 : 9 | 66 : 2 | 67 : 25 | 71 : 11 | 81 : 2 | 83: 1 | 103 . 24 | 119 : 4 | 123 : 27 | 132 : 4 | 137: 27 | 164: 12| 178: 7 | 204: 20 | 209 : 11 | 210 : 11 | 214: 19 | 220: 12 | 227 : 6 | 229 : 5 , 28| 232 : 18 | 234 : 9 , 13 |
potestne. 90 : 7 |
potestas. 23 : 3 | 31 : 7 | 73 : 2 | 83 : 13 | 140 : 17 | 217 : 17 |
potestate. 128 : 24 | 138 : 5 | 154 : 27 | 155 : 2 | 181 : 1 |
potestatem. 31 : 7 | 38 : 6 | 162: 19 | 167 : 4 | 217 : 15| 227 : 22 | 232 : 9 |
potestatibus. 115 : 8 | 130 : 16 |
potestatis. 185 : 7 |
potiebatur. 67 : 31 |
potior. 119 : 1 | 128 : 22 |
potiora. 83 : 12 | 114 . 20 | 179 : 19 |
potiorem. 95 : 1 |
potiores. 63 : 22 |
potiorque. 163 : 13 |
potiretur. 63 : 27 | 83 : 4 | 109 : 13 | 220 : 2 |
potiri. 37 : 2 |

potiſſimum. 140 : 21 |
potiſſumum. 70 : 3 , 22 | 86 : 16 | 118 : 17 | 222 : 14 |
potiti. 123 : 16 | 134 : 22 |
potitur. 192 : 18 |
potitus, 123 : 24 | 138 : 19 |
potiundi. 94 : 20 | 136 : 25 |
potius. 13 : 13 | 53 : 6 | 57 : 2 | 61 : 2 | 64 : 4 | 69 : 6 | 82 : 4 | 96 : 8 | 151 : 10 | 161 : 3 | 168 : 1 | 213 : 13 | 215 : 5 | 231 : 13 |
potnare. 8 : 6 | 113 : 5 |
poueris. 233 : 28 |
poui. 225 : 22 |
pouimus. 234 : 16 |
pouiſſe. 96 : 13 |
pouiſſet. 116. 3 | 199 : 28 | 210 : 18 |
potuiſtis. 51 : 21 |
pouit. 142 : 3 | 173 : 5 | 232 : 7 , 13 | 233 : 24 |
præ. 140 : 19 |
præacutas. 131 |
præalta. 125 : 14 |
præbeatis. 183 : 12 |
præbebat. 118 : 20 |
præbendo. 215 : 2 |
præbeo. 72 : 15 | 188 : 28 |
præbere. 12 : 6 | 45 : 5 |
præbet. 225 : 1 |
præbetero. 180 : 6 |
præbitis. 108 : 25 |
præceperant. 144 : 8 |
præceperat. 32 : 11 | 124 : 11 |
præcepit. 68 : 14 |
præceps. 21 : 11 | 25 : 14 | 30 : 11 | 62 : 17 | 115 : 10 | 139 : 2 | 144 : 12 | 206 : 6 | 218 : 3 |
præcepta. 69 : 2 | 131 : 5 |
præceptis. 133 : 7 | 215 : 3 | 222 : 10 |
præcepto. 34 : 23 | 68 : 7 | 140 : 11 |
præceptum. 35 : 15 | 50 : 13 | 107 : 1 | 115 : 9 | 186 : 9 |
præceptus. 170 : 16 |
præcipere. 203 : 31 |
præcipii. 33 : 19 | 68 : 4 | 84 : 8 |
præcipitant. 215 : 10 |
præcipitarentur. 112 : 2 |
præcipitati. 159 : 8 |
præcipitatus. 72 : 14 |
præcipitavit. 98 : 14 |
præcipitem. 64 : 8 |
præcipites. 87 : 7 |
præciſum. 139 : 7 |
præclara. 8 : 6 | 48 : 24 | 58 : 8 | 62 : 19 | 109 : 17 | 160 : 8 | 217 : 9 | 225 : 11 |
præclaram. 133 : 16 |
præclari. 9 : 11 | 96 : 8 | 110 : 19 |
præclarior. 132 : 3 |
præclarius. 132 : 6 |
præclaros. 60 : 8 |
præclarus. 72 : 8 |
præda. 79 : 15 | 91 : 17 | 101 : 4 | 108 : 9 , 24 | 109 : 23 | 124 : 23 | 129 : 13 | 134 : 20 | 135 : 11 | 137 : 12 | 138 : 7 | 141 : 14 | 163 : 5 |
prædabundum. 137 : 15 |
prædæ. 19 : 13 | 37 : 13 | 62 : 19 | 88 : 6 | 119 : 18 , 20 | 164 : 21 | 212 : 22 | 233 : 12 |
prædam. 70 : 11 | 119 : 11 | 128 : 1 | 161 : 23 | 162 : 5 | 191 : 4 | 210 : 7 |
prædari. 109 : 20 | 138 : 3 |
prædarum. 192 : 8 |
prædas. 79 : 27 | 91 : 9 | 98 : 10 | 101 : 16 | 136 : 3 |
prædator. 101 : 4 |
prædatores. 187 : 12 |
prædatoria. 79 : 24 |
prædicebat. 153 : 2 |
prædicentem. 38 : 11 | 70 : 15 |
prædicent. 211 : 16 |
prædicente. 178 : 14 |
prædicet. 132 : 15 |
prædicii. 123 : 21 |
prædiis. 41 : 12 |
prædiorum. 199 : 4 |
prædocti. 140 : 12 |
prædonum. 178 : 27 |
præerant. 91 : 6 | 140 : 12 |
præerat. 34 : 4 | 116 : 10 |
præeſſent. 24 : 3 |
præfecit. 63 : 5 | 104 : 8 |
præfecti. 102 : 20 |
præfectis. 103 : 2 |
præfectoſque. 123 : 8 |
præfectum. 107 : 4 | 118 : 11 | 119 : 21 |
præfectumque. 125 : 1 |
præfectus. 54 : 10 | 118 : 24 | 225 : 9 |
prægrediens. 140 : 16 |
prælatus. 162 : 16 |
prælia. 200 : 1 |
prælianibus. 139 : 17, 24 |
præliis. 123 : 17 | 200 : 22 |
prælio. 8 : 19 | 32 : 4 | 52 : 26 | 55 : 11 , 18 | 114 : 18 |
prælium. 123 : 6 | 123 : 24 |
præluxi. 230 : 7 |
præmia. 14 : 4 | 18 : 18 | 19 : 2 | 33 : 16 | 39 : 10 | 47 : 1 | 79 : 8 | 81 : 4 | 117 : 20 | 121 : 1 , 3 | 131 : 22 | 134 : 6 | 136 : 13 | 161 : 17 | 162 : 22 | 164 : 18 | 165 : 17 | 177 : 13 | 224 : 24 | 225 : 7 |
præmiis. 180 : 1 | 221 : 12 |
præmineret. 174 : 19 |
præmio. 30 : 2 | 68 : 10 | 143 : 9 |
præmiorum. 186 : 27 |
præmiſerat. 105 : 12 |
præmiſiſſe. 22 : 9 |
præmiſſi. 107 : 29 | 151 : 1 |
præmiſſis. 152 : 6 |
præmiſſus. 107 : 6 | 172 : 11 |
præmium. 23 : 19 | 215 : 17 |
Præneſte. 171 : 7 |
præparaviſſet. 200 : 1 |
præpedire. 84 : 17 |
præpoſteri. 131 : 6 |
præruptæ. 94 : 17 |
præſens. 13 : 11 | 87 : 8 | 103 : 5 | 191 : 17 | 214 : 5 |
præſente. 33 : 10 | 208 : 8 |
præſenti. 42 : 6 | 85 : 12 | 185 : 12 |
præſentia. 159 : 6 |
præſentiam. 25 : 4 |
præſentibus. 140 : 6 | 153 : 6 |
præſertim. 59 : 1 , 8 | 160 : 1 | 181 : 11 | 213 : 11 |
præſidebat. 51 : 14 |
præſides. 180 : 7 |
præſidia. 21 : 21 | 25 : 1 | 42 : 7 | 52 : 6 | 65 : 12 | 70 : 23 | 71 : 15 | 100 : 13 | 113 : 10 | 133 : 5 | 167 : 16 | 187 : 8 | 220 : 4 |
præſidii. 39 : 6 | 51 : 21 | 92 : 24 | 227 : 23 |
præſidiis. 35 : 15 | 39 : 16 , 24 | 50 : 6 | 81 : 3 | 114 : 21 | 118 : 1 | 136 : 7 |
præſidio. 29 : 16 | 78 : 2 | 105 : 19 | 108 : 23 | 111 : 14 | 130 : 7 | 140 : 9 | 150 : 14 | 151 : 3 | 167 : 12 | 169 : 3 | 170 : 13 |
præſidium. 27 : 6 | 16 : 10 | 103 : 10 | 109 : 1 , 21 | 117 : 4 | 118 : 3 , 18 | 124 : 28 | 148 : 19 |
præſidiumque. 225 : 3 |
præſtabant. 30 : 12 |
præſtabilius. 57 : 4 |
præſtare. 11 : 1 | 164 : 10 | 177 : 17 |
præſtat. 18 : 3 | 90 : 15 |
præſtitiſſent. 199 : 18 |
præſtitit. 70 : 18 |
præſto. 123 : 21 |
præter. 10 : 16 | 12 : 14 | 18 : 15 | 29 : 14 | 36 : 22 | 69 : 18 | 79 : 3 | 96 : 18 | 103 : 15 | 104 : 4 | 106 : 28 | 108 : 14 | 114 : 28 | 118 : 12 | 136 : 21 | 162 : 13 , 14 , 18 | 165 : 14 | 178 : 10 , 16 | 179 : 18 | 208 : 3 | 216 : 14 | 222 : 11 | 228 : 3 |
præterea. 6 : 2 | 11 : 20 | 14 : 9 , 12 | 16 : 15 | 18 : 17 | 19 : 5 | 20 : 1 | 21 : 4 | 22 : 1 , 21 |

21 | 27 : 13 | 29 : 14 | 30 : 27 | 31 : 1 | 32 : 16 | 33 : 9 , 31 | 36 : 21 | 37 : 2 , 21 | 39 : 21 | 40 : 21 | 52 : 13 : 17 | 53 : 3 , 15 | 60 : 7 | 62 : 18 | 63 : 9 | 73 : 15 | 81 : 3 | 91 : 14 | 96 : 2 | 101 : 18 | 102 : 1 | 103 : 11 | 108 : 19 | 110 : 12 | 111 : 8 | 113 : 5 | 116 : 7 | 119 : 11 | 122 : 10 | 123 : 27 | 124 : 3 | 127 : 8 | 129 : 4 , 6 | 132 : 20 | 145 : 16 , 22 | 148 : 12 | 149 : 15 | 150 : 15 | 152 : 13 | 153 : 11 | 154 : 3 , 12 | 159 : 17 | 160 : 22 | 177 : 6 | 196 : 17 | 218 : 7 | 221 : 6 |

praetercum. 222 : 6 |

praetercundum. 59 : 14 |

praeterfluit. 172 : 21 |

praetergrediebantur. 192 : 14 |

praetergreſſum. 107 : 18 |

praeterg eſſus. 107 : 4 | 209 : 7 |

praeterite. 49 : 9 | 212 : 13 | 229 : 5 |

praeteriſe. 179 : 15 |

praetor 34 : 3 | 36 : 10 | 54 : 10 | 91 : 2 , 10 | 220 : 27 | 233 : 20 |

praetore. 16 : 7 | 149 : 3 |

praetorem. 36 : 23 | 149 : 15 |

praetores. 22 : 16 | 70 : 7 |

praetoria. 57 : 14 |

praetoriam. 57 : 5 |

praetoribus. 35 : 12 . 18 , 21 |

praetoris. 26 : 12 | 27 : 6 |

praetorium. 64 : 3 |

praetulerat. 30 : 20 |

praetura. 61 : 3 | 230 : 1 | 217 : 8|

praevenium. 121 : 17 |

prava. 115 : 19 | 142 : 16 | 164 : 5 | 190 : 1 | 213 : 5 | 216 : 5 |

pravas, 214 : 1 |

pravis. 57 : 9 |

pravjſſimeque. 160 : 27 |

pravitas. 58 : 14 |

pravitate. 217 : 12 |

pravitatem. 174 : 30 |

pravoque. 5 : 13 |

pravum. 82 : 25 | 87 : 4 |

precibus. 78 : 14 | 208 : 25 |

premebantur. 189 : 4 |

premeremur. 222 : 34 |

premunt. 72 : 13 |

preſſi. 201 : 2 |

preſſo. 208 : 20 |

preuii. 133 : 10 | 222 : 14 |

pretio. 78 : 14 | 39 : 13 | 87 : 5 | 92 : 26 | 135 : 6 | 159 : 18 | 162 : 3 | 190 : 3 |

pretioſiſſimos. 213 : 28 |

pretium. 30 : 12 | 74 : 5 | 128 : 2 | 153 : 16 | 178 : 17 | 184 : 6|

pridem. 45 : 17 | 212 : 26 |

pridie. 188 : 6 |

Salluſtium.

prima. 29 : 10 | 55 : 1 | 78 : 5 | 97 : 22 | 124 : 24 | 129 : 5 | 131 : 14 | 177 : 8 | 186 : 12, 19 | 196 : 22 | 201 : 27 |

primæ. 178 : 1 | 221 : 3 | 224 : 9|

primam. 53 : 16 | 199 : 16 |

primi. 119 : 15 |

pſimipili. 97 : 14 |

primis. 3 : 16 | 7 : 9 | 13 : 3 | 20 : 15 | 44 : 4 | 55 : 8 | 59 : 13 | 62 : 11 | 63 : 12 | 82 : 14 | 93 : 7 | 102 : 4 | 189 : 7 | 220 : 25 |

primo. 9 : 1 , 8 , 10 | 14 : 3 | 20 : 25 | 32 : 4 | 35 : 18 | 36 : 16 | 37 : 10 | 43 : 1 | 67 : 5 | 82 : 22 | 99 : 8 | 101 : 23 | 104 : 23 | 107 : 14 , 26 | 112 : 9 | 113 : 3 , 18 | 119 : 12 , 13 | 121 : 5 , 13 | 123 : 15 | 129 : 20 | 136 : 14 | 141 : 10 | 172 : 17 | 175 : 22 | 200 : 8 | 204 : 33 | 206 : 5 | 220 : 18 |

primogenito. 158 : 4 |

primos. 102 : 26 | 107 : 18 | 141 : 16| 146 : 15 | 230 : 18|

primum. 2 : 10 | 4 : 1 | 10 : 1 | 30 : 11 | 32 : 2 , 19 | 51 : 23 | 61 : 9 , 10 | 62 : 6 | 68 : 4 | 70 : 11 | 82 : 12 | 87 : 4 | 98 : 14 | 100 : 19 | 110 : 15 | 113 : 22 | 114 : 15 | 115 : 2 , 5 , 17 | 116 : 3 | 134 : 10 | 143 : 4 | 146 : 8 | 147 : 21 | 154 : 12 | 167 : 7 | 174 : 9 | 177 : 23 | 179 : 14 | 182 : 9 | 189 : 2 | 192 : 20 | 207 : 21 | 211 : 8 | 212 : 17 | 217 : 11 | 229 : 28| 232 : 24|

primus. 39 : 19 | 62 : 11 | 181 : 1 | 200 : 4 |

princeps. 20 : 24 | 74 : 7 | 82 : 18|

principem. 15 : 5 | 162 : 10 | 185 : 6 | 230 : 17 |

principes. 22 : 7 | 24 : 5 | 105 : 17 | 118 : 4 | 200 : 13 |

principia. 105 : 16 |

principibus. 32 : 18 |

principiis. 105 : 9 |

principio. 21 : 18 | 87 : 2 | 125 : 5 | 147 : 19 | 148 : 2 | 158 : 13 | 164 : 23 | 186 : 16 | 173 : 24 | 191 : 9 | 207 : 28 | 213 : 11 | 217 : 6 | 219 : 27 |

principum. 160 : 14 |

prior. 65 : 18 | 170 : 28 |

priore. 97 : 12 | 146 : 13 |

priorem. 142 : 17 |

priores. 103 : 16 | 106 : 7 |

priſtinæ. 52 : 20 | 74 : 17 | 55 : 9 | 104 : 11 |

privata. 72 : 1 | 82 : 15 | 165 : 2 | 220 : 11 |

privatæ. 197 : 3 |

privatas. 163 : 12 | 177 : 15 |

privatim. 10 : 3 | 39 : 2 | 46 : 25 | 64 : 4 | 91 : 14 | 119 : 16 | 178 : 8 | 219 : 10 , 25 | 231 : 23 |

privatimque. 32 : 16 |

privatis. 11 : 4 | 30 : 18 | 38 : 2 | 223 : 24 | 229 : 27 |

privato. 22 : 25 | 153 : 13 | 168 : 13 |

privatorum. 231 : 26 |

privarum. 62 : 5 |

privatus. 28 : 6 | 197 [illegible]

privignum. 13 : 1|

prius. 2 : 9 | 5 : 10 | 11 : 10 | 22 : 11 | 25 : 18 | 32 : 2, 20 | 37 : 4 | 42 : 12 | 43 : 11 | 60 : 12 | 61 : 13 | 69 : 13 | 79 : 21 | 83 : 3 | 93 : 10 | 101 : 9 | 109 : 9 | 112 : 5 | 131 : 7 | 143 : 16 | 160 : 17 | 181 : 2 , 10 | 207 : 10 | 209 : 7 | 216 : 17 | 224 : 11 | 230 : 8 |

pro. 3 : 2 | 4 : 5 , 7 | 8 : 5 | 9 : 7 | 10 : 9 | 11 : 21 | 13 : 1 | 14 : 16 | 16 : 4 . 7 | 17 : 2 | 18 : 4 | 20 : 3 | 23 : 17 | 24 : 2 , 8 | 28 : 7 | 29 : 5 | 31 : 11 , 15 | 33 : 15 | 40 : 19 | 43 : 17 | 46 : 15 , 24 | 50 : 18 | 52 : 18 , 19 | 53 : 1 , 12 | 54 : 8 | 55 : 2 | 58 : 5 | 64 : 3 , 12 | 66 : 6 | 71 : 17 , 18 , 19 | 76 : 11 | 77 : 7 | 80 : 24 | 85 : 15 | 88 : 13 | 89 : 3 | 90 : 5 , 8 | 96 : 6 | 100 : 5 | 104 : 21 | 105 : 8 , 15 | 107 : 16 | 108 : 1 , 8 , 9 | 111 : 1 , 5 , 16 | 112 : 6 | 113 : 14 | 116 : 7 | 118 : 19 | 119 : 10 | 123 : 13 | 127 : 16 , 18 | 128 : 23 | 129 : 4 | 136 : 6 | 137 : 11 | 139 : 9 | 141 : 5, 8 , 9 | 144 : 9 , 20 | 145 : 22 | 148 : 9 | 149 : 3 | 153 : 4 | 154 : 5 | 156 : 3 | 159 : 7 | 161 : 9 | 164 : 10 | 166 : 4 | 177 : 13 | 178 : 5 | 179 : 19 , 20 | 182 : 5 | 183 : 4 | 186 : 2 | 191 : 1 | 193 : 13 | 197 : 4 , 6 . 22 , 24 | 198 : 3 , 26 , 27 | 202 : 19 | 203 : 31 | 213 : 5 | 215 : 9 , 25 | 217 : 23 | 219 : 9 , 27 | 224 : 22 , 24 | 225 : 5 | 230 : 13 | 231 : 28| 232 : 19, 35| 233 : 2 |

proba. 43 : 21 |

probabat. 30 : 6 |

probæ. 21 : 6 |

probandum. 224 : 12 |

probare. 128 : 30 | 218 : 20 | 224 : 4 |

probarentne. 86 : 6 |

probaretur. 80 : 19 | 217 : 21 |

probari. 221 : 2 |

probas. 190 : 6 |

probata. 126 : 20 | 152 : 7 |
probate. 162 : 8 |
probatis. 163 : 14 |
probt. 161 : 3 |
probitas. 69 : 10 | 114 : 29 | 159 : 21 | 220 : 23 |
probitate. 60 : 14 |
probitatem. 9 : 3 | 57 : 8 |
probitati. 214 : 11 |
probos. 130 : 16 |
probra. 101 : 20 | 131 : 11 |
probri. 20 : 5 |
probris. 10 : 8| 30 : 11| 210 : 21 |
probrum. 217 : 21 |
procaci. 21 : 13 |
procacitate. 229 : 21 |
procacitatis. 229 : 10| 234 : 17|
procax. 232 : 11 |
procedat. 93 : 1 | 102 : 16 |
procedebant. 25 : 17 | 102 : 21 |
procedebat. 113 : 13 |
procedere. 105 : 16 | 117 : 17 | 118 : 31 | 161 : 17 |
procederent. 78 : 5 |
procederet. 2 : 6 |
procedit. 22 : 7 | 79 : 29 | 83 : 2| 102 : 18| 107 : 12| 137 : 17|
procedunt. 67 : 4 | 107 : 25| 119 : 16 | 130 : 11 | 224 : 25|
processerant. 76 : 1 | 77 : 12 | 139 : 8 | 141 : 10 |
processerat. 106 : 15 |
processi. 61 : 6 |
processit. 61 : 12 | 80 : 3 | 153 : 10 | 161 : 1 | 170 : 6 |
processum. 79 : 23 |
processuros. 126 : 20 |
proclivi. 221 : 21 |
proconsul. 165 : 6|
proconsule. 101 : 2 | 169 : 3|
proconsulem. 169: 18 |
procul. 5 : 1 | 16 : 9 , 21 | 59 : 16 | 70 : 6 | 77 : 4 | 107 : 27 | 101 : 10 | 134 : 19 | 128 : 7 | 135 : 15 | 134 : 20 | 136 : 4 , 15 | 137 : 2 | 139 : 16 | 147 : 21 | 151 : 7 | 155 : 16| 172 : 14 | 176 : 10 | 190 : 6 | 191 : 6 , 12 | 195 : 5 | 201 : 8 | 205 : 9 | 206 : 3 | 217 : 12 |
procurationem. 68 : 15 |
prodegerint. 161 : 20 |
proderet. 21 : 19 |
prodideratat. 21 : 10 |
prodidére. 89 : 6 | 189 : 10 |
prodigia. 23 : 11 |
prodigiis. 37 : 3 |
prodita. 90 : 9 |
proditionem. 103 : 16|124 : 14|
proditionis. 173: 20 |
proditis. 151 : 10 |
proáito. 189 : 22 |
proditor. 167 : 8 |
proditorum. 168 : 7 |
proditos. 151 : 18 |
proditum. 90 : 9 |
producto. 92 : 2 |
prælia. 135 : 11 | 178 : 1 | 190 : 5 | 217 : 2 |
prælianter. 146 : 12 |
prælii 142 : 5 , 18 | 201 : 9 |
prælius. 105 : 13 | 108 : 6 , 20 : 114 : 2 | 148 : 20 | 188 : 10| 190 : 14 | 223 : 2 |
prælisque. 124 : 21 |
prælio. 54 : 3 | 55 : 22 | 61 : 12 | 67 : 30 | 80 : 16 | 106 : 3 | 107 : 9 , 24 | 112 : 13 | 124 : 16 | 128 : 3 | 136 : 8 | 141 : 1 , 8 | 143 : 14 , 14 : 16 | 144 : 8 | 151 : 23| 170 : 2 | 174 : 15 | 212 : 1 |
prælium. 52 : 12 | 54 : 15 | 80 : 2 , 10 | 106 : 24 | 109 : 2 | 110 : 4 , 9 | 111 : 5 , 7 , 14 | 112 : 23 , 28 | 170 : 14 | 175 : 17 | 178 : 3 | 208 : 29 |
profanaque. 10 : 3 |
profecti. 32 : 8 | 150 : 3 | 152 : 8 | 162 : 19 | 173 : 14 |
profectione. 122 : 4 |
profecto. 3 : 9 | 7 : 20 | 32 : 4 , 42 : 4 | 44 : 5 , 60 : 4 | 83 : 22 | 88 : 18 | 89 : 9 | 110 : 21 | 132 : 3 | 134 : 19 | 148 : 1 | 188 : 9 | 194 : 3 | 217 : 11 | 224 : 20 | 225 : 9 |
profectum. 173 : 18 | 177 : 19| 191 : 24 |
profectus. 25 : 20 | 93 : 15 , 20 | 120 : 10 | 127 : 4 | 135 : 7 , 21 | 147 : 7 | 169 : 16 , 25| 171 : 29| 173 : 5| 201 :16|
proficiebat. 186 : 15 |
proficiscantur. 27 : 10 |
proficiscens. 149 : 3 |
proficiscentem. 37 : 1 | 143 : 11|
proficiscerentur. 37 : 11 | 126 : 6 | 171 : 12 | 169 : 5 |
proficisci. 22 : 11 | 27 : 15 | 36 : 8 | 92 : 7 | 80 : 15 | 129 : 9 | 134 : 28 |
proficiscitur. 34 : 27 | 86 : 3 | 91 : 11 | 96 : 15 | 100 : 19 | 123 : 33 | 135 : 11 | 145 : 10 | 148 : 18 | 154 : 21 |
proficiscuntur. 149 : 1 |
profiteri. 15 : 11 |
profiteur. 93 : 7 |
profligatis. 146 : 23 |
profluerunt. 133 : 4 |
profugerane. 81 : 9 | 123 : 5 |
profugerat. 36 : 10 | 67 : 20 |
profugerer. 11 : 13 | 111 : 7 |
profugi. 6 : 9 | 110 : 24 |
profugisse. 119 : 21 |
profugit. 67 : 30 | 80 : 6 | 109 : 9 | 118 : 24 | 124 :12|
profugium. 106: 29 |
profugiunt. 149 : 25|
profugus. 92 : 17 |
profugos. 137 : 10 |
profunda. 127:21|180:2|192:24|
profundæ. 212 : 11 |
profundant. 18 · 8|
profusius. 11 : 14 |
profusus. 5 : 17 |
profuturo. 78 : 5 |
progenitem. 69 : 16 |
progreſſæ. 170 : 18 |
progreſſum. 165 : 2 |
prohibeas. 214 : 2 |
prohibebant. 76 : 13 | 118 : 19 | 188 : 5 |
prohibebat. 107. 13| 190 : 10|
prohibebatur. 186 : 18|
prohibendo. 102 : 6 |
prohibere. 69 : 21 | 90 : 4 | 164:6| 166: 10. 208:15|
prohibent. 53 : 5 |
prohibentur. 161 : 10 |
prohibet. 52 : 10 | 151 : 21 |
prohibetur. 184 : 4 |
prohibiti. 22 : 18 |
prohibitum. 202 : 15 |
prohibitus. 15 : 10 |
prohibuerat. 172 : 10 |
prohibuere. 190 : 17 |
prohibuerit. 80 : 25 |
prohibuit 80 : 7 |
projectum. 177 : 10 |
projectus. 190 : 12 |
proinde. 11 : 2| 61 : 3| 104 :16| 114 : 25| 121 : 3| 128 : 26 |
prolatandis. 83 : 22 | 167 : 11 |
prolatando. 14 : 19 |
prolatandum. 160 : 20 |
prolatare. 191 : 26 |
prolatat. 190 : 13 |
proles. 160 : 9 |
promi. 208 : 17 |
promiscua. 10 : 12 |
promiscue. 83 : 15 | 221 : 5 |
prominet. 172 : 2 |
promiſcue. 155 : 3 |
promiſſa. 103 : 18 | 140 : 5 |
promiſſis. 67 : 12 | 127 : 9 |
promittit. 154 : 16 |
promontoria. 201 : 22 |
promontoriis. 206 : 17 |
promontorium. 204 : 30 |
promta. 215 : 23 |
promtum. 25 : 23|
promtior. 101 : 3 |
promtiſque. 175 : 19 |
promtiſſumo. 164 : 4 |
promtiſſumos. 174 : 3 |
promtu. 7 : 5 | 174 : 9 | 216 : 20 | 220 : 6 | 224 : 13 |
promtum. 9 : 6 |
promtus. 74 :22|67:1|200: 22|
promulgat. 97 : 3 |
promulgaverat. 221 : 8 |
promulgavit. 187 : 17 |
prona. 1 : 3 | 139 : 22 | 156 : 3|
pronjuſque. 127 : 11 |
pronum. 187 : 4 |

propatulo. 11 : 9 |
prope 49 : 11 | 80 : 1 | 113 : 2 | 139 : 19 | 151 : 13 | 141 : 22 | 146 : 25 | 147 : 22 | 173 : 8, 11 | 225 : 13 |
propediem. 26 : 2 | 31 : 4 |
properabant. 11 : 7 |
properabat. 7 : 15 |
properabit. 221 : 10 |
properandi. 150 : 16| 142: 29|
properandum. 48: 13 |
properantem. 194 : 6 |
properantes. 107 : 16 | 112 : 3 | 192 : 31 |
properanti. 51 : 18 |
properantia. 94 : 5 |
properantius. 64: 7| 142: 12|
properare. 78 : 3 | 94 : 21 | 124 : 14 |
properaret. 17: 22 |
properatis. 183: 8 |
properato. 154 : 21 |
properavifſet. 110 : 21 |
propere. 22: 17 | 36 : 1 | 51 : 16 | 111 : 25 | 114 : 9 | 122: 11| 134: 27| 138: 8| 140: 3 |
propinqua. 31: 8 | 67 : 9 | 104 : 1 | 116 : 22 |
propinquantes. 193 : 3 |
propinquas. 195: 4 |
propinqui. 65 : 10 |
propinquo. 70 : 10 |
propinquos. 71 : 2 | 144 : 10 |
propinquus. 71: 8 |
propior. 104 : 9 | 197 : 21 |
propius. 9 : 12 | 31 : 10 | 77: 3 | 107: 17| 111: 21 | 166: 2|
proponere. 28 : 4 |
proponeret. 19 : 1 |
propretore. 94 : 7 |
propretorem. 94 : 11 |
proprietatum. 207 : 5 |
propter. 26 : 13 | 31: 8 |38: 17 | 54 : 1 | 67 : 6 | 77 : 8| 81 : 2| 83 : 9 | 100 : 20 | 136 : 25 | 138: 18 | 139 : 9| 145 : 10 | 200 : 17 |
propulſarent. 6 : 20|
propulſare. 196 : 13 |
propulſarent. 103 : 3 |
protipuit. 25 : 16 |
prorſus. 7 : 6 | 14 : 2 | 20 : 7| 21: 13 | 81 : 6 | 86 : 13| 118 : 2 | 124 : 20 |
proſapiæ. 130 : 21 |
proſcripti. 31 : 2 |
proſcriptionem. 19 : 3 | 227 : 18 | 230 : 20 |
proſcriptiones. 161 : 21 |
proſcriptis. 187: 9 |
proſcriptorum. 43 : 11 | 159: 12 | 162 : 1 |
proſcriptos. 164 : 25 |
proſecuta. 173: 13 |
proſpectabant. 112 : 22 |
proſpectu, 126: 13 |
proſpectum. 107 : 13 |
pro pectus. 140 : 14 |
prospera. 6 : 4 |
proſperæ. 188: 24 |
proſpere. 21 : 23 | 47 : 15 | 114 : 26 | 129 : 14 | 216: 5 | 224 : 15 | 25 : 23|
proſperum. 222 : 21 |
proſpiciendum. 218 : 18 |
protulit. 230 : 1 |
provenére. 8 : 4 |
provi deas 214 : 9 |
provideat. 114 : 2 |
providendum. 40: 17| 25:12|
providens. 84: 18 |
providenter. 137 : 11 |
providentia. 63 : 12 |
providere. 55: 2 | 65 : 18| 137 : 7 | 145 : 4 : 19 |
providerit. 41 : 1 |
providerítis. 160 : 4 |
provider. 40 : 3 |
provincia. 92 : 22 | 96 : 16| 101 : 11 |128 : 18 | 176 : 6| 176: 6 |
provinciæ. 21 : 20 | 34 : 4 | 84 : 1 | 89 : 14 | 98 : 8| 101 : 12 | 167 : 12 | 198 : 7| 215 : 13 |
provinciam. 16 : 8 , 11 | 67 : 30 | 82 : 20 | 83 : 5 | 113 : 11 | 128 : 12 | 129 : 1 | 164: 17 | 175: 10|178: 17|233:21|
provinciarum. 197 : 15 |
provincias. 31 : 19 | 100 : 8| 180 : 4 | 186 : 1 |
provinciis. 114 : 22 |
proviſa. 104 : 14 |
proxuma. 34 : 9 | 77 : 9 | 112 : 7 | 113 : 11 | 125: 14| 132: 25 | 155 : 9 | 204: 18| 207 : 8 |
proxumam. 123 : 32 |
proxume. 78: 9 |
proxumi. 11 : 23 | 178: 17 |
proxumis. 66: 18 | 84 : 11|
proxumo. 92: 18 , 25 |
proxumorum. 155 : 15 |
proxumos. 76 : 9 | 109 : 10| 111 : 8 | 127 : 8 | 143 : 6 |
proxumum. 21 : 14 | 81: 11| 91 : 16 | 105 : 5 | 123 : 22| 140: 10| 151: 4 | 206 : 12 |
proxumus. 67 : 10 | 141: 11| 227 : 1 |
prudere. 169 : 15 | 216 : 4 | 224 : 14 |
prudenterque. 136: 23 |
prudentes. 104 : 15 |
prudentibus. 191 : 5|
prudentiorem. 210: 20 |
prudentiſſimus. 8 : 7 |
pfallere. 211 : 5 |
Ptolemæum. 189 : 21|
Ptolemæus. 190: 3 |
puberes, 83: 25 | 108: 23 | 138: 6
publica. 36 : 17 | 37 : 18 | 91: 3 | 93 : 9 | 116 : 3 | 212 : 2 | 220 : 12 |
publice. 22: 23|
publicam. 8 : 16 | 28 : 7 | 29: 20| 91: 15 | 92 : 1 | 133: 12|
publicandas. 44: 8 | 46 : 7 |
Publicarum, 59 : 3 |
Publice. 10 : 3 | 32 : 16 | 39 : 2 | 46 : 25 | 64 : 4| 201 : 18| 167 : 16 |
publici. 171 : 19 |
publicis. 30 : 19 | 223 : 24 |
publico. 214 : 10 , 11 |
publicum. 30 : 20 | 31 : 14| 82 : 14 |167 : 4 | 166 : 11| 193: 4| 219:18, 24| 223:11 |
Publio. 200 : 21 |
publipor. 176 : 17 |
pudeat. 142: 8 |
pudet. 88 : 4 | 167 : 1 , 10 | 185 : 3 | 232. 19 |
pudicitia. 21 : 7 | 220: 23 | 221 : 16 | 230: 30 | 232: 32|
pudicitiæ. 48 : 5 | 226 : 10 |
pudicitiam. 10 : 11 | 11 : 8 | 12 : 9 |
pudor. 220: 23 |
pudore. 4: 7| 30: 2| 145 : 26|
pudorem. 10 : 11 | 13 : 10 | 160 : 22| 213 : 4 |
pudult. 232 : 34 |
puerí. 14 : 10 |
puerique. 118: 19|
puerítia. 130 : 13 | 145 : 27 | 172 : 19 | 202 : 2 | 226: 8| 232 : 8 , 11 |
puerítiæ. 122: 21 | 229: 3 |
puerítiam. 117: 2 |
puerorum. 212: 5 |
pueros. 41 : 2 |
pugionem. 186 : 15 |
pugna. 142 : 14 | 146 : 15, 19 |186 : 18 | 190: 17 |
pugnabatur. 200 : 1 |
pugnæ. 109 : 26 | 123 : 14 | 135 : 14 | 173: 1 |
pugnam. 110 : 16 , 17 | 112 : 21 | 113 : 8 |128: 9 | 198: 26 | 206 : 1 | 208: 23 |
pugnandi. 51 : 3 | 106 : 30 | 110 : 6 | 128: 7 |
pugnando. 7 : 19 | 55 : 23 | 84 : 22 | 106: 25 | 170: 11|
pugnans. 55 : 10 |
pugnantes. 53: 7|55:8|142:16|
pugnantibus. 170 : 23 |
pugnare. 52 : 19 | 55 : 2| 111: 6 | 112 : 18 |144: 18 |
pugnatum. 103 : 8 | 109 : 23 | 151 : 22 | 156 : 1 |
pugnatur. 186 : 1 |
pugnaverant. 8 : 18 | 147: 8 |
pugnaverat. 48 : 1 |
pulcernuma, 190: 8 |

INDEX

pulcerrumum. 213: 3]
pulcherrimum. 17: 4]
pulcherruma. 6: 7]
pulcherrumam. 46: 20]
pulchrum. 3: 12]
pulſa. 203: 19]
pulſat. 207: 7]
pulſi. 8: 19 | 123: 15]
pulſo. 169: 7]
pulſum. 205: 15]
pulſus. 72: 14]
pulveren. 114: 4]
pulveris. 107: 12]
pulvino. 122: 10]
punica. 173: 11]
punicæ. 78: 8]
punicas. 202: 26]
punicis. 4.0:11|75: 18|78: 12]
punico. 61: 15 | 99 3| 159: 1]
punicum. 158: 21]
purgari. 196: 1]
purgatiores. 172: 23]
putabam. 164: 24]
putabant. 7: 3, 16 | 16: 10]
putabat. 34: 22 | 37: 15 | 101: 8 | 124: 15]
putabatur. 129: 11 | 149: 7]
Putatur. 4: 3 | 29: 19 | 76: 1, 6 | 107: 19 | 132: 2 | 210: 2]
putare. 2: 15]
putares. 226: 9]
putaret. 73: 13]
putas. 231: 3 | 234: 10]
putaſti. 231: 11]
putat. 127: 4]
putaveris. 115: 19]
putaverit. 207: 24]
putem. 224: 9]
putent. 213: 4]
putes. 191: 2 | 218: 21]
puret. 4: 4 | 160: 2]
puto. 4.4: 4 | 59: 14 | 72: 12 | 75: 3 | 134: 25 | 212: 13| 223: 21 | 230: 29]
Pyrenæi. 200: 19]
Pyrenæum. 177: 22]
Pyrrho. 160: 10 | 202: 16]

Q.

Q. 14: 9 | 20: 4 | 21: 19 | 23: 13, 16, 17 | 26: 4 | 27: 9, 17 | 28: 1 | 33: 19 | 34: 2 | 37: 7 | 38: 13 | 39: 22 | 51: 14 | 60: 7 | 92: 18 | 128: 1 | 151: 22 | 177: 1 | 169: 2 | 171: 13 | 193: 13]
qua. 2: 3 | 33: 3| 35: 10| 36: 16 | 51: 17 | 62: 21 | 79: 26 | 89: 10 | 105: 19| 109: 26 | 110: 6| 112: 6 | 119: 4 | 121: 19 | 123: 14| 125: 24 | 138: 21 | 139: 13 | 140: 4 |146: 3 | 147: 4| 149: 4 | 153: 16 | 167: 4, 13 | 173: 20 |179: 1 | 184: 2 | 189: 2 | 192: 11 | 197: 17 | 201: 25 | 202: 5| 204: 16 | 207: 8, 15 | 208: 18| 212: 20 | 220: 24 | 227: 9| 227: 4 | 232: 8| 234: 21]
quadraginta. 107: 22 |111: 18| 124: 22| 177: 20 | 218: 7]
quadraro. 145: 12]
quæ. 1: 3| 3: 5| 4: 2, 4, 8, 11 | 6: 1| 10: 14 | 11: 2, 4 | 12: 8 |13: 2| 14: 5| 17: 5, 7, 9 | 18: 1 | 19: 1, 2, 4 | 20: 1, 6, 14, 25| 21: 3, 6, 24 | 23: 19| 24: 15 | 25: 19| 28: 4 29: 19| 30: 18| 31: 9| 37: 10. 19 | 39: 4| 40: 7, 10, 21| 41: 13, 14, 19| 44: 9| 45: 5| 46: 15, 22 | 48: 23, 24| 50: 5, 6 | 51: 15 | 53: 4| 57: 8| 59: 12 | 60: 3| 61: 11, 19 | 62: 18| 64: 14 | 67: 1, 6 | 69: 2| 71: 5| 72: 11 74: 5, 14| 75: 1, 3. 17 77: 1, 9 | 80: 6| 81: 25| 82: 3| 84: 4, 14 | 86: 16| 87: 3 | 90: 3, 8, 10| 91: 19| 92: 10, 12, 23 | 93: 19| 94: 10, 20 | 95: 6 | 96: 3| 97: 21 | 98: 1, 5 | 100: 25 15| 102: 7, 17, 21 |103: 11| 104: 3, 8, 14 | 107: 21| 108: 7, 25| 109: 1 | 110: 9| 111: 25| 113: 9, 11| 114: 13, 25| 116: 4. 7, 15 | 117: 19 21 | 118: 20 |120: 7 | 121: 14 | 122: 6, 8 | 123: 21| 124: 24 | 125: 8, 19 | 126: 2 | 128: 22| 129: 5, 16 | 130: 14 |131: 8, 9 | 132: 22 |133: 4, 15, 20 |134: 13, 20| 135: 5, 9| 136: 5, 6| 137: 2, 19 | 138: 3 | 139: 14 | 140: 1, 8, 9, 20, 25 | 142: 7 | 143: 12| 145: 10, 24, 28 | 148: 20| 149: 10 | 150: 2 | 152: 17 | 153: 1, 6 | 154: 17, 23 | 155: 9, 13 | 158: 7| 159: 23 | 160: 9, 12 | 161: 3 | 162: 7, 11 | 163: 3, 7, 13 | 164: 7 | 166: 3| 167: 21| 168: 12 | 169: 11 |178: 9, 11 | 179: 18 | 180: 6, 10 181: 9| 182: 2 | 183: 4 | 184: 6 | 185: 11 |186: 12| 188: 23 | 189: 19 | 192: 21| 196: 21 | 198: 17 | 199: 11, 18 | 200: 26 | 202: 23| 203: 15 | 204: 6, 16, 20 28 | 205: 16| 208: 14 | 209: 2 | 210: 11, 13, 23 211: 17, 19 | 212: 6, 26 | 214: 13, 15 | 215: 18, 23, 26 | 216: 18. 20 | 217: 10, 11. 19 | 218: 1, 19, 20 | 219: 10 | 220: 15, 16| 222: 5, 16 | 223: 1 | 224: 10| 225: 4. 20 | 226: 17, 23 | 227: 3, 15, 18 | 228: 2, 8 | 230: 27 | 231: 7, 12, 17| 232: 1, 13, 14, 29]
quæcumque. 101: 19 | 224: 3]
quædam. 173: 10 | 180: 13 | 220: 22]
quælibet. 90: 12]
quæque. 5: 6 | 112: 21 | 225: 21]
quæramus. 27: 7]
quærant. 183: 12]
quærat. 131: 4]
quærebant. 40: 16 | 137: 4]
quærebat. 177: 3]
quærendo. 16r: 3]
quærens. 137: 4]
quærere. 2: 3| 19: 19| 60: 2 | 67: 17 |109: 26 |120: 3 | 130: 11 | 147: 20| 232: 19 | 234: 2]
quæreret. 212: 11]
quæreret. 120: 14]
quæreterur. 97: 3]
quæri. 131: 14 | 135: 16]
quæris. 167: 8]
quærit. 3: 11 | 230: 1]
quæritis. 108: 6]
quæritur. 188: 19]
quæſierit. 232: 16]
quæſita. 90: 10 | 177: 9| 182: 2]
quæſitiſſumæ. 175: 10]
quæſitores. 97: 16]
quæſtum. 153: 8 | 162: 19 | 167: 11 | 194: 6]
quæſiverit. 96: 9]
quæſtio. 133: 1]
quæſtivit. 142: 18]
quæſtu. 130: 19| 166: 10 | 191: 1 | 212: 13]
quæſtuque. 178: 8| 182: 3]
quæſtio. 92: 14]
quæſtione. 97: 18]
quæſtiones. 87: 9 | 88: 12]
quæſtionibus. 80: 8]
quæſtor. 16: 7 | 87: 9 | 150: 4 | 241: 16 | 177: 2]
quæſtore. 155: 17]
quæſtorem. 171: 2 | 208: 7 | 234: 11]
quæſtori. 86: 2 | 149: 8]
quæſtus. 11: 14, 20, 27 | 88: 11]

quæſtum. 79 : 20 |
quæſtura. 232 : 25 | 233 : 12|
quæſturam. 233 : 8 |
quæſtus. 232 : 12 |
quæve. 161 : 6 | 219 : 19 |
quale. 212 : 18 |
qualem. 188 : 25 | 232 : 10|
quales. 60 : 3 |
quali. 212 : 13 |
qualicunque. 210 : 12 |
qualis. 69 : 11 | 89 : 10 | 229: 28 |
quam. 2 : 2 , 3 , 7 , 12 | 5 : 8, 10 , 16 | 6 : 13 , 21 | 7 : 5 , 10 | 8 : 1 , 3 , 9 , 10 , 12 , 19 , 20 , 21 | 9 : 7 , 11 , 15| 11 : 10 | 12 : 10 | 13 : 7| 14: 13 , 16 | 15 : 7 | 18 : 3 , 16, 19 , 22 | 20 : 6 , 11 | 21: 6, 7 , 9 | 22 : 9 | 25: 5 , 18 | 27 : 4 | 29 : 13 | 31 : 4 | 33: 21 | 34 : 2 | 35 : 2 | 36: 19| 37 : 13 | 38 : 2 | 40: 12, 16, 18 | 41 : 16 | 42 : 14 | 43: 14 , 24 | 44 : 6 , 18 | 45: 4 , 14 | 46 : 21 | 50 : 2 , 17 | 51 : 23 | 53 : 7 | 54: 2| 55 : 17 | 57 : 2 , 5 | 58 : 4| 60 : 5 , 6 , 12 | 61 : 2 , 13 | 63 : 21 | 64 : 4 , 10 | 65 : 2 , 11 , 14 | 66 : 4 | 67: 13 25| 68 : 16 | 69 : 7 , 12, 15| 70 : 12 , 14 | 72 : 12 | 73: 10 | 74 : 13 , 15 | 75 : 6 | 76 : 1 | 77 : 12 | 78 : 3 | 79: 13 , 19 , 22 | 81 : 16 , 22 | 82 : 4 , 12 , 20 | 83 : 3 | 85: 6 | 86 : 20. 21, 22 | 88: 13, 17 | 89 : 3 , 5 , 7 , 13 | 90 : 14 , 15 | 91 : 13 , 14 , 15 , 16 , 23 | 92 : 21 | 93 : 8 , 10 , 13 | 94 : 6 | 95 : 14| 96 : 8 | 97 : 13 | 99 : 12 | 100 : 2 , 6 | 101 : 3 , 5 , 9, 21 | 102 : 6 | 103 : 17 , 24, 26 | 106 : 6 , 9 | 107 : 10| 108 : 14 , 20 | 109 : 2 , 9 , 22 | 110 : 13 , 26 | 111: 14, 19 , 27 | 112 : 5 , 17 , 19 | 114 : 20 , 26 | 115 : 8 | 116 : 11 | 118 : 9 | 119 : 4, 12 , 19 | 120 : 1 | 122 : 10| 123 : 17 , 27 , 30 , 32| 124: 14 , 22 | 126 : 16 | 127: 12, 16 , 22 | 128 : 5 , 14 , 17 , 18 | 129 : 22 | 130 : 1 , 19| 131 : 6, 15 | 132 : 7 , 9 | 133 : 19 | 134 : 1 , 14 | 135: 7 | 136 : 24 | 137 : 9 , 27| 138 : 14 | 139 : 4 | 140 : 8 | 142 : 13 , 14 | 143 : 4. 14 , 16 , 17 | 144 : 3 . 4, 23 | 145 : 8 . 24 , 26 | 146 : 9 , 21 | 147 : 7 , 9 , 16 , 20 | 148 : 2 | 151: 10, 13 | 153 : 1 , 6 , 21 | 154 : 8 . 11 | 158 : 13 | 160 : 2 , 4 , 8 , 11 , 17 | 161 : 3, 14| 162 : 12 | 163 : 2 | 164 : 15 | 166 : 2 , 11 | 167 : 14, 19 | 170 : 20 , 23 | 172 : 2, 23 | 174 : 11 | 177: 10, 18| 178 : 2 | 179 : 1 , 17 , 19 | 180 : 2 , 13 | 181 : 3 , 10 | 185 : 6 | 186 : 3 | 187 : 16| 189 : 15 | 190 : 5 | 191 : 26| 192 : 10 | 197 : 7 , 18 , 22, 24 | 198: 14 | 199: 8| 200: 24 | 202 : 13 , 25 | 203: 37| 204 : 8 , 17 , 21 | 205 : 17| 206 : 33 | 208 : 3 , 21 | 209: 8 , 9 | 210 : 4 , 5 , 15 , 19| 211 : 2 , 4 , 7 , 9 , 15| 212: 3 | 213 : 11 , 12 , 13 | 214 : 1 | 215 : 5 , 19 | 216 : 1 , 5 , 16 , 18 | 217 : 13 | 218 : 5 , 17 | 221 : 3 , 7 , 22 | 222: 2. 25 | 224 : 2 | 225 : 21 , 25, 27 | 226 : 12 , 14 , 16| 228: 4 | 229 : 11 , 22 , 25 | 230: 2 , 9 . 11 , 20, 28| 231: 7, 10 , 12 , 14 . 16 , 17 , 26 | 232 : 7 , 11 , 12 | 233 : 22| 234 : 16 , 21 |
quamdam. 119 : 6 |
quamobiem. 28 : 3 | 42 : 11| 100 : 6 | 134 : 15 | 154 : 20 | 201 : 5 |
quamprimum. 224 : 16 |
quamquam. 59 : 7 | 72 : 10| 75 : 17 | 87 : 2 | 90 : 8 | 91 : 21 | 92 : 4 | 93 : 11 | 94 : 15 | 96 : 3 , 17 | 100 : 9 | 101 : 7 | 107 : 23 | 115 : 15 | 123 : 22 | 128 : 22| 129: 9 | 131: 12 | 140: 25 | 147: 11 | 151: 20 | 163: 10| 164: 8 | 179 : 20 | 181 : 1 | 192: 12 |
quamque. 86 : 22 |
quamvis. 20 : 17 | 183 : 3 | 184 : 6 | 209 : 11 | 231 : 15 |
quando. 148 : 4 | 153 : 24| 167 : 10 | 178 : 2 | 191 : 7 |
quanta. 35 : 5 | 52 : 1 | 55: 11 231 : 13|
quantæ. 181 : 9 |
quantam. 52 : 6 |
quantamque. 6 : 6 |
quantaque. 55 : 12 | 97 : 11 |
quantas 179 : 15 |
quanti. 82 : 2 | 211 : 3 | 234 : 11 |
quantis. 181 : 8 | 198 : 15 |
quanto. 46 : 16 | 58 : 3| 132: 2 | 151 : 23 | 167: 18 | 218: 15 | 222 : 30 | 230 : 21 |
quantoque. 179: 17 |
quantum. 7 : 7 | 8: 6 | 22: 17| 45 : 14 | 49 : 10 | 89: 21| 97 : 11 | 101 : 11 | 130 : 2 | 134 . 9 | 162 : 9 | 176 : 7| 177 : 11 | 203 : 4 | 227: 4| 230 : 30 | 231 : 24 | 235: 23, 25 |
quantumque. 216 : 10 |
quantus. 22 : 26 |
quapropter. 52 : 11 |
quare. 46 : 12 , 14 | 48: 13| 90 : 6 | 152 : 5 | 163 : 1 | 168 : 13 | 197 : 20 | 213. 8 . 18 | 221 : 2 | 230 : 10 |
quarta. 50 : 22 |
quarto. 146 : 2 |
quarum. 8 : 16 | 27 : 3 | 35 : 4 | 81 : 12 | 136 : 23 | 139: 17 | 187 : 12 |
quas. 6 : 2 | 7 : 19 | 11 : 6 | 18 : 8 | 21 : 23 | 23 : 8 | 27: 18 | 36 : 14 | 54 : 5 | 64 : 8 | 76 : 5 | 84 : 17 | 96 : 14 | 124 : 26 | 130 : 8 | 169 : 19 | 178: 30 | 179: 12| 233 : 3 |
quascunque. 61 : 21 |
quasi. 7 : 2 , 9 , 15 | 11 : 3 | 20 : 16 | 25 : 2 | 32 : 20 | 46 : 10 | 61 : 3 | 73 : 18 | 77 : 2 | 85 : 14 | 88: 6| 94: 23 | 99 : 2 | 104 : 2 | 105: 19 | 112 : 25 | 115 : 13, 18| 122 : 2 | 131 : 19 , 20 | 133 : 14 | 145 : 6 . 18 | 154: 26| 155 : 17 | 160: 13 | 161: 22| 165 : 17 | 166 : 9 | 167: 7| 169 : 12 | 171 : 12 | 175 : 8| 176 : 21 | 179 : 2 | 192: 27| 209 : 3 | 210 : 20 | 211: 5| 221 : 24 | 222 : 12 | 223: 20 | 226 : 6 , 21 | 228 : 1 | 230 : 5 |
quatriduo. 108 : 5 |
quatuor. 106 : 18 | 107 : 22| 125 : 9 | 140 : 9 | 146 : 7| 208 : 9 |
queas. 65 : 13 |
queat. 53 : 5 | 232 : 20 |
quem. 9 : 21 | 15 : 12 | 19 : 7| 20 : 5 | 22 : 2 | 32 : 9 , 21 | 35 : 5| 37 : 3 , 17 | 41 : 7 | 52 : 2 , 17 | 55 : 12 | 59: 10| 62 : 4 | 65 : 14 | 67 : 5, 11 | 70 : 2 , 8 | 71 : 1 , 14 | 75: 10 | 78 : 7 | 79 : 12| 81: 15 , 26 | 83 : 4 | 87 : 8 | 92 : 9 | 94 : 11 | 97 : 14 | 101 : 24 | 104 : 6 | 107 : 3 | 114 : 28 | 116 : 7 . 18 | 119: 21 | 120 : 10 | 123 : 1| 125 : 2 | 126 : 19 | 130: 20| 131 : 3 | 133 : 5 | 139 : 2 | 146 : 8 , 19 | 149 : 2 | 152: 15 | 154 : 10 | 173 : 8. 11, 20 | 177 : 10 | 182 : 9 | 183: 5 | 185 : 1 | 189 : 17 | 202: 30 | 210 : 15 | 215 : 8| 216:

8 | 224 : 8 | 228: 7 , 9 , 14 | 232 : 14 | 233 : 9 | 234 : 5 |
quemcumque. 68 : 5 |
quemdam. 20 : 23 | 21 : 26 | 35 : 1 | 53 : 17 | 125 : 1 |
quemquam. 75 : 15 | 134 : 16 | 141 : 14 | 151 : 24 | 162: 2 | 174 : 15 | 211 : 10 |
quemque. 3 : 4 | 43 : 2 | 50 : 23 | 53 : 16 | 104: 10 | 106: 13 | 129 : 7 | 131 : 13 | 135 : 15 | 209: 6 |
queras. 225 : 28 | 230 : 30 |
querebatur. 34 : 18 |
quererentur. 34 : 8 |
queri. 33 : 1 | 73 : 12 | 217 : 9 |
queritur. 57 : 1 |
queror. 161 : 18 |
queſtus. 22 : 8 | 45 : 9 | 82 : 4 |
queunt. 101 : 19 | 212 : 23 |
qui. 1 : 1 | 3 : 10 , 14 | 6 : 9 | 8 : 5 , 18 , 19 , 25 | 11 : 4 | 12 : 8 | 15 : 1 | 16: 3 | 19: 15 | 20 : 1 , 2 , 23 | 22 : 10 , 18 | 26: 8 | 29 : 20 | 30: 4 , 11 | 32 : 5 , 7 , 8 | 34 : 4 , 5 | 35 : 5 | 36 : 8 | 37 : 7 , 21 | 38 : 7 | 39 : 6 , 13 , 18 , 20 | 40 : 1 , 6 , 22 | 41 : 10 , 11 | 42 : 16 | 43 : 1 , 7 , 8 | 44 : 5 , 6 , 10 , 17 | 45 : 3 , 10 | 47 : 13 | 50 : 14 | 51 : 18 | 53 : 1 | 56 : 1 , 3 | 57 : 6 | 58 : 14 | 59 : 16 | 60 : 2 | 61 : 1 , 5 | 62 : 6 | 63 : 8 , 22 | 65 : 9 | 66 : 1 , 9 | 67 : 10 , 16 , 23 , 27 | 70 : 16 | 71 : 10 , 13 | 72 : 7 | 75 : 14 , 15 , 18 | 77 : 11 | 78 : 4 | 79 : 20 , 23 | 80 : 12 | 81 : 8 | 82 : 11 | 84 : 4 , 9 | 85 : 1 | 86 : 23 | 88 : 4 , 8 , 9 | 89 : 6 , 8 | 90 : 12 | 91 : 2 , 5 , 7 | 92 : 16 , 18 | 93 : 5 , 9 | 94 : 4 | 96 : 7 | 97 : 5 , 6 | 99 : 1 | 102: 10 | 105 : 17 | 106 : 2 | 109 : 3 | 111 : 10 , 14 | 112 : 9 , 21 | 113 : 4 , 15 | 114 : 7 | 118 : 1 | 119 : 15 | 120 : 6 | 121 : 8 | 123 : 29 | 124 : 7 , 10 | 126 : 1 | 130 : 16 , 17 | 131 : 4 , 21 | 132 : 16 | 134 : 8 | 140 : 9 , 12 | 141 : 10 , 20 | 143 : 19 | 146 : 7 , 11 | 147 : 8 , 11 | 150 : 4 , 19 | 151 : 19 , 24 | 159 : 10 | 161 : 17 | 164 : 2 , 21 , 12 , 19 , 25 | 166 : 9 | 167 : 2 , 3 , 10 , 20 | 168 : 7 | 174 : 19 , 25 | 176 : 2 | 177 : 19 , 178 : 14 | 279 : 5 | 180 : 3 | 181 : 5 | 184 : 3 | 188 : 12 , 17 | 190: 6 | 192 : 14 | 193 : 4 | 197: 1 , 2 , 4 | 202 : 15 | 203: 24 | 204 : 2 , 27 , 31 | 205: 1 , 8 | 206: 35 | 207: 1 , 14 , 21 , 22 , 23 | 208 : 6 | 209 : 6 , 11 | 211 : 13 , 15 | 213 : 12 | 217 : 6 | 218 : 16 | 219: 8 , 24 | 220 : 15 | 222 : 26 | 223 : 10 | 224 : 10 | 226 : 2 , 20 | 227: 1 | 228 : 6 , 11 | 229 : 4 , 5 , 12 , 17 , 23 | 230 . 14 , 15 , 23 , 25 , 31 | 231 : 2 , 5 , 11 , 16 , 19 , 30 | 232 : 6 , 9 | 233 : 6 , 8 , 27 | 234 : 12 , 13 , 21 |
quia. 4 : 2 | 8 : 4 , 7 | 9 : 14 | 15 : 2 | 16 : 5 , 10 | 17 : 3 , 5 | 38 : 1 | 42 : 12 , 14 , 16 | 45 : 18 | 52 : 22 | 59 : 14 , 16 | 61 : 9 , 10 | 65 : 17 | 66 : 2 , 10 | 74 : 8 | 76: 11 , 14 | 77 : 12 | 79 : 22 | 80: 2 | 83 : 12 | 92 : 16 | 96: 4 | 110 : 11 | 118: 26 | 124: 3 | 128 : 19 | 129 : 11 | 132: 8 | 133 : 18 | 136 : 26 | 137 : 3 | 138 : 9 | 143 : 13 | 144: 12 | 146 : 4 | 152 : 8 | 159 : 6 | 161 : 18 , 19 | 163 : 1 | 164 : 9 | 174 : 22 | 180: 7 | 185 : 11 , 13 | 189 : 8 , 13 , 18 | 190 : 17 | 200 : 11 , 13 | 206 : 1 . 28 | 209 : 3 , 11 | 210 : 1 | 211 : 8 | 214 : 7 | 216: 5 . 14 | 217 : 1 , 13 | 219 : 2 | 221 : 22 | 222 : 14 |
quibus. 3 : 1 , 7 | 5 : 21 | 6 : 22 | 7 : 18 | 11 : 5 | 14 : 6 , 15 | 16 : 6 | 17 : 14 | 18 : 23 | 19 : 12 | 22 : 23 | 23 : 9 , 15 | 24 : 3 , 8 | 26 : 1 | 30 : 7 | 31 : 8 | 34 : 13 | 36 : 1 | 43 : 12 | 44 : 3 | 48 : 8 | 50 : 12 | 59 : 2 , 5 , 17 | 60: 2 | 62 : 12 , 20 | 63 : 18 , 19 | 64 : 5 | 67 : 3 | 69 : 8 , 11 | 71 : 4 , 7 | 73 : 19 | 75 : 3 | 87 : 1 | 88: 10 | 92 : 3 | 112: 12 | 116 : 10 | 125 : 12 | 126: 8 | 128: 11 | 131 : 16 | 134: 5 , 15 | 140 : 17 | 143 : 1 | 149 : 16 | 150 : 12 | 158: 27 | 159 : 21 | 162: 15 | 163: 2 | 165 : 9 , 13 | 166 : 13 | 169 : 3 | 171 : 28 | 173 : 5 | 175 : 11 | 176 : 8 | 183 : 14 | 186 : 11 , 23 | 188 : 1 | 191: 11 , 19 | 194 : 8 | 197 : 6 | 203 : 33 | 204 : 11 | 210 : 2 , 21 | 211 : 1 | 213 : 20 | 214 : 6 , 11 , 14 , 16 | 215: 7 , 24 | 217 : 14 | 219 : 28 | 222 : 11 | 224 : 6 | 231 : 3 | 233 : 13 | 234 : 4 |
quibuſcum. 149 : 16 | 186 : 27 |
quibuſque. 92 : 4 |
quicumque. 11 : 17 | 31 : 3 , 12 |
quid. 11 : 3 | 18 : 25 | 19 : 2 | 23 : 3 | 25 : 7 | 27 : 9 | 35 : 6 | 36 : 5 , 15 | 39 : 17 | 41: 10 | 42 : 3 , 14 , 20 | 44 : 19 | 47 : 7 | 48 : 3 , 7 | 50: 5 | 65 . 18 | 70 : 22 | 71 : 7 | 72 : 3 | 73 : 1 | 82 : 2 | 89 : 6 | 90 : 11 | 107 : 7 | 108 : 10 | 118: 17 | 131 : 15 | 135: 24 | 136 : 9 | 148 : 8 | 154: 3 | 160 : 10 | 161 : 5 | 162 : 9 | 164 : 18 | 166 : 14 | 168 : 5 , 6 | 169 : 4 | 176 : 4 | 178 : 1 | 179 : 10 | 180 : 11 | 182 : 8 | 189 : 16 | 191 : 17 | 194 : 7 | 197 : 21 | 213: 17 | 216 : 13 | 218 : 13 | 221 : 24 | 222 : 2 , 14 | 227 : 4 | 228 : 3 | 230 : 30 | 232 : 5 | 234 : 15 , 22 |
quidam. 37: 16 | 92: 15 | 116: 18 | 121 : 6 | 139 : 15 | 152 : 10 | 201 : 16 |
quidem. 3 : 15 | 13 : 2 | 25 : 14 | 59 : 6 | 64 : 12 | 82 : 3 | 86 : 20 , 23 | 89 : 17 | 90 : 2 | 106 : 23 | 111 : 9 | 132 : 14 | 144 : 23 | 160 : 5 | 161 : 8 , 15 | 162 : 1 | 166 : 10 | 177 : 24 | 185 : 5 | 186 : 20 | 188 : 12 | 196: 19 | 198 : 30 | 199: 3 | 202: 16 | 207: 27 | 212: 16 | 215: 25 . 217 : 9 , 17 , 23 | 218 : 19 | 219 : 12 | 220 : 7 | 221: 7 | 229 . 18 | 231 : 13 , 20 | 233 : 7 , 27 | 234 : 6 , 22 |
quidnam. 33 : 13 | 105: 1 , 3 |
quidquam. 5 : 21 | 10: 16 | 20 : 8 | 48 : 8 , 13 | 80 : 18 | 145 : 4 | 191 : 9 | 208: 14 | 217 : 9 | 228 : 3 | 229 : 2 | 231 : 10 , 27 |
quidquid. 42 : 19 | 87 : 12 | 153 : 18 | 233 : 16 |
quies. 24 : 5 | 161 : 2 | 165 : 9 |
quieſcebat. 121 : 5 |
quieſcere, 215 : 7 |
quieſſetis. 182 : 6 |
quieta. 18 : 24 | 27 : 16 | 70 : 4 | 121 : 20 |
quietam. 151 : 2 | 164 : 4 | 171 : 9 |
quietem. 147 : 3 |
quieti. 113 : 12 | 118 : 7 |
quietibus. 13 : 4 |
quietis. 210 : 22 |
quieto. 163 : 13 |
quietos. 105 : 9 |
quietum. 118 : 2 |
quietus. 21 : 16 | 79 : 12 | 106

23 | 107 : 6 | 179 : 2 |
quin. 18 : 16 | 29 : 1 | 32 : 6 | 49 : 9 | 60 : 13 | 97 : 8 | 115 : 12 | 134 : 1 | 159 : 17 | 160 : 16 | 165 : 14 | 168 : 6 | 191 : 12 | 211 : 10 | 216 : 4 | 217 : 10 | 218 : 11 | 220 : 18 | 223 : 1 | 224 : 21 | 225 : 15 | 227 : 6 | 232 : 18 |
Quinctium. 181 : 8 |
quinis. 184 : 2 |
quinquagintà. 931 12 | 123 : 22 |
quinque. 140 : 8 | 148 : 22 | 193 : 9 | 221 : 8 |
quinquennii. 66 : 15 |
quinto. 150 : 17 |
quintum. 81 : 17 | 147 : 7 |
quippe. 10 : 5 | 11 : 6 | 16 : 9 | 37 : 15 | 46 : 20 | 57 : 8 | 63 : 16 | 70 : 8 | 79 : 23 | 84 : 5 | 103 : 20 | 108 : 3 | 109 : 2 | 113 : 13 | 124 : 10 | 130 : 10 | 132 : 14 | 133 : 3 | 135 : 5 | 137 : 7 | 150 : 22 | 164 : 22 | 177 : 19 | 202 : 25 | 203 : 23 | 214 : 8 | 216 : 3 | 219 : 14 | 220 : 20 | 222 : 9 | 223 : 3 , 14 | 225 : 14 |
quippiam. 233 : 26 |
quique. 8 : 18 | 11 : 18 | 58 : 21 | 75 : 16 | 97 : 4 , 5 | 184 : 5 |
Quirites. 86 : 18 | 87 : 5 | 90 : 13 | 129 : 19 | 130 : 5 , 9 , 15 | 131 : 4 , 7 | 132 : 5 | 133 : 20 | 134 : 21 , 24 | 159 : 21 | 160 : 20 | 161 : 5 | 163 : 14 | 179 : 10 | 181 : 4 | 183 : 3 , 7 | 185 : 8 | 196 : 13 | 197 : 5 , 10 | 198 : 4 |
quis. 12 : 1 | 18 : 7 | 23 : 18 | 40 : 12 | 42 : 17 | 43 : 7 , 18 , 19 | 44 : 9 | 52 : 25 | 59 : 15 | 60 : 13 | 63 : 4 | 70 : 8 | 76 : 3 , 82 : 17 | 84 : 25 | 89 : 17 | 118 : 15 | 120 : 15 | 127 : 9 , 14 , 23 | 131 | 154 : 14 | 160 : 17 | 162 : 13 , 23 | 178 : 5 | 193 : 6 | 196 : 15 , 21 | 202 : 19 , 25 | 203 : 34 | 210 : 24 | 225 : 13 , 14 | 229 : 16 | 232 : 19 , 20 | 233 : 12 | 234 : 5 |
quiſquam. 30 : 3 | 40 : 3 | 45 : 16 | 49 : 7 | 52 : 16 | 55 : 19 | 67 : 1 | 71 : 13 | 101 : 24 | 102 : 5 | 123 : 8 | 134 : 22 | 161 : 16 | 165 : 18 | 185 : 9 | 210 : 18 | 213 : 20 | 214 : 19 | 216 : 4 | 220 : 26 | 234 : 6 |
quiſque. 4 : 4 | 7 : 4 , 14 | 8 : 8 , 9 | 24 : 7 | 30 : 17 | 31 : 15 | 34 : 10 | 42 : 10 | 47 : 2 | 59 : 19 | 55 : 12 , 21 | 76 : 7 | 83 : 16 | 88 : 13 | 98 : 4 , 11 | 108 : 3 | 111 : 2 , 5 , 16 | 112 : 16 | 113 : 5 | 123 : 30 | 127 : 16 , 25 | 129 : 13 | 135 : 5 | 139 : 10 | 141 : 11 | 150 : 21 | 159 : 6 | 165 : 3 | 166 : 10 | 178 : 23 | 186 : 7 | 192 : 25 | 193 : 6 | 198 : 18 | 210 : 4 , 11 | 212 : 13 | 213 : 8 | 214 : 14 | 219 : 4 , 10 , 30 | 223 : 4 , 17 | 231 : 24 | 233 : 2 |
quivêre. 38 : 14 | 170 : 2 |
quiverunt. 111 : 19 |
quiv.ſſent. 112 : 11 |
quivit. 143 : 17 |
quo. 2 : 1 | 5 : 4 | 9 : 22 | 11 : 19 | 15 : 6 | 19 : 19 | 20 : 14 | 21 : 19 | 22 : 26 | 26 : 7 | 27 : 16 | 30 : 20 | 31 : 14 | 32 : 1 | 33 : 9 , 11 | 34 : 12 | 35 : 9 | 37 : 23 | 38 : 8 | 39 : 7 | 41 : 6 | 43 : 20 | 44 : 4 | 48 : 13 | 50 : 3 | 52 : 4 , 7 , 20 | 53 : 11 | 58 : 14 , 16 | 61 : 14 , 15 | 62 : 5 | 67 : 20 | 69 : 15 | 70 : 22 | 71 : 18 | 75 : 16 | 80 : 21 | 82 : 2 , 17 | 89 : 4 | 91 : 3 | 94 : 19 | 95 : 17 | 103 : 6 , 27 | 106 : 22 | 107 : 6 , 11 | 108 : 15 | 109 : 19 , 24 | 113 : 5 | 115 : 14 | 118 : 3 | 120 : 8 | 124 : 1 | 126 : 6 | 129 : 22 | 130 : 12 | 136 : 10 | 139 : 22 | 140 : 16 | 147 : 6 , 22 | 148 : 6 , 19 | 149 : 11 , 13 | 152 : 9 , 19 | 156 : 1 | 159 : 7 | 160 : 3 | 164 : 22 | 166 : 2 | 167 : 8 | 170 : 29 | 182 : 5 | 183 : 1 | 186 : 14 | 188 : 28 | 198 : 18 | 200 : 10 | 208 : 8 | 210 : 2 , 13 | 212 : 18 | 217 : 21 | 218 : 18 | 220 : 3 | 221 : 14 , 16 | 223 : 22 | 226 : 22 | 228 : 10 | 229 : 6 , 7 | 232 : 18 | 233 : 2 , 5 , 15 |
quoad. 98 : 14 | 153 : 18 |
quocumque. 103 : 3 | 123 : 11 | 148 : 24 | 225 : 22 |
quod. 2 : 16 | 4 : 1 | 5 : 6 | 6 : 25 | 8 : 17 | 9 : 11 , 21 | 11 : 15 | 12 : 1 , 10 , 14 | 13 : 14 , 15 | 15 : 10 | 16 : 3 , 7 | 20 . 9 , 20 | 22 : 20 , 25 | 23 : 2 , 10 | 25 : 16 | 27 : 6 | 28 : 6 | 29 : 3 | 30 : 15 | 32 : 3 , 13 , 16 , 18 | 33 : 1 , 6 , 8 | 34 : 24 | 35 : 20 | 36 : 10 | 38 : 18 | 39 : 1 , 20 , 24 | 40 : 8 , 15 , 16 | 42 : 8. 17 | 43 : 22 | 48 : 1 | 49 : 19 | 50 : 8 | 53 : 5 | 54 : 3 , 9 | 57 : 1 | 58 : 2 | 61 : 8 | 62 : 4 | 63 : 1 , 12 | 64 : 6 | 65 : 7 | 66 : 12 | 67 : 1 | 69 : 11 , 18 | 70 : 17 | 72 : 4 | 73 : 7 , 12 | 74 : 3 , 6 | 79 : 9 , 18 | 80 : 15 , 23 | 82 : 7 , 18 | 83 : 2 , 6 , 16 | 84 : 23 | 85 : 10 | 86 : 8 , 20 | 87 : 6 | 88 : 17 | 89 : 7 | 92 : 24 | 93 : 21 | 94 : 15 | 96 : 8 | 98 : 2 | 100 : 12 , 20 | 103 : 12 | 105 : 5 | 107 : 24 | 108 : 14 , 18 | 109 : 5 | 110 : 7 , 11 , 15 | 112 : 26 | 113 : 16 | 116 : 1 , 9 , 14 , 16 | 117 : 3 , 5 | 118 : 8 | 125 : 19 | 127 : 11 , 16 | 128 : 1 , 15 | 131 : 16 | 132 : 2 , 6 , 7 | 134 : 2 | 135 : 3 | 136 : 28 | 137 : 3 , 12 | 138 : 22 | 139 : 3 , 16 , 24 | 140 : 23 | 141 : 12 , 17 | 142 : 2 , 16 | 143 : 17 | 144 : 20 | 145 : 27 | 146 : 15 , 20 | 147 : 21 , 23 | 148 : 16 | 150 : 17 | 151 : 17 | 153 : 15 | 154 : 2 , 6 , 8 | 158 : 1 | 162 : 1 | 163 : 6 | 165 : 15 | 166 : 1 | 172 : 7 , 20 | 178 : 7 | 181 : 3 | 182 : 3 | 186 : 25 | 188 : 19 , 27 | 191 : 21 , 24 | 192 : 25 | 197 : 23 | 203 : 4 | 204 : 22 | 206 : 18 , 30 | 207 : 22 , 29 | 209 : 5 | 210 : 9 | 211 : 8 , 17 | 215 : 13 , 17 | 216 : 17 , 19 | 217 : 13 , 22 | 220 : 11 | 222 : 18 | 223 : 12 , 19 | 225 : 1 , 16 | 226 : 9 | 227 : 23 , 25 | 229 : 8 , 11 , 15 , 24 | 230 : 3 , 6 , 20 , 29 | 231 : 6 | 232 : 7 , 35 | 233 : 11 , 26 | 234 : 16 |
quocumque. 52 : 11 | 137 : 9 | 186 : 2 | 224 : 16 |
quomodo. 6 : 6 |
quonam. 27 : 7 | 146 : 5 | 215 : 12 | 218 : 19 | 224 : 9 |
quoniam. 2 : 2 | 3 : 9 | 6 : 4 | 21 : 24 | 25 : 14 | 27 : 14 | 30 : 10 | 46 : 1 | 48 : 10 | 49 : 6 | 59 : 4 | 65 : 8 | 69 : 6 , 10 | 73 : 4 | 78 : 3 | 82 : 5 , 13 | 85 : 11 | 86 : 14 | 89 : 20 | 91 : 12 | 92 : 19 | 97 : 8 | 105 : 14 | 113 : 13 | 125 : 22 | 128 : 9 | 131 : 18 | 132 : 16 | 134 : 9 | 139 : 13 | 141 : 18 | 144 : 6 | 148 : 3 | 150 : 10 | 151 : 26 | 152 : 3 | 154 : 7 , 9 | 161 : 15 | 164 : 16 | 168 : 13 | 182 : 7 | 184 : 6 | 197 : 12 | 211 : 6 , 12 | 212 : 17 , 19 | 213 : 2 | 217 : 12 | 220 : 7 | 222 : 15 | 223 : 13 | 225 : 26 | 229 : 28 |
quoquam. 71 : 11 |
quoque. 52 : 6 | 80 : 19 | 86 : 4 | 125 : 26 | 164 : 5 | 212 :

14 | 217 : 4 | 224 : 8 | 232 : 26 |
quorum. 22 : 22 | 25 : 21 | 31 : 1 | 34 : 15 | 63 : 13 | 68 : 7 , 10 | 69 : 16 | 80 : 17 | 82 : 21 | 83 : 8 | 84 : 14 | 91 : 18 | 97 : 3 | 99 : 3 | 106 : 2 | 110 : 1 | 116 : 11 | 122 : 13 | 123 : 3 | 125 : 13 | 140 : 6 | 144 : 11 | 148 : 22 | 159 : 3 , 17 | 162 : 8 , 14 | 165 : 5 | 166 : 4 | 196 : 14 | 212 : 12 , 15 | 213 : 13 | 217 : 25 | 218 : 2 | 223 : 6 , 8 | 226 : 3 | 234 : 7 |
quorſum. 223 : 19 |
quos. 6 : 3 | 11 : 21 , 22 | 14 : 13 | 16 : 12 , 18 | 30 : 13 | 33 : 23 | 36 : 23 | 49 : 8 | 51 : 9, 10 | 55 : 14 | 63 : 6 | 65 : 22 | 69 : 3 , 22 | 71 : 10 | 72 : 1 , 2 | 78 : 12 | 79 : 10 | 80 : 20 | 84 : 7 | 88 : 15 | 91 : 4 | 92 : 14 | 95 : 11 | 96 : 28 | 99 : 7 | 103 : 16 | 104 : 13 | 106 : 25 | 114 : 10 | 117 : 4 | 120 : 16 | 121 : 18 | 125 : 10 | 126 : 18 | 130 : 4 | 143 : 19 | 146 : 13 , 23 , 28 | 148 : 15 , 21 | 151 : 1 , 10 | 153 : 23 | 160 : 14 | 164 : 6 | 167 : 10 | 171 : 16 | 173 : 22 | 180 : 21 | 190 : 1 | 198 : 6 | 201 : 4 | 205 : 18 | 208 : 12 | 210 : 16 | 224 : 3 | 225 : 28 | 228 : 11 | 230 : 1 | 232 : 3 |
quoſcumque. 32 : 11 |
quoſque. 143 : 19 |
quotidiano. 12 : 2 | 37 : 15 |
quotidie. 102 : 1 | 137 : 17 |
quotiens. 177 : 8 | 179 : 12 |
quovis. 67 : 5 | 93 : 1 , 22 | 100 : 4 | 229 : 21 |
quouſque. 18 : 2 | 167 : 24 |
quum. 208 : 9 |

R.

RAbiē. 162 : 5 | 231 : 6 |
rabiem. 165 : 17 |
radicem. 204 : 7 |
radices. 140 : 17 |
radicibus. 51 : 17 |
ramis. 107 : 19 | 139 : 23 |
rapaciſſumæ. 227 : 14 |
rapere. 9 : 19 | 10 : 3 , 10 | 98 : 5 | 186 : 9 |
rapi. 41 : 2 |
rapiebat. 82 : 25 |
rapinæ. 5 : 14 |
rapinarum. 13 : 16 | 51 : 10 | 212 : 25 |
rapinas. 19 : 4 | 168 : 7 | 210 : 23 |
rapinis. 22 : 23 | 164 : 17 | 203 : 23 | 206 : 15 |
rapiunt. 217 : 22 |
rapta. 160 : 13 |
rapto. 203 : 4 |
raptum. 191 : 9 |
raris. 180 : 9 |
raro. 169 : 21 |
rara. 183 : 6 |
ratam. 154 : 25 |
ratem. 175 : 25 |
rates. 188 : 5 |
rati. 37 : 26 | 107 : 14 | 119 : 14 | 124 . 5 | 143 : 12 | 144 : 9 | 147 : 20 | 149 : 6 | 163 : 16 | 185 : 13 |
ratibus. 173 : 14 |
ratio. 198 : 1 | 234 : 22 |
rationem. 33 : 3 | 227 : 3 |
rationes. 35 : 7 | 143 : 6 |
rationibus. 51 : 7 | 234 : 14 |
ratus. 50 : 4 | 51 : 22 | 55 : 4 | 63 : 6 | 67 : 2 | 70 : 20 | 79 : 8 | 81 : 1 | 100 : 11 | 103 : 12 | 110 : 7 | 121 : 8 | 122 : 5 | 128 : 2 , 8 | 146 : 7 | 153 : 12 | 177 : 3 | 215 : 19 |
re. 7 : 20 | 9 : 6 | 16 : 1 | 23 : 10 | 28 : 1 | 38 : 3 | 39 : 24 | 42 : 1 | 48 : 10 | 51 : 22 | 74 : 3 | 103 : 20 | 105 : 15 | 107 : 9 , 16 | 115 : 18 | 124 : 8 | 125 : 12 | 131 : 1 , 7 | 136 : 24 | 146 : 3 | 149 : 4 | 191 : 4 | 192 : 23 | 220 : 8 | 225 : 9 | 231 : 11 |
Reatino. 29 : 10 |
rebatur. 83 : 12 |
rebus. 12 : 10 | 21 : 13 | 24 : 3 | 26 : 1 | 32 : 2 , 11 | 35 : 10 | 36 : 1 | 40 : 1 | 54 : 13 | 62 : 12 | 63 : 18 | 69 : 13 | 74 : 12 | 80 : 25 | 84 : 12 | 91 : 12 | 97 : 19 | 98 : 2 | 100 : 18 | 101 : 21 | 102 : 9 | 103 : 13 | 109 : 11 | 110 : 23 | 111 : 2 | 118 : 8 | 119 : 2 | 123 : 18 | 125 : 2 | 128 : 22 | 134 : 19 | 141 : 7 , 19 | 143 : 1 | 150 : 12 | 154 : 6 | 158 : 10 | 175 : 12 | 176 : 14 | 178 : 23 | 188 : 18 , 26 | 200 : 28 | 204 : 6 | 214 : 6 , 14 | 216 : 16 | 217 : 14 | 220 : 25 | 221 : 6 | 222 : 30 | 223 : 20 | 219 : 18 | 230 : 11 |
recens. 192 : 27 |
recentis. 188 : 24 |
receperat. 108 : 12 | 201 : 15 |
receperitis. 180 : 9 |
recepi. 177 : 22 | 189 : 22 |
recepit. 74 : 11 |
recepta. 9 : 18 | 178 : 2 |
receptam. 212 : 7 |
recepti. 69 : 13 |
receptus. 105 : 20 | 144 : 10 |
receptus. 61 : 17 |
recidat. 211 : 11 |
recidere. 170 : 2 |
recipi. 84 : 10 |
recipiebant. 106 : 6 |
recipit. 112 : 3 | 170 : 16 |
recipiundam. 197 : 15 |
recipiunt. 223 : 20 |
recitarem. 232 : 3 |
recitatæ. 81 : 12 |
recitatis. 82 : 11 |
recitavit. 23 : 8 | 27 : 18 |
recognituros. 229 : 16 |
recognoſcas. 28 : 5 |
recordam 178 : 24 |
recte 40 : 8 | 80 : 24 | 90 : 14 | 162 : 2 | 167 : 1 | 180 : 2 |
rectius. 2 : 1 | 188 : 28 |
rectori. 58 : 13 |
rectore. 170 : 3 |
rectorem. 210 : 5 |
recuperandæ. 85 : 7 |
reculare. 89 : 18 |
redarguit. 201 : 3 |
reddat. 72 : 10 |
redde. 227 : 3 |
reddenda. 198 : 1 |
reddere. 142 : 13 |
redderet. 64 : 9 |
reddi. 167 : 2 |
reddideris. 167 : 7 |
reddidit. 232 : 25 |
redditam. 153 : 19 |
redditas. 27 : 18 |
redditis. 178 : 5 | 201 : 9 |
redemtoris. 204 : 15 |
redeo. 61 : 7 | 100 : 7 | 127 : 2 |
redeunt. 150 : 5 |
redeuntes. 146 : 4 |
redeuntibus. 208 : 6 |
redibunt. 180 : 9 |
rediens. 65 : 4 | 146 : 24 |
redimebat. 85 : 5 |
redimere. 233 : 27 |
redimeret. 11 : 19 |
redire. 153 : 9 |
rediſſi. 228 : 10 |
redit. 149 : 13 | 154 : 22 |
reditu. 168 : 4 | 172 : 9 |
reditum. 86 : 17 | 186 : 25 |
rediturum. 129 : 14 |
redundantibus. 176 : 23 |
redoctus. 233 : 8 |
reduxit. 233 : 8 |
refelle. 233 : 27 |
referat. 44 : 10 |
referatur. 38 : 4 |
referebantur. 67 : 14 |
refert. 23 : 1 | 39 : 17 | 46 : 14 |
referundum. 39 : 24 |

refumunt. 67 : 21 |
refuciere. 117 : 21 |
refuciere. 57 : 24 |
reficit. 108 : 6 |
refutant. 202 : 6 |
regatur. 57 : 3 |
rege. 40 : 9 | 61 : 8 | 94 : 23 | 110 : 16 , 25 | 120 : 6 | 189 : 3 , 21 : 209 : 8 |
regebat. 173 : 8 , 11 |
regebantur. 76 : 4 |
regem. 26 : 4 | 66 : 5 | 67 : 17 | 87 : 2 | 90 : 13 | 92 : 9 | 95 : 13 | 108 : 15 | 109 : 2 | 114 : 15 | 117 : 9 | 121 : 11 | 123 : 5 | 127 : 10 , 24 | 136 : 4 | 140 : 12 | 170 : 5 , 7 | 173 : 21 | 189 : 20 | 193 : 13 | 194 : 1 |
regere. 59 : 6 | 106 : 15 |
regerent. 78 : 4 |
regerentur. 78 : 4 |
reges. 2 : 9 | 6 : 16 | 8 : 22 | 17 : 11 | 40 : 6 | 69 : 12 | 71 : 10 | 80 : 7 , 13 | 87 : 14 | 100 : 17 | 117 : 4 | 127 : 17 | 128 : 8 | 135 : 18 | 144 : 8 , 16 | 161 : 12 | 220 : 15 |
regetque. 192 : 21 |
regi. 61 : 22 | 91 : 21 | 94 : 19 | 96 : 4 | 102 : 17 | 103 : 17 | 113 : 13 | 120 : 2 | 154 : 6 | 174 : 25 | 186 : 20 | 188 : 17 | 212 : 22 | 216 : 2 | 220 : 12 |
regiæ. 116 : 15 | 155 : 5 |
regiam. 124 : 25 | 148 : 18 |
regibus. 7 : 5 | 48 : 17 | 129 : 6 | 158 : 13 | 189 : 1 | 192 : 24 | 202 : 6 |
regii. 202 : 7 |
reginam. 189 : 15 |
regio. 30 : 16 | 66 : 7 | 107 : 2 | 158 : 16 |
regione. 22 : 23 |
regiones. 91 : 2 | 125 : 22 |
regionibus. 172 : 14 |
regionum. 145 : 17 |
regios. 108 : 15 |
regis. 68 : 7 | 74 : 2 , 12 | 75 : 18 | 82 : 23 | 83 : 18 , 23 | 91 : 4 | 93 : 2 | 94 : 4 , 6 , 7 | 100 : 20 | 108 : 17 | 110 : 11 | 112 : 6 , 28 | 114 : 6 | 118 : 4 | 123 : 30 | 125 : 20 | 127 : 8 | 137 : 9 | 139 : 3 | 147 : 8 | 149 : 10 | 154 : 20 | 159 : 15 | 174 : 7 | 189 : 22 | 204 : 32 |
regis. 148 : 3 |
regitis. 164 : 11 |
regium. 6 : 22 , 25 | 91 : 16 | 121 : 23 |
regna. 89 : 14 | 127 : 23 | 180 : 4 | 190 : 16 | 191 : 14 | 198 : 7 | 209 : 1 | 214 : 16 | *Sallustius.*
222 : 20 |
regni. 67 : 9 , 12 | 68 : 14 | 69 : 2 | 87 : 12 | 103 : 8 | 110 : 7 | 114 : 3 |
regnique. 70 : 2 |
regnis. 189 : 17 |
regno. 62 : 13 | 69 : 5 | 70 : 18 | 72 : 4 , 15 | 73 : 1 | 79 : 7 | 81 : 24 | 82 : 7 | 93 : 12 | 110 : 20 | 114 : 21 | 191 : 1 |
regnoque. 128 : 26 |
regnum. 5 : 21 | 36 : 23 | 62 : 2 | 64 : 7 | 67 : 2 , 15 | 66 : 18 | 69 : 21 | 70 : 11 | 72 : 12 | 73 : 7 | 74 : 6 | 79 : 13 , 16 , 23 , 28 | 80 : 21 | 81 : 23 , 26 | 84 : 10 | 87 : 8 | 92 : 20 | 138 : 22 | 148 : 10 | 159 : 13 | 189 : 23 | 190 : 11 , 14 | 192 : 10 | 202 : 2 | 219 : 21 | 221 : 2 | 229 : 29 |
regnumque. 65 : 5 | 204 : 11 | 214 : 8 | 291 : 16 |
regredi. 110 : 3 | 190 : 11 |
regreditur. 140 : 2 |
regressu. 173 : 14 |
regressus. 5 : 5 | 173 : 1 | 174 : 13 |
reguli. 66 : 8 | 67 : 9 |
regulis. 67 : 6 |
regum. 2 : 16 | 92 : 16 | 117 : 2 | 128 : 15 | 136 : 2 |
regumque. 217 : 19 |
rei. 5 : 17 | 6 : 1 | 21 : 20 | 61 : 13 , 19 | 76 : 1 | 79 : 5 | 85 : 9 | 110 : 26 | 112 : 27 | 232 : 5 | 137 : 11 | 146 : 21 | 203 : 6 | 216 : 12 | 219 : 5 |
reipublicæ. 3 : 13 | 5 : 7 , 20 | 6 : 21 | 7 : 1 | 13 : 17 | 20 : 13 | 24 : 8 | 31 : 5 | 91 : 1 | 33 : 16 | 36 : 6 | 41 : 1 , 42 : 1 , 18 | 43 : 7 | 60 : 6 | 86 : 18 | 97 : 13 | 99 : 4 | 126 : 21 | 130 : 11 | 133 : 5 | 134 : 8 , 21 | 163 : 8 | 169 : 1 | 198 : 5 | 210 : 21 | 213 : 10 | 215 : 19 | 217 : 11 | 219 : 24 | 222 : 25 | 224 : 1 | 228 : 8 | 232 : 24 , 30 | 232 : 7 | 233 : 6 |
reique. 225 : 23 |
relaturum. 231 : 9 |
relicta. 71 : 4 | 132 : 22 | 204 : 16 |
relicti. 91 : 6 |
relictis. 122 : 14 | 152 : 6 |
relicto. 94 : 7 | 95 : 1 | 139 : 1 | 170 : 13 | 204 : 28 |
relictum. 55 : 9 | 94 : 12 | 155 : 2 | 179 : 10 |
relictus. 141 : 17 |
religione. 124 : 4 |
religiosissimus. 10 : 14 |
relinquant. 134 : 5 |
relinquatis. 53 : 8 |
relinquendum. 79 : 28 | 152 : 20 |
relinquere. 8 : 19 | 52 : 23 |
relinquimus. 16 : 17 |
reliqua. 53 : 24 | 85 : 13 | 143 : 11 | 161 : 8 | 177 : 5 | 188 : 15 | 200 : 11 | 229 : 19 | 232 : 20 | 233 : 4 |
reliquæ. 29 : 5 |
reliquam. 7 : 2 |
reliquas. 234 : 1 |
reliquerat. 62 : 5 | 148 : 21 | 149 : 5 |
reliquere. 133 : 25 , 27 | 180 : 7 |
reliquerint. 6 : 6 |
reliquerit. 225 : 19 |
reliquerunt. 11 : 2 | 18 : 1 |
reliqui. 10 : 5 | 18 : 15 | 22 : 23 | 45 : 2 | 107 : 22 | 112 : 10 | 161 : 14 | 173 : 14 | 208 : 6 | 222 : 10 |
reliquiæ. 166 : 12 |
reliquias. 183 : 13 |
reliquis. 4 : 10 |
reliquit. 90 : 20 | 204 : 35 | 217 : 18 |
reliquntum. 91 : 4 |
reliquos. 76 : 21 | 78 : 9 | 81 : 21 | 74 : 12 | 93 : 14 | 108 : 8 | 109 : 22 |
reliquum. 82 : 2 | 90 : 11 | 140 : 2 | 119 : 9 | 124 : 21 | 129 : 14 | 211 : 26 |
reliquus. 226 : 6 |
rem. 16 : 17 , 19 | 18 : 9 | 21 : 1 | 33 : 18 | 35 : 13 | 37 : 26 | 38 : 7 | 64 : 10 | 67 : 8 | 71 : 19 | 79 : 38 | 87 : 5 | 108 : 1 | 111 : 23 | 120 : 13 | 121 : 12 : 122 : 24 | 126 : 14 , 16 | 127 : 2 , 12 | 128 : 14 , 19 | 130 : 19 | 138 : 31 , 20 | 140 : 6 | 141 : 2 | 198 : 18 | 208 : 18 | 213 : 1 | 218 : 19 | 219 : 27 | 222 : 29 | 232 : 16 |
remque. 8 : 16 | 29 : 20 | 133 : 12 |
remanebit. 90 : 1 |
remanere 111 : 28 |
remanet. 82 : 9 |
remeare. 179 : 12 |
remedia. 221 : 10 |
remedium. 33 : 2 |
remiferam. 212 : 21 |
remiferat. 187 : 16 |
remiſit. 107 : 26 |
remiſſis. 111 : 14 |
remiſſiſque. 128 : 31 |
remiſſus. 136 : 2 |
remittere. 111 : 20 | 144 : 6 | 185 : 4 |
remittit. 107 : 1 |

remorata. 95 : 18 | 142 : 2 |
remorati. 107: 18 |
remoraturos. 105 : 14 |
remoram. 176 : 10 |
remotis. 53 : 10 | 155 : 10 |
remoto. 135: 20 | 159 : 1 | 190 : 6 |
remorum. 206: 13 |
removitis. 134 : 12 |
rempublicam. 4 : 6 | 6 : 6 | 14 : 4 | 15 : 12 | 21 : 21 | 23 : 19 | 31 : 4 , 12 | 32 : 5 | 38 : 11 | 39 : 8 , 13 , 19 | 43 : 1 , 8 | 44 : 11 | 45 : 1 4 , 6 | 46 : 19 | 47 : 3, 13 | 86 : 12 | 88 : 9 | 89 : 6 , 11 | 97 : 24 | 111: 27 | 134: 16 | 155 : 2 | 159 : 5 | 164 : 4, 24 | 167 : 15 | 168: 6 | 177: 14 | 212: 8 | 213 : 18 | 216: 7 , 9 | 217 : 14 | 219 : 13 | 226 : 1 |
renonibus. 198: 8 |
renovanda. 222: 15 |
renovare. 106 : 25 |
renovari. 108: 18 |
renovato. 93 : 18 |
renovatum. 65 : 7 |
renuntiavêre. 140 : 7 |
renunculo. 175 : 22 |
reo. 231 : 31 |
repente. 20: 10 | 24 : 5 | 105: 21 | 108 : 1 | 109 : 7 | 112 : 9 | 113 : 1 | 119 : 17 | 123 : 22 | 124 : 1 | 138 : 1 | 141: 9 | 145 : 3 | 150 : 18 | 151: 5 | 200 : 32 | 203 : 1 , 27 | 233 : 28 | 234 : 4 |
repentes. 159: 17 |
repentina. 184: 1 |
repentinæ. 212 : 3 |
repentino. 111: 15 |
reperiebam. 214 : 17 |
reperiebant. 56 : 3 |
reperiri. 216 : 19 |
reperit. 121 : 12 |
reperitur. 40 : 19 | 67 : 19 |
reperti. 99 : 1 |
repertores. 189 : 8 |
repertus. 55 : 16 |
repetam. 61 : 14 |
repetentes. 164 : 22 |
repetere. 6 : 5 | 142 : 13 |
repetit. 133 : 14 |
repetiveritis. 186 : 3 |
repeto. 161 : 18 | 183 : 10 |
repetunda. 160 : 19 |
repetundarum. 15 : 9 | 38 : 16 |
repleta. 201 : 18 |
reprehendat. 42 : 17 |
reprehendenda. 215 : 22 |
reprehendere. 224 : 4 |
reprehenderis. 4: 2 |
reprehendetur. 232: 2 |
repreſſi. 231 : 31 |
repetitius. 226 : 7 |
republica. 5 : 1 | 9 : 18 | 16: 9 | 25 : 11 | 42 : 4 | 48 : 9 | 59 : 16 | 90 : 15 | 134: 10 | 153 : 22 | 164 : 21 | 197 : 4 , 19 , 20 , 24 | 216: 20 | 219 : 8 | 225 : 17 | 226: 24 | 227 : 19 | 228 : 15 | 230 : 15 , 19 | 231 : 17 , 19 |
repudiabat. 51 : 5 |
repudiet. 35 : 9 |
repugnantibus. 158 : 17 | 198: 30 |
repuli. 196 : 14 |
repulſas. 18 : 1 |
repulſum. 148: 13 |
repulſus. 154 : 4 | 171 : 5 |
reputando. 57 : 3 | 148: 20 |
reputant. 68 : 1 | 214 : 14 |
reputare. 232 : 15 |
reputaret. 114 : 20 | 121 : 3 |
reputate. 130 : 19 | 132 : 17 |
reputaverint. 60: 2 |
reputo. 44 : 16 |
requæ. 170 : 6 |
requiem. 42 : 9 | 183: 8 |
requieſcere. 121 : 23 | 133 : 6 |
requieris. 204 : 1 |
requievit. 5: 1 |
requirat. 32 : 15 |
requirere. 32 : 21 |
requiſita. 201: 16 |
rerum. 3 : 12 , 16 | 8 : 16 | 22: 20 | 23 : 7 | 27 : 3 | 29: 14 | 30 : 5 , 8 | 37 : 10 | 45 : 18, 19 | 48 : 18 | 50 : 12 | 51 : 11 , 15 | 52 : 10 | 58 : 3 | 59 : 3 , 8 , 13 | 60 : 11 | 71 : 9 | 72 : 7 , 15 | 77 : 16 | 81 : 8 | 96 : 1 , 6 | 97 : 1 , 22 | 100 : 15 | 102 : 13 | 103 : 7, 22 | 114 : 19 | 118: 7 , 15 | 142 : 4 | 144 : 9 | 148: 3, 24 | 150 : 2 | 163 : 6 | 166: 21 | 184 : 4 | 184 : 7 | 210: 1 | 220 : 2 | 221 : 11 | 232: 4 | 233 : 19 |
res. 2 : 6 , 18 | 4 : 2 | 5: 5 | 6 : 4 , 13 | 7 : 19 | 8 : 1 , 2, 26 | 10 : 5 | 13 : 2 | 14 : 1 | 16 : 6 | 17 : 1 | 18 : 7 . 15 , 18 , 24 | 20 : 3 . 14 | 33: 6 | 39 : 1 , 16 | 41 : 7 | 42: 8 | 43 : 9 | 44 : 15 , 18 | 46 : 19 | 47 : 10 | 48: 24 | 49 : 9 | 51 : 21 | 52: 8 | 54: 16 | 58 : 7 | 63 : 6 , 15 | 65: 3 , 16 | 66 : 15 | 67 : 14 , 29 | 75 : 2 | 77 : 5 , 7 | 82: 28 | 83 : 17 | 86: 4 | 93: 4 | 98 : 1 | 100 : 2 , 6 | 103 : 12 | 107 : 6 | 108 : 3 , 4 | 109 : 1 | 111 : 4 , 25 | 112: 23 | 115: 20 | 116: 7, 16 | 118: 16 | 119: 14 | 120 : 13, 7, 9 | 122 : 13 | 123 : 3 . 7 , 11 | 124 : 5 | 126 : 2 | 128 : 26 | 129 : 12 | 131 : 21 | 132: 4, 19 | 135 : 24 | 136 : 26 | 138 : 4 . 16 | 139 : 3 | 141 | 16 , 18 , 20 | 152 : 7 , 19 | 157 : 1 | 158 : 5 | 159 : 10 | 160 : 15 | 163 : 2 | 176 : 8 | 178: 2 | 182 : 1 | 183 : 10 | 184 : 5 | 185: 10 | 188: 24 | 196 : 16 | 197 : 12 | 203 : 24 | 204 : 8 | 207 : 5 | 209 : 5 | 210 : 10 | 213 : 7, 8 , 11 | 214 : 8 , 15 | 216 : 6 , 16 | 219 : 17 , 19 | 220 : 11 , 12 | 221 : 11 | 222 : 36 | 224 : 15 | 225 : 23 | 230 : 2 , 5 |
reſque. 124 : 23 |
reſcindi. 66 : 16 | 167 : 2 |
reſcindit. 192 : 18 |
reſederunt. 231 : 18 |
reſiſtendum. 191 : 2 |
reſiſtentes. 55: 6 |
reſiſtentibus. 94 : 9 |
reſiſtere. 27 : 14 | 106 : 13 | 112 : 11 | 113 : 3 |
reſiſti. 118: 22 |
reſiſtunt. 54 : 18 |
reſpiciens. 93 : 17 | 204 : 30 |
reſpondeant. 229 : 13 |
reſpondeat. 229: 4 | 230 : 1 |
reſpondebo. 225 : 27 |
reſpondendo. 229 : 14 |
reſpondent. 73 : 10 |
reſpondere. 92 : 8 | 132 : 10 | 232 : 20 , 35 |
reſponderentur. 153 : 6 |
reſpondero. 229 : 9 |
reſpondetur. 150 : 8 |
reſpondi. 134 : 10 |
reſpondiſſent. 37 : 3 |
reſpondit. 27 : 9 | 66 : 6 , 17 | 80 : 17 | 116 : 3 | 121 : 18 | 153 : 5 |
reſponſuros. 131 : 15 |
reſponſurum. 151: 10 |
reſpublica. 8 : 22 | 17 : 10 | 23 : 3 | 27 : 14 , 16 | 43 : 26 | 45 : 12, 19 | 48 : 14 | 49 : 5 | 88 : 18 | 90 : 10 | 94 : 9 | 98 : 5 | 129 : 22 | 146 : 1 | 169 : 4 | 210 : 8 | 222 : 28 | 223 : 3 . 8 , 13 | 224 : 16 | 226 : 16 , 22 | 229 : 27 | 230 : 21 | 233: 7 |
reſtantem. 170 : 11 |
reſtitère. 211 : 1 |
reſtituas. 225 : 9 |
reſtituatis. 27 : 6 |
reſtituenda. 217: 15 |
reſtituentis. 159 : 14 |
reſtituere. 87 : 12 |

Digitized by Google

reſtiteris. 225 : 13 |
reſtitui. 167: 3 |
reſtituit. 106 : 28 | 180 : 13 | 217: 7 |
reſtituo. 162 : 4 |
reſtituta. 31 : 7 | 225 : 17 |
reſtitutio. 190 : 12 |
reticeat. 92 : 6 |
reticere. 20 : 6 | 132 : 13 |
retices. 227 : 6 |
reticuiſſe. 215 : 24 |
retineas. 167: 11 , 12 | 217 : 7 |
retinebant. 125 : 19 |
retinebat. 97 : 26 | 106: 10 | 200 : 11 |
retinebunt. 183 : 10 |
retinemus. 44 : 7 |
retinendæ. 161 : 2 | 219: 15 |
retinendam. 90 : 2 |
retinendum. 38 : 5 | 79 : 29 |
retinens. 55: 18 |
retinere. 45 : 5 | 65 : 11 | 80: 17 | 106 : 25 | 110 : 5 | 126: 10 | 146 : 25 | 218 : 6 |
retinerent. 223 : 2 |
retinet. 167 : 21 |
retinetur. 3 : 1 |
retinoerint. 186 : 3 |
retinuiſſe. 214 : 3 |
retractantes. 164 : 14 |
retractum. 32 : 9 | 37 : 17 |
retractus. 37 : 9 |
retrahente. 231 : 19 |
retuleram. 79: 21 |
retuliſſe. 154 : 8 |
retulit. 213 : 17 |
reverſi. 192 : 31 |
revertar. 232 : 5 |
revertera. 31 : 6 |
reverti. 231 : 19 |
revocans. 212 : 26 |
revocante. 231 : 18 |
revocata. 220 : 7 |
revocati. 8 : 19 |
revocaveras. 227 : 22 |
revorti. 64 : 2 |
revortitur. 112 : 5 |
reus. 15 : 10 | 93 : 7 |
Rex. 23 : 13 |
rex. 61 : 17 | 63 : 22 | 64: 13 | 69 : 19 | 73 : 9 | 79 : 3 | 85: 11 | 121 : 17 | 123 : 14 | 124 : 9 | 128 : 27 | 147 : 25 | 153 : 9 , 11 , 12 | 154 : 12 . 18 | 173 : 20 | 188 : 17 | 196 : 11 |
Rhegium. 84 : 19 | 200 : 18 |
Rhenum. 158 : 6 |
Rhodius. 40 : 11 |
Rhodiorum. 40 : 9 |
Rhodios. 221 : 4 |
ritu. 211 : 19 |
rogandos. 86 : 3 |
rogantibus. 142 : 11 | 213 : 3 |
rogarentur. 97 : 17 |
rogat. 54 : 7 | 115 : 25 | 151 : 8 |
rogatione. 91 : 10 | 97: 16 |
rogationem. 97 : 3 , 12 |
rogationi. 97 : 7 |
rogatum. 125 : 6 |
rogatus. 29 : 8 | 39 : 20 , 25 | 44 : 13 | 123 : 1 |
rogitare. 24 : 10 |
Roma. 33 : 9 | 93 : 16 | 128: 10 | 213 : 15 |
Romæ. 22 : 2 | 24 : 2 | 25: 12 | 26 : 3 | 29 : 12 | 32 : 20 | 34 : 5 | 36 : 23 | 46 : 8 | 49 : 7 | 50 : 14 , 17 | 52 : 4 , 8 | 72 : 21 | 63: 23 | 74 : 10 | 79 : 9 | 80 : 15 | 82 : 22 | 83 : 17 | 84: 6 | 85 : 5 | 86 : 5 , 14 | 91 : 5 | 92 : 2 , 14 | 94 : 8 | 96 : 5 | 97 : 2 , 21 | 102 : 9 | 109 : 11 | 113 : 15 | 114 : 22 | 122 : 6 , 141 : 17 | 211 : 2 |
Romæque. 150: 6 |
Romam. 6 : 8 | 16 : 4 | 27 : 10 | 30 : 14 | 67 : 27 , 30 | 68 : 4 , 6 | 80 : 11 , 26 | 81 : 11 | 84 : 9 | 86 : 2 | 91: 3 , 17 | 93 : 9 | 94 : 8 | 117: 13 | 25 : 5 | 127 : 12 | 135 : 21 | 148 : 12 , 23 | 149: 17 | 150 : 3 | 156 : 4 | 227 : 17 | 230 : 25 |
Romana. 158 : 5 |
Romanæ. 26 : 12 | 212 : 20 |
Romanam. 25 : 11 | 87 : 9 | 212 : 2 | 217 : 7 , 17 |
Romani. 5 : 5 | 6 : 6 , 17 | 8: 24 | 10 : 2 | 29 : 17 | 39 : 6 | 40 : 10 | 45 : 15 | 55 : 20 | 61 : 16 | 64 : 5 | 69 : 5 , 20 | 73 : 6 | 79 : 4, 19 | 81 : 17 | 87 : 9 | 92: 6 | 95 : 7 | 106 : 29 | 107 : 12, 23 | 111 : 5 , 18 | 117 : 5 | 118 : 16 | 123 : 16 | 124 : 21 | 127 : 6 | 136 : 9 | 141: 12 | 143 : 8 , 18 | 147 : 10 | 154 : 14 | 155 : 1 | 156: 2 | 157 : 1 , 4 | 163 : 6 | 165 : 1 | 190 : 16 | 191 : 18 | 218 : 17 | 224 : 18 | 226: 5 | 227: 9 |
Romanis. 63 : 8 , 18 | 108 : 24 | 110 : 17 | 113: 21 | 127: 25 | 141 : 5 , 7 | 143 : 13 | 144 : 21 | 152 : 16 | 153 : 3 | 154 : 10 , 24 | 188 : 28 | 198 : 17 | 207 : 22 |
Romano. 8 : 7 | 23 : 4 | 47: 5 | 63 : 4 | 64 : 11 | 68: 17 | 69 : 8 , 14 | 91: 2 , 13 | 102 : 12 | 116 : 1 | 128: 20 | 147 : 19 | 148 : 2 | 153 : 23 | 163 : 4 | 175 : 13 | 231: 16 |
Romanorum. 104 : 12 | 106: 1 . 5 | 117 : 3 | 118 : 1 | 120: 11 | 141 : 4 | 146 : 14 | 148 : 25 | 149 : 5 | 175 : 3 |
Romanos. 49 : 1 | 65 : 6 | 99 : 6 | 104 : 17 | 109 : 7 | 117 : 12 | 123 : 4 | 127 : 10, 21 | 135 : 20 | 146 : 22 | 153 : 2 | 162 : 6 | 188 : 21 | 191 : 8 |
Romanum. 27 : 11 | 68 : 3 | 71 : 14 | 80 : 13 , 24 | 83 : 20 | 148 : 7 | 154 : 7 | 163 : 9 | 190 : 7 | 204 : 16 | 207 : 15 | 226: 2 |
Romanus. 7 : 18 | 22 : 13 | 48 : 23 | 61 : 8 , 21 | 69 : 22 | 79 : 1 | 80 : 16 | 92 : 5 | 97 : 23 | 110 : 5 | 117 : 4 | 128 : 3 | 150 : 9 | 152 : 17 | 158 : 8 | 161 : 6 , 177 : 13 | 209 : 1 | 231: 21 |
Romule. 228 : 6 |
Romulus. 160 : 12 |
rudes. 104 : 16 |
rudimenta. 231 : 3 |
rudimentum. 219: 18 |
rudis. 142 : 10 |
ruebant. 176 : 2 |
Rufo. 92 : 18 |
Rufone. 150: 4 |
Rufus. 23 : 16 |
ruina. 25 : 15 |
rumor. 80 : 16 |
rumore. 97 : 18 | 171 : 17 |
rumoribus. 23 : 1 | 174 : 30 |
rupes. 53 : 13 |
rupti. 198: 20 |
ruſum. 168 : 8 |
ruſus. 16 : 1 | 22 : 7 | 49 : 5 | 110 : 3 | 114 : 17 | 119: 15 | 122 : 3 | 128 : 29 | 143 : 6 | 148 : 19 | 166 : 1 | 190 : 7 , 14 | 193 : 1 | 197 : 5 |
Rutilii. 107 : 12 |
Rutilio. 135 : 8 |
Rutilium. 105 : 11 | 107 : 8 |
Rutilius. 107 : 4 |
ruuntque. 175 : 15 |

S.

S. 28: 1 | 34 : 3 | 188 : 17 |
ſacerdote. 12 : 12 |
ſacerdotia. 19 : 4 | 88 : 5 |
ſacra. 10: 3 |
ſacrata. 171 : 23 | 175 : 25 | 203 : 24 |

ſacrilega. 126 : 13 |
ſacrilegi. 11 : 20 | 232 : 22 |
ſacrilegorum. 233 : 17 |
ſacris. 19 : 18 |
ſacro. 211 : 5 |
ſacrum. 158 : 19 |
ſæpe. 16 : 19 | 18 : 16 | 21 : 3, 9 | 26 : 12 | 27 : 1 | 37 : 3 | 43 : 13 | 45 : 18 | 47 : 13 | 48 : 27 | 55 : 3 | 60 : 7 | 63 : 10 | 75 : 14 | 76 : 14 | 81 : 14 | 83 : 18 | 87 : 6 | 90 : 17 | 91 : 1 | 92 : 11 | 93 : 17 | 96 : 7 | 97 : 19 | 102 : 4 | 114 : 4 | 121 : 23 | 123 : 10 | 126 : 3 | 128 : 6, 30 | 136 : 3, 9 | 139 : 13 | 141 : 3 | 151 : 1, 22 | 154 : 24 | 155 : 5 | 179 : 5 | 194 : 15 | 197 : 23 | 209 : 3 | 211 : 18 | 214 : 14 | 216 : 5 | 220 : 15 | 225 : 19 | 234 : 20 |
ſæpenumero. 45 : 8 | 48 : 25 |
ſæpiſſume. 114 : 26 |
ſæpius. 8 : 17 | 21 : 9 | 116 : 4 | 140 : 21 | 154 : 15 | 218 : 23 |
ſæva. 36 : 16 | 70 : 6 | 212 : 5 |
ſævior. 181 : 6 |
ſævire. 8 : 25 | 125 : 15 | 203 : 27 |
ſæviſſimis. 118 : 23 |
ſæviſſimo. 146 : 1 |
ſæviſſimos. 177 : 25 |
ſæviſſimum. 177 : 11 |
ſævitia. 26 : 11 | 41 : 1 | 63 : 5 | 94 : 16 | 219 : 19 |
ſævitiam. 73 : 10 |
ſævitiamque. 101 : 23 |
ſævitiis. 158 : 17 |
ſævum. 75 : 11 |
ſævus. 160 : 12 |
ſagittarii. 150 : 15 |
ſagittariis. 145 : 16 |
ſagittariſque. 141 : 3 |
ſagittariorum. 102 : 25 |
ſagittarios. 105 : 7 |
Sagum. 175 : 17 |
Saguntini. 202 : 24 |
Saguntium. 198 : 23 |
ſalem. 137 : 4 |
Salentinum. 201 : 23 |
ſalita. 188 : 15 |
Salluſti. 229 : 1 | 230 : 6 | 231 : 14 | 232 : 5, 29 | 234 : 10 |
Salluſtianus. 207 : 3 |
Salluſtii. 204 : 23 |
Salluſtium. 204 : 30 | 205 : 6, 7, 11, 15 | 206 : 3 | 207 : 1, 9, 21 | 229 : 15 |
Salluſtius. 204 : 18, 21, 26, 34 | 205 : 1, 4, 9, 13, 17, 18, 21 : 22 | 206 : 2, 6, 8, 10, 17, 25, 29, 31, 33 | 207 : 6, 12, 14, 27 | 229 : 29 | 230 : 18 | 233 : 6, 15 | 234 : 22 |
ſaltare. 21 : 5 |
ſaltibus. 178 : 19 |
ſaltu. 109 : 27 |
ſaltuoſa. 94 : 23 | 108 : 22 |
ſaltus. 186 : 11 |
ſalva. 222 : 26 |
ſalvæ. 198 : 14 |
ſalubri. 75 : 13 |
ſalvi. 161 : 19 | 222 : 13 |
ſalus. 177 : 9 |
ſalutare. 60 : 1 |
ſalutarum. 22 : 15 |
ſalute. 35 : 20 | 141 : 9 | 156 : 3 | 197 : 22 |
ſalutem. 44 : 11 | 52 : 25 | 96 : 8 | 125 : 4 |
ſaluti. 92 : 7 | 213 : 13 |
ſalutis. 109 : 14 |
Samnitibus. 43 : 21 |
Samothracas. 189 : 7 |
ſancti. 98 : 13 |
ſanctis. 133 : 21 |
ſanctitas. 202 : 7 |
ſanctos. 175 : 13 |
ſanctum. 208 : 13 |
ſanctus. 153 : 12 | 169 : 20 | 204 : 4 |
ſane. 14 : 1 | 31 : 3 | 46 : 1 | 49 : 7 | 63 : 12 | 81 : 25 | 87 : 21 | 99 : 10 | 145 : 25 | 171 : 19 | 203 : 2, 10 | 224 : 1 |
Sanga. 33 : 17 |
Sangam. 33 : 18 |
ſanguine. 11 : 22 | 65 : 11 | 70 : 4 | 87 : 12 | 146 : 19 | 147 : 5 | 161 : 13 | 162 : 14 | 171 : 23 | 177 : 14 | 186 : 29 | 211 : 19 | 218 : 9 | 227 : 7 |
ſanguinem. 19 : 16 | 27 : 8 | 46 : 2 | 73 : 8 | 81 : 16 | 183 : 11 | 211 : 19 |
ſanguinis. 163 : 10 |
ſani. 174 : 23 |
ſapiens. 9 : 15 |
ſapientem. 101 : 22 |
ſapientes. 213 : 16 |
ſapientia. 6 : 23 | 44 : 5 | 65 : 18 | 210 : 10, 15 |
ſapientiæ. 5 : 18 |
ſapientibus. 164 : 8 |
ſapientium. 10 : 5 |
Sarcaſmus. 207 : 8 |
ſarcinas. 143 : 16 |
ſarcinis. 123 : 25 | 137 : 23 | 186 : 30 |
Sardinia. 172 : 1 |
Sardiniam. 203 : 14 | 204 : 36 | 205 : 5 | 207 : 1 |
ſatellites. 117 : 5 | 160 : 5 | 161 : 11 | 162 : 13 | 165 : 11 |
ſatiari. 218 : 9 |
ſatias. 178 : 20 |
ſatiatus. 160 : 14 |
ſatietas. 89 : 23 |
ſatin. 198 : 14 |
ſatis. 2 : 11 | 5 : 18 | 6 : 14 | 8 : 2 | 14 : 5 | 16 : 17, 22 | 21 : 4 | 22 : 26 | 24 : 6 | 29 : 5 | 68 : 12 | 79 : 5 | 84 : 18, 89 : 17 | 92 : 23 | 99 : 11 | 108 : 8 | 111 : 10 | 114 : 4 | 115 : 20 | 116 : 5, 17 | 118 : 16 | 121 : 21 | 123 : 8 | 124 : 2 | 127 : 3 | 128 : 16, 27 | 133 : 2 | 137 : 7, 11 | 138 : 23 | 139 : 4 | 143 : 17 | 146 : 20 | 148 : 21 | 151 : 9 | 160 : 6 | 162 : 2, 5 | 163 : 11 | 166 : 8 | 178 : 4 | 181 : 3 | 185 : 5, 10 | 196 : 21 | 197 : 7 | 109 : 24 | 212 : 16 | 215 : 21, 23 | 216 : 4 | 219 : 5 | 220 : 14 | 221 : 21 | 227 : 25 | 231 : 8, 9 | 232 : 30 | 234 : 6 |
ſatisfactionem. 28 : 4 |
ſatiſue. 188 : 19 |
ſatiſque. 6 : 14 | 113 : 10 | 161 : 19 | 216 : 4 | 219 : 5 |
ſatius. 99 : 12 | 230 : 11 |
ſaturam. 85 : 14 |
Saturni. 165 : 10 |
ſauciabantur. 106 : 3 |
ſauciare. 112 : 18 | 141 : 13 |
ſauciaretur. 175 : 19 |
ſauciari. 139 : 11 |
ſaucii. 170 : 3 |
ſauciis. 55 : 2 |
ſaucios. 108 : 5 |
ſaxa. 111 : 8 | 118 : 20 | 125 : 16 | 139 : 17, 21 | 140 : 14, 16 | 176 : 4 |
ſaxaque. 187 : 4 |
ſaxeus. 138 : 23 |
ſaxis. 139 : 23 |
ſaxum. 205 : 9 |
ſcalæ. 113 : 4 |
ſcalas. 192 : 3 |
ſcalis. 111 : 7 | 213 : 2 |
ſcaphas. 178 : 30 |
Scauri. 86 : 8 | 91 : 4 |
Scauro. 85 : 14 |
Scaurum. 83 : 4 | 85 : 6 |
Scaurus. 73 : 21 | 82 : 27 | 84 : 15 | 85 : 1 | 97 : 14 |
ſcelera. 20 : 7 | 92 : 3, 20 | 99 : 5 |
ſceleratis. 46 : 3 |
ſceleratiſſimum. 147 : 18 |
ſceleratiſſimus. 69 : 3 |
ſceleratiſſumi. 88 : 9 |
ſceleratiſſumis. 89 : 19 |
ſceleratiſſumo. 226 : 4 |
ſceleratorum. 48 : 14 |
ſcelere. 56 : 4 | 70 : 9 | 73 : 18 | 88 : 14 | 91 : 18 | 121 : 16 | 138 : 8 | 150 : 7 | 160 : 1 | 196 : 22 |
ſceleri. 48 : 4 | 80 : 24 | 165 : 4 |

ſceleribus. 72 : 7 | 164 : 18 |
ſceleris. 5 : 9 | 19 : 16 | 20 : 2 | 27 : 16 | 40 : 20 | 41 : 17 | 70 : 11 | 79 : 8 | 91 : 22 | 93 : 10 | 151 : 27 | 160 : 18 | 189 : 19 |
ſcelerum. 6 : 1 | 82 : 5 | 89 : 11 | 161 : 11 | 162 : 1, 7 | 165 : 9, 16 | 168 : 3 | 232 : 30 |
ſceleſti. 46 : 10 |
ſceleſtis. 13 : 2 |
ſceleſtiſſimi. 177 : 8 | 188 : 21 |
ſceleſtorum. 230 : 22 |
ſceleſtos. 43 : 8 | 202 : 13 |
ſceleſtum. 181 : 5 |
ſcelus. 11 : 1 | 40 : 18 | 69 : 21 | 71 : 1 | 73 : 7 | 82 : 25 | 83 : 21 | 90 : 6 | 151 : 19 | 160 : 22 | 198 : 2 | 212 : 2 | 234 : 8 |
ſcenſque. 175 : 5 |
ſciatis. 229 : 15 |
ſciebam. 48 : 25 |
ſciens. 134 : 13 | 203 : 2 |
ſcienſe. 153 : 20 |
ſcientes. 143 : 13, 19 |
ſcientia. 114 : 29 |
ſcientiſſimi. 145 : 18 |
ſcilicet. 13 : 12 | 41 : 7 | 47 : 10 | 60 : 10 | 89 : 9 | 131 : 1 | 132 : 8 | 148 : 4 | 150 : 1 | 155 : 13 | 161 : 18 | 162 : 14, 21 | 164 : 19 | 211 : 17 | 212 : 6 | 218 : 14 | 225 : 2 | 226 : 10 |
ſcinditur. 201 : 22 |
ſcio. 12 : 8 | 41 : 19 | 64 : 10 | 129 : 19 | 131 : 4 | 191 : 3 | 213 : 11 | 216 : 1 | 229 : 14 |
Scipio. 64 : 1 | 84 : 2 |
Scipione. 61 : 18 | 155 : 22 | 207 : 22 |
Scipionem. 60 : 7 |
Scipiones. 228 : 7 | 230 : 1 |
Scipiopi. 80 : 20 | 84 : 3 |
Scipionis. 63 : 8 | 226 : 6 |
ſcire. 36 : 19 | 173 : 12 |
ſcirem. 225 : 25 |
ſciret. 37 : 19 |
ſcis. 148 : 8 |
ſciſſum. 200 : 17 |
ſcite. 133 : 18 |
ſcitis. 52 : 5 |
ſciunt. 41 : 11 |
ſcorpione. 187 : 13 |
ſcorta. 12 : 5 | 212 : 15 |
ſcortis. 7 : 10 |
ſcorto. 215 : 7 |
ſcriba. 161 : 20 | 187 : 10 |
ſcribant. 117 : 14 |
ſcribentem. 230 : 28 |
ſcribere. 4 : 1 | 29 : 6 | 81 : 20 | 96 : 11 | 100 : 13 | 129 : 16 | 135 : 1 |
ſcriberentur. 25 : 18 |
ſcribitur. 84 : 4 |
ſcribo. 82 : 3 |
ſcribundo. 177 : 14 |
ſcrinium. 36 : 14 |
ſcripſerat. 116 : 9 |
ſcripſere. 3 : 14 |
ſcripſi. 216 : 20 | 230 : 23 |
ſcripſit. 204 : 18 |
ſcriptam. 25 : 5 |
ſcriptorem. 3 : 16 |
ſcriptorum. 8 : 4 | 200 : 9 |
ſcriptum. 23 : 9 | 27 : 19 | 35 : 4 |
ſcripturus. 61 : 8 |
ſcrutati. 67 : 18 |
ſcuta. 118 : 18 | 140 : 15 |
ſcutorum. 192 : 25 |
ſcyllam. 205 : 9 |
Scytroque. 162 : 15 |
Scythici. 206 : 25 |
ſe. 2 : 8 | 6 : 3 | 7 : 4 | 11 : 16 | 15 : 5 | 19 : 9, 19 | 21 : 1, 15, 21 | 22 : 9 | 25 : 8, 15 | 27 : 13 | 32 : 12 | 35 : 18, 19 | 36 : 18 | 37 : 1, 18, 21 | 39 : 4, 24 | 40 : 15 | 46 : 1 | 51 : 4 | 54 : 8 | 59 : 9 | 61 : 4 | 62 : 7, 12 | 66 : 8 | 67 : 19 | 69 : 10 | 73 : 13 | 75 : 17 | 77 : 5 | 79 : 18 | 80 : 19 | 82 : 20 | 91 : 13 | 92 : 7 | 95 : 8 | 96 : 1 | 97 : 24 | 100 : 8 | 103 : 19 | 106 : 26 | 107 : 27 | 108 : 17 | 109 : 23 | 110 : 2, 5 | 111 : 24 | 113 : 18 | 115 : 11 | 117 : 19 | 118 : 5, 8 | 119 : 13 | 123 : 12, 20 | 124 : 7 | 126 : 2, 14 | 129 : 4 | 131 : 14 | 132 : 3 | 133 : 1 | 134 : 6 | 136 : 2, 6, 9 | 137 : 15 | 140 : 19 | 142 : 12 | 144 : 9, 11 | 148 : 10 | 150 : 13, 21 | 151 : 3, 8, 18 | 153 : 5, 7 | 154 : 5, 15 | 160 : 2 | 162 : 6 | 163 : 6 | 164 : 13 | 166 : 10 | 167 : 19 | 170 : 2 | 185 : 3 | 186 : 20, 33 | 192 . 4, 25, 32 | 193 : 2 | 195 : 4 | 196 : 17 | 199 : 28 | 201 : 6, 15 | 202 : 6 | 204 : 32 | 206 : 28 | 208 : 21 | 210 : 2 | 213 : 12 | 215 : 10 | 219 : 12, 23 | 220 : 1, 21 | 223 : 20 | 225 : 20 | 226 : 6, 18 | 229 : 19 | 231 : 7 | 232 : 21 | 233 : 13, 20 |
ſeceſſio. 219 : 1 |
ſeceſſione. 87 : 7 |
ſeceſſionem. 89 : 2 | 183 : 11 |
ſeceſſiſſet. 179 : 13 |
ſeceſſit. 16 : 20 | 27 : 2 |
ſecreta. 85 : 14 |
ſecretò. 64 : 3 |
ſecum. 25 : 16 | 76 : 14 | 96 : 1 | 114 : 20 | 127 : 22 | 129 : 8 | 151 : 7 | 155 : 3, 11 |
ſecunda. 71 : 17 | 117 : 8 | 174 : 30 | 192 : 23 | 203 : 26 |
ſecundæ. 10 : 5 | 98 : 1 | 160 : 15 | 163 : 1 |
ſecundæque. 196 : 16 |
ſecundis. 97 : 19 | 141 : 7 | 158 : 10 | 188 : 17 | 216 : 16 | 222 : 30 |
ſecundo. 67 : 15 | 78 : 5 | 170 : 14 | 206 : 5 |
ſecundum. 69 : 9 | 116 : 19 | 158 : 8, 21 | 203 : 24 | 205 : 6, 7, 11 | 206 : 3 | 207 : 1 |
ſecuro. 169 : 26 |
ſecus. 79 : 25 | 83 : 2 | 136 : 10 | 138 : 21 | 145 : 20 | 150 : 16 | 175 : 1 | 208 : 3 | 225 : 15 |
ſecuti. 91 : 6 | 210 : 16, 20 |
ſecunque. 190 : 16 |
ſecutus. 29 : 6 | 164 : 25 |
ſed. 1 : 4 | 2 : 5 | 3 . 6, 12 | 4, 5 | 5 : 4 . 13 | 6 : 13 | 7 : 4, 7, 13, 20 | 8 : 4, 22 | 9 : 6 . 10, 13, 17 | 11 : 7, 11 | 12. 3, 9 | 13 : 7 | 14 : 2 . 14 | 15 : 6 | 16 : 2, 11, 16 | 17 : 3, 7 | 18 : 24 | 20 : 3, 13, 18, 21 | 21 : 2, 6, 9, 16 | 23 : 16 | 25 : 6 . 20 | 26 : 7, 9 | 27 : 4, 16 | 29 : 3, 9 | 30 : 5, 10 | 31 : 17 | 32 : 2, 13 | 33 : 13 | 34 : 10, 15, 22 | 37 : 24 | 38. 13 | 39 : 2, 18, 25 | 40 : 7, 10 | 41 : 5, 9, 14, 17 42 : 4 . 11, 13, 21 | 43 : 9 . 15, 24 | 44 : 8 | 45 : 2, 12 . 15 | 46 : 22 | 47 : 4 . 11 | 48 : 11, 22 | 49 4, 7 . 12, 21 | 50 : 1, 10, 22 | 51 : 1, 8, 19 | 52 : 3 | 54 : 12, 55 : 11, 15 | 57 : 6 | 60 : 10 | 61 : 13 | 62 : 1, 7, 8 | 63 : 6 | 64 : 1, 17 | 66 : 9 | 67 : 8, 9, 24, 29 | 68 : 6 | 69. 9 | 72 : 12 | 73 : 20 | 75 : 3, 8, 15 | 76 : 5, 10 | 77 : 7 | 79 : 24 | 80 : 2, 11, 16 | 81 : 14 | 82 : 5, 13 | 83 : 23 | 84 : 19, 22 | 85 : 4, 15 | 86 . 14 | 87 : 2, 11 | 88 : 5, 16 | 90 : 14 | 92 : 7 | 93 : 6, 16 | 94 : 6 | 95 : 11 | 96 : 5 | 97 : 10, 17 . 26 | 99 : 11 | 100 : 4 | 101 : 1, 13, 20 | 102 : 23 | 104 : 1 | 105 : 9 | 106 : 6, 23 | 108 : 13, 21 | 109 : 22 | 110 : 23 | 111 : 9, 18, 20 | 112 : 13 . 20 | 113 : 13 | 115 : 2 | 118 : 10 | 121 : 3 |

321: 2, 12, 28 | 324: 9, 27 | 325: 22 | 326: 16 | 327: 17 | 328: 28 | 329: 12, 22 | 331: 13 | 332: 11, 16, 22 | 333: 14 | 334: 13 | 335: 1, 10, 23 | 336: 12, 17 | 337: 28 | 338: 8, 16 | 339: 3 | 340: 2, 11 | 341: 5, 17 | 342: 1, 12 | 343: 18 | 344: 3, 17, 20 | 345: 11 | 346: 4 | 348: 3, 10 | 349: 4 | 350: 17, 22 | 353: 1, 10 | 354: 23 | 355: 2, 4, 9 | 356: 3 | 359: 6, 8 | 360: 25 | 362: 9, 11 | 364: 6 | 365: 6 | 366: 4, 10 | 369: 8 | 373: 8 | 374: 2 | 375: 10, 21 | 376: 6 | 379: 18 | 381: 11 | 383: 9 | 385: 15 | 386: 19 | 390: 16 | 398: 3, 30 | 400: 16 | 402: 2, 12 | 403: 9 | 409: 5 | 410: 5, 9, 13 | 411: 3 | 412: 1, 8 | 413: 1 | 414: 1 | 415: 2, 6 | 416: 6, 9, 14, 16 | 417: 2, 12, 25 | 419: 2, 3, 6, 18, 28 | 420: 9, 19 | 421: 2, 5, 24 | 422: 8, 18 | 423: 23 | 424: 11, 15, 24 | 425: 9, 26 | 426: 23 | 428: 3 | 429: 16, 18, 22, 25 | 430: 14, 15, 17, 30 | 431: 4, 24 | 432: 4, 10, 22, 24, 32 | 433: 2 | 434: 4, 13 | 23

fedate. 1: 24 |

fedati. 13: 4 | 60: 12 |

fedaverit. 224: 21 |

fedens. 228: 15 |

fedenti, 175: 6 |

federe. 198: 20 |

fedes. 76: 5 | 160: 11 | 161: 10 | 204: 11 |

fedibus. 6: 9 | 98: 12 |

fedicio. 27: 27 | 62: 21 | 121: 19 | 218: 1 |

fedítione. 174: 25 |

fedítionem. 164: 17 | 208: 27:

fedítiones. 179: 2 | 209: 7 |

fedítionibus. 30: 9 | 43: 8 | 94: 8 | 164: 6 | 165: 9 | 167: 11 |

fedítioſi. 122: 10 |

fedítioſum. 118: 6 |

fedítioſus. 161: 17 |

feginor. 90: 16 | 169: 7 |

feginus. 124: 8 |

feipſum. 67: 14 |

Seleucia. 191: 16 |

ſella. 194: 9 |

ſellam, 117: 2 |

ſemeli 190: 3 |

ſemet. 14: 26 | 110: 13 | 132: 19 | 134: 26 | 215: 5 |

ſemetipſa. 98: 14 |

ſemetipſi. 76: 11 |

ſemianimum. 208: 11 |

ſemirutæ. 202: 25 |

ſemiſomnos. 80: 4 |

ſemper. 3: 4 | 5: 19 | 9: 16 | 17: 11 | 21: 7 | 22: 5 | 27: 21 | 30: 7 | 34: 18 | 47: 3 | 52: 26 | 67: 11 | 70: 4 | 125: 7 | 134: 2 | 150: 2 | 153: 19 | 158: 2 | 211: 13 | 214: 17 | 216: 15 | 219: 26 | 231: 1, 23 |

ſemperque. 7: 6 | 115: 8 | 219: 1 |

Sempronia. 21: 3 | 84: 1 |

Sempronium. 33: 8 |

ſenati. 23: 12 | 30: 1 | 48: 22 | 97: 4 | 191: 11 |

ſenator. 22: 14 | 23: 8 | 187: 9 | 227: 15 | 233: 6 |

ſenatorem. 224: 10 |

ſenatores. 30: 15 | 218: 7 |

ſenatori. 37: 9 |

ſenatoribus. 16: 3 | 217: 16 |

ſenatorii. 14: 7 | 114: 9 | 149: 15 |

ſenatorius. 224: 3 |

ſenatoris. 52. 9 |

ſenatorum. 224: 5, 8 |

ſenatu. 20: 5 | 23: 8 | 27: 9, 18 | 31: 8 | 39: 8, 9, 17 | 68: 7, 10 | 73: 13 | 74: 4, 8 | 81: 12 | 82: 4, 21 | 83: 17 | 92: 20 | 93: 16 | 131: 23 | 222: 16 |

ſenatui. 64: 11 | 83: 11 | 222: 32 | 227: 2 |

ſenatum. 23: 1, 4 | 25: 3 | 27: 5, 11 | 31: 8 | 33: 1 | 36: 11, 12 | 37: 16, 20 | 44: 10, 11 | 60: 4 | 67: 27 | 80: 13 | 84: 7 | 96: 20 | 148: 14 | 149: 12 | 254: 6 | 223: 21 | 233: 8 |

ſenatus. 14: 1 | 16: 8 | 23: 2 | 29: 12 | 31: 4, 11, 14 | 37: 5 | 38: 4 | 39: 18 | 43: 4 | 45: 19 | 50: 4 | 68: 12 | 73: 15 | 80: 11, 18 | 82: 18, 24 | 83: 5, 23 | 84: 9, 12 | 86: 11 | 90: 9 | 96: 12 | 97: 20, 23 | 100: 16 | 109: 15 | 113: 20 | 114: 22 | 123: 2 | 129: 9 | 150: 9 | 151: 1 | 165: 16 | 169: 15 | 173: 27 | 178: 29 | 186: 23 | 233: 4 |

ſenecta. 196: 18 |

ſenecto. 188: 1 |

ſenectus. 71: 13 | 106: 17 |

ſenecturem. 134: 3 |

ſenecſere. 91: 22 |

ſenecſcunt. 58: 12 | 184: 4 |

Senius. 23: 8 |

ſententia, 42: 2 | 64: 9 | 81: 15 | 91: 6 | 100: 18 | 132: 14 | 153: 12 | 155: 15 | 167: 11 | 169: 30 | 223: 32, 16 |

ſententiæ. 224: 5 |

ſententiam. 39: 19, 23, 25 | 42: 11 | 44: 13 | 48: 20 | 50: 4 | 54: 20 | 223: 21 |

ſententias. 40: 22 | 44: 16 |

ſententiis. 81: 14 |

ſentiebam. 29: 4 |

ſentina. 233: 6 |

ſentinam 90: 14 |

ſentiret. 21: 21 |

ſentis. 228: 15 |

ſeorſum. 120: 6 |

ſeparatim. 47: 1 |

Septimium. 21: 26 | 199: 24 |

ſeptis. 161: 13 |

ſepulcrum. 161: 15 |

ſepulto. 204: 21 |

ſequatur. 3: 16 |

ſeque. 8: 16 | 22: 11 | 29: 20 | 34: 20 | 51: 8 | 80: 14 | 83: 10 | 109: 11 | 126: 20 | 133: 12 | 137: 27 |

ſequebar. 194: 2 |

ſequebatur. 10: 8 |

ſequerentur. 101: 25 |

ſequereturr. 51: 19 |

ſequeris. 228: 10 |

ſequetur. 191: 23 |

ſequi. 12: 23 | 100: 5, 19, 26 | 112: 15 | 134: 7 | 138: 5 | 140: 20 | 147: 2 | 178: 24 | 224: 25 |

ſequimini. 163: 15 |

ſequimur. 46: 26 |

ſequitur. 108: 15 | 109: 6 | 168: 12 |

ſequuntur. 78: 8 | 67: 24 | 167: 18 |

Ser. 14: 8 | 36: 20 | 158: 5 |

ſerendo. 191: 20 |

ſeria. 142: 14 |

ſermo. 198: 14 |

ſermone. 21: 12 | 186: 19 | 220: 1 |

ſermoni. 33: 10 |

ſermonibus. 36: 22 |

ſero. 190: 6 |

ſerpentibus. 136: 22 |

ſerpentium. 136: 24 |

Sertorii. 177: 23 | 187: 10 | 197: 15 |

Sertorio. 136: 11 | 199: 28 |

Sertorium. 183: 13 | 206: 8 |

Sertorius, 170: 13, 25 | 171: 11 | 173: 1 | 178: 10 | 182: 8 | 203: 36 |

ſerva. 191: 14 |

ſervaret. 27: 11 |

ſervavêre. 47: 13 |

ſervi. 88: 7 | 208: 12 |

ſerviendum. 90: 1 |

Servii. 14: 8|
ſervile. 23: 12|
ſervili. 198: 15| 208: 14|
ſervilia. 161: 8|
ſervilibus. 5: 3|
Servilius. 170: 28|
ſervire. 18: 22|
ſervis. 51: 7|
ſervitia. 21: 1| 31: 9| 36: 8| 39: 12| 51: 5| 117: 21|
ſervitii. 159: 19| 160: 19| 184: 6|
ſervitio. 1: 5| 163: 9, 13| 182: 5| 215: 8|
ſervitis. 47: 3|
ſervitum. 114: 21| 141: 6| 160: 7| 169: 11| 181: 5| 189: 23| 203: 18| 217: 25|
ſerviturum. 189: 18|
ſervitus. 222: 23|
ſervitute. 37: 12| 43: 5| 217: 7, 18|
ſervitutem. 88: 8| 89: 17| 219: 10, 21|
ſervitutis. 219: 15| 227: 24|
ſerviundi. 181: 10|
ſerviundum. 161: 4| 195: 11|
ſervium. 195: 7|
ſerunt. 165: 10|
ſervo. 23: 19| 187: 12|
ſervorum. 162: 15| 189: 12, 23|
ſervos. 147: 20|
ſervum. 101: 26|
ſeſe. 1: 1| 2: 18| 24: 9| 26: 2| 35: 21| 36: 6| 39: 15| 51: 20| 60: 10| 62: 3| 70: 10| 75: 19| 79: 8| 80: 25| 83: 1, 10| 87: 5| 92: 1| 95: 2| 104: 21| 106: 6| 108: 3, 11| 110: 20, 23| 112: 3, 19| 113: 9| 114: 2, 8| 115: 4| 116: 4| 119: 22| 121: 17| 124: 5, 13| 126: 19| 127: 24| 128: 3, 7, 27| 129: 3, 13| 130 ₰161| 131: 15| 132: 2| 140: 4| 141: 4| 146: 3| 149: 6| 150: 19| 152: 6, 17, 18| 198: 18| 212: 14| 214: 19| 221: 18| 226: 2|
ſeſterio. 233: 25|
ſeu. 39: 7| 148: 20| 215: 21|
ſevere. 73: 20|
ſeverior. 41: 18|
ſeveritas. 49: 14|
ſeveritatis. 49: 21|
ſevero. 208: 5|
ſeverus. 230: 19|
ſexaginta. 202: 23|
ſextii. 231: 31|
Sextio. 228: 13|
Sextius. 87: 9|
ſexto. 137: 20|
ſexu. 207: 13|
ſi. 2: 16| 12: 1| 13: 11| 15: 4| 17: 14| 20: 17| 21: 15| 22: 11| 23: 18| 27: 9| 30: 17| 32: 3, 15| 33: 3, 34: 20| 37: 18| 39: 22| 40: 4, 19| 41: 10, 18| 43: 20| 44: 4, 5| 46: 8, 13, 17, 19| 47: 10| 48: 5, 8, 9| 51: 4| 52: 9, 14, 23| 53: 5| 58: 2| 60: 2| 62: 20| 63: 22| 64: 6| 65: 2, 15, 16| 66: 1| 69: 1, 9, 17| 71: 5, 16, 26| 73: 4| 80: 25| 82: 9| 83: 13| 88: 17| 89: 8| 90: 17| 92: 5| 93: 14, 18| 96: 1| 100: 5| 102: 2, 23| 103: 10| 106: 7| 110: 19| 113: 19, 21| 117: 5, 9, 11| 123: 24| 128: 3, 17, 28| 130: 6, 20| 131: 13, 16| 132: 10, 19| 134: 20, 24| 136: 8| 140: 17| 143: 8, 12, 19| 146: 11| 147: 22| 148: 14, 23| 151: 9| 154: 3, 10, 25| 160: 2, 4| 162: 2, 8| 163: 7, 13| 168: 2| 177: 7| 179: 10| 180: 9| 182: 10| 182: 5, 6| 183: 10| 186: 12| 188: 21, 24| 191: 21| 194: 7| 196: 9| 199: 7, 18, 21| 206: 13| 207: 15| 210: 18| 212: 25| 213: 1, 21, 24| 214: 4, 12| 215: 11| 117: 3, 24| 220: 10, 17| 221: 17, 20, 21| 222: 13| 223: 12, 21| 224: 13, 20| 225: 1, 12, 14, 16, 25, 27| 226: 11| 227: 5, 6| 229: 8, 9, 11, 24| 230: 3, 6, 7, 9, 17, 22| 231: 4, 19, 23, 29, 30| 232: 1, 5, 6, 8, 35| 233: 12, 26| 234: 23|
sibi. 4: 4| 5: 21| 7: 2| 9: 13, 22| 12: 7| 19: 7| 20: 11, 25| 21: 2, 19| 22: 2| 23: 8| 24: 11| 25: 9| 27: 16, 18| 30: 17| 31: 1| 36: 5| 37: 14| 38: 12| 47: 2| 49: 19| 60: 9| 61: 18| 64: 18| 66: 17| 76: 7| 77: 11| 80: 17| 84: 14| 92: 25| 93: 14| 97: 2, 7, 9| 98: 4| 100: 2, 11| 102: 15, 16| 109: 29| 108: 19| 111: 16| 112: 2| 113: 19| 134: 24| 135: 7| 116: 23|
'120: 4| 122: 5| 128: 26| 131: 4| 132: 7| 143: 3, 12| 148: 20| 149: 9| 151: 6, 11| 155: 6| 142: 19, 27| 155: 5| 158. 20| 162: 20| 166: 5| 169: 20| 173: 12| 178: 23| 194: 8| 196: 5| 201: 19| 210: 10, 24, 30| 222: 27| 223: 16| 232: 26| 234: 6|
sibyllinis. 36: 21|
ſic. 21: 8| 41: 15| 58: 21| 64: 8| 70: 15| 97: 19| 111: 12| 117: 14| 119: 11| 122: 12| 132: 17| 137: 16| 141: 15| 153: 11| 155: 5| 156: 2| 169: 18| 184: 4, 5| 206: 24| 209: 8| 210: 11| 212: 19| 219: 23| 222: 24|
ſicariis. 165: 5|
ſiccam. 110: 15|
Sicceneſes. 110: 18|
Siccenſium. 110: 22|
Sicilia. 84: 20| 173: 18| 205: 11|
Siciliæ. 200: 16| 204: 30|
Siciliam. 84: 20| 193: 9|
Sicilius. 181: 1|
Sicilus. 207: 16|
ſicut. 6: 8| 8: 21| 70: 13| 76: 6| 105: 8| 107: 15, 17| 136: 23| 140: 24| 206: 6| 217: 18| 218: 22| 222: 11| 233: 18|
ſicuti. 3: 7| 4: 5| 6: 15| 13: 12| 19: 18| 22: 15| 25: 3| 30: 14, 15| 32: 10| 35: 25| 48: 17, 22| 49: 6| 53: 7| 58: 10| 88: 18| 92: 26| 96 ₰4| 107: 15| 106: 30| 109: 20| 112: 23| 124: 3| 135: 20| 173: 7| 211: 23| 218: 8| 223: 12|
Sidonica. 125: 19|
Sidonius. 125: 10|
ſigna. 8: 19| 10: 2| 18: 19| 37: 4| 45: 3| 73: 9, 14| 102: 24| 105: 3| 106: 22| 110: 21| 118: 18| 119: 22| 127: 7| 141: 9| 144: 23| 145: 1, 7| 208: 6|
ſignatoreſque. 23: 8|
ſignatum. 34: 24|
ſignificabant. 146: 4|
ſignificant. 206: 1|
ſignificare. 115: 25|
ſignis. 14: 16| 101: 14| 102: 5| 143: 14| 215: 4|
ſigno. 34: 9| 80: 4| 95: 5| 104: 17| 105: 21| 111: 3| 116: 17| 155: 19|
ſignorum. 123: 16|

ſignum. 36: 4 | 54: 13 | 143: 17 |
Sila. 198: 31 |
Silane. 42: 5 |
Silanum. 41: 19 | 118: 11 |
Silanus. 30: 19 | 100: 8 |
ſilentes. 208: 20 |
ſilentio. 1: 12 | 49: 9 | 152: 24 |
ſilentium. 92: 1 | 144: 23 |
ſilere. 78: 34 |
ſiletur. 3: 9 |
ſilva. 198: 31 |
ſilvam. 162: 21 |
ſim. 35: 5 | 240: 12 | 253: 12 |
ſimile. 205: 9 |
ſimilem. 186: 19 |
ſimiles. 230: 20 |
ſimilis. 143: 14 | 207: 8 | 230: 22 | 254: 6, 8 |
ſimiliſque. 12: 5 |
ſimilitudine. 6: 24 | 253: 13 |
ſimilitudinem. 206: 24 |
ſimplex. 213: 9 |
ſimplici. 199: 3 |
ſimul. 3: 3 | 7: 8 | 35: 14 | 45: 4 | 46: 9 | 57: 5 | 82: 3. 20 | 23: 10 | 27: 5 | 33: 24 | 34: 12, 16 | 35: 17 | 36: 12 | 40: 3 | 46: 25 | 51: 6, 12: 4 | 55: 3 | 59: 14 | 68: 16 | 72: 14 | 99: 10 | 81: 22 | 82: 18 | 102: 8 | 103: 9 | 106: 20 | 107: 28 | 110: 18 | 111: 3 | 116: 12 | 117: 15 | 120: 13 | 122: 5 | 124: 16 | 125: 17 | 129: 17 | 130: 3 | 137: 18, 22 | 138: 14- | 140: 25 | 141: 2 | 145: 3, 14 | 144: 3 | 145: 1. 15 | 146: 2, 19 | 147: 17 | 148: 9 | 149: 8 | 151: 3, 7 | 153: 2, 6 | 155: 20 | 158: 28 | 161: 13 | 170: 18 | 175: 5 | 184: 9 | 190: 10 | 191: 22 | 197: 4 | 203: 11 | 213: 15 | 214: 7 | 223: 5 | 225: 5 |
ſimulabat. 124: 13 |
ſimulacrum. 175: 7 |
ſimulanda. 142: 4 |
ſimulandi. 94: 18 |
ſimulandum. 154: 16 |
ſimulant. 196: 1 |
ſimulant. 215: 21 |
ſimulantem. 72: 6 |
ſimulantes. 31: 14 | 189: 4 |
ſimulare. 72: 4 | 94: 2 | 112: 27 |
ſimulat. 166: 4 |
ſimulatoque. 189: 32 |
ſimulatoi. 5: 17 |
ſimulavêre. 130: 16 |
ſimulaverime. 136: 10 |
ſimulent. 33: 19 |
ſimulque. 107: 8 | 146: 28 |
ſimultas. 223: 11 |
ſimultatem. 227: 9 |
ſimultates. 8: 13 | 159: 2 |
ſimus. 70: 19 |
ſin. 40: 20 | 42: 16 | 46: 14 | 52: 15 | 77: 9 | 64: 7 | 89: 9 | 92: 6 | 93: 1 | 102: 16 | 106: 8 | 111: 21 | 168: 9 | 197: 19 | 203: 37 | 217: 6 |
ſinam. 134: 13 |
ſinant. 21: 27 |
ſinat. 111: 28 |
ſine. 2: 11 | 6: 10 | 8: 8 | 17: 13 | 23: 7 | 29: 13 | 30: 9, 10 | 32: 1, 19 | 35: 15, 18 | 36: 9 | 46: 1 | 73: 5 | 87: 22 | 88: 2 | 93: 12 | 101: 4 | 108: 23 | 110: 20 | 111: 4 | 112: 28 | 114: 7, 13 | 117: 10 | 118: 14 | 123: 5 | 128: 20 | 131: 14 | 138: 11 | 139: 10 | 143: 14, 15 | 149: 2 | 151: 4 | 170: 3 | 171: 18 | 177: 17 | 187: 3 | 188: 10 | 192: 11 | 191: 7. 10, 11, 22 | 197: 8 | 200: 32 | 201: 11 | 212: 16 | 217: 7 |
ſinere. 138: 3 |
ſingillatim. 39: 3 | 100: 5 |
ſingulas. 104: 10 | 136: 7 |
ſinguli. 127: 16 | 187: 8 |
ſingulis. 16: 19 | 67: 7 | 130: 6 | 197: 7 |
ſingulos. 14: 3 | 68: 10 | 72: 3 | 129: 3 | 140: 19 |
ſiniſtra. 53: 17 | 107: 22 | 145: 15 | 146: 26 |
ſiniſtram. 107: 17 |
ſiniſtros. 53: 23 |
ſiunt. 42: 7 | 47: 5, 16 | 46: 1, 2, 8, 12 | 48: 16, 52: 8 | 59: 2 | 61: 5, 15 | 71: 12 | 77: 17 | 90: 17 | 127: 24 | 130: 13 | 131: 20 | 132: 25 | 160: 20 | 169: 3 | 173: 17 | 198: 7 | 209: 7 | 215: 13 | 216: 27 | 219: 20 | 226: 18 | 233: 21 |
ſinu. 48: 12 |
ſinum. 212: 4 |
ſinunt. 59: 1 | 144: 17 |
ſinus. 52: 12 |
ſiquidem. 186: 2 |
ſis. 31: 6 | 210: 4 | 213: 12 | 230: 6, 21 | 214: 3 |
Siſenna. 141: 20 |
ſit. 6: 7 | 17: 9 | 29: 16 | 35: 8. 14 | 43: 17 | 47: 15 | 64: 11 | 70: 3 | 77: 12 | 86: 23 | 87: 13 | 89: 10 | 92: 19 | 130: 20 | 132: 18 | 160: 2 | 162: 9 | 164: 22 | 166: 11 | 172: 7 | 181: 12 | 183: 3 | 188: 20 | 195: 12 | 198: 2 | 200: 11 | 211: 7 | 212: 18 | 213: 11 | 215: 16 | 216: 1, 4, 20 | 221: 1 | 223: 16 | 224: 10 | 226: 16 | 227: 16 | 229: 28 | 231: 2, 5 | 232: 30 |
ſita. 1: 5 | 18: 17 | 46: 1 | 106: 22 | 109: 3 | 110: 6 | 217: 26 |
ſitæ. 122: 13 | 130: 8 | 256: 7 |
ſitam. 92: 6 |
ſitas. 81: 7 | 195: 5 |
ſiti. 205: 11 | 196: 24 |
ſitim. 11: 10 | 205: 15 | 237: 5 |
ſitis. 72: 12 | 168: 5 |
Sitium. 19: 6 |
ſitos. 191: 13 |
ſitu. 206: 17. 31 |
ſitum. 75: 2 | 87: 5 | 94: 17 | 110: 25 | 125: 21 | 136: 27 |
ſive. 25: 4 | 215: 25 | 234: 7 |
ſocia. 127: 18 |
ſocietate. 128: 7 | 191: 26 |
ſocietatem. 32: 15 | 35: 7 | 38: 9 | 69: 14 | 188: 18, 22, 26 | 191: 4 | 192: 7 |
ſocietatemque. 125: 6 |
ſocietates. 90: 7 | 128: 27 |
ſocii. 51: 5 | 100: 16 | 120: 14 | 138: 11 | 202: 25 | 233: 22 |
ſocius. 6: 20 | 11: 1 | 16: 4 | 50: 19 | 90: 4. 5, 7 | 92: 7 | 96: 18 | 101: 4 | 196: 31 | 241: 17 |
ſocitique. 13: 14 | 129: 6 |
ſocionum. 34: 18 | 45: 7 | 46: 2, 20 | 71: 18 | 111: 26 | 161: 9 | 197: 12 | 202: 10 |
ſocios. 23: 5 | 33: 11 | 41: 23 | 61: 21 | 91: 22 | 97: 10 | 99: 6 | 121: 28 | 132: 4 | 191: 12 | 207: 16 | 208: 12 | 213: 6, 14 |
ſocium. 36: 19 | 69: 4 | 120: 4 | 187: 7 |
ſocius. 81: 17 | 85: 1 | 86: 8 | 174: 18 |
ſocordeſque. 180: 12 |
ſocordia. 5: 2 | 72: 5 | 79: 1 | 86: 23 | 94: 5 | 109: 13 | 132: 3 | 162: 11 | 166: 8 | 168: 12 | 197: 18 | 200: 31 | 213: 5 | 217: 26 | 223: 6 |
ſocordiæ. 47: 16 | 219: 25 | ſocordiam

ſocordiam. 57 : 11 |
ſocordiamque. 120 : 15 |
ſocordiane. 126: 9 |
ſocordius. 186: 25 |
ſocors. 145 : 11 |
ſodalitium. 232 : 22 |
ſola. 133 : 17 | 148 : 18 |
ſolas. 203 : 29 |
ſolæ. 77 : 4 |
ſolebant. 144 : 24 |
ſolemnibus. 19 : 18 |
ſolent. 100 : 16 | 131: 8| 153: 15 |
ſoles. 213 : 18 |
ſolet. 23 : 2 , 10 | 52 : 2| 63: 14 | 74 : 3 | 82 : 15 | 112: 13 | 118 : 5 | 121 : 6 | 126 : 10 | 142 : 16 | 150 : 9 | 171 : 11 | 176 : 14 | 178 : 23 | 199 : 19 |
ſoli. 158 : 17 | 179: 17 |
ſolicita. 109 : 16 |
ſolicitabant. 39 : 12 |
ſolicitata. 77 : 16 |
ſolicitatæ. 165 : 13 |
ſolicitatam. 29 : 10 |
ſoliciti. 86 : 6 |
ſolicitudine. 167 : 12 |
ſolicitudinis. 101: 5 |
ſolicitudo. 90 : 1 |
ſolis. 29 : 18 | 75 : 10| 78: 11| 119 : 5| 137 : 22 | 151 : 15| 169 : 32 | 205 : 15 |
ſolita. 178: 16 |
ſoliti. 39 : 13 | 61 : 1 | 192 : 24 |
ſolitos. 60 : 8 |
ſolitudine. 109: 14 |
ſolitudinem. 139 : 19 |
ſolitudines. 75 : 4 | 123 : 9 , 19 | 127 : 4 | 136: 17 |
ſolitum. 36 : 20 | 153 : 3 | 173 : 11 | 194 : 9 |
ſollers. 20 : 12 | 36 : 23 | 120: 7 | 136: 11 |
ſollertia. 63 : 17 |
ſollertiſſimus. 142: 10 |
ſollicitabat. 32 : 12 |
ſollicitare. 21: 1 | 22 : 19 |
ſolos. 189: 20 |
ſolvenda. 192: 17 |
ſolvetur. 174 : 13 |
ſolvere. 29 : 2 | 161 : 14 |
ſolvit. 119 : 23 |
ſolum. 30 : 4 | 32 : 12 | 152 : 7 | 206 : 12 |
ſolus. 46 : 13 | 62 : 2 | 63 : 23 | 71 : 9 | 146 : 27 | 160: 16 | 179 : 16 | 220 : 2 |
ſoluta. 98 : 7 |
ſoluto. 96 : 18 | 162 : 3 |
ſolutum. 6 : 11 | 26 : 14 |
ſolvuntur. 190 : 2 |
ſomni. 11: 10 |
ſomnio. 177 : 3 | 233 : 28 |
ſomno. 3 : 6 | 122 : 1 | 144: 25 | 145 : 8 |
ſomnus. 121 : 6 |
ſonitu. 145 : 3 |
ſontes. 13 . 12 |
ſonus. 176 : 12 |
ſoporem. 232 : 31 |
ſorbens. 202 : 22 |
ſordes. 229: 22|
ſordidiſſimo. 232 : 26 |
ſordidum. 133 : 18 |
ſorte. 57 : 2 | 201 : 21 | 221 : 8 |
Sp. 92 : 17 | 101 : 2 |
Sparos. 50 : 23 |
ſparſa. 175 : 5 |
ſparſi. 176 : 15 |
Spartacum. 208: 23 |
Spartacus. 208 : 14 |
ſpatio. 50 : 5 , 20 | 123 : 22 | 135 : 17 | 204: 28|
ſpatium. 200 : 16 |
ſpe. 5: 7 | 25 : 9 | 30: 21 | 33 : 14 , 15 | 62 : 19 | 65: 1 | 68 : 10 | 95 : 1 | 100 : 19 | 117 : 21 | 123: 23| 124: 3 | 153 : 2 | 177: 12 | 180: 1| 184 : 5 | 186 : 27 | 195 : 9| 213 : 16 | 218 : 8 |
ſpecie. 31 : 11 | 74 : 15 | 126 : 1 | 163 : 3 | 179 : 16| 192: 14 |
ſpeciem. 206 : 25 |
ſpecies. 85 : 10 |
ſpectaculum. 72 : 15 | 147: 1 |
ſpectare. 229 : 25 |
ſpectat. 202 : 5 |
ſpectata. 16 : 22 |
ſpectatam. 208 : 18 |
ſpectatum. 185: 5 |
ſpeculanti. 152 : 2 |
ſpeculatores. 146 : 3 |
ſpeculatoribus. 151 : 6 |
ſpeculatum. 152 : 12 |
ſpei. 19 : 3 | 101 : 6| 155: 8 |
ſpem. 33: 4 | 68 : 3| 51 : 21 | 81: 7 | 84 : 5 | 85 : 7| 92 : 6 | 94 : 11 | 103: 23| 109 : 14 | 112 : 17 | 113: 10 | 135 : 21 | 179 : 18 | 181 : 4 | 210 : 21 | 225 : 1 |
ſperabat. 30 : 17 | 52 : 4 | 84 : 15 |
ſperans. 21 : 5 | 63 : 4 | 83 : 1 |
ſperanti. 135 : 19 |
ſperare. 52 : 25 | 81 : 23| 196: 19 |
ſperarent. 32 : 21 |
ſperaret. 19 : 8|
ſperaſti. 231 : 8|
ſperata. 129 : 12 |
ſperatis. 160 : 21 |
ſpetem. 188 : 23 |
ſpeto. 18 : 21 |
ſpes. 14 : 1 , 13 | 17 : 1 | 18: 15 , 24 | 29 : 5 | 32 : 3 | 51: 10 | 53 : 2 | 70 : 6 | 90 : 3| 92 : 7 | 99 : 7 | 109: 3 | 117 : 13 | 119 : 18 | 130: 8| 146 : 7 | 150 : 22 | 152: 3| 156 : 7 | 160 : 1 | 177 : 15| 201 : 8 | 219 : 14 |
Spintheri. 37 : 7 |
ſpirans. 55 : 17 |
ſplendor. 226: 12 |
ſpolia. 18 : 19 | 129: 4 | 160: 20 | 191: 19 |
ſpoliandi. 56 : 1 |
ſpoliare. 10 : 3 |
ſpoliat. 221: 17 |
ſpoliatique. 149 : 1 |
ſpoliatus. 114 : 16 | 189 : 6 |
ſpoliaverunt. 207 : 16 |
ſpoliis. 180 : 5 |
ſpollium. 189 : 22 |
ſponſionem. 126 : 5 |
ſportis. 174 : 29 |
ſtabilias. 118 : 19 |
ſtabiliebatur. 223 : 8 |
ſtabiliviſſe. 214 : 4 |
ſtadium. 195 : 4 |
ſtagnabant. 176 : 22 |
ſtagnum. 202 : 30 |
ſtans. 228: 15 |
ſtantes. 186 : 8|
ſtare. 230 : 22 |
Statilio. 34 : 24 | 48 : 7 | 50: 15 |
Statilium. 36: 7 |
Statilius. 14 : 10 | 34 : 11 | 37 : 8 |
ſtatim. 73 : 15 | 93 : 20| 110: 3 | 111 : 26 | 140 : 22 | 146: 24 | 147 : 4 , 10 | 151 : 23 | 152 : 8 | 153 : 11 | 155 : 10 , 19 | 186 : 9 |
ſtatimque. 64 : 16 |
ſtationes. 174 : 6 | 203 : 31 |
ſtativis. 101 : 12 |
ſtatu. 32 : 20 | 166: 2 |
ſtatua. 222 : 11 |
ſtatuamus. 44 : 19 |
ſtatuatis. 42 : 20 | 48 : 3| 72 : 3 |
ſtatuerat. 107 : 11 | 136: 12 |
ſtatueris. 213 : 1 |
ſtatuet. 43 : 18 |
ſtatuetis. 46 : 15 |
ſtatui. 5 : 5 | 28 : 3 | 179: 18| 217 : 2 |
ſtatuiſſe. 102 : 1 |
ſtatuiſſetis. 177 : 10 |
ſtatuit. 29 : 13 | 51 : 25 | 63: 2 | 67 : 5 | 85 : 7 | 97 : 1 | 101 : 6 | 103 : 22 | 108 : 20 | 110: 7 | 136 : 6 |

161 : 16 |
ſtatuitur. 120 : 9 |
ſtatum. 28 : 6 |
ſtatuo. 219 : 23 | 222 : 10 | 221 : 24 |
ſtetit. 232 : 23 |
ſtimulabant. 15 : 13 |
Stipi orum. 11 : 17 |
ſtipendia. 17 : 12 |
ſtipendü. 191 : 1 |
ſtipendiis. 115 : 3 | 129 : 3 | 212 : 8 | 215 : 18 |
ſtipendio. 134 : 27 | 177 : 17 | 178 : 12 |
ſtipendium. 84 : 4 | 93 : 19 | 137 : 14 | 150 : 4 | 178 : 6 | 197 : 11 | 215 : 16 |
ſtirpe. 8 : 24 | 69 : 4 | 92 : 19 | 218 : 2 |
ſtirpis. 70 : 3 |
ſtolidior. 187 : 15 |
ſtrenae. 80 : 22 |
ſtrenui. 17 : 12 | 55 : 3 | 118 : 22 |
ſtrenuis. 134 : 24 | 151 : 22 | 223 : 18 |
ſtrenuiſque. 198 : 29 |
ſtrenuiſſimus. 55 : 21 |
ſtrenuo. 50 : 1 | 220 : 5 |
ſtrenuum. 41 : 19 | 51 : 26 | 198 : 18 |
ſtrenuus. 63 : 12 | 134 : 14 210 : 4 |
ſtrepere. 144 : 19 |
ſtreperent. 140 : 16 |
ſtrepitu. 67 : 18 | 107 : 27 | 121 : 22 | 145 : 5 | 175 : 7 |
ſtrepitus. 112 : 20 |
ſtrepuit. 221 | 23 |
ſtrictim. 5 : 5 |
ſtudeat. 214 : 12 |
ſtudent. 1 : 1 | 30 : 9 | 137 : 9 |
ſtudere. 41 : 13 | 125 : 2 |
ſtudet. 229 : 20 |
ſtudia. 20 : 15 | 62 : 19 | 122 : 9 | 129 : 12 | 213 : 14 | 232 : 33 |
ſtudiaque. 58 : 7 |
ſtudiis. 61 : 12 | 100 : 4 |
ſtudio. 4 : 6 | 27 : 1 | 30 : 6 | 42 : 1 | 43 : 23 | 58 : 3 | 100 : 18 | 112 : 28 | 118 : 15 | 139 : 18 | 177 : 18 |
ſtudioque. 5 : 4 |
ſtudium. 9 : 15 | 12 : 5 | 33 : 14 , 19 | 39 : 8 | 49 : 20 | 51 : 11 | 59 : 15 | 86 : 18 | 217 : 9 | 150 : 6 | 202 : 24 | 216 : 6 | 220 : 10 |
ſtuduit. 231 : 24 |
ſtultae. 43 : 5 |
ſtultitia. 214 : 13 |
ſtultitiae. 128 : 19 |
ſtultiſſimi. 164 : 7 | 223 : 19 |
ſtupor. 221 : 23 |
ſtupra. 12 : 11 |
ſtupri. 11 : 7 | 20 : 9 |
ſtupro. 20 : 26 |
ſtuprum. 186 : 9 |
ſua. 2 : 11 | 8 : 9 | 10 : 10 | 20 : 22 | 27 : 17 | 31 : 11 , 15 | 35 : 20 | 37 : 5 | 49 : 5 , 18 | 57 : 1 | 62 : 14 | 64 : 11 | 68 : 2 | 73 : 14 , 18 | 74 : 1 | 80 : 19 | 87 : 12 | 100 : 1 | 108 : 3 | 109 : 3 | 113 : 20 | 121 : 16 | 122 : 10 , 14 | 128 : 17 | 129 : 15 | 135 : 5 | 144 : 3 | 146 : 18 | 153 : 10 | 154 : 8 | 155 : 2 | 166 : 4 | 167 : 2 | 169 : 30 | 180 : 1 | 186 : 7 | 194 : 3 | 213 : 2 | 214 : 11 | 216 : 6 | 217 : 23 | 218 : 14 | 220 : 3 | 221 : 16 | 222 : 24 | 231 : 27 | 232 : 6 |
ſuadendi. 188 : 27 |
ſuadent. 83 : 10 |
ſuadet. 168 : 2 |
ſuæ. 12 : 7 | 19 : 11 | 22 : 16 | 41 : 8 | 48 : 5 | 55 : 10 , 19 | 62 : 18 | 80 : 23 | 156 : 2 | 160 : 11 | 209 : 6 | 223 : 4 | 227 : 24 | 230 : 3 , 8 |
ſuam. 5 : 15 | 19 : 14 | 22 : 13 | 33 : 12 | 58 : 1 | 59 : 12 | 67 : 12 | 73 : 11 | 86 : 12 | 91 : 14 | 93 : 11 | 103 : 15 | 121 : 1 | 125 : 4 | 126 : 21 | 135 : 21 | 148 : 11 | 162 : 22 | 200 : 9 | 210 : 16 | 213 : 1 | 219 : 8 | 222 : 9 | 224 : 6 | 226 : 21 |
ſuamet. 20 : 7 | 64 : 7 |
ſuane. 121 : 2 |
ſuarum. 30 : 8 |
ſuas. 10 : 15 | 14 : 4 | 18 : 13 | 79 : 17 | 81 : 7 | 113 : 23 | 115 : 20 | 118 : 12 | 124 : 24 | 128 : 26 | 185 : 2 | 213 : 8 | 215 : 14 | 226 : 3 |
ſuaſiſſe. 153 : 4 |
ſuaſque. 92 : 7 |
ſub. 31 : 11 | 51 : 17 | 67 : 23 | 77 : 4 , 10 | 79 : 2 | 96 : 2 | 104 : 13 | 159 : 3 |
ſubacta. 214 : 18 |
ſubacti. 8 : 23 |
ſubdole. 152 : 12 |
ſubdolus. 5 : 16 | 94 : 22 |
ſubducit. 53 : 17 | 144 : 16 |
ſubegerat. 101 : 13 |
ſubegit. 9 : 5 | 42 : 5 | 219 : 7 | 223 : 1 |
ſuberat. 190 : 14 |
ſubjecerit. 182 : 9 |
ſubjecit. 179 : 1 |
ſubjectum. 215 : 24 |
ſubigere. 2 : 13 |
ſubigit. 81 : 15 | 87 : 3 |
ſublata. 227 : 21 |
ſublato. 20 : 13 |
ſublatum. 185 : 2 |
ſublevando. 49 : 14 |
ſublicibus. 195 : 2 |
ſublima. 179 : 8 |
ſubſedebant. 233 : 18 |
ſubſellia. 232 : 23 |
ſubſidiis. 53 : 14 | 54 : 6 | 105 : 6 | 174 : 13 |
ſubveniendum. 82 : 12 |
ſubveniente. 145 : 5 |
ſubvenien.em. 189. 4 |
ſuuvenire. 106 : 24 | 134 : 21 |
ſubveniretur. 109 : 10 |
ſubvenire. 73 : 6 |
ſubvenitis. 178 : 14 |
ſubveniundum. 73 : 19 |
ſubveniunt. 112 : 10 |
ſubverſis. 141 : 4 |
ſubverſos. 11 : 5 |
ſubvertendi. 190 : 16 |
ſubvertendum. 165 : 15 |
ſubverterent. 86 : 7 |
ſubvertit. 9 : 3 |
ſubvertunda. 160 : 10 |
ſubvertundæ. 166 : 4 |
ſuburbana. 203 : 15 |
ſuccedere. 111 : 6 | 141 : 2 |
ſuccenſere. 229 : 12 |
ſucceſſerant. 187 : 3 |
ſucceſſiſſet. 203 : 21 |
ſuccumbit. 220 : 15 |
ſuccurrere. 55 : 1 | 144 : 5 |
Suetonem. 178 : 3 |
ſudes. 51 : 1 | 111 : 8 |
ſudorem. 134 : 4 |
ſueta. 158 : 11 |
ſuetum. 172 : 19 |
ſufficere. 232 : 12 |
ſuffodere. 111 : 7 |
ſuffragatione. 117 : 15 |
ſuffragia. 180 : 7 | 183 : 3 |
ſuffragiis. 163 : 18 |
ſui. 5 : 17 | 19 : 7 , 16 | 21 : 18 | 25 : 2 | 33 : 5 | 40 : 8 | 70 : 11 | 85 : 13 | 91 : 7 | 94 : 2 | 104 : 20 | 121 : 15 | 127 : 9 | 131 : 3 | 133 : 16 | 149 : 10 | 154 : 20 | 179 : 14 | 192 : 9 |
ſuimet. 163 : 10 |
ſuis. 22 : 12 | 26 : 12 | 29 : 3 | 33 : 2 | 44 : 18 | 50 : 15 | 51 : 7 | 54 : 9 | 55 : 16 | 60 : 14 | 64 : 6 | 67 : 28 | 69 : 13 | 70 : 20 | 72 : 7 | 74 : 12 | 78 : 2 | 79 : 27 | 91 : 12 | 102 : 9 | 103 : 19 | 104 : 14 | 106 : 12 , 24 | 107 : 10 | 109 : 2 | 110 : 8 | 112 : 14 , 24 | 119 : 10 |

120 : 6 | 123 : 18 | 128 : 3 , 22 | 131 : 16 | 147 : 8 | 144 : 5 , 10 | 146 : 28 | 155 : 19 | 162 : 20 | 170 : 23 | 179 : 6 | 183 : 14 | 188 : 18 | 198 : 15 | 223 : 24 | 228 : 6 | 231 : 28 |
fuiſmet 175 : 25 |
Sulla. 9 : 18 , 21 | 15 : 8 | 43 : 6 , 14 | 141 : 16 , 22 | 142 : 8 | 145 : 14 | 146 . 8 , 23 | 147 : 13 | 149 : 11 | 151 : 15 , 20 | 152 : 7 | 153 : 5 , 10 , 14 , 154 : 5 , 19 | 161 : 17 , 179 : 11 | 181 : 4 | 187 : 16 | 218 : 3 |
Sullæ. 5 : 20 | 14 : 8 | 22 : 20 | 31 : 1 | 141 : 19 | 148 : 16 | 150 : 1 , 6 . 20 | 154 : 15 | 155 : 21 | 159 : 23 | 174 : 26 | 199 : 6 | 202 : 17 , 18 | 207 : 10 |
Sullam. 36 : 20 | 37 : 1 | 144 : 13 | 147 : 10 | 149 : 2 , 5 , 14 | 150 : 12 | 151 : 6 | 152 : 12 . 16 | 153 : 3 | 154 : 27 | 155 : 7 , 14 | 162 : 8 | 172 : 9 | 194 : 8 |
Sullanæ. 19 : 12 | 30 : 15 |
Sullani. 13 : 15 |
Sullanis. 22 : 23 |
ſulphure. 111 : 9 |
Sulpicii. 165 : 11 |
Sulpicio. 158 : 5 | 218 : 4 |
ſum. 4 : 6 | 29 : 6 | 45 : 9 | 60 : 3 | 61 : 8 | 69 : 22 | 72 : 5 | 81 : 20 , 21 , 22 | 82 : 4 , 5 | 133 : 5 | 113 : 12 , 24 | 162 : 3 | 164 : 25 | 196 : 19 | 215 : 19 | 219 : 18 | 230 : 24 | 231 : 24 , 29 , 31 |
ſumam. 229 : 7 |
ſumat. 131 : 2 |
ſume. 153 : 18 |
ſumebant. 43 : 26 |
ſumenda. 164 : 9 |
ſumendum. 39 : 22 | 48 : 18 |
ſumentes. 80 : 5 | 208 : 20 |
ſumere. 79 : 22 |
ſumi. 91 : 23 | 128 : 23 |
ſumit. 114 : 22 | 121 : 10 |
ſumite. 197 : 19 |
ſumma. 1 : 2 | 18 : 13 | 24 : 4 | 31 : 10 | 37 : 25 | 52 : 21 | 59 : 2 | 64 : 12 | 82 : 14 , 26 | 89 : 4 | 113 : 2 | 139 : 3 | 196 : 7 | 208 : 6 | 217 : 11 , 17 | 218 : 23 | 219 : 26 | 224 : 12 |
ſummæ. 15 : 12 |
ſummam 31 : 7 | 88 : 1 | 217 : 15 | 224 : 19 | 232 : 9 |
ſummi. 106 : 26 |
ſummo. 43 : 23 | 80 : 20 | 100 : 18 | 125 : 3 | 187 : 9 | 192 : 28 | 198 : 5 |
ſummovi. 177 : 21 |
ſummum. 11 : 1 | 23 : 6 | 43 : 26 | 132 : 16 | 139 : 19 | 163 : 11 | 196 : 20 | 212 : 2 | 224 : 18 |
ſumſere. 189 : 3 |
ſumſerunt. 43 : 22 |
ſumſiſſe. 66 : 4 |
ſumptum. 20 : 23 |
ſumtibus. 60 : 14 | 189 : 11 | 204 : 12 | 217 : 16 |
ſumtis. 201 : 9 |
ſumtu. 227 : 5 |
ſumtui. 11 : 14 | 12 : 6 | 178 : 11 |
ſumtum. 50 : 16 | 51 : 10 | 93 : 15 |
ſumtus. 20 : 26 | 177 : 16 | 212 : 11 |
ſumtuum. 197 : 17 | 212 : 25 | 213 : 1 |
ſumus. 16 : 10 | 48 : 11 | 141 : 20 | 191 : 15 | 232 : 31 : 32 |
ſunt. 4 : 2 | 5 : 10 | 7 : 6 | 10 : 5 | 11 : 4 | 14 : 5 | 16 : 12 | 17 . 15 | 18 : 17 | 21 : 6 | 26 : 13 | 27 : 4 | 29 : 12 | 30 : 7 | 32 : 9 | 40 : 21 | 41 : 1 . 11 | 42 : 21 | 43 : 16 | 44 : 3 | 45 : 1 | 46 : 12 , 22 | 47 : 17 | 48 : 12 | 58 : 10 | 59 : 6 | 65 : 10 , 12 | 69 : 23 . 24 | 70 : 23 | 71 : 3 , 6 , 11 , 18 | 75 : 5 | 77 : 2 | 78 : 9 | 83 : 8 | 87 : 2 , 9 , 10 | 88 : 4 . 9 , 12 , 18 | 89 : 20 | 90 : 8 | 95 : 18 | 96 : 5 | 98 : 2 , 5 | 99 : 1 | 107 : 3 | 108 : 7 | 113 : 4 | 114 : 13 | 119 : 3 | 123 : 13 , 18 , 21 | 124 : 1 | 125 : 12 . 14 | 127 : 19 | 129 : 20 | 130 : 9 | 131 : 5 , 21 | 132 : 21 | 133 : 1 | 134 : 5 , 8 , 12 . 20 | 135 : 5 | 150 : 4 , 8 , 27 | 158 : 11 | 159 : 21 | 161 : 4 , 6 | 162 : 11 , 15 , 19 | 163 : 2 | 164 : 6 , 8 , 9 | 165 : 10 | 166 : 14 | 167 : 6 | 168 : 1 , 12 | 173 : 15 | 174 : 19 | 177 : 23 | 178 : 5 | 180 : 10 | 188 : 3 | 191 : 19 | 197 : 2 , 8 , 18 | 200 : 9 | 203 : 4 . 15 . 24 | 204 : 11 | 205 : 18 | 207 : 12 | 210 : 7 , 16 | 212 : 24 | 213 : 1 | 214 : 8 | 216 : 3 , 20 | 217 : 19 | 218 : 8 | 219 : 1 | 220 : 4 , 23 | 222 : 8 . 10 , 13 . 15 , 35 | 223 : 3 , 225 : 21 | 226 : 8 | 230 : 5 | 15 | 231 : 29 | 232 : 1 | 233 : 22 |
ſuo. 13 : 16 | 24 : 7 | 26 : 4 | 30 : 6 | 38 : 10 | 62 : 13 , 16 | 64 : 13 | 67 : 26 | 70 : 10 | 88 : 14 | 96 : 13 | 113 : 8 | 116 : 5 | 117 : 7 | 121 : 3 , 9 | 126 : 18 | 128 : 19 , 26 | 137 : 16 | 139 : 12 | 144 : 19 | 146 : 9 | 147 : 9 | 148 : 9 | 152 : 4 | 153 : 3 | 163 : 4 | 183 : 12 | 217 : 24 | 229 : 23 |
ſuomet. 87 : 7 |
ſuopte. 195 : 5 |
ſuorum. 19 : 10 | 97 : 15 | 104 . 7 | 112 : 28 | 135 : 23 | 138 : 11 | 151 : 9 | 186 : 30 | 221 : 4 |
ſuos. 39 : 14 | 43 : 14 | 56 : 3 | 62 : 6 | 81 : 5 | 88 : 6 | 104 : 10 | 105 : 18 | 107 : 5 | 108 : 20 | 117 : 13 , 20 | 132 : 1 | 136 : 14 | 144 : 17 | 146 : 25 | 151 : 21 | 169 : 21 | 173 | 1 | 176 : 2 | 177 : 13 | 217 : 20 |
ſuper. 78 : 9 | 97 : 11 | 112 : 2 | 115 : 19 | 1 | 11 10 , 16 | 124 : 29 | 140 : 14 | 141 : 13 | 13 | 142 : 6 | 145 : 22 | 179 : 1 | 187 : 8 | 198 : 22 | 219 : 3 | 225 : 17 |
ſuperque. 124 : 2 , 18 |
ſuperabant. 115 : 16 |
ſuperant. 132 : 15 | 161 : 6 |
ſuperare. 18 : 8 |
ſuperaret. 49 : 4 |
ſuperaſti. 2 : 8 : 7 |
ſuperat. 75 : 15 |
ſuperatos. 209 : 18 |
ſuperatus. 73 : 12 |
ſuperaverant. 120 : 8 |
ſuperaverit. 182 : 6 |
ſuperba. 16 : 13 | 86 : 12 | 177 : 13 | 224 : 2 |
ſuperbia. 3 : 3 | 10 : 10 | 20 : 18 | 24 : 10 | 27 : 1 | 41 : 25 | 43 : 20 | 70 : 10 | 98 : 1 | 115 : 17 | 131 : 8 . 19 | 134 : 17 | 219 : 3 |
ſuperbiæ. 18 : 3 | 61 : 10 | 86 : 21 | 116 : 14 |
ſuperbiam. 7 : 1 | 9 : 3 | 128 : 14 | 129 : 21 | 134 : 12 | 223 : 7 | 224 : 6 |
ſuperbiſſimi. 88 : 10 | 133 : 14 |
ſuperes. 148 : 6 |
ſuperet. 86 : 19 | 231 : 20 |
ſuperiacis. 172 : 7 |
ſuperior. 32 : 4 |
ſuperiore. 112 : 8 | 178 : 11 | 181 . 8 |
ſuperiorem. 104 : 15 |
ſuperiori. 16 : 17 |
ſuperioribus, 87 : 13 | 106 : 19 | 119 : 7 | 137 : 12 | 145 : 8 |
ſuperſteterant. 113 : 4 |
ſupervacanea. 222 : 33 |
ſupervacaneum. 42 : 6 | 52 : 19 |
ſupervacua. 222 : 13 |

ſupervadere. 123 : 24 |
ſuppellectilem. 134 : 1 |
ſuppetebat. 13 : 11 |
ſuppetit. 218 : 20 |
ſupperunt. 213 : 6 |
ſupplementum. 96 : 11 | 129 : 6, 10 |
ſupplex. 227 : 11 |
ſupplicabatur. 175 : 8 |
ſupplicanti. 114 : 24 |
ſupplicantis. 94 : 22 |
ſupplices. 24 : 9 | 27 : 10 | 103 : 14 | 129 : 20 | 212 : 1 |
ſupplici. 25 : 7 |
ſupplicia. 109 : 15 | 160 : 16 | 196 : 22 |
ſuppliciis. 8 : 14 | 47 : 14 | 102 : 10 | 118 : 4 |
ſupplicio. 133 : 19 |
ſupplicium. 38 : 17 | 39 : 22 | 43 : 26 | 48 : 18 | 50 : 6, 16 | 51 : 10 | 91 : 23 | 93 : 15 | 113 : 22 | 197 : 19 |
ſupplicum. 171 : 23 |
ſupra. 4 : 5 | 5 : 15 | 6 : 2, 5 | 13 : 7 | 47 : 6 | 51 : 9, 15 | 61 : 14 | 67 : 6 | 81 : 22 | 82 | 17 | 84 : 16 | 86 : 10 | 91 : 19 | 92 : 9 | 94 : 12 | 97 : 15 | 107 : 4 | 119 : 21 | 123 : 32 | 128 : 11, 32 | 142 : 8 | 200 : 28 |
Sura. 14 : 7 |
ſus. 229 : 20 |
ſuſceperant. 22 : 19 |
ſuſcepi. 29 : 1 | 197 : 4 |
ſuſcepiſſe. 88 : 2 |
ſuſcepiſſem. 177 : 8 |
ſuſcepto. 38 : 10 |
ſuſcipere. 70 : 17 |
ſuſcipiat. 127 : 10 |
ſuſpecti. 191 : 15 |
ſuſpectiores. 7 : 6 |
ſuſpectum. 121 : 17 |
ſuſpectuſque. 120 : 2 | 192 : 7 |
ſuſpicantes. 34 : 26 |
ſuſpiciens. 120 : 2 |
ſuſpicione. 29 : 4 |
ſuſpicionibus. 192 : 5 |
ſuſtentabant. 144 : 2 |
ſuſtentabat. 49 : 6 |
ſuſtentamur. 165 : 14 |
ſuſtentant. 213 : 17 |
ſuſtentare. 146 : 25 |
ſuſtentati. 110 : 23 |
ſuſtentatum. 167 : 20 |
ſuſtincam. 130 : 3 |
ſuſtinent. 61 : 5 | 197 : 17 |
ſuſtinere. 186 : 7 |
ſuſtineri. 178 : 21 |
ſuſtinet. 69 : 3 |
ſuſtinui. 77 : 24 |
ſuſtinuiſſet. 48 : 25 |
ſuſtuletis. 220 : 11 |
ſuſtuliſſe. 101 : 24 |
Suthul. 94 : 15 |
Suthule. 95 : 2 |
ſuum. 19 : 19 | 21 : 20 | 34 : 10 | 39 : 8 | 48 : 1 | 64 : 15 | 68 : 1 | 77 : 11 | 79 : 16 | 80 : 22 | 81 : 30 | 84 : 22 | 104 : 12 | 105 : 14 | 114 : 8, 18 | 152 : 2 | 160 : 7 | 186 : 32 | 190 : 16 | 208 : 7 | 221 : 24 | 231 : 17 | 234 : 6 |
ſuus. 224 : 25 |
Syllamque. 228 : 2 |
Syllanam. 211 : 20 |
Syphace. 61 : 20 |
Syphacem. 69 : 23 |
Syracuſanorum. 196 : 11 |
Syrtes. 78 : 6 | 125 : 17 |
Syrtis. 125 : 12 |

T.

T. 35 : 1 | 39 : 10 | 48 : 15 200 : 6 |
tabella. 223 : 22 |
tabellam. 223 : 21 | 224 : 5 |
tabernaculum. 121 : 9 |
tabes. 30 : 3 | 91 : 10 | 188 : 12 |
tabeſcere. 73 : 8 | 224 : 19 |
tabulæ. 179 : 1 |
tabulas. 10 : 2 | 18 : 11 | 19 : 3 | 45 : 3 |
tacenie. 155 : 13 |
tacere. 92 : 9 |
taciti. 87 : 13 |
tacitus. 93 : 17 |
tædam. 111 : 9 |
tædetque. 61 : 7 |
tædio. 114 : 19 |
tædium. 160 : 21 |
Taguns. 203 : 27 |
Ταλαφρας, 204 : 17 |
talc. 7 : 15 | 16 : 16 | 20 : 12 | 32 : 17 | 82 : 14 | 130 : 21 | 176 : 4 |
talem. 62 : 20 | 66 : 3 | 147 : 15 | 154 : 27 | 197 : 25 | 232 : 7 |
talentorum. 189 : 6 |
tales. 212 : 16 |
tali. 23 : 10 | 34 : 20 | 38 : 1 | 51 : 22 | 74 : 3 | 118 : 13 | 121 : 16 |
talia. 30 : 17 | 40 : 15 | 87 : 2 | 88 : 2 | 97 : 9 | 116 : 2 | 124 : 15 | 133 : 11 | 134 : 4 | 185 : 9 |
talibus. 7 : 11 | 101 : 18 | 114 : 6 | 127 : 26 |
talis. 42 : 3 | 91 : 15 | 93 : 2 | 115 : 9 | 167 : 10 |
talium. 118 : 15 |
tam. 33 : 5, 6 | 47 : 7 | 59 : 11 | 63 : 1 | 86 : 15 | 88 : 14, 17 | 90 : 5 | 94 : 5 | 115 : 12, 19 | 128 : 17 | 145 : 23 | 162 : 12 | 163 : 3 | 170 : 25 | 171 : 29 | 184 : 5 | 204 : 21 | 206 : 33 | 208 : 20 | 216 : 19 | 217 : 9 | 218 : 3 | 219 : 15 | 229 : 2, 5 | 230 : 19 | 232 : 11 | 234 : 4, 5 |
tamen. 3 : 16 | 4 : 9 | 8 : 3 | 9, 12 | 16 : 8, 19 | 18 : 13 | 19 : 1 | 20 : 21 | 21 : 17 | 29 : 19 | 32 : 8 | 38 : 1 | 45 : 12 | 51 : 18 | 55 : 15, 20 | 59 : 7 | 62 : 10, 14 | 66 : 2, 6, 13 | 67 : 28 | 69 : 20 | 71 : 6 | 72 : 11 | 74 : 4, 10 | 75 : 18 | 79 : 21 | 81 : 21 | 82 : 16, 25 | 83 : 7, 12 | 85 : 3 | 87 : 2 | 88 : 2 | 89 : 19 | 90 : 8 | 92 : 5, 12 | 94 : 18 | 96 : 1, 4, 10 | 100 : 10 | 101 : 6 | 105 : 2 | 107 : 24 | 108 : 9 | 109 : 4 : 12, 18 | 115 : 9, 16 | 123 : 23 | 128 : 22 | 134 : 21 | 137 : 11 | 140 : 7 | 142 : 2 | 144 : 8 | 17 | 145 : 11 | 146 : 1 | 147 : 11 | 151 : 20 | 155 : 14 | 162 : 4 | 163 : 12 | 164 : 9 | 179 : 7 | 181 : 2 | 184 : 2, 6, 9 | 186 : 18 | 190 : 7 | 200 : 20 | 201 : 12 | 204 : 28 | 206 : 13 | 207 : 5 | 208 : 8, 19 | 209 : 11 | 215 : 21 | 217 : 19 | 218 : 5 | 220 : 15 | 221 : 19 | 222 : 6 | 225 : 11 | 226 : 18 | 227 : 16 | 232 : 6 |
tametſi. 3 : 15 | 4 : 8 | 16 : 19 | 18 : 24 | 25 : 1 | 37 : 26 | 45 : 22 | 62 : 12 | 66 : 5 | 67 : 27 | 74 : 10 | 79 : 20 | 83 : 5, 12 | 85 : 1 | 89 : 18 | 91 : 17 | 92 : 20 | 95 : 19 | 217 : 18 | 218 : 4, 15 | 221 : 19 | 225 : 11 |
tamquam. 11 : 16 | 67 : 12 | 122 : 3 | 218 : 3 | 237 : 28 |
tamque. 11 : 15 | 59 : 17 | 144 : 2 | 218 : 2 |
Tanai. 201 : 4 |
Tanam. 137 : 16 |
tandem. 18 : 2 | 33 : 16 | 140 : 23 | 155 : 3 | 217 : 22 | 228 : 8 | 233 : 15 |
tanta. 4 : 9 | 7 : 8 | 8 : 6 | 11 : 15 | 26 : 11 | 30 : 1, 3 | 33 : 3 | 38 : 1 | 41 : 7 | 42 : 1, 7 | 43 : 24 | 52 : 2 | 58 : 3 | 68 : 8 | 72 : 14 | 81 : 15 | 83 : 23 | 91 : 9 | 94 : 5 | 97 : 13 | 101 : 22 | 110 : 22 | 118 : 23 | 123 : 6 | 124 : 1 | 129 : 12 | 131 : 1 | 137 : 7 | 164 : 18 | 163 : 2 | 200 : 32 | 211 : 2 | 217 : 8 | 231 : 13 |

Digitized by Google

tantaque. 103 : 4 |
tantæ. 185 : 5 | 218 : 14 |
tantam. 38 : 7 , 12 | 60 : 10 | 67 : 10 | 138 : 11 | 169 : 29| 220 : 2 |
tantas. 137 : 7 | 170 : 22 |
tanti. 19 : 20 | 27 : 16 | 42 : 15 | 67 : 22 | 93 : 9 | 141 : 18 | 231 : 21 |
tantidem. 234 : 10 |
tantis. 32 : 21 | 76 : 4 |
tanto. 46 : 13 , 17 | 69 : 17| 118 : 26 | 132 : 3 | 151 : 23 | 163 : 1 | 167 : 19 | 222 : 31 |
tantum, 22 : 18 | 34 : 25 | 39 : 3 | 44 : 6 | 71 : 18 | 83 : 11 | 86 : 6 | 90 : 6 | 151 : 19 | 198 : 27 | 209 : 6 | 214 : 8| 227 : 10 | 230 : 25, 29 | 231 : 25 | 237 : 23 : 24 .
tantummodo. 18 : 6 | 20 : 26| 36 : 19 | 46 : 10 | 68 : 15 | 75 : 8 | 82 : 6 | 85 : 4 | 90 : 16 | 102 : 11 | 107 : 18 | 110 : 4 | 115 : 1 | 126 : 17 | 141 : 13 | 142 : 17 | 153 : 11 | 183 : 11 | 198 : 2 | 222 : 26 |
tantus. 103 : 4 |
tardius. 8 : 18 | 67 : 4 | 126 | 9 | 224 : 25 |
tardus. 13 : 6 |
Tarenti. 170 : 28 |
Tarquinii. 38 : 5 |
Tarquinio. 158 : 14 |
Tarquinium. 38 : 9 |
Tarquinius. 37 : 16 : 24 |
Tarquitium. 187: 11 |
Tarquitius, 201 : 3 |
Tarracinenſem. 36 : 7 |
Tarrulæ. 162 : 15 |
Tartanium. 193 : 3 |
Tartaſſium. 174 : 11 |
Tauri. 203 : 3 |
Tauro. 173 : 17 . 29 |
Tauromenitana. 202 : 23 |
Taurum. 173 : 8 , 10 , 12 | 189 : 6 |
te. 27 : 5 | 35 : 5 , 6 | 42 : 5 | 64 : 13 | 67 : 1 , 17 | 147 : 15 , 16 , 18 | 153 : 14 | 167 : 9 , 11 , 12 | 188 : 23 | 190 : 6 | 191 : 2 | 209 : 6 | 210 : 5 | 211 : 1 , 7 | 212 : 5 , 6 , 8 , 13 | 213 : 29 | 216 : 14 | 217 : 3 , 4 , 6 | 218 : 13 , 17 | 224 : 17 | 225 : 2 , 8 , 33 , 25 , 26 | 226 : 22 , 23 | 227 : 17 , 22 , 24 | 228 : 25 | 230 : 26 , 30 | 231 : 11 | 232 : 5 , 7 , 30 , 32 | 233 : 5 | 234 : 5 , 7 , 9 , 16 |
teque. 191 : 23 |
tecta. 77 : 2 | 175 : 2 | 208 : 11 |
tecti. 144 : 1 |
tectis. 118 : 20 |
tectum. 186 : 15 |
tecum. 225 : 1 |
tegant. 133 : 2 |
tegebat. 55 : 13 |
tegere. 6 : 19 | 112 : 19 | 143 : 17 | 146 : 11 |
tegeret. 38 : 9 |
teger. 52 : 17 |
tegi. 135 : 16 |
tegitur. 52 : 25 |
tegunt. 198 : 8 |
Teia. 206 : 30 |
Teio. 206 | 30 |
tela. 43 : 21 | 100 : 13 | 106 : 14 | 111 : 20 | 112 : 20 , 26| 113 : 3 | 117 : 20 | 124 : 10| 146 : 27 | 150 : 17, 21 | 175 : 18 | 217 : 14 |
telis. 39 : 6 , 15 | 147 : 5 | 175 : 15 |
telo. 22 . 4 |
telorum. 34 : 1 |
telum. 182 : 2 |
temere. 25 : 8 | 108 : 22 | 121 : 10 | 128 : 6 | 140 : 2 | 150 : 19 | 216 : 13 |
temeritas. 141 : 15 | 232 : 2 |
temeritate. 134 : 14 |
temeritatem. 63 : 14. 174 : 31 |
temperantia. 101 : 22 |
temperare. 130 : 16 |
temperarent. 10 : 6 |
temperavêre. 211 : 14 |
tempeſtas. 126 : 10 |
tempeſtate. 7 : 4 | 15 : 1 | 19 : 14 | 20 : 24 | 29 : 16 | 59 : 4 | 61 : 19 | 68 : 7 | 86 : 14 . 91 : 15 | 92 : 14 | 94 : 8 | 97 : 19 | 117 : 16 | 121 : 14 . 25 | 137 : 10 | 176 : 7 | 189 : 20 | 205 : 25 | 209 : 10 | 212 : 20 | 225 : 10 |
tempeſtates. 122 : 15 | 219 : 29 |
tempeſtatibus. 17 : 3 | 49 : 6| 142 : 10 | 152 : 16 | 223 : 24 |
templa. 10 : 14 |
templi. 175 : 6 |
templorum. 202 : 26 |
tempora. 31 : 12 | 62 : 10 | 66| 16 | 89 : 13 | 93 : 3 | 124 : 10 |
tempore. 15 : 11 | 23 : 18 | 38 : 1 . 7 | 30 : 20 | 43 : 16 , 25 | 66 : 6 | 67 : 2 | 69 : 15| 94 : 6 | 105 : 8 , 10 | 109 : 25 | 110 : 12 | 111 : 1 | 112 : 15 | 116 : 6 | 120 : 9 | 123 : 3, 13 | 127 : 5 | 131 : 6 | 133 : 7 | 139 : 7 , 15 | 186 : 29 | 191 : 15 | 203 : 9 | 205 : 20 | 223 : 5 | 225 : 17| 226 : 22 | 232 : 9 |
tempori. 121 : 21 |
temporibus. 32 : 10 | 33 : 21| 38 : 13 | 43 : 15 | 60 : 2 | 141 : 25 |
temporis. 94 : 16 | 101 : 11 |
tempus. 6 : 4 | 18 : 18| 39 : 17 | 42 : 18 | 57 : 5, 11 | 67 : 8 | 78 : 4 | 80 : 10 | 85 : 18| 93 : 21 | 100 : 6 , 21 | 101 : 7 | 109 : 26 | 113 : 12 | 114 : 23 | 118 : 10 | 120 : 1 , 12 | 126 : 15 | 128 : 31 | 134 : 11| 136 : 16 | 137 : 24 | 140 : 11 | 143 : 5 | 148 : 2 | 152 : 18 | 155 : 21 | 182 : 1 | 207 : 3 | 210 : 20 | 211 : 5 |
tendere. 22 : 3 | 24 : 9 | 55 : 5 | 113 : 14 | 138 : 2 | 176 : 9 | 193 : 14 |
tenderem. 106 : 22 |
tendit. 93 : 4 | 155 : 15 |
teneamini. 160 : 5 |
tenebantur. 39 : 21 |
tenebatur. 4 : 10 |
tenebras. 230 : 9 |
tenebris. 50 : 11 | 71 : 4 | 143 : 14 | 144 : 21 |
tenens. 36 : 11 |
tenent 78 : 9 |
tenor. 81 : 18 |
tenere. 31 : 19 | 128 : 12 |
tenet. 53 : 3 | 59 : 11 | 81 : 26| 82 : 1 | 89 : 13 | 96 : 1 | 160 : 15 | 167 : 2 | 219 : 14 |
teneur. 158 : 9 |
tentabat. 91 : 4 |
tentabatur. 137 : 8 |
tentabitis. 167 : 15 |
tentandi. 103 : 9 |
tentando. 102 : 14 | 120 : 4 |
tentans. 140 : 2 | 166 : 6 |
tentantes. 76 : 14 |
tentare. 6 : 16 | 14 : 4 | 51 : 22 | 63 : 3 | 81 : 4 | 84 : 23| 102 : 25 | 107 : 22 | 106 : 24 | 110 : 2 | 118 : 1 | 140 : 21 | 150 : 21 | 174 : 6 |
tentari. 103 : 19 |
tentaram. 114 : 5 |
tentati. 103 : 22 |
tentatum. 79 : 22 | 186 : 25 |
tentamros. 107 : 15 |
tentaverat. 21 : 25 |
tentavêre. 176 : 16 |
tentet. 140 : 4 |
tenuerunt. 207 : 6 |
tenuiſſima. 184 : 5 |
tenuit. 204 : 35 | 207 : 8| 207 : 1 |
Terentia. 226 : 24 |
Terentio. 37 : 9 |
terga. 140 : 14 | 177 : 2 |
tergis. 85 : 13 | 201 : 9 | 202 : 21 |
tergo. 106 : 8 | 110 : 18 | 111 : 23 | 141 : 9 | 141 : 16|

146 : 8 | 158 : 16 | 198 : 22 | 211 : 12 |
terra. 11 : 9 | 48 : 23 | 69 : 3 | 153 : 12 | 190 : 8 | 202 : 16 | 204 : 28 |
terraque. 75 : 12 |
terræ. 75 : 7 | 76 : 1 | 99 : 2 | 125 : 14 | 198 : 20 | 214 : 7 |
terræque. 8 : 24 | 198 : 7 |
terrarum. 8 : 4 | 191 : 11 | 205 : 20 | 210 : 18 | 212 : 22 | 225 : 15 |
terras. 13 : 15 |
terrebant. 109 : 2 |
terrebat. 62 : 16 | 92 : 11 |
terremini. 160 : 19 |
terrentur. 146 : 21 |
terrere. 32 : 1 | 43 : 4 | 141 : 3 |
terrerent. 37 : 22 |
terret. 111 : 4 |
terretur. 178 : 14 |
terris. 2 : 9 | 13 : 18 | 225 : 5 , 14 |
terribili. 50 : 11 |
territi. 112 : 10 |
territos. 95 : 8 | 192 : 21 |
territus. 144 : 3 |
terror. 176 : 21 |
terrore. 94 : 13 | 145 : 6 | 171 : 11 | 227 : 10 |
terrorem. 79 : 27 | 225 : 4 |
terrori. 63 : 11 | 87 : 2 |
tertia. 75 : 7 | 137 : 25 | 179 : 8 |
tertiæ. 95 : 14 |
tertiam. 119 : 6 | 143 : 7 |
tertio. 195 : 9 | 206 : 5 |
tertium. 37 : 1 | 70 : 20 | 118 : 8 |
teſtamentis. 231 : 14 |
teſtamento. 64 : 16 | 116 : 19 | 189 : 12 |
teſtamur. 26 : 6 |
teſtante. 209 : 23 |
teſtari. 120 : 16 |
teſtarum. 189 : 19 |
teſtes. 13 : 8 |
teſtimonia. 232 : 4 |
teſtis. 151 : 27 | 152 : 5 |
teſtudine. 141 : 2 |
tete. 47 : 16 |
tetra. 46 : 6 |
Tetrarchæ. 17 : 11 |
Tetrarchas. 192 : 21 |
Tetrarchis. 189 : 17 |
texerint. 52 : 17 |
Thala. 124 : 28 | 127 : 5 |
Thalam. 123 : 19 , 22 , 33 | 124 : 7 | 136 : 26, 28 |
Tharros. 199 : 13 |
Thebas. 204 : 25 |
Themyſcirii. 201 : 4 |
Theræon. 78 : 5 |
theſauri. 67 : 12 | 94 : 25 | 223 : 20 | 239 : 3 |
theſauris. 67 : 9 |
theſaurorum. 188 : 13 |
theſauros. 67 : 7 | 94 : 19 |
theſaurus. 177 : 3 |
Thirmida. 67 : 10 |
Thoranium. 208 : 7 |
Thracum. 95 : 13 |
Thucydides. 205 : 4 |
Ti. 39 : 23 | 87 : 8 |
Tiberium. 99 : 8 |
Tiberius. 99 : 3 |
tibi. 29 : 7 | 64 : 10 , 12 | 65 : 2 , 10 | 72 : 10 | 147 : 21 | 148 : 1 | 153 : 19 | 188 : 20 | 191 : 3 | 210 : 5 , 8 , 14 , 16 | 211 : 6 | 214 : 7 | 215 : 26 | 216 : 13 , 15 , 20 | 217 : 3 , 13 , 14 | 218 : 18 | 219 : 5 | 220 : 3 , 10 | 221 : 19 | 222 : 16 | 224 : 12 , 14 , 20 | 225 : 2 , 4 , 16 , 21 , 23 , 27 | 226 : 13 , 14 , 15 , 25 | 227 : 3 , 4 | 228 : 8 , 11 | 231 : 9 | 232 : 35 | 233 : 3 | 234 : 19 |
tibine. 167 : 5 |
tibique. 215 : 19 |
Tiburti. 234 : 1 |
Tigrane. 190 : 6 |
Tigranem. 188 : 24 |
Tigranis. 191 : 1 , 5 |
tigrim. 204 : 26 |
timebat. 82 : 23 | 124 : 14 |
timens. 13 : 1 | 25 : 4 | 96 : 10 | 232 : 27 |
timent. 53 : 2 | 214 : 6 |
timentem. 194 : 5 |
timentes. 11 : 21 |
timere. 46 : 14 | 68 : 1 | 96 : 7 | 114 : 18 | 138 : 15 |
timeret. 136 : 10 |
timeri. 231 : 27 |
timet. 46 : 13 | 84 : 2 |
timetis. 47 : 11 | 87 : 1 |
timide. 186 : 15 |
timidi. 54 : 18 |
timidis. 134 : 24 |
timido. 51 : 26 | 91 : 12 |
timidos. 48 : 21 | 53 : 4 | 140 : 18 | 207 : 6 |
timidus. 35 : 21 |
timor. 24 : 8 | 52 : 3 | 92 : 24 | 111 : 10 | 150 : 22 | 222 : 22 |
timore. 42 : 6 | 120 : 14 |
timorem. 63 : 13 | 79 : 8 |
timoris. 34 : 2 | 100 : 2 | 159 : 22 |
timui. 231 : 26 |
Tiv. 204 . 17 |
tirocinio. 232 : 21 |
Tiſidium. 114 : 17 |
toga. 175 : 9 |
togæ. 228 : 1 | 230 : 23 |
togam. 196 : 10 |
togatorum. 80 : 6 |
togatus. 228 : 1 | 230 : 24 |
tolerabat. 45 : 13 |
tolerabatur. 137 : 3 |
tolerandæ. 167 : 21 |
tolerare. 18 : 8 | 80 : 23 | 133 : 7 | 135 : 20 |
toleraret. 158 : 19 |
toleraſſe. 48 : 27 |
tolerate. 198 : 4 |
toleratis. 88 : 8 | 183 : 4 |
toleraverant. 8 : 26 | 20 : 26 |
toleraverat. 30 : 18 |
toleravi. 196 : 14 |
toleravimus. 162 : 5 |
tollendus. 213 : 8 |
tollere. 37 : 12 | 145 : 2 | 146 : 22 |
tonitruum. 175 : 7 |
toreumata. 18 : 12 |
tormentis. 111 : 11 | 141 : 2 |
torpedinis. 184 : 7 |
torpedo. 168 : 3 | 185 : 11 | 221 : 23 |
torpeſcere. 59 : 1 |
torpeſcerent. 13 : 13 |
Torquatum. 15 : 15 |
Torquatur. 47 : 17 |
torrentis. 159 : 8 |
tot. 160 : 13 | 162 : 18 | 178 : 30 | 185 : 3 | 218 : 1 , 9 |
tota. 198 : 24 | 201 : 6 | 233 : 18 |
totam. 24 : 2 | 46 : 11 | 137 : 24 | 189 : 14 |
toticus. 151 : 8 | 177 : 7 , 14 |
totius. 79 : 25 | 94 : 10 | 203 : 8 | 106 : 11 |
toto. 140 : 25 |
totum. 79 : 23 |
trabes. 187 : 4 |
tractabant. 97 : 24 |
tractarent. 32 : 2 | 43 : 1 |
tractavimus. 204 : 20 |
tractu. 104 : 1 | 125 : 17 | 179 : 2 |
tractum. 94 : 5 |
tradat. 83 : 11 |
tradebat. 115 : 12 |
tradere. 114 : 8 |
traderent. 91 : 8 | 102 : 16 |
traderentur. 117 : 6 |
tradetet. 153 : 4 | 154 : 27 |
tradetetur. 113 : 22 | 128 : 18 |
tradideris. 47 : 16 |
tradidimus. 225 : 5 |
tradidiſſent. 97 : 6 |
tradidiſſet. 113 : 19 | 154 : 10 |
tradidit. 217 : 16 |
tradit. 206 : 8 |
tradita. 87 : 4 | 88 : 4 | 217 : 19 |
traditæ. 165 : 9 |
traditi. 39 : 18 |
traditur. 74 : 25 : 101 : 2 |

135: 8| 155: 21| 203: 17|
traduo. 29: 7| 65: 15|
traduntur. 35: 18| 225: 4|
traduntur. 37: 9| 56: 2|
tragulæ. 175: 19|
trahant. 191: 13|
trahebant. 129: 14| 208: 13|
trahebantur. 43: 13| 138: 13|
trahendo. 83: 18|
trahere. 9: 19| 95: 22| 98: 4| 139: 13| 143: 6|
traherct. 7: 20|
trahi. 81: 8| 116: 14| 128: 22|
trahit. 144: 10| 202: 23|
trahunt. 18: 13| 125: 16| 217: 22|
tramites. 51: 13| 94: 23| 103: 25|
tranquillæque. 14: 1|
trans. 175: 10| 202: 30|
transductus. 66: 14|
transeant. 1: 2|
transegit. 85: 14|
transfenna. 175: 7|
transeunt. 152: 9|
transfertur. 3: 7| 42: 23|
transferunt. 58: 2|
transfuga. 228: 16|
transfugas. 108: 9|
transfugerent. 95: 5|
transgrediatur. 178: 25|
transgressos. 170: 16|
transgressu. 170: 15|
transgressus. 170: 28| 196: 4|
transiere. 3: 7| 95: 13|
transjici. 233: 24|
transire. 152: 6|
transitu. 204: 37|
transmittit. 176: 1|
transnatare. 173: 11|
transpadani. 38: 17|
transtulere. 88: 15|
transtulerunt. 16: 2|
transvectæ. 84: 20|
transvecti. 76: 9|
transversos. 72: 2|
transversus. 102: 1| 205: 8. 13|
transvorso. 104: 6|
transvorsos. 62: 19|
traxit. 210: 17|
trepida. 97: 16| 109: 16|
trepidæ. 138: 4|
trepidare. 24: 6| 95: 9| 118: 17|
trepidet. 131: 2|
trepidi. 143: 19|
Trequii. 208: 3|
tres. 80: 12| 97: 16| 150: 3|
trib. 181: 1|
tribuêre. 211: 18|
tribuitis. 164: 19|
tribuit. 28: 3|
tribunatu. 219: 26| 222: 8|
tribunarum. 115: 5|
tribuni. 94: 9| 181: 7| 231: 15|
tribunicia. 31: 6| 182: 2|
tribunitiæ. 187: 7|
tribuniciam. 162: 19| 167: 4|
tribuniciis. 94: 8|
tribunis. 66: 14| 103: 1| 112: 7| 180: 11| 183: 1|
tribuno. 122: 16|
tribunorum. 194: 2|
tribunos. 88: 12| 145: 17| 179: 14|
tribunosque. 118: 10|
tribunum. 91: 19| 99: 9|
tribunus. 34: 7| 54: 10| 83: 19| 92: 8| 97: 2| 112: 16| 158: 20| 172: 10| 200: 6|
tribus. 36: 23| 51: 14| 66: 12, 18| 115: 6| 193: 14| 200: 20| 217: 18|
tributum. 178: 18|
triduo. 82: 19|
triennio. 196: 12|
triennium. 177: 16|
triginta. 43: 1| 54: 9| 193: 9| 215: 16|
triplices. 186: 21|
triplici. 203: 7|
triplicibus. 105: 6|
tristitia. 24: 5|
tristo. 196: 12|
trium. 207: 14|
triumphalem. 234: 11|
triumpharent. 23: 15|
triumphavit. 156: 6|
triumphique. 98: 9|
triumphos. 88: 6| 132: 18| 183: 13|
triumphum. 189: 14|
triumvitos. 50: 6|
triumvirum. 99: 9|
Troia. 205: 5|
Troiani. 6: 9|
Troianorum. 205: 20| 206: 35|
tropæa. 200: 19|
tructdecimi. 53: 7|
tu. 70: 2| 188: 25| 191: 16, 21| 209: 8| 210: 12| 213: 19| 216: 18| 217: 10, 11| 227: 19, 21| 229: 5| 230: 6, 8, 20, 22, 30| 231: 7, 10| 232: 1, 8| 233: 27| 234: 2, 8, 10, 13|
tuque. 212: 17|
tua. 28: 1| 65: 4| 70: 2| 188: 28| 209: 8| 210: 22| 213: 15| 216. 14| 217: 6, 10| 218: 16| 221: 21, 13, 24| 226: 8| 227: 20| 228: 4, 7| 229: 5| 232: 2, 13, 33| 233: 3|
tuaque. 65: 5|
tuæ. 35: 6| 70: 3| 153: 16| 211: 16| 225: 10| 227: 20| 230: 6| 231: 10|
tuæque. 29: 7|
tuam. 216: 12. 15, 18| 226: 15| 227: 2|
tuas. 73: 1| 231: 9|
tuba. 54: 13|
tubicines. 145: 7|
tubicinum. 140: 8|
tucnda. 230: 19, 22| 232: 31|
tueri. 22: 25|
tuguria. 102: 19|
tugurii. 76: 11| 78: 10| 123: 29|
tugurio. 67: 19|
tui. 64: 9| 212: 17| 218: 20| 230: 20, 26| 232: 9| 234: 7, 8, 9|
tuis. 65: 15| 70: 2| 188: 23| 226: 15| 230: 8| 234: 18|
tuli. 113: 15|
tulit. 127: 14| 130: 19| 206: 25| 221: 5| 224: 4|
Tulli. 235: 25| 226: 8|
Tullianum. 50: 8|
Tullio. 20: 15| 42: 14|
Tullius. 20: 19| 25: 4, 12| 226: 4|
Tullo. 15: 7|
tum. 2: 11, 15| 16: 2, 10| 19: 3| 25: 3, 13| 33: 9| 37: 7| 39: 19| 44: 19| 52: 25| 55: 11| 61: 10| 63: 8| 64: 15| 66: 17| 67: 31| 68: 12| 74: 8| 80: 3| 82: 17| 91: 2| 94: 4| 97: 16| 100: 20| 102: 9| 107: 3| 106: 16| 108: 17| 113: 21| 115: 11| 116: 7| 127: 14| 129: 2| 136: 26| 141: 1| 144: 9| 146: 15| 147: 1| 148: 13, 19| 149: 6| 150: 5| 151: 17| 153: 9| 155: 1| 160: 15| 162: 3| 165: 2, 4| 175: 8| 178: 19, 23| 188: 19| 192: 16, 25| 193: 3| 200: 8| 202: 25| 207: 21| 212: 13|
tumque. 158: 20|
tumulique. 198: 20|
tumulosum. 137: 26|
tumulti. 54: 5|
tumultu. 34: 12| 35: 15| 67: 18| 91: 8| 111: 4| 112: 28| 144: 6| 165: 10|

tumulum. 107 : 28 | 111 : 23| 122 : 1 | 167 : 10 |
tumulus. 118 : 16 | 181 : 6 |
tumulum. 155 : 18 |
tunc. 44 : 2 | 154 : 11 | 163 : 16 | 179 : 8 | 230 : 23 |
tuo. 191 : 7 | 226 : 9 | 227 : 26 | 228 : 10 | 232 : 14 |
tuorum. 232 : 30 | 234 : 7 |
tuos. 29 : 8|
turba. 30 : 9 |
turbæ. 159 : 2 | 165 : 10 | 181 : 9 |
turbam. 171: 11 |
turbamenta. 163 : 8|
turbatum. 161 : 18 |
turbas. 167 : 20 |
turbata. 164 : 6 |
turbinum. 204 : 23 |
ture. 175 : 8 |
Turiam. 172 : 20 |
turma. 106 : 5 | 144: 3 |
turmam. 117: 3 |
turmarum. 95 : 4 | 145: 1 |
turmas. 104 : 10 | 137 : 17 |
turmatim. 146 : 9 |
turmis. 95 : 12 |
turpe. 230 : 31 | 232 : 34 |
turpem. 133 : 6 |
turpi. 151 : 10 | 209 : 17 |
turpia. 133 : 2 | 232 : 15 |
Turpilium. 118 : 11 , 12 |
Turpilius. 118 : 24 | 119 : 20 |
turpis. 118 : 26 | 162 : 16 |.
turpissime. 232 : 17 |
turpissimo. 226 : 4 |
turpissima. 134: 4 |
turpissume. 226: 12 |
turpissumi. 134: 6|
turpiter. 198: 1 |230 : 9 |
turpitudo. 234 : 15 |
turpitudine. 52 : 21 | 227 : 14 |
turpitudinem. 11: 7 |
turpitudinis. 230 : 7 |
turpius. 230 : 27 | 231 : 10|
turres. 119 : 18 |.
turribus. 124 : 19 | 200 : 20 |
turribusque. 80 : 9 | 139 : 5 |
turrim. 148 : 18|
turris. 81 : 3 |
turrium. 203 : 16 |
Tuscis. 43 : 22 |
Tuſculanum. 226 : 26 | 227: 5 |
tuta. 26 : 8| 33 : 15 | 52: 14| 69 : 10 | 222 : 26 |.
tutabantur. 141 : 5 |
tutæ. 14 : 1 |
tutandis. 160 : 4 |
tutandos. 136: 15 |
tutandum. 148 : 10 |
tutari. 124 : 19 | 130 : 9 |
tutata. 107 : 2 | 123: 17| 134: 12 |
tute. 133: 10 | 140 : 8|
tuti. 59 : 6 | 70: 19 | 161: 19| 190 : 2 |
tuitior. 182 : 8 |
tutiores. 151 : 23 | 215 : 13 |.
tutiſſimum. 135: 15 |
tutius. 70 : 14 | 91 : 11| 179: 17 |.
tutiuſque. 147 : 20 |
tutos. 70: 17 |
tutum. 136 : 2 | 160 : 2 | 161: 2 | 162 : 2 | 188 : 19 |
tutus. 88 : 14 | 153: 24| 160: 18 | 211 : 12|
tuum. 72 : 12 | 232 : 6 , 9|
tuus. 226 : 22 |
Tygris. 206 : 33 |
tyrannidem. 159 : 22 |
tyrannidis. 160: 22 |
tyrannos. 228 : 11,|
tyrannum. 162: 18|
tyrannumque. 199 : 21 |.
Tyrii. 174 : 11 |

V.

VAcat. 222 : 5 | 227 : 14 |
Vacca. 103 : 7 |.
Vaccæ. 119 : 2 |
Vaccam. 85 : 9 | 119 : 3|
Vaccenſes. 118 : 3 | 119 : 13, 19 |
vacuam. 13 : 2 | 47: 3| 204: 16 |
vacuos. 40: 2 |
vacuum. 107 : 8 | 159 : 1 |
vacuus. 12 : 1| 137 : 10| 203; 16 |
vacuuſque. 187: 1 |
vadere. 141 : 13 |
vadem. 93 : 12 |
vadibus. 93 : 15 | 113 : 15|.
vado. 176 : 1 |
vadoſa. 125: 15 |
vadum. 170 : 23 |.
væcordiæ. 61 : 11 |
vagabantur. 6 : 9.| 101: 15| 204 : 2 |
vagari. 144 : 4 |.
vagi. 76 : 5|
vagos. 78 : 10 |
vagus. 204 : 23 |.
valeat. 40 : 17 | 148 : 8|.
valebat 8 : 12 | 12 : 10 |
valens. 136 : 17 |
valent:. 44 : 9 | 178: 2 | 184: 8 |
Valentia. 178: 4 |
Valentiam. 172: 20 |
valere. 31 : 5 | 222: 33|
valerent. 125: 3 | 221 : 21 |
valeret. 2 : 17 | 17 : 14 |.
Valerianæ. 193 : 16 |
Valeriani. 187: 12 |
Valerio. 45: 11|
valet. 18 : 5 | 40: 4 , 5 |.
validam. 170 : 11 |
validior. 159 : 6 |
validiorum. 178: 12 | 180 : 10 |
validis. 109 : 27 |
validiſſima. 148: 23 |.
validiſſimus. 188 : 27 |.
valido. 117: 8 |
validum. 6: 23 |
validus. 62 : 7 | 169 : 20 |.
valle. 203 : 38 |
vallo. Si : 2 | 102 : 2 | 124 : 15 |
vallum. 112 : 2 | 145 : 23|.
valuere. 44 : 1 |
valuerunt. 222 : 21 |
valuiſſe. 66: 17 |
valuiſſent. 154 : 7 |
valuiſſet. 15 : 4 |
valuit. 61: 21 | 178 : 5 |.
vana. 17 : 2 | 82 : 4 | 222: 5 | 227 : 24 |.
vanior. 187: 15 |.
vanis. 140: 3 |.
vanitas. 20 : 6 |.
vanitate. 94 : 21 |
vanos. 207: 6 |
vanum. 46 : 12 | 204: 13 |.
Vargunteium. 36 : 20 |
Vargunteius. 14: 8 | 22 : 14 |
varia. 43 : 15 | 106 : 11 | 189: 7 | 224 : 9 |
variaque. 61 : 9 |
variaque. 59 : 2 |
variæ. 219 . 11 |
varie. 44 : 12 | 56 : 4 |.
variis. 76 : 7 | 190 : 13 |
Variuius. 208 : 4 , 18|.
vario. 100 : 15 |
varius. 5 : 16 | 123: 7 | 155 : 13 |
vas. 43 : 10 |
vaſa. 10 : 2 | 123 : 28 | 192 : 24 |
vaſta. 123 : 23 | 136: 22 | 192: 34 | 203 : 23 |
vaſtabatur. 109 : 23 |
vaſtam. 161: 22 |
vaſtant. 21 : 14 |
vaſtare. 79 : 26 | 98 : 15| 101: 16 | 169 : 26 |
vaſtaretur. 88 : 18 | 120 : 11 |
vaſtari. 119 : 15 | 148 : 12 |
vaſtat. 108: 22 | 221 : 14 |.
vaſtatio. 212 : 5 |
vaſtatis. 190 : 15 |
vaſtatum. 114 : 3 |
vaſtatur. 214 : 1 |.

vaſtavimus.

vaſtavimus. 178 : 10 |
vaſtavit. 233 : 21 |
vaſtique. 125 : 21 |
vaſtitas. 61 : 12 | 225 : 15 |
vaſtus. 5 : 18 | 104 : 1 |
Vatinii. 228: 12 |
Vatinio. 231 : 31 |
varum. 164 : 14 |
ubi. 2 : 7 | 3 : 2 | 4 : 3 , 12 | 6 : 20 , 25 | 8 : 15 , 22 | 9 : 8 | 11 : 12 | 13 : 10 | 14 : 5 | 16 : 18 | 17 : 15 | 18 : 3 | 20: 18 , 26 | 22 : 6 , 16 | 25 : 6 | 29 : 12 | 32 : 2 , 19 | 33 : 4 | 35 : 19 | 36 : 17 | 37 : 24 | 39 : 2 , 16 , 25 | 40: 3, 4 | 43 : 3 , 17 | 45: 1 | 46: 11 | 47 : 1 , 2 , 16 | 49 : 20 | 50 : 8 | 51 : 16 | 53: 9 | 54: 12 | 55 : 4 | 57 : 6 , 11 | 58 : 5 | 62 : 6 , 22 | 63: 8 | 64 : 13 | 67 : 14 , 29 | 68: 6 , 11 | 70 : 11 | 71 : 12 | 79: 27 | 80 : 2 , 23 | 81 : 1 , 6 | 82 : 21 | 83: 2 , 23 | 84: 22 | 90 : 16 | 92 : 1 , 7 | 93: 4 | 94 : 15 | 96 : 5 | 97 : 26 | 98 : 14 | 100 : 10 | 101: 1 | 102 : 7 , 19 | 103 : 8 , 19 | 105: 9 , 18 | 106 : 13 , 17, 29 | 107 : 4 , 14 , 17 | 108: 10 , 17 | 109 : 20, 24 | 110: 5 | 111 : 2 | 112 : 15 , 21 , 26 | 113 : 3 , 22 | 114 : 16 | 115 : 2 , 5 , 13 | 116 : 3 | 118: 10 , 18 | 119 : 3 , 13 , 14 | 111 : 5 , 12 | 122 : 2 | 123 : 20 , 31 , 33 | 124 : 16 | 125: 6 , 15 | 126 : 11 | 134 : 3 , 6 | 135 : 18 | 136 : 15 | 137: 14 , 28 | 138 : 16 | 139: 19| 140: 11 , 19 , 24 | 141 : 12 | 143 : 5 | 144 : 5 , 24| 146 : 20 | 151 : 4 | 153: 10| 155 : 15 | 165 : 17 | 173 : 7 | 174 : 13 | 185 : 2 | 186: 25| 193 : 2 | 198 : 22 | 201: 6| 203 : 9 | 210 : 24 | 213: 6| 215 : 8 | 219 : 6 , 22 , 24 , 29 | 220 : 6 , 13 , 17 , 19 , 21 , 22 | 221 : 5 , 12 | 222 : 13 , 27 , 31 | 224 : 5 , 6 | 225 : 19 , 28 | 226 : 4 | 229: 28 | 232 : 4 |
ubicumque. 106 : 5 | 108 : 25 | 222 : 22 | 224 : 14 |
ubique. 19 : 2 | 22 : 2 | 30 : 11 | 43 : 23 | 107 : 7 | 206: 6 |
ubivis. 70 : 14 |
vecordia. 13 : 7 | 122: 2| 145: 6 |
vecordiam. 141 : 6 |
vecta. 178: 26 |
vecte. 190 | 27 |
vectigal. 88 : 1 |
vectigales. 17 : 11 |
vectigalia. 197 : 16 |
vectigalibus. 45 : 7 | 217 : 16 |
vectigalis. 144: 25 |
vectigalium. 165 : 13 |
vehebatur. 197: 17 |
vehemens. 34: 21 |
vehementer. 33 : 19 | 62: 15| 63 : 11 | 92 : 10 | 116 : 8| 198 : 10 |
vehementes. 155 : 5 |
vehementiſſime. 60: 9 |
vehementius. 89 : 4 | 147 : 13 |
vel. 3 : 13 | 6 : 24 | 14 : 15| 18 : 20 | 21 : 2 , 12 , 13 | 63 : 4 , 5 | 108 : 4 | 126: 18 , 19 | 152 : 6 | 161 : 15| 162 : 1 |
velim. 230 : 1 |
velint. 128 : 25 | 132: 12 |
velitari. 229 : 21 |
velitaribus. 150 : 15 |
velites. 103 : 3 |
velle. 17 : 6 | 80 : 13 | 92: 5| 136 : 9 | 147: 9 | 234 : 19 |
vellem. 29 : 6 | 69: 6 | 82: 3| 164 : 4 |
vellemi. 27 : 9 | 126 : 20|
vellet. 64 : 6 | 123 : 1 | 152 : 17 | 154 : 26 |
velocibus. 109 : 27 |
velociſſumos. 138 : 1 | 140: 9 |
velocitas. 107 : 2 |
velox. 75 : 13 |
velut. 35 : 21 | 37 : 12 | 139: 2 |
veluti. 1 : 3 | 4 : 5 | 33: 24| 90 : 4 | 91 : 9 | 95: 2| 107: 27 |
venale. 233 : 9|
venalem. 93 : 17 | 219 : 8| 212 : 17 |
venales. 226 : 3 |
venalia. 9 : 4 | 64 : 1 | 79: 9 | 215 : 12 |
venalis. 90 : 10 |
venalium. 103 : 7 |
venando. 5 : 3 | 62 : 10 |
vendere. 23 : 16 | 101 : 18 | 127 : 14 |
venderent. 91 : 8 |
venderet. 101 : 25|
vendidit. 232 : 17 |
venditas. 226: 12 |
venditiis. 159 : 12 |
venenis. 9: 15 |
veneno. 202 : 2 |
venerant. 124 : 28 | 146 : 12 | 202 : 15 |
venerat. 50 : 20 | 93 : 9| 227 : 2 |
venere. 35 : 17 | 68 : 6 |
venerint. 230: 10 |
venerit. 48 : 15 |
veniam. 113 : 18 |
venientes. 186: 12|
venienti. 175 : 8 |
venimus. 125: 22 |.
venire. 36 : 12 | 84: 6 | 149: 14 | 178 : 7 |
venirent. 175 : 18 |
veniret. 68 : 9 |
venirem. 154 : 27 | 155: 6 |
veniſſe. 82 : 22 | 125 : 11 | 153: 8 |
veniſſent. 84 : 11 |
veniſſet. 34 : 7 | 128 : 3 |
venit. 21 : 22 | 25 : 3| 67: 29| 83 : 5 | 85 : 12 | 91: 17| 96: 17 | 101 : 2 | 120 : 12| 141: 16 | 142 : 10 |
veniunt. 36 : 9 | 80: 15| 147: 8 |
venis. 125 : 15 , 17 | 198 : 20 |
vento. 107 : 14 | 178 : 21 |
ventre. 11 : 18 |
ventrem. 215 : 7 |
ventri. 1 : 3 | 3 : 6 | 134 : 4| 212 : 10 |
ventum. 39 : 25 | 54 : 14 | 107 : 17 | 123: 33 | 124: 22| 137 : 20 |
ventuios. 146 : 8|
veniurum. 34 : 27 | 60 : 6| 64 : 7 | 67 : 15 | 109 : 26| 110 : 8 | 136 : 15 | 137 : 16|
ventutus. 69 : 6 |
venius. 126 : 11 |
venum. 101: 23|
venundari. 138 : 7 |
ver. 206 : 5 |
vera. 9 : 13 | 28 : 5 | 45 : 18| 132 : 15 | 171 : 29 | 182 : 5| 188 : 24 | 199 : 10 | 208: 8| 213 : 9 | 217 : 11 | 218 : 21| 222: 21 |
veræ. 67 : 13 |
veram. 99 : 1 | 102 : 9 |
verba. 39 : 26 | 45 : 8 | 48: 10 | 51 : 25 | 64 : 20 | 72: 4 | 73 : 14 | 82 : 1 | 92: 2| 95 : 19 | 128: 27 | 131: 22| 133 : 1 | 134 : 24 | 147: 11, 14 | 148 : 9 | 149 : 12| 178 : 2 | 204 : 8 |
verberabatur. 193 : 6 |
verberari. 42 : 14 |
verberatuſque. 119 : 23|
verberibus. 42 : 12 | 45 : 25 |
verbis. 8 : 6 | 35 : 8 | 80: 13| 82 : 5 | 83 : 6 | 86 : 17 | 103 : 20 | 121 : 5 | 147: 8|

[164 : 14 | 167 : 11 | 188: 3 | 204 : 21 | 227 : 26 | 228 : 14 | 229 : 2 | 232 : 5 |
verbo. 44 : 12 |
verborum, 185 : 10 |
verbum. 67 : 1 |
vere. 157 : 4 | 177 : 6 |
veteon. 43: 15 | 72 : 2| 162: 10 |
vergens. 193 : 9 |
veris. 173 : 4 | 206 : 5 |
verisſime. 15 : 7 |
veriſſume. 5 : 8 |
veriti. 126 : 4 |
veritus. 74 : 3 | 93 : 14| 107: 10 | 207 : 9|
vero. 2 : 22 | 5 : 3 | 8 : 1 , 20| 30 : 10 | 37 : 14 | 41 : 17 | 45 : 15 | 46 : 10 | 47 : 11| 52 : 7 , 26 | 56 : 11 , 16| 71: 9 | 74 : 5 | 87 : 6 | 86 : 9 | 206 : 9 | 111 : 21 | 129 : 2 | 141 : 1 | 144 : 22 | 147 : 21 | 152 : 20| 155 : 17 | 157 : 8 | 163 : 16 |169 : 22 | 191 :16 | 192 : 7 | 193: 3 | 214 : 2 | 217 : 12| 229: 25 | 220 : 20| 224 : 20 | 227 : 12 | 226 : 7 , 21 | 227: 1 , 10 , 11 , 17 | 228 : 1 | 229 : 21 | 230: 5| 238 : 11 |
versa. 162: 7 |
verſabimur. 70 : 5 |
verſari. 55 : 1 |
verſati. 230 : 15 |
Verſius. 187 : 10 |
verſus. 21 : 11 | 51 : 3 | 78 : 7 |
verſutum. 222 : 7 |
vertam. 229: 6 |
vertere. 98 : 4 | 202 : 4 |
verver. 47 : 10|
vertit. 130: 18|
vertunt. 160 : 16 |
verum. 3 : 2 , 9 | 8 : 5 | 10 : 15 | 18 : 4 | 21 : 11 | 31: 12| 37 : 26 | 40 : 3 | 42 : 2| 48: 4 | 59 : 2 | 61: 6 | 67: 22 | 69 : 22| 81: 4 , 25| 87 : 11 | 89 : 8 | 92 : 5 | 95 : 10 | 127 : 25 | 131 : 19 | 132 : 6 | 134 : 5 | 136 : 21| 140: 15 | 161 : 17 | 171 : 28| 178 : 17 | 185 : 7 , 11 | 206 : 13 | 209 : 5 | 212: 19| 215 : 10 , 21 | 220 : 27 | 221 : 17 | 225 : 18| 224 : 5 , 12 | 206 : 12 | 227 : 7, 25 | 229: 17 | 233: 10| 234: 9 . 13 |
verura. 187 : 5 |
veſcebantur. 139: 4|
veſcendi. 11 : 9 |
veſcentibus. 202 : 12 |
veſper. 106 : 30 | 151 : 5 |
veſpera. 177 : 21 |
Veſte. 12 : 12 |
veſte. 186: 15 |
veſtigii. 172 : 1 |
veſtimentum. 43 : 11 |
veſtitus. 104 : 2 |
veſtra. 16 : 22 | 26 : 13 | 40: 18 | 72 : 2 , 5 | 86 : 19 | 87 : 1 | 88: 3 , 5 | 89 : 1 | 110 : 14 | 112 : 16| 113: 22 | 159 : 21 | 160 : 20 | 162 : 11 | 166 : 8 | 180 : 9 | 184 : 1 | 197 : 22| 212 : 29 |
veſtras. 40: 18 | 53 : 5| 229: 16 |
veſtraus. 69 : 24 | 70: 16 | 71 : 11 | 81 : 22 | 88: 15 |
veſtrarum. 184: 7 |
veſtras. 41 : 4 |
veſtri. 86 : 22 | 87 : 6 , 10 | 89 : 1 |187 : 5 | 196 : 19 |
veſtris. 4 : 5 | 72 : 14 | 89 : 9 | 90 : 4 | 130 : 20 | 180: 5 |
veſtro. 69 : 4 | 70 : 13 | 130: 2 | 132 : 12 | 160 : 3 | 179 : 20 | 197 : 1 |
veſtrum 73 : 6 | 90 : 14 | 131: 20|
veſtrum. 26 : 12 | 73: 7 | 81: 26 | 82: 7 | 89: 17 | 90: 10 | 182 : 8 | 187 : 11 | 212: 7 |
vetat. 42 : 12 |
veteres. 30 : 8 | 143: 13 | 212: 26 | 229 : 16 |
veteranas. 54 : 5 |
veteraui. 54: 17 |
vetere. 120: 14 |
veteres. 16: 14 | 68 : 4 | 143 : 18 | 177: 12 | 206: 12| 220: 9|
veterique. 135 : 17 |
veteri. 100 : 22 |
veteribus. 214 : 7 | 219 : 16 |
veteris. 13 : 16 | 130: 21 | 234 : 2 |
veterrimos. 212 : 9 |
veterum. 123 : 6 | 168 : 11 |
Vetius. 161 : 19|
vetus. 20 : 9 | 32 : 3 | 130 : 6 | 189 : 1 |
vetuſtate. 140 : 17 | 224 : 19 |
vetuſtatem. 114 : 28 | 200 : 13 |
vexabant. 6: 3|
vexabat. 4 : 12 | 33 : 5 |
vexant. 28 : 13 |
vexare. 59 : 15 |
vexavit. 231 : 11 |
vexillum. 137 : 20 |
vi. 2 : 5 | 5 : 12 | 8: 22 | 34: 24 | 54 : 18 | 56 : 5 | 59: 6| 67 : 26 | 82 : 7 | 82 : 26 | 83 : 1 | 89 : 7 | 97 : 12 | 109 : 24 | 110 : 24 | 111: 19 , 22 | 112 : 15 | 113 : 1| 126 : 12 | 136 : 11 | 139 : 1 | 141 : 8 | 179: 6 | 190: 11 | 221 : 16 | 232 : 5 |
via. 9 : 23 | 57 : 7 | 74 : 23 | 179 : 15 | 202 : 8 | 212 : 19 | 213: 5 , 9 | 215 : 25 | 220 : 24 |
viam. 200 : 29 |.
vias. 177 : 1 |
vice. 177 : 15 |
vicem. 177 : 17 |
vicerant. 151 : 1 |
vicerat. 124 : 11 |
vicerit. 229 : 24 |
viceritis. 182 : 7 |
vices. 206 : 1 |
vici. 196 : 22 |
vicinitatem, 29: 10 |
vicis. 39 : 12|
viciſſe. 213 : 17 |
viciſſent. 144 : 12 |
viciſſim. 231 : 9 |.
viciſſitudinem. 206 : 1 |.
viciſti. 65: 8|
vicit. 31 : 16 | 74 : 4 | 82 : 25 | 92 : 12 | 170: 11| 179: 18 |
vicos. 169 : 25 |
victa. 186: 2 |
victi. 69 : 13 | 77 : 14 | 126: 16 | 201 : 3 | 210 : 7 | 223: 20 |
victis. 10 : 5 , 16 | 41 : 1 | 41 : 2 | 61 : 19 | 129 : 4 | 134 : 26 | 144 : 12 | 167 : 21 | 191 : 19 | 200: 19 |.
victo. 128: 6 |
victor. 43 : 6 | 52 : 24 | 109: 12 | 111 : 1 | 147 : 6 | 162: 18 | 178 : 7 | 191 : 26 |
victore. 111 : 28 |
victorem. 129 : 14 |
victores. 9 : 20 | 11 : 2| 128: 25 | 210 : 7 | 214 . : 28 | 233 : 7 |
victoreſque. 126: 4 |.
victoſi. 215 : 6 |
victoria. 18 : 5 | 30: 17 | 32: 1 . 6: 9 | 97 : 17 | 99: 13| 108 : 4 . 8 | 128 : 11 | 134: 20 | 145 : 11 | 191: 2| 194: 8| 212 : 14 | 217 : 12 | 218: 2 , 4 |
victorie. 10 : 6| 13 : 16 | 19: 12 | 30 : 11 | 33 : 15| 53 : 2| 87: 2 | 99: 18| 103 : 23| 104 : 12| 175: 7|

211 : 16 | 212 : 11 |
victoriam. 10 : 4 | 31 : 16 | 32 : 6 | 53 : 8 | 55 : 21 | 109 : 17 | 142 : 6 | 146 : 25 | 162 : 14 | 205 : 1 | 210 : 12 | 212 : 5 | 217 : 24 |
victoriamque. 211 : 20 |
victorias. 104 : 18 | 217 : 2 |
victoribus. 18 : 18 | 41 : 3 | 144 : 20 | 150 : 22 | 170 : 20 |
victoris. 159 : 13 | 177 : 23 |
victorum. 19 : 5 |
victos. 100 : 4 | 104 : 13 | 112 : 15 | 114 : 3 | 126 : 4 | 211 : 16 | 214 : 18 |
victu. 30 : 16 |
victum. 148 : 7 | 206 : 8 |
victus. 38 : 19 | 67 : 29 | 108 : 11 | 197 : 4 | 198 : 11 |
videam. 72 : 6 |
videamus. 234 : 16 |
videar. 66 : 4 | 197 : 7 | 229 : 14 | 232 : 9 |
videatur. 127 : 25 |
videbam. 29 : 4 | 164 : 24 |
videbant. 30 : 16 | 165 : 2 |
videbantur. 5 : 6 | 52 : 23 | 116 : 15 | 140 : 20 | 228 : 12 |
videbatur. 6 : 14 | 19 : 1 | 30 : 6 | 34 : 6 | 38 : 2 | 39 : 1 | 43 : 23 | 109 : 5 | 128 : 19 | 136 : 26 | 192 : 5 | 233 : 14 |
videlicet. 46 : 8 | 47 : 12 | 48 : 4 | 152 : 2 | 219 : 30 | 226 : 16 |
videmini. 166 : 9 |
videnr. 107 : 16 , 20 | 119 : 25 | 124 : 24 | 126 : 14 | 211 : 1 |
videntur. 11 : 6 | 41 : 9 | 44 : 17 | 45 : 25 | 59 : 4 | 135 : 6 | 188 : 23 | 222 : 12 , 16 |
video. 194 : 6 |
videor. 222 : 15 |
videre. 11 : 4 | 135 : 14 |
viderer. 73 : 3 | 233 : 3 |
videret. 135 : 9 | 173 : 12 |
videretur. 154 : 9 | 200 : 32 |
videri. 38 : 5 | 50 : 2 | 51 : 7 | 152 : 5 | 162 : 12 | 204 : 20 |
viderint. 46 : 18 |
videris. 234 : 19 |
videt. 16 : 18 | 19 : 13 | 33 : 2 | 55 : 4 , 9 | 62 : 22 | 74 : 2 | 79 : 8 | 105 : 19 | 106 : 17 | 108 : 17 | 110 : 5 | 113 : 7 | 115 : 14 | 124 : 17 | 134 : 27 | 166 : 7 | 170 : 24 | 220 : 18 |
videte. 132 : 7 |
videtis. 70 : 13 |
videtur. 2 : 1 | 3 : 10 , 16 | 6 : 4 | 13 : 3 | 42 : 4 | 60 : 1 | 66 : 2 | 75 : 2 | 119 : 1 | 125 : 23 | 129 : 22 | 141 : 21 | 210 : 11 | 215 : 20 , 23 | 219 : 12 |
vidi. 131 : 9 | 234 : 20 |
vidimus. 233 : 5 |
vidiſſe. 161 : 13 | 181 : 8 |
vidit. 51 : 20 |
vigebant. 4 : 8 |
vigeſimum. 37 : 2 |
viget. 18 : 5 |
vigilando. 47 : 15 |
vigilans. 230 : 19 |
vigilantia. 222 : 8 |
vigilare. 22 : 5 | 49 : 18 |
vigilia. 151 : 14 |
vigiliæ. 5 : 15 | 24 : 2 | 101 : 14 |
vigilias. 102 : 3 | 142 : 15 | 144 : 24 | 145 : 23 | 174 : 6 |
vigilis. 13 : 4 | 25 : 17 |
viis. 169 : 32 |
viles. 127 : 19 |
villa. 13 : 9 | 196 : 20 | 220 : 22 |
villa. 212 : 2 |
villæ. 234 : 2 |
villam. 43 : 10 | 215 : 4 | 226 : 26 | 234 . 1 |
villas. 30 : 13 | 45 : 3 | 101 : 16 |
villicum. 133 : 20 |
vim. 29 : 6 | 46 : 9 | 57 : 5 | 62 : 22 | 70 : 12 | 81 : 4 | 90 : 7 | 91 : 13 | 107 : 12 | 144 : 2 | 148 : 4 | 179 : 21 |
viminibus. 192 : 24 |
vinam. 159 : 17 |
vincere. 18 : 14 | 64 : 16 | 99 : 12 | 100 : 3 | 106 : 21 | 108 : 20 | 123 : 25 | 191 : 7 |
vincetur. 221 : 18 |
vinci. 99 : 11 | 108 : 20 | 153 : 21 | 191 : 7 | 213 : 17 | 229 : 19 |
vinciebant. 202 : 21 |
vinciebat. 140 : 17 |
vincimus. 52 : 14 |
vincit. 220 : 20 | 232 : 33 |
vincitur. 186 : 1 |
vincta. 50 : 10 |
vinctæ. 187 : 4 |
vinctos. 114 : 15 |
vinctum. 156 : 4 |
vinctus. 155 : 21 |
vincula. 34 : 3 | 91 : 22 |
vinculis. 38 : 5 | 44 : 8 |
vindicamus. 17 : 9 |
vindicandam. 73 : 20 |
vindicando. 102 : 7 |
vindicandum. 86 : 11 | 89 : 6 | 151 : 19 |
vindicare. 99 : 4 |
vindicari. 9 : 8 |
vindicatum. 8 : 17 | 90 : 11 |
vindicaturum. 79 : 17 |
vindices. 50 : 12 | 179 : 13 | 185 : 3 | 191 : 16 | 217 : 4 |
vindictam. 74 : 9 |
vinea. 139 : 7 |
vineas. 94 : 20 | 124 : 18 | 129 : 10 | 141 : 2 |
vineis. 80 : 9 | 141 : 4 |
vino. 29 : 16 | 101 : 17 | 124 : 25 |
vinoque. 192 : 32 |
violaſſe. 174 : 10 |
violaſti. 167 : 10 |
violenterque. 97 : 18 |
violentia. 26 : 8 |
violentiam. 48 : 27 |
vir. 83 : 20 | 115 : 9 | 128 : 13 | 153 : 12 | 174 : 17 | 229 : 28 | 231 : 8 |
vires. 57 : 11 | 184 : 4 |
virgine. 12 : 12 |
virgines. 41 : 2 | 274 : 2 | 186 : 10 |
virgulta. 105 : 1 | 106 : 10 | 203 : 38 |
viri. 11 : 2 , 8 | 18 : 2 | 33 : 3 | 42 : 2 , 7 | 49 : 8 | 60 : 3 | 64 : 15 | 106 : 14 , 26 | 120 : 16 | 134 : 6 | 141 : 18 | 147 : 2 | 214 : 15 | 225 : 3 | 226 : 6 , 17 |
viribus. 62 : 6 | 231 : 29 |
virile. 18 : 7 | 175 : 1 |
virilem. 9 : 16 |
virili. 215 : 25 |
virilia. 185 : 1 |
virilis. 21 : 3 |
viris. 7 : 11 | 51 : 25 | 52 : 25 | 60 : 11 | 119 : 10 | 133 : 21 , 22 | 135 : 12 | 136 : 6 . 22 | 161 : 14 | 168 : 10 | 216 : 10 | 222 : 35 | 225 : 12 | 230 : 6 | 231 : 7 , 8 |
virique. 74 : 14 | 111 : 1 | 114 : 16 |
virium. 104 : 19 |
virum. 2 : 2 | 186 : 15 |
viro. 21 : 4 | 80 : 20 | 89 : 18 | 100 : 9 | 179 : 19 |
virorum. 53 : 7 | 139 : 4 | 161 : 21 | 191 : 3 | 218 : 10 | 233 : 2 |

viros. 21 : 2 , 9 | 43 : 1 | 60 : 8 | 62 : 19 | 153 : 18 | 174 : 15 | 175 : 13 | 185 : 3 | 230 : 11 |
virtus. 2 : 5 , 27 | 7 : 6 , 13 | 8 : 6 | 10 : 8 | 16 : 22 | 44 : 5 | 49 : 20 | 53 : 3 | 60 : 12 | 61 : 5 | 64 : 10 | 106 : 27 | 115 : 15 | 133 : 1 | 135 : 17 | 143 : 17 | 220 : 21 | 222 : 8 | 223 : 15 | 225 : 20 |
virtuique. 217 : 25 |
virtute. 2 : 6 | 4 : 3 , 7 | 6 : 20 | 8 : 14 | 49 : 7 , 8 | 50 : 1 | 57 : 2 | 59 : 14 | 61 : 18 | 64 : 14 | 65 : 5 | 71 : 17 | 80 : 19 | 83 : 8 | 109 : 12 | 121 : 2 | 130 : 8 | 131 : 17 | 132 : 7 | 160 : 9 | 196 : 14 | 209 : 8 | 217 : 5 , 24 | 221 : 9 , 21 | 223 : 1 | 228 : 7 | 230 : 7 |
virtutem. 9 : 12 | 18 : 2 | 43 : 20 | 49 : 2 | 51 : 25 | 60 : 9 | 61 : 1 | 62 : 13 | 63 : 5 , 23 | 66 : 3 | 73 : 16 | 81 : 5 | 111 : 21 | 114 : 4 | 122 : 12 | 133 : 4 , 16 | 134 : 24 | 138 : 13 | 161 : 25 | 213 : 4 | 220 : 16 , 19 , 23 | 222 : 26 | 227 : 8 |
virtuti. 3 : 6 | 53 : 5 | 59 : 5 | 107 : 10 | 123 : 10 | 151 : 9 | 156 : 2 |
virtutibus. 231 : 32 |
virtutis. 47 : 1 | 52 : 20 | 54 : 17 | 57 : 7 | 104 : 11 | 131 : 22 | 143 : 12 | 225 : 10 | 227 : 11 | 230 : 13 | 231 : 3 |
virum. 35 : 6 | 41 : 19 | 62 : 20 | 64 : 13 | 66 : 3 | 101 : 22 | 117 : 9 | 147 : 15 | 154 : 27 |
vis. 1 : 4 | 30 : 3 | 38 : 1 | 55 : 12 | 58 : 9 | 81 : 14 | 82 : 2 | 83 : 23 | 91 : 9 , 27 | 95 : 9 | 98 : 6 | 124 : 2 | 136 : 23 | 137 : 20 | 139 : 5 | 161 : 9 | 176 : 19 | 182 : 2 | 201 : 25 | 203 : 11 , 19 , 37 | 217 : 25 | 218 : 23 | 221 : 18 | 222 : 1 , 4 , 36 |
visa. 154 : 17 | 163 : 13 | 211 : 14 | 216 : 20 | 225 : 21 |
viscribus. 227 : 7 |
visebatur. 175 : 2 |
visendum. 215 : 5 |
visens. 67 : 13 |
visentibus, 205 : 10 |
visere. 10 : 14 | 112. 28 |
visi. 222 : 13 |
visos. 207 : 21 |
visu. 144 : 21 | 155 : 18 |
visum. 29 : 17 | 136 : 16 | 137 : 24 | 140 : 11 | 141 : 10 , 18 | 147 : 19 | 224 : 12 |
visundi. 56 : 1 | 139 : 20 |
visus. 147 : 4 | 203 : 27 |
vita. 2 : 2 , 11 | 46 : 5 | 48 : 4 | 52 : 17 | 72 : 11 | 118 : 20 | 132 : 2 , 15 | 158 : 16 | 160 : 17 | 197 : 8 | 218 : 14 | 222 : 19 | 225 : 18 | 229 : 6 , 8 , 24 | 230 : 3 , 5 , 9 | 231 : 20 | 232 : 6 | 233 : 4 |
vitabundi. 112 : 25 |
vitabundus. 94 : 23 | 146 : 27 | 179 : 3 |
vitæ. 17 : 9 | 35 : 21 | 49 : 13 | 50 : 15 | 55 : 19 | 57 : 6 | 64 : 18 | 65 : 8 | 73 : 2 | 80 : 23 | 151 : 11 | 161 : 12 | 197 : 23 | 227 : 22 | 229 : 22 , 233 : 13 |
vitæque. 62 : 1 |
vitam. 1 : 2 | 3 : 7 , 9 | 18 : 3 | 25 : 8 | 41 : 10 | 71 : 3 , 5 | 83 : 11 | 102 : 11 | 103 : 15 | 134 : 23 | 165 : 5 | 189 : 9 | 202 : 6 | 211 : 11 | 224 : 23 | 229 : 2 |
vitamque. 126 : 20 |
vitantes. 192 : 17 |
vitare. 124 : 14 | 170 : 14 | 220 : 6 |
vitaſque. 219 : 11 |
vitia. 4 : 9 | 49 : 5 | 74 : 1 | 232 : 1 , 2 |
vitiis. 163 : 2 | 191 : 23 |
vitio. 155 : 1 | 234 : 12 |
viciorum. 233 : 16 , 19 |
vitioſis. 178 : 16 |
vitium. 9 : 12 | 229 : 10 | 230 : 31 |
vivamus. 45 : 14 | 90 : 12 |
viventes. 6 : 12 |
vivere. 3 : 10 | 14 : 16 | 73 : 3 , 4 | 203 : 4 | 230 : 12 |
viverent. 231 : 13 |
vives. 153 : 19 |
vivi. 126 : 19 , 21 |
vivit. 229 : 5 |
vivo. 196 : 21 | 232 : 17 |
vivos. 225 : 18 |
vivum. 102 : 16 | 113 : 19 |
vivus. 55 : 13 , 17 |
vix. 44 : 6 | 66 : 13 | 70 : 21 | 143 : 11 | 174 : 23 | 177 : 16 | 178 : 12 | 197 : 7 , 16 | 215 : 23 |
vixerint. 131 : 20 |
vixerus. 232 : 29 |
vixiſſent. 230 : 21 |
vixiſti. 216 : 8 |
ulciſcendo. 160 : 4 |
ulciſci. 87 : 13 | 100 : 4 |
ulla. 18 : 24 | 82 : 9 | 114 : 8 | 121 : 20 | 191 : 12 | 231 : 3 |
ullam. 51 : 21 | 162 : 4 | 219 : 27 | 225 : 27 |
ullis. 48 : 6 | 208 : 6 |
ullo. 116 : 9 | 124 : 12 | 129 : 9 | 138 : 11 | 143 : 18 |
ullum. 18 : 11 | 63 : 16 | 106 : 22 | 133 . 19 | 143 : 17 | 220 : 14 | 231 : 1 |
ullus. 7 : 12 |
ulteriore. 33 : 22 | 176 : 6 |
ulteriórem. 174 : 32 |
ultr. 27 : 8 |
ultra. 42 : 10 | 161 : 6 | 175 : 3 | 182 : 10 | 204 : 14 |
ultro. 64 : 6 | 73 : 11 | 100 : 17 | 153 : 14 | 154 : 11 | 178 : 11 | 184 : 7 | 208 : 23 |
utroque. 183 : 7 |
ultum. 119 : 3 | 183 : 8 |
ultus. 189 : 21 |
Umbreno. 32 : 14 | 39 : 21 |
Umbrenum. 33 : 5 |
Umbrenus. 32 : 17 |
umquam. 12 : 14 | 27 : 12 | 43 : 20 | 45 : 11 | 48 : 6 , 8 | 153 : 23 | 218 : 2 | 221 : 4 | 233 : 5 |
una. 6 : 11 | 18 : 21 | 45 : 16 | 69 : 23 | 71 : 16 | 81 : 8 | 95 : 12 , 124 : 13 | 126 : 1 | 137 : 1 | 154 : 26 | 178 : 26 | 182 : 1 | 189 : 1 | 220 : 23 | 223 : 3 | 230 : 15 , 22 |
unæ. 113 : 4 |
unam. 86 : 15 | 131 : 12 | 139 : 18 | 187 : 12 |
undarum. 179 : 6 |
unde. 54 : 15 | 69 : 23 | 72 : 11 | 148 : 11 | 176 : 4 | 198 : 9 | 206 : 25 | 229 : 6 | 233 : 23 , 27 |
undique. 11 : 20 | 48 : 11 | 50 : 9 | 100 : 13 | 111 : 3 | 118 : 23 | 143 : 18 | 146 : 2 | 147 : 1 | 149 : 15 | 155 : 20 | 175 : 1 | 189 : 17 | 200 : 20 | 201 : 2 |
uni. 194 : 9 | 231 : 23 |
unicæ. 232 : 1 |
univerſa. 129 : 22 |
univerſi. 231 : 20 |
univerſis. 233 : 3 |
univerſo. 231 : 16 |
univerſos. 16 : 20 | 108 : 6 | 129 : 3 | 184 : 8 |
unius. 219 : 22 | 222 : 6 | 225 : 18 |
uno. 80 : 7 | 139 : 1 | 144 : 11 | 180 : 11 | 185 : 4 , 18 | 204 : 20 |

unum. 14 : 5 | 66: 8 | 88 : 16 | 106 : 6 , 18 | 119 : 21 | 127: 6 | 144 : 15 | 161 : 10 , 12, 15 | 191 : 25 | 219: 29 | 227: 22 | 229 : 29 | 232 : 30 |
unumquemque. 19 : 10 | 54: 7 | 234 : 18 |
unus. 52 : 9 | 93: 5 | 118 : 24 | 176 : 17 | 185 : 9 | 226 : 6 | 231 : 9 . 15 | 233 : 14 |
unuſquiſque. 229 : 22 |
vobis. 17 : 5 | 18 : 21 | 33 : 3 | 40 : 16 | 46 : 14 | 47 : 9 | 52 : 20 | 65 : 15 | 69 : 7, 13, 17 | 70 : 18 | 71 : 13 | 86 : 18, 22 | 90 : 1 | 129 : 19 | 133: 14 | 153 : 24 | 161 : 10 | 163 : 7 | 164 : 9 . 16 | 165 : 7 | 168 : 2 . 7 | 177 : 9 , 12 , 15 , 19 | 178: 5 | 179: 11 , 18 | 180 : 11 | 181 : 2 , 12 | 183 : 3 , 4 | 185 : 6 | 197 : 20 . 21 | 229 : 26 | 231 : 28 | 232 : 28 . 34 |
vobiſcum. 18 : 21 | 69 : 23 | 134 : 18 |
vobiſque. 254 : 3 |
vocabula. 45 : 18 |
vocant. 48 : 21 | 77: 1 | 145: 28 |
vocare. 25 : 13 |
vocarentur. 221 : 9 |
vocaretur. 114 : 17 |
vocari. 36 : 6 |
vocas. 228 : 12 | 230 : 20 |
vocat. 210 : 11 |
vocatur. 45 : 19 |
voce. 25 : 7 | 73 : 27 | 110 : 18 | 198 : 10 |
vocem. 183 : 1 |
vocibus. 144 : 19 |
volare. 112 : 20 |
volebant. 7 : 17 |
volebat. 16 : 9 |
volens. 149: 7 | 183: 9 | 209: 10 |
volentem. 198 : 3 |
volentes. 124 : 27 | 173 : 22 |
volenti. 129 : 11 |
volentia. 122 : 7 | 192 : 5 |
volentibus. 26 : 14 | 71 : 17 | 145 : 25 | 147 : 20 | 185 : 6 | 208 : 9 |
voles. 153 : 20 | 188 : 25 |
volet. 197 : 25 |
volitzbit. 225 : 10 |
volo. 224 : 13 |
Voluce. 151 : 18 |
Volucem. 151 : 26 |
voluciam. 175 : 11 |
volvebat. 62 : 16 |
volvens. 25 : 16 | 155 : 3 |
volventes. 56 : 1 |
volventibus. 33 : 16 |
voluctant. 153 : 7 |
voluêre. 111: 8 | 153 : 3 | 197 : 2 |
volueris. 232 : 29 |
volverit. 97 : 12 |
volveruni. 231 : 27 |
volui. 113 : 23 | 231 : 25 , 27 |
voluit. 14 : 5 | 220 : 19 | 233: 25 |
voluiſſe. 15 : 3 | 131: 15 | 206: 8 |
voluiſſem. 233 : 1 |
voluni. 17 : 15 | 90 : 3 | 100: 4 | 191 : 15 | 215 : 9 | 218 : 14 |
voluntarius. 50 : 19 |
voluntate. 16 : 15 | 21 : 15 | 67: 26 | 102 : 17 | 118 : 4 | 128 : 31 | 155: 10 | 154 : 15 | 175 : 3 | 199 : 5 | 212 : 16 |
voluntates. 155 : 5 |
voluptaria. 9 : 23 |
voluptas. 142 : 2 | 222 : 22 | 229 : 1 |
voluptatem. 131: 21 | 220: 20 | 225 : 28 |
voluptates. 57 : 10 | 212 : 16 |
voluptati. 3 : 8 | 145 : 28 | 218 : 15 |
voluptatibus. 45 : 5 | 47 : 21 | 214 : 3 |
voluptatum. 142 : 1 |
Volux. 146 : 13 | 150 : 18 | 151 : 2 |
voraginem. 233 : 15 |
vorſum. 111 : 24 | 119 : 13 |
vortebani. 128: 14 |
vortere. 151 : 26 |
vorticoſum. 203 : 8 |
vorticoſus. 204 : 24 |
vortit. 139 : 20 | 170 : 29 |
vos. 17 : 3 | 18 : 19 . 22 | 40: 17 | 41 : 6 | 42: 20 | 45 : 3 , 12 | 46 : 15 , 16 , 17 | 47 : 1 , 6 . 11 | 48 : 3 , 10 | 52 : 4 , 11 , 13 | 53 : 1 | 66: 2 | 68 : 16 , 17 | 69 : 11, 16, 24 | 70 : 6 , 8 | 71 : 7 | 72 : 3 , 6 | 73 : 5 | 81: 14 , 15 , 25 , 26 | 82 : 9 | 87 : 2 , 5 | 88 : 8 . 13 , 17 | 89 : 3 , 7 . 12 , 15 . 19 | 90 : 3 . 4 , 6, 13 | 130 : 12 | 131 : 3 , 10, 22 | 134 : 15 | 160 : 7 . 18 | 162 : 10 | 164 : 14 | 165 : 15 | 166 : 14 | 167 : 14 , 16, 17 , 21 | 168 : 4 | 177: 7 | 178 : 7 , 14 | 180 : 1 , 5, 9 | 181 : 3 , 10 | 182 : 3 | 183: 1 , 6 , 7 , 8 | 185 : 1 , 11 | 186 : 3 | 197 : 5 | 198 : 4 | 226 : 3 | 229 : 11 . 15 | 231 : 20 , 28 | 232 : 3 , 27 |
voſmet. 180 : 7 |
voſque. 132 : 12 | 134 : 19 |
voſtra. 71 : 15 |
votis. 47 : 14 | 160 : 21 |
votum. 200 : 28 |
voveo. 197 : 24 |
urbana. 21 : 1 | 30 : 10 |
urbanis. 115 : 3 | 217 : 3 |
urbanum. 30 : 19 |
urbe. 34 : 27 | 35: 9 | 36: 10 | 45 : 2 | 46 : 10 | 51 : 21 | 52 : 6 , 9 | 128 : 2 | 172: 18 | 178 : 4 | 213 : 15 | 217 , 23 222 : 26 | 225 : 3 | 230 : 21 | 233: 17 |
urbem. 6 : 8 | 16 : 4 | 21 : 1 | 22 : 25 | 23 : 14 | 24 : 2 | 25 : 17 | 26 : 3 | 37 : 23 | 51 : 2 | 93 : 17 | 110 : 6 | 161 : 22 | 164: 11 | 166 : 11 | 168 : 3 | 169 : 2 | 170 : 11 , 29 | 188 : 12 | 225 : 12 |
urbes. 2: 13 | 7 : 19 | 78 : 8 |
urbi. 29 : 16 | 169 : 3 | 212 : 20 | 226 : 7 . 19 |
urbibus. 113 : 9 |
Urbinus. 175 : 2 |
urbis. 24 : 4 | 25 : 12 | 34: 12 | 37 : 2 | 48 : 12 | 61 : 21 | 67: 26 | 78: 1 | 79 : 26 | 84 : 22 | 136 : 6 | 158 : 4 | 230 : 26 |
urbium. 10 : 13 | 191 : 16 |
urbs. 103 : 21 |
urgear. 81 : 19 |
urgeat. 92 : 20 |
urgebatur. 98 : 10 |
urgent. 110 : 24 |
urget. 48 : 11 |
uſa. 100 : 1 |
uſi. 13 : 16 | 82 : 16 | 124 : 5 | 197 : 2 | 211 : 5 |
uſos. 205 : 22 |
uſquam. 68 : 2 |
uſque. 39 : 5 | 78 : 8 | 79 : 2 | 156 : 1 | 164 : 19 | 173 : 13 | 181 : 7 | 202 : 30 | 222 : 20 |
uſu. 7 : 9 | 12 : 2 | 37 : 15 | 75 : 1 | 131 : 7 | 200 : 7 |
uſui. 25 : 19 | 32 : 13 | 40 : 4 | 59 : 13 | 68 : 17 | 69: 12 | 84 : 4 | 93 : 19 | 94 : 21 | 100 : 16 | 103: 11 | 108: 25 | 137: 19 | 140: 1 | 144: 12 | 219 : 25 | 224 : 14 | 225 : 21 |
uſum. 129 : 12 | 136: 26 | 159: 18 | 188 : 26 | 214 : 13 |
uſurum. 21 : 15 | 201 : 7 |
uſus. 38: 19 | 57 : 11 | 139: 14 | 154 : 13 | 177 : 5 | 221: 12 | 223 : 23 | 231 : 29 | 233: 2 |
ut. 2 : 17 | 6 : 6 | 13 : 7 | 18 : 21 | 19 : 14 | 21 : 9, 19 | 25: 6 , 9 | 27 : 7 . 11 | 30 : 16 | 33 : 19 , 20 | 35 : 1 , 12 | 37

5 | 43 : 11 | 47 : 3 | 61 : 5 | 63 : 7 | 64 : 11 | 65 : 4 | 66 : 8 . 13 | 68 : 9 | 70 : 14, 18 | 72 : 7 | 75 : 18 | 79 : 24 | 80 : 29 | 81 : 10 | 82 : 5, 15 | 84 : 7 . 11 | 85 : 13 | 90 : 11 | 93 : 20 | 97 : 17 | 105 : 5 | 112 : 12 | 113 : 18 , 19 | 214 : 8 | 115 : 8 | 121 : 5 , 12 | 122 : 12 | 124 : 2 | 127 : 10 | 130 : 13 | 131 : 1 | 132 : 22 | 134 : 22 | 140 : 2 | 141 : 17 | 142 : 14 | 143 : 6 , 18 | 147 : 16 | 151 : 2 | 152 : 7 | 153 : 20 | 154 : 10, 26 | 159 : 8 | 162 : 8 | 163 : 18 | 165 : 16 | 167 : 9 , 14 | 168 : 3 | 169 : 2 | 171 : 12 | 173 : 24 | 175 : 17 | 178 : 8 | 182 : 4 | 184 : 5 | 186 : 7 , 26 | 192 : 23 | 196 : 3 | 199 : 19 | 200 : 7 , 32 | 204 : 8 , 13 , 21 | 205 : 13 | 206 : 1 | 207 : 1 , 9, 10 , 12 | 211 : 7 | 212 : 10 | 213 : 2 | 215 : 15 | 219 : 14 | 221 : 8 , 11 | 223 : 10 | 226 : 2 , 12 . 23 | 227 : 7 | 229 : 4 , 13 | 230 : 9 . 12 | 232 : 32 | 234 : 9 , 23 |

utai. 204 : 23 |
utebantur. 137 : 1 |
utebatur. 33 : 17 | 67 : 10 |
utemini. 18 : 30 |
urendum. 41 : 21 |
utere. 153 : 18 |
uterentur. 95 : 18 |
uterer. 69 : 9 |
uterque. 38. 25 | 178. 7 | 229: 7 |
uti. 5 : 5 | 11 : 3 | 12 : 5 | 19 : 1 | 21 : 12 | 22 : 5 | 23 : 17 | 24 : 1 | 26 : 7 . 10 | 27 : 16 | 29 : 15 | 30 : 3 | 31 : 12 | 32 : 6 , 24 | 33 : 5 , 18 | 34 : 6 , 11 | 35 : 14 | 36 : 18 | 38 : 3, 14 | 39 : 5 , 15 , 16 | 41 : 6 | 42 : 11 , 21 | 43 : 10 | 49 : 3 | 50 : 3 , 19 , 23 | 51 : 13 | 52 : 4 , 12 | 53 : 12 | 54 : 7 | 58 : 6 , 11 | 61 : 12 | 62 : 8 | 63 : 11 , 22 | 64 : 4 | 65 : 9 | 67 : 4 , 12 , 15 , 21 | 68 : 4 , 14 | 69 : 9 | 70 : 2 . 15, 18 , 23 | 74 : 5 , 11 | 76 : 3 | 79 : 28 | 81 : 15 | 82 : 8 , 13 | 83 : 3 , 10 , 13 , 16 , 21 | 85 : 11, 15 | 86 : 22 | 87 : 6 | 90 : 13 | 91 : 2 | 95 : 1 , 4, 5, 14 | 96 : 2 , 12 , 16 | 97 : 3 . 19 | 98 : 11 | 101 : 14 | 102 : 5 , 15 | 103 : 2 , 16 | 204 : 11 , 25 , 29 | 205 : 22 | 107 : 6 | 108 : 11 | 109 : 11 | 110 : 28 | 112 : 8 , 22 | 113 : 14 | 114 : 14 | 117 : 2 , 7 , 23 | 118 : 5 | 119 : 14 | 120 : 9 | 124 : 28 | 125 : 14 | 126 : 5 , 28 | 127 : 25 | 128 : 6 , 32 | 129 : 17 | 130 : 12 , 14 | 231 : 3 , 17 | 133 : 2 | 134 : 23 | 135 : 1 | 136 : 22 | 137 : 18 , 22 | 138 : 6 | 140 : 6, 14 | 141 : 11 | 142 : 8 | 144 : 8, 10, 24 | 145 : 9 , 24 | 147 : 12 | 148 : 5 | 149 : 4 , 9 | 150 : 12 | 151 : 7 , 12, 21, 27 | 153 : 9 , 22 | 154 : 1 | 155 : 1 . 5 , 6 , 19 | 159 . 6 , 9 | 161 : 1, 17 | 168 : 6 | 169 : 5 | 175 : 19 | 176 : 14 | 178 : 23 | 180 : 7 | 183 : 4 . 8 , 9 | 185 : 3 | 188 : 12 | 190 : 1 | 191 : 24 | 192 : 20 | 197 : 8. 19 | 200 : 13 | 204 : 23 , 34 | 205 : 4 , 21 | 206 : 28 , 35 | 209 : 7 , 8 | 210 : 4 . 11 | 211 : 1 , 6 | 212 : 7 | 213 : 8 , 18 | 214 : 1 , 9 | 215 : 9 . 26 | 216 : 8, 9 | 217 : 4 , 9 , 13 | 220 : 8 | 221 : 5 | 222 : 15 | 224 : 4 , 13 , 16 | 225 : 9 . 22 , 26 , 27 | 226 : 9 , 16 | 229 : 5 . 19 . 20 , 26 | 230 : 7 , 31 | 231 : 5 , 13 | 232 : 1 , 5 , 14 , 23 . 29 | 233 : 9 , 10 , 21 | 234 : 13 |

Utica. 149 : 15 |
Uticæ. 114 : 24 | 116 : 12 |
Uticam. 82 : 19 | 135 : 8 |
utile. 133 : 9 |
utilem. 25 : 5 |
utili. 59 : 17 |
utilis. 149 : 10 | 154 : 17 | 197 : 13 | 218 : 21 | 225 : 21 |
utilibus. 134 : 27 |
utilis. 143 : 3 |
utilius. 231 : 15 |
utimur. 1 : 5 |
utinam. 72 : 5 | 73 : 2 | 148 : 1 | 231 : 13 |
utique. 69 : 4 | 75 : 19 | 162 : 20 | 179 : 23 |
utitur. 229 : 6 |
utpote. 51 : 18 |
utraque. 3 : 9 | 6 : 1 |
utrumque. 67 : 7 |
utres. 137 : 18 | 179 : 1 |
utrimque. 35 : 17 | 55 : 7 | 107 : 17 , 29 | 112 : 20 | 113 : 6 | 126 : 3 | 139 : 7 | 141 : 8 | 158 : 22 | 181 : 12 | 182 : 2 | 198 : 14 |
utrique. 23 : 14 | 31 : 16 | 73 : 24 | 77 : 10 | 80 : 26 |
utris. 125 : 26 |
utrisque. 68 : 12 | 124 : 20 | 135 : 24 |
utrius. 212 : 7 |
utriusque. 49 : 9 | 80 : 1 | 87 : 11 | 120 : 8 | 126 : 7 |
utrum. 137 : 21 |
utroque. 122 : 9 | 128 : 30 | 144 : 17 | 153 : 11 | 207 : 13 |
utrum. 81 : 23 | 177 : 16 | 191 : 2 | 232 : 16 |
utrumque. 2 : 8 | 103 : 1 | 117 : 3 | 143 : 14 | 160 : 7 |
utuntur. 90 : 5 | 217 : 23 |
Vulcanaliorum. 192 : 1 |
Vulcioque. 186 : 16 |
vulgata. 207 : 5 |
vulgi. 23 : 1 | 129 : 12 | 210 : 19 |
vulgo. 225 : 12 |
vulgum. 119 : 17 | 122 : 11 |
vulgus. 17 : 13 | 118 : 5 | 159 : 17 | 190 : 25 |
vulnera. 162 : 18 |
vulnerabant. 111 : 11 |
vulnerati. 111 : 17 | 179 : 6 |
vulneratus. 55 : 22 |
vulnere. 175 : 21 | 201 : 11 | 208 : 10 |
vulneribus. 55 : 15 | 113 : 6 | 147 : 3 | 177 : 13 |
vult. 129 : 16 | 162 : 23 |
vultis. 33 : 3 | 45 : 6 | 52 : 23 | 154 : 1 |
vultu. 25 : 7 | 55 : 17 | 92 : 11 | 151 : 5 | 155 : 11 |
vultuque. 13 : 7 |
vultum. 9 : 7 |
Vulturtii. 48 : 15 |
Vulturtio. 35 : 3 , 26 | 39 : 4, 10 |
Vulturtium. 35 : 1 | 36 : 13 |
Vulturtius. 35 : 18 | 36 : 25 | 37 . 19 |
uxor. 226 : 13 |
uxore. 142 : 3 | 226 : 24 |
uxorem. 231 : 6 |
uxores. 127 : 17 |
uxori. 194 : 4 |
uxorum. 232 : 32 |

Z.

Zama. 113 : 9 |
Zamam. 110 : 7 , 25 | 111 : 22 | 112 : 15 |

FINIS.

Digitized by Google